

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + Make non-commercial use of the files We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + Refrain from automated querying Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + Maintain attribution The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + Keep it legal Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at http://books.google.com/

DICTIONNAIRE COMPLET

DES

LANGUES FRANÇAISES ET HONGROISES

PAR

FRÉDÉRIC MÁRTONFFY.

TOME PREMIER: PARTIE FRANÇAISE-HONGROISE.

TELJES FRANCIA ÉS MAGYAR SZÓTÁR

IRTA

MÁRTONFFY FRIGYES.

ELSŐ KÖTET: FRANCIA-MAGYAR RÉSZ.

BUDAPEST.

FRANKLIN-TÁRSULAT

MAGYAR IROD. INTÉZET ÉS KÖNYVNYOMDA.

1879.

PRÉFACE.

C'est une vérité indisputable que, si les bons dictionnaires ont leur utilité, ils ont aussi leur commune destinée, savoir : que les meilleurs deviènent avec le temps insuffisants et défectueux.

Une autre vérité banale est, que les langues des peuples civilisés, parvenant à la maturité, n'y restent pas immuablement fixées, et continuent à se modifier en prenant, par un penchant irrésistible, la forme et la couleur des idées qu'élabore l'incessante activité de l'esprit humain.

De là pour le lexicographe, le grand et périlleux devoir d'observer et d'étudier ce travail avec patience et sagacité. Il ne lui suffit pas d'avoir constaté l'avènement de la plupart des mots nouveaux, indispensables ou réputés tels. Il faut qu'il satisfasse, en outre, au besoin non moins important de tenir compte, pour le fond même de la langue, de ces combinaisons heureuse, de ces alliances justes et hardies, et de ces applications, imprevues autant que naturelles, au moyen desquelles d'habiles contemporains ont su rajeunir beaucoup de vocables tombés en désuétude, et leur imprimer un sens plus énergique et plus étendu.

Voilà, sans doute, des difficultés bien grandes pour tout lexicographe consciencieux; mais elles deviènent presque insurmontable pour celui qu'enchaîne une étendue limitée. Nous avons bravement combattu contre cet obstacle, et nous croyons de l'avoir surmonté, du moins nous espérons que ceux, qui en sont des juges compétants, nous vérifieront.

Notre ouvrage renferme dans ses deux parties la nomenclature de tous les mots usuels des deux langues, puisée pour la partie française dans les meilleurs ouvrages anciens et modernes, et surtout dans le Dictionnaire de l'Académie et celui des difficultés de la langue française; et pour la partie hongroise dans les oeuvres de M. Dr. Maurice Ballagi. Nous avons marqué tous les termes anciens ou nouveaux, à fin que nos lecteurs puissent s'orienter plus facilement; nous avons, en outre, pris soin de distinger les verbes actifs des verbes neutres, réciproques, réfléchis et impersonnels, de noter le genre de tous les substantifs, les termes de sciences, d'arts et de métiers, le sens figuré de mots usuels, et surtout les proverbes, les gallicismes et les expressions proverbiales et enfin la prononciation des mots difficiles.

Qu'il nous soit permis, enfin, d'ajouter encore quelques mots à M. Dr. Maurice Ballagi, le célèbre lexicographe, le plus lettré des philologues et le plus aimable des gens de lettres, qui nous a guidé dans notre travail pénible. Qu'il daigne d'agréer notre reconnaissance dévouée et les assurances de notre respect éternel, car tout ce qu'il y a du bon dans cet oeuvre, n'est que le fruit de ses conseils savants.

Budapest, Janvier, 1879.

Fr. Martonffy.

xu)

Abréviations. — Röviditések.

. A.	bl blason, cimertan. blanch blanchisseur, fehéritő.
a adjectiv, melléknév.	bot botanique, füvészet.
abs absolument, általánosan.	boiss boisselier, vékacsináló, szi-
adv adverbe, igehatározó.	tás.
adt adverbialement, mint ige- határozó.	bonn bonnetier, harisnyaszövő. bouch boucher, mészáros.
a. f adjectif féminin, nönemű melléknév.	boul boulanger, sütő. bout boutonnier, gombcsináló.
agr agriculture, földmivelés.	brass brasserie, sörfözde.
alch alchimie, aranykémlés.	briq briquetier, téglavető.
alg algèbre, betü-mennyiségtan.	brod broderie, himzés.
a.m adjectif masculin, himnemű	bûch bûcheron, favágó.
melléknév.	burl style burlesque, torz bohó
am ameublement, butorzat.	irály.
an anatomie, bonctan.	3
anc anciennement, hajdan.	
ant antiquité, ókor.	C .
arch architecture, épitészet.	card cardier, kártkészitő.
ard ardoisier, palafejtő.	carr carrier, kövágó.
arg argot, tolvajnyelv.	carross · carrossier, kocsigyáros.
arith arithmétique, számtan.	earton cartonnier, kéregpapirké-
arm armurier, fegyvercsiszár.	szîtő.
arp arpenteur, földmérő.	cath culte catholique, kathol.
arq arquebusier, puskamiives.	szertartás.
artif artificier, tüzművész.	eeint ceinturier, övcsináló.
artill artillerie, tüzerseg.	ch chasse, vadászat.
astrol astrologie, csillagvetés.	cham chamoiseur, irhagyártó.
astr astronomie, csillagászat.	chanc style de chancellerie, irodai
auj aujourd'hui, most.	irály.
aun aunage, röfmérték.	chand chandelier, gyertyamarto.
autr autrefois, azelött.	chap chapelier, kalapos.
aux auxiliaire, segédige.	chant chantier, acshely.
	char charron, kerékgyártó.
В.	charb charbonnier, szénégető. charc charcutier, hentes.
b bas, aljas.	charp charpentier, acs.
banq banquier, bankár.	chaudr chaudronnier, üstmüves.
bat batisse, épitészet.	chi chimie, vegyészet.
batel batelier, hajós.	
114 9 4 96 7	chir chirurgie, sebészet.
batt batteur d'or. aranyverő.	cir cirier, viasztekercs-eresztő.
bij bijoutier, ékszerész. bill billard, tekejáték.	

com commerce, kereskedelem.	féo féodalité, hűbérnökség.
completion of the control of the con	
conch conchyliologie, kagylótan.	ferbl ferblantier, bádogos.
conf confiseur, cukrász.	fig figuré, képletes,
conj conjonction, kötszó.	fil fileur, fonó.
cord cordier, kötélverő.	fin finance, pénzügy.
cordon cordonnier, cipész.	fleur fleuriste, virágkertész.
cout coutumier (droit), szokás-	fond fondeur, öntő.
jog.	fond. d. c fondeur de canon, ágyűöntő.
coutur couturière, varrono.	fond. d. car fondeur de caractères, betü-
coutel coutelier, késes.	öntő.
couv couvreur, házfedő.	fond. d. cl fondeur de cloches, harang-
crist cristallographie, kristály-	öntő.
maia	forg forge, kohó.
rajz.	
cuis cuisine, szakácsság.	fort fortification, varépitészet.
	fourb forbisseur, kardcsiszár.
D .	•
, 	~
dans danse, táncolás.	G.
land Jameinto formuna	cont montion hands.
dent dentiste, fogorvos.	gant gantier, keztyüs.
dess dessin, rajzmüvészet.	gén généalogie, származat-rend.
dév dévotion, áhitat.	géo géographie, földrajz.
did didactique, tanmód, taná-	géolgéologie, földtan.
szat.	géom géométrie, mértan.
dim diminutif, kicsinyîtő.	glac glacerie, tükörgyár.
diplom diplomatie, diplomacia.	g. p genre plaisant, tréfús mód.
dog dogmatique, hittudomány.	gr grammaire, nyelvtan.
dor. ' doreur, aranyozó.	grav graveur, vésnők.
drap drapier, posztógyáros.	guer guerre, hadászat.
diup diupici, posses gg.	gymn gymnastique, testgyakorlat.
	Sy to to Sy the day to the grant that
E.	gy === t t gy === t gy == t t gy == t t t t t gy == t t t t t t gy == t t t t t t t t t t t t t t t t t t
	H.
écol école, iskola.	H.
écol école, iskola. écon économie, gazdászat.	H. h histoire, történelem.
écol école, iskola. écon économie, gazdászat.	H. h histoire, történelem.
écol école, iskola. écon économie, gazdászat. écon. rur économie rurale, mezei gaz-	h histoire, történelem. h. a histoire ancienne, östörté-
écol école, iskola. écon économie, gazdászat. écon. rur économie rurale, mezei gazdászat.	h histoire, történelem. h. a histoire ancienne, östörténelem.
écol école, iskola. écon économie, gazdászat. écon. rur économie rurale, mczei gazdászat. e. f eaux et forêts, erdészet.	h histoire, történelem. h. a histoire ancienne, östörténelem. nelem. h. d. Fr histoire de France, francia
écol école, iskola. écon économie, gazdászat. écon. rur économie rurale, mezei gazdászat. e. f eaux et forêts, erdészet. égl église, egyház.	H. h histoire, történelem. h. a histoire ancienne, östörténelem. h. d. Fr histoire de France, francia történelem.
écol école, iskola. écon économie, gazdászat. écon. rur économie rurale, mezei gazdászat. e. f eaux et forêts, erdészet. égl église, egyház. ém éwailleur, zománcozó.	h histoire, történelem. h. a histoire ancienne, östörténelem. h. d. Fr histoire de France, francia történelem. h. eccl histoire ecclesiastique, egy-
écol école, iskola. écon économie, gazdászat. écon. rur économie rurale, mezei gazdászat. e. f eaux et forêts, erdészet. égl église, egyház. ém éwailleur, zománcozó. émoul émouleur, köszörűs.	h histoire, történelem. h. a histoire ancienne, östörténelem. h. d. Fr histoire de France, francia történelem. h. eccl histoire ecclesiastique, egyházi történelem.
écol école, iskola. écon économie, gazdászat. écon. rur économie rurale, mezei gazdászat. e. f eaux et forêts, erdészet. égl église, egyház. ém éwailleur, zománcozó. émoul émouleur, köszörűs.	h histoire, történelem. h. a histoire ancienne, östörténelem. h. d. Fr histoire de France, francia történelem. h. eccl histoire ecclesiastique, egyházi történelem.
écol école, iskola. écon économie, gazdászat. écon. rur économie rurale, mezei gazdászat. e. f eaux et forêts, erdészet. égl église, egyház. ém émailleur, zománcozó. émoul émouleur, köszörűs. ent entomologie, rovartan.	h histoire, történelem. h. a histoire ancienne, östörténelem. h. d. Fr histoire de France, francia történelem. h. eccl histoire ecclesiastique, egy-
écol école, iskola. écon économie, gazdászat. écon. rur économie rurale, mczei gazdászat. e. f eaux et forêts, erdészet. égl église, egyház. ém émailleur, zománcozó. émoul émouleur, köszörűs. ent entomologie, rovartan. éperon éperonnier, sarkantyúmű-	h histoire, történelem. h. a histoire ancienne, östörténelem. h. d. Fr histoire de France, francia történelem. h. eccl histoire ecclesiastique, egyházi történelem. h. m histoire moderne, uj kori történelem.
écol école, iskola. écon économie, gazdászat. écon. rur économie rurale, mezei gazdászat. e. f eaux et forêts, erdészet. égl église, egyház. ém émailleur, zománcozó. émoul émouleur, köszörűs. ent entomologie, rovartan. éperon éperonnier, sarkantyúműves.	h histoire, történelem. h. a histoire ancienne, östörténelem. h. d. Fr histoire de France, francia történelem. h. eccl histoire ecclesiastique, egyházi történelem. h. m histoire moderne, ujkori történelem. h. n histoire naturelle, termé-
écol école, iskola. écon économie, gazdászat. écon. rur économie rurale, mezei gazdászat. e. f eaux et forêts, erdészet. égl église, egyház. ém émailleur, zománcozó. émoul émouleur, köszörűs. ent entomologie, rovartan. éperon éperonnier, sarkantyúműves. épingl épinglier, tűműves.	h histoire, történelem. h. a histoire ancienne, östörténelem. h. d. Fr histoire de France, francia történelem. h. eccl histoire ecclesiastique, egyházi történelem. h. m histoire moderne, ujkori történelem. h. n histoire naturelle, természetrajz.
écol école, iskola. écon économie, gazdászat. écon. rur économie rurale, mezei gazdászat. e. f eaux et forêts, erdészet. égl église, egyház. ém émailleur, zománcozó. émoul émouleur, köszörűs. ent entomologie, rovartan. éperon éperonnier, sarkantyúműves. épingl épinglier, tűműves. escr escrime, vívás.	h histoire, történelem. h. a histoire ancienne, östörténelem. h. d. Fr histoire de France, francia történelem. h. eccl histoire ecclesiastique, egyházi történelem. h. m histoire moderne, uj kori történelem. h. n histoire naturelle, természetrajz. horl horloger, órás.
écolécole, iskola. éconéconomie, gazdászat. écon. rur.économie rurale, mezei gazdászat. e. f.eaux et forêts, erdészet. égl.églie, église, egyház. ém.émilleur, zománcozó. émoul.émouleur, köszörűs. ent.entomologie, rovartan. éperon.éperonnier, sarkantyúműves. épingl.épinglier, tűműves. escr.escrime, vívás. ététain (potier d'—), ón-öntő.	h histoire, történelem. h. a histoire ancienne, östörténelem. h. d. Fr histoire de France, francia történelem. h. eccl histoire ecclesiastique, egyházi történelem. h. m histoire moderne, ujkori történelem. h. n histoire naturelle, természetrajz.
écoléconomie, gazdászat. écon. rur. économie rurale, mezei gazdászat. e. f. eaux et forêts, erdészet. égl. église, egyház. ém. émailleur, zománcozó. émoul. émouleur, köszörűs. ent. entomologie, rovartan. éperon. éperonnier, sarkantyúműves. escr. escrime, vívás. ét. étain (potier d'—), ón-öntő. étam. étameur, ónozó.	h histoire, történelem. h. a histoire ancienne, östörténelem. h. d. Fr histoire de France, francia történelem. h. eccl histoire ecclesiastique, egyházi történelem. h. m histoire moderne, uj kori történelem. h. n histoire naturelle, természetrajz. horl horloger, órás.
écoléconomie, gazdászat. écon. rur. économie rurale, mezei gazdászat. e. f. eaux et forêts, erdészet. égl. église, egyház. ém. émailleur, zománcozó. émoul. émouleur, köszörűs. ent. entomologie, rovartan. éperon. éperonnier, sarkantyúműves. escr. escrime, vívás. ét. étain (potier d'—), ón-öntő. étam. étameur, ónozó.	h histoire, történelem. h. a histoire ancienne, östörténelem. h. d. Fr histoire de France, francia történelem. h. eccl histoire ecclesiastique, egyházi történelem. h. m histoire moderne, ujkori történelem. h. n histoire naturelle, terménelem. h. n histoire naturelle, természetrajz. horl horloger, órás. hydr hydraulique, vízvezeték.
écol école, iskola. écon économie, gazdászat. écon rur économie rurale, mczei gazdászat. e. f eaux et forêts, erdészet. égl église, egyház. ém émailleur, zománcozó. émoul émouleur, köszörűs. ent entomologie, rovartan. éperon éperonnier, sarkantyúműves. épingl épinglier, tűműves. escr escrime, vívás. ét étain (potier d'—), ón-öntő. étam étameur, ónozó. exl exclusif, kizárólag.	h histoire, történelem. h. a histoire ancienne, östörténelem. h. d. Fr histoire de France, francia történelem. h. eccl histoire ecclesiastique, egyházi történelem. h. m histoire moderne, uj kori történelem. h. n histoire naturelle, természetrajz. horl horloger, órás.
écol école, iskola. écon économie, gazdászat. écon. rur économie rurale, mczei gazdászat. e. f eaux et forêts, erdészet. égl église, egyház. ém éwailleur, zománcozó. émoul émouleur, köszörűs. ent entomologie, rovartan. éperon éperonnier, sarkantyúműves. escr épinglier, tűműves. escr escrime, vívás. ét étain (potier d'—), ón-öntő. étam étameur, ónozó. exl exclusif, kizárólag. expl exploition des mines, bányá-	h histoire, történelem. h. a histoire ancienne, östörténelem. h. d. Fr histoire de France, francia történelem. h. eccl histoire ecclesiastique, egyházi történelem. h. m histoire moderne, uj kori történelem. h. n histoire naturelle, természetrajz. horl horloger, órás. hydr hydraulique, vízvezeték.
écol école, iskola. écon économie, gazdászat. écon. rur économie rurale, mezei gazdászat. e. f économie rurale, mezei gazdászat. e. f économie rurale, mezei gazdászat. e. f économie rurale, mezei gazdászat. én éaux et forêts, erdészet. égl église, egyház. ém émailleur, zománcozó. émoul émouleur, köszörűs. ent entomologie, rovartan. éperon éperonnier, sarkantyúműves. épingl épinglier, tűműves. escr escrime, vívás. ét étain (potier d'—), ón-öntő. étam étameur, ónozó. exl exclusif, kizárólag. expl exploition des mines, bányászat.	h histoire, történelem. h. a histoire ancienne, östörténelem. h. d. Fr histoire de France, francia történelem. h. eccl histoire ecclesiastique, egyházi történelem. h. m histoire moderne, uj kori történelem. h. n histoire naturelle, terménelem. h. n histoire naturelle, természetrajz. horl horloger, órás. hydr hydraulique, vízvezeték. I. i interjection, indulatszó.
écol école, iskola. écon économie, gazdászat. écon. rur économie rurale, mczei gazdászat. e. f eaux et forêts, erdészet. égl église, egyház. ém éwailleur, zománcozó. émoul émouleur, köszörűs. ent entomologie, rovartan. éperon éperonnier, sarkantyúműves. escr épinglier, tűműves. escr escrime, vívás. ét étain (potier d'—), ón-öntő. étam étameur, ónozó. exl exclusif, kizárólag. expl exploition des mines, bányá-	h histoire, történelem. h. a histoire ancienne, östörténelem. h. d. Fr histoire de France, francia történelem. h. eccl histoire ecclesiastique, egyházi történelem. h. m histoire moderne, ujkori történelem. h. n histoire naturelle, természetrajz. horl . horloger, órás. hydr hydraulique, vízvezeték. I. i interjection, indulatszó. icht ichtyologie, haltan.
écolécole, iskola. écon. iconomie, gazdászat. écon. rur. économie rurale, mczei gazdászat. e. f. eaux et forêts, erdészet. égl. église, egyház. ém. émailleur, zománcozó. émoul. émouleur, köszörűs. ent. entomologie, rovartan. éperon. éperonnier, sarkantyúműves. épingl. épinglier, tűműves. escr. escrime, vívás. ét. étain (potier d'—), ón-öntő. étam. étameur, ónozó. exl. exclusif, kizárólag. expl. exploition des mines,bányászat. extér. extérieur, külső.	h histoire, történelem. h. a histoire ancienne, östörténelem. h. d. Fr histoire de France, francia történelem. h. eccl histoire ecclesiastique, egyházi történelem. h. m histoire moderne, uj kori történelem. h. n histoire naturelle, természetrajz. horl horloger, órás. hydr hydraulique, vízvezeték. I. i
écol école, iskola. écon économie, gazdászat. écon. rur. économie rurale, mczei gazdászat. e. f. eaux et forêts, erdészet. égl. église, egyház. ém. émailleur, zománcozó. émoul. émouleur, köszörűs. ent. entomologie, rovartan. éperon. éperonnier, sarkantyúműves. épingl. épinglier, tűműves. escr. escrime, vívás. ét. étain (potier d'—), ón-öntő. étam. étameur, ónozó. exl. exclusif, kizárólag. expl. exploition des mines,bányászat. extér. extérieur, külső. F.	h histoire, történelem. h. a histoire ancienne, östörténelem. h. d. Fr histoire de France, francia történelem. h. eccl histoire ecclesiastique, egyházi történelem. h. m histoire moderne, uj kori történelem. h. n histoire naturelle, természetrajz. horl horloger, órás. hyd: hydraulique, vízvezeték. I. i interjection, indulatszó. icht ichtyologie, haltan. id idem, mint az előbbi. imp impersonnel, személytelen.
écolécole, iskola. écon. iconomie, gazdászat. écon. rur. économie rurale, mczei gazdászat. e. f. eaux et forêts, erdészet. égl. église, egyház. ém. émailleur, zománcozó. émoul. émouleur, köszörűs. ent. entomologie, rovartan. éperon. éperonnier, sarkantyúműves. épingl. épinglier, tűműves. escr. escrime, vívás. ét. étain (potier d'—), ón-öntő. étam. étameur, ónozó. exl. exclusif, kizárólag. expl. exploition des mines,bányászat. extér. extérieur, külső.	h histoire, történelem. h. a histoire ancienne, östörténelem. h. d. Fr histoire de France, francia történelem. h. eccl histoire ecclesiastique, egyházi történelem. h. m histoire moderne, uj kori történelem. h. n histoire naturelle, természetrajz. horl horloger, órás. hydr hydraulique, vízvezeték. I. i
écolécole, iskola. éconéconomie, gazdászat. écon. ruréconomie rurale, mczei gazdászat. e. féconomie rurale, mczei gazdászat. e. féglise, egyház. éméglise, egyház. émémailleur, zománcozó. émoulémouleur, köszörűs. ententomologie, rovartan. éperonéperonnier, sarkantyúműves. escrépinglépinglier, tűműves. escrescrime, vívás. ététain (potier d'—), ón-öntő. étamétameur, ónozó. exlétameur, ónozó. exlexclusif, kizárólag. explexploition des mines,bányászat. extér.extérieur, külső. F. f. féminin, nőnem.	h histoire, történelem. h. a histoire ancienne, östörténelem. h. d. Fr histoire de France, francia történelem. h. eccl histoire ecclesiastique, egyházi történelem. h. m histoire moderne, uj kori történelem. h. n histoire moderne, uj kori történelem. h. n histoire naturelle, természetrajz. horl horloger, órás. hydr hydraulique, vízvezeték. I. i interjection, indulatszó. icht ichtyologie, haltan. id idem, mint az előbbi. imp impersonnel, személytelen. impr imprimeur, nyomdász.
écol	h histoire, történelem. h. a histoire ancienne, östörténelem. h. d. Fr histoire de France, francia történelem. h. eccl histoire ecclesiastique, egyházi történelem. h. m histoire moderne, ujkori történelem. h. n histoire naturelle, természetrajz. horl horloger, órás. hydr hydraulique, vízvezeték. I. i interjection, indulatszó. icht ichtyologie, haltan. id idem, mint az előbbi. imp impersonnel, személytelen. impr imprimeur, nyomdász. injur injurieux (terme), szitok.
écol école, iskola. écon économie, gazdászat. écon. rur économie rurale, mczei gazdászat. e. f eaux et forêts, erdészet. égl église, egyház. ém émailleur, zománcozó. émoul émouleur, köszörűs. ent entomologie, rovartan. éperon éperonnier, sarkantyúműves. escr épinglier, tűműves. escr escrime, vívás. ét étain (potier d'—), ón-öntő. étam étameur, ónozó. exl exclusif, kizárólag. expl exploition des mines,bányászat. extér extérieur, külső. F. f féminin, nönem. fabr fabrique, gyártás. faïenc faïencerie, köedéngyár.	h histoire, történelem. h. a histoire ancienne, östörténelem. h. d. Fr histoire de France, francia történelem. h. eccl histoire ecclesiastique, egyházi történelem. h. m histoire moderne, ujkori történelem. h. n histoire naturelle, természetrajz. horl horloger, órás. hydr hydraulique, vízvezeték. I. i interjection, indulatszó. icht ichtyologie, haltan. id idem, mint az előbbi. imp impersonnel, személytelen. impr imprimeur, nyomdász. injur injurieux (terme), szitok. instr instrument, műszer.
écol école, iskola. écon économie, gazdászat. écon. rur économie rurale, mczei gazdászat. e. f eaux et forêts, erdészet. égl église, egyház. ém émailleur, zománcozó. émoul émouleur, köszörűs. ent entomologie, rovartan. éperon éperonnier, sarkantyúműves. escr épinglier, tűműves. escr escrime, vívás. ét étain (potier d'—), ón-öntő. étam étameur, ónozó. exl exclusif, kizárólag. expl exploition des mines,bányászat. extér extérieur, külső. F. f féminin, nönem. fabr fabrique, gyártás. faïenc faïencerie, köedéngyár. fam familier, bizalmas szólás-	h histoire, történelem. h. a histoire ancienne, östörténelem. h. d. Fr histoire de France, francia történelem. h. eccl histoire ecclesiastique, egyházi történelem. h. m histoire moderne, uj kori történelem. h. n histoire naturelle, természetrajz. horl . horloger, órás. hydr hydraulique, vízvezeték. I. i
écol école, iskola. écon économie, gazdászat. écon. rur économie rurale, mczei gazdászat. e. f eaux et forêts, erdészet. égl église, egyház. ém émailleur, zománcozó. émoul émouleur, köszörűs. ent entomologie, rovartan. éperon éperonnier, sarkantyúműves. escr épinglier, tűműves. escr escrime, vívás. ét étain (potier d'—), ón-öntő. étam étameur, ónozó. exl exclusif, kizárólag. expl exploition des mines,bányászat. extér extérieur, külső. F. f féminin, nönem. fabr fabrique, gyártás. faïenc faïencerie, köedéngyár.	h histoire, történelem. h. a histoire ancienne, östörténelem. h. d. Fr histoire de France, francia történelem. h. eccl histoire ecclesiastique, egyházi történelem. h. m histoire moderne, ujkori történelem. h. n histoire naturelle, természetrajz. horl horloger, órás. hydr hydraulique, vízvezeték. I. i interjection, indulatszó. icht ichtyologie, haltan. id idem, mint az előbbi. imp impersonnel, személytelen. impr imprimeur, nyomdász. injur injurieux (terme), szitok. instr instrument, műszer.

_	
J.	ord ordinairement, rendesen.
iard jardinaga kartaggat	orf orfèvre, aranymüves.
jard jardinage, kertészet.	org organiste, organász.
jeu jeu, <i>játék</i> . joail joaillier, <i>ékszerész</i> .	orn ornithologie, madárrajz.
jour journoi, onoxereox.	
L.	P.
lap lapidaire, kövéső.	p proverbe, közmondás.
libr libraire, könyvkereskedő.	pal palais, törvénykezési szólás-
ling lingère, fehérnemű kereskedő.	$m \acute{o} d.$
lit liturgie, egyhazi szertartas.	pap Papetier, papirgyártó.
litt littérature, irodalom.	parch parcheminier, pergament-
log logique, elmészet.	gyártó.
lun lunetier, pápaszemkészitő. luth luthier, hangszerkészitő.	part participe, igenév, részesülő. pass passementier,paszományos.
Itton Ittomen, nanyszer kesztto.	pât pâtissier, pâstétomsütő.
•	path pathologie, kórtan.
M.	paum paume (jeu de-), labdajá-
m masculin, himnem.	ték.
maç maçon, kömives.	pav paveur, kövező.
man manège, lovarda.	pêch pêcheur, halász.
manuf manufacture, kézműzet.	peign peignier, fésügyártó.
mar marine, tengerészet.	peint peinture, festészet.
marb marbrier, márványműves. maréch maréchal, orvoskovács, pat-	pellet pelletier, szűcs. perr perruquier, parókás.
koló kovács.	pharm periudiner, paronas. pharm pharmacie, gyógyszerészet.
math mathématique, mennyiség-	philos philosophie, bölcsészet.
tan.	phys physique, természettan.
mécan mécanique, gépészet.	physiol physiologie, élettudomány.
méd médecine, orvostudomány.	pl pluriel, többes.
még mégissier, <i>lágyvarga</i> . men menuisier, <i>asztalos</i> .	plom plombier, <i>olomöntő</i> . plum plumassier, <i>tollpiperéző</i> .
mét métaphysique, alapbölcse-	poét poétiquement, költőiesen.
lem.	pomp pompier, szivattyúgyártó.
métal métalurgie, kohászat.	pop populaire, pórias.
mett metteur en oeuvre, drágakő-	pot potier, fazekas.
foglaló.	prat pratique, törvénykezési gya-
meun meunier, molnár.	korlat.
milit militaire, hadi, katonai.	prép préposition, előljáró, névelő.
min mine, mineur, bányász. minér minéralogie, ásványtan.	pron pronome, névmás. psych psychologie, lélektan.
mir miroirier, tükörgyártó.	p. u peu usité, kevéssé szokásos.
mod mode, divat.	p. a
mon monnaie, pénzverési ügy.	
mor morale, erkölcstan.	Q.
mus musique, zene.	, , , , , , , , , , , , , , , , , , ,
myth mythologie, hitrege.	q quelqu'un, valaki.
	q. ch quelque chose, valami. q. f , quelque fois, néha.
N.	q. 1 querque ross, nome.
navig navigation, hajózás.	R.
· O.	r régulier, rendes.
	rel relieur, könyvkötő.
ocul oculiste, szemész.	relig religion, vallás.
oise l oiseleur, madarász.	
	rhét rhétorique, szónoklattan.
opt optique, láttan.	rnet rnetorique, szonoklattan. rub rubanier, szalagszövő.

S.	trig trigonométrie, háromszögtan.
	t. t terme technique, műsző.
s substantif, fönév.	
s. a substantif et adjectif, fő- és melléknév.	v.
sal salines, sóbányászat, sófő-	v voyez, lásd.
zés.	v. a verbe actif, cselekvő ige.
salp salpétrier, salétromfőző.	van vannier, kosárfonó.
saun saunier, soföző.	v. aux verbe auxiliaier, segédige.
sav savonnier, szappanos.	vén vénerie, vadászat.
sculpt sculpture, szobrászat.	vern vernisseur, fényitő.
sell sellier, nyereggyártó.	verr verrier, üveggyártó.
serr serrurier, lakatos.	vétér vétérinaire, barom-orvos.
soier soierie, selyemkézműzet.	vign vigneron, vinczellér.
st style, irásmód	v. imp verbe impersonnel, személy-
st. s style soutenu, föllengös	telen ige.
irásmód.	v. ir verbe irrégulier, rendhagy o
sucr sucrerie, cukorfözde.	ige.
T.	vitr vitrier, üveges.
<del></del> ·	vkivalaki, quelqu'un.
tabl tabletier, szarumüves.	vmi valami, quelque chose.
taill tailleur, szabó.	v. n verbe neutre, középige.
tan tanneur, timár.	voit voiturier, fuvaros.
tap tapissier, kárpitos.	v. r verbe réfléchi, visszaható
techn technologie, mütan.	ige.
teint teinturier, festő.	v. réc verbe récipoque, viszonlagos
th théâtre, szinház.	ige.
théo théologie, hittan.	Z.
tiss tisserand, takács.	#4 •
tond tondeur, posztónyiró.	z zoologie, állattan.
tonn tonnelier, kádár.	_
tourn tourneur, esztergályos.	* néologisme, uj szó.
tréfil tréfileur, sodronyhúzó.	† vieux mot, elavult szó.

A.

A (a) m. A betű; pv. prendre les a pour les b, megtévedni; fam. bakot lőni.

A (a) v. aux v. avoir, être. A (à) prép. 1. -nak, -nek, à Pierre, Péternek; 2. après helyett; brin à brin, szálankint; 3. avec h. à l'aiguille, tüvel; '4. d'après, selon, suivant h.; à votre avis, véleménye szerint ; 5. pour h.; à vrai dire, az igazat megvallva; 6. sur h.; à la prière de ..., kérésére : 7. dans h.; que vous jouez au monde un petit personnage! mily csekély szerepet játszik ön a földön! 8. envers h.; être aux méchants complaisant, a gonoszak iránt elnézőnek lenni; 9. chez h.; il veut aux mortels trop de perfection, túlságos tökélyt kíván a halandóktól; 10. helyzet; être à l'étroit, kelepcébe jutni; fig. szükséget szenvedni; 11. jelző; au cygne blanc, a fehér hattyúhoz. Abaissant, e, a. fig. lealázó. Abaisse,f. påt. tésztaüledék. Abaissé, e, a. leeresztett, alacsonyabbá tett; fig. megalázott.

Abaissement, m. leeresztés, lebocsátás; — de la voix, hanglebocsátás; 2. lehordás, lebontás; 3. apadás; 4. süppedés; fig. hanyatlás, sülyedés; megalázás; an. — de la matrice, méhsérv.

Abaisser, v. a. leereszteni,

alacsonyabbá tenni; lerontani; fig. megalázni; kisebbitni; megtörni; 2._une barrière, un obstacle, akadályt elhárítani; poét. — son front, fejét lehorgasztani; (math.) — une équation, egyenletet a legalsóbb hatványra vonni; (géom.) — une ligne, vonalat lejteni; (mus.) le*jebb hangolni* ; (pât.) — la pâte, a tésztát vékonyra nyújtani ; s'—, v. r. apadni; ereszkedni; süppedni; csillapodni; fig. magat megalázni; leereszkedni; le brouillard s'—e, a köd ereszkedik.

Abaisseur, m. an. l'—, le muscle—, távoztató-izom. Abajoue, f. (z.) pofatömlő. Abalourdir, v. a. fam. elbutítni; s'—, v. r. elbutúlni. *Abalourdissement, m. el-

butítás.

Abandon, m. 1. elhagyatottság; kipusztulás; 2. elhagyás; lemondás; elhanyagolás; — de soi-même, önfeledés; fig. föltétlen bizalom; odaadás; fesztelenség; à l'—, összevissza;
(com.) faire—, elállni;
(dr.) átruházni; se laisser
aller à l'—, magát elhanyagolni.

Abandonné, e, s. a. elhagyott; 2. puszta, lakatlan; fig. korhely, féktelen.

†Abandonnement, m. elhagyás, elhagyottság; il est
dans un entier — de ses
amis, barátjai teljesen elhagyták; 2. lemondás; — de
biens, jószágróli lemondás;
3. feslettség, elvetemültség;

vivre dans le dernier —, gyalázatos életmódot folytatni.

Abandonner, v. a. elhagyni; 2. martalékul adni;
3. átengedni, lemondani;
— à la publicité, a nyilvánosságnak átadni; — les
rênes, a kantárszárat megereszteni; s'—, v. r. magát
odaadni; s'— à la fortune,
magát a szerencsére bízni;
cette femme s'—e, v. se
prostituer.

Abannation (-ci-), f. dr. egy éves száműzés.

Abaque, f. pohárszék; 2. homokkal födött rajzasztal; 3. arch. oszloptetőlap (abakus).

Abasourdi, e, a. elámult, elhült.

Abasourdir, v. a. fam. zavarba hozni, elkábítni. Abat, m. bouch. levágás.

Abâtardi, e. a. fig. elfajult. Abâtardir, v. a. megrontani; fig. gyöngiteni; s'—, v. r. elfajulni; v. dégénérer.

Abâtardissement, m. elfajulás; 2. elerőtlenedés.

Abat-chauvée, f. com. gyapju selejtje.

Abatée, f. mar. megdölés (hajóról).

Abat-faim, m. fam. nagy darab hús.

Abat-jour, m. bolt-ablak. Abat-reluit, m. d'arg. nézöke. Abat-vent, m. ereszke. [zet. Abat-voix, m.szószékmennye-

Abattage, m. favágás; 2. vágóbér; 3. ölés, levágás; charp. faire un—, emelő rúddal megforditani.

Abattant, abatant, m. csapóajtó; szárnyasasztal. Abattement, m. bágyadtság; fig. levertség, kishitüség; *tomber dans l'—, elcsüggedni.

Abatteur, m. vágó, vagdalózó; — de bois, favágó; un gr. —de gibier, ügyes vadászó; fam. —de besogne, gyors munkás; fig. hazudozó, kérkedő.

Abattis, abatis, m. limlom; 2. nyesedék, galyfa; rözse; —d'arbres, fatorlat, fazúz faire un — de gibier, vadat pusztitani; cuis. les — d'oie, lúdaprólék; ch. farkas csapa; bouch. vágószin.

Abattoir, m. bouch. vágószin; hydr. zúgδ.

Abattre, v. a. leütni, levágni; lekaszabolni; leverni ; vágni, kivágni ; kaszálni; lőni; letörni, leszakitani; fig. gyöngiteni; lesujtani; — l'orgueil, a gögöt megalázni; ch. — un lièvre, nyulat löni; chap. — les bords d'un chapeau, kalap szélét levasalni; j. — du bois, sok tekét dönteni; fam. bien du bois, gyorsan dolgozni ; mar. — un vaisseau, hajót superezni; s'—, v. r. bedőlni ; leroskadni ; eldőlni; le cheval s'abatti, a ló kidőlt; l'oiseau s'abat sur sa proie, a madár lecsap prédájára ; le vent s'—t, a szél csillapodik; fig. elcsüggedni.

Abatture, f. töredék, letört ágak; ch. pl. szarvas nyoma; letaposott cserje (szarvas által).

Abbatial, e, a. (a-ba-ci-) apátsági; droits —tiaux, apátsági jogok.

Abbaye (a-bé-ie), f. apátság; — princière, hercegesitett apátság.

Abbé, m. világi pap; apát; - régulier, rendi apát; fig. table d'—, dús asztal; conch. hengercsiga.

Abesse, f. apátnő, fejedelemasszony; fam. la mère

bordélyosnő; rimák anyja.

ABC (a-bé-cé), m. ábéce; fig. első elemek.

Abcéder, v. n. meggyülni, genyedni, evedni; path. faire—, genyeszteni.

Abcès, m. path. genyfekély; -froid, hideg tályog; chaud, lobbos tályog.

Abdication, (-ci-) f. lemondás (trónról); leköszönés (hi $vatalr\delta l$); (dr.) — d'un fils, fiú megtagadás; jó*szágróli* lemondás; abandonnement.

Abdiquer, v. a. et n. lemondani; leköszönni; (dr.) son fils, fiat megtagadni. Abdomen (mè-ne) an. has, altest; fam. poh, potrok.

Abdominal, e, a. altesti; an. artère—e, has-ütér; icht. nageiores—es, has-parák. Abducteur, s. a. an. l'—, ou muscle —, távoztató izom. Abduction, f. chir. iztörés. Abécédaire, m. abécétanuló; abécéskönyv; a. ordre —, v. alphabetique.

Abèchement, m. fauc. étetés. Abécher, ou abécquer, v. abéquer.

Abeillage, abeilage, m. cout. měhěszjog.

Abeille, f. meh; mere —, méhkirályné; – commune, ouvrière, gyűjtőméh; - mâle, here; - perce-bois, vadméh; — terrestre, poszméh.

Abélanier, v. avélinier.

Abélir, v. plaire.

Abelmosc, ou — musc, m. v. ambrette.

†Abénévis (-vi-ce), m. féod. vízvezetési jog; —er, v. a. vizvezetési jogot adni.

Abéquer, v. a. madárfiakat étetni.

Aberrant, e, a. ast. *eltérő*. Aberration (a-bér-ra-ci), f. astr. irányferdülés; phys. — de refrangibilité, sugarak szétmenése; fig. tévely-

Abêtir, v. a. butitni; v. n. elbutúlni; s'-, v. r. s'-| par l'excès du vin, ivás által elbutúlni.

Abêtissant, e, a. elbutitó.

Abhorrer, (a-bôr-ré) v. a. utálni, megutálni.

Abietinée, a. f. bot. tüded, tüalakú; —s, f. pl. bot. tobzos növények.

Abiétique, m. chi. fenyü-

†Abigeat, (—ja) m. jur. marhalopás.

Abîme, m. örvény; 2. hegytorok; 3. garad (folyδban); Ecr. les —s, poklok feneke; fig. megfejthetlenség; pusztulás, enyészet;

, pv. un — en appelle un —, a szerencsétlenség karöltve jár; chand. fagy-

gyűteknő.

Abîmer, v. a. örvénybe vetni; fig. tönkre tenni; v. n. elsülyedni; fig. tönkre jutni; s'-, v. r. mélységbe rohanni; fig. elmerülni; s' dans ses pensées, gondolataiba merülni; s'— dans la douleur, magát a fájdalomnak átengedni.

Ab-intestat, adt. v. intestat. Ab-irato, adt. testament —, haragban irt végrendelet. Abject, e, $(-j\dot{e}, -jekte)$ a. elvetemült, aljas, gyaláza-

Abjection (ab-jek-ci), f. romlottság, feslettség, elvetemedettség; fig. vivre dans l'—, alázatban élni.

Abjurable, a. elesküdhető. Abjuration (-ci-), f. elesküvés, esküveli megtagadás.

Abjurer, v. a. elesküdni, megtagadni; fig. lemondani; — toute la pudeur, minden szemérmet levetkezni; s'—, v. r. tisztulni, nemesedni.

Ablactation (-ta-ci-), f. méd. elválasztás (gyermeké az emlőtől).

Ablaquéation (ab-la-cué-aci-), f. agr. felkapálás (fák körüli földről).

Able, m. ablette, f. icht. fejér keszeg, fehér hal; — do mer, tengeri sügér.

Ablegat, m. követhelyettes (római pápáé).

Ablégation, (-ci-), dr. egy éves száműzés.

Ablepsie, f. elme-gyöngeség. Ableret (-rè) ou ablerat (-ra), m. pêch. varsa.

Abloc, ablot (a-blo) m. maç. támfal.

Ablution, (-ci-) f. cath. kézmosás; phar. v. édulcoration.

Abnégation, (-ci-) f. théo. tagadás, megtagadás; — de soi même, önmegtagadás.

Aboi, aboiement (a-boament), m. ugatás.

Abois, pl. m. ch. le cerf est aux —, a szarvas vonaglik; fig. le malade est aux —, a beteg haldoklik; kétségbeejtő állapot; la forteresse est aux —, a vár nem tarthatja magát; mettre aux —, veszélybe sodorni (v. kit.).

Abolir, v. a. eltörölni, megszüntetni; loi abolie, eltörölt törvény; abus aboli, megszüntetett szokás; s'—, v. r. megszünni; elévülni.

Abolissable, a. megszüntethető; eltörölhető.

Abolissement, m. megszüntetés; elévilés.

Abolition, (-ci-) f. eltörlés; megszüntetés; büntetés elengedése; chir. — de l'ouïe, süketség.

*Abolitionisme, m. pol. rabszolgaság eltörlése.

Abomasus, (-suce) m. v. cailette.

Abominable, a. utálatos; megvetésreméltó; fig. rosz, ocsmány; — ment, adv. utálatosan, rettenetesen.

Abomination, (-ci-) f. utálat, irtózat: gyalázatosság; avoir en —, utálni.

Abominer, v. a. v. détester. Abondamment, adv. fölöslegesen, bőségesen.

Abondance, f. fölösleg, bőség; fig. parler d'—, rögtönözni (beszédben); il parle avec —, bőbeszédű; myth. corne d'—, bőség szarva; — du coeur, szív-ömledezés; fam. de l'—, túlságosan vizezett bor; pv. de l'— du coeur la bouche parle, szíve teljességéből szól a száj.

Abondant, e, a. fölösleges, böséges; bö; moisson —e, bö aratás; fig. style—, folyékony ifály; d'—, adt. pal. azonkivül, azonfelül.

Abonder, v. n. bövelkedni; ce pays abonde en or, ez ország bövelkedik aranyban; fig. — en son sens, akaratoskodni.

*Abonnage, m. előfizetés.

Abonné, e, a. féo. becsült; bérelt; előfizetett; —, m. — e, f. előfizető; bérlő.

Abonnement, m. bérlet; aláirás v. előfizetés; — suspendu, bérlet szünet; recuellir des —s, előfizetőket gyűjteni.

Abonnir, v. a. megjavitni;
— les vins, borokat nemesiteni; s'—, v. r. javulni.
†Abonnissement, v. amélioration.

Abord (a-bor), bejárás; fig. fogadás, elfogadás; 2. ki-kötés, partraszállás; 3. csődülés; 4. megtámadás; 5. d'—, du premier —, de prime —, először, mindjárt kezdetén, az első pilnatban; †d'— que, v. dèsque.

Abordable, a. a hol kikötni lehet; fig. hozzáférhető.

Abordage, m. mar. csáklyázás; sauter à l'—, a csáklyázott hajóra ugrani; kikötés; összeütközés (hajóé).
d'Abordée, adv. v. abord 5.
Aborder, v. a. et n. mar.
kikötni; csáklyázni; 2.
mil. — une place, várat

mil. — une place, varat megtámadni; 3. fig. — qch. közeledni; — q. megszólítani; 4. összeütközni; 5. tárgyalni.

Abordeur, m. mar. csáklyázó. Aborigènes, v. indigène.

tönözni (beszédben); il †Abornement, m. határszaparle avec —, bőbeszédű; bás. Aborner, v. a. határt szabni v. vonni; — avec des pieux, - elkarózni.

Abortif, ve. a. méd. idétlen; un —, koraszülött; remède —, magzathajtó; bot. semence — ve. üresmag; pistil —, meddő nőszár.

Abot, m. écon. ugrószíj. Abouchement, m. szóbeli értekezés.

Aboucher, v. a. szóbeli értekezést elrendezni; charp. — des tuyaux, csöveket egymásba ereszteni; pol. szembesíteni; s'—, v. értekezni (vvel).

Abouement o. aboûment, m. mar. kirakás (fával).

†Abouffer, v. a. et n. fúladozni.

Abougri, v. rabougri.

Abouquement, m. sal. fris so feltöltése.

Abouquer, v. a. új sót a régire tölteni.

About, m. charp. harántékos vég v. szél (ácsfán), prat. les —s, pl. határok.

Aboutir, v. n. határosnak lenni; terjedni (valameddig); le champ aboutit à un bois, e mező erdővel határos; 2. végződni; cette tour—t en pointe, e torony csúcsosan végződik; fig. célozni; son dessein—t à la paix, szándéka békére vezet; 3. hort. rügyezni, bimbózni; 4. chir. kifakadni.

Aboutissant, e, a. határos, szomszédos; —s, m. pl. cs. is; dr. les tenants et les — d'un champ, szántófölddel határos mezők; fig. savoir les tenants et les — d'une affaire, valamely ügyben jártasnak lenni.

Aboutissemet, m. chir. érettség; kifakadás (tályogé). Ab-ovo, adv. elejétől fogva. Aboyer, v. a. ugatni, ráugatni; pv. tout chien qui aboie ne mord pas, minél többet ugat az eb, annál kevesebbet árt; fig. zsémbeskedni, — après qch., törekedni (vre); — après q., megszólni (vkit).

Aboyeur, m. ch. disznófürkész; fig. un —, zaklató; 2. l'—, ou aboyeuse orn. sárszalonka; fam. hirlapkikiáltó.

Abranches, m. pl. icht. kopótyútlanok.

Abras, v. brée.

Abrasion, f. path. bélcsikarás.

Abrégé, m. rövidlet, kivonat; réduire un ouvrage en —, munkából kivonatot készíteni; en —, kivonatilag; f. d'. l' —, billentyű (orgonán); —, e, a. rövidített. †Abrégement, m. rövidítes. Abréger, v. a. rövidítni, megrövidítni; — un ouvrage,

rövidítni; — un ouvrage, munkát összevonni; 2. féo. — un fief, urbért szétdarabolni; 3. fig. vous êtes trop longue, abrégez, ön nagyon hosszadalmas, fogja rövidre; s'—, v. r. megrövidülni.

Abreuvage, v. breuvage.

Abreuvement, v. breuvage. Abreuver, v. a. itatni (mar-hát); 2.— les près, réteket megöntözni; fig. q. de fiel, de chagrins, vkinek életét megkeserîteni; il est —é de préjugés, telve van elő-itéletekkel: — q. d'une opinion, vkivel vmi véleményt elfogadtatni; 3.vern. alapozni; s'—, v. r. fig. s'— de larmes, könyekben úszni.

Abreuvoir, m. itató; mener à l'—, itatóhoz hajtani; maç. ragasz-hasadék; jard. rev-hasadék; fam. path. — à mouches, genyedő, mély seb.

†Abréveter, v. a. q. bolonddá tenni, csúfolni, gúnyolni. Abréviateur, m. kivonat-ké-

szítő. Abréviatif, ve, a. rövidítő. Abréviation, (-ci-) gr. rövidí-

Abréviativement, adv. röviditve.

†Abrévier, v. abréger. Abreyer, v. abriter.

Abri, m. hajlék, félszer, ernyő; fig. v. refuge; 2. grr. véd; fam. et pop. mettre un criminel à l'—, bűnöst zár alá tenni; 3. à l'—, adt. födve, védve; fig. être à l'— de la faveur, kegy által biztosítva lenni.

Abriconner, v. a. d'arg. rászedni.

Abricot, m. kajszibarack. Abricoté, abricotié (thié) m. conf. becukrozott barackmag.

Abricotée, abricotine, v. abricot.

Abricotier (thié), m. sárgabarackfa.

Abricotin, m. koraérő barackfa.

Abritant, e, a. (bot.) feuilles —es, födők; fig. védő, oltal-mazó.

Abriter, abrier v. a. bot. födél alá helyezni (növényeket); fig. ótalmazni.

Abrivent, v. abat-vent.

†Abriver, v. a. mar. partfelé hajózni, kikötni; abrive! előre!

Abrogation, (-ci-) f. dr. megszüntetés, eltörlés, visszavonás.

*Abrogeable, adj. dr. idősíthető.

Abroger, v. a. — un loi, törvényt eltörülni; — une coutume, szokást megszüntetni; 2. elévítni; s'—, v. r. elévülni; megszünni.

Abrotone, f. bot. abrutüröm, sepröruta.

Abrotonide, m. écon. ürmösbor.

Abrouti, e, a. lelegelt (állatok-); elpusztított (hernyók által).

Abroutissement, m. e. f. lelegelés, levágás, elpusztítás.

Abrupt, e, a. szaggatott, öszszefüggetlen (irály); 2. göröngyös; meredek (talaj); 3. töredezett (hang); bot. feuille —e, letört levél.

Abruption, v. Abduction.

Abrupto, ab-, ex-, (lat.) adt. váratlanul, hirtelen; parler ex-, hevenyében beszélni; donner un soufiet ab-, hirtelen pofon ütni (vkit).

Abruti, e, a. elbarmosált; bot. elfajult; 2.—, —e, s, barom (emberről).

Abrutir, v. a, elbarmítni; elaljasítni; v. abêtir, bot. v. abâtardir; 2. s'—, v. r. elbarmúlni.

Abrutissant, e, a. elbutitó, elbarmositó; lélek-ölő.

Abrutissement, m. baromi állapot, baromi butaság; tomber dans un grand—, végképen elbutulni, v. s'abrutir.

Abrutisseur, m. butitó.

Absence, f. távollét; les peines de l'—, az elválás fájdalmai; l'— des lois, des vertus, törvények, erények hiánya; 2. fig. szórakozottság; avoir souvent des —s, gyakran szórakozottnak lenni; 3. pv. l'— est l'ennemie de l'amour, mit a szem nem lát, a szív hamar feledi.

Absent, e, s. a. távollevő; fig. szórakozott.

s'Absenter, v. r. eltávozni; v. s'éloigner; pop. kereket oldani.

Absinthe, f. bot. üröm; — romaine, vulgaire ou grande, bārāny-üröm; — marine bārsony-üröm; — de Judée, gilisztamag; m. vin d'—, ürmös; v. abrotonide.

Absinthé, e, a. chi. ürömszerű.

Absinthine, f. chi. ürömlél. Absinthique, a. chi. acide —, ürömsav.

Absolu, m. mét. egyáltalá-

nosság, épenség.

Absolu, e, a. korlátlan, határtalan; pouvoir —, korlátlan hatalom; parler d'un ton —, határozott hangon beszélni; did. terme —, viszonytalan kifejezés; «homme« est un terme —, «ember» viszonytalan szó; gr. pronom —, független névmás;
phys. mouvement —, általános mozgás; alg.
nombre —, viszonytalan
szám; chi. tiszta; égl.
le jeudi —, nagycsütörtök.

Absolument, adv. föltétlenül; korlátlanul, határtalanul; merőben, voltaképen; általán, általánosan; épenséggel; viszonyzatlanul; gouverner —, korlátlanul kormányozni ; disposer — de toux chez q., egyáltalában mindennel rendelkezni vkinél; vouloir —, épenséggel akarni; - parlant, általánosan mondva; ce dictionnaire a des défauts, mais il est bon —, e szótárnak vannak ugyan hibái, de általán véve jó; did. l'homme consideré — ..., viszonyzatlanul tekintve az embert . . .

Absolution (-ci-), f. pal. fölmentés, feloldás; 2. cath. bűn-oldás; donner, refuser, recevoir l'—, bűnoldást adni, megtagadni, kapni; d'arg. mosdó-tál.

*Absolutisme, m. korlátlan hatalom, kény-uralom.

*Absolutiste, m. korlátlan hatalom híve.

Absolutoire, a. fölmentő, föloldó; cath. bref —, bucsúlevél; pal. avoir une sentence —, fölmentő itéletet kapni.

Absorbable, a. chi. felszivó, szivánk; méd. un —,
un remède —, felszivó
szer; chi. les alcalis sont
des —s, az égvények szivánk anyagok; an. vaisseaux —s, szivó edények.
Absorbanter v a pharm.

Absorbanter, v. a. pharm. felszivó szereket használni.

Absorber, v. a. fölszíní, beszíni, elnyelni; fig. kimeriteni, elnyelni, — l'attention, a figyelmet magára
vonni; s'—, v. r. fig. s'—

dans l'étude, tanulmányokba mélyedni.

Absorptif, ve, a. absorbant.

Absorption, (-ci-) f. fölszívás, beszívás, chi. fölemésztés.

Absorptivité, f. elnyelő-tehetség.

Absoudre, v. a. ir. fölmenteni, fölszabadítni, feloldozni (vmi alúl); 2. megbocsátani; cath. bűn-bocsánatot adni; s'—, v. r. önmagát fölszabadítni (v.mely kötelezettség alúl).

Absoute, f. cath. általános búcsú nagycsütörtökön.

s'Abstenir, v. r. ir. tartóztatni magát (valamitől); megtagadni magától; il ne put s' — de rire, nem állhatta meg a nevetést; pal. lemondani (vmiről); elállni.

Abstention(-ci-),f. pal.—d'un héritage, örökségrőli lemondás.

Abstergent, e. a. méd. un remède —, hashajtó szer.

Absterger, v. a. chir. — une plaie, sebet tisztítni, ki-mosni.

Abstersif, ve, a. méd. tisztító.

Abstersion, f. chir. — d'une plaîe, seb kimosása.

Abstinence, f. önmegtartóztatás, türtőzködés; méd. étrend, étmérsék; fig. mértéktartás, mértékletesség; cath. jours d'—, bőjtnapok.

Abstinent, e, s. a. mértékletes, önmegtartóztató.

Abstractif, ve. a. elvont.
Abstraction, (-ci-), f. did. elvonás; elvontság; 2. raisonner sur des —s, elvont tárgyakról vitatkozni; 3. pl. szórakozások; il est dans des —s continuelles, soha sincs eszén.

Abstractivement, adv. elvontan, magában véve.

Abstraire, v. a. ir. elvonni; elvonva gondolni; elmellözni; hallgatni (vmiröl);

— qch. de qch. vmit vmiből kivonni.

Abstrait, e, a. did. elvont; terme —, általános kifejezés; log. idée —e, elvont fogalom; 2. homályos, határozatlan; c'est un homme —, mély gondolkozású férfiu; mathématique —e, elméleti mennyiségtan; 3. m. l'— et le concret, elvontság és együttesség.

Abstraitement, adv. elvon-

Abstrus, e, a. nehéz értelmű, elrejtett, homályos; ce qu'il dit là est fort —, a mit mond, nehéz felfogni; phil. des idées —es, zavart fogalmak.

Absurde, a. képtelen, îzetlen, ész-ellenes; fam. cet homme est —, ez ember kiállhatlan; 2. nevetséges, szemtelen.

Absurdement, adv. képtelenül, izetlenül, ész-ellenesen. Absurdité, f. képtelenség, izetlenség, balgaság; fam. cet homme est d'une rare —, ez ember nagyon os-

toba. †Abuissonner, v. a. elcsábitani.

Abus, m. visszaélés; 2. félreértés, hiba, tévedés; 3. rendetlenség, hanyagság; 4. csalás, ámítás; 5. l' de soi-même, önfertőztetés; v. onanisme.

Abuser, v. a. megcsalni, ámítani, rászedni; nos passions nous abusent, szenvedélyeink tévutra vezetnek; 2. elcsábítani; 3.—de qch. visszaélni (vmivel); il abuse de son temps, roszul használja idejét; 4.— (d'une fille), ágyaskodni; 5. s'—, v. r. megtévedni, csalatkozni; roszul számolni.

Abuseur, m. fam. csaló, csábitó.

Abusif, ve, a. visszaélő, csalárd; pal. jugement —, jogtalan itélet; gr. terme —, sajátlan kifejezés. Abusivement, adv. visszaélésképen; gr. sajátlanul, nyelvellenesen; pal. jogtalanul.

Abuter, v. a. jeu. célfelé dobni; s'-, v. r. magát máshoz alkalmazni.

Abutilon (-thi-), m. bot. selyem-sárda.

Abyme, abymer, v. abime, abîmer.

Acabit (-bi), m. minőség; poire d'un bon —, jø m. *körte ;* légumes d'un mauvais —, silány m. főzelék; fam. il sont d'un — semblable, egy bordában szőt-

Acacalis, m. bot. fehér mámorka.

Acacalot, v. acalot.

Acacia, m. acacie, f. akász, koronafa.

Académicien, m. tudóstársasági tag.

Académie, f. tudóstársaság; fam. — de jeu, játékház; 2. főiskola.

Académique, a. tudóstársasági; —ment, adv. tudóstársaságilag.

Académiser, v. a. peint. minta után rajzolni, festeni.

Académiste, m. tudóstársasági tag; főtanodai hallgató.

Acaene, f. bot. *vérzőke*; v. sanguis orbe.

Acagnarder, v. a. fam. lomhitni, tunyitni; s'—, v. r. fam. lomhúlni.

Acajou, m. bot. mahagoni fa; — à planches, illatos cédrus.

Acumacu, m. orn. bóbitás légykapó.

Acane, m. bot. hamvas-, földiszeder; szederjcserje.

Acanga, acangue, m. orn. braz. búbos kakuk.

Acanth'abole, m. méd. csi $p\ddot{o}fog\dot{o}$; — acé, e, adj bot. bogácsnemü; acées, —ées, acanthoïdes, akántok; —e, f. bot. barcs-akánt; (arch.) lombdisz; —e sauvage, v. | force —trice, gyorsító erő. | onoporde; — opode m. | Accélération, (-ci-) f. gyorsí-

icht. föcskendező fürtfogú; — optérigien, m. icht. tüskės uszonyú.

Acariâtre, a. mogorva, durcás; konok, civakodó.

†Acariâtreté, f. mogorvaság; konokság.

Acarides, m. pl. ent. atkák. Acarima, m. h. n. sörényes majom, oroszlán-majom.

Acarne, acarnan, icht. tengeri spár; bot. bárcsa.

Acarus (-ruce), m. ent. sajtkukac.

Acata'lepsie, f. phil. kétkedőség; kételgőség-tan; leptique, s. a. phil. kétkedő, kételgő.

Acatopose, f. méd. nehéznye-Acaule, a. bot. száratlan; 2. leveletlen szárú; 3. rövid szárú.

Accablant, e. a. nyomasztó, terhes; leverö; alkalmat-

Accablement, m. *elgyöngü*lés ; túlterhelés ; fig. levertség, csüggedtség; bú.

Accabler; v. a. leverni; la muraille est tombée et les a tous —ées, a fal leomlott és mindnyáját agyonütötte; 2. lenyomni; 3. terhelni, túlterhelni; fig. être accablé de dettes, adósságokkal terhelve lenni; s'—, v. r. magát túlterhelni.

Accalmie, f. mar. rövid szélcsönd.

Accaparement, m. com. öszszevásárlás (uzsorás célból); — des blés, gabonauzsora.

Accaparer, v. a. összevásárolni; — les blés, les laines, gabona-, gyapju-uzsorát üzni; fam. uzsoráskodni.

*Accapareur, m. — de blés, gabona-uzsorás.

Accéder (ak-cé), v. a. hozzájárulni, beleegyezni; — à la demande de q. vkinek kérését teljesíteni.

Accélerateur, — trice, s. a. előmozdító, siettető; phys.

előmozdítás; phys. tás, gyorsulás.

Accélérer, v. a. gyorsítani, siettetni.

Accense (-can-se), f. jur. tartozék; ce pré est une de ma ferme, e rét majoromhoz tartozik; 2. m. pl. h. r. törvényszolga.

Accenser (-ak-çan), v. a. econ. telket a birtokhoz

csatolni.

Accent (ak-çan), m. hangejtés; 2. kiejtés; 3. —s, pl. poét. doux, tendres, tristes —s, szelid, gyöngéd, szomorú hangok; 4. gr. hangjel.

Accentuation (-ci-), f. hang-

jelzés.

Accentuer, v. a. hangjelezni : hangsúlyozni.

Acceptable, a. elfogadható. Acceptant, m. —e, f. elfogadó; com. v. accepteur.

Acceptation (-ci-), f. — d'une donation, adomány elfogadása; 2. beleegyezés (szerződésbe); 3. elfogadás (váltót, aláirás által).

Accepter, v. a. elfogadni; 2. beleegyezni; jur. 3. —un jugement, itéletet elismerni. Accepteur, m. com. elfogadó

(váltóról).

Acceptilation (-thi-la-ci-), f. dr. r. elengedési nyugtatvány ; 2. ál-nyugta.

Acception (-ci-), f. méltatás, figyelembe vétel; sans – de personnes, személyválogatás nélkül ; 2. jelentés (8ZÓÉ).

Accès (ak-cé), m. bejárás; avoir un libre — auprès deg., szabad bejárásának lenni vkihez; 2. — de fièvre, lázroham.

Accessibilité, f. hozzáférhetés.

Accessible, a. hozzáférhető, közelíthető; fig. il est — à tout le monde, mindenki beléphet hozzá.

Accession, f. hozzájárulás; 2. — au trône, trónrajutás; 3. prat. hivatalos megszemlélés; 4. növedék; 5. méd. v. paroxysme.

Accessit (-ce-ci-te),m.másoddij, másodjutalom.

Accessoire, a. járuléki, járulékos, mellékes; —, m. toldalék, hozzátét; 2. tartozék, hozzávaló; 3. mellékes dolog; gr. idées —s, mellékfogalmak; mots—s, alakszavak.

Accessoirement, adv. járulékilag, járulékosan; 2. körülbelül, mellékesen.

Accidence, f. phil. esetleg, esetleges mivolta (vminek); 2. járulék; mellékes jövedelem.

Accident, m. eset, történet; il est arrivé un grand —, nagy szerencsétlenség történt; 2. phil. véletlen, esetlegesség; 3. peint. mellék világ; 4. mus. mellék lékjegyzés; 5. géol. —s de terrain, talaj_egyenetlensége; par —, adt. véletlenül, történetesen.

Accidentalité, f. phil. esetle-

gesség.

Accidenté, e, a. géol. egyenetlen, szakadozott; fig. *vie —e, viharos élet.

Accidentel, le, a. véletlen; phil. esetleges, lényegtelen; géom. lignes —, mellékes vonalok; persp. point —, esetpont.

Accidentellement, adv. véletlenül, esetlegesen; je l'ai appris —, véletlenül tudtam meg; phil. la muraille n'est blanche qu'—, a fal csupán esetleg fehér.

†Acciper, v. a. lopni.

Accipitres, m. pl. orn. orvmadarak, ragadozök.

Accise, f. fogyasztási adó, élelmi adó; áruvám.

*Acclamateur, m. tapsoló. Acclamation, f. örömkiáltás, ujjongatás, kurjongatás; par — unanime, közfölkiáltással.

*Acclamer, v. a. ujjongatni, örvendve fölkiáltani.

*Acclimatation, v. acclimatement.

*Acclimatement, m. honositás.

*Acclimater, v. a. honosítani; s'—, v. r. honosulni, égalj-hoz szokni.

Accoinçon (a-k), m. couv. szögellő szarufa.

†Accoint (a-k), m. testi-lelki barát.

†Accointable (a-k), a. társas, nyájas, barátságos

†Accointance, (a-k) f. bizalmas viszony; tiltott viszony.

†s'Accointer, v. r. v. hanter, fréquenter.

Accoisement (a-koa-ze-), m. méd. csillapulás.

Accoiser, (a-koa-), v. a. méd. csillapítni, csönde-sítni.

Accolade, accolée, f. fam. ölelés; chev. lovaggá avatás; impr. zárjel, kapocsvonás; mus. ütenyzáró.

Accolage, m. vign. karózás; kötözés.

Accolement, m. országút melletti ösvény.

Accoler, v. a. megölelni, nyakába borulni; mély alázattal fogadni; sündörködni; vign. karózni; kötni; charp. illeszteni, összefoglalni; s'—, v. r. ölelkezni; jard. felfutni.

Accolure, f. szalmakötél, gúzs.

Accommodable, a. kiegyenlîthető.

Accommodage, m. cuis. elkészítés; 2. ennek dija; 3. hajfodorítás.

Accommodant, e, s. a. alkalmazékony, szives, kész, hajlandó.

Accommodation, f. prat. kiegyezkedés, elintézés.

Accommodement, m. elintézés, elrendezés; 2. kiegyezkedés; — à l'amiable, barátságos egyezés; en venir
à un —, egyezésre kelni;
pv. un méchant — vaut
mieux que le meilleur
procès, sovány egyezés
jobb mint kövér per; 3. un
homme d'— facile, enge-

dékeny ember; peint. redőzet.

Accommoder, v. a. kényelmesen elrendezni; — sa maison, háztartását rendezni ; 2. tetszeni; 3. megadni; — q. d'une somme d'argent, vkinek egy összeg pénzzel segiteni; 4. — le feu, tüzet szítni, piszkálni; 5. elkészíteni ; kielégíteni; perr. fodoritani; 6. iron. elbánni (vkivel), megrakni (vkit); p. u. lehordani (vkit); 7. kiegyenlíteni, elintézni; 8. alkalmazni (-hoz - hez); s'—, v. r. alkalmazkodni; il s'—e à tout, mindenre ráadja magát; il ne s'—e de rien, mindennel elégedetlen; 2. kényelmesen elhelyezkedni; 3. cifrálkodni; 4. bitangolni, bitorolni (vmit); 5. kiegyezni; 6. être mal -é des biens de la fortune, szegényül élni.

Accompagnage, m. soier. bélfonál; v. trame.

Accompagnateur, m.—trice, f. mus. kisérő (zenében). Accompagnement, m. kisérés; — des morts au tombeau, gyászkiséret, gyászmenet; 2. mus. kiséret; 3. tartozék; 4. peintr.—s, pl. mellékábrák.

Accompagner, v. a. kisérni (vkit); 2. elkisérni, kikisérni; 3. fig. üldözni; le malheur l'—e, a szerencsétlenség üldözi; 4. mellékelni; il —gna cette somme d'un présent, ez összeghez ajándékot mellékelt; 5. illeni; cette doublure n'—e pas cette couleur, e bélés nem illike e szinhez; s'—, v. r. q. valakit magával vinni.

Accompli, e, a. tökéletes; un jeune homme —, tökéletes ifju; betöltött, befejezett; il a 24 ans accomplis, huszonnégyéves mult.

Accomplir, v. a. teljesíteni; bevégezni; —sa promesse, igéretét teljesíteni; — un dessein, rajzot bevégezni; s'-, v. r. teljesülni, létesülni.

Accomplissement, m. teljesítés, bevégzés; teljesülés: dr. betelés.

Accord (a-kor), m. alku, egyezés, egyezkedés; faire un —, alkut kötni; 2. pl. signer les—s, a házassági szerződést – aláirni ; egyetértés, öszhangzás; 4. j'en demeure d'—, helyben hagyom; 5. gr. az egyezés helyes viszonya; l'— logiarány; *elmésze*ti que, mus. hangzat, zengzet; frapper un —, hangzatot adni, fogni; 6. arány, összhangzat; 7. être d'—, egyetérteni; 8. d'-! int. nem bánom! jól van!

Accordable, a. megengedhető, megadható; kiegyeztethető; v. accommodable, mus. hangolható.

Accordailles, f. pl. pop. $k\acute{e}z$ - $fog\acute{o}$.

Accordant, e, a. mus. összhangzó.

Accordé, m. —e, f. vőlegény, menyasszony.

Accorder, v.a. összeegyeztetni, összhangzásba hozni; mus. hangolni; mar. —e! egyenlőn evezz! pr. — sesflûtes, egy gyékényen árulni, együtt fúni a követ; 2. megengedni, megadni, helybenhagyni; — une demande, kérést teljesíteni; 3. s'—, v. r. megegyezni, nos humeurs s'accordent, kedélyünk megegyez; 2. egyetérteni; egyesülni, összeilleni; mus. összhangzani.

Accordeur, m. mus. hangoló; salaire de l'—, hangoló díja.

Accordoir, m. hangoló kalapács, hangoló-kulcs; 2. orgue hangcső.

Accore, s. a. mar. meredek; támasz, dúc; 2. zátor, sziklahát; 3. e szikla fekvése.

Accorer, v. a. mar. megtámasztani; 2. kereket kötni. Accorné, e, a. bl. szarvazott; fort. fort —, fecskefark, szarvas vármű.

Accort, e, a. fam. udvarias, szives, előzékeny; 2. ravasz, fortélyos.

Accortise, accortesse, f. fam. udvariasság, szivesség, elő-zékenység.

Accostable, a. fam. társas, barátságos, nyájas; 2. fam. élvezhető.

Accoster, v. a. közeledni (valakihez); megszólítni (valakit); fam. körülötte lenni (vkinek); folyamodni (vkihez); 2. mar. parthoz kiállani, s'— de qi, fam. társalkodni (vkivel); je ne sais de quelles gens il s'—e, nem tudom kikkel barátkozik.

Accotar, †accotard, m. mar. ék (fából).

Accoter, v. a. megtámasztani (vmit); fam. — sa tête contre le mur, fejét a falhoz támasztani; s'—, s. v. r. támaszkodni.

Accotoir, m. kartám, székkar; oldalpárna; fig. fam. faire de q. son —, nyakába varrni magát vkinek; mar. v. accore.

Accouchée, f. gyermekágyas; fam. faire l'—, heverészni. Accouchement, m. szülés, lebetegedés; 2. szültetés.

Accoucher, v. n. lebetegedni, szülni; fam. gyermekágyba jutni; 2. v. a. szülészkedni, szültetni; elle —e bien, ügyes bába; pop. accouche donc! ki a medvével!

Accoucheur, m. szülész; †—se, f. v. sage-femme.

s'Accouder, v. r. könyökölni, könyökére támaszkodni.

Accoudoir, m. könyöklő-párna; — de fenêtre, ablakpárna.

Accouer, v. a. ch. — le cerf, a szarvast tarkón törni.

Accoulins, m. pl. folyamiszap.

Accouple, f. ch. ebszij, eresztő szij.

Accouplement, m. párosulás; járomba fogás; 2. párosodás; arch. oszlopok összeállítása; fig. — barbare de mots, hibáshangú szókötés.

Accoupler, v. a. párosítni; járomba fogni; összefűzni; arch. oszlopokat páronkint állítani; s'—, v. r. párosulni.

Accourcir, v. a. rövidítni, megrövidítni; fig. — son chemin, rövidebb utat választani; s'—, v. r. rövidilni; 2. összemenni (kelméről).

Accourcissement, m. rövidítés; rövidülés.

Accoures, accourres, f. pl. ch. leshely (ebeké).

Accourir, v. a. irr. elősietni;
— au secours de q., vkinek segítségére sietni: v.
courir.

Accourse, f. arch. külső folyosó.

Accoutrement, m. öltözet, pipere, pompa; v. ajustement, costume.

Accoutrer, v. a. fam. öltöztetni, fölcicomázni; pop. megdöngetni, megnadrágolni, megpáholni, megpántolni.

Accoutreur, m. húzvas készí-

†Accoutumance, v.habitude. †à l'Accoutumée, adt. fam. szokás szerint.

Accoutumer, v. a. (être), szoktatni; v. n. (avoir), szokni, szokva lenni; s'—, v. r. szokni.

Accouvaison, v. couvaison. †Accouvé, m. —e, f. fam. henyélő, naplopó.

†Accouver, v. n. kotlani.

Accredité, e, a. tekintélybe hozni; dip.un ambassadeur —, hitelesitett követ.

Accrediter, v. a. tekintélybe, jóhirbe hozni; fig. — une calomnie, rágalmat terjeszteni; 2. hitelesíteni; com. hitelt nyitni; 3. 8'—, v. r. tekintélyt, hitelt szerezni magának; cette mai-

son s'est —e, e cég hitelt | szerzett magának.

Accrescent, e, a. bot. folyvást növő.

Accroc (a-kro), m. 1. horog, szög, tüske, szálka stb. (melyen ruhával megakadhatni); prenez garde à cet -, vigyázzon e sz.-re, h.ra; 2. repedés, szakadás (ruhán); il y a un vilainà votre robe, csunya repedés van szoknyáján; fig. akadály; fam. il y a qe. — à cette affaire, bibéje van a dolognak.

†Accroche, f. fam. akadály. Accrochement, m. p. u. fölakasztás (vre); megakadás (vmiben); hor. megakadás (brae); mar. szigonyozás.

Accrocher, v. a. akasztani (szögre, horogra stb.); fig. — q. megcsipni; 2. megakadályozni; mar. — un vaisseau, hajót szigonyozni; 3. s'—, v. r. megakadni; kapaszkodni(vmihez); (bot.) kúszni; plante accrochante, kúszó növény.

Accroire, v.n. ir.; faire — qc. à q. vmit vkivel elhitetni; en faire — à q., vkit elámitni : s'en faire --- , képzelodni; il a qs. talents, mais il s'en fait trop —, van ugyan némi tehetsége, de igen nagyra tartja magát.

Accroissement, m. növedék; gyarapodás, szaporodás; növés ; áradás.

Accroît, m. v. acroissement. Accroître, v.a. etn.ir. nagyobbitni, szaporitni, tágitani; nagyobbodni, nöni, gyarapodni, szaporodni; s'-, v. r. növekedni, áradni.

s'Accroupir, v. r. leguggolni; hátsó lábakon ülni: fig. — derrière un rideau, fü**ggöny mögé búvni** ; (bl.) lion —i, ülő oroszlán.

Accroupissement, m. *hevere*dés (állatokról).

Accru, e, a. növekedett, áradt. Accrue, f. növedék; uszadék föld; pêch. felkötött hálószem; ch. sövényháló. Accuser, v. a. vádolni, bevá- Acescence, f. path. ecetese-

Accueil, m. fogadás, elfogadás; faire bon — à q., valakit jól fogadni; fig. réserver un bon — à q. vkit szidással várni.

Accueillant, e, a. előzékeny, vendégszerető.

Accueillir, v. a. ir. üdvözülni; fogadni, elfogadni vkit; fig. la tempête nous a—is, a vihar meglepett minket; — des renseignements, tudósttásokat szerezni.

Accul, m. zsákútca; 2. tengeröböl mélysége; artil. támaszcölöp; —s, pl. legalsó lyukak rókabarlangban; erdő benseje.

Acculé, e, a. artil. canons -s, farolt ágyúk; fig. dans un impasse, zsákutcába szoritott.

Acculement, m. mar. karajosság hajórészeken.

Acculer, v. a. sarokba szorítni vkit; s'—, v. r. hátát megvetni; bl. cheval —é, agaskodo lo.

Accumulateur, m. —trice, f. p. u. zsugori, fukar.

Accumulation, f. halmozás; — de droit, jogérvek halmozata.

Accumuler, v. a. halmozni, rakásra gyűjteni; fig. crime sur crime, bünt bünnel tetőzni; 2. gyűjteni; s'—, v. r. szaporodni, gyűlni, gyarapodni.

Accurbitaire, a. méd. ver —, galand-féreg; v. solitaire. Accusable, a. p. u. vadolhato. Accusataire, —toire, a. pal. vádoló.

Accusateur, m. -trice, f. vádló; prat. —public, köz-

Accusatif, m. gr. tárgyazó, tárgyeset.

Accusation, f. vád; pal. capitale, főbenjáró vád; chef d'-, fövådpont; 2. vádolás; — calomnieuse, rágalmas vádolás.

Accusé, m. -ée, f. vádlott; com. — de réception, vétjelentés.

dolni; — qn. d'assassinat, vkit gyilkolással vádolni: 2. bejelenteni; com. — la réception, a vételt bejelenteni; prat. — un testament, végrendeletet megtámadni; 3. – ses péchés, büneit bevallani; j. — son jeu, játékát bemondani; s'—, v. r. önmagát vádolni ; 2. vétkeit bevallani: 3. magát elárulni.

Acélulphe, a. bot. *kéregtelen*. Acène, f. bot. hamvas szeder, gyalogszeder.

†Acense, acens, m. örökbérjószág.

†Acensement, m. örök haszonbér.

†Acenser, v. a. örökbérbe adni.

Acépha'le, a. v. mollusques; — lo brache, a. h. n. karatlan; — locyste, fejetlen bélgiliszta; vízlombik.

Acéracées, f. pl. bot. jávorfélék.

Acerain, a. acélnemű.

Acerbe, a. fanyar; fig. keserii; des paroles —s, keserű szavak; — m. keserüség.

Acerbité, f. p. u. fanyarság. Acère, a. h. n. gerinctelen; les —s, m. gerinctelen állatok.

Acéré, e, a. acélozott; 2. éles; fig. plume —e, csípős toll; bot. tüded; méd. une saveur —e, fanyar izü.

Acérer, v. a. acélozni ; 2. élesitni.

Acéreux, —se, adj. bot. v. acéré; poét. la feuille —se du cédre, a cédrus pozdorjás levele.

Acéride, m. méd. viasznélküli tapasz. hal. Acérine, f. icht. sigérféle Acérique, a. chi. acide —, al-

masav. Acerre, f. arché. füstölő serpenyö.

Acertainer, acertener, v. a. p. u. v. assurer.

Acérure, f. acélozás ; acéllemezke.

Acescent, e, adj. path. sava-

Acésis, f. path. gyógyulás. Acétabule, m. arch. ecettartó; an. csukló-íz; bot. v. cotylédon; h.n. tengeri habarc.

Acétale, m. chi. ecetély. Acétate, m. chi. ecetenc.

Acété, e, acéteux, —se, a. ecetes.

Acétification, acitification, f. chi. ecetesedés.

Acétique, acitique, a. ecetsavas.

Acétite, v. acétate.

Acétum(-om), m.chi. ecetony. Achalandage, m. com. vevők szerzése.

Achalandé, e, a. vevőkkel ellátva ; látogatva.

Achalander, v. a. vevőket szerezni; s'—, v. r. vevőket kapni.

Acharné, e. a. dühös, elkeseredett; 2. sóvár, leledező; un combat —, elkeseredett harc; un ennemi —, halálos ellen; un joueur —, bőszült játékos.

Acharnement, m. ragadozó fig. elkeseredés, vágy ; düh; heves vágy; poursuivre q. avec —, vkit konokul üldözni.

Acharner, v. a. elkeseriteni, fölingerelni ; 2. leledzővé tenni; s'—, v. r. dühösködni, elkeseredni; beleböszülni; 3. s'— au jeu, szenvedélyesen kártyázni.

Achat, m. vásárlás; megvett tárgy, vétel; com. vásárlási könyv; faire —, vásárolni; prv. achat passe louage, előbb való a vevő a bérlőnél.

Achate (a-ka-), m. h.n. lepke-

Ache, f. bot. zeller; couronne d'—, repkény, koszorú; 2. petrezselyem.

Achée, f. földigiliszta.

†Achements, m. pl. bl. sisaklomb.

Acheminé, e, a. man. kissé idomított.

Acheminement, m. fig. bevezetés; előmozdítási eszköz. Achras, v. sapotillier.

Acheminer, v. a. bevezetni, meginditani; fig. — la paix, a békét előkészíteni; kissé idomitani; man. s'-, v. r. utra kelni; utban lenni; fig. folyamatban lenni; l'affaire s'—e, az ügy halad.

Achéron (a-ché; théo. a-ké), m. myth. foly of a pokolban; poét. halál, pokol.

Achète, m. h. n. házitücsök. Acheter, v. a. vásárolni, bevásárolni, venni; – argent comptant, kész pénzzel fizetni; fig. megváltani; au prix de sa vie, élete árán megváltani; 8'—, v. r. magát megváltani.

*Acheteresse, f. vevönö.

Acheteur, m. —euse, f. *vevő*, vásárló.

Achevé, e, a. bevégzett; fig. tökéletes, kitünő; c'est un fou —, nagy bolond; man. idomitott.

Achèvement, m. végzés, elvégzés; fig. tökéletesség; man. teljes idomítás; t. kifestés; dr. — d'un terme, határidő lefolyása.

Achever, v. a. elvégezni, bevégezni ; fam. elkészíteni ; 2. nyakára hágni, megrontani, megölni (vkit); cette bouteille va l'—, e palack végképen leveri lábáról; teint. — l'étoffe, a kelmét kifesteni; man. — un cheval, lovat teljesen idomitani; s'—, v. r. végződni, létesülni, elkészülni; fig. önmagát tönkretenni.

Achevoir, m. man. la pièce est à l'—, a darab készülő félben van.

Achillée, f. bot. egerfarkú cickóró; — mille-fueille, vízi cickóró.

Achirante, achyrante, —the. m. bot. polyvarojt.

Achire, m. h. n. hat bibircsós félszegűszó.

Achoppement, m. fig. pierre d'—, akadály, botránykő. Achores (a-ko-), m. pl. path. otvar.

Aciculaire, a. bot, tüded, tüalakú.

Acide, a. savanyú, csipös ; 2. m. sav; — carbonique, szénsav; — sulphurique. kénsav; — de tartre, borkősav; — hydrochlorique, sósav; — prussique, könkéksav.

Acidi'fère, a. chi. savas; fiable, a. chi. base-, savgyök; — fier, v. a. savanyitni; 8'-, v. r. savanyodni: —to, f. savanyuság.

Acidule, a. savanyús; eaux -s, f. pl. savanyú víz; 2. hideg.

Acidulé, e, a. savanyús.

Aciduler, v. a. ph. savanyī-

Acier, m. acél: — naturel ou d'allemagne, természetes v. német acél; — factice, edzett acél; — fondu, öntött acél; — corroyé, salkázott acél; — de Damas, sávolyos v. dömöcki acél; fig. tör, kard, vas.

Aciération, f. acélkészítés. Acierer, v. a. acelozni, ed-

zeni.

*Aciérie, f. acélhuta.

Acinaci'folié, e, a. bot. kardadlevelü; — forme, a. bot. kardad.

Acinésie, f. méd. érverés szünetelése.

Acmastique, a. path. fièvre —, lobbos láz.

Acmé, m. path. betegség legmagasbb foka.

Acmelle, v. alchimille, piéde-lion.

Acocat, m. irányléc.

Acolytat, m. eg. papsegédség. Acolyte, m. ég. papsegéd; fig. cimbora; cinkos.

A-compte, m. com. lerovásul, vminek fejében.

Aconit, m. bot. sisakvirág; - napel, katika, kéksisakfü.

Acope, m. méd. izkenőcs.

†Acoquinant, e, a. fam. lomhaságra v. ledérségre csábitó.

†Acoquiner, v. a. fam. lom-

hítni, elkényesztetni, s'—, v. r. lomhulni, elkényesedni; s'—à qch. ledérségnek, lomhaságnak adni magát.

Acore, acorus, m. bot. mocskos kontyvirág; — véritable, odorant, illatos sásnőszirom; kálmos; — asiatique, indiai kálmos; faux, hamis kálmos.

Acot, m. hort. hányadék

föld.

Acoter, acotter, v. a. hort. ganuj hányadékot csinálni. Acotylédon, e, a. bot. plante —e, magtanyátlan növény. Acoup, m. man. durva sarkantyúzás.

Acoupi, m. v. cocu.

Acousmate, m. fülzúgás.

Acousmatique, a. hangtani csalodás.

Acousticien, m. hangtannal foglalkozó.

Acoustique, m. hangtan; —, a. halltani; cornet —, hallcső; maladie —, hallbetegség; nerf —, hallideg.

Acquéreur, m. szerző, kereső; — de biens nationaux, nemzeti jószágok vevője.

Acquérir, v. a. ir. szerezni;
2. megnyerni, hozzájutni;
3. magáévá tenni, elnyerni, megvenni; prv. bien mal acquis ne profit pas, ebül gyült vagyonnak ebül kell elvesznie; s'—, v. r. szerezni.

†Acquêt, m. pr. szerzemény; fam. nyereség, előny, viv-mány.

†Acquêter, v. a. pr. szerezni (vagyont, jószágot).

Acquiescement (a-ki-è-ce-),

m. beleegyezés.

Acquiescer (a-ki-è-cé), v. n. à qch. megnyugodni (vala-mibe); 2. beleegyezni; megelégedni (vmivel); — à la demande de q., vki-nek kérelmét teljesíteni.

Acquis (a-ki), m. ismeret, tapasztalat, műképesség; fig. être —à q., vkihez ragasz-

kodni.

Acquisition (a-ki-si-ci-on), | f. szerzemény, vétel; 2.

szerzett jószág; faire –, venni.

†Acquisitif, ive, a. elfogadott

(szokásból).

Acquit (a-ki), m. nyugta, elismervény; com. — à caution, átviteljegy; — à douane, vámlevél; 2. fizetés; pour —, nyugtatványul; †— patent, kincstári utalvány; pour l'— de ma conscience, lelkiismeretem megnyugtatásául; fam. par manière d'—, színből; bill. előlökés; jouer à l'—, az egész tételre játszani.

*Acquittement, m. lerovás, fizetés, megfizetés; 2. dr.

fölmentés.

Acquitter (a-ki-), v. a. megfizetni, leróvni; 2. kifizetni, kielégíteni; 3. fölmenteni; le juge —e, le
prêtre absout, a biró fölment, á lelkész felold; 4.
megnyugtatni; s'—, v. r.
megfizetni, leróvni; fig.
s'— de son devoir, kötelességét teljesíteni; s'— de sa
promesse, szavát beváltani; fam. s'— de boire, derekasan inni.

Acratic (-cî), f. path. gyöngeség.

Âcre, m. hold (föld); —, a. fanyar; csípős, maró; —s, m. pl. path, csípős szerek.

Acreté, f. fanyarság; csípősség; fig. il a de l'— dans l'humeur, csípőskedélyű.

Acrimonie, f. ély ; savanyúság ; *fig. keserűség ; epésség.

Acrimonieux, se, a. élyes, maró; sels—, maró savak. Acrisie, f. path. válság elma-

radása. Acrobate, m. erőművész; fig. —s politiques, politikai

kötéltáncosok. Acrobatique, a. arch. machine —, emelő gép.

Acrocholie (-ko-), f. hirtelen harag.

Acro'matique, achromatique, a. opt. szintelen; — matisme, m. opt. szinosz-

lat; —mial, e, a. an. vállhegyhez tartozó; —mion, m. an. vállhegy; hátgerinc felső része.

Acromphale, —lion, m. an. köldök közepe.

Acro'stiche, m. névvers, — tères, m. pl. disztalap;

képszék.

Acte, m. tény; mű; cselekvény ; — d'autorité, hatalomszó; – de folie, balga csiny; — de présence, személyes megjelenés; fairo un — d'apparition, megjelenni; 2. log. hatás; 3. prat. okmány; passer un –, okmányt kiadni; d'accusation, vádlevél; 4. théo. — de foi, hitvallás; faire un — de contrition, veszekelni; les Actes des Apôtres, apostolok cselekedetei; 5. mil. — d'hostilité, ellenségeskedés; 6. a. d. fölvonás; 7. mus. – de cadence, hanglejtési jel. Actée, f. bot. nadálytő.

Acteur, m., — trice, f. szinész; fig. cselekvő egyén; c'est un des principaux —s dans cette affaire, főszerepet játszik ez ügyben.

Actif, ve, a. ható; 2. tevékeny; fig. élénk, eleven, fürge; gr. r. le service —, tényleges szolgálat; com. dettes — ives, követelések; gr. verbe —, cselekvő ige; pol. voix — ive, választó; voix — ive et passive, választó és választható.

Actinée, actinelle, f. bot.

rojtárok.

Actinie, f. h. n. tengeri féreg.
Action (ak-ci-), f. hatás; —
du soleil sur les plantes,
a nap hatása a növényekre; 2. tett, cselekedet;
mozgás; la bouche de ce
cheval est toujours en—,
e ló folyvást mozgatja száját; mil. ütközet; 3. lettr.
élénkség, hevesség; parler
d'—, hévvel beszélni; 4.
pal. vád, kereset; — au
civil, magán kereset; —
au criminel, bünvádi ke-

reset; 5. com. részvény;
— de banque, bankrészvény; — d'une mine, bányarész; fondre des —s,
részvényeket eladni; 7.
peintr. kifejezés, tartás; a.
d. föcselekvény; † előadás;
8. théo. — de grâces, hálaköszönet; 9. dr. —s, pl. ingóság, ingó vagyon.

Actioniste, m. részvénykereskedő, részvényárus.

Actionnaire, m. részvényes.
Actionner, v. a. bevádolni,
bepörölni (vkit); s'il ne
paie pas, il faudra le faire
—, ha nem fizet, be kell
pörölni; 2. s'—, v. r. fáradozni.

Activement, adv. tevékenyen; gr. employé —, cselekvő igeként használni.

Activer, v. a. meginditani; siettetni; — le recouvrement d'un impôt, adot behajtani; s'—, v. r. tevékenynyé lenni.

Activité, f. hatály, hatályosság; 2. tevékenység, munkásság, serénység; 3. fig.
— de l'esprit, fürgeség; 4.
chi. erő; 5. phys. sphère
d' — d'un aimant, delej
hatásköre; 6. mil. en non
— de service, nyugdijban.

*Actualisation, f. jelenvalósitás.

*Actualiser, v. a. jelenvalósítni.

*Actualité, f. phi. valóság. Actuel, le, a. valóságos; je-

lenlevő, mostani.
Actuellement, adv. most, jelenleg; † valóban.

Acudie, acudia, f. ent. vil-

Acuité, f. élesség, él (műszeré); 2. — d'un son, hang magassága.

Acuponcture, f. chir. tüböket. Acut, v. aigu.

Acutangles, — gulaire, a. géom. csúcsos szögü.

Acysie, f. méd. magtalanság.
Adage, m. példabeszéd; un
vieil —, régi jelmondat.

Adagio, adv. mus. csönde-

sen, lassan; un —, m. csöndes, lassú.

Adaimonie, adémonie, f. path. aggodalom, nyugta-lanság.

Adacodien, m. bot. orvosi szigoráll.

Adali, m. bot. sárkány-kontyvirág.

Adam (a-dan), Adam; an. pomme d'—, Adam csut-kaja; it. (jard.), citromfaj.

Adamantin, e, a. miné., gyémántszerű.

Adamaram, m. bot. szuhar. Adaptation (-oi-), f. p. u. illegetés, illesztés.

Adapter, v. a. illeszteni (-hoz -hez -ra -re); discours —é à la circonstance, a körülményekhez alkalmazott beszéd.

Adarce, f. jegedő sóhab.

Adatais, adatis (-ice), m. bengáliai csalánszövet.

†Addiction, v. adjudication. Addition, f. ar. összeadás; 2. hozzátétel; il a fait plusieurs — à sa maison, sokat épített házához; 3. imp. oldaljegyzék; 4. pal. — d'enquête, utólagos vizsgálat.

Additionnel, le, a. hozzáadott, hozzájárult; 2. centimes —s, pótadó; présent —, mellékes ajándék; —lement, adv. mellékesen.

Additionner, v. a. ar. össze-adni.

Adélobranche, m. h. n. kopótyutlan hasacs.

Ademption, v. révocation. Adénalgie, f. path. mirigyfájdalom.

Adénanthère, f. bot. porhonikra, — à graines noires, sarlófü.

Adénite, f. path. mirigylob. Adéno'graphie, f. an. mirigyleirás; — ide, a. an. mirigyes; — logie, f. mirigytan; — méningée, a. path. fièvre — méningée, nyálkaláz; — tomie, f. an. mirigyboncolás.

Adent, m. men. fogazás, csapkötés.

Adenter, v. a. men. fogazni, csapolni.

Adéphage, a. h. u. nagyéhes, falánk.

Adéphagie, path. farkaséh. Adepte, m. beavatott, avatott; alch. aranykém, aranycsináló.

Adéquat, e, (-koua, -e), a. écol. tökéletes, megfelelő; idée —e, legtökéletesebb eszme.

Adés, adv. legott, azonnal.

Adhérence, f. hozzáragadás; il y a — des poumons aux côtes, a tüdő a bordákhoz nőtt; fig. ragaszkodás; 2. phys. tapadás; —s, pl. an. forradások.

Adhérent, e, a. hozzátapadt; bot. — au tronc, a törzshez nött; fig. egyetértő;

—, m. párthív.
Adhérer, v. a. hozzáragadni. tapadni; fig. ragaszkodni, szítni (-hoz -hez); — à une opinion, véleményhez járulni; dr. — à une accusation, vád mellett megma-

Adhésif, ive, a. path. tapadó; emplâtre —, ragtapasz.

radni.

Adhésion, f. tapadás; phys. v. adhérence; fig. egyet-értés; donner son —, be-leegyezni.

Adhonores (ad-o-no-rèce), adv. tiszteletbeli.

Adiante, m. bot. fodorka. Adiaphane, v. opaque.

Adiaphore, m. borköszesz;
— s. et a. közönyös; les
—s, pl. középlények.

Adiapneustiē, f. path. a bör kipárolgásának megakadályozása.

Adiarrhée, f. path. hasrekedés.

Adieu! int. Isten veled! flg. dire — au vin, lemondani a borivásról; si la fièvre redouble — le malade, ha a láz növekedik, vége a betegnek; sans —! a viszontlátásra; 2. — m., faire ses —x, elbucsuzni; le dernier —, végbúcsu.

Adipeux, se, a. an. hájas; membrane —se, háj-hár-

Adirer, v. a. pal. elveszteni; pièce —ées, elveszett, hiányzó okmányok.

Adition, f. pal. — d'hérédité, örökség átvétele.

Adive, m. sakál, törökróka. Adjacent, e. a. határos, szomszéd; rue –e, mellék utca.

Adjectif, m. gr. melléknév; 2. chi. foganatlan szin; 3. —, ve, a. melléknévi; -ment, adv. melléknevüleg.

†Adjection, f. did. hozzátétel, ráadás.

Adjoindre, v. a. ir. hozzá-, melléadni, segédül rendelni; s'-, v. r. maga mellé venni (vkit); — à qch., hozzáállani.

Adjoint, m. segéd, mellettes; nommer qn. pour —, segédbiróvá kinevezni; 2.pal. mellék körülmény.

Adjonction (ad-jonk-ci-), f. pal. mellérendelés; prat.

melléklés.

Adjudant, v. aide-de-camp. Adjudicataire, m. biróilag odaitélve ; il est — de cette maison, neki itélték oda e házat.

Adjudicateur, m. pal. odaitélő.

Adjudicatif, ve, a. pal. biróilag odaitélt.

Adjudication (-ci-), f. birói odaitélés.

Adjuger, v. a. pal. biróilag odaitélni.

Adjuration, f. meghiteltetés; ördögűzés.

Adjurer, v. a. ördögöt üzni v. idézni; fig. ünnepélyesen fölszólitani; igen kérni; je vous —e par le Dieu vivant de dire la vérité, az élő Istenre kérem. hogy igazat szóljon.

Adjuvant, e, a. path. segédeszköz, segédszer.

Ad libitum (-tome), adv. tetszés szerint.

Admettre, v. a. ir. befogadni, bocsátani; 2. elfogadni,

fölvenni; 3. megengedni; 4. bevezetni; 5. helyeselni. Adminicule, m. pal. segéderv; path. segédszer; v. adjuvant.

Administrateur, m., -trice, f. gondviselő, igazgató; 2. kormányzó: v. régent; 3. esprit —, védszellem.

Administratif, ve. a. közigazgatási; comité —, igazgato bizottság; —vement,

közigazgatásilag.

Administration (-ci-), f. igazgatosag; 2. cath. — des sacrements, szentségek kiszolgáltatása; 3. pal. de la justice, igazságszolgáltatás, törvénylátás; 4. mil. biztosság, biztosi tisztsēg.

*Administrationaliser (-ci-), v. a. közigazgatási szabá-

lyok alá vetni.

Administré, m. chanc. le préfet et ses -s, az igaz-

gató és közegei.

Administrer, v. a. igazgatni; 2. cath. — des sacrements, szentségeket kiszolgáltatni; — un malade, betegnek az utolsó kenetet adni; 3. pal. — des témoins, tanukat állítani; fig. — une volée de bois vert, jól elverni (vkit).

Admirable, a. csudálatos; 2. kitünő; 3. chi. le sel — de Glauber, csudasó; —ment, adv. csudálatosan, kitü-

nöen.

Admirateur, m., —trice, f. csudáló.

Admiratif, ive, adj. csudálkozást kifejező; gr. point, signe -, fölkiáltó jel; fam. csattano hatast előidéző.

Admiration, f. csudálkozás: bámulat; être transporté de l'—, a bámulattól elraaadtatni.

Admirer, v. a. csudálni; csudálkozni; iron. j'-e la folie des hommes, bámulom az emberek balgaságát; s'- soi-même, önmagát csudálni.

Admissibilité, f. megengedhetőség , helybenhagyhatóság.

Admissible, a. megengedhető, helybenhagyható ; érvé-

Admission, f. fölvetel; elfogadás, v. réception, pal. illethetőség.

†Admittatur, m. képesítési bizonyiték.

Admonesté, –nété, m. megintett, feddett.

Admonestement, -nètement, m. pal. intes, feddés; v. Admonition.

Admonéter, v. a. pal. meginteni, seddeni (titokban).

Admoniteur, m., —trice, intő; la conscience est un sévère lélkiismeret. szigoru intő.

Admonitif, ive, a. h. eccl. consistoire—, intö egyházi

Admonition, f. intés, megintés, feddés; h. eccl. egyházi fenyíték.

Adné, v. adhérent.

Adnotation, f. h. eccl. pápai válasz kérvényre.

Adolescence (-lé-çan-ce), f. ifjusåg, ifjukor.

Adolescent, (can.) m. —te, f. p. u. ifju; fig. vigne —te, fiatal szöllöültetvény.

Adolorer, v. affliger, navrer. Adonide, f. bot. hérics; 2. üvegház, növényház.

Adonis, m. myth. Adonis; fig. piperköc; bot. v. adonide.

*Adoniser, v. a. fam. piperézni ; s'—, v. r. tükrödzni, piperézkedni.

Adoniste, m. bot. kertifürész.

Adonner, adoner, v. a. mar. kedvezővé lenni (szélről); s'—, v. r. odaadni, ráadni, szentelni magát; 2. láto-

Adoptable, a. elfogadható. Adoptant, e.s. örökbe fogadó. Adopter, v. a. örökbe-, gyermekül fogadni; fig. — un usage, szokást magáévá

Adoptif, ive, a. örökbe fogadott; père —, nevelő atya; enfant—, fogadott gyermek.

Adoption (-ci-), f. örökbe fogadás; 2. életmód választása.

Adorable, a. imádandó, imádasra méltó; fig. fam. szeretetreméltó; une femme—, angyali nő.

Adorateur, m. —trice, f. imádó; fig. fam. szerető, kedves, udvarló.

Adoration, f. imádás; tiszte-

lés; 2. hódolat (pápa előtt). Adorer, v. a. imádni; 2. tisztelni; fig. szenvedélyesen szeretni.

Ados, m. hort. melegágy. Adossé, e, a. háttal támasz-

tott.
Adosser, v. a. háttal támasztani; flg. ültetni; s'—, v, r. contre, à qch., támaszkodni (vmihez).

Adot, m. chi. acelviz.

Adouber, v. radouber. Adouci, m. simaság; mázla. Adoucir, v. a. édesiteni; méd. enyhiteni; 2. fig. — la voix, hangját mérsékelni; 3. könnyebbiteni; — la douleur, fájdalmat enyhiteni; — l'air du visage, arcát vidámítni; la pluie a—i le temps, az eső időt; enyhité azpeintr. — les traits, a vonásokat lágyabbá csinálni; gr. — une expression, kifejezést enyhiteni; épl. simitani, simává reszelni; mir. – une glace, tükröt csiszolni; s'-, v. r. édesülni; csillapulni; enyhülni; tous les maux s'—ssent avec le temps, idővel minden baj enyhül. Adoucissage, m. pntr. lá-

gyító vegyíték (festékhez). Adoucissant, e, a. méd. enyhítő, csillapító.

Adoucissement, m. édesítés; fig. enyhítés; mérséklés; il y a un — sensible dans le temps, az idő észrevehetőleg enyhült; arch. horony; pntr. vigályitás.

Adoucisseur, m. mir. simaköszörüs.

†Adoué, ē, a. ch. *páros*. Adouloir, v. se chagriner.

Ad patres (ad-patré-ce), adt. fam. meghalt.

Adragant, v. tragacante.

Adresse, f. cim; cimirat; voici mon adresse, itt van lakásom címe; mettre l' à une lettre, levelet cimezni; fig. cela va à notre —, ez reánk céloz ; 2. ajánlás, ajánló-levél; com. endossez cette lettre de change à mon adresse, forgassa e váltót nevemre; 3. folyamodvány; fölirat; 4. bureau d'-, tudakozó intézet; 5. ügyesség, jártasság; — d'esprit, elmésség; 6. ravaszság, fortélyosság; tour d'—, szemfényvesztés; fig. fam. furfang; il lui a joue un tour d'—, furfangos csinyt e tett rajta.

Adresser, v. a. cimezni, utalni; irányozni; 2. — la parole à q., valakit megszólitani; 3. — se pas vers un lieu, valahová menni; 4. — v. n. célozni; — au but, a célt megütni; s'—, v. r., fordulni (vkihez); je suis sans le sou il s'—e mal, egyetlen garasom sincs, rosz helyen jár; ceci s'—e à nous, ez minket illet; où pensez-vous vous —? kinek tekint?

Adrogation (ad-ro-ga-ci-), f.
örökbe fogadás (atyai hatalom alatt nem álló egyéné).
Adroit, e, (a-droa, — te), adj.
ügyes, járatos; 2. ravasz,
fortélyos; un coquin —,
agg ravasz; un esprit —,

fürtfejű.

Adroitement, adv. ügyesen; fortélyosan, ravaszul.

Adulaire, f. (miné.), napkő (opálfaj); mezőpat.

Adulateur, m. —trice, f. hizelkedő; fam. tányérnyaló;
un vil —, aljas csúszómászó; adj. hizelgő; langage —, csúszó-mászó magasztalás.

Adulation, f. aljas hizelgés; fam. tányérnyalás.

Aduler, v. a. borura-derüre dicsérni.

Adulte, a. embernyi, serdült; s. felnött; le baptême des —s, felnöttek keresztelése.

Adultération, v. altération, falsification.

Adultère, m. házasságtörés; adj. et s. házasságtörő; fig. hamisított. [fier.

Adultérer, v. altérer, falsi-Adultérin, e, a. enfant —, házasságtörés szülte gyer-

Adurant, adurent, a. p. u. égető, maró.

Aduste, a. path. p. u. lo-bos, gyuladt.

Adustion, f. path. lob, gyuladas (csupán vérről).

Advenir, v. n. imp. irr. megesni, történni.

Adventice, a. log. idées
—s, véletlen eszmék; bot.
plante—, vadul növő; phys.
matière —, különnemű
anyag; prat. biens —, háramlott vagyon.

Adventif, ve, a. v. adven-

tice.

Advenu, e, a. th. megjelent. Adverbe, m. gr. igehatározó. Adverbial, e, a. gr. igehatározói; —ment, adv. igehatározóilag.

Adversaire, m. et f. ellenfél, ellen; 2. ellenvető; v. antagoniste.

Adversatif, ve, a. gr. ellentétjelző.

Adverse, a. ellenkező; pal. partie —, ellenfél; fig. fortune —, balszerencse.

Adversité, f. baj, szerencsétlenség; tomber dans l'—, szerencsétlenül járni; 2. inség, nyomor. [avis. Advertance, v. attention, Advoué, m. h. eccl. kegyűr. Adynamie, e, f. path. bágyadtság, gyöngeség; —

que, a. path. fièvre —, posláz.

Aegylops, égilops (lop-ce), m. path. árpa (szemen). Aérage, m. szellőzés.

Aéré, e, a. v. szellős, léges.

Aerer, v. a. szellőztetni; —

v. n. v. airer.

Aérien, ne, a. levegőbeli; lég...; corps —s, légitestek; bot. vaisseaux —s, lég-edények; fig. une taille —ne, angyali termet.

Aéri'fère, aérophore, a. an. conduits—s, légcsövek; -fication (-ca-ci-), f. léggé változás; —forme, adj. légnemü; —ser, v. a. léghez

hasonlóvá tenni.

Aéro'graphe, m. légleiró; –graphie, f. *l.leirás* ; – lithe, f. $l.k\ddot{o}$; — logie, f. l.tan; — logue, m. l.tudós; -mancie, f. $l.j\delta slat; -$ mel, m. mézharmat; —mètrē, m. *l.mérő*; —métrie, f. l.mērēs; —naute, v. —stateur, m. l.hajós.

Aérosis, f. path. vérhigulás. Aérostat, m. léghajó; —ier, v. aéronaute; —ion, f. léghajózás ; —ique, a. l.hajózási; —, f. l.sulytan; 2.

l.hajózástan.

Affabilité, f. nyájasság; 2.

beszédesség.

Affable, a. nyájas, barátságos; —ment, adv. nyája-×an, barátságosan.

Affabulation, f. mesében rejlő tanuság.

Affadire, v. a. undoritni, izetlenitni; fig. les pensées affectées affadissent un discours, szenvelgő gondolatok unalmassá teszik a szónoklatot; 2. cela m' affadit le coeur, roszul le-*zek töle.

Affadissement, m. izetlenség; — de coeur, gyomorémelygés; fig. louer jusqu' à l'—, az utálatig ma-

gasztalni.

Affaiblir, v. a. gyöngitni, erőtlenítni; fig. csorbitani; 2. charp. — une poutre, gerendát vékonyabbra faragni; s'-, v. r. gyöngülni, fogyni, erőtlenedni; enyhülni.

Affaiblissement, m. gyöngüles, fogyatkozás; gyöngités;

fig. csorbitás.

Affaire, f. foglalkodás; dolog; ügy; — importante, fontos ügy; — fâcheuse, kellemetlen dolog; 2. történet, eset, esemény; triste -, szomoru eset; 3. jogügy, pör; — criminelle, bűnügy; főbenjáró pör; — d'honneur, becsületbeli iigy; je ne veux point d'—, nem akarok pörlekedni; 4. mil. *ütközet*; 5. —s, pl. *ügyek, körülmények;* —s domestiques, házi körülmények; —s étrangères, kiiliigyek; il est mal dans -s, roszul állnak *ügyei* ; 6. *üzlet* ; faire de bonnes —s, jó üzletet csinálni; fam. faire ses —s. szükségét végezni; fam. chaise d'—s, gyalog ar*nyékszék* ; cette femme a ses —s, e nönek havi tisztulása van; 7. (diverses signification) faire —, alkut kötni; iron. vous avez fait une belle —, szép dolgot csinált; ce chapeau sera votre —, e kalap jól fog önnek állani; il a d'argent, pénzre van szüksége; j'ai — de vous, szükségem van önre; iron. j'avais bien — de cet homme-là, ez is elmaradhatott volna; c'est pas à lui que j'ai —, semmi közöm hozzá; p. prends garde à qui tu as —, higyj, de lásd kinek.

Affairé, e, a. elfoglalt; faire

l'—, sürgölődni.

Affaisement, m. siilyedés, süppedés; fig. elgyöngülés; anat. összezsugorodás.

Affaiser, v. a. sülyeszteni; fig. elgyöngiteni; elerőtleniteni; 2. (fam.) idomitani; s'—, v. r. sülyedni; süppedni; fig. görnyedni; leroskadni.

Affaitage, affaitement, m. Affermer, v. a. bérelni. fam. idomítás.

Affaiblissant, e, a. gyöngítő. Affaiter, v. a. fam. v. affai-

ser 2; 2. tan. — des peaux, böröket csáválni.

Affaler, v. a. mar. lebocsátani (kötelet stb.); s'—, v. r. leereszkedni (kötelen).

Affamé, e, a. kiéhezett; fig. nagyon sovány; hirvá-

győ.

Affamer, v. a. kiéheztetni; taill. fam. szükre szabni.

Affectation, f. szenvelgés; 2. tisztségek utánni vágy; path. szenvedés; prat. cet héritage a plus —s, ez örökséget többféle adósság terheli.

Affecter, v. a. szenvelegni; il —e de paraître savant, tudósnak akar látszani; 2. — une dignité, $melt \sigma$ ság után vágyni ; 3. különös vonzalmat érezni valami után; 4. — une rente pour le payement d'une dette, jövedelmet adósság törlesztésére szentelni; 5. parties — ees, szenvedő részek; 6. fig. megilletni, meghatni, elérzékenyítni; 7. s'—, v. 1. elérzékenyülni; il est prompt à s'—, mindent szivére vesz.

Affectif, ive, a. meginditó; th. dévotion — ive, benső

áhitat.

Affection, f. vonzalom, szeretet; — paternelle, atyai szeretet ; jó indulat, kegy; 2. path. — de poitrine, mellbetegség; 3. phys. benyomás.

Affectionner, v. a. előszeretettel, vonzalommal viseltetni vmihez; 2. — qch. vmi mellett buzgólkodni; s'-, v. r. megszeretni valamit.

Affectueusement, adv. megindítólag; gyöngéden, szeretetteljesen,

Affectueux, se, a. meginditó;

vonzó; szives.

Afférence, f. prat. járulék. Afférent, e. a. prat. járuló. Affermable, a. bérelhető.

Affermir, v. a. megerősíteni; szilárddá tenni; it. fig.; s'—, v. r. megerősödni; fig. tartósabbá lenni.

Affermissement, m. megszilárdítás; it. fig.

Afféron, m. pass. fűzőhegy. Affété, e, a. negélyzett, tettetett, mesterkélt.

Afféterie, f. negélyesség, mesterkélés; — du style, mesterkélt irály.

Affiche, f. falragasz; les—s, értesítő (lap); nav. csák-lya; pch. hálórúd.

Afficher, v. a. kiragasztani; hirdetni: 2. közhirré tenni; — sa honte, gyalázatosságát fitogtatni; 3. vig. —les échalas, karózni; s'—, v. r. fitogtatni magát, pelengérre állítani.

Afficheur, m. hirdetmény-kiragasztó.

Affidé, e, a. meghitt; —s.; ses—s, cimborái.

Affiler, v.a. köszörülni, fenni; fig. fam. elle a la langue bien —ée, jó kereplője van.

†Affiliation, f. örökbe fogadás; 2. befogadás (rendbe stb.); fig. társulás, szövetkezés.

†Affilier, v. a. fiusitani; 2. rendbe (stb.) fogadni; fig. társulni.

Affiloir, m. men. fenkő; parch. harapófogó.

Affinage, affinement, m. finomítás; agr. — du lin, len-ecselés; drap. tondre d' —, finom nyirés; raff. cu-kortisztázás; fond. érc-üzés.

Affiner, v. a. fond. ércet űzni; —le sucre, cukrot finomitani; clout. hegyesíteni;
tir. sodronyt húzni; rel.
simitani; — v. n. mar. le
temps – e, az idő kiderül;
s'—, v. r. finomulni, tisztulni.

Affinerie, f. hajta; —de fer, tisztáló; — de sucre, cu-korfinomító; 2. sodronymalom; 3. sodronytekercs.

Affineur, m. sodronyhúzó; kolompár; cukorfinomító; posztónyiró; maître—,űző. Affinité, f. jur. sógorság, rokonság; — spirituelle, komaság; fig. — des langues, nyelvrokonság; it. közösség. Affinoir, m. finomító-gereben.

Affiquet, m. kötőtű-tok; —s, pl. fam. encsenbencs.

Affirmatif, ive, a. igenlő; log. proposition — ive, igenlő tétel; 2. határozott.

Affirmation, f. pal. esküvel megerősített vallomás; log. igenlés.

Affirmative, f. igenlő vélemény; log. répondre par l' — igenlőleg felelni.

Affirmativement, adv. igenlőkép; állítólag.

Affirmer, v. a. igenleni, állitani, megerősíteni; pal. esküvel bizonyítani; log. toute proposition —e ou nie, mindenik tétel állit v. tagad.

Affixe, m. gr. mot —, toldalék-szó.

Affleurer, v. arch. vízszíntes irányba hozni; 2. fig. közelről érintkezni.

Afflictif, ive, a. pal. peine — ive, testi büntetés.

Affliction, f. szomoruság, búbánat; szivfájdalom, —s, pl. baleset.

Affligé, e, a. szomorú, levert; szenvedő, beteg (testrész); —s, pl. szenvedők.

Affligeant, e, adj. szomorító. Affliger, v. a. szomorítni, keserítni; g. p. il est —é de cent mille francs de rente, százezer fr. jövedelemmel van megverve; s-—, v. r. szomorkodni.

Affluence, f. összefolyás; méd. tolulás; fig. összesereglés; phys. — électrique, villanyfolyam.

Affluent, e, a. befolyó, ömlő (folyókról); —, m. tor-kolat.

Affluer, v. a. ömleni, összefolyni; fig. tolulni.

Affolé, e, a. fam. —de, belebolondult; mar. une aiguille —ée, eltérő delejtű.

Affoler, v. a. bolonddá tenni, elbolondítni; s'—de, belebolondulni.

Affourge, f. mar. ancre d'—, kétágu horgony; cable d'—, ehhez való kötél.

Affourcher, v. a. mar. két horgonyt kivetni; man. villaalakban szalulni.

Affourragement, m. abrakolás; mil. takarmányszállítás.

Affourrager, v. a. étetni.

Affraichir, v. fraichir.

Affranchi, e, a. kiszabaditott; 2. bérmentett.

Affranchir, v. a. szabaddá tenni; fig. megszabadulni (veszélytől); 2. bérmentesíteni; mar. – la pompe, a vizet kiszivattyúzni; s'–, v.r. magát szabaddá tenni.

Affranchissement, m. fölszabadítás; 2. — des animaux, v. castration; 3. fölmentés (adó alul); 4. bérmentesítés; 5. polgári jog adományozása.

Affre, f. ijedtség, rémülés, borzadály; les —s de la mort, a halál rémei.

Affrètement, m. hajórakodás; prix d'—, bérdíj.

Affréter, v. noliser.

Affréteur, m. hajóbérlő, rakodó.

Affreusement, adv. rettenetesen, borzasztóan.

Affreux, se, a. rettenetes, borzasztó, rémitő, ocsmány.

Affriander, v. a. nyalánkká tenni; 2. elkényeztetni; flg. 1. csalogatni; 2. elcsábítaní.

Affricher, v. n. agr. — une terre, földet ugarban hevertetni.

†Affrider, v. a. fam. csalogatni; édesgetni.

Affront, m. sértés; 2. gyalázat, essuyer un —, becsületsértést szenvedni.

Affrontailles, v. aboutissants. Affrontation (-cion), f. prat. szembesítés.

Affronter, v. a. dacolni; 2. szembeszállni; 3. durván megsérteni; fam. megcsalni; 4. prat. szembesíteni. Affronterie f. n. n. kiját.

İ

Affronterie, f. p. u. kijátszás, csalás. Affronteur, se, s. csaló.

Affublement, m. álruhába bur kolás.

Affubler, v.a. kámzsába bújni; s'—, v. r. $beburkol\delta z$ ni; s'— d'une femme, nöbe bolondulni.

Affusion, f. phar. öntet.

Affût, m. art. ágyutalp; charp. fürész-állvány; 3. chass. les; fig. être à l'—, lesben állni.

Affûtage, m. art. fölmozdonyozás, ágyu irányzása; chap. ócska kalapok tisztitása; men. asztalos műszerei.

Affûter, v. a. élesîtnî; art. *fölmozdonyozni* ; fond. *csö*veket egybeilleszteni : —un crayon, rajzont hegyezni.

A fin que, conj., hogy, miatt, végett.

Afistoler, fam. v. orner, embellir.

Agacant, e, a. ingerlö, csalogató ; 2. érdező, célzatos. Agacement, m. fogvásulás:

méd. ideginger.

Agacer, v. a. les dents, fogat elvásítni ; fig. ingerkedni ; enyelegni.

Agacerie, f. enyelgés; ingerkedés; 2. kacér édesgetés. Agaillardir, v. a. vidámítni,

viggá tenni.

Aganter, v. a. mar. *utólérni*; -e! ha meg fogtad, húzd rá!

Agaric, m. bot. — d'aune, tiszafa gomba; — de chêne, cserfatapló; —cotonneux, nyirgalóca.

Agate, f. agatkő; —arborisée, lombagát; —blanche,

fecskekö.

Agatiser, v. a. agattá változtatni.

Agatoïde, agatoïque, a. agatnemü.

Age, m. I. kor. —tendre, gyermekkor; entre deux —s, középkorú; d'—, élemedett; 2. nagykoruság; il n'a pas encore —, még nem nagykorú; 3. quel avez-vous? hány éves? vét. ce cheval est hors | Aggravement, m. sulyosbo-

d'—, e ló elvesztette csikófogát; II. időkor; —d'or, aranykor; le moyen —, középkor; astr. – de la lune, holdkor; d'-en-, ivadékról-ivadékra; 2. – de la charrue, v. flèche; physiol. quel — a son lait, miota betegedett le?

Agé, e, a. koros, ven; — de 50 ans, 50 éves.

Agélaste; adj. érzéketlen, szenvtelen.

Agence, m. ügynökség.

Agencement, m. ügyes elrendezés; peintr. csoportositás; anat. —d'os, csontok izülése; l'—des plis, redözet.

Agencer, v. a. fam. csinosan elrendezni; 2. csinositni, diszitni; s'—, v. r. fam. piperkézni.

Agenda (-gin-), m. szerkönyv, napló, tárcajegyzék. [ság. Agénisie, f. méd. magtalan-Agenouiller, v. a. letérdeltetni; s'-, v. r. letérdelni. Agenouilloir, m. térdvánkos. Agent, m. $\ddot{u}gyn\ddot{o}k$; com. -de change, *váltóügynök* ; alkusz; 2. phys. ható-, működő-erő; phil. – libre, szabadon működő lény.

Agérate, m. bot. sárga cickóró. [gyület. Agglomérate, m. géol. tör-Agglomération, f. halmozás, halmozat.

Agglomérer, v. a. halmozni; s'—, v. r. összegyülni.

Agglutinant, e, agglutinatif, ve, a. chir. hegesztő.

Agglutination, f. chir. hegesztés.

Agglutiner, v. a. chir. hegeszteni; s'-, v. r. hegedni.

Aggravant, e, a. circonstances —es, sulyosító körülmények.

Aggravation, f. égl. sulyosbitott fenyegetes az egyházi átokkal; méd. betegség sulyosbodása.

Aggrave, m. vét. seb, hasadék.

Aggraver, v. a. sulyosbitani; megneheżitni; s'—, v. r. sulyosbulni.

Aggrédir, v. a. pal. megtámadni; veszkődni, bojtorkodni.

Agile, a. fürge, ügyes.

Agilement, adv. fürgén, ügyesen.

Agilité, f. ügyesség, gyorsaság, fürgeség.

Agio (a-gi-o), m. com. $r\tilde{a}$ adás; túlfolyam.

Agiographe, —phie, v. hagiographe.

Agiotage, m. tözsde-, váltóuzsora.

Agioter, v. a. tözsde-, váltóuzsorát űzni.

Agioteur, m. tözsde-, váltóuzsorás.

Agir, v. a. cselekedni, tenni; ici il faut—, itt tenni kell; -en homme d'honneur, becsületes emberként cselekedni; 2. cet agent a tout pouvoir d'—, ez ügynöknek teljhatalma van az alkudozásra; 3. —contre l'ennemi, az ellent megtámadni; —contre q., vkit pörbe vonni; 4. hatni; phys. le feu agit sur les métaux, . a tüz hat az ércekre; s'--, v. imp., il s'agit de lui, róla van szó; il s'agit de votre honneur, becsülete forog kockán.

Agissant, e, a. tevěkeny; méd. reméde—, hathatós szer.

Agitable, a. mozgékony. Agitateur, m. izgató.

Agitation, m. mozgás; — de la mer, tenger hullámzása; 2. rengés ; fig. izgatottság; forrongás; il y a de l'-parmi le peuple, a nép forrong.

Agiter, v. a. mozgatni; la mer s'-e, a tenger hullámzik; fig. nyugtalanítani, forrongásba hozni: 2. —une question, kerdest szönyegre hozni; v. traiter: — une affaire, ügyet megvitatni; s'—, v. r. mozogni; fig. nyugtalankodni; forrongani.

Agnan (a-nian), m. riv. szeg- [csiptető.

Agnat (ag-na), m. mellékrokon apai ágról.

Agnation (ag-na-ci-), f. mellékrokonság; econ. bárány-

Agnatique, a. mellékrokonsági.

Agneau (a-nyô), m. bárány; — de lait, szopós bárány; — pascal, husvěti bárány ; fig. jámbor; — chaste, v. agnus-castus.

Agnèlement (a-niai-), m. bárányozás. nyozni.

Agneler (a-nieu-), v. a. bárá-Agnelet (a-nieu-lè), m. bárány ka.

Agneline (a-nieu-), a. laine—, báránygyapju.

Agnelins (a-nieu-), m. pl. bāránybőr; 2. első nyiretü bárány gyapju.

Agnès (a-niè-ce), f. pl. fig. ártatlan. tapasztalatlan leány ka.

Agnus (ag-nu-ce), — Dei, m. cath. viaszbárányka; 2. szent képecskék; 3. —castus (cas-tu-ce), m. bot. szüzfa.

Agonie, f. haldoklás, végvonaglás; ètre à l'—, haldokolni; fig. v. angoisse.

Agonir, v. a. pop. gorombaságokkal elhalmozni; v. accabler.

Agonisant, e, a. haldokló; égl.—s, m, pl. la prière des Agonisants, haldoklók imaja.

Agoniser, v. n. haldokolni. Agrafe, m. boglar, kapocs; arché. kapocsdisz; ser. horog; van. kosárfüle.

Agrafer, v. a. bekapcsolni (ruhát).

Agraire, a. dr. loi—, telektörvény; taille—, telekadó.

Agrandir, v. a. nagyitni, tágitni; fig. p. u. —q. vkit nagygyá tenni; s'—, v. r. nagyobbodni; fig. emelkedni.

Agrandissement, m. nagyobbitás, nagyobbulás; fig. növekedés, gyarapodás.

Agréable, a. kellemes, bájos; fig. szivélyes, nyájas; 2. avoir qch. pour—, megengedni; 3. il fait l'—, nyájaskodik; 4.—ment, adv. kellemesen.

Agrée, m. ügyvéd kereskedelmi törvényszéknél.

Agréer, v. a. megegyezni, jóváhagyni, helybenhagyni ; il n'a pas —é nos services, nem fogadta el szolgálatunkat; 2. udvarias kifejezés: agréez les assurances de mon respect, fogadja tiszteletem nyilvánítását ; 3. – v. n. q. tetszeni (vkinek); mar. — un vaisseau, *hajót föl*szerelni.

Agréeur, m. *hajógazda*, szerelő; kötélmester, Agrégat, m. phys. halmaz.

Agrégation, f. fölvétel; befogadás; 2. phys. halmozódás; 3. chi. hasonnemü tömegek.

Agrégé. m. professeur—, rendkivüli tanár.

Agréger, v. a. —dans un corps, testületbe fölvenni; fölhalmozni.

Agrément, m. kellemesség, kellem; elle n'est pas belle, mais elle a beauc. d'--, nem szép, de nagyon kellemes; jardin d'—, mulatási kert; 2. mod. pl. diszitékek; perr. fürtök; 3. öröm, vigalom; 4. jóváhagyás, beleegyezés; 5. † p. u. allövet.

Agrénas v. prunier.

Agréner v. a. mar. kiszivattyúzni.

Agrès (-grê), m. pl. mar. hajókészlet ; alattság.

Agresseur, m. támadó, megtámadó.

Agressif, ive, a. támadó. Agression, f. megtámadás.

Agreste, a. mezei, parlag; 2. fruit—, fanyar gyümölcs; vackor; 3. fleurs —s, mezei virágok; fig. parasztos, durva; il est devenu tout-à-fait —, egészen elva- Ahaler, v. a. lihegni.

Agréyeur, m. tréfil. sodrony-

Agricole, a. földmivelö; produits —s, földtermények. Agriculteur, v. économe.

Agriculture, f. földmivelés. Agrie, f. path. sömör.

Agrier, agrière, f. cout. földbér, dézema.

s'Agriffer, v. r. körmeivel belekapaszkodni.

Agrimensation (-ça-ci-), v. arpentage.

Agrimenser, agrimenseur, v. arpenter, arpenteur.

Agriministe, m. butordiszitő;

piperekereskedő. Agrion, m. ent. szitakötő,

acsa. Agriote, v. griotte.

Agripaume, f. bot. szúrós gyöngyhim, szivfü.

Agripper, v. a. pop. elragadni, elkapni.

Agrolle, f. orn. fekete varjú. *Agro'logie, f. gazdászattan; -manie,f.g.szenv; -nome, m. mezei gazda; —nomie, f. gazdászat; —nomique, adj. gazdászati; -pile, m. h. n. v. égagropile; agrostème, f. bot. konkoly.

Agrouper, v. grouper.

Agrunelle, v. prunier sau-

Agrypnie, f. path. álmatlan-

Aguerrir (a-ghé-), v. a. háboruhoz szoktatni; edzeni; fig. il est très sensible à la raillerie, il faut l'y —, nagyon érzékenyen veszi a tréfát, szoktatni kell reá; s'—, v. r. derék katonává lenni; fig. edződni.

Aguets, (-ghé), m. pl. leshely; être, se tenir aux—, állani ; mettre lesben aux—, lesbe állitani.

Aguigner (a-ghi-nyé), v. a. fam. hunyorgatni.

Agnimper (-ghin-), v. guimper.

Agul, m. bot, mannafa. Ah! int. oh! ah; no lam!

†Ahan, m. pop.súlyos munka.

†Ahaner, v. a. súlyos munkát végezni.

†Aheurtement, v. entêtement.

†s'Aheurter, v. r. à qch. makacsul ragaszkodni (valamihez).

Ahi! v. aïe.

Ahurir, v. a. meghök kenteni; s'—, v. r. fam, megrőkönyödni.

Aï, m. z. lajhár.

Aide, f. segítség, támogatás; int. à l'—! segítség!; à l'— adt. segedelmével; 2.
—, m. segéd; — de cuisine, segédszakács; — à maçon, napszámos; — de camp, segédtiszt; 3. —s, pl. fogyasztási adó; la cour des —, főadóhivatal; fam, aller à la cour des —, az erszényhez folyamodni. Aideau, m. ászokfa.

Aider, v. a. segitni, támogatni; segitségül lenni; Dieu aidant, Isten segedelmével; s'—, v. r. egymást segiteni; használni (vmit); il ne s'aide pas du bras droit, nem használhatja jobb kar-

ját.

Aie! int. jaj!

Aïeul, m. nagyapa; —s, pl. öreg szülők; 2. les aïeux, ősök, elődök.

Aigade, f. mar. édesvíz-rakodó; ivóvíz-készlet; faire —, ivóvizet rakodni.

Aigail, m. aigaille, f. reggeli harmat; 2. vadnyom harmaton.

Aigayer (é-ghé-ié), v. a. usztatni (lovat); öblögetni (ruhát).

Aige, f. méd. fehérfolt a szemgolyón.

Aigle, m. sas; — d'or, királysas; — marin, halászsas; it. icht. raja; 2. fig. c'est un —, lángész; crier comme un —, teli torokból kiabálni; 3. l'ordre de l'— blanc, fehér sasrend; 4. bl. —, f. sas; —s romaines, római sas; céleste, szalamia. Aiglon, m. sasfi; aiglette. f. bl. sasfi, csör és karmok nélkül.

Aigre, a. savanyú; fruit —, fanyar gyümölcs; fig. kellemetlen, voix —, rikácsoló hang; humeur —, mogorva; 2. fond. du fer —, keményvas; 3. — m. sav, savanyuság; ce vin tire sur l'—, e bor ecetesedni kezd; 4. – de cèdre, cédruslé; doux, ce, a. savany-édes; —fin, m. icht. kerékhal; it. fam. ravaszdi; —let, lette, a. savanyás; —ment, adv. fig. keserün, csipösen; -moine, f. bot. párló; -more, m. pyr. szénpor tüzijátékhoz.

Aigrette, f. orn. fehér gém;
2. bot. hosszunyaku méhpilis; bóbita; 3. mod. kócsagforgó; gyémántos rezgő
tű; phys. — lumineuse,
sugárkéve; — électrique,

vill any szikra.

Aigretté, e, a. bot. tollagos. Aigreur, f. v. aigre; fig. v. aigrement; métal. —, f. törősség; méd. gyomorsav; il a des —s, fölbüfög.

Aigrir, v. a. savanyitni; ecetesitni; fig.—q. elkeseritni (vkit); v. irriter; forg.—le fer, vasat merevvé tenni; s'—, v. r. megsavanyodni; fig. son mal s'— it, baja roszabbul, v. empirer.

Aigu, ë, a. hegyes, éles; géom. angle —, csúcsos-szög; gr. accent —, (') éles ékjel; mus. son —, éles hang; fig. átható, fájdalmas.

Aigue-marine, f. édle, tengerikő.

Aiguière (é-ghi-), f. vizeskanta.

Aiguiérée, f. egy kanta víz. Aiguillade (é-gui-lya-de), f. ösztőke.

Aiguille (é-gui-lj'), tü; — à coudre, varrôtü; le chas d'une —, tüfoka; — d'emballage, mālhatū; — tremblante, rezgötü; — à broder, himzötü; — à lacer, füzötü; — à tricoter, kö-

tőtű; — de tête, hajtű; — d'horloge, óramutató; — de graveur, karctű; — de marin, v. boussole; chand. — de mèche, gyertyabél; charp. — de charriot, nyujtó; 2. icht. hegyes orrú csuka; bot. — de bergère, tűmagú turbolya; p. disputer sur la pointe d'une —, dióhéjon kocódni.

'Aiguillé, e, a. (é-gui-lyé), minér. *tüded*.

Aiguillé, f. fonál, szál.

Aiguiller, v. a. chir. hályogot levenni. [füzés. Aiguilletage (é-gui-l'j-), m. Aiguilleter, v. a. et r. befüzni.

Aiguilletier (é-guil-j-e-thié),

m. füzőcsináló.

Aiguillette (é-gui-lyé-te), f. fűzőzsinor; vállzsinor; 2. lacher l'—, b. szükségét végezni; courir l'—, paráználkodni. [tűtok.

Aiguillier (é-gui-lyé), m. tűs; Aiguillon (é-gui-lyon), m. écon. ösztőke; h. n. fulánk; 2. bot. tövis; fig. ösztön; — de la chaire, testi kivánság.

Aiguillonner (é-gui-lyo-né), v. a. ösztökélni; fig. ösztö-

nözni, serkenteni.

Aiguillonneux, se, a. tüskés. Aiguisement (é-ghi-ze-man), m. élesítés, köszörülés, fenés.

Aiguiser (é-ghi-zé), v. a. köszörülni, fenni; 2. hegyesíteni; fig. — l'apétit, étvágyat gerjeszteni; ingerelni; fam. — ses coutaux, harcra készülni.

Aiguiserie, f. köszörügép. Aiguiseur, v. émouleur.

Ail (l') pl. aulx (ô) p. u., ails; foghagyma; — d'ours, vadfoghagyma; — serpentin, kigyós hagyma; — joncoïde, metélő hagyma; une gousse d'—, foghagymagerezd.

Aile, f. szárny; fig. oltalom; baisser ses —s, csüggedni; p. ne battre plus que

d'une —, csak aludni jár a lélek benne; 2. —s, szél-malom vitorlái; jard. mellékszár; conchyl. — de chauve-souris, tüskés csiga; an. —s du nez, orrcimpa; —s de la vulve, szemérem-ajkak; gouv. — de mouche, szegecs.

Ailé, e, a. szárnyas; bot.

tollagos.

Aileron, m. szárnyhegy; 2. para, uszony; fort. oldalék, szárnyék; charp. lapát malom-keréken.

Ailette, f. cord. felták; it.

bélés.

Aillade (a-lya-), f. fokhagymás mártás; foghagymás piritós.

Ailler (a-lyé), m. fürjháló. Aillerotte (a-lyé-), f. bot. bajuszos hagyma, kutyahagyma.

Ailleurs (a-lieur), adv. máshol, másfelé; d'—, máshonnan; 2. azonkiviil, különben; par—, egyebünnen.

Aimable, a. szeretetreméltő, megnyerő; 2. iron. piper-kőc; —ment, adv. p. u. kedvesen.

Aimant, m. delej.

Aimant, e, a. szerető; kedves, nyájas.

Aimanter, v. a. — du fer, vasat delejezni.

Aimer, v.a. szeretni; —mieux, inkább szeretni; se faire —, megszerettetni magát; 2. kedvelni; — la chasse, a vadászatot kedvelni; s'—, v. r. magát szeretni.

Ainard, m. pch. rececsokor. Aine, f. an. vékony, lágyék, szeméremgát.

Aîné, e, a. első szülött; 2. je suis son — de deux ans, két évvel vagyok idősb mint ő.

Aînesse, f. első szülöttség; pal. le droit d'—, elsőszülöttségi jog.

Ainsi, adv. et conj. igy, ily módon, tehát, következő-

leg; —que, úgy, épenúgy; — Dieu me soit en aide! Isten úgy segéljen!; pour —dire, úgyszólván.

Aiophylle, a. bot. örökzöld. Air, m. lég, levegő; le grand

—, szabadlég; 2. prendre l'—, szellőzni; changer d'—, levegőt változtatni; 3. cet oiseau fend l'—, e madár sebesen röpül; fig. il fend l'—, fönnen beszél; 4. prendre un — de feu, kissé melegedni; p. parler en l'—, falra borsót hányni; 5. mil. être en l'—, rosz állásban lenni; 6. szél; léghuzam; 7. külső, arc; avoir noble —, nemes külsejü; 8. modor; látszat; 9. avoir un faux — de q., valakihez hasonlitani; 10. mus. dallam; livre des -s, $dalk\ddot{o}n\dot{y}v$; un - à boire, bordal.

Airage, m. min. puits d'—,

szélakna.

Airain, m. érc; can. ágyu fém; myth. érc-, vaskor; fig. kemény, irgalmatlan. Aire, f. szérű; 2. — d'un bâtiment. benső szabad tér:

timent, benső szabad tér; math. — d'une figure, téreg; mar. szélirány; ois. fészek; astr. napudvar.

Airee, f. telt szérü.

Airelle, f. bot. — rouge, vörös afonya; — reinée, hamvas af.; 2. af. bokor. Airer, v. a. fészkelni, fészket rakni.

Airure, f. min. — de veine de houille, keskeny köszén

ülepvény.

Ais, m. deszka, padló; d'—, deszka . . . , — de carton, vastag kéregpapir; typ. — à tremper, nyomdeszka, bouch. vágótőke; rel. — à rogner, metsző-deszka.

Aisance, f. fesztelenség; 2. être dans l'—, kényelmesen élni; 3. hatáskör; 4. lieu d'—, árnyékszék; 5. prat. —s d'une maison, vmely ház tartozéka.

Aisceau, v. Aisseau 1.

Aise, f. jólét, öröm; 2. vivre paix et —, nyugodtan élni; être à son —, jól élni;

être bien — de . . . , nagyon örvendeni ; à l'—, adt. kényelmesen.

Aisé, e, a. könnyü; cela est

— à faire, könnyü megtenni; 2. kényelmes; 3. fesztelen; 4. l'esprit —, fogékony elme; 5. gens —, jómódu emberek.

Aisement, m. kényelem.

Aisément, adv. kényelmesen. Aissade, f. agr. kétágu kapa. Aissaugue (essoghe), m. péch. pendelháló.

Aisseau (essô), bodnárkés:

2. balta; kerti kapa. Aisselier, m. charp. gyámfa, abroncsfa.

Aisselière, f. tonn. fenékfa. Aisselle, f. hónallj; bot. csukló.

Aissette, v. Aisseau 1.

Aisson, m. mar. négyágu kis horgony.

Aitres, m. pl. melléképületek.

Ajone, m. bot. magyal. l'Ajourné, m. pal. idézett.

Ajournement, m. idézés; comparaître à l'—, idézésre megjelenni; 2. elnapolás.

Ajourner, v. a. idézni; 2. elnapolni; 3. elhalasztani. Ajoutée, f. géom. meghosz-

szabbitott vonal.

Ajouter, v. a. hozzá tenni, mellékelni; 2. halmozni; 3. elhinni, hitelt adni vkinek, vminek; fam. hozzákölteni.

Ajoutoir, m. fond. vegyíték. Ajoux, m. pl. tréf. sodronyhuzó-pad.

Ajustage, m. mon. súlyegyítés.

Ajustement, m. szerintezés; 2. igazítás; illesztés; 3. pipere; 4. egyezmény.

Ajuster, v. a. szerintezni; 2. szabályozni; 3. illeszteni; igazítni; 4. célozni; 5. man. idomítni; 6. mon. súlyegyítni; 7. elrendezni, elkészítni; 8. eligazodni; ajustez vos flûtes, intézkedjék; 9. megegyeztetni; kibékíteni; 10. fölruházni;

fam. le voilà bien —é, szépen elbántak vele; 11. s'—,
v. r. öltözködni; 12. készülni; 13. egyezkedni;
egyetérteni; s'— au temps,
az időhez alkalmazkodni.
Ajusteur, m. mon. súlyegyítő.

Ajustoir, m. mon. igazító mérleg.

Ajusture, f. maré. patkó öblözése.

Alabastrin, a. alabástromszerű.

Alâchir, v. n. gyöngülni.

*Alacrité, f. fürgeség, zajos öröm.

Alaire, a. an. szárnyalakú; muscles —s, röpizmok.

Alalie, f. path. némaság.
Alambic, m. lombik; passer
par l'—, lombikolni, lepárolni; fig. faire passer
par l'—, pontosan megvizsgálni.

Alambiquer (-biké), v. a. lombikolni; fig. aller au fait sans —, teketoria nélkül a dologra térni; discours —é, mesterkélt beszéd; pop. — q. vkit rászedni; s'—, v. r. fejét törni (vmin).

Alan, m. szelindek.

Alangouri, e, a. epedő, elgyöngült.

Alangourir, v. a. elgyöngítni; s'—, v. r. elgyöngülni, epedni.

Alanguissement, m. an. elgyöngülés.

Alarguer, v. a. mar. tengerre bocsátkozni.

Alarmant, e, a. nyugtalanitó.

Alarme, f. lárma; donner l'—, lármázni; poste d'—, zajhely; 2. riadó; sonner l'—, riadót fúni; fig. nyugtalanság; ijedelem; donner des —s, ijedelmeket okozni.

Alarmer, v. a. ijeszteni, nyugtalanitni; s'—, v. r. megijedni; iron. megszeppenni.

Alarmiste, m. fam. zenebonázó, lármázó. Alaterne, m. bot. sziklai szódokfa.

Albâtre, m. alabastrom; poét. une gorge d'—, hófehér kebel.

Albatros (-occ), m. orn. röpülő ditméd.

Albergeage, Albergement, m. örökös haszonbér.

Alberger, v. a. örökös haszonbérbe adni.

Albicore, m. icht. nagy makar.

Albinos, m. fehérenc.

Albran, m. orn. telelő-, makkréce.

Albréné, e, halbréné, e, a. szegett szárnyú; fig. être tout —, rongyos, ronda.

Albréner, v. a. vadrucákat vadászni.

Album (-o-me), m. emlékkönyv; méd. —graecum, fehér kutyasár.

Albumine, f. chi. fehérnye. Albumineux, se, a. chi. fehérnyetartalmu; sang —, path. nyálkás vér.

Alcalescence, f. path. rothadó erjedés.

Alcali, m. chi. égvény, lugsó. Alcanna, f. bot. alcanna; 2. vizahélyag.

Alcannette, bot. festő atracél.

Alce, alcee, f. öszi rózsa; — rose, mályvarózsa.

Alcé, m. jávorszarvas.

Alchata, angel, m. orn. keleti galamb.

Alchéron, m. miné. bélgecs. †Alchimie, f. aranykémlet. Alchimille, f. bot. karajos bokal.

Alchiminier, v. néflier.

Alcool, m. chi. lang.
Alcornaque, f. bot. dugaszcser; ennek héja; pharm.

aszkórt gyógyító szer. Alcôve, f. vakszoba. Alcôviste, m. mellékférj,

balférj.

Alcyon, m. orn. jegély.
Alcyonien, ne, a. mar. jours
—s, 7 napos tengercsönd.

Aléatoire, a. pal. történetes; contrat —, szerződés esetleges dologról.

Alebrenne, f. h. n. tűzgyík, göte.

Alectrides, m. pl. baromfiak. Alègre, alègrement, alègresse alègro, v. allègre ect.

Alène, f. cord. árr.

Alèné, e, a, bot. árr alakú. Alénier, m. árrkovács.

Alénois, v. cresson.

Alentir, alentissement, v. ralentir, ect.

Alentour, à l'entour, adv. köröskörül; d'—, körül; —s, pl. m. környék; fig. környezet.

Alerte, adv. et int. vigyāzz ! 2. a. vidor, eleven, éber; 3. s. f. lárma, zaj; riadó; fausse —, vaklárma.

Alésage, m. art. kifurás (ágyucsöveké); mon. kikerekítés (pénzszéleé).

Aléser, v. a. mon. kikerekiteni (pénzt); art. kifúrni (ágyut).

Alésoir, m. ágyu-, puskafúró.

Alestir, v. a. mar. kiüritni. Alesure, f. fürohulladek.

Alevin, alevinage, m. icht. halivadék.

Aleviner, v. a. — un étang, halastót ivadékkal ellátni. Alevinier, m. halivadék-tó.

Alezan, e, a. man. rőtsárga;
—brulé, barnapej; —clair,
fakópej; —doré, világossárga; —moreau, sötétpej
(lovakról). [láta.

Alfange, f. hort. kötött sa-Alfénic, alphénic, m. conf. fehér árpacukor.

Alfonsin, alphonsin, m. chir. golyóhuzacs. [jegy. Alfos (-o-ce), m. fekete anya-

Algalie, v. cathéter.
Algarade, f. fam. csiny, bohoskodás; 2. durva bántalom.

Algèbre, f. betümennyiségtan; tout cela est de l' pour lui, mind ez görög îrás reá nézve.

Algébrique, a. betüvetési. Algébriste, m. betüvető.

Algide, a. path. fièvre —, hidegláz. [tés. Algorithme, m. did. számve-

Algue, f. bot. hinár, omboly. Alibiforain, m. p. u. szabadkozás; fam. hencegés; donner des —, hencegni.

Aliboron, m. fam. hencegő, szélpál; fig. csacsi.

Aliboufier, m. bot. benzoefa. Alicante, m. meun. lapát (malomkereken); 2. spanyol bor neme.

Alichon, m. lapátfog; 2. csapólapát.

Alidre, m. z. fehérhasú vipera.

Aliénable, a. eladható.

Aliénataire, m. et f. vevő, szerző.

Aliénateur, m. -trice, f. eladó.

Aliénation, f. eladás, elidegenités; —des esprits, elidegenedés; — d'esprit, eszeveszettség.

Aliéné, m. e, f. örült; —hospice d'—s, tébolyda.

Aliéner, v. a. eladni, elidegenítni; it. fig. — l'esprit, (àq.) örültté tenni; s'—, v. r. elidegenedni; külön válni.

Alignement, m. zsinórra vétel; arp. cordon d'—, csapózsinór; —! comd. igazodj!

Aligner, v. a. zsinorra venni; 2. igazītni; vén. üzekedni; s'—, v. r. igazodni.

Alignoir, m. ard. palaék.

Alignole, f. pêch. húzóháló. Aliment, m. élelem, étel; —s, pl. pal. tartás, élelmezés; v. adjuger.

Alimentaire, a. élelmezéshez tartozó; frais —, táppénz; pension —, élelmezési pénz; bot. plante —, ehető növény; it. tápláló növény; méd. mértéktartási szabályok; an. vais. —, bárzsing, nyelcső.

Alimentation, f. táplálék ; táplálás.

Alimenter, v. a. táplálni; it. fig.

Alimenteux, se, a. tápláló, táplálékony.

Alinéa, adv. bekezdve; écrire

-, bekezdeni; 2. m. indécl. bekezdés; -! kezdjen uj sort!

Aliner, v. a. mar. fölszerelni. Alise, f. bot. berkenye.

Alisier, m. bot. berkenyefa;
—commun, lisztes galagonya.

Alisme, m. bot. hidőr; —de mathiole, hegyi kappanőr; — à grappe, húnyor; —doublefeuille, bangó; — marin, vízi hidőr.

Alité, e, a. ágybanfekvő. Aliter, v. a. fekvő beteggé

tenni; s'—, v. r. fekvő b. lenni.

Alivrer, v. a. fontonkint öszszerakni.

Alizer, alizier v. alise ect. Alkékenge, m. bot. piros páponya; —commun, maszlagos nadragulya.

Alkermès (-è-ce), m. álkermes; confection —, phar. ál.-nyalat.

Allaitement (a-l-è), m. szoptatás.

Allaiter, v. a. szoptatni.

Allant (a-lan), m. járó-kelő; —, e, a. futkosó, kószáló. Allèchement, m. csalétek;

csalogatás. Allécher, v. a. csalogatni;

csalétket rakni.

Allégateur, m. idéző (tételé).

Allégation, f. idézés (tételé); idézet.

Allége (-lé-) m. mar. kirakó sajka; arch. gyámkő.

Allègeance (-le-jen), f. enyhülés, enyhités; serment d' —, hódolat-eskü (angoloké).

Allégement, m. könnyebbítés; könnyebbség; mar. kirakás; fig. enyhülés.

Alléger, v. a. könnyebbítni; it. fig.; 2. mar. kirakni; s'—, v. r. könnyebbülni; it. fig. ma douleur s'est un peu —ée, fájdalmam enyhült kissé.

Allégir (-lé-), v. a. vékonyabbá, keskenyebbé tenni. Allégorie (al-lé-) f. képes beszéd, himb.; peint. képlet.

Allégorique, a. jelképes; példázati; —ment adv. jelképesen, jelképleg.

Allégoriser v. a. példázgatni; képlegetni.

Allégorisme, m. képletes beszédmód.

Allégoriste, m. jelképmagyarázó.

Allègre (al-lè-) a. fam. vidám, fürge; —ment, adv. vido-ran, jókedvüleg.

Allégresse, f. vídámság, fürgeség, jókedv; crie d'—, ujjongás.

Alléguer (a-lé-ghé), v. a. hivatkozni; — pour excuse, mentségül fölhozni; 2. idézni; v. citer.

Allemand (all-man), e, a. német; fam. querelle d'—, oknélküli civódás.

Aller (a-lé), v. a. ir. menni; à pied, gyalogolni; — à cheval, lovagolni; en voiture, kocsizni; 2. à. q. fordulni vkihez; v. s'adresser; — a qch. v.mire célozni; v. tendre; —avec prudence, óvatosan eljárni; allons! nosza! rajta! fam. siessen! allez donc! ugyan menjen! fam. hová gondol! hogyis ne! ce chemin va a Paris, ez út Párisba vezet ; 3. érni, kiterjedni; cettē allée va j'usqu' à B., e sétány B.-ig ér; 4. kerülni; cela va à 6 francs, ez hat frankba kerül; 5.—à la selle, szükségét tenni; 6. —aux voix, szavazni; jeude combien allez-vous? mennyit tesz? va! áll!7. eljárni; il y va avec prudence, *óvatosan jár el* : je vais lui écrire, *legott irok* neki; voyons ce qu'il va dire, halljuk, mit mond; -voir q. vkit meglátogatni; n'allez pas croire, korántse higyje; 8. il y va de mon honneur, becsületem forog kockán; 9. cet habit vous va bien, *ez öltözet jól ál*l

önnek; ces objets vont ensemble, e tárgyak összeillenek; 10. il en ira autrement qu'il ne pense, maskent fog járni hogyse hiszi ; 11.se laisser—à qch., magát elragadtatni engedni: — sur une chaise, székre roskadni; 12.s'en—, eltávozni; va t'en! takarodjál! hordd el magad! fig. meghalni; se malade s'en va, ses forces s'en vont, il s'en ira avec les fouilles, a beteg fogy, ereje tünik, lassan fog elkókkadni; cet habit s'en va, ez öltöny kopik; s'en-a vent, ingadozni; pv. à force de mal — tout ira bien, derüre boru : cela va sans dire, magától értődik; 14. il s'en va 2 heures, két óra felé jár; comment vous va? mint érzi magát? cela va bien, jól; 15.— par dessus le marché, az alkuba foglalva lenni; selon le vent, az áramlattal uszni; allez-vous par terre ou par mer? húst eszik v. nem? 16. —m. járás; l'— et le venir, járáskelés; le pis—, legroszabb eset; fig. il n'est que notre pis—, csak kisegitönk.

Alliacé, e, (a-lya-) a. foghagymaszagú; odeur—e, fog-

hagymaszag.

Alliage, m. vegyítés, elegyítés; mon. ötvözés.

Alliaire, (a-lyai-) f. bot. hagymaszagű szegecs.

Alliance (a-lyan-) f. sógorosodás; 2. szövetség; 3. orf. kettős gyürű; it. jegygyürű. Allie, e, a. sógoros; szövetkezett; or -, karatos

arany.

Allier, v. a. elegyiteni; mon. ötvezni; 2. rokonitni; 3. s'—, v. r. à une bonne famille, jó családba házasodni; szövetkezni; összevegyűlni. [háló. Allier, m. chass. sövény-

Alliteration (al-l-), f. réth. szóhangegyen, betüegyen;

betürim.

Allobroge (al-l-) m. fam. goromba ember.

Allocation (al-lo-), f. jóváhagyás ; számadásba vétel.

Allocution (al-lo-), f. megszőlitás; 2. a pápa beszéde a bibornokokhoz.

Allodial, e, a. hübéradómentes; terre—e, sajátföld.

Allodialité, f. hübéradó-mentesség.

Allonge,— ement, v. alonge etc.

Allouable, a. érvényes, helyben hagyható.

Alloué, m. meghatalmazott; com. kitanult.

Allouer, v. a. helybenhagyni; megállapítni.

Alluchon, m. fog (keréken). Alluder, v. allusion.

Allumer (a-lu-) ∇ . a. meggyujtani; fig. szítni, izgatni; p.— la lampe, ivásra kényszeritni; s'-v. r. meggyuladni; kitörni; gerjedni.

Allumetier, m. gyufakészítő; gy. árus.

Allumette, f. gyufa.

Allumeur, m. —de reverbères, lámpa-gyujtogató. Allumière, f. gyufatartó.

Allure (a-lu-), f. menés, járás, Tépés; je connais ses —s, ismerem fortélyait; chass.

nyom.

Allurer, v. a. megigézmi. Allusion, f. celzás; — ingéni-

euse, leleményes célzás. Alluvion (al-lu-), f. áradvány, iszap - lerakodás ; uszadékföld.

Almanach (—na) m. naptár, zsebkönyv ; utasító naptár ; composer des —s, tünődni, töprengeni.

Almandine, karbunkuf.

Aloès (èce), m. bot. áloe; caballin, áloe-nedv.

Aloetique, a, ph. aloe tartal-

Alogie, f. izetlenség; badar-

Alogne, f. révkötél; 2. mar. v. bouée.

Aloi, m. mon. de bon—, de l

bas-, jó-, csekély belértékü.

Aloïdes, f. bot. imer.

Aloïne, a. bot. *aloe nemü*.

Alonge, f. toldás; com. toldat (váltókon); perr. álfonat; bouch. horog.

Alongeable, a. hosszabbit ható. Alongement, m. meghosszabbitás, toldás; fig. halasztás.

Alonger, v. a. meghosszabbitni; kinyujtani; fig. húsni, halasztani; s'—, v. r. meghosszabbulni, kiterjedni; an. v. moelle.

Alongeresse, f. h. n. zöld hernyo.

Alopécie, v. pelade.

Alopécure, v. queue de renard.

Alors, adv. akkor; erre; azután; p.—comme—, az idő megtanit; —que, mihelyt; d'—, akkori; j'usqu'— adbancs.

Alose f. icht. szálkás dur-Alosier, m. pch. *gardaháló*. Alouette, f, pacsirta; —des champs, szántóka; —cujelier, erdei-, búbos-pacsirta; —de mer, *parti lile;* se lever au chant de l'— korán

Alourdir, v. a. fam. elkábítni, lomhitni; s'—, v. r. elkábulni, lomhulni.

Alouvi, v. affamé.

kelni.

Aloyage v. alliage.

Aloyau (a-loa-iô-), m. vesepecsenye.

Aloyer v. a. mon. elegyitni, ötvözni.

Alpaco, m. h. n. lakmateve. Alpage, m. ugarföld.

*Alpestre, a. havasi.

Alpha, m. görög a; fig. kezdet.

Alphabèt (-bè), m. abéce; tig. v. abc.

Alphabétique, a. betüsoros. Alphange, m. jard. võrõs jejessaláta.

Alpine a. f. bot. plante—, havasi növény.

Al-piu (-i-ou) m. jeu. faire un-, a nyert tételt megkettőztetni.

Alpiste, f. kanári polyvacsukk.

Alquifoux, v. galène.

Alsine, f. bot. csirizes madárhúr.

Altérable, a. változó.

Altérant, e, a. szomjgerjesztő.

Altération, f. méd. roszabbulás; it. égető szomjuság; fig. megdöbbenés; megindulás; hamisítás; —d'un acte, okmányhamisítás.

Altercation, f. szóvita, czivakodás.

Altérer, v. a. változtatni (roszabbá); gyöngíteni; fig. — q. megdöbbenteni, elrémíteni (vkit); d'une voix —ée, megindult hangon; meghamisítani; les esprit, a kedélyeket fölizgatni; méd. erjeszteni; 2. szomjat gerjeszteni; fig. —é de sang, vérszomjas; —é de la soif des richesses, pénzsóvár; s'—, v. r. fölfordulni (borról); roszabbulni; elfajulni.

Alternat, m. változás; megváltoztatás.

Alternatif-, ive, a. változó; log. proposition —ve, szarvas —, kétélű észlet.

Alternation, v. permutation. Alternative, f. vagylagosság; 2. változás; fig. szerencsefordulat.

Alternativement, adv. fölváltva.

Alterne, a. viszontagos; géo. angle—, váltó szög; math. en raison —, kölcsönös viszonyban.

Alterner, v. a. fölváltva használni; v. n. változni.

Altesse, f. fönség

Althée, althéa, f. bot. ziliz. Altier, ère, (thié, —tière), a. gögös.

Altièrement, adv. p. u. gögösen.

Altise, f. ent. maróka; orn. füzike.

Altitude, f. géo. magasság (tengerszíne fölött).

Alude f. com. festett juhbör. Aluco, m. orn. fülesbagoly.

Alumelle, f. késpenge; peign. nemezfa; arq. gyujtó.

Aluminaire, a. miner. timanytartalmú.

Aluminate, m. chi. timéle-

Alumine, f. chi. timany; sulfate d'—, timsó.

Alumineux, se, a. timsós. Aluminite, minér. timkő.

Alun, m. timso; —de roche, kötimso; — brûlé, égetett ts.; —natif. termés ts.; — factice, mesterséges ts.; — de plume, hajso; — de sucre, kúptim.

Alunage, m. teint. timsózás. Aluner, v. a. timsózni.

Alunier, m. timsó-főző; ts. főzde.

Alvéolaire, a. fogüreghez tartozó; bot. sejtes.

Alvéole, m. lépsejt; an. állcsont; — d'oreille, fülüreg; bot. sejt.

Alvéolé, e, a. bot. sejtes. Alvié, alviez, v. cimbre.

Alvin, e, a. an. altesti; hashoz tartozó.

Alype, alypum (-ôm) m. bot. gubóvirág.

Allysse, f. bot. ternye.

Amabilité f. szeretetre méltóság.

Amadis (-di-ze) m. c'est un , lovagias jellem; cout. manche en , szűk újj.

Amadou, m. tapló.

Amadouement, m. pop. cirógatás, hizelgés.

Amadouer, v. a. pop. cirógatni, hizelegni.

Amadoueur, m. taplógyártó; fam. hizelgő.

Amadouvier, m. cserfatapló.
Amaigrir, v. a. elsoványítni,
kiaszalni fig. faragni (követ, fát); kicsigázni (földet); v. n. soványodni; s'—,
v. r. fogyni; elsoványodni.

Amaigrissement,m. soványo-

Amaladir, v. n. csekélység miatt ágyban feküdni.

Amalgamation, f. foncsorolás. [habarcs. Amalgame, m. foncsor, f. Amalgamer, v. a. foncsorolni, higanyozni; fig. et fam. összekavarni; s'—, v. r. fon-csorodni; fig. összeve-gyülni.

Amande, f. mandola; bot.
mag, csontár: huille d'—,
m. tej, m. olaj; pâte d'—,
tészta; lissée, cukrozott m.

Amandé, m. mandolatej. Amandier, m. bot. mandolafa; —nain, hanga m.

Amanite f. száraz galóca; —rouge, hánytató g.; mouchetée, légyölő g. poivreuse, vargánya g.

Amant, e, a. szerető; —s, pl. szerelmesek.

Amaranthe, amarante, f. bot. bárling; —passe-ve-lours, százszorszép rükerc; 2. a. bíborszinű.

Amaranthine, f. bot. bársonyvirág; 2. körömfű.

Amarine, f. chi. kesredék. Amariner, v. a. tengerhez szoktatni.

Amarque v. bouée.

Amarrage (—ma-ra-) m. mar. horgonyozás.

Amarre, f. mar. horgony; 2. alattság.

Amarrer, v. a. mar. horgonyozni; 2. kikötni.

Amaryllis (—ri-li-ce), f. bot. nárcis-liliom; —écarlate, piros nárcis.

Amas (a-mâ), m. rakás; — d'argent, rakáspénz; — de peuple, néptömeg: — d'humeurs, nedvrekedés.

Amasser, v. a. halmozni, fölhalmozni; fam. nyúzni; 2. — des troupes, katonaságot összevonni; s'—, v. r. meggyűlni; összejőni.

Amassette, f. peint. festéklapocka.

Amasseur, m. gyűjtő.

Amateur, m. barát...; műkedvelő.

Amaurose, f. path. farkashályog.

Amazone, f. hösnö; fig. férfinő; 2. lovarnő.

Ambages, f. pl. teketória; faire des —, nagy feneket keríteni (vminek).

Amalgamer, v. a. foncsorol- Ambassade, f. követség; kö-

vetségi állomás; követségi személyzet; k. hívatal; fig. üzenet.

Ambassadeur, m. követ.

Ambassadrice, f. követnő; fig. il m'a envoye une jolie —, szép közbenjárót küldött hozzám.

Ambattage, m. vasalás (keréké).

Ambiant, e, a, phys. air —, környező levegő.

Ambidextre a. jobb és balog egyaránt; fig. két kula-C808.

Ambigu, ë, a. kétértelmű; ng. keverék.

Ambiguité (-gu-i-té), f. kétērtelműség.

Ambigûment, adv. kétértelmüleg.

Ambitieusement, adv. nagyravágyólag.

Ambitieux, se, a. nagyravágyó; fig. caractère—, nagyratörő jellem; style —, fellengő irály.

Ambition (-ci-) f. nagyravágyás.

Ambitionner (ci-o-) v. a. törekedni, buzogni, kivánni.

Amble m. man. poroszkálás, porocka; p. mettre q. aux —s, vkit rendre utasitni.

Ambler, v. a. man. porosz-

Amblygone, a. géom. tompaszögű.

Amboutir, v. emboutir.

Ambre, m. ambragyanta; jaune, borostyánkő; p. il est fin comme —, jó orra

Ambréade, f. ál-ambra.

Ambrer, v. a. ambrával füstölni.

Ambresin, a. ambranemii; jaune—, *borostyánkő szín*.

Ambrette, f. bot. pézsmacsüküllő; poire d'—, ambrakörte.

Ambrosie, f. poét. istenek eledele; bot. mezei üröm.

Ambulance, f. tábori kórház. Ambulant, e, a, vándorló, kóborgó; musiciens —s,kóforte—e, nyugtalan életmód.

Ambulatoire, a. vándorló; fig. változó, változékony. Ambuler, v. promener.

Ame, f. lélek; — raisonable, emberi lélek; végetative, növényélet; — sensitive, érző élet ; 2. szív, kedület : fig.avoir l'— sur lêvre, szívét ajakán hordani; il a l' sur les lèvres, a halál szeméből kandikál ki ; 3. fő, fej, milles —s, ezer fő, fig. cette étoffe n'a que l'—, e kelme nagyon lágy; 4. lényeg; le silence est l'— d' un diplomate, a titoktartás lényeges tulajdon diplomatánál; 5. bl. jelmondat; art. l'— d'un canon, ágyú por-ürege; luth. hangoló fa; sculp. főszminta; — d'une plume, toll béle; c'est son — damnée, testi lelki híve.

Amélanche, f. bot. havasi naszpolya.

Amélanchier, m. bot. havasi naszpolyafa.

Amélioration, f. javitás; chi. érc nemesitése.

Améliorer, v. a. javitani; it. fig.; s'—, v. r. *javulni*.

Amelle, f. bot. gerepcsin; sārma.

Amen (—ène), int. Amen! úgy legyen! dire — á qch., igent mondani (vmire); depuis Pater jusqu' à —, elejétől végig.

Aménage, m. hozatal, szállitás; 2. berakodás; 3. fuvarbér ; 4. rakomány.

Aménagement, m. e. f. erdők célszerű kezelése: kimélés.

Aménager, v. a. célszerüen kezelni ; kimélni.

Amendable, a. pal. büntetést érdemlett; agr. terre —, javítható föld.

Amende, f. pénzbirság; honorable, nyilvános megkövetés; it. eccl. bünbánat; être mis à l'—, pénzbirság alá esni.

borló zenészek; fig. vie | Amendement, m. javítás; |

trágyázás; — de conduire, javulás; megváltoztatás.

Amender, v. a. pénzbirságra itélni; 2. javítni; 3. trágyázni; 4. – v. n. javulni; la maladie n'a point —é, a betegség nem javult; s'—, v. r. megjavulni.

Amené, —sans scandale, m. égl. idézés (csöndben, ti-

tokban).

Amener, v. a. magával hozni, vezetni; 2. amenez-moi cette chaise, tolja közelebb e széket ; mar. — le pavillon, megadni magát; p. un malheur en amène un autre, szerencsétlenség kar*öltve jár* ; 3. — q. à qch.vkit vmire birni; 4. — un incident, eseményt előkésziteni; 5. pal. — des preuves, bizonyitékokat előhozni; 6. j'ai —é plus de points que lui, több szemet vetettem, mint ö (kockajátékban).

Aménie, f. méd. tisztulás-

hiany.

Aménité, f. kellem.

Amentacé, e, a. bot. barkás. Aménuiser, v. a. vékonyabbra gyalulni.

Amer (-ère), ère, a. keserii; it. fig.; csipös; 2. m. l'—, keserűség; 3. h. n. epe (halaké).

Amèrement, adv. keserüen;

fig. keservesen.

Amertume, f. keserűség ; fig. keserv, búbánat; cette nouvelle a rempli son coeur d'-, e hir bánattal tölté el szivét.

Amesurement, m. pal. arbecslés.

Amesurer, v. a. pal. megbecsülni; — son sujet, kárpótlást követelni.

Amète, amette, f. lelkecske; kislelkű.

Améthyste, f. miné. violag; bot. zománcfü.

Amétrie, f. méd. rendetlenség.

Ameublement, m. butorzat. Ameublir, v. a. pal. ingósítani; agr. forgatni.

nek sz.-et tenni; 4. p. l'—

passe le gant, barátok

közt nincs teketória; il est

Ameublissement, m. pal. ingósitás; agr. forgatás.

Ameulonner, v. a. boglyába rakni.

Ameutement, m. ch. összefüzés ; fig. csoportosulás.

Ameuter, v. a. ch. összefűzni; fig. bujtogatni; s'—,

v. r. csoportosulni.

Ami, m. barát; fam. nos —s, párthíveink; p. tel nous fait beau semblant, qui n'est pas notre —, nem mind barátod ki reád mosolyog; 2. üzlettárs; 3. —e, f. barátnő; †ágyas; p. nous verrons qui aura belle —, meglátjuk kinek kedvez a szerencse; m'-, fam. babám, galambom; it. mie; 4. —, e, a. poét. kedvező; peint. összeillő.

Amiable, a. szivélyes, barátságos; 2. à l'—, adv. barát-

ságosan.

Amiablement, adv. barátságosan, kedvezőn.

Amiante, —the, f. földlen, kőlen.

Amical, e, a. barátságos.

Amicalement, adv. barátsá-

Amidon, m. keményítő; liszt-

Amidonerie, f. keményítőgyár.

Amidonier, m. keményítőgyáros; k.-árus; 2. szőrszita.

Amidonner, v. a. keményítőt készíteni; s'—, v. r. v. se poudrer.

Amignarder (-ny-ar-), v. mignarder.

Amincir, v. amenuiser; 2. v. n. irr. s'—, vékonyulni.

Amincissement, m. vékonyítás; vékonyulás.

Amiral, m. tengernagy; 2. conch. fúrócsiga.

Amiraute, f. tengernagyság. Amissible,a.théo.*elveszthető*. Amission, f. jur. veszteség; it. elitélés; kivégzés. Amitie (-thie-), f. barátság; faire — avec q., vkivel b. kötni; 2. vonzalom; 3. szi-

de bonne —, $j\delta$ boh δ ; 5. peint. — des couleurs, öszszeillő színek. Ammochryse (a-mo-crise), f. aranyföveny, gosztány.

Ammodyte (a-mo-), m. icht. fövenybuvár.

Ammoniac, —que (am-mo-),

a. sel—, szalamiasó. Ammoniacal, e, a. chi. $l \in g$ felköneges.

Ammonium (-om), m. chi. légfelköneg.

Amnésie, f. path. emlékgyöngeség.

Amnistie, (-thie), f. közbocsánat; —générale, általános b.

Amnistier, v. a. közbocsánatot adni.

Amobile, v. amovible.

Amoindrir, v. a. et n. megkisebbitni, megkisebbedni; keskenyedni; fogyni; 2. s'--. v. r. kevesbedni.

Amoindrissement, m. kevesbedés, kevesbités.

Amoise, f. charp. keresztgerenda.

Amollir (mo-lir), v. a. meglágyitni, puhítni; fig. elgyöngitni ; s'—, v. r. meglágyulni; fig. elpuhulni.

Amollisement, m. meglágyulás; fig. elpuhulás. Amome, m. bot. zizony; —

sauvage, gyömbér.

Amoncellement, m. fölhalmozás.

Amonceler, v. amasser.

Amont, adv. riv. fölfelé; mar. vent d'—, szárazföldi szél.

Amorce, f. csalétek; 2. gyűpor; art. kanóc; 3. csalogatás, inger; éviter l'—, a csábítást kikerülni; pyr. röppentyűtöltelék.

Amorcer, v. a. csalogatni; édesgetni; it. fig.; charp. előre megfurni; forg. lapitani (vasat).

Amorçoir, m. charp. védfúró.

vesség; faire — à q., vki- | Amortir, v. a. csillapitani, |

gyöngitni; 2. — une dette, adósságot törleszteni; 3. mar. — un vaisseau, hajó menetét megakadályozni; 4. v. n. mar. megfenekedni; s'—, v. r. csillapulni, engedni.

Amortissable, a. pat. megsemmisthető.

Amortissement, m. elfojtás. eloltás; 2. gyöngítés; 3. leforrázás ; 4. peint. homályosítás; 5. enyhítés; 6. törlesztés ; megváltás ; caisse d'—, törlesztési pénztár.

Amour, m. szeretet; par de la paix, a béke kedveért; p. tout par — et rien par force, többet észszel, mint erővel; 2. szerelem; avoir de l'—, szerelmesnek lenni; fam. filer le parfait —, rajongó szerelmet táplálni; p. — aveugle raison, vak a szerelmes, szemkötőt visel; chass. être en amour, v. chaleur; 3. —propre, $\ddot{o}n$ szeretet; 4. —s, pl. mes 1-ers —s, első szerelmem; it. f. de folles —s, balga szerelem; 5. —, m. Amor; 6. m—! kincsem!

s'Amouracher, v. a. fam. de q., qch. a bolondulásig megszeretni.

Amourette, f. szerelmeskedés; se marier par —, szerelemből nősülni; bot. —tremblante, rezge; —des près. szurkos mécsvirág.

Amoureusement, adv. szerelmesen.

Amorureux, se, a. szerelmes; agr. termékeny, jól mívelt, 2. les —, szerelmesek.

Amovibilité, f. visszavonhatás; elmozdithatás.

Amovible, a. visszavonható: elmozdítható.

Ampasteler, v. guéder.

Ampélite, f. hegyi turfa; gyantár.

Amphibie, a., animal —, hüllő; fig. kétkulacsos.

Amphibole, v. hornblende. Amphibologie, f. kétértelműség; phil. fogalom-tétova;

—gique, a. kétértelmű; = ment, adv. kétértelműen. Amphidéon, m. an. méhszáj. Amphigène, f. kettős eredetü lény; minė. fehér gránát. Amphigouri, m. fam. badarság.

Amphigourique, a. style —, homályos irály; —ment, adv. homályosan.

Ampisbène, m. h. n. gyürüs kigyő.

Amphitheatrale, a. színkörü, félkörü.

Amphithéâtre, m. szinkör; an. boncterem.

Ample, a. tágas, terjedelmes; bö; fig. hosszas, körülményes; —ment, adv. terjedelmesen; dúsan.

Ampleur, f. bőség, szélesség. Ampliatif, ve, a. bővítő, ki-

terjesztő. Ampliation, f. h. eccl. kiterjesztés: fin. másodlat; pour —, összhangzó másodlatul. Amplier, v. a. pal. p. u. meghosszabbítni (határidőt). Amplificateur, m. p. u. bővitő; fig. kérkedő, fillentő.

Amplification, f. rhet. fejtegetés; phys. nagyitás. Amplifier, v. a. bővítni ; fig.

nagyitni; iron. túlozni. Amplitude, f. tágasság; art. — du jet, *lőtáv* ; mar. –

magnétique, delejtű elhaj-

Ampoule, f. h. anc. olajoskancsó; 2. h. n. hólyagóc.

Ampoulé, e, v. enflé, fig. Ampoulette, f. mar. fövenyora; artil. gyúcsöte.

Ampusser, v. a. path. genyedést siettetni.

Amputation, f. chir. csonkitás, taglevétel.

Amputer, v. a. chir. csonkitni, levágni.

Amurgue, I. olajsonkoly.

Amusant, e. a. mulattató, szórakoztató.

Amusement, m. időtöltés; mulatás; toutes ses promesses ne sont qu'un —, minden igérete csak kecsegtetés.

vidámítni; 2. tartóztatni; hitegetni; il l'a --ée longtemps par une promesse de mariage, sokáig kecsegtette házassági igérettel; p. — le tapis, kopaszt beretválni; 3. jard. – la sève, sarju-ágakat leszedni; 4. s'—, v. r. mulatni; —de q., megtréfálni vkit; — à la moutarde, v. moutarde.

Amusette, f. fam. játékszer ; artil. egy fontos ágyű.

Amuseur, m. fam. kecsegtető, hitegető.

Amusoir, m. fam. enyclgés, időtöltés.

An, m. ℓv ; après un — révolu, egy év eltelte után; il y a un —, ez előtt egy évvel; le jour de l'—, új év napja; bon jour et bon —, szerencsés uj évet ; 2. par —, évenkint; bon—, mal—, v. année; pal. —et jour, v. bissextile.

Anachorète, m. remete.

Anachronisme (-cro-), m. kortévesztés.

Anagallis (-ice), v. mouron. Anagrammatiser, v. a. bötüjátékot csinálni; —tisme, m. szóviszázás ; —tiste, m. szóviszázó.

Anagramme, f. szóviszázás, bötücsere.

Anagraphe, f. méd. orvosi rendelvěny.

Anal, e, a. an. alfélhez tar-

Analectes, m. pl. phil. jegyzemények, szemelvények.

Analecteur, m. phil. szemelvény-gyűjtő.

Analepsie, f. méd. *üdülés*, javulás; —tique, a. erősítő; — f., éptan.

Analogie, f. phil. hasony, hasonyság; math. mennyiség-arány.

Analogique, a. phil. hason hasonlag; —ment, adv. hasonositva.

Analogisme, m. phil. hasonositó bizonyitás.

Analogue, a. hasonos.

elemzés; log. kivonat: megfejtés ; math. chi. vegybontás.

Analyser, v. a. taglalni; math. megfejteni; chi. bontakoztatni; phil. elemezni.

Analyste, m. taglaló, megfejtő.

Analytique, a. fejtegető.

Ananas $(-n\hat{a})$, m. bot. királygyümölcs, ananász; pomme, poire, fraise d'-, an.alma, -körte, -eper.

Anandrine, f. bot. szattyú; 2. s. a. porodáktalan vi-

Ananthe, a. bot. virágtalan. Anaphore, f. rhét. szóismétlés; -rique, a. szóismétlő. Anaphrodisie, f. path. nőszhetlenség.

Anaphrodite, a. path. nőszhetlen.

Anaplérose, f. path. húsnövesztő; —rotique, a. path. un remède —, húsnövesztő

Anapose, f. path. gyomorfá-

Anarchie, f. fejetlenség, korlátlanság; zavar, rendetlenség; —chique, a. fejetlen, féktelen.

Anas (ana), m. mezei galamb.

Anaspare, f. path. gyomor-

Anartomose, f. an. összeöblözés, az erek összefolyása. Anastrophe, f. rhét. szó-

csere. Anastrophie, f. chir. — de la vessie, hólyag-iszam.

Anathématiser, v. a. egyházi átok alá venni; fig. elátkozni.

Anathématisme, m. p. u. egyház nyila.

Anathème, m. szent átok; frapper d'—, v. anathématiser; 2. un —, kiközösített Anatifère, a. conch. conque

—, ötű.

Anatine, f. döcögés.

Anatocisme, f. kamatok kamatja; kamatuzsora.

Amuser, v. a. mulattatni, | Analyse, f. phil. taglalás, | Anatomie, f. v. dissection;

2. — chirurgicale, sebészeti bonctan; -générale, általános b.; —comparée, hasonlitó b.; cabinet d'—, boncterem; fig. — d'un discours, szónoklat taglalása.

Anatomiser, v. disséquer. Anatomiste, m. boncoló.

Anatron, v. natron.

Ancelle, f. szolgáló leányka. Ancêtres, m. pl. $\delta s\ddot{o}k$; 2. $el\ddot{o}$ dök; marcher sur les traces de ses —, elődjeinek nyomán járni.

Anche, mus. $fuv \acute{o} ka$; —d'orgue, orgonasip nyelve; de moulin, garadfiók.

Ancheau, m. még. mészoltókád, -verem.

Ancher, v. a. — un instrument, hangszerre fuvókát illeszteni.

Anchiflure, f. tonn. szűette lyuk.

Anchilops, m. path. szemdag. Anchois, m. ajok; salade d'—, ájoksaláta.

Anchue (tiss.), v. trame.

Ancien, m. öreg; ouvrages des —s, régiek művei; fam. salut l'—,! üdvözlégy öreg; cath. —ne, perjelnö; 2. —, ne, a. régi ; hajdani; 3. dès les —s temps, régi időktől fogva.

Anciennement, adv. v. autrefois.

Ancienneté, f. ókor; korrang; 2. szolgálati kor; 3. adt. de toute —, $r \in gi$ idöktől fogva.

Ancierre, f. cord. vontató kötél.

Ancistre, m. bot. kajmacs. Ancolie, f. bot. csengetyüke. Ancrage, m. horgonyozás; h.fenék; droit d'—, h.jog; h.dij.

Ancre, f. horgony; mouiller l'—, h. kivetni; lever l'—, h. jölhúzni; 2. arch., kapocs; 3. h. n. v. bécard; fig. menhely.

Ancrer, v. a. horgonyozni; horgonyt vetni; fig. il est bien —é dans cette maison, jól befészkelte magát | Anémone, f. bot. kökörcsin; | Angler, v. a. szögletezni.

e házban; 2. s'—, v. r. megfészkelni magát. Ancrure, f. manuf. türet. Ancyroide, a, an. horgonydad.

Andaillot (an - da - lio), m. mar. vitorlakarika.

Andain, m. agr. rend; en —s, *rendenként*.

Andouille, f. hurka; fumées, füstölt h.; fig. de tabac, dohánytekercs.

Andouiller, m. *szembog* (agancson).

Andrienne, f. mod. uszály-

Andromane, a. férfivágyó. Andromanie, f. path. férfi-

vágy. Androphobe, a. férfigyűlölő. Androphobie, f. férfigyűlölés.

Ane, m. szamár; bât d'un -, szamár - nyereg; fig. oktondi; p. l'— du commun est touj. le plus mal bâté, közös lónak túrós a háta; coq à l'—, badar beszéd; des contes à peau d'—, gyermek regék; un — bâté, ostoba ember; un débâté, korhely ; peign. fogazó fürész.

Anéantir, v. a. megsemmisiteni, megsemmitni; une coutume, szokást eltörölni; — un famille, családot kiirtani; — une ville, várost elpusztítani; fig. lesujtani; s'—, v. r. megsemmisülni, tönkre jutni; fig. — devant Dieu, Isten előtt a porba borulni.

Anéantissement, m. megsemmisülés; eltörlés; kiirtás; töredelem.

Anecdote, f. adoma.

Anecdotier (thié), m. adomázó.

Anée, f. szamárrakomány. Anémie, f. path. vérhiány. Anémographe, m. szél-leirő; —phie, f. sz.-leirás.

Anémometre, m. szélmérő; mar. sz.mérleg; —trie, f. sz.mérés.

-sauvage, erdei k.; -des Alpes, hóvirág.

Anémoscope, m. szélmutató; sz.-vitorla, velence.

Anerie, f. szamárság.

Anesie, f. path. javulás. Anesse, f. kanca-szamár.

Anestésie, -thézie, f. path. érzéktelenség.

Anet, aneth (-né), m. bot. kapor; — des champs,

vadkapor. Anfractueux, se, a. tekervényes, görbe; chemin —.

rögös út. Anfractueusité, f. tekervény, csavargósság; görbeség.

Angar, v. hangar.

Angarie, f. mar. szállítási kötelesség; —r, v. a. fam. zaklatni : kényszerítni.

Ange, m. angyal; —s rebelles, bukott angyal; —gardieu. véd a.; —exterminateur, öldöklő a.; fig. beau comme un —, gyönyörü; p. rire aux anges, fam. röhögni; il a vu des —s violets, az eget is bőgőnek nézte; am. lit d'—, menyezetes ágy; icht. szárnyas cápa; h. n. muszlika.

Angel, m. keleti galamb. Angelet, m. angyalka.

Angélique, v. a. angyali ; la salutation —, áve Mária; éccl. habit —, papi ruha; h. couronne —, magyar szt. korona; 2. bot. ángyelika; —ment, adv. angyalilag.

Angéliser, v. a. angyalozni. Angelus (-lu-ce), m. cath. könyörgés.

Angiglosse, a. nehéznyelvű. Angine, v. esquinancie.

Angineux, se, a. gégelobos. Angio, m. path. véredény; —graphie, f. path. *értan* ; —tomie, f. path. véredényboncolás.

Anglais, se, angol; s. a. 2. kegyetlen hitelező.

Angle, m. szög; —aigu, hegyes sz.; an. szemzug; 2. szöglet.

Anglet, m. arch. ereszszög. Angleux, se, a. szögletes; noix —se, fás dió.

Anglican, e, a. angol egyházhoz tartozó.

Anglicanisme, m. angol egyházszerkezet.

Anglicisme, m. angol nyelvsajátság.

Angliser, v. a. *kuszázni*.

Angloir (-lo-are), m. lun. szögletmérő.

Anglois (-lo-a), m. pât. szilvapite.

Anglomane, m. angolbarát; -manie, f. angolkórság.

Angoisse, f. path. szorongás, szivszorulás; aggodalom, aggály; mettre q. dans l'—, vala kit ijeszteni; bot. poire d'—, fojtos körte; it. szájpecek; p. faire avaler des poires d'-s, vkivel keserü falatokat nyeletni.

Angoisser, v. a. aggasztani; path. — 6, szorongatott.

Angora, s. a. chèvre d'—, angóra-kecske.

Angoure de lin, f. fünyüg. Angourie, f. görögdinnye.

Angrois (-groa), m. zár-ék-

Anguichure (-ghi-), f. kürt-

Anguillade (-ghi-lia-), f. ostor angolnabörből; 2. fam. ütleg.

Anguille (-ghil-ye), f. h. n. angolna; —de sable, fövenybúvár; —tremblante, sajgóc; p. il y a qe. sous roche, kutya van a kertben; écorcher l'— par la queue, fonákul tenni v.mit; 2. manuf. dúz; ránc. Anguiller (-ghil-yér), m. $haj\delta$ -

csorga. Anguillière, f. angolnato. Anguilliforme (-ghil-y), a.

angolna alakú.

Anguiné, e, a. géom. ligne —, kigyó-vonal.

Anguis (-ghi-ce), m. h. n. kigyó; 2. —orvet, kúszma. Angulaire, a. szögletes; colonne —, szöglet-oszlop; dents—s, emfogak; —ment, adv. szögletesen.

Angustié, e. (thié), a. chemin —, keskeny út.

Anhélation, f. méd. lihegés. Anhéler, v. n. verr. egyenlőn füteni.

Anhéleux, se, a. méd. lihegő. Anier, m. szamárhajcsár.

Anil, v. indigo.

Anille (-ill-ye), f. korongvas; 2. bot. inda.

Animadversion, f. pal. szóbeli feddés; —lettr. birálatos megjegyzés.

Animal, m. allat; fam. barom, ostoba; —, e, a. allati; fig. érzéki, testi.

Animalcule, m. állatocska; — spermatique, ondó-állatka.

Animaliser, v. a. chi. állati anyaggá változtatni; fig. elbarmitni; s'—, v. r. elbarmulni.

Animalité, f. did. állatiság. Animateur, se, a. lelkesitő, éltet adó.

Animation, f. did. lelkesités. Animer, v. a. lelkesitni; fig. buzditni; ingerelni; peintr. életet adni; s'—, v. r. bátorságot venni ; fölhevülni, haragra gyuladni; fig. lelkesülni.

Animosité, f. ingerültség, indulatosság; dans un moment d'—, a pillanat hevében.

Anis(ani), m. ánizs; grain d'—, ánizsmag; —étoilé, csillagos badián; bois d'—, orrezni.

Aniser, v. a. anizszsal füsze-Anisette, f. ánizspálinka. Anisyle, f. chi. anizsany.

Annal, e, (an'-n), a. éves. Annales (an'-na-), f. pl. h. r.

évkönyvek.

Annaliste, m. éviró, koriró. Annate (an'-n), f. első évi | Annoter (a-no), v. a. pal. javadalom; —s, pl. évpén-

Anneau (a-nô),m.*karika;* —x d'une châine, láncszemei; 2. gyürű; —nuptial, jegygyürű; bl. koszorú; perr. fodoritott fürt.

Année, f. év; évfolyam; l' dernière, taval; — d'exer-

cice, szolgálati év. – solaire, nap-év; — scolaire iskola-év ; d'— en—, évrőlévre, les belles —s, jiatalkor.

Anneler (an'-lé), v. a. p. u fodoritni ; 2. karikát vetni. Annelet (an'lé), m. karikácska; bl. koszorúcska.

Annélides, v. sétipodes.

Annexe (an-nek-ce), f. dr. tartozék; toldalék; dipl. melléklet; 2. —d'une église, fiók; gr. rag.

Annexer (an-nek-cé), v. a. hozzáadni, hozzárugaszta-

ni; összekötni.

Annexion, f. hozzákapcsolás, bekeblezés. sement. Annihilation, v. anéantis-Annihiler, v. anéantir.

Aniversaire (a-ni-), a. évenkinti, évfordulati; 2.—m. — de naissance, születés-

Annoise, v. armoise.

Annomination, f. rhé. szójátěk.

Annonce, f. hirdetmény; 2. kihirdetés.

Annoncer, v. a. hirdetni; bejelenteni; 2. — une chose future, jövendölni; 3. cela n'—e rien de bon, nem jót jelent ; s'—, v. r. jelentkezni; mutatkozni.

Annonceur, m. kikiáltó.

Annonciatif, ve, a. hirdető, jelentő.

Annone (an'-none), f. h. anc. eleség, tápgyűjtelék egy évre.

Annotateur (a-no-), m. följegyző, jelölő, magyarázó.

Annotation (a-no-), f. följegyzés, magyarázás; h. császári aláirás; pal. birói jegyzék.

faire saisir et —, foglaltatni és följegyezni; — un livre, könyvről jegyzeteket csinálni.

Annotine, f. et a. h. eccl. pâque —, emléknap; keresztelés évnapja; bot. plante —, jelentes növény (korát jelző).

Annuaire (an-nu), m. naptár; 2. com. napló; a. évenkinti.

Annuel, de, a. (an'nu-), éves; bot. plante —le, éves növény; — m. v. anniversaire.

Annuellement (an-nu), adv. évenkint.

Annuir, v. acceder.

Annuité (an-nu-i-té), f. évi törleszték.

Annulaire (an'n), a. gyürüded; doigt —, növendék újj; chenille —, ent. gyürüs pohók.

Annulabilité, f. megsemmisithetés.

Annulable, a. megsemmisíthető.

Annulatif, ve, a. pal. semmitő.

Annulation (-ci-), f. pal. semmisités.

Annule, e, a. bot. gyűrüs.

Annuller, v. a. pal. megsemmisitni, semmisnek nyilatkoztatni.

Anobli, e, a. nemesitett. Anoblir, v. a. nemesitni.

Anoblissement, m. nemesttés; lettre d'—, nemeslevél.

Anoche, v. belle-dame.

Anodin, e, a. fájdalom-enyhítő; —ie, f. path. érzéketlenség.

Anomal, e, a. gr. rendhagyó. Anomalie, f. did. szabálytalanság; art. eltérés.

Anomie, f. conch. fúrókagyló; —oreillée, fülcsiga.

Anomien, ne, a. törvényetlen.

Anon, m. szamárcsikó.

Ânonnement, m. kancaszamár ellése; fam. dadogás. Ânonner, v. a. k.szamarat elleni; fam. dadogni.

Anonyme, s. a. névtelen; lettre —, aláirás nélküli levél; —ment, adv. névtelenül.

Anorganique, a. szervtelen. Anorganisme, m. szervtelenség.

Anormal, e, v. anomal. Anoure, a. h. n. farkatlan m.—s, pl. farkatlan hüllök.

Anquitranade (—ki—), f. mar. kátrányolt vitorlavászon.

Anse, f. fill; pot à deux —s, kétfüles fazék; pop. faire le pot à deux —s, kezét csípöre illeszteni; l'— du panier, dugpénz; faire danser l'— du panier, pénzt eldugni; serr. —s de panier, cikornya disz; mar. öböl.

Anser, v. a. fület csinálni.
Ansérine, f. bot. libatopp;
— maritime, savar; méd.
borsosbőr.

Ansette f. fülecske.

Anspect, m. mar. emelcső.
Anspessade (-pé-çade), m.
mil. őrvezető.

Anta, m. damasz tapir. Antagonisme, m. an. ellenhatás; phil. ellenesség.

Antagoniste, m. ellenmás; ellenes.

Antalgique, v. calmant.

Antan, m. taval; d'—, tavali.

Antanaclase, f. rhé. szóismétlés (más-más értelemben). Antanagoge, f. rhé. viszonvád.

Antarctique, a. déli ; pôle —, déli sark.

Ante, f. loganyfa; 2. arch. kiálló sarokdúc.

Antécédemment, adv. v. antérieurement; théol.— aux mérites, tekintet nélkül az érdemekre.

Antécedense, f. előzés; ast. mouvement en —, jegyellenes mozgás.

Antécedent, e, v. antérieur; 2. m. példa; log. előtét; math. előtag.

Antécesseur, m. előd; écol. jogtanár.

Anté-christ (-kri), m. théol. antikrisztus; —diluvien, ne, a. özönvizelőtti

Antenne, f. mar. vitorlarúd, h. v. csáp.

Antenois, s. a. écon. egy évnél idősb.

Anoure, a. h. n. farkatlan; Anté'nuptiale, a. pal. há-

zasságelőtti; – pénultième, a. gr. végharmad; f. gr. végharmadtag.

Antérieur, e, a. előbbi, korábbi; elő...; partie—e, előrész.

Antérieurement, adv. előbb, korábban; előtt.

Antéririoté f. előbbség.

Antestature, f. mil. pözs-sánc.

Anthelmintique, v. vermi-

Anthémide, f. bot. montika. Anthère, f. bot. portok.

Anthore, anthora, m. bot. méregölő sisakvirág.

Anthos, m. pharm.rozmarinvirág.

Anthosperme, m. bot. ambra-cserje.

Anthracite, minér. szénle.

Anthrax, v. carie.

Anthrène, m. ent. maróka. Antropophage, s.a. emberevő. Antichambre, f. előszoba; propos d'—, nemtelen pletykaság.

Antichameau, m. zergeteve. Anticipant, e, a. pal. megelőző.

Anticipation, f. —de paiement, előre fizetés; fin. előlegezés; par —, adv. előlegesen.

Anticiper, v. a. et n. időelőtt tenni; — ses gages,
fizetését előre fölvenni; 2.
— sur les droits de q. vkinek jogaiba avatkozni;
pal. — un appel, f. föllebbezőt megelőzni.

Anti'civique, a. polgár ellenes; — coeur, m. maré. *szügy*dag; —colique a. hasrágás elleni; —constitutionnel, le, a, alkotmány ellenes; — = ment adv. alkotmány ellenesen; —cour, f. előudvar; — critique, f. ellenbirálat; m. ellenbiráló — date, f. viszszakeltezés; -dater, v. a. visszakeltezni; — dote, m. ellenméreg; fig. óvszer; —dyssentérique, a. vérhaselleni; remède—, vhaselleni szer; plante—, csikos kecs-

kerágó; — enne, f. előének; fig. annoncer une triste—, szomorú hirt hozni; fam. chanter une == a q., vkit lehordani; —épiléptique, a. nehézkór ell.; -étique, a. aszkór ellenes; -farcineux, se, a. vet. feregell.; —fébrile, a. láz ell.; -gorium (-ome) m. üvegmáz; —goutteux, se, a. köszvény ell.;—hémorrhoïdale, a. aranyér ell.; hydrophobique, a. viziszony ell.; —hydropique, a. vizkórság ell.; —hypnotique, a. álom ell.; — hypocondriaque, a. path. lépkór ell.; — hystérique, a. path. méhkór ell.; —inoculiste, m. himlöoltás ellene; laiteux, se, a. tejoszlató; -logie, f. ellenszólás.

Antilope, f. zerna.

Anti'mélancolique, a. búkór ell.; —mense f. lit. oltárterítő.

Antimoine, m. minér. dárdany; sulfure d'—, dárdanyfényle.

Anti'monacal, s. a. papellenes; —morveux, se, a. vét. takony ell.; —national, e, a. nemzetellenies; —nėphrétique, a path. *húgy*köellene**s.**

Antnomie, f. phil. ellenkezet; 2. törvénygyűlölés.

Anti'pape, m. h. eccl. ellen*pápa* ; — paralytique, a. med. benulás elleni; pathie f.ellenszenv;—pathique, a. ellenszenves; phlogistique, a. méd. lob ell.; —phrase, f. rhé. ellenkező értemény; szójáték; -physique, a, természet ell.; -podale, a. géo. ellenlábas; —pode, m. lábellenes; p. je voudrais qu' il fût aux = s, nem bannam ha akkor látnám, mikor a hátam közepét; —putride, a. rothadás elleni.

Antiquaille (-ka-ly-e), f. lim-lom; pop. vén banya. Antiquaire (—kai-re) m. | Apanager, ère, a. tartási.

ódondász; 2. v. archéologue.

Antique, a. δ , δdon ; —m. ódon mű ; 2. öregirás.

Antiquité, f. óság, régiség; hajdankor.

Anti'révolutionnaire, a. forradalom ell.; —salle, m. előterem; —scorbutique, a. méd. siily ell.; —scrophuleux, se, a, méd. görvély ell.; —social, e, a. tarsadalom ell.;—sparmodique a. méd. görcs ell.; —thèse,

f. rhé. ellentét; —thétique, a. rhé. ellentétes; —thyre, m. litt. ellenkép; —variolique, a. méd. himlő ell.; vénérien, ne, a. bujasenyv ell.; —vermineux, se, v.

vermifuge. Antoeciens, m. pl. géo. ellenárnyasak,

Antofle. m. magszegfü.

Antoiser, (toa-zé) v. a. écon. halomra hányni.

Antoxa, v. Anthoré.

Antre, m. barlang; fig. veszélyes hely.

Anuer, v. a. ch. meglesni. s'Anuiter, v. r. elkesni.

Anus (a-nu-ce), m. an. alfel. Anxiete, f. aggodalom; szorongás, szivszorulás.

Anxieux, se, a. aggodalmas. Anxieusement, adv. aggodalmasan.

Aorte, f. an. függ-ér.

Août (oû), nyárutó, kisaszszonyhava ; 2. faire l'—, v. moissonner; 3. aratási díj. Aoûtement, m. érés.

Aoûter (a-où) v. a. jard. p. u. érlelní ; 2. v. n. érni, megerni.

Aoûteron (oû-) m. arató. Apaiser. v. a. megnyugtatni; kielégiteni; enyhiteni; s'—, v. r. csillapulni ; megnyu-

godni; enyhülni. Apaiseur, m. fam. vigasztaló.

Apanage, m. fejedelem évpénze; fig. tartozék.

Apanager, v. a. évpénzt, tartást kiszabni; — un fille, leánynak hozományt adni.

A part, v. part.

Aparté, m. s. p., magában. Apathie, f. szenvtelenség; egykedvűség; érzéketlen-

Apatique, a. szenvtelen; érzéketlen.

Apatite, m. miné. villósavas mész-éleg.

Apédeute, a. tudatlan, tanulatlan.

Aperception, f. psych. megérzelés.

Apercevable, a. *észrevehető*: érezhető.

Apercevance, f. psych. *észre*vevő tehetség.

Apercevoir, v. a. ir. észrevenni, meglátni; s'-,v. r. de qch. észrevenni, megjegyezni magának; psych. megérzelni.

Apercher, v. a. oiss. az éji költözés helyét megjelölni. Apercu, m. áttekintés; 2. vázlat; 3. költségvetés; 4.—s, pl. *nézctek*.

Apéritif, ve., a. méd. olvaszto; remède—, hashajtoszer.

Apertement, v. évidemment. Apertice, v. dextérité.

Apétale, a. bot. sziromtalan. Apetissement, v. diminu-

Apetisser, v. rapetisser.

A-peu-près, adv. majdnem, körülbelül ; v. près.

Aphone, a. hangtalan.

Aphonie, f. path. hangtalanság.

Aphorisme, m. tanmondat. Aphoristique a. tanmondatos. Aphrodite, f. ent. vizilóhal;

-hérissée, *pompa-bogár*. Aphronitre, m. salétromhab. Aphthe, aphte (af-te), m. med. süly.

Aphteux, se, a. méd. fièvre —se, *sülyláz*.

Aphye, f. icht. ökle, tejhal. Aphylle, a bot. leveletlen. Apiecer, v. a. összerakni.

Apiéceur, m. a ki darab számra dolgozik.

Apiétrir, v.n. et r. elromlani, elcsenyevészni.

Apitoyer, v. a. szánalomra

indítni; s'—, v. r. szánalmat érezni.

Aplaiguer, aplaner, v. lainer. Aplaigneur, aplaneur, v. lai-

Aplanir, v. a. egyenîtnî, egyenlözni; fig. kiegyenlitni; — les difficultés, akadályokat elháritani; s'-, v. r, egyenesülni, egyenlődni; fig. ces difficultés s'aplanissent d'elles-mêmes, e nehézségek eloszlanak.

Aplanissement, m. egyenlités; fig. eloszlás, elháritás.

Aplatir, v. a. lapitni, laposra verni; chap. levasalni; s'—, v. r. lapulni, laposodni. [lapulás. Aplatissement, m. lapositás;

Aplatisseur, m. lapitó. Aplatissoire, m. forg. nyujtó-

mű; 2. pöröly. Aplester, v. appareiller.

Apléter, v. a. agr. haladni. Aplets, pl. m. heringháló.

Aplomb (-plen), m. függirányosság; fig. biztonság, szilárdság; cet homme a de l'— dans son caractère, ez ember jellemszilárd; quel —! mily merészség! 2. d'a-plomb, adt. függélyesen; fig. un peu plus d'—, kissé bátrabban.

Apocalypse, f. látványok könyve; pop. cheval —, v, haridelle.

Apocalyptique, a. titkos, restett, erthetlen (mint a látványok könyve).

Apochylisme, m. szörp; nye-

A-poco, m. ügyetlen, együgyű ember; 2. adt. a-poco, a-poco, lassankint.

Apocope, f. gr. végcsonkítás; chir. elvágás.

Apocryphe, a. ál, becsusztatott; auteur —, gyanús szerző.

Apode, a. h. n. lábatlan; rövidlábú : poissons —s, hasparátlanok; bot. plantes -s, száratlan növények; — m. falföcske.

Apodictique, a. did. kételhetlen, ellenmondhatlan, okvetlenül bizonyos.

Apodose, f. gr. utómondat. Apogée, m. ast. *földtáv* ; fig. legmagasabb fok.

Apointisser, v. a. hegyezni. Apologétique, a. védirati, védszónoki; 2. —, m. hitvédtan.

Apologie, f. védbeszéd, védirat; fig. sa conduite fait son—, viselete igazolja öt. Apologiste, m. védiró, védszónok.

Apologue, m. mese; hasonlat, példázat.

Apoltronner, v. a. pulyává tenni.

Apo'plectique, a. path. gutaütött; —plexie, f. szélhűdés; —stasie, f. th. hithagyás ; fig. elszakadás párttot; —stasier, v. a. th. hitét hagyni; —stat, m. th. hitehagyott; —stème, m. kelevény..

Aposter, v. a. lesbe állitani; - de faux témoins, hamis tanukat állítani.

Apostill'ateur (-ti-lya-), m. jur. oldaljegyzék-készítő; —e, f. oldaljegyzék; prat. civodás számla-átvizsgálásánál; -er, v. a. oldaljegyzékeket irni.

Apo'stolat, m. apostolság; -stolicité, f. apostoli minőség; —stolique, a. apostoli; —stoliquement, adv. apostolilag.

Apostroph'e, m. gr. hiányjel; rhė. megszólitás; fig. feddés; —er, v. a. rhé. megszólítani; fig. megtámadni, megfeddeni; iron. -q. d'un souffler, valakit arculcsapni; 2. gr. hiányt jelezni.

Apostume, v. apostème.

†Apostumer, v. n. genyedni, evedni.

Apo'théose, f. istenelés, istenités; fig. le public a fait son—, a közönség egekig emelte; —théoser, v. a. istenitni; —thèse, f. chir. helyretevés; —thicaire, m.

gyógyszerész; —thicairerie, f. gyógyszertár; —tome, m. alg. maradvány.

Apôtre, m. apostol; p. faire le bon —, a becsiiletest játszani; iron. c'est un bon —, vig kópé.

s'Appaillardir, v. r. paráznává lenni.

s'Apparager, v. r. magát összehasonlitani (vkivel).

Apparaître, v. n. irr. megjelenni; 2. imp. látszani; 3. dipl. faire — son pouvoir, meghatalmazását előmutatni; 3. prat. il m'apparaît que ..., úgy tetszik, hogy . . .

Apparat (a-pa-ra), m. pompa; faire grand —, pompázni; 2. pal. cause d'—, *föltünő ügy* ; 3. diner d'—, diszebéd ; 4. készülék.

Apparaux, pl. m. mar. hajószer ; kötélzet.

Appareil, m. készület; —deguerre, hadikészület; 2. pompa; 3. méd. kötelék; kötés; it. tapasz, kenőcs; it. készülék; 4. phys. t.eszközök; 5. cuis. hozzávalδ; 6. hydr. szivattyűrúd.

Appareillement, m. párosí-

tás ; összefogás.

Appareiller, v. a. *párosítni* ; arch. helyes mértékét megadni; manuf. csinezni; charp. összeilleszteni; mar. vitorlákat fölhúzni; écon. sárhitni; 2. s'—, v. r. párosulni; v.n.mar. vitorlakészen lenni.

Appareilleur, m. arch. mümester; manuf. fölkészítő; soier. selyemkészítő; –se, f. kerítőnő.

Apparemment(a-pa-ra-man) adv. alkalmasint, valószínüleg.

Apparence (-ran-), f. látszat ; külszin; 2. nyom, jel; 3. valószinűség; il y a – de pluie, úgylátszik, esni fog; cela est hors d'—, ez nem valószínű; il y a toute que, minden oda mutat, hogy ...; opt. — directe,

közvetlen látás; astr. —s, égi tünemények; pal. —s, mi a vádlott mellett vagy cllene szól; en —, adt. látszólag.

Apparent, e, a. lá:szó, szembetünő; 2. látszólagos; 3.

urias, tekintélyes.

Apparenter, v. a. sógorositni; il est bien —é, gazdag rokonai vannak; s'-, v. r. *ógorosodni, rokonulni.

Apparesser, s'—, v. a. et r. fam. eltunyitni; henye-

ségre adni magát.

Appariement, appariment, m. párosítás; összerakás, egyesítés.

Apparier, v. a. párosítni, páronkint összerakni; 2. s'—, v. r. párosulni.

szentszé ki Appariteur, m. törvény-szolga ; egyetemi idész.

Apparition, f. tünemény; jelenés; fig. il n'a fait qu' une courte —, csak mutatta magát.

Apparoir, v. n. ir. nyilván lenni, kitünni; il appert par cette lettre, que ..., e levélből kitünik, hogy . . . Apparonner, v. jauger.

Appartement (-man), m. lakosztály; emelet; fig. játék, társaság (udvarnál).

Appartenance, f. tartozék. Appartenant, e, a. hozzátartozδ.

Appartenir, v. n. ir. tartozni (-hoz, -hez); cette maison ne peux lui —, e ház nem lehet az övé; 2. szolgálatban állni (vkinél); rokonságban lenni (vkivel); 3. imp. illeni; il appartient à lui, az ő kötelessége; prat. à tous ceux qu'il appartient, mindnyájának, kiket illet.

Appas (a-pâ), m. pl. kellem;

inger; csalogatás.

Appât (a-pâ), m. csalétek; Appellatif, ve, a. gr. nome écon. ludtömő csik.

Appâter, appateler, v. a. csalogatni; 2. étetni;

Appauvrir, v. a. szegényítni;

fig. csorbitni; s'—, v. r. elszegényedni.

Appauvrissement, m. elszegényedés; fig. csorbitás; 2. méd. — du sang, $v\acute{e}r$ gyöngülés. csalmadár. Appeau, m. csalsip; 2. un —, Appel (a-pèl), m. szólítás, kiáltás, hivás; pat. fölebbezés; amende pour fol —, szájbírság ; com. fölszólitás fizetésre; mil. sonner l'—, gyülekezőt fűni ; 2. – nominal, névszerinti fölhivás; escr. toppantás; fig. kihivás; it, folyamodás; faire un — à la générosité de q., vnek nagylelküségéhez folyamodni.

Appelant, e, s. a. föllebbező; fig. il a un visage d'—, olyan arca van, mint ki

pörét vesztette.

Appeler, v. a. nevezni; je ne sais comment — cet homme, nem tudom, miként nevezzem az embert; szólitani; it. fig.; mil. fölolvasni; pal. előszólitani; idézni; follebbezni; 2. kiáltani; fig. — sur q. les bénédictions du ciel, vkire az ég áldását kivánni; it. sur q. le m'épris public, vkit gyűlöltté tenni; 3. faire —, hivatni; fig. Dieu l'a -é à lui, meghalt; 4. tiltakozni; j'en —e, kikérem magamnak; fig. il en a -é, ki bujt a baj alól; 5. arq. faire —, a sarkanyt csattantani; s'—, v. r. magát nevezni; comment vous appelez-vous? mi a neve? cela s'-e folie en bon français, ez magyarán mondva ostobaság; théol. il y a beauc. d'appelés et peu d'élus, sok a kiválasztott, de kevés a hivatott.

Appelet (-lé), m. pêch. ho-

rogzsineg.

—, köznév.

Apellation, f. hivás, szólítás; pal. fölebbezés.

Appendice (-pein-), m. függelék, toldalék.

Appendicule, m. dim. bot. karajka.

Appendre, v. a. fölfüggeszteni (falra). lnyö.

Appentis (-thi), m. eresz, er-Appesantir, v. a. tunyitni. nehézkéssé tenni; 2. nehezitni; Dieu a appesanti sa main sur ce peuple, Isten keze nehezedett e népre; fig. tompitni, gyöngitni; s'-, v. r. tunyulni; fig. gyöngülni.

Appesantissement, m. nehézkórság, röstség; tompu-

Appétence (ap-pé), f. ösztön; vágy.

Appéter (ap-pé), v. a. *vágy*ni; kivánni.

Appétibilité, f. écol. vágytehetség.

Appétible, v. désirable.

Appetissant, e, a. izletes; ng. kinálkozó, kecsegtető. Appétit (a-pé-ti), m. étvágy; exciter l'—, étvágyat gerjeszteni; fig. kielégítlen vágy; v. envie, p. pain dérobé reveille l'—, tiltott gyümölcs édesebb; il n'est chère ou sauce que d'-, legjobb füszer az éhség ; 2. vágy, testi vágy; sóvárság; 3. cuis. füszerek; com. füstölt heringek ; 4. à l'—, adt. fam. fösvénységből.

Appétitif, ve, (ap-pé) a. phil. vágyódó.

Appétition, f. phil. vágyás. Appiècement, appiècer, v. rapiècetage, rapiècer.

Applaudir, v. a. tapsolni, tetszését nyilvánítani; fig. dicsérni; s'—, v. r. örvendeni, v. se louer.

Applaudissement, m. taps. Applaudisseur, m. tapsoló: magasztaló.

Applicable, a. alkalmazható. használható.

Application, f. ragasztás (sebre tap.); szinezés; rányomás (pecs.), alkalmazás, viszonylás; 2. szorgalom; fam. figyelem.

Applique, m. men. rakmü; orf. or d'—, levél-arany.

Appliquer (a-pli-ké), v. a. rátenni, ráragasztani; fölrakni (színeket); rányomni (pecs.); — l'éperon, sarkantyuzni; fig. fam. un soufflet, pofot adni; pal. — à la question, kínpadra vonni; 2. alkalmazni; 3. használni; s'—, v. r. adni magát (vmire); neki fekünni (vminek); szorosan hozzáállni, simulni.

Appoint, m. com. maradék tartozás; 2. pótlék.

Appointement, m. pal. birói határozat; mellék-itélet; 2. fizetés, bér; fig. charger q. d'—s, vkit jól elverni.

Appointer, v. a. pal. mellékitéletet mondani; 2. fin. fizetni; 3. corr. — des cuirs, kallózni; drap. tűzni.

Apport (a-por), m. prat. vásártér; összesereglés e helyen; 2. pal. birói letét; les —s, jur. hozomány; répéter ses —s, a hozományt vissza követelni.

Apportage, m. hozás; 2. vitelbér.

Apporter, v. a. hozni, elhozni; fig. hozzájárulni; com. hasznot hajtani; 2. okozni; la guerre n'apporte que du dommage, a h. csak kárt okoz; 3. idézni; 4. alkalmazni; használni; — des difficultés, nehézségeket csinálni.

Apposer, v. a. prat. rátenni, rányomni; — les scellés, lefoglalni; 2. hozzácsatolni, mellékelni; — sa signature, aláirni.

Apposition, f. hozzátevés, rányomás; lepecsételés; 2. rhé. mellététel.

Apprébender, v. a. dr. canon. járadékozni.

Appréciable, a. becsülhető.

Appréciateur, m. becslő, becsűs.

Appréciatif, ve, a. note —ve, becslési jegyzék.

Appréciation, f. becslés; 2. méltánylás; 3. árszabás.

Apprécier, v. a. becsülni, megbecsülni; árt szabni; fig. nagyrabecsülni.

Appréhender (a-pré-an-), v. a. prat. elfogni, letart óztatni; 2. örökséget elfogadni; 3. v. craindre.

Appréhensibilité, f. did. letartoztathatás.

Appréhensif, ve, v. craintif. Appréhension, f. félelem, aggodalom; 2. pal. letartóztatás; 3. log. fölfogás.

Apprendre, v. a. irr. tanulni; 2. hallani, értesülni; 3. tanitani; 4. tudatni, értesitni, bejelenteni.

Apprenti, m. tanonc, inas; fig. kezdő.

Apprentissage, m. inaskodás; inasság; fig. kisérlés; 2. első kisérlet.

Apprêt (a-prê), m. előkészítés, készület; cuis. elkészítés; 2. kallás; fig. mesterkéltség; 3. peindre d'—, üvegre festeni; peinture d'—, üvegfestmény.

Apprêter, v. a. elkészítni; előkészítni; fig. nevetésre alkalmat adni; 2. kallani; 3. mil. apprêtez armes! készülj! 4. s'—, v. r. készülni.

Apprêteur, m. készítő; 2. üvegfestész.

Apprise, f. prat. hatósági szabály albiró számára; 2. becslés. [tés.

Apprivoisement, m. sželidi-Apprivoiser, v. a. szeliditni; fig. nyájassá tenni; 2. s'—, v. r. szelidülni; fig. otthonossá lenni.

Approbateur, -trice, s. he-lyeslő.

Approbatif, ve, a. helyeslő;

*—ment, adv. helyeslőleg.
Approbation, f. helyeslés, jóváhagyás; 2. théol. enge-

Approchant, e, a. megközelitő, hasonló; 2. fam. prép. majdnem, körülbelül.

Approche, f. közeledés; 2. mil.—s, futóárkok; 3. opt. lunette d'—, távcső; imp. térző.

Approcher, v. a. közelítni; szabadon bejárni (vkihez); 2. man. les éperons, megsarkantyuzni; 3. mon. sulyegyitní; 4. v. n. közeledni; rarement la vérité—e les princes, az igazság ritkán jut fejedelmek fülleig; fig. megközelítni; 2. párosodni; 5. s'—, v. r. közeledni; mar. szél mellett vitorlázni.

Approfondir, v. a. mélyitni; fig. kutatni.

Approfondissement, m. mélyités; fig. kifürkészés, kikutatás.

Appropriation, f. elsajátítás. Appropriement, m. cout. birtokba vétel.

Approprier, v. a. alkalmazni; 2. berendezni, csinositni; 3. s'—, v. r. magának tulajdonitni.

Approuver, v. a. helybenhagyni; 2. dicsérni.

Approvisionnement, m. élelmezés.

Approvisionner, v. a. élelmezni.

Approvisionneur, m. Elelmező.

Approximatif, ve, a. megközelítő; —ment, adv. megközelítőleg.

Approximation, f.math. megközelítés.

Approximer, v. a. p. n. közeledni, határosnak lenni.

Appui, m. támasz; méc. támpont; charp. karfa; ce cheval a l'— fin, e lónak lágy szája van; gram. hangsúlyozás; fig. segítség; 2. pièces à l'—, támirat.

Appui-main, m. peint. festési pálca.

Appuyer, v. a. támasztani; rátámaszkodni; nyomni; ránehezedni; 2.—le pistolet à q., pisztolyt szegezni vki ellen; man.—l'éperon, sarkantyut bevágni; 3. gram. hangsulyozni; 4. fig. segítni; 5. s'—, v. r. támaszkodni; fig. bizni valakiben.

Apre, a. fanyar; fojtós; zordon; göröngyös; fig. konok; sovár; szigorú. Aprèle, v. prèle.

Aprement, adv. durván, szigoruan; fanyarul; fojtó-

san; fig. buzgón.

Après, conj. miután, minthogy; fam. — boire, ivás után; 2. adv. azután, továbbad; il dit qu'il vous connaît; —? azt mondja, ismeri önt; hát aztán? it. adt. —quoi, mire; —tout, különben; 3. prép. után; p. — la pluie vient le beau temps, borura derü; 4. être —q., vkit üldözni ; 5. être —qch. vvel foglalkozni; avez vous relu cette feuille? je suis —, elolvasta e lapot! most olvasom; 5. être — un emploi, hivatalt hajhászni; 6. n'avoir qu'un cri — q., türelmetlenül várni vkire; 7. d'—, szerint, után.

Apreté, f. fanyarság, csipösség: — de la chaleur, tikkasztó hőség; fig. sovárság, pénzvágy ; it. durva-

ság, konokság.

Apte, a. pal. képes, alkalmas; — et idoine, képes és

Aptère, a. szárnyatlan ; h. n. insectes —s, szárnyatlan rovarok.

Aptitude, f. teheték, ügyésség, alkalmasság; prat. v. capacité. zárlat.

Apurement, m. com. számla-Apurer, v. a. com. leszá-

molni; dor. mosni. Aquarelle (a-koua-), f. peint.

vizfestmény; * - liste, m. vizfestész.

Aquatile (a-coua-thi-), a. bot. plante —, vízi növény.

Aquatique(a-coua-thi-),a.mocsaros, vizes; bot. plante . mocsáros növény.

Aqueduc (a-ke-duk), m. vizvezeték. nyös. Aqueux, se, (a-keu), a. vize-Aquilaire, v. garo.

Aquilin (a-ki-lein), a. nez —,

Aquilon (a-ki-), m. felszél. Arabesques, m. pl. lombdisz. Arable, v. labourable.

Arachide, arachis, f. bot. jöldi mogyoró.

Aradavine, v. tarin.

Araigne, f. ois. rigóháló.

Araignée, f. h. n. $p\delta k$; — rurale, házi pók; — aquatique, vizi p.; — portecroix, keresztes p.; — patteétendue, kaszás p.; — aviculaire, madarász p.; enragée, torontálp.; toile d'—, p.háló; fig. pattes d' —, hosszu, görbe újjak; p. les lois sont des toiles d'-s, a nagy tolvaj az ablakból nézi, midőn a kis tolvajt akasztják.

Aramer, arramer, v. a. manuf. rámázni.

Arang, m. imp. tunya szedő. Arasement, m. bat. egyeni-

Araser, v. a. bât. egyenîtni. Arases, f. pl. bât. feddkövek. Arbalestrille, f. astr. fokiv. Arbal'ète, f. *kézíj*; anat. belne; man. cheval en ==. kisefás ló; –éter, v. a. charp. födélszékkel ellátni; - étrier, m. ijász; 2. charp. székgerenda.

Arbenne, f. orn. hôfajd.

Arbitrage, m. választott b. itélete ; com. váltókémlet ; vál.k.leti számolat.

Arbitraire, a. önkényes; —, m. önkény; —ment, adv. önkényesen.

Arbitrale, a. választott birói; —ment, adv. v.biróilag.

Arbitrateur, v. arbitre. Arbitration, f. pal. becslés.

Arbitre, m. választott biró; fig. korlátlan úr; théol. libre ou franc —, szabad akarat.

Arbitrer, v. v. pal.kénye szerint itélni; com. becsülni. Arborer, v. a. kitüzni; mar. fölhúzni. nemü. Arborescent, e, a. bot. fa-

Arborisation, f. lombkö.

Arborisé, e, a. fához hasonló; agate —é, lombagát.

Arboriste, v. pépinièriste. Arbouse, f. bot. fanyal kukojca.

Arbre, m. fa; e. f. —s de haute futaie, magas sudarú fák; jard. — fruitier, gyümölcsfa; — de bassetige, törpe fa; théol. — de la science du bien et du mal, a jó és rosz tudás fá*ja*; méc. — de moulin, .forgótengely ; agr. — d'une charrue, gerendely; horl. d'une roue, forgófa; impr. — de la presse, sajtogerenda; mar. — de mestre, főárboc; pap. des bachots, vájt tőke; fig. — généalogique, nemzetségfa.

Arbret, m. ois. lépvesszős fa. Arbrisseau, m. cserje, bokor. Arbuste, m. csemete, facsák.

Arc (ark), m. ij; tireur d'—, ijász; arch. iv, boltiv; ast. — diurne, napi iv; phys. — conducteur, villanyforgató; guer. — de triomphe, diadaliv.

Arcade, f. arch. bolthajtás; oszlopbolt; jard. — de verdure, lugos; anat. sourcilière, szemöld-iv; aun. — de lunettes, káva. Arcane, m. alch. titkosszer;

minér. — ou arcanée, vörös irag.

Arcanson, m. mar. szurok; 2. gyanta.

Arcasse, f. mar. tar; méc.

görgös csiga.

Arc'boutant, m. arch. tamoszlop; mar. szálfa; fig. kolompos; — bouter, v. a. arch. támasztani; — doubleau, m. arch. oszlopiv; — droit, m. ard. dongabolt.

Arceau, m. ivecske.

Arc-en-ciel (ark-an-), m. szivárvány.

Archaïsme (ar-ka-), m. litt. ószerüség.

Archal, m. fil d'-. sárgaréz sodrony.

Archange (ar-kan-), m. arkangyal.

Archangelique, a. arkangyali; bot. l'—, f. angyalfü

Arche, f. hid-iv; 2. l'— de Noé, Noe bárkája; — fam. elegyes társaság; conch. —, bárkacsiga; h. j. — d' alliance, frigyszekrény.

Archée, f. alch. központi tűz; méd. életerő.

Archéo'graphe, (-ké-), m. régiségleiró; — graphie, f. r.leirás; — logie, f. régészet; — logique, a. ószerű; — logue, m. régész.

Archet, m. ijász; — du guet, poroszló; — des pauvres, koldusbiró.

Archer (chè-), m. nyirettyű; 2. méd. hékád; méc. pergőfuró.

Archétype (-ké-), m. őskép; mon. eredeti bélyeg.

Archevêché, m. érsekség. Archevêque, m. érsek.

Archi, dans la comp., fő-; —abbé, m. főapát; —camérier, m. főkamarás; chancellier, m. fökancellar; —chapelain, m. fbkáplán; — coeur, m. nemes lélek; —diaconat, m. főesperesség; —diaconé, m. főesperes kerülete; diacre, m. főesperes; duc, m. föherceg; —ducal, e, a. főhercegi; —duché, m. főhercegség; —duchesse, f. főhercegnő; échanson, m. főpohárnok; - tranchant, m. főasztalnok; — épiscopal (-ki-), e, a. érseki; — épiscopat, m. érsekség; — étarque, m. főpap; – fou, m. fam. főbolond: — maréchal, m. *főtábornagy* ; — prieur, m. főperjel; — tecte, m. építész; —tectonique, a. épitészeti; —tecture, f. épitészet; -tecturer, v. a. épiteni; — toux, m. path. heves köhögés; — trave, f. oszloppóc ; — trésorier, m. főtárnok; — trichin, m. arché. konyhamester; trône, m. trónoktrónja. Archives, f. pl. levéltár.

Archivilain, m. fam. nagy zsugori.

Archiviste, m. levéltárnok.
Archivolte, f. arch. szalag-karima.

Archures, f. pl. malomkőkáva.

Arcine du St. Esprit, f. bot. altató nadragulya.

Arçon, m. sell. nyeregfa; man. être ferme sur les —s, jól megülni a nyerget; fig. szilárdul megmaradni véleménye mellett; chap. tilfa.

Arçonnage, m. chap. tilolás. Arçonner, v. a. chap. tilolni. Arçonneur, m. chap. tiloló. Arctique (arc-ti-), a. éjszaki; pôle —, éj. sark.

Arctium (-ci-ome), m. bot. lapu.

Arctope, v. pieds-d'ours. Ardélion, m. p. u. rablelkü. Ardelle, eau d'—, f. szegfüviz.

Ardemment (-da-man), adv. fig. buzgón, hevesen, for-rón.

Ardent, e, a. égő; lampe—e, égőlámpa; fer —, izzóvas; chaleur—e, tikkasztó hőség; fig. désir —, forróvágy; amour —, heves szerelem; soif —e, égető szomj; 2. cheveux —s, rőthaj; 3. miroir —, gyujtótükör; verre —, gyűlencse; 4. —s, m. pl. bolygótűz; méd. mal des —s, orbánc. Arder, ardre, v. a. irr. fam. et pop. le feu St. Antoine vous arde! vigyen el az

ördög!
Ardeur, f. hőség, forróság;
fig. buzgóság; méd. — d'
urine, nehéz vizelés; poét.
première —, első szerelem.

Ardillon, m. csat-pecek; imp. ivszög.

Ardoise f. minér. palakő; carrière d'—, palabánya; —alumineuse, timpala.

Ardoisé, e, a. palaszinű. Ardoisier, m. palafejtő. Ardoisière, f. palafejtés.

Ardu, e, a, meredek; fig. bajos.

*Arduosité, f. nehézség.

Ardure, f. düh, kétségbeesés; 2. buja hévség.

Aréa, v. dépilation.

Arenace, ée, a. fövenynemű. Arène, f. poét. homok; h. anc. küzdtér; min. vízhárító árok.

Aréner, v. n. it. s'—, v. r. arch. ülepedni.

Areneux, se, v. sablonneux. Aréniforme, adj. fövenyalakû.

Aréo'le, f. kis térség; an.—du mamélon, csecshomály; astr. udvar; —mètre, m. vízmérő; esmérő; —tique, a. path. izzasztó.

Arère, m. méc. malomkerék tengelye.

Arète, f. halszálka; arch. él; keresztboltozat; géogr. orom; bot. kalász-szálku; vét. békavar.

Arêteux, se, a. szálkás; fig. bajos.

Arêtier (—thié), m. szelemen. Arétologie, f. erénytan.

Argent (ar-jan), m. ezüst; monnaie d'—, e. pénz; chim. — natif, szin e.; — antimonié, piskole.; — noir, szürkeérc; — vif, higany; fulminant, durr-e.; fig. c'est de l'— en barre, ez olyan mint a készpénz; 2. pénz; p. l'— gouverne le monde, mindent meggyőz a pénz; prendre ce qu'on dit pour de l'— comptant, bolondjában mindent elhinni.

Argenté, m. icht. ezüsthal. Argenter, v. a. ezüstözni. Argenterie, f. ezüstnemű. Argenteur, m. ezüstöző.

Argenteux, se, a. pop. pénzes. Argentifère, adj. minér. ezüsttartalmű.

Argentin, e, a. ezüstszerű; couleur —, ezüstszín.

Argentine, f. bot. libapimp δ ; 2. v. argenté.

Argenture, f. ezüstözés.

Argile, f. agyag; — à potiers, fazekas agyag; — savonneuse, csapóföld; 2. földpala; 3. számpala; 4. palakréta; 5. köszörűkő.

Argilenx, se, a. agyagos; couche—s, e, agyagréteg.
Argot (-gô), m. tolvajok nyelve; 2. fig. être sur ses—s, fortélyos; jard. les—s, kiszáradt galyak vége.

Argoter, v. a. tolvajnyelven beszélni; jard. száraz ga-

lyakat nyesni.

Argouler, m. un pauvre —, szegény ördög.

Argue, f. tir. sodronypad; 2. sodronyhúzás.

Arguer (-ghé), v. a. sodronyt húzni.

Arguër (-gu-é), v. a. vádolni. Argument, m. érv; bizonyíték; okoskodás; 2. litt. tartalom.

Argumentant, m. ellenvető. Argumentateur, m. vitázó. Argumentation, f. érvelés; 2. bizonyítás.

Argumenter, v. a. érvelni; következtetni; okoskodni. Argutie (-cie), f. agyaskodás; sophistai bizonyíték.

*Argutieux, se, a. agyaskodó, ál-bölcs.

Aride, a. száraz, kiszáradt; fig. érzéketlen, meddő.

Aridité, f. szárazság, aszály; fig. érzéketlenség; fagyosság.

Aridure, v. atropie.

Arille, f. bot. magtok; —, é, a. magtokkal ellátott.

Ariste, f. bot. kalászszálka; -é, e, a. kalászos.

Aristocrate, m. förendü, úrrendü; —tie, f. förend-országlás; —tique, a. úrrendi; —ment, adv. úrrendiesen.

Aristoloche, f. bot. gégevirág; — clématide, bércse; —s, —ées, gégevirág-félék.

Arithmancie, f. számjóslás;
—cien, ne, s. a. számjós.
Arithméticien, m. számvető.
Arithmétique, f. számtan;
—, a. számtani; —ment,

adv. számtanilag. Arlequin, m. bohóc, ugróc. Arlequinade, f. bohóskodás. Arlequine, f. ugróctánc. Arlet, m. kömény.

Argileux, se, a. agyagos; Armadille, f. hajórajocska; couche—s, e, agyagréteg. — m. h. n. övönd.

Armateur, m. mar. kalózhajós; it. hajószerelő; 2. kalózkapitány.

Armature, f. vasalás; 2. vértezet; 3. pl. hadikészü-

lék.

Arme, f. fegyver; — á feu, löfegyver; — blanche, puszta fegyver; aux —s! fegyverre! escr. salle d'-, viterem; guerr. prise d'—s, lázadás; fig. cette dame est sous les —s, fölcicomázva ...; baisser les —s, meghunyászkodni; 2. le ciel a béni nos —s, Isten megáldá fegyvereinket : les —s sont journalières, a hadiszerencse változó: it. fig.; 3. faire — de tout, mindent elkövetni; 4. fegyverzet; 5. állatok védszerei; 6. katonaság; — du génie, mérnöki kar : — de la cavallerie, lovasság; 7. bl. cimer; blasonner des —s, cimert festeni; 8. luth. — à main, kézi fürész.

Armée, f. hadsereg; — de reserve, tartalékhad; le Dieu des —s, seregeknek Ura; — navale, v. flotte.

Armeline, pell. f. hölgyprém. Armement, m. fölfegyverzés; arch. iv-állás.

Arménien, ne, s. a. lettr., örmény nyelv; 2. örmény; minér. pierre — ne, lazul-kő.

Armentaire, a. csordához tartozó; 2. f. pl. ent. barom-

bogár.

Armer, v. n. fölfegyverkezni;
les Russes arment contre
les Turcs, az oroszok fegyverkeznek a törökök ellen;
2. v. a. fölfegyverezni; fig.
il est —é de toutes pièces,
mindenre el van készülve;
artil. — un canon, ágyút
önteni; 3. megvasalni; —
un aimant, delejt vasalni;
4. s'—, v. r. fegyverkezni,
harcra készülni; fig. óvakodni; man. ce cheval

s'— e contre son cavalier, csökönös.

Armet (-mé), m. sisak.

Armistice, f. fegyverszünet. Armoire, f. szekrény; p. faire son —, szerencsét kisérleni; it. eleséget beszerezni. Armoiries, f. pl. címer; livre

d'—, címerkönuv.

Armoise, f. bot. fekete üröm;
— glomérulée, havasi
üröm; — des champs, fodorka; — maritime, bársony üröm.

Armon, m. rúdszárny; anneau des —s, rúdkarika.

Armorial, m. cimerjegyzek; 2. –, e.a. cimertudományi. Armorier, v.a. cimert festeni. Armoriste, m. cimertudós.

Armure, f. fegyverzet; serr. vasalás; phys. — de l'aimant, delej vasalása; fig. la patience est une — contre les maux, a türelem oltalom a fájdalmak ellen.

Armurerie, f. fegyver-gyártás.

Armurier, m. fegyvercsiszár.
Arnique, f. bot. kappanör;
— de montagne, hegyi k.

Aromate, m. filszer; v. parfum.

Aromatique, a. füszeres, szamatos.

Aromatisation, f. pharm. füszerezés, szamatozás.

Aromatiser, v. a. füszerezni; szamatozni.

Aromatite, f. mirhakö.

Arome, m. chi. zamat, szamat.

Aronde, f. charp. kéthegyű furó; fort. fecskegát; orn. † fecske.

Arondelière, v. chélidoine. Arondelle, f. orn. v. hirondelle; pêch. gyalogháló.

Arounier, m. bot. kontyvirág.

Arpailleur (-pa-lyeur), m. aranymosó; 2. expl. akna-cserkész.

Arpent, m. hold föld; fig. un — de vie, rövid életkor. Arpentage, m. földmérés; f...tan; il entend l'—, ért a f...méréshez.

Arpenter, v. a. fölmérni; fam. szaladni.

Arpenteur, m. földmérő; des mines, bányamérnök. Arquebusade (-ke), f. puskalövés; méd. eau d'—,

sebvíz.

†Arquebuse (-ke-), f. puska; - de chasse, *vadász p.* : tirer de l'—, puskázni; rayée, vontcsövű p.; jeu d'—, célbalövés; it. lövölde.

Arquebuser, v. a. agyonlöni. Arquebuserie, f. puskamiives-

Arquebusier, m. puskaműves; céllövő.

Arquer (-ké), v. a. ivalakra hajlitni; v. n. it.

Arquet, m. manuf. szálfogó; pop. szűrőkád.

Arqûre, f. jard. *ivgörbület*. Arrachage, m. agr. irtás.

Arrachement, m. kitépés; arch. fogazás; — d'une voûte, bolt-ív felső hajlása. d'Arrache — pied, adv. fam.

folyvást.

Arracher, v. a. kitépni; 2. koppasztani; fig. kicsikarni; 3. kicsalni; son discours nous a -é des larmes, szónoklata könyekre inditott; 4. — la vie à q., vkit életétől megfosztani; 5.8'—, v. r. q. qch. on se l'-e, kapnak rajta; fig. il sout prêts à s'— les yeux, majd kivájják egymás szemét; chap. – le jarre, *nyári szört ki*tépni.

Arracheur, m. euse, f. kihúzó; — dents, v. dentiste; — de cors, v. prédicure; iam. cégéres hazug.

Arraisonner, v. a. it. s'—, v. r. rábeszélni (vkit); tisztába jöni (vkivel).

Arramer, v. a. drap. kallőfára feszitni.

Arrangement, m. rendezés, elrendezés; 2. kiegyenlités; kiegyezés; 3. intézkedés; gr. — des mots, szórendezés.

Arranger, v. a. qch. rendezni, elrendezni, rendbehozni; fig. ses affaires, ügyeit rendezni; iron. megrakni, elpaholni; 2. — bjen les paroles, szépen rakni a szavakat; 3. megelégedni; cela m'— e bien, megelégszem evvel; 4 kiegyenlitni; 5. s'—, v. r. kiegyezkedni; 6. megegyezni; 7. elhelyezkedni; 8. nyilatkozni; —ez vous Mr., nyilatkozzék, uram.

Arrérager, v. a. laisser — ses intérêts, a kamatokat fölszaporítni.

Arrérages, f. pl. payer le principale et les —, a tökét és kamatokat megfizetni.

Arrestation (-cion), f. elfogás, elfogatás; bezárás.

Arrêt (a-rê), m. itélet, végzés; — de mort, halálos i.; fig. határozat, szándék; 2. letartóztatás; lefoglalás; —8, pl. mil. fogság; 3. man. megállás; 4. ch. chien d'—, visla; chir. sértartó; sell. farham, farszij; 5. fig. c'est un esprit sans —, ingadozó ember.

Arrêté, m. eltökélés, határozat; com. zárszámadás; 2. -, e, a. szilárd, határozott: un esprit —, szilárd

jellem.

Arrête-boeuf, m. bot. iglic. Arrêter, v. a. megállitni; je ne vous arrêterai pas plus long temps, nem fogom tovább tartóztatni; 2. gátolni : elállítni ; 3. elfogni, letartóztatni; 4. megakadályozni; 5. fogadni. megfogadni; 6. határozni; 7. —sur qch. függeszteni (*szemét vre*); 8. v. n. *meg*állni; arêtez! megállj! 9. s'-, v. r. időzni; fig. megállapodni; 10. megszünni; 11. eltökélni.

Arrhement (â-ré-), m. felpenz.

Arrher (â-rer), v. a. felpénzt adni.

Arrhes, f. pl. foglaló; fig. biztosíték.

Arrière, m. mar. tat, hajó fara; 2. en —, adt. hátul, Arroche, f. bot. maglapél;

mögött; regarder en hátra nézni ; 3. —! i. hátra! viszsza!

Arriéré, m. fin. hátrálék; fig. hátrálékos munka ; —, e, a. hátrálékos.

Arrière'ban, v. ban; —bec. m. pillér; — bouche, v. pharynx; — caution, f. alkezesség; — change, m. kamatek kamatja; — corps, m. arch. hátsó szárny; cour, f. hatso udvar; faix, m. path. szülep; fermier, m. al-haszonbérlő; — fief, m. féod. alhűbér; — fieffé, m. féod. alhübéres; — garant, m. alkezes; — garantie, f. alkezesség; – garde, m. utóvéd; — goût, m. utoiz: — guet, m. mil. *utóör ;* investiture, f. v. fief; ligne, f. hatsor; — main, i. viszszás ütés a labda-recével; ló fara; -neveu. m. -nièce, f.unokaf.; u.leany; nos = neveux, késő utódaink; — pensée, f. tartalék gondolat; — point, m. cout. tűzőöltés; — pointeuse, f. cout. tüzdelönö; — rang, m. hátsó sor; saisou, *utóösz ;* — vassal. m. féod. alhübéres; — vasselage, m. féod. *alhübéres*ség; — voussure, f. arch. hátsó boltív.

Arrierer, v. a. késleltetni : halasztani; elkésni; s'—. v. r. hátramaradni, hátrálékban lenni.

Arrimage, m. mar. rakodás; r.bér.

Arrimer, v. a. mar. rakodni. Arrimeur, m. mar. rakodó. Arrivage, m. kikötés; megőrkezés (tárgyé); lieu d'—, kirakodási hely.

Arrivée, f. megérkezés (személyé).

Arriver, v. a. mar. *kikötni* ; 2. megérkezni ; 3. történni; 4. elérni ; si vous continuez ainsi vous aurez peine à —, ha eként folytatja, alig fogja elérni célját.

— poupière, parti m.; — à fruits entête, libatopp; — de jardin, kerti m.

Arrogamment, adv. dölyfösen.

Arrogance, f. önhittség; dölyf.

Arrogant, e, a. önhitt; döly-

B'Arroger, v. r. merészelni; bitorolni.

Arroi (a-roi), m. fogat.

Arrondir, v. a. kerekîtni; fig. — sa fortune, vagyont szerezni; 2. gr. kikerekîtni; —peint. kidomborîtni; s'—, v. r. kerekedni; fig. gyarapodni.

Arrondissement, m. kerekités; 2. gömbölyödés; 3. kiterjesztés; 4. géog. kerület.

Arrosage, m. öntözés; 2. vízeresztő árok; 3. nedvesítés.

Arrosement, m. megöntözés, locsolás; jeu. játszótársak kifizetése.

Arroser, v. a. megöntözni, locsolni; cuis. becsöpögtetni; 2. nedvesíteni; — des larmes, könyekkel áztatni; fig. részletet fizetni; ayez soin de l'—, igyekezzék ez ember markát megkenni; 3. jeu. kifizetni; 4. fig. vérével, verítékével áztatni.

Arrosoir, m. öntöző kanna. s'Arrouter, v. r. útrakelni.

Arrow-root (a-rô-routt), m. törzsgyökér.

Arrudir, v. a. vaditni; s'—, v. r. vadulni.

Arrugie, f. minér. *viztárna*. Als, v. arsi.

Ars (âr), f. pl. vét. szügy-erek; 2. tagok; 3. maréch. saigner des quatre —, mind a négylábán eret vágni.

Arsenal, m. fegyvertár. Arsénic, m. mireny; — na-

turel, mirenyfém. Arsenical, e, a. mirenyféle. Arsénite, m. chim. mireny-

Arsenite, m. chim. mirenysav.

Arsi, a. kozmás.

Arsin (-cein), a. bois —, meggyuladt erdő. Art (âr), m. művészet; 2. ügyesség; 3. tudomány; 4. alch. le grand —, a bölcsek köve.

Artère, f. ütér.

Artéri'aque, m. path. gégecső-szer; — ographie, f. an. ütérleirás; —le, f. an. üterecske; —ologie, f. ütér-tan; —otomie, f. an. ütér-vágás.

Artésien, ne, v. puits.

Arthrite, —tis (thi-ce), f. path. köszvény; —tique, f. bot. ezerjó; — a. köszvényes.

Artichaut, m. olasz lapu; — sauvage, tarka bogācs.

Article, m. iz; tag; 2. szakasz; — par —, pontról pontra; mettre tout en un —, mindent egy kaptára ütni; 3. cikk; 4. — de la mort, a halál pillanata; c'est un autre —, ez más dülő; 5. théo. hitágazat; 6. gr. nemszó; 7. com. árucikk.

Articulaire, a. an. izületes. Articulation, f. csontizülés; 2. pal. szakaszszerinti kijelölés; 3. gr. tagolás.

Articulément, adv. érthetően kiejtve.

Articuler, v. a. pontonkint előadni; 2. gr. szótagolni; fig. voilà qui est — é, ez aztán értelmesen van mondva; s'—, v. r. an. izülni.

Artifice, f. üggesség; fig. álnokság; fortély; 2. feu d'—, tűzjáték; 3. —s; pl. vízművek.

Artificiel, le, a. mesterséges; mesterkélt; —ment, adv. mesterségesen.

Artificier, m. tüzmüvész.

Artificieusement, adv. ravaszul, álnokul.

Artificieux, se, a. álnok, ra-

Artillerie, f. guer. löveg; 2. tüzérség; 3. — électrique, villanytelep.

Artilleur, m. tűzér.

Artillier, m. ágyűöntő.

Artisan, m. kézműves; 2. fig. alapító; indító.

Artison, artuson, artoison, arte, m. ent. bőrmoly; 2. szú; —é, e, a. szúette.

Artiste, m. f. művész, -nő. Artistement, adv. művészie-

Artistique, a. művészi.

Artre, m. orn. jegély.

Arum (-ome), m. bot. kontyvirág.

Arundinacé, e, a. bot. nádnemű. [csiga.

Arvan, m. conch. szárnyas As (a-ce), m. jeu. egyszem. Asaphie, v. enrouement.

Asaret, v. cabaret.

Asarine, f. bot. al-kapor-

nyak.

Asarum (-rome), v. asaret. Asbeste (az-bes-), m. kölen. Ascaride, m. végbél-kukac. Ascendant, e. a. emelkedő:

Ascendant, e, a. emelkedő;
2. le mariage est deféndu
entre les —s et descendants en ligne direct, nemző- és nemzett ágű rokonok
közt a házasság tilos; 3.
—géom. növekedő; 4. astr.
latitude, — e, éjszaki szélesség; 5. fig. m. hatalom,
befolyás; 6. phil. m. főhajlandóság; sors, végzet;
fig. csillag.

Ascension, f. emelkedés; 2. théo. — de I. C., K. Urunk mennybemenetele; jour de l'—, áldozási csütörtök.

Ascertainer, v. assurer.

Ascète (a-cè), m. szigorkodó.

Ascètique, s. a. szigorkodó; 2. —, f. erénytan; 3. —s, m. hitrejtelmes iratok.

Ascidie, f. ent. föcsege; — massue, ékes föcsege; — piquante, tüvesf....

Ascite (a-ci-), f. path. hasvizkór; 2. h. eccl. bortömlő. Aselle (a-zèle), m. ent. vizi

százlábu. Asex, v. insexé.

Asile, asyle, m. menhely; fig. otalom; salle d'—, kisdedovoda.

Asine, f. prat. bête —, szumár.

Asitie, f. path. étvágyhiány. Asmodée, m. ördög; fig. há-

zasságzavaró; 2. h. n. góli**átkig**yó.

Aspe, m. motóla.

Aspect (as-pé, -pèk), m. látás, meglátás ; 2. látvány ; 3. kilátás ; 4. astr. jel.

Aspercette, f. bot. takarmány baltacim.

Aspérelle, f. bot. ponyvacsukk.

Asperge, f. bot. spārga; botte d'—, sp.ágy; — montee, fölmagzott sp.; 2. rövid halcsont.

Asperger, v. a. lit. beföcskendezni.

Asperges (-gè-ce), m. théol. beföcskendezés; fam. v. aspersoir.

Aspergoute, v. spergule.

Asperité, f. egyenetlenség, darabosság.

Aspersion, f. lit. beföcskende-

Aspersoir, m. (acad. f.), szentelbecset.

Aspérule, f. bot. szagosmüge. Asphalite, f. asphalt, m. földszurok.

Asphodèle, m. bot. sárga magzat-ing.

Asphy'xie f. path. tetszhalál; -xier, v. a. tetszhalottá tenni; s'=, v. r. széngőz által megfojtani m.; –ctique, a. tetszhalott.

Aspic, m. siklókigyó; fig. gonosz nyelvű; 2. cuis. kocsonya; 3. bot. levendula. Aspirant, m. kérő, hivatal-

kereső; 2. v. aspirer. Aspiratif, ve, a. hehentő; lettre —ve, *lehbetü*.

Aspiration, f. lélekzés, lehelés; 2. gr. lehhang; 3. fig. div. vágyódás.

Aspirer, v. a. beszíni; tuyau aspirant, szivócső; 2. gr. hehezni; 3. fig. vágyódni, törekedni.

Asplénie, f. bot. veselke.

Asprelle, v. prêle.

Assa, m. bot. — dulcis, benze; — foetida, bűzös azat. Assablement, assabler, v. ensablement.

Assagir, v. a. et n. p. u. bölcscsé tenni; b. lenni.

Assaillant, n. támadó.

Assaillir, v. a. ir. ostromolni; fig. megrohanni; it. kerülgetni.

Assainir, v. a. egészségesbbé tenni. Assainissement, m. légtisz-

Assaisonnement, m. füszerezés; füszer; fig. kellem. Assaisonner (a-cè-zonné), v.

a. füszerezni ; fig. édesítni. Assaliment, m. cuis. sózás; 2. itatás tiltása sóstavakhól.

Assalir, v. a. sós izt adni. Assassin (a-ça-cein), m. gyilkos; orrgyilkos.

Assassinat, m. gyilkosság.

Assassiner, v. a. gyilkolni, meggyilkolni; 2. agybaföbe verni ; fig. zaklatni ; ocsmányul rágalmazni.

Assation (-ci-), f. cuis. piritás; párolás.

Assaut, m. ostrom; támadás; it. fig. 2. escr. faire —. vivni; 3. verseny.

Assavourer, v. n. v. assaisonner; 2. s'—, v. n. v. savourer.

Asseau (a-co), v. assette. Assécher, v. sécher.

Asséité, f. écol. önállóság. Assemblage, m. összefoglalás ; charp. összekötés ; rel. összehordás; imp. kilövés.

Assemblée, f. társaság, öszszejövetel; 2. gyülés; 3. ch. gyülhely.

Assembler, v. a. gyüjteni; 2. egybehívni; 3. charp. összekötni; rel. összehordani; imp. kilöni; 3. s' v. r. egybegyülni; pr. qui se ressemble s'— e, ki micsodás, olyannal tart.

Assembleur, m. imp. kilövő; pop. rétegező.

Asséner (a-ce-), v. a. — un coup, megiitni vkit; fig. bien — e, jól alkalmazott. Assentiment, m. beleegyezés;

2. helyeslés.

Assentir, v. n. ir. pal. beleegyezni; 2. ch. szimatolni. Asseoir (a-çoir), v. a. ir. leültetni, ültetni; fig. alapitni; arch. lerakni; 2. com. befektetni; kiadni;

mil. — un camp, tábort ütni; fin. kivetni; 3. s-, v. r. leilni; restez assis, maradjon ülve.

Assermenter, v. a. megesketni, —ė, a. s. eskiidt.

Asserter, v. a. é. f. forgatni. Assertion, f. did. állitás; pal. v. affirmation.

Asservir, v. a. ir. leigázni; fig. lekiizdeni; 2. lebilincselni; it. fig. 3. s'—, v. r. meghódolni; fig. alkalmazkodni.

*Asservissable, a. meghóditható.

Asservissant, e, a. lealázó. Asservissement, m. rabszolgasáy, szolgaság.

Assesseur, m. ülnök.

Assessorial, e, a. ülnöki.

Assette, f. kádárbárd.

Asseuler, v. a. elhagyni; magára hagyni.

Assez, adv. elég, eléggé; 2. meglehetősen.

Assidu, e, a. sereny; kitartó; szakadatlan.

Assiduité, f. serénység; kitartó szorgalom; 2. gyöngéd figyelem.

Assidûment, adv. serënyen; szorgalmasan ; figyelemmel.

Assiéger, v. a. ostromolni; fig. körülvenni.

Assiette, f. helyzet, állás, állapot; arch. alj; man. tartás; fig. hangulat; e. f. erdővágás; fin. adókivetés; 2. tányér: — blanche, tiszta tányér; — volante, csemege; fig. et fam. élősködö. ral.

Assietté, f. fam. *tele tányér-*Assignable, a. meghatározhato.

Assignant, m. com. utalványozó.

Assignat, m. prat. v. constitution de vente; 2. fig. állam-utalvány; 3. utalvány-jegy (1798-ból).

Assignation, f. utalványozás; 2. özvegypénz; 3. pal. idézés; fig. il a manqué à l'—, nem jelent meg a kijelölt helyen.

Assigner, v. a. utalványozni; 2. megismertetni; 3. pal. fairo —, idézni; l'—é, m. idézett; 4. kijelölni.

Assimi'lable, a. hasonulható;
—lateur, m. —latrice,
f. hasonító; —lation, f.
chi. phys. hasonítás; hasonulás; 2. phil. hasoníttás; —ler, v. a. hasonítni;
3. s'—, v. r. hasonulni;
áthasonulni. [fortély.
Assimulation, f. rhé. csel,
Assis, m. v. asseoir; 2. mil.
fegyverkova felső lapja.

Assise, f. arch. köréteg; alapkő; bonn. fogás; 2.
—s, pl. h. — de Jérusalem, J. törvénykönyve; 3.
cour d'—s, esküdtszék.

Assis'tance, f. segély; 2. jelenlevők; 3. prat. jelenlét;
—tant, e. a. jelenlevő; —
m. segéd; —ter, v. a. segítni; 2. reli. Dieu vous
—e! kedves egészségére!
3. pal. se faire —, kisértetni; 4. v. n. jelen lenni.

Association, f. társulat; 2. phil. társulás; — d'idées, eszmetársulás.

Associé, m. társ; 2. tag. Associer, v. a. társul venni; t. adni; 2.-s'—, v. r. társulni; társalkodni.

Assolement, m. agr. legelőgazdaság.

Assoler, v. sole.

Assombrir, v. a. elkomoritni; s'-, v. r. elkomorodni.

Assommement, m. agyonütés.

Assommer, v. a. agyonütni; nagyon elverni; fig. leverni; s'—, v. r. — à force de travail, magát agyondolgozni.

Assommeur, m. gyilkos.
Assommoir (aço-moar), m. csapda; 2. ólmos bet; fig. coup d'—, kemény csapás; quel —! mily kiállhatlan fecsegő!

Assomption (a-conp-cion), f. Mária mennybemenetele; jour d'—, Nagyboldogasz-szony napja; log. v. mineur.

Assonnance, f. hangrim.

Assonnant, e, a. hangrimes. Assortiment, m. megválogatás; 2. választék; 3. lib. livres d'—, bizománytár.

Assortir, v. a. összeválogatni; fig. kiválasztani; 2. osztályozni; áruval ellátni; 3. chap. sámra húzni; v. n. et s'— v. r. összeilleni; it. fig.

Assoter, v. affoler; s'—, v. s'engouer.

Assoupir, v. a. elaltatni; fig. elnyomni; enyhitni; —i, e, álmos; fig. hanyag; pop. álomszuszék; s'—, v. r. elszenderedni; fig. csillapulni.

Assoupissant, e, a. altató; bot. v. narcotique.

Assoupissement, m. szender; szendergés; fig. aluszé-konyság; tespedés; 2. enyhítés; enyhülés.

Assouplir, v. a. hajlékonynyá tenni; it. fig.; s'—, v. r. lágyulni; fig. alkalmazkodni.

Assourdir, v. a. elkábítni; peint. elvékonyítni; s'—, v. r. megsiketülni.

Assouvir, v. a. jóllakatni; 2. — la soif, sz. oltani; fig. kielégítni; s'—, v. r. jóllakni; it. fig.

Assouvissement, m. jóllakás; jóllaktás; fig. kielégítés.

Assujettir, v. a. alávetni, leigázni; fig. megzabolázni; 2. megerősítni; 3. s'--, v. r. alkalmazkodni; alávetni magát.

Assujettisant, e, a. kényszerítő; rabszolgai.

Assujettissement, m. kényszer; kötelezettség; megigázás; alattvalóság.

Assumer, v. a. magára vállalni.

Assurance, f. biztosítás; kezesség; 2. biztonság; com. biztosítás; v. assurer; 3. bizalom; bátorság; van. fül, fogantyú.

Assuré, e, a. bátor, merész; szilárd; biztos; it. man.; -, m. merész, vakmerő; 2. biztosított; -ment, adv. bizonyosan.

Assurer, v. a. bizonyítani; állítani; 2. megerősítni, támogatni; fig. bátorságot mutatni; 3. biztosítni; — de vivres à une place, várat eleséggel ellátni; 4. bátorítni; 5. com. biztosítni; 6. megnyugtatni; 7. pal. lefoglalni; 8. s'—, v. r. biztosítni magát (vről); bízni (vkiben); pal. s'— de q. elfogni vkit.

Assureur, m. com. biztositó.

Astacite, f. h. n. rákkövület; kövült rák.

Astéisme. m.rhé. finom gúny; gyöngéd dicséret.

Astelle, v. atelle.

Aster (-ère) v. oeil-de-Christ. Astérie, f. lap. csillkova; 2. csillagkő; 3. v. étoile de mer; 4. path. gyöngeség, erőhiány.

Astérisque, m. imp. csillagocska; 2. bot. gerepcsin. Astérite, v. astérie 2.

Asteroïde, f. bot. v. artérisque 2.; astr. bolygódok.

Asthérie, v. astérie 4.; — ique, a. erőhiányi.

Asthmatique (az-ma-), a. fuladozó. [zás. Asthme (az-me), m. fulado-Astic (-ik), m. cord. simitó. Asticot, m. pêch. csalétek; 2. nyű.

Asticoter, v. a. fam. faggatni, boszantani.

Asticoteur, m. fam. boszantó, civakodó ember.

Astiquer, v. a. cord. simítni.
Astragale, m. arch. karikácska; 2. an. csűd;
jeu d'—, vulg. — d'osseler,
kockázás; 3. f. bot. bóka.
Astragaloïde, f. bot. lóborsó.
Astre, m. csillagzat; égitest.
Astreindre, v. a. ir. kényszerítni; kötelezni; 2. s'—, v.
r. alávetni (m.); kötelezni
(m. vre).

Astriction, f. szorítás; szoritó gyógysz. hatása; — de l'estomac, gyomorfájás.

Astro'gnosie, f. csillag-isme; — graphe, m. csillagleirδ; — graphie, f. cs.leirás; —ite, f. cs.burány; —labe, m. cs.távmérő; géo. szögmérő; —logie, f. cs.vetés; —logue, m. cs.jós; pr. ce n'est pas un gr. = nem találta föl a puskaport; -nome, m. csillagász; -nomie, f. csillagászat; —nomique, a.csillagászati. Astu'ce, f. alnokság; *-ier, v.a. ravaszkodni; —cieux, se, a. álnok; —sement, adv. álnokul.

Asymétrie (a-ci-), f. aránytalanság.

Asymtoxe (a-cemp-), f.math. erintetlen (vonal).

Ataraxie, f. lelkinyugalom. Atelier, m. mühely; festészterem; h. m. dologház.

Atermoiement (moa-man), m. com. halasztás, haladék.

Atermoyer (-moi-ié), v. a. com. halasztani, meghosz-szabbítni (váltót, fizetést); s'—, v. r. halasztékot kötni, kiegyezni (hitelezőivel).

Athanante, m. bot. tikszem. Athée, s, a. istentagadó; —isme, m. istentagadás.

Athérine, f. icht. földközi kalászhul.

Athérome, m. path. tömlő-dag.

Athlète, m. bajnok; fig. oriási erejü férfiu.

Athlothète, m. arché. versenymester.

Athon, m. icht. timhal.

Atinter, v. a. et s'—, v. r. pop. cicomázni.

Atlante, m. arch. párkánytartó (óriás alakban).

Atlas (-ace), m. térképfüzet; 2. an. fejgyám; com. atlac.

Atmo'sphère, f. légkör; — sphèrique, a. légköri; — sphérographie, f. phys. lk. rajz; —sphérologie, f. lk. tan.

Atole, f. kukoricakása.

Ato'me, m. parány; fig. jelentéktelen vmi; —mique, a. parányi; —misme, m. p. u. p.tan; —miste, m. parányosdi; — mistique, a. parányosdi.

Ato'ne, a. path. lankadt; des yeux =, meredt szem; —nie, f. path. lankadt-ság; —nique, a. lankasztó. Atour, m. ord. pl. női pompa, disz; 2. dame d'—, udvar-

Atournance, f. pipere.

Atout, m. cart. tromf.
Atrabilaire, s. a. méd. epekóros; fig. komor; kaján.
Atrabile, f. v. bile noire; fig.

kajánság; komorság. Atragène, f. bot. baling. Atranentaire, f. gálic Jém.

Atraphace, f. bot. sokmagu libatop.

Atre, m. tüzhely; kemence. Atriplette, f. orn. füzike.

Atroce, a. kegyetlen; —ment, adv. kegyetlenül.

Atrocité, f. kegyetlenség, gonoszság.

Atropa, f. bot. nadragulya.

Atrophie (-fi), f. path. aszkőr.

Atrophié, e, a. aszkóros.

Atropine, f. chi. nadragulyadék.

Attabler, v. a. megvendégelni; s'—, v. r. asztalhoz ülni.

Attachant, e, a. vonzó; 2. p. u. súlyos, terhes.

Attache, m. kötelék; chien d'—, lánc-eb; 2. prendre l'— de q., vkinek parancsát kikérni; 3. bij. — de diamants, gyémánt csokor; charp. — d'un moulin, malom-ászok; jard. kötés; 4. fig. hajlam; ragaszkodás.

Attachement, m. ragaszkodás; vonzalom.

Attacher, v. a. megkötni, hozzákötni; fig. — ses yeux sur qch., szemét függeszteni v.re; súlyt fektetni (vre); 2. láncolni, láncra verni; fig. lekötelezni, lekötni; 3. mellé adni; — é de l'ambassade, követségi mellettes; 4. fá-

rasztani; fig. vonzani; 5-8'—, v. r. hozzá ragadni, tapadni; fig. ragaszkodni; 6. nyomában lenni (vkinek); s'— au char de la puissance, a hatalmasoknak hódolni.

Attaquable, a. megtámadható.

Attaquant, m. támadó; 2. —, e, a. it.

Attaque, f. támadás; 2. ostrom; 3. kül-erőd; fig. célzás; tapogatózás; 4. méd. roham; 5. escr. kitörés.

Attaquer, v. a. megtámadni; fig. kihivni; ingerelni; gyanusítni; 2. megszegni (kenyeret); fig. szóbahozni; 3. jur. kétségbe vonni; it. bevádolni; 4. man. sarkantyúzni; 5. beszédbe ereszkedni; fig. ingerkedni; 6. s'—, v. r. civódást kezdeni (vkivel).

Attarder, v. a. tartóztatni; s'—, v. r. elkésni.

Atteindre, v. a. ir. utolérni, elérni; it. fig.; 2. sujtani; 3. v. n. jutni törekedni.

Atteint, e, a. méd. esett; pal. vádolt.

Atteinte, f. érintés (ütés stb. által); 2. horzslövés; 3. fig. méd. roham; it. csapás; 4. bántás, sértés; 5. beavatkozás; 6. adv. hors d'—, elérhetlen.

Attel, m. sell. lójáromszarv. Attelabe, m. ent. mogyoróbogár.

Attelage, m. fogat; — de 4 chevaux, 4 lovas fogat.

Atteler, v. a. befogni; fig. fam. c'est une charette mal —ée, nem férnek meg egymás mellett.

Attelle, f. chir. lábküllő; 2. kapocsvas.

Atteloire, m. rúdszög.

Attenant, e, a. tőszomszéd, határos; —, pré. ou adv. épen mellette.

Attendant, e, a. várva; 2.
— adt. azonban; egyébiránt; 3. en —, conj. addig; addig is.

Attendre, v. a. várni; attendez! megálli!; elvárni; fig. lesni; pr. attendezmoi sous l'orme, holnapután kiskedden, borjúnyúzó pénteken; tout vient à point qui peut —, várt leany varat nyer; 2. re*mělni*; 3. s'—, v. r. számot tartani; je ne m'y attendais, nem voltam rá elkészülve; 4. s'— à q., magát vkire bízni; pr. ne t'attends qu' à toi seul, gazda szeme hizlalja a jószágot.

Attendrir, v. a. meglágyítni; fig. elérzékenyítni; larmes m'ont — i le coeur, könyei meginditották szívemet; s'---, v. r. meglágyulni; fig. elérzékenyed-

ni.

Attendrissement, m. megilletődés, elérzékenyülés.

Attendu, prép. tekintve; 2. conj. — que, minthogy, mivel.

Attentat (a-tan-ta), m. merenylet.

Attentatoire, a. jogsértő.

Attente, f. várakozás; várás; 2. remény; 3. chir. ligature d'—, ideiglenes kötelék; grav. pierre d'—, üres kő; peint. aljazott vászon; arch. pierre d'—, fogazmany; it. fig. remenyteljes ifju.

Attenter, v. n. merényletet elkövetni; — à la vie de q., vki élete ellen törni.

Attentif, ve, a. figyelmes; udvarias.

Attention, f. figyelem; faites —! figyelem; faites donc — ! ugyan figyeljen ; ! faites — que, jegyezze meg, hogy . . . ; 2. előzékenység ; 3. theol. ahitatossag.

Attentionné, e, a. előzékeny. Attentivement, adv. figyelmesen; div. áhitatosan.

Atténuant, e, a. méd. higitó ;

pal. enyhitő.

Atténuation, f. ritkítás; méd. fogyatkozás ; pal. enyhítés. méd. higitni; pal. enyhítni.

Attérer, atterrer, v. a. leverni; 2. fig. lesujtani; 3. mar. kikötni.

Attérir, atterrir, v. attérer 3.

Attérissage, attérrissage, m. mar. kikötés.

Atterrissement, m. uszadék; földszaporodék; v. alluvion.

Attestation (a-tess-ta-ci-), f. hizonyitvány.

Attester (a-tess-té), v. a. bizonyitni, tanusitni; 2. bizonyságul hivni.

Attiedir (a-thie-), v. a. lanyhitni; 2. ellankitni; 3. s'—, v. r. lanyhulni; it. fig. Attiédissement, m. langyu-

lás; fig. lanyhulás.

Attifer, v. a. et r. piperézni; piperkézni.

Attifet (a-thi-fé), m. fej-ék. Attirail, m. szerszám, szer; készület ; 2. málha, motyó. Attirant, e, a. fig. vonzó, kecses.

Attirer, v. a. vonzani; vertu d'—, vonzerő; fig. csalogatni; magara vonni; s'—, v. r. szerezni; okozni; p. un malheur en —e un autre, szerencsétlenség karöltve jár.

Attisage, m. *szítás*.

Attise, f. brass. szítófa.

Attiser, v. a. szitni; fig. le feu, olajat önteni a tüzre.

Attiseur, m. szítő; fig. iz-

Attisoir, attisonnoir, m. fond. piszkavas ; ser. szító rúd. Attitrer, v. a. megbizni, kinevezni ; 2. megvesztegetni.

Attitude, f. peint. sculp. tartás, állás ; fig. viselet.

Attouchement, m. erintés, megérintés, megtapintás; théol. — illicite, illetlen érintés; géom. point d'—, erpont.

Attoucher, v. a. érinteni, megérinteni; 2. — de parenté à q., vhez tartozni. Atténuer, v. a. gyöngítni; Attractif, ve, a. vonzó; 2.

—s, pl. path. hólyaghúzószer.

Attraction (a-trac-cion), f. phys. vonzás, vonzerő.

Attraire, v. allécher.

Attrait, m. hajlam, vonzalom; 2. inger, gyönyör; 3. bat. készület ház-építéshez.

Attrape, f. fam. kelepce; nigaud, durva csel; mar. gyámkötél; fond. orros $fog\delta$; 2. —s, pl. bot. szurkos mécsvirág; orn. zsaroly.

Attraper, v. a. megfogni; 2. rajtakapni; 3. rászędni; 4. kapni; 5. utolérni; megcsipni; —e! nesze neked!

fig. elvállalni.

Attrapette, f. fam. csiny. Attrapoire, f. p. u. kelepce; fig. csel; tolvajcsiny.

Attrayant, e. a. vonzó, csábītó.

Attremper, v. a. verr. fokonkint füteni; kiegetni; fig. mérsékelni.

Attribuer, v. a. összekötni; engedni; 2. tulajdonitni; s'—, v. r. magának tulajdonitni.

Attribut, m. tulajdonság; gram. tulajdonitmany; 2. jelezvény.

Attributif, ve, a. pal. tulajdonitó.

Attribution, f. tulajdonitás; összekötés; előjog; 2. —s, pl. jogositvány; cela n'est pas dans ses —s, jogkörén túl esik; fig. nem tartozik szakmájához.

Attristant, e, a. szomoritó, leverő.

Attrister, v. a. szomoritni. megszomorítni; 2. s'—, v. r. busulni, elszomorodni.

Attrition (-cion), f. phys. surlódás; chir. karcolás; div. töredelem.

Attroupement, m. csoportosulás; csődülés.

Attrouper, v. a. összecsődítni; s'-, v. r. csoportosulni.

Aubade, f. reggeli zene; fig. fam. szidás.

Aunée, f. bot. örvénygyökér.

Auner, v. a. röffel mérni;

Aubain, m. pal. külföldi.

Aubaine, f. pal. esendőség; fig. szerencse; váratlan örökség.

Aube, f. hajnalhasadás; hydr. hajtólapát; 2. cath. miseing.

Aubel, m. bot. fehér nyárfa. Aubépine, f. aubépin, m. bot. galagonya.

Aubère, a. $fak\delta$ ($l\delta$). Auberge, m. fogadó.

Aubergine, f. bot. tojáscsú-

Aubergiste, m. fogadós.

Auberon, m. serr. zárhorog. Auberonnière, f. serr. horoglemez.

Aubier, m. hánts, belhéj; 2. bot. kányabangita.

Aubifoin, m. bot. buzavirág.

Aubin, m. man. poroszkálás; 2. fehérnye; —ner, v. n. poroszkálni; agr. homlítni. Aubour, albour, m. bot. le-

Aucun, e, a. egyse, senki; 2. pl. pal. par —s, nehány; d'-s, némelyik.

Aucunement, v. nullement. Audace, f. elbizottság, orcátlanság; 2. bátorság.

Audacieux, se, a. elbizakodott, merész; bátor, vakmerő; —ment, adv. bátran, vakmerően; —, m. arcátlan ember.

Au-deça, au-delà, au-dessous, au-dessus; v.deça ect.

Audience (an-ce), f. meghallgatás; 2. kihallgatás; 3. törvényszéki ülés; 4. trv. terem.

Audiencier, a. et m. huissier —, törv. szolga.

Auditeur, m. hallgató; 2. tanítvány; 3. törv. ülnök; 4. mil. hadbiró.

Auditif, ve. a. an. canal —. halljárat.

Audition, f. phys. hallás; pal. vallatás.

Auditoire, m. hallgatóság; 2. pal. törv. terem.

Auge, f. jászol; válu; t. t. vakolat-hordó; pap. — de trempis, áztató kád; serr. oltó kád; — de moulin, malom-zsilip.

Augelot, m. sal. habszedő. Auger, v. a. t. t. kivájni.

Auget (ô-jè), m. madárválu ; 2. garatválu.

Augite, f. ragyla.

Augment, m. pal. — de dot, viszonhagyomány; gr. növedék.

Augmentateur, m. sokasító. Augmentatif, ve, a. gr. gyakoritó.

Augmentation, f. szaporitás, nagyobbítás; növedék; fizetési pótlék.

Augmenter, v. a. szaporitni; növelni; javítni; 2. v. n. nagyobbodni; növekedni; drágulni; szökkenni.

Augure, m. előjel; előjelentés; 2. madárjós; oiseau de mauvais —, vészmadár; fig. szerencsétlen ember.

Augurer, v. a. gyanitni ; sejdítni ; jósolni.

Ajourd'hui, adv. ma; d'—, mai; p. un bon — vaut mieux que deux demain, jobb ma egy veréb, mint holnap egy túzok.

Au-lof, v. lof. Aumaillade, f. pêch. keszeg-Aumaille, f. a. é. f. bêtes —в, *szarvasmarha*.

Aumône, f. alamizena; tronc des —s, alamizsnatöke; 2. pal. birság; 3. — fieffées, kir. alapítvány az egyház számára.

Aumônée, f. alamizenakenyér.

Aumôner, v. a. pal. birságot fizetni sz. számára.

Aumônier, ère, a. jótékony; 2. — m., alamizsnamester; 3. — d'un régiment, tábori lelkész; 4. perzselyhordó. Aumussier, v. bonnetier.

Aunage, m. röfmérték; rőffel való mérés; bénéfice d'—, ráadás.

Aunaie, aulnaie, f. eger-erdő, egeres.

Aune, aulne, m. egerfa. Aune, f. röf; s'en donner tout du long de l'-, torkig lakni.

— bois à bois, szüken mérni. Aunette, f. egercserje.

Auparavant, adv. előbb, minden előtt.

Auprès, prép. mellette, közel; 2. mellett, -nál -nél; il n'est plus - du ministre, nincs többé a min. szolgálatában; 3. képest; la vie n'est rien — de l'honneur, az élet semmi a becsülethez képest.

Aurélie, v. chrysalide.

Aurélière, v. perce-oreille. Auréole, f. peint. fénykör, sugárkör; 2. dicsőség.

Auriculaire, a. témoin —, fültanu; confession —, fül-gyónás; 2. an. nerf —, hallideg.

Auricule, v. oreille externe: 2. bot. v. oreille d'ours.

Aurifère, a. aranytartalmű. Aurone, f. bot. abrutüröm.

Aurore, f. hajnal; 2. com. couleur d'—, hajnalszín; poét. les pleurs d'—, harmat; 3. phys. — australe, boréale, déli, éjszaki fény.

Auspice, v. augure. Aussi, adv. is, szintén; 2. ugyanazért; 3. prép. úgy; 4. — bien que, ℓp ugymint...; 5. — bien, $k\ddot{u}l\ddot{o}n$ ben is; 6. — peu que, ϵp oly kevéssé.

Aussitôt, adv. conj. azonnal, legott; p. — dit, — fait, alig mondta, már megtette. Auster (-èr), m. déli szél.

Austère, a. szigorú; 2. barátságtalan; phys. janyar; -ment, adv. szigorún; komorúl.

Austérité, f. szigorúság, zordonság.

Austral, e, a. déli; aurore —, déli fény.

Autant, adv. annyi, ugyanannyi, ép úgy; 2. conj. amennyire annyira; p. de têtes, — d'avis, a hány fő, annyi gondolat; 3. gallic. az, ugyan az, — en emporte le vent, falra borsót hányni; — comme —, egyre megy; 4. —, v. aussi 3; 5. d'— adt. il parle beaucoup mais il mange d'—, sokat beszél, de ép anynyit eszik; 6. d'— mieux, minél — annál; 7. d'— moins, annál kevésbbé; 8. d'— plus v. plus, 5; 9. — que, a mennyiben; 10. annyival inkább; 11. et d'— que, conj. prat. minek utánna.

Autel, m. oltár; cath. maître —, nagyoltár; élever contre —, szakadást előidézni.

Autelage, m. oltárjog; 2. papilleték.

Auteur, m. alapító; 2. szerző, iró; femme —, irónő; 3. szavatos; 4. előd.

Authenticité, f. hitelesség.
Authentique (ô-tan-), a. valódi; 2. hiteles, jogérvényes; 3. fontos; 4. —, s,
pl. pat. törvénycikk, —
ment, adv. hitelesen.

Authentiquer, v. a. hitelesiteni.

*Auto'biographe, m. ön-életiró; —biographie; f. ön-é.
rajz; —chthone, m. öslakos; —crat, m. ön úr;
—cratie, f. önuralom; —
da-fé, m, eretnek-égetés;
— didact, m. öntanult; —
graphe, m. hasonmású kézirat; —mate, m. önmozdony; fig. tökfilkó; —matique, a. gépies; —matisme, m. gépiesség.

Automnal (tom-nal), a. *öszi*. Automne (tone), s. *ösz*.

Auto'nome, a. önhatósági;
—nomie, f. önhatóság; —
psie, f. önszemlélet; an.
halott-boncolás.

Autorisation, f. fölhatalmazás; 2. jóváhagyás.

Autoriser, v. a. fölhatalmazni; 2. jóváhagyni; fig. jogosítni; 3. s'—, v. r. tekintélyt nyerni; it. adni magának; 4. hivatkozni.

Autorité, f. tekintély; hatalom; 2. faire —, irányt adni; 3. hatóság; 4. d'—, adt. erőszakkal; d'— privée, önhatalmúlag.

Autour, adv. et prép. körül, köröskörül; — m. ölyv.

Autre, a. más; másik; —s, fam. mi; nous—s hommes, mi férfiak ; 2. egészen más; 3. második; un -César, második Césár; 4. m. ou pron. rel. tout que lui, mindenki más — ; qui voit l'un, voit l'—, egyik olyan mint a másik; ni l'un ni l'—, egytk se; -s pays, -s moeurs, a mennyi ház, annyi szokás ; fam. il en sait bièn d'-s, még különbeket is tud; l'un portant l'—, egyre másra.

Autrefois, adv. hajdan, valaha.

Autrement, adv. másként; 2. különben; 3. fam. pas —, nem épen.

Autre-part, adv. máshol, máshová; 2. d'—, egyéb-iránt.

Autruche, f. orn. nyarga, szaladár.

Autrui, m. ou pron. ind. más, mások; il faut respecter le droit d'—, tisztelni kell mások jogát.

Auvent, m. eresz.

Auxiliaire, a. segéd, segitő; gr. verbe —, segédige.

s'Avachir, v. r. tágulni, puhulni; pop. elhīzni.

Aval, m. com. váltókezesség; riv. d'—, vízmentében; vent d'—, esti szél.

Avalage, m. riv. hajózás vízmentében; it. fuvarbér; ton. pincébe eresztés; folyás (hordóé).

Avalaison, avalasse, m. esőáradás.

Avalange, —che, f. hógörgeteg.

Avalant, te, v. avaler.

Avalé, e, a. csüggő, függő; — e, f. manuf. foszlány.

Avalement, m. méd. nyelv-iszam.

Avaler, v. a. nyelni, elnyelni; fig. — des couleuvres, sé-

relmeket eltürni; faire—qc. àq. vmit vkivel elhitetni; jard.— un branche,
ágat levágni;— du vin
dans la cave, pincébe korcsolázni; com. kezeskedni;
2. v. n. riv. vizmentében
hajózni; 3. v. r. man. lecsüggni; fig.— sans corde
et poulie, könnyű szerrel
végezni vmit.

Avaleur, m. lenyelő; fam. — de pois gris, nagybélű; it. — de charettes ferrées,

szájhős.
Avalies, f. com. dög-gyapjú.
Avalois, m. pop. tágtorok;
chap. nyujtóvas; sell. farmatring.

Avance, f. előbbség; arch. nyuladék; 2. előleg; 3. d'—, par —, prép. előzetesen; előre.

Avancée, f. mil. előőrs.

Avancement, m. előléptetés; haladás; 2. gyarapodás; 3. előleg.

Avancer, v. a. előbbretenni; kinyujtani; 2. siettetni; 3. előléptetni; előmozdítni; 4. előlegezni; 5. kölcsönözni; 6. v. n. előhaladni; p. plus on se hâte, moi s on —e, hamarjáró, hamarfáradó; horl. sietni; 7. s'—, v. r. közeledni, fölvergődni bocsátkozni (vbe).

Avanie, f. pénzzsarolás; fig. szándékos bántalom.

Avant, m. mar. v. proue; fig. aller de l'—, bâtran elöre haladni; 2. —, prép. előtt; 3. —, adv. mélyen; le fer penetra si — qu'il en mourut, a vas oly mélyen behatolt, hogy belehalt; 4. en —, adv. mil. előre! 5. en —, prép. en — de l'escalier, a lépcső előtt; 6. en —; de là en —, attól kezdve; 7. — de, mielőtt; 8. — que, conj. még mielőtt. . .

Avantage, m. előny; fölény; előjog.

Avantager, v. a. kegyelni; gondoskodni; 2. elsőbbséget adni; 3. s'—, v. r. elsőbbséget kikötni.

Avantageusement, adv. előnuösen.

Avantageux, se, a. előnyös; 2. úrias; 3. kedvező; 4.

fenhéjázó. Avant'bec, m. *jēgtörö* ; – blanc, m. jard. kora érő cseresznye; — bras, m. alkar; — chemin couvert, m. fort. külső, födött út; — coeur, m. an. szívgödör ; — corps, m. arch. előtornác; — cour, f. e. udvar; — coureur, m. hirmondó, e. posta; — dernier, ère, s. a. utolsó előtti; — duc, m. parthid; — faire-droit, v. interloculoire; — fossé, m. fort. e. árok; — garde, f. e. sereg; — goût, m. e. iz; —hier (-thière), adv. tegnapelőtt; — jour, m. hajnal; — logis, m. e. lakás; — main, m. tenyér; —mur, m. fort. e. fal; part, f. pal. elsőbbség; pêche, f. kora-érő őszibarack; — pied, pié, m. lábfej ; fejbőr ; — pieu, m. jard. lyuk-ásó vas; — poignet, v. métacarpe; —poitrine, f. e. mell; —port, m. külső kikötő; — portail, m. e. kapu; - poste, v.avancée; — propos, v. préface; fig. bevezetés; scène, m. e. szin; — seuil, m. küszöblépcső; — toit, m. arch. eszterha; — train, m. állás eleje; artil. böröc; ôter, amener l'= d'une pièce, ágyút leböröcközni; *felböröcközni ;* — veille, v. j surveille.

Avantin, v. crossette.

Avare, s. a. fösvény, zsugori. Avarement, adv. fösvényen. Avarice, f. fösvénység, kapzsiság.

Avaricieux, se, s. a. v. avare. Avarie, f. com. hajókár, hor-

gonybér.

Avarié, e, a. megrongált (hajó); megromlott (árúk). s'Avarier, v. r. hajókárt szenvedni

Avaste, i. mar. huja! A-vau-l'eau, adv. vizmenté*sulni.* vec (avek), prép. *-val. -vel* :

Avec (avek), prép. -val, -vel;
2. -tól, -től; séparer l'or
d'— largent, aranyt ezüsttől elválasztani; 3. avval;
il a pris mon manteau et
s'en est allé —, elvette köpenyemet és elment avval; 4.
fam. la montre et l'argent
—, órát és ráadásul pénzt;
— tout cela, mindezek ellenére.

Aveindre, v. a. ir. fam. eléhozni.

Aveline, f. spanyol mogyoró. Avelinier, m. sp. mogyorófa. Avenage, m. zabtized.

Avenant, e, a. megnyerő, kellemes; pal. v. avenir; 2. à l'—, v. à proportion.

Avènement, m. tronra jutas.
Avenir, advenir, v. a. ir. történni, esni; s'il avenait que, ha megesnék, hogy; avenant le décès de l'un des deux, kettőjük közül az egyiknek halál esetére; pal. il faut regarder la chose comme non avenue, a dolgot meg nem történtnek kell tekinteni.

Avenir, m. jövő; poét. utókor; 2. à l'—, adt. jövőre.

Avent, m. advent.

Aventure, f. eset, esemény, kaland; 2. véletlen szerencse; 3. dire la bonne —, jósolni; 4. à l'—, adv. vaktába; 5. d'—, par —, adt. történetesen, esetleg; à toute —, v. cas.

Aventurer, v. a. merni, kockáztatni; 2. s'—, v. r. veszélynek tenni ki magát. Aventureux, se, a. merész, vakmerő, kalandos.

Aventurier, m. h. portyázó, száguldozó; fig. —, ère, kalandor; k.-nő; 2. mar. v. flibustier.

Avenue, f. fasor; kapualja; 2. *sugárút; 3. com. vám. Avérer, v. a. igazolni, bebizonyítani.

Averon, v. haveron.

Avers, m. pl. házi állatok; juhok.

ben; fig. aller —, meghiu- | Averse, f. zapor.

Aversion, f. ellenszenv; utálat; fam. et fig. c'est ma bête d'—, halálba gyülölöm. Avertin, v. tournis; 2. v. fré-

nèsie.

Avertir, v. a. tudósítni; bejelenteni; inteni; 2. — en ami, barátilag meginteni.

Avertissement, m. intés, emlékeztetés, intelem; 2. jelentés, hirdetés, közhírré tétel; 3. litt. tudósítás; előszó; előleges tudni való.

Aveu, m. vallomás, vallástétel; 2. beleegyezés, helybenhagyás; 3. vélemény; 4. homme sans —, csavar-

gó, kóborló.

Aveugle, s. a. vak; un—né, pakon született; c'est un— sans bâton, mindentől meg van fosztva; poét. l'—enfant, ámor; 2. obéissance—, föltétlen engedelmesség; 3. à l'—, en—, v. aveuglément, 4. an. intestin—, vakbél.

Aveuglement, m. v. cécité; fig. tudatlanság; szemfény-

vesztés.

Aveuglément, adv. fig. vakon; vaktában; meggondolatlanul.

Aveugler, v. a. megvakitani; 2. csillámítni, kápráztatni; fig. elvakítni; 3. s'—, v. r. megvakítni magát; fig. elvakulni.

à l'Aveuglette, adt. fam. tapogatva, vaktában.

Avictuaillement, v. avitaillement.

Avide, a. vágyó; sóvár; kapzsi; —ment, adv. sóvárgva, kapzsin, vágyakodva. Avidité, f. vágyakodás; só-

várság; heves vágy.

Avilir, v. a. értéktelenné tenni; fig. lealacsonyítani, gyalázni; megbecstelenítni; 2. s'—, v. r. értékét veszteni; fig. elaljasodni. Avilissement, m. lealacso-

nyitás; elaljasodás.

Avilisseur, m. lealacsonyító. Aviner, v. a. borba áztatni; futaille —ée, szöllőzöld hordó; fig. un homme —é, részegember.

Aviron, m. evező; e. rúd. Avironner, v. a. mar. evezni. Avironnerie, f. evező-készítés. Avironnier, m. ev. készítő.

Avis, m. vélemény, nézet; pal. szavazat; aller aux—, szavazni; 2. tanács, javaslat; fig. il y a jour d'—, még van idő a gondolkozásra; 3. tudósítás; intés; com. lettre d'—, tudósító levél; donneur d'—, tanács adó.

Avisé, e, a. okos, ovatos; mal —, félrevezetett.

Aviser, v. a. v. avertir; 2. q. fam. észrevenni vkit; 3. v. n. gondoskodni vröl. s'—, v. r. de qc. kigondolni vmit; 2. merészelni; de quoi s'avise -t-il? mit merészel?

Avissure, avisure, f. hajték. Avitaillement, m. élelmezés. Avitailler, v. a. élelmezni.

Avitailleur, m. élelmező. Avivage, m. csiszárolás.

Aviver, v. a. sikárolni; — des couleurs, színeket elevenítni; s'—, v. r. élénkülni.

Avives, f. pl. vét. nyakmirigyek.

Avivoir, in. dor. aranyozó kés.

Avocasser, v. n. fam. zugügyvédkedni.

Avocasserie, m. fam. jogcsavarás.

Avocassier, m. fam. jogcsavaró.

Avocat (-ka), m. ügyvéd; — fiscal, ügyész; — général, államügyész; fig. —, e, szószóló, sz.sz.-nő.

Avocatoire, a. lettres —s, visszahívó levél (külföldön levő alattvalóhoz).

Avocette, f. icht. kardorrü hal.

Avoine (a-voâ-ne), f. bot. zab;
— folette v. haveron;
paille d'—, z.szalma; —
des prés, iirezab; — jaunâtre, sárgaz.; — noir, borostás z.; fig. cet homme

a reçu de l'—, kikosarazták; 2. agr. les —s, pl. lábán álló z.

Avoinerie, f. zabföld.

Avoir, v. a. ir. birni, lenni (-nak,-nek); chaud, melegnek lenni; — pour agréable, helybenhagyni; pour but, szándékozni; 2. - à, j'ai à lui dire, meg kell neki mondanom; 3. p. il n'est rien telle que d'en —, mindent meggyöz a pénz; en —, contre qui en avez-vous? kire haragszik? en —, gazdagnak lenni; tant y a, annyi bizonyos; vous en aurez, megkapja részét ; 4. v. imp. y —, il y a deux ans, ez előtt két évvel; il y en a, vannak emberek; 5. v. aux. il a aimé, szeretett; la lettre qu'il a eu, a levél, melyet kapott; 6. —, m. birtok; cette maison est une belle —, e ház szép birtok; com. adott, fizetett; veuillez examiner mon —, vizsgálja meg követelésemet; le doit et l'—, tartozik, követel.

Avoisinement, m. v. avoisiner; 2. fig. közeledés.

Avoisiner, v. n. határosnak lenni; poét. un arbre qui —e les cieux, egekig érő fa. 2. s'—, v. r. közeledni.

Avortement, m. v. fausse couche; vét. elvetélés.

Avorter v. n. idétlent szülni; vét. elvetélni; fig. son dessein avorta, célja nem sikerült.

Avorton, m. gyermekvesztés. Avouable, a. bevallható.

Avoué, m. ügyvivő; h. templomvéd.

Avouer, v. a. megvallani, bevallani; elismerni; p. — la dette, hibáját elismerni; 2. jóváhagyni; 3. s'—, v. r. v. se réclamer.

Avoyer, v. a. mar. támadni (szélről).

Avril, m. áprilhó; icht. poisson d'—, közmakár; pr. poisson d'—, kerítő; don-

ner un poisson d'— àq. bolonddá tenni vkit; poét. l'— de mes jours, éltem tavasza.

Axe, m. tengely.

Axillaire, a. nerf, veine —, honalj-ideg, ér; glandes —s, h. mirigy.

Axinite, v. épidote.

Axiome, m. sarkelv.

Axonge, m. háj; verr. — de verre, üvegtajt.

Aze, m. g. p. szamár. Azèle, f. ent. kétröpű.

Azérole, f. naspolya.

Azimuth, azimut (-ute), m. tetőkör.

Azote, s. a. chin. légeny;
—é, e, a. légenytartalmú.
Azoth, m. alch. ércek alapszere; általános gyógyszer.
Azur, m. színelet; — mail,
halványkék; — de roche.

halványkék; — de roche, lazurpat; fig. l'— de ciel, azurkék.

Azyme, s. a. kovásztalan; pain —, k. kenyér.

B.

B, m. b betü; ne parler que par F et par —, folyvást káromkodni; pop. il est marqué au —, megjelölte a természet (az az pupos, sánta stb.); fig. gonosz ember.

Babeurre, m. iró.

Babiche, v. bichonne.

Babil, m. fecsegés; ch. nyomot vesztett eb csaholása. Babillage, m. fecsegés.

Babillard, e, s. a. fecsegő; vén. csaholó; 2. le —, orn. zöldrigó; 3. la — e, barázdabillegető.

Babiller, v. a. fam. fecsegni, locsogni; ch. csaholni (nyomot vesztve).

Babine, f. gamba, ajak; il s'en est donné par les —s, mindennek nyakára hágott.

Babiole, f. játékszer; fig. il ne s'amuse qu' à des — s; csekélységekkel bibelődik Baboucard, m. oin. halászmadár.

Babouche, f. papucs.

Babouin, m. közönséges ebfaj; 2. torzkép; pv. faire
baiser le — à q. vkit kellemetlen dologra kényszerítni; 3. fam. m. —e, f. málészájú, bámész.

Bac (bak), m. komp; jard. öntözési medence; brass. erj-edény; sucr. áztató kád; — à choux, mészvíz-

gödör.

Bacaliau, m. száritott tökehal.

Baccalauréat (ba-ka-lô-ré-â), m. koszorús.

Bacchanal (ba-ka), m.lárma; faire du —, pokoli lármát csapni.

Bacchanale, f. hacchus ünnepe; fig. tivornya.

Bacchanaliser, v. n. g. p. dő-zsölni.

Bacchant, e.s.a. bacchus papja; — nöje; fig. dözsönc; kicsapongó nő.

Bacchie (bak-), f. path. borhimlő.

Bacchique (ba-ki-ke), m. toborzó (vers); 2. a. v. bachique.

Bacchus (ba-kus), m. bor istene; fig. bor.

Baccifère (bac-si), a. bot. bogyós.

Bacciforme, a. bot. bogyó alakú.

Baccivore, s. a. bogyóevők. Bacelle, v. bachelette.

Bachasse, f. é. rur. tó töltése. Bachasson, m. pap. csege.

Bachat, m. pap. kölyülik; it. kölyü; 2. —, ange à co-chon, disznóválu.

Bâche, f.ponyva; kocsi-ernyő; drap. cséveláda; pêch. hú-zóháló.

Bachelette, f. g. p. cavira, cevere.

Bachelier, m. tanárjelölt; 2. autrf. apród; it. fiatal kérő; 3. céh ifjabbika.

Bâcher, v. bâche.

Bachique, a. fête —, bacchusinnepély; liqueur —, szőllőnedv.

Bachon, m. vign. boros putton.

Bachot, bache, m. komp; révladik.

Bachotage, f. kompon átjárás; 2. révbér.

Bachoteur, m. révész. Bachotte. f. halasbárka.

Bachou, m. vign. v. bachon; 2. bouch. — ou bachoue,

beles putton.

Bacile, m. bot. csimpaj.
Bâclage, m. mar. kikötés; 2.
révpénz; 3. kikötő elzárása.

Bâcler, v. a. bereteszelni; mar. kikötni; — un port, kikötőt elzárni; fam. tíltúl végezni vmit.

Bâcleur, m. mar. révzáró. Bacovier, m. bot. pizangfa. Bacule, v. croupière. Badail, m. pêch. húzóháló.

Badaud, e, s. a. málészájú. Badauder, v. a. bámészkodni; — erie, f. bámészkodás; ne faire que —s, trécselni.

Badiane, v. anis. Badigeon, m. köragasz;

sculp. szobrász-tapasz.
Badin, e, s. a. tréfás, enyelgő.
Badinage, m. tréfa, enyelgés;
2. kacsavadászat.

Badinant, m. man. lógós.
Badine, f. sétapálca; lovagveszsző; ser.—s, tűzfogó.

Badiner, v. n. v. plaisanter; fam. il ne —e pas, érzékeny, ingerlékeny; 2. v. tailler; mod. lobogni.

Badinerie, v. bouffonnerie. Bafouer, v. a. *lehordani*, *szid-*

Bâfre, f. pop. zabálás; Bâfrer, v. a. pop. zabálni. Bâfreur, m. pop. zabáló.

Bagage, m. málha; tábori szer; fig. et fam. il n'a qu'un mince —, keveset irt.

Bagarre, m. fam. lárma, zaj, zsibongās; fig. se tirer de la —, kivergödni a bajból. Bagasse, bagace, f. sajtolt cukornád; coutur. ócska rojtok; écon. olajsonkoly.

Bagatelle, f. csekélység; fig. pl. hasztalanságok, apró-

ságok; fig. ostobaság, balgaság; s'amuser à la —, hasztalanságokkal bibelődni; 2. 'aimer la —, szeretközéssel foglalkozni; 3. —! hiábavalóság!

Bagne, m. rabszolgaház; 2.

gályabörtön.

Bagnolet, m. — lette, f. féllepel; 2. mar. kátrányozott vitorla.

Bague, f. gyűrü; fig. ékszer; it. v. sinécure; prat. — et joyeux, ingó vagyon (nő halála után); fig. sortir vie et —s sauves, baj nélkül menekülni; man. jeu de —, karikajáték.

Baguenaude, f. bot. puk-

kantó dudafürt.

Baguenauder, v. a. bohóskodni.

Baguenaudier, m. fam. bohóc; 2. bot. hólyagos borsófa.

Baguer (ba-ghé), v. a. cout. redőzni; fércelni; 2. — sa future, arájának ékszere-

ket ajándékozni.

Baguette (ba-ghèt), f. v. badine; 2. bűvösveszsző; 3. — de fusil, puskaveszsző; — de tambour, dobverő; 4.arch. v.astragale; chand. gyertyaveszsző; mil. passer par les —, veszszőt futni; fig. obeir à la —, szigoruan engedelmeskedni.

Baguetter, v. a. chap. pál-

cázni.

Baguier, m. ékszertok.
Bahut (-hu), m. láda; arch.
pierre en —, domborkő;
jard. plate-bande en dos
de —, domború ágy.

Bahurier, m. ládakészítő.

Bai, e, a. man. pej.

Baie, f. bot. bogyó; — de café, kávébab; — genièvre, fenyümag; fam. il m'a donné la —, rászedett; arch. ablak-, ajtónyilás; géog. tengeröböl.

Baigner (be-nié), v. a. füröszteni; usztatni; fig. la rivière baigne les murs de la ville, a folyó locsolja a város falait; — son visage des pleurs, arcát könyekkel áztatni; 2. se—, v. r. fürdeni; — dans les larmes des malheureux, a boldogtalanok könyein gyönyörködni; 3. v. n. ázni; fig. — dans son sang, vérében uszni; izzadni.

Baigneur, se, s. a. fürdő; fürdő-vendég; fürdős; für-

dő-köpeny.

Baignoir, m. fam. fürdőhely; -e, f. fürdés-kád; 2. th.

páholy.

Bail. m. pl. baux, haszonbér, haszonbérbe adás: 2. pv. cela n'est pas de mon—, nem az én dolgom: fig. d'amour, szerelmi igéret.

Baillarge (ba-lyar-), m. agr. tavaszi árpa.

Bâillement, m. ásitás.

Bâiller (ba-lyié), v. a. asitni; flg. tátogni.

Bailler, v. a. bérbe adni; pv. vous la lui baillez, elhiteti vele.

Baillet (ba-lyè), a. testszin; man. cheval —, kese.

Bâilleur, m. ásí ozó: pv. un bon — en fait bâiller deux, egy bolond százat csinál.

Bailleur, m. bailleresse, f. haszonberhe adó.

Bailli (ba-ly), m. baillive, f. tisztartó; t.-né; 2. tarto-mánynagy: 3. t.-biró.

Bâillon (ba-lyon), m. szájpecek; fig. mettre un — à q., elhallgattatni vkit.

Bâillonner (ba-lyo-né), v. a. fölpeckelni; kivülről elzárni.

Bailloque (ba-lyo-), f. plum. tarka structoll.

Bain, m. fürdő; 2. v. baignoire; für.-szoba; fürdő-ház; —s russes, izzasztó f.; — de pieds, lábvíz; 3. fond. le métal est en —, az érc olvadásban áll; arch. — de chaux, oltott mész; teint. mettre au —, kádba tenni.

Baionnete, f. szurony; croiser la —, szuronyt szegezni; fig. katonaság.

Bai-rouge, f. z. gyűrüskigyő.

Baisemain, m. féod. kézcsók; fig. à belles —s, bókolva. Baisement, m. lábcsók (zöldcsütörtökön).

Baiser, v. a. csókolni; 2. je vous —e les mains! iron. köszönöm szépen! pv. — le cul de la vieille, makkot sütni (tétlenül állni); 2. se —, v. r. csókolózni; fig. ćrintkezni; 3. nöszni; 4. —, m. csók; cath. — de paix, békecsók.

Baiseur, —se, s. a. csókolózó.

Baisotter, v. a. fam. csókolgatni, nyalakodni.

Baisse, f. com. csökkenés; 2. apadás (vízé).

Baisser, v. a. leereszteni; la tête, fejét lehorgasztani; — les yeux, szemét lesütni; — la voix, hangját mérsékelni; — le ton, alázatosan, ovatosan bezzélni; fig. — le prix d'une marchandise, árut olceóbhan eladni; 2. v. n. apadni; le jour —e, alkonyodik; com. csökkenni; riv. vizmentében hajózni; 3. se —, v. r. lehajolni; pv. il n'a que se — et en pendre, a galambok sülve röpülnek szájába ; tête baissée, vaktáhan.

Baissier, m. com. csökkenésre nyerészkedő.

Baissière, f. maradék; boire la — du vin, maradékbort kiini.

Baissoir, m. sal. viztartó. Bajou, m. riv. emelőrűd.

Bajoue, f. disznó áll.
Bajule, m. kormányzó; 2.
h. eccl. kereszt és gyertyahordozó (körmenetekné).

Bal, m. táncvigalom; jeu. mettre une carte au —, egy kártyára rakni; fig. donner le — à q., vkit jól lehordani.

Baladin, e, m. f. bohoc.

Baladinage, m. p. u. — d'esprit, hitvány élc.

Baladoire, m. húcsu.

Balafre, f. sebhely, forradás (arcon).

Balafrer, v. a. megsebesitni (arcon).

Balai (-lè), m. seprő; manche à -, seprőnyél; pv. il n'est rien tel qu'un - neuf, uj szita szegen függ: ch. fark.

Balais, a. rubis —, halvány rubin.

Balance, f. mérleg; t. t.—
d'essai, kisérlő m.; — à
bascule, hidm.; —s fines,
aranym.; — à peson, csapóm.; phys. — hydrostatique, vizm.; com. d'un
compte, v. solde; fig. súlyegyen; fin. faire la —, leszámolni egymá-sal; fig.
étre en —, habozni; 2.
fig. összehasonlítás.

Balancement, m. ingás; in-

gadozás ; it. fig.

Balancer, v. a. ord. fig.
egyensulyban tartani; —
une affaire, ügyet megfontolni; elle fut longtemps
—ée, sokáig habozott; 2.
se —, v. r. lebegni; lengeni; egyensúlyt tartani.

Balancier, m. mérlegkészítő; méc. – d'horloge, órainga; mon. pénz verővas;

h. n. billegők.

Balancoire, f. hinta. Balandran, m. esőköpeny.

Balanite, f. balanus (-ce), m. megkövesült süvencs.

Balasse, f. szecskazsák.

Balaste, m. mar. alteher.

Balastri, m. com. aranykelme.

Balayage, m. söprés.

Balayer, v. a. söpörni; fig. le vent du nord —e l'air, a felszél tisztitja a levegőt.

Balayette, f. sepröcske. Balayeur, se, s. utcaseprö,

seprő.

Balayeures, f. pl. söpredék, szemét.

Balbutiement (-cîment), m. hebegés, dadogás.

Balbutier (-cié), v. n. hebegni, dadogni; 2. v. a. fecsegni, locsogni.

Balbusard, m. orn. ráró.

Balcon, m. erkély; ablakkarfa. Baldaquin (-kein), m. menyezet; lit à —, v. dais.

Baleine (-lène), f. cet, bálna; halcsont; blanc de —, b.velő; huile de —, b.zsir; pêche des —s, cethalászat.

Baleiné, e, a. halcsontos. Baleineau, m. fiatal cet.

Baleinier, m. cethalász; vaisseau —, cethajó; com. halcsontkereskedő.

Balénas (-ná), m. bálnacsök. Baleston, m. mar. vitorlarid.

Balèvre, f. also ajak.

Baliné, f. málha-daróc. Balise, f. mar. horgonyjel.

Baliser, v. a. mar. horgonyjeleket rakni.

Baliseur, m. riv. parti ör.

Baliste, m. icht. hegyes orrū csuka.

Balivage, m. e. f. utófák megjelölése.

Baliveau, m. e. f. utofa; d'échaufaudage, állásfa.

Baliverne, f. fam. bohóság. Baliverner, v. n. fam. bohóskodni.

Ballade (ba-la-), f. regedal. Balladère, f. tánchely.

Balle, f. labda; fig. à vous la —, önön a sor; it. önt illeti; fam. renvoyer la —, más nyakába háritani (v.mit); 2. golyó; pv. ce sont —s perdues, kárbaveszett; 3. bot. polyva; héj, hám; 4. com. köteg; imp. et pap. bál; fig. rimeur de —, rosz költő.

Baller, v. danser.

Ballet (balè), m. színtánc; p. faire une entrée de —, hirtelen jönni és hirtelen távozni.

Ballon (ba-lon), m. szél-labda; fig. v. enfler; chi. lombik; phys. léghajó; fig. et fam. irodalmi kisérlet; 2. pot. agyaggöröngy.

Ballonner, v. a. méd. duzzadni; 2. se —, v. r. fölfu-

valkodni.

Ballot (ba-lo), m. com. kötegcse; fam. voilà ton —, nesze batyud.

Ballote, f. bot. holt csalán; -noire, pemet.

Ballottage, m. golyóvali sza- | Banalité, f. féo. kényszerítő szavazás.

Ballotte (ba-lo-te), f. szavazati golyó.

Ballotter, v. a. ide-oda lökni, rázni, ingani; fig. megfontolni, meghányni-vetni; 2. — q. bolonddá tenni (v.kit); v. n. labdázni, golyózni.

Ballottine, f. cuis. füszerezett húsdarab.

Balnéable, a. fürdésre való. Balocher, v. a. p. u. kocsikázni.

Balourd, e, s. a. oktondi, pimasz.

Balourdise, f. oktondiság, pimaszság.

Balsamier, v. baumier.

Balsamine, f. bot. papucsvirág; — ne me touchez pas, ne nyulj hozzám; — mâle, magrugó.

Balsamique, a. balzamos, b. illa**t**u.

Balsamite, v. menthe coq.

Balustrade, f. oszlopos korlát; kartámasz.

Balustre, m. díszkorlát; arch. duzadék.

Balustrer, v. a. díszkorláttal ellátni.

Balzan, a. man. fehérlábu kese.

Balzane, f. man. fehér folt (ló lábán).

Bambin, m. fam. kis fiu. Bambochade, f. aljas festé-

szet.

Bamboche, f. sodronybáb; fig. pöttön; 2. com. bambuszpálca; 3. pop. pl. dőzsölések; —er, v. a. pop. dőzsölni; —cheur, m. pop. korcsmahös.

Bambochon, m. sodrony-bábocska.

Bambou, m. bambusznád. Ban, m. kihirdetés (jegyeseknél); hirdetmény; had-

fölhivás; 2. számkivetés; 3. h. bán; 4. com. csalánszövet.

Banal, e, a. féo. kényszerítő: moulin —, zsarmalom; fig. elcsépelt, kopott, mindennapi; coeur —, v. trivial. 1 jog; — des moulins,örlési kënyszer; fig. mindennapiasság.

Banana, f. pizáng-füge. Bananier, m. pizángfa.

Banc (ban), m. pad; mar. — de gallère, evező pad; — de sable, zátony; — des poissons, költöző halak; car. — de pierre, köréteg.

Bancal, e, s. a. pop. görbelábú.

Bancasse, f. mar. hajó-szekrény (ágy, asztal stb. számára).

Bancelle, f. lóca.

Bancroche, s. a. pop. löcslábú.

Bandage, m. kötelék; chir. sérkötő; 2. keréksin.

Bandagiste, m. sérkötő-csináló; sérsebész.

Bande, f. kötő, kötelék; d'une saignée, érpólya; — de papier, papirszelet; sous —, keresztkötés; arch. párkány; astr. — de Jupiter, Jupiter karikái; 2. sereg, csapat; fair — à part, különválni; vitr. de plomb, ablakólom.

Bandeau, m. homlokkötő, szemk.: fig. faire tomber le — de dessus les yeux de q., vkit fölvilágosítni.

Bandelette, f. kötszalag; csik.

Bander, v. a. bekötni; 2. feszitni; v. tendre; fig. föllázitni; 3. v. n. feszülni; 4. se —, v. r. föllázadni; ellenszegülui. nór.

Bandereau, m. trombita-zsi-Banderole, f. lobogó; trombita-bojt; kardszij.

Banderoler, v. a. föllobogózni. nière.

Bandière, f. mar. v. ban-Bandit, m. rablo, haramia; 2. csavargó; fam. il est iait comme un —, gyanus külsejű.

Bandoulier, m. utonálló, szegénylegény; pop. gaz, semmirekellő.

Bandoulière, f. vállsallang; icht. fürtfogú.

Bane, f. baneau, m. szatyor, gyékénykosár.

Bang, m. bot. borpálma. Banlieu, f. határ, tilhatár. Bannasse, f. hamuhordó.

Banne (ba-ne), f. vászondarab (kirakatban); charr. kas; it. takaró, ponyva; v. bâche; charb. szénkas.

Banneau, m. putton.

Banner, v. a. ponyvával befödni.

Banneret (ba-n'ré), m. seigneur —, zászlósúr.

Banneton (ban-n'ton), m. halasbárka; boul.—s, sza-kasztó.

Bannette (ba-nè-te), f. charr. v. banne; — à bouchons, dugaszkosár.

Banni, m. száműzött; 2. –, e, v. bannir.

Bannière (ba-niè-re), f. mar. lobogó; fig. se ranger sous la — deq., vki pártjához szegődni.

Bannir (ba-nir'), v. a. száműzni; fig. kirekeszteni; elüzni; — toute pudeur, minden szemérmet levetkezni; se —, v. r. önkényt lemondani; távozni; — elválni.

Bannissable, a. száműzendő. Bannissement, v. exil.

Banque, f. váltó-űzlet; 2. jegybank; jeu. játékbank; imp. faire la —, munkáso-kat kifizetni; it. fig. bolonddá tenni.

Banqueroute, f. tönk; fig. faire —, szavát megszegni. Banqueroutier, m., -ière, f.

bukott.

Banquet (-kè), m. lakoma; dév. le sacré —, Ur vacsorája.

Banqueter, v. n. lakmározni.

Banquette, f. párnás pad; hydr. emelkedett ösvény; jard. élő sövény; fort. mellvéd.

Banquier, m. bankar.

Banquise, f. mar. jégzátony.

Banquiste, m. javos.

Bans, m. pl. ch. vacok. Banse, f. árúkosár. Baptême (ba-tême), m. théo. keresztelés; beszentelés.

Baptiser (ba-thi)-, v. a. keresztelni; fam. — q., csufnevet adni (vkinek).

Baptismal, e, (bap-tis-mal), a. keresztségi.

Baptiste (ba-tis-te), m. Saint-Jean —, ker. szt. János.

Baptistère (ba-tis-), s. a. anc. keresztelési kápolna. Baquet (-kè), m. csöbör, kád; éc. rur. fejőrocska.

Baqueter, v. a. bât. lepárolni (vizet).

Baquette, f. tir. fogó.

Baquier, v. colonnier.

Bar, bard, m. bât. hordszék; riv. csónak.

Baragouin, m. badar beszéd. Baragouiner, v. n. érthetlenül beszélni; 2. v. a. hadarni.

Barandage, m. cout. tilos halászat.

Barange, f. sal. válaszfal.

Baraque, f. deszkasátor; 2. kunyhó.

Baraquille, f. cuis. vagdalthús pástétom.

Baratte, f. köpülő.

Baratter, v. a. köpülni; 2. com. cserevásárt űzni.

Barbacane, f. fort. lörés; arch. pöce.

Barbare, a. embertelen; gr. idegenszerü; 2. m. vad.

Barbaricaire, m. t. t. szőnyegszövő.

Barbarie, f. kegyetlenség; kegyetlen tett.

Barbarisme, f. gr. idegenszerüség.

Barbe, f. szakál; faire sa —, borotválkozni; p. — bien etuvée est à demi rasée, a ki mer, az nyer; fam. jeune —, éretlen fickó; 2. serte, taják, taraj, tollzászló; 3. man. barbáriai ló.

Barbeau, m. icht. marna; 2. bot. v. bluet.

Barbelé, e, a. ágas, kampós. Barberie, f. borotválás mestersége; borbélyműhely.

Barberot, m. g. p. rosz borbély.

Barbet, te, s. a. uszkár. Barbette, s. a fort. v. banquette: 2. v. guimne.

quette; 2. v. guimpe. Barbier, m. borbély.

Barbifier, g. p. v. raser.

Barbillon, m. kis márna; bajuszszál (halaknál); vét. nyelvfekély; ois. píp.

Barbon, m. iron. venember; bot. tevekáka.

†Barbonnage, m. mogorvaság.

Barbot, m. mar. gályarabok borbélya.

Barbote, f. icht. folyami menyleg.

Barboter, v. a. gágogni; csőrrel turkálni az iszapot; fam. sárban botorkálni.

Barboteur, v. canard privé. Barboteuse, v. coureuse.

Barbotine, f. giliszta-mag; pot. agyagiszap.

Barbouillage, m. mázolás; szózavarék.

Barbouiller, v. a. mázolni; maszatolni; 2. hadarni; 3. bepiszkitni; 4. se —, v. r. bepiszkitni magát; beborulni; pop. se moquer de la —ée, mivel se törödni.

Barbouilleur, m. mázoló; maszatoló; hadaró; cin-

Barbouquet, vét. v. bouquet. Barbout, f. suc. rögcukor.

Barbu, m. icht. bajuszos orsóhal; —, e, a. szakálos; bot. fanodó; 2. —è, f. v. canelet; jard. bujtovány.

Barbuquet, m. path. var. Barcade, f. man. egy tereh ló (hajóra szállitandó).

Barcelonnette, f. gyermek-ágy.

Bard, v. bar.

Bardane, v. glouteron.

Barde, f. lópáncél; cuis.
— de lard, szalonnaszelet;
sel. —, bardelle, sima nyereg; 2. csatadalnok.

Bardeau, m. zsindely; 2. v. mulet.

Barder, v. a. páncélozni (lovat); bât. rakni (köveket); euis. spékelni; fig. il est —é des ordres, rendjelekkel van megrakva.

Bardeur, m. saroglyahordó. Bardin, m. agr. muskatályalma.

Bardit (-dite), m. h. anc. csatadal.

Bardot, m. öszvérke; fig. kötekedés céltárgya.

Baret (-rè), m. barcagás (elefántról); —er, v. a. barcagni.

Barge, f. orn. mocsári szalonka; 2. széna-, farakás; 3. mar. bárka.

Barguette (-ghète), f. komp. Barguignage (-ghi-nia-), v. irrésolution.

Barguigner (-ghi-nié), v. a. fam. habozni, késedelmezni. Barguigneur, se, s. a. késedelmező.

Barigue, f. pêch. varsa.

Baril (bari), m. hordócska; com. bodony; mil. pl. —s à bourse, erszényhordó.

Barillage (-ril-ya), m. mar. hordók; 2. com. faire le —, bort palackokba fejteni.

Barillar, —d, m. mar. pincemester.

Barillet, m. hordócska; an. —, caisse, füldobüreg; horl. óradob; hydr. köpü; luth. henger.

Bariolage, ect. v. bigarure ect.

Baritel, m. expl. emelőcsiga. Barium (-ome), m. ehi. súlyany.

Barjelade, f. agr. elegytakarmány.

Barlong, ue, a. csücsös; arch. csücsös négyszög.

Barnache, barnaque, barnacle, barnicle, f. orn. örves lüd.

Baro'macromètre, m. súlymérő; —mètre, m. légm.; —métrie, f. légméréstan; —métrique, a. légmérői.

Baron, ne, s. báró, -nő; — nage, m. bárói méltóság; —net, m. angol báró; — nial, e, a. bárói; —nie, f. báróság.

Baroque, a. kajsza (gyöngy); fig. különös, csudálatos, vadfurcsa.

Barosanème, m. phys. szélmérő.

Baroscope, v. baromètre. Barot, v. bau.

Barotte, f. gyümölcs-putton. Barque, f. sajka; teint. kád; fig. conduire la —, dolgait intézni; poét. passer la de Charon, meghalni.

Barquerolle, m. mar. parti cs onak.

Barquette, f. riv. lélekvesztő; cuis. fánk.

Barrage, m. sorompó; com. himes vászon; vámpénz.

Barrager, m. vámszedő.

Barras, v. galipot.

Barre, f. rúd; fig. cet homme est une —, ez ember szilárd; keresztfa; arch. korlát; ch. armes de la —, agyar; imp. hézag; man. rekeszrúd; mar. faretesz; mus. ütenyvonal; 2. tollvonás; jeu. buvósdi; fig. partir de —s, hirtelen elutazni.

Barreau (bâ-rô), m. rostélyrúd; prat. törv. terem; iigyvédség; imp. sajtó fordítója.

Barrer, v. a. elzárni; keresztül hűzni; fig. — le chemin à q., vkinek utjában állani; vét. bekötni; pal. megoszlani; 2. ch. ingadozni (nyomon).

Barrette, f. birétom; fig. parler à la — de q., vmit vkinek orra alá dörzsölni; horl. tolltő.

Barreur, m. ch. kopó (özek-re).

Barricade (ba-ri-), f. torlasz. Barricader, v. a. torlaszolni; 2. se —, v. r., magát eltorlaszolni; fig. elzárkózni.

Barrière (bâ-rière), f. védrostély; sorompó; 2. korlát; 3. védfal; fig. akadály, válaszfal; 4. com, vám; vámpénz; város kapuja.

Barriquaut, m. hordócska. Barrique (ba-ri-),f.öreghordó. Barrolement, m. prat. p. u. halasztás.

Bas, (bâ), m. harisnya; — d'homme, de femme, férfi,

női h.; cela lui va comme un — de soie, mintha rászabták volna; cuis. – de soie, kocsonya; 2. alsórész, allj: le — du ventre, alhas; le — de la robe, szegély; au — de la montagne, a hegy alljában; 3. adv. — les armes! *le a fegyver*rel! mettre pavillon —, megadni magát, it. fig; le malade est bien —, a beteg nagyon roszul van; fig. ıl est bien —, a dolog végére jutott; il faut le tenir -, kurtán kell fogni; 4. adt. à —! el vele! mettre à —, lebontani; en —, alant; allez en —, menjen le; commencez par en —, kezdje alulról; d'en —, alulról fölfelé.

Bas, se, a., alacsony; le temps est —, az idő borult; les eaux sont — ses v. basse; fig. les eaux sont — ses chez lui, erszénye lapos; la vue — se, rövidlátó; pv. faire parler q. d'un ton plus —, beljebb szedetni a gyeplőt vkivel; 2. alsó; — clergé, alpapság; le — étage, földszint; géo le Bas-Pays, Németalföld; 3. sekély; 4. aljas; pórias.

Basalte, basaltine, f. miner. somla; —tique, a. somlatartalmú.

Basane, f. kikészített juhbőr. Basané, e, a. napbarnította. Basanite, m. kémkő.

Bascule, f. sadarfa; csapódeszka; — de chaleur, kályha - csappantyú; — d'un puits, kútyém; jouer à la—, v. balancer; 2. hídmérleg.

Base, f. arch. talap; — d'une colonne, oszlop töve; alap; it. fig; méd. alkatrész; fort. alaptér; géom. alapvonal; opt. gyűtér.

Baser, v. a. fig. alapitni; se — v. r. alapulni.

Bas-fond, m. lapály; mar. cseke, sekély.

Basi'fication, f. chi. aljitás;
—gyne, m. bot. termetar-

tó; —laire, a. an. os —, ékcsont.

Basile, m. Vazul; fig. szenteskedők és rágalmazók jellege; les Basiles de l'instruction publique, a jezsuiták.

Basilic, m. bot. bazsalikom; 2. h. n. tokár.

Basilicon, m. bot. kertizsálya; ph. sebkenőcs.

Basilique, f. székesegyház. Basque, f. lebbeny; géo. m. biskáji; mus. tambour de —, csörgő doh.

Basquine, f. halhéjas szoknua.

Bas-relief (-lièf), m. féldombormű.

Basse', f. mus. mélyhang;
bőgő; — continue, számzott alhang; p. c'est la —
continue de son discours,
mindig egy bakot nyúz;
hydr. pl. — s, sekélyek; —
cour, f. baromfi - udvar;
kocsi-udvar; fam. nouvelles de —, pletyka-hírek;
— eau, f. mar. apály; —
enceinte, v. fausse-braie;
— étoffe, f. ólommal vegyített ón; — fosse, v. fosse; — lisse, v. lice; — lissier, v. licier.

Bassement, m. fig. aljas, p6-rias.

Bassesse, f. fig. aljasság, alávalóság; alacsonyság.

Basset (ba-çè), m. borzeb; fig. pöttön.

Basse-taille, f. középhang; sculp. v. bas-relief.

Bassier, m. riv. zátony.

Bassin (ba-cein), m. csésze;
— à laver, mosdó tál; — de
garderobe, éji edény; 2.
medence; 3. meder; an. v.
bassinet; chir. — oculaire,
szemszilke; chap. nemeztábla.

Bassine, f. öblítő üst; imp. áztató-medence.

Bassiner, v. a. melengetni (ágymelegítővel); chir. borogatni; jard. nedvesítni.

Bassinet (ba-ci-né), m. serpeny; an. — des reins, vesemedence; bot. des près, v. renoncule, †vasföveg.

Bassinoire, f. *ágymelegítő*; — anglaise, v. chaufferette.

Bassinot, v. diablotin.

Basson, m. mus. bugósip; b. s. fuvó.

Bastant, e, a. fam. elegendő; être — pour qch. vminek megfelelhetni.

Baste, f. agr. tejeskanna; vig. mustkád; com. hárs-selyem.

†Baster, v. n. v. suffire; baste pour cela! elég! nem bánom!

Bastinguage, m. mar. gátna. Bastingue, f. mar. gatnavá-

Bastion (bas'-thion), m. fort. bástya.

Bastionner, v. a. sáncolni. Bastir, bastissage, v. bâtir. Bastonnade, f. botozás.

Bastringue, m. fam. csapszéktánc; 2. cincogó (zenész); 3. csapszék; bordélyház; boire un —, egy pohár bort fölhajtani.

Bastringuer, v. n. pop. gyanús_helyekre járni.

Bas-ventre, v. abdomen. Bat (bate), m. halfark.

Bât (bâ), m. hidnyereg; cheval de —, málhaló; it. fig. tökfilkó; p. chacun sait où le — le blesse, kinek kinek az ő bibéje fáj.

Bat-à-beurre, m. écon. köpülő; sell. tömszőr-poroló.

Bataclan, m. fam. zsibárú, ringyrongy.

Batade, v. patade.

Batadoir, m. mosószék.

Bâtage, v. péage.

Bâtail, v. battant de cloche.

Bataille, f. csata; fig. nádparipa; it. il a fallu donner bien des —s pour arriver à ce but, sokat kelle fáradnia, míg célt ért; peint. csatakép.

Batailler, v. n. fig. civakodni.

Bataillère, f. kavaróbot zsinegje. Batailleur, se, s. a. veszekedő.

Bataillon, m. zászlóalj; fam. elles a un — d'enfants, egy egész sereg gyermeke van.

Bâtard, e, s. a. fattyu; fig. nem valódi, hamis; 2. korcs; plante —e, korcsnövény; porte — e, mellékajtó; raff. sucre —, aljacukor.

Bâtarde, f. sell. hintó.

Bâtardeau, m. sarkantyúgát; fort. it.

Bâtardier, v. crible.

Bâtardière, f. jard. faiskola.

Bâtardise, v. bâtard.

Batate, v. patate.

Bâte, f. karima, szél.

Bateau, m. hajó; naszád, csónak; — à vapeur, gőz-hajó; pont de — x, hajó-hid; fig. il est encore étour-die du —, még nem pihente ki az út fáradalmait.

Batelage, m. szemfényvesztés; 2. nav. hajóbér.

Bateler, v. a. kormányozni ;
hajót megrakni.

Bateler, m. csónak.

Bateleur, m. szemfényvesztő; fig. bohóc.

Batelier, ère, s. a. hajós.

Batellement, v. battellement.

Bâter, v. a. öszvért nyergelni. Bâti, m. coutur. férc; men. keretfoglalás.

Bâtier, m. pop. otromba, pimasz; agr. baromhizlaló.

Batifodage, m. agyaghoriték.

Batifolage, m. fam. enyelgés. Batifoler, v. n. enyelegni.

Batifoleur, m. gyermekes ember.

Bâtiment, m. épület; sal. — . de graduation, párló.

Batine, f. vászonnyereg.
Bâtir, v. a. építeni; p. — des
châteaux d'Espagne, légvárakat építni; fam. —
sur le devant, pocakosodni;
coutur. fércelni; chap. ne-

mezt kallani. Bâtissage, m. chap. nemezelés. Bâtisse, f. kömives-munka; épület ; építészet.

Bâtisseur, m. építést kedvelö.

Bâtissoir, m. tonn. dongacsavar.

Batiste, f. batisztvászon, patyolat.

Bâton, m. bot; — de cire d'Espagne, pöcsétviaszrúd; fig. gyámol; arch. de colonne, cölöp ; mar. – à mèche, kanóctartó; mus. szünetjel; se retirer le blanc à la main, koldusbotra jutni; jeter des —s dans les roues, akadályokat az útba gördítni.

Bâtonner, v. a. botozni, megbotozni; pal. kitörölni.

Bâtonnet, m. botocska. Bâtonnier, m. botvivő; pal. — des avocats, ügyvédel-

nök. Batrachite, f.h.n. varangykö. Batrachoïde (-ko-), m. icht. békahal.

Battage, m. écon. cséplés; cséplőbér; manuf. – de la laine, gyapju-veregetés.

Battant, m. harangütő; arch. ajtószárny; serr. – de loquet, ajtókilincs; mod. fam — l'oeil, házifőkötő.

Battant, e, a. ütő; pluie —e, záporeső; habit tout – neuf, pop. ujdon-uj ruha.

Batte, f. súlyok, lapocka; à beurre, köpülő; sell. —s de la selle, nyeregparna.

Battée, f. rel. réteg.

Battefeu, m. acél (csiholásra).

Batteler, v. n. trécselni, csacsogni.

Battelement, m. arch. ereszcsatorna.

Batte-marée, f. orn. parti fecske.

Battement, m. verés, ütés; — de coeur, szivdobogás; de mains, tapsolás; arch. gáncsheveder; horl. ketyegés.

Batte-queue, f. orn. barázda-

billegető.

Batterie, f. verekedés, dulakodás; artill. ágyútelep; á. üteg : fig. changer de —, más eszközhez folyamodni; 2. arch. ütőkos; phys. – électrique, villany-telep.

Batteur, m. verekedő, öklész; t. t. — en grange, csēplő; ch. hajtó; fig. — de pavé, naplopó.

Battoir, m. sulyok.

Battoire, v. baratte.

Battologie, f. trécselés, teretura.

Battre, v. a. ir. verni, ütni; p. — q. comme un chien, jól elverni; csépelni; la lessive, sulykolni; le lin, tilolni; — les cartes, kártyát keverni; — le dernier, takarodót verni; fig. – le pavé, *csavarogni* ; – l'eau, kopaszt beretválni; még. — le peau, pufogatni; 2. v. n. le coeur bat, a szív dobog; fig. le coeur lui bat, szepeg; — le tambour, dobolni;—des mains, tapsolni; man. — la main, v. bégayer; 3. se —, v. r. verekedni; se — en retraite, harcolva hátrálni; fig. se — a la perche, hasztalanúl kinlódni.

Battu, e, a. chemin —, járt út; fig. les routes —es, vak szokás; vert, ütött, legyőzött; manuf. — d'or, aranyhimes; tir. m. du -, aranylemez.

Battue f. ch. hajtóvadászat; hajtók ; pêch. téli fészek.

Batture, f. aranyozás; aranyozási mézga ; 2. mar. v. basses.

Bau, m. mar. keresztgerenda. Baubis, m. ch. disznó-fürkész.

Baudet, m. v. ane; fig. oktondi; 2. fürészláb; 3. tábori ágy.

Baudir, v. a. ch. uszitni; 2. v. n. *örvendeni*.

Baudouiner, v. n. sárhítni (kancaszamarat).

Baudrier, m. kardsallang. Baudroie, v. crapaud de mer. Baudroyer, v. corroyer.

Baudruche, f. aranyverő hártya.

Bauffe, f. pêch. horogzsineg. Bauffrer, v. bâfrer.

Bauge, f. vadkan fertője; fig. et fam. ronda fészek; ch. evetfészek ; bat. tapasztoagyag; pop. avoir de toute à —, böviben lenni vminek.

Baume, m. bot. v. menthe; 2. pharm. balzsam; chi. — de souffre, *kénbalzsam* ; fam. je n'ai pas de foi à son —, nem adok hitelt szavainak.

Baumier, m. bot. balzsamfa; — tacamaque, b. termö nyarfa.

Bauque (bôk), f. bot. csuhu. Bauquin, m. verr. fuvóka.

Bavard, v. babi lard.

Bavardage, m. fam. locsogás; sortons du —! hagyjuk el a fecsegést!

Bavarder, v. n. fam. locsogni; kifecsegni; il —e toujours, folyvást trécsel.

Bavarderie, f. csacskaság. Bavardin, v. babillard.

Bavardise, v. bavardage.

Bavasser, v. bavarder. Bave, f. nyál, tajték; — d'un limaçon, csiganyálka.

Baver, v. n. tajtékozni.

Bavette, f. állazó; fig. tailler des — s, pletykálni; chir. karkötőcske.

Baveuse, f. icht. tintaféreg. Baveux, se, a. nyálazó; fam. fig. locskos szájú; cuis. ragaszos.

Bavocher, v. n. imp. maszatosan nyomni; grav. tisztátlanúl rajzolni.

Bayochure, f. impr. maszatos lenyomat.

Bavois (-oa), m. értékszab ási jegyzék.

Bayart, m. riv. saraglya. Bayer (bé-yé), v. a. bámulni, megbámulni; p. – aux corneilles, száját tátni.

Bayette, v. revêche. Bayeur, se, s. a. bámuló.

Bayonnette, v. baïonnette. Bazar, m. árúház; 2. rab-

szolgaház.

Béant, e, a. tátongó; fig. demeurer —, elámulni.

Béat, e, s. a. szenteskedő. Béatification, f. théo. boldoggá nevezés.

Béatifier, v. a. théo. boldoggá nevezni; fig. boldoggá tenni.

Béatifique, a. üdvözítő.

Béatitude, f. dev. üdvesség,

boldogság.

Beau, bel, belle, a. szép; enfant, szép gyermek; mar. la mer est belle, a tenger csöndes; se faire —, belle, piperközni; voir le — monde, művelt társaságban megfordulni; 2. faire feu, nagy tüzet rakni; il y a — temps, régen történt ; 3. ce n'est pas —, nem illik; 4. — m. belle f. litt. szép; Charles le bel, szép Károly; 5. beau, gallicismes: il fera — quand j'irai le voir, sohase fog *Látni*; avoir — faire, hasztalanul fáradni; vous nous la donnez belle, rászedni akarna minket; il me refusa bien et —, kereken megtagadta; de plus belle, mindig jobban; 6. en —, adt. voir tout en --, mindent szép színben látni; 7. tout-beau! lassan! 8. ch. —! feküdj!

Beaucoup, adv. sok; il sait —, sokat tud; 2.se réjouir —, nagyon örvendeni; à — près

adt. távolról se.

Beau-fils, m. mostoha fiú; 2. v. gendre; —frère, m. sógor; —père, m. mostoha apa; após; —pré, m. mar. előárboc; —semblante, v. prétexte.

Beauté, f. szépség; fig. szép; c'est une grande —, igen

szép nő.

Beauveau, béveau, biveau, beuveau, m. géom. szög-mérték.

Beauvote, f. agr. zsizsik.

Bec (béc), m. csőr; g. p. se
prendre de—avec q.; vkivel kötekedni; elle a le—
bien affilé, pereg a nyelve;
faire le—à q., vkit betanítni; riv. földnyelv; 2. t. t.—

d'âne (bé), *lyukvéső* ; chir. — de lièvre, *nyulajak*.

Bécabunga, m. bot. deréce szigoráll.

Bécarre (-kâre), m. mus. feloldójel.

Bécasse, f. orn. szalonka; 2. icht. gadóc; p. brider la —, rászedni.

Bécassine, f. orn. bárányszalonka; p. tirer la —, alat-

tomoskodni.

Bec-'bâtard, orn. m. tantalmadár; —courbé, m. orn. póling; —croisé, m. orn. kereszt-orrú; — de cigogne, — de grux, — de héron, de pigeon, v. géranion; de figue, m. orn. fügemadár.

Bécharu, m. orn. lángmadár. Bêche, f. jard. ásó; 2. ent. v. liset.

Bêchen, ben, m. bot. kukuba. Bêcher, v. a. fölásni (földet). Bêcher, m. h. n. kétpúpos teve.

Béchotage, m. jard. gyomlálás; —ter, v. a. gyomlálni. Becmares, m. pl. ent. ormányosok.

Béconquille, f. bot. hánytató gyökér.

Bec'quée, f. 'teli csörrel; — quebo, m. orn. magtörö holló; —quefleur, m. orn. delice; —queter, v. a. csipkedni; se =, v. r. csókolózni; —queteur, m. orn. csőrönd.

Bécune, f. icht. gadóc.

Bedaine, f. g. p. potroh; remplir sa —, bendőjét megtömni.

Bédaude, f. orn. szaricsóka. Bedeau, m. idész (egyetemi)

Bédegar, m. bot. csipkerózsabokor; 2. maszlagos nadragulya; 3. csipkegomba. Bédouide, f. orn. rétike.

Bée, a. tárva, nyitva.

Béé'merle, m. orn. locska selyemfarku: —nel, m. bot. kacskaring.

Béer, v. bayer.

Beffroi, m. örtorony; vészharang; harangláb.

Bégaiemment, m. dadogás.
Bégayer (bé-ghé-ié), v. a.
dadogni; man. fejét rázni.
Bègue, s. a. kebegő, dadogó.
Bèguettes, f. pl. serr. harapófogócska.

Bégueule (bégheule), f. fam. cifrálkodó; rátartó.

Bégueulerie, f. cifrálkodás. Béguin (bé-ghein), m. gyermekfőkötő.

Beige, bêche, s. a. festetlen gyapju; ennek szövete.

Beignet (bei-nié), m. fánk;
— de pommes, almás pite.
Béjaune, m. madárfi; fig.
ostoba; payer son —, beköszöntő lakomát adni.

Bélée, f. pêch. horogzsineg. Bêlement, m. bégés.

Bélemnite (bé-lèm), f. hiuzkő. Béler, v. n. bégni.

Belette, f. h. n. menyét.

Bélier, m. kos; h. anc. faltörökos.

Bélièvre, f. pot. fazekasagyag.

Béliner, v. n. vét. párosodni ; pop. nőszni.

Bélî'traille, f. pop. koldusfajzat; —tre, v. gueux.

Bella-done, belle-dame, f. bot. maszlagos nadragulya.

Bellâtre (bélâ-), m. szépenc ; 2. a. mesterkélt.

Belle, v. beau.

Belle'-à-voir, bot. v. belvé-dère; — dame, v. belladone; — des Italicus, f. bot. piros amarilla; — de-jour, f. bot. turbán-liliom; — de nuit, f. bot. hosszu nyakú méhpilis; orn. nádi rigó; — fille, f. mostoha leány; 2. v. bru.

Bellement, v. doucement.
Belle'-mer, f. mar csöndestenger; —mère, f. mostoha anya; napa; — pucelle, v. renoncule des
champs; — soeur, f. mos-

toha nővér; ángy. Bellie, f. bot. százszorszép

rükerc.

Belligérant, e, a. hadakozó. Bellingen, f. com. fél-gyapju szövet. Belliqueux, se, a. harcias. Bellissime, a. fam. nagyon szép; 2. f. bot. disztulipán. Bellon, m. path. ólomkór. Bellot, te, a. csinos. Belluge, v. esturgeon. Belnau, m. halmaztaliga. Bélone, v. orphie. Belouze, f. étam. cinlemez. Belvéder, belvédère, m. széplak; bot. seprőjeneszter. Belzebuth, m. ecr. öreg ördög. Bénatage, m. sal. sókasfonás; sókas megtöltése. Bénate, bénaton, m. sókas; kosársó. Bénatier, m. sókas-fonó; sókastöltő. Bénédicité, m. asztali ima. Bénédiction, f. megáldás; *fölszentelés* ; iron. donner sa — à q., vkit elutasitni; 2. dics, dicséret : 3. áldás. Bénédictionnaire, m. fölszentelési imakönyv. Bénéfice, m. haszon, nyereség; th. représentation à —, jutalomjáték; méd. de ventre, székelés; 2. előjog, előny ; 3. egyházi javadalom; fig. hivatal. Bénéficence, v. bienfaisance. Bénéficiable, a. com. jövedelmező. Bénéficiaire, s. a. egyházi javadalmas. Béneficial, e, a. járadéki. Béneficier, m. –ère, f. járadékos. Bénéficier, v. a. expl. nyereséggel kibányászni; com. hasznot húzni. Bénêt, v. badaud. Bénévole, a. kedvező; hajlandó; lecteur —, nyájas olvasó; -ment, adv. örömmel. Bénévolence, f. hajlandóság. Béni, e, a. áldott.

ság, nyájasság.

Bénir, v. a. fölszentelni; 2.

dicsőitni, dicsérni; 3. ál-

Bénigne, v. bénin; —ment, adv. nyájasan, kegyesen. Bénignité, f. kegyesség, jó-Bénin, bénigne, a. nyájas, kegyes, szives; fig. lanyha.

Bénit Besogne dani: Dieu vous bénisse! | Berger, m. -ère, f. juhász; poét. l'heure du —, pászkedves egészségére! Bénit, e, a. szentelt; p. eau tor-óra. —e de cour, udvari bókok. Bergère, f. zselyeszék; 2. Bénitier (-thié), m. cath. egyszerü fejdisz. szenteltvíztartó; 2. conch. Bergerette, f. méhsör; 2. jugoronc. hásznőcske. Benjoin (bein-), m. h. n. Bergerie, f. juhászat; akol; benzegyanta; chi. benze-2. —s, pl. pásztorköltemé $d\acute{e}k$; 2. bot. benzefa; 3. nyek. Bergot, m. pêch. varsa. - sauvage, mesterlapu. Benne (bè-ne), f. fontkosár, Berle, f. bot. torzsika; aromatique, zizon. kaska; 2. —, bane, put-Berline, f. utikocsi. Berloque, v. breloque. Benoit, e, a. szent, áldott; iron. - personnage, szen-Berlue, f. fam. káprázás; fig. teskedő; —ement, adv. avoir la —, elvakult. szenteskedő módon. Berm er, m. -ère, f. sal. Bénoîte, f. bot. ciklász. meritő. Benzine, f. chi. benzeg. Bernacle, v. anatifère; 2. Benzoïne, f. chi. benzedék. orn. v. macreuse. Benzoïque, a. chi. acide Bernaudoir, m. bonn. tisztá--. benzesav. zó kosár. Berne, f. ch. rókacsaptatás; Béquarre, v. bécarre. Béquet (-kè), m. béquette, amid. hordó; fig. fam. f. sodronyfogó. megtréfálás. Béquillard (-ki-liar), m. fam. Berner, v. a. pattantani: fig. megtréfálni. mankónjáró. Béquille, f. mankó; couteau Be nique, adv. g. p. távolról à —, két pengéjű kés; jard. se, korántse; 2. f. jeu. orronverés; orronverősdi. kettős kapa. Béquiller, v. n. mankón jár-Berniquet, m. pop. être au ni; 2. v. a. jard. fölporha--, koldusbotra jutni; 2. t. t. korpásláda. nyozni. Béquillon, m. csiralevélke. Berret (bé-rè), f. női biré-Berbéris (-rice), v. épinevinette. Bérubleau, m. aranyenyv. Bercail, m. juli-ckol; fig. Bésace, f. koldustarisznya; ramener au —, megtérip. une — bien promenée nourit son maître, szeteni. Berce, f. bot. medvetapsir. mesnek a világ, vaknak Berceau, m, bölcső; fig. alamizena. étouffer dans son —, csi-Besacier, m. koldus. rájában elfojtani; jard. Besaigre, a. ecetes. lugas; arch. boltiv. Besaiguë, bisaiguë, f. charp. Bercelle, f. csipeszke. lyukvágó. Besial, e, a. cout. champ —, Bercer, v. a ringatni; fig. ámítni, hitegetni; p. le szabadlegelő. diable le —e, az ördög szállt Besicles, f. pl. szeműveg; belé; 2. se —, v. r. képzefig. prenez vos —, nézze meg jobban. lödni. Berceuse, f. ringato; 2. böl-Besier, m. jard. vackorfa. csődal. Besoche, f. agr. ásókapa. Bergamotte, f. bot. berga-Besogne (b'so-nye), f. fam. mut-körte: —ier. m. bermunka; mű; foglalkozás; gamutfa. p. selon l'argent la —, milyen a munka olyan a bér; Berge, f. meredek part; mar. sziklapart; riv. lélekvesztő. plus de bruit que de —

beharangozni senki sincs; faire de la —, dolgozni.

Besogner, v. a. v. besogue; pop. *nőszni*.

Besoin, m. szükség, hiány; faire ses —s, szükségét végezni; 2. inség, nyomor; 3. szükséglet; 4. szükséges; 5. au —, adt. szükség esetében.

Beson, v. jumeaux.

Bestial, e, a. állatias; baromi; ment, adv. baromilag.

Bestialité, f. baromiság; fajtalanság.

Bestiasse, f. pop. barom. Bestiaux, v. bétail.

Bestiole, f. állatka; fam. libácska.

Bestion, m. mar. hajóorr. Bestorner, v. troubler.

Béta, m. fig. barom.

Bétail, m. szarvasmarha.

Bête, f. állat, marha; — de voiture, igásmarha; —s fauves, rötvad; fig. la est dans nos filets, hálónkba került; — noire, feketevad; fig. c'est ma noire, halálba gyűlőlöm; it. la — du hon Dieu, Isten lova; faire la —, ostobának tetetni magát; 2. a. ostoba; 3. —ment, adv. ostobául.

Bêtise, f. ostobaság. Betoine, f. bot. betonika. Béton, m. maç. cémentvakolat.

Bette, f. bot. fejér cékla. Betterave, f. vörös répa; un nez de —, vörös orr. Bétune, v. demi-fortune.

Beuglement, m. bögés. Bengler, v. n. bögni; fig. or-

Beurre, m. vaj; — fondu, olvasztott v.; — fort, avas v.; lait de —, $ir\delta$; h. n. - de roche, v. pétrole; chi. — de zinc, v. chlorure.

Beurré, m. jard. vajkörte; -e, f. vajaskenyér.

Beurrer, v. a. vajat kenyérre kenni; cuis. vajjal készíteni.

Beurrier, ère, s. a. vajárus. Bident, m. bot. villamag.

Beuvailler, v. n. pop. iszákoskodni.

Beuvante, f. mar. borrakodási jog; it. foglaló; it. borravalo.

Beuveau, v. beauveau.

Bévue, f. tévedés, balfogás; fam. il a fait une —, bakot lött.

Bézoard, m. bélgecs.

Bézoche, v. bésoche.

Biais (biê), m. félszög, csapinósság; maç. —gras, tompa szöglet; fig. prendre une affaire de —, görbe uton jarni; regarder q. de —, félvállról nézni vkit.

Biaisement (biè-ze-), m. ferdeség; fig. hímezés-hámo-

Biaiser, v. n. ferdének lenni; fig. himezni-hamozni.

Biaiseur, m. késelgő; hímezö-hámozó.

Bibacité, f. did. boriszaság. Biberon, m. szoptató edény; 2. -, ne, s. fam. iszákos.

Bible, f. biblia.

Biblio'gnosie, f. könyvisme; -graphe, m. könyvész; -graphie, f. könyvészet; -graphique, a. könyvészeti; —logie, f. könyvtan; -mane, m. könyvbohó : 2. biblia-kiadások története; —manie, f. k.szenv; —phile, m. k.barát; —thécaire, m. k.tárnok; —théque, f. k.tar; fig. = vivante, eleven könyvtár.

Biblique, a. théo. bibliai. Bibus (-bu-ce), m. fam. csekélység, semmiség.

Bicêtre, bicêtreux, v. malheur, ect.

Biche, f. szarvastehén.

Bichet (-chè), m. negyedvéka.

Bichetage, m. gabonaadó; 2. méröpénz.

Bichette, f. pêch. meritőháló. Bichon, ne, s. öleb, -ner. v. a. fürtözni, fodoritni, -é, e, a. bodor.

Bicoq (-cok), m. arch. állás-

Bicoque, f. nyomorult kunyhó.

Bidet (-dè), m. poroszka; fig. il a bien poussé son -, gyorsan hatolt föl; ameubl. mosdókádacska; men.hordozható gyalupad. Bidon, m. tábori kulacs; artil. hosszukás ólomgolyó.

Bief, v. biez. Bieffe, f. agr. meddő föld.

Bien, m. $j\delta$; — public, $k\ddot{o}z$ *jó* ; p. nul — sans peine, nincs öröm bú nélkül; grand — vous fasse! vál*jék javára!* venir à —, gyarapodni; 2. jószág, birtok, vagyon; —s meubles et immeubles, ingó és ingatlan v.; —s du corps, testi előnyök; 3. homme de —, becsületes férfiu; fam. en tout — et tout honneur, tisztelettel legyen mondva; 4. adv. $j\delta l$; allez, je le veux —, menjen, beleegy ϵ zem; nous voilà —, szépen jártunk, imp. il est —, illik, illö; il y a — un an, körülbelül egy éve; 5. sok: voilà — de l'argent, ez sok pénz; il se lève — matin, igen korán kel; il est malade, nagyon beteg; il est — entendu que, magától értetődik; 6. hé —, eh —, int. nos? legyen tehát! 7. — que, conj. ámbár, habar; 8. 1 — que, úgy anynyira, hogy.

Bien'almé, e, s. a. igen kedvelt; kedvenc; 2. parlez tout votre =, beszéljen a meddig tetszik; — dire, m. iron. ékesszólás; — disant, e, a. ékesszóló; — être, m. $j\delta ll\ell t$; — faire, v. n. ir. jót tenni; — faisance, f. *jótékonyság* ; —faisant, e, a. jótékony; — fait, m. jótét, előny; 2. a. jól termett; — faiteur, trice, s. jóltevő; —fonds, v. immeubles; —heureux, se, s.

a. boldog.

Bienjoint, v. benjoin.

Biennal, e, (-èn-), a. kétévi. Bienne (bi-ène), v. bisanuel. Bienséamment, adv. illedetemmel.

Bien'séance, f. illedelem; illendőség; 2. kényelem; -séant, e, a. illedelmes, illo; —tenant, e, s. a. prat. tulajdonos, birtokos; tenue, v. possession, —tôt, adv. nemsokára; legközelebb; fam. cela est == dit, ezt könnyü mondani; à == ellipt. kora viszontlátásra; † —veigner, v. féliciter; -veillance, f. jóakarat, hajlandóság; —veillant, e, a. jóakaró; — venu, e, s. a. szivesen látott; soyez le =, Isten hozta; - venue, f. szerencsés megérkezés; 2. beköszöntő lakoma; vouloir, v. n. ir. v. bien voulu; — voulu, e, a. szivesen látott, kedvelt.

Bière, bierre, f. sör; — de mars, márciusi s.; petite —, kófic s.; fam. et pop. ce n'est pas de la petite —, ez nem csekélység; 2. v. cercueil.

Bièvre, v. castor.

Biez, m. malomzsilip.

Biffeuille, f. bot. bangó.

Biffage, m. kitörlés. Biffe, f. csalóka látszat.

Biffer, v. a. kitörölni.

Bi'fide, a. bot. kétszeletű;
—folié, e, a. bot. kétlevelű;
—furcation, f. an., bot. kettéágazás; se —furquer, v. v. an. bot. kettéágazni.

Bigaille, f. légyszar.

Bigame, s. a jur. kétnejü; dr. can. második házasságban élő.

Bigamie, f. jur. kétnejüség; 2. dr. can. második házasság.

Bigarr'é, e, a. tarkabarka;
—eau, m. ropogós cseresznye; —eautier, m. ropogós cseresznyefa; —er, v.
a. tarkázni; —ure, f. tarkaság, zagyvalék.

Bigle, s. a. kancsal; 2. ch.

angol agár.

Bigler, v. n. kancsalitni.

†Bigne, f. kelevény.

Bignone, f. bot. bigebecő. Bigorn'e, f. szarvas-ülő; —er, v. a maré. gömbölyüvé kovácsolni.

Bigot, e, s. a. vakbuzgó; szenteskedő; agr. kétágu kapa; †—elle, f. erszény; —erie, f. vakbuzgóság; szenteskedés; —isme, m. szenteskedési hajlam.

Bigorneau, m. conch. parti szárnyas csiga.

Bigue, f. mar. támfa (árbo-cokhoz).

Biguer, v. a. jeu. kicserélni; it. man.

Bihoreau, m. orn. éji vagy tarkagém.

Bijou, m. ékszer; fig. mon —, kincsem; —terie, f. ékszerkereskedés; ékszer; tier, m. ère, f. ékszerkereskedő.

Bilan, m. com. mérleg; — de clôture, zárszámadás; déposer son —, megbukni; fam. a kulcsot beadni.

Bilatéral, e, a. kétoldal felé álló; fig. kölcsönös; contrat —, kölcs. szerződés.

Bilboquet (-ké), m. tekefogó;
2. szemfényvesztő báb; p.
se tenir droit comme un
—, peckesen állni; dor.
aranyozó páca; imp. mellékes munka; perr. fodorító fa.

Bile, f. epe; fig. harag; tempérer la —, haragját mérsékelni. [kövecs. Biliaire, a. an. pierre —, epe-Bilieux, se, s. a. epés; fig.

homme —, fekete vérű ember.

Bilingue, a. ouvrage —, két nyelven irt munka.

Billard (bi-lyar), m. tekeasztal; t.játék; 2. allons au —, menjünk a t.szobába.

Billarder, v. n. a tekelabdát kétszer érinteni lökés előtt.

Bille, f. tekelabda; pop. il faut des —s pour cela, ehez pénz kell; — de chamoiseur, málhadorong; agr. töhajtás.

Billebarrer, v. a. tarkára festeni.

Billebaude, f. fam. zavar; à la —, nyakraföre; ménage

à la —, rendetlen háztartás; ch. tirer à la —, pufogatni.

Biner

Biller, v. a. málhadorongyal összehúzni; riv. — un bateau, hajót vontatni.

Billet (bi-lyè), m. levélke;
— doux, szerelmes levél;
2. jelentés; — d'enterrement, halotti jelentés; 3.
— de banque, bankjegy;
com. —, assignation, utalvány; 4. jegy; — d'entrer, belépti jegy; — de lotterie, sorsjegy; — de confession, gyónlevél; tirer au —, sorsot húzni.

Billeter, v. étiqueter; 2. bl. —6, szelményezett.

Billette, f. bl. szelmény; faïen. mángorló fa; verr. faradék; adm. vámjegy.

Billevesée, f. széllabda; fig. fam. csiricsári, mendemonda.

Billon (bi-lyon), m. rézpénz;
2. nyirbált pénz; — d'argent, csekély tartalmű ezüst; mettre au —, becsét leszállítani; 3. agr. barázda; —nage, m. nyirbált pénzzel való üzelem; —nement, m. p. u. pénznyirbálás; uzsoráskodás evvel; —ner, v. n. megnyirbálni; —neur, m. pénznyirbáló; uzsorás.

Billot (bi-yo), m. tőke, tuskó; artil. töltőrúd; tail. újjsám.

Bimbelot (bein-), m. gyermekjáték; --erie, f. játékszergyár; j.kereskedő; j.szer; —ier, m. játékszer készítő.

Binage, m. agr. kétszer ugarolás; kétszer misézés.

Binaire, a. kettős, páros. Binard, m. társzekér.

Bine, f. agr. földmivelési eszközök.

†Binement, v. binage.

Biner, v. a. kétszer megkapálni; kétszer ugarolni; cath. két plebániát ellátni; ce prêtre est obligé de —, e lelkésznek naponkint két községben kell miséznie. Binet, m. gyertyavégtartó; agr. könnyű eke. Binette, v. serfouette.

Binocle, m. le —, télescope binoculaire, kettős táv-

cső; zsebüveg.

Binôme, m. alg. két tag. Binot, m. agr. forgato eke. Bio'graphe, m. életleiró; —phie, f. é.leirás;—graphique, a. é.leirási; —logie, f. an. é.isme; —lychine, f. méd. é.elv; —sophie, f. é.bölcsesség.

Bi'parti, -t, e, a. bot. kétré $sz\ddot{u}$; — pédal, e, a. k.labnyi; — pède, s. a. k.lábú; — quadratique (-koua-), a. puissance =, 4. hatvány.

Bique, v. chèvre.

Biquet (ké), v. chevreau; 2. aranymérleg.

Biqueter, v. chevroter; 2. aranymérleggel mérni.

Bire, f. pêch. boritókas. Birette, f. gyermekfőkötő; agr. fagereben.

Bis (bi-ce), adv. kétszer.

Bis, e (bi, bise), a. sötétbarna; pâte — e, fekete tészta; — blanc, félfehér.

Bisage, m. máskép festés. Bisaïeul, e, s. ősapa, ősanya.

Bisaiguë, v. besaiguë.

Bisaille, f. boul. derceliszt; —r, v. n. *szürkülni*.

Bisannuel, le, a. (bi-an-nu-

el), bot. *kétéves*. Bisbille (bi-ce-bi-lye), f. fam. ingerkedés, ellenkedés.

Bis-blanc, v. bis (a).

Biscaïen (bice-ka), s. a. celfegyver; 2. vas vagy ólyomgolyó.

Bisché (bi-ché), a. oeuf —, repedezett, kotyogós tojás.

Biscornu (bi-), e, a. alaktalan ; fig. csudálatos.

Biscotte (bice-), f. cuis. piritott kenyérszelet.

Biscuit (bice-cui), m. kétszer sült; cuis. piskóta; faïen. mázatlan edény; bât. mészföveny; tuil. —s, együvé égett téglák.

Bise, f. felszél; poét. tél; fig. être du vent de —, szerencsétlenül járni.

Biseau, m. hátlap: — de tourneur, esztergázó vas. Bisaigle (bizègle), v.bisaiguë. Biser, v. n. agr. megfeketedni; 2. v. a. t. t. máskép festeni.

Biset, m. orn. vadgalamb; 2. v. bis-blanc; 3. nemzetőr.

Bisette, f. cérnacsipke; 2. v. macreuse.

Biseur, m. feketefestő.

Bisexe (bi-cécs), v. hermaphrodite.

Bishop, m. cuis. füszeres, meleg bor.

Bis-mori (bice-), m. fam. boszuság.

Bismuth (bis-mute), m. chi. keneny.

Bison, m. z. vadbival. Bisouard, v. porte-balle.

Bisque, f. paum. donner un -, tizenötöt előre adni; fig. prendre sa —, élni az elönynyel; cuis. taplaleves; — d'écrevisse, rákleves.

Bisquer (bice-ké), v. n. pop. duzzogni.

Bissac (biçak), v. besace. Bisse, f. bl. barna kigyő; orn. v. rouge-gorge; 2. sárgacsikos pacsirta; morelle, kenderike.

Bissection, f. géom. felezés. Bissexte (bi-ceks-te), m. szökönap.

Bissextil, e, a. an —, année —e, *szököév*.

Bissourdet, m. orn. ökör-

Bistorte, f. bot. alacsony pozdor.

Bistouri, m. chir. metszőkés. Bistournage, m. vét. herélés. Bistourner (bis-), v. a. kitekerni; vét. herélni; se —,

v. r. meggörbülni.

Bistre, f. sötétbarna festék. Bistrer, v. a. barnitni; teint -é, napbarnitotta arc.

Bisulque, a. h. n. csülkös. Bitteré, m. sal. anyalúg.

Bitum'e, m. gyantár; = glutineux, kátrány; =solide, földszurok ; —ineux, se, a. gyant**árnem**ii.

Bivac (-ak), m. gr. taborör; 2. fektanya.

Bi'valve, f. z. puhány; a. bot. kéthéju; —vaquer, v. n. tanyázni; —veau, m. math. szögmérték: —viaire, a. e. f. route =, val-ut; -voie, f. út-oszlás.

Bivouac, v. bivac.

Bizaam, chat —, m. z. pézsmamacska.

Bizarre, a. csudálatos, különös, furcsa; 2. m. különc; -ment, adv. csudálatosan.

Bizarrerie, f. csudálatosság, furcsaság; pop. bajos dolog.

Blafard, e, a. sápadt, halvány; couleur —e, bágyadt szin.

Blague, f. dohányzacskó; pop. fillentés.

Blaguer, v. n. pop. fillenteni; fam. nagyologni.

Blaireau, m. z. borz; dor. tisztáló ecset.

Blairier, m. orn. vadkacsa. Blaisement, m. hibás kiejtés. Blâmable, a. feddelmes.

Blâme, m. feddés, ócsárlás. Blamer, v. a. roszallani; pal.

megfeddeni.

Blanc (blan), blanche, a. fehér; fig. du vin —, fehér bor; litt. vers —, rimetlen vers; page —, üreslap; p. être entre — et clairet, bekapva lenni; 2. tiszta; eau blanche, korpásvíz; fer —, bádog; 3. —, m. *fehérség* ; mettre q. au —, vkit tönkre tenni; faire —, celt teveszteni; tirer au —, célba löni; — de céruse, ólomhó; imp.—s, ritkitás; Blanc'bec, m. fam. érètlen fickό; — bourgeois, m. da-

Blanchâtre, a. feheres.

raliszt.

Blanche, v. blanc; mus. note —, félhangjegy; icht.raie, fehérrája

Blanchement, adv. p. u. tisztán.

Blancher, m. irhász, lágyvarga.

Blancherie, v blanchisserie. Blanchet, m. paraszt újas;

imp. nemezallj; com. szitaszövet.

Blanchette, f. bot. keszegsaláta.

Blancheur, f. fehérség.

Blanchiment, m. fehérités; éping. ónozás; orf. ezüstfehérités.

Blanchir, v. a. fehérítni, meszelni; — du linge, mosni; — de l'argent, ezüstöt tisztítni; — la cire, viaszt fehérítni; fig. — q. igazolni vkít; chaud. sikárolni; serr. reszelni; cuis. leforrázni; dor. aljazni; éping. ónozni; 2. v. n. megfehérülni; öszülni; tout nos efforts n'ont fait que —, fáradtságunk mitse használt; 3. se —, v. r. fehér foltot kapni; fig. mentegetőzni.

Blanchissage, m. mosás.

Blanchissant, e, a. tajtékzó. Blanchisserie, f. fehérítőhely.

Blanchisseur, se, s. a. fehéritő; mosó; fehérfestő.

Blanchoeuvrier, m. szerkovács.

Blanchoyer, v. n. fehérnek látszani.

Blanc'jaune, m. icht. sárgás lazac; —manteau, m. fehérbarát; — seigne, m. üres lap meghatalmazásra. Blandir, v. caresser.

Blanque, f. szerencseveder; hasard à la —! jó szerencsére!

Blanquette, f. cukorkörte; fakóbor.

Blaque, v. blague.

Blaser, v. a. eltompitni; se —, v. r. eltompulni.

Blaser (-èr), m. icht. fecskendező hal.

Blason, m. cimer; 2.cimertan; jeu. ludasdi.

Blasonner, v. a. címereket festeni; it. magyarázni; fig. — q., megszólani vkit; — neur, m. címertudós.

Blasphé'mateur, m. trice, f. Isten káromló; —matoire, a. istenkáromló.

Blasphème, m. istenkáromlás.

Blasphémer, v. a. szitko-zódni.

Blassonner, v. blandir.

Blasto'derme, m. an. magzatcsira; —graphie, f. csiraleirás.

Blatier, m. gabonakereskedő. Blâtrer, v. a. rosz gabonának színt adni.

Blattaire, f. bot. molyfü; h. n. egyenes röpük.

Blatte, f. moly.

Blaude, blouse, f. poring.

Blazir, v. a. et n. hervasztani.; hervadni.

Blé, bled, m. rozs; du vert
—, zöldvetés; —s, gabonanemek; grands —s, buza
és rozs; petits —s, árpa
és zab; — de vache, muhar; — sarassin, — noir,
haricska; 2. com. gabna,
élet; fig. manger son —
en herbe, jövedelmét előre
elkölteni.

Blèche, s. a. fam. elpuhult; jellemtelen.

†Bléchir, v. n. elpuhulni.

Bléer, v. ensemencer.

Bleime, f. vét. talpvérfolt. Blême, a. sápadt.

Blêmir, v. pâlir.

Blémissement, v. paleur.

Blende, f. miné. tünle.

Blenne, m. blennie, f. icht.

nyálkahal; — vivipare

takrász; — galérite, parti

lile.

Blenn'élytrie, f. path. méhhively-folyás; —entérie, f. tejfolyás; —isthmie, f. nyálkalob; —ophtalmie, f. oc. szemlob; —orrhée, f. path. húgy-ár.

Bléser, v. a. selypitni.

Blésité, f. path. selypegés.
Blesser, v. a. megsebesítni;
fig. megszomorítni; il a le
cerveau — é, bogara van;
2. szoritni; ces souliers
me blessent, e cipő szorít;
fig. un son aigu —e l'oreille, éleshang sérti a fület;
megbántani; megsérteni;
3. károsítni; cela ne blesse
que moi, ez csupán nekem
árt; 4. se —, v. r. megsebesítni, sértve érezni (ma-

gát); il se — e trop promptement, nagyon érzékeny.

Blessure, f. seb; fig. sérelem. Blestrisme, m. path. hánykolódás (ágyban).

Blet, te, a. kásás.

Blette, f. bot. taréjfű; — rouge, bársonyka.

Bletton, v. béton.

Bleu, e, a. kék; fig. conte—, mese; it. mesebeszéd; cuis. cordon—, v. cordon; 2. m. kék, kékség; teinture en—, kékfestés;—de Prusse, bíborkék;— mourant, halványkék; crysocolle—, rézlazur;—pour linge, kékítő.

Bleuâtre, a. kékes.

Bleueur, m. t. t. tühegyesítő. Bleuir, v. a. kékítni; — l'acier, acélt kékre futatni; 2. v. n. kékülni.

Bleuissement, m. kékülés.

Blin, m. mar. cölönk.

Blindage, m. fort. látellenző; vakító.

Blinder, v. a. vakítóval födözni.

Bloc (ok), m. tuskó; com. en —, általában; — de marchandises, árú-rakás.

Blocage, m. blocaille, f. bât. hézagtöltő kő.

Blochet, m. charp. fiókgerenda.

Blocus (-cu-ce), m. zárlás, ostromzár.

Blond, e, a szőke; fig. pirított; 2. m. szőke; — de filasse, szöszke; íron. courtiser la brune et là —, minden nönek udvarolni; 3. —e, f. sely. csipke; 4. — ier, m. sely. cs. készítő; 5. —in, e, s. a. szőke, szöszke; fam. piperkőc; —ir, v. n. szőkülni; poét. les épis commencent à —, a kalászok érnek.

Bloquer, v. a. körül venni; zárolni; bat. hézagkövekkel megtölteni; mar. kóccal és kátránynyal betömni.

se Blossir, v. r. jard. kásásodni, túlérni. Blouse, f. lyuk (tekepadon); ennek zacskója; fig. mettre q. dans la —, bezárni vkit; it. bolonddá tenni; 2. v. blaude.

Blouser, v. a. bi. lyukba játszni; fig. megesalni; 2. se —, v. r. bi. elveszteni; fig. tévedni; fam. bakot lőni.

Blousse, f. man. rövidszárú gyapjú.

Bluet (blu-é), m. bot. buzavirág.

Bluette, f. szikra fig. pattogó élc.

Blutage, m. szitálás.

Bluteau, blutoir, m. pitli; bâtons du —, szitabürű. Bluter, v. a. pitlizni.

Bluterie, f. pitliszekrény; 2. lisztes kamra.

Boa, m. h. n. — devin, óriás zúzár.

Bobèche, f. gyertyavégtartó. †Bobelin, v. brodequin.

†Bobelineur, m. cipész; orsókészítő.

Bobin, m. com. pamut hálószövet.

Bobine, f. cséve; éping. járó báb; —er, v. a. fölcsévézni; —ette, f. orsó; fakilincs; —euse, f. csévelőnő; —ière, f. cséve-orsó.

Bocage, m. poét. cserje, bo-

Bocager, ère, a. poét. nymphe —e, erdönympha.

Bocal, m. serleg; kanta; 2. kristálygömb (vízzel telt, gyertya elé); 3. v. embouchure.

Bocard, Bocambre, m. expl. kölyű malom.

Bocardage, m. min. érc-zúzás.

Bocarder, v. a. kölyűzni.

Bodine, v. quille.

Bodinerie, Bodémerie, bomérie, v. gros, 4.

Bodruche, v. baudruche.

Boësse, boësser, v. grattebosse.

Boeuf, m. pl. (beu), ökör; — gras (beu), farsangi ökör Párisban; servir le —, marhahúst tálalni; — à la

mode, párolt marhahús; p. c'est la pièce de —, ez a mindennapi kenyér; fig. un —, marha, barom; donner un oeuf, pour avoir un —, verebet adni, túzokot várni; mar. naszád.

†Boffumer, v. n. boszankodni.

Bogue, f. tüskésburok.

Bohème, bohémien, —ne, s. a. cseh; 2. cigány; fig. kicsapongó nő.

Boire, v. a. ir. inni; donner à—, csapszéket tartani;—
sec, derekasan inni; donner pour —, borravalót adni; le papier boit, a papír itat; fig. lakolni; 2. v. n. iszákoskodni; 3. se —, v. r. inni; le punch se boit chaud, a puncsot melegen szokós inni; 4. le —, m. ital; ivás.

Bois, m. tüzifa; épületfa; — de hêtre, $b\ddot{u}kkfa$; — léger, puhafa; p. c'est la force du —, ifjukori csiny; 2. com. — volant, usztatott fa; — de remontage, kádårfa; men. — de lit, ågyfa; p. charger de — q. vkit jól elverni, megdöngetni; 3. bot. élőfa; d'aloès, aloe; 4. (müszerek; alkatrészek); arm. — de fusil, puskaagy; men. — debout, cölöpfa; — de lit, $\acute{a}gyfa$; d'eventail, legyezőszár; mil. dzsidanyél; fig. porter bien son —, egyenesen állni; 5. erdő, liget, cserje; lisière d'un —, erdő széle ; p. la faim chasse le loup hors du —, legjobb szakács az éhség.

Boisage, m. padlóde.zka; 2. padlózás.

Boiser, v. a. pallózni; montagne —ée, erdős hegy.

Boiserie, f. padolat. Boiseux, se, v. ligneux.

Boisgentil, m. bot. tetüfa. Boisilier, m. mar. favágó.

Boisseau, m. véka; pass. csipkeverő párna; pot. —

de poterie ; vezetékcső cseréphől.

Boisselerie, f. véka-, szitakészítés.

Boisselier, m. vékacsináló; szitás.

Boisson, f. ital; 2. löre, csigér; 3. mar. ecetes viz.

Boîte, f. szelence, doboz; 2. szekrény; — de la poste, levélszekrény; — des pau-vres, perzsely; 3. serpenyő; an. —, vápa; artil. törlőbunkó; chir. —, csontküllő; 4. tok.

Boite, f. ce vin n'est pas encore dans sa —, e bor még

nem iható.

Boiter, v. n. sántítni.

Boiteux, se, s. a. santa; chaise — se, inogó szék. Boîtier, m. chir. ir-szelence. Boitillon m. man rekesz

Boitillon, m. man. rekesz. Boitout, m. talpatlan pohár. †Boiture, f. pop. iszákoskodás.

Bol, bolus (bo-luce), m. v. pilule; 2. —, terre bolaire, pöcsétföld; 3. écon. szilke. Bolaire, v. bol. 2.

Bolet, m. bot. — oranger, sárga peszérke; — pied de boeuf, tövis-alj-galóca.

Bombance, f. fam. dáridó; faire —, vigan élni.

Bombarde, f. ágyú, mozsár; 2. mar. roncsahajó; 3. gordonsip.

Bombardement, m. bombá-

Bombarder, v. a. bombázni. Bombardier, m. roncsavető. Bombasin, m. bombaszin (gyászszövet).

Bombe, f. roncsa; fig. gare la —! vigyázz!

Bombement. m. boltozat; 2. méd. fülzúgás.

Bomber, v. a. arch. homoritni; iv lni.

Bombiler, v. n. dongani. Bome, f. mar. sajkavitorla.

Bomerie, v. bodinerie.

Bon, ne, a. jó; impr. —ne feuille, próbaiv; 2. jóságos, kegyes; — homme, becsületes ember; iron. együgyű, jámbor; 3. hasz-

nos; alkalmas; fam. il est là, megállja helyét; it. il est — la! hogyisne! p. il fait — vivre, on apprend touj. qch. holtig tanul a jó pap; trouver —, jóváhagyni; 4. derék; 5. szép; — temps, szép idő; 6. i. —! nem bánom! úgy! — cela! ezt már helyeslem; 7. —, $\mathbf{m}.j\delta$; $\mathbf{com}.j\delta ny$; $\mathbf{utal}$ vány; fig. il met son — à tout, mindenre igent mond; 8. — adt. coûter —, sokba kerülni.

Bonace, f. mar. szélcsönd. Bonare, m. bölény. Bonasse, a. fam. jószívű.

Bonbon, m. cukorka. Bonbonnière, f. cukorkaszelence.

Bond, m. viszszapattanás; sznkés, ugrás; p. prendre la balle au —, jókor tenni vmit; il nous a fait faux —, cserben hagyott.

Bonde, f. zúgó; fig. lâcher la —, szabad folyást engedni; ton. — d'un tonneau, szád.

Bondieu, m. ℓk .

Bondir, v. n. ugrani, viszszapattanni; le coeur me bondit, undorodom.

Bondissement, m. szökdécselés, ugrándozás; — de coeur, undor.

Bondon, m. dugasz, szádlófa; v. bonde (ton).

Bondonner, v. a. beszádolni; 2. — une fntaille, szádot fűrni.

Bondonnière, f. tonn. szád-

Bon'Henri, m. bot. paréj libatopp; —heur, m. szerencse; 2. szerencsés esemény; 3. par =, adt. v. heureusement; —homie, f. fam. jószívűség; =s, pl. üres beszéd; – homme, m. fam. jambor öreg; bot. ökörfarkkóró; —i, m. fin. fölösleg; fig. haszon; ichon, m. verr. szelelölyuk; —ier, m. arp. hold (föld); -ification, f. v. amélioration; —ifier, v. a. agr. javítni; com. megtérítni; 2. se =, v. r. javulni; jeau, m. écon. lenkeve; -jour, v. jour; -mot, v. mot.

Bonne, f. fam. fö vigyázónő; szárazdajka.

Bonneau, v. bouée; it. v. proxenète.

Bonne'aventure, f. jóslat; --- dame, v. arroche : une --fois, adt. egyszer s mindenkorra; — fortune, v. fortune; — grace, v. gra-

Bonnement, adv. becsületesen; öszintén; 2. v. précisement.

Bonnet, (bo-nè), m. sapka, *főkötő;* — de police, *ka*tonas.; — a poil, granátos-süveg; le gros —, előkelő; écol. —, tudorsüveg; prendre, porter, le — vert, tönkre jutni; il a pris cette chose sous son —, saját agyából került ki; mettre son — de travers, roszkedvünek lenni; il a touj. le — à la main, teketoriázó; c'est — blanc et blanc —, egyik 19 a másik egy hián 20; t. t. fedő; an. — du boeuf, bendő.

Bonnetade, v. courbette.

Bonnetage, m. kalaplevétel; artill. gyutacsfödő.

Bonneter, v. a. udvarolni; alázatoskodni; 2. gyutacsot befödni.

Bonneterie, f. harisnyaszövés; szövött árú.

Bonneteur, m. bókoló; 2. udvarias csaló.

Bonnetier, m. harisnyaszö-

Bonnette, f. fort. födél; mar. mellék vitorla.

Bon-sens, v. sens.

Bonsoir, m. jó estét! pop. dire — à la compagnie, elpatkolni.

Bonté, f. jóság; 2. szivesség; 3. (udvarias szólásmód); vous avez trop de —, ön nagyon szíves; iron. ayez la — de sortir, legyen oly

4. gyöngeség ; 5. i. — de Dieu! jóságos Isten!

Boquillon, v. bûcheron. Borborygme, borborisme, m.

path. haskorgás.

Bord, m. karima, szél; szegély; födélzet; part; fig. courir le bon —, kicsapongó éltet folytatni; être du même —, egyet érteni (v. kivel); j'ai ce mot sur le — des lèvres, *e szó nyelve*men forog.

Bordage, m. hajódeszkázat. Bordé, m. paszomány; 2. v. border; 3. icht. csikos ga-

Bordée, f. mar. ágyú-sortűz; 2. cirkálás.

Bordel, m. bordély.

Bordelier, v. debauché.

Bordelière, f. icht. fehér keszeg; — à deux rangs de points noirs, lezec.

Border, v. a. beszegni; 2. körül venni; mil. — la haie, sorfalat képezni: mar. les côtes, part körül cirkálni.

Bordigue, f. halrekesz.

Bordure, f. szegély; keret; –_d'un bois, *erdő széle*.

Boréal, e, éjszaki; feu —, éj. feny.

Borgne, s. a. félszemű; p. changer son cheval — contre un aveugle, eső elől csurgó alá menekülni, fig. maison —, sötét ház; compte —, zavart számla.

Borgner (-ni-é), v. n. jard. fölsarjadni.

Borgnesse, v. borgne. Borin, m. köszénbányász.

Bornage, m. pol. határzás. Borne, m. határkő; — domb; 2. s. pl. határ; —s milliaires, határkő; fig. passer les —s, kilépni a hámfá-

ból. Borner, v. a. bekerîtni; 2. határolni; fig. korlátolni; 3. se —, v. r. szoritkozni (vmire).

Bornoyer, v. a. arch. szemnézni.

Bornoyeur, m. szemnéző. szives és hordja el magát; Bosquet (bos-kè), m. liget. Bossage, m. arch. könyul- Boucan, m. húsfüstölés; 2. vány.

Bosse, f. an. púp; kelevény; göröngy; sculp. dombormű; serr. serrure à —, lakat; fig. hajlam.

Bosselage, m. vert mil; 2. kúpozás.

Bosseler, v. a. kúpozni; 2. se —, v. se bossuer.

Bossetier (-thié), m. rézöntő; 2. verr. szívó.

Bossoir, bosseur, m. mar. csusztatója.

Bossu, e, s. a. púpos.

Bossuer, v. a. kúpozni; se —, v. r. homorodni.

Bostriche, —tryche, m. icht. tölcsérhal; 2. ent. szú.

Bot (bo), a. pied —, fam. lőcsláb.

Botan'ique, f. füvészet ; 2. a. füvészeti; —iser, —iseur, herboriser; —iste, m. füvész; —ographe, f. növényleiró; -ographie, f. n. leirás; —ologie, f. n. tan; —ologique, a. n. tani; —ologue, m. n. tanár; —omancien, ne, s. a. $n.j\delta s$.

Boteau, m. nyaláb.

Botte, f. csizma; où va la -? merre megy? p. graissez les — d'un vilain, il dira qu'on les lui brûle, adj a tótnak szállást, s kitúr belőle; 2. köteg; csomó; motring; esc. döfés; — secrète, vicsel; fig. porter une — à q., vkitöl pénzt kicsalni.

Bottelage, m. kötés; kötés-

Botteler, v. a. kötni (szénát stb).

Botter v. a. et n., csizmát csinálni; fig. il est très mal — e szegényesen van öltözve; se —, v. r. koloncosodni.

Botterie, f. vargamühely.

Botuer, m. varga.

Bottine, f. topán.

Bouard, m. mon. pénz-ütő; er, v. a. kalapálni.

Bouc (-c), m. kecskebak; barbe de —, kecskeszakál; — émissaire, bűnbak.

pop. rimaház; quel —! mily feslett élet!

Boucaner, v. a. száritni, füstölni; 2. v. n. bölényt vadászni.

Boucanier. m. bölényvadász; 2. vadász vontcső.

Boucassin, m. coutur. sajaparket.

Boucant, m. — de tabac, do-

hányoshordó.

Bouche, f. száj; faire la —, száját csucsoritni; faire la petite —, titoktartót színlelni; ne faites point la petite —! ki a medvével! · c'est un Saint-Jean d'or, fecsego; 2. traiter q. a —que veux-tu, vkit mindennel ellátni; fig. laisser q. sur la bonne —, vkit jδ reménynyel kecsegtetni; 3. v. gueule; 4. t. t. nyilás; an. — de la matrice, méhszáj; géogr. torkolat. Bouchée, f. falat; fam. il n'en ferait qu'une —, hamar elbánnék vele.

Boucher, v. a. bedugni; betenni; befalazni; esprit

-é, buta.

B ucher, m. mészáros.

Boucherie, f. vágóhíd; mészárszék; fig. mészárlás. Bouche-trou, m? th. lógós.

Boucheture, f. sövény.

Bouchoir, fermoir, m. kemencetoló.

Bouchon, m. dugasz; — de paille, szalmacsutak; de cabaret, cégér; faire valoir le —; derekasan inni; p. mon petit —, galambom; jard. hernyófészek.

Bouchonner, v. a. un cheval, szalmacsutakkal dörzsölni; — du linge, fehernemüt összegyürni; fam. un enfant, gyermeket gedélni.

Bouchonnier, m. dugócsináló.

Bouchot, m. halrekesz.

Boucle; f. — d'oreilles, fülbevaló; karika; perr. —s, fürt; 2. csatt.

Bouclée, f. icht. tüskés rája. Bouclement, m. vet. karikavetés.

Boucler, v. a. csatolni; un cheval, karikázni; fürtözni; 2. se —,v. r. fürtözni.

Bouclier, m. paizs; fig. véd ; ent. temetőbogár.

Bouder, v. n. *duzzogni* ; v. a. dacolni.

Bouderie, f. duzzogás.

Boudeur, euse, s. a. $duzzog\delta$. véreshurka: Boudin, m. arch. duzzadék; sell. batú; p. souffleur de —, $pof \delta k$.

Boudinade, m. ürühurka. Boudinier, m. hurkacsináló; h. árus; —ère, f. h. tülök.

Boudoir, m. öltözde.

Boue, f. sár; fig. âme de —, szar-ember; méd. —s,iszapfürdő.

Boué, f. mar. uszány.

Boueur, m. ganajtargoncás. Boueux, se, a. *sáros* ; mar. la — se, hajító horgony.

Bouffant, e, a. *dúzos*.

Bouffée, f. — de vent, szélroham; — de fumée, füstgomoly; fig. — de vin, borböfögés; par –, néhanéha.

Bouffer, v. n. — de colère, dulni - fulni; duzzadni; pop. falni; nyelni.

Bouffette, f. bojt; 2. sallang. Bouffir, v. enfler, enflure.

Bouffon, ne, s. bohóskodó, csélcsap; 2. a. bohókás, tréfás.

Bouffonner, v.n. bohóskodni. Bouffonnerie, f. bohóság, trēfa.

Bouffron, m. icht. tenta-·fēreg.

Bouge, m. benyiló; fig. c'est un vrai —, valóságos lyuk; 2. dudorodás.

Bougeoir, m. gyertyatarto; viasztekercs.

Bouger, v. n. fam. mozdulni; 2. föllázadni.

Bougette, f. utitáska, nyeregt.

Bougie, f. viaszgyertya; aux —s, gyertyafénynél.

Bougon, ne, s. pop. komor, dörmögő.

Bougonner, v. n. fam. dörmögni.

Bougran, — bougassin, m. enyves vászon.

Bougraner, v. a. keményitni; toile —ée, kem. vászon.

Bougre, —resse, s. finfertőztető; it. semmirekellő; szipa, kurva.

Bouillaison, f. erjedés.

Bouillant, e. a. forró; fig. heves; 2. m. hő; cuis. —s, pl. húsgölödény.

Bouille, f. botló; com. kelmebélyeg; bélyegilleték; Bal. szénmérték; écon. faputton.

Bouiller, v. a. botloval piszkálni; kelmét bélyegezni. Bouillerie, f. pálinkafőzde.

Bouillerot, v. gobie, goujon. Bouilleur, m. orn. nyüvész: distil. pálinkafőző; méc. —s, pl. forraló csövek.

Bouilli, m. főtt marhahús. Bouillie, f. pép; p. faire de la — pour les chats, ha-

szontalansággal hibelődni. Bouillir, v. n. ir. forrni: fig. le sang me bout, vérem forrong; 2. faire —, forralni; fig. faire — la marmite, a háztartást ellátni; 3. v. a. p. — du lait à q., vkit luddá tenni; it. vkivel szives éget tenni.

Bouilloir, m. mon. fejérítő üst.

Bouillon. $\mathbf{m}$. misleves ; prendre un —, egy csésze h,levest inni; 2. buborék; fig. dans le premier — de sa colère, haragjának első hevében; hydr. vízsugár; écon. ganajlé; boul. szűrőzsák ; sal. sósváz elpároltatása; fam. boire un —, hibás nyerészkedésnél sok pénzt veszteni; 3. — blanc, bot. királygyertya.

Bouillonnement, m. du vin, forrás; de la source, bugyogás; du sang, pezsgés; it. fölhevülés.

Bouillonner (bou-lio-), v. n. forrni; bugyogni; pezsegni; coutur. szalagcsokrokkal diszitni.

Bouillotte, f. üst. Bouin, m. t. t. köteg.

Boujon, m. bělyegző: —ner, v. a. olmozni; —neur, m. blomzb.

Boulaie, f. nyires.

Boulanger, v. a. kenyeret sütni; bien —, jól dagasztani; —, ère, s. sütő; —ie, f. sütőház ; s.műhely ; sütőmesterség.

Boule, f. golyó; teke; fig. tenir pied à —, fáradhatlanul dolgozni; faire qch. à — vue, meggondolatlanul cselekedni; chaud. ülő; carr. görgő.

Bouleau, m. nyirfa; balai de —, nyirfaseprő.

Boule-de-neige, f. bot. kányabangita; — dogue, m. szelindek.

Boulée, f. chand. üledék. Boulejou, m. pêch. *ajakháló*. Bouler, v. n. begyet fölfúni. Boulereau, bouleron, m.icht. tölcsérhal.

Boulet (-lè), m. golyó; rouge, tüzes golyó; fig. tirer à — rouge sur q., kiméletlenül bánni vkivel; man. csülökcsukló; mil. traîner le —, g. vontatni; fig. életet tengetni.

Boulette, f. cuis. v. bouillants; 2? bot. labdaborz; fam. faire une —, bakot löni.

Bouleux, m. man. taligásló. †Boulevard, boulevart, m. bástya ; *körút.

Bouleversement, m. fölforgatás; fig. rongált állapot. Bouleverser, v. a. fölforgatni,

halomra dönteni; fig. megrongálni ; megzavarni ; lesujtani.

Boulevue, v. boule vue. Boulièche, v. trahine.

Boulimie, f. éhláz.

Boulin, m. galambfészek; bât. álláslyuk.

Boulinage, m. mar. oldalszélleli vitorlázás.

Bouline, t. mar. uszánykötél; hâle —, tapasztalatlan matróz.

Bouliner, v. n. mar. szélol-

dalt vitorlázni; 2. v. a. il a — é, táborban lopott. Boulineur, m. tábori tolvaj. Bou'ingrin, m. gyepeshely.

Boulingue, f. mar. oromvitorla.

Bouloir, m. keverörud; orf. sikárló edény.

Boulon, m. végszeg.

Boulonner, v. a. végszöggel erösiteni.

Bouque, v. embouquer.

Bouquer, v. n. kényszerülve csókolni; 2. v. a. bouquez cela, csókold meg ezt; fig.

meghunyászkodni. Bouquet (-kè), m. virágeso-

kor; p. à vous le —, önön a sor; elle a le — sur l'oreille, eladó; — de bois, facsoportozat ; — de paille, szalmacsutak; — de cheveux, csömbök; com. illat; poét un —, születés vagy névnapi költemény; vét. riih.

Bouquetier, m. virágcserép, v.tartó; virágárus; —ère. f. v.árusnő.

Bouquetin, m. vadkecske.

Bouquin, m. vénkos; 2. kannyúl; fig. fajtalan ember; myth. —s, pl. liget-isten; litt. irkafirka.

Bouquiner, v. n. ócska könyveket kutatni; ch. v. couvrir.

Bouquinerie, f. könyvtarattyű.

Bouquineur, m. ócska könyvek gyüjtögetője.

Bouquiniste, m. *6dondász*. Bourbe, f. iszap; 2. v. ma-

ternité; 3. v. bourbillon. Bourbelier, m. ch. vadkan szügye.

Bourbeux, se, a. iszapos; poisson —, iszaphal.

Bourbier, m. pocsolya; fig. se mettre dans un —, gonosz dologba elegyedni.

Bourbillon, m. genybel.

Bourcette, v. mâche.

Bourdaigne, bourdaine, v. bourgène.

Bourdaloue, f. három nyüstös vászon; 2. — m. hoszszukás éjiedény.

Bourde, f. pop. hazugság, szófia; donneur des —s, hetvenkedő; chi. hamu-

Bourder, v. n. pop. hetvenkedni.

Bourdeur, m. pop. hetvenkedő.

Bourdillon, m. dongafa.

Bourdin, m. conch. fülcsiga. Bourdine, f. foghagymás leves; jard. öszibarack neme.

Bourdon, m. ent. poszměh; 2. vándorbot; planter le —, letelepedni; mus. — d' orgue, zúgósíp; imp. temetés.

Bourdonnement, m. dongás,

Bourdonner, v. n. dongani; fig. mormogni.

Bourdonnet, m. tépsodrat.

Bourdonneur, m. orn. kolibri.

Bourdonnier, m. zarándok: charp. malomgerenda támasza; serr. kapusarok-

Bourg (bourk), m. mezőváros: —ade, f. kis mezőváros.

Bourgeois, e, s. a. polgár; fam. uraság; it. házigazda; 2. mar. hajótulajdonos; 3. polgárember; iron. nyársp.; 4. le —, polgárság; 5. a. ordinaire;—, egyszerii élésmód ; 6. polgári ; —ement, adv. polgáriasan; —sie, f. polgárság; droit de —, polgárjog.

Bourgeon, m. bimbs; fig. pörsenés; 2. com. nyiredékgyapju; —nement, m. hajtás; —ner, v. n. bimbózni; levelezni; fig. küteget kapni.

Bourg-épine, f. bot. varju tövisbenge.

Bourgmestre (bourghe-mèstre), m. polgármester.

Bouriquet, v. bourriquet. Bourlet, v. bourrelet.

Bourleur, m. csábitó.

Bourrache, f. bot. borágó; terjöke.

mil. lökés puska tusával;

fig. fam. vagdalkozás (szavakkal).

Bourrasque (bou-ras-), f. szelroham; fig. zajongás; csetepaté.

Bourrasqueux, se, a. viharos; fig. v. capricieux.

Bourre, f. tömször; bot. bolyh; bonn. — lanice, v. bourgeon 2.; mil. jojtás; flg. hézagtöltő.

Bourreau, m. bakó; p. un — d'argent, fecsérlő; fig. kinzó, gyötrő; bot. csutkalom.

Bourrée, f. rözseköteg; p. fagot cherche --, ki micsodás, olyannal tart.

Bourreler, v. a. fig. kinozni. Bourrelerie, f. p. u. hámigakészítés; 2. fig. kinzás.

Bourrèlement, m. kin.

Bourrelet, m. fejmentő; duz; chir. dob; sell. hámiga.

Bourrelier, m. hámiga készítő. Bourrelle, f. pop. bakó neje; fig. kegyetlen anya.

Bourrer, v. a. fojtást a csőbe verni; fig. et fam. tömni; ch. harapni; 2. lökni; fig. vagdalkozni ; 3. v. n. man. ugrándozni ; 4. se —, v. r. pop. megzabálni; soier. összekuszálódni.

Bourrette, f. t. t. nyersselyem; h. n. üsző.

Bourrier, m. polyva.

Bourrique, m. kancaszamár; fig. gebe; pop. ce n'est qu'un —, nem egyéb szamárnál.

Bourriquet, m. szamárka; 2. emelőcsiga.

Bourrir, v. n. ch. kurranni. Bourroir, m. min. kölyű.

Bourru, e, s. a. zsémbes; vin —, fojtott bor; moine -, mumus.

Bourse, f. erszény; fig. manier la —, a pénzt kezelni; p. au plus larron la —, ebre bizni a hájat; écol. ösztöndij; com. tözsde; an. tökzacskó; bot. gyűmölcsbimbó; perr. hajtáska.

Bourrade, f. ch. harapás; Bourse à pasteur, f. bot. pásztortarsóka.

Bourseron, bourson, v. gousset.

Boursier, m. ösztöndíjas; 2. kincstárnok; 3. p. u. kez*tyüs*; **4.** crus. —, crabe —, tolvajrāk; it.—ère, ollótlan parti rák.

Boursiller (-ci-), v. n. adakozni; 2. megtakaritni

(penzt). Boursilleur, v. liardeur.

Boursoufflage, boursouffler, boursoufflure, v. enflure.

Bousculer, v. a. pop. taszigálni, lökdösni.

Bousier, m. ent. ganajtú-

Bousillage, m. tapasz; fig. kontárság; 2. tapasztás.

Bousiller, v. n. tapasztani; 2. v. a. fig. kontárkodni.

Bousilleur, m. tapasztó; fig. kontárkodó.

Bousin, m. bât. carr. kőké-

Boussole, f. iránytű; fig. útmutató.

Bout, m. veg; — du nez, orrhegye; —d'oreille, orrcimpa; — de la mamelle, csecsbimbó; p. nous ne sommes pas encore au de la pièce, nyugtával dicsérd a napot; 2. csúcs; szárny; 3. darab; fam. pöttön; 4. å —, adt. pousser —, szélsőségig vinni; ma patience, est à —, tiirelmemnek vége szakadt; venir à — de q. elbánni v. kivel; 5. à — portant, egészen közel; d'un — à l'autre, elejétől végig.

Boutade, f. szeszély; par —, néha néha.

Bout-dehors, m. mar. szálfa. Boute-en-train, m. orn. zenér; fig. mulattató; 2.

kémlecsődör. Boute-feu, v. incendiaire; fig. bujtogato; artil. kanócbot; - hors, m. játékneme; fig. i's jouent au —, egymást akarják kiturni; il a du —, jó kereplője van.

Bouteillage, m. boradó; palackpénz.

Bouteille, f. palack; p. être

dans la —, ismerni a titkot;
2. — de vin, palack bor;
il aime la —. szereti a bort;
fig. buborék; bot. kobak;
mar. perváta.

Bouteiller, v. goder; 2. v. boutillier.

Bouter, v. a. et n. pop. tenni, állitni; ch. v. lancer; mar.
— au large, tengerre bocsátkozni.

Bouterolle, f. kardhüvelyvég; orf. gombkölű.

Boutillier, m. föpohárnok.
Boutiquage, m. szatócskodás.
Boutique, f. árubolt; fig.
se mettre en —, boltot nyitni; sátor, fabódé; műszer; árutár; pêch. bárka; 2.
műhely; fig. cela vient de ma —, az én agyamból származott; p. adieu la —! vége mindennek; iron.
— d'honneur v. bordel

— d'honneur, v. bordel. Boutiquier, m. szatócs.

Boutoir, m. maré. patahántó; ch. vadkan agyara; fig. coup de boutoir, vágás.

Bouton, m. bimbó; rügy; fig. pörsenés; an. csecsbimbó; 2. gomb; p. il n'a tenu qu'à un —, csak egy hajszálon mult; t. t. irányzó; se mettre le — bien haute, aranyhegyeket igérni magának.

Boutonnement, m. bimbózás.
Boutonner, v. n. jard. bimbózni; 2. v. a. begombolni;
p. c'est un homme toujours —, elzárkozott; fig.
—é, himlőhelyes...

Boutonnerie, f. gombgyár. Boutonnet, m. bot. sérfű. Boutonnier, m. gombcsináló

Boutonnier, m. gombcsináló; –ère, f. gomblyuk.

Bouture, f. ültetvény, bujtóág; —r, v. n. jard. hajtani.

Bouvard, v. bouard.

Bouvart, m. fiatal bika.
Bouveau, bouvillon, m. tu-

Bouvement, m. men. ajgyalu.

Bouveret, Bouvreuil, m. orn. süvöltő.

Bouvet, m. men. szélgyalú.
Bouvier, ère, s. ökörpásztor;
fig. gros —, goromba ember; orn. légykapó; —
d'Afrique, marhavágó; 2.
—ère, v. ver.

Boviste, m. bot. pöfeteg. Boxer, v. n. öklözödni.

Boxeur, m. öklöző.

Boyau (boa-io), m. bél; bőrtömlő; mus. corde à —, bélhúr; — du diable, v. salsepareille.

Boyauderie, f. bélhúrkészítés.

Boyaudier, m. b.húrkészítő. Brac, Brachet, v. braque.

Bracelet, m. karperec.

Bracher, v. braser.

Brachial (-ki-), e, a. an. kar...

Brachio (-ki-), m. bocs.

Braconnage, m. vad-órzás.

Braconner, v. n. vadorzást űzni.

Braconnier, m. vadtolvaj.
Bracté'e, f. bot. murva;
—iforme, a. bot. murva
alaku; —ole, f. aranyfüst.

Brady'pe, m. z. lajhár; —pepsie, f. path. gyönge emésztés; —pode, m. path. nehézjárásu.

†Bragot, v. pendeur.

Brague, f. mar. tartalékkötél; 2. †—s. pl. vig élet; 3. v. hablerie; 4. bő bugyogó.

†Braguer, v. n. vigan élni; 2. v. habler.

Brai, m. kátrány; —sec, gyanta; brass. darált árpa ch. madárhurok.

Braie, f. pólya; pop. sortir les —s nettes, szerencsésen menekülni; t. t. — du cirier, lapító minta.

Braillard (bra-lyar), e, Brailleur, se, s. kiáltozó; man. nyerítő.

Braille, f. pêch. sózólapát; écon. polyva.

Braillement, m. kiabálás. Brailler, v. n. fam. kiabálni. Braiment, braire, m. szamár-

orditás.

Braire, v. n. ir. iánozni.

Braise, f. parázs; fig. avoir les pieds sur la —, nyugtalankodni; — r. v. a. cuis. párolni.

Braisier, m. szénkas; —ère, f. parázsserpenyő; oltó-

kád. Bramer, raire, réer, v. n. ch. rükölni.

Bran, m. pop. embersár; — de son, alja korpa; — de scie, fürészpor; s— de Judas, szeplők.

Brancard, m. kólya; saraglya; —s, kétágú rúd; —ier, m. saraglyás.

Branchage, m. galyazat.

Branche, f. ág; gén. nemzedék; fig. szak; 2. t. t. —s d'un mors, állazó; min. töredék; — de l'épée, nyakló; chandelier à —s, karos gyertyatartó.

Brancher, v. a. fam. ágra akasztani; 2. v. se per-

cher.

Branchette, f. dim. ágacska. Branchial, e, a. kopoltyú...; 2.—e, f. icht. töveshal.

Branchier, s. a. fam. fiókölyv.

Branchies, f. pl. kopoltyúk. Branchu, e, a. ágas.

Brandif, ve, a. vig, vidor. Brandillement, m. lógázás

Brandillement, m. lógázás, hintálás.

Brandiller, v. a. lógázni; 2. v. r. v. se balancer.

Brandilloire, f. p. u. hinta.
Brandir, v. a. forgatni.
Brander - Sarih : book

Brandon, m. üszök; écon. szalmacsutak.

Brandonner, v. a. szalmacsutakkal megjelölni.

Branlant, e, a. inogó; fig. c'est une chose — e, bizony-talan dolog.

Branle, m. ingás; rezgés; fig. être en —, habozni; 2. körtánc; p. faire danser un — de sortie à q., kitenni a szűrét vkinek; 3. — queue, v. hoche-queue.

Branlement, m. bólintgatás; rázás.

Branler, v. a. bólintani; mozgatni; ingatni; 2. v. n. inogni; 3. v. n. moz-

dulni; ne branlez pas de là, meg ne mozduljatok in-

Branleur, se, s. ingato, mozgató.

Branloire, v. balançoire.

Braque, s. 2. g. ch. visla; fig. fou comme un —, igen bolondos; —s, f. rákolló.

Braquer, v. a. irányozni. Bras (brâ), m. kar; moulin à —, daráló; fig. avoir les - rompus, kimerülve lenni; it. hatalom; erő; p. si on lui en donne long com. le doigt, il en prend long com. le —, kinek újját kapja, annak karját is kéri; 2. ág; t. t. chaise à —, támlásszék ; jard. inda, kacs; 3. loc. adv. à tour de —, teljes erővel; — dessus, — dessous, karonfogva.

Braser, v. souder.

Brasier, m. parázs; 2. tűzserpenyő; fig. lázhév.

Brasillement, m. mar. tenger villogása.

Brasiller, v. a. piritani; 2. mar. villogni.

Brasque, f. szénpor.

Brasquer, v. a. szénporral betapasztani.

Brassage, m. sörfőzés; 2. mon. bányolóbér.

Brassard, m. karvas; verr. karlemez.

Brasse, f. öl.

Brassée, f. nyaláb.

Brasser, v. a. keverni; — de la bière, *sört fözni*; fig. v. tramer.

Brasserie, f. sörfözde.

Brassières, f. pl. kurtka, újjas; on le tient en —, rövid pórázon tartják.

Brassin, m. fözet (sör); 2. sörfözökatlan; 3. szalad, maláta.

Brassoir, m. br. maláta-keverö; mon. érckeverő.

Brassour, m. sal. vizvezető csövecske.

Brassure, f. forrasztás.

Bravade, f. dacolás.

Brave, a. vitéz, bátor; 2. derék; becsületes; 3. cico- | mázott; -ment, adv. vitézül, bátran; 4. ügyesen; derekasan.

Braver, v. a. dacolni; v. affronter.

Braverie, f. pompa.

Bravoure, f. vitézség, bátorság; 2. mus. pièce de —, mutatványdarab.

Brayer, v. a. mar. kátrányolni.

Brayer (bra-ié), m. sérkötő; båt. csigakötél; fam. fark. Brayette (bra-), f. nadrágellenzö.

Brayon (bre-), m. ch. $h \dot{o} d$ -

Bréant, v. bruant.

Brebiage, m. cout. juh-adó. Brebiette, f. dim. juhocska. Brebis, f. juh, anyajuh.

Brèche, f. rés; fig. csorba; minér. törmény.

Brèche-dent, s. a. csorbafogű.

Brechet, v. sternum; bouch. — de mouton, *ürü szügye*. Bredi-breda, adt. fam. hamarjában.

Brédir, v. a sell. szijacskákkal fércelni; alêne à —, férc-árr.

Brédissage, m. fércelés.

Bredissure, f. path. szájgörcs; sell. szíjférc.

Bredouillement, m. hebegés. Bredouiller, v. n. hebegni, dadogni; discours — é, érthetlen beszéd.

Bredouilleur, se, s. dadogó. Bref, m. pápalevél; 2. templom-naptár; mar. menle-

Bref, ève, a. rövid; 2. kicsiny; 3. —, adt. röviden, egyszóval; fam. nagyon quorsan; en —, elég az hozzá.

Bréhaigne (bré-è-nye), a. meddő.

Brelée, f. écon. téli takarmany.

Brelic, brelique-breloque, adv. pop. nyakraföre.

Brelle, f. flott. tutajfa. Breloque, f. órafityelék; pop. battre la —, üres szavakkal mentegetőzni.

Brème, brame de mer, f. icht. tengeri spár.

Brésil, m. bois de —, berzsenfa.

Bresiller, v. a. tördelni; teint. berzsennel festeni.

Bresse, f. völgy; sikföld. Bressin, m. mar. fölhuzó kötél.

Bretauder, v. a. man. fülét kurti ni; g. pl. kopaszra nyirni; drap. egyenetlenül

nyirni. Bretelle, f. karpant; 2.—s, pl. nadrágtartó; p. en avoir jusqu' aux —s, nyakig merülni a bajba; riv.

vontatókötél. Brette, f. vikard.

Bretteler, bretter, v. a. fogas pörölylyel vagdalni; outil bretté, fogas vésü.

Bretteur, m. *verekedő.* Brettures, f. pl. fogazat.

Breuil, m. e. f. bozót; mar. —s, pl. vitorlakötelek.

Breuiller, brouiller, v.a. mar. vitorlákat lekötni.

Breuilles, f. pl. heringbelek. Breuvage, m. ital; gyógy-

ital. Brevet, m. nyiltparancs, rendelvény ; szabadalmi levél.

Bréviaire, m. cat. papi imakönyv; p. il sait plus que son —, nem oly ostoba, mint minönek látszik.

Brévité, v. brièveté.

Bribe, f. karajkenyér; fig. —s de latin, latin kifejezések.

Briber, v. brifer.

Bric-à-brac, m. zsibárú.

Bricole, f. hám; expl. hordókötél; paum. v. bricoler; p. il a voulu me donner une —, lóvá akart tenni; de —, par —, fortélylyal.

Bricoler, v. a. bill. paum. visszapattanni; ch. barangolni; fam. görbe utakon járni.

Bricolier, m. kisafás ló.

Bricon, m. kamasz, goromba. Bride, f. zabla; partir à toute —, elvágtatni; fig. tenir q. en —, pórázon tartani; p. à cheval donné on ne regarde pas à la —, ajándéklónak nem nézik a fogát; t. t. — d'un béguin, kötszalag; charp. kapocs.

Brider, v. a. kantározni; 2. szorosan bekötni; fig. le-kötni; p. — l'oie, luddá tenni vkit; juge —é, tudatlan biró.

Bridoire, v. mentonnière. Bridon, m. csikózabla; 2. álkendő.

Brief, ève, a. prat. rövid tartamı.

Brièvement, adv. röviden;
— et nettement, röviden
és érthetően.

Brièvete, f. rövidség.

Brifauder, v. a. drap. gya-ratni.

Brifaut, m. ch. vadászeb; 2. i. —! előre! 3. pop. böm-hec, feneketlen gyomor.

Brife, v. bribe.

Brifer, v. a. pop. zabálni.

Brifeur, m. nagybélű.

Brifier, m. plomb. olompárkány háztetőn.

Brigade, f. dandár.

Brigadier, m. dandárnok, vezérőrnagy.

Brigand, m. utonálló, haramia; fig. pénzzsaroló.

Brigandage, m. utonállás.

Brigandeau, m. csaló prókátor; it. haramiácska.

Brigander, v. a. haramiáskodni.

Brigandine, f. páncél-ing. Brigantin, m. hadi naszád, gyorshajó; 2. tábori ágy.

Brignole, f. com. aszalt lószemszilva.

Brigue, f. hivatalhajhászás; il y a des —s là dessous, ez alatt fondorkodás rejlik; 2. párt.

Briguer, v. a. hivatalt hajhászni; 2. fondorkodni.

Brigueur, v. aspirant.

Brijeau, m. agr. elegytakarmány.

Brillamment, adv. fényesen.
Brillant, m. fény; csillám;
fig. faux —, rosz élc; 2.
gyémánt; faux —, strass.
Brillant, e, a. fényes, csil-

lámló; fig. pompás; hatásos; voix —e, csengő hang.

Brillanter, v. a. ragyogositni. Briller, v. n. ragyogn, csillámlani; fig. kitünni.

Brillotter, v. n. fam. kissé fényleni.

Brimbale, bringueballe, f. szivattyúrúd.

Brimbaler, v. a. csörgetni, pengetni.

Brimbalier, m. bimbelle, f. bot. áfonya.

Brimborion, m. apróság, ringyrongy.

Brimboter, v. n. mormogni.
Brin, m. szálacska; hajtáska, sarjadékocska; törzsök, tuskó; szál; darab;
un beau — de fille, széptermetű leány; 2. — à —,
adt. szálunkint.

Brinde, f. boire des —s, körben inni; être dans les —s, részegnek lenni.

Brindille, f. görbegaly.

Bringue, f. man. sovány gebe; 2. száraz nő; 3. en —s, adt. darabonkint; rendetlenűl.

Brioche, f. vajas lepény; fam. quel —! mily ügyet-len!

Brion, m. bot. tölgymoh. Brionne, f. bot. gönye.

Briquaillou, s, m. pl. fond. tégladarabok, kötörmelék.

Brique, f. tégla; fig. — de savon, szappandarab.

Briquet, m. acel (tüzütesre); battre le —, tüzet kiütni; mil. görbe kard.

Briquetage, m. téglafal.

Briqueter, v. a. tégla alakban befesteni; —ée, téglaszínű.

Briqueterie, f. téglaégetés, téglavető.

Briqueteur, se, briquetier, ère, s. téglavető.

Bris (brî), m. pal. zártörés; mar. hajótöredék; droit de — et de naufrage, partjog.

Brisable, a. törékeny.

Brisant, m. mar. hullamtörés; sziklák.

Brise, f. mar. gyönge szél. Brise-cou, v. casse-cou.

Brisées, f. pl. ch. letört ágak nyom jelölésére; fig. suivre les — de q., vkinek nyomába lépni.

Brise-glace, m. jegtörő.

Brisement, m. törés; fig. – de coeur, szívfájdalom.

Brise'motte, m. pl. agr. henger; 2. orn. hontmadár; —noix, m. diótörő; —os, m. bot. csontlágyító fű; 2. orn. csonttörő sas; —pierre f. chir. hólyagkötörő.

Briser, v. a. törni, széttörni; szétzűzni; fam. brisons làdessus, hagyjuk el; 2. kimeritni; t. t. la laine, v. carder; 3. v. n. megtörni; 4. se —, v. r. megtörni; la mer se brise contre les écueils, v. briser, 3. fig. mon coeur se —, meghasad a szívem.

Brise-'raison, m. fam. esztelen fecsegő; —scellé, m. lakat-, pöcsét- (stb.) törő tolvaj; —tout, m. zuzótörő.

Briseur, m. törő; sal. — de sel, sótörő; — chanvre, kendertiloló.

Brise-vent, m. szél-ernyő.
Brisis (-ice), m. arch. tört födél; il loge dans les —, padlásszobában lakik.

Brisoir, m. tiló, kendertörö.
Brissure, f. bl. mellékjegy;
türet; törés, hasadék; fort.
— d'une courtine, védvonal
meghosszabbítása.

Brize, f. bot. rezge.

Brizomancie, f. álomfejtés; —en, ne, s. á, fejtő.

Broc (bro; en vers: brok), m. kupa; bric et broc (bri-ké-brok), mindenünnen.

Brocantage, m. com. zsibárulás (régi műtárgyakkal).

Brocante, f. com, rúd, zsibáruk aggatására.

Brocanter, v. n. zsibárúkkal kereskedni.

Brocanteur, m. zsibárus.

Brocard, m. kötekedés; diseur de —s, kötekedő.

Brocarder, v. a. kötekedni. Brocardeur, v. diseur de brocardes.

Brocart, m. himszövet.
Brocatelle, f. gyapot himszövet; minér. tarka már-

vány.

Brochage, m. rel. füzés.

Broche, f. kopja; cuis. nyárs; p. fair un tour de —, tűz mellé ülni; 2. — d'un tonneau, csap; orsó; kötőtű; lakat-pecek; szögecs (céltáblán); man. drap à double —, kétszer ványolt posztó; cord. ár; ven. —s du sanglier, agyar; — du cerf, agancs.

Broché, m. himes szövet. Brochée, f. tele nyárssal.

Brocher, v. a. átszöni; bonn. kötni; cord. fölszegecselni; maré. szöget beverni; rel. fűzni; fig. — une chose, futólag tenni vmit; 2. v. n. jard. hajtani.

Brochet, m. icht. csuka; grand —, sós csuka.

Brocheter, v. a. kipeckelni; kifeszíteni; megcövekelni. Brochette, f. pecek, facövek; fig. un enfant élevé à la—, gondosan nevelt gyermek; f. d. cl. harangmérték.

Brocheur, se, s. rel. fűző; 2.
—se, harisnyakötönő.
Brochoir, m. szögező kala-

Brochoir, m. szögező kalapács.

Brochure, f. rel. füzés; füzet; 2. röpirat.

Brochurer, v. a. m. p. röpiratokat irni, firkálni.

Brochurier, m. röp-író. Brocoli, m. bot. csirakáposzta; jard. káposzta hajtása.

Brodquin, m. topán; fig. chausser le —, vigjátékot írni; vigjátékban föllépni; 2. füzőtopán.

Broder, v. a. himezni; fig. — un conte, regét fölcifrázni;

chap. beszegni.

Broderie, f. himzés; habit en—, himzett ruha; 2. csipkehimzés; fig. il y a de la — à ce que vous dites, ön kissé fölcifrázta a dolgot; jard. szegélydísz; mus. ci-kornya.

Brodeur, se, s. himző; p. autant pour le —, hiszi a niszi.

Brodoir, m. selyencsév.

Broie, m. macque, f. écon. tilé; bl. gyümölcsfüzér.

Broiement, broîment, m. törés, zúzás; — des couleurs, festéktörés.

Brome, bromos, bromot, m. bot. rozsnok; 2. brome, chim. büzeny.

Bromélie, v. ananas.

Bronchade, f. man. botlás.
Broncher, v. n. man. botlani;
fig. tévedni, hibázni; il
n'y a si bon cheval qui ne
—e, lónak négy lába, még
is botlik.

Bronchement, v. bronchade. Bronchocèle (-ko-), m. méd. golyva.

Brontée, brontéon, m. th. menydörgő gép.

Bronze, airain, m. bronsz, harangvegy, ágyűvegy; 2. bronsz szobor; fig. coeur de —, kegyetlen ember.

Bronzer, v. a. ércszint adni; teint. feketére festeni.

Broquart, brocart, m. ch. csapos gim.

Broque, a. dent —, — dent, görbefog; 2. jard. v. brocoli.

Broquer, v. a. pêch. horogra tüzni.

Broquette, f. clout. szögecs; fam. pöcs.

Brossailles, v. broussailles. Brosse, f. kefe; — à dent, fog-kefe; t. t. à l'apprêt, posz-tósimitókefe; imp. épreuve à la —, kefe-nyomat; bot. en —, borostás.

Brosser, v. a. kefélni; imp. betüket mosni; ch. — dans les bois, erdőben barangolni; fig. gyorsan elvégezni; 2. se —, v. r. lekefélni (magát).

Brosserie, f. kefekötés; k. árúk.

kehimzés; fig. il y a de la Brosseur, m. ruha-, csizmaà ce que vous dites. ön tisztító. Brossier, m. kefekötő; kefe-árús.

Brou, m. zölddió héja; du — de noix, diópálinka.

Brouailles, m. pl. cuis. ma-dar-, halbél.

Brouée, f. permeteg; ködszakadás.

Brouet, (-é), m. táplaleves; p. tout s'en est allé en d'andouilles, minden füstbe ment.

Brouette, f. targonca; 2. v. vinaigrette; iron. c'est une —, nyomorult kordély.

Brouetter, v. a. targoncázni. Brouetteur, m. kordélyos.

Brougnée, f. pêch. varsa.

Broui, brouhi, m. em. olvasztócső.

Brouillard, m. köd; je n'y vois que du —, mitse értek belöle; com. napló; 2. a. papier —, itatós papir.

Brouille, v. brouillerie.

Brouillement, m. zagyvalék.

Brouiller, v. a. összekeverni; összevegyítni; zavarni; fam. — du papier, papirt befirkálni; fig. összekuszálni; ösz. veszítni; il ne fait que —, zűrzavart csinál; cuis. des oeufs —és, rántotta; 2. se —, v. r. borulni, beborulni; megzavarodni; meghasonlani.

Brouillerie, f. viszály, civakodás.

Brouillon, m. vázlat, fogalmazvány; —, ne, s. a. nyugtalanító, háborgató, civakodó, zavargó.

Brouillonner, v. a. fam. vázolni, firkálni.

Brouir, v. a. agr. elperzselni, hervasztani, ragyásítni.

Broussailles, f. pl. bokor,

cserje, haraszt.

Brouter, v. a. lelegelni; lerágni; jard. megnyesni; 2. v. n, p. où la chèvre est attachée, il faut qu'elle broute, addig nyujtózni, meddig a takaró ér. Broutilles, f. pl. rözse; fig. lim-lom.

Broyage, broye, v. broiement, broie.

Broyer, v. a. törni, zúzni; keményre dagasztani; fig. — du noir, koholni (vmit).

Broyeur, m. festéktörő; p. — d'ocre, mázoló.

Broyon, m. mozsártörő; 2. vastör.

Bru, f. meny.

rack.

Bruant, m. orn. sarmany.

Bruc, v. bryère.

Brucelles, f. pl. horl. rigófogó.

Bruche, milabre, f. ent. magfúró; — de pois, borsókár. Brugnon, m. vérbélű ba-

Bruine, f. hideg permeteg.

Bruiner, v. imp. permetezni. Bruir, v. a. — des étoffes.

kelmét átpárologtatni. Bruire, v. n. ir. zúgni, dühöngni ; dübörögni.

Bruisiner, v. a. brass. darálni.

Bruisement, m. zúgás.

Bruit, m. lárma, zaj, moraj; — du canon, ágyúdörgés; — des ruisseaux, a patak csörögése; sans —, nesz nélkül; il ne s'étonne pas du —, nem egy könnyen ijed meg; 2. hír, monda; föltünés ; 3. csődülés, zenebona; 4. hírnév; faire ses affaires à petit —, csöndben végezni dolgait.

Brûlable, a. éghető; megégethető.

Brûlage, v. écobuage.

Brûlant, e, a. égő; forró; fig. élénk, forró, heves.

Brûlé, m. il sent ici le —. pörzsszag van itt; 2. v. brûler 2.

Brûle'gueule, m. pl. — pop. kurtaszárú pipa; —ment, m. égetés.

Brûler, v.a. égetni, megégetni; kozmásítni; cuis. vin -é, füszeres bor; pass. kiégetni; 2. tüzelni; füstölni; 3. megperzselni; égetni fig. | Brut, e, a. nyers; fig. bevéelmulasztani; pop. — la politesse àq., bucsuzás nél-

kül távozni: — le pavé. vágtatni; — le papier, heveskedni; 4. v. n. égni; fig. forró vágyat táplálni; les pieds lui —ent, parázson áll; 5. se —, v. r. magát megégetni.

Brûlerie, f. pálinkafőzés.

Brûle-tout, m. pl. —, écon. gyertyavégtartó.

Brûleur, m. gyujtogató.

Brûlot, m. gyujtóhajó; cuis. sós falat; fig. heveskedő; glac. csiszolókő.

Brûlure, f. égés-jel; jard. ragya.

Bruma re, m. h. a francia köztársaság 2-ik hónapja, okt. 15-töl nov. 15-ig.

Brumal, e, a. bot. téli.

Brume, f. mar. köd.

Brumeux, se, a. ködös.

Brun, e, a. barna; man. bai —, sötétpej ; 2. —, e, s. barna; aller de la —e, à la blonde, állhatlan; il arriva sur la —e, szürkületkor érkezett.

Brunâtre, a. bot. barnás.

Brunelle, f. bot. villahim.

Brunet, te, s. a. barna.

Brunir, v. a. barnitni; rel. simitni; orf. fényesitni; 2. v. n. barnului.

Brunissage, m. csiszolás, fēnyesítés.

Brunisseur, se, s. a. csiszoló. Brunissoir, m. simito; grav. fényesítő vas.

Brunissure, f. barnásitás. Brusc, m. bot. egértövis.

Brusque, a. indulatos; mogorva; -ment, adv. indulatosan, hevesen, mogorván.

Brusquer, v. a. kiméletlenül bánni vkivel; heveskedni; megrohanni; erőszakolni; siettetni.

Brusquerie, f. kiméletlen bánásmód; heveskedés.

Brusquet, brusquin, adv. pop. à brusquin brusquet, kemény fát kemény ékkel hasítják.

gezetlen; műveletlen; durva; ostoba, barom; agr.

teljes jövedelem; h. n. szervetlen.

Brutal, e, a. baromi; durva; -ment, adv. baromilag; durván.

Brutaliser, v. a. gorombáskodni.

Brutalité, f. durvaság, gorombaság ; baromi vágy.

Brute, f. barom, állat.

Bruyamment, adv. lármá-

Bruyant, e, a. lármás, zajos. Bruyère, f. avarfü; 2. pusz-

ta, avar ; 3. hanga. Bry, bryon, m. brye, f. bot. brion, tölgymoh; —ome, f. bot. gönye; — blanche, büdös gönye.

Buanderie, f. mosóda.

Buandier, ère, s. szapuló, 2. —ère, f. *főmosónő*.

Bubale, boeuf-cerf, m. h. n. törpe bivaly.

Bube, f. pattanás.

Bubo, m. h. n. huhogó ba-

Bubon, m. mirigydag, guga; bot. zizon.

Bubonocèle, m. lágyéksérv. Bubuler, v. a. huhogni.

Bucail, m. bot. tatárka.

Buccin (-c-cein), m. conch. kürtcsiga.

Buccine, f. tárogató; —r. v. n. tár. fúni ; fig. kikürtöl-

Bucéphale, m. ökörfő; h. nagy Sándor lova; fig. díszlo; iron. gebe; orn. buksi

Bûche, f. hasáb; c'est une grosse —, fig. tuskó (ember); t. t. töke; mus. cimbalom.

Bûcher, m. fakamra; 2. h. máglya.

Bücher, v. a. hasábolni, fig. jól elverni.

Bûcheron, m. favágó.

Bûchette, f. galyfa.

Budget, m. költségvetés.

Buer, v. a. mosni.

Buffet, m. pohárszék; 2. ezüstnemű; 3. ezüsttartószekrény.

Buffeter, v. a. hordót megfúrni (borlopás végett).

Buffeteur, m. bortolvaj. Buffle, m. bivaly; 2. bivalybör; bör-ing; 3. moulin à —, kallómalom. Buffleterie, f. biv. bőr-árú; mil. fegyverszijazat. Buffletin, m. bivalyborjú; ennek böre: Bufflonne, f. bivalytehén. Bufle, m. fam. pofleves. Bufone, bufonie, f. bot. kétágú szittyó. Bufonite, f. varangykő. Bugardier, m. parfum. olvasztó edény. Bugardière, f. sav. lugzóteknő. Bugle f. bot. kalinca. Buglose, —sse, f. bot. festő atracél. Buire, f. mérőkupa. Buis, m. puszpáng; cord. simitofa; pop. donner le — à qch., vmit bevégezni. Buisserie, f. dongafa. Buisson, m. bokor; jard. törpefa; —ner, v. a. törül hajtani; —net, m. bokrocska; —neux, se, a. bokros; —nier, m. riv. hajδzási fölügyelő; —ère, a. bokros; plantes, -s, b. növények. Bulbe, f. bot. hagyma (növényeké); an. m. – des poils, haj töve; v. oeil. Bulbeux, se, a. hagymanemü. Bulbi'fère, a bot. plante —, hagymás növény ; —forme, a. h. alakú. Bulimie, v. boulimie. Bulle, f. bulla; 2. méd. égéshólyag; phys. buborék. Bullé, e, a. pal. kellő pecséttel ellátott; bot. hólya-Bulletin, m. szavazati jegy; 2. jelentés; napi parancs; napló. Bullicame, m. buzgár. Bunias (-a-ce), v. roquette. Buplèvre, bupleuvre, oreille-de-lièvre. Bupreste, f. ent. pompabogár. Buraliste, m. — d'impôts, adószedő.

va gyapju-szövet; expl. akna. Bureau, m. v. bure; 2. v. comptoir; 3. iróasztal; 4. — d'adresse, tudakozó intézet; 5. hivatal; iroda; 6. bizottmány. Buret (-re), m. conch. barsonycsiga. Burette, f. kannácska; orn. ejszaki pacsirta. †Burettier (thié), m. cath. miseszolga. Burgau, m. conch. gyöngycsiga. Burin, m. kúpás véső; 2. rézmetszés ; fig. erélyes iró. Buriner, v. a. vésni, metszeni; fig. erélyesen írni. Burlesque, s. a. torzbohó; -ment, adv. bohósan. Busard, v. buse. Busc (busk), m. vállsuhány. Buse, f. orn. egerésző kánya; fig. oktondi; forg. meun. mümeder ; expl. légcső. Busquer, v. a. vállsuhángot a vállfűzőbe illeszteni; fig. — fortune, szerencsét próbálni; 2. se —, v. r. vállsuhángot hordani. Busquière, f. vállsuháng-tok. Buste, m. sculp. mellszobor; 2. test felsőrésze. But, m. cél, szándék; 2. – en blanc, m. artil. derék lövés; fig. adt. de — en blanc, meggondolatlanul; 3. - a - adt. egyenlően.Bute, f. maréch. körömhántó. Buteau, m. pimasz. Butée, f. boltszék. Buter, v. n. bill. paum. eltalálni; fig. — à qch. vmire törekedni; man. v. broncher; 2. se —, v. r. ragaszkodni, makacsul r. (v. hez); je me —e a cela, ragaszkodom ehez. †Butière, f. célpuska. Butin, m. zsákmány; v. proie. Butiner, v. n. zsákmányolni. Butirate, butireux, v. butyrate, butyreux. Butoir, v. boutoir. Butome, m. bot. fülemülefü.

Butor, m. orn. dobosgém; fig. fajankó ; it. butorde. Butte, f. földhányás; domb; 2. célfal; poudre de —, céllopor; fig. se mettre en - aux soupçon, gyanúnak tenni ki magat; arch. ellentámasz. Butter, v. a. maç. támaszszal ellátni, dúcolni ; jard. földet tölteni. Buture, f. ch. lábcsukló-da-Buty'racé, e, a. chi. vajsavas; -rate, m. chi. vajs. sδ; -reux, se, a. vajtartalmű; -rine, f. chi. vajadék. Buvable, v. potable. Buvande, m. löre. Buveau, v. beauveau. Buvée, f. écon. lisztpép. †Buvetier, m. csaplár. Buvette, f. ivószoba; aller à la —, körvendégségbe menni. Buveur, m. (-se f. p. u.) iszákos; — d'eau, bornemiszsza; — se d'eau, iszákos nő. Buvotter, v. a. fam. szürcsölni. By, m. lecsapoló árok. Byssus (-uce), m. bot. $z\bar{a}$ kány.

C.

C (cé, ce), m. c betü. Ca, adv. vient -, $j\delta jj$ ide; - et là, itt-ott; 2. i. nohát; noha; or —, most tehat. Cabale, f. h. j. titoktan; 2. armany; fig. petite —, vig társaság. Cabaler, v. n. ármánykodni. Cabaleur, m. cselszövő. Cabaliste, m. rejtměnyfejtő; com. titkos társ. Caban, m. mar. esőköpeny. Cabane, f. $kunyh\delta$; mar. riv. hálórekesz. Cabaner, v. n. kunyhót állítni; 2. v. a. hajót fölfordítni. Cabanon, m. kunyhócska; sötét börtön. Cabarer, v. n. brass. a keve-

Bure, f. bureau, m. com. dur- | Butonie, m. bot. orsofa.

réket egyik kádból a másikba tölteni.

Cabaret (-rè), m. csapszék; 2. kávésedény ; bot. kapor-

Cabaroter, v. n. g. p. kocsmákban tanyázni.

Cabaretier, ère, s. csaplár, −nő.

Cabarre, m. mar. kirakó sajka.

Cabas, cabat, m. fügekas; 2. kasos kocsi; 3. ócska női kalap; it. szatyor.

†Cabasser, v. machiner; it. panier.

Cabestan, m. mar. hajócsiga. Cabillaud, m. icht. tökegadoc.

Cabillots, m. pl. mar. facövekek.

Cabine, v. cabane, mar.

Cabinet, m. dolgozószoba; benyiló; 2. gyüjtemény; fig. homme de —, szobatudós; dipl. kormány; 3. almáriom : 4. — d'aisance, v. latrines.

Câble, m. mar. alattság; fig. filer le —, időt nyerni.

Câbleau, m. sajkakötél; riv. vontató kötél.

Câbler, v. a. kötelet verni. Cabochard, cabocheux, a. nagyfejü; fig. fejes.

Caboche, f. fam. fej; fig. fejesség; grosse —, nagy fej; fig. bonne —, jó fej; icht. nagy-agyú hal; clout. sarkszeg.

Cabochon, s. a. köszörületlen drágakő; clout. talpszeg. Cabotache, m. mar. parti hajózás; p. kereskedés; 2.

Caboter, v. n. parti kereskedést üzni.

part ismerése.

Caboteur, m. parti hajós; 2. —, cabotier, *parti hajó*.

Cabotin, e, s. th. vándorszinész; —ner, v. n. vándorszinészkedni; —age, m. rosz szindarab.

Cabre, m. arch. emelő csiga. Cabrer, v. a. megharagitni; 2. se —, v. r. man. ágaskodni; fig. megharagudCabri, v. chevreau; 2. v. ca-

Cabrillet, m. bot. szigoráll. Cabrillon, m. juhsajt. Cabriole, f. man. bakszökés. Cabrioler, v. n. ugrani. Cabriolet (-lè), m. kordély. Cabrioleur, m. ugró. Cabron, m. gödölye bör.

Cabus, a. chou —, fejes káposzta.

Cabuser, v. tromper. Cacaber, v. n. kajdászni. Cacade, f. pop. hasürülés; fig. il a fait une vilaine —,

bátorsága inába szállt.

Cacarder, v. n. gágogni. Cachalot, cachelotet, m. cachelotte, f. icht. busaszö-

kető. Cache, f. buvóhely; — cache, buvósdi; —col, —cou, v. fichu.

Cache'folie, m. ál-fürtök; -mire, m. kázsmírsál; -nez, m. téli nyakkendő; -peigne, m. hajdudor; --pot, v. muche-pot.

Cacher, v. a. elrejteni; -— son nom, nevét elhallgatni; fig. eltitkolni; 2. se —, v. r. elrejtőzni; titkolódni; se – au monde, visszavonultan élni.

Cacheron, m. zsineg; — à voiles, vitorlafonál.

Cachet, m. pecsétnyomó; 2. pecsét; 3. jegy; fam. courir le —, jegyre leckét adni; fig. jelleg.

Cacheter, v. a. pecsételni. Cachette, f. búvóhely; fig. bökkenő; 2. en —, adt. titokban.

Cachexie (ka-ké-), f. path. senyv.

Cachot, m. börtön.

Cachotterie, f. fam. titkolódás.

Cachotier, ère, s. titkolódó. Cacte, cactier, m. bot. pozsgár.

Cadastral, a. telekkönyvi. Cadastre, m. telekkönyv.

Cadastrer, v. a. t. könyvbe

Cadavéreux, se, a. hullasze-

fig. âme — se, érzéketlen szív.

Cadavre, m. hulla; fig. et. fam. c'est un — ambulant, élő hulla.

Cadeau, m. ajándék; fig. se faire un grand — de qch., örvendeni vminek; 2. lakoma; 3. cikornya (betükön).

Cadédis, i. patvarban.

Cadeler, v. a. betüket cifráz-

Cadelle, v. trogossite.

Cadenas, m. lakat; 2. evőeszköz ; ennek toklata.

Cadenasser, v. a. lakatolni. Cadence, f. dans. ütem; lett. zárhang ; mus. hanglejtés.

Cadencer, v. a. ütem szerint lépni; időmértéket tartani.

Cadène, m. rablánc.

Cadenette, f. perr. hajfonat. Cadet, te, s. a. i'jubb, legifjabb; mon frère —, öcsém; fig. vous êtes mon —, ön fiatalabb nálamnál; mil. hadapród; fig. jeune —, tapasztalatlan ifjú.

Cadette, f. arch. kockakő; —r, v. a. k. kövekkel kö-

vezni.

Cadmie, v. tuthie; — arsenicale, egérkő.

Cadole, f. serr. kilincs.

Cadran, m. számlap (órán); lap. kösü.

Cadrat, m. imp. *ürpót*. Cadre, m. keret; fig. terv,

vázlat; mil. törzs. Cadrer, v. a. négyszögüvé tenni; 2. v. r. illeni.

Caduc, que, a. hullatag; roskatag; fig. mulékony; méd. mal —, nehézkór; pal. elévült; voix — que, érvénytelen szavazat.

Caducité, f. gyarlóság; rozzantság; pal. elévültség.

Caecilie, f. z. kúszma. Cafard, e, s. a. szenteskedő; com. sávos kelme.

Cafardage, m. szenteskedés. Cafarden, v. a. szenteskedni;

—ie, f. szenteskedés. Cafardise, f. képmutatás.

rü; odeur —se, hullaszag; | Café, m. kávébab; 2. kávé;

prendre du —, kávét inni; prendre son —, vkit bolonddá tenni; 3. kávéház.

Café'ier, ére, s. kávéültető; 2. v. cafier; —irie, f. k. termesztés; —tier, ère, s. v. limonadier: —ière, f. k. kanna.

Caffûts, f. pl. artill. ócska öntött vas.

Cafier, m. bot. kávéfa.

('agarelle, f. bot. disznóparéj.

Cage, f. kalitka; fig. être en —, börtönben lenni; arch. lépcsötér; horl. óratok; mar. árbockosár; orf. kirakat.

Cagier, m. fam. madárárús. Cagnard, e, s. a. fam. nap $lop \delta$; 2. un —, puly a; une —e, rima.

Cagnarder, v. n. tunyálkodni.

Cagnardise, f. henyeség. Cagne, f. szuka; 2. v. ca-

gnard (2).

Cagneux, se, a. görbelábú. Cagot, v. cafard, —erie, v. cafardise: —isme v. cafarderie.

Cagou, m. pop. zeugori. Cahier, (ca-ié), m. irka; fin. — de frais, *költségjegyzék.* Cahin-caha, adv. imigyamúgy.

Cahot, m. zökkenés (kocsié); 2. göröngyös út; fig. aka-

Cahotage, m. rázás (kocsié). Cahotant, e, a. göröngyös; zökkenő.

Cahoter, v. a. rázni, zökkenni; fig. être —è par la fortune, a szerencse által hányatni.

Cahoutchou, —c, m. rugógyanta.

Cahute, f. kunyho.

Caieu, cayeu, m. bot. hagymagumó.

Caille, f. fürj.

Caillé, s. a lait —, aludttej. Caille botte, f. aludttej-darab; 2. bot. kánya-bangita; — botté, e, a. megaludt; — botter, v. cailler; — lait, m. bot. tejolto galaj; -ment, m. megaluvás.

Cailler, v. a. aludttá tenni; 2. se —, v. r. megaludni; összefutni.

Caille'tage, m. terefere; fürjecske; m. —teau, -ter v. n. tereferélni; -tte, f. écon. oltó gyomor; 2. csacska := du quartierváros hírharangja.

Caillot, m. aludtvér-darab; – rozat, m. *rózsakörte*.

Caillou, m. kövecs; — à feu, kova ; —tage, m. kövecsefinom zés ; porcellán ; —ter, v. a. kövecsezni; —teur, m. kovavágó; -teux, se, a. kövecstartalmú: —tis, m. kövecs-rakás.

Caisse, f. com. láda; chir. müszertok; fin. pénztár; livre de —, pénztári napló; — militaire, *hadi pénztár* ; — d'escompte, leszámitoló füldob-üreg : pt.; an. charp. kas; horl. oratok; mil — de tambour, dob; mus. grosse —, öregdob.

Caissetin, m. com. ládácska; manuf. szekrényke.

Caissier, m. pénztárnok. Caisson, m. löszer-szekér.

Cajoler, v. a. fam. cirogatni; mar. az árral szél ellenhajózni; 2. v. n. csörögni.

Cajolerie, f. hizelgés. Cajoleur, se, s. hizelgő. Cajute, f. mar. hajószoba.

Cal, m. börkéreg; chir. csontforradás.

Calam'ba, — bac, — bouc, m. bot, aloefa; — bour, m. bot. zöldes paradicsfa; — cuthe, f. bot. hegyi meliszsza; —ine, f. chi. gálma; †—istrer, v. friser; —ite, f. delejtü; 2. lombász; —ité, f. nyomor, szerencsétlenség; —iteux, se, a. nyomorii; -part, v. calamba.

Calandr'age, m. mángorlás; —e, f. orn. leprige; 2. ent. zsizsik; écon. mángorló; -er, v. a. mángorolni;

-ette, f. orn. seregély; -eur, m. mángorló; -ine, f. símítókö; —otte, f. orn. fenyümadár.

Calcaire, minér. chi. a. meszes.

Calca'neum (-né-ome), m. an. bokacsont; —nthe, m. miné. rézkovand ; rifère, v. calcifère.

Calcé'doine, f. Quartz-Agate, m. miné. kalcedon: —donieux, se, a. miné. fehérpettyes; —olaire, f. bot. papucska.

Calcifère, a. mésztartalmű.

Calcin, m. üvegfonal.

Calcin'able, a. chi. meezithető; —ation, f. chi. mészítés; —e, f. üvegmáz; -er, v. a. égetni ; 2. mészitni; 3. se == v. r. meszszé változni.

Calcium (-ome), m. chi.

mészeny.

Calcul, m. számítás; számvetés; erreur de —, számitási hiba; path. v. pierre; -able, a. számítható; ateur, m. számító; számvivő; —atoire, a. számolási; —er, v. a. et. n. számitni, számolni; -eux. se, s. a. path. fövenyes.

Caldéron, m. icht. busaszö-

kető.

Cale, f. géog. öböl; arch. aljzat; mar. hajóda, hajógyár ; 2. büntetés neme hajókon, melyszerint az elitéltet a közép árboc tetejére huzzák, és hirtelen a tengerbe bocsátják; 3. hajó feneke; pv. être à fond de —, tönkre jutni.

Calé, e, a. pop. gazdag. Calebasse, f. bot. lopótök. Calebassier, m. bot. lopótökfa.

Calèche, f. hintó; mod. csuklya.

Caleçon, m. gatya.

†Caleçonnier, m. gatyakészítö; 2. börfestő.

Caléfacteur, m. cuis. serpenyö.

Caléfaction, f. chi. melegités.

Calefreter, v. piller, emprunter.

Calemar, v. calmar.

Calembour, —bourg, m. szócsere, szójáték.

Calembouriste, —dier, m. szócsere-csináló.

Calembredaine, f. pop. hasztalan, fecsegés; kopasz mentség.

Calendaire, m. egyházi jegyzék.

Calendes, f. pl. h. r. a hó első napja; p. renvoyer q. aux — greques, holnap után kis kedden, borjú nyúzó pénteken.

Calendrier, m. naptár; — perpétuel, száz éves napt.; —rustique, mezei naptár.

Calendule, v. souci.

Caler, v. a. mar. lebocsátani; fig. — la voile, beljebb szedni a gyeplőt; arch. aljazni; 2. v. n. alámerülni; pop. lustálkodni.

Caleur, m. pop. naplopó. Calfat, —eur, m. mar. hajó-

iszkábáló ; 2. iszkábálás ; 3. iszkába.

Calfatage, m. kóc, moha, iszkábáláshoz.

Calfater, v. a. iszkábálni.

Calfatin m. mohozó suhanc. Calfeutrage, m. betömés; bedugulás.

Calfeutrer, v. a. bedugni, betömni.

Calibé, e, a. pharm. acélos; eau —e, acélriz.

Calibrage, m. artil. üregyezés.

Calibre, m. űr-egy; 2. ürmérő; arch. átmérő; fig. érték; font. torok; mar.
minta.

Calibrer, v. a. üregyezni.

Calic'e, m. kehely; écr. et fig. keserű pohár; bot. csésze; —é, e, a. csészés.

Calicot, m. com. karton; iron. röfös vitéz.

Caliculé, e, a. bot. murvakö-

Califourchon, à —, adt. lóhátvást; 2. m. nádparipa. Câlin, e, s. a. fam. lomha;

it. alattomos.

Câliner, v. a. v. cajoler; 2. se —, v. r. henyélni.

Câlinerie, v. cajolerie.

Calaïs, v. angite.

Calle, f. charp. polc; mar. emelőcsiga; bot. sárkány-fü: — de marais, mocsári gólyahír.

Calleux, se, a. kérges.

Callosité, f. kérgesség; vadhús; 2. bőrkéreg.

Callot, m. ard. palatuskó.

Calmant, m. csillapítószer; 2. v. calmer.

Calmar, cornet, icht. tintaféreg; 2. v. écritoire, 3. tolltok.

Calme, a. csöndes, nyugodt; 2. m. szélcsönd; fig. nyugalom.

Calmer, v. a. megnyugtatni, enyhitni; 2. v. n. v. se —; 3. se —, v. r. csillapulni; megnyugodni.

*Calmir, v. n. csillapulni. Calomel, calomélas, m chi. édes higany.

Calomniateur, trice, s. rágalmazó.

Calomnie (calom-nie), f. rágalom.

Calomnier, v. a rágalmazni. Calomnieusement, adv. rágalmazólag.

Calomnieux, se, a. rágalmazó. Calonière, v. canonnière.

Calori'cité, f. hőképesség;

*—fère, f. melegítőlámpa;
—fique, a. melegítő; —mètrie,
tre, m. hőmérő; —mètrie,
f. hőmérés; —moteur, m.
phys. hévmozditó; —que,
m. chi. hévany; — spécifique, arányos hévany.

Calotin, m. v. calotte; 2. pop. iron. pap.

Calotte, f. pilisfedő; le pape lui a donné la —, a pápa bibornokká tette; — à oreille, hálósipka; pop. fejlegyintés.

Calotter, v. a. fejére legyinteni (vkinek).

Calottier, m. sipkás; s. árus. Calque, m. leképezés; fig. másolat; utánzás.

Calquer, v. a. leképezni; 2. fig. utánozni.

Calus (-uce) m. chir. v. cal fig. szívtelenség; bot. bö-työk.

Calville (-vil), m. eperalma. Calvitie (-cie), f. kopaszság. Calybite, s. 2. remete.

Camaïeu, m. domborképű kő; peint. tusmodorban festett kép.

Camail, m. püspöki palástocska.

Camarade, s. 2. cimbora; fig. bajtárs.

Camaraderie, f. g. p. pajtáskodás.

Camard, e, s. a. v. camus; fig. et poét. la —e, a ha-

Camare, m. man. tüskés állazó.

Camajeu, v. camaïeu.

Cambage, m. cout. sör-adó. Cambarles, f. pl. agr. kuko-

ricaszár.
Cambiste, v. agent de change.
Cambouis, m. szekérkenőcs.
Cambrement, v. éboulement.

Cambrer, v. a. kanyaritni; 2. se —, v. r. homorodni.

Cambrésine, f. com. pamutgyoles.

Cambreur, m. homorito.

Cambrure, f. ivgörbület; görbités.

Came, chame, f. conch. káma; forg. —, camme, emelcs.

Caméade, f. bot. farkas-bo-roszlán.

Caméléon, m. z. színbű; fig. köpenyforgató.

Camélia, f. bot. kamélia. Camélopard, v. giraffe.

Camelot, m. teveszőr-szövet;
—te, f. selejt, avadék;
libraire en —, iskolakönyvkereskedő; reliures à la —,
olcsó kötés; —er, v. a. teveszőrből szőni; —ier, m.
rosz papir; 2. csempész.

Caméral, e, a. chanc. kincstári; —istique, f. pénzügyi tudomány.

†Camérier, m. kamarás.

Camérine, f. conch. lencse-kövecs.

Camériste, camérière, f. kamarásnő. Camion, m. kis gombostů; mar. targonca; —ner, v. a. mar. targoncát húzni; -neur, m. targoncavezető. Camisole, f. melltyü; — de force, kényszering. Camomille, f. bot. székfű. Camouflet, m. papirfüst, melyet csinból vki orra alá fúnak; fig. meggyalázás; mil. pattogó akna. Camourlot, m. hajóragasz. Camp, m. tábor; fig. l'alarme est au —, egyszeriben fellobban; 2. táborozó sereg; 3. küzdtér; juge du —, viadalbiró. Campagnard, e, s. a. falusi. Campagne, f. mező, térség; 2. falu ; mezei jószág ; mil. hadjárat. Campagnole, m. z. gözü. Campan'aire, a. fond. échelle —, harangmérték; —e, f. bojt; sculp. harang-cikornya; sav. szappanos-iist; -elle, -ette, f. bot. csengetyüke; —ier, m. harangozó; —ulé, e, a. bot. harangdad. Campement, m. táborozás. Camper, v. n. mil. táborozni; 2. v. a. táborba szállni; 3. se —, v. r. elhelyezkedni. Camphr'e, m. kanfor; —ée, f. kánforfű; eau-de-vie -ée, kánforlél; -er, v. a. kánforral készítni ; se —er, v. r. pop. leinni magat; —ier, m. bot. kánforfa. Campine, f. hizlalt csirke. Campos, m. szünőra. Camus (ca-mu-ze), e, s. a. hilledezett: pisze; fig. -ette, f. pisze orrocska. Canaille, f. coll. rongynép. Canal, m. csatorna; fig. eszköz, út; 2. géog. tengerszoros; an. cső; mar. faire

-, tengerre bocsátkozni.

Canalisation, f. csatornázás.

Canaliser, v. a. csatornázni.

Canamelle, v. canne à sucre.

Canard, m. z. kacsa; k.gúnár; pop. donner des —s |

Canapsa, m. uti tarisznya.

Canapé, m. pamlag.

a q., vkit bolondda tenni; 2. uszkár. Canardeau, m. dim. kacsácska. Canarder, v. a. q., lesből löni (vkire); mar. le vaissean —e, a hajó orra mélyen jár. Canarderie, f. écon. kacsaól. Canardière, f. kacsafogó; 2. kacsapuska; mil. †lőrés. Canari, m. kanári madár; 2. válucska; 3. bot. keletindiai diófa. Canasse, canastre, m. kacsdohány; 2. dohánykosár; 3. tealáda. Cancan, m. dans. kankán; 2. lárma; 3. terefere; 4. gágogni. Cancaner, v. n fam. kankant járni; 2. pop. v. bavarder, caqueter. Cancel, m. ég. rács, oltárrács. Cancellation, f. kitörlés, kihuzás (rostélyvonásokkal) Canceller (cel-lé), v. a. kihúzni, kitörölni. Cancer (-ère), m. path. $r\acute{a}k$ *fekély ;* astr. *rák*. Cancéreux, se, a. path. raknemü. Canche, f. bot. napic. Cancre, crabe, m. botrog; fam. un pauvre —, szegény ördög; vilain —, v. ladre. Cancri'forme, a. botrogalakú; —te, f. miné. *kövesült* botrog. Candélabre, m. karos gyertyatartó. Candeur, f. nyiltszivüség, öszinteség. Candi, a. m. cukrozott; sucre —, sárga cukor. Candidat, m. jelölt. Candidature, f. kijelölés. Candide, a. nyiltszivű, öszinte; — ment, adv. öszinten. Candir, v. n. faire — du sucre, cukrot jegecezni; 2. se —, v. r. jegecesedni. Candisation, f. jegecezesedés. Cane, f. kacsa, ruca; — sauvage, vadruca; faire la —, | Cannetile, f. lánna.

Caneberge, v. canneberge. Canefas, v. canevas. Canéfice, canéficier, v. cassie, cassier. Canépétière, f. orn. reznek. Canepin, m. keztyübőr; bot. — du tilleul, *hárskéreg*. Caner, v. n. kereket oldani. Caneter, v. n. döcögni. Caneton, m. kacsafi. Canette, f. dim. kacsácska; 2. v. cannette. Canevas, m. kanavász; fig. vázlat. Canevassier, ère, s. kanavász szövő. Canevette, f. pincetok. Cange, m. sürü rizslé. Caniard, v. grisard. Caniche, v. bachet. Canichon, m. pelyhes kacsácska. Caniculaire, a. jours —, kánikula. Canicule, f. astr. Sirius; 2. kánikula; ebhő. Canif, m. tollkés. Canillée, v. lentille d'eau. Canin, e, a. ord. f. faim —e, farkas-éh; ris —, gűnykacaj. Canina, m. z. ebkigyó. Canitie (-cie), f. öszhaj. Caniveau, m. utca-csatorna. Canivet, m. kis tollkés. Cannage, m. com. kimérés. Cannaie, f. nádas. Cannamelle, v. canamelle. Canne, f. nádbot; 2. nád; — a sucre, *cukornád;* verr. —, fuvócső. Canneberge, f. hamvas áfo-Canneler, v. a. arch. hornyolni. Cannelle, canelle, f. fahéj; esprit de —, fahéj-viz; fig. mettre q. en —, vkit jól elverni; t. t. csap. Cannelé, e, a. fahéjszinű. Cannelier, canelier, m. fahéjfa; drap. horog. Cannelure, f. horony; bot. válu. Canner (ca-né), v. a. röffel mérni. nyulszivűnek mutatkozni. | Cannetiller, v. a. fölcsipkézCannette, f. nádpáca; — de bière, fél kupa sör; manuf. cséve nád.

Cannibale (can-ni-), m. emberevő; fig. kegyetlen ember.

Cannibalisme, m. emberevés; fig. kegyetlenség.

Cannier, m. nádfonó; nádpálcagyáros.

Canon, m. ágyú; le bruit du

—, ágyúdörgés; mar. —s
de mer, hajóágyú; arq.
puskacső; t. t. cső; 2. egyházi törvény; écol. droit

—, egy. jog; — des écritures, a szent könyvek sorozata; t. t. fúró vas; manuf. — à dévider, fonalcséve; serr. — de la clef,
kulcsszár.

Canonial, e, a. cath. egyházi; kanonoki.

Canonicat (-ca), m. kanonokság.

Canonique, a. cikkezetes, sorozatbeli; fig. illő; —ment, adv. egyháziasan.

Canonisation, v. béatification.

Canoniser, v. béatifier; fig. magasztalni.

Canoniste, m. egyházi jogtanár.

Canonn'ade, f. ágyúzás;
—age, m. tüzérmesterség;
—er, v. a. ágyúzni; —ier,
m. tüzér; 2. csőkovács;
—ière, f. mil. lőrés; katonasátor; 2. bodzapuska;
3. mar. ágyúnaszád; —iste,
m. ágyúöntő.

Canore, a. hangzatos, csengő; les oiseaux —s, éneklő madarak.

Canot, m. sajka; mar. naszád; —ier, m. sajkás.

Canqueter, v. n. sápogni. Cantalabre, m. párkányzat. Cantarelle, f. ent. cserebogár: 2. vét. diihödt. disznó

gár; 2. vét. dühödt disznó tajtéka.

Canta'te, f. kantate; —trice, f. énekesnő.

Cantharid'e, f. ent. körisbogár;—ine, f. chi. körösdék. Canthus (-uce), m. an. szemszög. Cantibai, cantiban, m.charp. hasadékos épitési fa.

Cantine, f. pincetok; 2. katona csapszék.

Cantinier, ère, s. csaplár; markotányosnő.

Cantique, m. dics-ének; livre de —s, énekes-könyv. Canton, m. kerület; — ade, f. th. színfalak mögötti tér; —nement, m. katonaszállásolás; k. tanyázás; —al, e, a. kerülethez tartozó; —ner, v. a. mil. szállásolni; —nier, m. útmester; —nière, f. ágylábfüggöny; 2. szögvasazat.

Canule, f. fecskendező.
Caout-chouc, v. cahout-chou.
Cap, m. fő; de pied en —,
tetőtől talpig; parler — à
—, négyszemközt beszélni;
géo. hegyfok; mar. hajó
orra; man. — de more,
feketefejű; orn. — noir.
barátka.

Capable, a. képes; —ment, adv. iigyesen.

Capacité, f. képesség; 2. derékség; 3. térbeliség.

Capage, v. capitation. Caparaçon, m. csótár.

Cape, f. csuklyás köpeny; 2. csuklya; p. v. rire; mar. être à la —, farolni.

Capelan, m. szegény pap; 2. beteg selymér; —ier, m. gadóchalász.

Capelet, m. vét. talpvérfolt; bot. szegfűhéj.

Capeline, f. szalmakalap; mil. sisak; plum. forgó.

Caperon, v. capron. Caperon, v. capre.

Capette, f. bot. kakukfoszlár.

Capharnaüm (-na-ome), •m. bordélyház.

Capillaire, a. bot. rostos; 2. m. le — cheveu de Vénus, Vénus fodorka; 3. ent. —s, szörféreg.

Capillament, m. capillature, f. an. haj; szőr; bot. rost. Capillariste, m. ösz fejű.

Capillarité, f. phys. hajcsövesség.

Capilotade, f. sülthús-vagda-

lék; p. mettre q. en —, jól elverni; It. megrostálni (vkit).

Capistre, m. path. szájcsukulás.

Capitaine, m. mil. százados; mar. — de vaisseau, hajós-kapitány; fig. grand —, nagy hadvezér; 2. várnagy; com. — de navire, hajótulajdonos.

Capitaineric, f. várnagyság;
— des chasses, vadászke-

riilet.

Capitainesse, v. capitane.
Capital, e, a. fő, derék, jeles;
gr. lettres —s, kezdőbetük;
imp. cikkbetű; 2. com.
tőke; le —, fődolog; 3.
fort. fővonal.

Capitalement, adv. föleg, fö-

képen.

Capitalisation, f. tökésítés. Capitaliser, v. a. tökésítni. Capitaliste, m. tökepénzes. Capitalité, f. fötulajdon.

Capitante, 1. jounajaon. Capitan, v. fanfaron.

Capitane, galère —, f. v. réale.

Capi'tation, f. fej-adó: —té, a. bot. bugás; —teux, se, a. részegítő; —ton, m. fátyolselyem; it. v. cocon; —tulaire, a. káptalanbeli; 2. bot. zuzmó éle; —tulant, s. a. v. —laire (i.); —tulation, f. megadás, várfeladás; 2. alku, szerződés; —tule, m. bot. gömböcske; —tuler, v. n. megadni magát; fig. alkudozni.

Caplan, v. capelanier. Capoc, m. selyemgyapot.

Capon, m. fam. ravaszdi; 2. ravasz játékos; 3. pop. v. poltron; mar. horgonygamó; —ner, v. a. játékban csalni; gyávának mutatkozni; —nière, f. mil. lőárok.

Capoquier, m. bot. selyemgyapotfa.

Caporal, m. tizedes; 2. du —, kapadohány.

Capot (-po), a. jeu. macs; fig. demeurer —, meghök-kenni; 2. m. v. capote.

Capote, f. női köpeny; 2. mod. csuklyás főkötő; 3. mil. katonaköpeny; 4. csuklyás köpeny.

Cappe, f. virág (boron stb.). Câpre, m. mar. kalózhajó;

bot. kaporna.

Capréolaire, a. jard. indás. Capri'ce, m. szeszély; 2. ötlet; se — cier, v. s'engouer; — cieusement, adv. szeszélyesen; makacsul; — cieux. se, a. szeszélyes; makrancos.

Capricorne, ou bouc, m. ast. bak; 2. ent. höscincer.

Caprier, m. bot. kaporna bokor.

Capri'fication, f. fügegubó általi termékenyítés; —figue, m. bot. vad fügefa; —foliacé, e, a. szulákfélék; —mulgue, v. tette-chèvre; —ole, v. cabriole; 2. f. bot. hollóláb utifü; —que, m. chi. gededéksav; —sant, a. m. méd. pouls —, egyenetlen ütérverés.

Capron, m. jard. öreg szamóca; —ier, m. bot. öreg

szamócabokor.

Capricum (-ome), m. bot. kerti bors.

Capsu'le, f. bot. magrejtő; arm. gyutacs; —lifaire, a. bot. toktermő.

Captateur, m. pal. örökségvadászó.

Captation, f. pal. örökségvadászás.

Capter, v. a. kicsalni.

Capteur, v. captureur. Captieu'sement, adv. furfangosan; —eux, se, a. fogárd, furfangos.

Captif, ve, s. a. fogoly.

Captiver, v. a. fig. lebilincselni; 2. megzabolázni; se —, v. r. nélkülözhetlenné tenni (magát); erőt venni (magán).

Captivité, f. fogság, rabszolgaság; fig. erőltetés.

Capture, v. prise (2); 2. fogás, préda; pal. v. prise.
Capturer, v. a. mar. zsákmányolni; pal. letartóztatni, elfogni.

Captureur, m. mar. kalóz. Capuce, capuchon, m. kámzsa; fig. prendre le—, szerzetessé lenni.

Capuchonné, e, a. csuklyás. Capucin, e, s. kápásbarát; fig. szenteskedő.

Capucinade, f. ostoba beszéd.

Capucine, f. bot. papsüveg. Capucinière, f. iron. kapucinus-zárda.

Caquage (-ca-ge), m. pêch. hordóba rakás (heringe-ket).

Caque, f. com. hordócska; chaud. fagygyűbödön; — denier, v. ladre; —er, v. a. hordóba rakni (heringeket); —rolle, háromlábű serpenyő;†—sangue, v.dyssenterie.

Caquet, m. fecsegés; terefere, pletykaság; elle a le — bien affilé, pereg a nyelve; p. rabattre le — de q., elhallgattatni (vkit); 2. —s, pl. rágalmazás; —tage, m. pletykálkodás.

Caquète, f. halaskád.

Caqueter, v. n. gágogni; fig. csacsogni, fecsegni.

Caqueterie, v. caquet (2). Caqueteur, v. babillard.

Caquetoire, f. karatlan támlásszék.

Caqueur, m. pêch. heringberakó.

Caquille, v. coquillier.

Caquillier, m. bot. szümcső. Car, conj. mert.

Carabe, —bé, m. ent. futrinka.

Carabé, v. succin.

Carabin, m. v. carabinier; fig. félénk játékos; 2. gú-nyolódó; 3. borbélylegény; iron. orvostanhallgató.

Carabinade, f. karabélylövés; k. sortűz; fig. gúnyolódás, vagdalózás.

Carabine, f. karabély.

Carabiner, v. n. mil. v. tirailler; fig. félénk módon játszani; mar. brise —ée, heves szél; 2. v. a. arq., puskacsőt csinálni.

Carabineur, m. puskaműves.

Carabinier, m. karabélyos. Caracole, m. escalier en —, csigalépcső.

Caracole, f. man. körlés; mil. kanyarodás.

Caracoler, v. n. man. kö-rölni.

Caracouler, v. n. būgni, turbėkolni.

Caractère, m. vonás, jel; fig.
—s, ismertetőjel; 2. írás,
kézírás; betű; 3. jelleg;
sajátság: 4. cím, méltóság;
5. jellem; gondolkozásmód; lelkület; math. jegybetű; 6. kifejezés.

Caractériser, v.a. jellemezni. Caractéristique, a. it. fig. jellemző; gr. jelző; géom. jellemző ismerv; math. váljegy.

Carafe, f. karafina.

Carafon, m. hűtőedény; 2. palackocska.

Caragan, caragogne, m. bot., bokros akász.

Carambolage, m. bill. ütközés.

Caramboler, v. n. bill. ütközni.

Caramel, m. nyers cukor; chi. porked.

Caramélisation, f. cukorpörkölés.

Caraméliser, v. a. cukrot pörkölni.

Caranguer (-ghé), v. n. mar. kiizdeni (hullámok ellen). Carangueur, v. actif.

Carapace, f. tajok.

Carassin, v. corassin.

Carat, m. karat; p. un sot à 24—s, sültbolond.

Carature, f. karatozás.

Caravane, f. karaván; fig. faire ses —s, vigan élni.

Caravanier, m. tevevezető karavánoknál.

Carbo'nage, m. cout. szénégetés; —nate, m. chi. szénlet; —ncle, v. charbon, escarboncle; —ne, m. chi. széneny; —nique, a. szénsavas; acide = szénsav, —nisation, f. szénités; —niser, v. a. szénitni; —nnade, f. cuis. rostélyos. Carcadoire, f. sell. féklánc.

Carcailler, v. n. ch. pitypalatyolni.

Carcaison, v. cargaison.

Carcan, m. nyakvas; mod. nyaklánc.

Carcasse, f. csontváz; fig. elle n'a que la —, csont és bőr; artif. lobgolyó; mar. hajóváz; mod. — d'un bonnet, fejkötő sodrony-búbja.

Carcassière, f. ágyunaszád; ver. aszhőd.

Carcinaumateux, se, a. méd. rákfenés.

Carcinome, v. cancer.

Carda'ge, m. kártolás; —line, f. orn. tengelic; —mine, f. bot. foszlár; —mome, m. paradicsmag; —sse, raquette, v. nopal; 2. soier. selyemkárt.

Card'e, f. gyapjugyaratoló; man. lókefe; —er, v. a. kártolni; —ère, f. bot. bogács; — de bois, takácsmácsonya; —eur, se, s. a.

gyarató.

Cardi'a, m. an. gyomorszáj; -agraphie, f. szívleirás; -aire, a. ver -, szüpöfeteg; —algie, f. path. gyomorgörcs; —aque, s. a. pharm. sziverösítő; bot. f. szúrós gyöngyhím; —e, v. cardia; —er, m. kártkészítő; —nal, m. bibornok; orn. búbospirók; 2. = 0, e, a. sarkalatos; —nalat (-la), m. bib. méltóság; —nale, f. bot. porhonrojt; —naliser, v. a. teint. vörösre festeni; —ogme, m. méd. gyomorhév; —o-sperme, m. bot. áldott fül; —tie, f. path. szívlob.

Cardon, m. jard. spanyol articsóka; 2. v. civudé.

Carelet, m. icht. félszeg-

Carême, m. bőjt; mettre le
— bien haut, sokáig elhalasztani; p. il arrive
eomme marée en —, épen
jókor jő; face de —, kiéhezett arc.

Carême-prenant, m. farsang utolsó napjai; des carê-

mes-prenants, farsangi bohócok; fig. c'est un vrai —, valóságos paprika Jancsi.

Carénage, m. mar. superozás; hajógyár.

Caréner, v. a. superezni.

Caressant, e, a. édelgő, cirógató.

Caresse, f. édelgés, cirógatás; fig. ne te fies par aux —s de la fortune, ne higyj a szerencse szeszélyeinek.

Caresser, v. a. édelegni, cirógatni; fig. jól fogadni. Caret (-rè), m. z. cserepes tajkonc; 2. bot. —, careiche, sás; — paniset, pirokmohar; — des sables,

omboly.

Cargador, m. hajó-alkusz.
Cargaison, f. mar. rakomány; 2. rakodás; 3. raklevél

Cargilie, f. bot. celtis.

Cargue, f. vitorlakötél; —r, v. a. — les voiles, vit. feszíteni; —ras, v. hâle-bas; —eur, m. mar. vitorlafeszítő.

Cariatide, f. arch. gyámszobor.

Caricature, f. torzkép; —ret, v. a. torzolni; —riste, m. torzképrajzoló.

Carie, f. chir. csontszú; agr. üszög; jard. szúrágás; -er. v. a. rothasztani; 2. se —, v. r. rothadni; —eux, se, a. path. rothadt; szúvas. Carillon, m. harangjáték; 2. ennek dallama; fig. lárma: fouetter, à double —, megnadrágolni; forg. fer de —, szegvas; phys. - électrique, villanyos harangj.: —nement, m. harangjátszás; —ner. v. n. imp. harangj. hangoztatni; fête —ee, nagy ünnep; -neur, m. harangjátékos.

Caristade, v. aumône. Carlet, v. carrelet.

Carline, v. caroline.

Carmagnole, m.v. marquis; 2. szabadság után ábrándozó; 3. szabadságdal; fig. faire

danser la — à q., nyaktilózni.

Carme, carmelite, m. karmelita; 2. költemény.

Carmin, m. karmazsin; fig. lèvres de —, eperajak; —e, f. chi. pirék; —er, v. a. karmazsinnal festeni.

Carnage, v. massacre.

Carnassier, ère, s. a. húsevő; ragadozó.

Carnassière, f. ch. vadásztarisznya.

Carnation, f. peint. testszinezés.

Carnavale, m. farsang.

Carne, f. szöglet.

Carnèle, f. mon. karima.

Carneler, v. a. mon. karimázni.

se Carner, v. r. fleur, hússzínüvé lenni.

Carnet, m. com. napló, jegyzékek könyve.

Carnier, v. carnassière.

Carnification, f. path. husosodás; se —fier, v. r.
path. husosodni; —forme,
húshoz hasonló; —llet,
—olet, m. bot. kukuba;
—on, m. kis gombostű;
—vore, m. húsevő.

Carobe, v. caroube.

Carogne, f. v. charogne; fig. vielle —, vén csoroszlya.

Caroline, f. bot. körfény. Caron, m. cuis. szalonnaszelet.

Caroncule, f. szömölcs; — lacrymale, könymirigy.

Carotte, f. jard. sárgarépa;
p. tirer une — à q., kicsalni vmit vkitől; com. — de
tabac, dohány-tekercs;
—r, v. n. pop. szűkkezűen
játszani; —eur, se, s.
szűkkezű játékos.

Carottine, f. chi. murokdék.
Carou'be, carouge, m. hüvelykenyér, szent János k.;
—bier, m. bot. sz. j. kenyérfa; —ge, m. orn. paradic*ommadár; bot. v.
caroube; —sse, f. icht. kárász.

Carpe, f. icht. ponty; p. faire la — pâmée, ájulást szinlelni; 2. an. v. poignet.

Carpeau, m. carpette, f. icht. potyka; com. csikos bori-tékvászon.

Carpérie, f. bot. türempikk. Carpier, m. ère, f. pontyos tó. Carpillon, v. carpeau.

Carpin, v. charme.

Carquèse (-kèse), f. glac. égető kemence.

Carquois, m. tegez.

Carrable, a. math. négyezhető.

Carre (câ-re), f. fölrész; fig. pop. il a une bonne —, vaskos.

Carré (ca-ré), m. négyszög; — de parterre, virágágy; géom. — géometrique, magasságmérő.

Carré, e, a. négyszögü; arith.
nombre —, négyzetszám;
charp. bois —, gerendafa;
p. raisonner juste et —
comme une flûte, száját
hűteni.

Carreau (ca-rô), m. kölap; fig. coucher sur le $\rightarrow$, padlón hálni; it. leterítni; jeter sur le —, az utcara dobni; 2. jeu. tök; valet de —, tökfilkó; fig. un valet de —, gézengúz; 3. -, v. vitre; 4. - de tailleur, vasaló; 5. párna; 6. poét. mennykő, istennyila; arch. — de refend, foglalókő; – de pierre, kockakő; méd. hasszorulás; pot. – de poterie, csempe; vitr. —, v. vitre (2); serr. öregráspoly.

Carrefour, m. keresztút. Carréger, v. louvoyer.

Carrelage, m. kövezés; 2. kockakövezet.

Carreler, v. a. kövezni; - des souliers, talpalni.

Carrelet (-lè), m. icht. tarsony; chap. vakarókés; cord. sell., árr.

Carrelette, f. simitó ráspoly. Carreleur, m. kövező; foltozó varga.

Carrelier, m. kölapvágó; tégla-égető.

Carrelure, f. talpalás; p. se donner une — de ventre, derekasan ebédelni. Carrément, adv. négyzetesen.

Carrer, v. a. négyszögítni; 2. se —, v. r. fam. pöffeszkedni.

Carret, v. caret (bot.)

Carrier, m. kőbánya-tulajdonos: kővágó.

Carrière, f. köbánya; 2. pálya; it. fig.

Carrillon, v. Carillon.

Carriole (kâ-), f. laptika.

Carrosse (kā-), m. kocsi; il a de quoi faire rouler un —, eléggé gazdag; pv. c'est un vrai cheval de —, valóságos barom.

Carrossée, f. fam. tele hintó. Carrosser, v. a. valamennyi vitorlát kifeszítni.

Carrossier, m. kocsigyáros; 2. kocsiló.

Carrousel, m. lovagjáték. Carrousse, f. p. u. faire —,

dözsölni. Carroy, v. rue.

Carrure. f. válszélesség.

Cartahu, m. mar. fölhuzókötél.

Cartame, v. carthame.

Cartaux, f. mar. tengeri térképek.

Carte, f. vékony kéregpapir; kártyapapír; 2. kártya; payer les —s, kártyapénzt fizetni; tirer les —s, kártyát vetni; fig. perdre la —, megzavarodni; 3. étlap; la —! fizetni! 4. térkép; — généalogique, származási tábla.

Cartel, m. párbajra kihívólevél, guer. fogolycsere.

Cartelage, m. hidvám.

Cartelette, a. f. couv. —, ardoise —, kis palakö.

Cartelle, f. charp. malomkőgerenda.

Cartero, v. porte-feuille.

Cartham'e, m. bot. tót-sáfrán; szeklice; —ine, f. chi. szeklicedék.

Cartier, m. kártyagyáros; 2. k. papír.

Cartillage, m. an. porc.

Cartillagineux, se, a. porcogós; icht. —, poissons —, porcosak.

se Cartillaginifier, v. r. porcosodni.

Cartomancie, f. kártyavetés;
—cien, ne, s. kártyavető.

Carton, m. kéregpapír; com. doboz; mintala.

Cartonage, m. rel. kötés, keménykötés.

Cartonner, v. a. imp. könyvet új lappal ellátni; 2. rel. kemény táblába kötni.

Cartonnérie, f. kéregpapírgyár ; k. p. készítés.

Cartonnier, —neur, m. kéregpapir-készítő.

Cartouche, m. arch. peint. sculpt. diszvakolat; d. foglalat; d. keret; artil. töltéstok; jard. virágágy diszítéke; 2. fig. zsebmetsző tolvaj; 3. — f. töltény; kartács; 4. bucsulevél.

Cartouchier, v. giberne.

Cartulaire, m. eccl. levéltár.

†Carus (-u-ce), m. path. halálos álom.

Carvelle, f. mar. négy árbocos hajó.

†Carvi, m. bot. kömény; — feuille, m. bot. zsinóros bordamag.

Caryatide, v. cariatide.

Cario'catactes, v. casse-noix, — phyllacée, a. bot. szegfünemű.

Cas, m. eset; — fortuit, véletlen e.; 2. történet; 3. tett; ügy; büntény; théo. — de conscience, lelkiismereti kérdés; 4. faire — de q. de qch. vkit becsülni, vmit nagyra tartani; pop. il a fait son —, szükségét végezte; 5. gr. eset, ejtés.

Cas, se, a. kongó; voix —se, rekedt, tompa hang.

Casanier, ère, s. a. hon guggoló.

Casaque, f. otthonka; p. tourner —, köpenyt forgatni.

Casaquin, m. rövid szoknya; p. donner sur le — à q., megnadrágolni vkit.

Casan, m. házikó; pop. kert.

Cascade, f. zuhatag; fig. dis-

cours plein de —, összefüggés nélküli beszéd. Cascalote, v. cascarille, f. pharm. kaskaril,

Cascatelle, f. dim. zuhata-

gocska.

Case, f. fam. házigazda; 2. kunyhó; 3. jeu. kocka; 4. fiók, rekesz.

Caséation, caillement. Caséeux, se, a. túrós. Caséiforme, a. sajtnemü. Caséine, f. chi. sajtadék.

Casemate, f. fort. bástyaűr. Caser, v. a. osztályozni; 2. · se —, v. r. letelepedni.

Caserette, f. sajtkáva. Caserne, f. laktanya.

Casernement, m. laktanyázás.

Caserner, v. a. laktanyázni : v. n. laktanyában lenni. Casernier, m. laktanya-szállító.

Caseux, v. caséeux.

Casier, m. pármai sajt készítő : men. asztalfiók. Casilleux, se, a. törékeny.

Casimir, m. com. félposztó. Casoar, m. orn. szalagász.

Casque, heaume, m. sisak. Casqué, e, a. sisakos.

Casquette (-kète), m. sipka. Cassade, f. fam. kénytelen hazugság.

Cassaille, f. agr. gyep alá szántás.

Cassant, e, a. töredékeny; 2. törös; 3. fojtós.

Cassation, f. pal. semmisités;

2. letépetés.

Casse, f. bot. kászfa; com. törés; écon. meritő kanta; imp. betüláda; mil. kicsapás; verr. habszedő.

Caseau, m. imp. félbetű szekrény; maréch. csipofo-

Casse'cou, m. nyaktörő; 2. vakmerő ember; 3. —! i. vigyázz!; —cul (-ku), m. pop. segreesés; —ment, m. jard. ágtörés; fig. = de tête, fejtörés; —motte, m. agr. rögtörő; —museau, m. pop. fricska; -noix, -noisette, m. diótörő; orn. favágó ; magtörő holló ; | -nole, v. noix de galle ; —pierre, v. pariétaire.

Casser, v. a. törni; széttörni; fig. — le bras, elcsüggeszteni; pop. je t'en —e, semmi se lesz belöle; mil. kicsapni; pol. megsemmisiteni; eltörőlni; 2. erőtlenítni; megviselni; jard. letörni ; 3. se —, v. r. betörni (fejét); 4. eltörni.

Casserole, f. serpenyő, konder; —lee, f. fam. tele ser-

penyüvel.

Casse-tête, m. furkósbot ; 2. fejrontó (bor); 3. fig. fejtörö munka; 4. quel —! mily zsibongás! 5. minér. vesekő; 6. pêch. csapórece.

Cassetin, m. imp. osztály. Cassette, f. szekrényke: ék-

szekrényke.

Casseur, m. pop. vasgyúró; —d'assiettes, v. tapageur. Cassi'de, f. ent. paizsbogár ;

—er, v. casse (bot.); keserfa; —ne, f. kejlak; iron. une méchante —, nyomorult viskó; mil. örház; —s, (-ice), m. fekete ribiszkebokor.

Cassolette, f. füstölő serpęnyő; 2. illatmillye; iron. quelle —! mily büz!

Cassole, f. pop. szénserpenyő. Cassonade, f. daracukor.

Cassotes, cassoude, f. pl. com. festő hamú.

Cassure, f. törés, repedés. Castagnette, (-ni-ète), f. kézcsörgetyű.

Castagnon, v. châtaignier. Caste, f. törzs; fig. külön osztály.

Castel, v. château.

Castelane, f. jard. zöld kotyó. Castelan, m. *várnagy*; — ie, f. várnagyság.

Castelogne, catalogne, f. finom gyapjuterítő.

Castille, f. fam. viszály. Castine, f. miner. folyo kovacs.

Castor, m. hód, com. kasztorkalap; fig. gyanús em-

(-ome), Castoréum pharm. hódony.

Castorique, m. chi. hódony-

Castramétation, f. tábortan. Castrat (-tra), m. herélt.

Castration, f. herélés; bot. csonkitás.

Casualité, f. esetlegesség.

Casuar, v. casoar.

Casual, e, a. esetleges; pop. töredékeny; 2. m. mellék*jövedelem*; —lement, adv. esetlegesen.

Casuis'me, m. esettan; —te, m. esetfejtő; 2. lelkiismeret-oldó; *-tiquer, v. n. lelkiismeret oldással foglal-

kozni. Cata'chrète, f. rhét. viszás képmáslat; —clysme, v. deluge; —combes, pl. f. sirbolt; —coustique, f. viszhangtan; —falque, m. gyász-alkotmány; –graphe, m. arc él-festő.

Cataire, f. bot. macska-csip-

kepitty.

Catalecte, a. poét. csonka (vers); 2. -s, pl. töredékek; —lepsie, f. path. merevedség; —logue, m. lajstrom; -mènes, menstrues; -nance, catanche, f. bot. korbácsfü; -plaşme, m. borongatmány; iron. = de Venise, nyakleves; — plexie, f. méd.tagmerevülés; — puce, f. bot. nenyulj hozzám; pulte, f. ant. hajitó lövecs; — racte, f. zuhatag; p. lâcher ses —s, haragjának szabad folyást engedni; phys. iv; méd. külső hályog; —racté, e, a. merővak; —rhal, e, a. hurutos; —rhe m. hurut; —rheux, se, **3**. *csúzos*.

Catastrophe, f. fordulat; fig. borzasztó esemény.

Caté'chèse, v. catéchisme; catéchiste; —chète, v. -chétique (-ché-), f. hitelemezéstan; -chiser (-ki-), v. a. vallást tanitani; flg. inteni; —chisme (-chîme), m. hitkönyv: fig. faire le = aq., betanitni (vkit); -chiste, m. hitelemező;

Caténipore -chistique, a. hitelemező ; [—chuménat (-kuména), m. hittanulási idő; —chumène (-ku-), m. keresztelendő hittanulók; —gorie, f. phil. sorzék; rhé. mondatsor; fig. de même =, egyhuron pendülnek; —gorique, a. kerek, határozott; =ment, adv. kereken, határozottan; —gonser, v. a. osztályozni; –goriseur, m. osztályozó. Caténipore, m. miné. balti burány. Catharsie, f. path. kiürülés. Cathartique, v. purgatif. Cathé'drale, f. székesegyház; —drant, m. écol. elnök (vitatkozásnál); —drer, v. n. ecol. elnökölni; —rèse, y. purgation; —rétique, a. med. maró; —ser, v. cathèter;—te, f. géom. befogó; -ter (-tère), m. chi. kutasz; szívárcső; —térisme,

m. húgycsapolás.
Catho'licisme, m. közkereszténység; —licité, f. igazhitűség; —licon,m.pharm.általános gyógyszer; lit. egyetemes szótár; pap. vastag kéregpapir; —lique, a. közhitű; —ment, adv. közhitűen; —liser, v. a. katholikussá tenni; v. n. kath. lenni; 2. katholikusokkal társalkodni.
Cati m. fémesgitő

Cati, m. fénysajtó.
Catiche, f. ch. vidralyuk.
Catimini, en —, adt. fam. titokban.
Catin, m. fond. gyűjte; 2.

pop. lotyó, cafra. Catir, v. a. — une étoffe,

kelmét sajtolni. Catissage, m. sajtolás.

Catisseur, m. sajtoló.

Catopes, f. pl. icht. haspa-rasok.

Catoprique, f. et a. tükörtan; tük. tani.

Cattiche, v. catiche.

Catture, m. bot. partisurló. Catus, m. fam. csiklandós eset.

Caucalide, f. bot. turbolya. Cauchemar, m. nyomag.

Caucher, m. dor. lapito minta.

Caudé, e, a. farkkal ellátva. Caudex, m. bot. torma.

Caulescent, e, a. bot. kocsános.

Cauliforme, a. bot. száralakú.

Cauriole, f. arch. csigavonal. Cauris, m. conch. anhinga. Caurude, m. orn. haris.

Causage, v. babil.

Causal, v. causatif. Causalité, f. okszerűség.

Causant, e, a. csevegő; phil. inditó.

Causatif, ve, a. gr. okmutató.

Cause, f. ok; 2. indok; érv; 3. ügy; — commune, kö-zösügy; — pie, kegyes alapítvány; 4. pör, jogügy; donner gain de — àq. másnak engedni a győzelmet; 5. à — de, prép. miatt; 6. à — que, v. parceque.

Causer, v. a. okozni; 2. v. n. beszélgetni, csevegni; fam. fecsegni, kifecsegni.

Causerie, f. beszélgetés ; fam. fecsegés.

Causeur, se, s. a. csevegő; fam. trécselő; csacska; 2. — se, f. kis pamlag.

Causticité, f. felmentő erő; fig. roszindulat; it. maró gúny.

Caustique, s, a. chi. méd. égető, maró; fig. gúnyoros; 2. f. phys. gyú-vonal.

Causus (-uce), m. méd. forró-

Caut, e, a. furfangos; óvatos.

Cautèle, f. ravaszság, furfang; dr. óvat, óvadék.

Cautelé, e, v. ruse.

Cauteleusement, adv. furfangosan, álnokul.

Cauteleux, se, a. ravasz, ál-nok.

Cautement, adv. óvatosan. Cautère, m. genykutacs; 2. marószer; pierre —, pokolkő.

Cautérétique, v. caustique.

lapító | Cautérisation, f. geny kutacsnyitás.

Cautériser, v. a. genykutacsot nyitni; maratni; égetni.

Cautiban, v. cantibai.

Caution, f. kezesség; kezes; fig. il est sujet à —, nem szabad hitelt adni szavainak.

Cautionnage, cautionnement m. kezeskedés, kezesség.

Cautionner, v. a. kezeskedni. Cavage, m. pincébe rakás; pincebér.

Cavalage, m. man. hágatás, Cavalcade, f. diszmenet lóháton; fig. sétalovaglás.

Cavalcadour, a. écuyer —, fölovászmester.

Cavale, v. jument.

Cavalerie, f. lovasság; autr. csatlósok; 2. com. édes mandula.

Cavalier, m. lovar; 2. lovas katona; 3. autr. lovag; 2. —ère, a. lovagias; fig. fesztelen; it. büszke, dacos; 3. à la —ère, adt. uriasan; fesztelenül; 4. —èrement, adv. illedelemmel; dacosan; büszkén.

Cavatine, f. mus. dalka.

Cave, f. pince; pincetok; jeu. tétel; métal. — à air, szélgép.

Cave, a. üres; oeil —, beesett szem; anat. veine —, üregér. [bolt.

Caveau, m. pincécske; sir-Cavecé, e, a. man. vasderes. Caveçon, m. ajazó.

Cavée, f. vén. mélyút.

Caver, v. a. kivájni; t. t. kipohítni; jeu. föltenni; fig. cavons au plus fort, tegyük föl a legroszabb esetet.

Caverage, m. töltés-vám. Caverne, f. barlang: fig. bünbarlang.

Caverneux, se, a. barlangos; an. taplós.

Cavernos.té, f. üregesség.

Cavesson, v. caveçon.

Cavet, m. arch. men. horony. Cavette, f. csempe.

Caviar, cavial, m. hal-ikra, kajvár.

Cavicornes, s. a. v. z. üresszarvűk.

Cavillation (-vil-la-cion), f. écol. agyarkodás, fogár-dosság; it. csúfolódás.

Cavillement, v. ruse.

Cavillon, m. icht. kömaró kolty.

Cavin, m. guer. mélyút. Caviste, m. pincemester.

Cavitaire, m. méd. bélgiliszta.

Cavité, f. üreg; an. — de coeur, szívgödör.

Cavoir, m. vitr. metszőkés. Cayenne, f. mar. konyha; laktanya.

Cayes, f. pl. zátony.

Cayeu, v. caïeu.

Ce, cet, cette, pron. ez, az, amaz; 2. —, m. az a mi; ce que je vois, az, amit látok; ce dont vous doutez, az, amiben ön kételkedik.

Céans, adv. itt e házban. Cébrion, m. ent. selymér.

Ceci, m. ou pron. ez itt, emez.

Cécité, f. vakság; fig. v. aveuglement.

Cédant, a. pal. engedő; le — et le cessionnaire, az engedő és engedményes.

Céder, v. a. átengedni; it. fig. 2. v. n. engedni; 3. alább állani, utánna következni; je lui cède en tout, mindenben alatta állok.

Cedille, f. szédilj, c betű alatti jel.

Cédon, sédon, v. joubarbe.

Cèdre, m. cédrus. Cédrie, f. cédrus-gyanta.

†Cédule, f. v. billet.

Ceindre, v. a. it. körülvenni; 2. övezni: 3. se —, v. r. megkoszoruzni magát.

Ceintre, v. cintre.

Ceinture, f. őv; korc; p. il est toujours pendu à la — d'un tel, mindig a nyakán van; t. t. — de murailles, fal koszorúzata.

Ceinturette, f. szi; a vadászkürtön.

Ceniturier, m. övcsináló. Cenituron, m. kardszíj. Cela, pron. dém. ez, az, emez, amaz; c'est —, ugy van; c'est bien —! helyesen! comme —, úgy úgy; meglehetősen.

Céladon, s. a. tengerzöld; fig. un —, epedő szerelmes. Célastre, en. bot. csutkalom. Célation, f. jur. eltitkolás.

Célebrant, m. cath. misemondó pap.

Célébration, f. ünneplés; cath. — de la messe, misemondás.

Célèbre, a. ünnepelt, hires; it. hirhedt.

Célébrer, v. a. magasztalni, dicsérni; 2. ünnepelni, tartani; — une messe, misét mondani; — la cène, áldozni.

Célébrité, f. hír, hírnév; 2. v. solennité; 3. *hires.

Céler, v. a. titkolni, elrejteni; se faire —, eltitkoltatni magát.

Célère, a. fürge, gyors. Céleri, m. bot. zeller.

Céleri, m. bot. zeller. Célérité, f. gyorsaság.

Céleste, a. menynyei; les corps —s, égi testek; phénomènes —s, légtünemények; fig. dicső, fölséges; bleu —, égszín.

Célestin, m. Celesztin szerzetes; p. c'est un plaisant —, nincs helyén az esze.

Célestine, f. minér. menyle. Céliaque, f. a. méd. le flux —, hasmenés; an. l'artère —, hasütér.

Célibat (-ba), m. nötlenség. Célibataire, in. nötlen; un vieux —, agglegény.

Celle, v. celui.

†Cellérage, m. cout. ászokpénz.

Cellererie, f. kulcsárság. Cellerier, ère, s. kulcsár. Cellier (cè-), m. éléspince.

Cellulaire, celluleux, se, a. anat. bot. sejtes.

Cellule, f. cella; anat. bot. seit.

Cellosie, f. bot. barling; barsonyvirág.

Celui, ceux, celle, —s, pron. az adót leszállítas dém. az, ez; celui — ci, Censal, v. courtier.

celle — ci, emez; celui — celle — là, amaz.

Cembro, m. bot. cirbolyafenyű.

Cément, m. homokos mész; chi. cement.

Cémentation, f. chi. edzés. Cémentatoire, a. chi. edző; poudre —, anyitó por: cuivre —, ejtréz; eaux —s, rezítővíz.

Cémenter, v. a. cementezni; — l'or, aranyitani; — le fer, edzeni; — le cuivre, reziteni.

Cémentier, m. cementező. Cémétérial, e, a. temetői.

Cénacle, m. écr. ét-terem. Cenchrée (-kré), cenchcrus (-kruce), m. bot. fünyüg. Cenchrite, f. miné. ikra-

cseppkő. Cendal, m. com. cindeltafo-

ta ; 2. fátyol.

Cendr'e, f. hamu; mettre une ville en —, várost hamuba dönteni ; fig. réduire en —s, tüzzel vassal pusztitani; prendre la — et le cilice, veszé kelni; 2. cath. mercredi des —s, hamvazási szerda; –é, e, a. hamvas; orn. monnette =e, molnar cinege; —ée, f. chi. madárgöbecs; plom. ólomtajt; —er, v. a. peint. hamvas szürkére festeni ; 2. hamuval vegyitni; —eux, se, a. hamvas; —ier, m. hamulyuk; 2. hamuhordó; 3. h. kereskedő; —illon, f. hamupipõke; 2. ronda cseléd.

Cène, f. *Úrvacsorája*; jour de la —, nagycsütörtök; cath. faire la —, lábmosás; prot. célébrer la —. *Úrvacsorájához járulni*.

Cénelle, f. bot. farkasbo-roszlán.

Céno'bie, f. zárda; —bite, m. szerzetes; —ptère, haraszt; —taphe, m. sírüreg, ravatal.

Cens (san-ce), m. féo. földbér; 2. adó; réduire le—, az adót leszállítani. Cense, v. ferme.

Censé, e, a. tekintett, tartott. Censerie, v. courtage.

Censeur, m. biráló; fig. ócsárló, gáncsoló; 2. mű-biráló; 3. könyvbiráló; 4. fölügyelő.

Censier, ère, a. seigneur —, hübértulajdonos; livre —, hübérjegyzék; — ère, s. v. fermier.

Censiste, v. censier.

Censitaire, censite, m. féo. hübéres.

Censive, f. féo. hübér; 2. h. kerület; 3. v. cens.

Censuel, le, a. rente —le, hübérjövedelem; terres — les, h.jószág.

Censurable, a. hibás, feddendő.

Censure, f. bírálás; fig. feddés; 2. elvetés; h. eccl. egyházi fenyíték.

Censurer, v. a. feddeni; 2. elvetni; 3. megbirálni.

Cent, s. a. száz; 2. le —, m. száza.

Centaine, f. száz; fil. pászmakötő.

Centaurée, f. bot. ezerjófű. Centenaire, s. a. százéves; nombre —, százasszám.

Centenier, m. nemzetőri százados.

Centenille, f. bot. centike. Centinode, bot. v. renouée. Centon, m.litt. fércmű. [ni. Centoniser, v.n. fércművet ír-Centotèque, f. bot. fűnyüg.

Central, e, a. központi; feu

—, központitűz; *—isateur,

m. központosító; —isation, f. központosítás;

—iser, v. a. központosítni;

*—ité, f. központ.

Centre, m. központ; 2. nyugpont; fig. il n'est pas dans
son —, nincs helyén; méc.—
de conversion, forgáspont;
— de gravité, súlypont;
mil. középhad.

Centrer, v.a. lim. középpontra vonni.

Centri'fuge, a. phys. force—, lök-erő; —ne, f. icht. kö-zönséges delfin; —pète, a. phys. force —, súlyerő;

-sque, m. icht. búskahal.

Centuple, a. százszoros; — r, v. a. százszorozni.

Cep (sèpe), m. szöllővessző; 2. pl. —s, békó.

Cependant, adv. ou eonj. azonban, mindazáltal, mégis; 2. eközben.

Cepha'lagraphie, f. an. agyleirás; —lalgie, f. méd. heves főfájás; —lalogie, f. an. agytan; —lanthe, f. bot. cserebúb; —lée, f. méd. idült főfájás; —lique, a. méd. főhöz tartozó; —lithe, —litis, f. méd. agygyuladás; —lopode, m. h. n. fejlábú, —lote, f. ent. buskó.

Cépole, m. icht. le — ruban, csikos gadóc; — serpent,

sugár szörfarkú.

Céra'iste, m. bot. madárhúr;
—mbycin, m. ent. cincinbogár; —mion, m. bot.
vöröskláris; —ste, m. h.
n. szarvas kigyó; —t, m.
méd. viaszír; —tophylle,
m. bot. locsagaz.

Céraunias, m. h. n. villamkö.

Cercelle, f. orn. makkréce.

Cercéris, m. pl. ent. virágvágyiak.

Cerclage, m. tonn. abroncsolás; 2. abroncsfa; 3. bodnárdíj.

Cercle, m. géom. kör; körlap; körvonal; — à tonneau, hordó-abroncs; 2. artill. szurokfüzér; 3. kerület; 4. társaskör.

Cercler, v. a. abroncsolni. Cerclier, m. abroncskészítő. Cercopithèque, s. a. farkmajmok.

Cercueil, m. koporsó; fig. descendre au —, meghalni.

Céréale, f. a. semences —s, vetőmagok.

Cérémonial, m. szertartás; lit. le — romain, egyházi szertartások könyve.

Cérémonie, f. ünnepély; szertartás; 2.udvariasság; sans —, teketőria nélkül. Cérémonieux, se, a. szertartásos; iron. il n'est pas —, nem sokat teketoriázik.

Cerf (cèr), m. z. szarvas. Cerfeuil, m. jard. turbolya-

baraboly.
Cerf-volant, m. ent. szarvasbagár: 2. nanírsárkánu.

bogár; 2. papírsárkány. Cerifère, a. bot. viasztermő.

Cerinthe, v. mélinet. Cerisaie, f. cseresznyés.

Cerise, f. bot. cseresznye.
Cerisette, f. bot. kökényszi

Cerisette, f. bot. kökényszilva.

Cerisier, m. cseresznyefa. Cérite, cérithe, m. conch. kürtcsiga.

Cerne, m. bájkör; 2. kék patkó (szem körül).

Cerneau, m. dióbél.

Cerner, v. a. körülásni; 2. körülvenni, k. keriteni; 3. se —, v. r. ses yeux se cernent, szeme elhomályosodik.

Cernoir, m. jard. sarló ; kacor.

Cérofie, m. bot. erdei barabolu.

Céro'graphe, m. h. anc. pecsétgyürű; —ïde, a. minér. viasznemű; —phyte, m. ent. göröncsér hernyász; —pisse, f. pharm. viasztapasz; —stome, m. ent. éjlepe.

Cerque, m. ent. cingolán; —manement, v. arpentage; —maner, v. arpenter; —maneur, v. arpenteur.

Cerre, m. cirbolafenyü; makkcsésze.

Certain, e, a. bizonyos, biztos; 2. mcghatározott; 3. v. quidam; 4. s. biztos.

Certainement, adv. bizonyosan; 2. bizonyára.

Certaineté, v. certitude.

Certes, adv. bizony, valóban.

Certificat, m. bizonyítvány; igazolvány; tanulevél.

Certificateur, m. pal. alkezes; bizonyito.

Certification, f. pal. tanusitás; la — de caution, alkezesség.

Certifier, v. a. bizonyitani;

pal. kezeskedni; hitelesiteni.

Certitude, f. bizonyosság, biztosság.

Cérumen (-mène), m. cire des oreilles, f. fülzsir, fülsár.

Cérumineux, se, a. viaszszerű.

Céruse, blanc de —, f. ólomhó; —d'antimoine, izzasztó dárdany.

Cervaison, f. szarvasvadászati idő.

Cerveau, m. agy, agyvelő; fig. — brulé, agyfúrt; il n'a pas tiré cela de son —, nem sült ki az ő fejétől.

Cervelas, m. disznósajt; sculp. tarka márvány.

Cervelet (-lè), m. an. agyacs. Cervelle, f. agy, agyvelő; fig. bonne —, okos fő; p. mettre q. en —, vkit nyugtalanítni.

Cervical, e, a. an. tarkóhoz tartozó; muscle —, tarkóizom.

Cervier, v. loup-cervier. Cervoise, f. füszeres sör.

†Cervoisier, m. sörfőző. Césarienne, a. f. chir. opération —, remek vágás.

Cessation, f. szűnés, szünet. Cesse, f. nyugalom, szünet; sans —, szünet nélkül; fam. il n'a point de —, nincs nyugta; 2. v. ceste

(2.).

Cesser, v. a. megszüntetni, félbeszakasztani; 2. v. n. megszünni: il a cessé de pleuvoir, az eső elállt.

Cessible, a. pal. átengedhető; elidegeníthető; non —, elidegeníthetlen.

Cession, f. átengedés, átruházás.

Cessionnaire, m. pal. com. engedményes.

C'est, v. être.

Ceste, m. küzd-keztyű; myth. — de Vénus, Venus öve; 2. csalma-kendő.

Césure, f. poét. versnyug. Cet, v. ce.

Cétacé, s. a. bálnaféle.

Cétérac, -ach (-ak), m. bot. veselke.

Cétine, f. chi. cetény.

Cétique, a. m. chi. izorsav. Cétocine, f. conch. hiuzkő.

Cétoine, m. ent. aranyos cserebuly.

Cette, ceux, v. ce.

Chabl'age, m. mar. révkalauzolás; —e, m. csigakötél; —eau, m. vontató kötél; —er, v. n. felcsigázni; —eur, m. révkalauz.

Chablis, m. széltörés.

Chablot, chabot, m. icht. putrafejes kolty; bât. állás kötél.

Chabotte, f. forg. vas zúztalp.

Chabraque, f. sell. csótár. Chabrillon, m. kecskesajt.

Chacal, m. z. sakál.

Chacun, e, pron. mindenki, mindegyik; 2. mindnyájan. Chafouin, e, s. a. szikár, véz-

Chafouin, m. z. szagos gö-

rény

Chagrin, m. bú, gond, búbánat; 2. harag, boszszuság;
3. manuf. ripös bör; fig.
cette femme a une peau
de—, e nönek borsós böre
van; 4.—, e, a. boszús,
mogorva.

Chagrinant e, a. boszantó.
Chagriner, v. a. boszszantani;
megszomorítni; com. manuf. — une peau, bőrt szemítni; 2. se —, v. r. búsulni; boszankodni.

Chahut, f. illemtelen tánc; — er, v. n. ill. táncolni.

Chaîne, f. lánc; 2. gályarabok; 3. fig. et. poét. békő; 4. — de montagne, hegyláncolat; 5. géom. — d'arpentage, mérőlánc; dans. lánc.

Chaîneau, v. chéneau.

Chaînetier, m. sárgarézműves.

Chaînette, f. láncocska; coutur. point de —, lánc-öltés; com. bordás selyem.

Chaînon, m. láncszem.

Chair, f. hús; — baveuse, vadhús; être en —, jó hús-

ban lenni; le péché de la —, testi bün; 2. bör; peint. börszin; 3. v. viande; p. il n'est ni — ni poisson, se hideg se meleg; t.t. — de la peau, bör belseje.

Chaircutier, v. charcutier.
Chaire, f. szószék; tanszék;
être assis dans la — de
mensonge, eretnekséget
hirdetni.

Chairelle, v. croton.

Chaise, f. szék; — percée, ürszék; — à porteur, hord-szék; cséza; — à accoucher, szülszék, bábaszék.

Chaland, e, s. rendes vevő; riv. bárka.

Chalandeau, m. navig. hajós. †Chalandise, v. chaland.

Chalastique, s. a. lágyitó. Chalaze, chalase, f. bot. csirfolt.

Chalco'graphe, m. ércmetsző; —graphie, f, ércmetszés.

Châle, m. *sálkendő.* Chale, f. sal. *farakás*.

Chalef, m. bot. két anyás fűz.

Chalémie, f. mus. tárogató. Chalet, m. pásztorkarám. Chaleur, f. melegeág, hőség;

Chaleur, f. melegség, hőség;
— de la fièvre, lázhév; fig.
buzgalom; parler avec —,
hévvel beszélni; 2. dans la
— du combat, a harc hevében; 3. bagzás, rühetés.

Chaleureusement, adv. hévvel.

Chaleureux, se, a. p. u. heves, tüzes.

Chalibé, v. calibé. Châlit, v. bois (4).

Challer, challir, v. écorcer.

Chaloir, v. imp. csupán e mondatban fordul elő: il ne m'en chaut, nem törődöm avval; que cela ne vous chaille, ne törődjetek vele.

Chalon, m. pêch. kerîtőháló; com.bizonyos gyapjuszövet. Chaloune, f. saika: mar. —

Chaloupe, f. sajka; mar. — double, födeles dereglye; conch. — cannelée, révész. Chalumeau, m. fü —, gabo-

naiumeau, m. ju —, gaoona —, szalmaszár; mus. pásztorsíp, furulya; t. t. — tuyau à soudée, forraszcső.

Chalumer, v. n. csövel inni; 2. v. a. — le vin, lopva inni. Chalumet, m. csövecske; száracska.

Chalut, m. pêch. zsákháló. Chamade, f. mil. megadásjel. Chamae-drys, m. bot. tarorja.

Chamailler, v. n. et se —, v. r. birkózni, dulakodni ; fig. veszekedni, civakodni.

Chamaillis, m. fam. dulakodás.

Chamarrer, v. a. autri. megprémezni; auj. izléstelenül öltözködni ; fig. — un discours, szónoklatot fölcifrázni.

Chamarrure, f. prémzet; fig. fölcifrázás; cifrázat. Chambellage (-bé-), m. féo. hübérpénz.

Chambellan, m. kamarás. Chamberlan, v. chambrelan.

Chambourin, m. kavics; com. silány üveg.

Chambranle, m. arch, párkányzat : ajtószegély.

Chambre, f. szoba; faire la —, takaritani; valet de —, komornok; robe de —, háló-köntös; opt. — noire, kandi szekrény; p. il a des —s vides, nincs helyén az esze ; 2. kamara, parlament; itélőszék; — ardente, vérbiróság; 3. benyiló; üreg; artil. — de canon, ágyú-üreg.

Chambré, e, a. fond. likacsos. Chambrée, f. pajtásság; th. bonne —, jóbevétel; ard. réteg.

Chambrelan, m. kontár; 2. pop. szobabérlő.

Chambrelant, e, a. presse —, zugnyomda.

Chambrer, v.n. pajtáskodni; 2. v. a. bezárni; fam. félre azólitani (vkit).

Chambrette, f. szobácska. Chambreule, f. bot. tarka

foganött.

Chambrie, v. chanote.

Chambrière, f. pop. szobaleány; man. korbács.

Chambrillon, m. pop. szolgáló leányka.

Chambrillon

Chame, v. came.

Chameau, m. teve.

Chamécisse (-ka-), f. bot. földi borostyán.

Chamédrys (ka-mé-dri-ce), m. bot. kalinca.

Chamelée. m. bot. boroszlán.

Chaméléon, v. caméléon. Chamélier, m. tevehajcsár. Chamelle, f. 2. nöstényteve.

Chamesyce (ka-), f. bot. fütej. Chamois, m. zerge; peau de

-, z. bor; it. irha; peint. couleur —, hajnalszín.

Chamoiser, v. a. még. *irhát* gyártani.

Chamoiserie, f. irhagyártás. Chamoiseur, m. irhagyártó. Champ (chan), m. mező; 2.pl. -s, szántóföld; maison de -s, mezei lak; fig. il se sauve à travers les —s, ötöl hatol; pr. courir les —s, örültnek lenni ; prendre la clef des —s, szabadon járhatni; it. arg. megszökni; se mettre aux —s, tüzbe jöni; fig. mező, tér; bl. mező; mil. – de bataille, csatatér; 2. sur le—, adt. legott, azonnal; à tout bout de —, minden pillanatban.

Champagne, m. vin de —,

pezsgöbor.

Champay (-pè), m. cout. legelöjog; —er v. a. legeltetni.

Champeaux, m. pl. legelő, marhajárás.

Champer, v. n. sal. fát rakni a rostélyra.

Champètre, a. mezei; 2. m. mezőség.

Champeur, m. sal. szító.

Champfrain, v. chanfrein. Champignon, m bot. veresgalóca; p. cela ne vient comme un —, idő kell ehez.

Champion, m. bajnok; - de la foi, vértanu; 2. — ne, f. bátor nő; it. hirhedt nő.

Champlure, f. écon. ragya.

Chance, f. kockajáték; fig. livrer — à q., kötekedni vkivel; 2. esely; 3. mereny, merészlet; j'en veux courir la —, kockáztatom; c'est une petite —, nem sokat ér.

Chancel, v. cancel.

Chancelant, e, a. ingó, lengő; fig. ingadozó, változékony.

Chanceler, v. n. inogni; tántorogni; fig. habozni; inga-

Chancelier, m. kancellár; 2. lábzsák.

Chancellement, m. ingadozás tántorgás.

Chancellerie, f. *kancellárság*. Chanceux, se, a. pop. szereniron. voilà csés : homme bien —, ez ember nagyon szerencsétlen; 2. bizonytalan.

Chancir, v. p. et se -, v. r. penészedni.

Chancissure, f. penész; 2. borvirág.

Chancre, m. rákfene; 2. höpörs; vét. – volant, csuma.

Chancreux, se, a. rákfenés: bot, *üszökös*.

Chandeleur, f. fête de la —, cath. gyertyaszentelő boldog aszszony.

Chandelier, m. gyertyamárto; gy. arus; 2. gyertyatartó.

Chandelle (-dèle), f. gyertya ; p. se brûler à la -, $p\delta rul$ *járni*; brûler la — par les deux bouts, pazarolni; la — brûle, az idő mulik; être réduit à la — bénite. nyomorban lenni.

Chandellerie, f. com. gyertyagyár.

Chanée, f. pap. csatorna.

Chanfrein, m. man. hóka; —er, v. a. charp. csapinozni.

Change, m. csere; ch. garder le —, nyomon maraani; fig. donner le — à q. vkit tévútra vezetni; 2. váltóüzlet ; libr. kiadványcsere.

Changeant, e, a. változékony; játszó színű.

Changement, m. változás; megváltoztatás.

Changeoter, v. a. pop. gyakran változtatni.

Changer, v. a. cserélni, kicserélni; váltani; megváltoztatni; 2. v. n. változtatni; váltani (ruhát); megváltozni; 3. so —, v. r. megváltozni, átalakulni.

Changeur, m. pénzváltó.

Chanlatte, f. horogfa. Channe, f. kupa.

Chanoine, m. kanonok.

Chanoinesse, f. székesapáca. Chanoinie, v. canonicat.

Chanson, f. dal; fig. — que tout cela! csupa csekély-ség! p. il ne sait qu'une —, mindig egy húrt penget

Chansonnaire, v. chansonnier.

Chansonner, v. a. q. gúnydalt költeni (vkire).

Chansonette, f. dalocska. Chansonnier, ère, s. dalköl-

tő ; 2. dalkönyv.

Chant, m. ének; dallam; 2.
madarak dalolása.

Chantable, m. a. dallható. *Chantage, m. titoklesés (ki valamely titkot kiles és elhallgatasaért zsarol).

Chantant, e, a. énekelhető. Chanteau, m. karaj; coutur. ereszték, pálha; —x d'une roue, keréktalp.

Chantelage, m. chantelle, f. akolásbér.

Chantepleure, f. jard. v. arrosoir; tonn. szűrő.

Chanter, v. a. dalolni; poét.
dicsőítni; l'alouette —e,
a pacsirta dalol; la cigale
—e, a tücsök cirpeg; le coq
a —é, a kakas kukorikolt;
p. on le fera bien —, majd
észre hozzák; c'est bien
—é! jól volt mondva! 2.
hirdetni; que me —ez vous
là? mit fecseg ön?

Chanterelle, f. mus. ötödhang; bot. keserű galóca; ch. csalmadár.

Chanterille, f. orsócska.

Chanteur, se, s. énekes; — de foire, vásári énekes.

Chantier, m. fás-udvar; fáskert; ácshely; mar. hajóda; fam. il est sur le —, munkában van; écon. —s d'une cave, ászokfa.

Chantignole, f. bât. pengő tégla.

Chantonné, e, a. com. foltos. Chantonner, v. a. dudolgat-

Chantonnerie, f. dúdolás.
Chantournage, v. chantournement, m. men. kiívelés.
Chantourner, v.a. men. ívelni.
Chantre, m. kántor; orn. fü-

Chantrerie, f. kántorság. Chanvier, v. chanvrier.

Chanvre, m. kender.

Chanvrier, ère, s. kenderkészítő, k. kereskedő.

Chaomancie, f. légjóslat;
—cien, ne, s. légjós.

Chaos (kao), m. zürzavar; it. fig.

Chape, f. papköntös; t. t. —
d'un alambic, lombikfödél;
cuis. födő; orn. búb; org.
szélvezető, pr. disputer de
la — à l'évêque, dióhéjon
kocódni; —chute, f. botlás,
hiba; it. váratlan haszon;
chercher — chute, más kárán hasznot huzni.

Chapeau, m. kalap; — bas, lapos kalap; mettre — bas, kalapot levenni; fig, enfoncer son —, eltökélni magát; frère —, világi szerzetes; fig. elle s'est donné un mauvais —, rosz hírbe keveredett; arch. — d'escalier, lépcső-korlát; orn. — roux, csicserke.

Chapelain, m. segédlelkész. Chapeler, v. a. — du pain, kenyér héját levakarni.

Chapelet, m. olvasó; p. defiler son —, mérgét kiadni; hydr. — des pieux, meritő gép; vét. talpvérfolt.

Chapelier, m. kalapos; kalapkereskedő.

Chapeline, f. féo. sisak.

Chapelle, f. kápolna; zenekar; cnth. templom-ékszerek; chi. lombik; luth. d'un violon, markolatfa.

Chapellenie, f. káplánság. Chapellerie, f. kalapkereskedés; 2. k. gyár.

Chapelure, f. kenyér-vakarék

Chaperon, m. süveg; 2. — en pointe, fejgaland; fig. hölgyőr; arch. falorom; — de pistole, pisztolykápa; bot. — de moine, sisakvirág; imp. szerzelék-nyomat.

Chaperonner, v. a. tetözni; fam. —l'oiseau, sólyomkápát kötni; — une jeune personne, fiatal nöt kisérni.

Chaperonnière, f. bot. gálga. Chapier, m. papköntöst hor-dó; p. k. szekrény.

Chapifou, m. szembekötősdi. Chapiteau, m. oszlopkő; artil. ágyűsüveg; bot. viram.

Chapitre, m. fejezet; fig. on est sur votre —, önröl van szó; 2. káptalan; fig. il n'a pas voix en —, nincs beleszólása.

Chapitrer, v. a. megpiron-gatni.

Chapler, v. a. agr. kalajtālni.

Chaploir, m. agr. kaszaüllő. Chapon, m. kappan; vign. szöllőhajtomány.

Chaponneau, m. kis kappan. Chaponner, v. a. herélni; vign. hajtományokat nyesni.

Chapoter, v. a. szétvagdalni; megnyesni.

Chaput, m. ard. töke.

Chaque, a. s. p. mindegyik, minden.

Char, m. h. anc. kétkerekű kocsi; fig. s'attacher au — de q., vkinek sorsában osztakozni; 2. szekér; — funèbre, halottas kocsi.

Chara, f. bot. vizaly. Charade, f. betürejtvény. Charadrille, v. pluvier.

Charançon, — son, m. ent. zsizsik; — de noisettes, mogyoróbogár; — de pommier, almafúró; — né, e, a. férges.

Charax, m. icht. kárász.

Charbon, m. szén; — ardent, parázs; 2. — de bois, faszén; — animal, állati szén; it. csontszén; 3. v. houille, agr. v. carie; chi. v. carbone; vét. dögvar.

Charbonnée, f. rostélyos;

briq. *szénréteg.*

Charbonner, v. a. szénnel feketítni; fig. vázolni; 2. se —, v. r. szenesedni.

Charbonnette, f. aprószén. Charbonneux, se, a. méd.

dögvaras.

Charbonnier, ère, s. szénégető; 2-écon. széntartó,
szeneskamra; p. la foi du
–, vakhit.

Charbonnière, f. szénégetés; szénhuta; orn. barátci-

nege.

Charbouiller, v. a. agr. ragyásítni.

Charbucle, charbule, f. ragya, iiszök.

Charcuter, v. a. apróra vagdalni; fig. rifolni.

Charcuterie, f. hentesség. Charcutier, ère, s. hentes.

Chardon, m. bogács; — à carder, takácsmácsonya; —bénit, tarkabogács; —cirsium, zabtövis; arch. —s, gáttövis.

Chardonner, v. a. kártolni. Chardonneret, m. orn. ten-

gelic.

Chardonnerette, car —, f. cuis. olaszlapuleves.

Chardonnette, car —, f. olaszlapu.

Chardonnière, f. bogácsmező. Charge, f. teher; 2. être à à q., terhére lenni vkinek; 3. —s, adó; 4. hivatal; 5. megbízás, meghagyás; 6.

megbizás, meghagyás; 6. t. t. arch. réteg; artil. töltés; mar. rakomány; mil. támadás; 7. à la —, adt. föltétel mellett.

Chargé-d'affaires, m. dipl.

ügyvivő.

Chargeant, e, a. sulyos.

Chargement, m. cargaison, f. hajóteher; fuvarlevél; 2. rakodás; 3. ajánlás (levélé).

Chargeon, m. hajto inda.

Charger, v. a. terhelni, megterhelni; fig. tülterhelni; 2. megbizni; 3. artil. tölteni; fig. le temps est — é, az idő borult; 4. mil. megtámadni; peint. tulozni; se —, v. r. magát megterhelni; magára vállalni.

Chargeur, s. rakodó; artil. ágyutöltő; forest. fa-rakó; commissionnaire —, szál-

litó.

Chariage, charier, v. char-

riage.

Chariot, m. szekér; — d'enfants, gyermekkocsi; cou s de —s, kocsi-verseny.

Charitable, a. kegyes, jótékony; 2. adakozó; —ment, adv. szeretetteljesen.

Charitatif (ka-), a. dr. can. don —, önkénytes ajándék.
Charita f feleharáti szere-

Charité, f. felebaráti szeretet; la — fraternel, testvéri sz.; 2. alamizsna; théo. la foi, l'espérance et la —, hit, remény és szeretet; 3. szegények háza; dame de la —, jótékony egyletbeli nő; les frères de la —, irgalmasok; les soeurs de la —, irgalmas nénék; p. v. prêter.

Charivari, m. sirató este; fig. éktelen lárma; civakodás; 2. macskazene; 3. salavári; 4. női kendő; —ser, v. a. et n. lármázni; macskazenét adni; —seur, s. lármázó; macskazenész.

Charlatan, m. kuruzsoló; fig. nyegle; —er, v. a. rábeszélni, bolonddá tenni; —erie, f. kuruzsolás; 2. nyegleség; —esque, a. nyegle, kérkedi; —isme, m. nyegleség.

Charmant, e, a. kecses, ba-

Charme, m. varázs, v.szer; fig. báj, varázs; 2. bot. gyertyánfa.

Charmer, v. a. v. fasciner; fig. bájolni; 2. elűzni, eloszlatni; 3. örvendeni; 4. meghántani.

Charmeur, m. p. u. bűvész;
—se, f. p. u. ágyas.

Charmille, f. coll. kis gyertyánfa; 2. gyertyános hely. Charmoie, f. gyertyánfaliget.

Charnage, m. pop. húsevés ideje; 2. cout. dime de lainage et —, gyapjú és húsdézsma.

Charnaigre, m. ch. fürkész-

Charnel, le, a. fig. testi, érzéki; —lement, adv. testikép. érzékileg.

Charneux, v. charnu.

Charnier, m. húskamra; 2. tetemház; 3. vign. köteg szöllőkaró.

Charnière; f. sarkazat, csuklat; ch. vadászháló; conch. kagylósark; grav. völgyelő vésű.

Charnu, e, a. húsos; it. bot.

Charnure, f. hús.

Charogne, f. döghús; 'pop. semmire kellő, dögember.

Charpente, f. épületfa; gerendázat; 2. — d'un corps, csontváz; expl. bányakötés.

Charpenter, v. a. ácsolni; fig. szétkoncolni, rifolni.

Charpenterie, f. ácsmesterség; 2. gerendázat; 3. ácsműhely.

Charpentier, m. ács.

Charpi, m. tonn. tuskó.

Charpie, f. tépet.

*Charpir, v. a. tépetet csinálni.

Charrée (-âré), f. lúghamu; ent. agyagfúró.

Charretée, f. tele taliga.

Charretier, ère, m. taligás, kordélyos; 2. a. járható; voie —ère, kerékvágás.

Charretin, m. taligácska.

Charrette, f. kordely.

Charriage, m. taligázás; fuvar ; fuvarbér.

Charrier, v. a. fuvarozni; expl. elhordani; 2. v. n. la rivière —e, a folyó zajlik; fig. — droit, az egyenes úton járni.

Charriot, v. chariot.

Charroi (-roa), m. fuvar; fuvarbér; artil. szekerész. Charron, m. kerékgyártó. Charronage, m. kerékgyártó munka.

Charroyer, v. charrier.

Charroyeur, v. voiturier.

Charruage, —aige, m. agr. jobbágytelek ; 2. telekbér.

Charrue, f. eke; p. tirer la —, nehéz munkát végezni ; it. — à chiens, zenebona. Chartagne, f. mil. födött sánc.

Charte, v. chartre (2).

Charte-partie, f. com. hajóbérlevél.

Chartil, m. szekér-al; 2. nyári szekér; 3. kocsiszin.

Chartre, f. börtön; pal. privée, titkos börtön; 2.—, charte, okirat; okmánylevél. zárda.

Chartreuse, f. karthausi Chartreux, se, s. karthausi; 2. szürke kandúr.

Chartrier, m. levéltár; 2. levéltárnok.

Chartulaire, m. h. eccl. egyházi levéltárnok; 2. v. cartulaire.

Chas $(\hat{\mathbf{a}})$, m. $t\ddot{u}fok$; amid. keményítő csiriz; math. szintező.

Chaseret, v. caserette.

Châsse, f. ereklye-szekrény; t. t. — de lunette, szemüvegkáva.

Chasse, f. vadászat; 2. vad; 3. vadásztársaság; fig. donner la —, üldözni; 4. vadászkerület; t. t. mozter; charr. nyujto poroly; maré. lyukásó vas ; serr. metszö-vésű.

Chasse'avant, m. munkásfölügyelő; -bon-dieu, m. charp. ékçövek; —bosse, v. corneille; —chien, pop. v. portier; —clous, m. serr. átverő; —coquin, m. koldusbiró; —cousin, m. fam. torokreszelő (bor); it. merev vitőr; fig. emberijesz $t\delta$; — crapaud, m. orn. lappantyú; — las, m. fehér szép szőlő; – marée, m. haltargoncás; p. aller un train de =, gyors lépteket tenni; 2. ájoksajka; mouche, m. légyverő; szúnyogháló: — mulet, m. szamárhajtó (malomban); - partie, f. osztozás tengeri rablók közt; — pointe, f. szegező kalapács; - punaise, v. cimicaire.

Chasser, v. a. elüzni, elkergetni, elriasztani; 2. kihajtani; szellőzni; 3. hajtani: kergetni: bevetni: — l'or, lapitni; 4. vadászni; fig. tilosban járni; bien au plat, derekasan enni; 5. t. t. — bien, $k\delta ny$ nyen forogni.

Chasse-rivet, m. chaud. zú-

Chasseur, se, s. vadász; 2. vadászlegény; 3. heringhalász; p. il est affamé comme un —, éhes mint a farkas.

Chassie, f. csipa.

Chassieux, se, a. csipás sze-

Châssis (châci), m. keret; le — d'un tableau, vakkeret; arch. — d'une maison, gerendázat.

Chassoir, m. t. t. üzöfa.

Chaste, a. szűz; 2. tiszta, szerény; -ment, szüzen. Chasteté, f. szüzesség.

Chasuble, f. cath. miseruha; —blier, m. *miseruhaké*szítő.

Chat, chatte, s. macska; fam, mon —! cicám! au -! au -! sic, ki! p. emporter le —, bucsuzás nélkül távozni; il n'y a pas là de quoi fouetter un —, szóra se érdemes; charp. szinmérő; z. — bizaam, pezsma macska; — civette, cibét-petymeg; — pard, onkamacska; minér. argent de —, fehér csillámkő; métal. — vasköröm; pêch. vasmacska.

Châtaigne, f. gesztenye; d'eau, sulyom.

Châtaigné, e, a. gesztenyeszinü.

Chataigneraie (tè-nieure), f. gesztenyés.

Châtaignier (tè-nié), m. gesz-

Châtain, a. m. gesztenye

szinü. Chataire, v. cataire. Château, m. kastély; arch.

d'eau, vizvar; fig. faire des —x en Espagne, légvárakat épiteni.

Châtée, f. macska kölykezés. Châtelain, s. a. várnagy.

Châtelet, m. váracska.

†Chatellenie, f. várnagyság. Chat-huant (cha-u-an), m. kuvik.

Châtiable, büntetésreméltó.

Châtier, v. a. büntetni; fig. kisimogatni.

Chatière, f. macskatör; m. lyuk; hydr. csapolya.

Châtieur, m. büntető.

Châtiment, m. büntetés.

Chatoiement, m. színjátszás. Chaton, m. kis macska; bot. barka; it. magtok.

Chatonner, v. chatter.

Chatouille, f. pêch. orsohal (csalétekül).

Chatouillement, m. csiklandozás; 2. — de sens, érzékmámor.

Chatouiller, v. a. csiklandozni; 2. hizelegni; mon. — un cheval, *könnyedén* sarkantyúzni.

Chatouilleux, se, a. csiklandós; fig. érzékeny; kényes.

Chatoyement, v. chatoiement.

Chatoyer, v. n. szinekkel *játszani* ; minér. la chatoyante, csillkova.

Châtrer, v. a. herêlnî; un -é, herélt; pop. cochon -é, apácza; fig. csonkítni; jard. megnyesni.

Châtreur, m. herélő.

Châtrice, f. brebis —, *ürü*.

Châtrure, f. hereles.

Chatte, v. chat.

Chattement, adv. macskamódra ; fig. hizelgően.

Chattemite, —mitte, f. fam. képmutató.

Chatte-peleuse, f. ent. pincerinye.

Chatter, v. a. megkölykezni. Chatton, v. chaton.

Chauchière, f. mészkemence. Chaud, m. melegség, forróság; fig. cela fait ni froid ni —, mire se való; 2. adv. melegen, forrón; fig. melegében.

Chaud, e, a. meleg, forró; enfant tout — des a mère, most született csecsemő; p. il a les pieds —s, rendén van a szénája; méd. fièvre —e, forró láz; fig. tüzes, heves; il nous l'a donné bien —, ugyan csak ránk ijesztett; écon. cette chienne est —e, koslat; cette cavale est —e, sárlik; 2. hevítő, heves; fig. buzgó; tout —, egészen új; 3. à la —e, adt. fam. legott, hirtelen, hevenyében.

Chaude, f. fond. izzás; – grasse, olvasztó hév.

Chaudeau, m. cuis. borleves, kadóc.

Chaude'branche, v. levier,
— chasse, — suite, f. jur.
üldözés; — hoie, f. expl.
fényes kőszén; — ment,
adv. melegen; fig. hévvel,
buzgón; — pisse, i. pop.
kankó; — r. v. chauler'(2).

Chaudier, v. n. ch. koslatni. Chaudière, f. katlan, üst; mil. faire —, együtt fözni; — à vapeur, gözkatlan.

Chaudron, m. kis katlan.

Chaudronnerie, f. rézedények; üst művek.

Chaudronnier, ère, s. üstműves, kazángyártó; — au siffler, üstfoltozó; — faiseur d'instrument, szerkovács.

Chauffage, m. fütés, tüzelés; bois de —, tüzifa; 2. mar. rözse.

Chauffe, f. fond. szitólyuk; kemence.

Chauffe'assiette, f. tányérmelegítő; — chemise, —
linge, f. melegítő kosár;
—cire, v. scelleur; —doux,
m. lábpárna; —lit, m.
ágymelegítő; —pause, m.
fam. alacsony kandalló;
—pied, v. chaufferette.
Chauffer, v. a. füteni; mele-

giteni; fond. kitüzesíteni; mil. — un poste, örállomásra lövöldözni; ton. —
une faraille montée, hordót kilángolni; 2. v. n.
megmelegedni; p. c'est
pour vous que le four —e,
önre céloznak; 3. se —, v.
r. melegszeni; p. on voit
de quel bois il se —e, látni
való ki apja fia; nous ne
nous chauffons pas du
même bois, nem egy párthoz tartozunk.

Chaufferette, f. lábmelegítő; 2. tűztartő.

Chaufferie, f. koh.

Chauffeur; m. forg. fúvóhúzó, briq. fütő; écon des poêles, kályhafűtő.

Chauffière, f. mil. tüzelőlyuk.

Chauffoir, m. melegedő szoba; 2. szárító kemence.

Chauffure, f. forg. égett vas. Chaufour, v. four à chaux. Chaufournier, m. mészégető. Chaulage, m. agr. meszezés.

Chauler, v. a. meszezni; 2. mészszel behinteni.

Chaulier, v. chaufournier. Chaumage, m. böngézés.

Chaume, m. tarló; 2. — du seigle, rozsszalma; botte de —, szalma-zsúp.

Chaumer, v. a. letarlozni, tarlot szedni; böngészni.

Chaumet, chaumon, m. agr. tarlókasza.

Chaumier, m. agr. p. u. tarlórakás; tarlózó.

Chaumière, f. szalmakunyhó. Chaumine, f. szalmavityiló. Chaussage!, m. harisnyák; lábbeli.

Chaussant, e, a. testhez allo.

Chausse, f. harisnya; bât.

— d'aisance, árnyékszékcső; pharm. — d'Hippocrate, szűrőzsák; 2. pl.
pantalló, bugyogó; p. tirer ses —s, kereket oldani;
prendre son cul pour ses
—s, az eget bőgőnek nézni.
Chausséage, m. útpénz.

Chaussée, f. töltés; 2. csinált út. Chausse-pied, chaussepié m. cipöhúzó.

Chausser, v. a. fölhúzni (cipőt stb.); ce cordonnier me —e, ez a cipész számomra dolgozik; vous êtes toujours bien —é, mindig szép lábbelije van; p. il n'est pas aisé à —, nehezen lehet hozzá férni; cheval. — les éperons, sarkantyút felkötni; fig. — de près les éperons à q., vkit nyomban *üzni*; p. chausser mieux vos lunettes, jobban nyissa ki szemét; jard. körültölteni; 2. v. n. jól állani, simulni; une femme de mieux —ée, igen szép nő; sortir un pied —é et l'autre nu, nyakraföre menekülni.

Chaussetier, — bonnetier, m. harisnyaszövő; h.árus. Chausse-trape, f. guer. nyűgvas; 2. rókavas; bot. la étoilée, csillagbogács.

Chaussette, f. rövidszárú ha-

risnya.

Chausson, m. botos, kapca; estr. nemezsarkú ví-cipö; cord. — de bal, báli cipö, pât. almás lepény.

Chaussure, f. lábbeli; p. trouver — à son pied, emberére akadni.

Chauve, a. kopasz.

Chauve-souris, f. böregér. Chauveté, f. kopaszság.

Chauvir, v. n. kopaszodni; man. fülelni.

Chaux, f. mész; — vive, égetett m.; — éteinte à l'air, szétmállott m.; — éteinte à l'eau, oltott m.; — hydraulique, vizhatlan m.; 2. minér. — sulfatée terreuse, főszm.; — fluatée, folypat. [fordulás.

Chavirement, m. mar. föl-Chavirer, v. a. mar. fölfordulni, oldalra dölni.

Chéable, a. hullatag; düledező.

†Chéance, f. haszon; előny. Chéant, e, a. pal. lejáró.

Chef (ef), m; fej, fő; le — de St. Jean, szt. János feje; écon. darab; 2. főnök; vezér; főparancsnok; mar. hajó eleje; 3. fő; admin. igazgató; mus. — d'orchestre, zenekarvezető; 4. — adt. részéről; önállólag; 5. pont, fok; 6. t. t. ard. főfal; boul. kovász; mar. kötél vége.

Chef-cens (chèf-), m. féo. főhűbéradó.

Chef-d'oeuvre (chè-), m. remek; fig. tökéletes mű; iron. vous avez fait là un beau —! megadta neki! Chefecier, v. chévecier.

Chef-lieu (chèf), m. föhely; 2. székhely.

Chef-seigneur, m. féo. főhűbérnök.

Chégros, m. cord. sell. vargafonal.

Chéi'line, m. icht. durda;
—lion, m. icht. páva-ajak;
—lodiprèse, m. icht. szakálos fecskehal; —ranthe,
m. bot. sárga ibolya;
—roptère, m. z. kézszárnyuak.

Chéli'doine, f. bot. —grande, gódirc; —petite, galamb-begy; —douine, f. chi. gódircadék.

aircaaek.

Chélone, —née, f. h. n. cserepes teknősbéka; —nite, f. miné. fecskekő.

†Chémage, m. féo. útpénz. Chêmer, v. n. et r. soványod-

ni, fogyni.

†Chémerage, m. cout. főhűbérjog.

†Chemier, m. cout. föhübérörökös.

Chemin, m. út; faux —, csalút; grand —, ország-út; — de fer, vasút; 2. être, se mettre en —, útközben lenni, útra kelni; avancer —, előre sietni; 3. cél, eszköz, ösvény; pop. suivre le grand — des vaches, vakszokást követni; prendre le — de l'école, kerülőt csinálni; 4. faire son —, fölhatolni; montrer le —, példát adni; vieux comme les —s, ősrégi; 5. aller le droit —, nyiltan eljárni; pop. il ne va pas par trente six —s, nem sokat teketóriázik.

Chemineau, m. hordozható kandalló.

Cheminée, f. kandalló; tuyau de la —, kéménycső; 2. — de marbre, márvány k.; 3. kémény; p. se marier sous la —, titkon nősülni.

Cheminer, v. n. menni; útban lenni; lótni futni; fig. fam. — droit, egyenes uton haladni; cet ouvrage —e bien, ez a munka folyékony.

Chemise, f. ing; 2. être en —, egy ingben; fig. mettre q. en —, koldusbotra juttatni (vkit); com. —, boriték; cuis. fruits en —, hámozatlan gyümölcs.

Chemisette, f. elöing; 2. alsoing.

Chémosis, f. path. szemlob.

Chênaie, t. tölgyes.

Chenal, m. mar. csatorna; riv. hajózható viz.

Chenaler, v. n. mar. mély vizet keresni.

Chenapan, v. bandit.

Chêne, m. cser; tölgy; p. payer en feuilles de —, limlommal fizetni.

Chêneau, m. p. u. fiatal tölgy.

Chéneau, m. arch. eresz-csatorna.

Chenère, f. vadlud.

Chenet, m. vasmacska (tűzhelyen).

Chêneteau, v. chêneau. Chénette, v. dryade..

Chêne-vert, v. yeuse.

Chènevière, f. agr. kenderföld.

Chènevit, m. kendermag.

Chènevotte, f. pozdorju. Chènevotter, v. n. agr. veszszöcské ket hajtani.

Chénier, m. bot. csertapló. Chenil, m. vadászlak; 2. vacok; fig. ronda lakás.

Chenille, f. ent. hernyó; paquet de —s, hernyóboly; 2. — marte, ent. cája szindísz; —, bot. v. chenil-

lette; brod. bársonygaland; fig. c'est une —, alkalmatlan ember; laid com. une —, rút; conch. kürtcsiga; mod. pongyola. Chenilette, f. bot. kacska-

ring.

Chénopode, —dium (diome), m. bot. libatopp; —ées, f. bot. libatoppfélék.

Chenu, e, a. galamb ösz; poét. hófödte; pop. du —, a javából.

Chenure, f. öszhaj.

Cher, ère, a. kedves, drága; 2. drága; adv. drágán.

Cherche, cerche, cerce, f. arch. ivesz; rakmetszvény; pop. keresés.

Cherche-fiche, — pointe, m.

serr. *furó árr*.

Chercher, v. a. keresni; — femme, fam. háztűz nézni; feleséget keresni; fölkeresni; 2. aller —, v. quérir.

Chercheur, m. ast. kutató. Chercheur, se, s. kereső.

Chère, f. ebéd; vacsora; faire mauvaise — à q., roszul megvendégelni (v.-kit); fig. jó fogadás.

Chirement, adv. gyöngéden:

drágán.

Chérer, v. a. jól fogadni; 2. v. se réjouir.

Chérir, v. a. gyöngéden szeretni.

Chéris (-ri), f. altató mézga. Chérissable, a. szeretetreméltó.

Cherlerie, f. bot. alszirom.
Cherté, f. drágaság; faire la
—, drágitani.

Chérubin, m. théo. kérub; peint. szárnyas angyalfő. Chérubique, a. mennyei.

Chervis, chervi, m. jard. cu-korrépa.

Chétif, ve, a. nyomorú, nyomorúságos; 2. csekély, szegényes; mine —ve, beteges külső; —ment, adv. nyomorultan.

Chétiveté, f. nyomor, szegénység.

Chétron, m. fiók (böröndben).

Cheval, m. lo; fig. barom; 2. — de bois, tornaló; 3.t. t. — d'artifice, faltörő kos; — marin, z. viziló; méc. lóerő.

Chévalée, f. p. u. lóteher. Chevalement, m. bat. támasz.

Chevaler, v. a. alátámasztani; fig. v. n. lotni futni. Chevaleresque, a. lovagias;

-ment, adv. lovagiasan. Chevalerie, f. lovagság; lo-

vagrend.

Chevalet (-lè), m. állásbak; h, anc. kinpad; ard. palametszőtőke; arq. serr. fúrómüszer; luth. hegedűsám; • peint. festőpolc; tann. timárbak.

Chevalier, m. lovag; 2. rendvitéz; 3. — d'industrie, iparlovag, csaló; 4. – de guet, poroszlók kapitánya; 5. orn. — vainė, libuc; de sable, szélkiáltó porondlakó.

Chevaline, a. prat. bête —, kanca.

†Chevance, f. vagyon. Chevane, f. icht. lezec.

Chevauchable, a. lovagol-

†Chevauchée, f. pat. körüllovaglás.

†Chevaucher, v. n. lovagolni; v. a. burl. — une femme, közösülni.

Chevaucher, m. lovas, lovar. Chevauchons, à — adv. v. califourchon.

Chevau-léger, m. mil. könynyü lovas; —s, k. lovasság. Chevec, m. harapó fogó.

Chevecerie, f. kanonokság. Cheve che, f. orn. kanakúc.

Chevêchette; f. orn. törpe csuvik.

Chevecier, m. h. eccl. fökanonok.

Chevelu, e, a. hosszuhaju; agr. jard. rostos.

Chevelure, f. hajzat; poét. lombozat; bot. búb.

Chever, v. bij. laposra csiszolni; chaud. homoritni.

Chevet, m. párna; pr. il a trouvé cela sous son —, a | Chevrotine, f. özposta.

†Chevetain, chevetaigne, m. kapitány.

Chevètre, m. v. licou; arch. *fiókgerenda;* serr. k*arpánt*. Cheveu, m. hajszál; haj; faire les —x, hajat nyírni.

Chevillage, m. mar. elcovekelés.

Cheville, f. cövek; — du pied, boka; poét. hézagtöltő; charp. – de lien, pántszeg.

Cheviller, v. a. megcövekelni; fig. ame —ée, szívós élet; t. t. kifacsarni.

Chevillure, v. andouiller.

Chevir, v. n. pop. végezni (vkivel); prat. kiegyezni. Chevissance, chevissement, v. accord.

Chèvre, f. kecske; pr. prendre la —, ok nělkül tűzbe jönni; charp. fűrészláb; méc. emelő csiga.

Chevreau, cabri, m. gödölye. Chèvre-feuille, m. bot. szulák.

Chèvre-pied, s. a. kecskelá-

Chevreter, v. n. dobogni. Chevrette, f. öztehén; art. kolostya; pharm. szörpfazék; serr. háramb.

Chevreuil, m. öz, baköz.

Chevrier, m. kecskepásztor. Chevrillard, m. *özborjú*.

Chevron, m. arch. szarufa; com. kecskeszőr; bl. cimergerenda.

Chevronnage, m. charp. szarufa rakása.

Chevronné, e, a. bl. cincergerendás.

Chevronner, v. a. szarufákat rakni.

Chevrotage, m. kecskeadó.

Chevrotement, m. mus. me-

Chevroter, v. n. meggödölyezni; fig. boszankodni; 2. ugrándozni; 3. mus. mekegni.

Chevrotin, m. kecskebör; p. tirer au —, versenyt inni; —ner, v. chevroter (2).

légből kapta; artil. irány- | Chez, prép. honn; je sors de — lui, *töle jövök* ; com. ott, amott; 2. közt; 3. -nál, $-n \in l$; 4. il a un — soi, tulajdon háza van.

Chiasse, f. vulg. v. scorie, — de fer, vasszar; — de mouche, légyszar; fig. sa-

Chiboul, m. jószagu gyanta. Chic, m. pop. fortely.

Chicane, f. törvénycsavarás; fortély, fondorlat.

Chicaner, v. a. fondorkodni, furfangoskodni; fig. — sa vie, életét védeni; csürni csavarni.

Chicanerie, f. fam. törvénycsavarás; fondorkodás.

Chicaneur, m. törvénycsavaró; furfangos.

Chicanier, ère, s. a. fam. szőrszálhasogató; cela est —, csiklandós.

Chiche, a. fam. zsugori; fig. il est — de ses paroles, szórestelő; un – face, sovány $arc\hat{u}$; 2. bot. pois —, bagolcsa; —ment, adv. zsugorilag ; cigánykodva.

Chicheté, f. zsugoriság, cigánykodás.

Chicoracé, e, a. bot. katáng-

Chicorée, f. bot. katáng: endive, cikoria.

Chicot, m. e. f. facsonk; 2. faszálka.

Chicoter, v. a. pop. zsörtőlödni.

Chicotin, m. keser-ugorkalé. Chien, ne, s. cb, kutya; szuka; ch. une meute de —s, ebfalka; fig. fam. nyomorult; p. un — regarde bien un évêque, a királynak is szemébe néz a macska; entre — et loup, alkonyatkor; 2. arq. sárkány; tonn. abroncshúzó.

Chiendent, m. bot. ebfü. Chienner, v. n. kölykezni.

Chier, v. n. pop. szarni; du poivre, pop. kereket oldani.

Chieur, se, s. b. szaró.

Chiffe, m. ringyrongy; fig. homme —, szar-ember.

Chiffler, v. n. v. siffler: 2. pop. dobzódni ; it. szürcsölni.

Chiffon, m. rongy, condra;

pop. *feslett leány*.

Chiffon, ne, a. v. branche.

Chiffoner, v. a. összegyűrni; fig. cela le —e, ez fúrja agyat; mine — ée, fam. szabálytalan, de csinos arc. Chiffonnier, ère, s. rongysze-

dő; fig. hírhordó; it. veszekedő.

Chiffrature, f. lapszámozás. Chiffre, m. szám; 2. irásjelek; com. jel; 3. névvonás.

Chiffrer, v. a. lapszámozni; 2. v. n. számolni.

Chiffreur, m. számoló.

Chignon, m. an. tarkó; mod. konty.

Chigros, v. chégros.

Chiliade (ki-), f. ezer; une — d'années, *évezred*.

Chilone(ki-), a. duzzadt aj kú. Chilopodes (ki-), v. millepieds.

Chîmère, f. myth. Chimera; fig. agyrém, ábrándkép; 2. poisson —, icht. kimérahal: — antarctique, icht. északi karakatna.

Chimérique, a. ábrándos, képzelgő; —ment, adv. ábrándosan.

Chimie, f. vegytan.

Chimification, f. vegytani eljárás.

Chimique, a. vegytani; —ment, adv. v. tanilag. Chimiste, m. vegyész.

Chinche, chincilla, m. z. szagos görény.

Chiner, v. a. manuf. habossá tenni.

Chinfreneau, m. pop. seb-

Chinoïdine, f. chi. sinoidén. Chinquer, v. n. pop. dőzsől-

Chionanthe, m. bot. tavaszi tőzike; hófa.

Chiourme, f. gályarabok.

Chipeau, m. orn. kerce ruca. Chiper, v. a. dán módra cserzeni; 2. pop. v. voler.

Chipoter, v. n. fam. sérikálni, tekeregni; 2. v. chicaChipotier, ère, s. késedelmező; 2. v. chicaneur.

Chippolin, m. fénymázolt vizfestmény.

Chique, m. buvó bolha; 2. bagó; 3. agyaggolyó.

Chiquenande, f. fricska; — r. v. a. *fricskázni*.

Chiquer, v. a. dohányt rágni, bagózni; fig. il n'a pas de quoi —, nincs harapni valója.

Chiquet (-ké), m. fam. darabka, szikra; — de vin, kortyocska bor; — à —, adt. lassankint; darabonkint.

Chiqueter, v. a. tépni, tép-

Chiqueteur, m. gyapjutépő. Chiqueur, m. pop. dohányrágó ; it. zabáló.

Chiragre, (ki-), f. méd. kézköszvény; —, m. kézköszvényes.

Chiro'graphaire, a. kézirati; —logie, f. ujjbeszéd; —logue, m. ujjbeszélő; -mancie, f. kézjóslat; —mancien, ne, s. kézjós.

Chironie, chirone, f. bot.

ezerjófű.

Chirurgi'cal, e, a. sebeszi; —e, f. sebészet; —en, m. sebész; —que, v. —cal.

Chitine, f. chi. tülkedék. Chiton, oscabrion, m. conch. tengeri féreg.

Chiure, f. légyszar.

Chlorate, (klo-), m. chi. halvsó; —e, m. chi. halvany; 2. bot. nádrafů; -étique, v. chloritique; —ique, a. chi. halvsavas; —is (clorice), f. myth. virágkirálynő ; bot. chlore (2.); orn. zöldike; —ite, f. minér. halvanykö.

Chloro'mètre, m. chi. halvanymérő; —phylle, f. chi. levélzöld; —se, f. méd. sápkór; —tique, a. méd. sápkóros.

Choc (-ok), m. ütközés (vmibe); 2. roham; fig. az érdekek összeütközése.

Chocailler, v. n. b. becsipni. Chocaillon, v. ivrognesse.

Chocard, m. orn. csóka. Chocola't, (-la), m. csokolád; couleur —, *vörösbarna*; —tier, m. cs. készítő;

—tière, f. cs. ibrik. Choeur (keur), m. énekkar; 2. karének; arch. templom-

karzat. Chogramme, m. serr. titkos

zár. †Choir, v. n. irr. esni; pr. il est chu, megsoványodott.

Choisir, v. a. választani; mil. — son homme, célba venni; c'est du —i, a legjobb fajtából való.

Choisissable, a. választható.

Choison, v. dessein.

Choix, m. választás.

Cholagogue (ko-), s. a. méd. epehajtó.

Cholédo'graphie, f. epeleirás; —logie, f. epetan; —logique, a..epetani.

Choléolithe, f. epekő.

Choléra-morbus, (ko-), m. epemirigy.

Cholérique (ko-), a. méd. epemirigyes. sav. Cholique (ko-), m. chi. epe-Chômable, a. megünnepelendő.

Chômage, m. *ünneplés*; 2. munkaszünet.

Chômer, v. a. ünnepelni; 2. v. n. szünetelni ; agr. ugarban heverni; 3. — de qch. hiányt szenvedni.

Chomet, m. orn. rétike. Chondrille (kon-), m. bot.

kakics.

Chondro'graphe (kon-), m. porcleiro; —graphie, f. p. leirás: —logie, f. an. p. tan; --ptérygien, m. icht. porcoshal.

Chopine, f. kanta; p. mettre pinte sur —, egymásután

inni. Chopiner, v. n. pop. köppögetni.

Chopinette, f. fam. iccécske; hydr. — de pompe, szivatyú-köldök.

Chopler, v. faux.

Choppement, m. botlás.

Chopper, v. n. megbotlani; fig. bakot löni.

Choppeur, m. botló. Choquant, e, a. v. choquer. Choquart, v. chocard.

Choquer, v. a. qch. meglökni, taszítani; — à table,
koccintani; 2. q., megsérteni, megbántani; la répétition de ces mots est — te,
e szavak ismétlése sértő;
mar. — une corde, kötelet
legörgetni; 3. se —, v. r.
fig. egymást megtámadni;
magát sértve érezni.

Choral (ko-), a. karhoz tartozó; 2. m. karének.

Choré'graphe, m. táncrajzoló; —graphie, f. t. rajz; —graphique, a. táncrajzi. Choriste (ko-), m. kar-énekes. Choro'graphe, m. tájrajzoló; —graphie, f. t. rajz; —graphique, a. t. rajzi.

Chorus (ko-ruce), m. kardal. Chose, f. dolog; jur. — publique, közügy; 2. izé; 3. quelque —, valami.

Choser, v. a. et n. enyelegni.
Chou, m. káposzta; —blanc,
káposztafej; —x frisés, fodorkáposzta; — de chien,
apocin; — fleur, virágos
k.; — navet, répakáposzta.
—rave, kalaráb; p. —pour
—, szeget szeggel; fam.
mon chou —, kincsem;
ch. — pille! rajta!

Chouan, m. h. d. F. Bourbon párt; bot. görög széna magva; —nier, m. Bourbon párti.

Chouc, v. choucas.

Choucalle, v. calle. (bot.)

Choucas, v. chocard.

Chouchement, m. bagolyhuhogás.

Choucroute, f. savanyított káposzta.

Chouer, v. tromper.

Chouette, f. orn. bagoly; fam. bünbak.

Chou-fleur, m. bot. v. chou; 2. chir. husany.

Chouguet (-ghé), m. métal. üllőtőke.

Choupille, m. ch. kopó.

Chouquet, m. mar. arboc-foglalo.

Choupille, m. ch. vizsla.

Choyer, v. a. qch. gondot viselni; kényesztetni; 2. q. kimélni; 3. se —, v. r. magát kimélni.•

Chrême (kré-), m. ord. le saint —, szent olaj.

Chrêmeau, m. keresztelési főkötőcske.

Chrétien, ne, s. a. keresztény; parlez —, beszéljen érthetően; pop. cela n'est pas —, pogány dolog; —nement, adv. keresztény módon.

Chrétienté, f. kereszténység.

Christ (kris-te), m. megváltó; peint. —, feszület; 2. —, Jesus-Christ (Jésu-kri), Jézus-Krisztus.

Christianiser, v. a. kereszténynyé tenni.

Christianisme, m. kereszténység.

Chrom'ate (kro-), m. chi. festsavas só; —até, e. a. chi. festsavas; —atique, s. a. mus. félhangú; peint. színtan; —atiquement, adv. félhangokonjáró; —e, m. minér. festeny; —ique, a. festsavas; acide —, festsav.

Chroni'cité (kro-), f. path.

idültség; —que, f. időrajz;

= scandaleuse, hír, szó szele; 2. a. méd. idült; —quer,
v. n. időrajzot irni;
—queur, m. évkönyviró.

Chrono'graphe, m. lett. évszámos mondat; 2. v. chronologue; —graphie, —logie, f. időtan; időleirás;
—logique, a. időtani;
—logiquement, adv. kortanilag; —logiste, —logue,
m. kortudós; —mètre, m.
időmérő; mar. tengeri óra;
mus. ütenymérő; —métrie, f. időmérés.

Chrysalide (kri-), f. hernyδbáb.

Chrysalider, v. n. se —, v.r. bábuvá lenni.

Chrysanth'ème, f. —émon, —émum (-ome), m. bot. aranyvirág; —émoïdes, f. bot. ar. v. félék.

Chrysis (kri-sice), m. ent. aranybogár.

Chryso béril, (kri-), m. minér. arany berill; —colle, f. minér. aranyenyv; —come, f. bot. aranyfürt; —graphe, m. aranybetűíró; —graphie, f. ar. b. irás; —lithe, f. minér. aranykő; —logue, a. ékesen szóló; —manie, f. aranykórság; —mèle, f. ent. döglégy; aranyos cserebüly; —prase, f. aranyagát; —splénium, m. bot. aranyveselke.

Chu, v. choir.

Chucheter, v. n. csicseregni. Chuchotement, v. chuchoterie.

Chuchoter, v. n. suttogni; susogni; 2. v. a. sugdosni. Chuchoterie, f. suttogás; sziszegés.

Chuchoteur, m. suttogó, su-

Chuinter, v. n. bagoly huhogását utánozni.

Churle, v. ornithogale.

Chut! i. fam. csitt!

Chute, f. esés, omlás; kihullás; lehullás; fig. bukás; rhé. berekesztés; fig. la — du premier homme, az első pár ember esete; jard. lejtőség; hydr. esés; mar. — de voile, vitorla hossza; méd. ömlés.

Chuter, v. n. th. bukni; 2. v. a. kifütyölni.

Chyl'e, m. an. tápnedv; —eux, se, a. tejnyés; —ifère, a. an. tejnye tartalmu; —ification, chylose (ki-), f. tápképzés.

Chym'e, m. an. emv; —ification, f. emvképzés; —ose, m. szemhéjlob.

Ci, adv. itt; ci-joint, mellékelt; — devant, ezelőtt; — après, azután; 2. cet homme —, ez ember; ceux —, azok; par—, erre; par — par-là, itt ott.

Ciacale, v. chacal.

Cibation, f. chi. szilárdítás. Cibaudière, f. mar. zsákháló. Cibe, cible, f. céltábla; mil. céllövés. Ciboire, m. cath. szentelt os-Ciller, v. a. pislogni; 2. v. n. tyatartó. Ciboule, f. mogyoróhagyma. Ciboulette, v. civette. Cicadelles, f. pl. ent. szöcskefélék. Cicatrice, f. sebhely; fig. szenyfolt. Cicatricule, f. sebhelyecske. Cicatrisant, e, —satif, ve, a. behegesztő. Cicatrisation, f. behegesztés. Cicatriser, v. a. sebhelyeket csinálni ; 2. behegeszteni ; fig. gyógyítani; 3. se —, v. r. behegedni. Cicendèle, v. cicindèle. Cicérole, f. bagolcsa. Cicérone (-tchi-tché-ro-né), m. műkalauz. Ciche, v. cicérole. Cicindèle, f. ent. cingolány. Cicisbée, v. sigisbée. Ciclamor, v. orle. Cicutaire, cigüe aquatique, f.bot. vizibősővény; — odorante, bubujicska. Ci-devant, v. jadis; it. v. ci. Cidre, m. almabor. Ciel, m. ég; 2. poét. oiseaux du —, harmat; 3. égalj, é. hajlat; 4. écr. dév. menny; le royaume des cieux, mennyország; 5. Isten, Eg; t. t. le — d'un lit, agy-mennyezet; peint. levegő; 6. fig. cela nous est tombé du —, a felhökből pottyant le; váratlanul jött. Cierge, m. viaszgyertya. Ciergier, v. cirier. Cigale, f. kaboca; —r, v. n. cirpogni. Cigare, Cigarre, m. szivar; — tte, f. papirszivar. Cigogne, f. gólya. Cigogneau, m. fiatal gólya. Cigüe, f. bot. bürök; —aquatique, v. cicutaire. Cil, m. szemszőr; pilla. Ciliaire, a. ligament —, sugárszálag.

Cilice, m. szőring; mil. ló-

Cillement, m. hunyorgás, pis-

szőr derekali.

Cilié, e, a. bot. sörtés.

hunyoritni ; fig. moccanni. Cimbre, m. bot. cirbolyafenyü. . Cime, m. csúcs, orom; jard. -, fausse ombrelle, bogernyő. Ciment, m. homokos mész; ragasz; — hydraulique, vizálló ragasz. Cimenter, v. a. ragaszszal kitömni; fig. megerösiteni. Cimentier, m. ragaszcsináló. Cimeterre, m. kard, pallos. Cimetière, m. temető; fig. sír. Cimette, f. jard. káposzta hajtása. Cimeux, se, a. bot. bog. ernyő alakú. Cimicaire, f. bot.poloskavész. Cimicides, f. pl. ent. mezei poloska. Cîmier, m. mil. sisakdîsz; bouch. felsár; vén. – du cerf, szarvas fartő. Cimolit, cimolée, f. csapóföld; 2. —, fenpor. Cinabarin, e, a. higpirszinű. Cinabre, m. higpir. Cinanome, v. cinnamome. Cincenelle, f. riv. v. cableau; mar. csigakötél. Cincle, m. orn. viztengely. Cinéfier, cinériser, v. a. chi. hamvasztani. Cinèle, v. cincle. Cinéraire, a. urne —, hamvveder; bot. la —, dugasor. Cinération, v. incinération. Cingle, m. icht. kolc. Cinglau, m. mérözsinor. Cinglement, m. mar. vitorlázás; 2. csipés (szélről). Cingler, v. n. mar. vitorlázni; 2. $\forall$. a. ostorral stb. ütni; 3. csipni (szélről); 4. charp. zsinórra venni. Cinnamome, —mum (mome), bot. fahéjfa. Cinq, a. $\ddot{o}t$; — fois, $\ddot{o}tsz\ddot{o}r$; page -, ötödik lap; - taches, icht. öt ujjas hal. Cinquantaine, f. ötven darab; aranylakodalom. Cinquante, a. ötven. Cinquantième, a. ötvenedik. Cinquième, a. ötödik; 2. écol.

Circuit la —, ötödik osztály ; 3. —, m. ötödrész; —ment, adv. ötödször. Cintrage, m. mar. kötélzet. Cintre, m. arch. ivezet; 2. ív-állás. Cintrer, v. a. boltozni. Ciocoque, f. bot. pirositó bu-Cion, m. med. nyelvcsapdag. Cippe, m. arch. emlékoszlop; 2. békó ; 3. sírkő. Cirage, m. fényesítés; 2. fénymáz. Circée, f. bot. varázs szirompár; altató nadragulya. Circompolaire, a. földsark körüli. Circon'cire, v. a. ir. körülmetélni; —cis, m. körülmetélt; —ciseur, m. körülmetélő; —cision, f. k. metélés; pierre de —, amazonkő; —ferance, f. kerület, szélkör; —flexe, a. gr. hajlott ék; —jacent, e, a. körülfekvő; —locution, f. körülirás; —scription, i. korlátozás: —scrire, v. a. it. korlátozni; körülirni; -spect, e, a. ovatos; szerény; —spection, f. ovatosság; —spectissime, a. nagyon ovatos; —stance, f. körülmény; = délicate, kényes helyzet; de =, alkalmi; pal. tartozék; – stanciel, le, a. körülményes; —stancier, v. a. körülményesen előadni; – vallation, f. mil. körülgátlás ; ligne de =, gátvonal; —venir, v. a. ir. rászedni, körülhálózni; – vention, f. rászedés, körülhálózás; — voisin, e, a. körülfekvő, szomszédos; — volant, e, a. ide s tova röpködő; — voler, v. n. ide s tova röpködni; – volution, f. forgatás; arch. =s, tekervények; méd. =s cérébrales, agybélcsék; *-voyance, f. belátás.

Circuire, v. environner. Circuit, m. körület; faire un grand —, nagy kerülőt tenni; fig. hímezés hámo- i zás.

Circul'aire, a. körded; astr. mouvement —, körmozgás; com. lettre -, körlevél; =ment, adv. körben; ant, e, a. keringö: —ateur, m. kóborló; —ation, f. kerengés, forgalom; faire de l'argent par =, váltónyargalást üzni; —atoire, s. a. méc. vitesse =, körmozgás; —er, v. a. forogni, forgalomban lenni; keringeni; faire =, forgalomba hozni; chi. lombikolni.

Circum-circa, v. environ. Circus (-ku-ce), m. orn. ká-

Cire, f. viasz; — vierge, rajviasz; viaszgyertya; droit de —, pecsétdíj; 2. an. v. cérumen; h. n. viaszhártya; méd. beurre de —, viasz-olaj; — d'Espagne, pecsétviasz.

Cirer, v. a. viaszolni: fényesitni.

Cirier, m. viasztekercs-eresztő; 2. bot. viaszbura. Ciroène, m. viasz-tapasz.

Ciron, m. ent. atka; lapostetü.

Cirque, m. körszin; lovarda. Cirquinçon, m. z. övély.

Cirrhe, v. vrille.

Cirrheux, se, a. bot. indás. Cirrhistome, m. icht. márna. Cirure, f. viaszboríték; fény-

Cisaillement, m. bevágás. Cisailler, v. a. mon. bevágni. Cisailles, f. pl. badog-metsző

olló; 2. — de billon, pénz-

hulladék.

Ciseau, m. véső; — à écolter, völgyelő v.; — de lumière, lyuk v.; forg. — à chaud, érc v.; — à froid, vágv.; 2. -x, m. pl. olló; -atondre, juh-olló; posztónyiró o.

Ciseler, v. a. vésőzni; man. velours — é, himes bársony; - une étoffe, kelmét va-

salni.

Ciselet, m. kopács.

Ciseleur, m. vésnök.

Ciselure, f. vésőzés; vertmunka.

Cisoir, m. érc-olló.

Cisoires, f. orf. töke-olló; mon. bély egmetsző véső.

Ciste, m. bot. szuhar; hélianthème, sziklai sz... Cisterne, v. citerne.

Cisterocèle, a. méd. hernie —, hólyagsérv.

Cistrole, m. bot gümő.

Citadelle, f. guer. fellegvár. Citateur, m. idéző.

Citation, f. pal. idézés; it. lett. hivatkozás.

Citatoire, a. *idézési*.

Cité, f. h. a. város; la sainte —, Jérusálem; droit de —, polgárjog.

Citer, v. a. pal. idézni; it. litt. 2. megnevezni; 3. hivatkozni.

Citerne, f. viztartó.

Citise. cytise, m. bot. zanót. Citoyen, ne, s. állampolgár. Citr'agon, m. bot. citromfü; -ate, m. chi. c.savassó; —in, e, a. c.sárga; chi. citrány; f. phar. c.olaj; —inelle, f. orn. olasz pinty; —ique, a. acide —,

Citron, m. citrom; jus de —, c.le; —ate, m. cukros c.héj; —né, e, a. c.szagu; -nelle, f. c.pálinka; -ner, v. a. citromlével vegyîtni; —nier, m. bot. c.fa.

Citrouille, f. tök; fig. pop. une grosse —, tökmagzacskó.

Civade, f. h. n. ollotlan tengeri rák.

Cive, f. metélő hagyma; vitr. üveg karika.

Civet, m. borsporos nyulaprólék.

Civette, f. v. cive; h. n. angolnácska; 2. cibét-petymeg.

Civiere, i. saragiya; szűrőkád.

Civil, e, a. polgári; 2. emploi —, magánhivatal; droit —, polgári jog; liste —e, udvari költség; 3. procès —, polgári pör; 4. |

udvarias: 5. —ment, adv. polgáriasan; udvariasan. Civilisable, a. polgárisodható.

Civilisation, f. polgárisodás;

műveltség.

Civiliser, v. a. polgári pörré változtatni; 2. polgárositni; 3. se —, v. r. polgárosodni ; művelődni.

Civilité, f. udvariasság; 2. —s, pl. *bókok*.

Civique, a. polgári.

Civisme, m. polgári érzület. Clabaud, m. ch. csaholó; fig. fecsegő; fam. ce chapeau est —, e kalap lekonyul.

Clabaudage, m. ch. csaholás;

fig. v. clabauderie.

Clabauder, v. n. ch. csaholni; fig. fam. nyefegni; zsémbelni.

Clabauderie, f. nyefegés, zsémbelés.

Clabaudeur, se, s. fam. nyefegő, zsémbeskedő; szócsaplar.

Claie, f. hodály.

†Claim, v. clameur.

†Claimer, v. n. segítségért kiáltani.

Clain, m. ton. ereszték.

Claine, v. clame.

Clair, m. világosság; au de la lune, holdvilágnál; 2. —, e, a. világitó, fénylö; la lune est —, a hold fénylik; 3. világos; 4. fényes, tiszta: 5. világos (szin); 6. átlátszó; fig. tirer au —, tisztába hozni; eligazitni; 7. ritka; 8. tiszta, csengő (hang); 9. nyilt, értelmes; 10. elvitázhatlan; 11. –, adv. ord. fig. világosan; értelmesen; csengön; elvitázhatlanul.

Clairan, v. clarine.

Clairement, adv. érthetően; vilagosan, tisztan.

Clairet, te, a. vin —, füszeres bor; it. szinbor.

Claire-voie, f. arch. rácsfal; 2. à —, adt. átlátszóan.

Clarier, m. bout. tajtékos kovász.

Clairière, f. e. f. tisztás. Clairon, m. poét. tárogató; ent. — des ruches, méhész attaláb. Clairones, —nnes, f. pl. ent. hangya-pazér. Clairvoir, m. sculpt. attort faragvány. Clayrvoyance, f. éleselme; 2. alvalátó. [2. alvalátás. Clairvayant, e, a. éles elméjü; Clamart, m. fig. cinterem. Clame, m. zarándokköpeny. Clameur, f. lárma, kiabálás. Clameux, se, a. lármás. Clampin, v. clanpin (2). Clandestin, e, a. titkos; commerce —, dugárkodás; 2.—e, f.—écailleuse, olmár; —ment, adv. titkon. Clandestinité, f. titkolás, titkolózás. Clanpin, e, s. a. v. boiteux; 2. pop. un ---, une ---e, henyélő. Clapet, m. billentyü. Clapier, m. ch. écon. tengeri nyul lyuka; chi. genytömlő. Clapir, v. n. nyivákolni : se —, v. r. elbúni. Clapotage, m. zörömbölés; mar. pocsogás. Clapoter, v. n. mar. pocsogni. Clappement, m. csettenés. Clapper, v. n. csettenni. Claquade, f. tapsolás. Claque, f. csapás (tenyérrel); econ. felcipő; orn. fenyűmadár; th. taps; chap. m. —, lapos kalap. Claquedent, m. szegény ördög; fig. csacska. Claquement, m. vacogás; — de mains, tapsolás. Claquemurer, v. a. fam. bezárni; 2. se —, v. r. fig. összehúzni (magát); sarokba huzódni. [lap. Claque-oreille, m. konya ka-Claquer, v. n. — des mains, tapsolni; — des dents, vacogni: - avec le langue, csettenni; faire — son fouet, cserditni; fig. kérkedni; 2. v. a. fam. — q., megcsapkodni. Claquet, m. rázófa.

Claqueter, criser, v. n. cir---culaire, a. an. vallperechez tartozó; —cule, f. an. pelni. Claquette, f. v. caillette; 2. névjegytárca. Claqueur, m. tapsonc; fig. sündörgő. Clarification, f. tisztálás. clavé. Clarifier, v. a. tisztálni; 2. se —, v. r. tisztulni. cserény. Clarine, f. kolomp; com. patyolatfátyol. Clarinette, f. mus. sipola; sipolász. Clarté, f. világosság, fény; 2. átlátszóság, tisztaság; fig. értelmesség. Clas, m. v. glas; — clas, recsegés ; fig. faire un grand — —, sok bajt csinálni sėmmiért. Classe, f. osztály; fig. de la première —, első rendü. Classement, m. osztályzat. Classer, v. a. rendezni. Classicisme, m. litt. remekiróság. Classificateur, m. osztályozó. Classification, f. osztályozás. Classifier, v. a. osztályozni. Classique, a. litt. műremeki; ™m. remekiró. lincs. Clathre, m. bot. recés gomba. Clatir, v. n. ch. csaholni. Clatule, f. h. n. puhány. Claude, s. a. fam. bárgyu, buta. Claudicant, v. boiteux. Claudication, f. méd. sántí-Clause, f. záradék ; kikötés. Clausoir, m. bát. zárkő. Claustral, e, a. zárdai. Clavaire, m. levéltárnok ; f. bot. koráll-gomba. Clavé, e, a. bot. *bunkós*. Claveau, m. clavelée, f. bárányhimlő; arch. ékalaku zárkő. Clavecin, m. mus. zongora. Claveciniste, m. zongorázó. teni. Clave'lé, e, a. himlős; —lée, v. claveau; —leux, se, a. bárányhimlős; —lisation, f. b. h. oltás; —liser, v. a. b.himlőt oltani. Clavette, f. akasztószeg. Clavi'cord, monocorde, m. Cligne-musette, f. szembekömus. egyhúros, zendmérő;

Cligner, v. a. hunyorgatni. Clignotement, m. pislogatas. Clignoter, v. a. hunyoritni, pislogni.

Climat, m. éghajlat, égallj. Climatérique, a. astr. année —, fok-év.

Climax (mac-se), v. grada-

Clin-d'oeil, m. pislantás; fig. en un —, pillanatban.

Clinche, v. clenche.

Clinique, a. médecin —, szülész; —, f. szül. kóroda.

Clinopodium (-ome), m. bot. pereszlén.

Clinquant, m. lanna, sik; fig. ürespompa.

Clinquanter, v. a. sikkal ter-

Clique, f. cinkos társaság; félr**epárt.**

Cliquet (-ké), m. horl. mécan. zárkúp; mett. ütöru $g\delta$; — d'un moulin, v. claquet.

Cliqueter, v. n. csörögni.

Cliquetis (clik'-ti), m. csörgés; méd. — des os, ropo-

Cliquette, f. csörgetyű.

Clisse, f. sajtrács; chir. v.

Clisser, v. a. körül fonni. Clisson, m. com. len-vászon. Clistère, v. clystère.

Clitoris, m. an. csikló lin-

Clivage, m. lap. hasitás. Cliver, v.a. un diamant, lap.

hasitani. Cloaque, f. v. égout; 2. —, m. szemétgödör; fig. un-

dok ember v. hely; an. far. Cloche, f. harang; p. fondre la –, eltökélni magát ; fig. pattanás; mar. — à plonger, buvárharang.

Clocheman, m. écon. vezér-

Clochement, v. claudication. Cloche-pied, m. com. sodrott selyem; 2. à — adt. féllábon.

Clocher, m. templomtorony; plebánia; p. tirer du —, a végső eszközhez folyamodni.

Clocher, v. n. sántítni; fig. hianyosnak lenni; v. a. jard. üvegharanggal befödni.

Clocheron, m. 'harangocska. Clochette, f. csöngetyü.

Cloison, f. arch. válaszfal, közfal; 2. deszka-kerítés; — a jour, lécrács.

Cloisonnage, m. rekeszték. Cloisonner, v. a. elrekesz-

Clostre, m. keresztfolyosó; 2. zárda.

Cloîtrer, v. a. zárdába tenni; 2. se -, v. r. zárdába

Cloîtrier, m. szerzetes; —ère, f. apáca.

Clonique, v. spasmodique. Clonisme, m. méd. rángás. Clonisse, f. conch. káma.

Cloper, v. clocher.

Clopin-Clopant, adt. sántikálva; bicegve.

Clopiner, v. n. bicegni.

Cloporte, m. ent. rinya; de la baleine, cetfalangya. Cloque, f. jard. összezsugorodás.

Clore, v. a. irr. zárni, bezárni; — les yeux d'un mort, halott szemét befogni; – l'oeil, szemét behunyni; 2. bekeritni; 3. bevégezni; — un marché, alkut kötni; 4. v. n. cette porte ne clôt pas bien, ez ajtó ro-

Clos, m. tilalmas, tilos; —, se, a. elzárt ; fig. se tenir — et couvert, elrejtőzni; it. hallgatni.

szul csukódik.

Closeau, m. bekeritett telek. Closerie, f. cour. keritett ma-

Clossement, closser, v.gloussement, glousser.

Clôture, f. kerités; sövény; fig. zárlat; 2. zárdai kényszer; fogadalom.

Cloturer, v. clore, lermer.

Clôturier, m. van. kosárfonó; 2. levéltárnok; 3. *szavazdst sürgető.

Clou, m. szeg; — à planche, deszkaszeg; — à cheval, patkoszeg; — à crochet,

horogszeg; p. compter les -s d'une porte, sokáig várakozni vkire; un -- chasse l'autre, kéz kezet mos; man. forgószeg.

Clouage, m. szegezés.

Clouer, v. a. szegezni, fölszegezni.

Clouet, m. tonn. tömökés.

Clouière, f. szegvas.

Clouter, v. a. apró szegekkel boritni.

Cloutine, f. szegkereskedés; szegműhely.

Clouier, m. szegmives. Cloutière, v. clouière.

Cloyère, f. halszatyor.

Club, m. kör, társaskör.

Clubiste, m. gyüldetag. Clupe, m. icht. apró hering. Cluppement, m. kodácsolás.

Clupper, v. n. kodácsolni. Cluteau, m. bot. pereces ga-

lóca. Clymène, f. bot. vadcicerborsó.

Clypé'iforme, a. astr. paizsdad; —ole, f. bot. csukóka.

Clysoir, m. allövő.

szer.

Clyst'ère, m. allövet; —érisation, f. csőrézés; —ériser, v. a. csörézni.

Cnesme, v. démangeaison. Co'accusé, m. pal. vádlott társ; —actif, ve, a. kényszerítő; —action, f. kény-

Còad'juteur, m. segédpüspök; —jutorerie, f. segéd püspöki méltóság; —né, e, a. bot. összenőtt.

Coagulation, f. megalvás; -ler, v. a. oltani; hegeszteni; se =, v. r. megalunni; —lum (-ome), m. chi. aludék.

Coailler, v. n. farkát csóválva szimatolni.

Coak, coke, m. pirköszén.

Coalescence, f. an. beforra-

se Coaliser, v. r. szövetkezni. Coalition, f. szövetkezet: phys. egyület.

Coalitionner, v. n. frigyet kötni ; 2. se —, v. r. frigyesiilni.

Conptation, f. chir. összeillesztés.

Coarctation, f. med. hugyeső szükülése.

Coassement, m. brekegés. Coasser, v. n. brekegni.

Coassocié, s. a. com. részestárs.

Cobalt, m. kékleny.

Cobite, m. icht. bajuszos ter-

gélye; 2. csik,

Cocagne, f. mât de —, kúszpózna; com. csüllengszak; p. pays de —, János pap országa.

Cocarde, f. tarajka.

Cocasse, a. fam. bohókás.

Cocâtre, m. écon. félkappan. Coccinelle, f. ent. böde.

Coccix, coccyx (kok-ci-ce),

m. an. farcsikcsont. Coccoloba, f. bot. bogy spik. Coccus (kok-kuce), v. ker-

mês.

Cochard, m. disznófejű ló. Coche, m. vidéki társaskocsi;

- d'eau, vásári hajó; 2. a tar. kocsiban ülők; 3.—, f. horony; pop. hizott emse; fig. la vilaine —! vén disznó!

Coché, e. a. peint. pli —, sötét redő; méd. hashajtó. Cochemar, v. cauchemar.

Cochène, m. bot. vadberke-

nyefa.

Cochenil'lage, m. teint. biborfesték; – le, f. ent. biborbogár; 2. de Pologne, bodonc; —ler, v. a. biborkával festeni; 3. v. n. biborkákat szedni; —lier, v. cactier.

Côcher, v. a. megtojózni.

Cocher, m. kocsis.

Cochère, v. porté-cochère.

Cochet, m. kakaska. Cochevis, m. orn. pipiske.

Cocheléaria, m. bot. torma.

Cochlite, f. conch. csigakö. Cochoir, m. tann. hornyoló-

Cochois, m. cir. veröfa.

Cochon, m. disznó; – de lait, malac; —née, f. malac-ellés; —ner, v. n. elleni; v. a. fig. mázolni, elkentározni; - nerie, f. | fam. disznóság; —net, m. kettös kocka.

Coco, m. kókusdió; iron. et pop. c'est un fameux —! ugyancsak nagyra van!

Cocon, m. selyemgubó. Coconille, f. soi. nyers setyem.

Coconnier, v. a. et n. gubóvá lenni.

Coconnière. f. selyemtenyészde.

Cocote, f. med. szemlob.

Cocotier, m. kókusfa.

Cocrète, v. rhinante. Coc-sigrue, m. ent. merüly;

fig. v. coquecigrue. Coction, f. did. fölforralás,

főzés; méd. emésztés.

Cocu, m. g. p. gyáva, rászedett férj.

Cocuage, m. iron. gyávaság. Cocuer, v. a. pop. cocufier, vkinek nejét elcsábítani.

Code, m. *törvénykönyv* ; pharm. v. dispensaire; fig. szabály-gyűjtemény.

Co'débiteur, m. jur. adóstárs; —déine, f. chi. mákaly; -déique, a. chi. acide = . m. sav; —détenteur, m. jur. zártárs.

Codex, v. code (pharm.). Codicil'laire, a. fiókrendeleti; —lant, m. toldatiró; —le, m. végrendeleti toldat.

Codifi'cateur, m. törvényszerkesztő; —cation, f. t. szerkesztés; –er v. a. törvényt szerkeszteni.

Coe'cal,e,(cé-),a. an.artère—, vakbél-ér; —cum, (cécome), m. an. vakbél.

Coeffe, coeffure, v. coiffe, coiffure.

Co'efficient, m. alg. együttható; –égal, e, théo. egyenlő; –égalité, f. egyenlőség; —emption (amp'-), f. pal. közösvétel.

Coërci'bilité, f. fékezhetés; —ble, a. phys. fékezhető; -tif, ve, a. pal. kényszeritö; —tion, f. pal. kényszerítőjog; kényszerítés.

Coeur, m. an. szív; 2. gyomor; le — lui bondit, büfög; 3. kedély; indulat; Cogni'tife, ve, a. phil. isme-

c'est un — endourci, kegyetlen ember; 4. hajlam; il a le — franc, öszinte; 5. vonzalom; szeretet: mon —, kincsem; 6. bensőség 7. par —, adt. könyvnélkül; p. faire diner q. —, koplaltatni; 8. központ; belseje, veleje vminek; au de l'hiver, télközepén.

Co'évêque, m. cimzetes püspök; —existence, f. együttlétezés; —exister, v. n. együttlétezni.

Coffin, m. kerek kézikosár. Coffine, f. homorú palakő.

se Coffiner, v. v. bot. zsugorodni: men. megvetemedni.

Coffrage, m. kideszkázás. Coffre, m. láda; bőrönd; —fort, pénzszekrény; – du carosse, kocsi-láda; p. elle est laide, mais elle est belle au —, rút, de sok pénze van: chir. mellkas; fam. il a le bon —, egészséges teste van; ch. has; artill. - d'une mine, akna-kamra; icht. csonipikkelyü.

Coffrer, v. a. fig. bezárni; min, kideszkázni.

Coffret, m. ládácska; szekrényke.

Coffretier, m. böröndös. Cofidéjusseur, cogarant, m.

kezestárs. Cogitation, v. méditation. Cognae, m. com. rozsszesz.

Cognasse, f. vadbirs.

Cognassier, m. vadbirsfa. anyarokon; Cognat, m. -ion, f. anyarokonság; -ique, n. succession line-

ale —, női örökösödési

Cognée, f. fejsze; bárd; p. il a mis la — à l'arbre, nagy fába vágta a fejszét. Cogne-fétu, m. pop. babráló.

Cogner, v. a. beverni; v. n. kopogtatni; se -, v. r. ütődni; fig. se – la tête contre le mur, falnak 10-

Cognet, m. dohánytekercs. Cogneux, m. fond. sulyok.

retképes; —tion, f. phil. ismerőtehetség.

Co'habitation, f. dr. elhálás; —habiter. v. a. dr. elhálni; -habitude, f. kölcsönös szokás; —hercion, v. coertion; —héremment, adv. összefüggőleg; – hérence, f. összefügyés; phys. egyberagadás; —hérent, e, a. összefüggő; —hériter, v. n. együttörökölni; —héritier, ere, s. örököstárs; —hésion, f. phys. összetartó erő; -hésionner, v. a. összefüggeszteni; ö.tartóvá tenni; —hibition, f. phil. visszatartóztatás; elvonás; —hobation, f. chi. ismételt lepárlás; —hober, v. a. chi. másodszor párolni.

Cohorte, f. h. r. sereg; fig.

csoport.

Cohuage, m. cout. hely-

pénz.

Cohne, f. tartományi törvényszék; fig. zajos gyüle-

Coi, te, a. csöndes, nyugodt; en chambre — te.jól elzárt, meleg szobában; se tenir —, nyugodtan maradni.

Coiffe (koaf), f. főkötő; d'un chapeau, kalapbélés; artil. agyfödél; an. fejbu-

Coiffer (koa-fé), v. a. fejét befödni; fodoritni; enfant nė –ė, fejburokkal született gyermek; fig. il est né –ė, burokban született; caille — ee, fajtalan nö; vin —e, vegyitett bor ; — q. leitatni (vkit); pop. szarvakat rakni (vkinek); p. sainte Catherine, pártában maradni; perr. fer à fodoritó vas; 2. v. n. jól állani, illeni ; 3. se —, v.r. kalapját föltenni; fésülködni; diszítni (magát); se – de q., bolondul bélé szeretni (vkibe); iron. il se coiffe souvent, gyakran leissza magát.

Coiffeur, se, s. fodrász; fejkötő-varrónő.

Coiffure, f. feidisz: foveg.

assier.

Coignée, v. cognée.

Coin, m. szöglet; sarok, zug; - de l'oeil, szemzug; 2. ék; arch. éktégla; artil. — d'arrêt, támasz-ék; bonn. le —, pálha; maréch. —s, szemfogak; man. sarokszekrény; mon.pénzbélyeg; iron. il est frappé de ce là, ez a bogara; perr. álfonat; 3. bot. —, coing, birsalma.

Coïn'cidence, f. géom. összeillés; fig. összeötlés; —cident, e, a. összeillő; összetalálkozó; —cider, v. n. geom. egymásra illeni; fig. összeötleni; —dicant, e, a. méd. együttjelentő; —dication, f. med. kisérőjelenség; —quination (-kui-), f. inus. fertőztetés; fig. rágalmazás; —quiner (-kui-), v. a. inus. fertőztetni ; fig. rágalmazni; —specteur, -trice, s. fölügyelőtárs; -spection, f. együttes fölügyeles.

Co'int e, a. előzékeny; piperézett; —interie, —intie, -intise, v. ornement, it. gentillesse; —intelligence, f. egyetértés; -intéressé, e, a. részes, érdekelt ; —intiser, v. a. se =, v. r. csinositni; cifrálkodni; -ïon, m. pop. henyélő, heverő; -- ionner, v. a. gyalázatosan bánni (vkivel); 2. v. n. pop. durválkodni; -ionnerie, f. henyélkedés; durválkodás; —irau, m. hízott ökör; —ïste, f. mécan. csap-ágy; —ït (co-ite), bakzás; 2. did. méd. nöszés, elhálás; — ition, v. attrayement; -justicier, m. birótárs.

Col, m. v. cou; 2. nyakravaló; gallér; géo. hegy szoros.

Colage, v. cornage. Colaphiser, v. souffleter. Colas, m. oktondi; z. csóka. Colature, f. pharm. átszürés. Colbac, m. kalpag.

Coignassier, coignier, v. cogn-1 Colchique, m. bot. kikerics: —des près, öszike; — des montagnes, széles levelük. Colégataire, s. örököstárs. Coléoptère, a. et s. m. téhely-

röpü.

Colère, f. harag; düh, ádázat; fig. háborgó; 2. a. il est fort —, nagyon haragos.

se Colérer, v. se fâcher. Coleret, —te, v. colleret.

Colérique, a. haragos; ment, adv. haragosan.

Coliart, m. icht. simaraja. Colias, m. orn. citromsármany.

Colibri, m. orn. delice; fig. fam. csélcsap.

Colifichet (-è), m. aprocseprö; 2. cikornya; csecsebecse.

Colimaçon, v. limaçon. Colin, m. icht. szénhal; grisart, m. orn. kerceruca; maillard (ma-liar), szembekötősdi; — noir, m. orn. fekete hóda; — tampon, sveici dobos induló: fig. fam. s'en moque comme de ==, mitse töröd-

ni vele. Colique, f. bélgöres; — venteuse, szélkin.

Colis, m. com. málhadarab. Colla'borateur, m. dolgozótárs; 2. tanító-segéd; boration, f. együttdolgozás, —borer, v. n. együtt dolgozni.

Collage, m. pop. enyvezés; it. szönyegek fölragasztása.

Collant, e, a. ragasztó; 2. testhez álló.

Collataire, m. bén. járadékos.

Collaté'ral, e, a. oldal-, mellék-; héritier =, m. örökös; 2. m. mellékrokon; —aux, pl. arch. m. épületek; géo. points — aux, oldalszelek.

Collateur (col-la-), m. adományozó; 2. összevető.

Collation, f. adományozás; 2. prat. összevetés; 3. (cola-), vacsora: ozsonna; -nage, m. összeolvasás -ner,(col-),v.a.összevetni;

libr. imp. átnézni; 2. v. n. estelizni; ozsonnálni.

Colle, f. enyv; csiriz; —
d'amidon, könyvkötő-csiriz; — de poisson, vizahólyag; — á bouche, vizaenyv; 2. pop. hazugság;
il lui a donné une —, lóvá
tette.

Collecte (co-), f. pénzszedés; 2. gyűjtés (segélyre); 3. lith. közima.

Collecteur, m. gyűjtő; 2. adószedő; vámszedő; 3. phys. villanygyűjtő.

Collectif, ve, a. gr. gyűjtő, összítő.

Collection, f. gyűjtemény. Collectivement, adv. gyűjtve. Collège (co-lè-), társulat; 2.

anyaiskola; kollégium.
Collégial, e, a. társas: église
—e, káptalani templom; 2.
iskolai; —lement, adv.
társasan; iskolailag.

Collégiat (co-lé-gia), v. collègue.

Collégien, m. tanuló.

Collègue (co-), m. tiszttárs.

Coller (co-), v. a. ragasztani, enyvezni; — du vin, bort tisztálni; fig. testhez állani; 2. se —, v. r. rátapadni; támaszkodni.

Collerage, m. cout. boradó. Colleret, m. pêch. húzóháló. Collerette, f. ingvál.

Collet (co-lè), m. gallér; 2. hajtóka; petit —, mózes táblácskái; fig. peckes ember; salsir au —, nyakoncsípni.

Colleter (col-té), v. a. megragadni; 2. v. n. ch. töröket vetni.

Colletier, m. törvető.
Colletier, m. gallércsináló.
Colletier, m. collet

Colletin, v. collet. Colleur, m. pop. enyvező; 2. csirizelő; 3. szönyegrakó.

Collier (co-lié), m. nyaklánc;
2. nyakvas; örv; 3. karika; pigeon à —, örves galamb; p. c'est un chien
au grand —, tekintélyes
ember; — d'un ordre, rendlánc; — de cheval, hímiga;
cheval de —, igásló; fig.

il est franc du —, szolgálatkész; fam. donner un coup de —, neki fekünni vminek; —, orn. örves rigó; — rouge, orn. rötnyakú libuc.

Collière, f. ászokfa.

Colliger (co-), v. a. gyűjteni. Collimation (col-), f. astr. irányzás; ligne de—,irányzási vonal.

Colline (co-), f. domb; il a gagné la —, elillant.

Colliquatif, ve, a. (col-li-koua-), méd. oldó.

Colliquation (col - li - kouacion), f. méd, föloldás.

Collision (col-), f. phys. összeütközés; fig. villongás.

Collocation (col-), f. prat.—
de crèanciers, hitelezők
osztályozása.

Colloque(col-), m. párbeszéd; 2. ord. fig. beszélgetés.

Colloquer, v. a. (col-), prat. osztályozni.

Colluder (col-), v. a. prat. titkon egyetérteni; fam. egyhúron pendülni.

Collusion, f. egyetértés.

Collusoire, a. alattomos;
—ment, adv. alattomosan.
Collettoire, v. gargarisme.

Collyre (co-), pharm. szemvíz. Colomb'acé, e, a. orn. galambnemű;—asse v. litorne; —e, f. poét. galamb; —elle, f. —eau, m. galambocska; —ier, m. galambdúc; p. attirer les pigeons au —, vevőket csalogatni; —in, m. minér. ólomérc; —ine, a. galambszínű; —ine, f. jard. galambganéj.

Colon, m. gyarmatos; fig. v. cultivateur; 2. gr. kettőspont.

Colonage, m. inus. telepitvény.

Colonel, m. ezredes.

Colonial, e, a. gyarmati; denrées—es,gyarmatáruk. Colonie, f. gyarmat.

Colonisable, m. gyarmatosítható.

Colonisation, f. gyarmatositás.

Coloniser, v. a. gyarmatositni.

Colonnade, f. col. oszlopzat. Colonne, f. oszlop; impr. hasáb; mil. hadláb; fig. támasz; phys. — d'eau, vízsugár.

Colophane, —, phone, f. gyanta.

Coloquinte, f. keser-ugorka. Colorant, e, a. szinező.

Coloration, f. festés.
Colorer, v. a. festeni; fig.
elsimitni, hámezni-hámozni.

Colorier, v. a. szinezni. Coloris, m. szinezés; fig. arcszin.

Coloriste, m. peint. szinező; manuf. színkészítő.

Colossal, e, a. nagyszerű, roppant.

Collose, m. oriási mű; fig. oriás.

Colpite, f. méd. méhhüvely-lob. Colpocèle, f. méd. méhsérr. Colportage, m. házalás.

Colporter, v. n. házalni; fig. híresztelni.

Colporteur, m. házaló. Colubrin, m. z. sikló.

Columelle, f. bot. oszlopka. Colza, m. repce; pain de –, olajoslepény.

Coma, m. méd. álomkór. Combat, ütközet; 2. párbaj; fig. verseny.

*Combattable, a. vitatható. Combattant, m. harcos; 2. orn. harcos libuc.

Combattre, v. a. harcolni; fig. leküzdeni; 2. v. n. vív-ni, dulakodni; fig. versenyezni.

†Combe, f. barlang.

Combien, adv. mennyi? miként, hogyan; — de fois, hányszor; 2. — que, conj. v. quoi-que.

Combinaison, f. összevetés; fig. fontolgatás.

Combinatoire, a. összevethető; art —, összevetés mestersége.

Combiner, v. a. összevetni; fontolgatni; fig. l'armée—ée, egyesitett sereg; 2. se—, v. r. egyesülni. Comble, m. halmaz; pour le—,

ráadásul; bât. tető, csúcs; charp. háztető; fig. il est ruiné de fond en—, teljesen tönkre jutott; 2. polc; túlmérték; 3. pour—, azonfelül; 4. a. halmozott, telve. Comblement, m. betöltés.

Combler, v. a. halmozni, tetézni; betölteni; fig. tetézni; 2. elhalmozni

Combrière, f. pêch. tinnhal-háló.

Combustibilité, f. éghetés, fig. v. combustion.

Combustible, a. éghető.

Combustion, f. megégés; fig. nagy zavar; zenebona.

Comédie, f. vigjáték; 2. vigjátékírás; 3. előadás; fig. bohóság; il donne la—, nevetségessé teszi magát; 4. szinház; 5. szinlelés.

Comédien, ne, s. színész; troupe de —s, szintársulat; fig. színeskedő.

†Comessation, f. dőzsölés. Comesseur, m. nagyevő; pop.

nagybélű.

Comestible, a. megehető; 2. pl. élelmi szerek.

Comète, f. iistökös, bot. fodorka.

Comique, a. furcsa, tréfás; 2. m. le —, komikus; ment, adv. vigan.

Comité, m. választmány; th. — de lecture, biráló bizottság; fig. bizalmas kör.

Comma (co-), m. mus. parány hangköz; gr. imp. v. virgule; 2. kettőspont.

Commandant, m. parancsnok; — en chef, föparancsnok.

Commande, f. com. megrendelés; fig. maladie de —, színlelt betegség.

Commandement, m. parancs; mil. vezénylet; 2. rendelkezés; 3. les dix—s, tízparancsolat.

Commander, v. a. parancsolni; commandez à vos valets, mondja meg szolgáinak; 2. megrendelni; 3. vezényelni; guer. uralni; 4. v. n. uralkodni; fig. fékezni; 5. se —, v. r. önmagán uralkodni.

Commanderie, f. c. komthurság; 2. gyarmatfölügyelőség.

Commandeur, m. kommendátor; 2. gyarmatfölügyelő.

Commenditaire, s. a. com. kültárs. [sulat. Commandite, f. com. kültár-Comme, adv. épúgy; 2. mint;

Comme, adv. épúgy; 2. mint; 3. midön; 4. v. autre, (3); 5. ugymint; 6. majdnem; 7. mintegy; 8. miként; 9. úgy mint; 10. csakugy; 11. — si, mintha; 12. — quoi, melyszerint; 13. — en effet, a mint; 14. — aùssique, szintén mint; 15. tout —, ugyan olyan; II —, conj. mivel; 2. miután.

Commémoraison, commémoration, f. cath. megemlékezés, emlékünnep.

*Commémorer, v. a. megemlékezni; megemlitni. Commençant, e, s. kezdő.

Commencement, m. kezdet; p. heureux — est la moitié de l'oeuvre, a ki mer, az nyer; prendre —, kezdődni; 2. pl. első elemek; 3. au —, kezdetben.

Commencer, v. a. kezdeni; 2.— à, megkezdeni; 3.— de, hozzáfogni; 4.— par, kezdeni vmivel; 5.— q. tanítani vkit; man.—un cheval, lovat idomítani; 6. il a mal—é, roszul kezdte; 7. v. n. kezdődni.

Commende, f. egyházi adomány.

Commensal (co-man-), m. evőtárs; 2. asztaltárs.

Commensurabilité (co-man), f. mérhetőség.

Commensurable, a. math. mérhető.

Comment, adv. mint, miként; 2. miért; 3. hogyan! 4. m. il s'agit du —, a módról van szó.

Commentaire (co-man-), m. értelmezés; fig. roszakaratú értelmezés; faire des —s, megjegyzéseket tenni. Commentateur, m. fejtegető. Commenter, v. a. fejtegetni; megjegyzéseket tenni; 2. v. n. — sur qch. roszakaratu észrevételeket tenni.

Commer, v. n. hasonlitni. Commérage, m. nőfecsegés, mendemonda.

Commerçable, v. négociable.

Commerçant, m. nagykereskedő; 2. —, e, a. kereskedő. Commerce, m. kereskedés; maison de —, cég; — de lettres, levelezés; fig. il fait un mauvais —, gonosz mesterséget üz; 2. kereskedelem; 3. forgalom; 4. köz-

Commercer, v. négocier. Commercial, e, a. kereskedelmi.

Commère, f. koma asszony; fig. fam. város hírharang-ja; it. une maîtresse—, körmönfont asszony.

Commérer, v. n. trécselni. Commettant (co-), m. com.

megrendelő.

lekedés.

Commettre (co-), v. a. ir. elkövetni; 2. kirendelni; 3. rábízni; 4. kockára tenni, kompromittálni; 5. meghasonlítni; 6. com. meghagyni; 7. cord. sodorni; 8. se —, v. r. kompromittálni (magát); —avec q., megmérkőzni (v.kivel).

Commier, v. gommier. Commination (co-), f. rhét. ijesztgetés, fenyegetőzés.

Comminatoire, a. prat. ijesztgető, fenyegető.

Comminutif, ve, a. chir. szétzúzó.

Comminution, f. chi. et pharm. széttörés; aprózás.

Commis (co-), m. irnok; com.
— négociant, kereskedő segéd; — aux portes, eleségvámi segéd; — de la douane, vámtiszt.

Commisération, f. szánalom; könyörület.

Commissaire, (co-), m. biztos.

Commissariat (-ria), m. biztosság; — des guerres, élelmezési hivatal. Commission, f. megbizás; 2. bizottmány; megrendelés; 3. meghagyás, parancs; mil. nyiltrendelet; mar. en guerre, kalózlevél; théol. péchés de —, tétbün.

Commissionnaire, m. com. bizományos; 2. hordár.

Commissionner, v. a. megbizni; megrendelni; meghagyni.

Commissoire, a. jur. bizomanyos.

Commissure, f. an. szálag; 2. arch. hézag.

Commode, f. almáriom; 2. —, a. kényelmes; fig. társas, nyójas; -ément, adv. kényelmesen.

Commodité, f. kényelem; 2. alkalom; 3. szomszédság; 4. alkalmatosság; 5. pl. árnyékszék.

Commotion, f. méd. megrázkódtatás; fig. mozgalom; 2. rengés; fig. megindulás. Commuable, a. chi. átváltoztatható.

Commuer, v. a. pal. megváltoztatni, enyhitni.

Commun, e, a. közös; 2. általános; opinion —e, közvélemény; 3. közönséges; 4. aljas; 5. silány; mindennapi; gr. nom —, köznév ; 6. —, m. közösség ; 7. en —, adv. közösen; egyenlő részben.

Communal, e, a. községi; -ment, v. ensemble.

Communauté, f. község; étterem (zárdában); 2. céh; testület; 3. vagyonközösség; tőzsértestület.

Communaux, m. pl. közlegelő ; 2. †falusi község ; fal. nép.

Commune, f. község ; it. előljáró; it. község háza; prat. k.-i vagyon; jur. ragyonközösségben élő: -nément. adv. közönségesen, rendszerint, többnyire.

Communiant, m. áldozó.

Communibus locis (bu-ce locice), adt. phys. átlag, egyremásra.

Communi'cabilité, f. közöl-

hetőség; —cable, a. közölhető; —cant, e, a. méd. összekötő; —catif, ve, a. köz'ékeny; —cativement, adv. k. modon; -cation, f. közlés; 2. közlekedés; 3. összeköttetés; viszony.

Communier, v. a. áldoztatni; 2. v. n. áldozni.

Communion, f. hitközség; 2. úrvacsora.

Communiquer, v. a. közölni; fig. részesítni; 2. fölfedezni, tudtára adni; 3. v. n. értekezni ; közlekedni ; titkon egyetérteni; egymásba nyilni: 5. se —, v. r. $k\ddot{o}z$ lekedni; elhatni; nyilatkozni.

Communicatif, ve, a. csere ...; contrat —. cserekötés.

Commutation, f. pal. átváltoztatás : enyhítés.

Compacité, f. sürüség.

Compacte (pac-te), m. szerzödés; egyezés; 2. —, a. sűrű, tömött.

Compaction, f. összekötés, egyesítés.

Compagne, f. társnő; 2. hitves : 3. mar. éléstár.

Compagnie, f. társaság; p. prendre congé de la —, elbucsuzni; il est —, ritka vendég; il se croix —, azt hiszi, magához hasonlóval van dolga; 2. testület; com. társulat; ch. csoport, *falka* ; p. bête de —, *jóbo*lond; mil. század; 3. h. eccl. — de Jésus, jézsuita rend.

Compagnon, m. társ, cimbora: mar. —s, hajóslegénység; com. tőzstárs; 2. hasontárs; 3. gallic. un bon -, vig cimbora; il fait le -, okosdit játszik; petit -, szegény ördög; 4. mesterlegény ; maître —, öreglegény; père des —s, atyamester; — de rivière, málhakötő.

Compagnonnage, m. legénység ; legényegylet.

Compair, a. mus. ton —, kisérő hang.

Comparabilité, f. hasonlitható×ág.

Comparable, a. hasonlitható; —ment, adv. hasonló módon.

Comparager, v. comparer. Comparaison, f. hasonlitás; prat. összehasonlítás; 2. hors de —, hasonlithatlan; 3. rhét. hasonlat; 4. adt. en — de, képest : par —, hasonlag: 5. gr. degrès

Comparaître, v. n. ir. megjelenni; pal. — par avoué, magát ügyvéd által képvi-

de —, fokragozás.

seltetni.

Comparatif, ve. a. hasonlité; 2. m. középfok; —vement, adv. hasonlitólag.

Comparer, v. a. hasonlitani; összehasonlitani; 2. párhuzamot vonni.

†Comparoir, v. n. biróság elött megjelenni.

Comparse, f. menet; th. néma személy.

Compartiment, m. osztály, fiók ; köz ; jard. virágágy: faire des —s, osztályozni. Compartiteur, m. jur. szava-

zat osztó.

Comparuit (-uite), m. palmegjelenési bizonyítvány. Comparation, f. pal. megjelenés; jour de —, megjelenési határidő.

Compas (con-pâ), m. körző; fig. avoir le — dans l'oeil, jó szemmérték ; 2. mar. v. boussole.

Compassement, m. körzés; fig. mesterkélés.

Compasser, v. a. körezni ; 2. kimérni; fig. jól beosztani; it. megfontolni; latolgatni. Compasseur, m. körező.

Compassion, f. szánalom, könyörület; részvét; il leur porte —, szánja öket; fig. voilà une raisonnement qui fait —, nyomorult okos- $\bar{k}od\acute{a}s$; lit. $\ddot{a}$ — de la St. Vierge, a Sz. Szüz fájdalmai.

Compassionnaire, compassionner, v. compatissant, compatir.

Compaternité, f. komaság; szellemi rokonság.

Compatibilité, f. összeférhetőség.

Compatible, a. összeférhető, megférhető, összeillő, megegyező.

Compatir, v. n. megszánni, könyörülni; 2. elnézni; 3. megférni; 4. coeur compatissant, könyörületes lélek. Compatissance, v. compas-

Compatriote, s. földi, honfi. Compellatif, ve, a. gr. hivó. Compendiaire (con-pan-), v. abréviateur.

Compendiousement, adv. ki-vonatilag.

Compendieux, se, a. összevont, rövidített.

Compendium (con-pain-diome), m. écol. rövidlet; 2. kézikönyv; vezérfonál.

Compénétration, f. éleselműség; 2. tétel közös megvizsgálása.

Compénétrer, v. a. alaposan kinyomozni (vmit); 2. fig. rendszert kutatni.

Compensable, a. pótolható. Compensateur,-trice, s. pótló, kiegyenlítő; 2. horl. pótinga.

Compensation (con-pan-), f. pótlás; kiegyenlítés; betudás; rhét. szembeállítás.

Compensatoire, a. kiegyenlitő.

Compenser, v. a. leróni, betudni; 2. kiegyenlíteni; 3. se —, v. n. kölcsönösen leróni.

Compérage, m. komaság; 2. pal. v. comptabilité; 3. fig. cinkosok egyetértése; it. bünrészesség.

Compère, m. koma; il est mon —, koma társam; coutur.melltyű;fam.défiezvous de ce —, ne higyjen e ravasz rókának; c'est un bon —, vigcimbora; it. cinkostárs.

Compersonnier, m. jur. társtulajdonos.

tCompétemment, adv. illöleg, kellöleg.

Compétence, f. illeték: illetmény; 2. versenyezés.

Compétent, e, a. prat. kellő: 2. illetékes, jogosított; 3. en temps —, kellő időben; szük*ége*.

Compéter, v. n. prat. illetni. Compétiteur, m. vetélytárs, ver*enytárs.

Compétition, v. rivalité.

Compilateur, m. toldozó, böngész-iró; cet auteur n'est qu'un simple —, ez a szerző nem egyéb gánylárnál.

Compilation, f. összeszedegetés, összelopogatás; toldozat, szedelék.

Compiler, v. a. összehordani, összegányolni.

Compisser, v. n. b. lehú-gyozni.

Complaignant, e, s. a. prat. vádló; bevádoló, beáruló.

Complaindre, v. plaindre.— Complainte, f. prat. vád, panasz; gyászdal; 2. pl. fam. jajgatás, jaj anasz.

Complaire, v. n. ir. — à q., elözékenynek lenni; 2. se —, v. r. örömét lelni; tet-szeni (önmagának).

Complaisamment, adv. előzékenyen; jetez — les yeux sur son beiceau, tessék bölcsőjére nézni.

Complaisance, f. nyájasság, szolgálatosság; fausse —, szolga lelkűség; 2. tetszés, gyönyörködés; 3. szivesséy, előzékenység.

Complaisant, e, a. szives, előzékeny, szolgálatkész, elnéző; 2. m. szemlesi: szolgalélek; 3. m. kerítő.

Complanir, v. aplanir.

†Complant, m. ültetvény; c'est un mauvais —, rosz telek; 2. ültetvényadó.

†Complanter, v. a. csemetékkel beültetni; 2. v. n. ültetvény-adót szedni.

†Complanterie, f. com. ültetvény-adó.

Complément, m. egészíték; géom. — d'un angle, pótszög; gr. pótlék; — objectif, határozó.

Complementaire, a. kiegészítő.

Completer

Complet (-è), m. mil. teljes; neuvres —es de Voltaire, V. összes munkái.

Complètement, adv. teljesen, tökéletesen; il est — fou, egészen bolond; 2. m. kiegészítés.

Compléter, v. a. kiegészítni; teljezni.

Complétif, ve, a. gr. potló, kiegészítő.

Complexe, a. did. összetett. Complexion, f. mivolt, testal-

kat; 2. lelkület, hajlam; il est de — joviale, vidor természetű.

*Complexionner, v. a. méd. a testalkatot képezni; il est bien —é, jó testalkatú, egészséges testű.

Complexité, f. did. foglalék, foglalmány.

Complication, f. bonyodalom, szövevény; it. fig.

Complice, a. bünrészes; 2. s. büntárs, cinko-társ.

Complicité, f. bünrészesség. Complies, f. pl. lit. zárzsolosma.

Compliment, m. üdrözlet, köszöntés, bók; — de condoléance, sajnálat jelentés; lettre de —, illemlevél; faites lui bien des —s de ma part, adja át neki tiszteletemet; 2. sans —, point de —, teketória nélkül; trève de —s, hagyjuk a bókokat.

Complimentaire, m. com. névadó, cégadó.

Complimenter, v. a. q. üdvözleni; 2. bókolgatni, bókolni.

Complimenteur, se, s. bσ-kolgato.

Compliquer, v. a. bonyoliini, összebonyolitni; pal. affaire—ée, bonyolidott ügy; litt. szövevényes.

Complot (-plô), m. összeesküvés, pártütés; titkos szövetkezés.

Comploter, v. a. cinkoskodni, összeszövetkezni, vesztére törni (vkinek); 2. v. n.

pártot ültni, lázadást inditni.

Comploteur, m. összeesküvő. Compon, m. bl. négyszögű címer változó színekkel.

Componetion, f. theo. töredelem.

†Comportement, m. magaviselet; életmód.

Comporter, v. a. megengedni, *eltürni*; 2. se —, v. r. *ma*gát viselni; se — bien avec q., vkivel megférni, chi. hatni.

Composant, e, a. chi. partie -e, alkatrész; principe -, alapelem.

Composé, m. összetét, összetétel; chi. elegy; gr. összetett szó.

Composer, v. a. összetenni, alkotni; pharm. vegyitni; 2. irni, szerzeni; ecol. kidolgozni; mus. szerezni; impr. szedni; 3. alkalmazkodni; homme —e, eröltetett külsejü ember; visage -é, mesterkélt arc; 4. v. n. megegyezni; kiegyezni; 5. se —, v. r. tartalmazni; it. v. composer (3).

Composeur, m. rimfaragó, rimelő; fig. — d'almanachs.

töprenkedő.

Composite, e, composé, e. a. arch. összetett; 2. vegyített; 3. m. vegyülék.

Compositeur, m. mus. zeneszerző; impr. szedő; prat. v. amiable.

Composition, f. összetét; vegyülék ; artif. üledék ; 2. szerkesztmény, kidolgozás; mus. zenemű; gr. összetett szó; impr. szedés; 3. kiegyezés; egyezkedés; c'est un homme de difficile —, nem lehet vele megférni; elle est de facile —, könynyű vele boldogulni.

Composoir, m. impr. szedődeszka.

Compost, v. comput; 2. agr. vegytrāgya; it. telek ren- | des allapota; —er, v. a. trágyázni.

Composteur, m. impr. sormérde.

Compotateur, m. dőzstárs. Compote, f. befött gyümölcs; 2. becsinált; pr. yeux en

-, megkéküll szem (ütlegtől).

Compotier, m. gyümölcs pép-

Compréhensibilité, f. érthetöség.

Compréhensible, a. megfogható, érthető.

Compréhensif, ve, a. idée — — ve, terjedelmes eszme.

Compréhensivité, compréhension, f. értelem, felfogó tehetség; théo. szemlélés; log. fogalom terjedelme.

Comprendre, v. a. ir. tartalmazni, magában foglalni; sans y —, non compris, oda nem számítva; y compris, oda értve ; fig. érteni, fölfogni; je ne comprends pas cet homme, nem okosodom ki ez emberből; je commence à —, most világosodik ki előttem a dolog; compnenez — vous le français? tud franciaul? 2. se —, v. r. se — soimême, tisztában lenni önmagával.

Compresse, f. sebkötő.

Compressibilité, f. Ö88ZEnyomhatóság.

Compressible, a. összenyom-

Compressif, ve, a. chir. szo-Compression, f. összenyomás, szoritás.

Comprimable, v. compressible.

Comprimer, v. a. összenyomni, -sajtolni; fig. elnyomni, zabolázni.

Compris, e, v. comprendre. Compromettre, v. a. ir. ketesîtni, veszedelmeztetni, beleartani: 2. v. n. prat. vkit biróul választani; 3. se —, v. r. becsületét kockáztatni, magát kitenni.

Compromis, e, v. compromettre; 2. mettre en —, v. compromettre (2); m. választott birósági kiegyenlités.

Compromissaire, compromissionnaire, v. arbitre.

Comptabilité (con-ta-), f. számadási kötelezettség ; számtartás, az evvel járó felelősség.

Comptable (con-ta), a. számadásra köteles; fig. felelős; 2. m. számvevő;

számtartó.

Comptant (con-tan), a. m. készpénzi; il est riche en argent —, sok k. pénze van ; p. prendre qch. pour argent —, bolondjában elhiuni vmit; 2. adt. acheter. vendre_—, készpénzzel venni, adni; pr. il l'a payé —, kereken kimondta az igazat; 3. m. fam. il a du -, van Krisztusa.

Compte (con-te), m. számolás ; összeg ; venir à —, v. kivel leszámolni; sans ni mesure, sem módot, se hatart nem tartani; — fait, számtábla; 2. számadás; számla ; · rovás ; partie est employé dans le —, e tétel számadásba van hozva; pour mon —, rovásomra; pr. les bons —s font les bons amis, szegödött bér, osztott konc; il est de bon —, öszinte és becsületes; com. — courant, folyó számla; 3. – rond, kerekszám; 4. rendre –, számot adni; prendre sur son —, magára vállalni; je lui ai donné son —, megadtam neki; 5. donner le —, a számlát kifizetni; 6. faire — sur q. bizni vkiben; 7. acheter à bon —, olcsón vásárolni; 8. trouver son —, hasznát lelni; il fait bien son —. ért a nyereséghez; 9. faire, tenir de, becsülni; 10. au bout du —, végre, tekintve; 11. à —, elöleg.

Compte-fils, m. üveglencse; — pas, v. odometre.

Compter (com-té), v. a. számlálni; 2. számolni; 3. bízni (vkiben, vmiben); 4. szándékozni; 5. tekinteni Compte-rendu, m. jelentés. Compteur, m. számoló; számláló.

Comptoir (con-toar), m. iróasztal; iroda; com. ügyszoba.

Computation, v. compulsion.

Compulser, v. a. lapozni, ku-tatni.

Compulseur, m. jur. előmutatási parancs végrehajtója.

Compulsion, f. jur. birói kényszer.

Compulsoir, m. jur. előmutatási parancs; 2. les actes —s, kényszerítő parancs.

Computation, f. fölszámolás. Computiste, m. naptárkészítő.

Comtal, e, a. grófi. Comtat, v. comté.

Comte, m. gróf; — de Lyon, lyoni kanonok.

Comté, m. grófság.

Comtesse, f. grófnő; grófné. Comtor, m. grófi jobbágy; —at, m. grófi jobbágyság. Concassation, f. összetörés, zúzás.

Concasser, v. a. törni, zúzni. Concaténation, f. összefüggés, láncolat.

Concavation, f. méd. mell-csont kinövése.

Concave, a. öblös; convexe —, homor domború.

Concavité, f. öblösség, homoruság.

Concéder, v.a. engedélyezni; prat. jogot engedni.

Concélébrer, v. együtt ünnepelni.

Concentration (-cion), f. did. központosítás; chi. töményítés; méd. — des pouls, gyönge érverés; fig. — des idées, eszmék egyesülése.

Concentrer, v. a. did. összpontosítni; fig. egyesítni;
homme —é en lui-même,
magába zárt ember; chi.
töményítni; 2. se —, v. n.
központosulni; fig. magába
zárkózni.

Concentrique, a. did. köz-

pontosított; chi. tömörített; —ment, adv. közeplőleg.

Concept (-cep-te-), m. did. fogalom.

Conceptacle, m. bot. tüsző. *Concepteur, m. did. fogal-mazó.

Conceptibilité, f. megérthetőség.

Conceptible, a. megérthető. Conceptif, ve, a. fölfogható; faculté —ve, fölfogó tehet-

Conception, f. fogamzás; cath. —, Roldogasszony fogantatása; fig. fogalom; plaisante —, furcsa ötlet; it. ész, fölfogó tehetség; il a la — dure, nehéz esze van.

Conceptionnaire, s. h. eccl. a szeplőtlen fogantatás híve.

Concernant, prép. illetőleg, vonatkozólag.

Concerner, v. a. illetni, rátartozni; cela vous —e, ez önt illeti.

Concert (con-cère), m. hangverseny; fig. összhangzás; 2. hangversenyző; 3. le d'opinions, vélemények egyetértése; 4. adt. de —, megegyezőleg; ils étaient de —, egyetértettek.

Concertant, e, s. hangversenyekben működő.

Concerter, v. a. p. u. betanulni; fig. összebeszélni; — secrètement, koholni; il est — é, mesterkélt; 2. v. n. hangversenyt adni; 3. se —, v. r. értekezni.

Concessif, ve, a. ráhagyó,

megengedő.

Concession, f. engedés; engedély; 2. écon. átengedés; fig. helybenhagyás, megvallás; par —, helybenhagyólag.

Concessionnaire, m. engedményes; expl. fölkérő.

Concetti (conn-tché-ti₁), m. pl. mesterkélt élc.

Concevable, a. megfoghato, ertheto.

Concevoir, v. a. et. n. foganni; hasasodni; 2. megérteni, fölfogni; abs. je conçois, értem; it — un beau plan, v. inventer; 3. — de l'espérance, remélni; — de la haine, gyűlöletet táplálni: 4.kifejezni; szerkeszteni. Conche, f. tartás; ruházat;

allapot.

Conch'oïde (-ko-), conchide (-ki-), f. géom. pörgevonal; —yle (-ki-), m. bársonycsiga; —ylifère (-ki-), s. a. moll. héjas puhányok; —ylioïde (-ki-) a. kagyló alakú; —yliologie (-ki-), f. kagylótan.

Concierge, s. várnagy; ház-

feliigyelő ; kapus.

Conciergerie, f. várnagyság; házfelügyelőség; 2. fegyház Párisban.

Concile, m. h. anc. népgyűlés; 2. h. eccl. zsinat.

Conciliable, a. megegyeztethető.

Conciliabule, m. törvénytelen zsinat; iron. zuggyűlés.

Conciliant, e, a. békés, békeszerető.

Conciliateur, —trice, s. közbenjáró; kibékítő.

Conciliation, f. kibékítés; 2. — de lois, kiegyenlítés. Conciliatoire, a. kibékítő;

megegyeztető.

Cencilier, v. a. kiegyeztetni, egyesítni; kibékíteni; 2. megszerezni, kivívni; 3. so —, v. r. szerezni (magának); magára vonni; megegyezni; kibékülni.

Concis, e, a. tömött rövid. Concision, f. tömörség, velős

rövidség.

Concitoyen, ne, s. polgártárs. Conclave, m. pápaválasztók gyűlése; 2. zárlak.

Concluant, e, a. did. log. hathatos; tömör, velös.

Conclure, v. a. ir. bevégezni, befejezni; megkötni; 2. kö-vetkeztetni; ces raisons ne concluent rien, ez okok mitse bizonyítanak; 3. pal. indítványozni; végzést hozni, itélni.

Conclusif, ve, a. következ-

Conclusion, f. befejezés: 2. következtetés; 3. pal. melléklet; végzés; indítvány; kérelem; 4. adt. röviden.

Conclusum (-zome), m. záradék, végzet.

Concoction, v. coction.

Concombre, m. ugorka; -— d'ane, bot. ugorkās magrugó.

Concomitance, f. v. coexistance.

Concomitant, e, a. együttható.

Concordance, f. összeegyezés; 2. egyezetességi szótár; gr. egyezmény.

Concordant, m. mus. középhang; 2. —, a. v. concorder.

Concordantiel, le, a. összeegyező.

Concordat (-da), m. egyezmény; com. hitel-egyez-2. alku-kötés (a mény; pápa és v. fejedelmek közt).

Concorde, f. egyetértés, összhangzás.

Concorder, v. n. megegyezni; caratères concordants. öszszeegyező j**e**llemek.

Concourant, e. a. összeható. Concourir, v. n. ir. hozzájárulni; elősegíteni; 2. versenyezni, pályázni; pal. együtt követelni.

Concours, m. hozzájárulás, elősegítés; 2. versenyzés, pályázás; 3. csődülés; géom. találkozási pont; jur. $cs\"{o}d$.

Concréer, v. a. együtt teremteni ; 2. so —, v. r. együtttámadni.

Concréfier, v. a. egyesiteni. Concrescible, a. egyesíthető. Concret, m. phil. összetesség; chi. — naturel, természetes vegyülék által támadt szilárd test; 2. —, ète, a. did. összetes, valóságos; chi. szilárd, sürűsödött.

Concrétation, f. sürüsödés, megalvás.

Concrétion, f. chi. szilárd test; chir. összenövés; jard. kömag; minér. phys. keményedés, megalvás.

Concrétionner, v. a. minér. összehalmozni; 2. se —, v. r. összenőni.

Conçu, v. concevoir.

Concubinage, m. ágyasság, ágyaskodás.

Concubine, f. ágyas, ágyastárs.

Conculquer, v. a. taposni. Concupiscence (-pi-cance), f. testiség, bujavágy; théo. hajlam tiltott dolgokra.

Concupiscent, e, a. buja. Concupiscible, a. écol. appétit —, vágyösztön.

Concurremment (-ra-man) adv. közösen, versenyez-

Concurrence, f. versenyzés, pályázás; com. verseny; — de fêtes, kétünnep összetalálkozása; abs. jusqu' à due —, erejeig.

Concurrent, e, s. pályázó, versenyző; astr. jour —, szökő nap.

Concussion, f. zsarolás, zaklatás.

Concussionnaire, m. zsaroló, zaklató; — public, népnyuzó.

Condamnable (-dâ-nable), a. kárhoztatható, elitélhető; büntetésre méltő.

Condamnation (-dà-na-), f. elitélés; kárhoztatás; fig. hiba bevallása; 2. itélet; — par contumace, elmarasztalás.

Condamnatoire, a. elitélő. Condamner, v. a. elitélni; fig. elhallgattatni; — un malade, életéről lemondani; 2. kárhoztatni; fig. une porte, ajtót elrekeszteni; 3. se —, v. r. önmagát büntetni ; hibáját elismerni.

Condensabilité, f. phys. sürithetőség.

Condensable, a. phys. sürithető.

Condensateur, m. phys. süritő ; villanysürítő.

Condensation, f. phys. sürí-

Condenser, v. a. sürîtni; 2. se —, v. r. sürüsödni.

Condescendance, f. engedékenység.

Condescendant, e. a. engedékeny; leereszkedő.

Condescendre, v. n. engedni; 2. elnézőnek lenni; prat. p. u. — sur le parent le plus proche, a gyámságot a legközelebbi rdkonra háritani.

Condiction, f. pal. visszakővetelés.

Condigne, a. théo. hozzáillő; -ment, adv. alkalmazva, megegyezőleg.

Condignité, f. hozzávalóság. Condiment, v. assaisonnement.

Condire, v. confire.

Condisciple, m. tanulótárs.

Condit (-di), m. pharm. becsinált.

Condition, f. állapot; helyzet; 2. rang; származás; 3. szolgálat; szolgálatban létel; 4. föltét; pal. kikötés.

Conditionnel, m. gr. kötmód. Conditionnel, le, a. föltételes: —ment, adv. föltételesen.

Conditionner, v. a. minösítni; mal — é, roszminőségű; iron. le voilà bien —é, derekasan leitta magát; 2. záradékkal ellátni.

Condoléance, f. részvétnyilvánítás.

Condor, contur, contour, gryps, m. orn. grif-keselyű.

Condormition, f. théo. elhá-

Condottiere (-thie-ré), m. orgyilkos ; 2. öszvérhajcsár ; bérkocsis.

†se Condouloir, v. r. részvétét nyilvánítani.

Conducteur, —trice, s. vezető, fölügyelő; — de la diligence, kocsivezető; fig. tanitó; phys. villanyvezető.

Conductibilité, f. chi. vezethetőség ; vezetékenység.

Conductible, a. vezető; vezetékeny.

Conduction, v. louage.

Conduire, v. a. ir. — q. qch., vezetni; fig. — à la perte, veszélybe ejteni; 2. vezérelni, igazgatni; fig. intézni; 3. kormányozni; pr. — sa barque, magáról meg nem feledkezni; 4. kisérni; 5. se —, v. r. magát viselni.

Conduit, m. cső, csatorna; arch. — à vent, léghuzam; expl. — de mine, akna-

tornác.

Conduite, f. vezetés; kiséret; 2. fölügyelés; 3. vezénylet; 4. önviselet: il manque de —, nem tud emberséget; 5. faire la —, elkisérni; pr. faire la — de Grenoble, elkergetni; hydr. —d'eau, vizvezeték; peint. fölosztás.

Condurdum (-dome), bot. de-

réce.

Cône, m. math. $k \hat{u} p$; bot. — fruit, $feny \tilde{u} toboz$; conch. hengercsiga; opt. $fény-k \hat{u} p$.

Côné, e, a. kūpos.

Confabu'lateur, m. g. p. fecsegő; kérkedő †—lation, f. fecsegés; †—ler, v. n. fecsegni, csevegni, v. causer.

Confaitement, v. parfaitement.

Confanon, v. coquelicot.

Confection, f. arch. fölépítés; prat. szerkesztés; 2. bevégzés; 3. pharm. nyelet.

Confectionner, v. a. elkészîteni.

Confectionneur, —naire, m. elkészítő.

Confédérateur, —trice, a. szövet kező.

Confédératif, ve, a. szövetség szerinti.

Confédération, f. szövetség; 2. szövetkezet.

Confédérer, v. a. et r. szövetkezni.

Conférence, f. jur. littér. öszszehasonlítás; 2. tanácskozás, értekezés; értekezlet; 3. maître de —, képezdei tanár.

Conférencier, m. értekezlet elnöke.

Conférer, v. a. összehasonlítni; imp. összevetni; 2. adományozni; 3. v. n. értekezni; tanácskozni.

Conferve, conferva, m. nyákony.

Confès, v. confesser.

Confesse, f. cath. gyónás; fig. parlez moi franchement vous êtes à —, beszéljen őszintén, bizhatik titoktartásomban.

Confesser, v. a. megvallani prat. elismerni; h. eccl. — Jéaus Christ, Krisztust vallani; 2. gyónni; 3. q., gyóntatni; pr. c'est le diable à —, nagyon bajos dolog; 4. se —, v. r. gyónni; pr. se — au renard, magát ravasz emberre bízni.

Confesseur, m. gyóntató; h. eccl. hitvalló; vértanú.

Confession, f. vallomás; — de foi, hitvallás; 2. gyónás; ouïr en —, gyóntatni; fam. confier qch. à q. sous le sceau de la —, vkinek titoktartás föltétele mellett mondani vmit; pr. on lui donnerait le bon Dieu sans —, lassú víz partot mos.

Confessional, m. gyóntató szék; ameub. kór-szék.

Confiance, f. bizalom, bizodalom; homme de —, meghitt; 2. prendre — en q., vkiben bizni; 3. öszinteség, nyiltság; 4. biztosság, bátorság; 5. önhittség, elbizakodás.

Confiant, e, a. bizalmas; 2. önhitt, képzelődő.

Confidemment (-da-man), bizalmasan.

Confidence, f. bizalmasság, meghittség; en —, bizalmasan.

Confidente, e, s. meghitt. Confidentiel, le, a. dipl. meg-

hitt; —lement, adv. titokban, meghitten.

Confier, v. a. qch. àq., vmit vkire bizni; 2. közleni; 3. se —, v. r. bizni.

Configuration, f. idomzat; chi. phys. képzés.

Configurer, v. a. idomitni, alakitni.

Confiner, v. n. határosnak lenni; 2. v. a. q. bezárni; bellebbezni; száműzni; jur. — un territoire, határolni; 3. se —, v. r. visszavonulni.

*Confinité, f. hatarszomszédság.

Confins, m. pl. határ; véghelu.

Confire, v. a. ir. befözni; fig. elle est toute confite en dévotion, merő áhitatosság: it. —en malice, merő gonoszság; cham. csávázni.

Confirmatif, ve, a. jóváha-

gyó ; megerősítő.

Confirmation, f. megerősítés; jóváhagyás; rhét. bizo-nyítás; 2. théo, cath. bér-málás; prot. beavatás.

Confirmer, v. a. megerősíteni; jóváhagyni; cath. bérmálni; prot. beavatni; fig. pop. — q. pofon nyalni; 2. se —, v. r. valósulni.

Confiscable, a. elkobozható, lefoglalható.

Confiscation, f. lefoglalás.

Confiserie, f. cukrászat. Confiseur, m. cukrász; 2.

gyümölcsbefőző.

Confisquer, v. a. lefoglalni, elkobozni; fig. c'est un homme —é, nagyon rosz lábon áll.

Confit, m. cham. csávakád; 2. csáva; 3. —, a. v. confire.

C nfitéor, m. gyónás-ima; fig. magát Istennek aján-lani (veszélyben).

Confiture, f. befözött gyümölcs; — sèches, aszalt
gyümölcs; — à mi-sucre,
cukrozott aszalt gyümölcs.

Confiturerie, v. confiserie. Confiturier, ère, s. cukrász. Conflagration, f. did. égés, elégés; fig. forradalom, zen-

dülés.

Conflant, v. confluent.

Conflit, m. összeütközés; 2. vita.

Confluent (-an), m. összefolyás.

Confluent, e, a. méd. petite

vérole —e, összefolyó himlő; bot. feuilles --es, egymást érintő levelek.

Confluer, v. n. összefolyni; 2. v. se réunir.

Confondre, v. a. összekeverni, összevegyíteni, összezavarni; 2. összetéveszteni;
3. megszégyeníteni, megzavarni; meghökkenteni;
elhallgattatni; écr. megbüntetni; 4. se —, v. r.
összevegyülni; összezavarodni; megzavarodni; fam.
se — en excuse, váltig
mentegetőzni.

Conformation, f. alakzat; au défaux de —, hibás testalkat; chir. helyretevés,

beléigazítás.

Conforme, a. egyező, megegyező; com. être —, rendben lenni.

Conformément, adv. egyzőleg, szerint.

Conformer, v. a. képezni, egyenlővé tenni; szerintezni; alkalmazni; 2. se —, v. r. alkalmazkodni; se — à la volonté de Dieu, magát Isten akaratának alá vetni.

Conformiste, v. közvallásszerüek (Angliában).

Conformité. f. szerintesség, egyezőség; 2. adt. en —, szerint.

Confort, m. segitség; vigasz; 2. kényelem, jóllét.

*Confortable, a. kényelmes; 2. m. v. confort.

†Confortatif, ve, s. a. erősítő. Confortation, f. méd. erősités.

†Conforter, v. a. méd. erősíteni, erőt adni; fig. vigasztalni; bátorítni.

Confrateinel, le, a. pal. emberbaráti; tiszttársi.

*Confrate niser, v. a. barátkoztatni; 2. se —, v. r. barátkozni, szövetkezni.

Confraternité, f. barátkozás, atyafisodás; barátiszövetség.

Confrère, m. bajtárs, tiszttárs; felebarát; fig. —s de commerce, üzlettársak.

Confrérie, f. szerzetrend; céh. Confrication, f. pharm. szét-dörzsölés.

Confrontation, f. szembesítés; 2. összehasonlítás.

Confronter, v. a. szembesitni; 2. összehasonlitani.

Confus, e, a. zavart; kevert, összekevert; fig. il court un bruit —, rebesgetik, a hir szállong; 2. sötét, homályos; 3. megdöbbent, megzavarodott.

Confusément, adv. rendetlenül, homályosan, össze-

vissza.

Confusiblement, v. honteusement.

Confusion, f. zavar, zürzavar; 2. megzavarodás; 3. megszégyenítés; szégyen; 4. fölösleg, nagymennyiség; chi. összevegyülés; méd. szemkáprázás; 5. en —, adt. zavarban; rendetlenűl; it. en —, nagymenynyiségben; fölöslegesen.

Confutation, confuser, v. ré-

futation etc.

Congé, m. engedély; szabadság (távozhatásra); elbocsátás (katonáé, cselédéstb.); écol. szünidő; 2. fölmondás; elutasítás; leköszönés; 3. elbucsuzás; prendre — de q., elbucsuzni vkitől; lettre de —, bucsúlevél; men. párkánygyalu; com. — d'entrée, behozatali engedély; it. átviteljegy.

Congéable, a. féo. kegybér. Congédier, v. a. elbocsátani; szabadságolni; szolgálatból elküldeni; elutasítani.

Congélable, a. megfagyható; megaludható.

Congélant, e, a. megfagyó; megalvó.

Congélation, f. megfagyás; megalvás; terme de la —, fagypont; h. n. —s pierreuses, csepkövek.

Congeler, v. a. fagylalni, fagyasztani; 2. se —, v. r. megfagyni; megalunni.

Congénère, a. h. n. egynemhez tartozó. Congénial, e, congénital, e, a. méd. veleszületett.

Congestion, f. méd. torlodás, tolulás.

Conglobation, f. rhét. bi-zonylatok összehalmozása.

Conglobé, e, a. an. csomósodott; bot. göngyölt; rhét. halmozott.

Conglomérat, m. minér. görgyület.

Conglomération, f. görgyülés, torlódás.

Conglomérer, v. a. torlódni, görgyülni.

Conglutinant, e, a. méd. öszszeragasztő.

Conglutinatif, ve, a. raga-, dos : súritő.

Conglutination, f. összeragasztás; ö. ragadás; phys. összeenyvezés.

Conglutiner, v. a. süritni; phys. összeragasztani.

Congratulation, v. félicitation.

Congratulatoire, a. köszöntő. Congratuler, v. féliciter.

Congre, m. icht. bajuszos angolna; — serpent, tengeri kigyó.

Congréganiste, m. jezsuita. Congrégation, f. gyülekezet; 2. rend, szerzetrend; 3. jezsuita-egylet.

Congrès, m. gyülés, fejedelmek gyülése; †pal. nőszpróba.

Congrève, m. fusées à la —, gyúröppentyük.

Congru, e, a. jur. helyes, illő; gr. összevágó.

Congruaire, m. papi illeték. Congruence, f. géom. egyezés, egybetalálás.

Congruent, e, a. méd. digestion —e, kellő emésztés; géom. egyenlő.

Congruité, f. v. convenance; théol. összhangzás.

Congrûment, adv. kellöleg, illöleg; fig. alaposan.

Conicine, f. chi. bürödék. Conie, f. bot. zákány.

Cônier, m. conch. kürtcsiga. Conifère, a. bot. doboztermő. Coniglobe, m. astr. csillag-

kúp.

Conique, a. bot. kúpdad; géom. miroir = , homortii $k\ddot{o}r$; —se, —ze, f. bot. cikszár; = vulgaire, csikos

kecskerágó.

Conjectu'ral, e, a. gyanitható; —ralement, adv. hozzávetöleg; —re, f. gyanitás, sejtés; —rer, v. a. gyanitani, sejteni; —reur, m. gyanító, sejtő.

Conjoindre, v. a. ir. összefog-

lalni, egyesítni.

Conjoint, m. hitestárs; 2.—, e. a. bot. összenőtt ; gr. tulajdonitó; — ement, adv. együtt, közösen.

Conjonctif, m. v. subjonctif; 2. —, ve, a. gr. particule -ve, $k\ddot{o}tsz\dot{o}$; 3. -ve, f. an. közös tülökhártya.

Conjonction, f. egyesítés, öszszekötés; astr. együttállás; gr. kötszó.

Conjonctionnel, le, a. gr. foglaló.

Conjonctivité, f. chir. tülökhártyalob.

Conjoncture, f. viszonylat; körülményezés; com. viszonyítás.

se Conjouir, v. féliciter.

Conjouissance, v. félicitation.

se Conjoyer, v. r. v. réjouir.

Conjugable, a. gr. hajtogat-

Conjugaison, f. gr. hajtogatas; an. — des nerfs, idegpárosulás.

Conjugal, e, a. házassági; -ement, adv. házasságilag.

Conjugatif, ve, a. gr. hajtogatási.

Conjugicide, s. hitves-gyilkos.

Conjugué, e, a. an. bot. páros; géom. diamètres —s. párhuzamos átmérő.

Conjuguer, v. a. hajtogatni; 2. se —, v. r. hajtogatódni. Conjungo (con-jon-), m. bekezdés nélküli irás; 2. fam. nősülés.

Conjurateur, m. összeesküvő; 2. igéző ; ördögűző.

Conjuration, f. összeesküvés; h. r. eskü; h. eccl. v. exorcisme; mag. igézés; 2. esedezės.

Conjuré, m. összeesküdt; 2.

a. v. conjurer.

Conjurer, v. a. esedezni; cout. jölszólítani ; lit. üzni, idézni : ráolvasni; fig. eloszlatni, elhárítani ; 2. összecskünni; fig. vesztére törni (vkinek).

Connaissable, a. megismer-

hetö; észrevehető,

Connaissance, f. megismerés, szemlélet ; tudomás; 2. eszmélet; 3. ismeretség; 4. être en pays de —, ismerősök közt lenni; otthonosnak lenni; avoir bien des —s, sok ismeretet birni: 5. prendre — de qch., vmi után tudakozódni : 6. parler en — de cau-80, tárgyismerettel beszélni; astr. la —, időszámitás; prat. — charnelle, nőszés; vén. évkör (lófogakon).

Connaissement. $\mathbf{m}.$ mar.

fuvarlevél.

Connaisseur, se, s. műértő; 2. a. oiel —, jártas szem.

Connaître, v. a. ir. ismerni; megismerni; tudatni; 2. érteni ; 3. faire —, megismertetni; 4. nöszni, elhálni ; 5. megismerni ; megkülönböztetni; 6. érezni; tudni vmiröl, ismerni; 7. becsülni; 8. tekintetbe venni; il ne connaît ni Dieu, ni diable, nem tekint se Istenre, se ördögre; 8. jur. itélni; 10. se —, v. r. önmagát ismerni ; érteni vmihez.

Connecter, v. a. összekötni; 2. se — , v. r. összefüggni. Connexe, a. pal. összefüggő. Connexion, f. összeköttetés; összefüggés; an. csont-

izülés.

Connexité, f. eszmerokonság. Connil (co-ni-ly'), m. házi-

Conniller (co-ni-lié), v. n. himezni-hamozni; pop. ötölni-hatolni.

Connillière, f. garenne; fig. kopasz mentség.

Conni, v. connil; 2. —e, nőstény nyúl; fig. kis leány. Connivence, f. engetegség; elhanyagolás; 2. egyetértés.

Connivent, e. a. bot. tekeredett; an. v. valvule.

Conniver, v. n. elnézni; egyetérteni.

Connotation, f. gr. mellékértemeny.

Connu, v. Connaître.

Conobe, f. bot. két anyás füz; -carpe, m. bot. cirbolya fenyü; —ïdal, e, a. bot. géom. ál-kúpos; — ide, m. bot. géom. álkúp; —pée, f. szúnyogháló; —ps, m. ent. bökcse.

Conquassant, e, (-koua-), a. méd. lesujtó (szülési fáj-

dalmakról).

Conquassation, f. pharm. szétdörzsölés : méd. lesujtás (szülési fájdalmakról).

Conque, f. kagyló, csigaház; — anatifère, $\ddot{o}t\ddot{u}$; — sphérique, körösz; 2. kürtcsiga. Conquerant, m. hodito; 2. —, e, a. hódító; fam. elle

a l'air —, kicsipte magat. Conquerir, v. a. ir. hóditani; ville conquise, elfoglalt

város. Conquêt, m. szerzemény; 2. inus. kereset.

Conquête, f. hóditás; hóditmány; it. fig.

†Conquêter, v. conquérir.

Conquis, v. conquérir. †Conroi, m. gondosság; 2.

kerülő (út). †Conroyer, v. a. megvendégelni (vkit).

Consacrant, s. a. fölavató; le —, évêque —, cimzetes pilspök.

Consacrer, v. a. fölszentelni; fölavatni; 2. áldozni, föláldozni : 3. se —, v. r. magát föláldozni.

Consanguin, e, (-ghein- ghine), a. atyafi.

Consanguinité (-ghi-), f. atyafiság; 2. v. parenté. Conscience, f. lelkiismeret; remords de —, lelkifurdalás; 2. fam. c'est un homme de —, lelkiismeretes férfiú; pop. mettez la main sur la —, tegye kezét szívére; legyen öszinte; 3. fam. faire — d'une chose, vmit lelkiismeretes dolognak tartani; phil. öntudat; 4. en —, igazlélekkel; imp. composeur en —, hetibéres szedő.

Consciencieusement, adv. lelkiismeretesen.

Consciencieux, se, a. lelkiismeretes.

Conscript, v. conscrit.

Conscription, f. katona-állítás, ujoncozás; loi de la —, ujoncozási törvény.

Conscrit, m, katonaköteles; ujonc; fam. c'est un vrai —, ügyetlen ember.

Consécrateur, v. consécrant. Consécration, f. fölszentelés, fölavatás; cath. megszentelés; num. istenítés.

Conséction, f. inus. szétdarabolás.

Consécutif, ve, a. egymásután következő; —tivement, adv. egymásután.

Conseigle, m. kétszeres.
Conseil, m. tanács; prendre

—, tanácsot kérni; fig.
prendre — des événements, az eseményekhez
alkalmazkodni; p. à nouvelles affaires nouveaux

—s, az idő megtanít; 2. elhatározás; 3. tanácsadó;
pal. ügyvéd; — d'état, államtanács; — privé, titkos
tanács; mil. — de guerre,
hadi tanács.

Conseiller (-cè-lyé), v. a. tanácsolni; 2. se —, v. r. tanácskozni.

Conseiller (concè-lyé), —ère, s. v. conseil (3.); 2. tanácsos; p. ici les —s n'ont point de gages, nem kell tanácsadó.

†Conseilleur, m. tanácsadó. Consentant, e, a. prat. beleegyező.

Consentement, m. beleegyezés.

Consentir, v. n. ir. beleegyezni; jóváhagyni, megengedni.

Conséquemment (-ka-man), adv. következőleg, tehát;

következetesen.

Conséquence (-kan-se), f. log. következtetés; 2. következmény; 3. nyomosság, fontosság; homme de —, előkelő ember; c'est un homme sans —, jelentéktelen ember; it. b. p. ez embertől nincs mit tartani; 4. en —, adt. aszerint; com. de —, kiterjedt.

Conséquent (-kan), m. log. befezés, zártétel; math. utótag; 2. par —, conj. azért, eszerint, annálfogva; 3. —, e. a. következetes

zetes.

Conservateur, —trice, s. föntartó; oltalmazó; pol. —s, konzervativ; 2. — d'un bibliothéque, fökönyvtárnok.

Conservation, f. megtartás, föntartás; veillez à la — de son honneur, örködjék becsületére; t. t. d'une belle —, jól megőrzött.

Conservatoire, m. zenede —; des arts et métiers, ipartanoda (Párishan).

Conserve, f. arch. v. réservoir; conf. befött; bot. — fourchue, nápic; pharm. tartvány; 2. pl. szemkimélő üveg.

Conserver, v. a. megkimélni, gondviselni; bien —6, jól megőrzött; 2. megtartani; mar. szemmel tartani; 3. se —, v. r. eltartani; megőrizni; fentartani.

Considence, f. did. lesülyedés.

Considérable, a. tetemes; nevezetes; fontos; —ment, adv. tetemesen, nevezetesen.

Considérant m. indok; 2.—, e, a. v. circonspecte.

Considération, f. megfontolás; 2. v. circonspection; 3. indok; 4. tekintet; 5. pl. meggondolás; 6. mettre en —, tekin**t**etbe venni; 7. tekintély; tisztelet.

*Considérément, adv. meggondolva, megfontolva.

Considérer, v. a. nézni, megtekinteni; meggondolni; 2. tekinteni; tekintetbe venni; 3. tisztelni, becsülni.

Consignataire, m. letéteményes; com. fuvaroztató; it. bizományos.

Consignation, f. letét; com. marchandises en —, jegy-zeményáruk.

Consigne, f. mil. őrségi parancs; it. parancs; 2. várirnok; 3. v. parole; it. tilalom.

Consigner, v. a. letéteményezni; fig. idézni, fölemliteni; it. följegyezni; mil. örparancsot kiadni; it. letartóztatni; fig. eltiltani; com. átszolgáltatni.

Consimilitude, f. hasonlatosság; összehangzás.

Consistance, f. tömöttség, süreg; 2. állap; 3. tartós-ság, állandóság; jard. megállapodás.

Consistant, a. m. phys. corps
—, szilárd test; 2. —, e, a.
a. prat. álló (-ból, -ből,).
Consister, v. n. állani (-ból,

-ből,); 2. alapulni. Consistoire, m. szentszék; egyházi tanács; it. tanács-

terem.

Consistorial, e, a. jur. szentszéki; —lement, adv. szentszékileg.

Consistorier, v. n. a szentszékben tanácskozni.

Consolable, a. vigasztalható.

Consolant, e, a. vigasztaló. Consolateur, —trice, s. vigasztaló; 2. a. m. espoir —, reménydús.

Consolatif, ve, a. vigasztaló; kellemes.

Consolation, f. vigasztalás; 2. megnyugvás; 3. vigasz; p. débit de —, pálinkaház.

†Consolatoire, a. vigasztaló. Console, f. arch. gyámkő; —s des chambres, polc; char. —s d'un carosse, gyámfa.

Consoler, v. a. vigasztalni; 2. se —, v. r. vigasztalódni. +Consoleur, m. vigasztaló.

Consolidant, e, a. hegesztő,

gyógyító.

Consolidation, szilárdítás; fig. állósítás; chir. behegesztés; jard. beforradás, benövés; prat. egyesítés.

Consolider, v. a. megszilárditni; — une plaie, sebet behegeszteni; baume consolidant, $gy \delta gy \cdot ir$; prat. állósítani ; it. egybesítni. Consommant, e, a. fogyasztó.

Consommateur, m. fogyasz-

Consommation, f. fogyasztás; com. kelendőség; forgalom; 2. bevégzés; jur. végrehajtás, teljesítés.

Consommé, m. cuis. húslé. Consommer, v. a. fogyasztani, elhasználni; 2. bevégezni: homme — e. végzett ember; jur. teljesiteni.

Consomptif, ve, (sonp-), s. a. méd. emésztő, maró.

Consomption (sonp-), f. fogyasztás ; méd. sorvadás ; 2. elhasználás, kopás.

Consonnance, f. gr. rhét. egybehangzás; mus. öszhang.

Consonnant, e, a. öszhangzó; 2. —te, f. mus. hárfácska. Consonne, f. gr. mással-

hangzó. Consonner, v. n. mus. öszhangzani.

Consorts, m. pl. prat. tarsak. Consoude, f. bot. nadálytő; officinelle, fekete nadálytő. Conspirant, e, a. mécan.

phil. összeható.

Conspirateur, —trice, s. öszszeesküvő.

Conspiration, f. összeeskü-

Conspirer, v. a. összeskünni; 2. szövetkezni

Conspuer, v. a. inus. lepökni; fig. fam. megvetni.

Constamment (a-man), adv. szilárdul; állhatatosan; 2. | Constitutif, ve, a. les parties |

bizonyosan; 3. mulhatla-

Constance, f. állandóság; it. szilárdság; 2. állhatatos-

Constant, e, a. állandó; 2. állhatatos; 3. biztos, bizonyos; 4. szilárd; maradandó ; géom. változhatlan.

Constant, prép. prat. miköz-

Constatation, f. bebizonyítás; megállapítás.

Constater, v. a. bebizonyítani: 2. megállapítani, kimutatni; 3. tanusitani, megmutatni.

Constellation, f. astr. csillagzat; fig. il est né sous une heureuse —, szerencsés születésű.

Conster, v. n. imp. pal. kiviláglani; il —e par les pièces que ..; az okmányokból kitetszik, hogy . . .

Consternation, f. rémülés, zavar, megdöbbenés.

Consterner, v. a. megzavarni, megdöbbenteni, elrémiteni.

Constipant, e, a. méd. hasszoritó.

Constipation, f. dugulás, hasszorulás.

Constipé, e, kelletlen; mogorva.

Constiper, v. a. dugulást okozni; il est -é, rekedt hasú.

Constituant, e, a. rendelö; pal. le —, hatalmazó, utalo; phys. les parties —es, alkatrészek; 2. —, m. alkotmányozó gyűlés tagja.

Constituer, v. a. tenni, képezni (mindössze); homme bien — é, jóltermett férfiú; 2. did. alapitani; 3. rendelni, kinevezni; — q. en frais, vkit költségbe verni; pal. — q. prisonnier, vkit elfogni; — une rente. évpénzt kiszabni; 4. se —, v. r. alakulni; magát föltolni; se - prisonnier, letartóztatása végett jelentkezni.

-ves, alkatrészek : jur. titre —, jogcim.

Constitution, f. alkat, szervezet; 2. méd. testalkat; phil. világrendszer; pal. rendelvény; contrat de —, járadéki szerződés; 2. alkotmány.

Constitutionnaire, m. prat.

járadék-alapító.

*Constitutionnaliser, v. a. alkotmányt adni; 2. se -, v. r. magát alkotmánynak alávetni.

*Constitutionnalité, f. alkot-

menyosság.

*Constitutionnel, le, a. alkotmányos, alkotmányszerű; 2. —, m. alkotmány híve; -lement, ady. alkotmányosan.

Constricteur, m. an. zār-

Constrictif, ve. constringent. e, a. méd. *összehuző*.

Constructeur, m. arch. építö, építész.

Construction, f. építés, fölépités; atelier de —. ácster; bois de —, épületfa; fig. rendezés; géom. szerkezet; gr. szókötés.

-Construire, v. a. ir. épiteni; *fölállitani*; — une digue, töltést hányni; flg. – une phrase, mondatot szerkeszteni; géom. — une figure, ábrát alkotni.

Consubstanti'alité, f. théo. lényegység ; —ateur, -trice, s. théo. lényegegység hive; —el, le, a. théo. egylényszerű; – ellement, adv. voltaké pesen.

Consuétudinaire, m. inus. szokás embere.

Consul, m. h. r. konzul; dipl. *ügynök, ügyvivő.*

Consulaire, a. h. r. konzuli; dipl. ügynöki; fam. il a la goutte —, nem mer távozni lakásából(adósságok miatt).

Consulat, m. konzulság; dipl. ügynökség; 2. ügynöki hivatal.

Consultant, s. a. tanács-

Consultat, m. chanc. pápai biztos.

Consultatif, ve, a. tanácsadó, tanácsló; avoir voix —ve, szavazatjogot birni.

Consultation, f. gyógytanakodás; 2. vélemény; 3. véleményezés.

Consulter, v. a. q. tanácsot kérni; fig. — sa conscience, lelkiismeretét megvizsgálni; p. — son chevet, érett megfontolás végett másnapra halasztani; 2. v. n. tanácskozni; 3. se —, v. r. megfontolni.

Consulteur du s. office, m. pápai tanácsadó; 2. rendi tanács.

Consultrice, f. inus. tanács-adónő.

Consuiner, v. n. fölemészteni; — son temps, idejét eltölteni (vmivel); — son bien, vagyonát eltékozolni; 2. se, v. r. magát tönkre tenni; se — d'ennui, elepeszteni magát, epekedni.

Contact (-tac-te), m. did. érintés; géom. point de —, érpont.

Contadin, m. falusi ember; vidéki.

Contagié, e, a. p. u. megrontott, ragályos.

Contagieux, se, a. méd. ragadós, ragályos; maladie —se, ragály; fig. veszélyes, ártalmas.

Contagion, f. ragály; fig. métely.

Contagium (-gi-ome), m. méd. ragadvány.

Contailles, strasse, f. kuszma selyem.

†Contamination, contaminer, v. souillure, souiller.

Conte, m. rege, mese; elbeszélés; 2. fam. — de vielles, aggrege.

Contemplant, e, a. szemlélő. Contemplateur, trice, s. szemlélődő.

Comtemplatif, ve, a. szemlélkező, nézőleges.

Contemplation, f. szemlélő- lalat, foglalom. dés; 2. en —, adt. tekint- Conteor, v. jongleur.

ve; 3. théo. elmélyedés, elmerülés.

Contempler, v. a. szemlélni; nézni; 2. v. n. elmélkedni. Contemporain, e. a. egyko-

rú, egyidejű; 2. s. kortárs. Contemporanéité, f. egyidejűség, egykoruság.

Cont empteur (-tanp-teur), m. megvető.

Contemptible, a. megvetendő.

Contenance, f. tartalom; 2. magatartás; illem; 3. ön-mérséklet; perdre la —, megzavarodni; 4. par —, illemből.

Contenant, e, a. tartalmazó. Contendant, e, s. a. vitárs, harctárs; les parties—es, vitatkozó felek.

Contendre, v. n. perlekedni, vitatkozni, vetělykedni.

Contenir, v. s. ir. tartalmazní, magában foglalni; tout ce qui est contenu sous le cieux, minden a mi az ég alatt létezik; 2. visszatartani; fig. korlátozni, fékentartani; 3. se —, v. r. tartózkodni, magát mérsékelni; it. fig.

†Contens, m. pörlekedés.

Content, e, a. megelégedett; 2. être — de q.qch.vkivel, vmivel megelégedni; 3. être — de, beleegyezni.

Contentement, m. megelégedés; 2. vous aurez —, kilesz elégitve; ce n'est pas —, ez nem elég.

Contenter, v. a. kielégítni; eleget tenni; 2. megnyugtatni; 3. gyönyörködtetni; 4. se —, v. r. megelégedni. Contentieusement, adv. si-

Contentieusement, adv. viszálkodva.

Contentieux, se, a. kétséges, pörös, pör alatt levő; 2. veszekedő, pörlekedő.

Contentif, a. m. chir. bandage —, letartó kötelék.

Contention (-ci-), f. civakodás, pörpatvar; 2. erőlködés.

Contenu, m. tartalom, foglalat, foglalom. Conter, v. a. elbeszélni; elmesélni; — des fagots, hetvenkedni; en — à q., vkit felültetni; elle s'en laisse —, szivesen udvaroltat magának.

Conterie, f. com. üvegmű. Contestable, a. pörös, kérdéses; —ment, udv. pörös

módon.

Contestant, e, a. porlekedő.

Contestation, f. pörlekedés, veszekedés; il aime la —, szereti a pörpatvart; pal. ordonner une plus ample —, bövebb vizsgálatot rendelni.

Conteste, m. pör; pal. les juges sont en —, a birák nincsenek egyvéleményen. Contester, v. a. kétségbe vonni, megtámadni; 2. v. n.

pörlekedni, veszekedni.
Conteur, se, s. elbeszélő;
c'est un —, fecsegő; — de
sornettés, hencegő; — de
fleuretes, édelgő.

Contexte, m. gr. szövegzet, szókapcsalat.

Contexture, f. did. láncolat; phys. szövény; an. — des nerfs, idegalkat; fig. szerkezet.

†Conticinie, f. éjicsönd. Contignation (-thi-nia-cion), f. charp. gerendázat; 2. emelet.

Contigu, ë, a. szomszédos, határos; géom. angles—s, közös szögek; phys. egymást érintő.

Contiguité, f. töszomszédság; érintkezés, összeérés.

Continence, f. önmegtartóztatás, türközés.

Continent (-nan), m. géog. szárazföld.

Continent, e, a. önmegtartóztató, tűrköződő; méd. fièvre — e, folytonos láz.

Continental, e, a. szárazföldi; système —, száraz f. zárrendszer.

Contingemment, adv. véletlenül, történetesen.

Contingence (-tein-jance), f. fordulat; did. esetleges-

ség; géom. angle de —, érintkezésszög.

Contingent (-tein-jan), m. tartozék, rész; 2. —, e, a. véletlen; écol. futur —, esetleges jövő; pal. portion —e, illető rész.

Continu, e, a. folytonos, szünet nélküli; arch. piédestal —, oszlopzat allja; 2. egymásutáni; összefüggő; phys. parties —es, tagolatlan részek; 3. — m. le—est le divisible à l'in—fini, az egész a véghetlenségig osztható; 4. à la—e, adt. idővel, elvégne.

Continuateur, m. folytató. Continuation, f. folytatás. Continuel, le, a. folytató-

ontinuel, le, a. folytatólagos, szakadatlan, tartós; —lement, adv. folytonosan, szakadatlanul, folyvást.

Continuer, v. a. folytatni;
— un bâtiment, épületet
hosszabbitani; 2. continuez à écrire, irjon tovabb;
3. v. n.tartani, megmaradni, terjedni; 4. se —, v. r.
v. continuer (3.).

Continuité, f. folytonosság; phys. solution de —, a tagolatlanság szétválasztása; fig. összefüggés.

Continument, adv. folytonosan, szünetlenül.

Contondant, e, a. chir. zúzó. Contondre, v. a. zúzni.

Contorsion, f. elcsavarás; fig. fintorgatás; 2. eltorzítás; 3. görbeség.

Contour, m. peint. sculp. körvonal; 2. környület, kerület.

Confournable, a. elcsavarható, csavarható.

Contournement, m. csavarás; forgatás; forgás.

Contourner, v. a. körvonalozni; 2. elferditeni; fig. — q. firtatni (vkit); 3. se —, v. r. görbülni.

Contra, m. bot. gilisztamag; gilisztafű.

Contract, v. contrat.

Contractant, e, s. a. szerződő, sz. fél. [szevont. Contracte, a. gr. grecg., öszContracter, v. a. szerződni;
2. — avec q., megalkunni;
3. — des dettes, adóságokat csinálni; — une maladie, betegséget kapni;
— amitié, barátságot kötni; 4. phys. összehúzni;
5. gr. rövidítni.

Contracteur, m. cuis. nyárstartó.

Contractif, ve, a. méd. összehúzó.

Contractile, a. phys. összehúzható.

Contractilité, f. összhúzhatóság.

Contraction, f. összehűzűs; gr. rövidítés.

Contractuel, le, a. szerződési; —lement, adv. szerződésileg.

Contracture, f. arch. vékonyitás; chir. merevenség.
Contra'dicteur, m. ellenmondó; jur. légitime —, jogos
ellermondó; —diction, f. elmondás; phil. ellenkezés;
—dictoire, a. ellenkező;
—dictoirement, adv. ellenkezőleg.

Contraignable, a. biróilag kényszeríthető.

Contraignant, e, a. alkalmatlan.

Contraindre, v. a. ir. kényszeríteni; ráerőszakolni;
p. la nécessité contraint
la loi, szükség törvényt
ront; 2. erőltetni; fig. korlátolni; szorítni; 3. se—,
v. r. erőlködni.

Contraint, e, a. erő!tetett; 2. szorult; szoritott; 1 g. feszes.

Contrainte, f. kényszer; 2. tartózkodás; 3. szorítás; prat. — par corps, személyes letartóztatás.

Contraire, a. ellenkező, ellenes; 2. ártalmas; 3. m. ellentét, ellenkezet; fam. aller au — d'une chose, vmi ellen kifogást tenni; phil. —s, ellenes tulajdonok; 4. au —, adt. ellenkezőleg, ellenben, sőt inkább; —ment, adv. ellen.

Contracte, a. gr. grecq., ösz- | Contrariant, e, a. ellenkező, |

ellenmondó; esprit —, civakodó.

Contrarier, v. a. q. ellenmondani; 2. akadályozni; útban lenni.

Contrariété, f. ellenmondás; 2. akadály; nehézség.

Contrastant, e, a. ellenkezetes.

Contraste, m. ellentét, ellenkezet; littér. ellenes szembetét.

Contraster, v. n. ellentétben állani, elütni (egymástól); 2. v. a. ellenesen szembe állitni.

Contrat, m. szerződés; — de donation, adománylevél; dresser un —, szerződést kiállítani.

Contraventeur, m. inus. áthágó.

Contravention, f. áthágás, sértés.

Contre, prép. ellen; aller — vents et marée, akadályokkal dacolni; p. c'est
le pot de terre — le pot
de fer, ösztön ellen rugdalózni; 2. -ra, -re, -hoz, -hez;
il s'appuie — la table, az
asztalra támaszkodik; tout
—, mellette; 3. ellenére;
4. m. ok; jeu. ellenjátékos.

Contre'allée, f. melléksétány; m. folyoso, —amiral, m. altengernagy; —appel, m. escr. ellencsel; — approches, f. pl. mil. el. vi-árok; —balance, m. el.súly; —balancer, v. a. el'ensúlyozni; -bande, f. dugárú; faire la = csempészetet üzni; fam. c'est un homme de =, gyanus ember; -bandier, m. csempész; —bas, adv. båt. alulról fölfele; —basse, f. mus. $b\ddot{o}g\ddot{o}$; 2. mélyhang; —batterie, f. guer. ellenüteg; fig. ellenintézkedés; —biais, à —, adt. fonákul it. m. fonákoldal; —billet, m. ellenjegy; -boutant, m. arch. támoszlop; -bouter, v. a. a ch. megtámasztani; -calquer, v. a. grav. ellennyo-

matot csinálni; — carrer, v. a. ellene működni ; —cédule, f. pat. ellenkézirat; -changement, m. man. fordulat ellenkező irányban; - chant, m. ellenpontozás; —charge, f. rub. ellensuly; —charme, m. viszonbáj; —châssis, m. téliablak; —clef, f. arch. mellékzárkő; —coeur, m. kandallo hátlapja; à =, adt. kelletlenül; -coup, m. visszapattanás; fig. visszahatás; —courant, m. riv. ellenár: —danse, f. sortánc; †-dater, v. a. ellenkeltezni; —déclaration, f. el. nyilatkozat —diamètre, m. géom. el. átmé $r\delta$; — digue, f. cl. $g\delta t$; —dire, v.a.ir. ellenmondani; ellenkezni; —disant, e, a. ellenmondó; ellenkező; -dit, m. *el mondás;* pal.pl. =s, cáfolóirat ; 2. sans =, adv. vagyigen, csakugyan. Contrée, f. vidék; 2. táj; par —, tájankint.

Contre'échange, m. jur. viszoncsere; –écrou, m. csavartok; —effort, m. el. törekvés; —enquête, f. el. vizsgálat; -épaulette, f. mil. vállzsinór; –épreuve, f. el. nyomat; fig. utánzat; faire une =, el. nyomatot lehúzni.

Contrefaçon, f. utánzat; 2. utánnyomat.

Contrefacteur, m. utánzó; 2. utánnyomó.

Contrefaction, f. utánzás, hamisítás.

Contrefaire, v. a. ir. utánozni; it. majmolni; 2. tetetni, színlelni; 3. hamisítani; utánnyomni; 4. eltorzitani.

Contrefaiseur, m. utánzó, majmoló.

Contre-fenêtre, f. téliablak; — feu, m. tüzellenző; fiche, f. charp. támasz; —finesse, f. el. csel; — forces, f. pl. el. erő; - forger, v. a. mindkét oldalt egyenesre kovácsolni; — fort |

m. bât. sarokfal; cord. hulladékbőr; géom. hegyoldal; — fossé, m. előárok; hydr. el. nyomás; — frasage, m. boul. harmadgyúrás; — faser, v. a. boul. harmadszor gyűrni; —fuge, f. mus. kettősfutam; gage, m. el. zálog; — gager, v. a viszonbiztositani; -garde, f. fort. bástyavéd; -garder, v. a. gondosan $\ddot{o}rizni$; 2. se =, v. r. $\ddot{o}riz$ kedni; — hacher, v. a. dess. vonalokkal árnyazni; -hachures, f. pl. grav. keresztvésés; – haut (en) adt. maç. lefele; — indication, f. méd. ellenjel; — jet, m. *el. sugár* ; — jour, m. el. fény; oldalfény; 2. à =, adt. álfényben; - jumelle, m. pav. mosléknyelő; — lettre, f. el. nyugta; — ligue, f. el. szövetség ; — maître, m. mar. *föha*jós; 2. manuf. műmester. Contremandement, m. lemondás, visszahúzás; 2. el. parancs.

Contremander, v. a. lemondani; visszahúzni.

Contre'manoeuvre, f. mil. el. mozgalom;—marche, f.mil. el. mozdulat ; arch. lépcsőfok magassága; —marée, f. el. ár; —marque, f. el. jegy; th. tértijegy; orf. jel; —marquer, v. a. el. jelezni; orf. megjelölni; -minė, f. el. tüzakna; fig. el. csel; —miner, v. a. el. aknázni; 2. aláásni; fig. el. csellel élni; —mineur, m. el. aknász; 2. com. el. kémlő; —mont, adv. fölfelé; riv. vizellenében: -mot. m. mil. el. jelszó; -moule, m. fond. el. nyomat; —mur, m. ellenzőfal; -murer, v. a. gyámfalat vonni; —obligation, f. viszonkötelezvény; -ordre, m. el. parancs; —pan, m. el zálog; —panner, v. a. jur. *kiegyenlîtni;* —partie, f. mus. *másodhang* ; banq. el. őrkönyv; fig. el. párt;

-passation, f. com. =d'ordre, váltó viszonátengedése; —passer, v. a. com. el.tételezni; —penser, v. n. véleményt változtatni ; —pente, f. el. lejtő; —percer, v. a. el. fúrni; -peser, v. a. ord. fig. el. súlyozni; —pied, m. ch. visznyom; fig. ellenkezet; il prend touj. le =, mindig az ellenkezőt teszi; —pilastre, m. el. támasz; —piper, v. a. megcsalni; —planche, f. manuf. el. minta; —pleige, m. prat. alkezes; —poids, m. el. suly; — poil, m. el. csapás; 2. à =, adt. faire la barbe à = szörmente ellen borotválkozni; fig. fonákul; —poinçon, m. el. fúró; —point, m. mus. el. pontozás; —pointer, v. a. el. tüzdelni; artil. egymás ellen irányozni; fig. ellenkezni; —poison, m. el. méreg; —porte, f. el. ajtó; —porteur, m. házalo; 2. kontár; —poser, v. a. com. hibásan beirni; —position, f. com. helytelen beirás; —pouce, m. méc. emelő rúd; —projet, m. el. terv; —promesse, i. viszonigéret ; —propos, m. el. beszéd; —proposition, f. el. inditvány; —protet, m. el. ovat; —révolution, f. ellen forradalom; —revolutionnaire, s. a. forradalom elleni; —révolutionner, v. a. forradalom ellen müködni ; —ruse, f. el. csel; -saison, f. jard. utósarjadék; —salut, m. mar. viszon üdvözlet (ágyulövésekkel).

Contrescarpe, f. ellenlejte. Contrescarper, v. a. ellenpartot állítni.

Contre'scel (cèl), m. el. pecsét; —sceller, v. a. el. pecsételni; —seing, m. el. jegyzés; —sens, m. ellenkező értemény; coutur. fo $n\acute{a}k$ oldal; 2. $\grave{a} = 0$, adt. fonákul; 3. en =, adt. el. tétben; —signal, m. el.

jel; —signataire, m. el. jegyző; —signer, v. a. el. jegyezni ; —signeur, m. el. jegyző; —sommation, f. viszonfölszólítás; —sommer, v. a. viszon fölszólitani; —stimulant, — stimulus (-uce), m. méd. el. inger; —taille, f. grav. keresztvésés; —temps, m. véletlen akadály; tomber dans un =, idejet roszul választani; 2. à =, adt. roszkor; —tirer, v. —calquer; —val, m. lejtő; 2. à = adt. lefele; -valeur, f. com. has nbecs.

Contrevallation, f. ellensáncolni. Contrevaller, v. n. ellensán-Contrevenant, e, s. a. prat. áth**ágó.**

Contrevenir, v. n. ir. athágni.

Contrevent, m. ablaktábla: charp. sarkkötés.

Contre'visite, f. pal. masodvizsgálat; —volte, f. man. el. kanyarulat.

Contrevue, f. rege, mese. Contribuable, s. a. adóköteles; —buer, v. n. hozzájárulni ; közreműködni : 2. adózni; 3. abs. sarcot fizetni ; —butif, ve, a. adóhoz tartozó; —bution, f. adó; guer. sarc; fig. mettre à —, használni; -butoire, a. adóhoz tartozó; -butoirement, adv. adószerüleg.

Contrister, v. a. megszomorítni, búsítni.

Contrit, e, a. théo. töredelmes, bankodo; fig. fam. il est bien — de cette action, nagyon sajnálja tettét.

Contrition, f. théo. törede-[ködés. Contrôlage, m. adm. ellenör-Contrôle, m. ellenőrkönyv; ellen rködés; 2. ellenőri hivatal; orf. bélyeg.

Contrôler, v. a. ellenôrizni; ori. faire —, bélyegeztetni; fig. birálgatni, becsmérelni; abs. il contrôle sur tout, mindent ócsárol.

Contrôleur, m. ellenőr; fölvigyázó; sulyegyenítő; fig. birálgató.

Controuver, v. a. koholni: ce sont des faits —és, koholt események.

Controversable, a. kétségbe vonható.

Controverse, f. vetekedés, vitakodás; vita; 2. théo. hitvita.

Controversé, e. a. kérdéses; pörös.

Controverser, v. a. et n. vitatkozni.

Contumace, f. pal. makacsság, megátalkodás; 2. s. elmarasztalt.

Contumacer, v. a. makacsságból elitélni.

†Contumélie, f. gyalázat, sértés.

†Contumélieusement, adv. sértőleg.

Contus, e, a. chir. zúzott.

Contusif, ve. a. zúzó.

Contusion, f. chir. zúzás; —ner, v. a. zúzni.

Convaincant, e, a. meggyőző. Convaincre, v. a. ir. meggyőzni; pal. —un accusé, vádlottat elmarasztalni; il a été convaincu de son c ime, büne rá bizonyult. Convalescence, f. lábadozás. Convalescent, e. a. lábadozó. Convallaire, f. bot. sokbötykű gyöngyvirág.

Convenable, a. illö, alkalmas: 2. arányos, arányszerű; 3. illemes, illedelmes; 4. m. alkalmas; -ment, adv. illöleg; illedelmesen; arányosan.

Convenance, f. megállapodás, megegyezés; 2. illem, illedelem; peint. arány; 3. raisons de —, illőség.

Convenir, v. a. ir. helyben hagyni, megengedni; megegyezni : bevallani : 2. összhangzani; 3. (avoir) illeni, tetszeni; 4. imp. illönek-, tanácsosnak lenni; cela me convient, ez inyemre

Conventicule, m.zugoly-gyűlés.

Convention, f. egyezés, egyezmény; szerződés; fam. il est de difficile —, nehéz vele meg'érni ; 2. h. de Fr. nemzetgyülés (1792.); jur. —8, pl. házassági szerződés. Conventionnel, le, a. egyes-

ségi, szerződési; —lement, adv. szerződésileg.

Conventualité, f. zárdaélet. Conventuel, le, a. zárdai; 2. m. rendi tag; —lement, adv. zárdailag.

Convergence, f. géom. együvé tartá:; alg. fogyás, ke-

vesbedés.

Convergent, e, a. géom. öszszehajló, összetérő; alg. kevesbedő,

Converger, v. n. p. u. összehajlani, összetérni.

Convers, e, a. cath. világi; 2. m. szerelemügy.

†Conversable, a. beszédes, társas.

Conversation, f. társalgás; par forme de —, beszélgetésképen.

Converser, v. n. társalgani, beszélgetni; társalkodni; fig. — avec les livres, sokat olvasni; mil. kanyarodni.

Conversible, a. megtérithető; 2. átváltoztatható.

Conversion, f. változás, átváltozás; — des espèces, ujra verni (pénzt); lor. megfordítás; mil. kanyarodás; théo. megtérés; megtérités.

Convertible, a. megforditha-·tó; com. elcserélhető.

Convertir, v. a. meg-, átváltoztatni: un bon estomac convertit tout, jó gyomor mindent megemészt; fig. változtatni; com. elcserélni; értékesíteni; log. megforditani ; mar. földolgozni; théo. megtériteni; les convertis, a megtértek; 2. se —. v. r. megtérni; fig. megváltozni.

Convertissable, a. megtérithető.

Convertissement, m. com. átváltortatás.

Convertisseur, m. fam. megtérítő; javitó.

Convexe, a. domború. Convexité, f. dombor.

Conviction, f. elmarasztás; meggyőződés.

Convictionnel, le. a. meggyőzödtető.

Convier, v. a. meghivni; le convié, vendég; fig. fölszólîtani.

Convis. m. pl. lakoma.

Convive, m. vendég, asztaltárs.

Convocable, a. összehivható. Convocation, f. összehívás.

Convoi, m. gyászkiséret; mar. kisérőhajó; menlevél; mil. örkiséret.

Convoitable, a. kivánatos. Convoiter, v. a. megkivánni (vmit); sóvárogni.

†Convoiteux, se, s. sóvár.

Convoitise, f. sóvárság; bujavágy.

Convol, m. jur. második házasság.

Convoler, v. n. jur. másodszor házasodni; fam. elle a —e, ismét férjhez ment.

Convolvulacé, e, a. bot. folfuto.

Convolvulus (-luce), m. bot. szulák.

Convoquer, v. a. összehívni. Convoyement, m. kiséret.

Convoyer, v. a. kisérni; vezetni.

Convoyeur, m. mar. kisérőhajó.

Convulsé, e, a. méd. vonagló, rángatózó.

Convulser, v. a. inus. rángást okozni ; 2. se —, v. r. rángatózni.

Convulsif, ve, a. méd. rángódó; görcsös.

Convulsion. vonaglás, rángás.

Convulsionnaire. méd. rángásos.

Convulsionner. v. a. méd. rángást okozni.

Convulsivement, adv. rangatózva.

Co'obligation, f. közös kötelezettség: —obligé. együtt kötelezett; —opé- | Copulatif, ve, a. gr. össze- |

rateur, -trice, s. munkatárs; segédtárs; —pératif, ve, a. közremunkáló; —opération, f. közremunkálás. közreműködés; —opérer, v. n. közreműködni : —optation, f. rendkivüli választás, r. kinevezés; —opter, v. a. rend. választani; -ordonation, f. mellekrendelés; —ordonnée, math. szegvény; —ordonner, v. a. egyberendezni.

Copage, m. cout. fejadó. Copal, m. —le, f. com. kopál (mézga).

Co'partage, m, jur. részesítés; —partageant, e, s. a. részes; —partager, v. a. részesítni; —partageur, m. részesítő.

Copeau, m. charp. men. forgács; ard. palahulladék. Copel, m. féo. véka-adó.

Copermutant, m. jur. jaradé k-cserélő.

Copermuter, v. a. járadékot cserélni.

Cophose, f. méd. süketség. Copiate, m. h. eccl. sirásó.

Copie, f. másolat; dess. utánrajz; imp. kézirat; fam. c'est un original sans —, nagy bolond; 2. com. — de lettres, másoló könyv.

Copier, v. a. leirni, lemásolni; fig. utánozni; 2. se —, v. r. magát ismételni.

Copieusement, adv. böven, dúsan.

Copieux, se, a. bō, dūs. Copiste, m. másoló, leiró; mauvais —, mázoló; 2.

utánzó. Coporistique, a. tyukszemet gyógyító.

Co-preneur, m. bérlőtárs.

Copro'émèse, f. méd. bélhányás; —phage, m. ent. galacsár; —phorie, f. méd. kiürülés.

Co'propriétaire, s. birtoktárs: --propriete, i. kozostwajdon.

Copro'rrhée, f. méd. hasfolyás; —stasie, f. méd. hasdugulás. kötő.

Copulation, f. pal. közösülés, elhálás.

Copule, f. gr. mondatkapocs: pal. — charnelle, közösü-

Coq (cok), m. kakas; d'Inde (co-d'-) póka, pulyka; 2. him; p. être rougecomme un —, vörös mint a pulyka; arch. le — d'une église, szélkakas; bot. – des jardins, taréjos bársonyvirág; poisson icht. fecskehal; mar. — du vaisseau, hajószakács.

Coq-à-l'âne, m. badarbeszéd. Coquard(-kar), m. korcsfácán; 2. badar fecsegő; it. vén csapodár.

Coquardie, f. rimálkodás, bujálkodás.

Coquâtre, m. *félkappan*. Coque, f. héj; bot. magtok; p. il ne fait que sortir de la —, még nem nött be a

fejelágya ; 2. hajóváz. Coquecigrue, v. coquesigrue. Coquelicot (kokli-), bot. pipacs; com. couleur de —, langpiros.

Coqueliner, v. n. ois. kukorikolni; pop. lednyok után futkosni.

Coquelourde, f. bot. leánykökörcsin.

Coqueluche, f. barátcsuklya; fig. kedvenc; fam. elle en fait sa —, belébolondult: orn. nádiveréb ; méd. köhhurut.

†Coquelucher, v. n. köhhurutban szenvedni.

Coqueluchon, m. fam. csuklya; mod. csuklyás burkonu.

Coquereau, m. hajócska. Coqueret, m. bot. moharc. Coquericot, m. kukoriko-

lás. Coqueriquer, v. n. kukorikolni.

Coqueron (ko-kron), m. hajo kony na.

Coquesigrue (kok-si-), f. fam. csekélység, dibdábság; p. à la venue de —s, holnap után kiskedden, borjunyúzó pénteken; bot. ecetfa.

Coquet, te, s. a. kacér, tetszelgő.

Coqueter (kok-té), v. n. kacérkodni.

Coquetier (kok-thié), m. tojásárús ; tojástartó.

Coquetterie (-ké-), f. tetszelgés, tetszvágy.

Coquillade, f. búbos pacsirta; icht. partilile.

Coquillage, m. puhány ; kagyló, csiga; 2. kagylómü; 8. conch. barsony-

Coquillart, m. carr. csigaréteg.

Coquille, f. kagyló, csigaház, cs. teknő; — d'oeuf, tojáshéj; p. il vend bien ses —s, jól megfizetteti magát; qui a de l'argent, a des —s, pénzért mennyországot is vehetni; an. fülcsiga; arch. kagylódisz; com. selejt, avadék.

Coquiller, v. n. boul. holyagosodni (kenyér héjáról). Coquilleux, se, a. kagylós.

Coquillier, m. kagylótár, gyűjtemény ; peint. festékdoboz.

Coquillière, f. pierre —, kagy-

Coquillon, m. csigácska ; fond. keverőgamó.

Coquin, e, s. gaz, semmire kellő; 2. gyáva, henyélő; fam. kópé; 3. rima, szajha; 4. metier —, henyeség. Coquinaille, f. ringyrongy, gaznép.

Coquiner. v. n. lustálkodni, gazul élni.

Coquinerie, f. gazság. Coquinet, m. kis kopé. Coquinisme, m. gazság.

Coquiole, f. bot. cigányzab; kecskedisz.

Cor, m. chir. tyükszem; 2. mus. vadászkürt; sonner du —, kürtölni; conch.

de mer, kürtcsiga. Coraces, m. pl. orn. hollofaj. Coracias, m. orn. hollo; le - huppé, árva szajkó.

Coracite, f. hollókő.

Coraignes, m. pl. peint. szárazfesték-golyócskák.

Corail, m. burány, kláris; poét. bouche de —, eperajak.

Corailler, v. n. *kārogni*. Corailler, corailleur, m. buranyfogó.

Coraillière, i. burányfogó hajó.

Corall'aire, m. burányhabarc; —e, f. vizikigyó; -iforme, a. burányalakú ; —in, e, a. b. szinü ; —ine, i f. bot. korallmoh; —odendron, m. bot. klárisfü; -ographe, m. burányleiro; —ographie, f. b. leirás; —orhiza, f. bot. korallbangó.

Corassin, carassin, m. icht. kárász.

Corbeau, m. holló ; p. nourris un —, et il te crevera l'oeil, jótét helyébe jót ne várj ; arch. gyámgerenda ; mar. csáklya.

Corbeille, f. kosár; bot. d'or, ternye; mod. nász-

kosár.

Corbeillée, f. kosárral tele. Corbillard, m. cselédkocsi; 2. halott kocsi; 3. fiatal holló.

Corbillat, m. fiatal holló. Corbillon, m. kosárka; p. jouer le — et les oublies, mindent kockáztatni.

†Corbin, m. holló.

Corbine, f. holló-varjú. Corbiner, corbineur, v. voler. voleur.

Corbleu, in. *ezer ördög!* Corceron, m. pêch. parafa. Cordage, m. alattság, kötélzet; 2. kötél; com. le du bois, öllel mérés; ölmér-

Cordager, v. a. kötelet gyártani.

Cordat, m. boritékvászon. Corde, f. kötél; zsineg; – de remorque, vontató kötél; 2. akasztófa; gens de sac et de —, akasztófa címere; 3. húr; — boyau, bélhúr; — de métal, rézh; fig. vous avez touché la log bibéjét; 3. t. t. an. — |

du tympan, füldob-ideg; artif. kanóc; com. du bois de —, öl fa; deux —s de bois, két ölfa; drap. szál; géom. ivszelő; pêch. horogzsineg.

Cordeau, m. mérőzsineg:

charp. csapózsinór.

Cordeler, v. a. fonni (hajat). Cordelette, f. dim. kötélke, zsinórka.

Uordelier, ère, s. ferencrendi; minorita; pop. aller sur la mule de —, apostolok lovain járni; il est gris com. un —, holtrészeg.

Cordelle, f. zsineg; mérőzsi $n\delta r$; fig. attirer q. a sa —,

magához édesgetni.

Corder, v. a. kötelet sodorni; — du tabac, dohányt csavarni; com. kötni; ölezni; 2. se —, v. r. *méretni*.

Corderie, f. kötélverés; it. kötélverde.

Cordial, e, s. a. szíverősítő; szīves; bizalmas; -ement, adv. szívesen; hair q. —, szívből gyűlölni.

Cordialité, f. szivesség.

Cordier, -ère, s. kötélverő; k. árus.

Cordi'érite, m. miné. habos zafir; —forme, a. bot. szivded.

Cordon, m. zsinór; szalagocska; — sonnette, csöngetyű-szár; fig. tenir le de la bourse, a pénzt kezelni; demander le —, bebocsátatást kérni; chev. rendszalag; an. köldökzsinór; arch. falpárta; bot. kötödék ; guer. zárvonal; cuis. — bleu, g. pl. $j\delta$ szakácsnő; jard. – de gazon, pázsitkerítés; mon. karima.

Cordonné, m. manuf. szalmazsinór.

Cordonner, v. a. sodorni. Cordonnerie, f. cipészség; vargabolt; cipészgyár.

Cordonnet, m. zsinórka; szalagocska; éping. fűzőke; mon. pénz karimája.

grosse —, eltalálta a do- | Cordonnier, m. cipész; csizmadia.

Cordouan, m. kordovány. †Cordouanier, m. kordoványkészítő.

Co-régence, f. közkormány; -régente, m. társuralkodo; —réligionnaire, m. hitfél.

Coréope, -pse, f. bot. magszigony.

Cori'ace, a. szívós; fig. fam. il est —, fukar; bot. capás; —aire, a. csernyés; substance ==, csernye; —andre, f. bot. zergefü.

Corie, f. dögbör. Corinde, corindum, m. bot.

hólyagborsó.

Coris, cauris f. bot. gaman-

Corisperme, m. palaszkamag.

Corlieu, v. courlis.

Corme, sorbe, f. bot. barkóca.

Corme, m. barkócamust. Cormier, sorbier, m. bot.

berkenyefa.

Cormoran, m. orn. kormorán; fam. hosszű, sovány ember.

Cornac, m. elefántvezető. Cornage, m. cout. szarvas-

marha-adó. Cornaline, f. minér. karniol.

Cornard, v. cocu. Corne, f. szarv; bêtes a.-s, szarvas-marhák ; 2. csáp ; fam. faire les—s à q., vkit lúddá tenni; maré. pata; 3. csúcs ; t. t. fort. ouvrage

à —, szaruvármű; tan. börkéreg.

Corné, e, a. szarunemű; argent —é, chi. ezüsthalvag.

Corneau, m. ch. korcs. Cornée, f. ocul. szaruhártya; artil. töltőkanál.

Corneillard, m. kis varjú. Corneille, f. varju; bot. csovirics.

Cornement, m. fülzúgás.

Cornemuse, f. duda; p. quand la — est pleine on en chante mieux, tele gyomor könnyen okul.

Cornemuseur, m. dudás.

Cornéole, f. bot. nyúlrekety-

Corner, v. n. kürtölni; cuis. la viande—e, a hús porhadt; vet. ce cheval —e, ez a ló keheg; les oreilles me cornent, fillem cseng; 2. v. a. hallcsövön átbeszélni; fig. fam. il a — é cette nouvelle par toute la ville, az egész városban kikürtölte e hírt.

Cornet (-è), m. kiskürt; de vacher, $t\ddot{u}l\ddot{o}k$; 2. — à écrire, tentatartó; 3. papir tölcsér; chir. — à ventouse, köpöly; cuis. — a boudin, hurkatülök; jeu. kockavető.

Cornetier, m. szaruműves.

Cornette, f. főkötő; †mil. lobogó : bot. szarkaláb : forg. de la —, lapvas.

Corneur, m. kürtös; man. cheval —, kehes ló.

Corneux, se, a. szarunemű. Corniche, f. arch. parkanyzat.

Cornichon, m. szarvacska: bot. jard. ecetes uborka: pop. bête comme un —, rögzött buta.

Cornier, ère, a. szöglet . . ., sarok . . ., arch. pilastre —, sarokdúc.

Cornière, f. bât. ereszcsa-

Cornifle, f. bot. locsagáz; d'eau, szarvas locsagáz. Cornillas, m. kisvarju.

Corniole, f. bot. som; 2. sulyom.

Cornion, m. pêch. varsa. Corniste, m. mus. kürtös;

Cornouille, f. som.

kürttanító.

Cornouiller, cornier, m. bot. somfa; — sanguin, húsos somfa:

Cornu, e, a. szarvas; fig. szögletes; p. a mal enfourner, on fait le pain —s, ki hogy igyekszik úgy veszi hasznát: fam. avis ügyetlen; coutur. hajlé-

Cornu, m. icht, fecskendező fürtfogű.

Cornude, f. sav. kupa. Cornue, f. chi. göreb.

Cornuelle, f. vulg. sulyom. Coroll'aire, m. did. folyomány; —e, f. bot. párta. Coro'naire, a. an. koszorúalakú; —nal, e, an, l'os=, homlokcsont; —nille, f. bot. koronás kornilla; —noïde, a. an. koszorudad; —nope, f. bot. csillag gerepcsin;

> —yère, f. bot. ecet a. Corporal, m. cath. fölszentelt

misekendő.

Corpo'ralité, f. dog. testiség; - - rance, f. testállás; *-ration, f. testület —reité, f. med. testesség; —rel, le, a. testi; 2. érzéki; -rellement, adv. testileg; rification, f. chi. megtestesiilés; —rifier, —riser, v. a. chir. megtestesitni; 2. se =, a. v. megtestesülni.

Corps (côr), m. phys. test; 2. törzs; alkat; prendre du —, testesedni; fig. le pauvre —! szegény ördög! mar. le vaisseau a péri – et biens, a hajo mind egy szálig elsülyedt; cout. homme, femme de —, jobbágy; 3. fig. főrész; ruhaderék; 4. hulla; cath. – saint, szent tetem; p. c'est = , hasszorulásban $\mathbf{u}\mathbf{n}$ szenved; 5. testület, társaság; csapat; garde du –, testőrség; – de garde, őr; örtanya; 6. – de bâtiment, főépület ; fig. gyűjtemény;7.tömöttség,anyagzatosság; 8. adt. — à —, dulakodva; — pour —, egyenkint; à — perdu, vaktában.

Corpulence, f. testesség. Corpulent, e, a. testes.

Corpuscule, m. phys. paránytest.

Corradoux, m. mar. födélköz. Correct, e, (co-réc), a. szabatos; hibátlan; —ement, adv. szabatosan, hibátlanúl.

Correcteur, trice, s. feddő, dorgáló; impr. javitnok; fin. számvizsgáló.

Correctif, (co-rec-), pharm. enyhitö.

Correction (co-rek-cion), f. javitás; feddés; 2. igazítás; imp. hibaigazítás; 3. büntetés; maison de —, fegyház; 4. helyesség; phaim. enyhités.

Correctionnel, le, a. javitó; büntető; —lement, adv. büntetöleg.

Correctivement, adv. javitó-

Corrélatif, ve, a. did. viszonylagos.

Corrélation, f. did. viszonyzat; viszonylagosság.

Correspondance (co-res-), f. összehangzás; 2. megfelelés; 3. levelezés; közlekedés.

Correspondant, m. com. üzlettárs ; leveležö.

Correspondant, e, a. összhangzó ; megfelelő ; géom. hasonfektű.

Correspondre, v. n. megfelelni; megegyezni; 2. összhangzani; 3. levelezni.

Corridor (co-), m. arch. tornác, pitvar; fort. rekesz.

Corrigeant, e. a. javitó. Corriger (co-), v. a. javitni, igazítani ; fig. jóvátenni ; 2. büntetni, fenyí!eni; feddni; med. enyhiteni; p. – son plaidoyer, beljebb szedni a gyeplöt; 3. se -, v. r. megjavulni.

Corrigible, a. javitható. Corrigiole, f. bot. torzon.

Corrobo'rant, e, s. a. pharm. erősítő; er. szer; —ratif, ve, erősítő; *-ration, f. méd. erősítés; —rer, v. a. erősíteni ; fig. hitelesíteni. Corrodant, e, a. méd. maró. Corroder, v. a. maratni, föletetni.

Corroi, m. kikészíteni (bört);

hydr. agyag.

Corrompre, v. a. ir. elrontani; rothasztani; fig. megrontani; elgyöngitni; elcsábitani; megvesztegetni; litt. meghamisitani; 2. cir. elegyitni; corr. barkásitni; forg. kipörölyözni. Corrossif, ve, a. méd. maró. Corrosion, f. maratás.

Corrosiveté, f. maró erő. Corroyer (co-ro-), v. a. kikészíteni; agyagot taposni; súrolni; forrasztani. Corroyère, f. bot. ecet szömörce.

Corroyerie, f. bőrkészítés. Corroyeur, m. cserző; varga. Corrude, f. bot. vadspárga. Corrugateur, m. an. szemöld-

redîtö.

Corrugation, f. an. ráncolás. Corrupteur, trice, s. a. rontó, csábító ; hamisító ; megvesztegető.

Corruptibilité, f. romlékony-

Corruptible, a. romlékony; fig. megvesztegethető.

Corruptif, ve, a. rontó; ártalmas.

Corruption, f. romlás; enyészet; 2. rothadás; fig. romlottság; hamisítás; megvesztegetés.

Cors, m. pl. ch. bl. szarvastülök ágai.

Corsage, m. föltest; man. alkat.

Corsaire, m. kalózhajó ; 2. kalóz; fig. c'est un vrai —, valóságos embernyűző; pr. à —, — et demi, szeget szeggel.

†Corsairiser, v. a. kegyetlenkedni.

Corsé, e, a *füzött ;* drap. drap —é, vastag posztó. Corselet, m. h. n. holdacs.

Corset, m. vállfűző; 2. otthonka.

Cortège, m. kiséret. Cortéger, v. a. kisérni.

Cortical, e, kérges, kéregne $m\ddot{u}$; -queux, se, a. bot. kérges.

Coruscant, e. a, csillámló. Cornscation, f. csillámlás.

Corvéable, a. robotköteles. Corvée, f. féo. robot; fig. teher, terhes munka.

Corvéïeur, m. robotos. Corvette, f. gyorshajó.

Cory'dale, f. bot. csukóka; -daline, f. chi. likazsirdék.

Corym'be, m. bot. csomóka;

tás; -bifère, s. a. bot. csomótahozó; —biole, f. bot. farkkóró.

Cory'nète, f. ent. hangyales; karvezető; -phée, m. pártvezér.

Co'sécante, f. géom. pótvágó; -seigneur, m. úrtárs; -sinus, 'm. géom. pótkebel.

Cosmétique (koss-), s. a pharm. kendeszer; börszépítő.

Cosmique, a. astr. egyetemes; —ment, adv. egyetemesen.

*Cosmo'crate, s. a. a világuralom hive; *-cratie, f. világuralom; *-cratique, a. világuralmi ; —gonie, f. phys. teremtéstan; —gonique, a. teremtéstani; –graphe, m. világleiró; -graphie, f. világleirás; —graphique, a. *világrajz* ; —labe, m. astr. math. világmérő; —logie, f. világtan; —logique, a. világ tani; —politain, e, a. világ polgári; —polite, m. világpolgár; —politisme, m. világpolgáriság; –rama, m. világfestvény; —sophie, f. vil. bölcsesség.

Cosse, f. hüvely; 2. zöld borsó.

Cosser, v. n. et se — v. récipr. öklelni.

Cossi, m. fecskeficserelés. Cosson, eusson, m. zsizsik;

agr. szőllőriigy.

Cossu, e, a. vastaghüvelyü; fig. vagyonos; p. il en conte de bien —es, hazud mintha olvasná.

Costal, e, a. an. borda . . . ; chaire —e, bordahús.

Costalgie, f. méd. bordabaj. Costume, m. jelmez; ruha, viselet.

Costumer, v. a. jelmezelni; ruháztatni ; 2. se —, v. r. öl**t**özködni.

Costumier, m. jelmez-árus; jelmezkészítő.

Cotangente, f. géom. pótérintő.

—beux, se, a. bot. csomó- | Cote (cott), f. ügyiratszám-,

jel; 2. —mal taillée, átlag; 3. —part, hányad; 4. fin. folyamjegyzék.

Côte, f. an. borda; p. mesurer les —s à q., jól elpáholni; fig. serrer les —s à q., zaklatni; — à —, egymás mellett; — à melon, dinnyeszelet; 2. hegyoldal; 3. tengerpart; 4. t. t. bot. gerinc; boud. hurkabél.

Côté, m. oldal; être sur les
—s, betegen fekünni; it. fig.
rosz helyzetben lenni; 2.
oldalrész; fig. fam. mettre
q. à — de l'épée, eltenni
lábalul; 3. oldal; de ce —
là, ez oldalról; com. bon
—, színoldal; 4. párt; 5.
à —, adt. oldalt; mede; 6.
de —,aût.oldalvást; mettre
de —, félretenni.

Coteau, m. domb.

Côtelette, f. cuis. oldalszelet. Coter, v. a jur. számozni.

Coteraux, m. pl. portyázó; pêch. hálókötelek.

Coterie, f. zártkör.

Cothurne, m. szekernye; fig. chausser le —, szomoru játékot irni; it. pöffeszkedni.

Côtier, m. mar. parti kalauz. Côtière, f. partvidék.

†Côtièrement, adv. cout. kö-zösen.

Cotignac, m. conf. birsnyalat.

Cotillon, m. alsó szoknya; fig. aimer le —, nök után bolondulni; 2. füzértánc. Cotir, v. a. pop. törni, zúzni.

Cotisation, f. adó átlag. Cotiser, v. a. fölvenni, megbecsülni; 2. se —, v. r. bevallani, önkénytesen hozzá járulni.

Cotissure, f. ütődés, zúzás (gyümölcsön).

Coton, m. gyapot; bot. bolyh; p. il jette un vilain —, rosz hirben áll; élever dans du —, elkényesztetni. Cotonnade, f. com. karton.

Cotonnade, f. com. karton. se Cotonner, v. r. gyapad-

Cotonnerie, f. gyapotjöld; gyapotgyár.

Cotonneux, se, a. bot. bolyhos; jard. bundás.

Cotonnier, m. gyapoteserje. Cotonnière, f. bot. esikos kecskerágó.

Cotonine, f. com. vitorlavászon.

Côtoyer, v. a. haladni, menni vki oldala mellett; mar. parthosszában vitorlázni.

Cotret, m. rözseköteg; fam. il est sec comme un —, száraz mint a gereben; pop. huile de —, ütleg.

Cottage, m. nyaraló.

Cotte, f. alsószoknya; pr. donner la — verte, füben hencseregni; 2. — d'armes, katonakabát; — de mailles, páncéling; jur. — morte, szerzetes hagyománya; 3. m. icht. kurrogó kolty.

Cottée, f. orn. bukruca.

Cotteron, m. dim. alsószoknyácska.

Cottière, m. forg. vasdorong. Cotylédon, m. bot. szik; 2. köldökfű.

Cou, m. nyak; fig. se jeter au — de q., magát vkinek a nyakába varrni; se rendre la corde au —, föltétlenül megadni magát; bot. — de chameau, páfrány.

Couard, e.a. gyáva; —ement,

adv. gyáván.

Couardise, f. gyávaság. Couchage, m. drap. gyaratás; 2. mil. katona-ágynemű.

Couchant, m. nyugat; fig. le
—, az élet alkonya; 2. a. le
soleil —, lenyugvó nap; à
soleil —, naplementekor;
ch. chien —, fürjész-eb;
pv. faire le chien —, meghunyászkodni.

Couche, f. fekhely; nyoszolya; 2. lebetegedés; fausse—, kora szülés; gyermekágy; pelenka; 3. jard. melegágy; fig. réteg; t. t. arch. polc; boul. szakajtóruha; jeu. tétel; peint. alagy.

Couchée, f. hálóhely. Coucher, v. a. lefektetni; le-

vetkeztetni: 2. letenni; hajlitani; simán levarrni; aljazni; beirni; fig. —sur le côté, kiüriteni ; 3.—enjoue, célba venni; 4. leverni; 5. jeu. tenni, rakni; fam. — gros, nagyzolni; 6. v. n. lefekünni; — dans son fourreau, ruhástól alunni; 7. meghálni (valahol); — ouverte, nyitva maradni; 8. elhálni; pv.qui —e avec les chiens, se lève avec les puces, a ki szurkot forgat, megmocskolja kezét; 8. se —, v. r. lefekünni; testhez állni; pv. com. on fait son lit, on se —, ki mint vet, ugy arat; pop. allez vous—! hagyjon békével! 9. — m., lefekvés ; hálóhely ; ágyne-

Coucherie, f. iron. szerelmeskedés.

Couchette, f. pad-ágy, fekpad.

Coucheur, m. pap. sajtoló; 2.—se, s. hálótárs.

Couchis, m. arch. aljzat; 2. hajtás; 3. hydr. homok-réteg.

Couchoir, m. rel. rakókanál. Couci-couci, adt. imigyamúgy.

Coucou, m. orn. kakuk. Coucourde, f. bot. kobak.

Coude, m. an. könyök; 2. kanyarodás; 3. arch. tompa szöglet.

Coudée, f. karhossza; fig. avoir ses—s franches, szabadon mozogni.

Cou-de-pied, m. lábcsukló. Couder, v. a. hajlítni; — une manche, könyököt szabni; 2. keverni.

Coudoyer, v. a. könyökkel érinteni; 2. se —, v. r. érintkezni.

Coudran, m. kátrány.

Coudranner, v. a. riv. kátrányolni.

Coudranneur, m. kátrányoló.

Coudre, v. coudrier.

Coudre, v. a. ir. varrni; vign. kötözni; — la bouche à q.,

vkit elhallgattatni; joue coussu, beesett arc. Coudrement, m. csávázás. Coudrer, v. a. tann. csáváz-

ni.

Coudrier, m. bot. mogyorófa. [hordó. Coudroir, m. tann. csáva-Couenne (koua-ne), f. szalonnabőr; méd. bőrke.

Couenneux, se, a. méd. bőrkés.

†Couette, f. tollas-ágy.
Couillaud, m. víg cimbora.
Couille, m. himressző, pöcs.
Couillon, m. pop. tök, here.
Couin, covin, m. anc. küzdkocsi.

Coulage, m. com. csurgadék; vign. szöllőhullás.

Coulamment, adv. könnyedén, folyékonyan.

Coulant, m. fityelék; tolókarika.

Coulant, e, a. folyékony; noeud —, csokor; t. t. takácskötés; fig. un homme —, előzékeny férfiu.

Coulée, f. cal. fekvő irás; phys. olda.

Coulemelle, f. bot. méhszédítő pöfeteg; — des arbres, tapló.

Coulement, m. folyás.

Couler, v. n. folyni; 2. szivárogni; 3. kicsúszni; — à fond, elsülyedni; lehullani, leperegni, (éretlen gyümölcsröl); fig. elsurranni; 4. v. a. szivárogtatni, szürni; fig. becsusztatni; 5. elsülyeszteni; fig. elhallgattatni; — q. à fond, vkit tönkre tenni; — des jours heureux, boldog napokat élni; fond. önteni; écon. szapulni; 6. se —, v. r. elsompolyogni.

Couleur, f. szín; habit de —, színes ruha; 2. festék; 3. arcszín; szinezet; fig. látszat; irány; jeu. prendre —, emelni; fig. elhatározni magát; fam. reprendre —, ismét mutatkozni.

Couleuvre, f. siklókigyó. Couleuvré, e, a. kigyózott. Couleuvrée, f. gönye; – blanche, büdösgönye.

Coulevrin, e, a. kigyónemű. Coulevrine, f. sugárágyű; fig. être sous la — de q., valaki hatalmában lenni. Coulière, f. áttörés.

Coulis (-li), m. cuis. átszűrt húslé; bát. híg vakolat; 2. vent —, szélvonat; léghuzam.

Coulisse, f. horony; ablakfiók; — de théâtre, színfal.

Coulisseau, m. men. állás. Coulisseur, m. szélgyalu. Coulissier, m. hang folyam-

Coulissier, m. banq. folyamkém.

Couloir, m. écon. zzürő; an. epeedény; bât. rejteklép-cső; th. folyosó.

Couloire, f. szűrőkas; ép. húzóvas.

Coulombe, f. charp. oszlopfa. Coulpe, f. théo. vétek; fam. j'en dis ma —, bevallom hibámat.

Coulper, v. accuser.

Coulure, f. jard. lehullás; fond. olvasztott érc folyá-sa.

Coumarine, f. chi. zsongorvány.

Coumène, f. bot. vizi peszérc.

Coup (kou; koup), m. ütés, döfés, vágás, szúrás, lökés; lövés; mil. — de main, megrohanás; — de baguette, dobverés; —de vent, szélroham; — de dent, harapás; it. fig. vagdalózás; — de foudre, villámcsapás; 2. seb, szúrás; — d'air, orbánc; 3. (gallicis.) — de peigne, fésü-vonás; — de sifflet, fütty; — de filet, hálovetes; — de marteau, kalapácsütés; fig. il a un =, bogara van; - de partie, döntő csapás; peint. --- d'oeil, szemmérték; tonn. — de poing, csapfuró; 4. csiny ; csapás ; — d'ami, boráti szivesség ; — d'état, allamcsiny; pv. faire d'une pierre deux —s, egy csapással két legyet ütni; 5. egyszer; boire à petits—s, kortyonkint inni; 6. adt. à—sûr, mulhatlanul; tout à—, rögtön, legott; tout d'un—, egyszerre; — sur—. egymásután; à tous—s, minden pillanatban; tout— vaille! legyen tehát! à— perdu, vaktában; encore un—, mégegyszer.; pour le—, ezuttal...

Coupable, a. vétkes, büntetésre méltó; 2. m. bünös. Coupage, m. vágás, metszés. *Coupant (côu-) m. él; 2. —, e, a. éles.

Coupe, f. vágás, metszés; — des cheveux, hajnyírás; 2. szelés; vendre à la —, röfszámra eladni; 3. szabás; jeu. emelés; fig. s'il tombe jamais sous ma —, ha valaha kezem közé kerül; 4. csésze, serleg; théo. kehely; cham. kölyű.

Coupé, m. félfödelű hintó. †Coupeau, m. orom, csúcs.

Coupe'bourgeon, m. ent. rügyevő bogár; —cors, m. tyükszemkés; —gorge, m. zsiványtanya; —jarret, m. orgyilkos; —légumes, m. cuis. vágókés.

Coupellation, f. chi. kohózás.

Coupelle, f. chi. kohóca; artil. töltőkanál.

Coupeller, v. a. chi. kohózni; tisztálni.

Coupe'paille, m. écon. szecskavágó; —papier, m. papirvágó kés; simítócsont; —pâte, m. pât. cifravas....

Couper, v. a. vágni, elvágni, metszeni, körülmetszeni; — du pain, kenyeret szegni; — avec les dents, leharapni; fig. — bras et jambes à q., vkivel igaztalanul bánni; it. elcsüggeszteni; 2. átszelni; 3. vegyíteni; lait — é, vízzel vegyített tej; elzárni, elvágni (utját vkinek); — q. vkit megelőzni; 4. — la bourse à q., ellopni; fig. zsarolni; — la gorge à q.,

meggyilkolni; fig. tönkre tenni; 5. t. t. ch. — la bête, a vad elé kerülni; corr. — legrain, szőrét szedni; jeu. — les cartes, kártyát emelni; maréch. — un cheval, lovat herélni; 6. v. n, — par le plus court, a legrövidebb útat venni; fig., — court, röviden felelni; jeu. ütni; 7. se —, v. r. — au doigt, újját megvágni; manuf. megtörődni; fig. önmagának ellent mondani.

Couperet, m. vágókés. †Couperose, f. chi. — blanche, horggálic.

Couperosé, e, a. rezes.

Coupeur, m. vágó, metsző, nyiró; szabó; fig. zseb-messző.

Couple, f. pár; ch. une — de chiens, egy fűzér eb; 2. fűzér szíj; pár (hitves stb.). Coupler, v. a. ch. összefűzni; fig. egyűvé helyezni.

Couplet, m. versszak; serr. csuklopant.

Coupleter, v. a. q. versben kigúnyolni.

Couplière, f. riv. tutajgúzs. Coupoir, m. bádogmetsző olló; — de relieur, metsző deszká.

Coupole, f. bât. kúpfödél; 2. kúp; 3. lámpa-ellenző.

Coupon, m. kelme-maradék; com. banq. szelvény; th. — de loge, páholyjegy.

Coupure, f. vágás, bemetszés; litt.. kihuzás.

Coquet, m. jard. erdei baraboly.

Cour, f. arch. udvar; 2. uralkodó lakása; udvar; homme de —, udvaronc; 3. esprit de —, udvari szellem; p. c'est la — de roi Pétaud, zűrzavar; 4. tisztelgés, udvarlás; 5. törvényszék; — d'assises, esküdtszék.

Courable, a. ch. vadászható. Courage, m. bátorság; — civil, férfiasság; 2. buzgalom; il a vaincu son —, leküzdé szenvedélyét; 3. keményszivűség; 4.i. rajta! Courageusement, adv. bátran.

Courageux, se, a. bátor.

Courailler, v. n. pop. barangolni; it. gyanus helyekre járni.

Couramment, adv. folyéko-

nyan.

Courant, m. folyam; fig. le
— du marché, folyóár;
com. folyó idő; mettre q.
au —, tudósitani (vkit); le
— du monde, a világrendje; mar. ár; phys. — électrique, villanyfolyam; —
d'air, léghuzam; 2. tout —,
adt. könnyű szerrel; 3. —,
e, a. folyó; fig. forgó, kelendő; com. compte —, folyó számla.

Courante, f. call. folyoirás;

2. pop. némethas.

Courbable, a. hajlitható. Courbage, m. did. hajlitás, görbítés.

Courbater, e, a. zihálós.
Courbature, f. zihálás, keh;
fig. merevség; —er, v. a.
merevséget okozni; 2. se —,
v. r. meymerevedni.

Courbe, a. görbe, Kajlott; 2. f. géom. görbe vonal; vét. inpók.

Courbement, m. p. u. görbîtés; görbeség.

*Courbément, adv. görbén. Courber, v. a. görbíteni; görbeszteni; jard. hajlítani; 2. v. n. görnyedni; 3. se —, v. r. görbülni; fig. megadni magát.

Courbette, f. man. ivszökés; fig. il fait des —s, bókol-

gat.

Courbetter, v. n. man. ivszökéseket tenni.

Courbotte, f. forg. kankar. Courbure, f. görbület.

Courcailler, v. n. h. n. pity-palatuolni.

Courcaillet, m. h. n. pitypalatyolás; 2. fürjsip.

Courcèle, —elle, f. kertecske, udvarka.

Courcet, m. jard. kertészkés.

leküzdé szenvedélyét; 3. Courette, f. udvarocska. keményszivűség; 4.i. rajta! Coureur, m. futó; 2. kóbor-

ló; — des filles, kurafi; 3. kengyelfutó; man. versenyló; orn. bibic; ent. futonc.

Couveuse, f. kószaszajha. Courge, f. bot. tök; — de pélérin, lopótök; bât. füst-

fogó; écon. pózna. Courgée, f. vign. fölfutó

szőlő.

Courir, v. n. ir. futni, szaladni; 2. sietni; — après des fantômes, agyrémeket hajhászni; 3. megrohanni; 4. barangolni, kóborogni; 5. faire —, terjeszteni; 6. forgásban, forgalomban lenni; 7. folyni, elfolyni; 8. vitorlázni, evezni; 9. v. a. — la poste, postán utazni; — le cerf, szarvast hajtani; fig. kockáztatni. Courlis, courlieu, m. orn. —

Courlis, courlieu, m. orn. — commun, póling; le petit —, csőszalonka.

Couroir, m. versenytér.

Couronne, f. korona; — de fleurs, virágkoszorú; — de rayons, fénysugár; — de gloire, dicsőség; h. eccl. — cléricale, pilis; 2. uralkodás; hatalom; discours de la —, trónbeszéd; 3. arch. — d'une corniche, párta; — impériale, császna; charp. — d'un pieu, karófej; com. koronás tallér; fort. ouvrage à —, oromgát.

Couronnement, m. koronázás; arch. tetőzés; koszorúzat; fig. tökély.

Couronner, v. a. koronázni; koszorúzni; fig. megjutal-mazni; p. la fin couronne l'oeuvre, végén csattan az ostor; körülfoglalni; teljesíteni; 2. se —, v. r. magát megkoronázni; fig. diszíteni.

Couronnure, f. ch. lombar-szarv.

†Courre, v. a. ir. ch. hajtani; chasse à —, hajtóvadászat. Courre, f. ch. dögkunyhó.

Courrier (kou-rié), m. futár; levélposta; fig. — de malheur, szerencsétlenség hírnöke; orn. vörösláb; egyházi tiszttartó.

Courière (cou-), f. poét. hold. Courroi, m. teint. henger.

Courroie (cou-), f. szíj; allonger la —, elbeszélést költött dolgokkal fölcicomázni; fig. serrer la — à q., vkit rövidebb pórázra fogni.

Courroucer (cou-), v. a. boszantani, megharagitni; fig. la mer est —ée, a tenger háborog; 2. se —, v. r. haragudni, boszankodni.

Courroux (cou-), m. harag, elfojtott düh; fig. flots en —, dühöngő hullámok.

Courroyer (cou-), v. a. teint. kifesziteni.

Cours (coûr), m. folyás; le
— de ventre, hasmenés;
fig. folyamat; fordulat;
arch. sétány; astr. pálya;
com. kelet; forgalom; fig.
cette chanson eut —, e
dalt fölkapták; donner —,
elszállitani; le — du marché,piaciár; — du change,
váltófolyam; écol. tanfolyam; it. fölolvasás.

Course, f. futás, szaladás; — des chevaux, lófuttatás; fig. járat, menet; életpálya; guerr. portyázás.

Coursier, m. versenyló; hydr. malomárok.

Coursière, f. mar. bürü; gyaloghid; arch. moztér. Coursoire, f. tyük-udvar.

Courson, crochet, m. jard. hajtás.

Court, e, a. rövid; fam. kevés, elégtelen; faire la —e
échelle, egymás hátára
mászni; fig. faire à q. la
—, valakinek segéd kezet
nyujtani; 2. alacsony;
fig. korlátolt; 3. — adv.
röviden; hirtelen; demeurer —, megakadni.

Courtage, m. com. alkuszság; al. díj.

Courtaille, f. épingl. hulladék réz.

Courtaud, e, s. a. vaskos, zömök; pop. boltoslegény; chien —, vágott fülű, kur-

ta farkú eb; p. frotter q. en chien —, megnadrá-golni.

Courtauder, v. a. kurtitni (lófarkát).

Court bâton, m. mar. bókony; p. tirer au =, akadékoskodni; — bouillon, m. cuis. mártalék; — bouton,m. járomszeg; — caillé, m. bot. rozsnok.

Courte'botte, f. g. p. pöttön;
—haleine, f. szük mellű.

Courtement, adv. röviden. Courte'pointe, f. tüzdelt paplan; — pointier, m. paplanos.

Courter, v. a. et n. com. alkuszkodni.

Courtie, courtil, m. agr. kenderföld; sövénynyel keritett kert.

Courtier, m. com. alkusz; — de mariage, házasságszer-ző; — marron, zugal-kusz.

Courtillière, v. taupe-grillon.

Courtine, f. ágyelőző; fort. középsánc; arch. közép épület.

Courtis, m. zöldkert, konyhakert.

Courtisan, m. udvaronc; fig. udvarló; szolgalélek.

Courtisanne, f. uri kéjhölgy. Courtiser, v. a. udvarolni, szépelegni.

Court'jointé, e, a. vét. rövidcsülkű; —mancher, v. a. bouch. kipeckezni.

Courtois, e, (oâ, —se), a. udvarias, nyájas; —ement, adv. udvariasan.

Courtoisie, f. udvariasság. Courton, m. écon. rövid kender.

Couru, e, a. üldözött, hajtott; fig. il est —, kedvelt.

Cous, m. fenkő.

Couseuse, f. vel. füzönö.

Cousin, m. ent. tipoly.

Cousin, e, s. unokavér; fig. si vous faites telle chose nous ne serons pas —s, ha igy viseli magát, nem leszünk jó barátok; bot. bojtorján.

Cousinage, m. atyafiság; 2. barátság.

Cousiner, v. a. rokonnak nevezni; 2. v. n. rokonoknál élősködni; p. elles ne cousinent pas ensemble, nem férnek meg.

Cousinière, f. szúnyogháló; 2. rokonság.

Cousinisme, v. népotisme.

Cousoir, m. rel. fűzőszekrény.

Coussin (-cein), m. párna. Coussinet, m. párnácska

Coussinet, m. párnácska; arch. duzadék.

Cousson, m. inggomb. Cousu, e, a. varrott; v.

Coût, m. prat. költség.

coudre.

Coûtant, a. prix —, vételár.

Couteau, m. kés; fig. mettre
— sur table, enni adni;
jouer des —x, verekedni;
p. se couper de son —, ön
magának ellent mondani;
c'est un — de tripière,
kétszínű ember; 2. — de
chasse, vadászkés.

Coutelas, m. széles, rövid kard.

Coutelier, m. késmíves, késes.

†Coutelière, f. késtok.

Coutellerie, f. késmivesség; késes árú.

Coûter, v. n. kerülni (pénzbe); 2. költséget-, fáradtságot okozni; fig. l'argent ne lui —e guère, kevésre becsüli a pénzt.

Couteux, se, a. költséges. Coutier, im. sávolytakács, Coutil (-ti), m. csinvat.

†Coutillade, m. vágás, szúrás.

†Coutille, f. háromélü kard. *Coutre, m. agr. ekevas; †egyházfi.

Coutrier, m. agr. forgatóeke. †Coutumat, m. adóhívatal.

Coutume, f. szokás; de —, adt. szokás szerint; p. une fois n'est pas —, egyszer nem a világ; 2. hagyomány; jur. szokásjog.

Coutumier, m. tartományi jog; 2. —, ère, a. szokásos,

hagyományos; —èrement. adv. szokásosan.

Couture, f. varrat; forradás, sebhely; 2. varrás; fig. battre l'ennemie, à plate —, az ellent tönkre verni.

Couturé, e, a. beavatott; habit —, foltozott ruha; fig. sebhelyes; himlöhelyes.

Couturer, v. a. bevarrni; la petite vérole —e le visage, a himlő rifolja az arcot.

Couturier, m. varró; an. szabó izom.

Couturière, f. varrónő.

Couvain, m. méhivadék; — de punaises, *poloska*fészek.

Couvaison, couvage, m. agr. költés v. fészkelés ideje.

Couvée, f. kotlás, költés; ivadék; fig. ord. m. fajzat, család.

Couvent (-van), m. zárda; 2. iron. bordélyház.

Couver, v. a. költeni, kikölteni; kotlani; fig. — q. des yeux, szerelmes szemet vetni (vkire); 2. koholni; 3. v. n. lappangva tenyészteni; fig. c'est un feu qui —e sous la cendre, hamu alatt lappangó parázs; 4. se —, v. r. rejtekben tenyészni.

Couvercle, m. födő, födél; p. il n'y a si méchant pot qui ne trouve son —, a vak is talál néha egy garast.

Couversau, m. charp. padlódeszka.

Couvert, m. asztalteríték ; 2. evőeszköz; 3. árnyas hely; it. hajlék; 4. levélboriték; 5. à —, adt. rejtve, födél alatt; fig. biztonságban; com. être à —, biztositva lenni; sous, par -, mellékelve; - blanc, üres boriték.

Couvert, e, v. couvrir.

Couverte, f. maz; 2. pop. takaró; pop. keret; mar. födél.

†Couvertement, adv. titokban, alattomban.

Couverture, f. takaró, boriték; födél; tető; 2. – de lit, ágytakaró; 3. – de chariot, kocsifödél; fig. ürügy; com. biztosíték.

Couverturier, m. paplanos. Couveuse, f. kotlóstyúk; 2. költő kemence.

Couvi, a. kotlott.

Couvre'chef, m. fejtakaró; fam. föveg; chir. homlokszoritó; — face, f. fort. bástyavéd; — feu, m. zsaratfödő; 2. szüncsöngetyű. 3. puskagóc; — pied, m. lábtakaró; — plat, m.üvegharang; — poules, m.tyúkülő.

Couvreur, m. házfedő, zsindelyező; — en ardoise, palafedő.

Couvreuse, f. — de chaises.

székfonónő.

Couvrir, v. a. ir. födni, befödni, betakarni, beboritani; p.servir q.à plats couverts, vkinek titkon kárt okozni; e. f. — de fange, beiszapolni; 2. disziteni; 3. ellepni; 4. öltöztetni; fig. — q. de honte, gyalázattal elhalmozni; 5. fig. eltitkolni, elrejteni; paroles couvertes, kétértelmű szavak: guerr. oltalmazni; com. vin couvert, sötét vörösbor; 6. t. t. man. sárhitní; prat. túligérni; 7. se —, v. r. *beburkolózni* ; se de son épée, magát karddal védeni; fig. — de gloire, dicsőséggel elhalmozni; se —. kalapját föltenni ; se d'un sac mouillé, kopasz mentséget előadni; le ciel se —e, az ég borul; fig. l'horizon se —e, a remény csökken.

Covendeur, m. eladótárs.

Coxal, e, a. an. os —, csipőcsont; —gie, f. tomporsenyv.

Coyau (coïau), m. charp. kozatfa. rogfa. Coyer (coïé), m. charp. fara-Crabe, m. ollótlan rák.

Crabotage, m. ard. palafejtés megkezdése.

Crac (crak), m. recscsenés, ropogás, durranás; 2. i. fam. puf neki!

Crachat, m. köpés, turha; 2. pop. rendcsillag.

Crachement, m. köpés, — de sang, vérköpés.

Cracher, v. a. köpni; — le sang, vért hányni ; p. c'est son père —é, szakasztott az apja; — des injures. szidalmazni; — du latin, szórni a latin kifejezéseket; 2. (sans rég.) — sur q., vkit leköpni; — contre le ciel, Istent káromolni; – au bassin, *pénzzel já*rulni vhez.

Cracheur, m. köpködő. Crachoir, m. pökdöce, köp-

Crachotement, m. köpdösés. Crachoter, v. n. köpködni, köpdösni.

Cra-cra, m. bot. medveszőlő. Craffe, f. expl. föld-, kö-

Craie, f. miner. kréta; 2. mil. katonaszállásolási jel a ház falán.

Craillement, crailler, v. croassement, croasser.

Craindre, v. a. ir. félni; il craint d'être découvert, attól tart hogy fölfedezik; 2. (sans rég.) je crains pour lui, aggódom miatta; 3. tisztelni; il craint sa mère, tiszteli anyját.

Crainte, f. félelem; aggodalom; théo. — filiale, gyermeki tisztelet ; 2. – de, de -- de, de --que, conj. aggodalomból; attól tartva..

Craintif, ve, a. félénk, tartózkodó, aggodalmas.

Craintivement, adv. félénken, aggódva.

Cram, m. jard. retek.

Crambé, m. bot. parti szüncor. Crambus (-buce), m. ent. cin-

Cramoisi, m. karmazsin; 2. -, e, a. k. színű; pv. rimer en —, rosz rimeket irni; fig. fam. devenir tout —, elpirulni. _ [körte.

Cramoisière, f. jard. piros

Crampe, f. méd. görcs; mar. csákány.

se Crampiller, v. r. fil. öszszekuszálódni.

Crampon, m. kapocs; mar. v. crampe; maréch. somszeg; serr. zárszem; bot. szigony.

Cramponner, v. a. kapcsolni, eszkábolni; fam. il a l'ame —ée dans le corps, szívós élete van ; 2. 80 —, v. r. kapaszkodni.

Cramponnet, m. kis kapocs. Cran, m. horony; imp. betürovátk.

Crâne, m. an. koponya; 2. fam. 'szeleburdi; faire - le —, kérkedni.

†Cranequin, m. ijnok.

†Cranequinier, m. *ijász*. Crânerie, f. szeleburdiság; kérkedékenység.

Craniche, m. bot. kakukfoszlár.

Crânien, ne, a. an. koponya. . Crâno'graphe, m. koponyaleiro; —graphie, m. koponyaleirás; —logie, f. k. tan; —logue, m. koponyász; —mancie, f. koponya-jóslás; --mancien, ne, s. k. $j\delta s$; —métrie, f. k. mérés; —scopie, f. k. fürkészet.

Cranquillier, m. bot. búbos lonc.

Cranson, m. bot. — officinal, kalácstorma; — rustique, vad torma.

Crapaud, m. varangyék; fig. c'est un vilain —, förtelmes ember; avaler un -, reményt veszteni; -volant, h. n. tarka hasú varangy ; — ailé, conch. forgonc; maréch. tályog.

Crapaudaille, f. manuf. fökötő-fátyol.

Crapaudière, f. békafészek. Crapaudine, f. varangykö; bot. bibetyü; icht. farkashal; maréch. patacsorba. Crapelet, m. kisbéka.

Crapon. f. horl. nagyoló ráspoly.

- Crapoussin, m. fam. pöttön. Crapule, f. pop. dözsölés.

Crapuler, v. n. pop. dőzsől-

Crapuleusement, adv. kicsapongva.

Crapuleux, se, a. kicsapongo, dőzsölő.

Craque, f. pop. hazugság. Craquelin, m. perec; 2. v. craquelot (1.)

Craquelot, m. pêch. füstölt hering; 2. botrog.

Craquelotière, f. pêch. füstölt hering készítő.

Craquement, m. recsegés; — des doigts, *újjropogta*tás; — de dents, fogcsikorgatás.

Craquer, v. n. ropogni; faire — ses doigts, újjait ropogtatni; pop. hazudozni.

Craquerie, f. pop. hazudozás, széltolás.

Craquètement, m. fogcsikorgás.

Craqueter, v. n. nyikorogni, csikorogni, sustorogni; ch. la cigogne craquète, a gδlya kelepel.

Craquetis, v. craquement. Craqueur, se, s. pop. széltoló; hazudozó.

Crase, f. gr. hangegyítés. Crasse, f. iszok; peint. salak; fig. — de l'école, tudákkórság; 2. aljas szár-, mazás; 3. —s, pl. vajsalak; 4. —, a. f. nyirkos fig. dur-

Crassement, m. bepiszkolás. Crasser, v. a. bepiszkitni; se —, v. r. bepiszkúlni.

Crasseux, se, a. piszkos; 2. —s, cafra; fig. zsugori.

Crassule, f. bot. pozsga. Crassulées, crassulacées, f. pl. bot. kövérfélék.

Cratère, m. anc. ivócsésze; 2. tüzhányó hegy katlana.

Craticulation, f. dess. berostélyozás.

Craticule, f. dess. peint. rostély.

Craticuleé, v. a. dess. rostélyozni.

Cravache, f. man. lovagkorbács.

Cravan, f. orn. örvös lúd.

Cravate, f. nyakravaló; mil. zászlószalag.

*Cravater, v. n. nyakravalót kötni.

Cravatier, m. nyakravalókészítő.

Crayeux, se, a. krétás.

Crayon, m. $rajz\delta n$; — de pastel, szinkréta ; 2. irónnal rajzolt arckép; 3. váz-

Crayonner, v. a. rajzolni; it. fig.; 2. vázolní.

Crayonneur, m. rajzoló; 2. kontár festész.

Crayonneux, se, a. krétanemű.

Créance, f. hit; hitelesség; 2. dipl. titkos megbizas; 3. com. követelés; ch. chien de bonne —, jól idomstott eb.

†Créancer, v. a. esküvel fogadni, kezeselni, igérni. Créancier, ère, s. hitelező.

Créanter, v. créancer. Créat, m. man. al-idomász. Créateur, m. teremtő, alkoto; 2. —, trice, a. teremto;

fig. leleményes. Création, f. teremtés; 2. ala-

Créature, f. teremtmény; 2. lény; fam. szajha; 3. kegyenc.

Crécelle, f. kereplő; 2. —, quercerelle, orn. vércse. Crèche, f. jászol; hydr.

.zabló.

pitás, fölállitás.

Crédence, f. csemegetár; 2. cath. oltár melletti kis asztal.

†Crédencier, m. konyhames-

Crédibilité, f. théo. hiteles-

Crédit, m. com. hitel; 2. követel (ellentétese: tartozik); 3. à —, adt. hitelbe; hiába, hasztalanul; 3. tekintély, befolyás.

Créditer, v. a. com. hitelezni.

Créditeur, v. créancier.

Crédo, m. rélig. hiszekegy. Crédule, hiszékeny: 8. -ment, adv. hiszékenyen. Créer, v. a. teremteni, alkotni; 2. fölállítani; kinevezni; 3. föltalálni.

Crémaillère, f. cuis. kazanhorog.

Crémaillon, m. cuis. kis kazánhorog.

Crémant, a. m. com. pezsgo. Crême, f. écon. tejföl; 2. lé; — d'orge, árpalé; fig.. föle, java; com. — de tartre, borkösav.

Crément, m. gr. származéki szótag.

Crêmer, v. n. écon. fölösödni, fölét föladni.

Crêmeux, se, a. tejfölös.

Crémier, ère, s. tejfölarus. Crenau, m. putraszékcső.

Créné, e, a. imp. metszett. Créneau, m. fort. lörés; mil. —x, hézagok.

Crénelage, m. mon. szél, karima ; szélezés.

Créneler, v. a. lőrésekkel ellátni; rovátkolni; mon. karimázni; bot. —é, e, csipkés.

Crénelure, f. kicsipkézett munka; à —, en —, kicsipkézve.

Créner, v. a. fond. de car. szélezni.

Crénerie, f. fond. de car. alámetszés ; 2. gerinc.

Crépage, m. manuf. fodoritás.

Crêpe, m. mod. fátyolszövet; 2. f. cuis. fodros teszta.

Crêper, v. a. manuf. fodrozni; perr. fodoritni; 2. se —, v. r. göndörödni.

Crépi, m. maç. vakolat.

Crépin, m. pop. porter son saint —, mindenét magával hordani.

Crépir, v. a. maç. bevakolni; tonn. barkázni.

Crépis, m. bot. aszász.

Crépissure, f. bodros vako-

Crépitation, f. sustorgás, sercegés; méd. lihegés, zihá-

Crépotaille, v. Crapaudaille. Crepon, m. com. fátyolsző-

Crépu, e, a. bodros, göndör... Crevasser v. a. fölhasitni;

Crépusculaire, a. phys. szürkülő, homályos.

Crépuscule, m. phys. szürkület, esthajnal.

Cresse, f. bot. fodorka.

Cresserelle, v. crécelle (2.). Cresson, m. bot. zsázsa; de fontaine, vizi torma;

- des jardins, torma-saláta.

Cressonnière, f. agr. zsázsatermöhely; 2. zsázsa árus nő.

Crétace, e, a. krétás.

Crête, f. taraj; 2. bóbita; bot. — de coq, tetüfü; géo. hegygerinc; fig. fam. lever la —, pöffeszkedni; baisser la —, meghunyászkodni.

Crêté, e, a. tarajos.

Crêteler, crateler, v. n. kodácsolni; v. a. tond. szele-

Crételle, f. bot. cincor.

Crétin, m. hülye.

Crétinisme, m. hülyeség. Crétonnier, m. töpörtő-árus.

Crétons, pl. töpörtő; chaud. faggyúsalak.

Creusage. m. grav. kivájás. Creusement, m. ásás.

Creuser, v. a. kivájni; — un puits, kutat ásni; fig. son tombeau, halálát siettetni; 2. (sans rég.) expl. — un puits, aknát mélyeszteni; fig. kutatni; 3. se —, v. r. homorodni; fig. se — le cerveau, fejét törni (vmin).

Creuset, m. chi. olvasztó tégely; fig. mettre au —, próbára tenni.

Creusiste, m. tégelygyáros. Creusoir, m. luth. homorito.

Creux, m. üreg, verem; — de la main, marok; pop. mélyhang; fond. öntő minta.

Creux, se, a. *uros*, *ureges*; fig. álmadozó; töprengő; 2. mély; beesett.

Crevaille, f. pop. evés-ivás, vendégeskedés.

Crevasse, f. hasadék, repeděk ; grav. vájolat.

repeszteni; 2. se —, v. r. hasadni, repedni.

Crevé, e, s. gros —, grosse —e, pop. potrohos.

Crève'chassis, m. orn. barátcinege; — chien, m. bot. fekete csucsor; —coeur, m. fam. szívfájdalom.

Crever, v. a. repeszteni, szétpattantani: — un oeil à q., szemét kiütni (vkinek); it. kiszúrni; 2. pop. megterhelni, túlterhelni ; 3. √. n. repedni, hasadni; l'orage crèvera bientot, a vihar nem sokára kitör; fam. megpukkadni; elveszni ; pop. megdögleni.

Cri, m. kiáltás ; jeter un –, fölkiáltani; 2. guerr. d'armes, tábori jelszó; 3. — public, hirdetés, kikiáltás; fig. közvélemény.

Crialler, v. n. fam. zsémbelődni.

Criallerie, f. fam. zsémbeskedés ; kiabálás.

Crialleur, se, s. *kiabáló*, zsémbeskedő.

Criant, e, a. *égbekiáltó*.

Criard, e, s. a. kiabáló, lármázó; zsémbelő, civakodó; peint. kirivó; écon. dettes —es, csip-csup-adóság. Criarder, v. n. folyvást civa-

kodni, kiabálni. Criblage, m. agr. *rostálás.*

Crible, m. rosta, szita. †Criblement, v. criblage.

Cribler, v. a. szitálni, rostálni; fig. il est —é de dettes, fillig adós.

Cribleur, m. szitáló, rostáló. Cribleux, a. m. an. lyukas; os —, rostacsont.

Criblier, m. *szitás*.

Cribration, criblation, f. chi. megszitálni, megrostálni.

Cribriforme, a. bot. szitaalakú; an. v. cribleux.

Cric (cri), m. szekéremelő. Cric-crac (krik-krak), recscsenés, ropogás.

Cricri, m. ent. házitücsök. Crier, v. n. kiáltani; les boyaux lui crient, korog a hasa; fig. nyikorogni; ch.

csaholni; 2. kiabálni; 3.

panaszkodni; 4. civakodni, zsémbelődni; 5. szólítani; 6. v. a. kihiresztelni; - qch. à q., vkit folyvást figyelmeztetni vmivel; 7. kikiáltani; pal. hirdetni.

Crierie, f. fam. kiáltás, lárma, zaj.

Crieur, se, s. lármázó, kikiáltó, hirdető.

Crime, m. blintény, blin; 2. faire un — à q. de qch., bünül fölróni; dév. vétek.

Criminaliser, v. a. une affaire, pal. polgári ügyet bünügygyé tenni; 2. fig. bünként tekinteni.

Criminaliste, m. büntörvény-

Criminalité, f. büntény; büntettesség.

Crimination, f. bünyád. Criminatoire, a. bünvádi.

Criminel, le, a. bänös, büntetendő; pal. büntető, fenyítő; 2. gonosztevő; bűnös, büntettes; fig. aller d'abord au —, mindent roszra magyarázni; —lement, adv. bünösen; fenyítöleg.

Crin, m. szőr, lószőr; faire le —, sörényt nyirni; fam. ils se sont pris au —, hajba kaptak.

Crin-crin, m. *rosz hegedű*. Crin-de-cheval, m. bot. lókö-

Crinier, m. lószőrkészítő. Crinière, f. sörény; fig. borzas haj.

Crinole, f. bot. fehér nárcis. Crinoline, f. com. lószőrszövet : mod. dúzos alsószoknya.

Crinon, v. dragonneau. Cripart, m. orn. favágó kurukuru.

Crique, f. mar. kis öböl; guerr. keresztárok.

Criquer, v. n. a. craquer; 2. ch. bakogni.

Crise, f. méd. válság; fig. viszonyság.

Criser, v. claqueter.

Crispation, f. összezsugorodás; méd. összehuzódás; fig. sa lenteur me donne metlenné tesz.

Crisper, v. a. összezsugoritni; fig. türelmetlenné tenni; 2. se —, v. r. összezsugo-

Crissement, m. fogcsikorga-

Crisser, v. n. csikomogni. Crissure, f. tréfil. redő;

Cristal, m. miner. jegőc, jegec ; 2. jegecüveg.

Cristal'lerie, f. jegecgyártás; —lier, m. grav. j. metsző; j. gyűjtemény; —lière, f. expl. j. bánya; —talin, e, a. jegeces; tiszta; bot. la riccie = e, jégvirág; —line, f. path. jegechártya; —lisation, f. chi. jegesztés; minér. jegedés; —liser, v. a. jegecesiteni; 2. se = v. r. jegecesedni; —lisoir, m. jegecesítő edény; —lographie, f. jegectan; —loïde, v. cristalline.

Crit, m. tör.

Crithe, m. arpa (szemen). Criterium (—ome), m. did. ismérv.

Critiquable, a. hibás, feddel-

Critique, m. biráló, műbiráló; 2. a. itészeti, birálati; fig. becsmérlő, gáncsolódó; méd. válságos; jour —, tisztulás napja; moment —, döntő pillanat; 3. f. birálat, műbirálat; 2. gáncsolódás.

Cirtiquer, v. a. gáncsolni, birálni; 2. v. n. il —e sur tout, mindent ocsárol.

Critiqueur, m. gáncsoskodó. Croassement, m. károgás; it.

Croasser, v. n. károgni; it.

Croc $(kr\delta)$, m. horog; fig. mettre qch. au —, fölhagyni vmivel; - de batelier, csáklya; — de basse-cour, ganajgamó; expl. kovabánya; fig. fam. csaló; 2. — (krok) fam. ropp!

Croc-en-jambe (krok-), m. fig. alnok csiny.

des —s, lassusága türel- | Croche, a. p. u. görbe, görbült; 2. f. mus. nyolcad (hangjegy); double —. tizenhatod; forg. orros fogó.

Crocher, v. a. mus. farkaz-

ni (hangjegyeket).

Crochet, m. horog, kampó; fig. être sur les —s de q., más rovására költeni; t.t. csapó mérleg; men. — d'établi, szoritó szeg; serr. nyitovas; tond. nyiro horog

Crochetage, m.—d'une porte, ajtonyitás lakatos által; com. droit de —, hordár-

jog ; it. h. *díj* .

Crocheter, v. a. ajtot nyitni nyito vassal tolvaj altal; 2. se —, v. r. durva módra verekedni.

Crocheteur, m. hordár, teherhordó; fig. santé de -, ép egészség; c'est un -, durva ember; 2. - des portes, tolvaj.

Crochetier, m. horogmives. Crocheton, m. horgacs.

Crochetoral, e, a. pop. neveletlen, durva.

Crochu, e, a. görbe; bot. horgas.

Crochuer, v. a. card. meggörbiteni.

Crocodil, m. h. n. gyil. Crocus (-ku-ce), v. safran.

Croire, v. a. irr. hinni, hitelt adni; fam. si vous ne le croyez pas, allez — y voir, ha nem hiszi hagyja abba ; 2. vélni; szándékozni; 3. meghinni; bizni; 4. v. n. hinni; je crois en Dieu, hiszek egy Istenben; 5. se —, v. r. vélni (magát).

Croisade, f. keresztes háború. Croisé, m. keresztes vitéz.

Croisée, f. ablak; 2. ablakkereszt.

Croisement, m. p. u. kasolás; écon. vegyités; manuf. sodrás.

Croiser, v. a. keresztbe tenni; fig. — les bras, henyélni; bande -ée, keresztkötés; chemin —é, keresztűt; mil. - les baïonnettes,

szuronyt szegezni; fig. — q., utban állni; akadályozni (vkit); 2. átmenni; — un pont, hid alatt elmenni; 3. kitörülni; jur. kereszttel jelölni ; 4. v. n. megboritni; mar. cirkálni; 5. se —, v. r. keresztbe vágni, találkozni (egymással).

Croiserie, f. van. keresztfonadék.

Croisette, f. bot. aggofü; escr. vitör; bl. keresztecs-

Croiseur, m. mar. cirkáló

†Croisie, f. kereszt; 2. –é, e. a. keresztalaku.

Croisière, f. mar. cirkálás: 2. cirkálás tája.

Croisillon, m. keresztfa, átfa; men. —s, ablakkeresztfa.

Croissance, f. növés.

Croissant, m. astr. holdszaru; fig. poét. török birodalom; jard. kertészolló; —, e, a. növekedő.

Croît, m. marhanövedék.

Croître, v. n. irr. nöni; p. mauvaise herbe croît touj., ebcsont összeforr; fig. tenyészni, virágzani; szaporodni, gyarapodni; 3. áradni; telni; hosszabodni; 4. növekedni, nöni; 5. v. a. poét. nagyobbitni; szaporitni.

Croix, f. kereszt; fig. keresztény vallás; baj, szenvedés; faire la —, keresztet vetni; bot. — de Jérusalem, csillag-mécsvirág; litt. la de par Dieu, abc-és könyv; fig. nous renvoit-on à la — de par Dieu? ujra kezdetik velünk? mon. képlap, v. pile.

Croler, v. n. fauc. kurranni. Cron, m. mar. csigaföveny; 2. —, crone, mar. emelő csiga; pêch. szurdok.

Croquade, f. peint. vázlat. Croquant, m. gézengúz; 2. —, e, a. ropogδ (fog alatt); ropogós.

Croque'abeilles, m. orn. barátcinege; — au-sel, adt.

manger qch. à la =, csupán soval behintve enni; pop. il vous mangerait à la —, szőröstül bőröstül megenné önt; — lardon, m. fam. tányérnyaló; — mitaine, m. mumus; — mort, m. halottvivő; — noisette, m. magyorótörő; z. mogyorópölyű; – note, m. mus. hangjegyfaló.

Croquer, v. n. ropogni, porcogni; 2. v. a. ropogtatni, porcogtatni; p. — le marmot, bámészkodni; vous n'en croquerez que d'une dent, attol ugyan el nem vásik a foga; 3. peint. vázolni.

Croquet, m. pat. ropogós mézes kalács; 2. -te, f. cuis. tojás kolbász.

Croqueur, m. nyalánk, kaj-

Croquignole, f. fricska; cuis. ropogóskalács.

Croquignoler, v. a. fricskáz-

Croquis, m. peint. vázlat. Crosse, f. cath. püspökpálca:

arq. puskaagy.

Crosser, v. a. · megvetöleg bánni vkivel; 2. se —, v. r. pop. dulakodni, verekedni.

Crosette, f. agr. hajtás; arch. kiöblítés.

Crotalaire, f. bot. himorja. Crotale, m. csörgetyű; 2. h. n. csörgő kigyó.

Croton, m. bot. kacskaring. Crotte, f. sár; p. les chiens ont mangé la —, a fagy fölszárította a sarat; fig. et pop. tomber dans la —, nyomorba jutni; 2. ganéj; — de souris, *egérszar* ; 3. t. t. fürtös gyapju.

Crotter, v. a. besározni ; habit —ė, sarosruha; 2. se —, v. r. bemocskolódni. Crottin, m. maréch. lóganaj;

écon. juhganéj.

Crotu, e, a. pop. ripacsos. Croulant, e, a. düledező. Croulement, m. bedülés.

Crouler, v. n. bedülni; süppedni; fig. tönkre menni; mar. — un bâtiment, hajót vízre ereszteni.

Croulier, ère, a. süppedő. Croup (-pe), m. méd. torok-

gyik.

Croupade, f. man. ugrás. Croupe, f. far; fig. il est chatouilleux sur la —, nem érti a tréfát ; 2. hegyorom; com. jutalék.

Croupetons, à —, adt. guggolva.

Croupier, m. jeu. banksegéd; 2. com. titkos társ.

Croupière, f. sell. farszij; p. tailler des — à q., terhére lenni (vkinek); mar. -, croupiat, farkötél; nv.

Croupion, m. farcsont; 2. farcsika.

Croupir, v. n. poshadni 2. piszokban fetrengeni.

Croupissant, e. a. álló, poshadó.

Croupissement, m. méd. poshadás.

Croupon, m. tann. kikészített talpbör.

Crousille, f. pêch. hálózat. Croustille, f. fam. kenyérhéjacska.

Croustiller, v. n. ivásközben kenyérhéjat enni.

Croustilleusement, adv. bohókásan.

Croustilleux, se, a. bohókás, furcsa; 2. contes —, trágár beszéd.

Croûte, f. kenyérhéj; p. ne manger que des —s, szüken élni; pop. casser la – avec q., egy tálból enni vkivel; 2. kéreg; méd. var; koszmó, ótvar; peint. mázolás.

se Croûter, v. r. ótvarossá-, kérgessé lenni.

Croûtelette, v. croustille. Croûtier, crouton, m. peint.

mázoló. Croûton, v. croustille.

Croyable, a. hiheto; 2. hiteles.

Croyance, f. vélemény, benső meggyőződés; donner — à q. hitelt adni vkinek; 2. hit.

Croyant, e, s. relig. hivő.
Crû, m. termőföld; it. termés;
fig. cela est de votre —,
az ön agyából eredt; 2. növés, hajtás; 3. v. croître
(4); 4. ch. fogolyfészek.

Cru, e, a. nyers; com. kidolgozatlan; méd. excréments —s, emésztetlen ürülék; peint. couleur —e, rikitó szín: fig. durva, goromba, kiméletlen; 2. à —, adt. monter un cheval à —, szörén lovagolni. Cruauté, f. kegyetlenség; keményszívűség; 2. kegyetlen tett; 3. mostohaság;

4. p. u. kellemetlenség. Cruchade, f. cuis. kukoricakása.

Cruche, f. écon. korsó; — à l'huile, olajos korsó; — d'huile, egy korsó olaj; p. tant va la — à l'eau qu' à la fin elle se casse, addig jár a korsó a kútra, míg nyaka szakad; fam. c'est une —, ostoba ember. Cruchée, f. p. u. tele korsóval.

Crucherie, f. pop. ostobaság. Cruchette, f. cruchon, m. korsócska; fig. tökfilkó.

†Cruciade, f. cath. keresztbulla.

Crucial, e, a. chir. incision
—e, keresztvágás,

Crucianelle, f. bot. szálkanyak.

Cruci'fère, a. bot. plantes

—s, keresztesek; —fiement,

—fiment, m. keresztre feszítés; fig. önsanyargatás;

—fier, v. a. keresztre feszíteni; —fix (-fi), m. feszület; fig. mangeur de =,
szenteskedő; *—fîxion, f.
keresztre feszítés; —forme,
a. bot. keresztalakú.

Crudité, f. nyerseség; emészthetlenség; fig. —s, durva

beszédek.

Crue, f. növekedés, áradás;
2. emelés (adóé); 3. növés.
Cruel, le, a. kegyetlen, kíméletlen; it. fig. 2. kiállhatlan; fájdalmas; 3. s. fam.
il fait le —, érzéketlent

játszik; elle passe pour n'être pas —le, nem áll erényhősnő hirében.

Crueliser, v. a. kegyetlenkedni.

Cruellement, adv. kegyetlenül, irgalmatlanul.

Crûment, adv. durva módra.

Cruor, m. méd. aludtvér ; 2. vérpír.

Crustacé, ée, s. a. h. n. héjjasok.

Crustacite, m. h. n. kövesült héjjas.

Crypside, f. bot. bajuszfű. Cripte, f. sirbolt.

Crypto'calvinisme, m. h. eccl. Kalvin rejtett hive; —céphale, m. ent. hullany; —game, a. bot. lopvanösző; —gamie, f. bot. lopvanöszés; —graphe, —graphie, —graphie, etc

Cu, v. cul.

Cubage, m. —ture, f. —tion, köbözés.

Cube, m. köb; 2. köbszám; 3. a. —, cubique, arith. racine —, köbgyök.

Cubèbe, f. bot. mazsola.

Cuber, v. a. géom. köbözni. Cuceron, m. ent. borsózsizsik.

Cucubale, f. bot. nyúlreketytye.

Cuculle, f. utisapka; vállruha.

Cucurbitacé, e, a. bot. kabakos; 2. f. kabakosfélék.

Cucurbite, f. chi. lombik. Cueillage, m. szedés.

Cueille, f. mar. szél, vászon széle; 2. v. cueillage.

Cueillette, f. v. récolte; 2. gyűjtött pénz.

Cueilleur, se, s. szedő, szakasztó.

Cueillir, v. a. ir. szakasztani, szedni, fig. gyűjteni.

Cueilloir, m. jard. ggümölcs-kosár.

Cuider, m. hosszú gyümölcskosár; 2. —, v. n. vélni, hinni.

Cuillère, cuiller (-ère), f. kanál; — à pot, főzőkanál; de sabotier, vájfúró;
 bât. csatornakő.

Cuillerée, f. tele kanállal. Cuilleron, m. kanálfej.

Cuillier, m. orn. kanálosgém.

Cuir, m. bőr; p. jurer entre
— et chair, titokban dühöngeni; an. — chevelu,
koponyahártya.

Cuirasse, f. mellvért; fig. endosser la —, katonává lenni.

Cuirasser, v. a. mellvérttel ellátni (vkit); -é, e, vértezett; fig. edzett; 2. m. icht. bicskahal.

Cuirassier, m. vértes.

Cuire, v. a. ir. fözni; sütni;
— du pain, kenyeret sütni;
com. vin cuit, megsavanyodott bor; pop. il est
cuit, végsöre jutott; p.
vous viendrez — à mon
four,lesz még szölö lágy kenyér; 2.v.n. föni; sülni; fig.
égetni, marni; p. il vous
en cuira, majd meg bánja
még.

Cuiré, e, a. bőrből való. Cuirer, v. a. bőrözni, bőröl-

cuirer, v. a. *borozni, (* ni.

Cuisant, e, a. maró, csipő, égető, fájó.

Cuiseur, m. téglaégető.

Cuisine, f. konyha; aide de —, kukta; 2. szakácsság; főzés; se tuer en —, hasának élni.

Cuisiner, v. n. fam. fözni, ételt készíteni.

Cuisinier, ère, s. szakács, — nő; 2. —ère, f. écon. pecse-nyesütő.

Cuisse, f. comb; — de noix, dióhéj.

Cuisson, f. főzés, stités; 2. égetés.

Cuissot, m. ch. *hátsó cimer*. Cuistre, m. *tudákkóros*.

Cuite, f. égetés; sütés; sütet; főzet.

Cuivre, m. minér. réz; — gris, fakond; — noir, réz-salak; — natif, termésréz. Cuivré, e, a. rézszínű.

Cuivrer, v. a. rézaranynyal bevonni.

Cuivrette, f. luth. billentyű. Cuivreux, se, a. rezes; minér. réznemű ; 2. réztartalmú. Cujelier, m. orn. erdőke.

Cul (ku), m. alfel, segg, far; renverser — par dessustête, mindent fölforgatni; ce sont deux -s, une chemise, testi lelki barátok; fig. montrer le — dans q. affaire, kercket oldani; faire le — de poule, száját csucsoritni; 2. alsórész, alja vminek; fenék; – de sac, zsákutca; — de jatte, csipertes; — de lampe, m. lámpa alja.

Culasse, f. aim. töcsavar. Culbute, f. bukfenc; 2. esés. Culbuter, v. a. fölforditni; fig. tönkretenni; 2. hanyatt bukni; lebukni; fig. megbukni.

Culbutis, (thi), m. fam. zagy-

Culée, f. arch. gyámpadka. Culer, v. n. mar. farolni; 2. hátra maradni.

Culier, boyau —, m. an. vég-

Culière, f. man. farmatring. Culinaire, a. konyhai.

Culminant, e, a. astr. point —, délpont ; géo. point —, tetőpont; fig. point —, főpont.

Culmination, f. astr. delelés. Culminer, v. n. astr. tetözni, delelni; fig. a legmagasabb ponton állni.

Culot, m. fészekfentő; bot. kehely; chand. faggyutölcsér; expl. alj; mon. d'argent, ezüstany; — de plomb, olomhamu.

Culotte, f. bngyogó; cette femme porte les —s, aszszony fején a süveg; cuis. — de boeuf, *fartö*.

Culotter, v. a. bugyogóba bujtatni ; 2. v. n. bugyo*gót varrni* ; 3. se – bugyogót húzni.

Culottier, ère, s. bugyogókészítő; b. árus.

Culottin, m. szűk és rövid nadrág.

Culpabilité, f. feddelmesség.

Culte, m. relig. isteni tisztelet; 2. szertartás; fig. changer de —, vallást változtatni; ministre de —, közoktatási minister.

Cultellation, f. géom. szintezni, fokmérlegezni.

Cultivable, a. mivelhetö. Cultivateur, m. földmivelö; 2. a. peuple — trice, föld-

mivelő nép.

*Cultivation, f. földmivelés. Cultiver, v. a. mivelni, ültetni; fig. mivelni, képezni; gyakorolni, becsben tartani.

Culture, f. agr. földmivelés; vetés; tenyésztés; fig. mivelés; esprit sans —, míveletlen szellem.

Cumin, m. bot. kömény. Cumul, m. jur. halmozás.

Cumulatif, ve, a. jur. összesitett.

Cumulativement, adv. *együtt* egyszersmind; jur. összesítve.

Cumuler, v. a. halmozni. Cunctateur, —tation, —ter, v. temporiseur, ect.

Cunéi-forme, a. bot. ékalakú. Cunette, cuvette, f. fort. csapolya.

Cupide, a. sovár, vágyó. Cupidité, f. vágyalom, sóvár-

Cupressiné, e, a. bot. ciprus-

Cuprifère, a. minér. réztartalmú.

Cuprification, f. chi. rézzé változás.

Cupulaire, a. bot. kehelyidomú.

Cupule, f. bot. kehelyke. Curabilité, f. méd. gyógyít-

hatóság.

Curable, a. gyógyitható. Curage, m. tisztogatás, törölgetés, súrolás; 2. bot. borsos csikszár.

Curandier, m. fehéritő. Curatelle, f. gondnokság; il faut le mettre en —, gondnokság alá kell helyezni.

Curateur, m. gondnok.

Curatif, ve. a. gyógyító; méthode —ve, gyógymód. | Curtation, f. astr. rövidítés.

Curation, f. orvoslás, gyógykezelés.

Curatrice, f. gondnoknő.

Curcuma, m. bot. festő gyömbér.

Cure, f. fam. j'ai beau lui dire de bons avis, il n'en a —, hiába adok neki jé tanácsokat, mitse törődik avval; 2. gyógyítás; 3. plébánia ; plébánia-lak.

Curé, m. plébános; p. c'est Gros-Jean qui veut instruire son —, csirke akar okosb lenni a tyúknál.

Cure-dent, m. fogvájá Curée, f. ch. vadászjog; fig. mettre en —, indulatossá

tenni.

Cure'feu, m.forg. salaklapát; — langue, m. chir. nyelvtisztító.

Curement, v. curage. Cure'môle, m. kotrógép; — oreille, m. fülvájó; 2. ent. fülbemászó; – pied, m. patavakaró; — pipe,

Curer, v. a. kotrani, kotorni, kitisztítni; 2. se —, v. r.

fogát vájni.

m. pipatisztító.

Curette, f. chir. holyagtisztító; expl. fúróvakaró; mar. szivattyú-tisztító.

Cureur, m. tisztító, kotró. Curial, e, a. plébániai; maison —e, plébánialak; 2. jur. törvényszéki.

 $\dagger$ Curialiste, m. udvaronc. $\cdot$ Curieusement, adv. kiváncsian; 2. gondosan, pontosan; 3. negédesen.

Curieux, se, a. kiváncs, tudnivágyó; kotnyeles; 2. ritka, nevezetes; 3. s. kiváncsi.

Curiosité, f. kiváncsiság; 2. ritkaság, különösség; il donne dans la —, ritkasagok kedvelője.

Curle, v. molette.

Curoir, m. agr. ösztőke. Curricule, f. kétkerekű kocsi.

Cursif, ve, a. v. courante; 2. imp. lettre —ve. dült betü; —ment, adv. gyor-

Curures Curures, f. pl. saradék. Curvi'ligne, a. géom. görbe vonalú; — nerve, a. bot. görbebordás; —rostre, s. a. orn. görbecsörü. Curvité, v. courbe. Cuscute, f. bot. fünyüg. Cuspidé, e, a. bot. törhegyű. Cussonné, e, a. e. f. szúette. Custilles, f. pl. sövényelt rétek. Custode, f. ágyfüggöny; p. donner le fouet sous la —, vkit titokban büntetni; 2. mellékfüggöny a főoltáron ; 3. ostyafödő; sell. pisztolytokfödél; it. hintópárna; 4. h. eccl. *örzö*. Custodial, e, a. fölügyelői. Custodie, f. fölügyelés (zárd**ában).** Cutambule, a. ver —, bőrféreg. Cutané, e, a, bor ...; glandes —ées, *börmirigyek*. Cuticule, f. an. hám, felbőr. Cutidure, f. sell. hámiga. Cutite, f. méd. bőrlob. Cutter (cotr'), m. mar. hadi gyorshajó. Cuvage, m. vign. forrás ideje. Cuve, f. kad, csöbör; fort. à fond de —, egyenszögü ; p. diner à fond de —, derekasan ebédelni ; 2. teint. Cuveau, m. veder, rocska. Cuvée, f. tele csöbör; fig. c'est d'une même —, egyfajta. Cuvelage, m. expl. bányakötés. Cuveler, v. a. kideszkázni. Cuvelier, m. bodnár. Cuver, v. n. forrni, erjedni; 2. v. a. fig. — son vin. részegséget kialunni. Cuvette, f. öblögető üst; horl. fratok. Cuvier, m. szapuló. Cya'me, m. ent. ászka; —na, f. bot. kornisfü; —nate, m. chi. kékleny.

Cyano'gène, m. chi. kékeny :

Cyclique, a. körkörü; 2. po-

ème —, alkalmi költemény.

—se, f. méd. *kékkór*. Cycle, m. *időkör*; — solaire,

napkör; litt. sorzat.

Cyclo'ide Cyclo'ide, f. géom. körvonal; —métrie, f. *körmérés* ; -métrique, a. körmérői; -pe, m. myth. oriasi szörny; --péen, ne, a. aut. szörnyeteges; -ptère, m. icht. tasza. Cydne, m. ent. poloska. Cygne, m. orn. hattyú: fig. dalnok. Cylindr'acé, e. a. bot. hengerded; —e, m. henger; 2. géo. hengerorom; -er, v. a. hengerezni; —icité, f. phys. hengeralak; —ique, a. hengeres; —ite, f. h. n. kövesült hengercsiga. Cymaise, f. arch. völgyes párkány. Cymbaire, f. bot. *gódirc*. Cymba'laire, f. bot. köldökfil; —le, f. mus. cimbalom; —lier, $\mathbf{m}$. cimbalmos; †—fer, v. n. cimbalmozni; —liste, m. *cimbalmos*. Cyme, f. bot. bog-ernyő. Cymo'phane, $\mathbf{m}.$ miner. aranyberill; -thée, f. ent. vizi százlábú. Cynanque, f. bot. cinka. Cynips, m. ent. gubanc. Cynique, s. a. dancsos; 2. tisztátlan ; fajtalan. Cynisme, m. phil. dancsosság; 2. fajtalanság; arcátlanság. Cyno'crambe, m. bot. apocin; —don, m. bot. vöröstavaszika; —glosse, f. bot. árrnő: —rexie, f. méd. farkaséh. Cynosure, f. astr. kismedve. Cyprée, f. conch. babos csül-Cypres (-e), m. bot. ciprusfa. Cyprière, f. agr. cipruserdő.

D.

Cystalgie, f. méd hólyagfá-

jás.

D (de, dé), m. D.
Dà, i. oui —! valóban!
nenni —, nemúgy!
Dacryode, dacroïde, a. chir.
genyedő.

Damasquinure Dactyle, m. poét. lengedi; bot. ebfü. Dactyli'on, m. an. végbél; -otèque, f. gyürü-szekrény; gy. gyűjtemény; —que, a. poét. lengedi méretii. Dactylo'talie, —logie, f. újjbeszéd; —nomie. f. újjszámolás; —ptère, f. icht. cerkó. Dada, m. pálcaló; fig. et fam. c'est son —, ezt szereti pengetni. Dadais (-dê), fam. oktondi. Dagorne, f. félszarvű tehén; fig. pop. vieille —, vén csoroszlya. Dague, f. gyilok; ch. —s du cerf, agancs; rel. — à ratisset, vakarókés. Daguer, v. a. gyilkolni; 2. v. n. vén. *üzekedni*. Daguet (-ghé), m. ch. csapos gim. Dahlia, f. bot. georgina. Daignée, f. expl. köszénré-Daigner, v. n. méltőztatni. Daim (dain), m. h. n. dám-Daine, f. nöstény dámvad. Dais (dê), m. menyezet. Dalème, f. füsthárító. Dalle, dale, f. arch. kölap; écon. fenkő; fond. talp-Daller, v. a. kölapokkal kirakni. Dalot, m. mar. vízlék. Dam (dan), m. kár; 2. adt. à son —, kárára. Damage, m. döngölés. Damas, m. com. hubos szövet; acier de —, sav-acel. Damasonie, f. bot. hidőr. Damasquinage, m. sávolyozás. Damasquine, v. damasqui-Damasquiner, v. a. dömöcközni. Damasquinerie, f. dömöckö-Damasquineur, m. dömöckö-

Damasquinure, f. dömöcki

ző.

munka.

Damasser, v. a. sávolyozni; linge — é, habos vászon. Damasserie, f. damaszgyár. Damasseur, m. damaszszövő.

Damassin, m. féldamasz. Damassure, f. damaszszövés. Dame, f. hölgy; faire la —, elkényeszkedni; 2. háziasszony; — de charité, irgalmas néne: 3. nöszemély; 4. nő; 5. ostábla; jouer aux —s, ostáblázni; kártyaábra; 6. adt. patvarban, teringettét; 7. Notre dame, cath. boldogságos Szüz; pav. kótis.

Dame'd'onze-heures, f. bot. sárma: — des serpents, f. h. n. fekete farkú csörgő $kigy\delta$; — jeanne, f. $matr\delta z$ -

palack.

Damer, v. a. dámázni (ostábla-játékban; p. – le pion à q:, vkit megelözni.

Dameret, damoiseau, m. szépelgő; vieux –, vén csapodár.

Damier, m. ostábla.

Damnable (dâ-na-), a. kárhozatos; 2. megvetendő, ocsmány; pop. gyalázatos. Damnation (da-na-), f. théo.

kárhozat.

Damner (dâ-né), v. a. théo. kárhoztatni: fam. souffrir com. un -e, pokoli kinokat szenvedni; c'est son ame --ée, testi lelki hive; 2. se —, v. r. elkárhozni. †Damoiseau, damoisel, m. fegyvernök ; fam. úrfi.

†Damoiselle, f. pal. nemes hölgy.

Danché, e. a. bl. csipkés.

Dandin, m. bangó.

Dandinement, m. hintálás. Dandiner, v. n. hintálózni;

se —, v. r. döcögni, ödöngeni.

Danger, m. veszély ; 2. kár ; alkalmatlanság; féo. erdő-dézsma ; mar. pl. rejtett sziklák.

Dangereusement, adv. veszélyesen.

Dangereux, se, a. veszélyes. Dans, prép. ... ban, ... ben; ... ba, ... be; 2. $\dots$ nál, $\dots$ nél $\dots$; 3. szerint; il prend cela — le sens littéral, szó szerint vette.

Dansant, e. a. p. u. táncra kész; soirée —e, táncestély. Danse, f. tánc, 2. tánczene; 3. táncolás; méd. — de S. Gui, Vidatánc.

Danser, v. a. et n. táncolni; fig. faire — q., bajt szerezni vkinek; pop. — sur rien, akasztófán lógni.

Danseur, se, s. táncos; — de corde, kötéltáncos.

Danso'mane, s. et a. tanc bolondja; —manie, f. táncdii h.

Dansotter, v. n. tipegni. Dansoyer, v. n. roszul táncol-

Dante, m. h. n. tapir. Daphné, m. bot. farkashárs.

Daphnie, f. ent. bolhakandics.

Dapifer (-ère), m. asztalnok. Daraise, f. e. f. to medre; 2. tógereblye.

Dard, m. gerely ; 2. fulánk ; it. fig.

Darder, v. a. hajitni; fig. — les yeux sur q., szemét szegezni; 2. szigonyászni.

Dardeur, m. gerelyhajító; 2. pêch. szigonyász,

Dardille, f. szegfű szára. Dardiller, v. n. szárosodni; fig. élcelni, megszólni vkit. Darins, m. pl. com. kendervászon.

Dariole, f. pat. irósvajas sütemény; pop. donner des —s â q., elpáholni vkit.

Darivette, f. flot. tutajgūzs. Darnagasse, f. orn. örgébics. Darne, f. halszelet.

Daron, m. ravasz öreg; 2. pop. házi úr.

Darse d'un port, f. mar. révmeder.

Daitre, f. méd. *sömör* ; ma réch. bélpokol.

Dartreux, se, a. méd. sömö-

Dary'-mètre, phys. m. légsulymérő; —métrie, f. légsulymérés.

Date, f. kelte (vmely iratnak); határidő; fig. prendre —, bizonyos időt kitūzni.

Dater, v. a. keltezni; 2. v. n. keletkezni; fig. il —e de loin, már nem fiatal; it. nagy feneket kerit.

Daterie, f. pápai iroda.

Datif, m. gr. tulajdonitó; prat. tuteur —, biró által kirendelt gyám.

Dation (-ci-), f. pal. kötelezett adomány; — de tuteur, gyám kinevezése.

Datisca, m. bot. fogasrezeda. Datte, f. bot. törökszilva; conch. köfurócsiga.

Dattier, m. bot. datolya. Datura, m. bot. redőszirom. Daturine, f. chi. maszlagdék.

Daube, f. cuis. párolás. Dauber, v. a. pop. pufolni; fig. kötekedni, ingerelni; cuis. húst párolni.

Daubeur, m. fig. kötekedő. Daubière, f. cuis. pároló

edény.

Dauphin, m. icht. cselle; bot. szarkaláb; 2. h. de F. francia koronaörökös; —e, f. királyi hercegnő; —elle, f. bot. szarkaláb. Davantage, adv. több.

Davier, m. dent. fogházó; imp. kapocs; men. tann.

kapocsvas.

De, prép. ból, ből, tól, töl, ra, re; 2. de jour, nappal; 3. nak, nek; je suis charmé de son arrivé, örvendek megérkeztének ; 4. d'un air fier, büszke arccal; 5. il ne connait de loi que . . ., nem ismer más törvényt, mint . . . ; 6. de ces ouvrages, e művek közül: 7. mennyiséget jelentő határozók után; jai peu d'amis. kevés barátom van.

Dé, m. kocka; fig. flatter le —, himezgetni; faire quitter le —, kényszeritni vkit vmire; à vous le —, önön a sor; 2. gyüszü; bot. gyűszüvirág.

Déambulation, f. burl. sétálás.

Déambulatoire, a. bizonytalan, ingadozó.

Déambuler, v. n. kóricálni. Débâcher, v. a. ponyvát levenni.

Débâclage, f. mar. d'un port, kikötő kiürítése.

Débâcle, débâclement, m. jégzajlás; mar. v. débâclage; fig. zavar.

Débacler, v. a. mar. — un port, kikötőt kiüríteni; les marchands débâclent, a kereskedők takarodnak; 2. v. n. olvadni (jégállásról).

Débâcleur, m. révmester.

Débagouler, v. n. pop. okádni; it. fig. kitálalni (valamit).

Débagouleur, m. b. csacska, trécselő.

Déballage, m. kirakodás.

Déballer (-ba-), v. a. kira-kodni.

Déballeur, m. kirakodó.

Débandade, m. föloszlás, zavar; à la —, a legnagyobb rendetlenségben; fig. mettre tout à la —, mindent össze-vissza hányni.

Débandement, m. megeresztés (ijjé); 2. mil. szétoszlás.

Débander, v. a. leereszteni (lőfegyver sárkányát); köteléket leoldani; 2. se —, v. r. elsülni; lecsattanni; mil. szétoszlani.

Débanquer, v. a. jeu. bankot megbuktatni; mar. zátonyok közül menekülni.

Débaptiser (-ba-ti-), v. a. a keresztség előnyeitől megfosztani; it. — q., ujra keresztelni; 2. se —, v. r. nevét megváltoztatni.

Débarbariser, v. a. megszeliditeni; 2. se —, v. r. megszelidülni.

Débarbouiller, v. a. megmosni, tisztîtani; 2. se —, v. mosakodni; fig. kievickélni (bajból).

Débarbouilleur, m. tisztító,

Débarbouilloir, m. törölköző.

Débarcadère, —dour, m mar. kirakodási hely.

Débardage, m. kirakodás.

Débarder, v. a. le bois, e, f. fát az erdőből kitakarítni. Débardeur, m. kirakodó.

Débarqué, e, s. il a l'air d'un nouveau —, hasonlit olyanhoz, ki most jött vidékről a fővárosba.

Débarquement, m. kikötés; partraszállítás.

Débarquer, v. n. partra szállni; 2.v. a. partra szállitani; 3. m. kikötés.

Débarras (-ba-ra), m. fam. menekülés (vmely teher-től).

Débarrassement (-ba-ra), m. elháritás, megszabadítás (vmitől).

Débarrasser, v. a. (-ba-ra-)
megszabadítani; elhárítani; fig. son esprit, gondtól menekülni; 2. se —,
v. r. menekülni (vkitől);
tisztulni.

Débarrer (-ba-ré), v. a. fölzárolni; pal. egyenlő szavazat közt határozni.

Débat, m. vita; prat. kifogás; p. entre eux le —, végezzék el ök maguk; jur. tárgyalás.

Debâter, v. a. lenyergelni; fam. c'est un vrai âne —é, valóságos istenlova.

Débâtiment, m. lebontás. Débâtir, v. a. lebontani; coutur. fércet kihúzni.

†Débattable, 2. vitás, vitáluos.

Débattre, v. a. ir. vitatni; kifogásolni; 2. se —, v. r. vergődni, evickélni; fig. kinlódni.

Débauche, f. tobzódás, kicsapongás; 2. tivornya; lieu de —, bordélyház; fig. túlcsapongás; mar. rendhagyó apály és dagály.

Debauchée, f. mar. munkaszünetelés.

Débaucher, v. a. elcsábítani; vieux —é, vén kéjenc; b. p. agréable —é, kellemes asztaltárs; 2. elidegeníteni; 3. kötelességétől elvon-

ni ; je viens vous —, önért jöttem ; 4. se —, v. r. kicsapongóvá lenni ; magát kivonni (kötelessége alul).

Débaucheur, se, s. csábító; kerítő.

Débeller, v. vaincre.

Débet (bète), m. fin. tartozék.

†Débéter, v. a. szeliddé-, erkölcsössé tenni.

Débiffé, e, a. fam. gyöngített; zilált; föloszlott.

Débiffer, v. a. meggyöngiteni, megrontani, tönkre tenni.

Débile, a. erötlen, gyönge; fig. cerveau —, htg velejü; —ment, adv. gyöngén.

Débilitant, e, a. méd. gyöngitő.

Débilitation, f. méd. gyön-gités.

Débilité, f. méd. gyöngeség.

Débiliter, v. a. méd. gyöngitni.

Débillardement, m. csapinósitás.

Débillarder, v. a. charp. csapinosan elvágni.

Débiller, v. n. riv. vontató lovakat kifogni.

Débine, f. pop. nyomor.

Débiner, v. a. agr. gyomlálni.

Débit, m. kelet, árukelet; com. tartozék; e. f. — du bois, erdei haszonvétel; com. tözs.

Débitant, e, s. szatócs, kiskereskedő.

Débiter, v. a. eladni; elárusítani; fig. előadni; híresztelni; mus. szavalni; com. tartozékba jegyezni; megterhelni; men. fűrészelni.

Débiteur, se, s. fig. hiresztelő; 2. —trice, s, adós.

Déblai, m. elhordás; 2. ásadék, törmelék; fort. —s, földmunka; fig. voilà un beau —, örvendek, hogy leráztam nyakamról.

*Déblater, v. déblaterer.

Déblateration, f. kikelés (vki, vmi ellen).

Déblatérer, v. a. kikelni (vki, vmi ellen).

Déblaver, v. desbléer.

Déblayer, v. a. elhordani, eltakaritani; kitakaritani. Déblayeur, m. expl. lyuktá-

gitó.

Déblocage, m. imp. teljítés. Déblocus, débloquement, mil. ostromzár megszüntetése.

Débloquer, v. a. impr. teljiteni; guer. ostromzárt megszüntetni.

Déboire, m. kellemetlen utóiz; undor; it. fig.

Déboisement, m. e. f. irtás. Déboiser, v. a. e. f. irtani.

Déboîtement, m. chir. ficamodás.

Déboîter, v. a. chir. ficamítni; hydr. kicserélni; men. szétválasztani; 2. se —, v. r. kificamodni; eresztékéből elválni.

Débonder, v. a. kiszádolni;
— un étang, tó vizét lecsapolni; méd. meghajtatni;
2. v. n. kitörni; 3. se —,
v. r. kiömleni.

Débondonnement, m. tonn. kiszádolás.

Débondonner, v. débonder. Débonnaire, s. a. szelid, jámbor; g. p. együgyű; †—ment, adv. szeliden.

Débonnaireté, f. szelidség, jámborság.

Déboqueter, v. a. bât. cölöpzetet lebontani.

Débord, m. méd. v. débordement; mon. karima; pav. mellékút.

Débordé, e, a. kiáradt; fig. korhely, feslett.

Débordement, m. áradás; méd. kiömlés; fig. szóár; 2. betörés; 3. fajtalanság, kicsapongás; 4. *—ément, adv. rendetlenül; erkölcstelenül.

Déborder, v. n. áradni; coutur. megborítni; maç. ki-állani; mar. eltávozni; —e! távozz! 2. v. a. szegélyt lefejteni; guer. túlszárnyalni; fig. túllépni; 3. se —, v. r. a) kiömleni;

fig. kitörni; b) elárasztani; betörni; c) kicsapongani.

Débordoir, m. charp. v. plane; lun. köszörűtál; tonn. faragókés.

Débotter, v. a. q. csizmát lehúzni vkinek; 2. se —, v. r. csizmát lehúzni (önmagának); 3. —, m. levetkeztetés.

Débouche, m. kijárat; nyílás; fig. út-mód; eszköz az eladásra.

Débouchement, m. kitakaritás; fig. nyílás.

Déboucher, v. a. dugót kihúzni; 2. tisztítani, kikotorni; méd. székelést előidézni; 3. v. n. keresztül hatolni; kiindulni.

Déboucler, v. a. kicsatolni; összekuszálni; 2. se —, v. r. fölbomlani.

Débouillage, m. lúgozás.

Débouilli, m. teint. színkémle.

Débouillir, v. n. ir. teint. szinét kémlelni (kelmének).

Débouillissage, m.színkémle. Débouquement, m. mar. elindulás; áthajózás; átjárat.

Débouquer, v. n. mar. kihajózni; kijutni.

Débourbage, debourbement, m. expl. kitisztítás (iszaptól).

Débourber, v. a. kitisztítni, mosacsolni; 2. iszapból kihúzni; 3. lecsapolni, lehúzni (bort).

Débourgeoiser, v. a. kimivelni (vkit); 2. se —, v. r. kimivelödni.

Débourrer, v. a. megkoppasztani; fojtást kihúzni; fig. fam. kimívelni, pallérozni; 2. se —, v. r. durva szokást levetkezni, mívelődni.

Débours, —é, m. com. előlegezés.

Déboursement, m. kifizetés; előleg; il est dur au —, nem szeret költeni.

Débourser, v. a. fizetni, ki-fizetni.

Débout, adv. állva; se tenir —, állni; il est —, fönn van; p. il ne peut tomber que —, föltalálja magát; 2.—! föl!

Débouté, m. elutasitó itélet. Déboutement, m. pal. elutasitás.

Débouter, v. a. pal. elutasitani.

Déboutonner, v. a. kigombolni; 2. se —, v. r. kigombolózni; fig. fam. szívét kitárni.

se Débrailler, v. r. une femme toute —ée, meztelen mell'ü nö.

Débraisage, m. verr. tisztítás (szén és hamutól).

Débraiser, v. a. verr. tisztítani (szén és hamutól).

Débredouiller, v. a. jeu. macsot megakadályozni; 2. v. n. fig. elle est revenue du bal sans —, petrezselymet árult a bálban; 3. se —, v. r. helyzetét javítni.

Débridée, f. abrakpénz.

Débridement, m. man. lekantározás.

Débrider, v. a. lekantározni; 2. sans —, adv. egyhuzomban; 3. comme il —e, mennyire siet!

Débrillanter, v. a. fénytől

megfosztani.

Débris, m. rom, omladék; fig. maradvány; 2. károsítás; fond. pesttapadék.

Débrouillement, m. elintézés, rendbe hozás.

Débrouiller, v. a. elintézni, rendbehozni.

Débrûler, v. a. chi. savanytalanitni.

Débrutaliser, v. a. megszeliditeni.

Débrutir, v. dégrossir.

Débrutissement, m. kisimitás.

Débucher, v. n. ch. búvhelyében hagyni; 2. v. a. fölverni.

Débusquement, m. elűzés. Débusquer, v. a. elűzni ; fig.

kiszoritani.

Début, m. jeu. első lökés; fig. kezdet; th. első föllépés.

Débutant, e, s. kezdő szinész.

Débuter, v. n. kezdeni; fig. föllépni.

Déça, prép. innen; 2. par —, ez oldalról; 3. adv. — et delà, ide s tova.

Décacher, v. a. felfodozni.

Décacheter, v. a. feltörni (levelet).

Déca'corde, m. tizhúrú hangszer; †—daire, a. tiznapi; —de, f. tized.

Décadenasser, v. a. lakatot levenni.

Décadence, f. romlás; fig. hanyatlás.

Déca'gone, m. géom. tizszög; 2. —, a. tizszögű; *—gramme, m. tizgramm.

Décaisser, v. a. kirakni; jard. viráyedényből kivenni.

Déca lobé, e, a. bot. tizkarajos; —logue, m. tizparancsolat.

Décalotter, v. a. megbotolni, lecsonkázni.

Décalquer, v. a. ellennyomatot csinálni.

*Décamètre, m. tîzméter.

Décampement, m. indulás (táborból).

Décamper, v. n. indulni (táborból); bontani (tábort); fig. kereket oldani.

Décan, m. h. eccl. esperes; 2. kar-ügynök; —nat, m. esperesség; 2. kar-ügynökség; —niser, v. n. jur. karügynökséget viselni.

Décanoniser, v. a. a szentek sorából kitörülni.

Décantation, f. chi. megtisztálás.

Décanter, v. a. chi. megtisztálni, lefejteni.

Décapage, m. ferbl. megtisztitás.

Décapelage, m. mar. leszerszámozás.

Décapeler, v. a. mar. leszerszámozni.

Décaper, v. a. chi. avalni; ferbl. tisztitani; 2. v. n. mar. fokot körülhajózni.

Décapeur, m. tisztító, avaló. Décapitation, f. lefejezés. Décapiter, v. a. lefejezni. Décapode, m. h. n. tizlábú.

Décaptiver, v. a. kiszabadítani (fogságból).

Décaractériser, v. a. et r. jellemét megváltoztatni.

Décarrelage, m. kövezet fölszedése.

Décarreler, v. a. kövezetet fölszedni.

Déca'sperme, a. bot. tizmagú; —style, s. a. arch. t. oszlopú; —syllabe, —syllabique, a. gr. tiz szótagú.

Décatir, v. a. drap. fényét venni.

Décatissage, m. drap. fényvétel.

Décatoniser, v. a. vidámmá tenni.

Décaver, v. a. jeu. a tételt megnyerni; être —é, a t. elveszteni.

Décédé, e, s. elhunyt, megboldogult.

Décéder, v. n. pal. elhunyni. †Déceindre, v. a. ir. leövezni. Décèlement, m. fölfedezés. Déceler, v. a. fölfedezni, elárulni; 2. se —, v. r. ch. mutatkozni; fig. magát elárulni.

Décemment, (dessa-man), adv. illedelmesen.

Décence, f. illőség, illem, tisztesség.

Décennaire (-èn-), a. tizedes rendszer.

Décennal (-cèn-nale), a. tizévi.

Décennales, f. pl. évtizedes ünnepek.

Décent, e, a. illedelmes; tisztes.

Décentoir, m. bât. kövező kalapács.

Décepteur, etc. v. trompeur, etc.

De ce que, conj. amiért, azért . . . mert. [ni.

Décercler, v. a. leabroncsol-Décerner, v. a. határozni, végzést hozni.

*Décerveler, v. a. agyonlöni. Décès, m. pal. halálozás.

†Décesser, v. n. megszünni. †Décevable, a. könnyen megcsalható. Décevance, f. rászedés.

Décevant, e, a. csalfa, csalóka.

Déceveur, v. trompeur.

Décevoir, v. a. ir. csalni, rászedni.

Déchagriner, v. a. bánatot elűzni; fölvidítani.

Déchaînement, m. fig. düh; tombolás, dühöngés.

Déchaîner, v. a. leláncolni; fig. fölbujtani; megharagitani; 2. se —, v. r. dühöngni; kikelni.

Déchalander, v. deschalander.

Déchalasser, v. a. vign. szőlőkarókat kiszedni.

Déchanter, v. n. fam. alább hagyni; je le ferai bien —, majd beljebb szedetem vele a gyeplöt.

Décharge, f. com. lerakodás; mar. kiürítés; mil. tüzelés; fam. — de coups de bâton, egy rakás verés; pal. fölmentés; com. nyugtatvány; arch. támaszív; it. zsibkamra; zug; charp. gyámfa; hydr. lefolyás; 2. fig. könnyebbülés.

Déchargement, m. lerakás, kiürítés.

Déchargeoir, m. hydr. csapolya.

Décharger, v. a. kirakni, lerakni; mar. kiüriteni; könnyiteni; it. fig.; p. --le plancher, elkotródni; com. törleszteni; mil. elsiitni; fam. — un coup de poing à q., megöklözni v.kit; fig. — sa colère sur q., vkin haragját kitölteni; pal. fölmenteni; phys. kisütni; 2. se —, v. r. tehertől menekülni; kiürülni; tisztulni; fam. nyakáról lerázni; hydr. ömleni; manuf. szinét hagyni: kopni.

Déchargeur, m. com. kirakó; kirakodó; mar. révmester.

Décharmer, v. a. bűvöléstől megszabadítni; kiábrándítni.

Décharner, v. a. húsát le-

fosztani ; 2. megsoványodni: il est —é, kiaszott; fig. style —é, disztelen

Décharpenter, v. a. ácsolni, megfaragni.

Décharpir, v. a. pop. széttép-

Déchasser, v. a. kiverni, ki-

Déchaumage, m. tarlóföld fölszántása.

Déchaumer, v. a. agr. tarlóföldet fölszántani.

Déchaussé, e, a. h. eccl. religieux —, sarutlan barát. Déchaussement, m. jard. fölkapálás fa körül.

Déchausser, v. a. cipôt harisnyát (lehúzni vkinek); p. fam. il n'est pas fait pour le —, arra se érdemes, hogy saruszíját föloldja; dent. — une dent, az inyt fog körül lefejteni; jard. — un arbre, fa tövét megkapálni ; 2. se —, v. r. cipőt, harisnyát lehuzni.

Déchaussière, —sure, f. ch. farkastanya.

Déchaux, a. sarutlan; fig. c'est un pied —, fontosko-

Déchéance, f. jur. veszteség, kárvallás; 2. h. de F. eltörlés.

Déchet (-chè), m. elvesztés; kárvallás; mét., fond. tűzmar; fig. il y a bien du sur la filasse, sok kartvallott.

Décheveler, v. a. szétkuszálni (vkit); elle est toute -ee, nagyon borzas; 2. se —, v. r. megtépázni (egymást).

Déchevétrer, v. a. lekantározni; 2. se -, v. r. kiszabadulni; fig. il s'est assez bien — é de cette affaire, eléggé ügyesen menekült e törböl.

Déchiffrable, a. kibetüzhető. Déchiffrement, m. kibetüzés. Déchiffrer, v. a. kibetüzni,

megfejteni; fig. ecsetelni; mus. lát után énekelni v. iátszani.

Déchiffreur, m. megfejtő.

Déchiqueter, v. a. bevagdalni, kicsipkézni; bot. feuille -ée, csipkés levél.

Déchiqueture, f. rovátkálás, kicsipkézés.

Déchirage, m. széttörés.

Déchirant, e, a. szivszaggató. Déchirement, m. széttépés; ng. szaggatás; — de coeur. szívszaggató fájdalom.

Déchirer, v. a. széttépni; fam. elle n'est pas tant -be, nem oly rút; fig. szaggatni ; 2. fig. rágalmazni ; 3. se —, v. r. szétszakadni:

Déchirure, f. hasadék, repedék.

Déchoir, v. n. ir. csökkenni, hanyatlani; il commence à —, öregszik; mar. útról eltérni.

Déchouer, v. a. mar. — un vaisseau, megfeneklett hajót elinditni.

Déci —, m. tized . . . ; * gramme, t. gramm.

Décidé, e, a. szilárd, határozott.

Décidément, adv. határozottan.

Décider, v. a. elhatározni (vmit); elhatározásra birni (vkit); 2. v.n. határozni; 3. se —, v. r. magát elhatározni.

Décideur, s. a. fennyező. Décidu, e, a. bot. lehulló. Déciller, v. dessiller.

Décimable, a. tizedelhető. Décimal, e, s. a. arch. tizedes; jur. droit —, dézema-

Décimateur, m. dézsmatulajdonos.

Décimation, f. tizedelés.

Décime, f. h. eccl. papidézs-

Décimer, v. a. mil. tizedel-Décintrement, m. maç. lehordás, eltakaritás.

Décintrer, v. a. maç. lehordani, eltakaritani.

Décintroir, m. mac. csákány. Déciper, v. tromper.

Décirconcire, v. a. ir. fam. megtériteni ; 2. se —, v. r. megtérni (zsidóról).

Décirer, v. a. viaszt levájni. Décisif, ve. a. határozó, döntö.

Décision, f. határozás, eldön-

Décisivement, adv. hatarozottan.

Décisoire, a. prat. serment —,döntő eskü.

Déclamateur, m. szavaló; fig. szószátyár; 2. style —, dagályos irály.

Déclamation, f. szavalás; 2. szónoklati gyakorlat; 3. szópompa, dagály; 4. szidalmuzás.

Déclamatoire, a. szavalati.

Déclamer, v. a. litt. szavalni; 2. nyilvánosan előadni; 3. kikelni, szidalmazni.

*Déclarateur, —trice; s. magyarázó.

Déclaratif, ve, a. pal. magyarázó, megfejtő.

Déclaration, f. nyilatkozás; nyilvánítás; nyilatkozat; — de guerre, hadüzenet; — du roi, királyi parancs; com. jegyzék.

Déclaratoire, a. prat. magyarázó, fölvilágosító.

Déclaré, e, a. köztudomásu; coquin —, országos gazember.

Déclarer, v. a. *nyilvánítni*, kijelenteni; 2. se —, v. r. nyilatkozni; bevallani; méd. mutatkozni.

*Déclassement, m. kitörlés (osztályból); 2. keveredés, zavarodás.

Déclasser, v. n. kitörölni; mar. elbocsátani; 2. összezavarni.

Déclencher, v. a. fölkilincselni.

Déclic (-clik), m. hydr. ütő-

Déclimater, v. bot. más égaljhoz szoktatni.

Déclin, m. fogyás; fogyatkozás, hanyatlás; com. csökkenés; sur le — de ses jours, élte alkonyán; -abilité, f. ejtegethetés; -able, a. gr. ejtegethető; -aison, f. gr. ejtegetés;

elhajlás; géom. d'un plan vertical, elhajlási látkör; —ateur, m.géom. eltérési eszköz; —nation, f. elháritás ; 2. visszautasitás; 3. lejtőség; —atoire, s.a.jur.föllebbező; 2. géom. v. —ateur; —é, e, a. bot. lekonyuló; —er, v. n. fogyni; hanyatlani; astr. elhajlani; 2. v. a. gr. ejtegetni; p. il ne sait pas son nom, még irni se tud; fam. megát megnevezni; pal. elutasitani; kifogást tenni.

Déclive, a. lejtős.

*Décliver, v. n. fokonkint alacsonyodni.

*Déclivité, f. lejtősség.

Décloîtrer, v. a. zárdából kihozni; 2. se —, v. r. zárdát elhagyni.

Déclorre, v. a. ir. sövényt elszedni.

Déclos, e, a. nyilt.

Déclouer, v. a. szegeket kihúzni; 2. se —, v. r. tágulni, lazulni.

Décochement, m. p. u. — d'une flèche, nyil ellövése. Décocher, v. a. ellöni (nyilat).

Décoction, f. fözet.

Décognoir, m. imp. zárszeg. Décoifier, v. a. fej-éket levenni; hajat szétbontani; 2. összekuszálni; 3. — une bouteille, palackot fölbontani; fig. kiüríteni.

Décollation, f. — de St. Jean, sz. János fejvétele.

Décollement, m. charp. csap faragása; 2. enyvtőli elválasztás.

Décoller (-co-), v. a. enyvtől elválasztani; 2. se —, v. r. elválni, szétválni.

Décolleter, v. a. et n. nyakát s vállát meztelenítni; habit —é, kivágott ruha; 2. se —, v. r. puszta nyakkal járni.

Décoloré, e, a. szintelen; halvány; fig. style —, pon-

gyola irály.

Décolorer, v. a. színtelenítni; halványítni; 2. se —, v. r.

színét hagyni; halványulni.

Décombrements, m. pl. omladék.

Décombrer, v. a. omladékot eltakarítni.

Décombres, f. pl. bât. törmelék.

Décommander, v. a. com. visszavonni.

Décomposable, a. chi. oldható.

Décomposer, v. a. chi. oldani; fig. taglalni, fejtegetni; méc. szétbontani; 2. se —, v. r. föloszlani; eltorzulni.

Décomposition, f. chi. oldás; fig. taglalás; math. fejtegetés; méc. szétbontás; méd. fölosztás; imp. osztás.

Décompoter, v. a. agr. trágyázást változtatni.

Décompte (-con-te), m. com. lerovat; fig. il a trouvé du —, csalatkozott; 2. vi-szonszámla.

Décompter (-con-), v. a. com. levonni; fig. csalatkozni.

*Déconcert, m. meghasonlás, viszály.

Déconcerter, v. a. megzavarni, zavarba hozni; fig. sodrából kihozni; 2. se —, v. r. megzavarodni.

Déconfès, a. cath. mourir —, gyónás nélkül meghalni; it. jur. végrendelkezés nélkül.

Déconfiancer, v. a. q., vkit a bizalomtol megfosztani.

Déconfire, v. a. ir. tönkre verni; fam. sodrából ki-hozni.

Déconfiture, f. teljes vereség; burl. on en fit une belle —, derekasan ettek; jur. fizetésképtelenség.

Déconfort, m. vigasztalhatlanság.

Déconforter, v. a. bátortalanítni; 2. se —, v. r. elcsüggedni.

Déconsacrer, v. a. szentségtelenítni.

Déconseiller, v. q. de qch. lebeszélni vkit vmiről.

Déconsidération, f. tekintélyvesztés; csekélylés.

Déconsidérer, v. a. jó hirnevétől megfosztani.

*Déconstruction, f. szétbontás.

Déconstruire, v. a. ir. szétbontani; fig. taglalni.

Décontenance, f. megdöbbenés, zavar.

Décontenancement, m. zavarodás.

Décontenancer, v. a. zavarba hozni; 2. se —, v. r. megzavarodni.

Déconvenue, f. baleset; baj; viszály.

Déconvertir, v. a. ismét tévedésbe hozni; se —, v. r. balhitére visszatérni.

Décor, m. ékitmény.

Décorateur, m. diszítő; it. szobafestő.

Décoration, f. diszitmény; arch. ékitmény; 3. rendjel.

Décorder, v. a. fölbontani (kötelet).

Décoré, e, a. rendjellel diszitett.

Décorer, v. a. diszîtni; 2. ékiteni; fig. szînt adni.

Décortification, f. pharm. lehámozás.

Décorum (-ome), m. illem.

Découcher, v. n. máshol alunni; 2. v. a. q. fam. vkit ágyából fölverni; 3. se —, v. r. más ágyba fekünni.

Découdre, v. a. ir. fölfejteni; ch. fölhasitani; mar. lebontani; 2. en —, v. n. fig. il en veut —, összetűzni akar; il veut plaider, il en faut —, minden aron pörölni akar, el kellvárni, mi lesz belőle; apportez nous deux fleurets, que nous en décousions, hozzatok két vítört, hadd fogjunk hozzá ; 3. se —, v. r. kifesleni; fig. ses affaires se décousent, ügyei rosz lábon állanak; leur amitié commence à se —, barátságok csökkenni kezd.

Découlant, e, a. lefolyó. Découlement, m. lefolyás. Découler, v. n. lefolyni; lecsöpögni; fig. származni.

Découpage, m. kivágás.

Découpé, m. jard. virágágy. Découper, v. a. darabokra vagdalni; fölvagdalni; 2. kivagdalni; jard. virágágyakra osztani.

Découpeur, m. szövetmintázó; pêch. cetvágó; 2.—se,

s. kivagdaló nö.

Découple, —pler, m. ch. szétfűzés.

Découplement, m. agr. kifogás (járomból).

Découpler, v. a. ch. — des chiens, ebeket eloldani; kifogni (járomból); fam. un homme bien —é, jól termett férfiú; fig. uszítani; riv. eloldani.

Découpoir, m. gaz. kivágó olló.

Découpure, f. kivágás.

Décourageant, e, a. bátortalanitó, leverő.

Découragement, m. bátortalanság, kishitüseg, csüggedés.

Décourager, v. a. bátortalanítni, elcsüggeszteni; 2. elijeszteni, kedvét szegni; 3. se —, v. r. elcsüggedni, kedvét veszteni.

Décourant, e, a. bot. lefutó. Décourber, v. a. kiegyenesíteni.

*Découronner, v. a. koronától megfosztani.

Décours, m. astr. fogyás.

Décousu, m. litt. összefüggetlenség; 2. —, e, a. öszszefüggetlen; rosz állapotban levő.

Décousure, f. feslés.

Découvert, e, a. födetlen, nyilt; prat. payer à deniers —s, készpénzzel fizetni; 2. à —, adt. szahadban, födetlenül; fig. kereken; 3. à visage —, nyiltan; com. être à —, biztosíték nélkül; crédit à —, nyilt hitel.

Découverte, f. fölfedezés; escr. födetlen rész; mil. szemrevétel.

Découvreur, m. fölfedező.

Découvrir, v. a. ir. föltakarni; meztelenre kitakarni; 2. jeu. elárulni; guer. födetlenül hagyni; 3. fölfedezni; p. — le pot aux roses, a fortélyt kitanulni; 4. megpillantani; fig. észrevenni; 5. fig. kipuhatolni, kikutatni; 6. nyilvánítani; chaud. fényt adni; 7. se —, v. r. fövegét leemelni; fig. magát elárulni.

Décrampiller, v. a. la soie, t. t. selymet kibontani.

Décramponner, v. a. kikapcsolni.

Décrasser, v. a. tisztítni; — du linge, ruhát áztatni; 2. so —, v. r. magát tisztítni; fig. mívelődni.

Décréditement, m. kisebbités; hitelvesztés.

Décréditer, v. a. hiteltől megfosztáni; rosz hirbe hozni; il est tout-à-fait — é, nincs hitele; it. fig. 2. se —, v. r. tekintélyét elveszteni; alászállni.

Décrépit, e, a. elaggott, élemült.

Décrépitation, f. chi. elsercegés; 2. meszesedés.

Décrépiter, v. n. elsustorogni, elpörcögni; 2. v. a. elpörcögtetni.

Décrépitude, f. elaggotság; gyöngeség; 2. roskadott-ság, dülékenység.

Décret, m. rendelet, határozat; pal. végzemény.

Décrétale, f. h. eccl. ügylevél.

Décréter, v. a., n. rendelni, megrendelni; pal. — q. de prise de corps, elfogatási parancsot kiadni; — une terre, jószág eladását hirdetni.

Décrétoire, v. critique.

Décreusage etc., v. décrusage etc.

Décri, m. áruletiltás; kivétel a forgalomból; fig. être dans le —, rosz hirbe keveredni.

Décrié, e, a. roszhirü, hire veszett.

Décrier, v. a. forgalomból kivenni; árut eltiltani; fig. rosz hirbe keverni, kihíresíteni; 2. se —, v. r. roszhirbe keveredni.

Décrire, v. a. ir. leîrni, rajzolni, îrásban előadni.

Décrochement, m. kikapcsolás.

Décrocher, v. a. kikapcsolni; horogról levenni; pop. un enfant, magzatot elhajtani: 2. se —, v. r. kikapcsolódni.

Décroire, v. a. ir. fam. nem hinni, tagadni.

Décroiser, v. a. redőket változtatni.

Décroissement, m. apadás, csökkenés. [(holdé). Décroît, m. art. fogyás

Décroître, v. n. ir. apadni, csökkenni; rövidülni.

Décrotter, v. a. sártól megtisztitni, lekefélni.

Décrotteur, m. csizmatisztitó.

Décrottoir, m. vakaróvas; lábtisztító.

Décrottoire, f. csizmakefe; fam. elle a la peau rude com. des —s, olyan a böre mint a reszelő.

Décroûter, v. a. vén. dörzsölni; 2. lehámozni.

Décrue, f. apadás.

Décruer, 'v. a. manuf. lúgozni.

Décrûment, m. t. t. lúgozá:. Déçu, v. décevoir.

Décuire, v. a. ir. écon. hîgîtni; chi. kifőzni; 2. se —, v. r. higulni.

Décupeler, v. décanter, etc. Décuple, a. tizszeres.

Décupler, v. a. tizszerezni.

Décussation, f. géom. vonalok találkozása; point de —, átmetszési pont.

Décussé, e, bot. ösztőrüs.
Décuyaison m lehuzás (h

Décuvaison, m. lehuzás (bo-ré).

Décuver, v. a. lehúzni (bort). Dédaignable, a. megvetendő. Dédaigner, v. a. megvetni; 2. v. n. il a —é de nous répondre, nem méltato:t feleletre. Dédaigneusement, adv. megvetöleg; regarder q. —, félvállról nézni.

Dédaigneux, se, a. megvető, fitymáló; 3. s. faire le —, urat játszani.

Dédain, m. megvetés, fitymálás.

Dédale, m. poét. tömkeleg. Dédaller, v. a. kockakövet fölszedni.

Dedans, adv. abba, bent; en —, belül; par —, belül; par —, belülröl; p. il n'est encore ni — ni dehors, se kün se ben mint az ablakfa; mettre —, rászedni; donner —, kelepcébe kerülni; par —, prép. keresztül; 2. m. le — d'une maison, ház belseje.

Dédicace, f. fölszentelés; 2. fête de la —, búcsú; 3. ajánlás.

Dédicacer, v. a. burl. fölszentelni; it. ajánlani.

Dédicatoire, a. épître —, ajánló irat.

Dédier, v. a. beszentelni; 2. szentelni; 3. ajánlani.

Dédîre, v. a. ir. érvénytelenítni; meghazudtolni; 2. se —, v. r. szavát visszavonni; se — de ses principes, elveitől eltérni.

Dédit, m. visszahuzás, megmásolás; il a son dit et son —, egyszer így egyszer úgy beszél; 2. bánatpénz. Dédolation, f. chir. tizen-

Dédolation, f. chir. tizennyolc fejü pólya.

Dédommagement (-do-ma-), m. kárpotlás.

Dédommager, v. a. kárpótolni; 2. se —, v. r. magát kármentesítni.

Dédorer, v. a. aranyozást levakarni.

Dédortoir, m. ostornyél.

Dédosser, v. a. charp. megbárdolni.

Dédoubler, v. a. bélést lefejteni; 2. so —, v. r. hasadni.

Déduction, f. levonás; com. kárbatudás; 2. fejtegetés; phil. leszármaztatás.

Déduire, v. a. ir. levonni;

com. lerovatolni; 2. kimutatni; phil. leszármaztatni.

Déduit, m. gyönyör, élvezmény; faire le —, nőt élvezni.

Défâcher, v. a. kiengesztelni; 2. se —, v. r. megbékülni.

Défaillance, f. ájulás; 2. gyöngeség; chi. v. déliquescence.

Défaillant, e, (-faliand, e,), s. a. makacs fél; 2. gyönge. Défaillir, v. a. ir. hiányozni; kihalni; 2. gyöngülni,

fogyni.

Défaire, v. a. ir. leoldani, megsemmisiteni, fölbontani; 2. — son fruit, magzatját elhajtani; 3. — l'ennemi, az ellent megverni; fig. fölülmulni; 4. elsoványítni; 5. megszabadítni, megmenteni; 6. se —, v. r. fölbomlani; fam. magát életétől megfosztani; megszabadulni; lábalul eltenni; eladni; elszokni; megzavarodni.

Défait, e, a. megsoványodott, beesett.

Défaite, f. guer. vereség; 2. ravasz mentség; 3. com. kelendőség.

Défalcation, f. levonás; com. leengedés.

Défalquer, v. a. levonni; com. lerovatolni.

Défaut, m. hiba, hiány; fig. trouver le — de q., v.ki-nek gyönge oldalát kilesni; an. — des côtes, lágyék; prat. makacs elmaradás; 2. au —, à — de, adv. hiányában.

Défaveur, m. kegyvesztés.

Défavorable, a. idegenkedő; mostoha; —ment, adv. idegenkedve; mostohán.

Défavoriser, v. a. p. u. kegytől megfosztani.

Défécation, f. chi. megtisztálás.

Défectif, ve, a. gr. hiányos. Défection, f. elpártolás, elszakadás; astr. v. éclipse.

*Défectionner, v. n. elpártolni.

Défectivité, f. gr. hiányosság. [nyosan. Défectueusement, adv. hiá-Défectueux, se, a. hibás.

Défectueusité, f. hiányosság, tökéletlenség; hiba; hiány.

Défédation, f. bepiszkítás.

Défendable, a. védhető; mil. tartható.

Défendeur, m. défenderesse, f. pa!. bevádolt.

Défendre, v. a. védelmezni, oltalmazni; il le tua à son corps défendant, vészvédelemből ölte meg; fig. faire qch. à son corps défendant, kelletlenül tenni v.mit; 2. megtiltani; 3. so—, v. r. magát védeni; it. oltalmazni; prat. tiltakozni; fig. tagadni; tartózkodni.

Défends, défens, m. e, f. tilos.

Défensable, a. cout. bekerîthető; 2. mil. védhető.

Défense, f. védelem; oltalom; ch. agyar; tilalom; pal. eltiltás.

Défenseur, m. védő, oltalmazó; h. eccl. védúr.

Défensif, ve, a. védelmi; méd. remèdes —s, véd-szer; 2. —, m. chir. véd-kötelék; 3. —ve, f. se tenir sur la —, magát védő-leg tartani.

Déféquer, v. a. chi. tisztálni.

Déférant, e, a. p. u. engedékeny.

Déférence, f. engedékenység; tisztelet.

Déferant, e, a. astr. cercles — s, körpálya; 2. m. pénzver-dejel.

Déférer, v. n. engedni, kedvére járni; 2. v. a. adományozni; odaitélni; átadni; pal. — le serment à q., esküre kényszeríteni; — q. enjustice; bevádolni.

Déferier, v. a. mar. leoldani; 2. v. n. mar. megtörni (hullamról).

Défermer, v. a. riv. eloldani (hajót).

Déferrer, v. a. patkót levenni; pop. être —é d'un oeil, félszemű; fig. elhallgattatni; 2. se —, v. r. patkót elveszteni.

Défet (-è), m. ord. pl. hiá-

nyos wek.

*Défeuillaison, f. levelek lehullása.

Défeuiller, v. effeuiller.

Deffais, m. féo. tilos.

Défi, m. kihivás.

Défiance, f. gyanu, bizalmatlanság; p. — est mère de sureté, higyj, de lásd kinek; 2. kétely.

Défiant, e, a. gyanakvó. Déficient, v. défectiv.

Déficit (-ite), m. hiany; combler un —, hiányt fe-

Défier, v. a. kihini; 2. dacolni; fig. je vous —e de deviner ce qu'il m' a dit, fogadok, hogy nem találja el, mit mondott nekem; 3. se —, v. r. gyanakodni ; 4. örizkedni; 5. sejteni; kép-

Défigurement, m. elcsufitás, torzítás.

Défigurer, v. a. eltorzitni; fig. elrontani.

Défilé, m. szoros; pop. rongypép; fig. zavar.

Défilement, m. fort. fekzés. Défiler, v. a. kifüzni; lefüzni; 2. v. n. mil. elléptetni. Définer, v. n. inus. elhalni. Défini, e, a. határozott, végleges.

Définir, v. a. meghatározni; 2. érteményezni; fig. leírni; ecsetelni; 3. elhatá-

Définissable, a. meghatározható.

Definitif, ve, a. pal. döntő; 2. en —ve, adt. végleg; 3. en —, *végtére* ; 4. en —. tulajdonképen.

Définition, f. log. érteményezés; fogalom; 2. elhatározás.

Définitivement, adv. elhatá-

Déflagrateur, m. phys. elégető.

Déflagration, f. chi. elégetés. Déflechi, e. a. an. kampós; bot. konya.

Déflechir, v. a. féloldalra hajlitni; fig. elijeszteni; 2. se -, v. r. bot. konyulni.

Défleuraison, f. défleurissement, m. bot. elvirágzás.

Défleurir, v. n. elviritni : 2. v. a. virágától megfosztani.

Déflexion, f. phys. eltérés.

Défloration, f. megazeplősítēs.

Déflorer, v. a. pal. megszeplösíteni.

Défoncement, m. betörés (hordó fenekeé); minér. ereszke.

Défoncer, v. a. beverni (hordó fenekét); jard. fölásni.

Déformation, f. méd. idomtalanság.

Déformer, v. a. idomtalanitni; 2. se —, v. r. idomát veszteni.

Défortune, f. balsors.

Défouetter, v. a. rel. kifüzni.

Défouir, v. a. kiásni.

†Défouler, v. a. letaposni.

Défourner, v. a. kemencéből kivenni (kenyeret).

Défrai, m. szabad ellátás.

*Défranciser, v. a. francia jellegtöl megfosztani.

Défraudation, f. csalás; com. sikkasztás.

†se Défrauder, v. r. kiábrándulni.

Défrayer, v. a. kitartani (vkit); fig. mulattatni.

Défrichage, défrichement. m. termösítés.

Défricher, v. a. termösiteni; fig. utat törni; it. tisztába hozni.

Défricheur, m. termösítő. Défrisement, m. összekuszá-

Défriser, v. a. összekuszálni; ng. pop. megzavarni.

Défroncer, v. a. kisimitani. Défroque, f. d'un moine. szerzetes hagyománya; 2.

ócska ruha.

Défroquer, v. a. un moine,

szerzetest kivetkeztetni; un moine —é, szökevénybarát; fam. kizsebelni; 2. se —, v. r. zárdából kilép**ni.**

Défruiter, v. a. jard. gyümölcstől megfosztani; 2. se —, v. r. gy. lehullatni.

Défuner, v. a. mar. leszerelni.

Défunt, e, s. megboldogult: 2. a. elhunyt.

Dégagé, e, a. szabad; degré —, titkos lépcső; 2. fesztelen.

Dégagement, m. föloldás, fölszabadítás; könnyebbités; kiváltás; fig. fesztelenség.

Dégager, v. a. föloldani; it. fig.; kiszabadítani; könynyebbitni; — sa parole, szavát visszavenni; it. megtartani ; 2. se -, v. r. kiszabadulni ; könnyebbülni ; chi. elpárologni.

Dégaîne, m. magaviselet; quelle -! mily ügyetlen-

ség!

Dégaîner, v. a. g. p. kardot rantani; pop. il n'aime pas à —, nem szeret fizetni.

Dégaîneur, m. pop. vasgyűrő.

Déganter, v. a. keztyüt lehúzni; 2. se -, v. r. keztyűjét lehúzni.

Dégarnir, v. a. diszitéket leszedni; jard. — un arbre, fát megnyesni ; 2. se —, v. r. lassankint kiürülni; sa tête se — it, kopaszodik; com. kifogyni.

Dégât, m. pusztitás, rontás, pusztulás; fig. fogyasz-

tás.

Dégauchir, v. a. elkészíteni, megfaragni, meggyalulni; fig. gyámoltalanságról leszoktatni; 2. se —, v. r. feszességet levetkezni.

Dégauchissage. -sement. m. elkészítés, megfaragás,

gyalulás.

Dégel, m. olvadás, lágy idő. Dégeler, v.a. fölolvasztani; 2. v. n. fölolvadni, engedni; 3. v. imp. il dégelait ce matin, ma reggel engedett; 4. se —, v. r. v. (2).

Dégénération, f. elfajulás, elkorcsosodás; méd. hanyatlás.

Dégénérer, v. n., elfajulni, elkorcsosodni; 2. eltérni, fajulni.

Dégénérescence, f. eifajulási hajlam.

Dégingandé, e, a. bicegő, csipertes; fig. ingadozó.

†Dégingandement, m. csipertesség.

Déglacer, v. a. p. u. jeget olvasztani; 2. se -, v. r. megengesztelődni..

Dégluer, v. a. lépről levenni; 2. se —, v. r. *lépről szaba*dulni.

Déglutition, f. méd. nyelés. Dégobiller, v. a. hányni, okádni.

Dégobillis (-bi-ly-), m. b. okádék.

Dégoiser, v. a. csiripolni; ng. fam. fecsegni; 2. v. n. fecsegtetni; 3. se —, v. r. pop. v. dégourdir (3).

Dégommer, v. a. selyemből a mézgát kifőzni; pop. et fig. letenni (hivatalból); fam. pusztitani.

Dégonder, v. a. sarkából kiemelni.

Dégonflement, m. felpöffedés megszüntetése.

Dégonfier, v. a. felpöffedést megszüntetni.

Dégorgement, m. kitakaritás, kikotrás; t. t. öblítés. Dégorgeoir, m. artil. ürtü; hydr. vezetékcsatorna.

Dégorger, v. a. tisztítni, kotorni; t. t. öblítni; 2. v. r. tisztulni, kiürülni; 3. se -, v. r. lefolyni; fam. okádni.

Dégosiller, v. a. megfojtani. Dégoter, v. a. fam. kitúrni, kiszoritni.

Dégourdi, e, s. fam. ravasz; 2. a. vidám, élénk.

Dégourdir, v. a. fölmelegitni; fig. feszességről leszoktatni; 2. v. n. enyhülni; 3. se —, v. r. fölmelegedni; fig. élénkülni.

Dégourdissement, m. fölmelegedés.

Dégoût, m. undor; fig. ellenszenv; jeu. fizetés; 2. pl. boszuság; unalom.

Dégoûtant, e, a. csömörletes, undoritó; fig. kióllhatlan; 2. boszús.

Dégouté, e, s. a. faire le —. kényezkedni; c'est un —, vig cimbora.

Dégoûter, v. a. undort gerjeszteni; fig. ellenszenvet okozni; kedvét szegni; 2. se —, v. r. undorodni: megúnni.

Dégouttant, e, a. csöpögő.

Dégouttement, m. csöpögés. Dégoutter, v. n. csöpögni; szivárogni; p. s'il n'y pleut il y —e, ha nem csordul, csöppen.

Dégradation, f. lejebbités, letétel; 2. kár, pusztitás; 3. romlás, hanyatlás; fig. lealacsonyítás.

Dégrader, v. a. letenni, lejebbitni; 2. lealacsonyitni; 3. károsítni; mar. kitenni; 4. se —, v. r. elromlani; fig. lealacsonyodni.

Dégrafer, v. a. kikapcsolni. Dégraissage, —sement, m. zsírtóli megtisztítás.

Dégraisser, v. a. zsírtól megtisztítni; zsírt leszedni; zsirtalanitni; fam. megkoppasztani.

Dégraisseur, m. folttisztító; 2. mosószék.

Dégravance, f. kár.

Dégraveler, v. a. hydr. kövesült üledéket eltakarítni.

Dégravoiement, —voîment, m. hydr. alámosás; törmelék elhordása.

Dégravoyer, v. a. hydr. aláásni, alul kivájni.

Degré, m. lépcső; fok; it. fig.; 2. fokozat; astr. fok; gr. fokozás ; jur. rokonsági | Déharnachement, m. leszerfok; math. equation du second —, másodfoku egyenlet; phys. — du chaleur, höfok.

Dégréage, dégréement, m. mar. leszerelés.

Dégréer, v. a. mar. leszerelni.

Dégrèvement, m. fin. adóelengedés.

Dégréver, v. a. fin. adót elengedni.

Dégringolade, f. bukfenc.

Dégringolando, adv. bukfencezve.

Dégringoler, v. a. fam. lebukfencezni.

Dégrisement, m. kijózano-Dégriser, v. a. kijózanítni; fig. kiábrándítani.

Dégrossage, m. tir. kinyuj-

Dégrosser, v. a. nyujtani. Dégrosseur, m. tir. sodronynuuitó.

Dégrossi, m. tir. nyujtó mű. Dégrossir, v. a. nagyolni; 2. nyujtani.

Déguenillé, e, a. rongyos, cafatos.

Dégueniller, v. a. rongyolni: fig. pop. kigúnyolni.

Déguerpir (-ghèr-), v. a. prat. átengedni; fig. v. n. kereket oldani.

Déguerpissement, m. pal. átengedés, elhagyás.

Dégueuler (-gheu-), v. n. b. okádni; fig. pop. szidalmazni.

Déguignonner, v. a. fam. szorultságból kisegíteni.

Déguisement, m. álöltözet ; fig. tettetés.

Déguiser, v. a. álruhába öltöztetni; tettetni, színleni; fig. eltitkolni; 2. se —, v. r. álruhába öltözködni; fig. szineskedni.

Dégustateur, m. adm. izlelő. Dégustation, f. adm. izlelés. Déguster, v. a. izlelni.

Déhâ'er, v. a. naptóli barnulást megszüntetni.

Déhanché, e, a. csipertes.

Déharder, v. a. ch. szétfüzni.

számozás.

Déharnacher, v. a. leszerszámozni.

Déhiscence, f. bot. feslés.

Déhiscent, e, a. bot. feslő. Déhonté, e, a. arcátlan.

Déhonter, v. a. arcátlanná tenni; 2. se —, v. r. arcátlanná lenni.

Déhors, m. küloldal, külső; fig. szín, látszat; 2. adv. künn, kifelé, ki; on le mit—, kitették a szűrét; fig. être en—, közlékenynek lenni; com. mettre en—, forgalomba hozni; 3. adt. en—, külsőleg; de—, kivülről.

Déhortatoire, a. dipl. lettre —, intő-levél.

Déhouser, v. dépuceler.

Déi'cide, m. théo. istengyilkolás; ist. gyilkos;—cole, m. istentisztelő;—fication, f. istenítés;—fier, v. a. istenítni;—fique, a. isteni, dicső.

Déis'me, m. ész-istenlet; —te, m. ész-istenitő.

Déjà, adv. már, immár.

Déjection, f. hasürülés; 2. méd. bélsár; 3. astr. hullás.

se Déjeter, v. r. men. megvetemedni; 2. an. meggörbülni.

Déjeûner, v. n. reggelizni;

— à la fourchette, jó étvágygyal reggelizni; 2.
déjeûner, déjeûné, n. reggeli; — à la fourchette,
villás reggeli; p. — à
clerc, sovány reggeli.

Déjoindre, v. a. ir. szétvenni, széttörni, szétválasztani; 2. se —, v. r. szétválni.

Déjouer, v. a. meghiusitani; 2. jeu. roszul játszani; mar. lobogni.

Déjucher, v. n. ülő rúdról leszállani; 2. v. a. fig. lekergetni.

De-là, v. là.

Délabré, e, a. rongyos; elhagyott; tönkrement.

Délabrement, m. romlás; hanyatlás; bomladozás.

Délabrer, v. a. széttépni, rongyolni; megrongálni; fig. megzavarni; 2. se —, v. r. szakadni; fogyni.

Délacer, v. a. kifüzni.

Délai, m. haladék, halaszték; prat. határidő. Délaiement, m. higitás.

Délaissement, m. gyámoltalanság; elhagyatottság; prat. odaengedés.

Délaisser, v. a. elhagyni; prat. átengedni.

Délardement, m. kigömbölyítés; chact. szalonna kivágása.

Délassement, m. kipihenés; szórakozás.

Délasser, v. a. kipihentetni; 2. se —, v. r. kipihenni; magához térni; szórakozni.

Délateur, m. —trice, f. p. u. árulkodó, föladó.

Délation, f. árulkodás, bevádolás.

Délatter, v. a. léceket leszedni.

Délavage, m. elvékonyitás.

Délaver, v. a. t. t. elvékonyitni.

Délayant, e, a. méd. higitó szer.

Délayement, m. higitás.

Délayer, v. a. higitni; t. t. vékonyítni.

Délébile, a. kitörölhető.

Délectable, a. kellemes, gyönyörködtető.

Délectation, f. gyönyörködtetés.

Délecter, v. a. gyönyörködtetni; 2. se —, v. r. gyönyörködni.

Délégant, m. megbizó.

Délégataire, m. prat. megbizott.

Délégation, f. prat. bizottság; 2. megbízás; 3. átruházás.

Délégué, m. prat. küldött; it. képviselő; 2. elnök.

Déléguer, v. a. kiküldeni; birót rendelni; 2. átru-házni.

Délestage, m. mar. alteher kihányása.

Délester, v. a. alterhet kihányni, kirakni.

Délesteur, m. alteher fölügyelő; 2. a. bâteau —, alteher-naszád.

*Délétère, a. méd. ártalmas; halálos, mérges.

Déliable, a. föloldható.

Déliaison, m. mar. szétbontás.

Délibation, f. izlelés.

Déliberant, e, a. tanakodó. Déliberatif, ve, a. tanakodási.

Déliberation, f. tana kodás; 2. határozat.

Déliberatoire, a. prat. hatá-rozati.

Délibéré, m. prat. titkos tanakodás; vizsgálati határozat.

Délibéré, e, a. elhatározott, bátor; —ment, adv. határozottan, bátran.

Délibérer, v. n. tanakodni; 2. határozni.

Délicat, e, a. finom, gyöngéd; it. fig. 2. törékeny; fig. cziklandós, kényes; 3. gyönge, kényes; 4. kéjelmes, kedves, jóizű; 5. érzékeny.

Délicatement, adv. finomul, gyöngéden, kéjesen stb.

Délicater, v. a. elkényeztetni; 2. se —, v. r. elkényeszkedni.

Délicatesse, f. kéjelmesség, izletesség; finomság; csín; gyöngédség; érzékenység; gyöngeség, kényesség; 2. pl. nyalánkságok.

Délice, m. au sing. et f. au plur. kéjelem, gyönyör.

Délicieusement, adv. kéjelmesen, kéjdúsan.

Délicieux, se, a. kéjdeletes, kéjdús; 2. p. u. nyalánk.

Délicoter, v. a. lefékezni ; 2. se —, v. r. kötőféket lerázni.

Delié, m. call. hajszálvonás; 2. —, e, a. vékony; karcsu; fig. finom, ravasz; fam. furfangos; litt. rimetlen.

Déliement, m. eloldás.

Délier, v. a. kioldani; fig. megoldani; 2. fölmenteni; écr. eltörölni.

Déligation, f. chir. kötelék. †Délimitateur, m. határronó. Délimitation, f. határronás.

Délimiter, v. a. határolni, hat. vonni.

*Délinéateur, m. vázoló.

Délinéation, f. vázlat.

Délinquant, e, s. bünös, gonosztevő; vádlott.

Délinque, f. —ment, m. prat. büntett.

Délinquer, v. n. prat. büntettet elkövetni.

Déliot, délit, m. t. t. bőrgyüszü.

Déliquescence, f. chi. szétfo-

Déliquescent, e, a. chi. szétfolyó.

Délirant, e, a. elmeháborodott.

Délire, m. méd. hagymáz; 2. téboly, eszelősség.

Délirer, v. n. méd. félrebe-

Délissage, m. pop. kiválo-

Délisser, v. a. pop. kiválogatni.

Délit, m. prat. vétség; büntett; corps du —, bünjel; ard. réteghézag.

Déliter, v. a. carr. — une pierre, követ rétege szerint hasitani : 2. se —, v. r. hasadni.

Délitescence, f. méd. visszahúzódás.

Délivrance, f. megszabaditás; 2. méd. szülés; 3. com. át-, kiadás; it. pal. Délivre, m. chir. szülep.

Délivrer, v. a. megszabadítani, megmenteni; 2. méd. szültetni; 3. com. ki-, átadni; 4. pal. kézbesiteni; 5. mar. hajóoldalát leszedni; 6. se —, v. r. megszabadulni; méd. szülni. Délivreur, m. com. kiadó; átadó.

Délogement, m. lakváltoztatás- költözködés; mil. elszállásolás ; guer. elüzés.

Déloger, v. n. költözködni; mil. elszállásolni; 2. guer. elvonulni; fig. — sans tambour ni trompette. elosonni; 3. v. a. elkergetni, lakásból kiűzni, kitenni; guer. ellent elüzni.

Déloi, m. prat. áthágás. Déloyal, e, a. hütlen; becstelen.

Déloyalement, adv. hütlenül. Déloyauté, f. hütlenség.

Delphine, f. chi. sarkadék. Déluge, m. vizözön, vizár; fig. dr; — de larmes, könyzáper; p. passons au —, a dologra!

Délustrer, v. a. manuf. fénytelenitni.

Démaçonnage, m. bât. lerontás, bontás.

Démaçonner, v. a. bât. lebontani.

Démago'gie, f. népvezérlet; —gique, a. *népizgató*; -gisme, m. népizgatás; —gue, m. népizgatő; népbarát.

Démaigrir, v. n. ismét hizni; 2. v. a. charp. hegyesitni. Démaigrissement, m. charp. hegyesítés; hegyesedés.

Démailler, v. a. fölsejteni (harisnyát).

Démaillonner, v. a. agr. megoldani (szölővesszőt).

Démailloter, v. a. kipólyázni.

Demain, adv. holnap; p. les prisonniers, sohanapján; 2. m. holnapi nap.

†Démainer, v. a. alkudozni. Démanché, e, a. erötlen, bátortalan.

Démanchement, m. leoldás; eloldódzás.

Démancher, v. a. eloldani, nyelét levenni; 2. se —, v. r. nyélről leválni; fig. il y a qch. qui se —e dans cette affaire, akadoz a dolog menetele.

Demande, f. követelés; kérés; 2. kérelem; 3. kérdés; p. à folle — point de réponse, milyen a kérdés olyan a felelet; com. kereslet; jur. panasz; kere-8et.

Demander, v. a. kivánni, követelni; 2. megkivanni, igényleni; fam. son habit en —e un autre, öltönye kiszolgált ; 3. kérdezni ; it. keresni: 4. kérni, megkeresni; 5. v. n. akarni; koldulni. resno.

Demanderesse, f. pal. fölpe-

Demandeur, euse, s. kéregető; 2. pal. vádló; com.

Démangeaison, f. viszketés, viszketeg; fig. testi kiván-

ság, vágy.

Démanger, v. n. viszketni; 2. v. imp. il me —e, viszket; p. le dos lui —e, nem nyugszik, mig meg nem kenik a hátát.

Démantèlement, m. lerontás, lebontás.

Démanteler, v. a. lebontani (körfalat).

Démantibuler, v. a. állkapcát összezűzni, kificamitni; fig. fam. elrontani.

Démarcation, f. jelölés, határolás: 2. határvonal.

Démarche, f. járás; fig. eljárás; lépés; magaviselet.

Démarcher, v. n. járni kez-

Démarger, v. a. t. t. szélt tisztítni; verr. — le four, kemence száját kinyitni.

Démariage, v. divorce.

Démarier, v. a. prat. fam. elválasztani; 2. se –, v. r. elválni.

Démarquer, v. a. jelt kitörülni; it. kivenni.

Démarrage, m. mar. leoldás (horgonykötélről); veszteglés.

Démarrer, v. a. mar. leoldani; fam. ne démarrez pas de là, ne mozduljon innét; 2. v. n. mar. elindulni.

Démasquer, v. a. leálcázni; it. fig. 2. se —, v. r. álcát levenni; fig. magát elarulni.

Démastiquer, v. a. arch. ragasztékot levenni.

Démâtage, —tement, m. leárbocozás.

Démâter, v. a. mar. leárbocozni; 2. v. n. árbocot veszteni.

Dématérialiser, v. a. chi. anyagtalanitni; fig. szellemiteni.

Démêlage, m. manuf. bontás.

Démêlé, m. pörpatvar, civakodás.

Démêlement, m. manuf. kibontás; 2. fig. megoldás.

Démêler, v. a. kibontani, rendbe hozni; fig. megkülönböztetni; 2. észrevenni; fig. fölfedezni; foul. forró vizben öbliteni; 3. megfejteni, tisztába hozni; 4. elintézni; pörpatvarkodni; 5. se —, v. r. kibontakozni; fig. szabadulni, menekülni.

Démêleur, m. briq. téglavető; manuf. bontó.

Démêloir, m. motola; 2. bontôfésű.

Démembrement, m. féo. fig. jöldarabolás, elosztás.

Démembrer, v. a. földarabolni; szétdarabolni; fig. elosztani.

Déménagement, m. költözködés; fig. et fam. eltávozás.

Déménager, v.a. költözködni; fig. et fam. sa raison —e, gyermekessé lesz; fam. elkotródni; allons, allons, déménagez, si non..., takarodjék, mert különben.

Démence, f. örültség; tomber en —, megőrülni.

se Démener, v. r. fam. töprenkedni; hánykolódni; fáradozni. [it. sóhajtozni. †Démenter, v. n. megőrülni;

Démenti, m. meghazudtolás; fig. kudarc.

Démentir, v. a. meghazudtolni; megcáfolni; eltagadni; megtagadni; 2. se —, v. r. önmagának ellentmondani; bât. roskataggá lenni.

Démérite, m. hiba, vétség. Démériter, v. n. vétni, hibázni.

Démesure, f. szertelenség; 2. à—, adv. szerfölött.

Démesuré, e, a. túlságos, mértéktelen; határtalan; —ment, adv. túlságosan.

Démettre, v. a. ir. kificamitni; 2. letenni, elbocsátani; 3. se —, v. r. lemondani; an. kificamodni.

Démeublement, m. kiürités. Démeubler, v. a. kiüriteni, kihordani (butort).

Demeurant, e, a. lakó; 2. au —, adv. egyébiránt, különben.

Demeure, f. lakás; ch. búvhely; 2. prat. être en —, hátralékban lenni; 3. à —, maradandó.

Demeurer, v. n. lakni, tartózkodni; 2. maradni; 3. megmaradni; — en arriere, hátramaradni; 4. elmaradni, késni; időzni; 5. megakadni.

Demi, e, a. fél; p. à fourbe, fourbe et —, szeget szeggel; 2. à —, adv. félig; 3. demi . . ., fél . . .; — fou, m. félbolond; — aune, f. félrőf; une aune et —e, másfélrőf.

Demi'botte, f. topán; —chemise, f. előing; —diamètre, m. körsugár.

Demie, f. félóra.

Démieller, v. a. écon. mézet a sejtből kivenni; it. csőpögtetni.

Demi'femme, f. elpuhult férfiu: — fortune, f.egyfogatú; — frère, m. mostoha
fivér; — homme, m. erőszegett; — jour, m. homály;
— lune, f. orn. csüllő; —
rond, m. tan. husoló-kés.

Demis, e, a. ficamodott; 2.

—e, f. ficamodás, ficamítás.

Demi-saison, f. pl. mod. tavaszi öltözék.

Démission, f. leköszönés; elbocsátás.

*Démissionner, v. a. elbocsátani ; leköszönni.

Demi'soeur, f. mostohanövér;
— soupir, m. mus. nyolcad
szünet.

Démobiliser, v. a. jur. ingatlanná tenni.

*Démo'crate, m. népbarát;

*_cratie, f. népuraság;

-ralom; *_cratique, a.
népuri, -uralmi; =_ment,
adv.népuralmilag; *_cratiser, v. a. népbaráttá
tenni.

Demoiselle, f. kisasszony; hajadon; 2. icht. szivár-

hab; — monstrueuse, pörölyhal; 3. ent. — aquatique, acsa, szitakötő; fausse —, ent. hangyales; épingl. kis gombostű.

Démolir, v. a. lerontani, lebontani; pop. földhöz vágni.

Démolisseur, m. lebontó; fig. pusztító, duló.

Démolition, f. lerombolás, lebontás; 2. törmelék; min. robbantás.

Démon, m. ördög ; rosz szellem.

Démonarchiser, v. a. egyeduralmat megszüntetni.

Démonétisation, f. értékcsökkentés.

*Démonétiser, v. a. becsét leszállitani.

Démoniaque, a. relig. ördön-

Démono'cratie, f. relig. ördöngösség; —lâtre, m. ördögimádó; —lâtrie, f. ör.imádás; —logie, f. ör.tan:
—logique, a. ör.tani.

Démonstrabilité, f. bebizonyíthatóság.

Démonstrateur, m. bebizonyîtő.

Démonstratif, ve, a. bizonyító; gr. pronom –, mutatónévmás.

Démonstration, f. bebizonyítás; 2. bizonyíték, jel; 3. előadás; 4. tüntetés.

Démonstrativement, adv. bebizonyítólag.

Démontage, m. t. t. szétszedés.

Démonter, v. a. tétovázni; 2. szétszedni; foglalatból kivenni; guer. — la batterie, ágyűüteget haszonvehetlenné tenni; it. fig. vkit megzavarni; mar. un capitaine, hajóparancsnokot letenni; 4. se —, v. r. szétízelni; fig. betegeskedni; sodrából kijőni.

Démontrable, a. megmutatható; bebizonyítható.

Démontrer, v. a. megmutatni; bebizonyítni.

*Démoralisateur, —trice, a. erkölcstelenítő.

*Démoralisation, f. erkölcstelenités; erkölcstelenség. *Démoraliser, v. a. erkölcstelenitni.

*Démoraliseur, m. erkölcsrontó.

Démordre, v. n. elbocsátani, elereszteni; fig. elállani. Démouler, v. a. t. t. mintát

eltávolitani.

Démourée, f. késés; időzés; távollét.

Démourer, v. n. időzni; távollenni.

Démouvoir, v. a. ir. q. pal. lebeszélni.

Démunir, v. a. lő-, élelmiszerektől megfosztani; 2. se —, v. r., se — d'argent, pénzéből kifogyni.

Démurer, v. a. une porte, befalazott ajtôt ismét fel-

törni.

Dénantir, v. a. jur. biztosítéktől megfosztani; 2. se —, v. r. biztosítékot kezéből kiadni.

*Dénationaliser, v. a. nemzetlenîteni.

Dénatter, v. a. fonadékot kibontani; 2. se —, v. r. szétbomlani.

Dénaturali'sation, f. polgári jog elvesztése; —ser, v. a. honiságtól megfosztani.

Dénaturé, e, a. elfajult. Dénaturer, v. a. eltorzîtni; elfajîtni; 2. se —, v. r. elfajulni.

Dendrite, f. lombkö.

†Dénéantise, f. megaláztatás. Dénégateur, m. tagadó.

Dénégation, f. pal. tagadás. Dénéral, m. mon. próba-

Déni, m. pal. megtagadás. Déniaisé, m. ravaszdi.

Déniaiser, v. a. okosabbá tenni, megtanítni; 2. megcsalni, rászedni; 3. se—, v. r. okulni.

Dénichement, m. kiszedés (fészekből).

Dénicher, v. a. kiszedni (fészekből); fig. elkergetni; kifürkészni; 2. v. n. kirepülni (fészekből); it. fig. elillanni.

Dénicheur, m. p. u. madárfiakat elszedő; fig. — de merles, iparlovag.

Denier (d'nié), m. h. anc. ezüstpénz; J. C. fut vendu trente —s, Krisztus urunkat 30 pénzért adták el; — à Dieu, foglaló; 2. kamat; 3. terecs; — Saint-Pierre, Péterfillér; 4. pl. pénz; —s comptants, készpénz; fig. vendre q. à —, vkit elárulni; —s oisifs, holttőke.

Dénier, v. a. pal. tagadni, eltagadni; 2. megtagadni; megvonni.

Dénigrant, e, a. lealázó; becstelenítő.

Dénigrement, m. rágalmazás; lealacsonyítás, megvetés.

Dénigrer, v. a. rágalmazni, roszhirét költeni.

Dénombrement, m. számlálás.

Dénombrer, v. a. számlálni; elősorolni.

Dénominateur, m. arith. nevező.

Dénominatif, ve, a. nevező. Dénomination, f. nevezés, elnevezés.

Dénommer, v. a. prat. megnevezni.

Dénoncer, v. a. — la guerre, hadat üzenni; 2. föladni, bevádolni; 3. hirdetni.

Dénonciateur, —trice, s. föladó, bevádló.

Dénonciation, f. hirdetés, kijelentés; — de guerre, hadüzenet; 2. föladás, bevádolás; prat. vád.

Dénotation, f. jelölés, megjelölés.

Dénoter, v. a. jelezni; ismerhetővé tenni.

Dénouable, a. föloldható.

Dénouement, dénoûment, m. megoldás, kifejlődés; 2. eldöntés.

Dénouer, v. a. föloldani, kibontani; fig. kifejleszteni; 2. se —, v. r. kifejlődni; megoldódzni.

Denrée, f. ord. pl. élelmiszerek; fig. áru. Dense, a. phys. sűrü, tömör. Densité, f. phys. sűrüség, tö-mörség.

Dent (dan), f. an. fog; faire des —s, fogazni; p. rire du bout des —s, erölködve nevetni; prendre le frein aux —s, komolyan hozzáfogni; déchirer q. à belles —s, vkit rágalmazni; t. t. charp. — de loup, akasztószög; pap. —, simítófog; — de chien, m. bot. pirostavaszika; — de lion, m. bot. pitypang.

Dentaire, f. bot. fogasir; 2.

—, a. méd. fog . . .

Dental, e, a. gr. lettres —es, foghangok; 2. —e, f. conch. tengeri fog.

Denté, e, a. fogas; bot. csipkés.

Dentée, f. ch. harapás.

Dentelaire, f. bot. olmonc.

Dentelé, e, a. hornyolt; bot. csipkés; coutur. kicsipké-zett. [hornyolni.

Denteler, v. a. kicsipkézni; Dentelle, f. manuf. csipke. Dentelier, m. —ère, f. csipkeverő; cs.árus.

Dentelure, f. sculpt. fogas-

horony.

Dentex, m. icht. fogas.

Denti'er, m. fogsor; —forme, a. an. fogdad; —frice, a. poudre —, fogpor; —rostre, m. pl. fogcsörük; —ste, m. fogorvos; —tion, f. fogzás.

Denture, f. fogsor; fogazat. Dénudation, f. chir. meztelenités.

Dénuder, v. a. chir. meztelenitni.

Dénué, e, a. kifogyott, kipusztult.

Dénuement, dénûment, m. kipusztulás; hiány.

Dénuer, v. a. kifosztani, kipusztitani; 2. se —, v. r. kifogyni, kipusztulni.

Dépaissir, v. a. higitni. Dépaître, v. a. ir. lelegelni.

Dépanser, v. a. ir. tetegetit. Dépanser, v. a. chir. köteléket levenni.

Dépaqueter, v. a. kirakolni. De par, prép. v. par; — le roi, a király nevében.

Dépareiller, v. a. egyenkintezni; gant -é, felemás keztyű.

Déparer, v. a. disztelenítni; fig. elcsufitni.

Déparier, v. dépareiller.

Déparler, v. n. elhallgatni. Départ (pâr), m. elutazás; elindu ás; chi. elválasztás.

Département, m. elosztás; fig. szakma; adm. osztály; géogr. kerület.

Départamental, e, a. kerületi.

Départir, v. a. elosztani, kiosztani; chi. elválasztani; 2. v. n. v. s'en aller; 3. se —, v. r. elállani; eltérni.

Dépasser, v. a. elébe érni, megelőzni; fig. v. outre-passer.

Dépâtisser, v. a. imp. betüket rendezni.

Dépaver, v. a. kövezetet fölszaggatni.

*Dépaysement, m. fig. tévelyîtés.

Dépayser, v. a. idegen földre küldeni; fig. eltévelyítni; 2. előnyétől megfosztani; 3. se —, v. r. kivándorolni; szokását elhagyni.

Dépeçage, dépècement, m. szétdarabolás.

Dépecer, v. a. szétdarabolni.

Dépêche, f. adm. sürgöny; pop. c'est une belle —, szerencsés utat a másvilágra.

Dépêcher, v. a. sürgönyözni; fig. q., vkit másvilágra küldeni; 2. siettetni; 3. se —, v. r. sietni.

Dépeindre, v. a. ir. ecsetelni. Dépenail'é, e, a. pop. rongyos; cafatos; fig. kiaszott.

Dépenaillement, m. rongyosság, lomposság.

Dépendamment, adv. függöleg.

Dépendance, f. függés; imp. nyomattyú; 2. féo. tarto-zék; phil. viszonhatás.

Dépendant, e, a. függő; féo. tartozó.

Dépendre, v a. levenni; 2. v. n. függeni; féo. tartozni; 3. költeni.

Dépenner, v. a. megkopasztani.

Dépens (-pan), m. pl. prat. pörköltségek; pr. plus de la moitié de ses — sont payés, már megette kenyere javát: devenir sage aux — d'autrui, más kárán okulni.

Dépense, f. költség; se mettre en —, magát költségbe verni; écon. éléskamara; hydr. lefolyás.

Dépenser, v. a. költeni; fig. fecsérelni.

Dépensier, -ière, a. tékozló; pazar; 2. —ière d'un couvent, konyhamester.

Déperdition, f. did. fogyás.
Dépérir, v. n. bedülni, beroskadni; 2. fogyni; megsoványodni; 3. romlani;
pal. elévülni.

Dépérissement, m. roskatagság; fogyás; pal. elévülés

Dépêtrer, v. a. kiszabadítani; it. fig. 2. se —, v. r. kievickélni; fig. megmenekülni.

Dépeuplement, m. néptelenítés; néptelenedés.

Dépeupler, v. a. néptelenitni; kipusztítani; 2. se —, v. r. néptelenedni, pusztulni. Dépicage, m. écon. kitörés.

Dépiler, v. démembrer. Dépilant, e. dépilatif, ve, a.

hajat hul'asztó. Dépilation, f. kopasztás; ko-

paszodás. Dépilatoire, m. kopasztó-

szer.

Dépiler, v. a. kopasztani; 2. se —, v. r. kopaszodni.

Dépiquer, v. a. manuf. tüzdelt munkát elfejteni; fig. —q., vigasztalni; agr. kitörni, kizúzni; 2. se —, v. r. vigasztalódni.

Dépister, v. a. ch. nyomozni; fam. kikutatni.

Dépit, m. boszuság; en — du |

bons sens a józanész ellenére.

Dépiter, v. a. q. boszantani; 2. se —, v. r. boszankodni.

†Dépiteusement, adv. boszusan.

†Dépiteux, se, a. boszús.

Déplacé, e, a. elmozditott, félremozditott.

Déplacement, m. elmozditás.

Déplacer, v. a. elmozditni; eltenni; fig. letenni; pal. elhordani; 2. se —, v. r. elmozdulni.

Déplaire, v. n. ir. visszatetszeni; 2. boszantani; 3. v. imp. nem tetszik; fam. ne vous en déplaise, engedelmével; 4. se —, v. r. elégedetlennek lenni.

Déplaisamment, adv. kedvetlenül.

Déplaisance, f. elégedetlenség, kedvetlenség.

Déplaisant, e, a. tetszetlen, kedvetlen.

Déplaisir, m. kedvetlenség, elégületlenség; 2. boszuság.

Déplantage, m. agr. elültetés.

Déplanter, v. a. elültetni. Déplantoir, m. jard. ültetőfa.

Déplâtrer, v. a. maç. föszt levenni; fig. fölfedezni.

Déplayer, v. a. sebekkel boritni.

Déplétion, f. méd. vér-ürités; érvágás.

Dépliage, m. kiterités. Déplier v. a. kiteritni:

Déplier, v. a. kiterîtni; kirakni.
Déplisser, v. a. kiráncolni;

2. se —, v. r. fesleni. Déploiement, déploîment,

m. kirakás; mil. ki ejlődés.

Déplorable, a. siralmas; —ment, adv. siralmasan. Déploration, f. megsiratás.

Déployer, v. a. megsirain.
Déployer, v. a. kibontani;
fig. — toute sa force, minden erejét rátenni; p. rire
à gorge —ée, teletorokkal
kacagni; 2. se —, v. r.

duzzadni; mil. kibonta-

Déplumer, v. a. megkopasztani; 2. se —, v. r. $vedle_{\tau}$

Dépocher, v. a. pop. v. débourser.

Dépointer, v. a. fölvágni. Dépolari sation, f. phys. göncöltelenítés; —ser, v. a. phys. göncöltelenítni.

Dépoli, e, a. fénytelen.

Dépolir, v. a. fénytelenitni; 2. se —, v. r. fénytelened-

Déponent, s. et a. m. gr. verbe —, középige.

Déponible, a. letéteményezhető.

*Dépopularisation, f. népszerütlenítés.

*Dépopulariser, v. a. népszetütleniteni.

Dépopulation, f. néppusztitás.

Déport, m. pal. haladék; sans —, adt. legott, azonnal.

Déportation, f. számkivitel. Déporté, e, s. számkivetett.

Déportement, m. önviselet. Déporter, v. a. számkivetni ; _•2. se —, v. r. *elállani*.

Déposant, m. letéteményező; 2. –, e, a. pal. tanuskodó. Déposer, v. a. letenni; it. fig. 2. elmozditani; 3. serr. levenni; 4. letéteményezni; 5. pal. tanuvallomást tenni; 6. v. n. le-

csapódni. Dépositaire, m. letétemé.nyes; 2. kincstárnok.

†Dépositer, v. u. zálogot adni.

Dépositeur, m. letéteménye-

Déposition, f. pal. letétel, elmozditás; 2. tanuvallomás; eltemetés.

Déposséder, v. a. kisajátitni.

Dépossesion, f. kisajálítás. Déposter, v. a. helyéről elűz-

Dépôt, m. letétemény; com. banque de —, letétbank; com. raktár; mil. pótsereg; écon. seprü; — de vinaigre, ecetágy.

†Dépotéier, v. a. kimérni. Dépoter, v. a. jard. virág-

edényből kivenni.

Dépouille, f. lefejtett bor; fig. hulla; 2. zsákmány; 3. termés; 4. hagyaték; ócska ruha.

Dépouillement, m. megfosztás; tartózkodás, megtagadás; com. kivonat.

Dépouiller, v. a. kifosztani, megrabolni; 2. bőrét le húzni; leszedni; 3. fig. levetkeztetni; 4. aratni, learatni; p. jouer au roi —é, vkit vagyonától megfosztani; 5. se —, v. r. vedleni; magát megfosztani.

Dépourvoir, v. a. ir. meg osztani; 2. se —, v. r. kifogy-

ni (pénzéből).

Dépourvu, e. a. ki ogyott; au —, adt. véletlenűl.

*Dépravateur, m. ronto, vesztegető.

Dépravation, f. romlás; fig. romlottság.

Dépraver, v. a. elrontani, megrontani; fig. elveszni; 2. se —, v. r. megromlani.

Déprécatif, ve, a. théo. kivánó.

Déprécation, f. relig. megkövetés: rhét. kivánság.

Dépréciation, f. kissebbités, kevesbítés; lealacsonyítás; com. értéktelenítés : csökkentés; csökkenés.

Déprécier, v. a. kissebbiteni; lealacsonyitani; csökkenteni.

Déprédateur, trice, s. pusztító, dúló; sikkasztó.

Déprédation, f. jur. pusztitás, dúlás ; sikkasztás.

Dépréder, v. a. jur. rabolni, pusztitni; sikkasztani.

Déprendre, v. a. eloldani; 2. se —, v. r. szahadulni; it, fig.

Dépréoccuper, v. déprévenir. Dépresser, v. a. imp. sajtóból kivenni; manuf. fénytelenitni.

2. letét, örzemény; 3. t. t. | Dépression, f. phys. nyomás; | Député, m. küldött, követ.

-bot. mélyedés; astr. leiránylás; com. csökkenés; fig. elnyomás ; it. ócsárlás.

Déprévenir, v. a. ir. előitélettől fölszabadítani; 2. se —, v. r. előitéleteiről lemondani.

Dépri, m. jur. anc. hübér pénz elengedése ; 2. kiviteli vám alá eső áruk bejelentése.

Déprier, v. a. visszamondatni; féo. hűbérpénzt elengedni; com. kiviteli árukat a vámhivatalnál bejelenteni.

Déprimé, e, a. bot. lelapult; 2. behorpadt; méd. gyön-

Déprimer, v. a. chir. benyomni; 2. agr. fagyott füvet lelegeltetni; fig. leszállitani; ócsárolni; 3. se —, v. r. lapulni.

*Dépris, m. lealacsonyitás. Déprisable, a. lealacsonyitható.

*Déprisement, m. lealacsonyítás.

Dépriser, v. a. leszállitani, csokkenteni ; csekélyleni.

*Déprisonner, v. a. fogságból kibocsátani.

Déprofundis (-fon-di-ce), m. cath. halotti ima.

*Déprohiber, v. a. *tilalmat* megszüntetni.

*Déprohibition, f. tilalom megszüntetése. Dépromettre, v. a. igéretet

visszaronni. Dépucelage, etc. v. déflora-

tion, etc.

Dépuis, adv. óta, azóta; 2. —que, *mióta*.

Dépurateur, m. pharm. tisztáló.

Dépuratif, ve, a. méd. tisztító; remède —, vértisz-

Dépuration, f. pharm. tisztálás.

Dépuratoire, a. tisztító.

Dépure:, v. a. pharm. tisztálni: méd. tisztítni; 2. se -, v. r. tisztulni.

Députation, f. küldöttség.

Députer, v. a. kiküldeni, követségbe küldeni.

*Déqualification, f. cim, tulajdon elvesztése.

*Déqualifier, v. a. cimtöl, tulajdonságtól megfosztani.

Déracinement, m. jard. gyökérből kiforgatás.

Déraciner, v. a. jard. gyökerestől kitépni; chir. kivágni; fig. kiirtani.

Déraillement, m. ch. f. sinból kisiklás.

Dérailler, v. n. ch. f. sínból kisiklani.

Déraison, f, oktalanság.

Délaisonnable, a. oktalan; -ment, adv. oktalanul.

*Déraisonnement, m. badar beszéd.

Déraisonner, v. n. oktalanul beszélni.

Déramer, v. a. t. t. selyem gubókat az ágakról leszed-

Dérangement, m. rendetlenség, zűrzavar, ziláltság.

Déranger, v. a. összezavarni; fig. háborgatni; zilálni; 2. se —, v. r. rendetlenné lenni; fig. kicsapongani.

Dératé, e, a. an. léptelen; fig. vidor, fürge, könnyelmű.

Dérater, v. a. an. lépét kivágni.

Dérayer, v. a. agr. barázdát

Dérayure, f. agr. elválasztó barázda.

†Derechef, adv. ismét.

Déréglé, e, a. rendetlen; temps —, szokatlan idő; fig. botrányos, kicsapongó.

Dérèglement, m. rendetlenség, ziláltság ; eltérés.

Déréglément, adv. rendetlenűl.

Dérégler, v. a. megzavarni; fig. megrontani, elcsábítni; p. il ne faut qu'un mauvais moine pour — tout le couvent, egy rühes juh az egész nyájat megvesztegeti; 2. v. r. v. se déranger.

Dérider, v. a. kiredőzni ; fig.

redöket elveszteni; fig. fölvidulni.

*Dériseur, m. gúnyolódó.

Dérision, f. gúny, kigúnyolás.

Dérisoire, a. gúnyos.

Dérivatif, ve. a. méd. elhárító ; gr. leszármoztató.

Dérivation, f. gr. származás: származtatás; hydr. elárkolás; méd. elhárítás.

Dérive, f. mar. elhajlás (iránytól).

Dérivé, m. gr. származék.

Dériver, v. n. mar. partról távozni; irányt veszteni; 2. származni ; 3. v. a. gr. származtatni; hydr. elárkolni.

Derme, m. méd. bőr (emberé).

Dermeste, m. ent. porva; — de larde, szalonnabogár; — des pelletiers, szűcsbogár.

Dernier, ère, s. a. utolsó, 2. elmult: végső ; nagyon, fölötte ; 4. alja, selejtje; fig. il ne veux jamais avoir le —, nem áll meg benne a szó.

Dernièrement, adv. a minap, multkor, nemrég.

Dérobé, e, a. titkos, rejtett; écon. fèves --ées, hámozott bab, à la —ée, adt. titokban.

Dérober, v. a. ellopni, elcsenni; p. est bien larron, qui larron —, nehéz ott lopni, hol a gazda is tolvaj; 2. elvonni, eltitkolni; 3. t. t. écon. hámozni; 4. se —, v. r. ellopózni; eltünni.

Dérochage, m. dor. érc tisztītāsa.

Dérocher, v. a. szikláról letaszítni : dor . — le métal. ércet mosni.

Dérogation, f. rövidség, kár; megszüntetés ; érvénytele-

Dérogatoire, a. érvénytelenítő.

Dérogeance. f. chanc. lealacsonyítás ; kár, csökkenés. fölviditni; 2. se —, v. r. Dérogeant, e, a. érvénytele- Désaccointer, v. désunir.

nitö; ártalmas; lealacsunyító.

Déroger, v. a. érvénytelenítni, megszüntetni; 2. lealacsonyitni; 3. v. n. magát lealázni.

Déroidir, v. a. renyhedté tenni; 2. se —, v. r. renyhedni; fig. hajlékonyabbá lenni.

Dérompoir, m. pop. rongyvágó kés.

Dérompre, v. a. ir. fauc. lecsapni; 2. pop. rongyot vágni.

Déroquer, v. dérocher.

Dérougir, v. a. pirtôl megfosztani; 2. se –, v. r. halványodni.

Dérouillement, m. rozsdától megtisztítás.

Dérouiller, v. a. rozsdátál megtisztítani; fig. csinosttni, pallérozni ; 2. se —, v. r. rozsdát elveszteni; fig. finomodni.

Déroulement, m. kibontakokozás; tiss. letekergetés.

Dérouler, v. a. legombolyitni: letekerni; fig. kifejteni: 2. se —, v. r. lehengeredni, legurulni; fig. kifejlődni. Déroute, f. vereség, bomlás, 2q-

var; fig. alászállás, romlás. Dérouter, v. a. eltérelyitni: 2. fig. megrontani, tönkre tenni; 3. megzavarni; 4. se —, v. r. eltévedni; fig.

megzavarodni. Derrière, prép. mögött; 2 adv. hátulról; 3. m. hátsó rész; fam. alfel: montre le —, segget mutatni; fig.

szavát szegni Des (dê) art. . . nak, . . nek: 2. bien —, sok; 3. nehány. Dès, prép. ota, fogva; 2. mindjart; 3. — que, m:

helyt. Désabusé, e, s. kiábrándult.

*Désabusement, m. kiábrándítás; kiábrándulás.

Désabuser, v. a. kiábrándítni; il est -é, most már átlátja; 2. se —, v. r. kiáb rándulni : okulni.

Désaccord, m. mus. elhangulás; fig. egyenetlenség.

Désaccorder, v. a. mus. elhangolni; fig. összeveszítni; 2. se —, v. r. elhangolni.

Désaccoupler, v. a. szétfűzni; párjától elválasztani.

†Désaccoutumance, f. leszoktatás; leszokás.

†Déssaccoutumer, v. a. leszoktatni; 2. se —, v. r. leszokni.

Désachalander, v. a. vevőktől megfosztani.

[†]Désaffamer, v. a. éhségét csillapitni.

*Désaffection, f. elidegenedés;—né, née, a. elidegenedett.

Désaffectionner, v. a. et r. elidegenitni; elidegenedni. Désagencer, v. a. elrontani.

Dêsagreable, a. kellemetlen;
—ment, adv. kellemetlenül.

Désagréer, v. n. visszatetszeni.

Désagrégation, f. phys. megsemmisttés.

Désagréger, v. a. phys. megsemmisiteni.

Désagrément, m. kellemetlenség; 2. hiány.

Désaigri, e, a. chi. savanytalanîtott.

Désaigrir, v. a. chi. savanytalanitni; 2. v. n. savanytalanodni.

Désaisine, f. féo. hübér-átadás.

Désais nner, v. a. — un champ, szántóföldet kaszálóvá hagyni.

Désajuster, v. a. fölforgatni; félre tenni; fig. meghiusitani.

*Désaltérant, e, a. szomjat oltó.

Désaltérer, v. a. szomjat oltani; fig. nedvesítni; 2. se —, v. r. szomját oltani.

*Désamasser, v. a. vagyonát elfecsérelni.

*Désamour, m. elidegenedés. Désancher, v. a. fuvókát levenni.

Désancrer, v.n.mar. horgonyt fölszedni.

Désandiner, v. n. szénát boglyába rakni.

Désappareiller, v. dépareiller.

Désapparier, v. a. párjától elválasztani.

Désappétisser, v. a. étvágyától megfosztani.

*Désapplication, f. figyelemhiany.

Désappliquer, v. a. szorgalomtól elvonni.

Déssappointement, v. mécompte.

Désappointer, v. a. kitörölni (lajstromból); fig. várakozásban megcsalni, reményét semmivé tenni.

Désapprendre, v. a. elfeledni, kitanulni.

Désapprobateur, trice, s. a. rosszaló.

Désapprobation, f. rosszalás, helytelenítés.

Désappropriation, f. pal. túladás; tulajdonjogróli lemondás.

Désapproprier, v. a. megfosztani; 2. se —, v. r. tulajdon jogáról lemondani.

Déssapprouver, v. a. rosszalni, helytelenitni.

Désapprovisionner, v. a. élelmi szerektől megfosztani.

Désarborer, v. a. mar. árbocot csonkitani; lobogót lebocsátani.

Désarçonner, v. a. nyeregből kivetni, kiemelni; fig. -q., megzavarni; elkergetni.

Désargenter, v. a. ezüstözést levenni, levakarni; fam. —q., kizsebelni.

Désarmé, e. a. lefegyverzett, védtelen.

Désarmement, m. lefegyverzés: mar. leszerelés.

Désarmer, v. a. lefegyverezni; mar. leszerelni; fig. engesztelni; 2. v. n. hadsereget elbocsátani; 3. fegyverzetet levetni; 4. se —, v. r. lefegyverkezni.

Désarranger, v. a. rendetlenségbe hozni.

Désarroi, m. rendetlenség, zavar.

Désarticuler, v. a. an. szét-

szedni (csontvázat); chir. tagot ízénél levenni.

Désassembler, v. a. charp. szétbontani; fig. elválni; 2. se —, v. r. szétválni.

†Désassiéger, v. a. fölszabadítani.

Désassortir, v. a. széthányni.

Désastre, m. baleset; csapás. Désastreusement, adv. sze-

rencsétlenül. Désastreux, se, a. szerencsét-

Désattrister, v. a. fölviditni;

2. se —, v. r. fölvidulni. Désavantage, m. hátrány;

2. kár, veszteség. Désavantager, v. a. megrövi-

dítni ; károsítni. Désavantageusement, adv.

károsan, kedvezőtlenül. Désavantageux, se, a. káros, kedvezőtlen; mil. alkalmatlan.

Désavenant, e, a. illetlen.

Désaveu, m. tagadás, viszszavonás.

Désaveugler, v. a. q. fig. kiábrándítni.

Désavouable, a. jur. tagadható, tagadandó.

Désavouer, v. a. tagadni, eltagadni; 2. megtagadni; 3. érvénytelenítni; 4. fig. kárhoztatni.

Désbléer. v. a. learatni.

Désceller, v. a. pecsétet feltörni; bât. szétválasztani.

Descendance, f. származás; jur. ivadék.

Descendant, e, s. ivadék, sarjadék, utód; 2. —, e, a. leszálló, ejtő; ligne, —e, nemzet-ág; méd. hanyatló.

Descendre, v. n. leszállni; lemenni; lejöni; leeresz-kedni; lelépni; phys. leesni; ereszkedni; fig. — en soi-même, magába szállni; — chez q., megszállni valakinél; 2. partraszállni; 3. fig. hanyatlani; 4. magát megalázni; szóba állni; 5. származni; 6. v. a. letenni, lerakni, leemelni, levenni, leereszteni; mil. fölváltani.

Descente, f. lemenés, lejövés; lerakás, letevés; am. — de lit, ágyszőnyeg; mil. betörés; hydr. ereszcsatorna; 2. lejtő.

*Descripteur, m. leiró.

Descriptif, ve, a. leiró, ecsetelő.

Description, f. leirás, ecseteles; pal. jegyzék.

Désamballage, etc. v. déballage.

Désambargo, m. com. hajózár eltörlése.

Désambarrassé, e, a. zavartalan.

Désembourber, v. a. iszapból kisegíteni.

Désamparer, v. a. elhagyni, elvonulni; mar. vaisseau —é, csonkitott hajó; 2. v. n. eltakarodni.

Désempenné, e, a. tollatlan; p. il va comme un trait—, hű bele Balázs!

Désempeser, v. a. keményítőt kimosni; 2. se —, v. r. meg-lágyulni.

Désemplir, v. a. kiüriteni; 2. v. n. kiürülni, kiszivárogni.

*Désemprisonnement, m kibocsátás (börtönből).

*Désemprîsonner, v. a. kibocsátani (börtönből).

Désencaster, v. a. fazekas neműt díszíteni.

*Désenchaîner, v. a. láncot levenni.

Désenchantement, m. ördögüzés ; 2. kiábrándítás.

Désenchanter, v. a. bűvöléstől megszabadítni ; fig. kiábrándítani.

*Désenchérir, v. n. kevesebbet igérni.

Désenclouer, v. szöget kihúzni.

Désencombrer, v.a. törmeléket eltávolítni.

Désendormi, e, a. mámoros. †Désendormir, v. a. fölébreszteni.

Désenfiler, v. défiler.

Désenflammer, v. a. lángot kioltani; 2. se —, v. r. fig. szerelméből kiábrándulni. Désenflement, v. désenflure. Désentier, v. a. daganatot eloszlatni; 2. v. n. et le-lohadni.

Désenflure, f. lohadás (daganaté).

Désengagement, désengager, v. désenrôlement, désenrôler.

Désenger, v. a. féregtől tisztítani.

Désenivrement, m. kijózanítás.

Désenivrer, v. a. kijózanítani; it. fig. 2. se —, v. r. kijózanodni.

Désenlacement, m. kibontás (pórázról).

*Désenlacer, v. a. kibontani; 2. se —, v. r. kibontakozni; fig. hínárból menekülni.

Désenlaidir, v. a. rútságot mérsékelni.

Désennuyer, v. a. szórakoztatni; 2. se —, v. r. szórakozni.

Désenrayement, m. kerékoldás. [dani.

Désenrayer, v. a. kereket ol-Désenrhumer, v. a. náthát elűzni; 2. se —, v. r. náthától szabadulni.

Désenrôlement, m. mil. elbocsátás.

Désenrôler, v. a. mil. elbocsátani; 2. se —, v. r. szolgálatból távozni.

Désenrouer, v. a. rekedtségtől megszabadítni; 2. se —, v. r. rekedtségtől menekülni.

†Désenseignement, m. kiokás.

Désenseigner, v. a. kiokni. Désensevelir, v. a. halotti lepelből kivenni.

Désensorceler, v. a. bűvöléstől megszabadítani; fig. szenvedélyből kigyógyítani.

Dêsensorcellement, m. igézetszüntetés.

Désenter er, v. déterrer.

Désentêter, v. a. konokságot elűzni; 2. se —, v. r. konoksággal fölhagyni.

Désentortiller, v. a. szétgöngyölni; fig. érthetővé tenni.

Désentraver, v. a. kibékózni.

Désenvenimer, v. a. mérgét venni (ebnek).

Déséperonner, v. a. sarkantyát levenni.

Déséquiper, v. a. mar. leszerelni.

Désergoter, v. a. maréch. pókot kivágni; écon. — un coq, kakas sarkantyújat levágni.

Désert, m. sivatag; 2. —, e, a. puszta, üres; jur. semmis.

Désertable, a. v. détestable. Déserté, e, a. elhagyatott, puszta.

Déserter, v. a. elhagyni, otthagyni; mar. lakatlan helyre kitenni; mil. elszökni; 2. v. n. elűzni; — à l'ennemi, az ellenhez átszökni.

Déserteur, m. mil. szökevény; fig. elpártolt; hiteszegett.

Désertion, f. mil. szökés; fig. elpártolás; pal. elmulasztás.

Désespérade (à la), adt. őrjöngve.

Désespérant, e, a. kétségbe ejtő.

Désespéré, m. dühös; 2. en —, adt. kétségbeesve, dühösen; 3. a. v. désespérer.

Désespérément, adv. v. endésespéré; 2. fig. kétségbeesetten.

Désespérer, v. n. kétségbeesni; il est —é des mèdecins, az orvosok lemondtak róla; homme —é, javíthatlan; fig. être —é, vigasztalhatlan; 2. v. a. kétségbeejteni; 3. se —, v. 1. kétségbeesni.

Désespoir, m. kétségbeesés; 2. vigasztalhatlanság.

Désestimer, v. a. nem becsülni; se faire —, becsületét elveszteni.

Désétourdir, v. a. szédülést elűzni; fig. meggondolatlanságtól elszoktatni.

Désétrier, v. n. kengyelből kijöni.

†Désevrer, v. a. félbeszakítani.

Déshabillé, m. pongyola ; 2. házi köntös.

Déshabiller, v. a. levetkőztetni; 2. se —, v. r. levetkőzni.

†Déshabité, e, a. lakatlan, elhagyatott.

Déshabiter, v. a. elhagyni. Déshabituer, v. a. leszoktatni; 2. se —, v. r. leszokni. Déshâler, v. déhâler.

Désharnacher, v. déharnacher.

Déshérence, f. jur. droit-de —, esendőség.

Déshériter, v. a. örökből kitagadni.

Déshommé, a. erejeszegett. Déshonnête, a. illetlen, szemérmetlen, erkölcstelen.

†Déshonnêteté, f. illetlenség, szemérmetlenség.

Déshonneur, m. szégyen, gyalázat; il tient à —. szégyennek veszi; il fait—à ses parents, szégyent hoz szüleire; gyalázatára válik.

Déshonorable, déshonorant, e, a. becstelenítő.

Déshonorer, v. a. becstelenitni; meggyalázni; — sa famille, családjára szégyent hozni; elle est —ée, megesett; 2. se —, v. r. megesni; magát meggyalázni.

Déshumaniser, v. a. embertelenîtni, elvadîtni; 2. se —, v. r. minden emberi érzést levetkezni.

Désignatif, ve, a. jellemző. Désignation, f. kijelölés; meghatározás; jelölés; kinevezés.

Désigner, v. a. kijelölni, megjelölni; 2. meghatározni; 3. kinevezni; 4. gyűlöltté tenni.

Désillusionnement, m. kiábrándulás.

Désillusionner, v. a. kiábrándítni.

Désimbriquer, v. a. jur. jelzálog alul fölmenteni.

Désinence, f. gr. végzet. Désinfatuer, v. a. balgaságtól elvonni ; 2. se —, v. r. bal.-ról lemondani.

Désinfector, v. a. fertezett anyagtól megtisztítni.

Désinfection, f. fertezett anyagtóli megtisztítás.

Désintéressé, e, a. önzéstelen; 2. részrehajlatlan.

Désintéressement, m. önzetlenség; 2. részrehajlatlanság.

†Désintéressément, adv. önzetlenül.

Désintéresser, v. a. kártalanítni.

†Désinvolte, a. nyilt.

*Désinvolture, f. fesztelenség. Désir, m. vágy, óhaj.

Désirable, a. kivánatos.

Désirer v. a. vágyni, óhajtani; kívánni.

Désireux, se, a. vágyó, sóvárgó.

Désistement, m. pal. elállás. se Désister, v. v. elállni; lemondani.

Dès lors (dê lôr), adv. azóta; akkor mindjárt.

Desman, m. z. pézsma-vidra. Desmo'graphie, f. an. szálagrajz; —graphique, a. szál. rajzi; —logie, f. szál. tan; —logique, a. szál. tani; —phlogie, f. szál. lob.

Désobéir, v. n. engedetlenkedni.

Désobéissance, f. engedetlenség: 2. pl. engedetlen viselet.

Désobéissant, e, a. engedetlen.

Dêsobligeamment(-ja-man), adv. barátságtalanúl.

Désobligeance, f. udvariatlanság: embertelenség.

Désobligeant, e, a. udvariatlan, neveletlen-, 2.—e, f. együlésű kocsi.

Désobliger, v. a. — q., megbantani (vkit).

Désobstruant, désobstructif, s. a. méd. hashajtó.

Désobstruer, v. a. ürülést okozni; fig. utat nyitni.

Désoccupation, f. munkátlanság.

Désoccupé, e, a. dologialan. Désoccuper, v. a. foglalkozástól elvonni; 2. se —, v. r. foglalkozással fölhágy-ni.

Désoeuvré, e, a. heverő, dologtalan, 2. m. un —, henue.

Désoeuvrement, m. dologtalanság, heverés.

Désoeuvrer, v. a. pap. iveket elkülönitni; 2. se — v. r. elkülönödni.

Désolant, e, a. leverő, bús, szomorú; 2. homme —, unalmas ember.

Désolateur, m. romboló.

Désolatif, ve, a. boldogtalan, sajnálatra méltő.

Désolation, f. rombolás, pusztítás; 2. vigasztalhatlanság.

Désolé, e. a. rombolt; pusztult; 2. vigasztalhatlan; se suis — de . . ., sajnálom hogy . . .

Désoler, v. a. rombolni, pusztitani; 2. megszomoritni; 3. boszuságot okozni.; 4. se —, v. r. szomorkodni.

Désopilatif, ve, a. méd. üritő.

Désopilation, f. méd. ürîtés. Désopiler, v. a. méd. ürîtni; fam. cela lui —e la rate, ez derekasan megnevetteti.

Désordonné, e, a. rendetlen, rendezetlen; 2. mértéktelen, túlságos.

Désordonnément, adv. rendetlenül; 2. túlságosan.

Désordonner, v. a. összekűszálni, összebonyolitni; 2. se —, v. r. rendből kijőni.

Désordre, m. rendetlenség, zavar; 2. feslettség, erkölcstelenség; 3. rablás, rombolás; kihágás; 4. civakodás; elmeháborodás.

Désorganisateur, trice, s. a. rendzavaró; szervtelenítő; esprit —, pusztító szellem.

Désorganisation, f. szétbomlás.

Désorganiser, v. a. szervezetet fölbontani; 2. se —, v. r. fölbomlani.

Désinfatuer, v. a. balgaság- Désoccuper, v. a. foglalko- Désorienter, v. a. irányt

veszteni; 2. — q., megzavarni (vkit); 3. se —, v. r. megzavarodni.

Désormais, adv. ezentúl; mostmár.

Désorner, v. a. éktelenítni. Désossement, m. csont, szálka kiszedése.

Désosser, v. a. csontokat kiszedni.

Désouci, etc. v. dessouci etc. Désourdir, v. a. tiss. felszőni; van. fonatot fölbontani.

Désoxy'dation, f. chi. élenytelenîtés; élenytelenülés; —der, —géner, v. a. élenytelenîtni.

*Despect (dé-spek), m. tiszteletlenség:

Despectueux, se, a. tiszteletlen.

Desponsation, v. finançailles.

Despote, m. kényúr.

Despotique, a. kényúri; —ment, adv. kényúrilag.

Despotiser, v. a. kényuraskodni.

Despotisme, m.kény-uraság; fig. uralkodó hatalom.

Despumation, f. chi. lehab-zás.

Despumer, v. écumer.

Desquamation (-koua-), f. levakarás; chir. börkorpázás.

Desquamer (-koua-), v. a. levakarni; 2. se —, v. r. méd. hántani.

Desrène, m. pal. tagadás.
Desreiner, v. a. pal. tagadni.

Dessabler, v. a. homoktól megtisztítni.

Dessacrer, v. a. szentségtelenitni.

Dessaigner, v. a. vértől megtisztítni.

Dessaisine, f. jur. kitétel.

Dessaisir, v. a. prat. kitenni (birtokból); 2. se —, v. r. kiadni.

Dessaisissement, m. kiadás, kiszolgáltatás.

Dessaisonner, v. a. agr. alkalmatlan időben megmunkálni.

Dessaler v. a. kiáztatni;!

fig. c'est un —é, ravasz ember.

Dessangler, v. a. megereszteni (hevedert).

Desséchant, e, a. száritó.

Dessèchement, m. kiszárítás, kiszáradás; méd. összezsugorodás.

Dessécher, v. a. kiszárítani; fig. eltompitani; bot. szárítni; 2. se —, v. r. elszáradni.

Dessein, m. szándék terv; cél; 2. à —, adt. szándékosan; sans —, meggondolatlanul; de — ferme, szilárdul.

Desseller, v. a. lenyergelni. Desserre, f. tágítás; fam. il est dur à la —, zsugori.

Desserrer, v. a. tágitani; fig. fam. il n'a pas —é les dents tout le jour, egész nap hallgatott; fam. — un soufflet à q., pofon ütni vkit; 2. se —, v. r. tágulni.

Dessert (dé-cère), m. csemege; arriver au —, későn -jőni.

Desserte, f. maradék étel.

Dessertir, v. a. foglalványt levenni.

Desservant, m. helyettes lelkész. [lat. Desservice, m. rosz szolgá-

Desservir, v. a. ir. leszedni (asztalt); 2. ártani (valakinek); 3. — une cure, helyettes szolgálatot teljesíteni.

Dessicateur, m. écon. aszaló. Dessicatif, ve, a. méd. szárító; 2. m. szárító szer.

Dessiccation, f. chi. kiszáritás.

Dessiller v. a. kinyitni (szemét); fig. — les yeux à q., kijózanítni.

Dessin, m. rajz; vázlat; 2. rajzművészet; 3. — colorié, színezett rajzolat.

Dessinateur, m. rajzoló.

Dessiner, v. a. rajzolni; vázolni; 2. se —, v. r. idomulni.

*Dessouci, m. gondtalanság. *se Dessoucier, v. r. mivel se törődni. Dessouder, v. a. forrasztást leolvasztani.

Dessoufrer, v. a. chi. kénetlenitni.

Dessoûler, v. a. pop. kijózanítni; 2. v. n. kijózanodni.

Dessous, m. alj; fig. il y a un — dans cette affaire, titok rejlik e dologban; 2. fig. avoir le — en qch., valamiben veszteni; 3. adv. alatt, alatta; vêtement de —, alsó ruha; en —, alul; il a la mine —, gyanus arcú; 4. prép. alul; alatt; au — de Paris, Párison alul.

Dessus, m. felső rész; mus. felhang; th. les —, pl. zsinórpadlás; fig. prendre le
—, felül kerekedni; 2. adv.
ra, ... re; mettez le —,
tegye rá; la —, fönn, fölött; 3. prép. ni —, ni dessous, se fölötte, se alatta;
par —, azonkívül; pr. il
payera par — l'épaule,
egy fillért se fog fizetni;
il est au — du vent, rendén van a szénája.

Destin, m. sors, végzet; on ne peut fuir son —, sorsát senki se kerülheti el.

Destination, f. rendeltetés; 2. rendeltetés helye.

Destinée, f. v. destin; 2. poét. életpálya.

Destiner, v. a. rendelni, szánni; 2. v. n. elhatározni, szándékozni; 3. se —, v. r. magát eltökélni.

Destitué, e, a. kifogyott, kipusztult ; hatálytalan.

Destituer, v. a. letenni (hi-vatalbol).

Destitution, f. letétel.

†Destrier (des-tri-é), m. csataló.

†Destroussement, adv. nyilvánosan, világosan.

Destructeur, —trice, s. s. pusztitó, duló.

Destructibilité, f. pusztithatóság. [pusztitó. Destructif, v. a. romboló,

Destruction, f. pusztulás. Désudation (dé-çu-) f. méd.

hőpörs.

Désuétude (dé-çu-), f. elévülés.

Désultateur, trice, s. műugró.

Désunion, f. jur. elválás; elválasztás; fig. egyenetlenség, viszály.

Désunir, v. a. jur. elválasztani; fig. összeveszítni; 2. se, —, v. r. elválni, szétválni; fig. összeveszni.

Détaché, e, a. fort. pièces —ées, külművek; litt. pensées —ées, összefüggetlen gondolatok.

Détachement, m. leoldás, eloldás; mil. osztag; fig. elfogulatlanság; elvonultság.

Détacher, v. a. leoldani, eloldani; leszedni; lemorzsálni; 2. levenni, kihúzni; guer. kiküldeni; fig. elvonni; kiszabadítni; jur. szétválasztani; peint. kiemelni; 2. se —, v. r. elválni, szétválni; fig. elvonulni; menekülni.

Détacheur, m, folt-tisztitó. Détail, m. részlet, aprózat; com. commerce de —, apró tözs; en —, adt. kicsinyben; részletesen.

Détaillant, e, s. a. com. marchand —, félkéz kal-már, szatócs.

Détailler, v. a. részletezni;

— la viande, húst kivágni;

2. com. részenkint adni; 3.
körülményesen előadni.

Détailleur, v. détaillant.

Détalage, m. berakás, csomagolás.

Détaler, v. a. ismét berakni; 2. v. n. pop. elkotródni; man. gyorsan futni.

Détalinguer, v. a. mar. horgonykötelet leoldani.

Déteindre, v. a. ir. színét venni; 2. v. n. et se —, v. r. színét hagyni.

Dételage, m. leszerszámozás. Dételler, v. a. kifogni, leszerszámozni.

Détendoir, m. tiss. járgányfa.

Détendre, v. a. megereszteni; fig. megpihenni; 2. leszed-

ni, lebontani ; 3. se —, v. r. renyhedni, ernyedni.

Détenir, v. a. ir. letartóztatni; — être détenu au lit, fekvőbetegnek lenni.

Détente, d'un fusil, f. ravasz; 2. elsütés.

†Détenter, v. a. visszatartani, elhúzni; 2. *visszataszítóvá tenni.

Détenteur, m. letartóztató. Détention, f. letartoztatás, fogvatartás; 2. lefoglalás. Détenu, m. fogoly.

Détergent, v. détersif.

Déterger, v. a. méd. tisztítni.

Déterioration, f. roszabbulás; roszabbítás.

Déteriorer, v. a. pal. com. roszabbitni, elhanyagolni; 2. se —, v. r. elromlani.

Déterminant, e, a. döntő.

Déterminatif, ve, a. gr. határozó.

Détermination, t. elhatározás; határozat; phys. irány.

Déterminé, m. gonosz, agyafürt ember.

Déterminé, e, a. határozott; szenvedélyes; 2. vakmerő, elszánt.

Déterminément, adv. bizonyosan, mulhatlanul; 2. épen, teljességgel; 3. világosan, érthetően; 4. határozottan, bátran.

Déterminer, v. a. elhatározni: 2. meghatározni;
eldönteni; 3. határozni;
kitűzni; gr. leirni; philos.
kijelölni; 4. jur. dönteni,
eldönteni; 5. v. n. elvégezni; 6. se —, v. r. eltökélni, elszánni.

Déterrer (-tè-ré), v. a. kiásni; fig. fölfedezni; fam. kipuhatolni.

Déterreur, m. kiásó.

Détersif, ve, s. a. méd. tisztító; hashajtó.

Détestable, a. mor. megvetésre méltó, ocsmány; —ment, adv. utálatosan.

Détestation, f. megvetés; utálat.

fig. megpihenni; 2. leszed- | Détester, v. a. mor. megvet- |

ni, utálni ; 2. v. n. káromolni.

Détignonner, v. a. pop. főéket lerántani.

Détirer, v. a. manuf. nyujtani.

Détiser, v. a. szétpiszkálni.

Détisser, v. a. manuf. szétfejteni, kibontani.

*Détitrer, v. a. cîmtől megfosztani.

Détonation, f. chi. durranás. Détoner, v. a. chi. durranni.

Détonnation, f. mus. hamis hangozás.

Détonner, v. n. mus. hamisan hangozni; fig. eltér-

ni. Détordre, v. a. ir. kicsavarni, elcsavarni.

Détorquer, v. a. félremagyarázni.

Détors, e, a. fölbomlott.

Détorse, f. ch. ficamodás.

Détortiller, v. a. szétbontani.

Détoucher, v. a. mar. ismét lengővé tenni.

Détour, m. kanyarodás; 2. fordulat; 3. kerülő; fig. szabadkozás; 4. fogás, mentség; fam. donner d'un — à q., rászedni vkit.

Détourber v. empêcher.

Détourné, e, a. félreeső; magányos; fam. prendre des chemins —és, tekervény utakon járni; mot —é, rejtett szó.

Détournement, m. p. u. elháritás; fam. véleményváltoztatás; com. elsikkasztás; pal. elidegenítés, elcsábítás.

Détourner, v. a. eltérîtni (utról); fig. tartóztatni; félre vezetni; 2. eltérîtni (vizet): elárkolni; 3. elháritani; fig. elcsavarni; com. elsikkasztani; 4. v. n. fordulni; 5. se —, v. r. kerülni; eltérni; elfordulni.

Détracter, v. a. et n. rágalmazni.

Détracteur, s. a. rágalmazó. Détraction, *détractation, f. rágalmazás; pal. le droit de—, la—, levonási jog. Détranchement, etc. v. dissection etc.

Détranger, v. a. kiirtani. Détraper, v. débarrasser.

Détraquer, v. a. elrontani; fig. elcsábítani; 2. v. n. et se —, v. r. megromlani; it. fig.

Détrempe, f. peint. vizfesték; p. un mariage en —, törvénytelen házasság.

Détremper, v. a. higitni; elegyitni; lágygyá tenni; fig. elpuhítni.

Détresse, f. aggály, aggodalom; szükség; mar. signal de —, vészjel.

Détresser, v. a. kifonni.

Détret, m. serr. csavarfogó; forg. csipő vas.

Détriment, m. kár, hátrány. Détritage, m. olajbogyók szétzuzása.

Détriter, v. a. zúzni, őrölni. Détritoir, m. olajsajtó.

Détroit, m. géogr. tengerszoros; 2. szoros; an. medence Détrompement, kiábránditás: kiábrándulás.

Détromper, v. a. kiábrándítni; 2. se —, v. r. kiábrándulni.

Détrônement, m. trontol megfosztás; tronvesztés.

Détrôner, v. a. tróntól megfosztani.

Détroussément, adv. nyiltun, kereken.

Détroussement, m. leoldás; 2. rablás, zsákmányolás.

Détrousser, v. a. leoldani; leereszteni; fig. — q., vkit kirabolni.

Détrousseur, m. haraszti zsivány, rabló.

Détruire, v. a. ir. lerombolni, lerontani, megsemmisitni; fig. tönkre tenni; megcáfolni; semmivé tenni; 2. se —, v. r. elromlani, elpusztulni, semmivé lenni; magát életétől megfosztani.

Dette, f. adósság; fam. il est criblé des —s, fülig adós; —active, követelés; —publique, államadósság; p. qui épouse la veuve, épouse les —s, ha elkezdted, folytasd; fig. il nie la —, nem akarja bevallani hibá-ját.

Deuil, m. gyász; szomoruság; 2. gyászruha; faire son — de qch. vmiről lemondani; 3. gyászkiséret.

Deux, a. kettő; 2. m. un —, kettős szám; fig. être entre —, habozni.

Deuxième, a. második.

Deuxièmement, a. másodszor.

Dévaler, v. a. leereszteni (bort pincébe); lejöni (lépcsön); 2. v. n. távozni (szobából).

Dévaliser, v. a. kirabolni, fosztogatni.

Dévancer, v. a. q. megelözni (vkit); fig. felülmülni.

Dévancier, ère, s. előd; 2. pl. ősök.

Devant, m. előrész, előtér; fig. prendre les —s, vkit megelőzni; 2. udv. előtt; les premiers vont —, a ki hamarabb jő, hamarabb őröl; 2. ci —, adt. hajdan, néha napján; 3. prép. elé, elébe, előtt; fam. il est — Dieu, meghalt; 4. elől; par —, előlről; —que, mielőtt.

Devantier, m. pop. kötény. Devantière, f. női lovagló öltöny.

Devanture, f. bât. előrész; com. kirakat.

Dévastateur, m. pusztitó. Dévastation, f. pusztitás. Dévaster, v. a. pusztitni.

Développable, a. kifejthető. Développement, m. kigöngyölés; fig. kifejlődés.

Développer, v. a. legöngyölítni, kigöngyölgetni; 2. kifejteni; megmagyarázni; 3. se —, v. r. kifejlődni.

Devenir, v. n. ir. lenni (vmivé); — à rien, elpárologni.

Dévergondage, m. erkölcstelen életmód; kicsapongás. Dévergondé, e, a. szemérmetlen; 2.—e, f. ringyó.

qui épouse la veuve, épouse se Dévergonder, v. r. kor-

helykedni; minden szemérmet levetni.

Déverguer, v. a. vitorlarudakat leszedni.

Déverrouiller, v. a. fölzárolni.

Devers, v. vers.

Dévers, m. vashorog; 2.—, e, a. t. t. görbe, harántékos; 3. — ement, harántékosan.

Déverser, v. n. bât. görbén állni; 2. v. a. görbén beilleszteni; —é, megvetemedett; fig. — le mépris sur q., vkit megvetésselelárasztani.

Déversoir, m. vizcsapolás; hydr. gát.

Dévètir, v. a. levetkeztetni; 2. se —, v. r. levetkezni; jur. lemondani.

Dévètissement, m. jur. lemondás, átengedés.

*Déviable, a. eltérîthető. Déviatif, ve, a. eltérő.

Déviation, f. eltérés; it. fig. Dévidage, m. legombolyitás. Dévider, v. a. legombolyitni. Dévideur, se, s. gombolyitó,

csévelő. Dévidoir, m. motóla.

Dévier, v. n. fig. eltérni; 2. v. a. p. u. félre magyarázni.

Devin, devineresse, s. jós; pop. je ne suis pas —, nem szagolhattam.

Deviner, v. a. jósolni; 2. eltalálni; fig. c'est une énigme à —, érthetlen.

Dévirginer, v. déflorer. Déviriliser, v. éfféminer.

Devis (-vice), m. költségvetés; 2. csevegés.

Dévisager, v. a. q. összekarcolni, megkarmolni.

Devise, f. jelvény; com. jel, váltó; 2. jelige.

†Deviser, v. a. csevegni; 2. költségvetést csinálni.

Dévisser, v. a. lecsavarni. Dévoiement, m. méd. hasfolyás; bât. lefarolás.

Dévoilement, m. lefátyolozás; fig. fölfedezés.

Dévoiler, v. a. lefátyolozni; fig. leleplezni; 2. se —, v. r. arcát leleplezni.

Devoir, v. a. ir. tartozni; fig. köszönhetni ; 2. lekötelezve lenni; 3. (sans rêgl) il doit être riche, kell, hogy gazdag legyen; il doit faire froid, hideg lehet . . . ; 4. kelleni; il doit parti, el kell utaznia; vous ne devez pas rester, nem szabad maradnia; 5. se —, v. r. je me dois à ma famille, családomnak tartozom élni.

Devoir, m. kötelesség; rendre ses —s, tisztelkedni; se mettre en — de faire qch., vmihez fogni, készülni; écol. föladat.

Dévole, f. jeu. mats.

Dévolu, e, a. háromlott; droit —, háramlandóság. Dévolu, m. jur. háramlat; fig. jeter un — sur qch., igė**nyt tart**ani vmire.

Dévolution, f. rászállás: 2. esendőség.

Dévorant, e, a. ragadozó; fig. faló ; emésztő.

Dévorateur, m. faló; fam. – de livres, *könyvmoly*.

Dévorer, v. a. széttépni, szétmarcangolni ; falni, nyelni; fig. emészteni, kinozni, zaklatni ; elnyelni.

Dévot, e, s. relig. áhítatos; faux —, szenteskedő; 2. jámbor, istenfélő.

Dévotement, adv. ákítato-

san.

Dévotion, f. ahitatosság; szenteskedés; pr. il n'est – que de jeune prêtre, üj szita szegen függ; 2. áhítat; faire ses —s. áldozni; fig. engedelmesség. Dévouement, devoûment, m. hódolat, készség.

Dévouer, v. a. szentelni, ajanlani; 2. se —, v. a. magát föláldozni.

Dévoyer, v. a. tévelyitni; t. t. ferde irányt adni ; méd. hasmenést okozni: 2. se -, v. r. eltévedni; fig. eltévelyedni.

Dévoyés, m. pl. théo. tévely- Diaire, a. méd. egynapi. Dexamisse, f. crust. vizen-

Dextérité etc. v. adresse, habilité etc.

Dia, i. tüled! p. il n'entend ni à — ni à huhau, se ki se be mint az ajtófélfa.

Diabétès (-tè-ce), m. méd. húgyár.

Diable, m. theo. ördög; 2. pr. le — n'y perdrien, a látszat csal; faire le — à quatre, pokoli lármát csapni; se donner au —, kétségbeesni; que le — l'emporte, vigye a manó; tirer le — par la queue, nyomorogni; c'est là le —, itt a bökkenő; c'est un bon —, vig cimbora; — de chemin, átkozott út; à la —. adt. roszúl; 3. t. t. artil. görkocsi; 4. i. fam. patvarban.

Diablement, adv. ördögileg. Diablerie, f. ördöngösség, boszorkányság; fig. gonosz-8ág.

Diablesse, f. sátán asszony; b. p. bonne —, jámbor nő. †Diablezot, i. fam. hogyis ne; jut eszembe; majd ha fagy.

Diabliculer, v. a. rágatmazni.

Diablotin, m. ördögöcske.

Diabolique, a. théo. ördögi; it. fig. ; —ment, adv. ördögileg.

Diabotanum (-nome), m. pharm. növénytapasz.

Diabrose, f. méd. maratás; maró; -brotique, a. -conal, e, a. cath. szerpapi; —conat, m. cath. szerpapság; —conesse, f. h. eccl. sz.papnő; —cre, m. sz.pap; —delphie, f. bot. kétfalkás; —dème, m. h mlokdisz; —gnose, f. méd. kór-isme; -gnostique, s. a. méd. kór-ismetan; kór-ismei; —gonal, e, a. géom. szögirányos; 2. —, f. szögirányos vonal; —gonalement, adv. szögirányosan.

[kórász. Dialec'te, m. litt. szójárás; -tique, f. észtan; vitálytan; —tiquement, adv. észtanilag.

Dialo'gique, a. párbeszédi; -gue, m. *párbeszéd.*

Diamant, m. miner. gyémánt ; donner une poignée de —s, dúsan megjutalmazni; édition —, parány kiadás.

Diamantaire, m. gyémántmetsző.

Diamanter, v. a. gyémántul kirakni.

Diamétral, e, a. géom. átmérői.

Diamétralement, adv. átméröileg; fig. ellenkezőleg.

Diamètre, m. géom. átmérő. Diandre, a. bot. kéthimes.

Diane, f. myth. Diana; mil. viadal; alch. ezüst.

Diantre, m. ördög; allez au —, menjen a pokolba.

Dia'pason, m. mus. hangmérv; 2. hangvilla; fig. lendület; —phane, a. phys. átlátszó: –phanéité, f. phys. átlátszóság; —phorèse, f. méd. izzadás; —phorétique, a. méd. izzasztó; —phragme, m. an. rekesz-izom; —apré, e, a. tarka; —prun, m. pharm. szilvanyalat; —prure, f. tarkaság; – pyétique, v. suppuratif; —rrhée, f. méd. hasfolyás; —stème, v. intervalle; —stole, f. an. tágulás; —thèse, f. méd. testalkotás; —tribe, **i.** gúnyirat.

Dicastère, m. kormányszék. Dico'que, a. bot. kéthüvelyű; -tyle, m. z. tatár pézsma; -tylédone, m. bot. kétszíkű.

Dicta'me, m. bot. ezerjó; —men (-ène), m. dog. sugallás; —teur, m. parancsár; fig. ton =, parancsoló hang; —torial, e, a. parancslagos; —ture, f. parancsárság.

Dictée, f. mondatolás.

Dicter, v. a. mondatolni; 2. nyelvére adni; 3. rendelni. Diction, f. beszéd; mondóka.

Dictionnaire, m. szótár.

Dicton, m. fam. példabeszéd; 2. célzás, vagdalózás.

Dictum (-ome), m. jur. határozat.

Didactique, a. oktatólagos; 2. m. oktató előadás; 3. tanmód.

Didas'cal, m. h. eccl. tudor;
—calie, f. tanítás; =s, pl.
bizonylatok; †—calique,
a. tudományos.

Didelphe, m. z. csecs-iszá-

Didynam'e, a. bot. két főbb himes; —ie; f. bot. két főbb himesség.

Diérèse, f. chir. vágás, fölvágás; 2. gr. szétválasztás. Diérètique, v. corrosif.

Dièse, diésis (-ice), m. mus. keresztjegy; 2. keresztezett hangjegy; 3. a. keresztezett.

Diéser, v. a. mus. kereszttel jelölni.

Diète, f. élet-, étrend; 2. mértéktartás; 3. h. m. országgyülés; 4. napi járadék.

Diététique, a. méd. étrendi; 2. f. éptan.

Dieu, m. Isten.

Dieutelet, m. g. p. istenke. Diffamant, e, a. becsületsértő.

Diffamateur, m. rágalmazó. Diffamation, f. rágalmazás; rágalom.

Diffamatoire, a. becsületsértő; écrit —, gúnyirat.

Diffamer, v. a. rágalmazni, szidalmazni; 2. se —, v. r. jó hirnevét elveszteni.

Différemment (di-fé-ra-), adv. különbözőleg.

Différence, f. különbség; 2. különbféleség; 3. arith. különbözék; log. különböztetés.

Différencier, v. a. különböztetni; math. külzelni.

Différend, m. viszály, egyenetlenség; 2. pörös ügy.

Différent, e, a. különböző, eltérő; 2. különféle.

Différentation, f. math. különbzékelés. Différentiel, le, a. külzelékes; calcul —, külzelékhánylás.

Différer, v. a. különbözni; 2. elhalasztani; p. ce qui est —é, n'est pas perdu, ami halad nem marad.

Difficile, a. bajos, nehéz; 2. kényes; 3. önfejű; 4. követelő; faire le —, kényeskedni; —ment, adv. bajosan, nehezen stb.

Difficulté, f. nehézség; 2. bökkenő, kérdésbe vétel; 3. faire —, magát vonogatni; 4. ellenvetés; p. c'est le père des —s, szörszálhásogató; 5. fam. pörpatvar; 6. sans —, adt. kétség-kívül.

Difficultueux, se, adj. nehézkés.

Difformation, f. pal. elfer-dités.

Difforme, a. idomtalan; fig. ocsmány.

Difformer, v. a. pal. elferditeni, 2. átalakítani; 3. idomtalanítni.

Difformité, f. idomtalanság, rútság; fig. ocsmányság.

Diffraction, f. opt. sugártörés.

Diffus, e, a. terjedelmes.

Diffusément, adv. terjedelmesen.

Diffusion, f. phys. terjedés; 2. litt. terjedelmesség.

Digame, etc. v. bigame, etc. Digérer, v. a. emészteni; fig. megfontolni; eltűrni; 2. chi. pállítni.

Digesteur, m. écon. pállító. Digestif, ve, a. emésztő; appareil —, emésztőszerv.

Digestion, f. emésztés; fig. une affaire de dure —, fáradságos ügy; 2. chi. pállítás.

Digitaire, f. bot. pimpó.

Digital, e, a. ujjas. Digitale, f. bot. gyüszüvirág.

Digité, e, a. ujjas.

Digne, a. méltó, érdemes; —ment, adv. méltán; méltólag; illedelmesen.

Dignitaire, m. föúr; föhivatalnok. Dignité, f. förang, föhivatal; 2. méltóság; 3. fontosság. Digon, v. diguon.

Digone, a. kétszögü.

Digressif, ve, a. kicsapongó. Digression, f. eltérés; astr. távolság.

Digressivement, adv. eltéroleg.

Digue, f. mar. gát, töltés.

Diguer, v. a. man. sarkantyúzni; 2. gátot emelni.

Diguon, m. mar. lobogónyél.

Digyne, a. bot. két-anyás.

Dilacération, f. chir. szétszakasztás.

Dilacérer, v. a. chir. szétszakîtni.

Dilaniateur, trice, a. min. robbantó.

Dilapidateur, trice, s. a. fe-csérlő, pazarló.

Dilapidation, f. fecsérlés, pazarlás.

Dilapider, v. a. pazarolni; elharácsolni.

Dilatabilité, f. phys. terjedékenység.

Dilatable, a. phys. terjedékeny.

Dilatateur, m. an. tágitó; chir. méhtükör.

Dilatation, f. phys. nyujtás; chir. tágitás; méd. tágulás; astr. terjedés.

Dilater, v. a. nyujtani, terjeszteni; chir. tágítni; 2. se —, v. r. tágulni; terjedni; fig. mon coeur se —e, szabadabban lélekzem.

Dilation, f. jur. halasztás.

Dilatoire, a. jur. halasztó;
—ment, adv. halasztólag.

†Dilayer, v. a. halasztani; 2. v. n. habozni.

Dilection, f. szeretet.

Dilemme (-ème), m. log. szarvas észlet; kelepce.

Diligemment (-ja-man), adv. szorgalmasan, serényen; 2. gondosan.

Diligence, f. serénység, gyorsaság, szorgalmasság; 2. faire —, sietni, siettetni; com. haladéktalan ovatoltatás; prat. à la — de...,

...megkeresésére; 3. fáradság, munkásság; gyorskocsi ; postakocsi.

Diligent, e, a. gyors, serény, szorgalmas; 2. munkás, gondos; 3. m. ir. arany motola; 4.—e, f. bot. tavaszi tulipán.

Diligenter, v. n. diligentez, siessen; 2. v. a. siettetni; 3. se —, v. r. sietni. Diluer, v. a. chi. vizezni.

Dilution, f. chi. vizezés. *Diluvien, ne, a. özönvizi. Diluvier, v. inonder.

Dimanche, m. vasárnap; gras, farsang vasárnapja ; fam. air de =, vig arc.

Dîme, f. tized, dézema. Dimension, f. terjedelem; fig. prendre des —s, intézkedni; alg. hatvány; tényező. Dimer, v. n. cout. dézs-

málni. Dimerie, f. dézsma mező. Dîmeur, m. dézsmáló.

Diminuer, v. a. kevesbitni; arch. vékonyítni; 2. v. n. kevésbedni, fogyni; gyöngülni ; com. csökkenni.

Diminutif, ve. s. a. gr. kicsinyītö.

Diminution, f. kicsinyítés; fogyás ; csökkenés.

Dimissoire, jur. m. elbocsát-

Dimissorial, e, elbocsátó. Dinandine, f. sárgarézmű. Dinandier, m. sargarezöntő. Dinatoire, a. heure —, ebéd ideje.

Din-dan, m. csengés.

Dinde, f. nöstény pulyka;

fig. ostoba nö.

Dindon, m. kanpulyka; fig. garder les —s, visszavonultan élni (falun); il est bête come un —, ostoba mint a lúd.

Dindonnade, f. vét. pulykahimlő; 2. cuis. pulykavagdalt.

Dindonneau, m. pulykács-

Dindonnier, ère, s. pulykapásztor; iron, falusi ripök.

Dîné, v. diner.

Dinée, f. déli szállás; ebédköltség.

Diner, dîne, m. ebéd; 2. tálalt étel; 3. v. n. ebédelni; donner à —, ebédet adni. Dinette, f. sovány ebéd.

Dîneur, m. ebédelő; 2. tányérnyaló; 3. un beau —. nagyétkü.

Dinique, s. a. méd. les —s, .szédülés elleni szerek.

Dintrir, v. n. cincogni.

Diocesain, e, s. a. cath. egyházmegyei; le —, megyés püspök.

Diocèse, m. cath. egyházme-

Diodon, m. icht. csepühal. Dioecie, f. bot. kétlaki.

Dioptre, m. opt. irányozó. Dioptrique, f. fénytöréstan; 2. a. fénytörési.

Dioscorées, f. pl. bot. jámgyökérfélék.

Dioscures, m. pl. astr. ikrek. Diosmées, f. pl. bot. erős illatuak.

Diospyre, f. bot. köbogyófa. Diphtèrite, f. méd. roncsoló toroklob.

Diph'thongue, f. gr. ikerhangzó; —ylle, a. bot. kétlevelü; —yllum (-ome), m. bot. bangó.

Diplolèpe, m. ent. gubonc. Diplomat'e, m. országnok; *—ie, f. országnokság; —ique, a. *országnoki* ; *ok*leveli; 2. f. oklevéltan; -iquement, adv. oklevelekkel; ügyesen; —iste, m. oklevelész; országnok.

Diplôme, m. oklevél; 2. nyiltlevél, rendelvény; 3. kinevezési levél.

Diplopie, f. méd. kettőzött látás.

Diploptères, m. pl. h. n. kétröpiiek.

Dipsétique, s. a. méd. szomjgerjesztő.

Diptère, m. arch. kettös oszlopzat; 3. a. ent. kétröpü. Dipus, m. z. ugrány.

Dire, m. prat. állítás, vallástétel; 2. mondás; bien —, helyesszólás.

Dire, v. a. ir. mondani; ki-

fecsegni ; poét. *magasz*talni; p. — le diable de q., megszólani vkit; 2. elmondanı; 3. itélni; 4. ajánlani; 5. fig. jelenteni; que veulent — ces paroles? mit jelentsenek e szavak? c'est-à —, azaz; 6. fig. fam. le coeur me le dit, szivem sugalja; si le coeur vous en dit, ha kedve tartja; 7. látszani; on dirait, úgy látszik; 8. trouver à —, hiányozni; it. ocsárolni; 9. faire —, költeni, szájába adni; 10. il prétend que je lui donne de l'argent, cela lui plaît à —, azt állítja, hogy pénzt adjak neki, hogyis ne ! 11. il y a bien à — entre ces deux personnes, nagy a különbség e két egyén közt; cela va sans *--, cz maga*tól értetődik; a vrai —. nyiltan mondva; j'ai dit, több szavam nincs; 12. pal. soi-disant, állitólagos; 13. dit, e, nevezett; pal. emlitett ; 14. se —, v. r. magát nevezni; magában mondani.

Direct, e, a. egyenes; 2. közvetlen.

Directement, adv. egyenesen; 2. közvetlenül.

Directeur, trice, s. igazgató. Directif, ve, a. vezető.

Direction, f. igazgatás, vezetés; irány; fig. dév. szándék; bot. állás; méc. mozg**ās.**

Directoire, m. igazgatóság; h. de F., végrehajtó hatalom.

Directorat, m. igazgatói méltóság.

Directorial, e, a. igazgatói; igazgatósági.

Diriger, v. a. igazgatni, vezetni; 2. irányozni; 3. se —, v. r. irányulni, fordulni.

Dirimant, v. empêchement. Disable, a. mondható.

Discale, f. com. súlyhiány. Discaler, v. n. com. súlyt veszteni.

Disceptateur, m. did. vitat-

Disceptation, f. did. vitat-

Discepter, v. n. did. vitatkozni.

Discernement, m. megkülönböztetés; fig. itélőtehetség. Discerner (di-cer-), v. a. meg-

kii lönböztetni.

Disciple (di-ci-), m. tanit-

Disciplinable (di-ci), a. tanulékony.

Discipline (di-ci-), m. fegy, fegyelem ; 2. fenyîtêk, büntetés; 3. sanyargatás.

Discipliner (di-ci-), v. a. fegyelmezni, rendben tartani; 2. ostorozni; 3. se —, v. r. magát rendben tartani ; sanyargatni.

Discoïde, a. bot. tárcsaalakú.

Discolore, a. egyenlötlen színű.

Discompte, m. leszámitolat. Discontinu, e, a. félbeszakadt ; összefüggetlen.

Discontinuation, f. félbeszakasztás ; pangás.

Discontinuer, v. a. félbeszakasztani ; 2. v. n. félbeszakadni.

Disconvenable, a. illetlen; -ment, adv. illetlenül.

Disconvenance, f. különféleség; aránytalanság; gr. nyelvellenesség.

Disconvenir, v. n. ir. tagadni.

†Discord, v. discorde.

†Discordamment, adv. összeférhetlenül.

Discordance, f. ál-hang; 2. egyenetlenség.

Discordant, e, a. elhangolt; fig. összeférhetlen.

Discorde, f. viszály; pomme de —, civódás oka.

Discorder, v. n. mus elhangulni; fig. elkedvetlenit-

Discoureur, se, s. fecsegő; 2. szépbeszédű.

Discourir, v. n. fecsegni ; értekezni.

Discours, m. szónoklat; tár- | †Disetteux, se, a. szükölködő. | Disparoître, v. disparaître

salgás; fecsegés; gr. beszédrész.

†Discourtois, e, a. udvariat-

†Discourtoisie, f. udvariatlanság.

Discrédit, m. hiteltelenség. Discrédité, e, a. hitelvesztett; roszhírű.

Discréditer, v. a. rosz hirbe hozni, keverni.

Discret, ète, a. kimélyetes, méltalmas; szerény, ildomos: titoktartó, óvatos; math. quantité —, szakozott mennyiség.

Discrètement, adv. ovatosan, okosan stb.

Discretion, f. méltányosság, szerénység, ovatosság; meggondoltság; l'âge de —, érett kor; 2. titoktartás; 3. à —, adt. *kény*, *kegy*; se rendre à discretion, kegyelemre adni meg magát.

Discrétionnaire, a. jur. tetszés szerinti.

Discrétoire, m. h. eccl. tanácsterem.

Discrimen (-éne), m. chir. homlok-érvágó kötelék.

Disculpation, f. igazolás.

Disculper, v. a. q., igazolni (vkit); 2. se —, v. r. magát kitisztítani.

Discursif, ve, a. log. észlelő; 2. eltérő.

Discursion, f. eltérés.

Discussif, ve, a. méd. eloszlató.

Discussion, f. megvitatás, meghányás; 2. szóváltás. összekapás; vitatkozás ; jur. kereset ; megzálogolás; méd. szétoszlatás.

Discuter, v. a. megvitatni, meghányni; jur. megpęrelni; megzálogolni; méd. eloszlatni.

Disert (di-zèr), e, a. beszédes; il est plutôt — qu'il n'est éloquent, inkább bőbeszédű mint ékesszóló -ement, adv. beszédesen.

Disette, f. szükség, hiány; fin. — d'argent, pénzszűke; — de mots, szóhiány.

Diseur, se, s. — de nouvelles, ujdondász; — de bagatelles, hasztalan fecsegő. Distractif, ve, a. opt. sugár-

törő. Distraction, f. opt. sugártörés.

Disgrâce, f. kegyvesztés; tomber en —, kiesni a kegyelemből; 2. baleset, szerencsétlenség; 3. illemtelenség.

Disgracié, e. s. a. kegyvesztett.

Disgracier, v. a. kegyét elvonni (vkitől); fig. homme idomtalan ember; quelle personne —ée! mily rút egyén!

Disgracieusement, adv. kellemetlenül, kedvetlenül.

Disgracieux, se, a. kellemetlen, kedvetlen; 2. visszataszító, undoros.

Disgrégation, f. phys. szétszórás; szétszóródás; 2. vakítás.

Disgréger, v. a. opt. szétszórni.

Disharmonie, f. mus. hangzavar.

Disjoindre, v. a. ir. szétválasztani; pal. elválasztani; 2. se —, v. r. szétválni, elválni.

Disjonctif, ve, a. gr. elvalasztó, vagylagos.

Disjonction, f. pal. szétválasztás.

Dislocation, f. menülés; 2. mil. széthelyezés.

Disloquer, v. a. kificamitni; fig. megháboritni; 2. se —, v. r. kificamodni; méc. szétválni.

Dispache, f. mar. kárlevél. Dispacheur, m. com. kárbíró.

Disparaître, v. n. ir. eltünni; fig, elillanni, megszökni.

Disparate, f. litt. képtelenseg, visszassag; 2. a. eikulönstett ; képtelen.

Disparité, f. egyenlötlenség; – d'age, korkülönbség.

Disparition, disparade, f. eltünés.

Dispaste, dispâte, m. méc. kettős hengerii emelőcsiga. Dispendieusement, adv. költségesen.

Dispendieux, se, a. költsé-

ges.

Dispensaire, m. gyógyszerárszabály; 2. szegények gyógyszertára.

Dispensateur, trice, s. oszto-

gató.

Dispensatif, ve, a. fölmentő. Dispensation, f. kiosztás; pharm. gyógyszerkészítés. Dispense, f. jur. eccl. fölmentés, föloldás; 2. engedély. Dispenser, v. a. fölmenteni, föloldani; 2. elengedni; 3. kiosztani; pharm. gyógyszereket készíteni; 4. se —, v. r. magát fölmenteni. Dispepsie, v. indigestion.

Disperser, v. a. szétszórni, elszórni; 2. széthelyezni; 3. szétkergetni; 4. se —, v. r. eloszlani; szétoszlani.

Dispersion, f. szétszórás; szétkergetés.

Disponibilité, f. rendelkezhetőség.

Disponible, a. rendelkezhető.

Dispos (-pô), a. m. vidor, élénk; frais et —, ép s egészséges.

Disposant, e, s. prat. rendelkező.

Disposé, e, a. érzelmű, szándékű, indulatú; bien —, jó kedvű.

Disposer, v. a. rendezni, elrendezni, berendezni; 2.
hajlandóvá tenni; 3. előkészíteni; 4. v. n. rendelkezni; használni; fig.
Dév. Dieu a —é de lui,
Isten magához szólította;
5. se —, v. r. készülni;
le temps se —e à la pluie,
az idő esőre áll.

Dispositif, ve, a. méd. előkészítő.

Disposition, f. elrendezés, berendezés; mil. állás, csatarend; rendelkezés; 2. előkészület; 3. hangulat; kedv; méd. egészségi ál-

lapot; hajlam, hajlandóság; 4. hatalom, önkény; 5. jur. rendelkezmény, rendelkezés; 6. tehetség, rávalóság, hajlam.

Disproportion, f. aranytalansag.

Disproportionné, e, a. hasonlatlan, különböző.

Disproportionnel, le, a. did. aránytalan; —lement, adv. aránytalanul.

Disproportionnément, adv. hasonlatlanul.

Disproportionner, v. a. aránytalanítni. [ható. Disputable, a. kétségbevon-Disputailler, v. n. fam. patvarkodni.

Disputaillerie, f. fam. patvarkodás, pörpatvarkodás. Disputailleur, m. patvar-

*Disputant, e, a. veszekedő. Disputateur, m. vitázó.

Disputation, f. vitatkozás; vitázat.

Dispute, f. vita, veszekedés; 2. szóváltás; écol. vitatkozás.

Disputer, v. a. elvitatni, elpörölni; fig. védelmezni;
versenyezni; 2. v. n. vitázni, veszekedni; 2. fölérni, egyenlő lenni; 3. vitatkozni; 4. se —, v. r.
versenyezni.

Disputeur, se, s. veszekedő, civakodó.

Disque, m. ant. hajító korong; astr. — du soleil, napkorong; litt. kehelyfödő; bot. tányér.

Disquisition, v. recherche.
Dissecteur (-di-), m. chir.
boncoló.

Dissection, f. an. boncolás. Dissemblable, a. hasonlatlan; —ment, adv. hasonlatlanul.

Dissemblance (di.), f. hasonlatlanság.

Dissémination (di-), f. bot. elszóródás (magé).

Disséminer (di-), v. a. elszórni, elvetni; fig. terjeszteni; 2. se —, v. r. elszóródni; elterjedni. Dissension (di-), f. egyenetlenség.

Dissenter (dis-saine-tère),m. különhitü.

*Dissentiment, m. véleménykülönbség.

Disséquer (di-cé-ké), v. a. boncolni; fig. taglalni.

Disséqueur, m. chir. boncoló; S. bonckés.

Dissertateur, m. értekező.

*Dissertatif, ve, a. tudós; értekező.

Dissertation (di-cère-), f. értekezés.

Disserter (di-cèr-), v. n. ertekezni.

*Dissidence (di-ci-) f. szakadás.

Dissident (di-ci-dan), m. h. eccl. szakadár.

Dissimilaire (di-), a. did. különnemü.

Dissimilitude, f. különnemüség.

Dissimulateur, trice, s. képmutató.

Dissimulation, f. képmutatás.

Dissimulé, e, s. a. színeskekedő, képmutató; fam. un —, alamuszi.

Dissimuler (di-ci-), v. a. et n. színlelni, tettetni; 2. elrejteni: 3. ne pas —, bevallani; 4. se —, v. r. önmagát ámítani.

Dissipateur, trice, s. tékozló.

Dissipation, f. tékozlás; chi. oldás; phys. elpárolgás; 2. szórakozás.

Dissiper (di-ci-), v. a. eltékozolni; mil. szétszórni; fig. megszüntetni, eloszlatni; megsemmisíteni; phys. elpárologtatni; 2. szórakoztatni; 3. se —, v. r. szétbomlani; szétoszlani; fig. szórakozni.

*Dissocial, e, a. társaságtalan.

Dissociation, v. dissolution. Dissolu, e. a. feslett, kicsapongó; 2. parázna.

Dissoluble, a. chi. föloldható; 2. jur. elválasztható. Dissolument, adv. kicsapongva, fesletten.

Dissolutit, ve, a. chi. méd. oszlató.

Dissolution, f. chi. föloszlás: fig. elválasztás; imp. osztás; jur. válás; méd. oszlás; mor. kicsapongás; 2. chi. oldat.

Dissolvant, m. chi. oldószer; 2. —, e, a. chi. oldó.

Dissonance, f. mus. visszánhangzat; fig. egyenetlen-

Dissonant, e, a. visszánhangzó ; fig. egyenetlen.

Dissoner, v. n. mus. visszánhangzani.

Dissoudre, v. a. ir. föloldani; jur. fölbontani; méd. oszlatni.

Dissuader (di-). v. a. q. de qch., lebeszélni.

Dissuasif, ve, a. lebeszélő. Dissussion, f. lebeszélés.

Dissyllabe (di-ci-la-be), s. a. gr. kéttagu.

Distance, f. távolság; fig. különbség; géom. point de —, távpont.

Distant, e, a. távol, távollevő.

Distendre, v. a. chir. kifeszitni; 2. se —, v. r. feszülni.

Distension, f. chir. feszü-

Distillable, a. chi. lepárol-

Distillateur (ti-la-), m. chi. lepároló; szeszégető.

Distillation, f. párlás; 2. párlat.

Distillatoire, a. chi. appareil —, lepárló készület; 2. m. párló-edény.

Distiller, v. a. chi. lepárolni, lombikolni; fig. — sa rage. dühét kiönteni; 2. v. n. lecsöpögni : átszivárogni.

Distillerie, f. chi. lepárlómühely; 2. párlás mestersége.

Distinct, e. (dis-tein; disteink'), a. különböző, különféle; 2. világos, érthető; —ement, adv. rilágosan, érthetően.

Distinctif, ve, a. különböz- Divagateur, trice, s. a. eltető.

Distinction, f. elválasztás; 2. megkülönböztetés; különbség ; bot. osztályozás ; 3. kitüntetés; 4. érdem; it. rang, méltőság.

Distinguer, v. a. megkülönböztetni; 2. kitüntetni; 3. se —, v. r. kitünni, jeleskedni.

Distique, m. poét. párvers; 2. a. bot. kétoldali.

Distors, e, a. did. elcsavart. Distorsion, f. med. elcsavarás, eltorzítá».

Distraction, f. szétszórás, szétdarabolás; chir. elválaztás; fig. szórakozottság ; 3. szórakozás.

Distraire, v. a. ir. elválasztani; jur. elkülönitni; 2. fig. elvonni, háborgalni; 3. elidegeniteni. lebeszélni; 4. szórakoztatni, mulattatni; 5. se —, v. r. szórakozni, mulatni.

Distrait, e, a. szórakozott. Distribuer, v. a. qch. szétosz-

tani: poét. adakozva kiosztani; imp. osztani; 2. se —, v. r. elválni, eloszlani.

Distributeur, trice, s. osztó, osztogató.

Distributif, ve, a. osztó; gr. különítő.

Distribution, f. elosztás, fölosztás; litt. osztályozás.

Distributivement, adv. egyenkint, különvéve.

District (-trik), m. kerület; fig. cela n'est pas de mon —, nem szakmámhoz tartozik.

Dit, m. mondat.

Dit, e, a. határozott bizonyos; le —, la —e, emlitett, fönemlitett.

Ditelée, m. művecske.

Dito, m. com. ugyanaz; ugyanott.

Diurétique, a. méd. húgyhajtó.

Diurnal, m. cath. imanapló.

Diurne, a. astr. naponkinti; bot. egynapos.

Divagation, f. eltérés, elcsapongás; prat. barangolás.

Divaguer, v. n. prat. barangolni ; 2. did. eltérni, elcsapongani.

Divarication, f. kinyujtás, kiterjesztés; terjedék, kiterjedés.

Divariquer, v. a. méd. kiterjeszteni.

†Dive, a. f. isteni.

Divergence, f. géom. opt. széthajlás; fig. különféle-

Divergent, e, a. géom. széthajló; fig. különféle, el-

Diverger, v. n. géom. széthajlani; bot. elágazni; fig. eltérni.

Divers, e, a. különböző, különféle; 2. többféle, sokféle; 3. auteur —, sokoldalu iró.

Diversement, adv. különféleképen.

Diversifiable, a. változtatható.

Diversifier, v. a. változtatni: 2. se —, v. r. változni.

Diversion, f. elvonás, eltérés; szórakozás; mil. mellékes és váratlan megtámadás.

Diversité, f. változatosság, különbféleség.

†Diversoire, m. tanya, szálloda.

Diverti, e, a. fin. elsikkasz-

Divertir, v. a. elvonni, visszatartóztatni: fin. elsikkasztani; 2. mulattatni, szórakoztatni; 3. se —, v. r. mulatni, szórakozni; trefát üzni.

Divertissant, e. a. mulattató, tréfás.

Divertissement, m. mulatsåg, gonduzes; nn. si kkasztás.

Dividende (-dande), m.arith. osztandó; com. osztalék.

Divin, e, (-vein, -vine), a. relig. isteni; fig. természetfölötti; it. dicső.

Divinateur, trice, a. sejtő; | Dobule, f. icht. dobáncs. jósló.

Divination, f. jóslás; 2. jós-

Divinatoire, a. joslo, jövendölö.

Divinement, adv. istenileg; fig. dicsön.

Diviniser, v. a. istenitni.

Divinité, f. istenség; isteni-

Divis, par —, adv. fölosztva; prat. posséder par —, részenkint birni.

Divisé, e, a. részelt, oszlott ; fig. megoszlott.

Divisément, adv. egyenkint, külön.

Diviser, v. a. osztani, elosztani; fig. összeveszítni; 2. se —, v. r. oszlani; fig. meghasonlani.

Diviseur, s. a. arith. osztó; arm. osztókorong.

Divisibilité, f. did.oszthatóság.

Divisible, a. osztható.

Divisif, ve. a. osztó. Division, f. osztás, elosztás; mil. hadosztály; 2. fig.

egyenetlenség, viszály. Divisionnaire, m.mil. osztály-

tábornok. Divorce, f. elválás; fig. lemondás.

Divorcer, v. n. elválni; elle a –é d'avec lui, elvált tőle. Divulgateur, trice, s. hiresz-

telö. Divulgation, f. hiresztelés. Divulguer, v. a. hiresztelni. Divulsion, f. chir. elszakítás;

szétszakadás. Dix, s. a. tiz; — a —, tizenkint; 2. tizedik; Louis X. tizedik Lajos; le - avril, april tizedike.

Dixain, v. dizain.

Dixième (dizième), a. tizedik; —ment, adv. tizedszer.

Dixme, v. dîme.

Dizain, m. cath. olvasó.

Dizaine, f. tiz.

Dizeau, m. écon. tiz kéve.

D-la-ré (dé-la-ré), mus. D hang.

Dobère, f. bot. nemezfa.

Docile, a. engedelmes, tanulékony; -ment, adv. engedékenyül, engedelmesen.

Docilité, f. engedelmesség, tanulékonyság , engedékenység.

Docte, a. tudós; —ment, adv. tudósan.

Docteur, m. tudor; — en droit, jogtudor; abs. orvos; passer —, tudorrá lenni; faire le —, tudort játszani.

Doctifique, a. burl. tudós. Doctilogue, a. burl. ékes

Doctoral, e, a. tudori.

Doctorat (-ra), m. tudorság. Doctorerie, f. tudorságra igtatás.

Doctoresse, f. iron. tudós nő. Doctrinaire, m. h. eccl. kereszteny ianitó.

Doctrinal, e, a. théo. hittani vélelmezés; 2. phil. tanitmányos.

Doctrine, f. tudományosság; 2. tanitmány, tan.

Document, m. prat. oklevel. †Dodeliner, v. a. elaltatni; 2. elkényeztetni. pitle. Dodinage, m. boul. derce Dodine, f. cuis. kacsalé.

Dodiner, v. a. elkényesztetni; 2. v. n. horl. rezegni; 3. se —, v. r. magát elkényesztetni.

Dodo, m. (t. enfantin), faire —, alunni ; 2. orn. bóbitás hattyú.

Dodu, e, a. fam. pohos, potrohos; iron. — com. une latte, száraz mint a gereben.

Dogmati'que, a. hittudományi; philosophie tanelvű bölcselet; = ment, adv. hittanilag; —ser, v. a. tanszerüsködni ; áltanokat hirdetni; —seur, m. *tévtanitó ;* —sme, m. phil. állitó elvüség; —ste, m. tanbölcselő. [zat. Dogme, m. hitcikk, hitága-

Dogue, m. szelindek.

se Doguer, v. r. türkölni.

Doguet, m. icht. tökehalacska.

Doguin, e, (-ghein, -ghine), s. kis szelindek.

Doigt (doa), m. an. ujj; labujj; pr.il a mis le — dessus; eltalálta a dolog bibéjét; cette montre va au — et à l'oeil, ez az óra roszul jár ; 2. un -, egy korty.

Doigter, v.n.mus. billegtetni; 2. m. —, doigté, *ujjrakás*.

Doigtier, m. ujjantyú. Doit, m. com. tartozik; être

sur le —, tartozni. Doite, f. tiss. vastagság. Doitée, f. tiss. mintafonál.

Dol, m. pal. csalás; sans ni fraude, becsületesen; 2. nagydob. csiga.

Dolabelle, f. conch. bárka-Dolage, m. t. t. gyalulás.

Doléance, f. fam. panasz. Doleau, m. ard. verovas.

Dolemment (-la-man), adv. fam. siránkozva.

Dolent, e, a. fam. panaszos, siránkozó.

se Dolenter, v. r. panaszkodni, sirankozni.

Doler, v. a. charp. gyalulni; gant. szélezni; couteau à —, szélező kés; plomb. nyirbálni; tabl. megfaragni ; tonn. egyengetni.

dolique, Dolic, dolichos (-coce), m. bot. babuga.

Dolman, m. dolmány.

Doloire, m. tonn. bodnárkés; bot. feuille en —, bárdalakú levél; chir. gyalupólya; bandage en — à dix-huit chefs, tizennyolc fejű pólya.

Dolomède, m. ent. futópók. Domaine, m. jószág, birtok; fig. kör, térkör.

Domanial, e, a. adm. allambirtoki.

*Domanialiser, v. a. *ällam*birtokhoz csatolni.

Dôme, m. arch. kúp; kúptető; 2. székesegyház; techn. dobozfödél; fig. de verdure, galytető.

Domesticat, m. cselédség. Domestication, f. szelidítés; 2. szelidülés.

Domesticité, f. háznép; 2. szelidültség.

Domestique, a. házi; bot. plantes —s, kerti növények; 2. B. cseléd; 3. cselédség : 4. háztartás ; -ment, adv. haziasan; meghitten.

Domestiquer, v. a. szokni; 2. v. n. szelidülni.

Domicile, m. jur. lakhely, tartózkodás; 2. à —, adv. com. lettre de change =, váltó-telep.

Domiciliaire, a. visite —, házkutatás.

se Domicilier, v. r. jur. letelepedni; com. telepítni (váltót).

Dominant, e, a. divó; uralkodó; fig. idée —e, főeszme.

Dominateur, trice, s. parancsoló, uralkodó.

Domination, f. uralom.

Dominer, v. n. uralkodni; fig. kiválni; 2. fig. v. a. et. n. belátni : meggyözni, eröt venni (rajta).

Dominical, e. a. oraison — e. miatyánk; lettre —e, vasárnapi betű; 2. m. áldozási fátyol.

Dominicale, f. vasárnapi hitszónoklat.

Dominicalier, m. vasárnapi hitszónok.

Domino, m. cath. téli papköntös 2. dominó (álarcás köpeny): 3. dominó (játék); 4. pop. márványozott cifra papir.

Dominoterie, f. cifra papir kereskedés.

Dominotier m. cifra papir készítő;it. árus; 2. dominójáték-készítő.

Dommage, m. kár; károsítás; p. – rend sage, kárán tanul az ember.

Dommageable, a. káros, hátrányos; -ment adv. károsan.

Domptable, a. szelidíthető; fékezhető.

Dompter, v. a. szelidítni, fékezni; 2. se -- v. r. szelidülni; erőt venni (magán).

Dompteur, m.p. u. szelidítő; fékező.

Dompte-venin, m. bot. godirc.

Don, m. ajándék; 2. adomány; 3. tehet*ég; 4. úr; 5. com. ráadás.

Donataire, m. jur. adományos.

Donateur, trice, s. adományozó.

Donation, f. adományozás. Donc (don), conj. tehát, hát; 2. je pense, — (donk') j'existe, gondolkozom, s e szerint élek; 3. où — estil? valjon hol van?

Dondaine, f. kőhajító gép; 2. pop. ostoba tett.

Dondon, f. fam. piros pozsgás nő.

Donjon, m. arch. tornyocska (háztetőn); fort. őrtorony.

Donnant, e. a. adakozó.

Donne, f. jeu. kioztás; kártyapénz.

Donné, e, a. math. neves; quantités — es, neves menynyiségek; p. c'est marché -, potom år; 2. adat.

Donner, v. a. adni, ajándékozni; 2. abs. — libéralement, dúsan adni; — un bal, táncvigalmat tartani; p. donnant donnant, adsza, nesze; 3. se —, v. r. à q., szentelni, adni (mag.); megadni (magát); odaadni (magát); II. átadni; — le bras, *karját nyujta*ni; — une poignée demain, kezet szoritani (vkivel); jeu. osztani; 2. – à boire, itatni; 3. fizetni; III. okozni: — du courage, bátorságot ébreszteni; du crédit, hirbe hozni; ce vent nous donnera de la pluie, e szél esőt fog hozni: — de l'occupation, foglalkoztatni; IV. megengedni, engedni; 2. tulajdonitani; se —, megszerezni, szerezni; 3. se —, v. r. önmagának tulajdonitni; V. — la loi, törvényt hozni; — le bonjour, fam. jó napot kivánni: - beau, alkalmat adni; t. t. — l'eau à la Dorloter, v. a. fam. elké-

cuve, a kádat megtölteni; - à penser, gondolkozóvá tenni · VI. v. n. ütkörni, hozzá ütődni; — l'épée dans le ventre, hasát keresitül döfni; fig. — dans l'oeil à q., szemet szúrni: — sur les ennemis, az ellent megrohanni; — dans les ennemis, ellenségre bukkanni; fig. — à tout, mindent elkövetni; com. la vente a bien —é, az eladás jól sikerült; VII. se -, v. r.; se - le soin, fáradni; se — en spectacle, magát fitogtatni; VIII. imp. il ne lui est pas —ė de se taire, a hallgatás nem természete; p. il n'est pas -é à tout le monde d'aller à Corinthe, kinek a szerencse kedvez, az nyertes. Donneur, se, s. adó; com...

– d'une lettre de change, kiállító; — d'ordre, forgató.

Dont, pron. kinek, minek, melunek sth.

Donzelle, f. kura, kurva; 2. icht. orsófark.

Dorade, f. icht. aranyholdas spár ; astr. v. xiphias.

Doradille, f. bot. veselke. Doradon, m. icht. pettyes sügér.

Dorage, m. aranyozás: chap. boritás (finom szörrel); pat. megkenés (tojás sárgájával).

Dorche, m. ich. dorsgadóc. Do. é,e,a. aranysárga; 2. aranyozott.

Dorée, f. icht. ragyogó tünkör; 2. vajas kenyér.

Dorelot, m. kényenc. Dorénavant, adv. jövőre, jövöben.

Dorer, v. a. aranyozni; fam. cet homme est fin à –, e nagyon ravasz ember; 2. se —, v. r. le cuivre se —e au feu, a rezet tüzben aranyozzák; les épis commencent à se —, a kalászok sárgulni kezdenek.

Doreur, se, s. aranyozó.

nyesztetni ; 2. se —, v. r. elkényesedni.

Dormant, e, a. alvó; eau —e, álló viz; en — adt. álomban.

Dormant, m. men. ajtóbél; ablakkeret; cuis. asztaldísz.

Dormeur, se. s. szunyáta.
Dormeuse, f. caros. uti kocsi; 2. háló főkötő.

Dormir, v. n. ir. alunni; — à bâton rompus, nyugta-lanul alunni; 2. elhâlni; fig. — dessus, megfontolni; 3. pr. il n'y a pire eau que celle qui dort, lassu viz partot mos.

Dormir, m. álom; alvás. †Dormitif, ve, s. a. altató.

Dormition (-ci-), f. cath. a
Szent Szűz halála.

Doroir, m. dor. aranyozó ecset.

Doronic, m. doronice, f. bot. zergefü.

Dorsal, e, a. an. épine —e, hátgerinc; h. n. nagoire —e, hátpara; méd. phthysie —e, gerincagy-aszkór. Dortoir, m. zárda-folyosó; 2. háló terem.

Dorure, f. aranyozás; pât.

sárgitás.

Dos (dô), m. an. hát; faire le gros —, sündörködni; fig. dölyfösködni; 2. fig. se mettre q. à —, vkit ellenévé tenni; 3. — du pied, lábfej; — d'une chaise, *zéktámla; 4. adt. — à —, hátat forditva; fig. il sont — à —, nem jó barátok.

Dose, f. adag.
Doser, v. a. az adagot meg-

határozni. Dosnoi (do-nos) m

Dosnoi (do-noa), m. szerelem; kegy.

Dosse, f. charp. széldeszka; expl. padlógerenda.

Dosseret, m. arch. kiálló kis oszlop.

Dossier (do-c'é), m. támla; jur. percsomó.

Dossière, f. sell. hordszij.
Dot (-te), f. hozomány; kelengye.

Dotal, e, a. hozományi.

Dotation, f. javadalmazás.
Doter, v. a. jegyadományozni; 2. javadalmazni.

D'aû, v. où.

Douaire, m. özvegytartás.
Douairière (-è-rière), f. főrangú özvegy; pop. vén
csoroszlya.

Douane, f. vámház; 2. vámhivatal; 3. vám.

Douaner, v. plomber. Douanier, m. vámszedő.

Double, a. kettős; bot. fleur —, teljes virág; 2. m. két-szer annyi; jur. másodlat; 3. —, adv. kettősen; 4. au —, adv. kétszeresen.

Doublé, m. bill. kettős lökés. Doubleau, m. charp. fiókgerenda-tartó.

Double-cloche, f. bot. tavaszi kankalin.

Doublement, adv. kétszeresen; 2. m. jur. kétszerezés. Doubler, v. a. megkettőztetni; com. bélelni; mar. körűl hajózni; 2. se —, v. r.

Doublerie, f. manuf. himes vászon.

megkettősödni.

Doubleur, se, s. manuf. sodró; 2. phys. villanyozó.

Doubloir, doublois, m. soier. sodorfa.

Doublure, f. bélés; mil. hajtóka. [fa.

Douçaine, m. bot. méz-alma-Douce, v. doux.

Douce-amère, f. bot. keser-édes csucsor. [gős.

Douceâtre, a. édeskés; émely-Doucement, adv. halkan, gyöngédeu; csínján; nyugodtan; kényelmesen; comment vous portez-vous? tont—, mint érzi magát? csakugy lassan.

Doucerette, f. fam. csicsós. Doucereux, se, a. émelygős;

fig. édeskés; 2. m. édelgő. Doucet, te, s. a. cincifinci, szégyenkes; faire le —, la —te, begyeskedni.

Doucette, f. silány sziksó; conf. cukorszörp.

Doucettement, adv. fam.halkal, csöndesen.

Douceur, f. édesség; kelle-

messég; gyöngédség; 2. szelidség, jámborság; 3. borravaló; kedveskedő ajándék; 4. conter des —s, édelegni; 5. en —, adt. csinján.

Douche, douge, f. méd. zu-

hany.

Doucher, v. a. méd. megzuhanyozni; se faire —, cseppes fürdőt használni.

Douci, m. tükörcsiszolás.

Doucin, m. roszitalu édesvíz.
Doucine, f. arch. csorgalj;
men. párkány-gyalu.

Doucir, v. a. glac. csiszolni. Douègne, v. duègne.

Douelle, f. arch. ivgömhölyüség; tonn. v. douve.

Douer, v. a. sa femme, prat. megadományozni; fig. fölruházni.

Douillage, m. manuf. bélfonalak hiányossága.

Douille, f. bélcső.

Douillet, te, a. lágy, gyöngéd; 2. elpuhult, kényes; 3. s. kényenc; 4. --te, f. selyemburkony.

Douillettement, adv. gyöngéden, puhán, lágyan.

Douilleux, se, a. manuf. egyenetlen szélességű.

Douleur, f. fájdalom; szomoruság, búbánat.

Douloir, m. tonn. bodnárkés; 2. †se —. v. r. panaszkodni. Douloureusement, adv. jáj-

dalmasan; keservesen.

Douloureux, se, a. fájdalmas; 2.fájó,érzékeny; it.fig.

Doulousé, e, a. bús, szomorú, nyugtalan.

Dourder, v.a. lökdösni.

†Doutance, f. aggodalom. Doute, m. kétely; gyanítás; 2. sans —, adt. kétségkiviil; 3. aggodalom.

Douter, v. n. kételkedni; fam. il ne doute de rien, nem jő zavarba; 2. se —, v. r. sejteni; képzelni.

*Douteur, m. ketkedő.

Douteusement, adv. kétségesen.

Douteux, se, a. kétséges, bizonytalan; 2. kétértelmű; gyanus; 2. m. risquer le certain pour le —, bizonyost a bizonytalanért kockáztatni.

Douvain, m. tonn. dongafa. Douve, f. tonn. donga; bot. tavi szironták; hydr. csapolya; h.n. métely.

Douvé, e, a. bouch. mételyes.
Douvelle, f. fam. dongácska.
Doux, ce, a. édes; 2. kedves,
gyöngéd, édes; faire les
yeux —, kacsintgatni;
pluie — ce, lassú eső; 3.
kellemes, édes; 4. gyöngéd,
szelid; style —, folyékony
irály: fig. il est — et traitre, hízelgő, de hamis; 5.
nyugodt, csöndes; 6. t. t.
peint. pinceau —, lágy
ecset; 7. m. lágyság; 8.
adv. v. filer.

Douzaine, f. tucat; fam. à la —, mindennapi, közön-séges.

Douze, a. n. tizenkettő; 2. m. Louis XII., tizenkettedik Lajos; le — du mois, tizenkettedike.

Douzième, a. tizenkettedik; 2. m. le —, a tizenkettedik; a tizenkettedrész.

Douzièmement, adv. tizenkettedszer.

Douzil, m. tonn. csap.

Doyen, m. legidősb, legkorosabb; dékán; je suis votre —, korosabb vagyok önnél.

Doyenné, m. dékánság; jard. vajkörte; vajkörtefa. Drac, m. myth. manó.

Dracène, f. bot. bodrosuszály; 2. barkóca, galagonya.

Draconcule, m. icht. sár-kányhal.

Dracontie, f. bot. sárkányfű. Dragante, m. bot. baktövismézga.

Dragée, f. conf. cukorcsemege; fig. la — est amère, nehezére fog esni agr. kétszeres; elegytakarmány; ch. göbecs; menue —, kásagöbecs, p. il a avalé la —, kelepcébe került.

Drageoir, m. csemege-tartó. Drageon, m. bot. tőhajtás.

Drageonner, v. n. bot. töröl sarjazni.

Drager, drageoire, v. drayer etc.

Dragoman, v. drogman.

Dragon, m. myth. sárkány; fig. se faire des —s, oknél-kül nyugtalankodni; ocul. szemfolt; mil. kurtályos; phys. — d'eau, vízforgatag. Dragonne, f. mil. kardbojt. Dragonneau, m. ent. böratka: 2. icht. kimérahal.

se Dragonner, v. r. gyötrödni.

Dragonnier, v. dracène.

Drague, f. kútfúró; homoklapát; brass. maláta; törköly; pêch. húzó háló.

Draguer, v. a. horgonyt halászni; hydr. kotorni.

Dragueur, m. hydr. kotró; pěch. sajka.

Draine, m. orn. léprigó.

Drainette, f. pêch. uszóháló. Dramatique, s. a. litt. színműi; színmű-iró; —ment, adv. színműileg.

Dramatiser, v. a. litt. szīnmülegezni.

Dramatiste, m. színköltő.

Dramaturge, m. v. dramatiste; —turgie, f. színköltészet.

Drame, m. litt. színmű; fig. esemény.

Dranet, m. pêch. kerîtő háló.

Drap, m. posztó; fig. combattre contre ses —s, az álom ellen küzdeni; 2. écon. — de lit, lepedő; p. le voilà dans de beaux —s, ugyancsak benne van a lében!

Drapé, e, a. caros. posztóval boritott; bot. szőrös; bonn. vánýolt.

Drapeau, m. mil. zászló; écon. —x, pólya; pop. rongy, cafat.

Drapelet, m. gyapjurongy. Drapelier, ère, s. rongyszedő.

Draper, v. a. posztóval boritani; bonn. ványolni; peint. redőzni; fig. fam. —q., megszólni, megrostálni (vkit).

Draperie, f. posztógyártás; peint. redőzet.

Drapier, m. manuf. posztós. Drapière, f. drap. posztó-cö-vek.

Drastique, a. méd. gyorshatású.

Drave, f. bot. vetési aranyvirág; 2. daravirág.

Drayage, m. corr. hurnyázás. Drayer, v. a. corr. hurnyáz-

Drayoire, f. corr. vargakés. Drayures, f. pl. corr. vakarék; it. sing. hurnyázás.

Drêche, f. brass. maláta.

Drége, f. fil. bugagereben;

pèch. húzó háló. Dréger, v. a. fil. lent bugáz-

nı. Drenne, f. orn. *léprigó*.

Dressée, f. épingl. egyenített sodrony.

Dressement, m. épingl. egyenítés.

nītēs.

Dresser, v. a. fölegyenesītni;
2. fölállítni; 3. igazītni,
irányozni; 4. elkészītni;
cuis. tálalni; vasalni; fig.
intézkedni; 5. tervezni;
com. — un inventaire, leltározni; 6. képezni, kiképezni; ch. idomītni; 7. t.
t. kikészītni; t. d. p. megfaragni; aig. simītni; II.
v. n. fig. fölborzadni (hajról); III. se —, v. r. fölegyenesedni; man. ágaskodni-

Dresseur, m. tir. sodronyegyenítő; gant. elkészítő. Dressoir, m. cuis. mosogató pad; tálaló asztal; pohár

szék.
Drille, m. un bon —, derék fickó; un vieux —, vasgyűró; vén kéjenc; horl. pergő fűró; pop. rongy.

Driller, v. n. sebesen futni: 2. kellemeskedni.

Drilleux, se, a. rongyos.

Drillier, m. pop. rongy-szedő.

Drisse, f. mar. húzó kötél.

Drogman, m. tolmács. Drogue, f. gyógyszeráru; 2.

fam. sele't, avadék. Droguer, v. a. q. gyógyszert rendelni; 2. v. n. hiában várakozni.

Droguerie, f. gyógyszeráru; 2. gyógyszer-, füszerkereskedés; 3. füszerbolt.

Droguer (-ghé), m. manuf. félgyapju; — en soie, félselyem.

Droguiet (-ghîé), m. gyűjte*mény-szekrény*; — portatif, kézi gyógyszertár. Droguiste, m. füszerész.

Droit, m. egyenes út; ch. helyes nyom; 2. igaz, igazság; it. jog; de —, adt. jogosan; 3. jogtudomány; 4. hatalom; illeték; jogositvány; p. où il n'y a rien le roi perd ses —s, a hol nincs, ott ne keress: fin. adó; vám, illeték; II. adv. egyenesen; fam. il ne va pas —, nem öszinte; III. —, e, a. egyenes; 2. fig. öszinte, derék, becsületes; 3. jobb; IV.—e, jobbkéz; jobboldal; 4. à —, adt. jobbra; fig. prendre à — et à gauche, mindent elfogadni.

Droitement, adv. egyenesen;

helyesen.

Droiture, f. öszinteség, becsületesség; 2. en -, adt. egyenesen.

Droiturier m. öszinte ember;

2. hüvéd-úr.

Drôlatique, a. bohókás.

Drôle, a. fura, furcsa; 2. m. ravasz kópé; semmirekellő; -ment, adv. furcsán, mulattatón.

Drôlerie, f. furcsa ötlet, hohóság, tréfa.

Drôlesse, f. rima.

Dromadaire, m. egynyergü teve.

Dronte, m. orn. lepcses dudu. Drosère, f. bot. harmatfü. Drosomètre, m. phys. har-

matmerö.

Drosse, f. mar. ágyúkötél. Drouille, f. com. áldomás.

Drouine, f. chaud. üstfoldozó tarisznya.

Drouineur, m. üstfoldozó.

Droupe, v. drupe.

Droussage, m. gyapju kenése. Dulcinée, f. burl. szerető.

Drousser, v.a. gyapjut kenni. Droussette, f. gyapjugya-

Drousseur, m. gyaratoló.

Dru, e, a. szállós ; fig. vidor; 2. sürü; 3. m. pop. c'est un —, vig cimbora; II. —, adv. sürűen.

†Druement, adv. hiven.

†Druerie, druiderie, f. barátság; baráti jog; uri jog.

Druge f. jard. buja hajtás. Drugeon, m. jard. rügy, bimbó.

Drupacé, e, a. bot. csontáros; 2. —es. f. bot. csontárgyümölcsök.

Drupe, m. jard. csontárgyü-

Dryade, f. myth. erdönimfa; 2. bot. ezüstös emreke.

Dryas, m. bot. magcsákó. Dû, m. követelés, illeték ; 2.

kötelesség. Dualisme, m. phil. kételvi-

ség. Dubitateur, m. kétkedő.

Dubitatif, ve, a. gr. kétes.

Dubitation, f. ketely. *Dubitativement, adv. kétkedve.

Duc, m. herceg; orn. fülesbagoly.

Ducal, e, a. hercegi.

Duc-duc, m. bot. kenyérfa.

Duché, m. hercegség. Duchesse, f. hercegnő.

Ductile, a. miner. nyújt-

hatć; fig. simulékony. Ductilité, f. phys. nyújtha-

tóság. Duègne, f. komorna; 2.. kisérönő; 3. kerítőnő.

Duel (-èl), m. párbaj; gr.

Duelliste (-è-liste), m. párvívo; 2. verekedő, veszekedő.

Dugon, dugong, m. rozmár. †Duire, v. n. ir. imp. tetszeni, kelleni; 2. v. a. idomitni.

Duit, m. pêch. keresztgát. Duite, f. manuf. bélfonál. Dulcificatif, ve, a. édesítő. Dulcification, f. édesités. Dulcifier, v. a. chi. édesiteni.

Dûment, adv. prat. kellöleg. Dumeteux, se, a. bokros.

Dumicole, a. bokrok közt tartózkodó.

Dune, f. fövenyhalom, homokbucka.

Duo, m. mus. párdal; fig. d'injuries, kölcsönös szidalmazás; — décinal, e, a. math. tizenkétosztályos; —dénal, e, a. méd. *nyom*bélhez tartozó; —dénite, f. méd. nyombéllob; —dénum (-nome), m. an. nyombél.

Dupade, f. csalás.

Dupe, f. ostoba, buta; rászedett.

Duper, v. a. rászedni, bolonddá tenni. tás. Duperie, f. csalás; 2. ámi-Dupeur, se, s. csaló, ámitó. Duplicaire, m. kettős zsol-

dot húzó.

Duplicata, m. kettős oklevél; 2. jur. másodlat; 3. fam. másodszor. szerező.

Duplicateur, m. phys. két-Duplicatif, ve, a. kettőzszerezés. tető.

Duplication, f. kettőzés, két-Duplicité, f. kettősség; fig. kétszínűség.

Duplique, f. pal. viszválasz. Dupliquer, v. n. pal. viszvá-

laszt benyujtani.

Dur, e, a. kemény; 2. rágós; p. il a l'oreille —e, nagyot hall; 3. durva, goromba; sulyos, terhes; 4. nehez; fig. kellemetlen; t. t. vin —, karcos bor; temps —, zord idő.

Durabilité, f. did. tartósság. Durable, a. tartós.

Duracine, f. jard. duranci harack.

Dur-à-mire, m. pop. tapasztalt ember.

Durant, prép. közben; six ans —, hat évig. rók. Dur-bec, m. orn. süvöltő, pí-

Durcir, v. a. megkeményitni; 2. v. n. et se —, v. r. megkeményedni.

*Durcissement, m. keményedés; keményítés.

Dure, f. kemény föld; cou-

cher sur la —, puszta földön feküdni.

Durée, f. tartam : tartásság. Durement, adv. keményen ; durván.

Durer, v. a. tartani, fönmaradni; 2. abs. une étoffe
à —, tartós kelme; p. faire
vie qui —e, gazdálkodni;
it. fecsérelni; 3. fig. ne
pouvoir — en place, nem
maradhat veszteg; il ne
pouvait — dans sa peau,
örömében majd kibujt bőréből.

Duret, te, a. keményes.
Dureté, f. keménység; fig.
ridegség; 2. érzéketlenség,
durvaság; 3. pl. gorombaságok.

Durillon, m. börkéreg. Durillonner, v. n. et se —, v. r. megkérgesedni.

Durissime, a. nagyon kemény.

Duriscule, a. g. p. keményes. Dusil, dusi, v. fausset.

Duvet, m. pehely; fig. piheszakál; bot. bolyh, molyh. Duveteux, se, a. pelyhes.

Dynam'ètre, —omètre, m. ast. erőmérő; —ique, f. phys. moztan.

Dyna'ste, m. uralkodó; —stie, f. uralkodós; —stique, a. uralkodós.

Dys'cole, a. m. különc (vallásban); —crasie, f. méd. vérnek rosz vegyülete; —écie, f. rosz hallás; —elcie, f. rosz fajuság; —enterie, —senterie, f. vérhas; —enterique, —senterique, a. vérhacnemű; —esthésie, f. méd. gyöngeség; —opie, f. kettőslátás; —pepsie, f. rosz emésztés; —phagie, f. nehéz nyelés; —phágie, f. nehéz nyelés; —thymie, f. levertség; —urie, f. húgyrekedés.

Dytisque, m. ent. merüly.

E.

E, m. a betüsorozatban ötödik; II. rövidítések: 1. a

vegyészetben: étherine; 2. az iránytűn: Est; 3. Excellence vagy Éminence; 4. zenében a hangrovat harmadik zengője: mi. 5. régi szertartás szerint: jeudi; 6. a rómaiaknál; 40; és E, 4000.

Eau, f. phys. viz; fig. c'est un médecin d'— douce. ügyetlen orvos; pr. mettre de l'— dans son vin, beljebb szedni a gyeplőt ; aller à la bonne —, sokaig késni; 2. eső; le temps est à l'—, az idő esőre áll; 3. tenger, folyó, tó, tócsa; fig. être à veau-l'—, *meghi*usulni; pr. il est revenu sur l'—, ismét fölsegítette magát; à fleur d'—, adt. vizirányos; 4. mar. faire de l'—, ivó vizet beszedni; -x d'un navire, hajónyom; – montante, *dagály* ; vive, szökőár; 5. méd. ásványvíz; gyógyforrás: 6. nedv, nedvesség; fig. fondre en —, könyekre olvadni; 7. izzadság; pop. húgy; faire de l'—, húgyozni; 8. mesterséges víz ; — de vie, pálinka; — de la reine d'Hongrie, magyar viz (szépítő szer); — forte, választó viz; manuf. csinosan; salp. — mère, tiszta lug; 9. nedv, $l\dot{e}$; lap. fény; serr. couleur d'-, acélkék.

Eautognosie, f. phil. önismeret.

Eaux-et-fôrets, f. pl. erdészet, vadászat és halászat; grande-maître des ==, főerdőmester.

s'Ébahir (-ba-ir), v. r. bámulni.

Ebahissement (é-ba-i-ce), m. bámulás.

Ebarber, v. a. körülvágni;
megnyesni; leszedni; lereszelni; megnyirni.
Thorboir m. názákás ára

Ébarboir, m. vágókés; ércvéső.

Ebat, m. ord. pl. fam. időtöltés: prendre ses—s, mulatni; ch. mener les chiens à l'—, ebeket jártatni.

Ébattement, m. g. p. öröm, ayönyörködés.

s'Ebattre, v. r. mulatni. Ébaubi, e, a. pop. g. p. bámuló; it. hüledező.

Ébauchage, m. vázolás; pr. gyűrás; épingl. csiszolás. Ébauche, f. peint. vázlat.

Ebaucher, v. a. tech. vázolni; coutel. reszelni; peint. árnyalni; form. nagyolni; pot. gyűrni.

fil. gereben; porc. sculp. képnyomó eszköz.

Ebaudir, v. a. g. p. mulattatni; 2. se —, v. r. mulatni.

Ébaudise, f. víg kedély. Ébaudissement, m. vigadás

Ebaudissement, m. vigadás: ujongás: Eba abba f *análu* : n ce

Ebe, ebbe, f. apály; p. ce qui vient de flot, s'en retourne d'—, ebül gyült marhának ebül kell vesznie.

Ébénacé, e, a. bot. ébenfanemü.

Ebène, f. ébenfa; fig. cheveux d'—s, koromfekete haj. Ébén'er, v. a. ébenfeketére edzeni; —ier, m. bot. ébenfa (élő); —iste, m. műasztalos; —isterie, f., műasztalosság; ébenmű.

Eberlué, e, a. elámult. †Eberluer, v. a. álmélkodásba ejteni.

Ebertauder, v. a. drap. első nyírést adni.

Ebêté, ébêtement, ébêtir, ébêtude, v. hébêté etc. *Ébiber, v. a. behörpölni.

Ebie, f. tócsatorna. Ébisèlement, m. t. t. tölcséralakú fűrás.

Ébiseler, v. a. tour. tölcséralakban fúrni.

Éblouir, v. a. kápráztani; 2. fig. elámítni; 3.fig. elcsábítni; 4. il est —i de sa fortune, büszke vagyonára; 5. s'—, v. r. könnyen lelkesedni.

Éblouissant, e, a. vakító; fig. ámító.

Eblouissement, m. káprá-

zás; fig. ámítás; csábi-Eborgner, v. a. félszeművé tenni; fig. elhomályosítni. Ebotter, v. a. jard. megnyesni. Ebouffer, v. n. et s'—, v. r. pop. s'— de rire, megpukkanni nevettében. Ebouillanter, v. a. t. t. gubókat forró vizbe mártani. Ebouiller, v. n. ir. beföni. Eboulement, m. beomlás. Ebouler, v. n. beszakadni. Ebouleux, se, a. omladozó. Eboulis, m. omladék. Ebouquer, etc. v. épinceler, Ebourgeonnement, m. jard. levagdalás. Ebourgeonneur, m.ent.rügyevö. Ebourgeonnoir, m. jard. "nyeső-kés. *Ébouriffant, e, a. vára lan, föltünő. Ebouriffé, e, a. kuszált; fig. zilált. *Ébouriffer, v. a. meglepni; sodrából kihozni. Ebourrer, v. a. corr. megkoppasztani. Ebraisoir, m. t. t. szénlapát; 2. szélfogó. Ebranché, e, a. agr. ágatlan. Ebranchement, m. jard. legalyazás. Ebrancher, v. a. jard. legalyazni. Ebranchoir, m. jard. kacor. Ebranlement, m. megrendüles; it. fig. Ebranler, v. a. megrenditni; fig. megingatni; 2. s'—, v. r. inogni; megrendülni; guer. megindulni. Ebrasement, m. arch. tagitás. Ebraser, v. a. arch. tagitni. Ebrécher, v. a. csorbitni; 2. 8'-, v. r. csorbulni. Ebrener, v. a. (un enfant), piszoktól megtisztítni. Ebrillade, f. man. rantas kantárszárral. Ebrosser, v. a. vign. ka-

csolni.

Ebroudeur, m. tir. huzalkészitő. Ebrouement, m. man. horkanás. Ebrouer, v. a. teint. öbliteni; 2. v. n. et s'—, v. r. man. horkanni. Ebruiter, v. a. kifecsegni; elhiresztelni; 2. s'—, v. r. elhiresedni. Ebrun, m. agr. *üszögös búza*. Ebuard, m. ékszeg. Ebudes, f. pl. agr. ugarföld. Ebulition, f. fölforrás; 2. med. küteg. Ecaché, e, a. zúzott. Ecachement, m. t. t. zúzás; lapulás. Ecacher, v. a. zúzni; lapitni; cir. gyúrni; pap. saj-Ecacheur, m. tir. lapitó; — d'or, aranyverö. Ecaffer, écafer, v. a. füzfavesszőt hasogatni. Ecafignon, m. pop. bûz. Ecagne, écague, f. rub. pász-Ecaillage, m. sal. lehántás. Ecaille, f. h. n. pikkely; fig. enfin les —s lai tombent. végre kinyilt a szeme; 2. héj; com. tajok; icht. *fürtfogú* ; ent. — marbrée, szilfalepke; conch. — de rocher, csészecsiga; métal. —в, vassalak. $\int (hal).$ Çcaillé, e, a. *megvakart* Ecailler, v. a. megvakarni (halat); héjából kivenni (kagylót); tajokkal kirakni; 2. s'-, v. r. hámlani, foszlani. Ecailler, ère, s. osztriga-Ecailleux, se, a. pikkelyes; com. üveges. fog. Ecaillon, m. man. horgas-Ecaillure, f. plomb. hartyácska. Ecale, f. héj; hüvely; mar. kikötő; faire —, kikötni. Ecaler, v. a. hámozni; fejteni. †Ecalot, m. dió. Ecang, m. écon. tiló. Ecanguer, v. a. écon. tilolni. | Ecerneau, m. dióbél.

Ecangueur, m. kendertörö. Ecarbouiller, v. a. b. szétzúzni ; betörni. Ecardonneur, m. orn. kenderike. Ecarissoir, m. bij. szurkáló; dor. *mělyitő*; van. hasogatókés. Ecarlate, f. skarlát; 2. skarlátszövet; fig. java, színe. Ecarlatine, v. scarlatine. Ecarquillement, m. kiterpesztés, meresztés. Ecarquiller, v. a. kiterpeszteni ; kimereszteni. Ecarrir, etc. v. équarrir, etc. Ecart, m. kitérés; maréch. izrokkanás; fig. eltérés; an. — d'os, ficamodás; jeu. letett kártya; jur. pótadó; 2. à l'—, adt. félre; mettre à l'—, mellözni. Ecarté, m. jeu. kártyajáték neme; 2.—, e, a. távol, félreeső. Ecartèlement, m. négyelés. Ecarteler, v. a. fölnégyelni. Ecartement, m. eltávolitás ; eltérés; elkülönítés; an. elválasztás. Ecarter, v. a. eltávolitni; szétkergetni; szétszórni; 2. szórni (fegyverről); 3. eltéritni ; fig. elháritni ; 4. jeu. letenni ; 5. s'-, v. r. eltávozni ; fig. eltérni. Ecartillement, etc. v. écarquillement, etc. Ecaudé, e, a. farkatlan. Ecaveçade, f. man. fam. rántás az állazóval. Ecbolique, a. méd. $m \epsilon h$ hajtó. Eccathartiques (é-ca-), s. a. pl. méd. *hashajtó*. Ecchymose (é-ki-), f. chir. vérakadmány ; kékfolt. Ecclési'arque, m. h. eccl. templom-atya; —astique, a. egyházi ; 2. papi ; 3. m. lelkész, pap; 4. théo. Sirák Jézus könyve; —astiquement, adv. egyházilag; -e, f. hitközség. Ecc'oprotique, s. a. pharm. gyöngénhajtó ; – rémocarpe, m. bot. bigebecő.

Ferner, v. a. kivenni (ma-

Ecervelé, e, a. ostoba, meggondolatlan.

†Ecerveler, v. a. agyonlöni. Echafaud, m. állvány; 2. nézállvány; 3. vérpad; 4. riv. hágcsó.

Echafaudage, m. båt. építőállvány; fig. készületek;

riv. cölöpzet.

Echafauder, v. n. állványt fölállítani; 2. fig. s'—, v. r. készülődni.

Echalas, m. vign. szőlőkaró; p. il a avalé un —, peckesen tartja magát.

Echalassement, m. vign. karózás.

Échalasser, v. a. karózni. Echalier, m. porgolát.

Echalotte, f. bot. mogyoróhagyma; orn. zúgósip.

Echampeau, m. pêch. horogzsineg.

Echamper, échampir, v. a. peint. kiemelni.

Echancré, e, a. bot. csipkés; an. kiivelt.

Echancrer, v. a. kiívelni, kanyaritani; cord. megfaragni.

Echancrure, f. kiívelés; cord. megfaragás. 🖪

Echandole, f. zsindely.

Echange, m. csere; 2. en —, adt. cserében; helyette; ellenében.

*Échangeable, a. cserélhető. Echangeage, m. techn. öblögetés.

Echanger, v. a. cserélni, kicserélni; dipl. közölni; pap. simitani.

*Échangiste, m. pal. cse-

Echanson, m. anc. pohárnok.

Échansonnerie, f. pohárnokság.

Echantiller, v. échantillon-

Échantillon, m. minta; com. anyamérce; cont. mintakönyv.

Echantillonnage, m. mintavétel.

Échantillonner, v. a. pró-

összehasonlítani ; bálni, com. mintat levagni.

Echanvrer, v. a. fil. törni. Echanvroir, m. fil. kendertörő.

Echappade, f. grav. hibás

Echappatoire, f. fam. ürügy. Echappé, m. fig. et fam. bolondos ember; un jeune —, vadonc; un — de la corde, akasztófa cimere.

Echappement, m. horl. ketyegő; mécan. tuyau d'—,

gözcső.

Echapper, v. n. megszökni, elillanni; fig. kikerülni; 2. kicsuszni, kisurranni; kiesni; fig. elfelejteni; ce mot m'a —e, e szót elfelejtettem: ce mot m'est -é, e szó kisurrant ajkamon; la patience m'-e, türelmem fogy; il laissa un profond soupir, mely sóhaj tört ki kebléből; II. v. a. elkerülni, kikerülni; pr. l'— belle, könnyen menekülni; III. s'—, v. r. megszökni : coutur. kiszakadni, fesleni; jard. sarjadni, hajtani; 2. kiömleni; fig. il s'—e souvent, gyakran megfeledkezik magáról.

Echarbot, m. bot. sulyom. Echard, v. ladre.

Echarde, f. szálka.

Echardonnage, m. agr. gyomlálás.

Echardonner, v. a. agr. kigyomlálni, kitépni.

Echardonnoir, m. agr. bogács-sarló.

Echarnement, m. corr. hurnyázás.

Echarner, v. a. corr. hurnyázni; tann. levakarni. Echarnoir, m. corr. varga-

Echarnure, f. corr. lehúsolás; 2. vakarék.

Écharpe, f. sallang: tisztöv; fig. changer —, vélemékarpólya; guer. keresztvágás; fig. il a l'esprit en -, bogara van; 3. váll-

ruha; 4. t. t. bât. görgös csiga; hydr.—s, pl. gyűjtő árkok; maç. kormánykötél; pont. szoritó kötél. Echarpé, c, a. sallangos.

Echarper, v. a. keresztvágást adni; maç. v. chabler.

Echarpillerie, v. brigandage. Echars, e, a. fukar; mar. vents —, változó szelek; mon. csekély értékű.

Echarser, v. n. mar. le vent —e, a szél változó.

Echarseté, f. fukarság; mon. csekélyértéküség.

Echarseter, v. a. mon. csekély értékben verni.

Echasse, f. faláb; fig. monter sur des —s, duzzogni; begyeskedni; bat. mérle; orn. csigászvérlábú.

Echassier, m. orn. bibic. Echauboulé, e, a. méd. pörsenéses.

Echauboulure, f. pörsenés. Echaudage, m. t. t. áztatás; maç. mészlé.

Echaudé, m. pat. tolófánk; 2. tábori szék; 3. jard. háromszögü szegély-ágy.

Echaudé, e, a. agr. ritka; töpörödött.

Echauder, v. a. cuis. öblögetni; 2. leforrázni; 3. megégetni: pr. chien -e ne revient pas en cuisine, kárán tanul az ember; 4

s'-, v. r. megégetni, megjorrázni magát; fig. s'– les doigts, rajta veszteni. Echaudoir, m. drap. forrázó

teknö. Echaudoire, f. bouch. vágó-

†Echaudole, v. bardeau. Echaudure, f. méd. égésfájdalom.

Echauffaison, f. méd. hevű-Echauffant, e, a. hevitő.

Echauffe, f. cham. izzasztas; 2. tan. izzasztó.

Échauffé, m. écon. üszögszag; 2. —, e, a. üszögös. nyét változtatni; 2. chir. Echauffement, m. méd. fölmelegedés; fölhevilés.

Echauffer, v. a. melegitni, füteni; fig. fölheviteni; 2. s'-, v. r. megmelegedni; | Echets, m. pl. jövedék. jölhevülni; fig. megharagudni; fam. il s-e dans son harnais, tüzbe jö.

Echauffourée, f. fam. balgaság, ostoba tett; 2. csetepaté.

Échauffure, f. méd. hőpörs. Echauguette (-ghète), f. fort. ortorony.

Echaux, m. p.. écon. csapolya.

Echeable, a. com. lejáró. Echéance, f. com. lejárat. Echec (é-chèke), m. jeu. sakk; fig. il est — et mat, oda van; 2. kudarc, veszteség; 3. —s, pl. jeu. (échè), sakkjátszma; sakkábrák.

Echée, v. écheveau.

Echelage, m. cout. lábtójog.

Écheler, v. a. cout. pelengérezni.

Fchelette, f. lábtóka; szekéroldal; orn. falmászó fakúsz.

Échelier, v. rancher.

Echelle, f. lajtorja; pr. v. sentir; — double, szedő lajtorja; — de corde, kötélhágcsó; arith. fokozat; -- sociale, rangsor; géom. fokasz, fokmérő; mus. hangsor; t. t. — de couleurs, színfokozat.

Echelon, m. fok; fig. polc. Echelonner, v. a. mil. lépcső alakban fölállítani.

Échenal, écheneau, échenet, m. ereszcsatorna (csak fából).

Échène, f. échénéis, échénéide, m. icht. bicskahal. Echenillage, m. jard. hernyászás.

Echeniller, v. a. jard. her-

nyászni.

Echenilleur, m. agr. hernyászó: orn. hernyász-futrinka.

Échenilloir, m. jard. hernyász-olló.

Echerpiller, v. a. rabolni:

—ie, f. *rablás.* †Echète, échette, f. cout. örökség.

Echeveau, m. motring; fig. démêler un —, kuszált iigyet rendbe hozni. Echevelé, e, a. kuszált, kó-

cos (haj).

†Echever, v. n. szökni, menekülni. Echevette, f. com. m. bábocs-†Echevin, m. városi tanács-

†Echevinage, m. tanács-hi-

vatal.

Echif, ve, a. vén. nagyéhes. Echiffre, m. arch. lépcső-

Echignole, f. passem. orsó. Echillon, m. vizforgatag (keleten).

Echinacee, f. bot. csutka-

kúp.

Echi'ne, f. an. hátgerinc; -né, e, a. bot. tüskés; —née, f. cuis. felsár; —ner, v. a. derekát leverni; fig. = q. des coups, vkit jól elverni; fam. agyonverni; s'=, v. r. derekát törni; fig. magát agyondolgozni; —nides, m. pl. z. tüskés férgek; —nite, f. h. n. kökagyló; —non, m. écon. aludttej-köcsög; —nope, f. -nopode, f., -nops, m. bot. laptaborz; —oïdès (échio-i-dèce), f. bot. festő atracél.

Echiqueté, e, a. bl. kockás. Echiquier, m. jeu. sakktábla; en —, adt. kereszt-

Echium (-ome), m. bot. kigyószi 🗷.

Echo (éko), m. viszhang.

Echoir, v. n. ir. háramlani, jutni: 2. lejárni; pal. esni (büntetésbe); 3. bien ou mal —, jól vagy roszul járni.

Echome, f. mar. evezőszög. Echomètre (-ko-), m. mus. hangmérő.

Echoneler, v. a. agr. zabot gyűjteni.

Echoppe, m. bódé, fasátor; aff. bökesz; grav. karctű. Echopper, v. a. grav. karc- | Eclat, m. szálka; forgács; tüvel dolgozni.

Echoppier, ère, s. szatócs. Echouage, échouement, m. mar. partra hányatás.

Echouer, v. n. mar. zátonyra jutni; 2. hajótörést szen-'vedni; fig. kudarcot vallani; 3. v. a. zátonyra juitatni.

Echymose, f. chir. kék folt. Ecimable, a. jard. botolható. Ecimage, m. jard. botolás.

Ecimer, v. a. jard. botolni. Eclabousser, v. a. sárral befecscsenteni; fig. lenézni.

Eclaboussure, f. sarfolt; fig. et fam. kudarc.

Eclaffer, v. éclater.

Eclair, m. villám; fényvillanás; fig. passer comme un –, villámsebességgel hajtani stb.; chi. pill.

Eclairage, m. kivilágítás. Eclairci, m, e. f. tisztás.

Eclaircir, v. a. megvilágítni. földeritni ; fényesítni ; 2. tisztálni; 3. vigályítni, gyéritni; ritkitni; 4. fig. megmagyarázni, földerítni ; t. t. bonn. bolyhozni; corr. fényitni ; 5. s'—, v. r. tisztulni, derülni; ritkulni; fig. fogyni; tisztába jöni. Eclaircissement, m. fölvilágosítás; 2. nyilatkozat.

Eclaircisseur, m. sodronycsiszoló.

Eclaire, f. bot. gódirc. Eclairement, m. világitás. Eclairer, v. a. megvilágosítni; 2. fig. fölvilágosít-

ni; 3. kiábránditni; 4. világitni; fig. -q. vigyázni (valakire); lesni (vkit); mil. kutatni; jeu. — le taris.. a tételt maga elé tenni; 5. v n. világitni; csillogni; chi. pillogni; 6. imp. villámlani.

Eclairette, f. bot. ékes csilla. Eclaireur, m. fölvilágosító; mil.—s, csatár; mar. ve-

zérhajó. Eclamé, e, a. h. n. szárnyaszegett. Éclanche, f. bouch. ürü-

Eclancher, v. écrancher. 2. fény; it. fig.; 3. fig. nagyszerűség, pompa; 4. csattanás, ropogás; hang; fig. föltünés; 5. lárma, zaj; botrány; 6. minér. — de cuivre, rézfény.

Eclatant, e, a. fényes, fénylő, ragyogó; csattanó; fig. föltünő; szembeszökő; 2. m. bij. mesterséges gyémánt; orn. kurukuru.

Éclatante, f. artif. fényröppentyü.

Éclaté, e, a. hasadt, repedt. Éclater, v. n. szétpattanni, szétszakadni, robbanni; repedni; hasadni; kitörni; 2. ragyogni; it. fig. 3. ropogni, csattanni, hangzani; fig. kifakadni; kitörni; 4. nyilvánulni; 5. mett. lepattanni; 6. v. a. jard. hasogatni; 7. s'—, v. r. hasadni, szétrobbanni.

Éclèche, m. féo. szétdarabo-

Eclectique, s. a. phil. elvgyűjtő; válogató; —ment, adv. válogatva.

Eclectisme, m. phil. elvgyűjtés, válogatóság.

Eclic, m. faszálka.

Eclichement, v. éclèche.

Eclicher, v. démembrer; 2. v. éclipser.

Éclipse, f. phys. fogyatkozás; fig. eltünés; it. elhomályosodás.

Eclipsement, m. eltünés; eltörlés.

Eclipser, v. a. astr. elhomályosítni, elsötétítni; it. fig.
féo. szétdarabolni; 2. s'—,
v. r. elsötétedni; fig. eltünni. [2. a. napúti.
Écliptique, f. astr. pályakör;
Éclisse, f. chir. csontküllő;
artil. — des bombes, roncsa
darab; bois. szelmény;
van. hasogatott füzfaveszsző; gyékénykas.

Eclisser, v. a. chir. csontküllő közé illeszteni; 2. szétosztani, törni; 3. v.

éclabousser.

Écloge, m. ant. pásztordal. Écloppé, e, s. a. bénavékonyú, nyomorék; fam. il est toujours —, göthös. †Éclopper, v. a. bénítni. Éclore, v. n. ir. kikelni, kibúvni (tojásból); jard. fakadni, fesleni, nyilni; fig. virradni; it. napfényre jutni.

Eclosion, f. kikelés, kibúvás (tojásból); jard. kifakadás, kinyílás.

Ecluse, f. hydr. zsilip.

Eclusée, f. navig. zsilipviz. Écluser, v. a. navig. zsilipen áthajózni; 2. zsilippel ellátni.

Éclusette, f. bot. bolond-

gomba.

Éclusier, m. zsilipmester. Écobuage, m. agr. tarlóperzselés; erdőégetés.

Écobue, —bure, f. agr. pázsitszelő.

Écobuer, v. a. agr. perzselni; égetni.

Ecochelage, m. agr. rend. Ecocheler, v. a. agr. rendet vágni.

Ecocher, v. a. boul. dagasz tani.

Ecofrai, —roi, —ret, m. t. t. szabódeszka.

Ecoinson, m. arch. sarokkő; am. sarokszekreny.

Ecoisson, m. agr. rövid ba-, rázda.

Ecolage, m. oskolapénz.
Écolâtre, m. cath. hittanár.
École, f. oskola; — militaire,
katonai növelde; — primaire, elemi oskola; —
normale, tanító-képezde;
p. faire l'— buissonnière,
iskolát kerülni; dire les
nouvelle de l'—, kifecsegni
vmit; bot. — de botanique, füvészkert; mar. gyakorló hajó; 2. peint. modor. [vájás.

Écoletage, écolletage, m. ki-Écolite, f. orf. nyak.

Ecoleter, écolleter, v. a. artil. kivájni.

Ecolier, ère, s. tanitvány; fig. kezdő; pap. papier —, hitvány papir.

Ecollage, m. corr. húsolás. Econduire, v. a. ir. kiutasítani, kivezetni; 2. elutasí-

tani.

Éconduisement, m. kiutasí-

Economat, m. igazgatóság; jazgatói lak.

tás; elutasitás.

Econome, a. gazdálkodó, takarékos; 2. s. gazda; gazdaasszony; 3. gazdász; 4.

z. gyökerész-egér. Économie, f. gazdaság; takarékosság; fig. — politique, államgazdászat; arch. beosztás; lettr. fölosztás.

Économique, a. gazdászati; takarékos; 2. f. gazdálkodás mestersége; 3. végrendeleti végrehajtó; —ment, adv. gazdaságosan; takarékosan.

Économiser, v. a. gazdálkodni; takarékoskodni. Économiste, m. államgaz-

, dász.

Écope, f. mar. vizlapát; jard. jelelő-vas.

Écoperche, f. arch. csusztatófa; 2. állásgerenda.

Écorce, f. jard. kéreg, héj; fig. külszín; pr. il ne faut pas mettre le doigt entre le bois et l'—, ne bántsd ami nem éget; tan. csáva. Écorcement. m. écon. meg-

Écorcement, m. écon. meghántás.

Ecorcer, v. a. hámozni; 2. s'—, v. r. hámlani. Écorché, m. peint. bábu.

Écorche-cul, à —, adt. seggen csúszva; fig. kényszeritve; illemetlenül.

Ecorcher, v. a. lenyúzni, megnyúzni; fejteni; 2. horzsolni; jard. megsérteni; sculp. levakarni; karcolni; fig. elcsúfitni, elrontani; pr. autant vaut celui qui tient que celui qui —e, együtt kapott, együtt függ; — le renard, okádni; 3. fig. nyúzni — fosztani; csalni-lopni; 4. s'—, v. r. vérig vakarózni; kisebesedni.

Ecorcherie, f. nyúzgyep; fam. rablóbarlang.

Echorcheur, m. dögnyúzó; fig. csaló, embernyúzó.

Ecorchure, f. karcolás; 2. karc.

Fcorcier, m. tann. cserpajta. Fcore, f. mar. meredek part. Ecorner, v. a. szarvát letörni; 2. szögletétől megfosztani; legyalulni; fig. lecsipni; megnyirbálni; 3. mil. megrohanni. Ecornifler, v. a. élősködni.

Ecorniflerie, f. élősködős. Écorniflerie, f. élősködés. Écornifleur, se, s. tányér-

, nyaló.

Ecornure, f. arch. csonka szöglet.

Ecossais, se, s. skót; pr. fier comme un —, büszke mint a páva.

Écosser, v. a. jard. kifejteni.

Ecosseur, se, s. köpesztő. Ecot (é-ko), m. költség (ételitalra); fig. il a bien payé son —, megtette a magáét; 2. társaság; p. allez parler à votre —, otthon parancsoljon.

Ecotage, m. agr. leindázás. Écotard, v. porte-hauban. Écôter, v. a. agr. leindázni

. (dohányt).

Ecouage, m. cout. halottkémlet (erőszakos halálnál); 2. útak, folyók stb. vizsgálása.

Ecouane, —ène, —enne, f. mon. pénzráspoly.

Ecouaner, v. a. mon. pénzt megreszelni.

Ecouanette, f. tab. fogaslemez.

Ecouer, v. a. farkát rövidre vágni; chien —é, kusza , eb.

Ecouffle, m. orn. kánya; 2. v. cerf-volant.

Fcoulement, m. lefolyás; méd. — de semence, ondófolyás; com. kelet.

Ecouler, v. n. lefolyni; 2. v. s. — le cuir, corr. vizes bört kisimitani; 3. s'—, v. r. kifolyni; fig. mulni; elszéledni; mil. visszavonulni.

Écoupe, écoupée, f. mar. hajóseprő; 2. min. doroszló; 3. agr. vaslapát. Écourgée, v. escourgée.

Ecourgeon, v. escourgeon.

Écourter, v. a. kurtitni; fig. —é, megnyirbált.

Ecoussage, m. faïenc. folt. Ecoutant, e, v. auditeur.

Ecoute, f. rácsszék; fort. szelelőlyuk; mar. vitorla-kötél; fig. être aux —s, leselkedni.

Ecouter, v. a. hallgatózni; hallgatni; figyelni; 2. meghallgatni; 3. s'—, v. r. magát elkényeztetni; pr. —e s'il pleut, lesheted.

Ecouteur, se, s. fam. hallgatózó.

Écouteux, a. m. man. hökkenő.

Ecoutille, f. mar. hajóablak. Ecoutillon, f. mar. ablakfödő.

Écoutoir, m. hallcső.

Ecouvette, f. seprő; fig. chevaucheuse d'-s, boszor-kány.

Écouvillon, m. boul. pemet; artil. ágyutörlő.

Ecouvillonner, v. a. kitörölni.

Écraigne, f. fonógyülde. Écran, m. ellenző; fig. servir d'— à q., vkit oltalmazni; verr. tűzellenző.

Écrancher, v. a. drap. ráncokat kisimitani.

Écrasant, e, a. szétzűző, széttőrő; fig. lesujtő, lealáző. Écrasement, m. szétzűzás, rombolás; fig. lealázás.

Ecraser, v. a. szétzúzni, szétrombolni; fig. lesujtani; megsemmisíteni.

Éciémage, m. verr. lehabzás; écon. fölözés.

Ecrémer, v. a. écon. fölözni; verr. lehabozni; fig. a javát elszedni.

Écrémoire, m. écon. fölező-kanál.

Écrénage, écréner, v. crénage etc.

Écrénoir, m. fond. d. car. metsző-kés.

Écrêter, v. a. lebontani; écon. — un coq., kakas taréját levágni.

Ecrevisse, f. h. n. rák; p. il va à reculons comme les —s, rákparipán jár; éplu-

cher des —s, apróságokkal bibelődni; 2. vörösre Légetett kő.

Egrier, v. a. tir. tisztítni. s'Écrier, v. r. fölkiálta-

Écrieur, m. tir. sodronytisztitó.

Écrille, f. pêch. halrekesz. Écrin, m. ékszekrényke.

Ecrinier, m. ékszekrény-készítő.

Écrire, v. a. ir. irni; 2. beirni; leirni; 3. levelet irni; hirt adni; 4. magát írásban lekötelezni; fig. il est écrit, el van határozva; 5. fogalmazni.

Ecrisée, f. lap. gyémántpor. Écrit, m. írás; 2. kézírás; 3. kézirat; 4. pl. füzet; 5. en —, par —, adv. írásban.

Ecriteau, m. fölirat; raglap. Ecritoire, f. irószer; jur. grefüer de l'—, törvényszéki irnok.

Ecriture, f. irás; 2. kézírás; p. il entend les —s, okos ember; 5. irat; 4. szent írás; 6. t. t. com. pl. tőzskönyvek; tenir les —s, könyveket vezetni; prat. pöriratok.

Écritu. er, v. a. másolni. Écriturier, m. másoló.

*Ecrivailler, v. n. firkálni; —ie, f. firkálás.

Ecrivailleur, se, s. mázoló. Écrivain, m. író; 2. irnok. Écrivassier, etc. v. écrival-

lier, etc. Écrive, f. manuf. csáforta. Écriveur, se, s. *irvágyó*.

Ecrou, m. méc. csavartok;
jur. foglyok lajstroma.
Ecrouelles gerophules f

Ecrouelles, scrophules, f. méd. görvély.

Écrouelleux, v. scrophuleus. Écrouer, v. a. jur. foglyok lajstromába beírni.

Ecrouir, v. a. chi. edzeni. Ecrouissage, écrouissement,

m. edzés. Écroulement, m. beomlás; fig. hanyatlás.

s'Écrouler, v. r. beomlani; fig. megsemmisülni. Ecroûter, v. a le pain, meghámozni.

Ecru, e, a. manuf. nyers; toile —e, kallatlan vászon: 2. nyerseség.

Ecruer de bois, f. pl. e. f. cserje.

Ecsarcome, m. ecsarcose, f. chir. husang.

Ectype, f. num. pénzlenyo-

Ecu, m. paizs; bl. cimerpaizs: 2. tallér; pr. c'est le père aux —s, annyi a pénze, mint a polyva.

†Ecuage, m. féo. robotpénz; 2. chev. cimerjog.

Ecueil, m. szikla; fig. akadály ; veszély.

Ecuelle (kuè-le), f. csésze; 2. pl. edeny; pr. il a bien plu dans son —, álmában jött a szerencséje; bot. — d'eau, *köldökfü*.

Ecuellée, f. — de bouillon, egy csésze leves.

Ecuisser, v. a. e. f. hasogatni.

Eculer, v. a. félretaposni. Eculon, m. cir. merítő kazán. Ecumage, m. habszedés; fond. plomb d'—, felzékólom.

Ecumant, e, a. habzó.

Ecume, f. hab, tajték; 2. nyál; chi. salak; écon. printanière, ökörnyál; de mer, tajt; jeu. hamis kocka.

Ecumer, v. n. habzani, tajtékzani: 2. v. a. habot szedni; fig. — le pot, eltávolitni (a mi alkalmatlan); aller — les marmites, élősködni: — les mers, kalózkodni.

Ecumeresse, f. raff. habszedő.

Ecumette, f. habszedő szita. Ecumeur, m. hableszedő; fig.

– de marmite, tanyérnyaló.

Ecumeux, se, a. poét. habzó, tajtékzó.

Ecumoire, f. cuis. habszedő. Ecurage, m. súrolás.

Ecurer, v. a. sirolni.

Ecureuil, m. z. evet: — vo- | *Educable, a. nevelhető.

lant, repülő mókus: icht. kék csíkos sügér.

Ecureur, se, s. suroló.

Ecurie, f. istallo, ol; fig. et fam. piszkos odu.

Ecusson, m. bl. cimerpaizs; méd. fütüsző; bot. greffer à —, szemre oltani.

Ecussonnable, a. szemezhető.

Ecussonner, v. a. jard. szemezni.

Ecussonnoir, m. szemzőkés. Ecuyage, m. paizshordozás. Ecuyer (-kui-é), m. chev. csatlós; 2. lovag; 3. lo-· vászmester ; 4. idomár ; lovar; 5. udvari lovag; 6. — tranchant, szeldelő; de bouche, tálnok; — de konyhamester; cuisine, jard. fakaró; agr. melléksarjadék.

Ecuyère, f. man. lovarnő. *Edacité, f. poét. — du temps, az idő emésztő ereje.

Edenté, e, a. h. n. fogatlan; peigne —, csorba fésü; 2. -s, m. pl. h. n. kérődzők. Edenter, v. a. fogat húzni;

csorbitani.

Edictal, e, a. felsőségi. Edifiant, e, a. mar. épületes.

Edificateur, m. építkező. Edification, f. építés; 2. mor. épületesség, áhitat.

Edifice, m. épület.

Edifier, v. a. épiteni; fig. alkotni; 2. mor. épülni; 3. fig. kielégiteni, megörvendeztetni; 4. tudósítni, hírül adni.

Edit, m. rendelet, rendelmeny.

*Éditer, v. a. kibocsátani ; 2. — un livre, könyvet ki-

Editeur, m. kiadó: libraire —, könyvkiadó.

Edition, f. kiadás.

Edosser, v. a. levakarni.

Edredon, m. com. dánpe-

Educateur, trice, s. nevelő; écon. — d'abeilles, méhész.

Education, f. nevelés; écon. — d'abeilles, méhészet. Edulcoration, f. chi. édesités.

Edulcorer, v. a. chi. megéde-

sitni.

Edule, a. bot. megehető. Eduquer, v. a. pop. nevelni. Efaufiler, etc. v. effiler, etc. Effaçable, a. eltörölhető.

Effacement, m. kiirtás.

Effacer, v. a. kitörölni; kihúzni; fig. megsemmisítni; 2. fig. elhomályosítni; chap. vegyitni; 3. s'—, v. r. elenyészni ; megfakulni.

Effaçure, f. kitörlés.

Effanage, m. legalyazás. Effaner, v. a. legalyazni; 2.

lesarolni. Effaré, e, a. megzavarodott,

megrémült. Effarer, v. a. megrémitni, megzavarni; 2. s'—, v. r. megrémülni ; megzavarodbentö.

Effarouchant, e. a. megdöb-Effarouché, e, a. man. bok-

Effaroucher, v. a. elriasztani, elijeszteni; pr. – les pigeons, a vevőket elriasztani; fig. elidegeniteni; 2. s'-, v. r. megijedni, megriadni.

Effarvatte, —vette, f. orn. füzike.

Effaucheter, v. a. agr. zabot gyűjteni.

Effautage, m. tonn. ócska donga.

Effectif, ve, a. való, valódi; com. paiement —, készfizetés; c'est un homme —, hiteles férfiú ; 2. m. –, álladék.

Effection, m. math. megjelölés.

Effectivement, adv. valósággal ; csakugyan.

Effectrice, a. f. hatasos.

*Effectuation, f. foganítás, valósítás.

Effectuer, v. a. foganatosítni, eszközölni; com. – une commission, megrendelést teljesitni; 2. s'-, v. r. valómilni.

Effélures, f. pl. gant. hulladékok.

Effémination, f. elgyöngítés: elgyöngülés; fig. elpuhulás.

Efféminé, e, a. elpuhult; nőies; 2. m. lágy ember; -ment, adv. elpukultan.

Efféminer, v. a. elpuhitni; elgyöngiteni; 2. s'—, v. r. elpukulni ; elgyöngülni.

Effervescence, f. chi. pezsgés ; fig. fölhevülés.

Effervescent, e, a. chi. pezsgő; fig. téte —e, szeles, szeleburdi.

Effet (é-fè), m. hatás; 2. következjur. foganat, mény; 3. teljesítés; pr. plus de paroles que d'—s, nagyobb füstje, mint långja; à quel —? mivégre? 4. ingóság; com. értékpapirok; — commun, közvagyon; —s, butorzat; 5. en – adt. valóban.

Effeuillage, m. effeuillaison, f. jard. lelevelezés.

Effeuiller, v. a. jard. lelevelezni; 2. s'—, v. r. leveleit hullatni.

Efficace, a. működő; théo. hathatós; 2. f. hathatóság, erö; -ment, adv. hathatósan, erősen.

Efficacité, f. hathatóság, erő. Efficient, e, a. did_hato.

Effigie, f. kép; num. fej; en —, adt. *képleg*.

Effigier, v. a. képleg kivégezni.

Effilage, m. t. t. foszlás.

Effilé, m. rojt; 2. —, e, a. rojtos; fig. nyulánk, karcsú; jard. vékony.

Effiler, v. a. kifoszlatni, kitépni; 2. s'-, v. r. foszlani.

Effiloche, effiloque, f. t. t. nyilt selyem.

Effiloquer, v. a. kitépni.

Effilures, f. pl. foszlék, foszladék.

Efficier, v. effaner.

Efflanqué, e, a. man. elsamyargatott.

Efflanquer, v. a. elcsigázni; horl. vékonyra reszelni.

| Effleurage, m. cham. szőr- | Effronterie, f. arcátlanság, től megtisztítás.

Effleurer, v. a. horzsolni, karcolni; fig. érinteni; fölhozni ; cham. szörét szedni ; fleur. leszakítni.

Effleurir, v. a. chi. kivirágozni.

Efflorer, v. effleurer.

Efflorescence, f. chi. kivirágzás; bot. virágzás; méd. küteg.

Effluence, f. phys. kiömlés. Effluent, e, a. phys. ömlő.

Effluer, v. n. phys. ömleni. Effleuve, f. phys. gőz, pára. Efflux, effluxion, f. méd. magzatvesztés.

Effondrement, m. agr. for-

gatás.

Effondrer, v. a. jard. forgatni; 2. betörni, benyomni; cuis. bélét kivenni; 2. s'—, v. r. süppedni ; beszakadni. Effondrilles, f. pl. écon. üle-

dék; cuis. töpörtő. Efforcément, adv. erőlködve. s'Efforcer, v. r. à, erőködni;

2. s'— de, fáradni.

Efformier, v. n. kifakadni, kibuzogni.

Effort, m. erőködés; 2. remek; 3. áldozat; 4. dans l'—dudélat, a harc hevében.

Effouil, m. cout. növedék. Effracteur, m. jur. betörő.

Effraction, f. jur. betörés.

Effraie, v. frésaie.

Effrayant, e, a. rettentő, iszonyű, rémítő.

Effrayer, v. a. megrémiteni, megijeszteni; 2. s'-, v. r. megrémülni, megijedni.

Effréné, e, a. zabolátlan; szilaj.

*Effrénement, m. zabolátlanság, féktelenség.

Effrénément, adv. zabolátlanul, féktelenül.

Effriter, v. a. agr. terméketlenitni; 2. s'—, v. r. terméketlenedni.

Effroi, m. elszörnyedés, elborzadás.

Effronté, e, a. arcátlan, szemérmetlen; 2. s. une -e, szajha; —ment, adv. arcátlanul.

szemtelenség.

Effroyable, a. rémitő, rettenetes; 2. szörnyű; —ment, adv. rettenetesen, szörnyen.

Effroyer, v. frotter.

Effruiter, v. a. jard. leszedni; 2.a. gyümölcs kifejlődését akadályozni.

Effus, e, a. bot. elömlött.

Effusion, f. ömlés; — du sang, *vérontás* ; fig. — du coeur, sziv-ömledezés; phys. ár, özönlés.

Efourceau, m. tőkeszánkó. Egal, e, a. egyenlő; 2. mindegy; bot. hasonlo; 3. maradandó, nem változó; 4. sik, egyenes; fig. egyenletes; II. —, e, s. il est mon -, velem egysorsú: 2. à l'— de, adt, épügy.... mint.

Egalé, e, a. fam. fehér petytyes.

Egalement, adv. egyenlöen, egyiránt, úgymint ; 2. prat.

kiegyenlítés. Egaler, v. a. kiegyenlîteni; math. egyenlîtni; 2. egyenitni; 3. fölérni; 4. összehasonlitni; 5. s'—, v. r.

egysorba állani vkivel. Egalisation, f. prat. kiegyen-

Egaliser, v. a. prat. kiegyenliteni.

Egalisoir, m. t. t, löporszita.

Egalité, f. egyenlőség; 2. hasonlóság, egyidomuság. Egalures, f. pl. fauc. fehér pettyek.

Egard, m. figyelem, tisztelet; 2. avoir — à qch., tekintetbe venni; 3. en —, amennyiben; 3. à l'— de, arra nézve, illetve; it. à l'— de, hasonlitva.

Egardé, e, a. megvizsgált. Egarement, m. eltévedés : 2. — d'esprit, tévelygés;örültε€g.

Egarer, v. a. eltévelyitni; fig. eltántoritni; elcsábítni ; 2. megzavarni; örültté tenni; 3. eltenni (tévedésből); pal. papiers
—és, hiányzó iratok; 4.
s'—, v. r. eltévedni; fig.
eltántorodni; s'— dans
son discour s, kicsapongani.

Egaudir, v. a. gyönyörködtetni; 2. s'—, v. r. gyönyörködni; it. erdőben va-

, dászni.

Égayement, v. galté.

Egayer, v. a. fölvidítni; fig. kellemessé tenni; 2. s'—, v. r. fölvidulni; — son deuil, a mély gyászt letenni.

Égèle, f. égelo, m. bot. barkócafa; vörös berkenye.

Egide, f. myth. Minerva paizsa; fig. étalom.

Eglander, v. a. man. mirigyet kivágni (ló nyelve alul).

Églanduleux, se, a. an. mirigytelen.

Eglantier, m. bot. csipkerózsabokor; 2. csipkegomba. Eglantine, f. csipkerózsa.

Eglise, f. egyház; — catho lique, katholikus egyház; 2. templom; balayer l'—, utolsónak távozni a templomból; 3. papság, egyházi rend.

Eglisier, m. b. pap.

Eglogue, f. pásztori költe-

meny.

Egobine, f. görbe ráspoly. Egoger, v. a. un peau, megnyesni.

Égohine, f. artil. félkézfűrész.

Égoïser, v. n. önzeni. Égoïsme, m. önzés.

Egoïste, s. a. önző.

*Egoïstique, a. *önzöleges*; _ —ment, adv. *önzöleg*.

Egorger, v. a. torkát szegni;
— un porc, disznót ölni;
2. megfojtani, meggyilkolni; fig. megbuktatni; tönkre tenni.

*Égorgeur, m. öldöklő, gyilkos.

Égosiller, v. a. v. égorger; 2. s'—, v. r. torokszakadva kiabálni.

Egostime, m. énség.

*Égotiste, m. önző. Egougeoir, m. pöce.

Egout, m. arch. csorgó; droit d'—, ereszjog; 2. pöcecsatorna; fig. söpredék gyülhelye; suc. szörpös víz.

Égouttage, h. lecsöpögtetés. Égoutter, v. a. lecsöpögtetni;

2. v. n. et r. lecsöpögni. Égouttoir, m. cuis. csöpögtető deszka; szűrő.

Egoutture, f. lecsöpögés; fig. utolsó mű.

Egraffigner, v. égratigner. Egrappage, m. bogyózás.

Egrapper, v. a. lebogyózni. Égrappoir, m. vign. bogyózó ráspoly; expl. fövenytisztító rostély.

Egratigner, v. a. karcolni, karmolni; call. firkálni; manuf. bolyhozni; s'—, v. r. megkarcolni.

Egratigneur, se, s. manuf. bolyhozó.

Égratignoir, m. bolyhózó vas.

Égratignure, f. karcolás; soier. bolyhozás.

Egravillonner, v. a. jard. gyökereket megnyesni és tisztogatni.

Égrefin, m. icht. kerékhal; , fig. ravasz kópé.

Egrenage, m. *lebogyózás.* Egrène, f. charp. *kapocs.* Egrené, e, a. orn. *magevő*.

Egrener, v. a. szemet szedni; lebogyózni; coutel. rasoir — é, éles borotva; 2. s'—, v. r. agr. kihullani, kiperegni; fig. szétmorzsállódni. [magtartó.

Égrenoire, f. ois. fakalit; 2. Égrillard, e, a. élénk, vidor; 2.—, e, s. pajkos kópé.

Égrilloir, m. iszapgereblye. Égrisage, m. lap. köszörülés.

Égrisée, f. lap. gyémántpor. Égriser, v. a. köszörülni (gyémántot).

Égrisoir, m. lap. gyémánt mozsár.

Égrugeoir, m. famozsár; écon. bugagereben.

Égruger, v. a. megtörni ; da-

rálni; écon. lenbugát gerebezni.

Égrugeure (-grujure), f. töret, zúzat.

Egueulé, e, s. pop. otromba, durva; écon. pot —, csorba fazék.

Egueuler (-gheu-), v. a. un vaisseau de terre, de verre, cserép, üvegedény nyakát, jülét örni; 2. s'—, v. r. rekedésig kiabálni; artil. ce canon s'est — é, kilövött (kopott) ágyú.

Eguillette, f. mar. árbocdúc; 2.—s, pl. mar. vitorlakötelek; mil. vállbojt.

Egypte, f. géo. Egyiptom; pr. sortir de l'—, pappá lenni; retourner en —, régi hibáiba vissza esni.

Eh! i. ejnye! 2. — bien! , nos tehát.

Éherber, v. a. jard. gyomlálni.

Ehonté, v. impudent.

Ehouper, v. a. jard. lebotolni.

Ehrétie (-cie), f. bot. dicsöfü. Eider (è-d`r), m. orn. dunnalúd.

Eisen-Glanz (aï-zenneglannts'), m. minér. vasfényle; —glimmer, m. vaskovand; —ram, m. vas-

Eis-spath (a-ïss-chepâte), m.

, minér. *vaspat*. Éjaculation, f.

Ejaculation, f. physio. kifecskendezés; dév. fölfohászkodás; phys. kiözönlés.

Éjamber, v. a. le tabac, agr. leindázni.

Ejard, v. érable.

Éjarrer, v. a. chap. kitépni. Éjection, v. déjection. Éjouir, v. réjouir.

Elaboration, f. méd. képződés.

Élaborer, v. a. méd. képezni; fig. tökéletesítni; 2. s'—, v. r. méd. képződni; fig. tökéletesedni.

Éleagnus (-gnuce), m. bot. vad olujfa.

Élagage, m. jard. nyesés, nyesölék.

Élaguer Elaguer, v. a. jard. nyesni; fig. megrövidíteni. Elagueur, m. jard. nyeső. Elaïs, m. bot. olajpálma. Elambication, f. chi. ásványvizek vegybontása. Elan, m. szökés, ugrás, neki rugaszkodás; fig. gerjelem ; 2. z. jávorgim. Elancé, e, a. man. sugár, sudar; iron. c'est une créature —ee, olyan mint a komlórúd. Elancement, m. nyilalás; dév. emelkedés. Elancer, v. n. nyilalni; 2. s'..... v. r. rohanni, rárohanni: s'- sur son cheval, nyeregbe pattanni; dév. fölemelkedni. Elanceur, m. om. királyka. Elaphre, m. en : arrasbogár. Elargir, v. a. tágítni, szélesbitni; fig. bővíteni; 2. szabadon bocsátani; 3. kiosztani : II. v. n. et s'—, v. r. tágulni, terjedni; it. fig. 2. mar. menekülni; üzőbe Elargissement, m. tágitás, szélesbítés; 2. szabadon bocsátás. Elargissure, f. betét. Elasticité, f. rugékonyság. Elastique, a. rugékony. Elat'é, m. bot. fenyű pálma; -érie, f. bot. pattang; -érine, f. chi. rugony; -érium (-iome), m. bot. ugorkás magrugó; —ine, f. bot. látonya. Electeur, m. választó. Electif, ve, a. választható. Election, f. választás; 2. adótörvényszék; théo. kiválasztás: l'- à la grâce, rendeltetés. Electivité, f. választhatóság Electoral, e, a. választó fejedelmi; bonnet —, választó fej. kalap. Electorat, m. választó fej. méltőság; választó fejedelemség; 2. választói jog.

Electrice, f. választó feje-

Electricisme, m. phys. vil-

delemné.

lany-rendszer ; —cité, f. villanyosság; —que, a. villanyos; —sable, a. villanyozható; —sant, e, a. villanyozó; fig. buzdító; -sation, f. villanyozás; -ser, v. a. villanyozni; fig. bátorítani; —seur, m. villanyozó. Electro'chimie, f. did. villanyvegyészet ; —graphie, f. vil. leirás; —logie, f. vil. tan; —lysation, f. vil. bontás; —lyte, m. válandék; —magnétique, a. villamdelejes — magnétisme, m. vil. delejesség; —mètre, m. vil. mérő; —moteur, trice, s. vil. mozditó: —phore, m. vil. tartό; -scope, m. vil. mutato. Electuaire, m. pharm. nyelet. Elégamment, adv. diszesen. Elégance, f. csin; 2. diszesség, ékesség. Elégant, e, a. ékes; csinos; diszes; 2. s. piperköc. Elégi'aque, a. párversi; —e, f. gyászköltemény ; – egraphe, m. būdal-iró. Elément, m. phys. elem; 2. pl. első elemek; relig. kenyér és bor. Elémentaire, clemi; a. le feu —, elemtüz. Elémi, m. jószagű gyanta. Eléphant, e, s. elefant; pr. faire d'une mouche un —, a szálkát gerendának néz-Eléphantiasis (-thi-a-zice), f. med. fenerüh. Elévation, f. emelés; 2. magaslat, halom; astr. emelkedés; cath. Ur fölmutatása; II. fig. emelkedettség; 2. magasztosság; fönség : 4. hanglejtés. Elévatoire, élévateur, m. chir. fenékvonó. Élève, s. tanitvány. Elever, v. a. fölemelni: — sa voix, hangosabban beszélni; fig. — sa voix contre q., vki ellen fölszólalni; it. fig. magasztalni; com. fölrugtatni (årt); 2. föl- | Eloge, m. dicsbeszéd; -fu-

Eloge építni (házat); fölrakni (falat); 3. folnevelni; fig. nevelni; 4. 8'-, v. r. fölemelkedni; támadni; votre compte s'élève, à 400 fr., számlája 400 frankra rúg ; 5. — contre q., vki ellen támadni; 6. elbizakodni; 7. kipattogzani, kipörsenmi. Eleveur, m. agr. rur. marhatenyésztő. Elevure, f. höpörs. Elider, v. a. gr. kilökni, kihagyni. Eligibilité, f. választhatóság. Eligible, a. választható. Elimer, a. elkoptatni; fig. gyöngiteni; 2. s'-,v. r. elkopni. Elimination, f. alg. kiküszöbölés. Eliminer, v. a. alg. kikilszöbölni; fig. nyakáról lerázni 2. kitörőlnni (jegyzékből). Elire, v. a. ir. választani; dév. kiválasztani. Elisant, e. a. választra. Elision, f. kilökés, kihagyás. Elite, f. java, szine (valaminek). Eliter, v. a. com. kiválasztani. Elixation, f. pharm. lassankinti főzés. Elizir, m. pharm. gyógyital; fig. java (vminek). Elle, pron. f. ő; elle n'a pas d'argent sur —, nincs pénz nála; elle n'est pas chez —, nincs honn. Ellebore, m. pharm. hunyor; pr. il a besoin d'—, bogara van; 2. — blanc, fehér zászpa. Elléborine, f. bot. tavi bibak. Ellips'e (el-), f. gr. bencson*kítás* ; géo. *körkör*; —oïde m. géom. peténd. Elliptique, a. géom. körkörös; gr. kihagyásos; -ment, adv. körkörösen; kihagyásilag. Elocher, v. a. un arbre, gyökerétől megfosztani×. Elocution, f. rhet. előadás.

nèbre, gyászbeszéd: dicséret, dicsérés.

*Elogiaste, élogiste m. derüre borura dicsérő.

*Élogier, v. a. magasztalni. *Elogieux, se, a. dicsteljes. Eloigné, e, a. messze, távol;

it. fig.

Eloignement, m. eltávozás; eltávolitás; 2. ellenszenv; 3. feledékenység, elhanyagolás; 4. távollét; 5. hézag, köz; 6. távolság,

messzeség. Eloigner, v. a. eltenni, félre tenni; eltávolitani; 2. késleltetni, elhalasztani; 3. elidegenitni; elvonni; 4. s'—, v. r. eltávozni; ki-

eltérni.

Elongation, f. astr. távszög. Elope, élops, m. icht. kö-

kerülni; 5. elhanyagolni;

csöge.

Elophore, m. ent. orsony. Eloquemment (-ka-man), adv. ékesen szólva.

Eloquence, f. ékesszólás. Eloquent, e. a. ékesszóló;

fig. sokat mondó. Elu, m. relig. kiválasztott; 2. megválasztott; h. d. F.

adóhívatalnok. Elucidation, f. did. fölvilá-

gosítás.

Elucider, v. a. fölvilágosítni. *Elucubrateur, m. éjjel dolgoző.

Elucubration, f. did. éjjel dolgózás ; éjjeli munka.

Eluder, v. a. kitérni; — la loi, törvényt kijátszani. Elusif, ve, a. kitérő; siker-

telenítő.

Elytre, m.et f. szárnytakaró. Emaciation, etc. v. amaiggrissement etc.

Email, m. zománc; 2. zománcmű.

Emailler, v. a. zománcolni; fig. disziteni.

Emailleur, m. zománcozó. Emaillure, f. zománcolás; 2.

zománcmű.

Emanation, f. kiözönlés: fig. kifolyás; keletkezés; phys. -électrique, villanyfolyamok.

Emancipateur, trice, a. fölszabaditó.

Emancipation, f. fölszabaditás ; polgárositás.

Emanciper, v. a. fölszabaditni; polgárositni; 2. fig. s' —, v. r. nagyon elbizakodni; merésznek, vakmerönek lenni ; magát túltenni (vmin).

Emaner, v. a. kifolyni, ered-

Emargement, m. oldaljegy-

Emarger, v. a. szélét levágni; 2. com. rovatolni; 3. fig. et abs. jegyzékbevett pénzt fölvenni.

Emargené, e. a. bot. csipkés; crist. metszett szélű.

Emasculation, f. kiherélés. Emasculer, v. a. kiherélni.

Emayer, v. n. bámulni. Emayoler, v. a. nyirlombok-

kal ékíteni. Embabillé, e, a. pop. locska. Embabouiner, v. a. fam. rábeszélni.

Embâcle, m. jégtorlat.

Embadurnoser, v. a. zavarba hozni; 2. s'—, v. r. ártani (önmagának).

Embaillonner v. bailloner. Emballage, m. göngyölés; csomagolás; boritékvászon ; csomagolási dij; ficelle d'—, málhafonál.

Emballer, v. a. csomagolni; it. abs. útra készülni.

Emballeur, m. csomagoló; 2. pop. szájhős.

Embandé, e, a. enfant —, pólyás gyermek.

*Embander, v. a. *bepólyázni* . Embarbé, e, a.burl. szakálos.

Embarber, v. a. riv. — le pont, hid alatt elhajózni. Embarcadère, embarcadour,

m. mar. rakodó hely. Embarcation, f. mar. vizi

Embarer, v. a. riv. zátonyra akadni.

Embargo, m. mar. hajózár. Embarillage, m. com. hordóba rakás.

Embariller, v. a. hordóba rakni.

Embarquement, m. hajóra szállás; h. szállítás; com. szállítási költség.

Embarquer, v. a. hajóra szállitni; rakni; 2. fig. bebonyolitni; 3. s'-, v. r. hajóra szállni, ülni; fig. belé elegyedni, beléfogni.

Embarras (an-ba-), m. aka**dály ; nehézség ; 2**. fig. zavar; 3. fig. teher; 4. fig. szorultság; — d'esprit, habozás; méd. szorulás.

Embarrassant, e, a. akadályos, hátráltató; zavarha

Embarrasser, v. a. elrekeszteni, elzárni ; 2. akadályozni; 3. fig. összezavarni; 4. fig. zavarba hozni; 5. 8'-, v. r. belékeveredni; nyugtalankodni ; aggódni ; megzavarodni ; zavarba jöni.

Embarrer, v. a. csipovassal megfogni; 2. s'—, v. r. man. rekeszrudon áthágni.

Embarrure, f. chir. koponyasérv; man. rekeszrúd áthágása.

Embasement, m. arch. alap-

Embâtage, m. nyergelés. Embatailler, v. a. mil. csatarendbe állítni; 2. s'-, v. r. cs. rendbe állni.

Embâter, v. a. sel. hidnyerget készíteni; nyergelni; fig. megterhelni nyakába varrni.

Embâtonner, v. a. fam. bottal ellatni; arch. colonne --ée, *vesszös oszlo*p.

Embattage, m. maré. megvasalás.

Embattoir, m. maré. nyilás (kerékvasaláshoz).

Embattre, v. a. maré. megvasalni (kereket).

Embauchage, embauchement, m. fogadni (munkásé); lélekvásárlás; 2. szegődési lakoma.

Embaucher, v. a. fölfogadni (munkást); mil. ravaszul toborzani; it. szökésre csábitani.

Embaucheur, m. szegődtető

öreglegény ; mil. toborzó ; lélekárus.

Embauchoir, m. cord. sámfa.

Embaumement, m. bebalzsamozás.

Embaumer, v. a. bebalzsamozni; 2. illatositni.

Embaumeur, m. bebalzsamozó.

Embéguiner (-ghi-), v. a. főkötőt föltenni; 2. pop. fejét bekötni; 3. q. fam. vkivel vmit elhitetni; être —é d'une femme, nőbe bolondulni.

Embellir, v. a. szépítni; fölcifrázni; 2. v. n. et v. r. s'—, szépülni.

*Embellissant, e, a. szépítő, diszítő.

Embellissement, m. diszités, szépítés.

Emberize, f. orn. sármány;

— verdier, citrom sármány.

s'Emberlucoquer, v. r. fam. erősen föltenni magában vmit.

Embesogner, v. a. q. munkát szerezni vkinek; être -é, munkával túlterhelve lenni.

Embêter v. a. elbutîtni; 2. pop. unatkozni.

Embeurrer, v. a. vajjal bekenni.

Emblaison, f. agr. vetés ideje.

Emblaver, v. a. gabonával bevetni.

Emblaves, f. pl. cout. bevetett föld.

Emblavure, f. gabonavetés. d'Emblée, adv. rohammal. Emblématique, a. jelképes.

Emblême, m. jelkép.

†Embler, v. a. lopni. Embloquer, v. a. tabl. szarut lapitni; fig. halomra hányni.

Embobiner, embobeliner, v. enjôler.

Emboche, f. makkoltatás;
-r, v. a. makkoltatni.

Emboire, v. a. de cire, d'huile, viaszszal, olajjal beitatni.

Emboiser, v. a. pop. rábeszélni.

Emboiseur, se, s.pop. ámító. Emboîtement, m. összefoglalás.

Emboîter, v. a. összefoglalni; 2. s'—, v. r. egymásba illeni.

Emboîture, f. ereszték; 2. egymásba illesztés.

Embonpoint, m. testesség; 2. fig. életerő.

Embordurer, v. a. keretbe foglalni.

Embossage, m. mar. keresztben horgonyozás.

Embosser, v. mar. keresztben horgonyozni.

Embossure, f. mar. embossage; 2. két kötelet összefoglaló bog.

Embouché, e, a. mal. fam. locskos szájú.

Embouchement, m. mus. ajaklat.

Emboucher, v. a. mus. ajakolni; fig. — la trompette, hőskölteményt írni; 2. betanitani; 3. s'—, v. r. torkallani.

Embouchoir, m. fuvóka; cord. sámfa.

Embouchure, f. géo. torkolat; artill. csőszáj; mus. fuvóka; ajaklat; pot. kályha-lyuk; verr. palack szája.

Emboueler, v. a. csatolni. Embouer, v. a. besározni.

Embouffeter, v. a. man. öszsze illeszteni.

Embouquement, m. mar. csatorna nyilása.

Embouquer, v. n. mar. csatornába hajózni.

Embourber, v. a. sárba vinni; fig. bebonyolítni; 2. s'—, v. r. sárba jutni; fig. bajba keveredni.

Embourrer, v. rembourrer. Embourrure, f. tap. kitömés; tömlő.

Emboursement, m. erszénybe dugás.

Embourser, v. a. bezsebelni; félre rakni.

Emboursure, v. embossure. Embouti, m. orf. vert munka.

Emboutir, v. a. orf. kipohitni; brod. broderie —ie, dombor himzés; maréch. meghántani (ló patáját); serr. domboritni.

Emboutissoir, m. szegvas.

Embranchement, m. charp. gerendák és farazatfák össze illesztése; font. fofrasztás; adm. mellékút,

Embrancher, v. a. galyakkal átfonni; arch. csapolni; 2. s'—, v. r. egyesülni '(utakról).

Embraquer, v. a. mar. behúzni (kötelet).

Embrasement, m. tüzvész; fig. lázadás.

Embraser, v. a. fölgyujtani; fig. lángba boritni : 2. s'—, v. r. meggyuladni.

Embrassade, f. ölelkezés. Embrassement, m. ölelés; 2. nőszés.

Embrasser, v. a. ölelni; man. szorítni; 2. fig. körül venni; elfoglalni; 3. fig. magában foglalni; 4. vállalni; vállalkozni; 5. pályát választani; — un parti, vmely párthoz állani. [gócska.

Embrassoires, f. pl. orf. fo-Embrassure, f. lantnyereg. Embrasure, f. fort. lörés; 2. arch. ablakmélyedés; 3. — de fourneau, lombik

nyaka. Embrelage, m. artil. anneau d'—, böröc karika.

Embreler, v.a.artil. — l'affût sur l'avant-train, az ágyútalpat a böröchöz kapcsolni.

Embrener, v. a. b. leszarni; 2. s'—, v. r. fig. il s'est —é, rosz ügybe elegyedett.

†Embreuver, v. a. itatni. Embrèvement, m. charp.

horony. Embréver, v. a. charp. horonyba illeszteni.

*Embrigadement, m. dandározás.

*Embrigader, v. a. dandárokra osztani.

Embrocation, f. csepfürdő; chir. dörzsölés olajjal.

Embrochement, m. cuis. nyársra húzás.

Embrocher, v. a. cuis. nyársra húzni; —q., fölnyársolni vkit.

Embrouillement, m. zavar. Embrouiller, v. a. zavarni, összezavarni; 2. s'—, v. r. sötétülni; fig. megzavarodni: sodrából kijöni; keveredni (vbe).

Embrouilleur, se, s. bonyo-lito.

Embruiné, e, a. agr. blé —, hideg permetegtől megcsipett gabona.

Embrumé, e, a. ködös.

s'Embrumer, v. r. ködleni.

Embruncher, v. a. couv. födni.

Embrunir, v. a. peint. barnitni; s'-, v. r. barnulni.

Embryon, m. an. méhmagzat; fig. törpe; bot. bélcebel.

Embu, v. emboire.

Embûche, f. kelepce, tör.

Embûche, e, a. lesben álló. Embûchement, v. embûche.

Embûcher, v. a. vén. erdőbe visszaűzni; s'—, v. r. erdőbe be vonulni.

Embuscade, f. leshely.

Embusquer, v. a. tört vetni; 2. s'—, v. r. lesbe állni.

Emécher, v. a. perr. fürtökre oszlani.

Emendation, f. pal. javítás, ujítás.

Emender, v. a. pal. javítni; ujítni.

Emeraude, f. miner. sma-

Émeraudin, e, a. smaragd nemű; sm. színű.

Emeraudine, f. ent. aranyos cserebüly.

Emergence, f. phys. point d'—, kimerülési pont.

Émergent, e, a. chron. année —e, időszámolási év; phys.

kilépő. Émeri, m. minér. csiszoló. Émerillon, m. orn. pacsirta vadászó sólyom. [fürge Émerillonné, e, a. vidor, Émerite, a. m. érdemült. Émersion, f. astr. kibukkanás (csillagé); phys. kimerülés.

Émerveillement, m. csudálkozás.

Émerveiller, v. a. csudálkozásra indítani; s'—, v. r. csudálkozni.

Éméticité, f. méd. hánytató

Emétine, f. chi. hánytadék. Émétique, s. a. méd. hánytató.

Emétiser, v. a. hánytatóval vegyítni; 2. hány. kitisztítni.

Émettre, v. a. kibocsátani; forgalomba hozni; pal. be-adni; com. intézni.

Émeu, m. fauc. madárganéj; 2. orn. szalagáz.

Émeut, v. émeu 1. Émeute, f. lázongás.

*Émeuter, v. a. lázitani.

Emeutier, m. lázító.

Émeutir, émeuter, v. n. ganajlani.

Émier, émietter, v. a. morzsálni; 2. s'—, v. r. szétmorzsálódni.

Émiettement, m. did. szétmorzsálás.

Emigrant, e, s. a. menekülő. Emigration, f. menekülés.

Emigré, e, s. a. menekült. Émigrer, v. a. menekülni, kivándorolni.

Émincé, m. -ée, f. cuis. hússzeletke.

Emincer, v. a. cuis. apró szeletekre vagdalni.

Eminemment (-na-man), adv. kitünöleg; voltasze-rint.

Éminence, f. magaslat; domb; an. l'— de Vénus, gyönyördomb; 2. eminencia.

Eminente, e, a. kiálló, magas; fig. kitünő; 2. fenyegető (veszély).

Eminentifier, v.a. «Eminencia» cimet adni.

Émissaire, m. kém; 2. té-

Émission, f. kibocsátás; dr. a. fogadástétel; phys. kifolvás.

Emmagasinage, (an-), m. betakaritás; com. térbér. Emmagasiner, (an-), v. a. betakaritani.

Emmaillotter, (an-), v. a. bepólyázni.

Emmaladir (an-), v. a. megbetegedni.

Emmaller (an—), v. a. cso-magolni.

Emmancher (an-), v. a. megnyelezni; fig. intézni, elintézni; peint. mal -é, roszul tagosított; 2. v. n. a csatornába hajózni; 3. s'—, v. r. elintézve lenni.

Emmancheur, (an-), m. nyélkészítő.

Emmanchure, f. coutur. újjlyuk.

Emmannequiner (an-ma-neki-), v. a. jard. a tövestől kivett növényt átültetés végett kosárba rakni.

*Emmantelé, e, (an-), a. köpenybe burkolt; fort. fallal keritett; 2. f. orn. corneille —e, varju.

*Emmanteler (an-), v. a. köpenybe burkolni; fort. fallal körül venni.

*Emmarchement (an-), m. charp. bevágás; 2. lépcső-fokok rendezése.

Emmarcher (an-), v. a. bevágni.

*Emmarer (an-), v. n. mocsárba sülyedni.

Emmariner, v. amariner. Emmêcher (an-), v. a. t. t. gyutacscsal ellátni.

*Emmédaillé, e, (an-), a. éremmel diszitett.

Emmêlé, e, (an-), a. bonyolódott, kuszáló.

Emmêler (an-), v. a. pêch. összekuszálni.

Emménagement (an-), m. fölszerelés.

Emménager (an-), v. n. et s'—, v. r. beköltözni; magát berendezni.

Emménagogue, (an-), 8. a. havi tisztulást előmozdító.

Emmener (an-), v. a. elvinni, elvezetni.

Emmenotter (an-), v. a. bilincselni. Emmenuiser (an-), v. a. apróra vagdalni.

Emmeublement, etc. v. ameublement, etc.

Emmeulage (an-), m. agr. boglyázás.

Emmeuler (an-), v. a. agr. boglyázni.

Emmi (an-mi), prép. közepette.

Emmieller (an-miè-), v. a. mézzel bekenni; vegyitni; fig. paroles —ées, mézes mázos szavak.

Emmiellure, (an-mié-), f. maréch. *méztapasz*.

Emmitouffler, v. a. fam. bebúnyálni; 2. s'—, v. r. beburkolózni.

Emmortaiser (an-), v. a. chap. összecsapolni.

Emmotté, e, (an-), a. jard. arbre —, földestöl kivett fa. Emmurer (an-), v. a. befalazni.

Emmuseler (an-), v. a. szájkosarat rátenni.

†Emmusquer (an-), v. a. pézsmával balzsamozni.

Emoeller (é-moè-), v. a. velőt kivenni.

Émoi, m. aggodalom, gond. Émollient, e, méd. lágyító; 2.—s, m. lágyító szer.

Emollitif, v. émollient. Emolument, m. haszon, nyereség; 2. fizetés, díj; mel-

L'ék jövedelem. Emolumenter, v. n. jur. L'hasznot húzni.

Émolumenteux, se, a. jöve, delmező. [utak.
Emonctoire, m. an. ürítő
Émondage, m. jard. tisztí, tás; écon. diószedés.

Emonde, f. ch. madárganéj. Emonder, v. a. jard. tisztogatni; écon. diót szedni. Emondeur, m. jard. fatisztitó; écon. diószedő; agr. rosta.

Emorceler, v. a. szétdara-

Emorfiller, v. a. coutel. elfenni.

Émotion, f. v. émeute; 2. megindulás; hevület; 3. méd. borzongás.

Émotionner, v. a. megindítni.

Émotter, v. a. agr. rögöket tördelni.

Émotteur, m. agr. szóró lapát.

Emottoir, m. agr. kölönc. Émoucher, v. a. legyeket elhajtani; agr. szemet szedni.

Emouchet, mouchet, m.orn. him karvaly.

Émouchette, v. émouchoir 2. Émouchoir, m. légyverő; 2. szunyogháló.

Emoudre, v. a. ir. köszörülni; fig. combattre à fer émoulu, hevesen küzdeni; frais —u du collège, most jött az egyetemről.

Emoulerie, f. t. t. köszörülés.

Émouleur, m. köszörűs.

Émoussage, m. agr. lemohozás.

Emousser, v. a. tompitani: fig. elgyöngitni; jard. lemohozni.

Emoustiller. v. a. élénkítni. Émouvoir, v. a. ir. fölindítni; ingerelni; megindítni; 2. fölverni (port); pr. sa bile est aisée à —, könynyen fölháborodik az epéje; 3. — à sédition, lázadásra ingerelni; 4. s'—, v. r. mozogni, háborogni; elérzékenyedni; forrongni.

Empaffer, v. a. pop. megzabáltatni; 2. s'—, v. r. megzabálni.

Empaillage, m. kitömés (szalmával; 2. fonás.

Empaillement, m. écon. szalmakészlet.

Empailler, v. a. fonni (szalmával); jard. bekötni; 2. begöngyölni; 3. kitömni.

Empailleur, m. tömő; fonó; kötő (szalmával).

Empalement, m. karúzás. Empaler, v. a. karózni.

s'Empaletoquer, v. r. beburkolózni.

Empan, m. arasz.

Empanacher, v. a. forgóval ellátni.

Empané, e, a. hegyes, éles.

Empanner, v. a. mar. megállítni.

Empanon, m. charp. gyámfa; charr. —s, rúdszárnyak; sell. nyeregfa.

Empaqueter, v. a. csomagolni; s'—, v. r. beburkolózni.

s'Emparer, v. r. elfoglalni; fig. meggyőzni, megzabolázni.

†Emparlier, m. ügyvéd.

Empasme, m. illatos hintő por.

Empasteler, v. a. izacscsal festeni.

Empatement, m. arch. alapfal; alapzat; 2. lejték.

Empâtement, m. ragadósság, sikeresség; nyálkásság; lúdtömés (tésztával); peint. festéktapaszolás.

Empâter, v. a. ragadóssá, tésztássá tenni; 2. nyálkásitni; 3. écon. ludat tömni; peint. tapaszolni.

Empatronner, v. a. pártfogót adni; s'—, v. r. párt. venni.

Empaumer, v. a. jeu. lapdát fölfogni és vissza ütni; fig.
— un affaire, ügyesen bánni (vmivel); — la parole, szót emelni; — q., körmei közé keríteni; ils ont —é, bolonddá tették; vén. — la voie, nyomra akadni.

Empaumure, f. keztyű belseje; vén. szarvkoszorű.

Empeau, m. jard. oltás ; oltvány.

Empêchement, m. akadály ; akadályozás.

Empêcher, v.a. akadályozni; tartóztatni; 2. s'—, v. r. tartózkodni.

Empeigne, f. cord. felbör.

Empellement, m. hydr. rekesz.

Empenné, e, a. föltollazott; bot. tollagos.

Empennelage, m. mar. mellék horgonyozás.

Empennelle (-nè-le), m.mar. mellék horgony.

Empenner, v. a. föltollazni. Empereur, m. császár; icht. kardhal; 2. du Japon, icht. császárfürt fogú ; 3. z. góliát kigyó.

Emperler, v. a. gyöngyökkel ékitni.

Empesage, m. keményítés; ennek díja.

Empeser, v. a. keményíteni; fig. homme —é, peckes ember; style —é, nehézkés irály.

Empeseur, se, s. keményítő. Empester, v. s. ragályosítni; fig. v. infecter.

Empêtrer, v. a. une bête, békózni fig. fam. bonyolítani (vkit vmibe); je lui ai —é cette femme, a nyakába varrtam e nőt; il est —é, zavart; 2. s'—, v. r. man. istrángba bonyolódni; fig. hálóba kerülni.

Empetrum (-ome), m. bot. mámorka; 2. — noir, fekete áfonya.

Emphase, f. nyomósság, nyomatosság; rhét. style –é, dagályos irály.

Emphatique, a. nyomatėkos; —ment, adv. nyomatėkosan.

Empiéger, v. a. kelepcébe keriteni.

Empiéner, v. a. járásra kényszeríteni.

Empierrement, m. pav. alapzat; 2. porondozás, mintázás.

Empiètement, m. beavatkozás.

Empiéter, v. a. beléavatkozni; fig. jogába vágni.

Empiffrer, v. a. pop. tömni; 2. fam. meghizlalni; 2. s'—, v. r. tele tömni magát; elhízni.

Empiger, v. a. szurokkal bekenni.

Empignon, m. apr. kártkóc. Empilement, m. fölkúpozás; fölhalmozás.

Empiler, v. a. rétegezni; kúpozni.

Empirance, f. com. v. avarie; 2. mon. becsleszállítás.

Empire, m. uralom, hatalom; 2. uralkodás; birodalom;

3. kormány; 4. császárság;

5. ország; tout — se sou-

leva, az egész ország föllás. [lás.

Empirement, m. roszabbu-Empirer, v. a. roszabbitni; 2. v. n. roszabbulni.

Empirique, s. a. tapasztalati; —ment, adv. tapasztalatilag.

Empirisme, m. phil. tapasztalatiság.

Emplacemant, m. ács-udvar; 2. elhelyezés.

Emplacer, v. a. elhelyezni; sel. feltölteni.

Emplaigner etc. v. lainer etc.

Emplastration, f. tapaszolás; jard. szemzés.

Emplastrer, v. a. jard. szemzeni.

Emplâtre, m. pharm.tapasz; jard. — d'ente, faviasz; fig. fam. mettre un — à q., vmit elsimitani; p. mettre un — sur une jambe de bois, falra borsót hányni.

Emplâtrer, v. a. dor. talajozni.

Emplâtrier, m. pharm. tapaszszekrény.

Emplette, f. vásárlás, bevásárlás; vétel.

Emplir, v. a. tölteni, megtölteni; 2. s'—, v. r. megtelni.

Emploi, m. használat; alkalmazás; fin. elhelyezés; com. számbavétel; fig. fölösleges ismétlés; 2. hívatal, tisztség; th. szerep.

Employable, a. használható.

Employé, m. hivatalnok, tisztviselő.

Employer, v. a. használni; alkalmazni; fordítani (v.mire; 2. com. beszámítani, betudni; pr. c'est bien
—é! úgy kell neki! 3. hívatalt adni; 4. s'—, v. r.
foglalkodni; fáradozni;
alkalmazkodni.

Emplumer, v. a. föltollazni; 2. s'—, v. r. megtollasodni; fig. il s'est bien —é, derekasan megszedte magát.

Empocèses, empoêses, f. pl. méc. tengelyfészek.

Empocher, v. a. bezsebelni, zsebre rakni; com. zsá-kolni.

Empoignement, m. pop. megragadás, nyakon csipés; letartóztatás.

Empoigner, v. a. megragadni, megfogni; 2. pop. letartóztatni, elfogni.

Empointer, v. a. manuf. v. pointer; 2. épingl. hegyez-

Empointeur, m. épingl. hegyező; manuf. tüzdelő.

Empois, m. keményítő. Empoisonnement, m. megmérgezés; méregkeverés.

Empoisonner, v. a. mérget adni (vkinek); megétetni (vkit); 2. megmérgezni (vmit); 3. la belle-dame—e, a nadragulya halálos méreg; 4. fig. megrontani; elcsábítani; megmérgesítni; megkeserítni; 5. elcsavarni, félremagyarázni.

Empoisonneur, se, s. méregkeverő; ext. kotyvasztő; fig. csábító.

Empoisser, v. a. beszurkolni; 2. bepiszkolni.

Empoissonner, v. a. pêch. halivadékkal megrakni.

Emporétique, a. pharm. papier —, szűrő papiros.

Emporté, e, a. heves, indulatos; 2. s. c'est un —, hirtelendi; feslett ember.

Emportement, m. kitörés; fölindulás; heveskedés, erőszak; b. p. noble —, nemes buzgalom.

Emporte-pièce, m. t. t. átverő vas; ceint. karikavágó; corr. dikis; fig. cela est un =, ez érv ellen mit se lehet fölhozni; mardosó gűnyíró.

Emporter, v. a. elvinni, elhordani, elrakni; 2. magával vinni; 3. elragadni; 4. elüzni; eltüntetni; 5. figelragadni, magával ragadni; 6. kieszközölni, véghezvinni; 7. l'—, felülhaladni, felülmulni; 8. le poids—e la balance, a súly megbillenti a mérleget; fig.

9. mil. elfoglalni, bevenni; fig. cela —e la pièce, ez már túlságos; c'est un homme qui —, kegyetlen rágalmazó; 10. magával | vonni; la condamnation à mort —e la confiscation des biens, halálos itélet magával vonja a birtok elkobzását; pr. autant en -e le vent, falra borsót hányni; vous ne l'emporterez point en paradis, lesz még szölő lágy kenyér; 11. s'—, v. r. fölindulni, fölgerjedni, megharagudni; man. megvadulni.

Empoter, v. a. jard. edénybe rakni; cuis. sült húst lébe

Empoudrer, v. a. beporozni, behinteni.

Empouille, f. pal. lábán álló gabona. szinii. Empourpré, e, a. poét. bibor-Empoutrerie, f. charp. pad-

lógerenda.

Empreindre, v. a. ir. kinyomni; mon. verni, bányolni ; fig. visszatükrözni. Empreinte, f. lenyomat; pénzveret ; fig. képmás

Empressé, e, a. szorgalmas, serény; 2. szolgálatkész; 3. buzgó; 4. elfoglalt; 5. faire l'-, buzgólkodni.

Empressement, m. buzgalom, szorgalom; sietség;

szolgálatkészség. s'Empresser, v. r. buzgólkodni, törekedni; iparkodkád. ni.

Emprimerie, f. tan. csáva-Emprisonnement, m. bebörtönözés; fogság.

Emprisonner, v. a. bebörtönozni; elfogni, letartoztatni.

Emprunt (an-preun), m. kölcsön; kölcsönzés; fig. visage d'—, mesterkélt arc.

Emprunter, v. a. kölcsönözni, kölcsönvenni; fig. venni.

Emprunteur, se, s. kölcsön-

Empsycose, f. physiol. lelkesités, buzditás.

– la blance, eldönteni; | Empuantir, v. a. bebüdösitni, bebüzölni ; 2. s'—, v. r. megbüdösödni.

> Empuantissement, m. megbüdösödés, poshadás.

> Empy'ème, m. méd. mellgenygyülem; —reumatique,a.chi.kozmás;—reume, m. chi. kozmásság.

> Emulateur, trice, s. vetelkedö.

Emulation, f. vetélkedés. Emule, m. versenytars. Emuler, v. a. vetělkedni.

Emulgent, e, a. an. szívő.

Emulsif, ve, a. pharm. suc —, tejnye.

Emulsine, f. chi. fejedék. Emulsion, f. pharm. fejet. Emyde, f. z. folyami teknőc.

En, prép. ba, be, ban, ben, ra, re; — haut, fönn; – avant, elől; — dehors, kivül; 2. être — bonne humeur, jókedviinek lenni; 3. être — deuil, gyászolni ; perles — poire, körte alakú gyöngyök; 4. — conscience, jó lélekkel; II. –, pron. abból, róla, hozzá, stb.; 2. sans rélation, à qui — avez-vous? kire haragszik? il ne sait où il est, nem tudja hányadán van; où — voulez-vous venir, hová céloz evvel?

Enallage (-na-), f. gr. $id\delta v$. beszédmód kihagyása.

Enaigrir (an-), v. a. megsavanyitni; 2. s'—, v. r. megsavanyodni.

Enamérer (an-), v. a. megkeseriteni.

†Enamouré, e, (an-), a. szerelmes.

*Enarrer, v. a. hosszasan elbeszélni.

†Enaser, v. a. orrát levágni. En belle, adv. mar. tirer —, közepébe lőni.

Encadenasser, v. a. lakattal bezárni.

Encadrement, m. keretbefoglalás.

Encadrer, v. a. keretbe foglalni; fig. beosztani.

Encager, v. a. kalitba zárfig. bebörtönözni; ni;

jard. tövisekkel körül ke-

*Encaisse, m. fin. *pénzkész-*Encaissement, m. ládába rakás. com. pénzbehajtás.

Encaisser, v. a. ládába rakni; com. pénzt behajtani; fig. vallée —ée. völgy katlan.

Encalypte, f. bot. szükfogas. Encan, m. árverés; vendre

à l'—, árverezni. Encanailler (-na-lié), v. a. söpredék néppel összehozni; 2. 8'—, v. r. csürhe

néppel társalogni. Encapuchonnement, m. be-

burkolás.

Encapuchonner, v. a. alakozni ; 2. s'—, v. r. beburkolódzni; man. ce cheval s'—, e ló behúzza fejét.

Encaquer, v. a. hordóba rakni; fig. összeszorulni. Encaqueur, m. *heringrakolá.*

Encarter, encartonner, v. a. rel. hajtogatni.

Encassure, f. charp. rovátk. Encastelé, e, a. keskeny koponyájú; man. szorospatáju; fig. üresagyu.

s'Encasteler, v. r. man. pa-

taszorulást kapni. Encastelure, f. man. pata-

szorulás. Encastiller, v.a. összefoglalni. Encastrement, m. összefog-

lalás. ereszteni. Encastrer, v. a. arch. be-Encaume, m. méd. égésfolt.

Encaustique, a. peint. beégett; tableau —, viaszfestmény; 2.1'—, színmáz. Encavement, m. pincébe ra-

kás, korcsolyázás. Encaver, v. a. pincébe eresz-

Encaveur, m. korcsolyás. Enceindre, v. a. ir. bekeriteni.

Enceint, e, a. bekeritett; 2. femme —e, viselos; elle est —e, teherben jár.

Enceinte, f. fort. bástya; 2. kerités; vén. elkörözés.

Enceinturer, v. engrosser.

Encelade, m. ent. vöröslábú futonc.

Encélite, f. méd. béllob.

*Encellulé, e, a. cellába zárt.

*Encellulement, m. cellába zárás.

*Encelluler, v. a. cellába zárni.

Encens (an-çan), m. tömjén; fig. il aime l'—, szereti a magasztalást; pr. selon les gens l'—, milyen a vendég, olyan a vendégség.

Encensement, m. cath. füstölés.

Encenser, v. a. füstölni; fig. tömjénezni, magasztalni; 2. v. n. man. fejét fölvetni.

Encenseur, m. fig. magasztaló, dicsöitő.

Encensier, v. romarin.

Encensoir, m. cath. füstölő; fig. egyházi hatalom.

Encéper, v. a. békóba verni; fig. zavarba ejteni; 2. s'—, v. r. akadályokba keveredni.

Encéphal'e, s. a. méd. agy...; vers —s, agygiliszták; —ique, a. l'organe —, agyvelő; —ite, f. méd. agylob.

Enchaînement, m. láncolás; fig. láncolat, összefüggés.

Enchaîner, v. a. láncolni; láncraverni; fig. leláncolni, lekötve tartani; 2. s'—, v. r. összefüggni.

Enchaînure, f. láncolat.

Enchalage, m. sal. fölrétegezés (fáé).

Enchaler, v. a. sal. fölrétegezni (fát).

Enchanteler, v. a. (du vin), ászokfára rakni; (du bois) fölrakásolni.

Enchantement, m. varázslás; bübáj; formule de l'—, varázsige; 2. varázslat; 3. megigézés; fig. elragadtatás, gyönyör; öröm.

Enchanter, v. a. megigézni, megbabonázni; fig. maison –ée, bájos ház; 2. fig. elbájolni; elragadtatni.

Euchanterie, v. enchantement.

Enchanteur, —teresse, s. bűvész, varázsló; 2. a. igéző; bájoló.

Enchapeler, v. a. kalapot föltenni.

Enchaperonner, v. a. becsuklyázni; fauc. — l'oiseau, kápát kötni (sólyom fejére). [gyenített. †Encharboté, e, a. megszé-

Encharger, v. a. hévvel ajánlani.

Encharner, v. a. pántolni; 2. v. n. v. incarner.

†Enchartrer, v. a. bebörtönözni.

Enchâsser, v. a. dobozba tenni; 2. foglalni; fig. beleszőni, becsusztatni.

Enchâssure, f. foglalás; foglalvány; fig. közbetétel, közbeszúrás.

Enchaussenage, m. még. meszezés. [meszezni.

Enchaussener, v. a. még. Enchaussennoir, m. cham. meszezőkád.

Enchausser, v. a. jard. szalmával vagy ganéjjal befödni.

Enchaussumer, enchaussamoir, v. enchaussener, etc.

Enchaux, m. még. mészlé. Enchemiser, v. a. rel. borí-

tékba tenni.

Enchère, f. ár-igéret; 2. folle —, bánatvásár; p. il payera la —, majd megiszsza a levét.

Enchérir, v. a. többet igérni; fölverni; fig. felülmulni; 2. drágítni; 3. v. n. drágúlni.

Encherissement, m. árfölemelés; drágulás.

Enchérisseur, m. legtöbbet igérő.

Enchevalement, m. bât. gyámállvány.

Enchevêtrement, m. man. fölkantározás.

Enchevêtrer, v. a. man. fölkantározni; arch. fiókgerendával összekötni; 2. s'—, v. r. man. kötőfékbe keveredni; fig. affaire —ée, bonyolódott ügy.

Enchifrènement, m. rekedő nátha. [okozni.

Enchiridion (-ki-), m. kézikönyv.

Enchymose (-ki-), méd. vérakadmány.

Encirer, v. a. viaszolni.

Enclave, f. terület; 2. benvidék.

Enclaver, v. a. berekeszteni: arch. csapra ereszteni.

Enclin, e, a. hajlandó.

Enclitique, f. gr. simuló szócska.

Enclore, enclorre, v. a. ir. bekeriteni; berekeszteni.

Enclos, m. kerîtett hely; 2. kerîtés, sövény; 3. —, e, a. kerîtett.

Enclôtir, v. n. vén. elbúvni. Enclôture, f. brod. himzés

Enclouage, m. beszögezés.

Enclouer, v. a. man. megnyilazni; ,2. mil. beszögezni.

Enclouure, f. maréch. megnyilalás; fig. akadály, gáncs.

Enclume, f. forg. ülő; fig. il a le coeur dur com. une —, köszive van.

Engameau, —mot, m. kéziülő.

Enclumette, f. kis ülő. Encoche, f. horony.

Encochement, m. rovás.

Encocher, v. a. horonyba tenni; com. rovást csinálni. Encoffrer, v. a. böröndbe

zárni; zsebrerakni; 2. v. emprisonner. Encognure, —coignure, f.

zug; 2. sarokszekrény. Encollage, m. enyvezés; dor.

— blanc, fehér talaj. Encoller, v. a. manuf. enyvezni; dor. talajozni; ma-

réch. forrasztani. Encolleur, m. t. t. enyvező. Encolure, f. man. nyak; fig. külső; coutur. gallér;

forg. —, encollure, forrasz. Encombre, m. omladék; fig. fam. akadály.

Encombrement, m. eltorlaszolás, akadályozás.

Encombrer, v. a. elrekeszteni; betölteni.

Enchifrener, v. a. nátkát Encontre, m. esemény; 2. à

l'—de, prép. ellen; fig. aller à l'— de qch., vmi ellen kifogást tenni.

Encopé, f. chir. bevágás.

Encorbellement, m. arch. nyuladék.

Encore, adv. még; 2. még egyszer; ismét; továbbá; II. conj. mind a mellett; 2. csak, legalább; 3.—que, ámbár.

s'Encornailler, v. r. burl. oly nöt venni, ki hütelen.

Encorné, e, a. fam. szarvazott; man. javart — é, szarufekély.

Encorner, v. a. szarvval döfni; 2. szaruval kirakni.

Encorneter, v. a. papirtölcsérbe tenni; 2. s'—, v. r. fejkötőt föltenni.

Encouardir, v. a. gyávává tenni.

Encouder, v. a. agr. hajlitani.

Encouloir, m. —e, f. drap. zugolyfa.

Encourageant, e, a. bátoritó.

Encouragement, m. bápri-

Encourager, v. a. buzditni, bátoritni; serkenteni.

Encourement, m. jur. büntetéshe esés.

Encourir, v. a. ir. magara vonni.

Encourtiner, v. a. függönyökkel ellátni; fig. fallal keríteni; 2. s'—, v. r. a függönyöket maga körül behúzni.

Encrasser, v. a. bepiszkitni; 2. s'—, v. r. bepiszkúlni; fig. lealacsonyodni.

Encre, f. tinta; p. c'est la bouteille à l'—, homályos dolog; il n'y a plus d'— au cornet, a lélek csak hálni jár belé; 2. — à imprimér,nyomtató-festék; dess. — de Chine, tus-festék.

Encrenée, f. et a. f. forg. kétszer hegitett vas.

s'Encrêper, v. r. gyászfátyolt fölvenni.

Encrer, v. a. imp. festékkel

bekenni; 2. v. n. a festéket bevenni.

Encrier, m. tintatartó; impr. festékdeszka.

Encroiser, v. a. keresztbe tenni.

Encroûté, e, a. kérgesült.

Encroûter, v. a. bekérgezni; maç. vakolattal behányni; 2. s'—, v. r. kérgesedni; fig. butúlni.

Encuirasser, v. a. fölfegyverezni; 2. s'—, v. r. rétegesedni; l'ordure s'est fort —éé sur sa chemise, a piszok ujjnyi vastagon áll ingén.

Encuvage, encuvement, m. tann. erjesztés.

Encuver, v. a. tann. erjeszteni; brass. malátát keverni.

Encycli'e, f. phys. gyürüzés (vizben); —que, a. com. lettre —, körlevél.

Encyclopédi'e, f. did. ismerettár; —que, a. tanköri; —ste, m. tankör-író.

Endauber, v. a. cuis. pörkölni.

En-deça, v. deça.

Endémique, a. méd. honos; maladie —, honi kór.

Endente, endentement, m. charp. fogazás.

Endenter, v. a. charp. fo-gazni.

Endenture, f. méc. fogazat. Endetter, v. a. adóssággal terhelni; 2. s'—, v. r. eladósodni.

Endêvé, e, s. a. mogorva, makacs, nyakas, csökönös. Endêver, v. n. boszankodni, megharagudni.

Endiablé, e, a. ördöngös, átkozott, pogány; c'est une -ée, sátán egy asszony.

Endiabler, v. n. felbőszülni, dühössé lenni; 2. faire — q., vkit dühössé tenni.

Endicter, v. a. bevádolni. s'Endimancher, v. r. fam. kicsinosítni magát.

Endive, f. jard. cikória.

Eudoctriner, v. a. g. p. oktatni, tanítni; fig. betanítani. Endoctrineur, m. iron. tanîtó.

Endolorer, v. a. megszomo-ritni.

Endolori, e, a. méd. fájdalmas.

*Endolorir, v. a. fájni.

*Endolorissement, m. fájás; érzékenység.

*Endommagement, m. kárositás; károsodás.

Endommager, v. a. kárositni.

Endormant, e, a. altató; fig. unalmas.

Endormeur, se, s. fig. hi-zelgő.

Endormi, e, a. tunya, lusta. Endormie, f. bot. csucsor; jard. maszlagos redőszirom; p. il a mangé de l'—, alszik mint a gözű.

Endormir, v. a. ir. elaltatni; fig. elámítni; 2. elkábitni; érzéketlenné tenni; elzsibbasztani; 3. fig. untatni; 4. s'—, v. r. elalunni; fig. s'— dans le vice, elaljasodni; s'— au Seigneur, meghalni; s'— sur le rôti, ügyeit elhanyagolni.

Endormissement, m. elkábitás; elkáhulás.

Endos, v. endossement.

Endosmose, f. phys. beszivárgás.

Endo-sperme, m. bot. bel-magv.

Endosse (-dôce), f. fam. teher, baj.

Endossement, m. com. foraatás.

Endosser, v. a. hátára venni; — le harnais, katonává lenni; fig. —q. de qch., vkinek valamit a nyakába varrni; 2. com. — une lettre de change, váltót forgatni.

Endosseur, m. com. forgató. Endouairer, v. a jur. özvegypénzt utalványozni.

Endouzainer, endouziner, v. a. tucatonkint össze-kötni.

Endoyer, v. a. újjal mutatni vkire.

Endroit, m. hely; 2. à quel

— est il blessé? hol sebesült? 3. pop. földi; qu'il est bien de son —! mily együgyü! 4. donnez lui de cet — là, adjon neki e darabból; 5. com. l'— d'une étoffe, szinoldal; fig. je lui ai prit par son — sensible, gyönge oldalán tapintottam; 7. prat. en mon —, ellenem.

*s'Enducailler, v. r. g. p., hercegeket látogatni.

Enduire, v. a. ir. betapasztani; bekenni; 2. v. n. fauc. l'oisseau enduit bien, jól emészt.

Enduisson, f. bekenés, vakolás.

Enduit, m. bât. vakolat; mészlé.

Endurant, e, a. türelmes. Endurci, e, s. relig. megrögzött.

Endurcir, v. a. megkeményiteni, edzeni; it. fig. 2. megkeményedni; megkeményülni.

Endurcissement, m. chir. v. induration; fig. relig. meg-átalkodottság, konokság.

Endurer, v. a. szenvedni, eltürni; 2. eltürni, elviselni, elszenvedni.

Énergie, f. erély; hatály, erőteljesség; méd. — de l'ame, lélekerő.

Energique, a. erélyes; nyomatékos; —ment, adv. erélyesen, hatályosan.

*Energiser, v. a. erélyessé tenni.

Energumène, s. théo. ördöngös.

Enervation, f. elgyöngítés; elgyöngülés.

Enervé, e, a. bot. bordátlan; fig. style —, gyönge irály. Enerver, v. a. elgyöngítni; fig. elpuhulni; 2. s'—, v. r. elgyöngülni.

Éneyer, v. a. t. bütyköket levágni.

Enfagoter, v. fagoter.

Enfaîteau, m. bât. oromtégla.

Enfaîtement, m. plomb. ormozat. Enfaîter, v. a. plomb. ormozni.

Enfance, f. gyermekkor; fig. kezdet; 2. gyermekség.

Enfançon, m. gyermekcse. Enfant, s. gyermek; être un –, tudatlannak maradni ; — de la messe de minuit, ismeretlen apa gyermeke; 2. t. de flatterie, mon —, gyermekem; c'est un bon -, jó bolond; pr. c'est l'— de sa mère, szakasztott az anyja; 3. h. d. F. les —s de France, királyfiak; il est — de Paris, párisi szülött; mil. perdu, önkénytes; 4. a. il est bien —, nagyon gyermekes.

Enfanteau, v. enfançon. Enfantement, m. szülés; fig. vajudás.

Enfanter, v. a. szülni; fig. szerezni, okozni.

Enfantillage, m. gyermekség; gyermekeskedés.

Enfantiller, v. n. gyermekeskedni.

Enfantin, e, a. gyermekes.
Enfariner, v. a. belisztezni;
fig. fam. il est —é de chimie, konyít a vegyészethez; 2. s'—, v. r. belisztezni magát; fig. il s'est —é de q. connaissance, a tudákosság szinét viseli.

Enfer, m. megbüvölni.
Enfer (-ère), m. relig. pokol; it. fig.; myth. —s, alvilág; t. t. bleu d'—, sötétkék.

Enfermer, v. a. bezárni (valakit, vmit); 2. letartóztatni; 3. körül venni, keriteni; 4. fig. tartalmazni; 5. s'—, v. r. bezárkózni; s'— dans un clostre, zárdába vonulni.

Enferrer (-fé-), v. a. keresztül szúrni; 2. vasra verni; 3. s'—, v. n. kardjába dőlni; fig. magát megfogni (szóban), gondatlanul szólni.

s'Enfeuiller, v. r. jard. lombosodni.

Enficeler, v. a. chap. formá-

ra vonni; 2. — le tabac, dohányleveleket fölfüzni. †Enfieller, v. a. epével festeni; fig. megkeseriteni.

†Enfiérir, v. a. büszkévé tenni; 2. s'—, v. r. büszkévé lenni.

†Enfiévrer, v. a. lázat okozni; fig. megrontani.

Enfilade, f. sor; fig. longue
— de discours, untató fecsegés; art. batterie d'-,
hosszant lövő telep.

Enfilement, m. mar. — du câble, horganykötél fölcsi-

gázása.
Enfiler, v. a. belé ölteni (cérnát a tübe); fölfüzni; utat venni; — le degré, lépcsön leszaladni; — un discours, beszédbe ereszkedni; — q. d'un coup d'épée, karddal keresztül szúrni; 2. s'—, v. r. pr. cela ne s'—e pas com. des perles, ez nem gyermekjáték; s'—, magának kárt okozni.

Enfileur, m. épingl. tüszúró. Enfin, adv. valahára, végre;

2. conj. szóval.
Engammer, v. a. meggyujtani; fig. fölhevítni; 2. fig. lángra lobbantani; 3. s'—, v. r. meggyúlni; fig.

fölhevülni. Enflement, v. enflure.

Enfler, v. a. fölfúni, földuzzasztani; fig. bátorítani; feszíteni; 2. s'—, v. r. dagadni, puffadni; áradni; fig. fölfuvalkodni.

Enflure, f. méd. daganat; rhét. dagály; fig. pöffesz-kedés; drap. bélfonál.

Enfonçage, m. tonn. fenekezés; 2. bemártás.

Enfoncé, e, a. mély, mélyen fekvő.

Enfoncement, m. betörés; 2. áttörés; háttér; mélyedés; arch. mélység.

Enfoncer, v. a. elcsüggeszteni; mélyen szántani; beverni; mélyeszteni; benyomni; fig. pöffeszkedni; — les portes ouvertes, kérkedni; orf. kivölgyelni; tonn. fenekezni; 2. feltör-

ni; betörni; mil. keresztül törni; 3. v. n. et s'—, v. r. elsülyedni, alámerülni; takaró alá búvni; fig. elmélyedni; esprit — é, nehéz fölfogású.

Enfonceur, m. betörő; p. — de portes ouvertes, kér-

kedi. Infons

Enfonçure, f. mélyedés; chir. lyuk; van. — d'un corbeille, kosár feneke; 2. bois d'—; fenékfa; — de lit, fenékdeszka.

Enfondrer, v. effondrer.

Enforcir, v. a. megerősíteni; 2. v. n. et s'—, v. r. man. erősödni.

Enforgé, e, a. vasra vert. Enformer, v. a. t. t. formára nonni.

Enfouir, v. a. ir. elásni; agr. beásni; fig. il ne faut pas — le talent, tehetségét nem szabad elhanyagolni; 2. s'—, v. r. elásni, beásni (magát); föld alá búvni; fig. elrejtőzni.

Enfouisement, m. elásás. Enfouisseur, m. elásó.

Enfourchement, m. arch. boltfészek; jard. oltás (hasadékba); charp. kirakott munka.

Enfourcher, v. a. lóhátvást ülni.

Enfourchure, f. vén. villaszarv; tail. kivágás (ruha derekán).

Enfournage, m., —née, f. boul. bevetés.

Enfourner, v. a. boul. bevetni; pelle à —, sütölapát;
p. à l'—, eleintén; 2. fig.
v. n. il a mal —é, roszul
kezdte; 3. s'—, v. r. belebonyolódni.

Enfourneur, m. boul. bevető. Enfourrer, v. a. tokba tenni. Enfrasqué, e, a. elámult.

Enfreindre, v. a. áthágni, megszegni.

Enfréner, v. a. man. fölkantározni.

Enfroquer, v. a. g. p. zárdába dugni; 2. s'—, v. r. szerzetessé lenni.

s'Enfuir, v. r. ir. megszök-

ni; fig. le temps s'enfuit, az idő mulik; kifolyni; csorogni.

Enfumer, v. a. füstölni, fölfüstölni; 2. kifüstölni; 3. agr. v. fumer.

*Enfunester; v. a. vészthozóvá tenni.

Enfutailler, v. a. com. hordoba rakni.

Engagé, m. mil. ujonc.

Engageant, e, a. kellemes, kedveltető; 2.—s, m. pl, mod. szalagcsokor; 3.—s, f. pl. mod. női kézelő.

Engagement, m. elzálogosítás; 2. kötelezettség; 3. hadfogadás; fölpénz; szegödtetés; mil. kéztusa; 4.

szerelmi viszony.

Engager, v. a. elzálogosítni; biztosítékot adni; flg. sa foi, szavát adni; — son coeur, szerelmessé lenni: 2. rábirni, rávenni ; mil. — le combat, harcot kezdeni; toborzani; fölfogadni; lekötelezve lenni; 3. s'—. v. r. igérkezni; kötelezkedni; szolgálatba álelszegődni; lani, adósságba merülni ; kezeskedni; megakadni (vbe); fig. beléereszkedni, beléelegyedni. zálogos. †Engagiste, m. zálogtartó, Engaînant, e, a. bot. sarus.

Engainant, e, a. bot. sarus. Engainer, v. a. hüvelybe tenni; 2. bot. —ées, burokba rejtett; —ées, f. pl. sarus növények.

Engaller, v. a. teint. gubacs-csal festeni.

Enganner, v. a. elcsábítani. Engarant, m. mar. rakodó kötél.

Engarder, v. a. megtiltani; 2. elvonni, visszatartóztatni; 3. s'-, v. r. tartózkodni.

Engarrotté, e, a. maréch. marján sebesült.

Engastriloque, m. hasbeszélő. [szélés. Engastrimysme, m. hasbe-Engaver, v. a. étetni; 2. v. empâter (3); 3. s'—, v. r. pop. megzabálni.

Engeance, f. faj; fig. fajzat; it. férgek, tetvek:

Engeancer, v. enger.

Engelure, f. fagydag. Engencé, e, a. peint. plis bien—s, jól fektetett re-

dők. Engencement, m. peint. redőzés.

Engendrer, v. a. nemzeni; fig. termeszteni; 2. okozni, szerezni; p. un loup n'-e point de moutons, nem messze esik az alma fájától; 3. s'-, v. r. eredni; vőt kapni.

Engens, v. engin.

it. megterhelni; fig. nyakába varrni.

Engerbage, m. agr. kévézés. Engerber, v. a. agr. kévézni; 2. fölhalmozni.

Engigner, v. enger.

Engin, m. arch. emelcső; ch. vadászeszköz; expl. jár-gány; pop. pöcs; fig. ravaszság.

Enginer, v. tromper.

Engingnier, v. ingénieur; ch. vadász és halász eszköz készítő.

Englober, v. a. egybegyűjteni; egyesíteni; 2. összehúzni.

Engloutir, v. a. elnyelni, lenyelni; 2. elpazarolni; 3. odour engloutissante, fojtóbüz.

*Engloutissement, m. elnyelés.

Englué, e, a. ch. lépen ragadt; fig. lépre került.

Engluement, m. fakenőcs.
Engluer, v. a. madárléppel
bekenni; 2. s'—, v. r. lépre
akadni.

Engoncer, v. a. éktelenîtni (ruha által).

Engorgement, m. hydr. rekedés; méd. dugulás; com. pangás.

Engorger, v. a. beledugni; coff. vászonnal bevonni; méd. nyálkásítni; 2. s'—, v. r. bedugulni; méd. nyálkásodni; la fumée s'—e, a füst visszaverődik.

Engouement (-goûm-an), m. méd. fuladozás; fig. megátalkodottság; méd. dugulás.

Engouer, v. a. fojtogatni; être – é de qch., vmi iránt elfogultnak lenni; 2. s'-, v. r. fuldoklani; méd. dugulni; fig. helebolondulni.

s'Engouffrer, v. r. megrekedni; 2. örvénybe rohanni.

Engouler, engueuler, v. a. pop. elnyelni ; fölfalni.

Engoulevent, m. orn. lappantyú.

Engourdir, v. a. elzsibbasztani; fig. eltompitni; ame —ie, érzéketlen lélek; 2. s'-, v. r. megmerevedni; elzsibbadni; fig. eltompulni; elgyöngülni.

Engourdissement, m. megmerevedés; megmerevülés; fig. ellankadás; lankadt-

ság.

Engrainer, v. engrener.

Engrais (-grê), m. agr. hizlalás; 2. lúdtömő csik; agr. trágya.

Engraissage, engressement, m. hizlalás.

Engraisser, v. a. hizlalni; tömni; agr. trágyázni; 2. v. graisser; 3. v. n. it. s'—, v. r. hizni; fig. il s'est -e, megszedte magát; com. nyúlósodni.

Engraisseur, m. hizlaló.

Engrangement, m. agr. betakaritás.

Engranger, v. a. agr. beta-

Engravement, m. megfeneklés.

Engraver, v. a. zátonyra vinni; 2. vésni, metszeni; 3. v. n. it. s'-, v. r. megfenekleni.

Engrêler, v. a. coutur. kicsipkézni.

Engrêlure, f. széldiszíték; csúpos szél.

Engrenage, m. méc. fogazmány; horl. machine à —, osztókorong.

Engrènement, m. meun. felöntés.

önteni; fig. intézni; 2. maggal etetni; 3. v. n. et s'—, v. r. méc. belefogódzni.

Engrenure, f. horl. belefogódzás.

Engrois, m. carr. ékecske. Engrosser, v. a. fam. teherbe ejteni.

Engrosseur, m. pop. teherbe ejtő.

Engrossir, v. grossir.

Engrumeler, v. n. et s'—, v. r. csomósodni; megaludni. Engueniller, v. a. rongyokba burkolni; —ė, rongyos.

Engueuler, v. engouler.

Engueuser, v. a. pop. — une femme, nőt elcsábitani.

Enguichure, f. ch. vadászkürt fuvókája; 2. kürtszij.

Enhardir (an-'h-), v. a. bátorítni; 2. s'—, v. r. bátorodni.

Enharnachement(an-'h-),m. fölhámozni ; lószerszám.

Enharnacher (an-'h-), harnacher; fig. furcsán öltözni.

Enhayer, v. haie.

Enherber (an-erbé), v. a. be*füvesitni* ; 2. v. empoisonner.

Enholier, enhuiler, v. a. utolsó kenetet adni.

Enhydre, f. z. vizikigyó. Enigmatique, a. rejtélyes; =ment, adv. rejtélyesen; *—matiser, v. n. talányokban beszélni; —me, f. talány.

Enivrant, e (an-), a. részegítő; fig. kábító.

Enivrement (an-), m. ittas-

ság; fig. mámor.

Enivrer (an-), v. a. megrészegitni; fig. elszéditni; 2. s'—, v. r. megrészegedni; fig. elkábulni; p. il s'-e de son vin, titokban issza le magát; it. nagyra tartja magát.

Enixe, a. nyomós, hathatós; -ment, adv. hathatosan. Enjabler, v. a. tonn. fenekelni.

Engrener, v. a. meun. fel- | Enjalouser, v. a. féltékeny- |

nyé tenni ; 2. s'-, v. r féltékenynyé lenni.

Enjambé, e, a. v. enjamber; fam. il est haut -, horihorgas.

Enjambée, f. lépés; ugrás. Enjamber, v. n. nagyokat lépni; fam. voyez com. il e. nézzétek mint viszi a

levelet; 2. benyúlni. Enjauger, v. a. jard. befödni. Enjaveler, v. javeler.

Enjeu, m. jeu. tétel; fig. retirer son —, visszavo-

Enjoindre, v. a. ir. ráparancsolni; fejébe verni; parancsolni.

Enjôler, v. a. fam. rászedni; rábeszélni.

Enjôleur, se, s. fam. hizelgö, siindörgö.

Enjolivement, m. diszités; szépítés.

Enjoliver, v. a. disziteni; szépíteni.

Enjoliveur, se, s. diszitő. Enjolivure, f. cifraság.

Enjonquer, v. a. une voile, mar. kákával beborítani. Enjoué, e, a. víg, jó kedvű,

vidor.

Enjouement, enjoûment, m. vígság, jókedvűség, vidámság.

Enjouer, v. a. viditani.

Enlacement, m. fonás, 10nat; bonyolitás; bonyodalom.

Enlacer, v. a. fonni, összefonni; fölfüzni; charp. csaplyukat fürni.

Enlaçure, f. charp. csaplyuk.

Enlaidir, v. a. elrutitni; 2. v. n. elrútulni.

Enlaidissement, m. elrútitás; elrútulás.

Enlangouré, e, a. epedő. Enlarme, m. pêch. abroncs (húzóhálóé); —r, v. a. pêch. abroncsolni.

Enlèvement, m. elszöktetés, elrablás; com. összevásárlás; prat. elvitel.

Enlever, v. a. fölemelni; p. cela enlève la paille, ez döntő; 2. elragadni, elrabolni, elszöktetni; berakni, behordani; guer. elfogni; 3. elvinni, elhordani; összevásárolni; 4. eltüntetni; 5. fig. elbájolni,
elragadtatni; 6. t. t. chaud.
kivölgyelni; 7. s'—, v. r.
fölemelkedni; com. elkelni; méd. lehámlani; pop.
fölindulni.

Enlève-tartre, m. dent. fogtisztító.

Enlevure, f. forg. leütött darab (vas rudról): gant. börhulladék; brod. domborodás.

Enlier, v. a. mac. összefoglalni.

Enlignement, v. alignement. Enligner, v. a. arch. zsinór szerint dolgozni.

Enluminer, v. a. peint. színezni; 2. pirosítni; kigyujtani; fig. style —é, cikornyás irály; 2. s'—, v. r. pop. — la trogne, iszákoskodni; it. v. se farder. Enluminure, f. peint. színe-

zés; fig. litt. cikornya. Ennemi, e, (ène-mi) s. ellenség; ellen; 2. —, e, a. ellenes, ellenséges.

Ennoblir (an-no-), v. a. megnemesítni.

Ennoie (an-noa), m. z. kúsz-

Ennui (an-nui), m. unalom; 2. gond.

Ennuyant, e, (an-nui-) a. untató.

Ennuyer (an-nui-), v. a. untatni; 2. s'—, v. r. unatkozni; 3. imp. unni.

Ennuyeusement, adv. unalmasan.

Ennuyeux, se, a. unalmas. Enombrer, v. a. árnyékot vetni.

Enoncé, m. kifejezés; prat. állitás.

Enoncer, v. a. kifejezni, előadni; prat. állítni, vallani; 2. s'—, v. r. nyilatkozni.

Enonciatif, ve, a. pal. megemlitő.

Enonciation, f. nyilatkozat; kifejezés; log. előadás.

Enordir, v. a. sárral bepiszkitni.

Enorgueillir, v. a. kevélyítni; 2. s'—, v. r. kevélykedni. Énorme, a. túlságos; szertelen; fig. hallatlan.

Enormément, adv. szörnyen; roppantul; túlságosan.

Enormité, f. túlság, szerfölöttiség; fig. borzasztóság. Énouer, énoueur, v. noper, nopeur.

Enquérant, e, a. fam. kandi, kotnyeles.

s'Enquérir, v. r. tudakozódni; kérdezősködni; kutatni.

Enquerre, m. nyomozás.

Enquête, f. vizsgálat; — par témoins, tanuvallatás. s'Enquêter, v. r. tudakozni; 2. gondolni, törődni vmivel; il ne s'—e de rien,

mivel se törödik.
Enraciner, v. n. et s'—, v. r.
meggyökerezni, gyökeret
verni; it. fig.

Enragé, e, s. dühös, bőszült. Enrageant, e, a. boszantó.

Enragément, adv. boszantóan.

Enrager, v. n. fölbőszülni; dühbe jőni; passion —ée, dühös szenvedély; 2. être —é, dühösködni.

Enraser, v. araser.

Enrayement, —raiement, m. kerékkötés.

Enrayer, v. a. kereket kötni; 2. fig. v. n. fölhagyni; agr. megszántani.

Enrayoir, m. charr. lőcs.

Enrayure, f. charr. kerékkötölánc; agr. első barázda; charp. fekmentes födélszék.

Enrégimenter, v. a. mil. ezredbe osztani. [ható. Enregistrable, a. beigtat-Enregistrement, enregîtrement, m. beigtatás; 2. beigtatási díj; 3. igtató-hivatal.

Enregistrer, enregîtrer, v. a. beigtatni, beirni.

Enregistreur, m. igtató.

Enrêner, v. a. un cheval, zabolázni. Enrhumer, v. a. náthát okozni; fig. pop. c'est ce qui vous —e, ön nagyon csalatkozik; il m'—e, terhemre van; 2. s'—, v. r. náthát kapni.

Enrhuner, v. entêter.

Enrichir, v. a. meggazdagitni; 2. disziteni; métal. dúsitni; 4. s'—, v. r. meggazdagodni.

Enrichissement, m. meggazdagítás : diszítés ; diszíték; métal. dúsitás.

Enrochement, m. arch. kő-fenék.

Enrôlement, m. toborzás; toborzási jegyzék.

Enrôler, v. a. toborzani; 2. s'-, v. r. katonává lenni.

†Enrôleur, m. toborzó. Enroncé, e, a. tüskés, tövises; fig. bús.

Enroué, e, a. rekedt.

Enrouement, m. rekedtség. Enrouer, v. a. rekedtté tenni; 2. s'-, v. r. elrekedni.

Enrouiller, v. a. megrozsdásítni; fig. eltompitni; 2. s'-, v. r. megrozsdásodni; fig. eltompulni.

Enroulement, m. összegöngyölés; arch. cikornya.

Enrouler, v. a. összegöngyölni.

*Enrubaner, v. a. fölszalagolni.

Enrue, f. agr. széles barázda.

Ensablement, m. behomokosodás.

Ensabler, v. a. riv. zátonyra tenni; 3. elfövenyesítni; 3. s'—, v. r. homokban megfenekleni.

Ensacher, v. a. zsákolni. Ensacheur, m. zsákoló.

Ensafraner, v. a. sáfránynyal festeni.

†Ensaisinement, m. féo. birtokba igtatás.

Ensaisiner, v. a. pal. birtokba vezetni.

Ensanglanter, v. a. bevérezni; mains —ées, vértől szennyezett kéz; fig. il a —é son règne, kegyetlenül uralkodott. Enseigne, f. jel, ismertetőjel; p. ne te fis qu' à bonnes —s, higyj, de lásd
kinek; 2. cégér, cég; p. à
bon vin point d'—, jó bornak nem kell cégér; dipl.
pecsét; mil. lobogó; fig.
marcher sous les —s de
q., vki pártjához szegődni;
mod. — de diamants, gyémánt rózsa; 3. —, m.
zászlótartó.

Enseignement, m. oktatás: tanítás; prat. bizonyíték; 2. előadás.

Enseigner, v. a. tanıtni, oktatni; 2. elöadni; kijelölni.

Enseigneur, —eresse, s. ta-nitó.

Ensellé, e, a. man. hajlott hátú.

Enseller, v. seller.

Ensemble adv. együtt; egymással; 2. egyszerre; 3.
—, m. az egész; dess.
peint. öszhangzat; mil.
összefüggés.

Ensemencement, m. agr. bevetés.

Ensemer, v. a. agr. bevetni. †Enserrer, v. a. elzárni; jard. növényházba rakni; 2. rabszolgává tenni.

Enseuillement, m. arch. ablakkönyöklö magassága.

Ensevelir, v. a. szemfödéllel betakarni; 2. eltemetni; fig. elmerülni; être —i dans la crapule, magát a kicsapongásra adni; eltit-kolni, elrejteni; 3. s'—, v. r. fig. s'— dans la retraite, magányba vonulni.

Ensevelissement, m. betakarás (szemfödéllel); eltemetés.

Ensi'fère, s. a. kardhordó;
—folié, e, a. bot. kardadlevelü; —forme, a. bot.
kardad.

Ensimage, m. manuf. beitatás, beszivatás.

Ensimer, v. a. manuf. beitatni, beszivatni.

Ensorceler, v. a. megbűvölni, megigézni; fig. hálóba keríteni.

Ensorceleur, se, s. a. bűvész; igéző.

Ensorcellement, m. bűvölés, igézés; bűvölet; fig. délivrer d'un —, vkit balvélekedéséből kivenni.

Ensouaille, f. riv. timonkötél.

Ensoufrage, m. t. t. kénezés. Ensoufrer, v. a. kénezni.

Ensoufroir, m. kénkamara. Ensouple, ensoupleau, v. ensuple.

Ensourdir, v. a. megsüketitni.

Ensoyer, v. a. le fil, cord. a dratvát sörtével ellátni. Ensuble, v. ensuple.

Ensucrer, v. a. becukrozni. Ensuifer, v. a. fagygyúval bekenni.

Ensuite, adv. azután, erre: 2. —de, prép. mire.

Ensuivant, v. suivant.

s'Ensuivre, v. r. imp. ir. következni; 2. eredni, támadni.

Ensuple, f. tiss. sugolyfa.
Entablement, m. arch. párkányzat; koszorúpárkány.
Entacage, m. manuf. vesz-

szők bársonyszövéshez. Entaché, e, a. ragályos; fig. leledező.

Entacher, v. a. ragályositni.

Entaillage, m. bemetszés. Entaille, f. bevágás; 2. ho-

rony; org. nyilás. Entailler, v. a. bemetszeni; rovátkolni.

Entailloir, m. luth. horonyvéső.

Entaillure, v. entaille.

Entalenter, v. a. kedvet gerjeszteni.

Entamer, v. a. megsérteni, karcolni, horzsolni; megszegni; fig. — un discours; beszédbe ereszkedni; érinteni, megemlíteni; guer. áttörni; 2. fig. megengesztelni, megindítni, elragadni; je ne puis — cet homme, nem férhetek ez emberhez; — la réputation de q., v.-kinek jó hirnevét megtámadni.

Entamure, f. karcolás; horzsolt seb; szegés; szelet.

Entassement, m. halom; halmozás; fig. halmaz.

Entasser, v. a. halmozni; halomra gyűjteni; it. fig.; homme —é, zömök.

Entasseur, m. halmozó, gyűjtő.

Ente, f. jard. oltó-ág; 2. öltás, szemzés; 3. oltvány; 4. arch. négyszögü pillér; ch. pl. kitömött csalmadarak; peint. ecsetnyél.

Entées, f. pl. vén. rötvad hulladéka.

Entement, v. ente 2.

Entendement, m. ész; 2. itélőtehetség.

Entendeur, m. hallgató; p. à bon — salut, a ki ludas vegye magára; à bon — peu de paroles, könnyű az

okosnak beszélni. Entendre, v. a. hallani, meghallani; 2. meghallgatni; 3. érteni, megérteni; 4. tudni; 5. megérteni; 6. s'-, v. r. értekezni; entendons — nous, értsük meg egymást; 7. je m'entends bien, jol tudom, mit akarok; cela s'entend, ez magától értetődik; p. il s'y entend com. à faire un coffre, érti, mint tyúk az abécét ; egyetérteni ; 8. — à qch., beleegyezni; 9. donner à —, értésre adni; 10. à l'—, adv. szerinte.

Entendu, e, a. v. entendre; 2. a. okos, értelmes, tapasztalt; 3. bâtiment —, jól berendezett épület; 4. bien —, adv. mindenesetre; kétségkívül; 5. bien —que, conj. oly föltétel mellett, . hogy.

Entente, f. magyarázás, értemény; mots à double —, két érteményű szó: 2. litt. ismeret; b. a. berendezés; *—cordiale, szivélyes egyetértés.

Enter, v. a. oltani; fig. törvényteleniil nemzeni; 2. fig. párosítni; il a beaucoup de vices —és sur de

bonnes qualités, sok hiba párosul jó tulajdonaival; charp. kapcsolni.

Enteradènes, f. pl. méd. bélmirigyek.

Entère, m. méd. nyálkahártya.

Entérinal, e, a. jur. jóváhagyó.

Entérinement, m. pal. elfogadás,

Entériner, v. a. pal. jóváhagyni ; 2. igazolni.

Entérite, f. méd. béllob.

Entero'cèle, f. méd. bélsérv; -graphie, f. bélrajz; -logie, f. béltan; —mphale, f. köldöksérv; —raphie, f. bélvarrat ; -schéocèle (-skéo-), f. bélboréksérv. Enterrage, m. fond. mintaföld.

Enterrement, m. temetés; 2.

gyászkiséret.

Enterrer, v. a. eltemetni; fig. elfeledtetni; 2. elásni; fig. fam. on y a —é beauc. d'argent, ez sok pénzbe került; it. — ses talents, tehetségét elhanyagolni ; 3. s'—, v. r. visszavonulni; man. fejét lógatni.

Entête, m. felső rész; lám-

patartó ; fejezet.

Entêtement, m. konokság,

makacsság.

Entéter, v. a. kábítni; fig. les louanges entêtent, dicséret hiuvá tesz; 2. megnyerni; elle est —ée de sa beauté, *nagyra van* szépségével; viellard –é, konok, fejes; 3. s'—, v. r. makacskodni ; elfogulni.

Entêteur, m. épingl. göm-

böző.

Enthousiasme, m. lelkesedettség; lelkesedés fig. ihlet; 2. rajongás; 3. tűz, hév; 4. örömrivalgás.

Enthousiasmer, v. a. lelkesítni, fölbuzdítni; 2. s'-, v. r. fölbuzdulni, tüzbe jöni.

Enthousiaste, s. a. ábrándozó; busongó.

Enticher, v. a. rothadni, törödni; fig. fam. qui vous | Entourer, v. a. körül venni; |

a —é de cette opinion? ki verte fejébe e véleményt? Entier, ère, a. egész; 2. tel*jes* ; man. cheval —, *cső-* | dör; 3. konok, elfogult; 4. pal. les choses ne sont pas —es, a dolgok állása változott: 5. en —. adv. egészen.

Entiercement, v. entiercer. Entiercer, v. a. cout. faire un entiercement, harmadkézbe átszolgáltatni.

Entièrement, adv. egészen, teljesen.

Entité, f. did. lényeg.

Entoilage, m. betét; 2. betétvarrat.

Entoiler, v. a. betétet fölvarrni; 2. rel. vászonra feszitni.

Entoir, m. jard. oltókés.

Entoiser, v. a. ölezni. Entombé, e, a. sírba zárt.

Entomo'bies, f. pl. ent. csipdérek; —graphie, f. rovarrajz; —logie, f. rovartan; —logique, a. rovartani; —logiste, m. *rovarász.*

Entonnage, entonnement, m. hordóba töltés.

Entonner, v. a. hordóba tölteni; 2. mus. hangot adni; it. — le Te Deum, a Tedeumot kezdeni; 3. --q. vkit megénekelni, magasztalni; 4. 8'—, v. r. megrekedni (széltől).

Entonnoir, m. tölcsér.

Entorse, f. chir. ficamodás; fig. fam. on lui a donné une terrible —, ugyancsak befizettek neki ; it. szóza-

Entortillage, m. litt. bonyolódás, bonyodalom.

Entortillement, m. tekeredés; tekerület; fig. v. entortillage.

Entortiller, v. a. bebonyolni, begöngyölni; fig. bonyolitni; 2. s'—, v. r. beburkolózni; tekergőzni; fölfutni ; fig. bonyolódni.

Entour, m. környék; fig.

környezet.

Entourage, m. foglalvány.

fig. ápolni ; mett. foglalni; 2. s'—, v. r. maga körül gyűjteni.

Entournure, f. coutur. újj-

kivágás.

Entourtiner, v. encourtiner. s'Entr"accoler, v. réc. ölelkezni; —accorder, v. s'accorder; —accuver, v. réc. egymást vádolni; –acte, m. játékköz, fölvonásköz; -admirer, v. réc. egy. bámulni; —aider, v. réc. egy. segiteni.

Entrailles, f. pl. belek; fig. dans les — de la terre, a föld belsejében ; 2. szív ; de la miséricorde de Dieu, isteni irgalom; fam. cet homme a des —, ez jó ér-

zelmü férfiu.

s'Entr'-aimer, v. réc. egymást szeretni.

*Entraîn, m. *vidámság*. Entraînable, a. elragadtat-

ható.

*Entraînant, e, a. elragadtató, vonzó.

Entraînement, m. ord. fig. elragadtatás.

Entraîner, v. a. elragadni; fig. elragadtatni; jur. maga után vonni.

Entrait, m. charp. feszítőkötés.

Entrant, e, a. megnyerő; 2. m. pl. les —s et les sortants, a ki- s bejárók.

s'Entr'-appeler, v. réc. egymást szólitni.

Entrave, v. a. un cheval, békózni; fig. tartóztatni, akadályozni.

s'Entr'avertir, v. réc. egymást tudósítni; —avertissement, m. kölcsönös tudósitás.

Entraves, f. pl. $b\acute{e}k\acute{o}$; fig. akadály.

Entre, prép. között; -nous köztünk; it. fig.; 2. -ban, -ben; je le tient — mes mains, kezemben tartom.

Entre'baîller, v. a. félig kinyitni; s'— baiser, v. réc. csókolózni; -bandes, f. pl. manuf. posztószél; -bas, m. egyenetlen szö-

vés; —battes, v. —bandes; s'— battre, v. réc. küzködni; —bienfaire, v. réc. egymással jót tenni; s' blesser, v. réc. egy. megsebesitni; s'—chamailler, v. réc. civódni; s'-chasser, v. réc. egymást kergetni; -chat, m. dans. keresztugrás; s'—chercher, v. réc. egy. keresni; —choquement, m. összeütközés; s'-choquer, v. réc. egymásba ütközni; fig. egy.nak ellentmondani; —colonne, —colonnement, m. arch. oszlopköz; s'-connaître, v. réc. egy. ismerni; —coupe, f. arch. metszett sarok; —couper, v. a. keresztűl metszeni; fig. voix = ée, megtört hang; style = e, összejüggetlen iraly; —cours, coutur. szabad költözhetés; —croisement, m. átmetszés: átmetszet: s'—croiser, v. réc. egy. átszelni (útról stb.); -cuisser, m. pl. an. combsérv; s'—déchirer, v. réc. egy. marcangolni; fig. egy. rágalmazni; s'—défaire, v. rec. egymást lekaszabolni: s'-dérober, v. réc. egy. meglopni; s'— détruire, v. rec. egymást tönkre tenni; — deux, m. hézag; rel. könyvkötő deszka; mod. betétszelet; mar. hullámüreg; s'— devoir, v. réc. egy.nak tartozni; s'- dévorer, v. rec. egymást fölfalni; s'—diffamer, v. réc. egy. rágalmazni ; s'-dire, v. rec. egy.nak megmondani; s'— disputer, v. réc. egymásközt civakodni ; s' donner, v. réc. egy.nak adni.

Entrée, f. bejárás, nyilás;
2. belépés; fig. út; it. bevonulás; th. föllépés; 3. előjárulhatás; megnyitás; th. belépti dij; 4. fig. ok; 5. fig. kezdet; cuis. előétel; 6. beviteli vám; 7. com. áthozat; mar. avoir l'—, szabad kikötés; serr.

kulcslynk; 8. d'—, adt. mindfärt kezdetben.

s'Entr'ècrire, v. réc. egy.nak irni; s'—embarasser, v. réc. egymá*t akadályozni; s'—embrasser, v. réc. egy. megölelni; s'—empêcher, v. réc. egymást megakadályozni.

s'Entre'-fâcher, v. réc. egymást boszantani.

s'Entr'-entendre, v. réc. egy. mást meghallgatni; egyetérteni.

Entrefaites, f. pl. dans —, sur ces —, e közben.

Entre'fermer, v. a. félig bezárni; —fesson, m. maréch. feltörés; s'—festoyer, v. réc. egy. megvendégelni; s'—fier, v. réc. egymásban bizni.

Entrefin, e, a. com. félfinom.

s'Entre'fouetter, v. réc. egy. ostorozni; s'—frapper, v. réc. egymást megütni.

Entregent (an-tre-jan), m. ügyesség.

s'Entre-glosser, v. réc. egymást ócsárolni.

s'Entr'-égorger, v. réc. egy-

mást megölni. s'Entre'gronder, v. réc. egy. megszidni : s'—haïr, v. réc. egy. gyülölni; s'-harceler, v. réc. egy. nyugtalanitni; s'—heurter, v. réc. egy.ba ütközni; —hivernage, m. agr. téli szántás: -jeu, m. com. hézag viz lecsapolásához; --lacement, m. egy.ba fonódás; —lacer, v. a. összefonni; átfonni; fig. közbeszőni; 2. s'—, v. réc. egymásha fonodni; —lacs (-lâ), m. arch. lánc-ékíték; serr. áttört cikornyadisz; —lardement, m. spékelés (tüzdelés szalonnával); —larder, v. a. spékelni, megszalonnázni; fig. = de sentences, mondatokkal megrakni; —ligne, m. sorköz; it. középsor; —lire, v. a. ir. fölváltva olvasni; s'—louer, v. rec. egymást dicsérni;

—luire, v. n. ir. átcsillámlani; — main, m. mus. G hang dudában; s'-manger, v. rec. egy. fölfalni; —mêler, v. a. *vegy*itni; fig. közheszöni; s'=, v. s'—mettre; —mets, m. csemege; —metteur, m. közbenjáró : —metteuse, f. m. p. kerítőnő; s'-mettre, v. r. ir. közbenjárni; it. avatkozni; —mise, f. közben járás; mar. faék; -modillon. m. arch. szarufő köz; s'-moquer, v. réc. egy. gúnyolni; s'mordre, v. réc. egymást harapni; —noeud, m. bot. *bötyöksérv*; s'—nuire, v. rec. egymásnak ártani; s'—pardonner, v. réc. egy. megbocsátani; s'-parler,

v. réc. egymással beszélni;

értekezni ; —pas, m. man.

középlépés ; — passer, v. a.

pharm. vegyitni; s'=, v.

rec. egy.nak odanyújtani;

s'-percer, v. réc. egymást

keresztül szúrni; s'-per-

sécuter, v. réc. egymást

üldözni; s'—picoter, v. réc.

egy.sal kötekedni; -pi-

lastre, m. arch. gyámosz-

lopköz; s'—piller, v. réc.

egy. megrabolni; —plant, m. agr. fiatal szölötő;

—planter, v. a. agr. közbe ültetni; —pont, m. mar.

födélzet köz; —poser, v. a.

tárba rakni; —poseur, m.

-positeur, m. com. szál-

litmányos; —pôt, m. com.

raktár; lieu d'—, áru-

hely; s'—pousser, v. rec.

raktár - fölügyelő ;

Entreprenant, e, a. vállalkozó; 2. merész.

egymást taszigálni.

Entreprendre, v. a. ir. vállalkozni; elvállalni; 2. átvenni; 3. —q., iildözni; fam. kötekedni; 4. bénítni; il est entrepris du bras gauche, balkarját nem használhatja; 5. v. n. beléavatkozni; megtámadni; 6. s'—, v. r.pop. civakodni; egymás hajába kapni.

Entrepreneur, se, s. vállalkozó; mil. szállító; 2. m. építész.

Entrepris, e, a. megzavarodott, megdöbbent.

Entreprise, f. vállalat; 2. bitorlás; 3. former des —s contre la vie de q., valaki élete ellen törni.

s'Entre-quereller, v. 1éc. egymással civakodni.

Entrer, v. n. bemenni, bekocsizni, bevonulni; belépni; ráférni; 2. szolgálatba lépni; th. föllépni; 3. behatolni; fig. föfogni; 4. fölvenni, közbevetni; fig. vegyülni; 5. — en, dans qch., bebocsátkozni; előadni; kezdeni; — en colère, haragra lobbanni; — en défiance, gyanakodni; — dans la douleur de q., vki fájdalmában résztvenni.

Entre'regarder, v. a. kinézni; 2. kandikálni; 3. s'—, v. 16c. egymásra nézni; s'-regretter, v. réc. egy. obajtani; s'-répondre, v. réc. egymásnak felelni; — sabords, m. pl. mar. béllésdeszkák; s'—saluer, v. rec. egymást köszönteni; s'—secourir, v. réc. egy. segiteni; —sol, m. félemelet; —sourcils (-ci), m. *szemöldköz*; s'—soutenir, v. rec. egy. gyámolitni; s'—souvenir, v. r. homályosan emlékezni; —suite, f. közép épület; s'—suivre, v. rec. egymást követni: s'-surprendre, v. réc. egy. meglepni; s'—tailler, v. s'entre-couper; —taillure, f. man. horzsolt seb; s' talonner, v. réc. egymást sorban követni: —temps, m. időköz; 2. adv. közben. Entretènement, v. entre-

tien. Entretenir, v. a. ir. föntartani, összetartani; 2. folytatni, tartani; —q. d'espérance, vkit reménynyel biztatni; 3. föntartani, ělelmezni ; táplálni ; 4. mu- |

lattatni; 5. s'-, v. r. társalogni ; értekezni ; s'— de Dieu, Istenröl beszélni; s'— avec Dieu, Istenhez fohászkodni: táplálkozni, élni; maradni, magát föntartani.

Entretenu, e, a. nyugalmazott; 2.—e, f. kitartott

nöszemély.

Entretien, m. tartás; élelmezés; élelem; 2. föntartás, épentartás; 3. társalgás, értekezés ; beszélgetés. Entre'tisser, v. a. manuf. beszőni, közbeszőni; – tis-

sure, f. szövedék; —toise, f. charp. fiókgerenda; s'toucher, v. réc. e. érinteni; s'—tuer, v. réc. egy. megölni; s'—vêcher, v. r. öszszebonyolódni; s'-vendre, v. réc. egy. eladni; 2. egy. elárulni; s'-visiter, v. réc. egy. látogatni; —voir, v. a. ir. félig látni; fig. sejteni; 2. s'=, v. rec. egymással értekezni; it. egy. meglátogatni; —vous, m. maç. kitöltés; —vue, f. találkozás ; összejövetel.

s'Entr"exciter, v. réc. egy. ingerelni; s'—exhorter, v. réc. egy. inteni: —'hiver, ou =hivernage, m. agr. téli szántás; s'—immoler, v.réc. e. fölåldozni; s'—injurier, v. réc. egy. szidalmazni; s'-obliger, v. réc. egy. lekötelezni ; s'—oeillader, v. rec. egymásra kacsintgatni; —ouïr, v. n. ir. fülhegygyel hallani; —ouverture, f. vét. vállmenülés: —ouvrir, v. a. ir. félig kinyitni; 2. s'=, v. r. félig kinyilni; la terre s'-e, a föld repedezik; bot. nyilni, fakadni; s'-user, v. réc. egy. elnyüni.

Enture, f. jard. oltóhasadék; carr. pl. átfák.

Enucléation, f. chim. magkivétel; rhét. megoldás.

Enumérateur, trice, s. fölsoroló.

Enumératif, ve, a. előszámláló.

Enumération, f. előszámlálás.

*Énumérer, v. a. fölszámlálni; előszámlálni.

Enurésie, f. méd. húgyár.

Envahir, v. a. magához ragadni ; 2. megrohanni.

Envahissement, m. megrohanás ; elragadás.

*Envahisseur, s. a. országrabló.

Envasement, m. mar. be-

iszaposodás. Enveillotter, envéliotter, v.

a. agr. kalangyálni.

Enveloppe, m. boriték; bot. héj, burok; fort. előbástya; fig. lútszat, külszin. Enveloppement, m. com. be-

göngyölés.

Envelopper, v. a. begöngyölni; boritékba tenni; betakarni; 2. fig. elrejteni; discours — é, szövevényes beszéd; esprit —é, zavart elme; 3. fig. bekerîteni; 4. bebonyolitni; 5. s'—, v. r. beburkolódzni.

Envenimer, v. a. megmérgesitni; fig. gonoszul ertelmezni; langue —ee, ádáz nyelvű; 2. s'-, v. r. megmérgesedni; fig. elkeseredni.

Enverger, v. a. vesszövel fonni, befonni.

Enverguer (-ghé), v. a. mar. rúdhoz kötni.

Envergure, f. mar. vitorlák és rúdjai ; h. n. két szárnycsúcs közti szélesség.

Enverjure, f. soie. keresztszövés.

Enverrer, v. a. üvegitni.

Envers (an-vèr), m. fonákoldal; 2. prép. iránt, irányában; 3. à l'—, adv. fonákul; tomber à l'—, hanyatt esni; fig. style & l'—, csürcsavart irály.

Enverser, v. a. drap. csipkedni (csomokat).

Envi, à l'—, adt. vetelkedve.

Envider, v. a. cord. rátekergetni.

Envie, f. irigység, kajánság; porter — à q., vkit megirigyelni; 2. sóvárság;

kedv; il a — de ce tableau, kedve van e festményhez; megkívánás; 3. anyajegy; 4. körömszálka.

Envieilli, e, a. megrögzött, régi.

Envieillir, v. vieillir.

Envier, v. a. irigyelni; 2. sóvárogni; 3. megkívánni; †4. többet igérni (v. enchérir).

Envieux, se, s. a. irigy.

Enviné, e, a. szőlőzöld; 2. borral ellátott.

Environ, adv. körülbelül, mintegy; 2.—s, m. pl. környék.

*Environnant, e, a. határos, körülfekvő.

Environner, v. a. körülvenni; fig. környezni.

Envis, a. elégedetlen; 2. à —, adv. kelletlenül.

Envisager, v. a. megnézni; fig. megtekinteni, megvizsgálni.

Envoi, m. küldemény; küldes.

Envoie! mar. szélnek!

s'Envoiler, v. r. serr. meggörbülni.

Envoisiné, e, a. fam. il est mal —, rosz szomszédjai vannak.

s'Envoler, v.r. elröpülni; fig. hirtelen elmulni.

Envoyé, m. követ, küldött. Envoyer, v. a. küldeni, elküldeni; 2.—quérir, elhozatni; fig. adni; Dieu

nous a —é un beau temps, Isten szép időt adott.

Eolipyle, m. phys. szélgolyó; bât. szélbillentyű. Épacte, f. chron. holdkulcs.

Epagneul, m. fürjész-eb. Épais, se, a. vastag; fig. durva; 2. sűrü; 3. m. vastagság; 4. adv. sűrüen.

Epaisseur, f. sürűség; vastagság.

Épaissir, v. a. süritni; 2. v. n. sürüsödni; 3. s'—, v. r. sürülni; kövéredni; fig. búsulni.

Épaississement, m. sürüsödés. [nage, ect. Épalement, ect. v. étalon-

Epamprement, m. leindá- Éparvin, m. vét. inpók. zás. Épaté, e. a. verre —, ta

Épamprer, v. a. jard. galyazni, leindázni.

Epanchement, m. méd. kiömlés; fig. ömledezés.

Epancher, v. a. kiönteni; fig. — son coeur, szívét kitárni; 2. s'—, v. r. kiönteni; torkollani; fig. ömledezni.

Epanchoir, m. ereszcsatorna. Épandre, v. a. kiterjeszteni; kiönteni; fig. terjeszteni; 2. s'—, v. r. terjedni; fig. terjedzeni.

Epanneler, v. a. sculp. nagy-

jából faragni.

s'Epanouir, v. r. nyilni, fakadni; fig. derülni; visage —i, derült arc; 2. v. a. fig. — la rate, fam. megrázni (nevettében); épanouissez votre coeur, tágitson szívén.

Epanouissement, m. kifakadás, kinyilás; fig. — de coeur, szív-ömledezés.

Eparcet, v. esparcet.

s'Eparer, v. r. man. ki-rúgni.

Epargne, f. takarékosság; takarítmány; 2. †királyi kincs; fig. kimélés; grav. taille d'—, karcmodor.

Epargner, v. a. tartogatni; kimélni; 2. megtakaritni; 3. megkimélni; pr. il n'—e ni Gautier, ni Garguille, nem kimél meg senkit is; 4. s'—, v. r. magát kimélni; magától megvonni; 5. s'—, v. réc. egymást kimélni.

Eparpillement, m. szétszórás, elszórás.

Éparpiller, v. a. szétszórni, elszórni; fig. pazarolni; 2. s'—, v. r. szétoszlani.

Epars, m. pl. mar. szálfák (vitorlarúdhoz stb.); 2. —, e, a. szétszórt; cheveux —, kuszált haj.

Éparselle, f. mar. lobogórúd; serr. ajtófélfa.

Épart, m. van. kaskötő káka; mar. lobogórúd; phys. vil-

Eparvin, m. vét. inpók. Epaté, e, a. verre —, talpatlan pohár; nez —, tompa

Epater, v. a. — un verre, pohár talpát letörni; 2. s'—, v. r. mar. talajt veszteni (horgonyról).

Épaulard, dauphin orque, m.

icht. orka delfin.

Epaule, f. an. váll; hón; fig. prêter l'—, segíteni; 2. fig. il n'a pas les —s assez fortes pour cet emploi, nem felel meg e hivatalnak; pop. faire qch. par-dessus les —s, abba hagyni; charp. — de mouton, szekerce; hydr. — d'étang, tógát.

Epaulée, f. vállal tolás; fig. faire qch. par —s, immelámmal végezni vmit.

Epaulement, m. fort. mellvéd; embrasures d'un —, mellvéd lőrései.

Epauler, v. a. rokkanttá tenni; fig. bête —ée, megesett leány; 2. fig. —q., valakit gyámolítni; mil. fedezni; 3. s'—, v. r. rokkantú lenni.

Épaulette, f. coutur. vállrész; taill. vállvarrat; 2. vállbojt.

Épaulière, f. vállvas; coutur. vállazó.

Épaure, f. födözet-gerenda. Épautier, v. a. drap. tisztítani.

Epave, a. jur. bitang; 2. f. gazdátlan jószág; abs. —s, partra vetett holmi; droit d'—, partjog.

Epautre, m. agr. tönköly. Épée, f. mil. kard; fig. il veut tout avoir à la pointe de l'—, mindent erőszakkal akar kivívni; 2. katona-rend; abs. et fig. bátorság.

Epeiche (-pè-che), f. orn. tarka harkály.

Épeigné, e, tonn. csinolt. Épeler, v. a. betüzni.

Epellation, f. betüzés. Épenthèse, f. gr. közbeszűrás. Eperdu, e, a. megdöbbent; megrémült : eszeveszett; -ment, adv. eszeveszetten, a bolondulásig, örülten. Eperlan, m. icht. *ökle*.

Eperon, m. sarkantyú; fig. donner de l'— à q., ösztönözni vkit; h. n. fattyű*köröm ;* hydr. *jégtörö*.

Eperonner, v. a. sarkantyúzni.

Eperonnier, m. sarkantyúmüves; pêch. pendelháló. Epervier, m. orn. karvaly. Epervière, f. bot. holgyomály.

Ephèdre, f. bot. bogyópikk. Ephélide, f. *májfolt ; szeplő.* Ephémère, a. egynapi; fig. tünékeny, mulékony; 2. –s, m. an. *kérész*.

Epi, m. bot. kalász; bot. d'eau, uszány.

Epiaire, f. bot. erdei hunynyász.

Epial, e, a. fièvre —e, forró-

Epicaïser, v. a. tekintetbe

Epicarpe, m. pharm. iitertapasz.

Epice, f. cuis. füszer; fig. c'est une fine —, ravasz kópé; pop. chère —, borsos árú; prat.—s d'un procès, perdijak.

Epicéa, épicée, m. bot. lûc-

fenyü.

Epicer, v. a. cuis. füszerezni; fig. prat. zsarolni.

Epicerie, f. com. fűszer árúk. Epi'chantide (-kan-), m. an. szemzug; —chole (-k-), a.

Epicier, ère, s. füszerárus;

fig. oktondi.

Epi'crâne, m. an. koponyahartya; —curisme, m.phil. kėjelem; —cycle, m. astr. *fiókkör* ; —démie, f. méd. *járvány* ; —démique, a. med. járványos; —derme, m. an. hambor; —dote, f. minér. pisztácla.

Epié, e. a. bot. *füzéres*.

Épier, v. n. agr. kalászosodni; 2. v. a. kikémlelni, meglesni.

Epierrer, v. a. agr. kövektől megtisztítni, Epiette, f. bot. hajka. Epieu, m. ch. vadászgerely; medvekés.

*Epieur, se, s. kém. Epigastre, m. an. fölhas. Epigeonner, v. pigeonner.

Epi'gonate, f. an. térdkalács; -grammatique,a. villanykás; —grammatiser, v. a. villanykát írni;—gramme, f. villanyka; —graphe, f. lett. fölirat; emlékmondat; —gyne, a. bot. *nöföli*; latoire, a. pharm. szörhullasztó; —lepsie, f. méd. nehézkór; —leptique, a. méd. nehéz kóros.

Epiler, v. dépiler.

Epillet, m. bot. kalászka. Epilobe, m. bot. csővirics; -gue, m. rhét. zárszó; —guer, v.a. fig. fam. rostálgatni; —gueur, m. gáncsoskodó.

Epi'mane, a. et m. dühös; -manie, f. dühöngés; -mède, f. bot. pótallj. Epinaie, f. bot. tövisbokor.

Epinards, m. pl. jard. labo-

Epinceler, épincer, v. a. drap. csipkedni.

Epincette, f. drap. csipkedő

Epinçoir, m. pav. csákány. Epine, f. bot. tövisbokor; 2. tüske, tövis; fig. c'est une — au pied, ez boszantó; 3. fig. pl. nehézségek; pr. il n'est point de roses sans —s, rózsaszedés tövissel jár; an. — du dos, hátgerinc.

Epineux, se, a. bot. tüskés, tövises; fig. affaire —se, bajos ügy: it. esprit —, szőrszálhasogató; 2. m. icht. tüskés szarvashal.

Epine-vinette, f. bot. borbolyabogyó.

Epingle, f. gombostů; pr. tirer son — du jeu, a törböl kimenekedni ; je n'en dounerais pas une —, fabatkát se adnék érte; 2. pl.tűpénz; blanch. kapocsfa.

Epingler, v. a. cart. tüvel felszúrni.

Epinglette, f. artil. ürtü. Epinglier, m. tümives.

Epinière, a. f. an. moelle —, gerincagy.

Epiniers, m. pl. ch. tövisbo-

Epinoche, f. icht. szálkás durbancs.

Epinocher, v. a. pop. babrálni; 2. fig. apróságokkal bibelödni.

Epi'nomique, a. szabályellenes; —pactis, m. bot. bibak; —phanie, vizkereszt; —phore, f. méd. *könyfo*lyás; —plocèle, f. méd. csepleszsérv; —ploon, m. an. recehártya.

Epique, a. litt. elbeszélő; poeme —, hősköltemény.

Epi'scopal, e, a. püspöki; —scopat, m. püspökség; -scopiser, v. n. fam. püspökség után vágyni; -sode, m. lett. közbetét; -sodier, v. a. közbeszőni; —sodique, a. közbeszőtt; —sperme, m. bot. magtok.

Epissière, f. man. szúnyogháló.

Épistaxis (-ice), f. méd. orr-

vérzés. Epister, v. a. pharm. péppé változtatni.

Episto'laire, a. lett. levél ..; style—, levélirály ; 2. m. levelezési könyv; —lette, f. levělke; —stome, m. an. nyilás; —stomium (-ome), m. hydr. szád, csap.

Epi'strophe, f. rhét. ismétlés; méd. kórtéret; —style, fögerenda ; arch. -taphe, f. litt. sir-irat; -tase, f. litt. bonyolítás; méd. lázroham kezdete.

Epite, f. mar. faék. Epi'thalame, m. litt. nászköltemény; —thème, m. borogatmány; pharm. -thète, f. jelző; -thyme, m. bot. fünyüg; —toir, m. mar. ékvéső: -tome. m. rövidlet; -tomer, v. a. összefoglalni.

Épître, m. körlevél ; 2. levél ; | _ 3. ajánlat.

Épi'trope, f. rhét. helybenhagyás; —zootie, f. vét. marhavész; —zootique, a. ragályos.

Eplaigner, etc. v. lainer, etc. Éploré, e, a. siránkozó.

Épluchage, épluchement, m. t. t. tisztítás; charp. szedés.

Eplucher, v. a. cuis. szedni, tisztítni, válogatni; agr. kivenni (magot); drap. csipkedni; 2. b. kitetvezni; tig. átvizsgálni; 3. s'—, v. r. b. tetvezni; bolhászkodni.

Éplucheur, se, s. válogató, tisztogató; chap. tépő; fig. szőrszálhasogató.

Épluchoir, m. csipkedő vas; van. faragó kés.

Épluchure, f. ord. pl. hulladék; szemet; ganaj.

Eplumer, v. plumer. Époinçonner, v. stimuler. Époindre, v. a. ir. szűrni.

Épointage, m. tompitás; tompulás.

Epointé, e, a. ch. csipertes; 2. tompa.

Epointer, v. a. tompitani; rel. kirojtozni; 2. s'—, v. r. tompulni.

Epois, m. pl. ch. agancs vége.

Eponge, f. szivacs; fig. presser l'—, megtéritésre kényszerítni; vét. patkó tört tömlő; h. n. lábizom.

Éponger, v. a. szivacscsal letörölni.

Épongier, m. szivacsárus. Épopée, f. litt. hősköltemény. Époque, f. korszak, időszak; faire —, föltűnést okozni. Époudrer, v. a. leporozni.

s'Epouffer, v. a. pop. kereket oldani, elillanni.

Epouiller, v. a. pop. b. tetvezni, tetüt keresni; 2. se —, v. r. tetvészkedni.

Époularder, v. a. le tabac, dohánycsomókat kibontani.

Époulin, espoulin, m. drap. cséve.

Époulle, f. drap. jölcsévézett j. fonal.

Epoulleur, m. drap. csévelő. Époumonner, v. a. elszalasztani; 2. s'—, v. r. elfulad-

Épousailles, f. pl. esküvő. Épouse, v. époux.

Épousé, e, s. völegény; meny-

asszony.
Épouser, v. a. nősülni; férjesülni; 2. fig. állani; járulni vhez; pártját fogni
vkinek.

Épouseur, m. kérő.

Époussettage, m. kefélés, porolás, söprés.

Epousseter, v. a. porolni, kefélni; fig. megverni. Epoussetoir, m. mett. porló

ecset; écon. tollseprő. Époussette, f. v. vergette. Épouti, m. drap. csomócska. Époutier, etc. v. noper etc. Épouvantable, a. rémitő, szörnyű,borzasztó;—ment,

adv. rémitően, rettentően, rettenetesen. Épouvantail, m. madarijesz-

tő; it. fig. Franyarta f*rámület iggara*

Epouvante, f.rémület,iszony, jijedelem.

Epouvantement, m. ijedés, rémülés.

Epouvanter, v. a. megijeszteni, megrémíteni; 2. s'—, v. r. megijedni, megrémülni.

Époux, se, s. hitestárs. Épreindre, v. a. kinyomni. Épreintes, f. pl. székerőltetés; ch. hulladék; fig. nyomás, teher.

s'Éprendre, v. r. ir. magát megszédítetni, lelkesedni; il est épris, szerelmes.

Épreuve, f. kisérlet; à l'—, próbás; dess. contre —, ellennyomat; grav. lenyomat; imp. próbaív.

Éprouver, v. a. kisérteni; 2. tapasztalni; érezni.

Éprouvette, f. chir. kutasz; com. akoló pálca.

Epucer, v. a. bolhászni; 2. s'—, v. r. bolházkodni.

Épuche, épuchette, f. expl. tözeglapát.

Épuisable, a. kimerîthető. Épuisement, m. kimerîtés; kimerülés; hanyatlás.

Épuiser, v. a. kimerîtni; kiürîtni; 2. elgyöngîtni; kimerîtni; fig. kifogyasztani; agr. kiszîvni; 3. s'-, v. r. kimerülni, elerőtlenedni.

Épuisette, f. madárháló; pêch. zsákháló.

Épuise-volante, f. hydr. meritő gép.

Epulide, épulie, f. chir. inyfekély.

Epulotique, a. pharm. hegesztő.

Épurateur, m. tisztító.

Épuration, f. tisztítás; fig. nemesítés.

*Épuratoire, a. tisztító. Épurement, m. tisztulás. Épurer, v. a. tisztítni; kivá-

logatni; 2. s'—, v. r. tisztulni.

Epurge, f. bot. hashajtó szulák.

Équanimité (-koua-), f. részrehajlatlanság.

Equarrier (-ka-), v. a. parch. , körülvágni.

Equairir (-ka-), v. a. négy-, szögítni.

Equarrissage (-ka-), m. charp. negyszög; bouch. fejteni.

Equarrissement (- ka-), m. , négyszögítés.

Equarrisseur, m. bouch.

Equarrissoir, m. horl. lyuktágító.

Equateur (-koua-), m. astr. egyenlitő.

Equation (-koua-), f. alg. egyenlet; —biquadratique, negyedfokú e.; —simple, elsőfokú e.

Équerre (-kère), f. szögmérték; serr. szögletvas; men. szögletpánt.

Equestre (-kuès-), a. statue —, lovasszobor.

Equi'angle (-kui-), a. géom. egyenszögű; —distant, e, a. egyentávolságú; —latéral, e. a. géom. egyen oldalú.

Equilboquet (ékilboké), m. charp. vonómérték. Équilibre (-ki-), m. egyen-

súly.

Equilibrer (-ki-), v. a. egyen-

. súlyozni.

Equille (-kil'-), f. sal. kéreg. Equilleur (-ki-leur), m. sal.

tisztító.

Équipage, (-ki-), m. málha, podgyász; 2. fogat; 3. öltözet; fig. pop. il est en mauvais —, csehül van; arch. építési szerek; ch. — de chasse, vadász eszköz; mar. hajó legénység. Équipée (-ki-), f. vakmerő vállalat; meggondolatlanság.

Equipement (-ki-), m. fölsze-

relės.

Equiper (-ki-), v. a. fölszerelni; fig. il a été mal —é, megrakták; 2. fölruházni. Equipet (-ki-), m. mar. szerszámszekrény.

Equipeur-monteur (-ki-), m., arm. puskaágy-műves.

Equipollence (-ki-), f. did.

, értékegyenlőség.

Equipollent, e, (-ki-), a. egyenmértékű; 2. m. egyenérték; 3. à l'—, adv. aránylag.

Equipoller (-ki-), v. a. egyen-, lő értékűnek lenni.

Equiponderance (-ki-), f. phys. súlyegyenlőség; 2. j. fig. egyenérték.

Equiponderant, e, a. phys.

, egyenlő súlyú.

Equitable (-ki-), a. méltányos; —ment, adv. méltányosan.

Equitation (-kui-), f. lovaglás mestersége; lovaglás. Equité (-ki-), f. méltányos-

ság. Équivalemment (ékivalament), adv. egyenlő értékben.

Equivalence (-ki-), f. egyen-

érték. Équivalent (-ki-), a. hasonértékű; 2. m. hasonérték. Équivaloir (-ki-), v. n. ir. hasonértékűnek lenni; fig. fölérni. Équivoque (-ki-), a. kétértelmű; 2. gyanús; II. f. kétértelműség.

Équivoquer (-ki-), v. n. kétértelműleg beszélni; 2. s' —, v. r. szavában megbotlani.

Érable, m. bot. jávor-, juharfa.

Eradicatif, v. radical.

Eradication, f. agr. gyökerestöl kitépés; 2. teljes kiirtás.

Érafler, v. a. karmolni, karcolni.

Éraflure, f. fam. karcolás. Érailler, v. a. elhasítni, elrepeszteni; 2. s'—, v. r. elrepedni.

raillure, f. repedés.

ranthème, m. bot. fark-kóró.

rater, v. a. q. chir. lépét kivágni; fig. il est bien —é, nagyon vidor.

Erbin, m. bot. nápic.

Ère, f. Chron. évszámlat; 2. korszak.

Erection, f. fölállítás.

Éreinter, v. a. béna véknyűvá tenni.

Erésipèle, f. méd. orbánc. Ergo, conj. fam. tehát, e sze-

rint; 2. m. fig. következtetés.

Ergot, m. h. n. sarkantyú; fattyú köröm; fig. se lever sur ses —s, pöffeszkedni; agr. üszög.

Ergoté, e, a. h. n. sarkantyús; agr. üszögös; fig. fam. il est bien —, érti magát. Ergoter, v. a. bizonygani;

fig. akadékoskodni.

Ergoterie, f. bizonygás. Ergoteur, se, s. bizonygó; akudékoskodó.

Ergotisme, m. karicsálás, szóbadar.

Eriger, v. a. fölállítani; 2. s'—, v. r. magát feltolni. Erinace, f. bot. gerben.

Ériox, m. icht. szürke lazac. Érisson, v. risson.

Érmin, m. áruvám (keleten). Erminette, f. tonn. kádár-

bárd. Ermitage, v. hermitage. Erneute, ernote, v. terrenoix.

Ernodie, f. bot. gerely.

Érosion, f. chir. a fogak zománcának egyenetlensége. Érotique, a. szerelmi; —ment, adv. szerelmes-

kedve.

Éroto'mane, m. méd. szerelemkóros; —manie, f. méd. szerelemkór.

Errandonner, v. r. sebesen futni.

Errant, e, a. tévelygő, holygó; 2. relig. tévhitű.

Errata, m. sajtóhibák. Erratique, a. méd. szabálytalan.

Erre, f. járás; aller belle—, gyorsan menni; it. fig. fényt üzni; 2.—s, pl. csapa, nyom. fig. suivre les—s de q., vkinek nyomába lépni.

Errements, m. pl. pal. el-

járás.

Errer, v. n. tévelyegni; 2. tévedni.

Erreur, f. tévedés; pr. l'—
— est le partage de la
condition humaine, emberen szokott az megtörténni;
2. hiba; 3. astr. eltérés; 4.
csalódás; 5. poét. f. pl.
kanyarulatok.

Erroné, e, a. téves; —ment,

adv. *tévesen*.

Ers, f. bot. kakukborsó. Erubescence, f. arcapirulás. Erucage, f. bot. nyűfű.

Éructation, f. méd. büfögés. Éructer, v. a. büfögni; fig. szidalmazni.

Érudit, e. s, a. tudos, tanult. Érudition, f. tudományosság, tanultság; 2. tudos megjegyzés.

Érugineux, se, a. méd. ré-

zagos.

Eruptif, ve, a. méd. küteges. Eruption, f. kitörés; méd. küteg.

Éry'nge, m. bot. iringó;
—sine, m. bot. szegecs;
—sipélateux, se, a. méd.
orbáncos; —thème, v. érésipèle; —thrème, m. bolhacsípés; —thrin, m. icht.

piros szárnyú keszeg; —thrine, f. bot. klárisfa. s'Esbanoyer, v. r. kicsapongni.

Escabeau, m. zsámoly.

Escabécher, v. a. ajókot elkészíteni.

Escabelle, f. zsámoly; fig. et fam. déranger les —s à q., vkit föltételében megzavarni; remuer les —s, költözködni.

Escadre, f. mar. hajócsapat.

Escadron, m. mil. lovasszá-

Escadronner, v. n. mil. századonkint fölállani.

Escafe, f. jeu. rúgás (labdajátéknál); —r, v. a. megrúgni a labdát.

Escalade, f. megmászás ostromlajtorján.

Escalader, v. a. ostrommal bevenni.

Escaladon, m. csévelő.

Escale, f. kikötő.

Escalier, m. arch. lépcső.

Escamotage, m. szemfényvesztés; 2. csalás.

Escamote, m. szemfényvesztők golyója.

Escamoter, v. a. eltüntetni; fig. elcsenni.

Escamoteur, m. szemfény vesztő; fig. zsebmetsző.

Escamper, v. n. pop. kereket oldani; elillanni.

Escampette, f. pop. il a pris l'—, inába szállott a bátorság.

Escapade, f. — d'écolier, diákcsiny; man. hamis ug-rás.

Escape, f. arch. oszlopkanyarék.

Escarbillard, e, s. a. fam. vig, jókedvű.

Escarbot, m. ent. rovar.

Escarboucle, f. lap. karbun-kulus.

Escarcelle, f. g. p. erszény. Escare, v. escarre.

Escargot, m. csiga-biga.

Escargoule, f. bot. ehető gomba.

Escarmouche, f. guer. csatározás.

Escarmoucher, v. n. guer. csatározni.

Escarmoucheur, m. guer. csatár.

Escarne, f. bőrzacskó.

Escarner, v. a. dor. aranyozni (bört).

Escarnison, v. moquerie.

Escarole, v. scariole.

Escarotique, v. escarrotique. Escarpe, f. fort. gát-eresz, árok lejtéke.

Escarpé, e, a. meredek.

Escarpement, m. fort. meredek eresz.

Escarper, v. a. fort. meredekké tenni.

Escarpin, m. cord. tánccipő; fam. jouer de l'—, tönkre jutni; 2. pl. kínvallató cipő.

Escarpine, f. mar. szakállvas.

Escarpolette, f. hinta; fig. tête à l'—, meggondolatlan.

Escarre, f. chir. ótvar; fig. rés, repedés.

Escarrotique, a. ótvar-okozó. Escaude, f. riv. csónak.

Escaveçade, f. mar. állazó megrántása.

Escaville, v. escargoule. Eschamer, v. a. elfújni.

Escharbot, m. bot. sulyom. Escharnir, v. blâmer.

Escient (é-cian), m. à son —, tudva, szándékosan; 2. à bon —, adv. komolyan.

Esclandre, m. botrány. Esclavage, m. rabszolagsá

Esclavage, m. rabszolgaság; bij. nyakék. Esclave, s. rabszolga; 2. a.

rabszolgai. Esclaver, v. a. rabszolgává

tenni.

Esclason, ne, a. szláv, tót. Escobarder, v. r. színeskedni

Escobarderie, —dise, f. fortély.

Escocher, v. a. boul. tenyérrel verdesni (tésztát).

Escoffier, v. a. pop. lopni; elveszteni; agyonütni.

Escoffion, m. pop. főkötő; fig. il a reçu son —, jól megdöngették.

Escogriffe, m. utonálló; grand —, kamasz.

Escompte, m. leszámítolás. Escompter (es-con-ter), v. a. leszámítolni; 2. *— sa vie, tobzódni.

Escope écope, f. mar. szá-

Escopette, f. karabély. Escorte, f. örkiséret; 2. ki-

séret. Escorter, v. a. kísérni.

†Escouade, f. mil. szakasz; 2. munkáscsapat.

Escouane, v. écouane.

Escoup, v. escope; 2. m. agr. lapát.

Escoupeler, v. a. jard. hegyezni.

Escourgée, f. korbács.

Escourgeon, m. agr. koraérő árpa.

Escousse, v. élan.

Escousser, v. échanvrer.

Escrime, f. vívás; vímesterség; fig. on l'a mis hors d'—, sarokba szorították.

Escrimer, v. n. vivni; 2.s'—, v. r. fáradni; il s'—e bien de la mâchoire, derekasan eszik.

Escrimeur, m. vívó.

Escroc, m. zsebelő; csaló. Escroquer, v. a. rászedni.

Escroquerie, f. csalás, rászedés.

Escroqueur, se, s. csaló.

Esculus (-luce), m. bot. vadgesztenyefa. Escuper, v. a. arcul köpni.

Esguiller, v. a. v. enfiler; fig. fam. — un chemin, ügyesen elillanni.

Esmilier, v. a. maç. csákánykalapácscsal faragni.

Ésoce, esox, m. icht. csuka. Ésotérique, a. phil. avatott. Espace, m. tér, hely; 2. időköz; géom. térség; II. f. impr. térző.

Espacement, m. arch. hézag; impr. ritkitás.

Espacer, v. a. hézagonkint elhelyezni.

Espade, f. cord. veröfa. Espader, v. a. cord. törni.

Espadeur, m. cord. kendertörő. Espadon, m. pallos; icht. dögönyhal.

Espadonner, v. a. pallossal vivni.

Espadot, m. pêch. halászgamó.

E spagnolette, f. kalantyú. E spalement, v. jaugeage.

Espalier, m. jard. léckorlát; 2. v. a. des arbres, sorba irányozni.

Espalme, m. masztiksz-mézga; —r, v. a. kátrányozni; —eur, m. mar. kátrányozó. Esparcet, m. esparcette, f. bot. lucernamag.

Espargoutte, f. bot. anyaméhfü.

Espaure, v. épaure.

Espèce, f. log. faj, nem; 2. fajta; 3. pl. készpénz, pengöpénz; fam. il a des —s, van krisztusa; 4. t. t. jur. esemény; phaim. pl. fűszer; rhét. tény.

Espérance, f. remény.

Espère, f. pêch. ch. à l'—, szerencsére bizva.

E spérer, v. a. remélni. E sperlucat. m. pop. furfa

Esperlucat, m. pop. furfangos ember.

Espiègle, s. a. fam. csintalan, hamis, pajzán; kópé. Espièglerie, f. csintalanság. Espigon d'une galêre, m. mar. előárboc.

Espingole, lle, f. arm. kur-tály.

Espion, m. mil. kém; pêch. ajókháló.

Espionnage, m. kémkedés; kémlelés.

Espionner, v. a. kémlelni; 2. kémkedni.

Esplanade, f. fort. vártér, sikam.

Espoir, m. remény; mar. kis tengeri ágyú.

Espoleur, m. manuf. csévelő. Espoulette, f. artil. gyúcsőte.

Espringalle, f. parittya.

Esprit, m. szellem; — familier, védszellem; bcr. le Saint —, Szent Lélek; 2. lélek; 3. eszme, gondolat; 4. ész, tehetség; 5. kedély; lelkület; 6. közszellem; 7. eszmélet; fig. reprenez

vos —s, térjen magához; 8. t. t. alch. — de vie, életszesz; chi. szesz; mod. forgó.

Espriter, v. a. lelkesitni. Esquain, m. mar. keritésdeszka.

Esquicher, v. n. et s'—, v. r. jeu. a leggyöngébb kártyát kiadni; fig. magyarázat elől kitérni.

Esquif (-kif), m. mar. sajka. Esquille, f. csontszálka.

Esquinancie, f. méd. gégelob.

Esquine, f. man. hátgerinc. Esquisse, f. vázlat; it. fig. Esquisser, v. a. vázolni.

Esquivaille, f. mentség.
Esquiver, v. a. kitérni; 2. v.
n. faire — q., vkit megszöktetni; 3. s'—, v. r. fam.

Essade, f. agr. kapa.

elillanni.

Essai, m. kisérlet; 2. érckémlet; 3. mutatvány; minta; 4. coup d'—, remek.

Essaierie, f. mon. kémlelde. Essaim (é-cein), m. écon. raj; fig. sereg.

Essaimage, m. écon. rajzás. Essaimer, v. n. écon. rajzani.

Essanger, v. a. beáztatni; 2. súlykolni.

Essarder, v. a. száritni.

Essart, m. bokor; 2. irtovány.

Essartage, essartement, m. kigyomlálás.

Essarter, —tir, v. a. agr. ki-gyomlálni, írtani.

Essayer, v. a. megkisérleni; fig. próbára tenni.

Essayerie, v. essaierie. Essayeur, m. *pénzbecs-ör*.

Esse, f. carr. csákány; carros. tengelyszeg; clout. huzal-egyenítő.

Esseau, m. tonn. kádárbárd; couv. zsindely.

Esselier, m. charp. karpánt. Essemer, v. a. pêch. hálót kiürítni.

Esseminer, v. a. szétszórni. Essence, f. lényeg; chi. lél; e. f. fajta. Essentiel, le, a. lényeges; 2. m. lényeg; —ment, adv. lényegesen; 2. különösen. Esser, v. a. épingl. félkör-

alakban hajlitani. Essère (écère), essera, f.

méd. csalánküteg. Esseret (è-ceret), m. charp. nyerges-árr.

Esserné, e, a. papier —, selejt papir.

Essette, f. balta.

Esseulé, e, a. fam. elhagyatott.

*Esseuler, v. a. magára hagyni.

Essieu, m. charr. tengely.
Essimer, v. a. fam. elsoványítni; agr. kicsigázni.

Essogne, m. féo. kettős hűbéradó.

Essogner, v. a. cout. kettős hűbéradót fizetni.

Essor (é-çor), m. fölröpülés; fig. lendület.

Essorer (éço-), v. a. száritni (levegőn); 2. s'—, v. r. fölemelkedni.

Essoriller (éço-), v. a. kurtitni (fülét); fig. fam. rövidre nyirni.

Essoucher (éçou-), v. a. agr. irtani.

Essoufflé, e, a. lelkeszakadva.

Essouflement, m. méd. nehéz lélegzés.

Essouffler, v. a. méd. elfulasztani; 2. s'—, v. r. elfuladni.

Essui, m. écon. száritó; 2. homályos zománc.

Essuie-main, m. écon. törülköző; —plumes, m. tollseprő.

Essuyer, v. a. letörülni; fig.

— le platres, uj házba költözni; it. vállalatnál az első kárt szenvedni; 2. fig. vígasztalni; 3. szárítni; 4. fig. tűrni, szenvedni; 5. s'—, v. r. törülközni.

Est (èste), m. kelet.

Estacade, f. karózat, cölöpzet.

Estaches, m. pl. hidkarók. Estafette, f. futár; 2. sürgöny. Estafier, m. bérruhás szolga;

2. bordélygazda. Estafilade, f. sebhely; szakadás. Estafilader, v. a. pop. megvagdalni. Estagenterie, f. földkunyhó. Estame, f. com. sodrott gyapjú. Estaminet, v. tabagie. Estampage, m. bélyegezés. Estampe, f. rézmetszet ; grav. ponc; orf. karikavágó. Estamper, v. a. bélyegezni; lenyomtatni; maréch. lyukat verni. Estampeur, m. sur. kölyü; Estampillage, m. bélyegezés. Estampille, f. bélyeg; 2. bélyegző. Estampiller, v. a. bélyegezni. Estampoir, m. orf. lapos fogó. Estampure, f. maréch. patkólyukak. Estanc, a. mar. vizmentes. Estangues, v. étangues. Estant, m. e. f. bois en —, jönnálló erdő. Estape, v. étape. Estaquet, m. pêch. háló-Estateur, m. com. engedményező. Estavillon, m. gan. kiszabott bör. Estelaire, a. ch. szelid. Ester (-ère), m. gyékény; mar. kikötő. Ester, v. a. pal. — en jugement, bíróság előtt megjelenni; 2.† habozni. Esterlet, m. orn. söreg. Esterre, v. ester, (m.) Esthésie, f. phil. érzékenység. Esthétique, f. széptan; 2. a. széptani; —ment, adv. széptanilag. Estier, v. étier. Estiflet, m. pop. cela ne vaut pas un —, fabatkát sc ér. Estille, f. manuf. szövőszék. Estimable, a. tiszteletre méltó; cela est —, ez tiszteletet

érdemel.

Estimateur, m. becsüs; fig. ítélő. Estimatif, ve, a. jur. becsülő; à l'-ve, adt. szemmérték szerin. Estimation, f. becslés; 2. v. estime; 3. phil. ideiglenes Estime, f. tisztelet; mar. kiszámítás. Estimer. v. a. becsleni : 2. tisztelni, becsülni; 3. vélni; it. v. n. j'—e que . . . , $\bar{u}gy$ $tartom\ hogy\ldots; 4.8'-,$ v, r. magát tisztelni. Estioler, v. étioler. Estiomène, a. méd. maró; 2. m. koszmó; it. fene. Estival, e, a. bot. nyári. Estive, f. mar. súlyegyen. Estoc, m. koszperg; 2. kard hegye; e. f. törzs; fig. être réduit à blanc —, tönkre jutni ; 3. törzs, nemzetség ; pop. il n'a point de —, nincs esze; jeu. fogás. †Estocade, f. dákos; 2. karddöfés; fig. csalás; váratlan támadás. Estocader, v. n. döfni; fig. fam. vitatkozni. Estomac, m. an. gyomor; 2. creux de l'—, szívgödör; cuis. mellhús. s'Estommaquer, v. r. fam. boszankodni. Estommir, v. troubler. Estompe, f. dess. törlő; 2. törölt rajz. Estomper, v. a. dess. törőlni. Estouffade, v. étouffade. Estrac, v. étroit. Estrade, f. †országút; battre l'—, portyázni; 2. emelvény; jard. pázsit fokozat. Estragale, f. tour. pá cavéső. Estragon, m. cuis. daragant. Estrain, m. tiss. cérna bélfonál. †Estramaçon, m. pallos; fam. kardvágás; – ner, v. a. megvagdalni. Estran, m. sik part. Estrapade, f. karós akasztófa; corde de l'—, törvény-

198

Etagère à son esprit, *fejét törni* ; 2. man. *félre-ugrás*. Estrapader, v. a. lóggatni. Estrapasser, v. a. man. elfarasztani. Estraper, v. étraper. Estrapontin, v. strapontin. Estrelage, m. cout. sóvám. Estrigue, f. verr. hütő pest. Estriqueur, m. suc. csapófa. Estroffe, f. man. fűzérkötél. Estropiat, m. fam. nyomo-Estropier, v. a. bénitni, csonkitni; agr. — un arbre, fát megcsonkítni ; fig. fam. il est —é de la cervelle, bogara van. Esturgeon, m. icht. tok. Esule, f. bot. fütej. Eţ (è), conj. és. †Etablage, m. istállópénz; cout. *helypénz*. Etable, f. écon. istálló, ól; pr. fermer l'— quand les chevaux n'y sont plus, eső után köpönyeg; il leur faut une — à part, nem lehet velük boldogulni. Etabler, v. a. olba állítni. Etablerie, f. ólak. Etabli, m. mühely; man. gyalupad. Etablir, v. a. alapítni; letelepitni ; 2. alkalmazni, el*helyezni ; —* une fille, *férj*hez adni; 3. fölállitni, 820kásba hozni; 4. megállapitni; — des juges, biróságot rendelni; 5. arch. megjelölni; mar. – une voile, vitorlát kifeszíteni; 6. s'-, v. r. letelepedni: házasodni ; szokásba jöni. Etablissement, m. alapitás; ellátás; 2. letelepedés; 3. intézet; üzlet; jur. rendelet; mar. fekvés; dagály ideje. Etablisseur, m. alapító. Etage, m. emelet; — en galetas, födélszín; fig. – fripon, főcsaló; sorozat, osz. tály; 2. fig. fok, fokozat. Étager, v. a. perr. fokozatosan nyirni. Etagère, f. am. könyvpole; fa kötél; fig. donner l'— | 2.—s, briq., téglatartó.

Etagne, f. h. n. nőstény vadkecske. Etai, m. mar. árbockötél; expl. dúc; 2. — étaie, f. bat. gyámgerenda. Etaiement (é-tè-man), m. megtámasztás. Étaillissage, m. agr. kacsolás. Etailler, v. a. agr. kacsolni. Etaim, f. manuf. kártolt gyapjú. Étain, m. minér. on; chi. beurre d'—, onvaj. Etal, m. bouch. mészárszék. Etalage, m. kirakat; sátorpénz; 2. cégér; fig. fitogtatás. Etalagiste, m. com. sátoros. Etale, a. mar. álló. Etaler, v. a. com. kirakni; fig. *fitogtatni*; 2. s'—, v. r. kinyujtózni, terjedni. Etaleur, v. étalagiste. Etalier, m. bouch. székvágó; agr. *rözsekerités*. Etalingue, f. mar. horgonyhurok. Etalinguer, v. a. mar. horgony**ka**rikához hurkolni. Etalon, m. man. csődör; 2. akoló; e. f. hajkoltfa. Etalonnage, étalonnement, m. akolás. Etalonner, v. a. akolni; szerintezni; mil. egyenlő közökre beosztani. Etalonneur, m. akoló; szerintező. Etamage, m. onozás. Etamer, v. a. *onozni*. Etameur, m. *ónozó*. Etamine, f. écon. pitleszövet;

fig. il a passé à l'—, a sze-

rencsétlenség kemény pró-

bára tette; bot. poroda;

com. szitaszövet; conf.

Etamineux, se, a. bot. por-

Etamoir, m. et. vitr. forrasz-

Etampe, f. serr. domboritó.

Etanchement, m. megállitás,

csillapítás, akadályozás.

Etancher, v. a. elállítni;

Etaminier, m. szitakötő.

Etamper, v. estamper.

Etamure, f. 6nozat.

szűrő.

csékos.

tó deszka.

csillapitni, bedugni; fig. — la soif, szomját oltani. Etanchoir, m. tann. tömőkēs. Etançon, m. oldaltámasz; mar. födélgerenda-támasz. Etançonner, v. a. támasztani, megtdmasztani. Etancot, tuskó, töke. Etang, m. pêch. halastó; pr. ne voir plus qu'un —, sodrából kijöni; fabr. — d'enclume, oltóválu. Etant, v. estant. Etape, f. forgalmi piac; mil. eleségtár; táphely. Etapier, m. mil. élelmező. Etarquure, f. mar. vitorla magassága. Etat, m. állapot; tenir qch. en —, készen tartani ; être en — de, képesnek lenni; 2. jegyzék ; létszám ; com. fölvetés ; számbavétel ; guerr. — major, taborkar; - d'un régiment, *törzs* ; 3. költség, háztartás; 4. állás, kar ; származás; on lui dispute son —, kétségbe vonják származását; 5. állam, álladulom; coup d'—, államcsiny; 6. esemény; 7.—s, pl. karok, rendek; 8. faire —, nagyra becsülni ; it. szándékozni ; számítni vre; je n'en fais nul —, nem tartok számot arra. Etater, v. a. pal. nyilvántartani (hitelezők pénzét). Etau, m. serr. csavarfogó; 2. kalmárbódé; bouch. v. étal. Etaupiner, v. a. vakandokturást egyenlözni. Etaupinier, m. vakondász. Etavillon, v. estavillon. Etayement, v. étaiement. Etayer, v. a. támasztani; támogatni; mon. pénzitni; fig. segiteni; 2. s'-, v. réc. egymást támo-[többi. gatni. Et caetera (ett-cé- t-ra) és a Eté, m. nyár; fig. dans l'—

Eteignoir, m. oltó kúp; fig. kelletlen ember; -8, jézsuiták. Eteindre, v. a. ir. eloltani; peint.homályosítni; 2. mérsékelni, csillapítni ; fig. la soif, szomjat oltani; 3. megsemmisitni;race éteint, kihalt faj; voix éteinte, gyönge hang; fin. törleszteni ; 4. s'—, v. r. elaludni ; kihalni ; fig. fogyni. Etelles, étèles, f. pl. charp. forgács. Etendage, m. imp. pap. szárasztó zsinegek ; drap. szárasztó padlás. Etendard, m. mil. zászló; bot. vitorla; mar. lobogó. Etendeur, v. extenseur. Etendoir, m. imp. akasztőrúd ; még. szárasztó. Etendre, v. a. kiteritni; teregetni; kifeszíteni; 2. nyujtani; — du beurre sur du pain, vajat kenyérre kenni; peint. vigālyitni; fig. tágítni; 3. nagyítni; kiterjeszteni; 4. s'-, v. r. kiterjedni; elterjedni; fig. terjeszkedni. Etendu, e, a. terjedelmes. Etendue, f. kiterjesztés; 2. terület; tér; 3. időköz, tartam; 4. fig. terjedelem. Etentes, f. pl. tann. szárító állvány. Eternel, m. Isten. Eternel, le, a. örök, örökös, örökké való ; 2. ext. maradandó; 3. f. bot. v. immortelle, —lement, adv. mindenkor; 2. véghetlenül; szünet nélkül. Eterniser, v. a. örökitni; hosszura nyujtani, halogatni; 2. s'—, v. r. sokáig tartani; hosszura nyúlni. Eternité, f. öröklét ; 2. örökké valóság; 3. régi, emlékezetet haladó idő. Eternue, f. bot. tippan. Eternuer, v. n. tüsszenteni, tüszkölni : l'herbe à -, kenyérbél cickoró. Eternueur, se, s. tüszkölő. Eternument, m. tüszkölés. Etersillon, v. étrésillon.

négyesben.

de sa vie, élte virágjában;

dans. egy ábra a francia

Étésien, a. m. vents —s, pásztás szelek. Étêtement, m. mcgnyesés. Etêter, v. a. megnyesni ; lehegyezni. Eteuble, f. agr. tarló. Eteuf (-éteu), m. labda; pr. renvoyer l'—, szeget szeggel. Ether (é-tèr), m. phys. fönlég; chi. égény. Ethéré, e, a. phys. légies. Ethérifier, v. a. chi. égénynyé változtatni. Ethéro-sulfurique, m. chi. kén-égeny. Ethique, f. did. erkölcstan. Ethmoïde, s. a. an. rostacsont. Ethnique, a. pogány. Ethnographie, f. néprajz; -graphique, a. néprajzi; —logie, f. *népisme*. Ethuse, f. bot. mérges adáz. Etiage, m. hydr. alacsony vizállás. Etier, m. pêch. tengerparti halász-árok; vezető árok. Etincelant, e, a. szikrázó; 2. ragyogó. Etinceler, v. n. szikrázni; ragyogni; it. fig. 2. fig. cet ouvrage étincelle d'esprit, ez szellemdús munka. Étincelette, f. szikrácska. Etincelle, f. szikra. Etincellement, m. szikrázás. s'Etioler, v. r. vékony szárt hajtani. Etique, a. aszkóros; 2. sovány. Etiqueter, v. prat. megjegyezni; com. cimkézni. Etiquette, f. cimke; pr. juger sur l'—, látszat után ítélni; 2. disz-illem; dîner d'—, disz-ebéd; 3. pêch. kagylókés. Etirage, m. nyujtás. Etire, f. corr. simitó vas. Etirer, v. a. nyujtani; corr. simitani; 2. s'—, v. r. nyujtózkodni. Etisie, f. méd. aszkór. Etoc (-ok), m. bot. kiszáradt Etocage, m. card. kártolás.

Etoffer ner dans l'—, sokat költeni a külszinre; 2. anyag; fig. l'— me manque qf. szükséget szenvedek; il a de l'—, tehetsége van; riv. tutajszer; 2. fig. fam. származás; ce sont des gens de même —, egy bordára szött emberek. Etoffer, v. a. fölkészítni; 2. berendezni, jól ellátni; man. cheval $-\dot{e}$, csontos $l\delta$. Etoffure, f. ét. forrasztás. Etoile, f. astr. csillag; astrol. csillagzat; fig. et fam. $M.^{***}$, n. n. ur; bot. jaune, sárma; fort. csillagsánc; moll. — de mer, küllöny. Etoilé, e, a. csillagos; bot. csillagdad; chardon —, csillagbogács; 2. —, m. chir. vállkötő; 3. –ée, f. bot. gerepcsin. s'Etoiler, v. r. csillag alakban repedni (üvegeken). Etole, f. cath. lebeny; 2. am. nööltöny. Etonnamment (é-to-na-), adv. bámulatosan. Etonnant, e, a. bámulatos; homme, —, rendkivüli férfiú. Etonnement, m. bámulat, álmélkodás; 2. csudálkozás; 3. fig. megrezzenés; méd. megrázkódtatás. Etonner, v. a. elbámítni; pr. il est -- é comme un fondeur de cloches, bámul, mintha égből pottyant volna le; 2. fig. megrengetni, megrezzenteni, megrázkódtatni; — le diamant, gyémántot megrepeszteni; 3. s'—, v. r. elbámulni; csudálkozni. Etoqueresse, f. card. kártó. Etoqueteau, étoquiau, m. serr. zárkúp. Etou, v. étal. Etouffade, f. cuis. párolás. Étouffant, e, a. fojtó; nyomasztó; chaleur –e, rekkenő meleg ; 2. fuldokló. Etouffement, m. méd. fuldoklás. Étoffe, f. kelme; fam. don- Étouffer, v. a. megfojtani; Étranger, v. a. elűzni, elri-

Etranger elfulasztani ; elfojtani; card. — la colle, enyvet higitni; 2. fig. elfojtani; ceillapítni; 3. v. n. fuladozni; fig. — de rire, megszakadni nevettében. Etouffeur, v. giboyer. Etouffoir, m. boul. szénoltó; mus. tompitó. Etoupade, f. chir. csepiisod-Etoupe, f. kóc; fig. mettre le feu aux —s, hévvel fogni vmihez. Etouper, v. a. csepüvel ki-, betomni; chap. kifoltozni; 2. s'—, v. r. bedugulni; fig. il s'—e les oreilles, nem hallgat az okos szóra. Etouperie, f. daróc. Etoupille, f. artill. kanóc; -r, v. a. kanóccal ellátni. Etoupin, m. mar. ágyúfojtós. pan. Etourdeau, m. fiatal kap-Etourderie, f. meggondolatlanság. Etourdi, e, s. a. meggondolatlan; szeleburdi; 2. & l'—, étourdiment, adv. meggondolatlanúl. Etourdir, v. a. elkábítni; fig. elfojtani; 2. fig. megdöbbenteni, megrémiteni; 3. s'—, v. r. fejébe. venni vmit ; tépelődni. Etourdissant, e, å. kábító; fig. csudálatos, rendkívüli. Etourdissement, m. megsiketités, elbódulás; med. szédülés, kábulás ; fig. rémülés. Etourneau, m. orn. seregely; man. —, cheval —, szürke. Etramées, f. pl. com. zsákvászon. Etrange, a. különös, csudálatos; -ment, adv. rendkívüli. Etranger, ère, a. külföldi; idegen; fig. ismeretlen, járatlan; 2. idegen, nem a dologhoz tartozó; II. s. külföldi, idegen; 2. idegen (nem rokon); 3. abs. külföld.

asztani; 2. s'—, v. r. elszokni.

Etrangeté, f. csodálatosság. Etranglé, e, a. szoros, szűk; fig. litt. összevont.

Etrangle-chien, m. bot. tákajak; 2. cinka.

Etranglement, m. méd. megfojtás; it. összehűzódás; 2. szorosság.

Etrangler, v. a. megfojtani; 2. szükítni; fig. — une affaire, ügyet felületesen végezni; 2. v. n. megfúlni; fig. eltikkadni.

Etranglure, f. drap. gyüret. Etranguillon, m. vét. torokgyik; jard. poire d'—, fojtós körte.

Étrape, f. agr. tarlózó sarló. Étraper, v. a. agr. tarlót vágni.

Etrapoire, f. agr. tarlóka-

Etre, v. n. aux. ir. lenni v.nek; p. on ne peu pas — et
avoir été, az ember nem lehet mindig fiatal II. —
de, (származás); il est de
Paris, Párisból való; 2.
(foglalkozás) il est de
robe, jogász; 3. (tulajdon)
il est d'un caractère difficile, nehéz természetű III.
— à, cette maison est à
moi, e ház enyém; — à
faire qch., vmivel foglalkozni.

Etre, m. lény; 2. létel. Étrécir, v. a. szükítni; 2. , s'—, v. r. szűkülni.

Etrécissement, m. étrécissure, f. keskenyedés, szű-külés; szűkítés; méd. szo-rongás.

Etreignoir, m. mon. szoritytyú.

Etrein, m. pop. alom.

Etreindre, v. a. ir. szorosan , összekötni, — húzni.

Etreinte, f. összehúzás, –kö, tés; ölelés.

Etrenne, f. ujévi ajándék; 2. bevétel, vásár; 3. első használata vnek; beava-, tás.

Étrenner, v. a. ujévi ajándékot adni; 2. je n'ai encore rien vendu, vous m'
—ez, még mit se adtam el,
ön adja az első pénzt; 3.
beavatni.

Étrésillon, m. gyámkötés; —ner, v. a. megtámasztani.

Étrier, m. kengyel; fig. il a le pied à l'—, a szerencse felé jár; coup de l'—, bú-csupohár; bas à —s, lábtyú.

Étrière, f. kengyelszár.

Etrif, m. civakodás, szóvita. Étrille, f. lóvakaró; p. cela ne vaut pas un manche d'—, fabatkát se ér.

Étriller, v. a. megvakarni (lovat); fig. -q., megdöngetni vkit.

Étriper, v. a. bouch. beleket kivenni; 2. s'—, v. r. cord. foszlani. [fig. tökéletlen. Étriqué, e, a. szűk, szoros; Étriquer, v. a. szűkreszabni. Étristé, e, a. ch. vékony lábű.

Etrivière, f. kengyelszíj. Étroit, e, a. szűk, keskeny; fig. korlátolt eszű; 2. szigoru; 3. benső, szívbeli; II. à l'—, étroitement, adv. szűken, szorosan; it. fig. 2. szigoruan.

Etron, m. b. szar.

Etronçonnement, m. jard.
botolás. [tolni.
Etronçonner, v. a. jard. boEtrousser, v. a. odaitélni.
Étruffé, e, a. ch. sánta.
Étruffure, f. ch. sántítás.
Étuailles, f. pl. sal. sóraktár

Etude, f. tanulmány; tanulás; homme d'—, tudós; 2. mesterkélés; mesterkéltség; prat. iroda; irattár. Étudiant, m. tanuló.

Étudié, e, a. mesterkélt; it. b. p. szorgalmas.

Étudier, v. n. tanulni; II. v. a. tanulmányozni; kutatni; 2. betanulni; III. s'-, v. r. gondolkozni; magába szállni.

Etudiole, f. îrószekrényke. Étui, m. tok; méc. — de mathématique, rajzeszköz. Étuve, f. arch. méd. fürdőszoba; —humide, gőzfürdő; écon. szárító.

Étuvée, f. cuis. pörkölés; 2. — de veau, borju-pörkölt. Étuvement, m. piritás.

Etuver, v. a. piritani; cir., melegitni.

Étuviste, m. fürdős.

Étymo'logie, f. szószármazás; —logique, a. szószármazati; —giste, m. szóbúvár. [Úr vacsorája.

Eucharistie (-ka-), f. cath. Eu, e (u, ue), f. cath. Urva-

csorája.

Eu'chrasie, f. méd. egészséges testalkat; —diomètre, m. chi. phys. elenymero; -diométrie, f. chi. phys. élenymérés; —fraise, f. bot. szemfü; —pathie, f. türelmesség; —pepsie, f. méd. jó emésztés; —phémique, a. rhét. szépített; -phémisme, m. rhét. gyöngédítés; —phonie, f. gr. széphangzat; —phonique, a. gr. jóhangzatú; -phorbe, -phorbier, m. bot. fütej; —phrasie, f. bot. szélkacsék; -rythmie, f. arányszerüség ; —stache, m. coutel. kacor, -style, m. arch. oszlopköz.

Evacuant, évacuatif, ve, a.

, méd. *hashajtó*.

Evacuation, f. méd. ürülés; ilrülék; 2. guer. odaha-auás.

Évacuer, v. a. méd. *ürîtni*; guer. *odahagyni*; 2. v. n. *ürülni*.

s'Evader, v. r. megszökni. Évagation, f. div. szórakozottság.

s'Evaltonner, v. r. fam. hetvenkedni; erején túl fáradni.

Evaluation, f. becslés; mon. értékszabás.

Evaluer, v. a. becsleni; mon. értéket meghatározni.

Evangé'liaire, m. evangyeliom; —lique, a. e.mi; 2. m. protestáns; —ment, adv. evangyeliomilag; —liser, v. a. et n. e.mot hir detni; —liste, m. evangyelista ; 2. szavazatszedő; pal. okiratvizsgáló.

Evangile, m. evangyeliom; üdv-ige; p. c'est l'— du jour, a verebek is erröl csiripelnek. eltünni. s'Evanouir, v. r. elájulni; 2. Evanouissement, m. ájulás. Evapo'rabilité, f. phys. kigőzölöghetés; *—rable, a. phys. kigőzöleghető; —ratif, ve, a. phys. kigözölögtető; —ration, f. phys. legözölgés; —re, e, a. köny-

nyelmü, csélcsap. Evaporer, v. a. — sa bile, haragját kiönteni ; 2. s'—, v. r. chi. elpárologni; fig. cet homme s'—e en chimères, ez ember agyrémekkel töri magát ; it. csélcsa-

poskodni. Evasement, m. tágitás; tá-

gulás.

Evaser, v. a. tágitni; 2. s'—. v. r. bot. *terjeszkedni*. Evasif, ve, a. kitérő.

Evasion, f. szökés; fig. —s, pl. szabadkozás, kifogás. Evasivement, adv. kitérő-

leg. Evasure, v. évasement.

Evêché, m. egyházmegye; 2. püspöki méltóság; 3. püspöki székhely; 4. püspöki palota.

Eveil, m. hiradás, intés.

Eveillé, e, s. a. fig. fürge, vidor; figyelmes, gondos.

Eveiller, v. a. felkölteni; fig. fölvidítni ; 2. támasztani,

gerjeszteni.

Evénement, m. vég, eredmény; p. il ne faut pas s'applaudir du succès avant l'-, nyugtával dicsérd a napot; 2. esemény; it. cselekvény; faire —, föltünést okozni.

Event, m. rothadás; 2. szabadlevegő; léghuzam; fig. tête à —, szeleverdi, szélházi; com. szerzés, ráadás; fort. szelelőlyuk.

Eventail, m. legyező; ém. tűzellenző.

Evantailler, évantailliste, m. legyező-készítő.

Evantain, m. lapos kosar. Evente, f. chand. gyertyaszekrény.

Eventé, e, s. a. fig. könnyelmü, szeles.

Eventement, m. legyezés; 2. izetlenedés.

Eventer, v. a. legyezni; 2. szellőztetni; 3. fig. kikutatni, kipuhatolni : 4. s'—, v. r. zamatját, izét veszteni ; magát legyezni.

Eventif, v. éventuel. Eventiler, v. ventiler.

Eventoir, m. cuis. tüzlegyező ; expl. gőzű.

Eventouse, f. szelelőlyuk.

Eventrer, v. a. ch. — un cerf, kizsengeni; bouch. un boeuf, fejteni; cuis. un pate, fölvágni; un portefeuille, feltörni; une voile, átszúrni; 2. s'—, v. r. hasát fölvágni; magát megerőltetni; fig. pop. mindent elkövetni.

Eventualité, f. eshetőség. Eventuel, le, a. esetleges; -lement, adv. történetesen.

Eventure, f. repedés, hasa-

Evêque, m. püspök; faire un — des champs, valakit fölakasztani.

Everdillonner, v. a. pop. fölviditni.

Evergeter, v. a. g. p. meglasnakolni.

Eversif, ve, a. pusztító, fölforgató.

Eversion, f. pusztítás, fölforgatás.

s'Evertuer, v. r. fölbátorodni.

Eveux, a. m. posványos; mar. hasadt.

Eviction, f. pal. kivetés (birtokból).

Evidemment, adv. szemlátomást, világosan.

Evidence, f. szembeszökés.

Evident, e, a. világos, szembeszökő.

Evider, v. a., aig. reszelni; arch. kifaragni; blanch. | Exalter, v. a. magasztalni;

keményitőt kimosni; serr. kihornyolni.

Evidoir, m. *vájfúró*.

Evier, m. moslékcsatorna.

Evincer, v. a. pal. birtokból kivetni.

Evitable, a. elkerülhető.

Evitement, m. váltó (sineken).

Eviter, v. a. kerülni, elkerülni; pop. vkit vmitöl megkimélni; 2. mar. horgonyon fordulni.

Eviternité, v. éternité.

Evocable, a. pal. más biróság elé idézhető.

Evocation, f. ördögidézés: pal. más biróság elé idézés.

Evolage, m. halastó.

Evoli, v. étourdi.

Evoluer, v. a. guer. bontakozni. kozás. Evolution, f. guer. bonta-Evoquer, v. a. idézni, rá-

olvasni; pal. más biróság elé idézni.

Evulsif, ve, a. chir. kihūzható.

Evulsion, f. chir. kihuzás. Ex, prép. hajdani, volt; exministre, volt minister.

Exacerbant, e, a. méd. növekedő.

Exacerbation, f. növekedés, sulyosbulás.

Exact, e, a. pontos; it. szabatos; phil. szoros; —ment, adv. pontosan, szabatosan.

Exacteur, m. ant. jövedékszedő; 2. zsaroló.

Exactif, ve, a. jogtalanul követelő.

Exaction, f. zsarolás.

Exactitude, f. pontosság. Exagérateur, m. túlzó; hazudozó.

Exagératif, ve, a. túlzó. Exagération, f. túlzás.

Exagéré, e, a. túlzott : 2. s. túlságos gondolkozású.

Exagérer, v. a. túlozni.

Exaltant, e, a. fenkölt, lelke sült.

Exaltation, f. fölmagasztalás; astr. magaslat; fig. föllengés, túlzás.

alch. nemesitni; fig. lelkesitni; chir. tisztitni; 2. 8'—, v. r. lelkesülni.

Exalumineux, se, a. ragyo-

gó, csillogó.

Examen (eg-za-mène), m. vizsgálás, kutatás; 2. vizs-

Examinateur, trice, s. vizsgáló.

Examination, v. examen (1). Examiné, e, a. csekély; ma bourse est bien —ée, pénzem fogytán van.

Examiner, v. a. vizsgálni, átvizsgálni; 2. figyelmesen megnézni; 3. s'—, v. r. önmagát megvizsgálni ; fam. elkopni.

Examination, f. halál; áju-

Exan'thémateux, se, a. méd. küteges ; —thème, m. méd. küteg.

Exantlation, f. phys. kiszivattyúzás.

Exaspération, f. elkeserités; elkeseredés.

Exaspérer, v. a. elkeseriteni; mėd. *roszabbitni*.

Exaucement, m. meghallga-

Exaucer, v. a. meghallgatni; teljesitni.

Excaléfactif, ve, a. inus. melegítő, égető.

Excarner, v. a. an. husát le-1082tani.

Excavation, f. kivájás; gö-

Excaver, v. a. kivájni.

Excédant, e, a. fölösleges; fig. alkalmatlan; 2. m. fölösleg.

†Excédation, f. áthágás, kihágás.

†Excéder, v. a. áthágni, széttépni ; 2. fam. túlterhelni; prat. bántalmazni; 3. kimeritni; 4. s'-, v. r. kimerülni ; féktelenkedni.

Excellemment (la-man), adv. jele**sen, ki**tünőleg.

Excellence, f. jelesség, derékség; 2. par —, adt. jelesen; 3. nagyméltóság.

Excellent, e. a. kitiinö, jeles.

Excellentissime, a. igen jeles.

Exceller, v. n. kitünni, jeleskedni.

Excentricité (ek-çan), f. astr. körkivüliség; 2. túlzás, túlcsapongás.

Excentrique (ek-can), géom. különközepü, körkivüli; fig. túlzó, túlcsapó.

Excepté, prép. kivéve, kivévén.

Excepter, v. a. kivenni, ki-

Exception, f. kivétel; pal. kifogás; 2. à l'— de, adt. kivévén.

Exceptionnel, le, a. kivételes; —lement, adv. kivételesen.

Excès (ê), m. szerfölöttiség; pr. l'— en tout est un défaut, a mi sok, káros; louer avec —, túlságosan dicsérni; — de pouvoir, visszaélés; 2. kihágás, kicsapongás; prat. bántalmazás, erőszak; 3. avec —, à l'—, jusqu' à l'—, adt. túlságosan, mértéktelenül.

Excessif, ve, a. túlságos, szokatlan, mértéktelen; túlzott, kicsapongó.

Excessivement, adv. túlságosan.

Excessîvité, f. szertelenség, szerfölöttiség.

Exciper, v. n. pal. kifogást tenni, ellenvetni.

Excipient, m. pharm. kötszer.

Excise, f. italadó.

Excitabilité, excitable, v. incitabilité, ect.

Excitant, e, a. méd. izgató. Excitateur, trice, s. ösztönző; békeháborító; Þhys. villamfolyató.

Excitatif, v. excitant.

Excitation, f. ösztönzés; ösztön ; izgatás ; izgalom.

Exciter, v. a. izgatni; 2. ösztönözni, buzdítni; inditani, támasztani; 4. s'-, v. r. buzdulni; gerjedni.

Exclamation, f. fölkiáltás; point d'—, fölkiáltó jel.

Exclamer, v. n. fölkiáltani. Exclure, v. a. ir. kizárni, kirekeszteńi; 2. nem tűrni; 3. s'—, v. rét. egymást kizárni.

Exclusif, ve, a. kizárólagos. Exclusion, f. kizárás, kirekesztés.

Exclusivement, adv. kizárólag.

Excommunication, f. theol. egyházi átok, kiátkolás.

Excommunié, m. théol. kiátkolt; it. megrögzött gonosztevő; fig. fam. sápadt, zilált; it. rongyos.

Excommunier, v. a. théol. kiátkolni, átok alá vetni.

Excoriation, f. chir. sebesedés.

Excorier, v. a. chir. fölkar-

Excortication, f. pharm. lehántás.

Excréation, f. méd. hurákolás; köp, turha.

Excrément, m. ürîték, ürülék; fig. emberek sepreje.

Excrétion, f. méd. kiürítés; elválasztás.

Excrétoire, a. an. elválasztó. Excroissance, f. chir. kinövés; bot. bütyök.

Excrucier, v. a. zaklatni.

Excursion, f. portyázás; fig. kirándulás.

Excusable, a. megbocsátható, menthető; —ment, adv. menthetöleg.

Excusation, f. jur. mentség. Excuse, f. mentség; 2. bocsánat.

Excuser, v. a. menteni, kimenteni; 2. megbocsátani; elnézőnek lenni; 3. fölmenteni; 4. s'—, v. r. mentegetődzni ; mentekezni.

Excuseur, m. fam. mentegető.

Excussion, v. sécousse.

Exéat (-ate), m. kilépési engedély.

Exécrable, a. förtelmes, undok; -ment, adv. förtelmesen ; szörny**e**n.

Exclamatif, ve. a. fölkiáltó. Exécration, f. undokság, för-

telem, utálat ; 2. pl. átkozás, káromlás.

Exécratoire, a. théo. átkozási.

Execrer, v. a. megátkozni, elátkozni; utálni, gyűlölni. [ható.

Exécutable, a. végrehajt-Exécutant, m. mus. előadó.

Exécutor, v. a. végrehajtani, teljesiteni; 2. mus. előadni; 3. prat. foglalni; 4. kivégezni.

Exécuteur, trice, s. végrehajtó; 2. előadó; 3. bakó.

Exécutif, ve. a. végrehajtó. Exécution, f. teljesítés, eszközlés; mus. előadás; 2. kivégezés; prat. végrehajtás.

Exécutoire, a. prat. végrehajtói; 2. végrehajtási parancs; —ment, adv. végrehajtóilag.

Exégèse, f. magyarázat.

Exégète, m. théo. magyarázó.

Exégètique, a. théo. magyarázati; 2. f. alg. magyarázattan.

Exemplaire, a. példás; phil. cause —, őskép; 2. m. példány; —ment, adv. példásan.

Exemple, m. példa; faire un

—, példát adni; 2. par —,
adv. például; fam. —! hogy
is ne! ah —! lehetséges-e!
3. à l'— de, prép. szerint;
II. f. minta,

s'Exempler, v. r. magát alkalmaztatni.

Exempt (exan), m. örvezető; rendőr; 2. —, e, a. mentes, szabad.

Exempter (exanté), v. a. fölmenteni; mentesitni; 2. s'—, v. r. magát kivenni.

Exemption (-anp-cion), f. mentesités; kivétel; — de tailles, adómentesség.

Exéquature (ec-zé-kouature), m. pal. végrehajtási parancs.

Exercer, v. a. gyakorolni; 2. mozgást tenni; fig. alkal-mazni; 3. űzni; — une charge, hivatalt viselni;

érvényesíteni; 4. s'—, v. r. j magát gyakorolni.

Exercice, m. gyakorlat; guer.
1'—, hadgyakorlat; 2. foganatba vétel; 3. mozgás, testgyakorlás; 4. hivataloskodás; fin. közigazgatási év; 5. fáradság, munka; b. écol. föladat; dév.—s spirituels, kegyes elmélkedések.

Exercitation, f. vetélkedés. Exercitatoire, a. phil. gyakorlati.

Exerciter, v. a. gyakoroltatni.

Exercitoire, a. mar. kereseti jog.

Exert, e, a. bot. kinyûlô.

Exfoliatif, ve, a. chir. lefoszlató; —ation, f. chir. lefoszlatás; bot. tomber en —, leveleit hullatni; s'—er, v. r. chir. foszlani. Exhalaison, f. pára; párolgás.

Exhalation, f. chi. elpárologtatás.

Exhaler, v. a. elpárologtatni; kigőzöltetni; fig. kiadni, kiönteni (haragját); 2. s'—, v. r. el—, kipárologni.

Exhausement, m. arch. magasság; 2. feldísz.

Exhausser, v. a. arch. magasbitni.

Exhérédation, f. kiörökítés; 2. kitagadási okirat; 3. kitagadottnak állapota.

Exhéréder, v. déshériter. Exhiber, v. a. jur. előmu-

tatni. Exhibition, f. jur. előmutatás, benyujtás.

Exhilarant, e, a. méd. fölvidító.

Exhortatif, ve, a. intö.

Exhortation, f. intés. Exhorter, v. a. inteni, buzditani; előkészíteni.

Exhumation, f. prat. kiása-

tás (hulláé). Exhumer, v. a. kiásni (hul-

lát); fig. fölfedezni; megujítani; föleleveníteni.

Exigeant, e, a. követelő, igényteljes.

Exigence, f. jur. kivánalom, kellék; 2. követelés, igény. Exiger, v. a. követelni, kivánni; 2. behajtani, beszedni; 3. igényelni.

Exigible, a. követelhető; behajtható.

Exigu, ë, a. fam. szegényes, csekély; sovány.

Exiguité, f. szegényesség, csekélység.

Exil, m. száműzés; fig. kellemetlen tartózkodási hely. Exilé, e, s. száműzött.

Exiler, v. a. száműzni; 2. fig. s'—, v. r. visszavonulni.

Exilité, f. csekélység.

Exinette, v. taillis.

Existant, e, a. létező; prat. meglevő.

Existence, f. lét, élet; biztos jövedelem; prat. meglevő.

Existencialité, f. phil. minoség; állapot.

Exister, v. n. létezni; élni; prat. meglesni.

Exitial, e, a. halálos, ölő. Exoculation, f. méd. megvakulás félszemre.

Exode, m. écri. Mózes második könyve; litt. kifejlődés; utójáték.

Exogènes, m. pl. bot. külyyarapúak.

Exo'mètre, m. méd. méhsérv; —mphale, f. méd. köldöksérv.

Exorable, a. megkérlelhető. Exorbitamment, adv. rend-kívül, borzasztón.

Exorciser, v. a. üzni, idézni (ördögöt, lelket); fig. kényszeritni.

Exorcisme, m. ördögűzés, lélekidézés.

Exorciste, m. ördögüző.

Exorde, m. rhét. bevezetés. Exosmose, m. méd. phys. kiömlés.

Exo'stose, f. chir. csonttoboly; —térique, a. phil. nyilvános; —tique, a. bot. külföldi; gr. idegen.

Expansibilité, f. phys. nyújthatóság.

Expansible, a. phys. nyújtható.

Expansif, ve, a. phys. nyúlékony; fig. ame —ve, közlékeny lélek.

Expansion, f. phys. feszülés; feszítés; fig. közlékenység; an. terjedés.

Expatriation, f. száműzés; kivándorlás.

Expatrier, v. a. száműzni; 2. s'—, v. r. kivándorolni. Expectant, e, a. s. váró, várományos.

Expectation, v. attente.

Expectative, f. alapos remény; jur. váromány.

Expectorant, e, a. méd. nyálkahajtó.

Expectoration, f. méd. nyálkahányás.

Expectorer, v. a. méd. nyálkát hányni, – köpni. Expédient, m. segítmény, se-

gédeszköz; 2. –, e, a. tanácsos, hasznos, helyes.

Expédier, v. a. siettetni, előmozdítani; com. szállítni,
elszállítni, eligazítni, elutasítani; jur. kiadni;
fam. il fut —é bref,
nem sokat teketőriáztak
vele.

Expéditeur, m. com. szállító.

Expéditif, ve, a. gyors, kész, ügyes.

Expédition, f. előmozdítás, siettetés; szorgalom, gyorsaság; il est homme d'—, tevékeny férfiu; com. elszállítás; szétküldés; commerce d'—, átviteli kereskedés; 2. mil. hadküldés; 3. hitelesített másolat; 4. kiadmány.

Expéditionnaire, m. szállító; kiadó.

Expéditivement, adv. gyor-

Expeller, v. chasser, renvoyer.

Expérience, f. tapasztalás; phys. kisérlet; 2. tapasztalás.

Expérimental, e, a. kisérleti; — ement, adv. kisérletesen.

Expérimentation f. kisérlés.

Expérimenté, e, a. tapasztalt.

Expérimenter, v. a. kisérleni; mutatványozni.

Expert, e, a. ügyes, gyakorlott; 2. m. szakértő; —ement, adv. ügyesen.

Expertise, f. jur. megszemlélés (szakértők által).

Expertiser, v. a. megszemlélni.

Expiable, a. megengesztelhető.

Expiation, f. engesztelés; bünhödés; fête d'—, engesztelő ünnep.

Expiatoire, a. engesztelő; sacrifice —, engesztelő-áldozat.

Expier, v. a. lakolni, bünhödni; 2. engesztelni, kibékítni.

Expilation, f. jur. lopás, elidegenítés.

Expirant, e, c. haldokló; fig. voix —e, gyönge hang.

Expiration, f. lejárat; 2. vég; à l'— du carême, a böjt végével; chi. kigőzölgés; physiol. lehelés.

Expirer, v. n. meghalni; fig. megszünni; it. kialudni; elhangzani; véget érni; lejárni; 2. did. kilehelni.

Explétif, ve, a. gr. mot —, pótszó.

Explicabilité, f. magyarázhatóság.

Explicable, a. megfejthető.

Explicateur, m. magyarázó. Explicatif, ve, a. magyarázó, megfejtő.

Explication, f. megfejtés, megmagyarázás; 2. nyilat-kozat.

Explicité, a. écol. théo. világos, tiszta; —ment, adv. did. nyilván, kifejtetten.

Expliquer, v. a. megfejteni, megmagyarázni; 2. értel-mezni; fejtegetni; 3. elő-adni; 4. kifejezni, tudatni; 5. s'—, v. r. nyilatkozni; nyilvánulni.

Exploit, m. hős tett; fig. vous avez fait là un bel —, megadta neki; jur. birói parancs; — de saisie,

zálogolás; fig. et fam. souffler un bel —, birói idézést a felek előtt eltitkolni.

Exploitable, a. használható; agr. terre —, termőföld; jur. zálogolható.

Exploitant, m. prat. végrehajtó.

†Exploitatif, v. exploitable. Exploitation, f. használás; agr. telkesítés; minér. bányászat; jur. birói eladás.

Exploiter, v. a. használni; mívelni; expl. kiaknázni; e. v. kivágni; jur. lefoglalni; 2. v. n. zálogolni.

Exploiteur, m. haszonvevő;
— des mines, bányász; 2.
zsaroló.

Explorateur, m. kém; kutató: 2. a. —, trice, sonde —trice, kutasz.

Exploration, f. kémlés, kutatás; chir. megvizsgálás; méd. ütér tapogatása.

Explorativement, adv. vizsgálva, kutatva.

Explorer, v. a. mar. vizsgálni, kémlelni; fölfedezni.

Explosif, ve, a. durranó, robbanó.

Explosion, f. robbanás; fig. kitörés.

Expoliation, f. jard. nyesés; tisztítás.

Expolier, v. a. bot. nyesni , tisztítni.

Exponentiel, le, a. alg. grandeur—le, hatványjeles nagyság.

Exportateur, m. com. kiviteli szállító.

Exportation, f. com. kivitel. Exporter, v. a. com. kivinni. Exports, m. pl. com. kivi-

tel-áruk. Exposant, m. arith. gyökmutató; 2. hatványjel; 3.

prat. —, e, s. felperes. Exposé, m. leirás, elbeszélés; jur. előadás; fejtegetés.

Exposer, v. a. kiállítni; kirakni; 2. kitenni (veszélynek); 3. irányt adni; 4. előadni, fejtegetni; 5. kockáztatni; 6. s'—, v. r. magát kitenni, veszélyeztetni.

Expositeur, trice, s. hamispénz terjesztő.

Expositif, ve, a. jur. fejtegető, magyarázó.

Exposition, f. kiállítás; 2. fekvés; 3. elbeszélés; litt. előterjesztés; 4. fejtegetés, magyarázat; 5. prat. kiállítás (bitóra).

Exprès, expresse, a. határozott, világos; 2. m. futár; 3. adv. szántszándékkal; különösen.

Expressément, adv. világosan, határozottan.

Expressif, ve, a. kifejező, nyomatékos.

Expression, f. pharm. kisajtolás; kisajtolt nedü; 2. kifejezés; arith. kitétel; mus. érzés.

Expressivement, adv. érzéssel, nyomatékosan.

Exprimable, a. kifejezhető. Exprimer, v. a. kisajtolni; 2. kifejezni; 3. s'—, v. r. magát kifejezni.

†Exprimitif, ve, a. kifejező. Exprobation, f. gáncsolás, szemrehányás.

Ex-professo, adv. szorgalommal.

Expropriation, f. jur. kisajátítás.

Exproprier, v. a. jur. kisajátítni.

Expugnable (-pug-), a. ostromolhato.

Expugner (-pug-), v. a. ostrommal bevenni.

Expulser, v. a. méd. meghajtani; prat. kidzni.

Expulsif, ve, a. méd. hashajtó.

Expulsion, f. elüzés; prat. kitétel (birtokból); méd. hashajtás; hajtás.

Expurgade, v. éclaircissement.

Expurgation, v. émérsion.

Exquis, e, a. kitiinő, válogatott; —ement, adv. kitünően.

Exsanguin, e, a. méd. vértelen. [kiszáradás.] Exsiceation, f. kiszárítás;

Exsuccion (-suk-cion), f.méd. phys. kiszivás.

Exsudation, f. phys. izza-dás.

Exsuder, v. n. méd. phys. izzadni.

Extant, e, a. prat. létező. Extase, f. ihlettség; fig. elragadtatás, gyönyör.

s'Extasier, v. r. elragadtatni; 2. v. a. elragadni, elbájolni.

Extatique, a. elragadtató.

Extemporaner, v. n. hevenyészni.

Extenseur, m. an. nyújtó izom.

Extensibilité, f. did. nyújthatóság.

Extensible, a. did. nyújtható.

*Extensif, ve, a. terjedt; —vement, adv. terjedelmesen.

Extension, f. did. kiterjedés; 2. kinyújtás; fig. kiterjesztés; gr. par —, adt. tágasb érteményben.

Exténuation, f. gyöngülés; pal. enyhítés.

Exténué, e, a. elgyöngült. Exténuer, v. a. elerőtlenítni; prat. enyhítni; 2. s'—, v. r. gyöngülni.

Extérieur, m. külső; fig. ne voir que l'— d'une chose, csupán felülegesen tekinteni vmit; 2. szín, külső, alak; 3. külföld; 4. à l'—, adt. külsőleg; 5. —, e, a. külső; —ement, adv. külsőleg.

Extériorité, f. écol. külrész, felület.

Exterminateur, trice, s. a. pusztitó, irtó; ange —, öldöklő angyal.

Extermination, f. irtás.

Exterminer, v. a. irtani, elpusztitni; it. fig. 2. s'—, v. r. fam. kimerülni.

Externe, a. külső.

Extincteur, m. irtó, pusztító.

Extinctif, ve, a. eloltó.

Extinction, f. eloltás; fig. kihalás; chi. oltás; méd. enyészet; soványság; prat.

megszüntetés; it. törlesztés.

†Extirpateur, v. extincteur. Extirpation, f. chir. el-, kivágás; fig. irtás.

Extirper, v. a. irtani: chir. le-, kivágni; fig. irtani, megsemmisiteni.

Extorquer, v. a. zsarolni, kicsikarni.

Extorsion, f. zsarolás.

Extozoaire, s. a. h. n. csip-dérek.

Extra, m. pal. rendkivüli törvénynap; 2. m. pl. kirándulás.

Extracteur, s. et a. m. szemelő.

Extractif, ve, a. gr. kivonó; 2. chi. m. v. extrait.

Extraction, f. arith. kivonás; chi. lepárolás; chir. ki-húzás; 2. származás.

Extracto'résine, m. chi. gyantavonat; —sucré, m. cukorvonat.

*Extrader, v. a. kiadni.

Extradition, f. pal. ki-, át-adás.

Extraire, v. a. ir. kivonni; chir. kibúvni; 2. kivonatot készítni.

Extrait, m. pharm. vonat; chi. vonat-anyag; 2. ki-vonat; — de sépulture, halotti bizonyítvány.

Extrajudiciaire, a. prat. törvényszéken kivüli; —ment, adv. t.sz. kivül.

Extra-muros (-roce), adv. városon kivül.

Extraordinaire, a. rendkivüli; különös; prat. procedure —, fenyitö eljárás; 2. csudálatos, túlzott, nevetséges; II. —, m. c'est un —, ritka esemény; ritkaság; 2. különös költség; 3. melléklap; 4. drap. —8 fins, igen finom; 5. prat. jugement à l'—, fenyítő itélet; —ment, adv. rendkívül; prat. procéder —, fenyítöleg eljárni; 2. nevetségesen, csudálatosan.

Extrapasse, v. strapasser. Extravagamment, adv. bolondosan, túlságosan. Extravagance, f. túlcsapongás, túlság.

Extravagant, e, a. túlcsa*pongó, túlságos* ; 2. —, e, s. bolond, botor.

Extravaguer, v. n. eszelősködni ; félre beszélni.

Extravasation, extravasion, f. méd. kiömlés.

s'Extravaser, v. r. bot. méd. kiömleni.

Extraversion, f. chi. elválasztás.

Extrême, a. legszélső; kiváló ; legvégső, végső; szerfölötti; 2. m. túlzat, túlság, véglet; —ment, adv. szélsőségig; tűlságosan.

Extrême-onction, f. cath. utolsó-kenet.

in Extremis (in-éks-tré-mice) adv. jur. halálos ágyon.

Extrémiser, v. a. utolsó kenetet adni; szentségekkel ellátni.

Extrémité, f. vég; —s, pl. végtagok; 2: attendre à l'—, az utolsó pillanatig várni; 3. être à l'—, haldokolni; 4. véginség; 5. szélsőség , túlzat; 6. á. toute —, adt. végső eset-

Extrinsèque, a. did. kül, külső; valeur —, névérték; -ment, adv. külsőleg.

Extumescence, v. tuméfac-

Exubérance, f. fölösleg; de mots, hosszadalmasság; áradozás.

Exubérant, e, a. méd. fölös-

Exubère, a. méd. enfant —, emlőtől elválasztott gyer-

Exulcération, f. méd. evesedés, genyedés; 2. kelés.

Exulcerer, v. a. med. genyeszteni, genyedést okoz-

Exultation, f. écr. rivalgás, kurjongatás.

Exulter, v. n. écr. ujongatni, örvendezni.

Exustion, v. brûlure.

Exutoire, m. méd. genyku-

Ex-voto (eks-voto), m. fogadásbóli ajándék. Eztéri, m. minér. vérle.

F.

F (fe, ou ef), m. a betüsorozatban 6.

Fa, m. mus. F, a hangrovat 4. zöngéje.

Fabagelle, m. bot. vadkaporna.

Fabalie, f. bot. babszár.

Fable, f. mese; 2. cselekvény; 3. regetan; 4. il sert de – à tout le monde, mindenki gűnytárgyaul szolgál.

Fabler, v. a. meselni; 2. hazudozni.

Fablier, m. mesekönyv; 2. meseiró.

Fabrègue, f. bot. kakukfü. Fabricant, m. gyáros.

Fabricateur, m. gyártó; de fausse monnaie, *pénz*hamesitó; fig. — de mensonges, hazugságkoholó.

Fabrication, f. gyártás; fig. — d'un faux acte, okmányhamisítás.

Fabrique, f. jur. templomépítés ; 2. egyházi vagyon ; peint. épületek, romok ; 3. gyártás; gyártmány; fig. egyöntetü ; 4. gyár.

Fabriquer, v. a. gyártani; fig. koholni.

Fabuleusement, adv. *mesé-*

Fabuleux, se, a. mesés. Fabuliser, v. a. mesélni.

Fabuliste, m. meseiró. Fabulosité, f. meseszerűség.

Façade, f. homlokzat. Face, f. fam. arc; — enluminée, rezes arc; 2. fölület, fölszin; 3. båt. homlokvonal; fort. arclék; faire — a, átellenben lenni; com. = à ses engagements, kötelezettségeinek eleget tenni; 4. fig. helyzet, állapot; par toutes les —s. minden oldalról; 5. t. t. an. fölület; mon. fej; peint. arcvonal; horl. korongtányér; 6. à la —, adt. szemeláttára; it. en -, adt. szemben; de -, adt. szemtől-szembe.

Facé, e, a. homme bien —, deli termetü férfiu.

Facétie (-cie), f. bohóság.

Facétieusement (-ci-), adv. bohókásan, furcsán.

Facétieux, se, (-ci-), a. bohókás, furcsa.

Facette, f. metszett lap; oldal; an. csuklólap.

Facetter, v. a. lap. metszeni, csiszolni.

Fâché, e, a. boszús, haragos; je suis bien —, *nagyon*

sajnálom.

Fâcher, v. a. megharagitni, boszantani; 2. búsítni; fam. soit dit sans vous —, sértés nélkül legyen mondva; 3. se—, v. r. boszankodni; 4. imp. il me —e, sajnálom.

Fâcherie, f. boszúság, harag. Facheusement, adv. boszúsan : kellemetlenül.

Fâcheux, se, a. boszús; kellemetlen; 2. fáradtságos, alkalmatlan; 3. nehézkes, szőrszálhasogató; 4. m. alkalmatlan ember; it. alkalmatlanság.

Facial, e, a. t. t. an. nerf —, arcideg.

Faciende, f. *ármány* .

Facile, a. könnyű; génie —, fogékony elme ; 2. engedékeny, társas, nyájas ; 3. m. túlengedékeny; it. könynyelmü ; 4. m. fam. köny*nyüség;* —ment, adv. *köny-*

Facilité, f. könnyüség; com. könnyebbítés; 2. előzékenység; 3. fölfogás; 4. engedékenység.

Faciliter, v. a. könnyítni; elömozditni.

Façon, f. alak, alakzat, minta; d'une étrange —, csudálatos módon; 2. munka; munkabér; agr. míveles, munkalas; if faut trois —s à la vigne, a szölöt háromszor kell megkapálni; pal. másolási díj; 3. viselet, mód; chacun à sa —

mindenki a maga módja szerint; gr. — de parler, kifejezés; ce n'est qu' une —, ez csupán szólásmód; 4. fam. de bonne —, illedelmes; pr. cela n'a ni mine ni —, se füle se farka; 5. ord. pl. teketoria; szertartások ; nehézség ; it. óvatosság; cifrálkodás; 6. fajta; 7. adt. en toutes —s. minden tekintetben; II. de -que, conj. úgyannyira; 2. de —que, adv. ily módon; 3. en aucune —, adt. semmiképen.

†Faconde, f. ékesszólás.

Façonnage, m. t. t. mintá-

Façonner, v. a. mintázni, alakítni; agr. mívelni, meg-munkálni; fig. képezni; 2. szoktatni; 3. v. n. teketóriázni; 4. se—, v. r. képződni; it. szokni.

Façonnier, ère, a. szertartásos; teketóriás; 2. s. ma-

nuf. mintász.

Fac'similaire, a. utánzott;
—similé, m. kézmás; *—similer, v. a. utánozni.

Facteur, m. luth. hangszergyártó; com. üzletvezető; levélhordó; alg. tényező; arith. szorozó; écon. —scouvoirs, pl. költőkemence.

Factice, a. utánzott, mesterséges; fig. mesterkélt; —ment, adv. mesterkélten.

Factieux (-ci-), m. lázító, bujtogató; 2.—, se, a. zenebonás, pártos.

Faction, f. pártoskodás, mozgalom; it. párt; mil. szolgálat; örálllás; it. leselkedés.

Factionnaire, m. guer. ör; 2. szolgálattevő tiszt.

Factorage, m. com. művezető fizetése; bizománydíj.

Factorerie, factorie, f. com. ügyviselőség; it. áruraktár.

Factotum (-tome), m. mindenes.

Factum (-tome), m. tény. Facture f. com. áruszámla; 2. t. t. kidolgozás.

Facturer, v. a. com. árujegyzékbe írni.

Facultatif, ve, a. jur. megengedhető, fölhatalmazó.

Faculté, f. tehetség, képesség; it. tulajdonság; —vitale, életerő; 2. jog; 3. tankar; 4. pl. vagyon.

Fadaise, f. izetlenség, sületlenség.

Fadasse, a. p. u. bárgyu, együgyü.

Fade, a. izeveszett, izetlen; fig. izetlen, bárgyu; sületlen (beszéd); *-ment, adv. izetlenül.

Fadeur, f. iztelenség; fig. izetlenség, bárgyuság, kel-

lemtelenség.

Fagone, f. an. mell-mirigy.
Fagot, m. rözsenyaláb; pr.
vous diriez qu'il ne s'agit
que de —s, polyvaként
szórja pénzét; conter des
—s, kérkedni; brûler le
—, korcsmázni; mus. búgósíp; ton. hordómű; pop.
motyó.

Fagotage, m. rözsekötés; 2. p. u. rözse; fig. sületlenség. Fagoter, v. a. rözsét kötni; fig. össze-vissza hányni; ízléstelenül öltözködni; 2. se—, v. r. nevetséges módon öltözködni.

Fagoteur, m. rőzsekötő; fig. gánylász; fércelő.

Fagotier, m. döre ember. Fagotin, m. bohóc; fig. szél-

csap.

Faguenas, m. dohos szag. Fahlerz (fa-lertse), m. minér. fakond.

Faible, a. gyönge, erötlen; peint. jelentéktelen; com. nem kapós; 2. fig. ingatag; II. m. gyönge; gyöngeség; 2. gyönge oldal; —ment, adv. gyöngén; gyarlón; vékonyan.

Faiblesse, f. gyöngeség, erőtlenség; 2. ájulás; tomber en —, elájulni; 3. gyarlóság; tökéletlenség; 4. csekélység.

Faiblir, v. n. gyöngülni; ingadozni, bátorságát veszteni.

Faide, m. jur. vérboszú.
Faïence, f. com. kőedény;
—rie, f. kőedénygyár.
Faïencier, ère, s. kőedény-

gyáros.

Faillance, f. gyávaság.

Faille, f. com. selyemkelme; it. fejkendő.

Failli, e, a. elhibázott; à jour —, alkonyatkor; 2. m. com. bukott.

Faillibilité, f. tévedhetőség. Faillible, a. hibázható.

Faillir, v. n. ir. tévedni; hibázni; 2. csalatkozni; 3. megszünni; elgyöngülni; kihalni; le coeur me faut, fáj a gyomrom; 4. elhibázni; 5.—, ou à—, fam. j'ai—i mourir, majd meghaltam; com. megbukni.

Faillite, f. com. bukás, tönk.
Faim (fain), f. éhség; étvágy;
pr. à qui a — tout est bon,
legjobb füszer az éhség.

Faim-calle, —valle, f. vét. éhkór.

Faîne, f. bot. bikkmakk. Fainéant, e, s. a. henye,

Fainéanter, v. a. fam. henyélni.

röst.

Fainéantise, f. henyéség. Faire, v. a. ir. csinálni, képezni; 2. késziteni, elkésziteni; — du pain, kenyeret sütni; — du beurre, köpülni; 3. hatni, tenni; com. — traite sur q., vkire váltót intézni; p. qui bien fera, bien trouvera, ki hogy igyekszik úgy veszi hasznát ; 4. végezni, teljesiteni; elkövetni; 5. teljesiteni, megtartani, követni; — son droit, jogot tanulni; 6. — un tour de promenade, sétálni; 7. – la barbe, borotválkozni: — un jardin, kertet müvelni; 8. — de, használni, rendelkezni (vmivel, vkivel); mívelni; meg—, átváltoztatni; 9. idomítni, képezni, szoktatni; 10. n'avoir, que — de qch., nem használni, nélkülözhetni, nem kivánni ; il n'a

plus que — de maître. nincs többé szüksége tanitóra; 11. foglalkozni; je n'ai rien à —, nincs dolgom; 12. üzni, gyakorolni, betölteni; — la banque, pénzváltónak lenni, bankárságot üzni; il fait la cuisine, szakácskodik; 13. ábrázolni, képvi**s**elni, **s**zemélyesitni; — le malade, magát betegnek tetetni; l'enfant, gyermekeskedni; 14. hirdetni, mondani, elhiresztelni; on le faisait mort, azt mondták róla. hogy meghalt; — savoir, tudatni; — circuler, köröztetni; 15. okozni, alkalmat adni ; gerjeszteni ; 16. —tatni, —tetni; faire, csináltatni; — imprimer, nyomtatni; — attendre, várakoztatni; 17. l'eau, húgyozni; — son cas, szükségét végezni ; 18. szerezni, keritni; bevenni (pénzt); mar. — couler à fond, elsülyeszteni; — eau, meghasadni: — de l'eau, ivóvizet beszerezni; 19. helyettesítni; — bon pour q., vkiért jótállni; 20. des recrues, ujoncokai toborzani; 21. com. combien faites — vous ce chapeau? mennyire tartja e kalapot? - prix, ártszabni; 22. segiteni, használni, javára szolgálni; 23. – don, ajándékozni; — des caresses, hizelegni; 24. (ravitelesen) il n'aime pas tant le jeu qu'il faisait jadis, *nem* szereti annyira a játékot, mint hajdan; 25. jeu. kiadni: je viens de —, most adtam ki; 26. v. a. et n. dolgozni, foglalatoskodni, cselekedni; laisser le donc —, csak hagyja öt ; hatni ; comme il t'a fait, faislui, szeget szeggel; 27. mondani; je ne le veux pas, fit-il, nem akarom, mondá; fam. — dans sa culotte, magát összeszarni; 28. v. n. összeilleni; l

illeni: 29. v. imp. il fait nuit, éj van ; il fait froid, hideg van; II. se-, v. r. történni, megesni; se riche, *meggazdagodni*; 2. képződni; lenni vmivé; 3. magát tetetni; 4. se – peindre, magát megfésültetni; v. faire (16); p. tout se fait avec le temps, türelem rózsát terem; 5. se -, javulni; 6. il se fait nuit, alkonyodik; III. —, m. tett, cselekedet; 2. peint. modor.

Faisable, a. lehetséges, eszközölhető ; it. szabad, megengedett.

Faisan, m. orn. facan; —e, -de, f. fácánjérce; -deau, m. kis fácán.

Faisander, v. n. et se—, v. r. vadszagúnak lenni.

Faisanderie, f. fácánkert. Faisandier, m. fácánőr.

Faisceau, m. köteg, nyaláb ; opt. — optique, sugárnyaláb.

Faiseur, se, s. készítő; – d'esprit, elménc; p. les grands discurs ne sont pas les grands —s, a mely tyuk sokat kárál, keveset tojik ; 2. kerítő ; écon. hamuégető.

Faiselle, f. écon. sajtkáva. Faisserie, f. kosárfonás. Faissier, van. kosárfonó.

Fait, m. cselekedet, tett; je sais les —s et les gestes de cet homme, ismerem ez ember viselt dolgait; jur. voies de —, tettleges bántalom; 2. tény; au —, a dologra; être au —, jól értesiilve lenni; 3. ce n'est point votre —, ez nem önnek való ; 4. rész, osztályr esz; iron. donner le — à q., vkit jól lehordani; 5. de —, adt. valóban; 6. en , adv. vonatkozólag; 7. si —, adv. oh igen; 8. tout à —, teljességgel, merőben; 9. dans le —, par le --, valójában, voltaképen.

Fait, e, a. csinált, készített; cela vaut —, bevégzettnek | Falun, m. csigahéjföld.

tekinthető; bien -, jól termett; fille —e, eladó leány; fig. il a la tête mal —e, nincs helyen az esze; 2. c'en est —, vége van; vin —, iható bor; mar. vent —, tartós szél; com. papier —, forgatott váltó.

Faîtage, m. charp. *födélszék*.

Faitard, v. fainéant.

Faîte, m. bât. tetőél, gerinc; 2. géo. vizválaszték; orom, csūcs; manuf. fonákoldal ; fig. legföbb

polc.

Faitière, f. gerinc-cserép; d'une tente, *sátorfa* ; 2. a. f. vue —, ökörszem (padlás ablak).

Faix, m. teher; it. fig. Falaise, f. mar. meredek part; hullámverődés; sziklahát. Falbala, m. mod. rakott ránc.

Falbalasser, v. a. coutur. rakott ránccal diszítni.

Falci'folié, e, a. bot. sarlódadlevelü; —nelle, f. orn. hatla.

Falcorde, f. orn. cerkó. Faligoterie, v. sottise.

Fallace, f. csalás.

Fallacieusement, adv. csal-

Fallacieux, se, a. csalfa, álnok.

Falloir, v. imp. ir. kelleni; comme il faut, illö; 2. si faut-il que, bármint legyen is; kell hogy...; II. —, szükségelni; III. —, hiányzani; tant s'en faut, koránt se.

Fallourder, v. duper.

Falot, m. nyeles-lámpa; szurokserpeny; 2. ostoba; 3. -, e, a. ostoba; nevetséges; -ement, adv. ostobául.

Falotier, m. lámpagyujtogató.

Falourde, f. gallyköteg; orn. v. falcorde.

Falsiflable, a. hamisitható. Falsificateur, m. hamisitó. Falsification, f. hamisitás. Falsifier, v. a. hamisitni.

szek.

Fâme, f. hirnév. [hirhedt. Famé, e, a. hirneves; mal —, Famélique, a. telhetlen; kiéhezett; 2. —, m. telhetlen.

Fameusement, adv. hiresen; fam. derekasan.

Fameux, se, a. hires; m. p. hirhedt.

Familiariser, v. a. szoktatni; 2. se-, v. r. megbarátkozni; 3. bizalmaskodni; 4. szokni (vhez).

Familiarité, f. meghittség, hizalmas**s**ág.

Familier, cre, a. bizalmas, meghitt; fesztelen; szelid; 2. közönséges; 3. gyakorlott, folyó.

Familièrement, adv. bizalmasan.

Famille, f. család; 2. nemzettség; h. n. állatnem.

Famine, f. éhség; fig. prendre q. par —, rövidebb pórázra fogni vkit.

*Famosité, f. hiresség; hirhedtség.

Fanage, m. agr. szénagyűjtés ; it. kaszásbér.

Fanaison, fenaison, f. kaszúlás ideje.

Fanal, m. hajólámpa; 2. v. phare; 3. fig. tudományos útmutató.

Fanatique, a. vakbuzgó, rajoskodó.

*Fanatiser, v. a. bösziteni; 2. v. n. rajongani; 3. se—, v. r. rajongóvá lenni.

*Fanatiseur, m. rajongó. Fanatisme, m. rajoskodás;

2. hit-, vallásdüh.

Fane, f. jard. levél (muroké *tb.); 2. száraz levél.

Faner, v. a. agr. gyüjteni (szénát); 2. hervasztani; 3. se—, v. r. hervadni; fonyadni; it. fig.

Faneur, se, s. agr. szénagyűjtő.

Fanfan, m. mon petit —, babám; iron. c'est un grand —, nagy mihaszna.

Fanfare, f. mus. harsonya-8ZÓ.

Falnnière, f. expl. kagylófé- | Fanfarer, v. n. trombitát | harsogtatni ; ugrándozni ; büszkélkedni.

> Fanfaron, a. m. fitogtato; 2. —, ne, s. kérkedi, nyegle ; hebehurgya, szeleburdi. Faufaronnade, fanfaronnerie, f. dicsekedés, kérkedés : hebehurgyaság.

*Fanfreluche, f. hiu pompa. Fange, f. sár; it. szennyes élet ; aljasság.

Fangeux, se, a. sáros, isza-

Fanisse, f. *tömször*.

Fanon, m. lebernyeg; halhéj (bálnáé); man. csömh. Fantaisie, f. képzelet; képzelőtehetség; 2. képzelődés; 3. szeszély ; 4. eszme ; 5. ábránd ; 6. mus. andalgó.

†Fantasier, v. fâcher. Fantasque, a. ábrándos, ábrándszerű ; szeszélyes; akaratos; 2. csudálatos; 3. —, m. ábrándozó; —ment, adv. ábrándosan; csudá-

latosan.

Fantassin, m. mil. gyalogkatona.

Fantastique, v. fantasque

*Fantastiquer, v. n. *szeszé*lyeskedni.

Fantôme, m. kinértet; 2. ábrány, ábránykép.

Faon (fan), m. vén. szarvasborju.

Faonner (fa-né), v. n. vén. borjazni.

Faquin, m. gazember; pop. faire le —, fenhéjázni.

Faquinerie, f. fam. gaztett; pop. kérkedés.

Faraillon, m. mar. mellékzátony ; parti torony.

Farais, m. pêch. burányháló.

Farce, f. cuis. töltelék; 2. bohózat; fig. bolondozás.

Farcer, v. n. pop. bohóskodni.

Farcesque, a. bohós, bolon-

Farceur, m. bohóc.

Farcin, m. vét. féreg.

Farcineux, se, a. vét. féregkóros.

Farcinière, f. bot. pimpó. Farcir, v. a. cuis. tölteni; 2. se —, v. r. gyomrát megterhelni.

Farcissure, f. cuis. töltelék. Fard (fâr), m. arcfesték; -rouge, pirositó; fig. szóbőség; it. szinlés, álnokság; sans —, öszintén.

Fardeau, m. teher; it. fig. Fardeler, v. a. málházni. Fardement, m. kendőzés.

Farder, v. a. kendözni; fig. csinozni; elpalástolni; 2. v. n. maç. sülyedni; 3. s'—, v. r. magát kendőzni. *Fardeur, m. himező-hámozó. Fardier, m. töke-szánkó.

Farfadet, m. myth. manó, bányarém; fig. virgonc, ugrófüles.

Farfara, f. bot. szattyú.

Farfouiller, v. n. motozni, fürkészni; 2. v. a. összehányni.

Faribole, f. balgaság, döre-

Farinacé, e, a. bot. lisztne-

Farine, f. liszt; — folle, malompor; p. ils sont de méme –, egybordában szötték; minér. – empoisonnée, *egérkő*.

Fariner, v. a. belisztezni. Farineux, se, a. lisztes; 2. jard. parázs ; kásás ; 3. m. tésztás-étel.

Farinier, ère, s. lisztárus; 2. —ère, f. écon. liszteskamra.

Fario, m. icht. pisztráng. Farlouse, f. orn. rétike.

Farouche, a. vad; 2. man. bokros; ext. emberkerülő; rideg; fig. szigorú.

Farrage, m. écon. kétszeres. Farréage, m. aratórész; fig. et fam. keverék, zagyvalék.

Fascies (fa-cie), f. pl. conch. csíkok.

Fascinage (fa-ci), m. rözse-

Fascinateur, trice, a. igéző. Fascination (fa-ci-), f. megzsekéve. igézés.

Fascine (faci-), f. hydr. ro-

Fasciner (faci-), v. a. megbüvölni; megbabonázni; 2. fig. ámitni, elá**mitn**i.

Fasciole, m. métely. Faséole, f. bot. babuga. Fasier, v. n. mar. lobogni. Fasque, f. écon. kereszt.

Faste, m. pompa, fény; fig. $g\ddot{o}g$; 2. —s, pl. $\acute{e}vk\ddot{o}nyvek$. Fastidieusement, adv. unalmasan, hosszadalmasan.

Fastidieux, se, a. unalmas; alkalmatlan.

Fastigiaire, f. bot. omboly. Fastueusement, adv. pompásan; gögösen.

Fastueux, euse, a. pompás; gögös.

Fat (fate), a. m. izetlen, kackias; eszelős; 2. m. balgóc; kamasz, pimasz.

Fatal, e. a. vészteljes, vészhozó; 2. döntő; 3. szerencsétlen; veszélyes;—ement, adv. szerencsétlenül.

Fataliser, v. a. szerencsét v. szerencsétlenséget előidézni; 2. v. n. sorsra bizni.

Fatalisme, m. végzethivés; végzetesség.

Fataliste, m. végzet hivő. Fatalité, f. végzet; balság, baleset.

Fatidique, a. jósló.

Fatigant, e, a. fárasztó; terhes; 2. unalmas, alkalmatlan.

Fatigue, f. fáradság; fáradalom, baj.

Fatiguer, v. a. fárasztani, kimeritni; fig. zaklatni, háborgatni ; agr. elcsigázni; 2. v. n. fáradni; 3. se—, v. r. elfáradni, kimerülni.

Fatras, m. lom, limlom; fig. — de paroles, üres szóhalmaz.

*Fatrasser, v. n. pop. enyelegni ; hasztalanságokkal bihelödni,

Fatuité, f. balgarág, izetlen-

Fatum (-ome), m. sors, vég- | Fauque, m. sav. kis gerenda.

Fauber (-èr), m. mar. kézi | Fausse, v. faux (a.).

Fauberteur, m. mar. suro!6. Faubloyer, v. n. ostobaságokat fecsegni.

Faubourg (-bour), m. külvá-

Fauchage, m. écon. kaszálás ; 2. kaszásbér.

Fauchaison, m. agr. kaszálas ideje.

Fauchard, m. agr. hosszúnyelü sarló.

Fauchée, f. agr. rend.

Faucher, v. a. kaszálni ; fig. elpusztitni; pop. grand pré, gályarabságra kerülni.

Fauchet, m. agr. szénagereblye; —ette, f. jard. kertészkés.

Faucheur, m. agr. kaszás; 2. icht. sarló szárnyashal; z. —, faucheux, kaszáspók.

Fauchou, v. étrape.

Faucille, f. sarló; bot. d'espagne, vadlencse.

Faucillon, m. dim. kacor, bicsak; bois à —, galyfa. Faucon, m. sólyom.

Fauconneau, m. solyomfi; 2. †falkony (ágyú).

Fauconnerie, f. sólymászat. Fauconnier, m. sólymász.

Fauconnière, f. sólymásztarisznya.

Faudage, m. drap. türetszál.

Fauder, v. a. drap. hosszában összehajtani.

Faufiler, v. a. fércelni; être -é avec q., vkivel szoros összeköttetésben lenni; 2. se —, v. r. megismerkedni. Faufilure, f. coutur. fércelés. Faulde, faude, f. e. f. mile-

Faultrage, m. cout. legeltetési jog.

Faulx, v. faux (m.)

Faune, m. myth. fanemtö; 2. —, f. állatleirás.

Fauperdrieu, m. orn. csirkésző kánya.

Faussaire, m. hamisitó.

[rolni. | Fausse'alarme, f. vaklárma; Fauberter, v. a. mar. su- | -braie, f. arch. laposfödél; } fort. also falga; - branche, f. jard. fattyú-ág; —fenêtre, f. arch. vakablak.

Faussement, adv. hamisan;

jogtalanul.

Fausser, v. a. elgörbitni; elcsavarni; fig. — sa foi, szavát megszegni; — compagnie, elosonni; 2. v. n. görbén maradni; 3. se —, v. r. meggörbülni.

Fausset, m. mus. fattyú-

hang.

Fausseté, f. hamisság, valótlanság; 2. hamis hír; 3. kétszínüség.

Faussure, f. fond. ivelés.

†Faut, m. féo. engedetlenség. Faute, f. vétség; vétek; 2. hiba; botlás; 3. hiány; faire —, hiányozni ; II. —, adt. — d'argent, pénzszüke miatt; — par lui, ha elmulasztja; 2. sans —, adt. mulhatatlanul; bizonyosan.

Fauteau, v. bélier.

Fauteuil, m. karosszék; fig. céder le —, az elnökséget másnak átadni.

Fauteur, trice, s. partfogó, oltalmazó.

Fautif, ve, a. hibás; 2. megbizhatlan.

Faut age, v. faultrage.

Fauve, v. fakó; ch. bêtes —s, rötvad.

Fauvette, f. orn. papfiilmile; — de roseaux, jüzike.

Faux (fô), f. agr. kasza. Faux, fausse, a. hamis, valótlan; 2. hamisított; csaló; 3. utánzott; ál; 4. elhibázott; fig. céltalan; hütlen; álnok; 5. hibás; 6. m. hamisság; hamisitás; 7. adv. hibásan; hamisan; helytelenül; 8. å -, adv. jogtalanul; 9. faux, a. m. (fönevekkel): - accord, m. mus. hamis hangzat; —argent, m. minér. csillámkő; -bourgeon, m. jard. töhajtás; -chamarras, m. bot. vadzsálya; –étui, m. tokboríték; -feu, m. ch. elcsettenés; -frère, m. áruló;

-fruyant, m. *mellékút* ; fig. kifogás; kopasz mentség; —narcisse, m. bot. kikerics; —or, m. miner. sárga csillámkő; – teint, m. hamis szin.

Faveur, f. kegy; jóakarat; th. tour de —, kedvezés; 2. kegymutatás; 3. helyeslés; lettres de —, ajánló levél; com. kereslet.

Favorable, a. kedvező; ment, adv. kedvezöleg.

Favori, te. a. kedvenc; 2. —, te, s. kegyenc; 3. -s, m. perr. pofaszakál.

Favoriser, v. a. kedvezni; 2. előmozdítani; 3. segiteni.

Féage, m. jur. hübérlevél; -noble, hübérjószág.

†Féal, a. m. $h\ddot{u}$; à nos amés et feaux, szeretett hiveinknek; fam. c'est son —, kebelbarátja.

†Féauté, f. hűség.

Fébricitant, e, a. méd. hideglelős.

Fébrifuge, s. et a. méd. lázelleni; 2. —, f. bot. epefü, ezerjó.

Fébrile, a. méd. *lázas*.

Fécal, v. matière.

Fèces, f. pl. chi. üledék. Fechon, m. agr. kapa éle.

Fécond, e, a. szapora; 2. termékeny; fig. dús.

*Fécondance, f. termékenyitö erö.

Fécondant, e, a. termékenyítő.

Fécondation, f. termékenyí-

Féconder, v. a. phys. fogantatni ; 2. termé kenyítni.

Fécondité, f. termékenység. Fécule, f. pharm. üledék-∫üledék. Féculence, f. méd. húgy-

Féculent, e, a. méd. zavaros. Féculerie, f. derceliszt-gyár. Féculeux, se, a. dercés.

Fédéra'le, a. szövetséges; —liser, v. a. frigyesitni; 2. se =, v. r. frigyesiilni; —lisme, m. szövetségrendszer; *—tif, ve, a. szövetség szerinti; état —, szövetséges állam; —tion, f. szövetség.

Fédéré, e, s. a. szövetséges. Fédererz (fé-dre-airtse), m. miner. dárdany-ezüst.

Fee, f. myth. tündér; fam. c'est une —, bájoló.

Féer, v. a. megbüvölni. Féerie, f. tündérzet.

Fécrique, a. tündéries.

Feindre, v. a. ir. hazudni; tettetni, szinlelni; 2. költeni, kigondolni; 3. v. n. átallani, kéteskedni; habozni; 4. sántikálni.

Feinte, f. tettetés, színlelés; escr. vicsel; vén. sántitás. Félatier, m. verr. üvegfuvő. Feldspath (felde-chepâte), m. minér. térpat.

Fêle, v. felle.

Feler, v. a. repeszteni; fig. cet homme a la tête —ée, ez embernek bogara van; 2. se —, v. r. megrepedni. Félicitation, f. köszöntés.

Félicité, f. boldogság.

Féliciter, v. a. köszönteni, *fölköszönteni*; 2. se –, v. r. örvendeni, magát boldognak érezni.

Felin, e, a. race —e, macskafaj.

Félir, v. n. *nyávogni*. Felle, f. verr. fuvócső.

Félon, ne, s. a. hütlen, hitszegő ; 2. kegyetlen.

Félongène, f. bot. gódirc. Félonie, f. hütlenség, hübéri

vétség. Félonnement, adv. hütle-

Felouque, f. mar. *nyilsajka*. Félure, f. hasadás, repedés. Femelle, f. h. n. nőstény;

2. pl. mar. kormányrúd horogkarikái.

Féminin, e, a. nonemü; 2. nöles; 3. m. gr. nonem.

Femme (fame), f. nő; mariee, férjes no, asszony; bonne –, anyóka; – de chambre, komorna; — de charge, kulcsárnő: — de ménage, gazdasszony; 2.

Femmelette (fa-), f. együgyű nő; 2. elpuhult férfiu.

Fémoral, e, a. méd. comb..; artère —e, comb-ütér.

Fémur (-mure), m. an. combcsont.

Fenaison, f. agr. szénagyűjtés ; 2. kaszálás ideje.

Fénasse, f. écon. abrak. Fendage, m. écon. hasitás. Fendant, m. kardvágás felül-

röl lefelé ; 2. fam. faire le —, vasgyűrót szenvelegni.

Fenderie, f. forg. rudazás; 2. rúdhámor.

Fendeur, m. hasogató; — de bois, favágó; p. — de naseaux, *vasgyúró*, kérkedő; forg. rudazó.

Fendillage, m. porcel. kar-

colás.

Fendiller, v. a. karcolni; 2. 80 —, v. r. megrepedezni. Fendoir, m. card. hajtóvas; tonn. bodnárkés; bouch.

v. fentoir; jard. oltókés; -vann. *hasogatókés*.

Fendre, v. a. hasitani ; ketté hasitani; tig. szaggatni; spectacle à — le coeur, szívszaggató látvány; 2. repeszteni; átszelni; fig. keresztül törni; 3. v. n. fig. meghasadni; 4. se —, v.r. hasadni, repedezni; econ. magba válni; escr. kitörni.

Fenestré, e, a. bot. ablakcsás.

Fenestrer, v. n. ablakozni. Fenêtrage, m. ablakzat; cout. ablakadó.

Fenêtre, f. ablak; p. il faut en passer par là ou par la—, meg kell lennie mint az egyhalálnak.

Fenêtrer, v. a. ablakokkal ellátni.

Fenil, m. écon. szénapajta. Fenouil, m. ánizs kapor; ánizsmag.

Fenouillet, m. fenouillette, f. anizspor.

Fente, f. hasadék, repedék, Fentoir, m. bouch. vágókes. Fenton, fanton, m. mac. fogas köldök (vasból); cö-

vek, csap (fából). Fenu-gréc, m. bot. fenőgrék. Féodal, e, a. hübéri.

Féodalisme, m. hühériség. Féodalité, f. hübérnökség.

Fer (fère), m. vas; il faut battre le — quand il est chaud, ha szikrázik a tej, rajta a köpüvel; fig. le —, penge; 2. — de cheval, patkó; bot. — à cheval, patkócim; — blanc, bádog; — chaud, méd. gyomorhév; 3. s. pl. békók; lánc, bilincs.

Fératier, v. félatier. Fer-blanc, v. fer. Ferblanterie, f. bádogárú.

Ferblantier, m. bádogos. Fer-chaud, v. fer (méd).

Féret, v. ferret; minér.
— d'Espagne, m. vérle.
Ferial, e, a. litt. hétköznapi.
Férie, f. litt. hétköznap; 2.
pl. szünnapok.

Férié, a. m. jour —, ünnep-

Férin, e, a. méd. roszfajű; boul. pain —, fejér kenyér; †orcátlan, neveletlen.

†Férir, v. a. ütni; csupán e mondatban: sans coup —, küzdelem nélkül; fig. ilest féru contremoi, neheztel reám; il estf. de cette femme, halálból szereti e nőt.

Ferlage, m. mar. behuzás. Ferler, ferrer, v. a. mar. be-

húzni (vitorlákat). Ferlet, m. pap. iv-aggató

Ferlet, m. pap. iv-aggató. Fermage, m. haszonbér; bérpénz.

Fermant, e, a. à jour —, alkonyatkor; à nuit —e, éj bealltaval; à portes —es,

kapuzáráskor.
Ferme,f.bérlett jószág; major;
2. haszonbérlés; charp. födélszék; II.a.erős, ingatlan;
2. szilárd; it. fig. 3. állandó; nyomatékos; 4. izmos;
5. tömör; III. adv. szilárdul; erősen; nyomatékosan; IV. i. bátran!

Ferme-bourse, m. erszényzár.

Fermenent, v. ferme III. Ferment, m. did. erj, élesztő. Fermentable, a. kelhető. Fermentatif, ve, a. did. er-

rermentatii, ve, a. did. er jesztő. Fermentation, f. chi. erjedés; fig. forrongás.

Fermenter, v. n. did. erjedni; fig. forrongani.

Fermer, v. a. bezárni; fig. il ferme sa porte, nem fogad; 2. elzárni, elrekeszteni; fig. — le chemin, à q., útját állni vkinek; 3. bekeríteni; 4. v. n. et se —, v. r. becsukódni, bezáródni. Fermeté, f. keménység; 2.

tömöttség, tartósság; 3. szilárdság, erő. Fermette, f. arch. kis födél-

szék. Fermeture, f. bezárás, elzá-

rás ; com. zárlat. Fermier, ère, s. bérlő ; majo-

Fermoir, m. zárkapocs; charp. zárvéső; men. véső; sculp. — à dents, fogasvéső.

Fernambouc, m. com. berzsenfa.

Féroce, a. vad, vérszomjas; fig. kegyetlen, durva.

Férocité, f. vadság, durvaság; fig. kegyetlenség.

Ferrage, m. ónozási díj; 2. bilincselés, békóba verés; 3. patkolás.

Ferraillage, m. p. u. vagdalázás, verekedés.

Ferraille, f. coll. 6cskavas.

Ferrailler, v. n. vagdalózni, verekedni; fig. fam. veszekedni.

Ferrailleur, m. vagdalózó, verekedő; 2. v. ferretier (2).

Ferrant (fé-), a. v. maréchal.

Ferre, f. vitr. olló; 2. — d'émouleur, fenpor.

Ferrement, m. vasszerek; vasmü; 2.—s, pl. ferremente, f. mar. vasazat.

Ferrer, v. a. vasazni, megvasalni; 2. patkolni; fig.
c'est un homme —é, alapos ismeretei vannak; p.
il avalerait des charrettes
—ées, a patkószeget is megemésztené; eau —ée, edző
viz.

Ferret, féret, m. dim. fűzőhegy. Ferreterie, f. kovácsolt vasmű.

Ferretier, m. maréch. pöröly; 2. vasszatócs.

Ferreur, se (fè-), s. vasazó; com. v. plombeur.

Ferreux, v. ferrugineux.

Ferrière, f. patkolási tarisznya; serr. szerszámtáska-Ferrifère, ferrique, v. ferrugineux.

Ferrocyanique, a. m. chi. vasagkékleny.

Ferron, m. com. vasrúdáros.

Ferronnerie, f. vashámor; 2.

Ferronnier, ère, s. kovács;

it. vasárus. Ferrotier, m. verr. üveggyártó segéd.

Ferrugineux, se, a. vastartalmú.

Ferrugo, m. p. u. vasrozsda. Ferrumination, f. t. t. vasforrasztás.

Ferruminatrix (-trikse), f. bot. anc. sebfü; 2. auj. bi-betyü,

Ferrure, f. megvasalás; 2. patkolás; 3. vasazat.

Ferté, v. forteresse.

Fertile, a. termékeny; fig. esprit —, teremtő lélek; —ment, adv. termékenyen.

*Fertilisation, f. termékenyités.

Fertiliser, v. a. termékenyítni.

Fertilité, f. termékenység. Féru, v. férir.

Férulacé, e, a. bot. abrut iirom féle.

Férule, f. vessző, virgács; bot. abrut-üröm; — de Perse, bűz-aszat.

Fervenment, (-va-), adv. buzgón.

Fervent, e, (-van), a. buzgó, áhítatos.

Ferveur, f. buzgóság, áhítatosság.

Fervidor, v. thermidor.

Fesable, v. faisable. Fescelle, v. fiscelle.

Fésour, m. sal. ásó.

Fesse, f. far; pop. il n'y va que d'une—, immel-ammal.

Fesse-cahier, m. m. p. ir-

Fessée, f. ütés az ülepre.

Fesse'mathieu, m. zsugori; it. uzsorás; —pinte, m. iszákos.

Fesser, v. a. virgácsolni; pop. il fesse bien son vin, derekasan iszik.

Fesseur, se, s. fam. segg puholó.

Fessier, m. pop. segg, ülep; an. edényizom; 2. v. faissier; 3. —, ère, a. artère –ère, edényér.

Fessoir, m. agr. pázsit-ásó, kapa.

Fessorée, f. agr. kapás napszám.

Fessu, e, a. fam. faros. Festal, e, a. ünnepélyes.

Festin, m. lakoma.

Festiner, v. a. lakomát adni; 2. v. n. lakmározni.

Festival, e, a. lakomához

Festivité, f. ünnepiség, ünnepély.

Feston, m. virágfüzér.

Festonner, v. a. kanyaritani, ivelni; bot. feuilles -èes, csipkés levelek.

Festoyer, v. fétoyer. Festuque, v. fétuque. Fêtage, v. faitage.

Fétard, m. henyélő.

Fétardise, f. henyeség, lomhaság.

Fête, f. ünnep; cath. — Dieu, ornapja; 2. névnap; p. il n'est pas tous les jours —, több nap mint kolhász; 3. ünnepély; valet de —, *menyegzői szolga* ; faire — à q., udvarolni.

Fêter, v. a. ünnepelni; p. c'est un saint qu'on ne —e point, senki se törődik vele; 2.—q., valakinek szerencsét kívánni; udvarolni; fig. c'est un homme -é, kedvelt ember.

Féteur, v. (odeur), fétide. Fétiche, m. myth. bálvány. Fétichisme, m. természeti tárgy bálványzása.

Fétichiste, m. bálvány-imádó.

a. méd. Fétide, büdös; odeur —, bűz.

Fétidier, m. bot. büdös dögfa.

Fétidité, f. méd. büdösség. Fétoyer, v. a. fam. megvendégelni.

Féttstein (faite-cheta-ïne), m. minér. zsirla.

Fétu, m. szalmaszál; p. je n'en donnerais pas un —, egy fabatkát se adnék érte; bot. rosznok;—panaché, tippan. Fétuque, f. bot. csenkesz;

- flottante, harmat cs.

Feu, m. phys. tüz; p. faire — des quatre pieds, mindent megkisérleni; il n'y voit que du —, nem ért ö ahhoz; 2. tüzvész; fig. faire mourir un homme à petit –, életét megkeseriteni vkinek; 3. kályha-, kandalló tüz; am. un —, kandallószerek; th. játékdij; 4. szövétnek, lámpa stb. fénye; mar. hajólámpa; guer. tüzelés; — d'artifice, tűzjáték; 5. villám; fig. élénkség, hév; méd. gyulladás; lob; 6. lázadás; p. le — se met dans ses affaires, csehül van; 7. elevenség, tüzesség; 8. t. t. bot. — ardent, büdös gönye; com. couleur de —, lángszin; II. –, e, a. boldogult; — mon père, boldogult apām.

Feuage, v. fouage. Feudal, v. féodale.

Feudataire, s. hübérnök.

†Feudiste, m. hübér jogtudós.

Feuillade, f. bot. level, haraszt, lomb.

Feuillage, m. bot. lombozat. Feuillaison, f. bot. lombosodás.

Feuillard, m. bl. v. lambrequin; ton, abroncsfa; — de fer, vasabroncs.

Feuille, f. bot. levél; écon. vin de deux —s, kétéves bor; 2. iv; — en train, javitott iv; 3. lemez; étam. tükörlemez.

Feuillé, m. peint. lombozat; | Fiable, a. megbizható.

2. —, e, a. bot. lombos; 3. -e, f. lugos.

Feuillemorte, a. sötétsárgu. Feuiller, v.n. bot. lombosodni; peint. lombozatot festeni. Feuillère, f. expl. föld-ér.

Feuilleret, m. men. horonygyalu.

Feuillet, m. ivlap: h. n. kérő gyomor; pêch. halivadék.

Feuilletage, m. påt. levelez tészta.

Feuilleter, v. a. lapozni; 2. kikeresni; pat. gateau – ė, leveles sütemény; cuis. du lard, szalonnát szeletkékre vagdalni.

Feuilleton, m. lib. tárca; impr. szedővonasz; *—iste, m. tárcairó.

Feuillette, f. átalag.

Feuillir, v. n. bot. lombosodni.

Feuillu, e, a. bot. lombdús. Feuillure, f. forgótér; charp. völgyes párkány.

Feurre, †foarre, m. alomszalma.

†Feurs, m. pl. jur. trágyázási költség.

Feutier, m. adm. fütömester.

Feutrage, m. charp. neme-

Feutraite, f. cont. tárnaadó. Feutre, m. charp. nemez; 2. nemezkalap; 3. v. bourre. Feutré, e, a. nemeznemű.

Feutrement, m. chap. nemezelés.

Feutrer, v. a. sell. kitömni; chap. nemezelni.

Feutrier, m. chap. nemezelő. Feutri're, f. chap. nemezposztó.

Fève, f. jard. bab; —de haricot, babuga; fig. roi de la —, ál-király.

Féverolle, f. dim. meze i bab.

Févier, m. bot. fai zanóc. revre, m. sal. ustmester.

Février, m. február.

Fi. i. piha! faire — d'une chose, vmit megvetni; 2. m. vét. bélpokol.

Fiacre, m. bérkocsi; 2. bérkocsis.

Fiamette, fiamète, f. lángszín.

Fiançailles, f. pl. eljegyzés, kézfogó.

Fiance, v. confiance.

Fiancé, e, s. jegyes.

Fiancer, v. a. eljegyezni; 2. se -, v. r. jegyben járni. Fiasque, m. szalmafonatú palack.

Fiat (-ate), i. legyen! jur. du pape, a pápa saját kezű alái**rása.**

Fibiché, f. bot. muhar.

Fibre, f. an. rost, szálag; minér. ér.

Fibreux, se, a. bot. szálagos, rostos.

Fibrille (-bri-le), f. an. rostoc×ka.

Fibrine, f. chi. rostany.

Fibule, f. chir. sebkapocs; 2. gomb, kapocs; 3. an. szár-

Fic, m. méd. fügöly; vét. v. crapaud.

Ficaire, f. bot. ták-ajak.

Ficeler, v. a. bekötni, befüzni (zsineggel).

Ficelle, f. zsineg; chap. mintazsineg.

Ficelier, m. com. zsineghen-

Fichant, e. a. fort. v. rasant;

2. pop. boszantó.

Fiche, f. serr. leveles sarkvas; agr. bot. kalászszálka; jeu. játékbárca; Luth. hegedüszeg; maç. vakoló kanál; mil. jelelő cövek.

Ficher, v. a. *beverni ;* fig. les yeux, szemét lesütni; 2. v. n. v. raser; II. pop. —e! hordd el maga!! 2. se —, v. r. je m'en —e, nem bánom.

Fichet, m. ostáblakarika; †papirszelet levél pecsételéséhez.

Ficheur, m. maç. vakoló; serr. sarkvas-csináló.

Fichoir, m. kapocsfa.

Fichon, m. dákos. Fichtre, i. patvarban!

Fichu, m. nyakkendő; 2. –,

e, a. pop. ebhendi; gaz, | Fierter, v. frapper.

cudar; —ment, adv. gazul, nyomorultan.

Fichure, f. pêch. szigony. Ficoide, m. bot. bojtvirág. Ficteur, m. viasz-öntő.

Fictice, a. phil. p. u. képzelt. Fictif, ve, a. koholt, költött, tettetett; poids —s, kémlenehezék.

Fictil, e, a. agyagból készült. Fiction, f. képzelmény; 2. koholmány ; agyrém.

Fictivement, adv. képzelmi-

Fidéicommis, m. jur. hitbizomány; —saire, m. jur. hitbizomány birtokosa; 2. a. hitbizományi; -sairement, adv. hitbizomanyi-

Fidéijusseur, v. caution. Fidéijussion, v. cautionnement.

Fidèle, a. hü; 2. hüséges; 3. hiteles; —ment, adv. hiven ; hűségesen.

Fidélité, f. hüség; 2. igazlelküség.

Fief (fièf), m. htbér.

Fieffal, e, a. hübéri.

Fieffant, m. jur. hűvéd-úr. Fieffataire, s. cout. hübéres. Fieffé, e, a. cout. hübéres;

2. fig, —e, a. fripon —, nagy gazember.

Fieffer, v. a. hübérül adni. Fiel (-el), m. an. epe; fig. keserüség ; gyűlölet.

Fiente (fian-te), f. ganaj. Fienter (fian-) v. n. ganaj-

lani.

Fienteux, se, a. ganajos. Fier (fié), v. a. rábizni; 2. ord. v. r. se —, bizni.

Fier, ère, a. büszke; 2. vakmerő, bátor; pop. derék, tekintélyes ; 3. dacos.

Fier-à-bras, m. pop. kérkedi. Fièrement, adv. büszkén; erőteljesen, bátran; pop. il s'est — trompé, nagyon csalatkozott.

Fierliage, m. sal. megtöltés. Fierlier, v. a. sal. megtölteni.

Fierté, f. kevélység, gőg; 2. büszkeség; 3. begyesség.

Fièvre, f. méd. láz; fig. lélekháborgás.

Fiévreux, se, a. méd. lázas;

2. s. lázbeteg.

Fiévrotte, f. dim. csekélyláz. Fifre, m. mus. harántsíp ; 2. harántsipos.

Figement, m. megalvás.

Figer, v. a. megalutni; 2. se —, v. r. megaludni.

Fignoler, finioler, v. n. pop. cifrálkodni.

Figue, f. bot. füge; fam. cet homme n'est ni —, ni raisin, se hideg, se meleg; faire la —, fittyet hányni.

Figuerie (fighe-), f. fügés-

Figuier, m. bot. fügefa.

Figule, f. ent. fürkész.

Figulin, e, a. pot. gyúrható. Figurabilité, f. phys. alakitó tehetség.

Figurant, e, a. th. hézagpótló, néma személy.

Figuratif, ve, a. képleges. Figurativement, adv. théo. képlegesen.

Figure, f. alak; arc; 2. tartás; 3. ábra; mus. alukzat ; rhét. szóvirág.

Figuré, m. képleges érte*mény*; 2. a. v. figurer (2). Figurément, adv. képlege-

sen, képleg. Figurer, v. a. képmásolni, ábrázolni; 2. jelképezni; com. étoffe —ée, himes kelme; rhét. discours —é, virágos beszéd; 3. se —, v. r. képzelni; II. v. n. összeilleni; mus. cikornyázni; 2. szerepelni; com. jegyzék-

ben állni. Figurine, f. peint. mellékábra ; it. ábrácska.

Fil (file), m. rost, kanaf; 2. szál; fonál; fig. la vie de l'homme ne tient qu' à un —, az ember élete csak hajszálon függ; pop. il a le —, érti magát; bât. ér; bot. — d'araignée, *fülfû* ; tiss. de chaînette, mellékfonál; 3. — de métal, sodrony; de perles, gyöngyfüzér; 4. él; 5. irány; csapás; fig. beszédfonal.

Filadièle, f. riv. komp, dereglye.

Filage, m. fonás; grav. edzés; 2. fonat.

Filagramme, v. filigrane.

Filaire, s. a. ent. —s, vers —s, sodorkák.

Filament, m. bot. an. rost, szál.

Filamenteux, se, a. bot. rostos.

Filandière, f. fonónő.

Filandres, f. pl. ökörnyál; 2. vét. genyrostok; 3. mar. omboly.

Filandreux, se, a. rostos; fig. *hosszadalmas.

Filardeau, m. icht. rántani való kis csuka; jard. fiatal szálfa.

Filardeux, se, a. expl. eres. Filasse, f. de la — de lin, gerebenelt len; — de montagne, földlen; fig. fam. ce n'est que de la —, olyan mint a csepü (húsról).

Filassier, ère, s. kender-, lenkészítő; it. kereskedő. Filateur, m. fonóda-tulajdo-

nos; fonó-mester. Filatier, m. p. u. cérnaárus.

Filatrice, f. selyemgombolyitó nő; com. fátyolselyem. Filature, f. selyemmolna; 2.

fonás; 3. fonóda. File, f. sor; guer. csapatsor; hydr. karózat.

Filé, m. — d'or, aranysod-

Filer, v. a. fonni; fig. — une intrigue, ármányt koholni; card. sodorni; mus. nyujtani; tonn. — du vin, bort korcsolyázni; II. v. n. nyúlósodni; fig. — doux, óvatosan beszélni; 2. sorban menni; h. n. fonni (mint a macska); pop. kereket oldani, elillanni.

Filerie, f. fonóda.

Filet, m. dim. szálacska; 2. an. nyelvfék; p. il a le — coupé, jó kereplője van; 3. bot. szálcsa; it. hímszál; 4. vesepecsenye; 5. csöpp; kevés; 6. háló; it. fig. 7. man. csikózabla; fig. tenir au — q., vkit sokáig várakoz-

tatni; 8. t. t. serr. csavarjárat; brod. rece; rel. vonal.

Fileter, v. n. rel. arany vonalakat csinálni.

Fileur, se, s. fonó.

Fil-gros, m. cord. szurkos fonal, dratva.

Filial, e, a. gyermeki; —ement, adv. gyermekileg. *Filialité, f. fiúság.

Filiation, f. származás; fig. összefüggés; láncolat; 2. örökbe fogadás.

Filicoines, s. a. ent. fonaldad csápúak.

Filicule, f. bot. édes gyökerű páfrán.

Filière, f. métal. nyujtó vas; charp., seir. metszővas; fig. faire passer q. par toutes les —s, vki útjába minden; éle akadályokat gördíteni; charp. — de comble, szarutámfa.

Filiforme, a. fonaldad.

Filigrane, m. orf. sodronymű; grav. vízjel.

Filius ante patrem (fi-li-uce anté pa-trème), m. bot. szattyú.

Fillage, m. hajadonság. †Filla re, m. mostohafiu.

Fille, f. leány; fig. ma —, gyermekem; 2. hajadon; p. de la vigne et de la — la garde est difficile, érett szőlőt és leányt nehéz őrizni; abs. kéjhölgy; — de boutique, boltos leány; apáca; église —, fiók egyház.

Fillette, f. leányka.

Filleule, s. keresztgyermek.
Filoche, m. meun. malom kötél.

Filon, m. expl. érctelér. Filoselle (-zèle), f. com. kuszmaselyem.

Filotier, ère, s. fonalárus. Filou, m. csaló, gazember. Filoutage, v. filouterie.

Filouter, v. a. fam. csalni, lopni, csenni.

Filouterie, f. gazság, csalás.
Fils (fi, ou fice), m. fiú;
petit fils, unoka; p. il est
— de son père, szakasztott
az apja.

Filtration, f. chi. szűrés; physiol. elválasztás.

Filtre m. chi. szűrő; an. elválasztó edény.

Filtrer, v. a. chi. szűrni; physiol. elválasztani; 2. v. n. et se —, v. r. átszivárogni.

Filure, f. fil. fonat.

Fimbrière, f. agr. ganaj-udvar.

Fin, f. vég; faire une —, letelepedni; 2. halál; 3. cél, szándék; 4. à la —, adv. végre.

Fin, e, a. finom; fig. il aime le linge —, szereti a nöket; mar. vaisseau —, gyors hajó; pop. c'est une —e lame, ravasz nő; 2. kitűnő; valódi; 3. gyöngéd; 4. ravasz, álnok, furfangos; 5. m. mon. latos; fig. fődolog, főpont.

†Finage, m. pal. terület, kerület.

Final, e, a. utó, végső; gr. lettre — e, végbetű; 2. m. mus. berekesztő; — ement, adv. prat. végre; végül.

Finance, f. készpénz; 2. adó; 3. pl. pénzügy; 4. közjövedelem.

Financer, v. a. adót fizetai; fam. pénzt adni, áldozni. *Financiel, le, a. pénzügyi.

Financier, m. bankár; fig. c'est un gros —, annyi a pénze mint a polyva; 2. kincstári hivatalnok; nemzetgazdász; 3. —, ère, a. kincstári; v. lettre; —èrement, adv. pénzügyileg.

†Finasser, v. n. fam. ravaszkodni.

†Finasserie, f. fam. csel, furfang.

†Finasseur, se, s. fam. cselszövő, csempes.

Finâtre, f. com. selejt selyem.

Finaud, e, a. furfangos, ravasz.

Finement, adv. finomul, okosan; elmésen.

Fineri, v. a. v. financer; 2. v. n. v. mourir.

Finesse, f. finomság; 2, ízlés;

szellem; ügyesség; 3. ravaszság; csel, fortélyosság, cselszövény, fondorkodás; pop. — coussue de fil blanc, durva csel; faire — de qch., vmit eltitkolni.

Finet, te, s. a. p. u. ravasz, álno**k ; hízelg**ő.

Fingard, e, a. man. bokros. Fini, e, part. v. finir; 2. a. tökélétes, bevégzett; 3. véges; gr. határozott; 4. m.

Finiment, m. peint. finomság, pontosság.

Finir, v. a. bevégezni ; 2. elvěgezni, vegrehajtani; 3. végezni; 4. v. n. megszünni; fig. c'estun homme — 1, vege van; 5. se —, v. r. végzödni.

Finissage, finissement, m. elvégzés, befejezés.

Finisseur, m. horl. egyenitő; épingl. v. repasseur ; 2. fig. iszákos, nagyivó.

Finiteur, m. astr. cercle —, látkör.

Finito, m. jur. zárszámadás. Finot, v. finet.

Finoterie, f. cselecske.

Fiocchi, (fiok-ki), m. pl. bojtok; fig. être en —, dîszruhdban megjelenni.

Fiole, f. palicka, üvegese. Fioler, v. a. pop. iszákoskod-

Fioleur, v. buveur.

Fion, m. pop. modor, tartás; il a le —, érti magát.

Fioritures, f. pl. mus. cikornyák.

Fiquette (-kèt), fique, f. pop. par ma —! becsületemre! Firmament, m. astr. égbolt.

Fisc (fisk), m. adm. közkincstár ; ügyészség.

Fiscal, e, a. adm. közkincstari; procureur —, kincstári ügyész.

Fiscalat, m. ügyészség. Fiscalité, f. ügyészet.

†Fiscelle, f. kosárka.

Fischiosome (-kio-), m. ent. hólyagóc.

Fissiculation, f. chir. boncolás; —pède, a. h. n. ha- | Flaget, m. agr. cséplő.

sadtlábú; —rostre, a.h.n. | Flågner, v. flåner. szelt csőrű.

Fissure, f. chir. csontrepedés ; géol. repedés.

Fiston, m. pop. fiúcska.

Fistul'aire, a. sipolyos; —e, f. chir. sipoly; —é, e, ou -eux, se, a. chir. sipolyos; bot. csőalakú.

Fixatif, ve, a. meghatározó. Fixation, f. chi. meghatarozás; gr. megállapítás.

Fixe, a. mozdulatlan; douleur —e, állandó fájdalom; vue —e, biztos tekintet; regard —, merev tekintet; idée —e, rögeszme; chi. tűzálló; jour —, meghatározott nap; 2. megállapított; prix —, szabott ár; 3.—, m. állandó fizetés; merevül, —ment, adv. mozdulatlanúl.

Fixer, v. a. megszilárdítni; meghatározni; szemügyre venni; fig. — l'attention, figyelmet gerjeszteni; chi. tűzállóvá tenni ; 2. se —, v. r. megfészkelni magát; irányt venni; elhatározni magát; megtelepedni.

Fixité, f. szilárdság; chi. tüzállóság; astr. mozdulatlanság.

Flabeliation, f. chir. szellőztetés; —er, v. a. szellőzni; -iforme, a. bot. legyező alakú.

Fla! i. lotty!

Flaccidité, f. méd. petyhildt-8€g.

Flache, f. kátyú.

Flacon, m. palack.

Flaconner, v. n. pop. derekasan inni.

Flagell'ation, f. h. anc. ostorozás; —er, v. a. ostorozni; 2. se —, v. réc. egymást ostorozni.

Flageol'er (-jo-), v. n. man. remegni; —et, m. mus. fuvolka; p. il est monté sur des -s, pipaszár lába van; org. tuyau de —, fojtott sip; =eur, m. mus. fuvolkázó; 2. hazudozó, me-

Flagorn'er, v. a. et n. árulkodni; sündörködni; hízelegni; —erie, f. hírsúgás; sündörgés; —eur, se, s. hizelgő, sündörgő; hírsúgó.

*Flagrance, f. heveny tett. Flagrant, e, a. en — délit, hevenyében.

Flair, m. ch. szimat.

Flairable, v. od or iférant.

Flairer, v. a. ch. szimatolni; fig. fam. il a —é cela de loin, messziről érezé a sáfrányszagot.

Flaireur, m. — de table, tányérnyaló.

Flamand, flammant. orn. lángmadár.

Flamangel, m. leánycsábító. Flambant, e, a. lángoló.

Flambart, m. parázs; charc. üstzsir; mar. tengeri lidérc.

Flambe, f. bot. noszirom; **sá**sliliom

Flambeau, m. szövétnek; p. il a porté le —, szolga volt ; alumer les —x de l'hymen, megnösülni ; 2. faggyu v. viaszgyertya; it. karos gyertyatartó; sucr. tisztáló üst.

Flamber, v. a. du linge, fehérneműt tűz fölé tartani; cuis. pörkölni; fig. il est -é, vége van; artil. kiégetni; chap. pörzsölni; 2. v. n. lángolni.

Flamberge, m. pallos.

Flambergeant, m. orn. tengeri szalonka.

Flambeur, a. m. tuyau —, t. t. lángcső.

Flambo, m. icht. csikos ga-

Flamboyant, e, a. villogó, lángoló.

Flamboyer, v. n. villogni, csillámlani, lángolni.

Flamme (flå-), f. lång; ne voir ni feu, ni —, sötét börtönben lenni; 2. fig. poét. szerelem; mar. lobogó; maréch. érvágó.

Flammèche (flå-), f. szikra. Flammègue, f. heringháló. Flammer, v. n. lángot vetni.

Flammerole, f. bolygótűz.
Flammette, f. bot. nádi szironták; chir. köpölyvas.
Flan, m. pât. lepény; mon.

vágadék.

Flanc, m. (flan; flank), lágyék; 2.—s, pl. méhanya; fig. se battre le — pour qch., túlságosan fáradni; pop. il se bat le —, nem tudja, mit tegyen unalmában; 3. oldal; fort. védvonal.

Flanchet, m. oldal remek (ököré stb.); pop. être sur le —, nehéz sebet kapni.

Flançois, m. oldalvért (lovaké).

Flanconade, f. escr. oldal döfés.

Flandre, v. a. faire —, tönkre jutni s megszökni.

Flandrelet, m. pât. lepényke. Flandrin, m. pop. horihorgas.

Flanelle, f. flanel; glaç. szűrő ruha.

Flåner, v. n. pop.-ögyelegni, kószálni; apróságokkal bí-belődni.

Flânerie, f. ögyelgés, kószálás.

Flâneur, se, s. pop. naplesi, járdakoptató; orn. rákász-gém.

Flanquant, e. a. fort. angle —, oldalszög.

Flanquement, m. mil. szárnyékolás.

Flanquer, v. a. fort. szárnyékolni; 2. fedezni; 3. pop. — un bon soufflet à q., vkit pofon ütni; 4. se —, v. r. oda állani; elesni; betolakodni.

Flaque, f. pocsolya.

Flaquée, f. fam. öntés, leöntés (vizzel stb.)

Flaquer, v. a. leönteni vkit. Flaquière, f. sell. szemfedező, vendégszem.

Flasque, a. petyhüdt, lankadt; fig. erötlen; 2. artil. —s d'affût, ágyútalp oldal; 4. ch. f. löportülök.

Flatin, m. bicsak.

Flatir, v. a. mon. karimázni.

Flatoir, m. mon. simitó kalapács.

Flâtrer, v. a. dühödt eb homlokát égetni; 2. se —, v. r. ven. meglapulni.

Flåtrure, f. ven. búvhely.

Flatter, (fla-), v. a. hîzelegni; 2. szépíteni, hímeznihámozni; 3. cirógatni; 4. kecsegtetni; 5. gyönyörködtetni; 6. se —, v. r. magát kecsegtetni.

Flatterie, f. hizelgés; kecsegtetés.

Flatteur, se, s. a. hizelgő.

Flatteusement, adv. hizelgőleg. [fasztő.

Flatueux, se, a. méd. pufFlatulence, f. méd. szélkőr.

Flatulent, e, v. flatueux.

Flatueritá f. méd. fölnutta.

Flatuosité, f. méd. fölpuffadás.

Flave, a. *sárgás*.

Flavéole, f. orn. citromsármány; it. pacsirta.

Fléau, m. écon. cséplő; fig. ostor, csapás; t. t. mon. sajtórúd; mérleg-iga.

Flébile, a. szánandó, szánalomra méltó.

Flèche, f. nyîl; p. faire — de tout bois, mindent el-követni; agr. — de la charrue, gerendely; arch. — d'un clocher, torony csúcsa; bouch. — de lard, oldalszalonna; charr.nyujtó; icht. — de mer, cselle; méc. — de grue, csusztató fa; — d'une lance, dzsida hegye.

Flécher, v. pulluler.

Fléchi, e, a. hajlott, görnyedt; 2. fig. megindult, elérzékenyült.

†Fléchier, m. nyilgyáros. Fléchière, f. bot. nyilfű.

Fléchir, v. a. hajlitni, görbitni; fig. meginditni, elérzékenyitni; 2. v. n. hajlani, görbülni; fig. engedni, simulni; meghajolni; com. csökkenteni.

Fléchissable, a. hajlékony. Fléchissement, m. hajlás. Fléchissure, f. an. csukló.

Flégart, —gard, m. cout. közhely, országút.

Flegmagogue, a. méd. nyálkahajtó.

Flegmasie, f. méd. lob.

Flegmatique, a. méd. nyálkás vérű; fig. s. a. hidegvérű, lomha.

Flegme (flèg-me), m. méd. nyálka; it. turha; fig. hidegvérűség, lomhaság.

Flegmon, m. méd. vérkelés.

†Flegmoneux, se, a. méd. vérdagos.

Fléole, f. bot. komócsin.

Flertoir, flestoir, m. vésőző kalapács.

Flet, fletelet, flétan, m. icht. félszegusző.

Flétrir, v. a. hervasztani; fig. e'homályosítni; 2. fig. megbecstelenítni, megbélyegezni; 3. se —, v. r. hervadni, fonyadni; it. fig.

Flétrissant, e, a. becstelenîtő.

Flétrissure, f. hervadás: hervadtság; fig. becsületsértés; gyalázat; pal. megbélyegzés.

Flette, f. riv. komp.

Fleur, f. virág; virágzat; it. fig.; — de farine, lisztláng; 2. java, föle vminek; fam. elle a perdu sa —, elvesztette szüzességét; 3. első használat; rhét. szóvirág; 4. — cardinale, f. skárlát perkátu; – d'amour, f. barling; — de canelle, f. fahéjvirág; – de carème, f. kükörics; — de chair, f. csormolya finter; - de coucou, f. szurkos mécsvirág; — d'eau, f. nimfa; — de Jupiter, f. ernyös konkoly; 5. chi. — de fer, varrügy; de soufre, kénvirág: 6. méd. —s, f. pl. tisztulás; it. —s blanches, f. pl. fehérfolyás; écon. —s du vin, borvirág; 7. à —, adv. vizirānyos, fekmentes; & de corde, alig.

Fleaurage, m. boul. darakorpa.

Fleuraison, floraison, f. bot. virágzás.

Fleurdeliser, v. liliomokkal ékîtni ; †megbélyegezni.

Fleurer, v. n. szaglani, bűzleni, illatozni; fig. sa réputation ne —e pas, rosz hirben áll.

Fleuret, m. escr. vitör; com. -, ou filoselle, kúszma selyem; expl. bányász fúró.

Fleurette, f. dim. poét. virágocska; 2.fig.hízelgés; conter des —s, szépelegni.

Fleureur, m. v. fleurette (2); 2. — de cuisine, v. flaireur. Fleuri, e, a. virágzó, üde, élénk; fig. képletes, virágos; cath. Pâques —es, virág vasárnap.

Fleurir, v. n. virágzani ; fig. sa barbe va bientôt —, szakála nem sokára kiütközik; 2. fig. diszleni, tenyészni: 3. v. a. virágokkal disziteni; 4. se —, v. r. magát virágokkal di-

Fleurisme, m. virágkedvelés; fig. litt. fény.

Fleurissant, e, a. virágzó; fig. v. florissant.

Fleuriste, m. a. virágkedvelő; abs. —, f. virágcsináló nő.

Fleuron, m. virágdisz; címkép.

Fleuronner, v. fleurir.

Fleuve, m. folyam; poét. le — de la vie, *életpálya*.

Flexibilité, f. hajlékonyság; tig. simulékonyság.

Flexible, a. hajlékony ; fig. simulékony, engedelmes.

Flexion, f. hajlás. Flexueux, se, a. bot. büty-

kös, csuklós. Flexuosité, f. konyulat. Flibot, m. gyorshajó.

Flibustier, m. mar. kalóz.

Flic-flac, m. et. i. pocs! pacs!

Flie, f. men. gyaluforgács. Flimouse, f. pop. pofók. Flin, m. fourb. sikarkö.

Flint-glas (fline-t-glase), m. ólomiiveg.

Flocon, m. pehely; — de neige, hópihe; —ner, v. n. | méd. tapogatózni (hal $dokl\delta kr\delta l$); —neux, se, a. bot. bolyhos.

Floflottement, m. cuis. bugyogás ; 2. hullámzás.

Flofiotter, v. n. mar. hullamzani; cuis. v. bouillonner. Flonflon, m. vig dal.

Floraison, f. fig. virágzás.

Floral, e, a. bot. bouton -, bimbó.

Flore, f. bot. növényrajz; mar. faggyű.

Florence, f. com. fénysetyem.

Florentine, f. soie. florenci atlac; maréch. öszvérpatkó; p. escrimer à la —, ármánykodni.

Florer, v. a. mar. hajó fenekét faggyűval bekenni.

Florès (-èce), fam. faire —, tobzódni; it. tetszést arat-

Floreur, m. ékfestész, fölkészítő.

Floriculture, f. bot. virágtenyésztés.

*Floride, a. virágos; fig. p. u. mesterkélt.

Flori'lège, m. bot. virágszedés; —mane, m. virág bolondja.

Florissant, e, a. bot. fig. virágzó.

Floriste, m. növényra, z-iró; 2. virágkedvelő.

Floscule, f. bot. virágocska. Flossade, f. icht. hegyes orrú cápa.

Flossolis, m. bot. örvénygyökér.

Flot (flo), m. mar. hullám; 2. riv. tutaj ; sell. pl. bojtok ; 3. fig. tömeg, sokaság; ses larmes lui cou èrent à grands -8des yeux, könyei záporként hullottak; des —s fumeé, füstfelhök.

Flottable, a. usztatható. Flottage, m. fausztatás; cout. droit de —, fausztatási

Flottaison, f. mar. víz fölötti rész (hajóé).

Flottant, e, a. úszó, lebegő; lobogó; fig. habozó, inga-

tag; fin. dette —e, függő adósság; peint. hullámzó. Flotte, f. hajóraj.

Flotté, e, a. usztatott; pop. c'est un visage de bois —, savóképü.

Flottement, m. mil. ingado-

Flotter, v. n. úszni, lebegni; riv. —, faire — du bois, fát usztatni ; 2. hullámzani, lobogni, lengeni; guer. ingadozni; 3. fig. habozni.

Flotteur, m. usztató; 2. fek-

mérleg.

Flottille, f. dim. kis hajóraj. Flou, s. a. peint. lágy, gyön $g\acute{e}d$; 2. adv. peindre —, lágyan festeni.

Flouer, v. a. pop. csalni. Flouerie, f. pop. csalás. Flouet, te, v. fluet.

Floueur, m. pop. csaló.

Flouve, f. bot. kéthím pázsit. Fluant, e, a. papier —, itató papir.

Fluctuation, f. hydr. ingás; fig. ingadozás, habozás.

Fluctuer, v. n. árként folyni; fig. ingadozni, habozni. Fluctueux, se, a. hullámzó; fig. ingadozó, ingatag.

*Fluence, f. idömulás, idő, telés.

Fluent, e, a. méd. $foly\delta$.

Fluer, v. n. folyni; 2. chi r. futni, folyni.

Fluet, te, a. gyönge, beteges; vézna.

Flueurs, v. fleurs. (6.)

Fluide, a. folyó, folyékony; 2. m. phys. folyadék; physio. —s, nedvek

Fluidification, f. med. higi-

Fluidifier, v. a. méd. higitni; 2. se —, v. r. higulniFluidité, f. phys. folyékony-

Flustre, f. h. n. tengeri ké-

reg; sejtkorall.

Flûte, mus. fuvola; fig. ajuster ses —s, előkészületeket tenni; p. ce qui vient par la —, s'en retourne au tambour, ebül gyült vagyonnak, ebül kell vesznie; icht. pettyes angolna;

mar. grönlandi lapos hajó ; econ. vajszedő; org. jeu de —s, fuvolamü; tap. szőnyeges cséve; boul. cipó. Flüté, e, a. voix —e, fuvola hang.

Flüteau, m. gyermeksip; bot.

hídör.

Flûtencul, m. pop. gyógyszerész.

Flûter, v. n. iron. fam. fuvolázni; pop. dőzsölni; v. a. vajat szedni.

Flûteur, se, s. mus. iron. fuvolázó; pop. c'est un bon —, iszákos.

Flûtiau, m. pop. pásztorsíp, furulya.

Flûtiste, s. mus. fuvolás. Fluvial, e, fluviatile, a. fo-

lyami.

Flux (flû), flot, m. dagály; – et reflux, dagály és apály; méd. folyás, ömlés; fig. fam. szóhalmaz; **2.** olda.

Fluxion, f. méd. csúz. Fluxionnaire, a. csúzos.

Foarre, foerre, m. szálszalma, zsúpszalma.

Focale, m. csuklyás főkötő; 2. f. géom. *görbe vonal*.

Focarieur, m. inus. sza-

†Focile, m. – du bras, könyök-orsó; — de la jambe, lomboly.

Foêne, f. — marisque, bot. Foène, foëne, fouane, fouine, f. pêch. angolna-horog.

Foetus, fétus (fé-tuce), m. chir. méh-magzat, ébrény; bot. — végétal, növénycsira.

Foi, f. théo. hit; —, l'espérance, la charité, hit, remény, szeretet; 2. vallás; profession de —, hitvallás; par ma —, hitemre! 3. huség, becsületesség; laisser q. sur sa —, vkit magára hagyni; 4. hiedelem; hitel; auteur digne de -, hiteles iró; 5. igazolás, bizonyítás; féo. — et hommage, hübéreskü; 6. en bonne —, à la bonne —; de bonne —, adt.öszintén, becsületesen.

Foible, etc. v. faible, etc. Foie, m. an. máj; p. le coeur leur devient —, megszeppennek. Foi-menteur, etc. v. fécon, Foin (fouein), m. écon. szé-

na; 2. —s, $f\ddot{u}$; — de l'arrière saison, sarju; p. il a du — dans ses bottes, rendén van a szénája; pénzes ember; Π . —! i., mi a manó! — de lui! el [villa.

Foinette, f. agr. szénahányó Foinier, m. agr. szénaárus. Foirande, v. mercuriale.

Foire, f. vásár, sokadalom; p. la — n'est sur le pont, nem sietős; 2. vásárfia; 3. pop. hasmenés.

Foireux, se, s. a. pop. b. szaros, fosos; jeu. coupe —se, ügyetlen kártyaeme-

Fois, f. iz, -szer, -szor, -kor; une —, egy izben; par —, néha; à la —, egyszerre; 2. lorsqu' une —, mihelyt; 3. y regarder à deux --. *jól vigyázni* ; 4. autant de —, valahányszor; prendre q. à — de corps, vkit körül nyalábolni.

Foison, f. sans art. fam. $b\ddot{o}$ ség; 2. à —, adv. böven.

Foisonnement, m. bât. dagadás (mészről), szaporaság.

Foisonner, v. n. bövelkedni; 2. szaporodni.

Foissière (-cière), f. pêch. tőkehal-hordó.

Foitable, a. hiteles.

Fol, v. fou.

Folâtre, a. csintalan, pajzán, enyelgő. zánkodni. Folâtrer, v. n. enyelegni, paj-Folâtrerie. pajzánság, f. enyelgés.

Foliace, e, a. bot. leveles; -aire, a. bot. levelentermő: —ation, f. bot. hajtás.

Folichon, ne, s. a. pajkos, dévaj; —ner, v. folâtrer. Folie, f. örültség; 2. bolondság, esztelenség; 3. rögeszme; 4. pl. tréfaságok; 5. balgaság, balgatagság.

Folié, e, a. réteges; chi. terre —e mercurielle, ecetsa-

vas hamag.

Folio'laire, a. bot. levélféle; —le, f. bot. levélke; szirom; —lé, e, bot. leveles; —leux, se, a. bot. lombos; —lifère, a. bot. csésze!eveles.

Folio'tage, m. imp. lapszámozás; —ter, v. a. imp. lap-

számozni.

Folle', f. péch. zsákháló; —s, pl. expl. kötömegek; -ée, f. pêch. zsákháló zacskója; —femelle, f. bot. agarkosbor; —femme, f. kéjhölgy. [telenül. Follement, adv. balgán, esz-

Foller, v. n. bolondoskodni. Follet, te, a. dim. fam. bohókás, gyermekes; feu –, bolygótűz; poil —, pihe szakál; fig. il n' y a que du =, nem egyéb szalmatüznél; —, esprit —, zörgő manó.

Follicu'laire, a. an. bot. tüsző féle; 2. m. firkász; —le, m. bot. tüsző; magtok; 2. an. börmirigy; chir. genyfészek; —lé, e, a. bot. levélalakú; —leux, se, an. holyagos; —line, t. ent. örvényke; —lité, f. chir. hólyaglob.

Follier, m. pêch. csónak zsákhálóhalászathoz.

Folliner, folloyer, v. folatrer. Fomentateur, trice, s. a. beke háboritó.

Fomentatif, ve, a. méd. borongatási; 2. m. melengető eszköz.

Fomentation, f. méd. borongatás, melengetés.

Fomenter, v. a. méd. melengetni, borongatni: 2. táplálni, föntartani, elősegitni; it. fig.

Fonçage, m. tonn. fenekezē8.

Fonçailles, f. pl. — d'un lit, ágydeszkák; ton. fenékfa. Foncé, e, a. tehetős, jómódú; fig. il y est bien $-, j\delta l \, \epsilon r t$ hozzá; 2. com. sötét.

Foncer, v. n. pénzt adni, elő-

legezni; 2. — sur q., vkit megrohanni; 3. v. a. teint. sötétítni; tonn. fenekelni. Foncet, s. et a. m. riv. —, bâteau —, tölgyfahajó; serr. zárlemez.

Foncier, ère, a. föld..., seigneur —, földes úr; banque —ère, földhitelbank; 2. alapos.

Foncière, f. ard. palaréteg. Foncièrement, adv. alaposan; 2. valójában, voltaképen.

Fonction, f. hivatalos működés, eljárás; fig. cela fait — de..., ez... gyanánt szolgál.

Fonctionnaire, m. hivatal-nok.

*Fonctionnement, m. működés (gépről).

Fonctionner, v. n. méd. működni.

Fond (fon), m. alap, fenék; faire — sur q., számot tartani vkire; 2. lényeg; fig. belseje (vminek); du — de son coeur, szíve mélyéből; 3. t. t. föld, talaj; peint. háttér; sell. — du carrosse, hátulsó ülés; 4. à —, adv. alaposan; au —, dans le —, adt. voltaképen.

Fondage, m. mét. olvasztás. Fondalité, f. földesuri jog.

Fondamental, e, a. alap ...; pierre —e, alapkö; fig. fö...; an. os —, kereszt-csont; mus. son —, alaphang; —ement, adv. did. alaposan.

Fondant, e, a. leves; ém. üvegpor; méd. s. a. —s, oltószerek.

Fondateur, trice, s. alapító. Fondation, f. alapítás; abs. alapítéel; 2. alapítmány. Fonda f. mar. forfi.

Fonde, f. mar. fenék.
Fondé, e, a. alapos; jogos.
Fondement, m. alapzat; 2.
ord. pl. alapfal; fig. jeter
les —s d'un empire, birodalom alapját megvetni;
3. fig. alap; 4. fig. ok; an.

Fonder, v. a. alapját megvetni; fig. alapítani, megalapítani. 2. alapítni; 3. se —, v. r. alapulni; fig. támaszkodni.

Fonderie, f. öntöde; kohó; cir. öntés.

Fondeur, m. öntő; — de caractères, betüöntű.

Fondic, m. —que, f. com. közös raktár.

Fondis, fontis, m. fonte, f. üreg; földszakadás.

Fondoir, m. bouch. olvda; olvasztó-üst.

Fondre, v. a. olvasztani; 2. önteni; fer fondu, fonte, öntöttvas; beurre —u, olvasztott vaj; fig. egyesitni; chand. — en abîme, mártani; 3. v. n. et se —, v. r. olvadni; fig. — en larmes, könyekre olvadni; it. elsoványodni, csappanni; jard. elszáradni; 4. elsülyedni; fig. eltűrni; tout fond entre ses mains, mindennek nyakára hág; 5. lezuhanni; kitörni; fig. törni, rohanni.

Fondrier, m. sal. tüzfal. Fondrière, f. hegység; mély út; 2. mocsár, posvány.

Fondrilles, f. pl. v. effondrilles; mar. moslék (hajó fenekén).

Fonds, m. jószág, telek; biens —s, fekvőségek; 2. összeg; it. forgótőke; fin. értékek; jeu. tétel; 3. tőke; it. árutár; 4. fig. tehetség.

Fonge, m. bot. gomba. Fonger, v. n. pap. itatni.

Fongible, a. jur. súlyszerint eladó.

Fongi'e, f. h. n. korállgomba;
—forme, a. gombaalakú;
—neux, se, a. gombás; —te,
f. h. n. sejtkoráll; conch.
bokros palánka.

Fongosité, f. taplósság. Fongueux, se (-gheu), a. méd. taplódad.

Fongus (-guce), m. chir. tagtaplósság.

Fontaine, f. forrás; kút; 2. vízimű; 3. medence, kád; 4. csap; 5. — de mer, h. n. virágféreg.

Fontanier, fontenier, m. kútmester; 2. kútcsináló. Fontanello f. kutcsaka i an

Fontanelle, f. kutacska ; an. genykutacs.

Fontange, f. fökötöcsokor.

Fonte, f. olvasztás; 2. öntés; öntet; — de fer, ou: — noire, öntöttvas: —verte, harangvegy; sell. —s, pl. pisztoly-tok.

Fontinal, e, a. forrás...; kút...; 2.—e, f. fontinalis (-lice), m. bot. recefog.

Fonts (fon), m. pl. relig. keresztelési kő; — medence; fig. tenir q. sur les —, valakit emlegetni; it. vkit firtongatni.

For, m. cout. 'törvényszék,

biróság.

Forage, m. fúrás; and. akna. Forain, e, a. külföldi, idegen; chemin –, országút. Forban, m. mar. tengeri rabló; †cout. száműzés.

Forçage, m. mon. túlsuly. Forçat (-sa), m. gályarab.

Force, f. erő; la — de l'âge, a legjobb kor; fig. fölény; ügyesség; 2. haderő; 3. hatalom; 4. erőhatalom; 5. szilárdság;6.erőszak;kényszer; maison de —, fegyház; mar. faire — de rames, teljes erövel evezni; it. fig. mindent elkövetni; 7. hathatósság; 8. lelkierő; 9. $\dot{a}$ —, de —, par —; adt. travailler à —, megeröltetni magát; enlever une fille de —, erövel elragadni; prendre une ville de —, ostrommal bevenni; à toute —, mindenáron; 10. -, adv. $sok \dots$

Forcé, e, a. erőszakolt; 2. mesterkélt.

Forcement, m. kényszerítés.

Forcément, adv. erőszakkal. Forcené, e, s. a. dühös, bősz, eszeveszett; —ment, adv. dühösen.

Forcener, v. a. dühödtté tenni; 2. v. n. et se —, v. r. dühöngeni.

Forceps (-cepse), m. chir. fogó.

Forcer, v. a. erőltetni, kényszerítni; 2. megzabolázni;
csikarni, kicsikarni; 3.
ostromolni, megrohanni;
erőszakot tenni; 4. feltörni; megszegni; elcsavarni;
5. se —, v. r. erőlködni.

Forces, f. pl. tökeolló.

Forcet, m. zsineg.

Forcettes, f. pl. karos olló.

Forcine, f. bûch. bütyök.

Forclore, v. a. ir. pal. kizárni, elutasítni.

Forclusion, f. pal. kizárás, elutasítás.

Fordrain, m. vízállást mutató fokmérték.

Forer, v. a. fúrni.

Forerie (for'rie), f. ágyufúratás. [ség.

Foresterie (-ès-), f. erdész-Forestier (-ès-thié), m. erdész; 2. —, ère, s. a. erdei; arbre —, vadonfa.

Foret, m. fúró ; tonn. csap-

fűrő.

Forêt, f. erdő, erdőség; fig. c'est une —, rablóbarlang.

Forfaire, v. n. pal. véteni; 2. jur. elveszteni, eljátszuni.

Forfait, m. vétek, gonosztett; 2. alku, egyezmény; à —, adt. egyre-másra.

Forfaiteur, m. gonosztevő.

Forfaiture, f. pal. kötelességmulasztás; e. f. erdőrontás.

Forfante (-fann-té), m. széltoló, kérkedi.

Forfanterie, f. kérkedés; hebehurgyaság.

Forfex (-fèkse), m. chir. olló; foghúzó.

Forgage, forgagement, forgas, m. com. zálogvisszaváltási jog.

Forgacer, v. a. cout. zálogot visszaváltani.

Forge, f. hámor; 2. kohó, vinnye; kovácsműhely.

Forgeage, m. kovácsolható. Forgeage, m. kovácsolás; k.

mesterség.

Forger, v. a. kovácsolni; fig. koholni; p. à force de — on devient forgeron, gyakorlás teszi a mestert; 2.

v. r. se — des chimères, merengeni, tünödni.

Forgeron, m. kovács.

Forgeur, m. kovács; — de couteaux, késműves; fig. c'est un — de mensonges, hazugság koholó.

Forgis, m. tir. sodronyvas. Forhuir, v. n. ch. összekür-

tölni (kopókat). Forhus, m. ch. összekürtö-

lés; 2. apró belek.
Forjet, m. arch. hibás nyulvány; —er, v. n. kiállni, kinyulni.

Forjugement, m. igazságtalan itélet.

Forjuger, v. a. igaztalanul itélni. [ni. Forjurer, v. a. cout. elhagy-

Forlancer, v. a. ch. fölverni. Forlignement, m. elfajulás. Forligner, v. n. elfajulni; iron. elle a -é, megesett.

Formaire, m. pap. mintász. se Formaliser, v. r. rosz néven venni (vmit), megütközni (vmiben).

Formalisme, m. philos. külszerüsködés.

Formaliste, m. a. szertartásos, külszerüsködő.

Formalité, f. külszerüség, bevett szokás; 2. pl.szertartás.

For'mariage, m. jur. törv. elleni házasság; balházasság; —marier, v. a. et se —, v. r. törv. ellen házassodni.

Format (-ma), m. libr. impr. rét, r.-nagyság.

Formateur, trice, a. alakitó, teremtő.

Formation, f. alakítás, képzés; alakulás; alakítmány.

Forme, f. alak; idomzat; chap. kalapsám; cord. kaptafa; fauc. nőstény; 2. külalak; mód; abs. illedelem; 3. pour la—, adt. tiszteletből.

Formées, v. fumées.

Formel, le, a. alakszerű, módszeres; világos, határozott; —lement, adv. módszeresen, annak módja és rendje szerint, világosan, határozottan.

Former, v. a. alakitni, teremteni; 2. képezni; előidézni; 3. mintázni; készíteni; com. — un article, tételt beirni; — une traite, váltót kiállitni; — une question, kérdést fölvetni; — une plainte, panaszt előadni; 4. állítni, fölállítni; alapítni; 5. mívelni, képezni; 6. se —, v. r. képződni; alakulni; eredni, támadni, alakulni.

Formi'ate, m. chi. hangyasavas só; —cant, e, a.
pouls —, gyönge és sebes
érverés; —cation, v. fourmillement, —dable, a. rettentő, iszonyatos; —er, m.
kaptás; —que, m. mar.
rejtett sziklák; *—que, a.
chi. acide —, hangyasav.
Formulaire, m. minta, pél-

Formulaire, m. minta, példány.

Formule, f. minta; — de serment, eskü-m.; méd. vény, gyógyirat; jur. bélyegpapir.

Formuler, v. a. méd. vényt irni; fig. érthetően elő-adni.

*Formuliste, v. formaliste. Fornicateur, trice, s. théo. paráználkodó.

Fornication, f. théo. paráználkodás.

Forniquer, v. n. théo. paráználkodni.

Fornites, f. pl. bot. vadfüge. Fors, prép. kivéve.

Forsenant, a. m. ch. chien —, nagyon heves eb.

Fort, e, a. eros, eroteljes; it. izmos; 2. tartós, szilárd; tömör; 3. soie —e, nehez selyem; cuir —, vastag bör; com. prêter son argent à denier —, magas kamatra kölcsönözni; guer. place —e, vár; man. bouche — e, kemény szájú: 4. sürü ; dús ; egészséges ; fig. ordinaire —, jól ellátott asztal; 5. nehéz; szilárd; 6. —e gelée, kemény hideg; -vent, nagy szél: -e fièvre, heves láz; voix -e erős, harsány hung:

7. avas; 8. hatalmas; être - en gueule, sokat fecsegni; 9. fig. heves, forró; ellenállhatlan ; durva; sértő; 10. ügyes, tapasztalt; bátor, merész; se faire — de ..., jótállani; II. —, m. erős; 2. erő; legerősebb oldal; 3. sűriiség; ch. fekhely; tanya; 4. fig. szakma, jártasság; 5. legfelsőbb fok; guer. eröd, váracs; riv. com. (à Paris), teherhordó; III. -, adv. erősen, szilárdul, nagyon jól, nyomatékosan. Fortement, adv. v. fort (III.) Forteresse, f. vár.

Fortifiant, e, a. méd. erősítő.

Fortificateur, m. várépítészeti író ; †várépítész.

Fortification, f. erődítés; erőd, váracs; 2. várépitészet.

Fortifier, v. a. erődítni; 2 erősítni; szilárdítni; 3. se —, v. r. *erősödni ; szi*lárdulni.

Fortin, m. fort. csillagsánc. Fortitude, f. lélekerő.

frortraire, v. a. ir. lopni.

Fortrait, e, a. maréch. elcsigázott.

Fortraiture, f. maréch. elcsigázás; méd. nádragörcs. Fortuit, e, a. véletlen, várat-

Fortuité, f. véletlenség, esetlegesség.

Fortuitement, adv. véletleniil, esetleg.

Fortunal, —nat, m. mar. forgószél ; vihar.

Fortune, f. szerencse; történet, véletlen eset; 2. sors; nous courons même mindkettönk sorsa egyenlö; 3. vagyon; 4. helyzet, állapot; 5. biens de la —, gazdagság; 6. myth. szerencse-istennő: 7. de —. adt. véletlenül; de bonne -, szerencsére.

Fortuné, e, a. szerencsés. Fortuner, v. a. boldogitni; 2. v. n. v. prospérer.

vinaigre —, csipos ecet; | †Forvêtu, m. rangján felül | Foudroyer, v. a. ledörögni; öltözködött.

> Forure, f. serr. fúrtlyuk; d'une clef, kulcsüreg.

Fossaire, m. li. eccl. sírásó. Fosse, f. gödör; verem; d'un mort, sirgödör; an. — du coeur, szívgödör; it. tarkó; expl. akna; tan. csáva; 2. basse —, sötét börtön.

Fossé, m. árok; p. il faut sauter le —, a ki mer, az

Fosserage, m. agr. első kapálás.

Fossette, f. dim. gödröcske. Fossile, s. a. ásla; 2. fam. ószabásu, ódonságos.

se Fossiliser, v. n. kövé válni.

Fossoir, m. agr. szölökapa. Fossoyage, m. árkolás; holtak elásása.

Fossoyer, v. a. körül árkolni.

Fossoyeur, m. sirásó; 2. ent. temető bogár.

Fou, fol, a. m. folle, a. f. örült, bolond, eszeveszett ; p. faire d'un — son messager, ebre bizni a hájat; 2. bolondos, pajzán; 3. hiszékeny; esztelen; être — de qch., belebolon $dulni\ vmibe$; II. fou, folle, s. bolond, örült; p. un en fait d'autres, egy bolond százat csinál; tréfálózó, bolondozó; faire le —, bohóskodni ; éch. futó.

Fouace, f. pât. parázsban sült poyácsa.

†Fouage, m. cout. tüzhelyadó, kéménypénz.

Fousille, f. vén. vadászjog. Fouailler, v. a. fam. folyvást ost orozni.

Foudre, f. phys. villám, mennykő; 2. m. un -- d'éloquence, hatalmas szónok. Foudré, e, a. agr. megdölt. Foudroiement, m. villám-

Foudroyant, e, a. dörgö, villámló; lesujtó.

сварав.

Fondroyante, f. villámröppentyü; guer. roncsa.

fig. halomra löni; 2. v. n. fig. dörögni, szidalmazni. †Foue, f. nyáj.

Fouée, f. ch. fáklyásvadá-

Fouet (foua), m. ostor; 2. suhogó; 3. virgács; h. n. — de l'aile, szárnyhegy; rel. férc ; vén. fark.

Fouetté, e, a. jard. csikos.

Fouetter (foua-ter), v. a. ostorozni; cuis. habot verni; rel. fércelni; maç. vakolni; 2. v. n. ütödni, verödni.

Fouetteur, m. ostorozó, korbácsoló.

Fougade, f. erölködés.

Fougasse, f. min. pattogó

Fouge, f. ch. vadkantúrás. Fouger, v. n. ch. túrni.

Fougère, f. bot. haraszt. Fougon, m. mar. hajókonyha.

Fougue (fou-ghe), f. hirtelenharag; hevesség; ihlettseg.

Fougette, f. artif. rajka. Fougueux, se, a. hirtelenharagu, heveskedő, indulatoskodó ; tüzes, vad.

Fouie, m. bot. ecetfa.

Fouillant, e, a. méd. douleur —e, mardosó fájdalom. Fouille, f. arch. körül-, föl-Fouille-au-pot, m. fam. kukta; — merde, m. ent. galacsár.

Fouiller, v. a. földsni; kutatni, motozni; 2. v. n. túrni.

Fouilleur, m. mil. sáncásó. Fouillis, m. zavar, zürzavar. Fouillouse, f. pop. zseb; tarisznya.

Fouine, f. z. nyestmenyét; agr. szénahányó villa; pêch. angolna-horog.

Fouiner, v. n. pop. elillanni. Fouinetier, m. ch. nyestmenyét-vadász.

Fouir, v. a. ásni, fölásni. Fouissement, m. ásás.

Fouisseur, m. ent. göröncsérhernyász.

Foulage, m. heringek hordóba rakása ; 2. kallózás ; 3. féo. malompénz; imp. árny azás.

Foulard, m. com. tarka tafota, ind tafota; it. tarkakendö.

Foule, f. tömeg, tolongás; fig. être confondu dans la —, a tömeg közt eltünni; 2. chap. drap. *kalló ; kalló*malom; fig. zaklatás; elnyomás; 3. en —, à la —, adt. tömegben, tömegesen.

Foulée, f. ch. nyom, csapás. Fouler, v. a. nyomni, lenyomni, letaposni; fig. aux pieds, lábbal taposni; chap. kallani; 2. fig. — le peuple, leigázni; 3. megrántani (lábát); szimatolni; 4. se —, v. r. megrándulni.

Foulerie, f. kalló-malom.

Fouleur, m. vign. szőlőtaposó; chap., drap. kalló, csapó.

Fouloir, m. artil. törlöbunkó; törlőrúd; chap. kallórúd.

Fouloire, f. bon. kallóteknő; chap. kallópad.

Foulon, foulonnier, m. kallós; moulin à —, kallómalom; terre à —, csapóföld.

Foulque, f. orn. hóda.

Foulure, f. chir. zúzás, ficamodás; maréch. túr; 2. kallás; 3.—s, pl. v. foulée.

Four, m. boul. kemence; gueule du —, kemence szá*ja* ; pièce de —, *sütemény* ; 2. sütőház; 3. égető-kemence.

Fourage, v. fourrage.

Fourbe, f. csalás; gazság; 2. a. csaló, gaz, álnok.

Fourber, v. a. gyalázatosan megcsalni.

Fourlerie, v. fourbe (1.).

Fourbir, v. a. tisztitni, fenyesîtni.

Fourbissage, m. fourbisserie, f. tisztí ás, csiszolás, reszelés.

Fourbisseur, m. kardcsiszár; p. se battre de l'épée qui

est chez le —, semmiségen | Fournage, m. cout. kemencepörlekedni.

Fourbissure, f. sikárlás, csíszárolás; 2. fegyvergyár. Fourbu, e, a. vét. *rokkant*. Fourbure, f. vét. rokkantság.

Fourcals, fourats, fours, fourques, m. pl. mar. $b\delta$ -

kony.

bois, favilla; — A fer, vasvilla; 2. à la —, adv. felületesen, hangagul.

Fourche, f. nagy villa; — à

Fourchement, adv. villaalakban.

Fourther, v. n. et se —, v. r. ágazni, elágazni; chemin qui —e, válaszút; agr. pied —é, hasadt kö $r\ddot{o}m$, $cs\ddot{u}l\ddot{o}k$; it. =, marhaadó; fig. la langue lul a −é, megbotlott a nyelve; 2. hasadni.

Fourchet, m. chir. tályog az ujjak közt; vét. csontto-

boly.

Fourcheté, e, a. villádzott. Fourchette, f. villa; pop. de l'estomac, mellcsont; char. alabor; chir. nyelvtarto; cuis. villacsont; maréch. pataköze.

Fourthon, m. ág (villán);

jard. kacs.

Fourchu, e, a. villádad; faire l'arbre —, tótágast állni.

Fourchure, f. hasadék.

Fourgon, m. mil. társzekér; boul. fütővilla.

Fourgonner, v. a. boul. tüzet szítni; fam. turkálni. Fourmi, f. hangya; pop. il

a mangé des oeufs de —, fingik mint a ló.

Fourmilier, fourmillier, m. z. hangyász.

Fourmilière, f. hangyaboly. Fourmilion, m. ent. hangyapazér; demoiselle —, hangyalcs.

Fourmillant, e, a. méd. v. formicant; 2. népes.

Fourmillement, m. viszketegség.

Fourmiller, v. n. hemzsegni; it. fig. viszketni.

adó; 2. sütőpénz; —díj. Fournaise, f. koh, olvasztó-

Fourneau, m. kemence; min. tüz-akna.

Fournée, f. boul. sütet; fig. et fam. tömeges kinevezé-

Fournette, f. kis kemence.

Fournier, ère, s. kenyér-

Fournil (-ni), m. sütöde; sü-

Fourniment, m. artil. loportülök; mil. fegyverszijazat.

Fournir, v. a. ellátni, szállítni, szolgáltatni, szerezni; 2. bevégezni; pótolni; 3. hozzájárulni; 4. v. n. fedezni ; viselni.

Fournissement, m. com. betét, tét ; 2. szállítás.

Fournisseur, m. szállitó.

Fourniture, f. szállítás, szállitmány; szükséglet; 2. hozzávaló.

Fourquet, m. brass. szaladkeverő.

Fourrage (fou-), m. agr. abrak; 2. takarmány; 3. takarmányozás.

Fourrager, v. n. takarmányozni; 2. v. a. elpusztítni, elemészteni.

Fourragère, a. f. agr. plante —, takarmányfü.

Fourrageur, m. takarmány-' szállító.

Fourrageux, se, a. agr. takarmánydús; takarmányféle. Fourré, m. sürüség.

Fourré, e, a. guer. bokros, fadús, erdős; fig. il est – de malice, telve van gonoszsággal; orf. bijoux --es, hamis ékszer.

Fourreau, m. tok, hüvely; boriték; fig. ccucher dans son — com. l'épée du roi, ruhástól aludni; vén. vadak bele.

Fourrelier (fou-), m. tokesináló.

Fourrer (fou-), v. a. bedugni, beletolni; 2. adni (alattomban); 3. becsusztatni, közbeszúrni; fig. fejébe

verni; 4. — q. dans une affaire, vmely ügybe keverni; 5. bélelni; 6. se —, v. r. elbujni, elrejtőzni; betolakodni; beavatkozni; beburkolózni.

Fourreur, m. szücs.

Fourrier, m. szállásoló; mil. hadirnok.

Fourrière (fou-), f. fásudvar; jur. zálog-ól.

Fourrure, f. szőrme; it. bunda, ködmön.

Fourvoi, m. eltévedés; bolygó-út.

Fourvoiement (-voa-), m. eltévelyedés.

Fourvoyer, v. a. tévûtra vezetni; fig. elcsábitni; 2. 8e —, v. r. eltévedni, tévútra kerülni ; it. fig.

Fouteau, m. bot. bikkfa. Foutelaie, f. bikkes.

Foutre, v. a. b. nőszni; pop. va te faire —! vigyen el az ördög!.

Foutu, e, a. b. elveszett; 2. átkozott.

Foyer, m. tüzhely; fig. pl. család, haza, ház; chir. purulent, genyfészek; min. hod; fig. központ; opt. góc; th. társalgási terem. Frac, m. tail. frakk.

Fracas, m. szétzűzás; 2. robaj; recsegés; csörrenés, zörej ; lárma, zaj ; fig. föl-

Fracasser, v. a. szétzúzni, széttörni ; 2. se —, v. r. eltörni.

Fraction, f. törés; arith. törtszám.

Fractionnaire, a. arith. tört. Fractionner, v. a. apro reszekre osztani ; 2. se —, v. r. részekre oszlani; fig. szétoszlani.

Fracturant, e, a. chir. törö, zūzó.

Fracture, f. betörés; feltőrés: chir. törés.

Fracturer, v. a. chir. eltörni, törni.

Fragile, a. törékeny; fig. mulando; ame —, állhatatlan lélek ; le sexe —, gyönge nem.

Fragilité, f. töredékenység; fig. allhatlansag, mulandóság; gyarlóság; péchés de —, gyarló bün.

Fragment, m. töredék ; chir.

Fragmentable, a. töredékre osztható.

Fragmentaire, a. *töredékes*. *Fragmentation, f. szétforgácsolás.

Fragmente, e, a. hasadt, széttört.

*Fragmenter, v. a. szétforgácsolni; fig. szétoszlatni.

Fragmenteux, se, a. töredé-

Fragon, m. bot. téli magyal. *Fragrance, f. illat.

*Fragrant, e, a. chi. erősszagu.

Frai, m. ivás; 2. ivadék, hal-ikra; — des grenouilles, békaporend; 3. halivadék; mon. koptatás.

Fraîche, f. arg. *fillér* ; 2. à la —! fris vizet! 3. a. v. frais (II.).

Fraîchement, adv. hüvösen, hűvösben; fig. fam. fagyosan; 2. imént, kevéssel ez előtt.

Fraîcheur, f. hüvösség; üdeség; fig. elevenség; báj; 2. fagy.

Fraichie, f. mar. hüs szellő. Fraîchir, v. n. mar. hűvősödni.

Fraie, v. frai (1).

Frairie, f. kirándulás; vig tárzaság.

Frais, m. hüsség; 2. pl. költség; com. kiadás; fig. recommencer sur nouveaux —, ujra kezdeni; it. a moins de —, csekély fáradtsággal; II. —, fraîche, a. hűvös, hüs; 2. fris; jó; 3. eleven, élénk, vidám ; 4. uj, ujdon; 5. adt. imént, kevéssel ez előtt.

Fraisage, v. frasage

Fraise, f. jard. eper; —s de bois, szamóca; 2. bélfodor; serr. - pointue, tolonyfuró; fort. ostromkarók; mod. nyakbodor.

Fraiser, v. a. redőzni, redőzgetni; cuss, lehúzni (bőrét); for karózni; pat. dagasztani ; serr. fűrni. Fraisette, f. mod. kis galler;

kézfodor. 🤉

Fraisier, ma bot. szamócarásza.

Fraisière, fé jard, szamócaāgy.

Fraisil (fre-2), m. forg. vaspor, szénp**(**r.§:

Fraisoir, m. dor. *vájfúró*.

Fraisse, v. freue.

Fraissine, f. Egr. köriscserje. Framboise, fajard: malna.

Framboiser, J. a. málnalével becsinální.

Framboisier, n. jard. málnabokor.

Franc, —che, [fran, et frank], a. szabad; 2: ment, mentes; 3. őszinte; nyiltszivii; 4. igazi, valódi; 5. teljes, egész; 6. m.: magból lett fa; mon. frank; 7. adv. szabadon, nyiltan, öszinten: kereken; peint. könynyeden; 8. egészen, telje-

Français, e, as francia; fig. cela n'est, pas —, ez nem illo; p. a présent vous pariez —, most magyarán beszél; 2. å la —e, adt. franciásan.

Franc'alleu, m. szabadjószág; —arbitre, m. sz.akarat; —archer, m. sz.lövész; —bourgeois, m. *sz.polgár* ; arg. uri koldus; —devoir, m. hübéradó; —fief, m. szabadhűbér.

Franche-maçonnerie, f. szabadkömivesség.

Franchement, adv. prat. mentesen, menten; 2. öszintén, nyiltan.

Franchir, v. a. átlépni, átugrani ; 2. áthágni ; it. fig. mar. átszelni.

Franchise, f. szabadság; mentesség; 2. menhely, menedék; 3. öszinteség, nyiltság.

Francin, m. tiszta perga-

Fraisement, m. arch. karózat. | *Francisation, f. franciásitás

Franciscain, m. h. eccl. Ferenc-rendi.

Franciser, v. a. franciásitni; 2. se —, y. r. franciásodni.

Franc'juge, m. titkos törv. birája; —maçon, m. szabadkomives; —maçonnerie, f. szabadkömivesség;

-mitou, m. arg. al-beteg. Francolin, m. orn. hegyi

császár-fajd.

Franc'parler, m. szabadszólás; —picard, m. bot. fehérnyár ; —salé, m. sóadómentesség; —taupin, v. taupin; —tillac, m. mar. also födélzet ; —tireur, m. szabadlövész.

Frange, f. rojt.

Frangeon, m. rojtocska.

Franger, v. a. rojtozni; II. -, ère, frangier, ière, s. rojtkötő.

Frangibilité, f. törékenység. Frangible, a. törékeny.

Frangin, m. arg. testvér. Frangipane, f. mandolakenyér; illatos kenőcs; chi. tejkivonat; jard. öszi körte.

Frangir, v. a. arg. betörni. Frangule, f. barkóca.

Franquet, f. cout. Eöradó.

Franquette, f. à la —, à la bonne —, fam. teketória nélkül.

Franquettier, m. arg. hamis játékos.

Frappage, m. ütés-verés; épingl. *gömbözés*.

Frappant, e, a. föltünő; találó, szakasztott.

Frappart, m. agr. pöröly; 2. —, a. m. kicsapongó.

Frappe, f. mon. nyomat, veret.

Frappé, m. mus. ütenycsapās.

Frappement, m. csapás, ütés. Frapper, v. a. ütni, verni; vin —é de glace, jégbe hűtött bor; épingl. gömbözni; mon. pénzt verni; 2. föltünni, szembetünni; 3. sejteni; 4. se -, v. r. dulakodni; fig. vmit fejébe verni; II. v. n. — des mains, tapsolni; — à la Frayeuse, f. orn. vörösbegy. porte, kopogtatni.

Frappeur, se, s. ütő, verő; épingl. gömböző.

Fraque, v. frac.

Frasage, m. boul. dagasz-

Fraser, v. a. serr. fúrni; boul. dagasztani.

Frasque, f. fam. csiny.

Frater (-ère), m. chir. borbélylegény; it. hajóborbély ; 2. világi (zárdában).

Fraternel, le, a. testvéri; —lement, adv. testvérileg.

Fraternisant, e, a. barátkozó, rokonszenvező.

*Fraternisation, f. barátko-

Fraterniser, v. a. barátkozni, rokonszenvezni; 2. se —, v. r. testvēresülni.

Fraternité, f. testvēriség; 2. testvéri egyetértés ; 3. szoros barátság.

Fratesque, a. iron. papi.

Fratricide, m. testvérgyilkos; 2. testvérgyilkosság; —r, v. n. testvérgyilkosságot elkövetni.

Fraude, f. csalás; marchandise en —, dugáru; en de la loi, törvényellenes.

Frauder, v. a. csalni; csempészni.

Fraudeur, se, s. csaló; csempész; 2. —, m. arg. mészáros.

Fraudulent, e, a. csalfa, csalárd.

Frauduleusement, adv. csalfán, csalárdul.

Frauduleux, se, a. csaló, csalóka.

Frauler, v. frôler.

Fraux, frèches, v. friches. Frayer, v. a. egyengetni; fig. utat törni; 2. érinteni; coutel. rovátkálni; II. v. n. költségeket fizetni; ivni; fig. összeférni; 2. dörzsőlödni; 3. se — un passage, magának utat nyitni.

Frayer, m. coutel. rovátk. Frayère, f. pêch. ivás ideje; ívás helye.

Frayeur, f. ijedelem, rémülés.

Frayoir, m. vén. hántalékbőr.

Frayonne, f. orn. varju. Frayure, f. vén. hámzás.

Fredaine, f. fam. balga csiny.

Fredon, m. mus. rezgély, trilla.

Fredonnement, m. mus. rezgelyezes.

Fredonner, v. n. mus. rezgélyezni ; 2. dúdolni.

Frédure, f. allja áru. Frégataire, m. com. teherhordó.

Frein, m. man. v. mors. méc. dörzefék.

†Freindre, v. briser.

Frelampier, m. b. ringyrongy; gézengűz.

Frelatage, v. frelaterie.

Frelater, v. a. hamisitni (bort); fig. beauté -e, mesterkélt szépség; 2. se -, v. r. megromlani; it.

Frelaterie, f. hamisitás. Frelateur, se, s. hamisitó.

Frêle, a. gyönge, törékeny; fig. beteges; 2. —. ou frèle, kisasszony.

Frêler, v. a. mar. v. ferler; 2. v. n. megperzselődni. Freloche, f. lepkeháló.

Frelon, m. ent. lódarázs; fig. fam. iratorv.

†Freluche, f. selyembojtocska; 2.—s, f. pl. enyelgések. Freluquet, m. fam. piper-

kőc, csélcsap; 2. a. m. kicsiny, vezna.

Frémir, v. n. remegni, borzadni, reszketni; 2. sustorogni; zúgni; mus. rezegni.

Frémissant, e. a. poét. remegve.

Frémissement, m. remegés; borzadály; 2. borzadás; 3. zúgás; méd. — du coeur, szívdobogás.

Frender, v. n. *röfögni*. Frêne, m. bot. köris.

Frénésie, f. agydüh, örjön-Törjöngö. gés. Frénétique, s. a. agydühös,

Frénollir, v. n. borzadva elájulni.

Fréquemment (-ka-man), adv. gyakran, sokszor.

Fréquence, f. gyakoriság, | Fretter, v. a. megvasazni. számosság.

Fréquent, e, a. bö, gyakor. *Fréquentable, a. *látogat-*| ható.

Fréquentant, e, a. látogató. Fréquentatif, ive, a. gr. mot -, gya**kor**itó szó.

Fréquentation, f. közlekedés, társalgás.

Fréquenter, v. a. llátogatni; 2. v. n. gyakran járni valahová; közlekedni.

Frequin, m. com. hordó; écon. bödön.

†Frérâtre, m. *sógor*.

Frère, m. fivér; bon —, vig cimbora.

Fresaie, effraie, f. orn. kanakúc; gyöngybagoly.

Frésillon, v. troëne.

Fresque, f. peint. falfestészet ; 2. falfestmény.

Fressurade, f. tulzott magasztalás.

Fressure, f. bouch. zsiger.

Fret (fré; suiv. l'Acad. frette), m. com. bérbeadás (hajóé); 2. hajóvám; 3. rakomány.

Frétement, m. com. bérbeadās; rakodās.

fréter, v. a. com. bérbeadni; rakodni.

Fréteur, m. rakodó; hajógazda.

Frétillant, e, a. pajkos, ugrándozó; 2.—e, f. arg. irótoll.

Frétillard, e, a. pop. nyugtalan; 2. —e, f. arg. nyelv. Fretillardement, adv. kelle-

mesen, udvariasan. †Frétille, f. törekszalma; fig. iam. nyomoruság, csekély-

seg; 2. arg. tanc. Frétillement, m. szökdécse-

lés, ugrándozás.

Frétiller, v. a. nyugtalankodni; izegni-mozogni; vickándozni; p. le pied m —e, parazson all; 2. arg. táncolni.

Fretillet, v. pouliot.

Fretin, m. pêch. halivadék; ng. hitványság, kimustrált áru; arg. bors.

Frette, f. vaspánt.

Freux, ou grolle, f. orn. feketevarju.

Friabilité, f. dörzsölékeny-8€g.

Friable, a. dörzsölékeny.

Friand, e, a. nyalánk; fig. sóvár, kiváncsi ; —dement, adv. nyalánkul.

Friander, v. n. nyalánkoskodni.

Friandise, f. nyalakodás; 2. pl. nyalánkság; fig. buja vágy.

Fricandeau, m. cuis. spékelt borjuszelet.

Fricarelle, f. pop. b. kurva. Fricassée, f. ouis. vetrece; p. il est savant en —s, tudja, mitöl döglik a légy ; il sent de loin la —, érzi a pecsenye szagát; guer. batire la —, riadot verni. Fricasser, v. a. cuis. vagdal-

ni ; fig. pazarolni.

Fricasseur, m. kotyvasz.

Friche, f. agr. ugar; 2. en -, adt. ugarban; fig. mivel**e**tlen.

Fricot, m. cuis. pop. vagdalék; húsétel.

Fricotage, m. pop. tözsdeuzsora.

Fricoter, v. n. pop. jól enniinni; fin. pézuzsorát üzni; 2. v. a. fig. pop. elpazarolni.

Fricoteur, m. tözsde-uzsorás. Friction, f. chir. dörzsölés. Frictionner, v. a. chir. dörzsölni.

Frigaler, v. a. körmökkel vakarni.

Frigane, f. ent. tavaszi légy. Frigard, frigaud, m. com. ecetelt hering.

Frigide, v. zone.

Frigidité, f. jur. tehetlenség; méd. — d'estomac, gyomorgyöngeség ; 2. fagy.

Frigorifique, a. phys. hidegītö.

Frigotter, v. fringotter.

Frileux, se, a. fagyos; fam. fázékony.

Frileur, se, a. arg. nyúlszívű, gyáva.

Friloseté, f. fázékonyság.

Frimaire, m. h. de F., dérhónap (nov. 21.—dec. 20.). Frimas, m. dér.

Frime, f. pop. arc, abrazat; faire la — à q., vkit roszul fogadni.

Frimer, v. a. arg. megbámulni (vkit); 2. v. n. dérrel boritni.

Frimousse, f. pop. arc, ábrázat; -r, v. arg. rászedni, megcsalni.

Frimousseur, m. arg. hamis kártyás.

Fringale, f. farkas-éh.

Fringant, e, a. élénk, vidor, fürge; pop. gangos.

Fringille, f. orn. pinty.

Fringotter, v. n. csicseregni; v. a. dudolni.

Fringuer, v. a. öblitni; 2. v. n. ugrándozni.

Frinson, m. orn. zöldike. Friolerie, f. nyalánkság.

Friolet, m. jard. muskatálykörte; 2. —, te, a. nyalánk.

Frion, m. agr. ekevas.

Friper, v. a. szétgyűrni ; 2elkoptatni; fig. elfecsérelni; elkerülni (oskolát); pop. mohón falni; 3. se -, v. r. elkopni.

Friperie, f. zsibáru; 2. zsibvásár; —littéraire, elcsépelt gondolatok.

Fripe-sauce, m. b. zabáló; pop. kotyvasz.

Fripier, ère, s. zsibárus.

Fripon, ne, s. csalo, gazember; fam. kópé; 2.—, ne, a. csintalan.

Friponneau, m. kis kopé; fiatal széptevő.

Friponner, v. a. csalni. rászedni; csenni; 2. csintalankodni.

Friponnerie, f. gazság, csa-

Friquet, m. orn. fenyő-pinty; cuis. sütölapocka; 2. –, te, s. kacerkoao.

Frire, v. a. ir. cuis. sütni ; 2. v. n. sülni.

Frisage, m. charp. lécezet.

Frise, f. com. daróc; arch. képszék.

Friser, v. a. fodoritni; fig.

horzsolni; jard. choux —é, fodorkáposzta; pop. il a —é la corde, közel járt az akusztófához; 2. se —, v. r. göndörödni; fodorítni (magát); pop. je m'en frise, nem törödöm vele.

Friseur, se, s. fodrász.

Frisoir, m. fourb. árrvéső; perr. fodorító vas.

Frison, m. daróc; darócruha; 2. bodros sik; 3. manuf. allja gyapot; coiff. egyes fürt.

Frisotter, v. a. göndöritni; 2. se —, v. r. göndörödni. Frisque, a. eleven, vidor.

Frissement, m. surrogás. Frisson, m. méd. borzadás;

fig. borzadály. Frissonnement, m. borzon-

gás; fig. összerezzenés.
Frissonner, v. n. borzadozni,
borzongni; fig. remegni.
Frisure. f. fodrozat. haifod-

Frisure, f. fodrozat, hajfodrozat.

Friteau, m. v. friton; 2. cuis. poulet en —, rantott csirke.

Friton, m. pêch. sült hal. Fritte, f. verr. üvegnye; four à —, üvegnyepest.

Fritter, v. a. verr. üvegnyét égetni.

Fritture, f. cuis. rántás; 2. olvasztott vaj; 3. rántott hal.

Fritturier, m. pecsenyesütő; 2.—, ère, s. pecsenyeárus.

Frivole, a. hiu, léha, lenge, ledér.

*Frivoliser, v. a. hiuvá tenni. Frivolité, f. hiuság, lengeség, ledérség; com. gyapotcsipke.

Froc (-ok), m. kámzsa, csuha; expl. — de mineur, bányászkabát; fig. vertu de —, férfierő, f.tehetség; p. aujourd'hui dans un casque et demain dans un —, a köpenyt szél után fordítani.

Frocard, m. kámzsás barát. Froid (-oa), m. hideg, fagy; fig. fagyosság; 2.—, e, a. hideg; avoir—, fázni; fig. homme —, komoly férfiu; 3. à —, adt. hidegen. Froidement, adv. hidegen,

fagyosan.

Froideur, f. hidegség; fig. egykedvüség.

Froidir, v. refroidir.

Froidure, f. hidegség.

Froidureux, se, a. fagyos; fam. fázékony.

Froissable, a. szétgyűrhető. Froissement, m. zúzás; dörzsölés.

Froisser, v. a. zúzni, szétzúzni; 2. összegyűrni; fig. megsérteni; károsítni; 3. se —, v. r. sértődni; sértve érezni magát.

Froisseur, a. t. t. zúzó.

Froissure, f. zúzás; töret; ránc.

Frôlement, m. horzsolás; 2. könnyű érintés.

Frôler, v. a. horzsolni; arg. — sur la balle, vkit ócsárolni.

Fromage, m. sajt; pop. manger du —, boszankodni; p. jamais homme sage ne mangea —, okos ember sohase áltatja magát.

Fromageon, m. bot. pop. papsajt.

Fromager, m. sajtkáva. Fromagerie, f. sajtház.

Fromageux, se, a. sajtos. Fromagier, ère, s. sajtárus:

Fromagier, ère, s. sajtárus; s.készítő.

Froment, m. agr. búza; de Turquie, kukorica.

Fromentage, m. gabnabér. Fromental, m. üre; 2. —, e, a. búzanemű.

Fromenteux, se, a. agr. gabnadús.

Froncement, m. homlokráncolás.

Froncer, v. a. redőzni, ráncolni (homlokot); redőzgetni, ráncolgatni (szalagot); 2. se —, v. r. ráncokba borulni.

Froncis, fronçure, m. coutur. ránc.

Fronde, f. ant. parittya; chir. négyfejű kötelék; 2. h. de F. frond (XVII. században).

Fronder, v. a. parittyázni; ext. hajítni, dobni; fig. hangosan feddeni, it. – tout le jour, egész nap a kormányt szidni.

Frondeur, m. parittyás; fig. ferde biráló; viszálkodó; it. békétlenkedő (kormány ellen); h. de F. frondpárti; 2.—, se, a. biráló, szőrszálhasogató.

Front, m. homlok; fig. arc; it. courber le—, magát megalázni; 2. fig. arcátlanság, merészség; arch. fort. homlokzat; mil. arcvonal; mon. fej; 3. de—, adt. elől; szemben; egyszerre; egymás mellett; —à—, szemtől-szemben.

Frontail, v. fronteau, (sell.) Frontal, m. chir. homlokkiitelék; 2.—, e, a. an. os —, homlokcsont.

Fronteau, m. h. j. homlokkötő; sell. üstökszíj.

Frontière, f. határszél; 2. s. f. ville —, végváros.

Frontispice, m. arch. oromological; imp. cimlap.

Fronton, m. arch. orom. †Froqué, a. kámzsás.

Froqueur, m. cout. utjavité. Frottage, m. sikárolás, surolás.

Frottée, f. cuis. reszelt kenyér; 2. ütleg.

Frottement, m. dörzsölés; dörzsölődés.

Frotter, v. a. dörzsölni; abs. padlót kefélni; 2. bedörzsölni; fig. megverni; pop. megnadrágolni; chir. — le rasoir, fenni; 3. v. n. dörzsölődni; 4. se —, v. r. — les yeux, szemét dörzsölni; társalogni, közlekedni vkivel; kötekedni.

Frotteur, se, s. suroló, siká-roló.

Frottis, m. écon. padlómáz.
Frottoir, m. surlórongy:
barb. törlőruha; rel. simító; phys. lószörpárna.
Frou-frou, m. suhogás; fig.
faire —, fényelegni.

Fructi'dor, m. h. de F. gyümölcshó (aug. 18.-szept. 16.); —fiant, e, a. termő; —fication, f. termékenyités; —fier, v. n. gyümölcsözni; fig. használni; hasznot hozni; tenyészni. Fructueusement, adv. sikeresen.

Fructueux, se, a. gyümölcsöző; 2. fig. jövedelmező, hasznos.

Frugal, e, a. s. p. m. mértékletes, megelégedett; egyszerű; —ement, adv. mértékletesen; egyszerűen.

Frugalité, f. mértékletesség. egyszerűség; józanság.

Fruit, m. gyümölcs; termés; fig. et fam. — défendu, tiltott gyümölcs; cuis. —s, csemege; 2. jövedelem; termény; méd. magzat; 3. fig. haszon, előny, nyereség; it. haladás; it. következmény; it. —sec, bukott tanuló; arch. rézselés, lejtés.

Fruitage, m. gyümölcsféle. Fruitager, v. n. gyümölcsöt szedni; fig. hasznot húzni. Fruiterie, f. écon. v. fruitier; 2. gyümölcskereskedés.

Fruitier, ère, s. a. arbre —, gyümölcsfa; écon. gyümölcskemölcskamra; gyümölcskereskedő.

Fruition (-ci-), f. haszonélvezés.

Frusquin, m. pop. vagyon, birtok; —er, v. a. arg. öltözködni; —eur, m. arg. szabó.

Fruste, a. kopott, elmállott; fig. poésie —, ódon költé-szet; 2. mus. voix —, elgyöngült hang.

Frustratoire, a. prat. csalfa szándékban; 2. m. füszeresbor; —ment, adv. hasztalanul, hijában.

Frustrer, v. a. csalni; ámitni.

Frustescence, f. bot. megérés ideje.

Frustescent, e, a. bot. bokor-nemii.

Fruticuleux, frutiqueux, se v. frustescent.

Fucus (-kuce) m. bot. omboly.

Fugace, a. bot. rövid tartamű.

Fugacité, f. mulékonyság.
Fugitif, ve, a. megfutamlott;
2. s. szökevény.

Fugue, f. mus. futam; fam. faire une —, kereket oldani.

Fuie, f. galambdúc.

Fuir, v. n. ir. megfutamodni; menekülni; fig. mulni; com. csorogni; 2. v. a. kerülni; 3. se — soi-même, v. r. önmagát kerülni.

Fuite, f. futás, szaladás; prendre la —, megfutam-lani; 2. mentség.

Fulgore, m. ent. villonc.

Fulgurant, e, a. villámló; csillámló.

Fulguration, f. phys. villanat, villanás; chi. pill.

Fulgurite, m. minér. villámla.

Fuligin'e, f. korom; —eux, se, a. kormos; —osité, f. kormosság.

Fullomanie, f. bot. buja levélhajtás.

Fulmar, m. orn. sirály.

Fulmin'aire, a. pierre —, villámkő; —al, e, a. villámszerü.

Fulminant, e, a. dörgő; fig. duló, tomboló; chi. or —, durr-arany.

Fulmination, f. chi. durranás; dr. can. egyházi átok kihirdetése.

Fulminer, v. a. dr. can. egyházi átkot kihirdetni; 2. v. n. chi. durranni; fig. dühöngni, tombolni.

Fumade, m. agr. trágyásföld; cuis. párolt étel.

Fumage, m. füstölés; cout. füstpénz. [zölgő. Fumant, e, a. füstölgő, gő-Fumée, f. füst; gőz; p. il n'y a point de — sans feu, nem zörög a haraszt szél nélkül; un vendeur de —, széltoló; 2. büfögés; ch. hulladék.

Fumer, v. n. füstölögni; 2. gözölögni; fig. dúlni-fulni;

3. v. a. füstölni, füstre tenni; ch. kifüstölni; 4. dohányozni; agr. trágyázni; 5. se —, v. r. füstölődni.

Fumeron, m. üszök; 2.—s, pl. arg. lábszárak.

Fumet (-mé), m. zamat; 2. vadszag.

Fumeterre, f. bot. füstike.

Fumetreaux, m. pl. agr. trágyarakások.

Fumeur, se, s. dohányos.

Fumeux, se, a. bóditó, részegítő; 2. füstös.

Fumier, m. trágya, ganéj. Fumigateur, m. chi. méd.

füstölö. Fumigation, f. chi. méd. füs-

tölés.
Fumigatoire, m. chi. méd.
füstölöszer; 2. a. poudre
—, füstszer-por.

Fumiger, v. a. chi., méd. kifüstölni.

Fumoir, m. füstkamra.

Fumure, f. agr. juhganéj.
Funèbre, a. temetési; halotti; oiseaux —, kuvik; fig. komor, szomoru; —ment, adv. szomorúan.

Funer, v. a. mar. vitorlákkal és kötelekkel fölszerelni (árbocot).

Funérailles, f. pl. temetés, temetség.

Funéraire, a. temetési....
Funeste, a. végzetes; szomorú, siralmas; —ment,
adv. siralmasan.

Funeur, m. mar. kötélmester.

Fungus, v. fongus.

Funiculaire, a. méc. machine —, kötélgép.

Funicule, m. bot. kötölék. Funin, m. mar. kötélzet.

Fur, v. mesure.

Furculaire, f. h. n. örvényke. Furet, m. h. n. fúró-menyét; fig. kiváncsi, szimatoló.

Furetage, m. ch. menyetezés. Fureter, v. n. ch. menyetezni: 2. kutatni, nyomozni, motozni.

Fureteur, m. ch. menyetező; fig. –, se, s. nyomozó; kutató; hírvadász.

Fureur, f. düh; 2. dühöngés; 3. heves szenvedély.

Furfure, f. med. otvar, kosz. Furibonde, e, s. a. dühös.

Furibonder, v. n. dühöngni. Furie, f. düh; 2. hév, heves buzgalom; 3. myth. Furia; fig. gonosz nő; 4. méd. dühféreg.

Furieusement, adv. dühösen: 2. fam. roppantúl, borzaszton.

Furieux, se, a. dühös; 2. heves, szertelen; 3. bámulatos, szörnyű.

Furin, m. mar. siktenger.

Furolles, f. pl. bolygótűz. Furoncie, m. méd. *vérkelés*. Furonculeux, se, a. méd. vérkeléses.

Furtif, ve, a. titkos, alatto-

Furtivement, adv. titkosan, titokban, alattomban.

Fusain, m. bot. papsüveg. Fusaire, m. bélgiliszta.

Fuseau, m. orsó; horl. fogas henger; conch. orsócsiga.

Fusée, f. tele orsó; p. mêler la —, az ügyet összebonyolitni; artil. röppentyü; it. gyújtó-cső.

Fuselier, m. orsókészítő.

Fuser, v. n. méd., phys. elterjedni ; szétfolyni.

Fusibilité, f. olvadékonyság. Fusible, a. olvaděkony.

Fusiforme, a. bot. orsódad. Fusil (fusi), m. arm. löfegyver, puska ; 2. tüzszerszám; 3. fen-acél ; 4. puskagóc.

Fusile, v. fusible. Fusilier, m. milit. gyalogka-

tona. Fusillade, f. puskatiizelés;

2. agyonlövés. Fusiller, v. a. lelöni ; agyonlöni ; 2. se —, v. réc. egy-

mást lövöldözni. Fusion, f. olvasztás; folyás; 2. fig. összeolvadás; egye-

sülés. Fusipore, m. bot. zákány. Fuster, v. n. botozni; ch. törböl menekülni.

Fustet, fuste, m. bot. ecetszömörce.

Fustigation, f. megvesszőzés.

Fustiger, v. a. megvesszözni. Fût, m. arm. puskaagy; arch. oszlopszár; rel. metszővas; tonn. hordó; paum. labdaverő recének nyele. Futaie, f. e. f. szálfa; it.

szálaserdő.

Futaille, f. econ. $hord\delta$; fig. vieille —, vén szatyor.

Futaillerie, f. dongafa. Futaine, f. com. parket.

Futainier, m. parket-takāçs. Futé, e. a. ravasz, furfangos.

Futée, f. mon. ragasz. Futier, m. böröndműves.

Futile, a. haszontalan, semmis; 2. v. frivole.

Futilité, f. haszontalanság; képtelenség, semmiség.

Futur, m. gr. jövő idő; 2. prat. —, e, s. völegény, *mátka* ; 3. —, e, a. *jövő*.

Futurité, f. did. jövő lét. Fuyard, m. szökevény; 2.

-, e, a. félénk, bátortalan; gyáva.

Fy, m. vét. borsóka; 2. pop. par ma —! bizony Isten! Fyeux, se, a. vet. borsokas.

G.

G (je, je), m. g, a betüsorozatban 7.

Gabare, f. riv. dereglye; mar. teherhajó; it. vámilleték.

Gabari, gabarit, m. mar. hajóminta.

Gabarier, m. mar. dereglyekormányos; 2. v. n. hajóminta szerint dolgozni.

Gabatine, f. donner de la – à q., vkit luddá tenni. Gabelage, m. *sóadó*.

Gabeler, v. a. sal. sót szárítni; 2. se —, v. se moquer.

Gabeleur, m. sóadó-szedő. Gabelle, f. v. gabelage, frauder la —, sót becsempészni; fig. =, magát kötelessége alul kivonni; 2. sóház.

Gabeloux, m. v. gabeleur; 2. pop. gúnyoló, arcátlan

Gaber q., v. a. se - de q., v.r. gúnyolódni.

Gabet (-bé), m. v. girouette. Gabeur, v. gabeloux (2.).

Gabie, f. gabié, m. mar. árbockas.

Gabier, m. mar. árbocör. Gabion, m. fort. sáncko-

Gabionnade, —nage, m. fort...

• mellvéd. Gabionner, v. a. fort. sánc-

kosarakkal fedezni. Gabre, m. p. u. kanpulyka:

it. fogolykakas. Gâche, f. serr. zárlyuk; bát.

keverörűd; pât. piszkaja. Gâcher, v. a. bât. vakolatot habarni; fig. mázolni; mar. evezni; com. vesztegetni; blanch. öblögetni.

Gâchet, m. orn. fekete si-

Gâcheur, m. bât. habaró; fig. —, se, s. $m\acute{a}zol\acute{o}$; it. vesztegető.

Gâcheux, se, a. iszapos, sáros; 2. m. iron. et pop. tudatlan falusi tanitó.

Gâchis, m. iszap, sár; pocsolya; fig. kellemetlen ügy; it. zürzavar.

Gâchoir, m. pot. fazekasteknő.

Gadèle, gadelle, f. jard. eg-

Gadelier, —dellier, m. jard. pöszméte-bokor.

Gadouard, v. vidangeur.

Gadoue, f. v. vidange; 2. pop. szarrakás.

Gaffe, f. mar. csáklya; pěch. halászpózna; sal. sóhajó: fig. il avala sa —, meghalt.

Gaffer, v. a. mar. csáklyázni. Gagate, f. minér. *ráckö;* 2. fekete puskakova.

Gage, m. zálog; jeu. jouer au — touché, zálogosán játszani; 2. pl. év-, hópénz; szolgálati bér; 3. fogadási zálog ; 4. arg. tolvajok egyetértése.

Gager, v. a. et n. fogadni; 2. abs. állitni; fizetést adni. Gagerie, f. pal. birói zálo-

golás.

Gageur, se, s. fogadó. Gageur (-jure), f. fogadás; fig. soutenir la —, vmit ál-

Gagier, m. harangozó (falun).

Gagiste, m. zsoldos; milit. ezredzenész.

Gagnable, a. megnyerhető; 2. termővé tehető föld.

Gagnage, m. legelő; vén. legelés; pal. mezei termény. Gagnant, e, s. a. nyerő.

Gagné, m. nyerés.

Gagne denier, m. napszámos;
—pain, m. kenyérkereset;
—petit, m. vándorló köszörüs.

Gagner, v. a. *nyerni* ; — sa vie, élelmét keresni; iron. il a bien —ė, jól esett neki; 2. szerezni; megkapni; jutni ; hasznot húzni ; 3. elnyerni; fig. — q., megnyerni vkit; it. megelőzni; hatalmába keritni; exter. kapni, megkapni; 5. elerni; fig. — au pied, les champs, kereket oldani; 6. húzni-halasztani; II. v. n. nyerni; 2. se —, v. r. terjedni ; 3. szerezni. Gagneur, se, s*. nyerő*.

Gagui (-ghi), f. pop. vig, po-

hó**k nö.**

Gai, e, a. vig, vidám, jókedvű; 2. fürge, virgonc, eleren; világos, derült, fam. être un peu —, bekapva lenni; 3. adt. allons —! rajta!

Gaiement, gaîment, adv. vígan, fürgén, jókedvün; fig. örömmel, önként, enge-

delmesen.

Gaieté, gaîté, f. vigság, jókedv, vidámság; 2. pajzánság; 3. de — de coeur, adt. szándékosan.

Gaillard, gaïac, m. bot. ga-

jákfa.

Gaillard, e, s. a. víg, vidám, tréfás; 2. eleven, vidor; 3. könnyelmű; zabolátlan; sikamlós; 4. boros, pityókos; 5. arcátlan; merész.

Gaillardement, adv. vígan, tréfásan; 2. könnyelműen; merészen.

Gaillerdet, f. mar. kis lobogó.

Gaillardise, f. vígság, vidámság, pajkosság; 2. fam. sikamlós, könnyelmű beszéd.

Gaille, m. arg. gebe.

Gaillet, v. caille-lait. Gaillou, m. ag . gabnacsira.

Gaîment, v. gaiement.

Gain, m. nyereség, haszon; 2. előny.

Gaîne, f. tok; traîne —, kérkedi, nyegle; 2. hüvely.

Gaînerie, f.bőrtok, bőrdoboz; 2. tokgyár; 3. tokkereskedés.

Gaînier, m. tokcsináló; 2. bot. cercis.

Gaîté, v. gaieté.

Gal, m. icht. ezilsthal; jeu. cél; p. avoir le —, elönyt nyerni.

Gala, m. diszünnepély; diszruha.

Galac'tie (-cie), f. méd. tejfolyás; —tite, f. minér. tejkő; —tode, a. méd. tejszínű; —tologie, f. méd. tejnye-tan.

Galamment (-la-man), adv. nyájasan, udvariasan; 2. csinosan, ízlésteljesen; 3. finomul, ügyesen.

Galanger, m. icht. békahal; 2. bot. galanyagyökér.

Galant, m. szerető, kedves, udvarló; 2. ravasz kópé; on a prit le —, megcsípték a jó madarat; 3. fürge ifjű; 4. mod. mellbodor; II. —, e, a. udvarias, bátor, tisztességes, becsületes; 2. megelőző, szolgálatkész; 3.—e,buja,bujálkodó; 4. kellemes, izlésteljes, csínos; 5. c'est un —, rühes; †—ement, adv. merészen. Galanterie, f. udvariasság,

salanterie, f. udvariasság, módosság; 2. szolgálat-készség; előzékenység; m. p. szépelgés; 3. szerelmes-kedés, bujálkodás; 4. figyelem; ajándék, emlék; iron. rosz tréfa; fam. iron. bujasenyv. [édelgő.

Galantin, m. kacki, balgoc; Galantine, f. bot. hovirag. †Galantiser, v. a. udvarolni; szerelmeskedni. Galbanum (-nome), m. galbán mézga; p. donner du —, hiu igéretekkel biztatni.

Galbe. m. arch. cikornya; 2. †zubony; 3. an. arcszög.

Gale, f. méd. rüh; p. qui à la — se gratte, a ki rühes vakarózik.

Galé, m. bot. mocsári rozsdabura.

Galéace, galéasse, f. egy árbocos hajó.

Galée, f. impr. hajó.

Galefretier, m. pop. gézen-gúz.

Galéga, m. bot. *holdruta.* Galène, f. chi. *lágyany ;*

minér. *ôlemmáz*.
Galéope, —pse, —psis,(-cice),
m. bot. — chanvrin, tar-

ka foganött.
Galer, v. a. pop. vakarni; fig.
iron. — q., vkit jól elverni; 2. v. n. ugrándozni; 3.

se —, v. r. vakaródzni. Galerand, v. butor (orn.)

Galère, f. mar. gàlya; p. vogue la —! szerencse ne-ki; 2. v. bagne; men. eresztő gyalu.

Galerie, f. arch. karzat; képcsarnok; 2. folyosó; th. nézőkarzat; expl. aknatornác.

Galérien, m. gályarab.

Galerne, f. északnyugoti szél. Galet (-è), m. minér. hömpkő.

Galetas, m. padlásszoba. Galette, f. pat. levény : ma

Galette, f. pât. lepény; mar. tengeri kétszersült; 2. arg. oktondi.

Galettier, m. pât. lepénysütő. Galeux, se, a. méd. rühes.

Galfatre, m. b. tetves.

Galgale, f. mar. hajóragasz.

Galimafrée, f. cuis. vetrece. Galimatias (-thiâ), m. zagy-va beszéd.

Galine, f. icht. zsibbasztó rája.

Galipot, m.com. fenyő mézga. Galle, f. bot. noix de —, gubacs; 2. ent. bugalégy.

Galli'cisme, m. francia nyelv-

sajátság; —coles, m. pl. ent. guboncok.

Gallinace, f. manér. fekete agátkő; —é, e, a. orn. tyúkfaj.

Gallinsecte, m, ent. gubóbogár.

Gallot, m. icht. Zengeri kigyó.

Galoche, f. sárcipő: 2. fasarkú cipő.

Galochier, m. sárgipesz.

Galon, m. paszemány; p. quand on prend du — on n'en saurait trop prendre, ki nád közt ül, oly sípot farag, minöt akar; conf. csemegetartó; iner, (-loné), v. a. paszománynyal borítni; —nier, in. paszományos.

Galop (-lo), m. vágtatás; vágta; fig. alter le —, nagyzolni; donner un — à q., pop. vkit lehordani; 2. dans. galoptána;

Galopade, f. man. hyargalás; fig. csekély távolság.

Galoper, v. a. vágtatni; fig. fam. — q., vkit üldözni; 2. v. n. nyargalni; fig. barangolni.

Galopin, m. fam. járó-inas; it. kukta; fig. kószagyerek; com. kontár; milit. nyargonc.

Galvardine, f. esőköpeny. Galvauder, v. a. fam. lehordani; 2. elhányni (mun-

kát).
Gamache, f. szárharisnya.
Gambade, f. bakszökés, vickándás; pop. fáire des —s
d'oreillers, ásítozni.

Gambader, v. n. ugrándozni. Gambadeur, se, az ugrándozó.

Gambage, m. cont. söradó. Gambillard, e, s. a. iron. sántikáló.

Gambiller, v. n. fam. fityegni, evickélni.

Gamelle (-mè-le), f. fatál.
Gamin, m. kósza fai; cuis.
kukta; fam. kamasz; —er,
v. n. kószálni; —erie, f.
gaz csíny.
[kórász.
Gammare, m. h. n. vízen

Gamme, f. mus. hangrovat; fig. changer de —, más húrokat pengetni; mettre q.
hors de —, vkit sodrából
kihozni.

Ganache, f. an. ló álkapcája; fig. fam. oktondi; pop. ócska paróka.

Ganche, m. karos akasztófa. Gandolin, m. pop. fajankó, totya.

Gangli'forme, a. an. idegdúcszerű; chir. holttetem alakű; —on, m. an. idegdúc; chir. holttetem; —onique, a. an. idegdúcos; système —, dúcrendszer.

Gangrène (can-), f. méd. fene.

se Gangrener (can-), v. r. méd. megfenésedni.

Gangréneux, se, a. méd. fenés.

Gangue, f. expl. ér, válkony. [kés. Ganivet, m. chir. kis metsző-Ganse, f. selyemzsineg.

Gant (gan), m. keztyű; 2. fig. jeter le —, párbajra kihívni; it. il est souple comme un —, fát vághatni hátán; elle a perdu ses —s, megesett; prendre des —s, óvatosan eljárni; *— jaune, piperköc.

Gantelet, m. vért keztyű; p. ce que le — gagne le gorgerin le mange, ebűl jött vagyonnak, ebűl kell elvesznie.

Ganteline, v. campanelle.
Ganter, v. a. keztyüthúzni;
fig. cela ne gant pas du
tout, nincs inyemre; 2. v.
n. ces gants gantent bien,
e keztyű jól áll; 3. se —,
v. r. keztyűjét fölhúzni.

Ganterie, f. keztyűs mesterség; 2. k. bolt.

Gantier, ère, s. keztyüs.
Garançage, m. festés pirosító
buzérral.

Garance, f. bot. pirositó buzér; 2. a. buzérpiros.

Garancer, v. a. teint. pirositó buzérral festeni.

Garanceur, m. teint. buzérfestő. Garancière, f. teint. buzérföld; 2. buzérfestőde.

Garannier, m. bot. sárga ibolya.

Garant, m. (dipl.—te, f.), kezes.

Garantie (-thie), f. kezesség; biztosíték; 2. kártalanítás.

Garantir, v. a. kezeskedni; 2. biztosítni, megóvni; 3. se —, v. r. magát megóvni.

Garbin, m. mar. délnyugoti

Garbon, m. orn. fogolykakas.

Garbure, f. cuis. kenyérleves.

Garçailler, v. n. kurválkodni.

Garce, f. b. kéjhölgy; 2. †leány.

Garcette, f. man. vitorlakötél.

Garcier, m. pop. kurafi.
Garçon, m. fiu; 2: agglegény; com. segéd; 3. th.
— d'accessoirs, szertárnok;
4. arg. — de champagne,
utonálló.

Garçonnaille, f. gyermekcsoport.

Garçonner, v. n. pop. fink után futkosni.

Garconnerie, f. kicsapongo elet.

Garçonnet, m. fiúeska; suhanc.

Garçonnière, f. pop. feslett leany.

Gardable, a. megőrizhető. Garde, f. or; 2. orség; fig. il a descendu la —, meghalt; 3. testőrség; — du corps, lovas testörség; 11. arg. tetü; 4. örizet; com. de bonne —, tartós; 5. fölügyelés; 6. prendre –, vigyázni; e. f. pagony; erdökerület; escr. kiállás; — de l'épée, markolaiellenző; p, il s'en est donne jusqu' aux —s, torkig itta magát ; jeu. segédkártya; serr. örlemez; ven. fattyü köröm; II. m. testőr; föltigyázó; — national, nemzetőr; — de nuit, éji őr; - des sceaux, pecsétőr; ch. de f. vasuti őr.

Garde'bois. m. erdész; -bonnet, m. süvegboritek; —boutique, m. boltör; -chasse, m. erdőkerülő; -côte, m. parti őr; -crotte, m. előbőr (kocsikon); -écluse, m. zsilipmester; -étalon, m. ménmester; —feu, m. kályharács; —foerdőcsősz: restier. m. —fou, m. korlát; karfa; -foudre, villamharito; -magasin, v. -boutique; -malade, s. 2. betegápoló; -manche, m. felújj; éléstár ; -manger, m. -meuble, m. bútorkamra; —nappe, m. szalmatányér; —porte, m. ajtónálló; —poussins, m. écon. csirkés kosár.

Garder, v. a. örizni; megörizni; fig. bonne homme, garde ta vache, vigyázz, meg ne csaljanak; it. il nous a fait — le mulet, hiában várakoztatott; 2. megvédni, ótalmazni; 3. — qch. vmit megtartani; —rancune à q., vki ellen haragot táplálni; 4. eltenni; en donner à — à q., vkit rászedni; 5. teljesíteni, eleget tenni; figyelni; 6. se — v. r. örizkedni, óvakodni.

Garde-'robe, f. ruhatár; 2.
ruhaszekrény; 3. árnyékszék; gyalog árnyékszék;
4. előkötény; —robier, m.
ruhatárnok; —sacs, m.
pal. iratőr; —salle, m.
escr. elővívó.

Gardeur, se, s. pásztor; 2. gyűjtő.

Garde-'vaiselle, m. ezüstre ügyelő cseléd; m — vigne, szöllőcsősz; — vue, m. szemellenző; fényellenző. Gardien, m. h. eccl. zárdafő. Gardien, ne, s. a. őr, örző. Gardiennat, m. h. eccl. zárdafőnökség.

Gardiennerie, f. mar. tüzérszoba,

Gardoir, m. kamra.

Gardon, m. pêch. piros szárnyú keszeg; p. être frais comme un —, vickándozik mint a csik a varsában.

Gare! i. vigyázz! 2. f. riv. öböl; ch. de f. kerülő. Garement, m. disz, disziték.

Garenne, f. *nyúlaskert*. Garennier, m*. nyúlörző*.

Garer, v. a. riv. öbölben kikötni; 2. se —, v. r. örizkedni; kitérni.

Gargalisme, v. chatouillement.

Gargamèle f. pop. torok.

se Ğargariser, v. r. méd. gurgulázni.

Gargarisme, m. méd. toroköblintő; 2. gurgulázás.

Gargo'tage, m. pop. kotyvasztás; —te, f. lacikonyha; —ter, v. n. lacikonyhába járni; 2. roszul enni; —tier —ère, s. ételárus, piaci szakács; 2. kotyvasztő. Gargouill'ade, f. mus. kellemetlen hangváltozék; fam. ivópohár; —e, f. ereszcsatorna szája; éperen. zablakarika; —ée, f. vízömlés csatorna szájából;—ement,

m.gurgulázás hangja; haskorgás; —er, v. n. vízben pocskolni; pop. les boyaux lui gargouillent, korog a hasa; —is, m. fam. pocskolás; pop. haskorgás; —ette, f. kancsó; kanna. Gargousse, f. artil. töltény.

Gargousse, 1. artil. tölteny. Gargoussière, f. artil. tölténytáska.

Garidelle, f. bot. ánizsvirág; 2. v. rouge-gorge.

Garigue, f. agr. puszta.

Garnement, m. fam. gézengúz, ebhendi, akasztófa virága.

Garni, m. arch. hézagtöltő kő; 2. butorozott hónapos szoba.

Garniment, v. garniture.

Garnir, v. a. ellátni, berendezni; maison —ie, bérház; 2. díszítni; fig. bourse bien —ie, tele erszény; fölszerelni; agr. les blés sont bien —is, a vetés jól áll; boul. — le

four, kemencében fát száritni; 3. se —, v. r. magát örizni; ellátni.

Garnissaire, m. adóhátrálékoshoz szállásolt katona. Garnison, f. helyőrség; 2. v.

garnissaire. Garnissage, m. diszités ; föl-

Garnissage, m. diszités ; fölszerelés.

Garnisseur, m. diszitő; fölszerelő.

Garniture, f. készület, tartozék; coutur. diszifék; mar. kötélzet.

Garo, m. bot. sasfa.

Garou, m. bot. tetüfa.

Garouage, m. feslettség, korhelység.

Garouenne, m. méc. emelő csiga.

Garranier, m. bot. sárgaviola.

Garrot, m. málhadorong; nyeregfa; husáng; orn. csörgő ruca; man. mar.

Garrottage, m. megkötözés: Garrotter, v. a. jur. megkötözni; fig. — q. vkit valamiben megakadályozni.

Garroun, m. ch. ven fogolykakas.

Gars, m. fam. legény, suhanc.

Garse, f. fam. cavira, cevere (serdülő leány).

Garsette, f. orn. fehérgém. Garvance, —che, f. bot. bagolyborsó.

Garzotte, v. sarcelle.

Gast, v. gaz.

Gascalope, f. cuis. gödölény. Gascon, ne, s. a. kérkedő, nyegle, hányaveti; —nade, f. kérkedés, nyeglegség; —ner, v. n. hazudozni; kérkedni.

Gaspill'age (-pi-), m. tékozlás;—er, v. a. össze-vissza hányni; 2. tékozolni; fig. — son temps, idejét vesztegetni; —eur, se, s. tékozló.

Gaster (gas-tère), m. méd. alhas.

Gastéralgie, gastralgie, f. méd. gyomorfájás.

Gastéro-podes, m. pl. haslábuak. Gastérostée, f. icht. szálkás durbancs.

Gastri'cisme, m. méd. gyomorcsorva; —cité, f. méd. gyomorlob kórjelei; —loque, v. ventriloque; —que, a. an. altesti; —te, —tis, f. méd. gyomorlob.

Gastro'adynamique, a. méd. fievre = , postáz ; -branche, f. h. n. haskopolty; --bronchite, f. méd. gyomor- és gégelob; —cèle, f. méd. gyomorsérv; —cnémiens, s. a. pl. gáz-izmok; —lâtre, v. gastromane; —logie, f. főzéstan ; *—mane, s. a. hashizlaló; -manie, f. hasgond; etművész ; -nome, m. -nomie, f. étművészet; —tomie, f. chir. hasnyitás.

Gat, m. mar. kirakodási lépcső.

Gâteau, m. pât. lepény; p.
il a trouvé la fève au —,
eltalálta bibéjét; fig. partager le —, a nyereségben
osztozni; pop. mère —,
gyermekkényesztető; chir.
tépsodrat; écon. — de
miel, lépesméz.

Gâte'-bois,—cuir,—plâtre,m.

rosz asztalos, rosz cipész,

rosz kőmives stb.; —enfant, gyermekkényesztető;

—ménage, s. házi békebontó; —métier, m. kontár; —papier, m. firkász;
pâte, m. rosz sütő.

Gâter, v. a. rontani; megkárosítni; elkontározni; 2. elrontani; fig. c'est un mari trop complaisant il —e le métier, nagyon előzékeny férj; megnehezíti a férjek helyzetét; 3. elkényesztetni; 4. se —, v. r. elromlani; fig. elkorhelykedni; elkényesedni.

Gâterie, f. kényesztetés.
Gâte'sauce, m. kotyvasztó;
—tout, m. fajankó, totya.

Gâteur, se, s. rontó.
Gatilier, gattilier, bot. m.
szűzfa. [gás.
Gâtine, f. v. désert; vén. vá-

Gâtis, m. jur. marha okozta

Gaton, m. cord. szorítófa.

Gattorugine, f. icht. elevenszülő takrász.

Gauche, f. bal; 2. à —, adt. balra; 3. a. bal; fig. ferde, ügyetlen; egyenetlen; —ment, adv. ügyetlenül, fonákul.

Gaucher, ère, s. a. balog. Gaucherie, f. ügyetlenség, golyhóság, kamaszság.

Gauchir, v. n. oldalra hajolni, kitérni; fig. ötölni, hatolni; men. megvetemedni, homorodni.

Gauchissage, m. meggörbülés.

Gauchissement, m. hajlás, oldalra hajlás (testé).

Gauchoir, m. kalló malom. Gaudage, m. teint. festés fogas rezedával.

Gaude, vaude, f. bot. fogas rezeda; 2. kukoricakása. Gaudé, m. rövid szónoklat. Gaudéamus (-muce), m. burl. eszem-iszom, lakmározás.

Gauder, v. a. teint. fogas rezedával festeni.

†se Gaudir, v. r. vigadni. Gaudisserie, gaudisseur, v. raillerie, railleur. [etc. Gaudronner, etc. v. godron Gaufrage, m. manuf. mintázás; pât. kockalepény-

sütés.
Gaufre, f. sejt, lép; 2. kockalepény; fig. fam. être la —
dans une affaire, megszorulva lenni.

Gaufrer, v. a. manuf.habosra szőni; ling. ráncokat rakni.

Gaufreur, se, s. manuf. kelme-mintázó.

Gaufrier, m. pât. lepényvas; pap. mintadeszka; 2. pât. kockalepény-sütő.

Gaufroir, m. manuf. minta vas.

Gaufrure, f. himes minta. Gaulade, m. v. gaule; 2. f. fig. feddés, megrovás.

Gaulage, m. gyümölcsszedés póznával.

Gaule, m. gyümölcsszedő pózna; man. lovarvessző; mar. lobogórúd.

Gauler, v. a. póznával leverni (gyümölcsöt).

Gaulette, f. vesszöcske.

Gaulis, m. e. f. magesemete; fiatal sudarfa.

Gaulois, e, s. a. gallus; fig. c'est un bon —, igazlelkü ember.

Gaupe, f. m. p. csatakos nöszemély; útcai kurva.

Gauperie, f. szenny, piszok. Gauplume, a. boglyas, borzas.

†Gausse, f. pop. bohózat, tréfa.

†Gausser, v. n. pop. bohóskodni, hazudozni; 2. se de q., v. r. vkit bolondda tenni.

†Gausserie, f. pop. kötekedés, ingerkedés.

†Gausseur, se, s. gúnyoló, ingerkedő.

Gautier, m. erdei lakos; 2. lázitó; rabló.

Gaux, m. levegöben szárított kender; arg. tetű.

Gavache, m. gyáva; semmirekellő.

Gavé, m. arg. részeg. Gaveau, m. céhtárs.

Gavette, f. tir. arany v. ezüst sodrony.

Gavion, m. pop. torok.

Gavon, m. mar. kis hajószoba.

Gayette, f. briq. gyantás föld.

Gaz, m. chi., phys. légszesz. Gaze, f. manuf. fátyolszövet.

Gazei'fiable, a. chi. légszeszképes; —fication, f. chi. l.sz.-szé változtatás; —fier, v. a. l.szeszszé vástoztatni; 2. se —, v.r.l.sz.-szé változni; —forme, a. chi. légsz. féle.

Gazelle, f. z. zerna, gazella. Gazer, v. a. fátyolszövettel bevonni; fig. fátyolt vetni vmire.

Gazetier, m. hírlapíró; 2. hírlapárus. Gazetin, m. írott hírlap. Gazette (-zète), f. hírlap; faïenc. tok.

Gazeux, se, a. phys. légszesznemű.

Gazier, ère, s. manuf. patyolatszövő.

Gazon, m. gyep, pázsit;
—nage, —nement, m. gyepesítés; —ner, v. a. gyepesítni; se —ner, v. r. gyepesedni; —neux, se, a.
gyepes.

Gazouill'ard, csicsergo, csiripolo; —ment, m. csiripolás, csicsergés; 2. — d'un
ruisseau, palack csörgése;
—er, v. n. csicseregni;
csörgedezni; fig. gagyogni; —is, m. poét. csicsergés, csiripolás.

Geai, m. orn, szarka; — de montagne, hęgyi holló; — de bataille, magnyitó; — houppé, banka.

Géant, e, s. óriás; 2. a. óriási.

Géantisme, m. roppantság. Geigneux, se, a. nyöszörgő. Géhenne, f. théo. pokol.

Geindre, m. boul. dagasztó; 2. —,v. n. nyöszörögni.

Gel, m. bot. ragya.

Gelable, a. megfagyható. Gélasin, m. an. arcgödröcske.

Gélasines, f. pl. dent. metsző fogak.

Gélatine, f. chi. kocsonyadék.

Gélatineux, se, a. kocsonyás; 2. —, m. tengeri csiga.

Gelée, f. fagy; —blanche, dér; cuis. kocsonya; — de mer, tajt.

Geler, v. a. fagyasztani; 2. megfagyasztani; 3. v. n. fagyni, elfagyni; 4. imp. fagy; il a — é à glace, jéggé fagyott; 5. se —, v. r. jéggé fagyni, megfagyni.

Geleur, m. fagyasztó. Gélide, a. chi. könnyen fa-

győ. Gélif, gélis, a. m. e. f. fagyrepedékes.

†Gelinage, m. cout. baromfiadó.

Geline, f. orn. tyuk.

Gelinette, —notte, f. hízlalt csirke; 2. —, — de bois, császárfajd; — d'eau, hóda.

Gélissure, gélivure, f. e. f. fagyrepedék.

Gème, f. szingyanta.

Gémeaux, m. pl. astr. ikrek. Géminé, e, a. pal. ismételt; bot. páros, kettős.

Gémir, v. n. sohajtani, nyöszörögni; siránkozni; turbékolni.

Gémissant, e, a. nyöszörögve, síránkozva, sohajtva.

Gémissement, m. sohajtás, nyöszörgés, siránkozás; turbékolás; dév. — du coeur, töredelem.

*Gémisseur, m. *nyöszörgő*.

Gemm'a (gem-ma), m. bot. rügy, bimbó; —ation, f. bot. rügyezés, bimbózás; -e (gè-me), a. minér. sel =, akna-, köső ; 2. ff. drágakö; 3. bot. v. gemma; *—er (gem-mé), v. n. *rü*gyezni, bimbózni; —ifère, a. minér. drága köveket termö; —ification, f. hot. riigyezés; —iforme, a. bot. himbóalakú; —ipare, a. rligyező, bimbozó; bot. —iparité, f. bot. *rügykép*zé8.

Gemmule, f. bot. bimbócska, rügyecske.

Génal, e, a. an. archoz tartozó.

Génant, e, a. alkalmatlan, terhes.

Genci'val, e, a. an. inyhez tartozó; —ve, f. an. iny; —vité, f. méd. inylob.

Gendarme, m. csendör; fig. c'est un beau —, csinos lovar; 2. szikra; joail. sötét folt a gyémántban.

se Gendarmer, v. r. fam. megharagudni, tüzbe jöni. Gendarmerie, f. milit. csend-

örség. Fendarmeux se a ios:

Gendarmeux, se, a. joail. foltos.

Gendre, m. vő; p. faire d'une fille deux—s, kettőnek igérni, mit csupán egy kaphat.

Gêne, f. kin; kényszer; kinpad; 2. kinzás; 3. nehézség; fig. gyötrelem; fesz; pénzzavar; 2.—s, pl. dobhúrok.

Généa'logie, f. származat; származatrend; —logique, a. származati; nemzékrendi; —logiste, m. iztudós; p. mentir com. un —, olyat hazudni, mint egy ház.

Génepi, m. bot. havasi üröm.

Gêner, v. a. nyomni, feszítni, szorítni; akadályozni;
2. fig. terhelni, zavarni,
alkalmatlankodni; korlátozni, gátolni; 2. se —, v.
r. magát erőltetni; iron.
ne vous gênez pas! csak
ugy mint honn! il ne se
—e pour quoi que ce soit,
nem engedi magát tartóztatni; il faut se — qf.
pour ses amis, barátainkért néha áldozatot kell
hoznunk.

Général, m. milit. tábornok; 2. rendi fönök ; 3. általános, egyetemes; 4. —, e, a. fő..., köz; 2. egyetemes, általános; 3. en —, adv. általában, egyetemleg, általánosan; —at, m. tábornokság, vezérség; 2. rendi fönökség; —e, f. milit. köz-, nagyriadal ; 2. tábornokné; -ement, adv. általánosan , közönségesen ; —isable, a. egyetemithető; —isateur, —trice,a. *egyete*mito, altalanosito; —isation, f. általánosítás, egyetemités; —iser, v. a. általánosítni; se =, v. r. általánosodni; —ité, f. általánosság; egyetemes-

Générant, e, a. nemzett, alkotott; —ateur, m. ch. de f. gözkazán; 2. — atrice, a. géom. alkotó; ligne atrice, alkotó egyenes vonal; —atif, ve, a. nemző; faculté —ative, nemző tehetség; —ation, f. nemzés; nemződés; 2. támadás, keletkezés; 3. nemzedék, iva-

Geôlier, ère, s. *börtönör*.

dék ; 4. nemzettség ; 5. emberiz, embernyom; -ationel, le, a. phil. tenyészeti; passion = le, csaladi szeretet; —er, v. engendrer.

Géné'reusement, adv. nagylelküleg; bökezüleg; 2. bátran, vitézül; —reux, se, a. nagy, nemes, nagylelkű; poét. bátor, vitéz ; 2. adakozó, bőkezű; —rique, a. nemi, nembeli; —rositė, f. nagylelküség, nemeslelkűség; bőkezűség.

Genêt, m. bot. rekettye; 2. man. spanyol mén.

Genette, f. z. nyest (keleten); man. à la —, adv. rövid kengyellel.

Genèvre, —rier, v. genièvre. Genèvrette, f. borókabor.

Genèvrière, f. orn. fenyürigo.

Génial, e, a. an. térdhez tartozó; 2. *lángeszű.

*Génialité, f. lángelműség. Géniculé, e, a. térd-, könyök alakú.

Génie, m. nemtő, védszellem; 2. lángelme; tehetség; 3. szellem, jellem; milit. mér-

Génieux, m. pop. nagy kávés csésze.

Génien, ne, a. an. allhoz tartozó.

Genièvre, m. bot. borókafenyü; 2. fenyümag.

Génisse, genisse, f. üsző.

-Géni'tal, e, a. nemző . . . ; parties = es, nemzőrészek; —teur, m. nemző ; —tif, m. gr. sajátító; —toires, m. pl. an. tök, here; —ture, f. g. p. gyermek-ivadék; 2. physiol. mehmagzat.

Genou, m. térd; fig. fléchir le —, megadni magát; p. rompre l'anguille au —, hátul kötni a lovat: bot. bütyök, iz.

Genouillé, e, a. bot. bütykös; csuklós.

Genouillière, f. térdvas; csizmatürem; térdszíj.

Genouillieux, v. genouillé. Genre, m. nem; faj; an. nerveux, idegrendszer; 2. fajta ; 3. irásmód ; p. on ne sait de quel — il est, az ember nem tudja, hányadan van vele.

Gens, s. pl. népség; emberek; 2. szolga személyzet. Gent, f. nep, nemzet; 2. —, e, a. burl. takaros.

Gentiane (-cia-), f. bot. tarnics; — jaune, kornisfü; -ine, f. chi. tarnicskeserű.

Gentil, s. a. pogány; hitetlen; 2. —, e, a. fam. csinos, takaros, kedves, módos; iron. különös.

Gentile, f. fehér márvány. Gentil'homme (janthiliome), m. pl. -s —s (janthizo-me), nemes, nemes ember; p. — donne sa parole, bourgeois la tient, igérni uraság, megadni parasztság; iron. kurta nemes; 2. müvelt, uri ember; —hommer, v. n. urat játszani; —hommerie, f. fam. nemesség; —hommière, f. nemes telek.

Gentillisme, v. paganisme. Gentilité, f. pogányság; 2. bálvány-imádás.

Gentillatre, m. m. p. kurta nemes.

Gentillesse, f. autrf. nemes tulajdon; auj. nyájasság, udvariasság; 2. módosság; 3. csinos apróságok, encsenbencs.

Gentiment, adv. modosan, csinosan, takarosan.

Génuflexion, f. térdhajtás. Géo'centrique, a. astr. földközponti; —de, f. minér. csörgökő; -désie, f. földmérés; —désique, a. földmérési; —gnosie, f. minér. fölrétegtan; —gnoste, m. f. ismerő; —gnostique, a. f. ismei ; —gonie, f. f.-képzödés; 2. f. képzödéstan; —graphe, m. f.-leir δ ; -graphie, f. f.-rajz; carte de =, térkép; -graphique, a. f.-rajzi.

Géôlage, m. jur. börtönpénz. Geôle (jôle), f. jur. börtön; b.-ör lakása.

Géologie, f. phys. földészet; —logique, a. földészeti ; —logiste, —logue, m. föl $d\acute{e}sz$; —mance, mancie, f. pontjóslat; —mancien, m. pontjós; —métral, e, a. j.*mérői* ; *mértani* ; —métralement, adv. mértanilag; —mètre, m*. mérnök, f.-m*érö; —métrie, f.-mértan; —métrique, a. *mértani* ;

--métriquement, adv. mértanilag; —ponique, a. földmivelési. Gérance, f. mar. emelő csiga.

Geranium (-ome), m. bot. gerely.

Gérant, e, s. ügyvivő, ügynök; rédacteur —, lapve-

Gerbe, f. agr. kéve; gabnatized, dézema; p. mieux vaut le lien que la —, a ruha többet ér gazdájánál ; artif. tüzkéve.

Gerbee, f. agr. takarmanyszalma.

Gerber, v. a. agr. kévébe kötni: 2. boroshordókat egymásra rakni.

Gerbier, m. écon. rur. kéverakás.

Gerbière, f. szalmás szekér; 2. kévepajta.

Gerbillon, m. kévécske.

Gerce, f. ent. ruhamoly; mar. repedés (fában).

Gercer, v. a. fölkarcolni, fölrepeszteni; 2. v. n. et se —, v. r. kirepedezni; cserepesedni; repedezni.

Gerceux, se, a. *repedéses, ha*sadékos.

Gerçure, f. hasadé k, repedék; forg. hötöret.

Gérer, v. a. vezetni, igazgat-

Gerfaut, m. orn. kerecsen. Gerlan, gerlon, gerlot, m. pap. bödön.

Germain, e, a. cousin —, unokavér; jur. frère -, testvér; 2. —, e, s. a. germán, német.

Germandrée, f. bot. tarorja; petite —, közönséges t. Germani'que, a. német; —ser, v. a. németesitni; 2. se —, v. r. németesedni; —sme, m. németesség.

Germant, e, a. bot. csirázó. Germe, m. bot. csira; hajtás; fig. csirája, kezdete, eleje vminek; 2. székfolt (tojásban); —r, v. n. csirázni, hajtani; fig. gyökeret verni.

Germinal, m. h. de F. csirázás hava (márc. 21— ápr. 19.)

Germinatif, ve, a. bot. csirázási.

Germination, f. bot. csirázás; hajtás.

Germoir, m. brass. malátaszérű.

Gersée, f. fehéritő.

Gerzeau, m. bot. konkoly.

Gésier, m. an. begy. Gésine, f. gyermekágy.

Gésir, gir, v. n. ir. gyermekágyban fekünni; 2. v. gisant, git.

Gesse, f. csicseri borsó; —tte, f. bot. bagolyborsó.

Gestation, f. hasasság.

Gestatoire, a. v. chaise (à porteurs).

Geste, m. taglejtés; 2. pl. hőstettek; burl. on connaît vos faits et —s, ismerik viselt dolgait.

Gesticu'lateur, trice, s. hadonázó; —lation, f. taglejtés; —ler, v. n. tagjaitjártatni, epecselni.

Gestion (gès-thion), f. igazgatás, vezetés.

Géum (-ome), m. bot. ciklász.

Get, m. arg. nád.

Gèze, m. arch. födélzúg; briq. űrös tégla.

Giare, v. giore.

Giarende, girende, gorende, m. z. bálványkigyó.

Gibbab, m. icht. halormós cett. [hátú.

Gibbonité, f. bot. kinövés; méd. púp.

Gibecier, m. böröndös.

Gibecière, f. tűszű; vadásztáska; 2. szemfényvesztő tarisznyája.

Gibèle, gibelle, f. icht. ká-rász.

Gibelet, m. t. t. csapfúró; pop. il a un coup de —, bogara van.

Gibelotte, f. euis. csirkepörkölt.

Giberne, f. milit. töltény táska; fig. enfant de —, katonafiu; —rie, f. tölténytáskagyár.

Gibet, m. akasztófa; p. le—
n'est que pour les malheureux, a nagy tolvaj elszalad, de a kicsiny fölakad; it. lè— ne perd
point ses droits, kinek
akasztófa helye, nem hal
a vízbe.

Gibier, m. ch. vad; fig. fam. cela n'est pas de son gibier, ez nem neki való; gibier de potance, akasztófa cimere.

Giboulée, f. záporeső; — de grèle, jégeső; fig. ütleg.

Giboya, souffleur, m. z. góliát kigyó.

Giboyer, v. n. cserkészni. Giboyeur, m. cserkész, vadász.

Giboyeux, se, a. vaddús.

Giclet, m. bot. ugorkás magrugó.

Giffle, f. pop. nyakleves.
Giftmehl (ghift-mèle), f.
expl. egérkő.

Gifole, f. bot. csikos kecske-rágó.

Gigantesque, a. óriási.

Gigot, m. bouch, cuis. ürücomb; man. lo fara; pop.
étendre ses —s, lábát szétterpeszteni; mod. —s, dúdorújj.

Gigotté, e, a. man. húsos farú.

Gigotter, gigoter, v. n. rugdalózni, vergődni.

Gigue, f. b. ugrófüles, virgonc; arq. pofadék; cuis. özcomb.

Giguer, v. n. ugrándozni. Gilet, m. mellény; —ier, m.

mellénycsináló. Gille, gilles, m. faire —, kereket oldani; 2. bohóc; fig. Gillerie (gil'rie), f. hüleség. Gillette, f. g. p. cicomázott nő; historien de la reine —, rosz iró,

Gillit, m. orn. légykapó.

Gimblette, f. pât. perec. Gingembre, m. bot. gyömber.

Gingembrine, f. gyömbér

Gingidium (-diome); m. bot. csombor.

Ginglyme, m. an. csuklóizülés.

Ginguer, v. giguer.

Ginguet, s. a. torokreszelő bor; 2.—, te, a. habit —, szük kabát; fig. un esprit —, gyönge agyú.

Gipe, t. foszlány.

Girafe, f. z. nyakorjány. Girande, f. artif. tűzkerék; hydr. sokcsövű szökökút.

Girandole, f. écon. ágas gyertyatartó; —r, v. n. fig. élc után kapkodni.

Giratoire, a. phys. kerengő; mouvement, —, kerengő mozgás.

Girel, m. mar. v. cabestan; 2. icht. szivárhal.

Girelle, f. mintakorong; 2. v. girel (2).

Girofle, m. bot. szegfübors; clou de —, szegfüszeg; mère de —, magszegfü.

Giroflé, e a. szegfűnemű; 2. f. com. szegfűhéj; it. bot. színes ibolya. Giroflier m bot szegfűhors-

Giroflier, m. bot. szegfüborsfa.

Girolle, v. chervi.

Giron, m. öl, öböl; it. fig.; arch. lépcsöfok szélessége. Gironné, e, a. arch. marche

-e, csigalépcső foka. Gironner, v. a. orf. kerekítni. Girouette, f. szélkakas; 2. a. állhatlan, ingadozó.

Girouetterie, f. állhatlanság. †Girouetteux, v. girouette

(2). Gisant, e, a. fekvő; e. f. bois —, levágott fa.

Gisement, m. fekvés.

Gît, itt nyugszik; fam. tout
— en cela, minden ettől
függ.

fam. oktondi, hüle.

Gîtage, m. charp. bordafák összeillesztése.

Gîte, m. éji szállás, háló tanya; charp. padlógerendák; cuis. bouch. fartő.

Gîter, v. n. et se —, v. r. meghálni; ch. lesni, lesben állni.

Giverner, v. n. arg. éjszakázni, korhelykedni.

Givre, m. zúzmara; bot. ragya.

Glabre, a. bot. sima.

Glabréité, f. bot. simaság, fény.

Glaçant, e, a. jéghideg; fig. fagyos.

Glace, f. jég; phys. fagypont; fig. un air de —, fagyos arc; 2. fagylalt; 3. tűkörüveg; pât. cukoröntet.

Glacée, f. bot. jeges bojtvirág.

Glacer, v. a. fagyasztani; fig.abord — é.fagyos fogadtatás; 2. cukormázzal bevonni; manuf. fényesítni; 2. v. n. et se —, v. r. megfagyni.

Glacerie, f. tüköröntöde; 2. tüköröntés; 3. tükörkeres-kedés.

Glaceur, m. manuf. fénymázoló.

Glaceux, se, a. joail. homályos.

Glacial, e, a. jéghideg, fagyos.

Glacier, m. fagylaltkészítő; 2. tüköröntő; 3. géog. havas, jégcsűcs.

Glacière, f. jégverem; it. fig.

Glacies-mariae (gla-ciècema-rié), m. minér. kő-üveg.

Glacis, m. lejtő; fort. vársík; peint. máz; taill. fércvarrat.

Glaçon, m. jégdarab.

Glais, glaise, f. verr. pestbol-tozat.

Glaïeul, glais, m. bot. nő-szirom.

Glaire, f. méd. nyálka; — d'oeuf, fehérnye.

Glairer, v. a. rel. fehérnyével bevonni. Glaireux, se, a. méd. nyálkás.

Glaise, f. fazekas-agyag. Glaiser, v. a. agyaggal bevonni.

Glaiseux, se, a. agyagos. Glaisière, f. agyagverem.

Glaisine, f. agyag-ülledék.

Glaiteron, v. glouteron. Glaive, m. pallos.

tási jog.

Glame, f. ocul. csipa, csipalag.

Glanage, m. kalászszedés, tarlózás.

Gland, m. agr. makk; parch. csaptató; tabl. kapocsfa. Glandage, m. e. f. makkolta-

Glande, f. an. mirigy; it. daganat; bot. ikra; man.—s, nyálmirigy.

Glandée, f. écon. rur. makkolás; e. f. makkoltatás.

Glandi'forme, a. an. mirigy; makkféle; —vore, a. makkevő.

Glandul'e, f. an. kismirigy:
—eux, se, a. mirigyes;
bot. ikrás; —iforme, a.
mirigyalakú.

Glane, f. kalászcsomó. Glanée, f. kacsavadászat. Glanement, v. glanage.

Glaner, v. a. kalászt szedni; tarlózni; fig. böngészni.

Glaneur, se, s. tarlózó. Glanis, m. icht. harcsa.

Glanure, f. tarlózás; ennek jövedelme.

Glapir, v. n. csaholni; fig. rikácsolni.

Glapissement, m. csaholás; rikácsolás.

Glaréole, f. orn. libuc, bibic. Glas, m. halálharang; csendítő; halottharangozás.

Glatir, v. n. kurjantani. Glatissement, m. kurjantás.

Glau, m. alom.
Glèbe, f. fekvőjószág; féo.
örökszolgaság; poét. rög.

Glène, f. mar. kerekbe rakott alattság; pêch. halasko-sár.

Glette, f. ólom-fényle.

Gliceau, m. cérnagombolyag. Glissade, f. sikamlás, elcsuszás.

Glissant, e, a. sikamlós, csuszós; it. fig.

Glissement, m. csuszkálás

(jégen).

Glisser, v. n. elcsuszni, megcsúszni; fig. fam. valaki
iránt hütlenné lenni; p.
le pied lui a —é, pórul
járt; 2. csuszkálni; korcsolyázni; fig. elsurranni
vmin; II. v. a. csusztatni;
fig. becsusztatni; 2. se —,
v. r. elillanni, elsurranni;
leereszkedni; lecsúszni.

Glisseur, m. korcsolyázó. Glissoire, f. csuszka; e. f. facsusztató, ergetyű.

Globe, m. golyó, teke; géog.
— terrestre, földteke; an.
— de l'oeil, szemteke; num.
ország címerének golyója.
Globeux, se, a. bot. tekéded.
Globule, m. golyócska.

Gloire, f. dicsöség; désireux de —, dicsvágyó; it. m. p. gög, hiuság; p. être dans la — de Bacchus, részegnek lenni; peint. dicsfény. Gloméré, e, a. bot. csomós. Glomérer, v. a. csomózni.

Gloriette, f. kéjház kéjlak.

Glorieuse, f. bot. dicsöke; icht. rája; *—s, pl. h. de F. juliusi napok (1830); —ment, adv. dicsöül, dicséretesen.

Glorieuseté, f. gög, dölyf. Glorieux, m. dicsekedő, kér-kedő; 2. —, se, a. dicső, dicséretes; kérkedő, dicsekedő.

Glorifi'able, a. dicsöithető;
—ance, f. öndics, kérkedés;—cation, f. théo. dicsöités;—er, v. a. dicsöitni; 2. se —, v. r. magát dicsöitni, magasztalni.

Gloriole, f. kicsinyes dicsvágy.

Glose, f. szómagyarázat, jegyzet; —marginale, oldal-jegyzék.

Gloser, v. a. magyarázni, jegyzeteket írni; 2. v. n. rovogatni, róni.

Gloseur, se, a. rovogató, rovó, megrovó. Glossaire, m. magyarázószót**ár.**

Glossateur, m. magyarázó, értelmező.

Glossite, f. méd. nyelvlob.

Glosso'catoche, m. chir. nyelvtartó; -cèle, f. chir. nyelviszam; —come, m. csontküllő; chir. méc. emelőgép; –graphe, m. litt. nyelvbúvár; -- graphie, f. an. nyelvleirás.

Glotte, f. an. hangrés; 2. orn. karis.

Glottile, f. méd. hangrés-

Glottorer, v. n. kelepelni. Glouglou, m. hurukkolás; kotyogás.

Glouglouser, v. n. hurukkolni ; 2. kotyogni.

Gloussement, m. kotlás, kárálás.

Glousser, v. n. kotlani, kárálni.

Glouteron, m. bot. bojtor-

Glouton, ou goulu, m. z. torkos borz; 2. —, e, s. a. nagybélü, falánk; —nement, adv. falánkul;-ner. v. n. zabálni, falni; —nene, ou gloutonie, f. falánkság.

Glu, f. ch. lép, madárlép; jard. cseresznyefa-gyanta;

poét. báj, varázs.

Gluant, e, a. ragadós, enyekes; pop. il a les mains es, könnyen kezében felejt vmit.

Gluau, m. ch. lépvessző. Gluber, v. a. *hámozni.*

Gluer, v. engluer; 2. v. poisser.

Glui, m. fedőszalma.

Glumacé, e, a, bot. pelcés.

Glume, $\mathbf{v}$. balle (2).

Glumelle, f. bot. polyvácska. Gluten (-tène), m. h. n. enyü; bot. enyek; chi. dágvány.

Glutinant, glutinatif, v. ag-

glutinant.

Glutine, f. chi. növényfe-

hérnye. Glutineux, se, a. did. ragadós; sikeres.

Glutinosité, f. ragadósság. Glycérine, f. chi. olaj-éd. Glyphe, f. arch. horony.

Glyptique (gli-tique), f. grav. kövésés.

Gnac, m. il y a du —, kutya van a kertben.

Gnafie, f. szerencsétlen vetés (kockán); p. après rafle —, derüre boru.

Gniant gniant, m. dadogó. Gniole, f. pop. lökés.

Gnome, m. myth. földmanó. Gnomique, a. elvmondatos. Gnomon, m. astr. napmu-

Gnomonique, f. astr. napóratan; 2. napóratani.

Go, tout de —, adv. pop. teketória nélkül.

Goailler, etc. v. railler, etc. Gobbe, f. mérgezett falat.

Gobeau, gobelet, m. bilikom, serleg; 2. pohárnokság; 3. bűvész-serleg; fig. joueur de —, ravasz csaló.

Gobeleterie, f. serleggyár. Gobeletier, m. serleggyáros. Gobelins, m. pl. szönyeggyár (Párisban).

Gobelotter, v. n. fam. poharazni.

Gobe-mouche, m. orn. zsaroly; fig. fam. szolgalélek; it. henyélő; arg. szabad kömives.

Gober, v. a. fam. fölfalni, elnyelni; p. il a —ė le morceau, horogra akadt; fig. időt vesztegetni; 2. elcsipni, elfogni (vkit).

Goberge, m. icht. $gad\delta c$; 2. f. pl. ágydeszka.

se Goberger, v. r. pop. könynyülködni; mulatozni; 2. v. se moquer.

Gobet, m. fam. harapás, falat; fig. prendre un homme au —, vkit nyakon csipni.

Gobeter, v. a. maç. bevakolni.

Gobetis, m. maç. vakolás. Gobeur, se, s. faló; könnyen

hivő; com. riv. rakodó. Gobie, m. icht. tölcsérhal.

Gobillard, m. dongafa.

Gobin, m. fam. púpos; it. m.

p. c'est un plaisant tréfás ember.

Goblin, m. mano, mumus. Godaille, f. pop. dözsölés, ivás; —r, v. n. iszákos-

kodni; —ur, m. iszákos. Godan, m. fam. donner dans le —, törbe kerülni.

Goddon, m. pénzes ember.

Gode, f. orn. tengeri sirály. Godelureau, m. fam. édelgő; hölgyrab.

Godenot, m. szemfényvesztő

Goder, v. n. ráncot vetni.

Godet, m. talpatlan pohár; bot. a = 0, en = 0, bot. kehely idomú; it. csésze; kehely; fond. öntölyuk; peint. festöteknöke.

Godiche, s. pop. oktondi.

Godichon, ne, a. pop. ostoba; p. chanter la mère —ne, vigan dalolni.

Godin, in. agr. fiatal bika. Godine, f. lusta, feslett életű nő ; —tte, f. szerető; ágyas.

Godiveau, m. cuis. pâté de —, vagdalthús-pástétom.

Godron, m. coutur. öbölránc; redőző vas; orf. homorú-

Godronner, v. a. mod. öbölráncot rakni; 2. bot. feuille -ée, csipkés levél.

Godronneur, m. orf. homorītó.

Godronnoir, m. orf. völgyelő véső.

Godure, f. ál-ránc.

Goéland, goiland, v. gode. Goémon, gouémon, m. bot. omboly.

Goet, gouet, m. vign. hashajtó szölő.

Goétien, ne, s. *lélekidéző*. Goètre, etc. v. goître, etc.

Goffe, a. esetlen, otromba; 2. m. pórnyelv; —ment, adv. esetleniil; —rie, f.

otrombaság, esetlenség. Gogaille, m. pop. vendégség.

Gogo, à —, adv. fam. böven, bőségesen.

Gogue, f. cuis. töltelék: -nard, e, a. pórias, tréfás; 2. m. bohóc; —narder, v. n. bohóskodni, pórias tréfát űzni; —narderie, f. aljas tréfa; —nettes, f. pl. enyelgések; se —r, v. r. pop. mulatozni, vigadni; —ttes, f. bohózat, tréfa; fam. être en —, jókedvűnek lenni; 2. víg lakoma; 3. csapszék.

Goinfrade, f. lakmározás.
Goinfre, m. pop. tobzódó;
—r, v. n. b. tobzódni:

-rie, f. b. tobzódás.

Goître, m. méd. golyva. Goîtreux, se, a.méd.golyvás; 2. m. h. n. golyvás gyík; 3.

—se, f. orn. gödény.

Golfiche, f. conch. gyöngyház kagyló.

†Golille, f. mod, nyakbodor. Golis, m. e. f. sudarfa (husz éves).

Gollette, f. chev. vérting. Gomichon, m. pât. almás pite.

Gomm'age, m. mézgázás;
—e, f. mézga; —gutte, sárga mézga; —résine, mézgagyanta; —ement, m.
mézgázás; —er, v. a. mézgazni; —eux, e, a. mézga ..; eau —, mézgavíz; —ier, m. bot. mézgafa.
Gonagre, f. méd. térdköszvény.

Gon-al-gie, f. méd. térdfá-

jás.

Gond, m. serr. ajtosark fig. sortir des —s, fölgerjedni. Gondole, f. mar. sajka;

ocul. szemszilke; écon. csobolyó; voit. paraszt koesi; —tte, f. sajkácska. Gondolier, m. sajkás.

Gonelle, f. ch. vadászkabát.

Gonfalon, gonfanon, m. templomzászló; —ier, m. templomz. vivő.

Gonflement, m. fölpöffedés. Gonfler, v. a. felfúni, puffasztani; 2. v. n. et se —, v. r. puffadni, dagadni.

Gongron, m. méd. kemény nyakdaganat; jard. bütyök.

Gonin, m. fam. ravasz kópé. Gonio'mètre, m. math. szögmérő; métrie, f. szögmértan; —métrique, a. szögmértani.

Gonne, f. mar. tonna; it. kátrányos hordó; —lle, —tte, f. bl. cimeres páncéling.

Gonorrhé, f. méd. kankó. Gonz, m. arg. férfiu; — esse,

f. arg. nő.

Gord, m. pêch. halrekesz; 2. géo. mélyút, hegytorok; 3. gyúpala-agyag.

Gordien, a. noeud —, gordiusi csomó; fig. fam. voilà, c'est le noeud —, itt a bökkenő.

Goret, m. malac; cord. öreg legény; mar. hajóseprő; pop. ronda gyermek.

Goreter, v. a. mar. surolni. Gorge, f. nyak; fig. fam. faire grosse —, fölfuval-kodni; 2. torok; fig. couper la — à q., vkit tönkre tenni; rendre la —, hányni; it. fig. a lopott jószágot visszaadni; 3. kebel; mell; 4. — de montagne, hegyszoros; bot. cső, szár; p. faire une — chaude de qch., kedvére enni, inni; tour. görfa.

Gorge'blanche, f. orn. hontmadár; —bleue, f. orn. kékbegyű dalár; — de pigeon, a. galambszín.

Gorgée, f. korty.

Gorge'fouille, f. men. hornyoló gyalu; —nue, f. orn. zsarolycsúp.

Gorger, v. a. tele tömni; túlterhelni, torkig étetni; fig. on les a —és de biens, túlterhelték vagyonnal; 2. se —, v. r. magát tele tömni.

Gorgeret, m. chir. kutasz.
Gorgerette, f. gallér; nyak-,
mellbodor

Gorgerin, m. cheval. nyakvértrész.

Gorge-rouge, v. rouge-gorge. Gorget, m. men. hornyolo gyalu.

Gorgette, f. nyakacska; 2. csecsemőfőkötő-szalag.

†Gorgias, m. nyak-, mellbodor.

Gosier, m. torok; 2. gégecső; ext. ell a un beau —, szép hangja van; orn. grand —, gödény.

Gosiller, v. n. pop. okádni.

Gosse, f. b. tréfa.

Gosser, etc. v. se gausser etc. Got, m. pop. tetü.

Goton f. kurva.

Gouache, gouasse, f. vizfestészet; vizfestmény.

Gouailler, etc. v. railler, etc.

Goudaille, f. mar. sajkaszij. Goudran, m. milit. szurok-

pözs.
Goudron, m. kátrány;
—nage, m. kátrányozás;
—ner, v. a. mar. kátrányozni;—nerie, f. kátránygyár; —neur, m. kátránygyár; —neux, se, a. kát-

rány . . . .
Gouêper, v. n. arg. napol lopni, henyélni.

Gouêpeur, se, s. pop. naplopó.

Gouet, v. arum.

Gouffre, m. torkolat, mélység, nyilás; phys.—s, örvény; fig. tékozló.

Gouge, f. man; serr., vájvéső; 2. †szipa, szajha.

Gouger, v. a. mon. kivájni. Gougère, f. cuis. túrós lepény.

Gougette, f. t. t. vájfurócska; kis csap.

Gouin, m. mar. rongyos hajóslegény; 2.—e, f. v. gouge (2).

Goujard, m. bádogos legény. Goujat, m. katonaszolga; maç. napszámos; 2. otromba ember.

Goujon, m. icht. görgöcse; fam. faire avaler le—à q., vkit törbe csalni; arch. fogas köldök; men. cövek, pecek, csap.

Goujonner, v. a. men. csappal összefoglalni.

Goujure, f. mar. rovátk. Goule, f. pop. szamár szája. Goulée, f. pop. falat.

Goulet, m. mar. szoros bejá-

rás kikötőbe ; 2. v. goulot; 3.—te, v. goulotte.

Gouliafre, s. a. pop. nagybélü.

Goulot, m. palack nyaka; artill. v. ampoulette.

Goulotte, f. arch. csatornácska.

Goulu, n, v. glouton; 2. —, e, a. jard. pois —, cukor-

Goupille, f. horl. pecek; -r, v. a. horl. peckelni.

Goupillon, m. cath. szentelő ecset; 2. arg. pöcs; cart. csirizelő pemet; écon. öblögető kefe; —ner, v. a. écon. kefével tisztitni; -nure, f. vign. szőlőbetegség.

Gourd, e, a. megdermedt, megmerevedett (hidegtől); fig. il n'a pas les mains -es, szeret dolgozni; it. szeret ütleget osztogatni.

Gourde, f. bot. lopótök; 2.

pop. fillentés.

Gourdin, m. pop. furkós bot. Gourdiner, v. a. pop. megdöngetni; 2. se —, v. r. rec. egymást megverni.

Gourdir, v. a. megmerevedni. Goure, f. hamisitott füszeráru.

Gourer, v. a. com. hamisitni; 2. r. pop. megcsalni; 3. se —, v. r. csalódni.

Goureur, m. com. áruhamisito; 2. pop. csalo.

Gourgande, —dine, f. pop. utcai kurva.

Gourmade, f. ökölcsapás; -r, v. a. q. megverni, megöklözni.

Gourmand, e, s. a. inyenc;]ard. zöldborsó; 2. fattyúhajtás.

Gourmander, v. a. megszidm, pirongatni; fig. — ses passions. *szenvedélyét* megzabolázni; 2. se —, v. rec., *egymást szidn*i.

Gourmandiller, v. a. szeliden megfeddni. [nyalánkság. Gourmandise, f. inyencség, Gourme, f. vét. takony; flg. fam. il jette sa—, dühöng; 2. feszesség.

Gourmé, e, a. peckes, feszes. Gourmer, v. a. man. földllazni; 2. fam. pufolni, döngetni; 3. izlelni; 4. 3. se —, v. r. feszeskedni. Gourmet, m. borizlelő, bor-

értő; 2. inyenc; nyalánk. Gourmette, f. man. állazó; fig. fam. il a rompu sa —,

szabad folyást engedett szenvedélyeinek ; áru-ör; hajósszolga.

Gournal, gourneau, m. icht. kurrogó kolty.

Gouspiller, v. gausser.

Gouspin, m. pop. gyáva; arg. irnok.

Goussaut, —ssant, s. a. man. vastagnyakú; fig. lomha ember.

Gousse, f. bot. hüvely; d'ail, foghagymagerezd. Gousset, m. an. honalj-ür; honaljszag; arch. gyámkapocs; fig. il a toujours le — bien garni, erszénye mindig tömött.

Goussette, f. bot. hüvelyke. Goût, m. izlés; 2. iz; szag; p. morceau avalé n'a plus de —, elmult esőnek nem kell köpönyeg; 3. étvágy; II. szép-érzése ; 2. hajlam; kedv; p. des —s et des couleurs on ne peut disputer, kinek a pap, kinek a papné ; 3. szerkezet.

Goûter, v. a. et n. izlelni; 2. megizlelni; fig. megkisérleni: it. jóváhagyni; helyeselni; it. tetszeni; 3. élvezni; com. marchandise -ée, keresett áru ; 4. man. - la bride, a zablához szokni; II. v. n. ozsonnázni; III. — m. ozsonna.

Gouttant, e, a. csöpögő. Goutte, f. csöpp; boire la —, pálinkát inni; 2. adv. fam. je n'y vois —, nem okoso. dom ki belöle; 3. — à —, adv. csöppenkint; H. méd. köszvény.

Gouttelette, f. csöppecske. Goutteux, se, s. a. köszvényes.

Gouttière, f. arch. eresz; háztető; sell. –s d'un

241

előbőr ; carrosse, an. [ható. horny. *Gouvernable, a. *kormányoz-*Gouvernail, m. mar. kormánylapát; fig. kormányrúd.

Gouvernant, e. a. kormányzó; 2. —, m. kormányzó.

Gouvernante, f. kormányzónö ; 2. nevelönö ; 3. gazdaasszony. Gouvernatif, ve, a. kormány-Gouverne, f. com. szabály. Gouvernement, m. kormány; it. kormányzóság; it. főparancsnokság; mar. vezetés.

*Gouvernemental, e, a., kormány . . . ; journal —, kor-

mánylap.

Gouverner, v. a. kormányozni; 2. ápolni, gondozni; nevelni; 3. — q. uralgani, parancsolni; comment gouvernez-vous? mikent érzi magát? mar. kormányozni; fam. il —e bien sa barque, *jól intézi dol*gait; p. selon ta bourse -e ta bouche, a<u>d</u>dig nyujtózzál a meddig a takaró e^{i} ; 4. se —, v. r., viselni magát, viselkedni.

Gouverneur, m. kormányzó; főparancsnok ; 2. igazgató;

mar. kormányos.

Gouvion, m. charp. csapszeg. Grabat, m. vacok; il est sur le —, nyomorog; it. végét járja.

Grabataire, a. fekvő beteg. Grabeau, m. com. áruhulladék. lás. Grabelage, m. com. rostá: Grabeler, v. a. com. rostálni,

válogatni. Grabaleur, m. pharm. rostáló, tisztázó.

Grabuge, m. fam. civakodás,

perpatvar.

Grâce, f. kegy; hajlandóság. 2. kegymutatás; iron. la belle —! mily nagylelkű! 3. kegyelem, megkegyelmezés; 4. kegyelem, irgalom, könyörület; 5. hála; dév. hálaima; 6. de –, adt. ugyan kérem; II. báj. kecs, kellem; fig. mauvaise —, illetlenség.

Graciable, a. megbocsátható; kegyelemre méltő.

Gracier, v. a. jur. megkegyel-

Gracieusement, adv. bajosan, kellemesen; kegyesen.

Gracieuser, v. a. nyájasan barátságosan bánni vkivel.

Gracieuseté, f. szivesség, udvariasság; háladatosság; kegyadomány.

Gracieux, se, a. kecses, bájos,kellemes, szeretetre méltó; barálságos, nyájas.

Gracilité, f. — de la voix, hang tisztasága.

Gradacion, f. rhet. fokozás; ext. fokozat.

Grade, m. tiszteletfok; écol. rang; it. les —s, oklevél. *Grader v. a. rangra emelni. Gradille, f. arch. fogas ho-

Gradin, m. toldófa; 2. hágcsó. Graduation, f. did. fokitás; 2. sal. elpárologtatás.

Gradué, m. tudornak avatott. Graduel, le, a. fokonkinti; -lement, adv. fokonkint. Graduer, v. a. fokolni; 2. tudorrangozni.

Graille, v. corneille.

Gragne, f. grague, m. halrekesz.

Graillement, m. rekedtség. Grailler, v. n. ch. összekürtölni; 2. h. n. károgni.

Graillon m. maradék, hulladék; 2. márványhulla $d\acute{e}k$; 3. pop. tarka; 4. pop. marie —, piszkos lotyó; 5. szalonnadarab.

Graillonner, v. n. b. köpdös-

Graillonneur, se, s. b. köpdöső.

Grain, m. gabona; gros —s, *öszi g.*; menus —s, tavaszi g.; 2. bogyó; mag, szem; p. tel —, tel pain, a milyen a mósdó, olyan a törülköző; méd. árpa; fam. il a un —, bogara van; 3. himminta (szöveten); barka (bőrön); 4. orf. szemer; 5. phys. zá- | Grandir, v. n. nöni; fig. poreső; serr. kövéső.

Graine, f. bot. vetomag; fig. fam. elle monte en —, vénül; 2. t. t. —, m. barkás bör.

Grainer, grener, v. a. szemítni; 2. t. t. barkázni.

Grainier, ère, s. magkereskedő; bot. maggyűjtemény.

Grainoir, m. artil. loporszita.

Graissage, m. kenés.

Graisse, f. zsir; fam. faire de la —, lustálkodni; miner. hegyi gyanta.

Graisser, v. a. kenni; pop. — les épaules à q., vkit megbotozni; 2. v. n. szívósodni.

Graisserie, f. szalonnakereskedés.

Graisset, m. z. lombász.

Graisseux, se, a. zsiros.

Graissier, ère, s. zsirkereskedő.

Gramin, m. bot. ebfü. Graminée, a. fünemü.

Grammaire, f. nyelvtan; 2.

nyelvisme. Grammairien, ne, s. nyelv-

tudós; nyelvtanitó.

Grammatical, e, a. nyelvtani; —lement, adv. nyelvtanilag.

Granadille, v. grenadille.

Grand, m. nagy, nagyság; 2. nagyúr; 3. en —, adt. nagyban; fig. penser en —, nemesnn yondolkozni ; H. -, e, a. nagy; it. fig. 3. sok, igen sok; 4. fontos, föképeni ; 5. egész, teljes ; 6. fö, nagy; — duc, nagyherceg.

Grandelet, te, a. fam. nagyocska.

Grande-marée, f. mar. szökő ár.

Grandement, adv. nagyszerüen ; nagyon, fölötte.

Grandeur, f. nagyság; math., mennyiség; 2. fönség, magasság.

Grandiose, a. nagyszerű. *Grandiosité, f. nagyszerű-

gyarapodni; 2. se –, v. r. nagyolog**n**i.

Grandiscule, a. nagyos.

Gange, f. csür; battre en -, csépelni.

Granit, -e, m. miner. magla.

Granitique, a. maglás.

Granivore, s. a. magevo.

Granulaire, a. szemcsēs; -lation, f. minér. szemcsézés; —le, f. bot. csiraszem; -ler, v. a. szemcsézni.

Grapelle, f. bot. bojtorján. Graphique, a. did. ábrázolt; 2. irási; 3. szobrászati; -ment, adv. ábrázolva.

Graphite, m. irla.

Grappe, f. $f \ddot{u} r t$; vét. $p \delta k$; —lette, f. fürtöcske.

Grapper, v. a. porrá dörzsölni.

Grappeux, se, a. fürtös; fürtdús; 2. pop. undoritó, piszkos, ocsmány.

Grappillage, m. bilingérezés; 2. csereberélés.

Grappiller, v. n. bilingérezni: 2. v. a. csere-berélni. Grappilleur, se, s. utól szedő;

fig. csereberélő. Grappillon, m. fürtöcske.

Grappin, m. mar. négyágu . horgony; it. szigony; fig. mettre le — sur q., vkit hatalmába keríteni; 2. t. t. kúszvas.

Grappiner, v. a. mar. szigonyozni.

Grappu, v. grappeux (1.). Gras, se, a. zsiros; kövér, hizoit; potage —, hisleves; agyagos, kövér; termékeny ; 2. sűrű, szívős: 3. zsíros, piszkos; 4. tragár, lucskos szájú.

Gras-double, m. végbél: —fondu, f. vét. fehér hasfolyás. ,

Grassement, adv. fam. kenyelmesen; dúsan.

Grasset, te, a. kövéres; 2. m. vét. lágyék.

Grasseyement, m. peregés.

Grasseyer, v. n. peregni.

Grassouillet, te, a. húsos; rengö.

Grat, m. tyúkkaparás; p. je l'ai bien envoyé au ajtót mutattam neki; 2. -, e, a. háladatos; it. à son —, tetszése szerint.

Grateau, v. gratteau.

Grateron, f. bot. ragadály. Gratia-Dei (gra-cia-dé-i), m. bot. réti csokorka.

Gratification, f. kegyadomány ; kárpótlás.

Gratifier, v. a. megajándékozni.

Gratin, m. fazékhoz égett étel.

Gratis, (-tisse), adv. ingyen; 2. szabadjegy.

Gratiter, —tonner, v. n. gágogni.

Gratitude, f. háladatosság. Grattage, m. levakarás.

Gratte, f. vakaro vas.

Gratteau, m. vakaró kés. Gratte bosse, —boësse, f. vakaró kefe; †-boësser, v. a. kefevel fényitni; —cu, -cul m.bot. csipke;

-langue, m. nyelvvakaró. Gratteler, v. a. könnyedén vakarni.

Gratteleux, se, a. méd. rühes.

(irattelle, f. méd. száraz riih. Gratte'paille, f. orn. kenderike; —papier, m. má-

Gratter, v. a. vakarni; —l'épaule à q., magát vkinél behizlegeni ; 2. kaparni ; p. qui naît poule aime à –, nem messze esik fájátol az alma; s'il n'a pas de quoi qu'il en -e, kaparj kurta neked is lesz; 3. levakarni, kivakarni; fig. — le papier, körmölni; 4. se —, v. r. vakarózni.

Grattoir, m. vakaró vas; v. kés.

Grattures, f. pl. vakarék

Gratuit, e, a. önkényti, ön- i kényes; ingyen; tig. haszontalan; phil. oknélküli. Gratuité, f. önkéntiség; théo. meg nem érdemlett kegyeGratuitement, adv. ingyen; 2. ok nélkül.

Gratuse, f. tan. husoló vas; 2. hurnyagapjú; –r, v. a. levakarni.

Gravas, v. gravois.

Gravatier, m. murnyahordó. Grave, a. phys. nehez; 2. komoly ; 3. nyomós, nyomatos; bot. odeur —, erös szag; mus. ton —, mély hang; gr. accent —, súlyék.

Gravelée, a. f. cendre —, nyers borkö.

Graveleux, se, a. med. húgyköves; 2. kövecses, porondos; fam. conte —se, sikamlós elbeszélés. cser. Gravelin, m. bot. fürtös Gravelle, f. med. húgykő, ve-

sekövecs; 2. szárított borseprő; it. borkő.

Gravelure, f. trágárság. Gravement; adv. komolyan. *Gravéolance, f. bűz.

Graver, v. a. vésni, metszeni, karcolni ; 2. être — é de petite vérole, himlöhelyes; 3. v. n. artil. szétpattanni.

Graveu, m. *vésnök*.

Gravier, m. kövecs, porond; méd. húgy—, vesekő.

Gravi'fique, a. phys. súlyosító; — mètre, m. súlymérő; —métrique, a. súlymérői.

Gravir, v. a. megmászni; v. n. mászni.

Gravitation, f. phys. nehézlés; 2. komolyság, méltőság; 3. fontosság; 4. mus. mélység.

Graviter, v. n. phys. nehézleni.

Gravoir, m. t. t. váj-, völgyelő véső; cir. kupás véső.

Gravois, m. pudva, purha; 2. törmelék.

Gravure, f. *vésnökség ; réz*metszés ; rézmetszet, karc ; fametszet.

Gré, m. akarat, kedv, szándék; 2. izlés, érzés, vélemény, tetszés; 3. prendre en —, szívesen venni; 4. savoir —, köszönettel len $ni; 5. de -, adt. j \delta aka-$ rattal, szívesen; it. de – à —, barátságos megegyezés-

Grec, —que, s. görög; maintien —, büszke tartás; 2. gör. nyelv; p. c'est du pour lui, nem az ö eszéhez való; 3. être — en qch., tapasztalt, ügyes; pop. il est un peu —, kissé fukar ; 4. hamis játékos; II. –, –que, a. *görög*.

Grécaliser, v.n. mar. éjszakkelet felé hajózni.

Grecque, f. rel. metsző fűrész; —r, v. a. rel. bemet-

Gredin, e. a. nyomorult, szegény ; 2. m. semmirekellő; fukar.

Gredinerie, f. szegénység, nyomorúság; fukarság. Gréement, m. mar. kötélzés;

2. kötélzet.

Gréer, v. a. mar. kötélzeni ; fölszerelni.

Greffe, m. törv. sz. iroda; tv. sz. irnokság ; 2. trv. sz. irnok; fam. il a pris cela dans son —, az ő agyából került ki; II. f. jard. oltóág; 2. oltás.

Greffer, v. a. jard. oltani, szemre oltani.

Greffeur, m. jard. oltó.

Greffier, m. prat. trvsz. irnok, tollnok; 2. ch. fogó-

Greffoir, m. jard. oltókés. Grège, a. et f. —, soie —, grèze, nyers selyem; écon. bugagereben.

Grégeois, a. m. feu —, görög-

†Grègue,f.nadrág; p. il a bien mis de l'argent dans ses —s, jól megszedte magát; tirer ses —s, kereket olda-

Grêle, a. karcsu; tiszta, csengö; rikitó, éles; an. vékony; II. f. jégeső; tour. aranyráspoly.

Grêler, v. n. imp. il grêle, jég esik; 2. v. a. toute la contrée a été —ée, az egész vidéket elverte a jég; fig. fam. il a été —é, szerencsétlenűl járt; visago –, himlőhelyes arc.

Grelet, m. maç. csákány-kalapács.

Grelette, f. mon. pénzráspoly.

Grelin, m. mar. vontató kötél; kis horgonykötél.

Grêlon, m. nagy jégdara. Grêlonnage, m. cir. ikrásítás.

Grêlonner, v. a. cir. ikrásítni.

Grelot, m. csörgő; fig. fam. attacher le —, veszélyt kockáztatni; brod. tüzdelési cérna.

Grelotter, v. n. dideregni. Grelu, a. pop. szegény, nyomorult.

Greluchon, m. választott kedves.

Grément, v. gréement.

Grémil (-mi), m. bot. tengeri cikkszár.

Gremille, f. icht. serinc.

Gremillet, m. bot. egérfül. Grenade, f. bot. gránátal-

ma; milit. gránát. Grenadier, m. milit. gráná-

tos; bot. gránátfa. †Grenadière, f. milit. gránátos táska.

Grenadille, f. bot. golgota. Grenadin, m. cuis. párolt borjuszeletek.

Grenage, m. szemítés.

Grenaille, f. szemített érc; vasgöbecs; 2. murva.

Grenailler, v. a. szemítni.

Grenailleur, m. korpakereskedő; szemítő.

Grenaison, m. agr. maggyűjtés.

Grenat, m. lap. gránát; conf. citromhéj.

Grenaut, m. icht. kurrogó kolty. [ni.

Gremeler, v. a. corr. barkáz-Grener, v. n. agr. szemesed-

ni; v. a. v. grainer. Greneter, v. greneler.

Greneterie, f. magkereske-

Grenetier, ère, s. magkereskedő.

Grenier, m. magtár; — à sel, sóraktár; 2. padlás.

Grenoir, v. grainoir. †Grenon, grenou, m. haj-

szál; bajusz.
Grenouillard, m. burl. kurutyoló.

Grenouille, f. béka; pop. il n'est pas cause si les —s manquent de queue, nem találta föl a puskaport; it. lotyó. [koskodni.

Grenouiller, v. n. pop. iszá-Grenouillière, f. békástó.

Grenouillet, m. bot. mezei kömag.

Grenouillette, f. bot. torzsika; chir. nyelvfekély.

Grenu, e, a. magdús; barkás; pop. ripacsos.

Grès, m. minér. fövenykő; 2. kőagyag; 3. vén. agyar.

Gréseux, se, a. miner. fövenykönemű.

Grésière, f. homokkő-bánya. Grésil, m. daraeső; verr. törött üvegdarabka.

Grésillement, m. daraesés. Grésiller, v. imp. darázni;

2. v. a. összezsugoritni. Grésillon, m. daraliszt.

Grésillonner, v. n. cirpegni, Grésoir, m. vitr. hornyoló kés.

Gresserie, f. coll. fövenykőmunka; 2. kőedény; 3. v. grésière.

Grève, f. lapos homokpart; 2. tér neve Párisban; pop. faire —, strikolni (bérzsarolás céljából szünetelni); 3. lábszár.

Grever, v. a. jogtalanságot elkövetni; zaklatni.

Griannau, m. orn. kis fajd. Gribouillage, m. fam. mázolás.

Gribouille, m. oktondi; p. fin com. — qui se cache dans l'eau crainte le pluie, eső elül csurgó alá menekülni.

Gribouiller, v. n. fam. má-zolni.

Gribouillette, f. szembekötősdi; jeter son coeur à la —, akár kit is megszeretni; 2. à la —, adt. elhányva.

Grièche, a. pie —, tarka harkály; —, fig. zsémbes nő.

Grief (gri-èf), m. károsítás; jogsérelem; kár; 2. pa-nasz.

Grief (-èf), ève, a. nehéz, fájdalmas; 2. sulyos, igen nagy.

Grièvement, adv. nehezen, sulyosan, durván.

Grièver, v. a. károsítni; zaklatni; boszantani.

Grièveté, f. sulyosság, nagyság.

Griffade, f. karmolás.

Griffe, f. köröm, karom; fig. je suis sous sa —, körmei közé kerültem; pop. il s'est fait donner sur les —s, emberére akadt; 2. nérbélyfeg; bot. —d'ours, barcsakánt.

Griffer, v. a. karmokkal megragadni.

Griffet, v. martinet.

Griffon (gri-), m. grifkeselyű. Griffonnage (gri-fo-), m. jirkálás.

Griffonnement, m. dess. 708: vázlat.

Griffonner (gri-fo-), v. a. et n. firkálni; 2. könnyedén vázolni; it. roszul rajzolni. Griffonneur, griffonnier, m.

firkáló, mázoló. Grignon, m. gyürke; olajtörköly.

Grignottement, a. pop. ráaódás.

Grignoter, v. n. pop. rágódni, rágicsálni; fig. nyerészkedni.

Grigou, m. pop. gézengú: zsugori.

Gril (grî, ou gril'), m. rostély; dor. — à dorer, aranyozási rács; mar. hajóda...

Grillade, f. cuis. rostélyos: 2. rostélyon sütés.

Grillage, m. rostély; rácsozat.

Grille, f. rács; — d'un couvent, nyelvrács; p. épouser une —, apácává lenni: hydr. rácsozat.

Griler, v. a. cuis. rostélyon sütni; 2. megperzselni, megégetni; 3. v. n. piritani; II. v. a. rácsozni; III. se —, v. r., pörkölödni; magát megégetni. Grilletier, grilleur, grilla-

geur, m. rácskészítő.

Grilloir, m. drap. rostpest. Grillon, m. tücsök; —criquet, kabóca.

Grilloter, v. n. cirpegni.

Grimace, f. fintor, fintorgás; 2. fig. tettetés; 3. tüpárnás dobozka.

Grimacer, v. n. fintoritni, fintorgatni.

Grimacerie, f. fintorgatás; tettetés.

Grimacier, ère, s. fintorkodó; fig. képmutató.

Grimaud, m. abécés gyermek; 2. —, e, a. roszkedvű. Grimauder, v. n. abécét tanulni; 2. duzzogni.

Grimaudin, m. pop. zsémbes örea.

Grime, m. abéce-tanuló; 2. zsugori, fösvény; th. vén piperköc.

Grimelin, m. fam. kis fiú; it. zsugori, fukarkodó.

Grimelinage, m. jukar játék; 2. csekély nyereség.

Grimeliner, v. n. fam. fukarul játszani; 2. csekély nyereséget csinálni.

se Grimer, v. r. th. ráncokat csinálni.

Grimoire, m. bükönyv; pop. il sait le —, ért a maga dolgához; fig. érthetlen zagyvalék.

Grimpart, m. orn. amerikai fakúsz.

Grimpant, e, a. bot. kúszó. Grimper, v. n. mászni, kúszni; kapaszkodni; 2. se –, v. r. magasra mászni.

Grimpereau, m. orn. közönséges fakúsz; — de murallle, falkúsz.

Grimpeur, m. mászó; 2. orn. v. grimpereau; icht. — d'arbres, kuszóhal.

Grincement, m. fogcsikorgatás.

Grincer, v. a. csikorgatni (fogait); faire — l'archet, cincogni.

Gringalet, m. sovány, gyönge ember; csavargó. †Gringottée, f. csicsergés. Gringotter, v. n. csicseregni; pop. fütyörészni.

Gringuenaude, f. b. kolonc.

†Gringuenotter, v. n. csattogni (fülemüléröl).

Griot, m. boul. korpaliszt.
Griotte, f. bot. meggy; cuis.
árpalisztpép; 2. expl. vörös és sárga pettyes márvány.

Griottier, m. bot. meggyfa. Grippe, f. szeszély; fam. ellenszenv; méd. náthaláz; — Jésus, m. pop. poroszló.

se Grippeler, v. se gripper (manuf.).

Gripper, v. a. fam. megcsipni, megfogni, elcsenni; nyakon csipni; 2. se —, v. r. merengeni, képzelegni; manuf. összezsugorodni.

Gris, m. szürke szin; man.
—sale, sötétszürke; —brun,
seregélyszürke; 2. —, e, a.
szürke; il est un peu —,
be van kapva; vin —, fakóbor; il fait —, borult
idő van; patrouille —e,
éji őrjárat; fig. fam. faire
— e mine à q., mogorván
nézni.

Grisaille, f. peint. halvány festmény; 2. szürke vázlat.

Grisailler, v. a. szürkén vázolni.

Grisard, m. v. colin(-grisart); 2. minér. kemény homokkő.

Grisâtre, a. szürkés.

Griselette, f. orn. halászka. Griser, v. a. leitatni (vkit); 2. v. n. teint. fakulni; 3. se —, v. r. bekapni.

Griset, m. orn. tengelic.
Grisette, f. szürke házi öltöny; 2. gyapjukelme; 3. kétes erényű fiatal leány; 4. orn. pacsirta; it. ezüst

sirály; it. kékbegyű magnyitó.

Grisoller, v. n. énekelni (pacsirtáról).

Grison, né, s. a. ösz fő; man. szürke.

Grisonner, v. n. öszülni.

Grive, f. orn. rigó; fenyűrigó; fam. il est soùl com. une —, holtrészeg.

Grivelé, e, a. szürke és fehér

 $\sum_{i=1}^{\infty} pettyes.$

Grivelée, f. fam. dugpénz. Griveler, v. a. tilos nyereséget csinálni.

Grivèlerie, f. tilos nyerészkedés.

Grivelette, f. orn. ökörszem; it. húros rigócska.

Griveleur, se, s. tilos nyere-

séget húzó. Grivette, f. orn. éneklő rigó. Grivois, m. vidám fickó; 2.

-, e, a. vidám, vidor, jókedvű.

Grivoisor, v. a. dohányt reszelni; 2. gyanús helyekre járni.

Grognard, e, s. zsémbes, dörmögő.

Grogne, f. boszuság; pop. morgás, dörmögés.

Grognement, m. röfögés; fig. mormogás.

Grogner, v. n. röfögni; fig. morogni, dörmögni.

Grogneur, se, s. a. zsēmbes, komor, dörmögő.

Grognon, a. házsártos, zsémbes.

Groin, m. disznoorj.

Groisil, v. grésil, (verr.)

Grolle, f. v. freux, 2. papucs. Grommeler, v. n. dünynyögni.

Grommeleux, se, a. dünynyögő.

Grondable, a. szidható.

Gronde, f. mus. doromb; 2. v. gronderie.

Grondeau, m. icht. kömaró kolty.

Grondement, m. dörgés; morgás.

Gronder, v. a. megszidni, lehordani; 2. v. n. morogni; fig. dörögni.

Gronderie, f. szidás, civakodás, zsémbeskedés.

Grondeur, se, s. a. civakodó, mormogó, zsémbeskedő.

Gros, m. legnagyobb, legerősebb, legvastagabb, része vminek; fig. — de l'armée, a sereg zöme; 2. főmű; fő-

bevétel; com. — de Naples, sávos selyem; II. —, adv. sokat; III. en —, adt. nagyban; fam. tout en —, mindössze; IV. –, se, a. vastag; — se femme, kövér nő; femme — se, viselős nő; – bois, hasábos fa ; fig. être —, kiváncsinak lenni; 2. nagy; magas; 3. durva; —se besogne, nehéz munka; — pain, fekete kenyér; fam. il est du -mur, durva; goromba ember; — rire, hangos kacaj; — vert, sötét zöld; 4. tetemes; mar. — temps, viharos idő.

Gros'bec, m. orn. vasorrú magnyitó; —blanc, m. ragasz.

Groseille, f. jard. ribiszke;
— verte, egres, pöszméte.

Groseiller, m. jard. ribiszkebokor; —épineux, pöszmétebokor.

Grosse, a. v. gros; 2. —, f. nagytucat; jur. okmány kiállitása; imp. —s, —s de fonte, öreg betűk, vezér betűk.

Grossement, v. gros. (III). Grosserie, f. durva vasáru; nagykereskedés.

Grossesse, f. viselősség, nehézkesség.

Grosset, te, a. nagyocska. Grosseur, f. vastagság; terjedelem; méd. daganat.

Grossier, ère, a. durva; vastag; esetlen, otromba; érzéki; fig. mensonge—, vastag hazugság; idée—ère, általános fogalom; müveletlen, neveletlen; goromba, botrányos; com. marchand—, nagykereskedő.

Grossièrement, adv. durván, gorombán, esetlenül; 2. nagyban, általában.

Grossièreté, f. vastagság, durvaság; 2. fig. durvaság, gorombaság; it. illetlenség, tudatlanság.

Grossir, v. a. vastagitni, nagyitni; erösbitni; emelni (hangot); 2. v. n. et se —, v. r. vastagodni, nagyobbodni, nöni; sürüsödni, tömörülni; it. szaporodni, dagadni; áradni.

Grossissement, m. nagyítás. Grossoyer, v. a. jur. tisztázni, letisztázni.

Grossulaire, m. minér. zöld gránát.

Grotesque, a. természetlen; fig. nevetséges, csudálatos, tarkalékos; 2. m. pl. peint. tarkalék, tarkalékosság; —ment, adv. természetlenül, stb.

Grotte, f. barlang.

Grou, m. grouette, f. jard. köfenék.

Grouetteux, se, a. jard. köves, kövecses.

Grouillant, e, a. pop. hemzsegő.

Grouillement, m. haskorgás.

Grouiller, v. n. et se —, v. r. pop. hemzsegni; le ventre lui —e, korog a hasa; la tête lui —e, rezeg a feje.
Grouner, v. grogner.

Group, m. com. tekercs

(pénz).

Groupe, f. peint., sculp. csoportozat; csoport; kristály jegecek.

Groupement, m. csoportositás.

Grouper, v. a. peint., sculp. csoportositni; arch. össze-kapcsolni; bot. sorozni; 2. v. n. csoportosulni; 3. se v. r. egybegyülni.

Gruage, m. cout. faizás.
Gruau, m. derce, dara; darapép; 2. orn. darufi; sal.
-x, pl. sóvödör.

Grue, f. orn. daru; p. faire le pied de —, sokáig egg helyen állni; fig. oktondi, hüle; méc. csiga.

Gruer, v. a. *darálni.* Grue<u>r</u>ie, grurie, gruirie, f.

Gruerie, grurie, gruirie, i erdőszék; erdőjog.

Gruger, v. a. szétzűzni; rágódni, harapdálni; g. p. jölfalni; fölemészteni. Grugerie f fam csalás

Grugerie, f. fam. csalás. Grugeur, m. pop. pénzcsikaró, csaló. Gruller, v. n. dideregni; 2. v. a. jard. megrázni.

Grumeau, m. rögecske, csomócska; méd. tejgomoly.

Grumeler, v. n. röfögni mint vadkan; sang —e, aludt ver; 2. se —, v. r. csomósodni.

Grumeleux, se, a. méd. csomós; bütykös; göcsös; bot. gümös.

Grumèlement, —ellement, m. méd. giimösödés.

Gruon, m. darufi.

Gruver, m. cout. erdőbiró; 2. –, ère, a. ch. faucon –, kigyászó keselyű.

Grylle, f. orn. grönlandiai karakatna.

Guasso (gou-asso), m. veto hurok.

Gué, m. gázló; fig. sonder le —, vkit firtatni.

Guéable, a. átgázolható. Guède, f. bot. festő csülleng.

Guéder, v. a. csüllenggel festeni; b. étellel tülterhelni (vkit); 2. se —, v. r. b. megzabálni.

Guéderon, m. csülleng festő. Guéer, v. a. átgázolni; 2. v. aigayer.

Guenille (ghé-), f. rongy; man. szalmacsutak.

Guenilleux, se, a. rongyos, lompos.

Guenillon, m. rongyocska. Guenipe (ghe-), f. csatakos-,

ronda nö.

Guenon (ghe-), f. hosszúfarku majom; nőstény majom; fig. rút nő; p. pour épouser un singe il faut être —, ki micsodás olyannal tart. [majom.

Guenuche (ghe-), f. nöstény Guépard, m. z. tigris szörű farkas.

Guêpe, f. ent. darázs; fig. taille de —, darázs karcsú. Guêpier, m. darázsfészek; orn. gyurgyalag.

Guépin, e, a. ent. darázs..; fig. élces, ravasz.

Guerdon, (ghèr-), m. jutalom, dij; bér; —ner, v. s. megjutalmazni.

Guère, —s, adv. kevéssé, rit-

kán, nem igen; (ne s'emploie qu' avec la négative).

Guèret (ghè-rè), m. ugarföld. Guéridon, (ghè-) m. gyertyalah.

Guérir (ghé-), v. a. gyógyítni; p. médecin, guéris-toi toi-même, kiki a maga ajtaja előtt söpörjön; 2. meggyógyulni; 3. se —, v. r., magát gyógyítni.

Guérison, f. gyógyulás.

Guérissable, a. gyógyítható. Guérisseur, m. gyógyító; javos.

Guérite, f. örház; p. gagner la —, kereket oldani; arch. erkélyes házfödél.

Guerlande (ghèr-), f. mar. görbített foglaló vas.

Guerimenter(ghè-), v. a. zaklatni, nyugtalanitni; 2. se —, v. r. panaszkodni.

Guerpir (ghèr-), v. a. elhagyni.

Guerre (ghère), f. háboru; fig. cela n'est pas de bonne—, nem szabad; 2. üldözés; fig. faire la—à l'oeil, vkit szemmel tartani; it. fair la— aux mots, szőrszált hasogatni; p. à la—comme à la—, a mint az idők és körülmények engedik; nom de—, álnév.

Guerrier —ère (ghèr-), a. háborus, harcias, hadi; 2. s. harcos; 3. —ère, f. bot.

szurkosmécsvirág. Guerroyant, e, a. harcvágyó.

mot du —, jelszó; fig. connaître le —, tudni felöle;

2. örcsapat.

Guet-apens (ghè-ta-pan), m. les; leselkedés; 2. álnok-ság, árulás.

Guétre, f. lábtyú; fig. pop. tirer ses —s, elillanni; 2. charp. v. décharge.

Guêtrer, v. a. lábtyút föladni; 2. se —, v. r., láb. fölkúzni.

Guêtron, m. láhtyúcska. Guette, v. guêtre (charp.).

Guetter (ghè-té), v. a. lesni, meglesni.

Guetteur, m. leselkedő; 2. toronyőr.

Gueulard, m. fam. kiabáló; zabálő; fond. adagnyílás; 2. —, e, a. man. keményszájú.

Gueule, f. torok; être fort en —, locskos szájú; mots de —, szátyárság; 2. nyilás luuk száj

lás, lyuk, száj.

Gueulée, f. fam. tele szájjal; dire des —s, szátyárkodni.

Gueuler, v. n. lármázni; szájaskodni; pop. bőgni, ordítni; 2. v. a. ch., megragadni.

Gueuleton, m. lakmározás. Gueulette, f. verr. nyílás.

Gueusaillle, f. fam. csöcselék; $-\mathbf{r}$, v. n. koldulni.

Gueusard, m. koldus, koldus fiú.

Gueuse, f. fond. tusak; com. cérnacsipke.

Gueuser, v. n. koldulni; 2. v. a. kolduskenyeret enni. Gueuserie, f. koldulás; 2. csalás; 3. fig. potomság, nyomoruság.

Gueux, se, a., nyomorú, szegény; 2. s. koldus; pop. c'est une —se, lotyó; 3. m. semmire kellő; 4. pop. parázsfazék.

Gui, guy (ghi), m. bot. fagyöngy, gyimbor.

Guichet (ghi-), m. kapuajtó; kandi lyuk.

Guichetier, (ghiche —tié), m. tömlöctartó legény.

Guide (ghi-), m. vezető, kalauz; men. gyaluszárny; II. f. sell. gyeplő.

Guide-âne, m. vonalvezető; pop. szamárvezető.
Guider, v. a. vezetni.

Guidon, m. autrf. század zászlója; 2. zászlótartó; 3. arq. irányzó; icht. dobáncs.

Guignard, m.orn.olaszpinty. Guignart, m. icht. lazac.

Guigne, f. jard. édes cseresznye. [da.

Guigneaux, m. tüzfalgeren-Guigner, v. a. szemügyre venni; 2. v. n. sanditni, félszemmel lesni.

Guignette, f. orn. parti lile. Guignier, m. jard. édes cseresznyefa.

Guignoler, m. cseresznyepálinka.

Guignon, m. fam. szerencsétlenség; jouer de —, szerencsétlenül játszani.

Guignonnant, e, a. boszantó. Guilboquet, m. men. párvo-

nasz; 2. szádfúró. Guillage, m. brass.erjedés.

Guillaume, m. men. foglaló gyalu.

Guilledin (ghi-leu-), m. man. poroszka.

Guillemet (ghi-lieu-mé), m. imp. idéző jel; —er, v. a. idézőjel közé foglalni.

Guillemot (ghi-lieu-mo-), m. orn. vöcsög.

Guiller, v. n. brass. erjedni; 2. megcsalni.

Guillère, f. rongyszedőnő. Guilleret.te. a. fürge. vidám

Guilleret, te, a. fürge, vidám, vidor; 2. sikamlós.

Guilleri, m. csiripelés; 2. ve-réb.

Guillocher, v. a. grav. cikornyákat vésni.

Guillochis, —chure, f. arch. cikornya; jard. téveg, tömkeleg.

Guilloire, f. brass. forrkád. Guillotine, f. nyaktiló.

Guillotinement, m. nyaktilózás.

Guillotiner, v. a. nyaktilózni.

Guimauve, f. bot. ziliz.

Guimaux, m. pl. cout. két füvű (rét).

Guimbarde (ghein-), f. társzekér; 2. doromb; 3. meu. hornyoló gyalu.

Guimpe, f. melllebel; mod. nyakkendő; it. himzett előing.

Guimpée, a. f. men. doucine —, párkánygyalu.

Guimper, v. a. h. eccl. apácává avatni; 2. se —, v. r., apácává lenni.

Guinche, f. cord. simitofa; 2. pop. szajha; it. pop. csapszék.

Guinda, m. drap. posztócsotú. Guindage, m. fölhuzás; it. csigabér.

Guindal, —das, —deau, m. emelő csiga.

Guinder, v. a. fölcsigázni; fig. túlfeszítni ; 2. se —, v. r. fauc. magasra emelkedni; fig. képzelősködni; it. nagyologni.

Guinderesse, f. mar. fölhúzó kötél.

Guinderie, f. feszesség, peckesség.

Guindoule, f. mar. hajócsiga. Guindre, m. manuf. gombolyītó.

Guingois, m. ferdeség, kaj*szaság* ; 2. de —, adt. *fer*dén, kajszán; c'est un —, hóbortos.

Guinguet, a. m. szük.

Guinguette, f. csapszék; 2. kétkerekű kocsi ; 3. mezei lak; 4. écon. rosz bor.

Guiorer, v. n. cincogni.

Guiper, v. a. pass. sodorni. Guipon, m. még. meszező

pemet; mar. kenőpemet.

Guipure, f. brod. sodrott himzés.

Guirlande, f. virágfüzér; -r, v. a. virágfüzérekkel ékîteni.

Guisarme, f. kétélű bárd. Guisarmier, m. alabárdos.

Guise (ghi-), f. $m\delta d$; 2. en —, adt. *helyett*.

Guispon, v. guipon.

Guitarin, m. bot. hegedüfa.

Guitran, v. brai.

Gume, gumène, gumme, f. mar. horgonykötél.

Gummifère, a. mézgatermő. Gundun, —don, m. z. vándorhangya.

Gunel, gunnel, m. icht. siklónyálkahal.

Gurneau m. icht. páncélos kolty.

Gustatif, ve, a. an., iz...; nerfs, —s, iz-idegek.

Gustation, f. izlés; 2. izlelés.

Guttural, e, a. torok . . . ; gr. son —, torokhang.

Gymnase, m. ant. torna; 2. középtanoda.

Gymnaste, m. tornatanár.

Gymnastique, a. tornászati; 2. f. tornászat.

Gynandre, a. bot. anyahimes.

Gyné'cée, m. ant. nőlak; -cocratie, f. nouralom; -cocratique, a. nouralmi; -comane, m. nők bolondja; —comanie, f. novágy. Gynide, m. h. n. csira.

Gypse, m. minér. gipsz, fősz.

Gypseux, se, a. minér. gipsz nemű; méd. goutte – se, láb-köszvény.

Gypsifère, a. minér. *gipsz*tartalmu.

Gyratoire, v. giratoire.

Gyrène, a. f. grenouille —, békafi.

Gyrie, f. szemfényvesztés; fig. tettetett fájdalom. Gyrin, m. ent. forgancs.

H.

H (autr. ache, f., auj. he, m), h, a betüsorozatban 8. Egyáltalában néma a latin eredetü szavak elején, s midőn a gyökszó h-val kezdödik; a többiben hangzik. Különben ama szavaknál, hol hangzik ' jegygyel jelöltük.

'Ha, i. áh! hah!

Haberon, m. bot. hélazab. Habile, a. ügyes ; 2. kitünő ; jur. képes; pop. szorgalmas, gyors; —ment, adv.

ügyesen.

Habileté, f. ügyesség.

Habilissime, a. fam. *nagyon* ügyes.

Habilitation, f. jur. jogképesség adományozása.

Habilité, f. prat. *képesség*. Habiliter, v. a. jur. képesítni ; 2. s'—, v. r. képesedni.

Habillage, m. cuis. elkészítés a sütésre; bouch. fejtés; cham. börköteg; car. szinezés.

Habillé, e, a. öltözött; habit —, diszöltözék ; cart. carte —e, szinezett kártya.

Habillement, m. ruhásat.

Habiller, v. a. öltöztetni; abs. mon tailleur —e bien, szabóm jó munkát készít; it. cette étoffe —e bien, e kelme jól áll; fig. – son visage, kendőzni; it. elpalástolni; pop. —q. de toute pièces, vkit jól lehordani; bouch. fejteni; cart. színezni; cuis. elkészíteni; écon. — le chanvre, meggerebenelni; tann. — un cuir, cserzeni; 2. s'—, v.r. öltözködni; ruhát szerezni.

Habilleur, m. pell. cserző; 2. —, euse, s. th. szinházi

szabó.

Habit, m. ruha; kabát; szerzetruha.

Habitable, a. lakható.

Habitant, e, a. prat. $lak\delta$; 2. s. lakos.

Habitation, f. lakás; tartózkodási hely.

Habiter, v. a. lakni; 2. v. n. tartózkodni.

Habituation, f. segédlelkészi állomás.

Habitude, f. szokás; physiol. méd. testalkat, kedély; 2. szoros ismeretség.

Habitué, m. segédlelkész; 2. rendes vendég.

Habituel, le, a. szokott; meg-

rögzött; —lement, adv. szokás szerint.

Habituer, v. a. szoktatni; 2. s'—, v. r. szokni.

'Habler, v. n. kérkedni, dicsekedni.

'Hablerie, f. kérkedés, nagyzolás.

'Hableur, se, s. hazudozó, nagyzoló ; kérkedő.

Hachard, m. forg. metszővas.

'Hache, f. fejsze; bárd; h. n. —s de pierre, vesekövek.

'Hache-paille, m. écon. szecskuvágó.

'Hacher, v.a. vagdalni; ng. — la paille, idegen nyelvet törni; grav. vonalosan árnyazni; maç. megfaragnı,

'Hachereau, —ron, m. balta. 'Hachette, f. kétfejü kalapács ; bárdocska.

'Haehis, m.cuis. *vagdalt hús*. 'Hachoir, m. cuis. vágódeszka ; i**t. vágókés.**

'Hachot, v. hachereau.

'Hachure, f. t. t. vonalos met-

'Hagard, e, a. vad, zavart, tévedező; esprit —, durva, makacs ember.

Hagio'graphe, a. becikkezetlen; utólag készült; 2. szentek életirója; —graphie, 1. szentek életleirása.

'Haie ('hê), f. sövény; — de soldats, sorfal; 2. en —, adt. egysorban.

'Haïe! i. gyí te! — au bout, adv. cela lui rapport mille francs et =, ezer frankot jövedelmez neki, és még valamivel többet.

'Haillon (ha-lion), m. rongy, cafat.

Haim, m. szakálhorog.

'Haine, f. gyülölet; fig. ellenszenv; 2. en —, adt. yyűlöletből.

'Haineux, se, a. gyūlöletes.

'Haīr, v. a. gyülölni ; 2. utálni; 3. se —, v. r. önmagát utálni; it. v. réc. egymást gyülölni.

'Haire, f. szörköntös; ch. csa-

pos gim.

'Haireux, a. m. hideg és nedves; borzongós.

gyűlöletre 'Haïssable, a. méltó.

'Haïsseur, se, s. *gyülölő.*

'Hait, m. egészséges vidámság; 2.—é, e, a. vidám, megelégedett, vig.

'Halage, m. hajóvontatás.

'Halbran, m. orn. vad kacsafi; pop. c'est un —, álhatlan ember.

Halbrené, e, a. v. albrené.

'Hâle, m. nap heve; aszály; —bas, m. mar. vitorlarudak levétele.

'Hale-bouline, m. mar. tapasztalatlan matróz.

Haleine, f. lélekzés; poét. szellő; 2. lélekzet, lehelet ; fig. faire des discours à porte d'—, alkalmatlan fecsegés; it. reprendre -

d'une —, egyhuzomban; bot. — de Jupiter, ernyös konkoly; 3. en —, adt. il me tient touj. =, nincs nyugtom előle; tenir q. —, valakit bizonytalanságban hagyni.

Halenée, f. kellemetlen lehe-

'Halener, v. a. q. megszagolni (vkit); ch. szimatolni.

'Haler, v. a. riv. vontatni; mar. lehúzni; ch. uszítni: agr. fölületesen szántani; 2. barnitni (napról); le chanvre, kendert száritni; 3. pop. elrabolni, elszöktetni; 4. se —, v. r. megbarnulni; mar. szél ellen vitorlázni.

'Haletant, e, a. lihegő.

'Haleter, v. n. lihegni.

'Haleur, m. riv. vontató; orn. kecskefejü.

†Halieutique, a. halászati; 2. f. halászat mestersége.

Haligourde, m. bouch. dercekenyér.

Halin, m. pêch. hálókötél. Halitueux, se, a. méd. nyirkos.

'Hallage, m. cout. helypénz. 'Halle, f. *arucsarnok*; dames de la —, párisi halárusnők; glac. tüköröntőde; kocsiszin.

'Hallebarde, f. *alabárd* ; p. cela rime com. — et miséricorde, illik hozzá mint szamár hátára a bársony nyereg.

'Hallebardier, m. *alabárdos*. 'Hallebreda, s. *esetlen nö* ; kamasz.

Halle-croc, m. pêch. halászszigony.

'Hallier, m. bokor, csalit, haraszt; ch. háló; com. csarnok-ör; sátoros kalmár.

Hallucination, f. méd. káprázat, révedezés; fig szemfényvesztés.

Halluciné, e, a. révedező.

'Halo, m. phys. udvar; méd. csecshomály.

'Hâloir, m. fil. kenderszáritó.

magát kifujni; it. tout | 'Halo-mètre, m. sómérleg.

'Halot, m. ch. tengerinyúl lyuka.

'Halte, f. mil. megállás; 2. pihenés; 3. i. megállj; 4. — la, adv. *ne tovább*.

'Hamac, m. mar. függöágy. Hamadryade, f. myth. fa. nimfa.

'Hamaux, m. pl. pêch. tágszemű hálórekesz.

'Hameau, m. tanya.

Hameçon, m. pêch. szakálhorog.

'Hampe, f. nyél; bot. szár; ch. szügy.

Hamster (amstèr), m. z. hörcøög.

†'Hanap (-ape), m. kancsó. 'Hanche, f. an. tomp, csipö.

'Hanebane, v. jusquiame. 'Hangar, m. pajta ; gyakorlóház; expl. aknaszin.

'Hanneton, m. ent. cserebogár; fig. szeleburdi; bout. tincsrojt; -er, v. n. cserebogarászni.

Hansard, m. jard. kertészkés.

'Hansière, f. mar. vontató kötél.

'Hanter, v. a. *látogatni ; köz*lekedni (vkivel); p. il a -é la foire, sokat tapasztalt; 2. v. n. gyakran eljárni (vhová).

'Hantise, f. fam. bizalmas közlekedés.

'Happe, f. marokvas; 2. csákánykapocs; — de portes, tolózár; luth. szorittyű; 3. kézisajtó.

'Happe'chair, m. kapzsi; fig. pop. zabáló; —lourde, f. lapid. hamis gyémánt; ext. encsenbencs.

'Happer, v. a. elkapni; fig. megcsipni, elfogni.

'Haquenée, f. poroszka ; fig. pop. c'est une grande —, esetlen nő.

'Haquet (-ké), m. görkocsi. 'Haquetier, m. taligas; it. taligás ló.

'Harame, f. bot. balzsamter-

mö nyárfa.

'Harangue, f. megköszöntés; megszólító beszéd; fam. fecsegés.

'Haranguer, v. a. nyilvános beszédet tartani; 2. v. n. szónokolni; buzdítni.

'Harangueur (-gheur), se, s. szónok.

'Haras, m. man. ménes.

*'Harassement, m. kimerültség.

'Harasser, v. a. kifárasztani. 'Harassier, m. méneshivatalnok.

'Harceler, v. a. zaklatni; ingerelni; guer. nyugtalanitni; 2. se —, v. r. magát kinozni; it. v. réc. egymást zaklatni; ingerelni. 'Harcèlerie, f. —lement, m.

zaklatás ; ingerkedés. 'Harceleur, m. ingerkedő:fig

'Harceleur, m. ingerkedő; fig. gyötrő szellem.

'Harde, f. ch. falka; 2. füzér; csatlószíj; 3. pl. ócska ruha; limlom.

Hardeau, m. bot. v. vaurien; charp. tartókötél.

Hardées, f. pl. ch. vadkár. †Hardelle, f. fiatal leány.

'Harder, v. a. ch. összefűzni. 'Hardi, e, a. bátor, merész; 2. vakmerő; szemtelen.

'Hardiesse, f. bátorság, merészség; 2. vakmerőség; szemtelenség.

'Hardiment, adv. bátran, merészen; vakmerőn, meggondolatlanul.

Hare! i. ch. hahó! 2. m. gúzs.

'Hareng (-an), m. hering; vivre d'un —, mértékletesen élni; p. la caque sent touj. —, vér nem válik vizzé.

'Harengaison, f. heringhalászat; ennek ideje.

'Harengère, f. heringárusnő; fig. szájaskodó nő.

'Harengerie, f. heringvásár. 'Harenguière, f. pêch. heringháló.

'Hargne, v. chagrin; 2. se —r, v. se disputer.

'Hargnerie, v. dispute.

'Hargneux, se, a. mogorva; zsémbes, alattomos; fig. marakodó.

Hargouler, v. a. jól megrázni, torkon ragadni. 'Haricot, m. bot. babuga; g. p. hôtel des —s, nemzetörök börtöne.

Haricoter, v. n. m. p. zsibáruskodni; fukarkodni.

'Haridelle, f. gebe.

'Harle, 'herle, m. orn. bukruca.

Harmonica, m. mus. hangora.

Harmonie, f. öszhang; öszhangzat; fig. egyetértés.

*Harmonier, v. a. öszhangzásba hozni; 2. s'—, v. r. egyetérteni.

Harmonieusement, adv. öszhangzólag.

Harmonieux, se, a. öszhangú, hangegyező.

Harmonique, a. egyező; 2. f. öszhangtan; —ment, adv. öszhangzólag.

Harmoniser, v. harmonier. *Harmonisme, v. imitatif.

Harmoniste, m. mus. hangszerző.

Harmotome, m. minér. mellékmetsző könnyű pat.

'Harnachement, m. fölhámozás; lószerszám; fig.
quel —! mily csudálatos
öltözék!

'Harnacher, v. a. voit. fölhámozni; 2. fig. izléstelenül öltözni; 3. se —, v. r. fig. nevetséges módon piperkézni.

'Harnacheur, m. szijgyártó.
'Harnais, poét. 'harnois, m.
lószerszám; 2. fogat; 3.
gaz. rub. készülék; mil.
fegyverzet; fam. s'échauffer dans son —, tüzbe
jöni.

Harpace, a. h. u. ragadozó; 2. —s, m. pl. ragadozók. 'Harpagon, m. fam. fösvény.

'Harpaille, v. canaille.

'Harpailler, v. n. szétoszlani; 2. se —, v. réc. egymással dulakodni.

'Harpailleur, se, s. koldus. Harpale, m. ent. szökcsér.

'Harpe, f. mus. hárfa; fig. pop. jouer de la —, kimélve megfogni; it. il est parent du roi David et joue de la —, gazember, csaló;

2. arch. foyazás; p. menacer q. de la —, vkit doronggal fenyegetni; fort. dobogó. [karcsu.

'Harpé, e, a. ch. izmos és 'Harpeau, m. mar. kapú-, vető-csáklya.

Harpens, m. orn. nagy füles bagoly.

'Harper, v. a. q. qch. fam. fogni, megfogni; 2. se —, v. réc. egymást megragadni.

'Harpeur, v. harpiste.

'Harpie, f. hárpia; fam. gonosz nő.

Harpier, v. a. rabolni.

se 'Ĥarpigner, v. r. dulakodni.

'Harpin, m. riv. csáklya.

'Harpiste, s. mus. harfas.
'Harpon, m. pêch. szigony;

serr. vaskapocs. 'Harponnage, m. pêch. szi-

gonyászás. [nyászni. 'Harponner, v. a. pêch. szigo-'Harponneur, m. pêch. cet-szigonyász.

'Hart, f. gúzs; jur. kötél; sentir la —, az akasztófát megérdemelni.

'Hasard, —zard, m. véletlen, eset, szerencse; un meuble de —, olcsón vett bútor; 2. à tout —, v. blanque; 3. par —. adt. véletlenül: 4. veszély; nourri parmi les —s, veszélyek közt nött fel. [lott.

'Hasardé, e, a. romlott, pál'Hasardément, v. hasard (3).
'Hasarder, v. a. kockáztatni,
merészelni, merni; p. qui
ne —e rien n'a rien, a ki
mer az nyer; 2. se —, v. r.
magát veszélynek kitenni.

'Hasardeusement, adv. kockáztatva.

'Hasardeux, se, a. merész, vakmerő ; 2. veszélyes, kockáztatott.

'Hase, f. nyul nősténye. Haste, f. am. dárda; 2. — e. e, a. bot. gerelyalaku.

'Hâte, f. sietség; faire —, sietni; 2. avec —, en —, adt. gyorsan; 3. à la —, adt. sietve.

'Hâtelettes, f. pl. cuis. rostélyos szeletkék.

'Hâter, v. n. sietni ; 2. siettetni; 3. se —, v. r. sietni, sürgölődni; p. qui trop se —e se fourvoie, lassan járj, tovább érsz.

'Hâtereau, m. cuis. pörkölt

'Håteur, m. *sültekre ügyelő* szakács.

'Hatier, m. cuis. nyárstartó

'Hâtif, ve, a. jard. kora, koránérő; it. fig.

'Hâtiveau, m. jard. koránérő gyümölcs.

'Hâtivement, adv. korán.

'Hâtivité, f. koraérés. Hâture, f. serr. zárkapocs.

'Hauban, m. arch. álláskötél; mar. árboc kötélzet. 'Haubaner, v. a. arch. köte-

lekkel megkötni.

'Haubannier, m. szücs. 'Haubergenier, m. *vértko*-

'Haubergeon, m. kis vért-

'Haubert, m. vérting; páncel.

'Haulée, f. pêch. makárháló.

'Hausse, f. alj, aljzat, talap; com. szökkenés.

'Haussement, emelés (hangé); vonás (vállé); magositás (talajé); fölverés (árué).

'Hausser, v. a. fölemelni; magasitni ; emelni ; vonni; pop. il a —é le coude, leitta magát; 2. fig. — la paie, fizetést emelni; — le coeur à q., bátoritni; 3. v. n. nöni, áradni; com. szökkenni; 4. se —, v.r. lábujjhegyre állni; le temps se —e, az idő derül.

'Haussoire, f. hydr. zúgó. 'Haut, m. magasság; fig. il est tombé de son -, nagyon megijedt; 2. csúcs. orom; le — du pavé, járda; dîme du — et du bas, gyümölcs- és gabna-tized; p. le — défend le bas, valóságos madárijesztő; fig.

sur le — du jour, déltájban; II. adv. magasan, fön; hangosan; il a éte pendu — et court, teketoria nélkül fölkötötték; et bas, végképen; III. là -, ott fön; en -, felül; d'en —, felülről; par —, fölfelé.

'Haut, e, a. magas; mély; la mer est —e, a tenger háborog ; 2. felső ; 3. világos; hangos; fig. fenhéjázδ; 4. magasztos, nagy; —e antiquité, őskor; messe -e, nagymise; 5. homme —, gögös ember ; man. mener un cheval —e la main, a kantárt rövidre húzni; fig. faire qch. =, önhatalmulag cselekedni; — le bras! gyorsan!

'Haut-à-bas, v. porte-balle. 'Hautain, e, a. *gögös, döly*fös; 2. m. jard. fölfutó szőlő; —ement, adv. dölyfös**en, gög**ösen.

'Haut'bois, m. mus. búgδsip; —boïste, m. búgósipos; —bord, m. mar. magas födélzet; —-de-chausses, m. térdig érő nadrág; p. elle porte le =, asszony *fején a siiveg*; —-dessus, m. mus. felhang.

'Haute'-contre, f. mus. mély felhang; 2. = de violon, brácsa; — -cour, f. legfőbb törvényszék; — -futaie, v. futaie; —-grive, f. orn. léprigó; — -justice, v. justice; — -lite, v. lice; -lutte, v. lutte; — -marée, v. marée.

'Hautement, adv. fig. *meré*szen, bátran, vakmerően; kereken, nyiltan; 2. nyomatékosan, erélyesen; 3. gögösen, büszkén.

'Haute'-paie, f. pénzpór; —puissance, f. nagyhatalom; — -taille, f. tenor.

'Hauteur, f. magasság; 2. magaslat; 3. — d'eau, viz mélysége; 4. tető, csúcs; 5. fig. erély, szilárdság; gög; önkény; kevélység, dölyf.

'Haut'-fond, v. bas-fond; –fourneau, m. *olvasztó*kemence; — -gout, m. csipös iz.

'Hautin, m. icht. ezüsthal.

'Haut'-justicier, v. justicier; — •le corps, m. man. ugrás; fig. faire un =, bamulni; méd. =, gyomor $g\ddot{o}rcs$; — -le pied, m. mil. számfölötti; un =, semmirekellő; — -le mal, m. méd. nehézkór; —pondu, mar. esős felhő; —somme, m. méd. gutaütés.

'Hâve, a. halvány, sovány,

sávos.

'Haveau, m. sal. *sulyok*. 'Haveron, m. agr. hélazah. 'Havet, m. mét. vashorog.

'Havir, v. a. megégetni; 2. 80 —, v. r. *megégni*.

'Havre, m. mar. *kikötő.* 'Havresac, m. tarisznya;

batú ; bördő. Hayer, v. a. et n. agr. sövényt rakni.

'Hazard, etc. v. 'hasard, etc. 'Hé, i. *héj! hé! oh!*

†'Heaume (hô-me), m. bl. sisak; —r, v. a. sisakot kovácsolni.

†'Heaumerie, f. sisakgyártás. †'Heaumier, m. sisakmüves. Hebdoma'daire, a. hetenkinti; =ment, adv. hetenkint; —dier, m. hetes.

Hébé, f. méd. vénus dombja. Héberge, f. pal. közösfal magassága.

Hébergement, m. szállás-

Héberger, v. a. g. p. szállást adni.

Hébétation, f. elmetompaság, tompultság.

Hébété, m. tompa eszü; —é. e, a. tompult, eltompult.

Hébéter, v. a. elbutitni, eltompítni; 2. s'-, v. r. elbutulni.

Hébichet, m. sucr. nádrosta. Hébraïque, a. héber; —ment, adv. héberül.

Hébraïsant, m. héber nyelvtudós.

Hébraïser, v. n. h. nyelvet tanulni.

Hébraïsme, m. héber nyelvsajátság.

Hébreu, m. héber nyelv; 2. a. v. hébraïque.

Hécatombe, f. ant. száz ökörnyi áldozat ; fig. vérontás. Hèche, f. szekéroldal.

Hectisie, hectique, v. hétisie.

Hégémo'nique, a. méd. fonctions —s, allati test müködései; —nie, f. hatalom-

'Heiduque (è-duc), m. *hajdu*. Heim, i. nemde?

Heimer (è-me), m. akó.

Hein, i. nos?

'Hélas! i. fájdalom; sajnos! 2. m. sohaj, jajgatás.

Héléni'e, f. bot. örvénygyökér; —ne, f. chi. örvénydék.

'Héler, v. a. mar. megszőlűtani; 2. se —, v. réc. *egy*mást megszólitni.

Hélianthe, m. bot. napvi-

Hélianthème, —émum, m. bot. kék démutka ; tetemoldó szuhar.

Hélice, f. géom. arch. pörge vonal; —s, pl. cikornyák; astr. nagy medve; an. a fül külső körvonala.

Hélio'carpe, m. bot. kunkor; -centrique, a. astr. napközépi; —gnostique, s. théo. napimádó; —graphe, m. napleiró; —graphie, f. n.leirás; —graphique, a. n. leirási; —mètre, m. astr. n.mérő; -scope, m. opt. napcső; —state, m. n.állító; —trope, m. bot. napfüve; 2. napraforgó.

Hélix, v. hélice (an.).

Helluation, f. korhelység, vásottság.

Helmin'thes, m. h. n. bélférgek; —thique, m. féregszer; —thologie, f. méd. féregtan.

Hélonias, m. bot. lónya. Hélope, m. ent. rejtény.

Helvelle, f. bot. redöcsög.

Helvétique, a. helvét; corps —, h. szövetség.

tító; —lopie, f. méd. vérömleg (szemben); —nthe, f. bot. vérnye; —tite, f. minér. vérkő; -tocele, f. méd. vérsérv ; —tographe, m. méd. vérleiró: —tographie, f. *vérleirás*; toïde, a. méd. *vérszerü* ; —tologie, f. phys. vertan; -tose, f. méd. vérré változás ; —burie, f. méd. vérhugyozás.

Héméra-lopie, f. méd. farkas

sötétje.

Héméro'calle, f. bot. siliom. Hémi..., fél... (mint elő-

rag).

Hémi'-crânie, f. méd. fejgörcs; —cycle, m. félkör; -méroptères, m. pl. *fél*röpük; —onite, f. bot. tejfü; —pagie, v. —crânie; —plégie, —plexie, f. méd. szélütés féloldalon; sphère, m. géog. félgömb; —sphérique, a. *félgömb*alakú.

Hémo'cerchne (é-mo-cèrkne), m. méd. véromlás (torokból); —die, f. dent. fogvásottság; —mètre, m. phys. vérmérő; —phobie, f. med. veriszony; —phtalmie, f. méd. vérömlés; —ptysie, f. méd. vérköpés; -rrhagie,f. méd. vérfolyás; -rrhinie, f. méd. orrvérzés; —rrhoïdal, aranyeres; —rrhoidale, f. bot. gódirc; —rrhoïdes, f. pl. aranyér; —stasie, f. méd. *vérdugulás*; —statique, s. a. vérállitó.

Hen? i. (hein), hogyan? micsoda ?

Hende'cagone, s. a. tizen*egyszög* ; —syllabe, s. a.

tizenegyszótagu. Hénioche, m. icht. száraz tökehat.

'Hennir (ha-nir), v. n. nyeriteni.

'Hennissement (ha-), m. nyerités.

Hépar, m. chi. kénmáj. Hépatalgie, f. méd. májbaj.

'Hépate, m. icht. májhal. Héma'gogue, s. a. vértisz- Hépat'emphraxis, m. májdugulás; —ique, a. máj...; poudre =, májpor; pyrite =, májporond; aloé =, bot. májszín aloe; 2. f. = commune, *májfü ; —*ite, f. méd. májlob; minér. májkő; —ocèle, f. méd. májsérv; —ographie, f. májleirás; —ologie, f. májtan; -ome. m. chir. májmérő; —omie, f. an. májtaglalás.

Hepta'gone, m. géom. hétszög; —ngulaire, a. hét-

szögű.

Héraldique, a. cimertani; science —, cimertudomány. 'Héraut, m. féo. cimerkirnök.

Herbace, e, a. bot. fünemü. Herbage, m. növényzet; 2. fü, gyep; 3. rét, legelő; droit d'—, legelőjog.

Herbageux, se, a. agr. füdús.

Herbe, f. agr. fü; p. manger son bien en —, sejtöleges vagyonára adósságot esinálni; docteur en —, leendő orvos; — en lait, tejfű; — à l'araignée, *hölye* ; aux chats, engem szagolj. Herbeiller, v.n. ch. legelni.

Herber, v. a. fehéritni (vásznat).

Herberie, f. cir. viaszfehérités; 2. agr. zöldpiac.

Herbette, f. rövid és ritka fü. Herbeux, se, a. agr. gyepes. Herbier, m. bot. növenytär; 2. füvészkönyv; 3. böndő. Herbière, f. füárusnő.

Herbi'fère, a. agr. fütermö; -grade, a. h. n. fübenélő; —vore, a. füevő.

Herbon, m. tan. timárkés. Herborisation, f. bot. füszedés ; füvészkedés.

Herboriser, v. n. bot. füvesz-, kedni.

Herboriseur, m. filvész. Herboriste, m. növenyész; 2. filarus; —rie, f. fükeres-

Herbu, e, a., v. herbeux. 'Hère; m. pauvre —, szegény ördög; ch. un —, szarvasborju.

Héréditaire, a. örökös; mal —, öröklött baj; —ment, adv. öröködésileg.

Hérédité, f. örökség; örökösség.

Hérémitique, a. vie —, remeteélet.

Hérésie, f. h. eccl. eretnekség; p. il ne fera point d' —, nem találta föl a puskaport.

Hérétique, a. eretneki ; 2. m. eretnek.

Héreux, v. haireux.

'Hérillard, m. z. siberiai sün. 'Hérissé, m. icht. tekehal.

'Hérissé, e, a: sörtés, tüskés; telve, tömve; it. homme —, szőrszálhasogató.

'Hérissement, m. berzenkedés.

'Hérisser, v. a. fölborzasztani; 2. v. n. et se —, v. r. fölborzadni.

'Hérisson, m. z. sün; manuf. tüskés henger; méc. csillagos kerék.

'Hérissonne, f. zsémbes nő; 2. a. f. zsémbes; 3.—né, f. bot. narbolya.

'Hérissonnément, v. hérissement.

Héritable, a. örökölhető.

Héritage, m. örökség; 2. örökbirtok.

Hériter, v. n. örökölni; it. fig.

Héritier, ère, s. örökös; il n'a pas encore d'—, még nincs gyermeke.

Hermaphrodite, m. himnö, csira.

Hermeline, v. hermine.

Herméneutique, a. értelemfejtési; 2. f. fejtéstan.

Hermes, f. pl. agr. gazdátlan jószág.

Hermétique, a. légmentes; arch. colonne —, hermesi szobor; —ment, adv. lég-

mentesen.
Hermine, f. z. hölgymenyét;
hölgyprém; 2. macskaprém.

Herminé, e, a. bl. hölgypré-

Herminette, f. charp. rövid nyelü balta.

Hermitage, m. remetelak; fig. il ne sort point de son —, mindig honn van; it. _félreeső nyárilak.

Hermite, m. remete.

'Herniaire, a. méd. sérv...; bandage —, sérvkötő.

'Hernie, f. chir. sérv.

'Hernieux, se, a. sérves.

'Herniole, f. bot. sérfű. Héroïcité, f. litt. hősiesség.

Héroï-comique, a. hős-komikus.

Héroïde, f. hőslevél.

Héroïfier, v. a. hőssé tenni. Héroïne, f. hősnő.

Héroïne, f. hősnő.

Héroïque, a. hős, daliás; litt. poème —, hősköltemény; méd. remède —, hathatósszer; —ment, adv. daliásan.

Héroïsme, m. hősiség.

'Héron, m. orn. gém; — crète, kócsagos gém; masse de —, kócsag.

'Héronneau, m. orn. kis gém. 'Héronner, v. n. fam. gémezni.

'Héronnier, ère, a. faucon —, gémész-sólyom; fam. femme —ère, debella.

'Héronnière, f. gémtanya.

'Héros, m. ant. félisten; 2.
hős. [port.
Herpaille, f. vén. gimcsoHerpe, f. méd. sömör; écon.
garatfiók; ch. fattyúkö-

Herpétique, a. sömörös. Herque, f. széngereblye.

'Hersage, m. boronálás.
'Herse, f. agr. borona; fort.

védrács; th. lámpa-állvány; icht. — hersé, m. murrogó hal.

'Hersement, v. hersage. 'Herser, v. a. agr. *boronálni*.

'Herseur, m. boronáló. Hersoir, adv. tegnap este.

Hésitant, e, a. habozó.

Hésitation, f. akadozás; dadogás; habozás.

Hésiter, v. n. akadozni; habozni, kétkedni. [csillag. Hesper (-ère), m. astr. est-Hespéris (-ie), f. bot. estike. Hétaire, f. anc. kéjhölgy.

Hétéro'clite, a. gr. eltérő;

fig. csudálatos; különös;
—doxe, a. különhitű; tévhitű; —doxie, f. különhitűség; tévtan; —gène, a.
did. különnemű; —généité,
f. did. különnemüség; —
sciens, m. pl. géog. egyárnyuak.

'Hètre, f. bot. bükk.

'Heudrir, v. a. rothasztani; 2. v. n. et se —, v. r. rothadni, possadni.

†Heur, m. szerencse.

Heure, f. óra; passer un mauvais quart d'—, kellemetlenségeket szenvedni; 2. idő; — de dîner, ebéd ideje; bonne —, alkalmas idő; — indue, alkalmatlan idő; prendre —, időt határozni ; donner —, időt kitüzni; 3. adt. bonne —, korán; à l'-qu'il est, jelenleg; sur l'—, legott; à toutes —s, mindenkor; j'ai vu l'—que..., megértem, hogy...; à la bonne —, szerencsére; it. nem bánom; legyen tehát; 5. -s, lit. cath. imakönyv.

†Heurer, v. a. bien, mal —, szerencséssé; szerencsétlenné tenni.

Heureusement, adv. szerencsére, szerencsésen.

Heureux, se, a. szerencsés; p. n'est — que qui croît l'être, a hivőké a menyek országa; 2. boldogító; 3. boldog; 4. alkalmas; 5. kitünő, jó; 6. s. szerencsefi. †'Heurt, m. döfés; összeüt-

közés. [tengelyvas.
'Heurtequin, m. marokvas,
'Heurter, v. a. összeütközni;
meglökni; fig. ellenkezni;
sérteni; 2. v. n. ütközni;
3. kopogtatni; fig. — à
toutes; les portes, minden
eszközt fölhasználni; 3. se
—, v. r. magát megütni (v.be); 4. se —, v. réc. egymásba ütközni.

'Heurtoir, m. ajtózörgetyű; artil. ütőkos.

'Heuse, f. mar. szivattyúcső. Hexa'corde, m. hathúros hangszer; —èdre, m. géom. kocka; —gone, s. a. hatszög; —mètre, s. a. poét. hatos (vers); —style, a. arch. hatoszlopú.

Hiatule, m. icht. ajkhal.

Hiatus (-uce), m. an. nyilás; gr. táthang; prat. hézag. 'Hibou, m. orn. bagoly; fam. il fait le —, olyan mint a tuskó.

'Hic (hik), m. fam. nehézség: c'est là le —, itt a bökkenő.

'Hideusement, adv. iszonyatosan, borzasztón, utálatosan.

'Hideux, se, a. ocsmány, utálatos, borzasztó.

'Hie, f. pav. élkéz sulyok. Hièble, f. bot. földi bodza.

'Hiement, m. charp. nyikorgás; 2. sulykolás.

Hiène, f. hiéna.

'Hier (hié), v. a. pav., hydr. sulykolni; 2. nyikorogni. Hier (ière; poét. i—ère), adv. tegnap; fig. rövid idő óta; it. homme d'—, szerencsefi; it. ujonc.

Hieracium (-ome), m. bot.

hogyomál.

'Hiérar'chie, f. théo. papuralom; 2. rangrend; —chique, a. papuralmi; —chiquement, adv. papuralmilag; — ques, m. pl. összes papság; *—chisation, f. rangrendezés; —chiser, v. a. rangrendszerint beosztani.

Hiéro'glyphe, m. képirat;
—glyphique, a. képirati;
—glyphiquement, adv. képirati;
—glyphiquement, adv. képirati;
a. szentirás; —gramme,
m. szentirás (egyiptomi papoknál); —graphie, f. szt. dolgok leirása; —mantie, f. áldozatjóslás.

Hilarant. e, a. vidámitó. Hilarieux, v. joyeux.

Hilarité, f. vidámság, jókedvüség.

'Hile, m. bot. köldök; méd. szemdag.

Hipnale, boa—, f. z. szarvaskigyó.

Hippélaphe, m.z. pejszarvas.

Hippiatre, v. vétérinaire. Hippiatrique, m. did. léorvoslás.

Hippo'bosque, m. csimbe;
—crat, m. füszeres bor;
—drome, m. versenytér;
—griffe, m. szárnyasló;
—lithe, f. vét. lókő; —logie, f. lóleírás; —mane, m. lókedvelő; —pathologie, f. lókórtan; —potame, m. víziló.

Hippu'rate, m. chi. lohigysavas so; —rique, a. chi. acide —, lohigysav; —ris, m. bot. uszszakál.

Hircin, e, a. bot. bak . . . ; odeur —e, bakbüz.

Hirondeau, —de, —delle, f. orn. fecske; p. une — ne fait pas le printemps, egy fa nem erdö; 2. pierre d' —, fecskekö.

Hirsuté, e, —teux, se, a. bot. bolyhos.

Hirsutie (-thie), f. méd. szőrösség.

Hirtée, f. szőrmoly.

Hispe, f. ent. tüskés bogár. Hispide, a. bot. borzas; flg. hanyag, piszkos.

Hispidité, f. szőrösség; fig. hanyagság, piszok.

'Hisser, v. a. mar. fölhúzni; 2. se —, v. r. magát fölhúzni.

Histio'dromie, f. vitorlázás mestersége;—dromique, a. hajózási.

Histoire, f. történet; peintre d'—, történetfestő; 2. történelem; 3. — naturelle, természetrajz; 4. elbeszélés; leírás; fam. que d'—! mennyi teketória! c'est une autre —, ez más dülő.

Historial, e, a. történelmi, történeti.

Historien, ne, s. történetíró.

Historier, v. a. szépítni, fölékítni.

Historiette, f. történetke.

Historio'graphe, m. történetiró; —graphie, m. tört. irás; —graphique, a. tört. irodalmi; —logue, m. rosz történetíró.

Historique, a. történelmi; —ment, adv. történelmileg.

Histrion, m. th. bohóc;
—ique, a. bohókás; —ner,

v. n. bohóskodni.

Hiver (i-vère), m. tél; 2. fruits d'—, téli gyümölcs; fig. poét. — de l'âge, hajlott kor; 3. hideg.

Hivernache, m. téli takarmány.

Hivernacle, m. bot. téli bu-rok.

Hivernade, m. téli lakás.

Hivernage, m. mar. telelés; 2. téli kikötő; 3. agr. téli munka; 4. esőzés.

Hivernal, e, a. téli...; fleur —e, téli virág.

Hivernant, e, a. telelő, téli álmot alvó.

Hivernation, f. téli álom

Hiverner, v. n. mar. telelni; 2. v. a. agr. teleltetni; 3. s'—, v. r. hideghez szokni.

Hober, v. remuer.
'Hobereau, hobreau, m.fauc.
ölyüded sólyom; 2. kurta
nemes.

'Hoche, f. boul. rovátk; sculp. csorba.

'Hochement, m. rázás, csóválás.

'Hoche'pied, m. fauc. vadász-sólyom; —pot, m. cuis. husvagdalék répával, hagymával stb.; —queue, m. orn. barázdabillegető.

'Hocher, v. a. rázni, lerázni; fam. — la tête, fejét rázni; fig. — le mors, buzdítni vkit vmire.

'Hocher, m. csörgetyü, kelep; fig. nádparipa; sgr. kapa.

*Hodierne, a. mai.

Hodo'mètre, m. utmérő; —métrie, f. útmérés; —métrique, a. útmérői.

Hogner, v. n. morogni.

†'Hogue, f. domb.

'Hoguette (-ghète), f. mar. kikötő nyilása.

Hoir, m. prat. természeti örökös.

Hoirie, f. prat. örökség. 'Holà, i. hó! 2. lassan!

Holcus (-cuce), m. bot. pelyhes cirok. gás. 'Holement, m. bagolyhuho-'Holer, v. n. huhogni. Hollandais, m. németalföldi nyelv ; hydr. vízi lapát. Hollandille, f. com. németalföldi vászon. 'Hom! i. hüm! 'Homard, m. tengeri rák. Hombre, m. lombrajáték. Homéliaire, m. hitszónoklatgyűjtemény. [lat-iro. Homéliaste, m. hitszónok-Homélie, f. hitszónoklat; iron. unalmas intés. Homicide, m. gyilkosság; ölés ; gyilkos. Homicider, v. a. gyilkolni. Homilétique, a. vertus —s, a társadalmi élet erényei ; 2. f. hitszónoklás. Homiliaire, —aste, v. homéliaire etc. Hommage, m. hódolat, tisztelet; fig. rendre —, tiszteletét tenni; recevez l' de mon respect, fogadja tiszteletem nyilvánitását. Hommager, m. cout. jobbágy. Hommasse, a. femme —, férfias nö. s'Hommasser, v. r. férfiasodni. Homme, m. ember; les —s de notre siècle, századunk szülöttjei; 2. férfiú; 3. avec: de; — de guerre, harcos; — d'épée, katona; — de lettres, tudós; — de coeur, bátor; 3. férj; 4. – de foi, *jobbágy*. Hommeau, m. emberke. Hommée, f. napszám. Hommelet, v. hommeau. †Hommerie, f. emberi szenvedély. Hommesse, f. écr. nö. Homoeo'pathe, m. méd. hasonszenvész; —pathie, f. hasonszenv; —pathique, a. hasonszenvi; —pathiquement, adv. hasonszenvileg. Homo'gène, a. did. hasonnemű; –généité, f. hasonneműség; —logation, f. prat. birói megerősítés;

Hon -logue, a. géom. hasonnevii; —loguer, v. a. prat. biroilag megerősíteni; nyme, a. gr. hasonhangú; -nymie, f. hangegyezés; —phone, a. gr. összhangzó; —phonie, f. öszhangzás. Hon! i. ej! nolám! 'Hongre, m. vét. herélt. 'Hongreline, f. com. rövid szoknya. 'Hongrer, v. a. *herélni*. 'Hongrie, f. Magyarország; 2. a. fièvre de —, csömör; eau de la reine de —, magyar szépítő viz. 'Hongroyeur, m. irhász. Honnête, a becsiiletes; tisztességes; erényes; 2. illő, illedelmes; 3. udvarias, szivélyes; iron. — fripon, fögazember ; 4. m. becsületes, tisztességes; -ment, adv. becsületesen, stb.; iron. c'est — vendu, eléggé drágán van eladva; elle est laide, meglehetősen rút. Honneteté, f. becsületesség; igazlelküség; jámborság; 2. tisztesség, szerénység; illedelmesség; illedelem; 4. udvariasság, nyájasság; 5. előzékenység; 6. háladatosság. Honneur, m. becsület; tisztelet; p. à tous seigneurs tous—s, tisztelet annak, kit illet; —s funèbres, végtisztesség; faire les —s, fogadni; com. faire — à une lettre de change, váliót elfogadni és lejártakor kifizetni; 2. faites - moi l'de me dire, legyen szives, mondja meg; 3. becsülés; 4. erény, becsületesség; 5. szemérem, szüzesség; 6. m. pl. méltóság, tisztség. Honnir, v. a. g. p. gúnyolni, megyyalázni, megvetni. Honnissement, m. gúnyolás, meggyalázás. Honnisseur, m. rágalmazó. Honorable, a. tisztességes, tiszteletreméltő; tekintélyes; becsülésre méltó ;

viselö; -ment, tisztességesen stb. Honoraire, a. tiszteletbeli; cimzetes; 2. m. ord. pl. tiszletetdíj, jutalom. Honoré, e, a. tisztelt, becsiilt. Honorer, v. a. tisztelni; 2. becsülni; 3. becsületére válni; 4. megtisztelni; com. — une lettre de change, váltót elfogadni, · beváltani ; 5. s'-, v. r. önmagát tisztelni, becsülni; 6. s'—, v. réc. egymást tisztelni. Honorifique, a. tiszteletbeli. 'Honte, f. szemérem ; fausse —, álszemérem; il a toute — bue, kivetkezett minden szeméremből; 2. szégyen; faire — à q., vkit megszégyenítni; faire – de q., vkinek szégyenére válni; p. revenir avec sa courte —, kudarcot val-'Honteusement, adv. gyalázatosan, csúfosan, rútul. 'Honteux, se, a. szemērmes ; szégyenlős; félénk, bátortalan; p. il n'y a que les - qui perdent, szemérmes koldusnak üres a tarisznyája ; 3. gyalázatos, csúfos; an. parties —s, szeméremtest; fig. =, szégyenfolt. Hôpital, m. kórház. 'Hoquet (-ké), m. csuklás; être au dernier —, haldokolni. Horaire, a. óránkinti. 'Horde, f. csorda, sereg. Hordéine, f. chi. árpadék. †'Horion, m. ütés (före). Horizon, m. astr. láthatár; peint. távlat. Horizontal, e, a. astr. vizszintes; —ement, adv. vizszintesen; —ité, f. astr. vizirányosság. Horloge, m. horl. óra; monter une --, órát fölhúzni; démonter une —, *órát* szétszedni; fam. il n'est jamais tard à son horloge, lusta ember; attendre une

prat. amende —, nyilvá-

nos bünbánat; pol. m. kép

heure d'—, egy álló óráig várakozni; h. n. l'— de la mort, furdancs.

Horloger, ère, s. horl. órás.
Horlogerie, f. horl. órásság;
 órakereskedés. [lya.
Hormin, m. bot. skarlát sáHormis, prép. kivül, kivéve.
Horn-blênde (-blenne-deu),
 f.minér. szarufény; — stein
 (-chetaïne), m. szarukő.

Horo'mètre, m. *ora-mérő*;
—métrie, f. *oramérés*;
—scope, m. *csillagvetés*.

Horreur (or-reure), f. borzadály, iszony; irtózat, borzadás; med. borzongás; 2. utálat; 3. félelem; 4. borzalom; szörnyüség; 5. gyalázatosság.

Horrible, a. borzasztó, iszonyú, szörnyü, irtózatos, rettentő; —ment, adv. borzasztóan stb.

*Horride, a. barbe —, bozontos szakál.

Horrifique, a. méd. fièvre —, borzláz; 2. ocsmány, borzasztó; —ment, adv. borzasztóan.

Horripilation, f. méd. borzongás.

'Hors, prép. kivül; — d'ici! el innét! ils sont — de table, nem ülnek már az asztalnál; 2. il est — de bon sens, nincs eszén; — de prix, fölöttébb. drága; p. la faim chasse le loup — de bois, szükség törvényt ront; orf. pierre — d'oeuvre, foglalatlan kö; 3. kivéve.

'Hors-d'oeuvre, m. cuis. mellék-étel; 2. mellékes dolog.

Horti'cole, a. kertkedvelö;
—culteur, m. mükertész;
—cultural, e, a. kertészeti;
—culture, f. kertészet.

Hortolage, m. konyhakèrti növények; it. k.szerek.

Hospile, m. fogadó; szállóhely; menhely; szegények háza; kórház.

Hospitalier, ère, a. vendégszerető.

*Hospitaliser, v. a. vendégszeretettel fogadni. Hospitalité, f. vendégszeretet; 2. vendégjog.

Hostie, f. h. j. áldozat ; lit. ostya.

Hostile, a. ellenséges;—ment, adv. ellenségesen.

Hostilité, f. ellenségesség; 2. ellenséges indulat.

Hôte, m. hôtesse, f. vendéglős, —nő; table d'—, közös asztal; 2. vendég; 3. gazda; fig. et poét. — des bois, erdei lakók.

Hôtel, m. palota; — de ville, városháza; — des monnaies, pénzverde; maître d'—, udvarmester; 2. fogadó; — Dieu, kórház.

Hôtelier, ère, s. fogadós, —nő.

Hôtelerie, f. fogadó; it. vendéglő.

'Hotte, f. putton; arch. — de cheminée, kürtő.

'Hottée, f. tele puttonnal. 'Hottereau, —ret, m. agr.

füzfakosár. 'Hotteur, se, s. puttonos. Houache, —age, mar. v. sil-

lage; 2. agr. v. binage. 'Houblon, m. bot. komló;

—ner, v. a. komlózni(sört); —nière, f. komlóskert. 'Houe, f. agr. kapa; maç.—,

rabot, keverő kanál; it.
k. rúd.

'Houer, v. a. agr. kapálni; drap. ványolni.

'Houerie, f. agr. kapálás. 'Houette, f. agr. kapácska.

'Houhou, f. m. p. pop. vieille, —, vén banya.

'Houille, m. minér. kőszén.

'Houiller, ère, a. terrain —, köszéntelep.

'Houillère, f. kőszénbánya. 'Houilleur, m. expl. kőszénbányász.

'Houilleux, se, a. géol. kőszéntartalmű.

'Houle, f. mar. hullamzo tenger; econ. husos fazek.

'Houlette, f. pásztorbot; chand. faggyuvágó kés; glac. vaslapát; †bordél-ház.

'Houleur, m. kurafi.

'Houleux, se, a. mar. hullámzó.

'Houlier, m. expl. köszénbányász; 2. v. houleur, voleur; 3. –ère, f. kurva.

'Houp! (-pe), i. pop. hej!

'Houper, v. a. vén. kiáltani; 2. se —, v. réc. egymást szólitni.

'Houppe, f. manuf. bojt; bot. csomóta; manuf. kártolt gyapju.

'Houppé, e, a. bot. csomótás.

'Houppèe, f. mar. hullamemelkedés.

'Houppelande, f. téli köpeny. 'Houpper, v. a. manuf. bojt-tal diszítni; kártolni.

'Houppier,m.manuf. gyapjukártoló; e. f. nyesett fa.

'Houque, m. bot. szagos cirok.

'Hourailler, v. n. ch. 7082 ebekkel vadászni.

'Hourallerie, f. ch. rosz ebekkel való vadászat.

'Hource, f. mar. vitorlakötél.

'Hourdage, m. maç. darabos vakolat; charp. lécrács.

'Hourder, v. a. maç. darabosan vakolni; charp. lécezni.

Hourdias, m. árpadara.

'Hourdis, v. hourdage (charp.).

'Houret, m. ch. rosz vadászebecske.

'Hourra! i. milit. rajta! 2. örömrivalgás.

'Hourvari, m. mar. zivatar; fig. il a essuyé un terrible —, roppant kellemetlensége volt; il y a un étrange —, csudálatos zaj van ott.

'Housarder, v. a. huszárosan csatázni; it. lopni, rabolni. 'Housche, f. házikert.

†'Housé, e, a. sáros, piszkos, locskos.

†'Houseaux, m. pl. topánka; p. il y a laissé ses —, ott hagyta fogát.

'Houspiller, v. a. tépni, rán-

cigálni, megtépni; fig. fam. il a été bien —é, ugyancsak lehordták; 2. se —, v. r. marakodni, civakodni. 'Houssage, m. törlés, porlás. 'Houssard, v. hussard. 'Housse, f. man. csótár; sel. járombör; 2. boríték. 'Housseau, m. épingl. nagy gombostű. 'Houssée, f. záporeső; corr. iuhbőr a járomörhez. 'Housser, v. a. lesöpörni, porozni. [zár.

'Housset, —te, m. serr. cső-'Housseur, m. söprögető. 'Houssine. f. man. lovag-

'Houssine, f. man. lovagvessző; porlópálca.

'Houssiner, v. a. kiporolni; fam. il a été —é, megnadrágolták.

'Houssoir, m. tolkeprő.
'Housson, v. houx.

'Hout, m. fürészláb.

'Houx, m. bot. téli magyal; petit —, egértövis.

'Hoyau, m. kétágú kapa. 'Huage, m. vadász szakmány.

'Huaille, v. canaille. 'Huard, m. orn. rárδ.

Huaux, m. pl. madárváz.

se 'Hubir, v. r. berzenkedni. 'Huche, f. sütőteknő; — à la farine, lisztesláda; pêch. haltarió.

'Hucher, v. a. ch. szólitni, fütyölni.

'Hucher-menuisier, m. teknogyártó.

'Hucher, m. ch. vadászkürt.'Hue, huau, i. gyí; gyíte!

'Huée, f. ch. lárma (hajtóvadászatkor); fig. gúnykacagás.

'Huer, v. a. ch. lármázni; fig. kifütyölni, kipisszegni. 'Huet, v. hulotte.

'Huguenot, e, s. protestáns; 2.—e, f. cuis. fözőkályha. 'Huhule, f. orn. huhogó bagoly.

Hui, adv. ma.

Huile, f. olaj; — lampante, lámpa-olaj; fig. une tache de l'—, szégyenfolt.

Huiler, v. a. olajjal bekenni; beolajozni.

Huilerie, f. olajraktár; olajkölyü.

Huileux, se, a. olajos; olajozott; zsīros.

Huiler, m. olajos üvegcse; olajverö. [korsó. Huilière, m. man. olajos †Huis, m. ajtó; prat. à — clos, zárt ajtóknál; p. le vent n'est pas touj. à l'— d'un pauvre homme, borura derü.

Huisserie, f. charp. ajtófélfa.

Huissier (ui-cié), m. pal. törvényszolga; ajtónálló.

'Huit, a. nyolc; Henri — (mieux VIII.), nyolcadik Henrik; 2. m. nyolc.

'Huitaine, f. egyheti idő.

'Huitième, a. nyolcadik; —ment, adv. nyolcadszor. 'Huître, f. pêch. osztriga; p. c'est une — à l'écaille.

c'est une — à l'écaille, tökkel ütött.

'Huîtrier, ère, s. osztrigaárus; osztrigász.

'Huîtrière, f. pêch. osztrigaponk.

'Hulotte, f. fülesbagoly.
'Huhuler, v. n. huhogni.

Humain, e, a. emberi; 2. emberbaráti, nyájas, szíves; 3. m. halandó; —ement, adv. emberileg; nyájasan.

Humanisant, e, a. szelidítő. Humaniser, v. a. emberítni, szelidítni; 2. s'—, v. r. művelődni, szelidülni; leereszkedni; théo. emberré lenni.

Humaniste, m. iskolatudós.
Humanité, f. emberiség, emberi természet; 2. emberi nem; 3. szelidség, emberség, nyájasság; 4. nemzőtagok; fam. reposer son —, kényelmeskedni; 5. litt. pl. széptanulmányok.

Humantin, m. icht. mérges cápa.

Humble, a. alázatos; 2. tiszteletteljes, engedelmes; szerény; —ment, adv. alázatosan stb.

Humectant, e, a. nedvesítő, üdítő, hüsítő.

Humectation, f. nedvesités, hüsités, üdîtés.

Humecter, v. a. megnedvesiteni; méd. üditni, hüsitni; 2. s'—, v. r. nedvesedni; üdülni; fam. torkát áztatni.

'Humer, v. a. szörpölni, szürcsölni; beszívni; it. fig.

Huméral, e, a. an. váll...; muscles — aux, vállizmok. Humérus (-uce), m. an. váll-

Humescent (-messan), e, a. nedvesedő.

Humeur, f. nedv, nedü; it. méd.; 2. kedély, hangulat; 3. szeszély; abs. rosz kedv; 4. *nedély.

Humide, a. vizes; poét. l' empire —, a tenger; 2. nedves; 3. m. nedv, nedvesség; —ment. adv. nedvesen.

*sHumider, v. se mouiller. Humidier, v. a. batt. nedvesitni.

Humidifier, v. humecter.

Humidifuge, a. vizhatlan.

Humidité, f. nedvesség. Humiliation, f. megaláztatás; megalázás; 2. pl. sértések.

Humilier, v. a. megalázni, lealacsonyítni; 2. s'—, v. r. magát megalázni.

Humilité, f. alázat, alázatosság; szerénység.

Humoral, e, a. méd. testi nedveket illető; fièvre —e, csúzláz.

Humo'riste, a. fam. szeszélyes; 2. m. nedélyes iró; *—ristique, a. kedélyes.

'Humus (-uce), m. termőföld.

'Hune, f. mar. árbockosár, árbockas; 2. harangváll. 'Hunier, m. mar. főárboc;

2. árbockas-vitorla; pêch. vatta.

'Huoter, v. n. roszaló moraj. 'Huppe, f. orn. banka; 2. búb; charp. vasfogó.

'Huppé, e, a. búbos; fig. fam. előkelő; it. ravasz.

'Hure, f, (ragadozó emlősök és halak levágott feje); — de sanglier, vadkanfö; — de saumon, süllőfej; fig. fam. borzas fej.

'Hurlement, ordítás, m. üvöltés.

'Hurler, v. n. ordítni, üvölteni.

'Hurlerie, f. orditás.

'Hurleur, m. z. bögönc ; fig. sikoltozó, ordító.

Hurluberu, hurlubrelu, s. a. hebehurgya; 2. adv. hebehurgyán.

Hurtage, m. mar. horgonyjog; h.pénz; it. kikötőpenz.

Hurtebiller, v. a. meghág-

'Hussard, m. milit. huszár. 'Hussarde, f. à la —, huszármódra; dans. toborzó.

'Husso, huso, husio, m. icht. viza.

'Hutte, f. kunyhó; ch. hordozható vadászsátor.

'Hutter, v. a. milit. deszkaalá szállásolni ; sáncok mar. vitorlákat lebocsátani; se —, v. r. deszkasátorokat épiteni.

Huyau, m. orn. kakuk.

Hyacinthe, f. bot. jácint; 2.

lap. jacanyla.

Hya'der, f. pl. astr. fiastyuk; —lin, e, a. üvegféle ; 2. átlátszó; —lurgie, f. üveggyártás.

Hybos, m. ent. magfűró ro-

Hybride, a. h. n. korcs....

Hydatide, f. méd. vízhó-

Hydr'argyre, m. chi. higany; -ate, m. chi. vizegy; —aulique, s. a. science ==, vizmoztan; —auliste, m. vizmérnök; -e, f. z. vizikigyő; myth. hidra.

Hydro'bèle, f. méd borékvizdag; —canthares, m. pl. ent. merüly; —cardie, f. méd. szívburok-vízkór; -cèle, f. chir. vizsérv; -cèphale, f. méd. agyvizkór: -charis, f. bot. potnya; —cotyle, f. bot. gázló; —dynamique, f. phys. *vízerőtan ; —*gòne, m. chi. |

köneny; —graphie, f. vizrajz; —logie f. viztan; -mètre, m. phys. vizmérő; -métrie, f. vizmérés; -pathie, f. méd. vizgyógyászat; —phobie, f. víziszony; —phtalmie, f. szemvizkórság; —phytes, f. pl. bot. vizi növények; —piper (—ère), m. bot. borsos cikkszár; —pique, s. a. vízkóros; —pisie, f. méd. vîzkór; —pote, m. vízivó; —prète, f. izzóláz; —rosat (-sa), m. $r \acute{o} z s a s z \ddot{o} r p$; -saccharum (-rome), m. cukrosviz; —scope, m. vizóra; —statique, f. víznyugtan; —technique, f. vizmütan; —thorax, m. mellvizk'or; —tique, a. izzasztó; – tite, f. méd. fülvízkór.

Hyène, v. hiène.

Hygi'ène, f. éptan; —éni-

que, a. éptani.

Hygro'collyres,m. méd. szemviz; —mètre, m. phys. lég-—métric, nedmérő; légn.mérés; —métrique, a. nedměrtaní; —scope, m. nedmutato.

Hyle, m.pharm. összesgyógy-

szerek.

Hymen (-mène), ée,m. myth. nászisten; fig. házasság; 2. an. szüz-ör.

Hyméno'graphie, f. an. hártyaleirás; —logie, f. hártyatan.

Hymnaire, m. énekeskönyv. Hymne, m. dicsének; 2. f. zsolosma.

dicsének-Hymniste, m. költő.

Hyoïde, a. an. szakcsont.

Hypallage, m. rhét. viszás szórend.

Hyperbo'le, f. rhét. szónoki túlzás; —lique, a. túlzó; -liquement, adv. túlzólag; *—liser, v. a. túlkicsinyitni; —loïde, f. géom. mentelékded; -réen, ne, a. északvidéki.

Hyper'crisie, f. heves válság; —critique, m. litt. gáncsoskodó biráló; —dulie, f. szent szüz tisztelése; -émèse, f. méd. *heves há*nyás.

Hypér'ostose, f. chir. csont dag; —sarcose, f. chir. húskinövés; —stène, m. minér. pálkő; —sténie, f. méd. túlerő.

Hypne, m. bot. ágas moh.

Hypno'batase, —bate, v. somnambulisme; —graphie, f. méd. álomleirás; —logie, f. álomtan; —psychie, f. lelki álom.

Hypo'chéris, f. bot. polyvahordó; —ciste, m. bot. *ělődi növény*; —condre, m. an. lágyék; 2. lépkóros; —condrie, f. méd. lépkór; —cras, (-ce), m. med. fiszeres bor; —criser, v. n. szineskedni; v. a. v. dissimuler; —crisie, f. kétszínűség ; it. tettetés; álszenteskedés; —crite, s. a. kétszínű; szenteskedő; 2. képmutató; —critement, kétszinűen, -gastre m. an. alhas; —gastrocèle, f. chir. hasdog; —gastrorixis, m. méd. hassérv; —gée, m. sirbolt; —glosse, m. an. nyelv-ideg; —glosside, f. méd. nyelvlob; -glottide, f. nyelvmirigy; —mochlion, m. méc. gyámpont; —phore, f. chir. sipoly; —pyon, m. chir, genyszem; -sarcide, -sarque, f. hasvizkór; —stase, f. méd. hügyszálladék; – thécaire, a. prat. hitelzálogi; —thénuse, f. géom. átfogó; -thèque, f. prat. jelzálog; pop. boire de = papramorgót inni; —thèse, f. phil. föltét; —thétique, a. föltétes; —thétiquement, adv. fölvételesen.

Hysope, f. bot. izsóp. Hyster'algie, f. méd. méhfájás; —ie, f. méligörcs; méhgörcsös; —ique, a. -ocèle, f. chir. nádra iszam; —graphie, f. méhleirás; —rhée, f. fehérfolyás.

I.

1, m. i, a betüsorozatban 9.; fig. fam. droit com. un I, peckes.

lambe (i-an-be), s. a. poét. jambus, szökő.

lambique, a. jambusféle. lambographe, m. jambusiró. latrique, v. médical.

Ibidem (-deme), adv. ugyan-

Ibigaro, m. z. gyürüs kigyő. Ihira, m. bot. berzsenyfa. Ibis (-bice), m. orn. barla, cibik.

Icelui, icelle, pron. prat. emlitett, mondott.

Ichneumon (ik-neu-mon), m. z. egyiptomi petymeg; 2. ent. gyilkos darázs; —ides, m. pl. ent. *fürkészek*.

Ichno'graphe (ik-), m. alaprajzoló; —graphie, f. alaprajz; -graphique, a. alaprajzi.

Ichor (ikor), m. méd. seb-, vér-, genyvíz ; geny. Ichoreux, se, a. genyes.

Ichtyo'colle (ik-), m. icht. vizahólyag; —graphie, f. halleirás; —lithe, m. halpala; —logie, f. haltan; –phage, s. a. *halevő*.

1c1, adv, itt; ide; innét; 2. most; d'ici, mostantól;

d'ici — là, addig.

icono'claste, m. képromboω; –graphe, m. képleiró; -graphie, f. k. leirás; -graphique, a. képleirási; -lâtre, m. képimádó; -latrie, f. képimádás; -logie, f. képtan; -logique, a. k. tani; —logiste, [lap. m. k. leiró. lcos-Aèdre, s. a. géom. huszlctère, m. epekor. Ictéricode, a. méd. fièvre sárgaláz.

Ictérique, a. méd. epekóros. Idatide, m. méd. nyű. lde, f. icht. szélhal.

Idéal, e, s. m. et a. eszményi; képzemény; 2. képzeleti; com. monnaie —e, képze- | If, yf, m. bot. tiszafa.

leti pénzérték; —ement, adv. eszményileg, eszmeszerűleg.

Idéalis'er, v. a. eszményesítni: —me, m. dogm. eszményesség, eszmeiség; —te, m. eszmész.

Idéalité, f. did. eszményiség. ldée, f. phil. eszme; fogalom; képzelet; 2. gondolat, vélemény; – fixe, rögeszme; 3. zavart emlék, képzelet; 4. képzelgés, álmadozás; 5. il me revient en — que . . ., most jut eszembe, hogy . . . ; 6. fogalom. Idéer, v. idéaliser.

Idémiste, m. g. p. igenlösdi. Identification, f. phil. azonositás.

Identifier, v. a. azonositni; 2. s'—, v. r. azonosodni. Identique, a. did. azonos; alg egyazonos.

Identité, f. did. azonosság. Idéo'logie, f. métaph. eszmetan; —logique, a. esz. tani; —logue, m. eszménykedő. crasie. Idiocrase, —sie, v. idiosyn-Idiome, m. gr. nyelvsajátság; 2. beszédmód, táj-

Idiosyncrasie, f. méd. természeti szenv; szenvkülőnösség; kóros iszony.

nyelv.

Idiot, e, s. a. ostoba, tudatlan, bárgyű ; hüle.

Idiotisme, m. méd. együgyűség, tudatlanság; 2. did. szójárás, tájszólás.

Ido'lâtre, s. a. bálványozó, bálványimádó; fig. il est - de cette femme, az imádásig szereti e nőt; —lâtrement, adv. *·bálványként* ; —lâtrer, v. a. istenitni ; 2. v. n. bálványt imádni ; 3. s'=, v. r. magāt istenītni; 4.8'=,v.réc. egymást imádni; —lâtrie, f. bálványimá-dás; fig. istenítés; —lâtrique, a. *bálványozó ; —*le, -bálványkép, bálvány. †Idonéité, f. did. alkalmas-

вáд. Idylle, f. litt. pásztordal. Ignare, a. fam. tudatlan. Igné, e (ig-né), a. did. tüzes; 2. tüz által képzett.

Ignescent, e (ig-nès-), a. tüzet adó.

Igni'cole (ig-ni-), s. a. tüzimádó; –fère, a. tüzet vezető; –gène, v. –igné; —tion (-cion), f. chi. izzās; —vome, a. tüzhānyó; -vore, s. a. tüzevő.

Ignobilité, f. (i-nio-), did. aljasság, nemtelenség.

Ignoble (i-nio-), a. aljas, nemtelen; expl. minéral -, süköny; -ment, adv. aljasan, nemtelenül.

Ignominie (i-nio-), f. gyalázat, szégyen.

Ignominieusement, adv. gyalázatosan.

Ignominieux, se, a. gyalázatos, aljas, szégyenletes.

Ignorable (i-nio-), a. mellőzhető.

Ignoramment (i-nio-), adv. tudatlanul.

Ignorance (i-nio), f. tudatlanság, tudományos képzettség hiánya; – du droit, a jog nem tudása.

Ignorant, e, a. tudatlan; 2. járatlan ; 3. m. tudatlan ; —ifiant, e, s. a. tudatlanná tevő; —ifié, e, a. tudatlanná tett; —ifier, v. a. tuda**t**lanná tenni.

Ignorer (i-nio-), v. a. nem érteni, nem tudni; 2. un homme —é, ismeretlen ember; 3. s'— soi même, v. r. önmagát nem ismerni. Il, pron. m. ö.

Ile, f. sziget ; 2. an. lágyék ; 3. magányosan álló ház.

Ilée, f. méd. *bélköszvény*. Héo'coccal, e. a. an. vakbélhez tartozó; –graphe, m. bélleiró; –graphie, f. bélleirás; —logie, f. béltan; -n, m. an. csipchél.

Iléus, v. miséréré.

Iliaque, a. méd. csipebélhez tartozó; passion —, v. iléus. Ilion, ilium (-ome), m. an.

csipö-, bélcsont.

Illatif, ve, a. did. következtető.

Illation, f. écol. következtetés. Illégal, e, (il-l), törvénytelen; -ement, adv. törvénytelenül; —ité, f. törvénytelenség.

Illégitime (il-l), a. törvénytelen, jogtalan; 2. igazságtalan, méltánytalan.

Illégitimeté (il-l), f. jogtalanság, méltánytalanság.

Illesé, e, a. *sértetlen*.

Illésibilité, f. sérthetlenség. Illésible, a. sérthetlen.

Illettré, e, a. tanulatlan.

Hlibéral, e, a. nem adakozó; fösvény, szükkeblű; 2. aljas; —ement, adv. szükkeblüen; —ité, f. szükkeblüség ; szolgaelműség.

Illicite, a. tilos, tilalmas; -ment, adv. tilalmasan. Illimitable, a. korlátolatlan. Illimité, e, a. korlátlan, hat**á**rtalan.

Illisible, olvashatlan; -- ment, adv. olvashatlanul.

Illitéré, v. illettré.

Illition, v. onction.

Illogique, a. észszerütlen; -ment,adv. észszerütlenül. Illose, f. méd. szemforgatás. Illucidité, f. did. érthetlenség. *Illuminateur, m. kivilágító. Illuminatif, ve, a. théo. fölvilágosító.

Illumination, f. világosultság ; 2. kivilágitás.

Illuminé, m.théo. ábrándozó. Illuminer, v. a. megvilágitani ; 2. kivilágítani ; 3. dév. fölvilágosítni.

Illusion, f. általás, ámítás; káprázolat, csalkép; —nable, a. ámítható, vakítható; -ner, v. a. ámítani, csalni; 2, s=, v. r. önmagát ámítani.

Illusoire, a. did. csalóka, látszatos, ámító; sikertelen; —ment, adv. látszólag, stb.

Illustrateur, s. et a. m. dicsőítő, szépítő.

Illustration, f. dicsőités; fény, dicsőség ; 2. magyarázat, fölvilágosítás; 3. *szinezés ; réz vagy fametszctekkeli diszítés.

Illustre, a. hires; dicso; nevezetes; hirhedt.

Illustrer, v. a. híressé tenni, kitüntetni; 2. *színezni; képekkel disziteni; 3. megmagyarázni, fölvilágosítni, 4. 8'—, v. r. magát hiressé tenni.

Illustrissime , a. *méltóságos*. Illutation, f. méd. bekenés iszappal.

Hot, —e, f. kis sziget.

Image, f. $k \ell p$; abs. —s, szentképek; 2. rézmetszet; fig. fam. c'est une —, merev szépség; 3. képzelem; 4. lett. leirás ; képletes leirás; 5. hasonlat, képmás.

Imagé, e, a. képes, képekkel adni. Imager, v. a. *képek által elő*lmager, ère, s. *képárus*.

Imaginable , a. *képzelhető*,

elgondolható. Imaginaire, a. *képzelt, kép*zeleti.

Imaginatif, ve, a. *találé kony* , leleményes.

Imagination, f. képzelő tehetség, képzelet, képzelem; 2. gondolat, ötlet; med. pl. anyajegyek.

Imaginer, v. a. kigondolni, föltalálni ; képzelni ; 2. s'—, v. r. magának képzelni, képzelődni.

Imbaptisé, s. a. e, (ein-bati-), a. théo. kereszteletlen.

Imbécile (ein-), s. a. v. incapable; hígeszű, hüle, ostoba; fam. l'âge —, aggkór; zsengekor; —ment, adv. ostobául, hülén.

Imbécilité (ein-), f. értelemgyöngeség; bárgyuság, butaság, hülyeség; 2. trésfam. ostobaság, együgyűbékés.

Imbelliqueux, se, (ein-), a. Imbéni, e (ein-), a. théo. álcsétlen.

Imberbe, (ein-), a. szakállatlan; bot. sima.

Imbiber (ein-), v. a. átáztatszivódni.

Imbition (ein-), f. beszívás; beszivárgás.

Imblamable (ein-), a. did. feddhetlen. Imblessé, e (ein-), a. sértet-

s'Imboire, v. s'imbiber. Imbriaque, (ein-), a. pop. re-

szeg. Imbricée (ein-), a. f. tuile —, vájt tégla.

Imbrim (ein-brime), m. orn. éjszaki bukdár.

Imbroglio (im-bro-lio), m. bonyolódás; bonyodalom. *Imbrûlable (ein-), a. meg-, eléghetlen ; roszul égő.

Imbu, e (ein-), a. fig. áthatott.

Imbuvable (ein-), a. ihatlan. Imitable, a. utánozható; utánzásra méltó.

Imitateur, trice, a. utánozó; 2. s. utánzó.

Imitatif, ve, a. utánzó.

Imitation, f. utánzás; utánzat; 2. à l'— adt. példaszerint.

Imiter, v. a. q., utánozni; m. p. majmolni.

Immaculé, e, (im'-), a. thèo. szeplőtlen.

Immaléable (im'-), a. phys. kovácsolhatlan, nyujthat-

Immaléabilité (im'-), f. phys. kovácsolhatlanság.

Immanent, e, (im'-), a. did. benséges, benmaradó.

Immangeable (im'-), a. ehetlen. Immaniable (im'-), a. mere-

Immanquable (in-'manka-), a. elmaradhatlan, csalhatlan; —ment, adv. elmaradhatlanul, bizonyosan.

Immarcissable (in'-), a. did. romolhatlan, enyészhetlen. Immartyrologiser (im'-), v.a. a vértanúk sorába helyezni.

Immatérialiser (im-), v. 8. métaph. anyagtalanitni. dástalan; 2. *fig. szeren- | Immatérialité(im'-),f.anyag-

talanság. Immatériel, e, (im'-), a. did. anyagtalan; —lement. adv. anyagtalanul.

ni; itatni; 2. s'-, v. r. be- | Immatriculation (im'-), f. anyakönyvbe igtatás.

Immatricule (im'-) f. anyakönyv; —r, v. a. anyakönyvbe irni. ség. Immaturité (im'-), f. éretlen-Immédiat, e (im'-), a. $k\ddot{o}z$ vetlen; —ement. adv. közvetlenül.

Immédiation (im'-) f. közvetlenség.

Immémorial, e (im'-), a. emléket haladó, régi; -ement, adv. régen.

Immense (im'-), a. véghetlen; határtalan; megmérhetlen; —ment, adv. véghetlenül, stb.

Immensité (im'-), f. megmérhetlenség, véghetlenség.

Immensurable (im'-), a. megmérhetlen.

Immerger (im'-), v. a. elmeritni; 2. s'—, v. r. elme-

Immergible (im'-), a. elmerülhető.

*Immérite (im'-), m. *érdem*telenség; — é, e, a. érdemletlen.

Imméritoire (im'-), a. érdemnélküli.

Immersif, ve, (im'-), a. bemártható.

immersion (im'-), f. elmerülés; elmerités; pharm. beáztatás.

Immeuble (im'-), a. prat. `ıngatlan ; 2. fekvő vagyon. Immigrant, e (im'-), s. a. bevandorolt;—tion, f. be-

vándorlás; —rer. v. n. bevándorolni.

*Immi'nement (im'-), adv. közelgőleg; – nence, f. közelebbi jövő, fennforgás; —nent, e, a., közelgő, fenyegető.

9'Immiscer (im'-), v. r. beavatkozni.

Immiscibilité (im'-), f. ve-

gyithetlenség. Immiscible (im'-), a. chi.

vegyithetlen.

Immiséricor'de (im'-), f. irgalmatlanság; —dieusement, adv. irgalmatlanul; [avatkozás.] Immixtion (im'-), f. pal. be-

Immobile (im'-), a. mozdulatlan; fig. allhatatos, rendületlen; *-ment, adv. mozdulatlanul.

Immobilier, ère (-m'-), a. ingatlan vagyont illető; 2. ingatlan vagyon; —èrement, adv. ingatlankent. Immobilisation (im'-), f. jur. ingatlanítás.

*Immobiliser (im'-), v. a. ingatlan**ít**ni.

Immobilité (im'-), f. mozdulatlanság; mozdíthatlanság; fig. tétlenség; it. állhatatosság; rendületlenség.

Immodération (im'-), f. mer-

téktelenség.

Immodéré,e,(im'-),a. mértékletlen; tulságos; —ment, adv. túlságosan; mértékletlenül.

Immoneste (im'-), a. szerénytelen; 2. erkölcstelen, illetlen; —ment, adv. szerénytelenül, stb.

Immolestie (im'-), f. szerénytelenség; 2. erkölcstelenség, illetlenség; arcátlanвáд.

Immolateur, v. sacrificateur. Immolation (im'-), f. áldozás.

Immoler (im'-), v. a. áldozni; fig. lemondani; 2. s'—, v. r. magát jöláldozni.

Immonde (im'-), a. piszkos; ecr. tisztátlan.

Immondice (im'-), f. ord. pl. tisztátlanság, piszok; szenny, szemét.

Immondicité, v. immondice. Immonayé (im'-), a. veretlen. Immoral, e, (im'-), a. erkölcstan; —ement, adv. erkölcstelenül. [telenség.

Immoralité (im'-), f. erkölcs-Immortalisation (im'-), halhatlanítás.

Immortaliser, (im'-) v. a. halhatlanitni; megörökitni; s'-, v. r. magát halhatlanna tenni.

Immortalité (im'-), f. halhatlanság; örök dicsőség. -dieux, se, a. irgalmat- | Immortel, le (im'-), a. halhatlan, örökké való, vég- Impassible (ein-), a. érzethetlen; 2. m. écr. örökké

valo; 3. — le, f. bot. sárga gyopár.

Immortification (im'-), f. töredelmetlenség.

Immortifié, e, (im'-), a. töredelmetlen.

Immuable (im'-), a. változhatlan; —ment, adv. változhatlanul.

Immunité (im'-), f. szabadság; mentesség; menhely. Immutabilité (im'-), f. did.

változhatlanság.

Impair, e, (ein-), a. arith. paratlan; crist. egyenetlen; —ement, adv. páratlanul.

Impaisible (ein-), a. nyughatlan; -ment, adv. nyughatlanul.

Impalpabilité (ein-), f. did. tapintathatlanság.

Impalpable (ein-), a. tapintathatlan, érezhetlen.

†Imparager (ein-), v. a. alkalmasan összeházasitni.

Imparcouru, e, (ein-), a. járatlan; chemin —, járat-

Impardonnable (ein-), a. megbocsáthatlan.

Imparfait (ein-), m. gr. aligmult, félmult; 2. —, e, a. tökéletlen; bevégezetlen; -ement, adv. tökéletlenül; alaptalanul. ság.

Imparité (ein-), f. páratlan-Impartable (ein-), a. oszthat-

Impartagé, e (ein-), a. osztatlan.

Impartageable, v. impartable.

Impartial, e, (ein-par-cial), a. pl. — aux, részrehajlatlan; —ement, adv. részrehajlutlanul.

f. | Impartibilité (ein-), f. jur. oszthatlanság.

Impartible (ein-), a. oszthatlan.

Impartir, v. communiquer. impasse, v. cui-de-sac.

Impassibilité (ein-), f. did. érzetlenség; érzéketlenség; rendületlenség.

len; fig. érzéketlen; -ment,

adv. érzetlenül; érzéketlenül.

Impassionné, e, (ein-), szenvedelytelen, indulatian; —ment, adv. indulatianul.

Impastation (ein-passe-taci-), f. maç. vakolatoldal; pharm. tésztává változta-

Impaternel, le, (ein-), a. atyaiatlan.

Impatiemment (ein-pa-ci-), adv. türelmetlenül.

Impatience (ein-pa-ci-), f. türelmetlenség; 2. —s, pl. fam. avoir des —s, indulatosnak lenni.

Impatient, e, (ein-pa-ci-), a. türelmetlen; 2. —e, f. bot. hozzámnenyulj.

Impatientant, e, (ein-), a. türelmetlenitő.

Impatienter (im-pa-ci), v. a. q., türelmetlenné tenni ; 2. s'—, v. r. türelmetlenkedni.

Impatriotique (ein-), a. hazafiatlan.

s'Impatroniser (ein-), v. r. fam. iron. magát befészkelni, befészkelődni.

*Impavide, (ein-) a. rettenthetlen.

Impayable (ein-), a. fam. megfizethetlen; 2. fig. nagyon furcsa.

Impayé, e, (ein-), a. fizetlen. Impeccabilité (ein-), f. théo. vétkezhetlenség.

Impeccable (ein-) a. théo. vétlen, vétkezhetlen; 2. csalatkozhatlan.

Impeccance (ein.), f. did. vétlenség.

*Impécunieux, se (ein-), a. pénztelen.

†Impécuniosité (ein-), f. pénztelenség.

Impénétrabilité (ein-), f. phys. áthatlanság; fig. kikémlelhetlenség.

Impénétrable (ein-) a. phys. áthatlan; fig. kikémlelhetlen; —ment, adv. athatlanul; fig. ki kémlelhetlenül.

Impénitence (ein-), f. théo. töredelmetlenség.

Impénitent, e, (ein-), a. théo. töredelmetlen.

Impenné, e, (ein-), a. tollatlan.

Impenses (ein-), m. pl. prat. költségek.

Impératif, ve, (ein-), a. gr. parancsoló; prat. kényszerītö; fam. hatalmas; 2. m. gr. parancsoló mód.

Impératoire (ein-) f. bot. de-

Impératrice (ein-), f. császár-

Imperceptibilité (ein-), f. did. észrevétlenség.

Imperceptible (ein-), a. észrevétlen; —ment, adv. észrevetlenül.

Imperdable (ein-), a. elveszthetlen.

Imperfectibilité (ein-), f. did. tökélyesülhetlenség.

Imperfectible (ein-), a. tökélyesülhetlen.

Imperfection (ein-), f. tökéhiányosság; letlenség ; -né, e, a. tökéletlen.

Imperforé, e, (ein-), a. méd.

Impérial, e (ein-), a. császári. Impériale (ein-), f. ernyő; mennyezet; 2. kocsi tetején való ülés; 3. kártyajáték neme; arch. csúcsos iv; -ment, adv. császári.

Impérieusement (ein-), adv. parancsolólag.

Impérieux, se, (ein-), a. parancsoló, büszke, gőgös; fig. sürgős.

Impérilleux, se (ein-), a. veszélytelen.

*Impériosité (ein-), f. parancsolási vágy.

Impérissabilité (ein-), f. did. enyészhetlenség.

Impérissable (ein-), a. enyészhetlen; -ment. adv. enyészhetlenül.

†Impérit, v. ignorant.

Impéritie (ein--cie), f. tapasztalatlanság.

Impermanence (ein-), f. did. változékonyság; állhatlanság.

Impermanent, e (ein-), a. változékony, állhatlan.

Imperméabilité (ein-), 1phys. áthatlanság; —meable, a. áthatlan; vízhat-

Impermutabilité (ein-), f. elcserélhetlenség; —mutable, a. el nem cserélhető.

Impersonnalité (ein-), f. gr. személytelenség; —sonnel, e, a. gr. személytelen; —sonnellement, adv. személytelenül.

Impertinemment (ein-), adv. képtelenül; illetlenül; arcátlanul.

Impertinence (ein-), f. meg-

gondolatlanság; illetlenség; arcátlanság.

Impertinent, e (ein-), s. a. goromba; arcátlan; illetlen; szerénytelen, neveletlen.

Imperturbalité (ein-), f. did. rendithetlenség.

Imperturbable (ein,), a. rendithetlen; szilárd; -ment, adv. rendithetlenul; szilárdul.

Impétigines (ein-), f. pl. méd. sömör.

Impétigineux, v. dartreux. Impétrabilité (ein-), f. did. elérhetőség.

Impétrable (ein-), a. prat. elérhetö.

Impétrant, e, (ein-), s. prat. fölkérő, nyerő; kereső; panuszló.

Impétration (ein-), f. chanc. megnyerés.

Impétrer (ein-), v. a. jur. fölkérni ; megnyerni, nyer-

Impétueusement (ein-), adv. hevesen; szertelenül.

Impétueux, se, (ein-), a. heves; szertelen; fig. szenvedélyes; style —, elragadtató irály.

Impétuosité (ein-), f. hevesség, erőszak; 2. szertelenség, szenvedélyesség.

Impeuplé, e (ein-), a. puszta, lakatlan.

Impie (ein-), s. a. istentelen; -été, f. istentelenség.

Impignoration (ein-), f. jur. elzálogolás.

Impiteux, se (ein-), a. irgalmatlan.

Impitié (ein-), f. did. irgalmatlanság.

Impitoyable (ein-), a. kiméletlen, irgalmatlan; —ment, adv. kiméletlenül.

†Implacabilité (ein-), f. did. engesztelhetlenség.

Implacable (ein-), a. engesztelhetlen; —ment, adv. engesztelhetlenül.

Implantation (ein-), f. an. meggyökerezés.

Implanter (ein-), v. n. an. meggyökerezni; 2. s'—, v. r. gyökeret verni.

Implausible (ein-), a. valószínűtlen; el nem fogadható.

Implexe (ein-), a. litt. bonyolult.

†Impliable (ein-), a. hajthatlan.

Implication (ein-), f. prat. bonyolódás; écol. ellentét.

Implicite (ein-), a. did. beleértett; théo. foi —, vakhit; —ment, adv. következtetve, beleértve.

Impliquer (ein-), v. a. bonyolitni, bekeverni.

Implorant, e (ein-), a. esedező, könyörgő.

Implorateur, trice (ein-), s. kérelmező.

Imploration (ein-), f. könyörgés, esedezés.

Implorer (ein-), v. a. esedezni, könyörögni.

Imployable (ein-). a. v. impliable; fig. kegyetlen, keményszívű.

Implnmé, e (ein-), a. tollatlan.

Impoétique (ein-), a. költőietlen; —ment, adv. költőietlenül.

Impoli, e, (ein-), a. goromba, durva; műveletlen, udvariatlan; —ment, adv. udvariatlanul, gorombán, durván.

Impolitesse (ein-), f. udvariatlanság, durvaság.

Impolitique (ein-), a. politikátlan; meggondolatlan; 2. *f. politikátlanság; meggondolatlanság.

Impollu, e (ein-), a. burl. tiszta, mocsoktalan.

Imponetuel, le (ein-) pontatlan, hanyag.

Impondérabilité (ein-), f. phys. súlytalanság.

Impondérable, (ein-) a. súlytalan.

Impondéré, e (ein-), a. méretlen.

Impopulaire (ein-), a. népszerűtien; fig. érthetlen.

Impopularité (ein-), f. népszerütlenség; érthetlenség. Importable, a. com. behozható.

Importamment, adv. fontosan.

Importance (ein-), f. fontosság, nyomosság; tekintély, befolyás; d'—, adt. derekasan.

Important, e (ein-), a. fontos, nevezetes; 2. m. il fait l'—, fontoskodik.

Importation (ein-), f. com. arubevitel; behozatal.

Importer (ein-) v. a. com.
bevinni; fig. becsempészni;
II. v. n. et s'—, v. r. behozni; 2. fontosnak, nyomosnak lenni; 3. abs. n'—e,
mit se tesz; qu'—e, mit
használ; —e, mindegy.

Importun, e (ein-), alkalmatlan; tolakodó; 2. vent
—, heves szél; chaud —,
tikkasztó hőség; 3. m. tolakodó, alkalmatlan ember; —ement, adv. alkalmatlanul.

Importuner (ein-), v. a. alkalmatlankodni, tolakodni. Importunité (ein-), f. tolakodás, alkalmatlankodás.

Imposable (ein-), e. adóköteles.

Imposant, e (ein-), a. tekintélyes, hatályos; parancsoló.

Imposer (ein-), v. a. rátenni; dogm. — un nom, nevet adni; impr. elrakni, elhelyezni; beemelni; 2. fig. ráróni, terhelni; 3. parancsolni; fig. elhallgattatni; megadóztatni; 4. gerjeszteni, ébreszteni; 5. m. p. en — à q., vkit rászedni; abs. hazudni; 6. s'—, v. r. önmagát terhelni; áldozatot hozni.

Imposeur (ein-), m. megadőztató; impr. beemelő.

Imposition (ein-), f. föltevés, rátevés (kézről); dogm. — de nom, elnevezés; impr. beemelés; elrakás; 2. adókivetés, megadóztatás.

Impossibilité (ein-), f. lehetlensé g.

Impossibiliter (ein-), v. a. lehetlenné tenni.

Impossible (ein-), a. lehetlen; *használhatlan; 2. fig. m. gagner l'—, roppant sokat nyerni; 3, par —, adt. esetleg; —ment, adv. lehetlenül.

Imposte (ein-), f. arch. iv-oszlop, boltváll.

Imposteur (ein-), m. csaló, gazember; 2. rágalmazó; 3. álnok, képmutató.

Imposture (ein-), f. csalás, csalárdság; 2. rágalma-zás; fig. szemfényvesztés, ámítás; 3. á!nokság, képmutatás.

Impôt (ein-), m. adórész; adóvám; adó.

Impotable (ein-), a. ihatlan. Impotence (ein-), f. med. nöszhetlenség.

Impotent, e (ein-) a. tehetlen, képtelen; méd. béna, nyomorék; it. nőszhetlen. Impourvu à l. v à l'im-

Impourvu, à l—, v. à l'improviste.

Impourvu, e (ein-), a. kifogyott, kipusztult.

Impraticabilité (ein-), f. did. lehetlenség.

Impraticable (ein-), a. lehetlen; chemin —, járhatlan út; maison —, lakatlan ház; használhatlan; homme —, társaságtalan ember.

Imprécaire (ein-), a. független, biztos.

Imprécation (ein-), f. átkozódás; átok. Imprécatoire (ein-), a. átkos, átkozódó.

Imprécaution (ein-), f. vigyázatlanság.

Imprécipitamment (ein-), adv. meggondolatlanul.

Imprégnable (ein-), a. telizhető. telizés.

Imprégnation (ein-), f. chi. Imprégner (ein-), v. a. chi. telizni; 2. s'-. v. r. magá-

ba szívni ; fejébe venni. Impréjudiciable (ein-), ártalmatlan.

Impréméditation (ein-), f. gondatlanság.

Imprémédité, e (ein-), a. nem szándékos; gondatlan; —ment, adv. vaktában, meggondolatlanul.

Imprenable (ein-) a, milit. bevehetlen, elfoglalhatlan. Impréparé, e, (ein-), a. ké-

születlen.

Imprescriptibilité (ein-), f. jur. *elévülhetlenség*.

Impressible, v. impressionnable.

Impressif, ve (ein-), a. hathatós, hatályos.

Impression (ein-), f. mon. lenyomat; it. impr.; peintr. alagy; p. noble de nouvelle —, ujdonsült nemes; 2. fig. benyomás, ha-[érzékeny.

Impressionnable (ein-), a. Impressionner (ein-), v. a. v. émouvoir; 2. benyomást tenni.

Imprévisible, imprévoyable (ein-), a. elöre nem lat-

Imprévoyance (ein-),f.vigyázatlanság.

Imprévoyant, e (ein-), a. vigyázatlan.

Imprévu, e (ein-), a. véletlen, váratlan. ható.

Imprimable (ein), a. nyomat-Imprimé (ein-), m. litt. nyom-

tatvány.

Imprimer (ein-), v. a. lenyomni; ranyomni; ext. közleni; impr. nyomni, nyomtatni; 2. fig. bele oltani, elméjébe verni; 3. | Improviser (ein-), v. n. rögs'—, v. r. benyomódni.

Imprimerie (ein-), f. nyomda. Imprimeur (ein-), m. nyom-

Imprimure (ein-), f. peint. alagyozás, aljazás.

Impris, e (ein-), a. fesztelen. Imprisé, e (ein-), a. fitymált, csekélylett.

Improbabilité (ein-), f. did. valószínűtlenség.

Improbable (ein-), a. valószinütlen; —ment, adv. valószinűtlenül.

Improbateur, trice (ein-), s. helytelenitő, roszaló.

Improbation (ein-), f. roszalás; ócsárlás.

Improbité (ein-), f. roszhiszeműség, hamisság ; alávalóság, becstelenség.

Improductif, ve (ein-) a. nem jövedelmező; terméketlen.

Improhibé, e (ein-), a. com. megengedett.

Impromptu (ein-prompe-tu), m. pl. rögtönzött, hevenyészet.

Impromptuaire, v. improvisateur; 2. v. facheux.

Impropérer, v. déshonorer. Impropice, (ein-), a. alkalmatlan.

Improportion (ein-), f. balarány, aránytalanság.

Improportionnel, le (ein-), a. aránytalan; —lement, adv. aránytalanul.

Impropre (ein-), a. gr. sajátlan; rhét. képletes; —ment, adv. sajátlanul; képletesen.

Impropreté, v. inhabilité; 2. malpropreté.

Impropriété (ein-), £ gr. sajátlanság.

Improspère (ein-), a. poét. szerencsétlen.

Improuvable (ein-), a. bebizonyithatlan.

Improuver (ein-), v. a. roszalni.

Improvisateur, trice (ein-), s. hevenyésző.

Improvisation (ein-), f. rögtönzés.

tönözni, hevenyészni.

Improviste (ein-) à l'—, adv. veletlenül.

Imprudemment (ein-), adv. meggondolatlanul, oktalanul.

Imprudence (ein-), f. oktalanság, meggondolatlanság.

Imprudent, e (ein-), a. oktalan, meggondolatlan, ildomtalan.

Impubère (ein-), s. a. jur. kiskoru.

Impudemment (ein-pu-daman), adv. arcátlanul.

Impudence (ein-), f. arcátlanság, szemtelenség.

Impudent, e (ein-), a. arcátlan, szemtelen, szégyentelen; 2. szemérmetlen.

Impudeur (ein-), f. arcátlanság, szemtelenség.

Impudicité (ein-), f. szemérmetlenség; fajtalanság.

Impudique (ein-), a. fajtalan, buja, szemérmetlen; -ment, adv. fajtalanul, buján.

Impugner (ein-), v. a. did. pal. megtámadni.

Impuissance (ein-), f. tehetlenség, képtelenség; 2. jur. nősztehetlenség.

Impuissant, e (ein-), a. tehetlen, gyönge; jur. nöszhetlen ; 2. erötlen.

Impulsif, ve (ein-), a. hajtó: fig. ösztönző.

Impulsion (ein-), f. hajtás; lökés; fig. ösztön; ösztönzés. Impunément (ein-), adv. büntetlenül.

Impuni, e (ein-), a. büntetlenség.

Impunité (ein-), f. büntet-Impur, e (ein-), a. tisztátlan; fig. fajtalan, buja; -ement. adv. tisztátlanul; fajtalanul.

Impureté (ein-), f. tisztátlanság; fig. fajtalanság, bujaвáд.

Imputabilité (ein-), f. théo. beszámithatóság.

Imputable (ein-), a. beszámitható.

Imputatif, ve (ein-), m. hibáztató.

Imputation (ein-), f. beszámitás, beadás; vádolás, vád; 2. relig. tulajdoní-

Imputer (ein-), v. a. vádolni, okolni; théo. beszámitni; 2. fin. levonni, betudni.

Imputrescible (ein-), a. rothatlan.

Inabondance (ine-), f. bőségtelenség.

Inabordable (ine-), a. hozzáferhetlen; it. fig.

Inabrité, e, (ine-), a. védtelen.

Inabrogeable (ine-), a. jur. eltörölhetlen.

Inabstinence (ine-), f. mértěktelenség.

Inacceptable (ine-), a. elfogadhatlan.

Inaccessibilité (ine-), f. hozzáférhetlenség.

Inaccessible (ine-), a. hozzáférhetlen ; megmászhatlan; fig. érzéketlen.

Inaccomodable (ine-), a. kiegyenlithetlen.

Inaccompli, e (ine-), a. bevégezetlen; tökéletlen.

Inaccordable (ine-), a. összeegyezhetlen.

Inaccostable (ine-), a. fam. hozzáférhetlen, mogorva. Inaccoutumé, e (ine-), f. a. 820katlan.

Inaccusable (ine-), a. vádolhatlan.

Inacéré, e (ine-), a. tompa. Inachevé, e (ine-), a. befeje-

Inactif, ve (ine-); a. tétlen; méd. hatálytalan; -vement, adv. tétlenül.

inaction (ine-), f. tétlenség, myst. teljes lelki nyugalom.

Inactivité (ine-), f. tétlenség, aluszékonyság; méd. hatálytalanság.

Inadéquat, e (ine-a-dé-kouâte), a. phil. hozzá nem | Inapaisable (ine-), a. megillö.

Inadmissibilité (ine-), f. did. megengedhetlenség.

Inadmissible (ine-), a. megengedhetlen; helytelen.

Inadvertance (ine-), f. vigyázatlanság.

Inaffabilité (ine-), f. barátságtalanság.

Inaffable (ine-), a. barátságtalan, mogorva.

Inaffection (ine-) f. közöny. Inaffectueusement (ine-), adv. közönyösen, fagyo-

Inaffectueux, se (ine-), a. fagyos, száraz, barátságta-

Inaffligé, e (ine-), a. vidor, jókedvű.

Inagité, e (ine-), a. nyugodt. Inaimé, e (ine-), a. szeretlen. Inaliénabilité (ine-), f. jur. elidegenithetlenség.

Inaliénable (ine-), a. jur. etidegenithetlen.

Inalliable (ein-), a. métall. vegyithetlen.

Inaltérabilité (ine-), f. did. változhatlanság; it. romolhatlanság.

Inaltérable (ine-), a. változtathatlan.

Inaltéré, e (ine-), a. változatlan; romlatlan.

Inamissibilité (me-), f. théo. elveszthetlenség.

Inamissible (ine-), a. elveszthetlen.

Inamovibilité (ine-), f. did. folytonosság, eltörölhetlen-

Inamovible (ine-) a. folytonos, elmozdithatlan.

Inamusant, e (ine-), a. unalmas.

Inanimation (ine-), f. lelektelenség.

Inanimé, e (ine-), a. lelketlen; fagyos; kifejezéstelen; com. pangó.

†Inaniser (ine-), v. a. meghiusitni.

*Inanité (ine-), f. hasztalan-

Inanition (ine-), f. erötlenedés; gyöngeség.

nyugtathatlan.

Inapercevable, (eine-), a. észrevehetlen.

Inaperçu, e (ine-), a. *észre*- | vétlen.

Inappétence (ine-), f. méd. étvágyhiány.

Inapplicabilité (ine-), f. did. használhatlanság.

Inapplicable (ine-), a. használhatlan.

Inapplication (ine-), f. vigyázatlanság ; hanyagság, szorgalmatlanság.

Inappliqué, e, (ine-), a. nem testhez álló; nem illő; fig. szorgalmatlan, hanyag.

Inappréciabilité (ine-), f. did. megbecsülhetlenség.

Inappréciable (ine-), a. megbecsülhetlen; —ment, adv. megbecsülhetlenül.

Inapprêté, e (ine-), n. készítetlen.

Inapprivoisable (ine-), a. szelidíthetlen.

Inapprivoisé, e (ine-), a. szelidületlen; vad.

Inapte (ine-), a. tehetlen, képtelen.

Inaptitude (ine-), f. tehetlenség, képtelenség.

Inarticulé, e (ine-), a. tagolatlan.

†Inartificiel, le (ine-), a. mesterkéltlen; —lement, adv. mesterkéltlenül.

Inartificieux, se (ine-), a. egyszerű; —sement, adv. egyszerüen.

Inassiduité (ine-), f. szorgalmatlanság.

†Inassimiliable (ine-), a. öszszeegyezhetlen.

Inassouvi, e (ine-), a. kielégitetlen.

Inattaquable (ine-), a. megtámadhatlan.

Inatteint, e (ine-), a. eléretlen.

Inattendu, e (ine-), a. váratlan.

Inattentif, ve (ine-), a. figyelmetlen, hanyag.

Inattention (ine-), f. figyelmetlenség, hanyagság.

Inaugural, e (ine-), a. beava-

Inauguration (ine-), f. fölszentelés; fölállítás; beavatás.

Inaugurer (ine-), v. a. fölszentelni; beavatni.

Inavouable (ine-), a. bevall-

Inblâmable (ein-), a. feddhetlen.

Incagade (ein-), f. kérkedés. Incaguer (ein--ghé), v. a. fam. dacolni vkivel.

Incalculable (ein-), a. kiszámithatlan; —ment, adv. kiszámíthatlanul.

Incalomniable (ein-), a. rágalmazhatlan.

Incamérer (ein-), v. a. chanc. kincstári jószághoz csatolni.

Incandescence (ein-), f. phys. izzás.

Incandescent, e (ein-), a.

Incantation (ein-), f. bűvölés,

Incapable (ein-), a. képtelen, használhatlan, ügyetlen ; jur. képestelen.

Incapacité (ein-), f. képestelenség, tehetlenség, ügyetlenség.

Incarcération, v. emprisonnement.

Incarcérer, v. emprisonner. Incarnadin, e (ein-), s. a. halványpiros, testszín.

Incarnat, e (ein-), s. a. királyvörös ; hűsszin.

Incarnation (ein-), f. théo. testesülés, megtestesülés.

Incarné, e (ein-), a. théo. megtestesült; fig. c'est un diable —, valóságos ördög.

s'Incarner (ein-), v. r. théo. megtestesülni; chir. husosodni.

Incartade (ein-), f. man. kirugās; fam. pajkos csiny. Incendiaire (ein-), s. gyujtogató; fig. s. a. izgató.

Incendie (ein-), m. tűzvész; caisse des —s, tüzkármentesitési pénztár; fig. zenebona; izgatás.

Incendier (ein-), v. a. fölgyujtani.

Incentriquer (ein- -ké), v. a. központra állítni.

In-cent-vingt-huit, m. et a. 128-ad rét.

Inautorisé, e (ine-), a. jogo- | Incération (ein-), f. viaszszal | bekenés, megviaszolás.

Incertain, e (ein-), a. bizonytalan; 2. megbizhatlan; 3. határozatlan, habozó ; -ement, adv. bizonytala-

Incertitude (ein-), f. bizonytalanság, kétely; 2. pontatlanság, állhatlanság.

Incessable (ein-), a. véghetlen. Incessamment (ein-), adv. szünet nélkül, folytonosan; 2. legott, azonnal.

*Incessant, e (ein-), a. sziintelen.

Incessibilité (ein-), f. jur. átengedhetlenség.

Incessible (ein-), a. jur. átengedhetlen, átruházhatlan. †Incession (ein-), f. járás.

Inceste (ein-), m. vérfertőzet, vér ertelem.

Incestueusement (ein-), adv. vérfertözöleg. [fertőzési. Incestueux, se (ein-), a. vér-Inchantable (ein-), a. dalol-

hatlan. Incharitable (ein-), a. szere-

tetlen, könyörületlen. Incharité (ein-), f. szeretet-

lenség.

Incicatrisé, e (ein-), a. chir. hegetlen.

Incidemment (ein-ci-da-), adv. mellesleg, közben; körülbeliil.

Incidence (ein-), f. géom. beesés; point d'—, beesési pont.

Incident (ein-), m. közbe *jött eset, közbejövet* ; jur. mellék körülmény.

Incident, e (ein-), a. közbe*jövő* ; op. *beeső*.

Incidentaire (ein-), m. jogcsavaró.

Incidenter (ein-), v. n. jur. kifogásokat tenni.

Incinération (ein-), f. chi. elhamvasztás.

Incinérer (ein-), v. a. chi. elhamvasztani.

Incirconscrit, e (ein-), a. théo. határtalan.

Incise (ein-), f. rhét. mondatszak.

Inciser (ein-), v. a. bemetsze-

ni; méd. higitni; grav. kivájni.

Incisif, ve (ein-), a. méd. oszlató; maró; fig. maró, 82પાંજ ઇં8.

Incision (ein-), f. chir. vágás, metszés.

Incitabilité (ein-), f. med. izgatottság.

Incitable (ein-), a. méd. ingerelhető.

Incitateur, trice (ein-), s. izgató.

Incitatif, ve (ein-), a. med.

Incitation (ein-), f. izgatás, ösztönzés.

Inciter (ein-), v. a. ingerelni, ösztönözni.

Incivil, e (ein-), a. udvariatlan; illetlen, müveletlen, durva; jur. törvény ellenes; —ement, adv. illetlenül, stb.

Incivilisé, e (ein-), a. miveletlen, parasztos.

Incivilité (ein-), f. udvariatlanság, műveletlenség, durvaság.

Incivique (ein-), a. polgáriatlan.

Incivisme (ein-), m. polgáriatlanság.

Inc'émence (ein-), f. zordonság, szigoruság.

Inclément, e (ein-), a. kegytelen, zordon.

Inclinaison (ein-), f. phys. elhajlás.

Inclinant, e (ein-), a. géom. ferde irány.

Inclination (ein-), f. hajlás; meghajlás, bók ; 2. hajlam. Incliné, e (ein-), a. hajlott. Incliner (ein-), v. a. hajlitni;

— la tête, *bólintani* ; 2. v. n. hajlani; it.fig. 3. hajlan $d\delta nak \ lenni; 4.8'-, v.r.$ meghajolni.

Inclus, e (ein-), a. mellékelt; 2. —e, f. melléklet.

Inclusif, ve (ein-), a. benfoglalt; —vement, adv. bezárólag.

Incoërcibilité (ein-), f. zabolázhatlanság.

Incoërsible (ein-), a. zabolázhatlan.

Incognito (ein-co-gni-) adv. ismeretlenül.

*Incohérence (ein-), f. phys. össze nem függés.

Incolat v. indigénat.

Incoloration (ein-), f. phys. szintelenség. Iucolore (ein-), a. bot. szín-Incombustibilité (ein-), f. phys. megéghetlenség.

Incombustible (ein-), a. meg-

éghetlen.

Incommensurabilité (einco-man-), f. phys. megmérhetlenség.

Incommensurable (ein-coman-) a. géom. megmérhetlen.

Incommerçable (ein-), nem eladó.

Incommiseration (ein-), f. irgalmatlanság.

Incommodant, e, incommode (ein-co-), a. alkalmatlan, terhes; 2. szenredhetlen; —ement, adv. alkalmatlanul.

Incommoder (ein-co-), v. a. q., alkalmatlankodni; zavarba ejteni; 2. gyöngélkedni; mar. vaisseau —ė, károsult hajó ; 3. s'—, v. r. faradni.

Incommodité (ein-co-), f. alkalmatlanság, kényelmetlenség ; 2. gyöngélkedés.

Incommuabilité (ein-), f. did. változtathatlanság.

Incommunicatif, ve (ein-), a. tartózkodó, elzárkózott.

Incommutabilité (ein-co-), f. prat. háboríthatlanság.

Incommutable (ein-co-), a. prat. háboríthatlan: ment, adv. háboríthatlanul.

Incomparabilité (ein-), f. prat. hasonlithatlansag.

Incomparable (ein-), a. hasonlithatlan; —ment, adv. hasonlíthatlanul.

Incomparativement, v. incomparablement.

Incompassion (ein-), f. irgalmatlanság, kegyetlenség. Incompatibilité (ein-), f. öszszeférhetlenség.

férhetlen; —ment, adv. össze érhetlenül.

Incompatissant, e, (ein-), a. keményszívű, irgalmatlan.

Incompétemment (ein-conpé-ta-), adv. prat. illetéktelenül, jogositlanul.

Incompétence (ein-), f. illetéktelenség.

Incompétent (ein-), a. prat. illetőségtelen, illetéktelen. Incomplaisance (ein-), f. udvariatlanság.

Incomplaisent, e, (ein-), a. udvariatlan.

Incomplément (ein-), m. tökéletlenség ; hiányosság.

Incomplet, ète (ein-), a. hiányos, tökéletlen.

Incomplexe (ein-), a. egyszerii.

Incompréhensibilité (ein-), f. did. megfoghatatlanság.

Incompréhensible (ein-), a. megfoghatlan; fam. cet homme est —, nem lehet belöle kiokosodni.

Incompressible (ein-), a. öszsze nem nyomható.

Inconcevable (ein-), a. megfoghatlan; —ment, adv. megfoghatlanul.

Inconciliable (ein-), a. egyezhetlen; —ment, adv. egyezhetlenül.

Inconcluant, e (ein-), a. követ kezetlen.

Inconcrescibilité (ein-),f.did. egyezhetlenség.

(ein-), Inconcrescible egyezhetlen.

Incondamnable (ein-con-dana), a. nem kárhoztatható. Inconditionné, e (ein-), a.

rosz állapotban. Inconditionnel, le (ein-), a.

föltétlen. Inconduite (ein-), f. rosz vi-

Inconfident (ein-), m. gya-

Incongelé, e (ein-), a. phys. fagyatlan.

Incongru, e (ein-), a. gr. hibás, helytelen; viszás; fam. illetlen ; udvariatlan, | parasztos.

hiba; fig. képtelenség; illetlenség.

Incongruement, —grüment, adv. hibásan; illetlenül.

*Inconaissance (ein-), f. tudatlanság.

Inconnexe (ein-), a. összefüggetlen.

Inconnexion (ein-), f. összefüggetlenség.

Inconnu, e (ein-), s. a. ismeretlen.

Inconscience (ein-), f. lelkiismeretlenség.

Inconsciencieusement (ein-),

adv. lelkiismeretlenül. Inconsciencieux, se (ein-), a.

lelkiismeretlen. Inconséquemment (ein-con-

sé-ca-man), adv. következetlenül.

Inconséquence (ein-), f. következetlenség.

Inconséquent, e (ein-), a. következetlen.

Inconservable (ein-), a. tarthatlan.

Inconsidération (ein-), f. vigyázatlanság, meggondolatlanság.

Inconsidéré, e (ein-), a. meggondolatlan; 2. vigyázatlan; —ment, adv. meggon-

dolatlanui. *Inconsistance (ein-), f. öszszefüggetlenség.

Inconsistant, e (ein-), a. öszszefüggetlen.

Inconsolable (ein-), a. vigasztalhatlan ; -ment, adv. vigasztalhatlanul.

*Inconsolé, e (ein-), a. vigasztalatlan.

Incomsomptible (ein-), a. elfogyaszthatlan.

Inconstamment (ein-consta-man), adv. állhatlanul, ingadozott.

Inconstance (ein-), f. allhatlanság, ledérség; 2. ingatagság; 3. változékony-

Inconstant, e (ein-), a. állhatlan, csapodár, ingatag, változékony.

*Inconstitutionnalité (ein-), f. alkotmányellenesség.

Incompatible (ein-), a. össze- | Incongruité (ein-), f. nyelv- | Inconstitutionnel, le (ein-),

a. alkotmányellenes; —lement, adv. alkotmány ellenesen.

Incontaminé, e (ein-), a. mocsoktalan, tiszta.

*Incontestabilité (ein-), f. cáfolhatlanság.

Incontestable (ein-), a. kétségtelen; —ment, adv. kétségtelenül.

Incontesté, e (ein-), a. vitatlan.

Incontigu, üe (ein-), a. nem szomszédos.

Incontinemment (ein-con-tina-man), adv. mérséketlenül; buján.

Incontinence (ein-), f. mérséketlenség; bujaság; méd. — d'urine, abs. —, húgyár.

Incontinent, e (ein-), a. mérséketlen, buja; 2. adv. legott, azonnal, e pillanatban.

Incontinuité (ein-), f. nyugtalanság; különváltság.

Incontrolable (ein-), a. ellenörizhetlen.

Inconvenable (ein-), a. illetlen; alkalmatlan; —ment, adv. alkalmatlanul.

*Inconvenance (ein-), f. illetlenség.

Inconvenant, e (ein-), a. illetlen.

Inconvénient (ein-), m. kellemetlenség, alkalmatlanság; baj; hátrány.

Inconverti, e (ein), a. megtéritlen.

Inconvertible (ein-), a. változatlan.

Inconvertissable (ein-), a. megtérithetlen.

Incorporalité (ein-), f. did. testetlenség, anyagtalanság.

Incorporation (ein-), f. beke-

Incorporel, le (ein-), a. testetlen, anyagtalan.

Incorporer (ein-), v. a. bekebelezni; egyesitni; 2. s'—; v. r. összevegyülni.

Incorrect, e (ein-), a. hibás, szabatlan; szabálytalan.
Incorrection (ein-), f. hibás-

ság, helytelenség, szabatlanság.

Incorrigé, e (ein-), a. javitatlan.

Incorrigibilité (ein-), f. did. javithatlanság.

Incorrigible (ein-), a. javíthatlan; fam. il est absolument —, nem fog rajta a szó; —ment, adv. javíthatlanul.

Incorrompu, e (ein-), a. romlatlan.

Incorroyé, e (ein-), a. tann. cserzetlen.

Incorruptibilité (ein-), f. phys. romolhatlanság; fig. megvesztegethetlenség.

Incorruptible (ein-), a. romolhatlan; fig. megvesztegethetlen.

Incorruption (ein-), f. phys. romolhatlanság.

Incoupable, v. innocent.

Incourant, e (ein-), a. com. nem kelendő.

Incrassant, e (ein-), a. méd. süritő. [sűrités. Incrassation (ein-), f. méd.

Incrassation (ein-), 1. med. Incrasser (ein-), v. a. (le sang), med. sürîtni.

Incrédibilité (ein-), f. did. hihetlenség.

†Incrédible, v. incroyable. Incrédule (ein-), s. a. did. hitetlen; théo. pogány.

Incrédulité (ein-), f. hitetlenség.

Incréé, e (ein-), a. teremtetlen. [vedék. Incrément (ein-), m. alg. nö-

Incrément (ein-), m. alg. nö-†Incréper (ein-), v. a. feddeni, szidni.

Incriminable, etc. v. inculpable, etc.

Incroyable (ein-), a. hihetlen; 2. rendkivüli; 3. m. balgóc, piperkőc; —ment, adv. hihetlenül.

Incrustation (ein-), f. arch. borîtás, kirakás; 2. h. n. kérgesedés.

Incrusté, e (ein-), a. kérgesített; berakott.

Incruster (ein-), v. a. bekérgezni, kérgesítni; tabl. berakni; 2. s'—, v. r. kérgesedni.

Incubation (ein-), f. h. n. költés, kotlás; 2. méd. kifejlődés. [móc.

Incube (ein-), m. lidérc, nyo-*Incubitation (ein-), f. jobboldalon fekvés.

Incuit, e, a. cuis. (ein-), fotlen, nyers.

Inculcation (ein-), f. észreadás; beleoltás.

Inculpabilité (ein-), f. jur. vádolhatóság.

Inculpable (ein-), a. jur. vádolható.

Inculpation (ein-), f. pal. vádolás.

Inculper (ein-), v. a. rádolni; 2. s'—, v. r. önmagát okolni; 3. it. v. réc. egy-

mást vádolni.
Inculquer (ein-), qch. à q.,
vmit vkinek fejébe verni,
ráparancsolni; belé oltani;
2. — à force de coups, beleverni; 3. s'—, v. benyomódni; 4. it. v. réc. egymásra parancsolni.

Inculte (ein-), a. parlag; barbe —, kuszált szakál; fig. műveletlen, neveletlen.

Inculture (ein-), f. parlagon heverés; fig. neveletlenség, durvaság.

Incunable (ein-), a. libr. édition —, ösnyomtatvány. Incurabilité (ein-), f. méd. gyógyíthatlanság.

Incurable (ein-), a. med.

gyógyíthatlan; —ment,

adv. gyógyíthatlanul.

Incurie (ein-), f. gondtalanság.

Incurieusement (ein-), adv. gondtalanul.

Incurieux, se (ein-), a. gondtalan.

*Incuriosité (ein-), f. did. gondtalanság.

Incursion (ein-), f. bot. becsapás; portyázás; fig. kivételes foglalkozás.

Incurvable (ein-), a. hajlitható.

Incurvabilité (ein-), f. did. hajlithatóság.

Incurvation (ein-), f. hajlitás; méd. csontgörbület. Indagateur (ein-), m. kutató. Indagation (ein-), f. kutatás.

Indague (ein-), a. kardtalan; 2. csudálatos, izléstelen.

Inde (ein-), m. teint. indigó; 2. bois d'—, berzsenfa.

*Indébrouillable (ein-), a. kibonthatlan.

Indécemment (ein-dé-ça), adv. illetlenül.

Indécence (ein-), f. illedelmetlenség ; illetlenség.

Indécent, e (ein-), a. illedelmetlen ; illetlen.

Indéchiffrable (ein-), a. kibetüzhetlen; abs. olvashatlan; 2. érthetlen, megmagyarázhatlan; fig. rejtélyes; —ment, adv. olvashatlanul, stb.

Indéchirable (ein-), a. elszakithatlan.

Indécis, e (ein-), a. kétséges, bizonytalan; ingadozó, habozó.

Indécision (ein-), f. határozatlanság; ingadozás, habozás.

Indéclinabilité (ein-), f. gr. ejtegethetlenség.

Indéclinable (ein-), a. gr. ejtegethetlen.

Indécrottable (ein-), a. tisztithatlan; fig. g. p. durva, vad.

Indéfectibilité (ein-), f. théo. szüntelenség.

Indéfectible (ein-), a. szakadatlan, szüntelen.

Indéfendable, v. indéfensable.

Indéfendu, e (ein-), a. elhagyatott; védtelen; milit. poste —, védetlen hely.

Indéfensable, -sible (ein-), a. tarthatlan.

*Indéfense (eir-), f. védtelenség.

Indéfini e (ein-), a. határtalan, korlátlan; 2. gr. határozatlan; -ment, adv. határtalanul; korlátlanul; Indéterminé, e (ein-), gr. határozatlanul.

Indéfinissable (ein-), a. megfejthetlen, meghatározhat-

Indéfinité (ein-), f. did. hatá- | Indévinable (ein-), a. sejt- |

rozatlanság, bizonytalan-8ág.

Indéfrichable (ein-), a. agr. termösithetlen.

Indélébile (ein-), a. kitörölhetlen: kiirthatlan.

Indélébilité (ein-), f. did. kitörölhetlenség; fig. kiirthatlanság.

Indélibéré, e (ein-), a. did. meggondolatlan; prat. önkénytelen.

Indélicat, e (ein-), a. gyöngédtelen; —ement, adv. gyöngédtelenül.

*Indélicatesse (ein-), f. gyöngédtelenség.

Indemne (ein-dèm-ne), a. jur. kármentes.

Indemnisation (ein-damni-), f. kártérítés.

Indemniser (ein-damni-), v. a. kártalanitni; 2. s'—, v. r. magát kűrmentessé tenni.

Indemnité (ein-da-mni-), f. kártalanítás.

Indémontrable (ein-), a. bizonyithatlan.

Indéniable (ein-), a. tagadhatlan.

Indénouable (ein-), a. föloldhatlan.

Indépendamment (ein-dépan-da-), adv. függetlenül; 2. nem tekintve; 3. kivül.

Indépendant, e (ein-), a. független ; 2. összefüggetlen.

Indescriptible (ein-), a. leirhatlan; —ment, adv. leirhatlanul.

Indésirable (ein-), a. ohajthatlan.

Indestructibilité (ein-), f. did. szétronthatlanság.

Indestructible (ein-), a. elronthatlan.

Indéterminable (ein-), meghatározhatlan.

Indétermination (ein-), did. határozatlansáa.

meghatározatlan, bizonytalan; 2. határozatlan. habozó; —ment, adv. határozatlanul. hetlen. Indévot, e (ein-), a. ahitatlan; figyelmetlen, lanyha; -ement, adv. áhítatlanul.

Indévotion (ein-), f. áhítatlanság.

Index (ein-dèk-se), s. a. doigt —, mutatóujj; arith. jellemzék; 2. tárgymutató.

Indextérité (ein-), f. did. ügyetlenség.

Indicateur, trice (ein-), s. jur. jöladó, bevádoló; 2. an. v. index (doigt).

Indicatif, ve (ein-), a. did. *jelentő*; gr. mode —, abs. —, jelentő mód.

Indication (ein-), f. jelentés; 2. jelenség, jel.

Indice (ein-), m. jel, jelség. Indicible (ein-), a. kimondhatlan; —ment, adv. kimondhatlanul.

Indiction (ein-), f. összehivás.

Indicule (ein-), m. jelecske; dipl. ajánlólevél.

Indien, ne (ein-), s. a. hindu; 2. p. faire l'échange de l'—, jó cserét csinálni; 3. —ne, f. karton, cic; it. cic háziköntös; —neur, se, s. kartongyáros.

Indifféremment (ein-di-féraman), adv. közönyösen; 2. különbség nélkül.

Indifférence (ein-), f. közöny, egykedvüség.

Indifférent, e (ein-), a. közönyös, egykedvü; 2. érzéketlen, fagyos; 3, s. részrehajlatlan.

Indifférentisme (ein-), m. egykedvüség, közönyelvi-

Indigénat (ein-), m. jur. honosság, honosulat.

Indigence (ein-), f. szegénység, szükség.

Indigène (ein-), s. a. honos, honosúlt; it. belföldi.

Indigent, e (ein-), s. a. szükölködő, szegény.

Indigeste (ein-), a. emészthetlen; 2. meg nem emésztett; fig. meg nem fonIndigestion (ein - di - gèsthion), f. emészthetlenség. Indignation (ein-) f. boszankodás, neheztelés, méltat-

lankodás.

Indigne (ein-), a. méltatlan; 2. gyalázatos; 3. s. semmirekellő; —ment, adv. méltatlanul; gyalázatosan.

Indigner (ein-), v. a. boszantani; 2. s'—, v. r. méltatlankodni; boszankodni.

Indignité (ein-), f. méltatlanság; 2. gyalázatosság, semmirekellőség ; 3. bántalom, gyalázat.

Indigo (ein-), m. bot. indigo; —terie, f. ind.-ültetmény; ind.-gyar.

Indiligemment (ein-di-li-jaman), adv. szorgalmatlanul.

Indiligence (ein-), f. szorgalmatlanság.

Indiligent, e (ein-), a. szorgalmatlan.

Indiquer (ein-), v. a. jelenteni; mutatni; 2. bejelenteni ; kijelölni.

Indirect, e (ein-direk; —te), a. közvetett; louanges —es, rejtett dicséret; voies—es, görbe utak; vues —es, önzö célok; —ement, adv. közvetve; rejtve.

Indirigible (ein-), a. kormányozhatlan.

Indiscernable (ein-), a. did. észrevehetlen.

Indiscernement (ein-), m. itélőtehetség hiánya.

Indisciplinable (ein-), a. fegytelen, fegyelmetlen.

Indiscipline (ein-), f. fegyelmetlenség; zabolátlanság.

Indiscipliné, e (ein-), a. fegyelmetlen ; zabolátlan.

Indiscipliner (ein-), v. a. fegyelmetlenné tenni.

Indiscret, ète (ein-), a. oktalan, meggondolatlan, vigyázatlan, szerénytelen, tolakodó; 2. s. a. fecsegő; —ement, adv. szerénytelenül stb.

Indiscrétion (ein-), f. vigyázatlanság , meggondolatlanság, szerénytelenség;

csacskaság.

Indispensabilité (ein-) f. elkerülhetlenség.

Indispensable (ein-), a. elkcrülhetlen; szükséges; nélkülözhetlen; -ment, adv. elkerülhetlenül, teljességgel, meröben.

Indisponibilité (ein-), f. jur. elidegenithetlenség.

Indisponible (ein-), a. jur. elidegenithetlen.

Indisposé, e (ein-), a. gyöngélkedő; 2. rosz kedvű.

Indisposer (ein-), v. a. megharagitni , rosz kedviivé tenni; 2. betegessé tenni. Indisposition (ein-), f. gyön-

gélkedés ; 2. roszkedviiség, boszuság.

Indisputabilité (ein-), f. did. kétségtelenség.

Indisputable (ein-), a. kétségtelen; -ment, adv. kétségtelenül.

Indissolubilité (ein-), f. did. chi. föloldhatlanság; it. fig.

Indissoluble (ein-), a. föloldhatlan; flg. elválaszthatlan; —ment, adv. föloldhatlanul; it. fig.

Indistinct, e (ein-dis-tein; -teink), a. homályos, zavart, nem hallható; —ement, adv. érthetlenül; homályosan; 2. különbség nélkül.

Indistinction, v. confusion. Individu (ein-), m. egyén; egyed, egyéni; prat. valaki; g. p. conserver son —, magára gondot viselni: *-alisation, f. egyénítés; *-aliser, v. a. egyéniteni; —alisme, m. egyéniség; —alité, f. did. személyiség; —e, a. théo. elválaszthatlan; -el, le, a. did. egyéni, egyedi; —lement, adv. egyénileg.

Indivinité (ein-), f. théo. isteni tulajdonok hiánya.

Indivis, e (ein-di-vî; —vice), a. prat. osztatlan; 2. par —. adt. közösen.

Indivisé, e (ein-), a. osztatlan; —ment, adv. jur. osztatlanul.

Indivisibilité (ein-), f. did. oszthatlanság.

Indivisible (ein-), a. oszthatlan; —ment, adv. oszthatlanul.

Indivision (ein-), f. prat. osztatlanság.

Indocile (ein-), a. nehēzfejü; engedetlen, makacs.

Indocilité (ein-), f. nehêzfejüség ; engedetlenség.

Indocte, v. ignorant; —ment, adv. tudatlanul.

Indolemment (ein-do-la-), adv. közönyösen, gondtalanul.

Indolence (ein-) f. közöny, egykedvüség, fásultság; 2. érzéketlenség, szenvtelen-₿ég.

Indolent, e (ein-), s. a. gondtalan, érzetlen, közönyös, szunyáta ; méd. fájdalmatlan.

Indomptabilité (ein-don-), f. did. szilajság, zabolátlanság, féktelenség.

Indomptable (ein-don-), a. szilaj, féktelen; rendületlen, győzhetlen; —ment, adv. féktelenül, stb.

Indompté, e (ein-don-), a. szelidítlen, vad; ext. dűhös; it. courage —, rendületlen bátorság.

†Indoté, e (ein-), a. hozomány nélkül.

Indri (ein-), m. z. utáncs, orangutáng.

Indû, e, (ein-), a. alkalmatlan, illetlen; à temps – roszkor.

Indubitable (ein-), a. kétségtelen, tagadhatlan, bizonyos; —ment, adv. kétségtelenül, minden bizonynyal.

Inductif, ve (ein-), a. phil. behozó; következtető.

Induction (ein-), f. bizgatás, ösztönzés, ingerlés ; 2. következtetés, következmény; 3. észleletek láncolata; 4. chir. tapasz-rátétel.

Induire (ein-), v. a. ir. ingerelni, bizgatni, bujtogatni; — en erreur, elcsábitani; 2. következtetni; 3. fam.

emészteni; 4. s'—, v. réc. egymást buzdítni.

Indulgemment (ein-dul-ja-), adv. engedékenyen, kiméletesen.

Indulgence (ein-dul-jan-ce), f. mor. kimélet, elnézés, szelidség; 2. bűnbocsánat, bün-engedmény; lettre d' —, búçsú-levél.

Indulgencier (ein-), v. a. $b\hat{u}$ csút adni.

Indulgent, e (ein-), a. kiméletes, elnéző, szelid.

*Indulger (ein-), v. a. vkivel kiméletesen bánni; 2. s'—, v. rec. egymást kimélni.

Indult (ein-dul-te), m. jur. engedmény, kedvezmény, kegy-határidő.

Indûment (ein-), adv. prat. jogtalanul, illetéktelenül. Indurable (ein-), a. nem tar-

tós. Induration (ein-), f., endurcissement, m. chir. kemé-

nyedés. Indurcissable (ein-), a. megkeményithetlen.

Industrial, e (ein-), a. ipar... Industrialiser (ein-), v. a. iparossá tenni.

Industrie (ein-), f. ipar; műszorgalom; chevalier d'—, iparlov**ag.**

*Industriel, le (ein-), a. iparügyi ; 2. s. iparos.

Industrier et s'—, v. n. et r. ipart üzni.

Industrieusement (ein-), adv. szorgalmasan, ügyesen.

Industrieux, se (ein-), a. iparos, szorgalmas, iparüző. Induvie (ein-), f. bot. hám. Inébranlabilité, f. did. ren-

dithetlenség.

Inébranlable, a. rendithetlen, tántorithatlan; it. fig.; -ment, adv. rendithetleniil; állhatatosan.

Inébranlé, e, a. rendületlen. Inéclairci, e. a. magyarázatlan, fejtetlen.

Inédie, v. abstinence (méd.) Inédit, e, a. nyomtatatlan.

Ineffabilité, f. théo. kimondhatlanság.

hatlan; —ment, adv. kimondhatlanul. $\cdot$

Ineffaçable, a. kitörölhetlen; fig. elfeledhetlen; —ment, adv. kitörölhetlenül.

Ineffectif, ve, a. eredménytelen; —vement, v. inefficacement.

Inefficace, a. hatástalan; -ment, adv. hatastalanul. Inefficacité, f. did. hatástalanság.

Inégal, e, a. egyenlőtlen; caractère —, változó, ingatag jellem; chemin —, rö $g\ddot{o}s$ $\acute{u}t$; —ement, adv. egyenlötlenül, stb.

Inégalité, f. did. egyenlőtlenség; — du caractère, ingatagság.

Inélégamment, adv. disztelenül.

Inélégance, f. disztelenség, izléstelenség.

Inélégant, e, a. disztelen, izléstelen.

Inéligibilité, f. did. megválaszthatlan.

Inéligible, a. megválaszthatlan; -ment, adv. megválaszthatlanul.

Inéloquent, e, a. *nehézbe*szédű.

Inéludable, a. elkerülhetlen. Inembryoné, e, a. bot. ne-

Inénarrable, a. théo. leirhatlan, kimondhatlan.

Inepte, a. alkalmatlan, képtelen ; 2. együgyü, bárgyű, illetlen; —ment, adv. képtelenül, 8th.

Ineptie (i-nèp-cie), f. együgyüség, ostobaság, bárgyuság.

Inépuisable, a. kimerithetlen; it. fig. —ment, adv. kimerithetleniil.

Inéquitable, a. méltánytalan, igazságtalan; —ment, adv. méltánytalanul.

inerte, a. iunya, renyne; fig. dologtalan; tétlen.

Inertie (i-ner-cie), f. did. tunyaság, lustaság; mor. tétlenség.

Inérudit, e, a. tanulatlan. Ineffable, a. théo. kimond- Inérudition, f. tanulatlanság.

Inespéré, e, a. reményletlen; věletlen; –ment, adv. reményletlenül.

Inestimable, a. megbecsülhetlen ; it. kiszámíthatlan. Inévidence, f. did. homály. Inévident, e, a. did. homályos, érthetlen.

Inévitabilité, f. did. elkerülhetlenség, elmellőzhetlenség.

Inévitable, a. mellőzhetlen, elkerülhetlen; —ment, adv. elkerülhetlenül.

Inexact, e, a. pontatlan; hanyag; helytelen; —ement, adv. pontatlanul, stb.

Inexactitude, f. hanyagság, pontatlanság, helytelenség. Inexcusable, a. menthetlen,

igazolhatlan; -ment, adv. menthetleniil.

Inexécutabilité, f. did. foganatosítha**tlans**ág.

Inexécutable, a. foganatosithatlan.

Inexécuté, e. a. végezetlen, félbe**szak**adt.

Inexécution, f. végre nem hajtás ; elmulasztás.

Inexercé, e, a. gyakorlatlan. Inexigibilité, f. jur. behajthatlanság.

Inexigible, a. behajthatlan. Inexistant, e, a. nemlétező. Inexistence, f. nemlétezés.

Inexorabilité, f. did. kérlelhetlenség.

Inexorable, a. kérlelhetlen; -ment, adv. kérlelhetlenül.

Inexpérience, f. tapasztalatlanság.

Inexpérimenté, e, a. gyakor-ᢏ latlan, járatlan ; tapasztalatlan.

Inexpiable, a. lerohatlan. Inexplicabilité, f. did. megmagyarázhatlanság.

Inexplicable, a. megmagyarázhatlan ; 2. sajátságos, érthetlen.

a. homályos, Inexplicite, érthetlen; -ement, adv. érthetleniil.

Inexpressible, mieux: inexprimable, a. kimondhatlan, leirhatlan.

nexpugnable (i-nèx-puguenable), a. legyőzhetlen, elfoglalhatlan; meghódíthatlan; it. fig.

Inextensible, a. kinyujthatlan.

Inextinguibilité (-tein-ghi-), f. did. kitörölhetlenség.

Inextinguible (-ghi-), a. kitörölhetlen; elolthatlan.

Inextirpabilité, f. did. kiirthatlanság.

Inextirpable, a. kiirthatlan; —ment, adv. kiirthatlanul.

Inextricable, a. megoldhatlan; —ment, adv. megoldhatlanul.

Infaillibiliste (ein-), s. théo. csalatkozhatlanság híve.

Infaillibilité, f. did. csalhatlanság; cath. csalatkozhatlanság, tévmentesség.

Infaillible, a. did. csalhatlan; cath. csalatkozhatlan, tévmentes; —ment, adv. mulhatlanul.

Infaisable, a. lehetlen.

Infalsifiable, a. hamisithatlan.

Infamant, e, a. böcstelenítő. †Infamation, f. böcstelenítés, meggyalázás.

Infame, a. jur. böcstelen; 2. gyalázatos; exag. tisztátlan, piszkos, ocsmány; 3. s. exag. c'est un —, böcstetelen ember; —ment, adv. böcstelenül.

Infamer, v. a. böcstelenítni, rágalmazni, meggyalázni.

Infamie, f. böcstelenítés, meggyalázás; 2. böcstelenség, gyalázat; 3. szidalom; szidalmazás.

Infanterie, f. milit. gyalog-ság.

Infanticide, s. gyermekgyilkos; gy.gyilkosság.

†Infatigabilité, f. did. fáradhatlanság.

Infatigable, a. fáradhatlan;
—ment, adv. fáradhatlanul.

Infatuation, f. önhittség. Infatuer, v. a. önhitté tenni; 2. s'—, v. r. magát megszédíttetni. Infécond, e, a. terméketlen; meddő; it. fig.

Infécondité, f. did. terméketlenség; meddőség; it. fig. Infect, e (ein-fek; —te), a. dögleletes, fertezett, rothadt.

Infecter, v. a. fertezni, ragályosítni; fig. megmételyezni, megrontani.

Infection, f. rothadás, bűz; 2. ragály; fertezés.

Infélicité, f. boldogtalanság. Inféodation, f. hűbéradás.

Inféoder, v. a. hübérré tenni; 2. s'—, v. r. fig. vkivel egyesülni.

Inférer, v. n. következtetni ; származtatni.

Inférieur, e, a. alsó; 2. csekélyebb; alárendelt; 3. m. alattvaló, alárendelt.

Infériorité, f. did. alárendeltség; csekélyebb érték.
Infernal, e, a. pokolbeli; fig.
ocsmány, iszonyú; chi.
pierre—e, pokolkő;—ement, adv. pokoli módra.
Infertile, a. terméketlen; it.
fig.

Infertilité, f. did. terméketlenség.

Infestation, f. pusztítás, dúlás; nyugtalanítás.

Infester, v. a. nyugtalanıtni, pusztitni; megtamadni.

Infiable, a. nem megbizható.
Infidèle, a. hütlen; portrait
—, nem hasonló arckép;
mémoire —, gyönge emlék; 2. théo. s. a. hitetlen;
—ment, adv. hütlenül.

Infidélité, f. hütlenség; hitszegés; 2. théo. hitetlenség. Infiltration, f. beszüremkezés; beszivárgás.

s'Infiltrer, v. r. beszivárogni. Infime, a. fig. legalsó, alacsony.

Infini, e, a. végetlen, határtalan; exag. számtalan, megszámlálhatlan; 2. m. végetlen, végtelen; 3. à l'—, adt. végtelenségig; it. fölötte, igen nagyon, rendkivül; —ment, adv. végtelenül, stb.

Infinité, f. did. végtelenség, | Information, f. jur. tanuval-

határtalanság; 2. tömérdekség, megszámlálhatlanság.

Infinitif, m. mode —, gr. határozatlan mód.

Infirmatif, ve, a. prat. eltör-18, semmítő.

Infirme, a. gyönge, beteges, erötlen; 2. m. sinlö.

Infirmer, v. a. pal. érvetlenítni; érvénytelenítni; fig. gyöngítni.

Infirmerie, f. mar. hajó-kó-roda; kórház.

Infirmier, ère, s. betegápoló. Infirmité, f. gyöngeség, erőtlenség; 2. gyarlóság, hiba. Infixement, adv. bizonytalanul.

Infixer, v. a. szilárdítni, beleilleszteni.

Inflammabilité (-fla-), f. did. gyűlé konyság.

Inflammable (-fla-), a. gyulékony ; fig. fölhevülő.

Inflammation (-fla-), f. gyuladás; méd. lob.

Inflammatoire (-fla-), a. gyuladás; flèvre—, lobláz. Inflexe, a. görbe, hajlított.

Inflexibilité, f. did. hajthatlanság; makacsság.

Inflexible, a. hajlithatlan; fig. makacs; könyörtelen; konok.

Inflexion, f. hajlékonyság; gr. hajtogatás; ejtegetés. Inflictif, ve, a. jur. rovó, sujtó; peine —ve, testi büntetés.

Infliction, f. pal. rárovás; bírság.

Infliger, v. a. ráróni, szabni (büntetést).

Inflorescence, f. bot. virágzat.

Influence, f. astr. befolyás;
2. hatás; 3. tekintély.

Influencer, v. a. hatni, behatni, hatást gyakorolni. Influent, e, a. nagybefolyású,

befolyásos. Influer, v. a. astr. befolyni, hatni; 2. befolyást gya-

korolni. Informateur, v. instituteur. Informatif, ve, a. oktató. latás; tudakozódás; értesitės; nyomozás.

Informe, a. idomtalan, alak-

Informé, m. pal. birói vizs-

gálat.

Informer, v. a. tudósitni, értesitni; 2. v. n. prat. vizsgálni, nyomozni; 3. s'—, v. r. tudakozódni, utánna járni.

Infortune, f. szerencsétlenség, balsors.

Infortuné, e, a. szerencsétlen; it. s.; —ment, adv. szerencsétlenül.

Infortuner, v. a. szerencsétlenné tenni, megszomoritni. Infracteur, m. áthágó, meg-

Infraction, f. jur. áthágás, megszegés; — de paix, bé-

keszegés. Infranchissable, a. áthág-

Infrangible, a. törhetlen.

*Infréquence, f. forgalom-

Infréquenté, e, a. lieu —, latogatlan hely; chemin —, járatlan`út.

Infructueusement, adv. sikertelenül, hiában.

Intructueux, se, a. terméketlen; fig. sikertelen; hasztalan.

Infructuosité, f. did. terméketlenség; gyümölcstelen-

Infule, f. lit. püspöksüveg. Infundibulé, e (-fon-), a. bot.

tölcsérded. Infus, e, a. veleszületett.

Infuser, v. a. pharm. rátölteni; fig. beleoltani, becsepegtetni; 2. s'—, v. r. fölásni.

Infusibilité, f. did. blvaszthatlanság.

infusible, a. olvaszthatlan. Infusion, f. pharm. rátöltés,

dztatás; 2. öntet; chir. beföcskendezés.

Infusoire, s. a. ázalék, áza-

Ingambe, a. fam. fürge, gyors, élénk. Ingenéreux, se, a. nemtelen.

s'Ingénier, v. r. fam. tépelödni, gondolkozni, fejét törni.

Ingénieur, m. mérnök.

Ingénieusement, adv. elmésen, eszesen ; leleményesen. Ingénieux, se, a. eszes, elmés ; 2. leleményes.

Ingénuosité, f. did. elmésség ; leleményesség.

Ingénu, e, a. nyilt, szende, öszinte, elfogulatlan, szivēlyes; féo. fief —, szabad hüber; 2. s. a. dr. szabadnak született; th. jouer les —s, szendéket játszani. Ingénuité, f. őszinteség,nyilt-

ság, elfogulatlanság. Ingénûment, adv. nyiltan, öszintén, elfogulatlanul.

Ingerçable, a. repedhetlen. s'Ingérer, v. r. merészleni, avatkozni (vmibe), tolakodni.

Inglobo (ein-glô-bô), adv. fam. tömegesen.

Inglorieusement, adv. dicstelenül.

Inglorieux, se, a. dicstelen. Ingouvernable, a. fam. hajthatlan, makacs...

Ingracieusement, adv. disz-< teleniil.

Ingracieux, se, a. disztelen. é ktelen.

Ingrat, e, a. hálátlan; sol —, terméketlen talaj; 2. érzéketlen; t. t. nehezen munkálható; —ement, adv. hálátlanul.

Ingratitude, f. hálátlanság. Ingrédient, m. chi., pharm. vegyrész.

Ingression, astr. v. immor-

Inguéable (-ghé-), a. átgázolhatlan.

Inguérissable, v. incurable. Inguinaire, ou: inguinal, e (-ghi-), a. chi. $lagy \in k \dots$; hernie –, lágyéksérv.

Ingurgitation, f. elnyelés. Ingurgiter, v. engloutir.

Inhabile (i-na-bi-le), a. jur. képtelen: —ment, adv. képtelenül.

Inhabileté (i-na), f. did. ügyetlenség.

Inhabilité (i-na), f. jur. képtelenség.

Inhabiliter, v. a. képtelenné

Inhabîtable, a. lakhatlan.

Inhabité, e, a. lakatlan; puszta.

Inhabitude, f. szokatlansāg.

Inhabitué, e, a. nem szokott. Inharmonie, f. hangzavar.

Inharmonieux, se, ou: inharmonique, **a**. hangző.

Inhérence, f. phil. hozzátartozás, rajtafüggés.

Inhérent, e, a. phil. hozzákötött.

†Inhiber, v. a. le-, eltiltani. †Inhibition, f. jur. le-, eltil-

†Inhibitoire, a. jur. le-, el-

Inhonoré, e. a. poét. tiszteletlen.

*Inhospitable, —talier, ère, a. nem vendégszerető.

Inhospitalité, f. did. vendégtelenség.

Inhumain, e, a. embertelen, kegyetlen, szívtelen; —0ment, adv. embertelenül.

Inhumaniser, v. a. kegyetlenné tenni.

Inhumanité, f. embertelenség, kegyetlensé**g**.

Inhumation, f. eltemetés.

Inhumer, v. a. eltemetni. Inigiste, m. jezsuita.

Inimaginable, a. képzelhetlen; —ment, adv. képzelhetlenül.

Inimitable, a. utánozhatlan; -ment, adv. utánozhatlanul.

Inimité, e, a. utánozatlan. Inimitié, f. ellenségesség,

gyűlölet.

Inintelligence (i-nein-), f.did. esztelenség.

Inintelligent, e, a. esztelen, oktalan.

Inintelligibilité, f. did. érthetlenség.

Inintelligible, a. érthetlen; -ment, adv. érthetlenül. Inique, a. métatlan, igazta-

lan; gaz; gyalázatos;

—ment, adv. méltatlanul, stb.

Iniquité, f. méltánytalanság, jogtalanság; mor. büntett; romlottság.

Initiable, a. beavatható.

Initial, e, a. gr. lettre —e, kezdőbetű; phys. la vitesse —e, kezdetbeli sebesség.

Initiatif, ve, a. kezdeményi; 2.—ve, f. kezdemény.

Initiation (ci-a-ci-), f. beavatás, fölszentelés; 2. fig. bevezetés.

Initier (-ci-), v. a. fölavatni; 2. fig. megismertetni.

Injecter (ein-), v. a. chir. beföcskendezni.

Injection, f. méd. beföcskendezés.

Injonction, f. meghagyás, észreadás.

Injudicieux, se, a. oktalan;
—sement, adv. oktalanul.

Injure, f. sértés, becsületsértés; 2. szidalom, szidalmazás; 3. fig. — du temps, az idő kéjelmetlensége; it. poét. az idő romboló hatalma; —s du sort, balsors.

Injurier, v. a. sérteni, bántalmazni; 2. s'—, v. réc. egymást szidalmazni.

Injurieusement, adv. sértőleg.

Injurieux, se, a. sértő, bántalmazó.

Injuste, a. igaztalan; jogtalan; 2. m. igaztalan; —ment, adv. igaztalanul. Injustice, f. igazságtalanság,

mjusuce, 1. ryazsaytatansay _jogtalanság.

*Injustifiable, a. igazolhat-

Injustiflé, e, a. igazolatlan. Inlet, m. géo. öböl.

Inlisible, a. olvashatlan.

Innascibilité (ein-), f. théo. teremthetlenség.

Innascible, a. théo. teremtetlen.

Innaturel, le, a. természetellenes; —lement, adv. természetellenesen.

Innavigabilité, f. mar. hajózhatlanság; it. hajó használhatlansága.

Innavigable, a. hajózhatlan. Inné (ine-né), a. did. veleszületett.

Innécessaire (ein-), a. szükségtelen.

Innécessité (ein-), f. did. szükségtelenség.

Innettoyable (ein-), a. tisztithatlan.

Innocemment (i-no-ça-man), adv. ártatlanul; 2. bolond-jában.

Innocence (i-no-çance), f. ártatlanság; 2. ostobaság.
Innocent, e (i-no-çan), a. ártatlan; 2. ártalmatlan; 3. jámbor; jeux—s, zálogosdi; 4. s. pauvre petit—, szegény gyermek! fam. cuis.—s, fiatal galambok; 5. iron. ostoba, hüle; p. aux—s la main pleine,

Innocenter (i-no-), v. a. ártatlannak nyilvánítani; 2. s'--, v. r. v. se justifier.

bolondoké a szerencse.

Innocuité (i-no), f. méd. ártalmatlanság.

Innombrable (i-non-), a. számlálhatlan; —ment, adv. számlálhatlanul.

Innomé, e (ine-no-), a. nevezetlen.

Incominable (i-no), a. nevezhetlen.

Innominé, e (in'no-), a. névtelen.

Innomable (in'no-), v. Innominable.

Innovateur, v. novateur. Innovation (ine-no-), f. ujítás.

Innover (ine-no-), v. a. változtatni; 2. v. n. ujítani. Innumérable, v. innom-

brable.
Inobédience, inobéissance (i-no-), f. engedetlenség.
Inobédient, e, a. engedetlen.

Inobservation, ou: inobservance, f. nem teljesítés.

Inoccupation, f. tétlenség. Inoccupé, e, a. tétlen.

Inoculateur, trice, s. himlő-oltó.

Inoculation, f. beoltás. Inoculer, v. a. méd. beoltani. Inodore, a. bot. szagtalan.

Inoffensant, e, inoffensif, ve, a. ártatlan, senkit se bántó.

Inofficieusement, adv. tisztellenesen.

Inofficieux, se, a. tiszt-ellenes; törvényellenes.

Inofficiosité, f. jur. kötelességellenesség; jogsérelem.

Inombragé, e. a. árnyéktalan.

Inondation, f. áradás, vízár; fig. ár, özön.

Inonder, v. a. elárasztani; ext. áztatni; les pleurs inondaient son visage, könyek áztatták arcát; fig. ' elárasztani, ellepni.

Inopiné, e, a. véletlen, váratlan; —ment, adv. véletlenül.

Inopportun, e, a. alkalmatlan, terhes; —ement, adv.

lan, terhes; —ement, adv. alkalmatlanul.
Inopportunité, f. did. alkal-

matlankodás; illetlenség. Inorganique, a. phys. ezervetlen.

Inoubliable, a. feledhetlen. Inouï, e, a. hallatlan.

In-pace (ine-pâcé), m. élethossziglani fogság.

Inqualificable (ein-ka), a. minösithetlen.

Inquiet, ète, a. nyugtalan, aggodalmas; nyugtalanko-dő; 2. civakodó.

Inquiétant, e, a. nyugtalanitó.

Inquiétation, f. nyugtalamtás; prat. v. trouble.

Inquiéter, v. a. nyugtalantani; 2. zavarni, zaklatni; 3. jur. v. troubler; 4. 8'-, v. r. nyugtalankodni; aggódni.

Inquiétude, f. nyugtalankodás; aggodalom; 2. nyugtalanság; 3. bizsegés.

Inquisiteur, m. kutató, nyomozó; ent. colosomme –, pompabogár.

Inquis tif, ve. a. kutató. Inquisition, f. kutatás, nyomozás.

Inruinable, a. szétronthatlan.

Insaisissable, a. jur. le nem

foglalható; 2. fig. észrevéletlen; ment, adv. véletlenill.

Insalubre, a. egészségtelen; -ment, adv. egészségtele-

Insalubrité, f. did. egészségtelenség.

Insanie, v. délire.

Insatiabilité, f. telhetlenség; fig. forró vágy.

Insatiable, a. telhetlen; fig. kielégithetlen; -ment. adv. telhetleniil.

Insaturable, a. chi. telithetleń.

*Insavour, f. izetlenség. Insavureux, se, a. izetlen. Insciemment (ein-ci-a-man), adv. tudatlanságból.

Inscience, f. tudatlanság. Inscription, f. beirás; prat. - en faux, hamisítási pa-

nasz; 2. fölirat; körirat. Inscrire, v. a. ir. beirni; följegyezni ; 2. s'—, v. r. magát beirni; prat. je me suis inscrit en faux contre ce contrat, jegyzőkönyvbe větettem, e szerződés hamis; fam. je m'enscris en iaux contre ce que vous dites, ellenmondok állításának.

Inscrutabilité, f. did. kitanulhatlanság.

Inscrutable, a. kitanulhatlan.

Inscu, v. insu.

Insculper, v. a. bevésni.

Insécable, a. phys. metszhetlen.

Insecouable, a. lerázhatlan. Insecte, m. rovar, bogár.

*Insecti'cide, a. rovarölö; -fère, a. r.termö; —vore, a. r.ölő.

insectologie, v. entomologie; —phile, m. et a. rovarkedvelð.

Insécurité, f. did. bátortalanság, veszély.

Insensé, e, a. oktalan, bolond, örült.

Insensibilité, f. did. érzéketlenség; fig. érzetlenség.

Insensible, a. érzéketlen, érzéstelen; 2. észrevehetlen; lassú ; -ment, adv. lassankint, apránkint ; észrevétlenül.

Inséparabilité, f. did. elválaszthatlanság.

Inséparable, a. elválaszthatlan; —ment, elválaszthatlanul.

Insérable, a. beiktatható. Inserer, v. a. beiktatni.

*Insermenté, e, s. a. h. de F., eskütlen (lelkész ki a polgári esküt letenni vonakodott).

Insertion, f. beiktatás; iktaték, iktatvány; 3. összefoglalás. Insession, f. méd. melenge-Insexé, e, a. bot. szemetlen. Insidiateur, trice, s. a. lesel-

kedő, csábító. Insidiation, f. leselkedés, csá-

Insidieusement, adv. álnokul, ravaszul.

Insidieux, se,a. ravasz, álnok. Insigne, a. fölötte nagy, rend-† kivüli, kitünő; 2. m. pl. jelek, jelvények.

*Insignifiance, f. kicsinység, csekélység, jelentéktelen-

sēg.

*Insignifiant, e, a. csekély, jelentéktelen.

Insinuant, e, a. hizelgő, kedvkereső, bizalmaskodó; érdekes; megnyerð.

Insinuatif, ve, a. ajánlatos. Insinuation, f. behizelgés; 2. beirás, bejegyzés; 3. méd. chir. lassú betolás.

Insinuer, v. a. méd., chir. lassan, gyöngéden betolni ; fig. finom modon tudtul adni; insinuez lui que..., adja értésére, hogy...; prat. beirni; 2. s'-, v. r. gyöngéden behatolni ; magát behizelegni.

Insipide, a. izetlen; fig. sületlen; csinatlan, üres; -ment, adv. *izetlenül, sü-* | [tenni. letleniil. Insipider, v. a. izetlenné Insipidité, f. did. izetlenség; fig. sületlenség.

Insipience, f. esztelenség, ðrültség.

Insistance, f. ragaszkodás, ostromló kérelem.

Insistant, e, a. hathatós, sürgös, fontos.

Insister, v. n. kérelemmel ostromolni; ragaszkodni; 2. hivatkozni, támaszkodni. Insociabilité, f. did. ridegség, összeférhetlenség.

Insociable, a. barátságtalan,

rideg.

Insocial, e, a. társaságtalan. Insocialité, f. did. társaságtalanság.

Insolemment (ein-so-laman), adv. arcátlanul, durván, dölyfösen.

Insolence, f. arcátlanság; dölyf; önhittség; dac; 2. durvaság, otrombaság, illetlenség, gorombaság.

Insolent, e, a. arcátlan, szemtelen; 2. dölyfös, önhitt, dacos, illetlen, durva; 3. rendkivüli, hallatlan, meg nem érdemelt.

Insoler, v. a. chi. napra kitenni.

Insolite, a. prat. szokatlan; -ment, adv. szokatlanul. Insolubilité, f. géom. föloldhatlanság; chi. olvaszthatlanság.

Insoluble, a. megoldhatlan; chi. olvaszthatlan; —ment, adv. megoldhatlanul.

Insolvabilité, f. fizetésképtelenség.

Insolvable, a. fizetésképtelen. Insomnie, f. álmatlanság. Insondable, a. kipuhatolhat-

lan; fig. kitanulhatlan, rejtélyes.

Insouciamment, adv. gondtalanul.

Insouciance, f. gondtulanság; it. könyelmüség.

Insouciant, e, a. gondtalan; könnyelmű.

Insoucieusement, adv. könynyelmüen.

Insoucieux, se, a. gondatlan. Insoudable, a. forraszthatlan.

Insoupçonnable, a. gyanusithatlan.

Insoupçonné, e, a. gyanútlan.

Insoutenable, a. tarthatlan: it. türhetlen; —ment, adv. türhetlenül.

Inspecter, v. a. szemlélni, megszemlélni.

Inspecteur, trice, s. fölügyelő.; szemlész.

Inspection, f. szemlészet ; szemlélés; 2. fölügyelet; fölügyelés; milit. vizsgá-

Inspirateur, a. m. ihlető, sugalló, buzdító.

Inspiration, f. ébresztés, gerjesztés; javaslás, tanácslás; 2. sugalás, ihletés; sugalat, ihlet; 3. an. beszivás, belehelés.

Inspirer, v. a. javaslani, tanácsolni; ébreszteni, gerjeszteni; ihletni, sugallani; did. — l'air, levegot beszívatni.

Inspissation, f. chi., méd. süritni. sürités.

Inspisser, v. a. chi., méd. Instabilité, f. fig. állhatlanság, változékonyság.

Instable, a. állhatlan, változekony; -ment, adv. állhatatlanul.

Installation, f. igtatás; mar. berendezés.

Installer, v. a. igtatni; 2. s' —, v. r. magát befészkelni; letelepedni.

Instamment (ein-sta-), adv. esdekelve, hathatósan, könyörögve.

Instance, f. esdeklés, könyörgés; 2. f lyamodás, folyamodvány, panasz; jur. törvényszék.

Instant, m. pillanat; adt. à l'—, tout à l'—, dans l' -, legott, azonnal, mindjárt ; 2. —, e, a. esdeklő, sürgető; sürgős.

Instantané, e, a. pillanatnyi, rövid ideig tartó.

Instantanéité, f. did. pillanatnyi tartam.

Instantanément, adv. pillanatra; hirtelen.

Instar, à l'—, adv. módjára, szerint, mint.

Instauration, f. fölállítás, alapitás; megujitás.

Instaurer, v. renouveler.

Instigateur, trice, s. bujtogató, izgató.

Instigation, f. bujtogatás, izgatás.

Instiguer, v. a. bujtogatni, izgatni, zajdítni.

Instillation (-sti-), f. be-, belécsöpögtetés.

Instiller, v. a. be-, belécsöpögtetni; fig. gerjeszteni. Instinct (ein-stein), m. ösztön; 2. hajlam, sugallat.

Instinctif, ve, a. ösztönszerü. Instinctivement, adv. ösztönszerüleg.

Instituant, m. jur. alapito. Instituer, v. a. alapitani, fölállitani; pal. — un héritier, örökössé tenni.

Institut, m. intézet; papi rend.

Institutes, f. pl. jur. bevezetés, a jogtudományok eleme.

Instituteur, trice, s. alapitó; 2. tanitó.

Institutif, ve. a. alapitó.

Institution, f. alapítás: alapitvány; fölállítás; intézmény; prat. — d'héritier, örökös kinevezése; 2. nevelés, tanitás, oktatás; it. növelde, oskola; — des aveugles, vakok intézete.

Instructeur, m. milit. hadtanító; pal. gyakorlati juge —, vizsgáló biró.

Instructif, ve, a. tanulságos, oktató.

Instruction, f. tanítás; abs. —, ou: — publique, közoktatási ministerium; 2. ismeret, tudomány ; 3. oktatás; utasítás; 4. utasítvány; 5. fölkészítés; 6. vallatás.

Instructionnel, le, a. oktató; utasitást tartalmazó.

Instruire, v. a. ir. tanitani, oktatni; 2. tudósítni, értesiteni; prat. vallatni; 3. v. n. *képezni* ; 4. s'—, v. r. magát képezni.

Instruisable, a. oktatható, tanítható.

Instruit, e, a. tanult, tudós. Instrument, m. müszer; abs. Insupérable, a. fölülmulhat-

hangszer; p. c'est un bel — que la langue, könnyebb mondani, mint megtenni; fig. eszköz; 2. prat. oklevel, okirat; 3. relig. l'ancien —, le nouvel —, az δ -, új-testámentom.

Instrumentaire, a. jur. temoin —, melléktanu.

Instrumental, e. a. segitő..., mellék . . . ; mus. hangászati; prat. okirati.

Instrumentation, f. m. mus. hangszerelés.

Instrumenter, v. a. prat. okiratokat kiállítni, kiadni, szerkeszteni; il —e fort bien, igen jó fogalmaz.

Instrumentiste, m. mus. zenész.

Insu, à l'—, adt. tudtánkivül, nemtudva.

*Insubordination, f. fegytelenség.

*Insubordonné, e, a. fegytelen, fegyelmetlen, engedet-

*Insuccès, m. kudarc, balsi-Insuffisamment, adv. elégtelenül, nem eléggé.

Insuffisance, f. elégtelenség; képtelenség.

Insuffisant, e, a. elégtelen; ki nem elégítő.

Insufflation, f. méd. be-, belefuvás.

Insuffler, v. a. méd. be-, belefúni.

Insulaire, s. a. szigetlakó. Insulariser, v. a. szigetlakossá tenni; 2. s'-, v. r. szigeten letelepedni.

Insultable, a. guer. megrohanható.

Insultant, e, a. bántalmazó: dölyfös ; gúnyos.

Insulte, f. bántalom, sértés; gűny, meggyalázás; guer. megrohanás.

Insulter, v. a. bántani, sérteni, gűnyolni, meggyalá:ni; guer. — une place, erősséget megrohanni; 2. v. n. gúnyolódni: — contre q., vkire boszankodni.

*Insulteur, m. szidalmazó. bántalmazó.

Insupportabilité, f. did. szenvedhetlenség.

Insupportable, a. szenvedhetlen, elviselhetlen; fig. türhetlen; —ment, adv. szenvedhetlenül, stb.

Insûreté, f. bátortalanság.
Insurgé, m. fölkelő; lázadó.

*Insurgence, f. fölkelés; lázadás.

Insurgents, m. pl. milit. magyar fölkelő sereg.

*s'Insurger, v. r. föllázadni. Insurmontable, a. áthághatlan, elháríthatlan; leküzdhetlen; —ment, adv. áthághatlanul, stb.

Insurrecteur, trice, s. lázító. Insurrection, f. fölkelés, lázadás.

Insurrectionnaire, a. lázitó. Insurrectionnel, le, a. lázadási.

Insusceptible, a. képtelen; érzéktelen.

Intabuler, v. a., q. vkit jegyzékbe îrni.

Intact, e (ein-tak-te), illetlen, érintetlen, tiszta, mocsoktalan; ép, egész, sértetlen; fig. feddhetlen.

Intactile, a. did. tapogathatlan. [hetlenség.] Intangibilité, f. did. érint-Intangible, a. érinthetlen.

Intarissable, a. kimerithetlen, elapadhatlan; it. fig. —ment, adv. kimerithetlenül.

Intégrable, a. math. egészelhető.

Intégral, e, a. math. équation—e, egészleti egyenlet; 2. —e, f. egészlet; —ement, adv. egészen.

Intégralité, f. teljes számuság. [szítő. Intégrant, e, a. phil. kiegé-

Intègre, a. megvesztegethetlen, becsületes.

Intégrer, v. a. math. egé-

szelni. Intégrité, f. épség, teljesség; did. sértetlenség, teljesség; 2. becsületesség, megveszte-

gethetlenség.
Intellect (ein-té-lekte), m.
did. értelem.

Intellectif, ve (-té-), a. did. értelmi.

Intellection (-té-), f. did. fölfogás.

Intellectuel, le, a. értelmi; 2. értelmes, eszes;—lement, adv. értelmileg.

Intelligemment (ein-té-li-ja-) adv. értelmesen, eszesen.

Intelligence (-té-), értelmesség, értelmiség; 2. ész, fölfogó tehetség; 3. szellem; 4. egyetértés; guer. titkos levelezés; 5. à l'—, adv. egyetértve.

Intelligent, e, (-té-), a. értelmes; okos; 2. ügyes, tapasztalt, járatos.

Intelligibilité (-té-), f. did. érthetőség,

Intelligible, a. érthető, világos, fölfogható; 2. écol. être —, észlény; —ment, adv. érthetően, s'b.

Intempérament, adv. mértékletlenül.

Intempérance, f. mértékletlenség, kicsapongás; fig. arcátlanság,zabolátlanság. Intempérant, e, a. mértéktelen.

Intempéré, e, a. kicsapongó. Intempérie, f. szabálytalanság, rendetlenség.

Intempestif, etc. v. inopportun, etc.

Intenable, a. tarthatlan.

Intendance, f. fölügyelés, iigyelőség.

Intendant, e, s. fölügyelő;
— de maison, házgondnok.
Intendit (ein-tan-dite), m.

prat. fövallomány. Intendu, e, a. méd. nem fe-

Intension, f. phys. hatály, érv; nyomosulás; méd. kiterjedés.

Intensité, f. phys. hatályosság, belerő.

Intensivement, adv. hatályosan, érvesen.

Intensivité, v. intensité.

Intenter, v. a. jur. — un procès à q., pört kezdeni; — une accusation contre q.. vki ellen vádat emelni. Intension, f. szándék; cél; vélemény; 2. akarat; szándéklat; 3. tekintet; 4. chir. réunion par première —, hegedés genyedés nélkül.

Intensionné, e, a. szándékű, értelmű, indulatú.

Intensionnel, le, a. célzatos, szándékos, szándékolt; —lement, adv. szándék szerint.

Intensionner, v. a. q., vki szándékát vezetni.

Inter'cadence (-tèr-), f. méd. egyenlötlenség; —cadent, e, a. méd. pulsation =. egyenetlen érverés; —calaire, a. közbevetett, közbeszúrt: —calation, f. közbeszöktetés; —caler, v. a. közbeszöktetni ; -ceptation, v. — ception; —cepter, v. a. une lettre, elsikkasztani; phys. fölfogni; —ception, f. fölfogás; elsikkasztás; —cesseur, m. közbenjáró; —cession, f. közbenjárás; —cidence, f. mus. hanglejtés; —costal, e, a. an. bordaközi; —current, e, a. közbejövő; méd. v. cadente; — cutané, e, a. bör és hús közötti; —diction, f. h. r. = du feu et de l'eau, száműzés; tilalom; = d'un officier, tiszt fölfüggesztése; 2. prat. szájbirság; –dire, v. a. ir. tiltani, meg-, eltiltani; fig. ma fortune m'=t ces plaisirs, vagyonom nem engedi e szórakozást; 2. fölfüggeszteni , 3. megdöbmegijeszteni ; benteni, —dit, m. h. eccl. egyháztilalom.

Intéressant, e, a. érdeklő, érdekes, vonzó, elragadtató.

Intéressé, e, s. érdekelt, érdekfél, részes; 2. a. haszonleső, részrehajló; amour —, önző szerelem.

Intéresser, v. a. q., részeltetni, vkit vmiben érdekeltetni; igénybe venni; 2. érdekelni; 3. s'—, v. r. részt venni; érdeklődni. Intérêt, m. érdek, önérdek; érdeklödés, érdekeltetés: érdekesség; 2. abs. haszonlesés; 3. kamat; 4. kár; mettre q. hors d'—. vkit kárpótolni; jur. –s civils, kárpótlás.

Interférence, f. keverés; phys. sugártorlódás, fény-

torlódás.

Interférer, v. n. közbejőni; öszhangzani.

Interfolier, v. a. rel. tiszta lapokat kötni könyv lapjai közé.

Intérieur, m. belseje v. belje vminek; fig. cet homme connaît — de cette famille, ez ember ismeri e család körülményeit; 2.belső szervezet ; fig. gondolat; szīv; rentrer dans son —, magábaszállni; II. –, e, a. belső, benső; —ement, adv. bensőleg, belsőkép.

Intérim (ein-té-rime), m. ideiglenség; par —, dans l'—, adt. ideiglenesen.

Intérimaire, —mistique, a. időleges, ideigleni.

Intériorité, f. did. bensőség. Interjecter (-tèr-), v.a. közbe tenni, —állitni; —jection, f. gr. indulatezó; prat. = d'appel, föllebbezés; —jeter, v. a. közbeszűrni; prat. = appel, föllebbezni; ligne, m. sorköz; impr. ritkitó vonal; 2. fig. utógondolat; —ligner, v. a. impr. sorokat ritkitni; —linéaire, a. sorközi; —linéation, f. sorközi írás; -locuteur, trice, s. közbenszóló; —locution, f. prat. közbenszóló itélet; —locutoire, a. prat. közbenszóló; —lope, s. a. —, vaisseau ==, csempészhajó; —loquer, v. a. prat. $k\ddot{o}z$ benszóló itéletet hozni; fam. vkit zavarba hozni: —lunium (-ome), m. astr. ujhold szaka; -mariage, m. prat. rokonok közti házasság; — maxillaire, a. an. állcsont közti: -mède. m. th. közjáték; –médiaire, a. did. $k\ddot{o}z$ ...; temps =, $id\ddot{o}k\ddot{o}z$; com. commerce =, közbentőzs; 2. s. közbenjáró; –médial, e, a. közbelső, közbiilső; —minable, a. végtelen, örökös; —terminé, e, a. bevégezetlen; —mission, f. félbenhagyás; sans =, adt. szünetnélkül; mittence, f. med. félbenhagyás; —mittent, e. a. félbenhagyó, meg-megszakadó; fièvre =e, váltóláz; -nation, f. belebbezés; —national, e, a. nemzetközi; —ne, a. belső, benső; phil. sentiment =, öntudat; écol. élève ==, tanintézetben lakó; —ner, v. a. belebbežni; 2. v. n. benn letelepedni; 3. s'=, v. r. szoros barátságot kötni : -nissable, a. elhomályosithatlan; —nonce, m. pápakövet: —nonciature, f. pápakövetség; -pellation. f. jur. birói fölszólítás; 2. interpellátió; —peller, v. a. feleletre fölszólitani v.kit; —polateur, m. irathamisitó; —polation, f. közbesítés; irathamisítás; astr. közbeszöktetés; —poler, v. a. *közbesitni* ; _i hamisitani; math. közbe tenni; —ponctuation, f. pontozás; jelrakás; –poser, v. a. did. közbe tenni ; 2. fig. s'=, v. r. közbelépni; —position, f. közbe állás, -tevés fig. közbenjárás; —prétateur, trice, -prète; -prétatif, ve, a. magyarázó; —prétation, f. tolmácsolás. értelmezés, forditás ; magyarázás; -prétativement, adv. ma- Intestinal, e, a, an. bél ...; gyarázólag: —prète, s. ér- ; telmező, magyarázó, tolmács; 2. fejtegető; —préter, v. a. magyarázni, tolfogadni; értelmezni; — | intézés; idézés. règne, m. uralomköz, tron- Intime, a. benső; fig. megteur, trice, s. kérdező; Intimé, e, s. pal. fölebb ritt

vallató: -rogatif, ve, a. gr. kérdő; —rogation, f. kérdés; point d'=, kérdőjel; —rogativement, adv. kérdőleg; —rogatoire, m. prat. vallatás: it. rallatási *jegyzőkönyv* ; —rogeant, e, . a. gr. kérdő; v. -rogation; -roger, v. a. kérdezni: prat. vallatani; fig. = 88 conscience, lelkiismeretétöl tanácsot kérni; – rompre, v. a. ir. megszakitani; félben szakítani; fig. gátot vetni; pal. akadályozni; 2. s'=, v. r. hirtelen elhallgatni; -rupteur, trice, s. a. felbenszakasztó, zavaró; -ruption, f. félbenszakasztás, akadályozás : rhét. eltérés; -section, f. géom. átmetszet; —stellaire, a. astr. csillagközi; —stice, phys. tér, köz; jur. időköz: —sticiel, le, a. phys. térközi; —trigo, m. med. feltörés, kisebesülés; – valle, m. köz, térköz; astr. távköz; mus. hangköz: -venant, e. s. a. prat. közbenjáró; -venir, v. n. ir. közbenjöni, k.járulni: 2. beavatkozni; —vention, f. beavatkozás, közbenlépés; segédhatás; —version, f. fölforgatás; -vertir, v. a. fölforgatni; -vertissement, m. fölforgatás. Intestat (ein-tèsta), a. et adv. p at. mourir —, végrendelet nélkül meghalni; hériter ab —, végrendelet nél. örökölni.

Intestin, m. an. bél; 2. –, e, a. belső; fig. guerre —e, belharc.

canal —, bélcső; vers – aux, bélgiliszták.

†Intestinement, adv. belsőleg.

mácsolni; 2. fejtegetni; 3. Intimation, f. parancsközlés,

üresség; —rex (-rek-ce), m. hitt; secrétaire —, titok-királyhelyettes; —roga- nok. [fél.

Intimement, adv. hensöleg; fig. nieghitten.

Intimer, v. a. tudatni, tudtul adni; prat. biroilag jel**enteni ; 2. idéz**tetni ; it. - un concile, zsinatot hirdetni.

†Intimidation, f. pal. megfélemlîtés; 2. rémuralom.

Intimider, v. a. megfélemlitni; 2. s'—, v. r. megijedni. Intimité, f. meghittség.

Intinction, f. théo. belemár-[irat, cimirat. tás. Intitulation, f. cimzés; föl-Intituler, v. a. cimezni, cimet adni; 2. s'—, v. r. magát címezni.

Intolérable, a. türhetlen; -ment, adv. türhetlenül. Intolérance, f. türelmetlenкéд. [len.

Intolérant, e, s. a. türelmet-Intolère, e, a. tiltott.

†Intolérer, v. a. nem türni. Intonation, f. hangoztatás; th. hanglejtés.

Intondu, e, a. nyiretlen. Intersion, v. contersion.

Intoxication, v. empoisonnement.

Intraduisible, a. lefordit-[hatlan. hatlan. Instransportable, a. szállít-Intraitable, a. makacs, csökönös.

Intra-muros (ein-tra-muroce), adt. a városban.

Intransițif, ve, a. gr. benható. Intransparence, f. átláthatlanság. [hatlan. Intransparent, e, a. átlát-Intrépide, a. rettenthetlen; solliciteur —, fáradhatlan kérelmező; —ment, adv. rettent hetlenül. ség. Intrépidité, f. rettenthetlen-Intributaire, a. adomentes.

*Intrigailler, v. a. fondorkodni.

Intrigaillerie, v. intrigoterie. Intrigant, e. s. a. cselszövő, ármány kodó.

Intrigoterie, f. fondorkodás. Intrigue, f. ármány, fondorlat, cselszövény; th. bonyodalom; fam. szerelemügy. Intriguer, v. a. nyugtalanit- | +Invader, v. a. betörni, bero- |

ni, zavarni; 2. v. n. armánykodni; fondorkodni, áskálódni; 3. s'—, v. r. sündörködni ; tolakodni.

Intrigeur, v. intrigant.

Intrinsèque, a. phil. bensö, belső; 2. valeur –, belérték: —ment, adv. belsőleg. Intriqué, v. embrouillé.

Introducteur, trice, s. beve-Introductif, ve, a. jur. beve-

Introduction, f. bevezetés: jur. *megkezdés.*

Introduire, v. a. ir. bevezetni; bemutatni; — une coutume, szokást fölvenni. 2. s'-, v. r. magát bemutatni; betolakodni.

Introït, m. lit. mise kezdete. Intromission, f. phys. beha-[avatása.

Intronisation, f. piispök be-Introniser, v. a. beavatni.

Introuvable, a. találhatlan. s'Intrure, v. r. betolakodni; becsempeszni.

Intrus, e, s. a. betolakodó. Intrusion, f. betolakodás; phys. v. intromission.

Intuitif, ve, a. szemlélhető, nézlelhető; phil. faculté -ve, szemlélő tehetség; théo. vision —ve, szemléletes látomány.

Intuition, f. théo. v. vision intuitive; phil. szemlélés. Intuitivement, adv. szemléletesen.

Intumescence, etc. v. gonflement, etc.

Inule (ine-), f. bot. $sertecs \hat{c}k$. Inuline, f. chi. örvénydék. Inurbanité, f. yorombaság. Inusité, e, a. szokatlan. Inusuel, le, a. divatlan.

Inutile, a. haszontalan, haszhaszonvehetlen ; talan; -ment, adv. hasztalanul, hiában.

Inutiliser, v. a. haszonvehetlenné tenni.

Inutilité, f. hasztalanság, hiábavalóság; 2. pl. haszontalanságok.

Invacillant, e, a. szilárd, in-[hanni.] gatlan.

Invaincu, e, a. gyözetlen. Invalable, a. értéktelen. Invaleur, f. értéktelenség.

Invalide, a. tehetlen, eröfogyott; prat. érvénytelen. jogérvénytelen; 2. s. a. milit. rokkant: —ment, adv. érvénytelenül.

Invalider, v. a. prat. ervenytelenítni: elvetni, megsemmitni.

Invalidité, f. jur. érvénytelenség, semmisség.

Invariabilité, f. did. változkatlanság.

Invariable, a. változhatlan; -ment, adv. változhatlanul.

Invarié, e, a. változatlan. Invasion, f. betörés, berontás, becsapás; 2. méd. beteg-

ség első tünetei. Invective, f. sértegetés, sértés, sértő szó.

Invectiver, v. a. sérteni, sértegetni, szidalmazni; kikelni.

Invendable, a. eladhatlan. Invendu, e, a. cladatlan.

Invengeable, a. megboszulhatlan.

Inventaire. m. leltar; leltarozás; 2. pop. lapos kosár; 3. peint. festéklemez.

Inventer, v. a. föltalálni, kigondolni; 2. koholni.

Inventeur, trice, s. föltaláló.

Inventif, ve, a. találékony, leleményes.

Invention, f. föltalálás, találmány; p. la nécessité est la mère de l'—, szükség leleményessé tesz; vivre d'-s, csalás után élni; 2. leleményesség, találmá nyosság.

Inventorier, v. a. leltarozni. Inversable, a. fölfordithatlan ; megdönthetlen.

Inverse, a. megforditott; 2. m. fonákoldal; faire l'-, az ellenkezőt tenni.

Inversion, f. gr. viszázás.

Invertueux, se, a. vétkes, erkölcstelen.

Investigateur, trice, s. nyomozó, kutató.

Investigation, f. nyomozás, kutatás ; gr. kutatmány.

Investir, v. a. jur. fölavatni, beigtatni; beruházni; guer. megrohanni, bekeritni; fig. vkit ostromolni; zaklatni; 2. v. n. mar. kikötni.

Investissement, m. guer. megrohanás.

Investiture, f. feo. beruházás ; fölavatás.

s'Invétérer, v. r. megrögzeni. Invétu, e, a. ruházatlan; öltözetlen.

Inviable, a. járatlan.

Invigilance, f. ébertelenség. Invincibilité, f. did. győzhetlenség.

Invincible, a. győzhetlen; fig. obstacle —, áthághatlan akadály; argument —, dönthetlen érv; —ment, a. gyözhetlenül.

Inviolabilité, f. sérthetlenség. Inviolable, a. sérthetlen; serment —, megszeghetlen eskü.

Inviolé, e, a. sértetlen.

†Invisibiliser, v. a. láthatlanná tenni.

Invisibilité, f. láthatlanвáд.

Invisible, a. láthatlan; fam. devenir—, eltünni; — ment, adv. láthatlanul.

Invisité, e, a. látogatlan. Invitateur, trice, s. meghivo. · Invitation, f. meghivás.

Invité, e, s. meghivott. Inviter, v. a. meghini; 2. fig. fölszólitani; 3. s'—, v. r. hivatlanul megjelenni; 4.

it. v. réc. egymást meghiv-

Invocation, f. folyamodás, kérés.

Involontaire, a. önkénytelen; -ment, adv. *önkénytele*nül.

Involucre, m. bot. burok. Involution, f. pal. bonyolitás; bonyolódás.

Invoquer, v. a. — Dieu, Isten- | Irréalisable, a. teljesithetlen. hez folyamodni; 2. hivatkozni.

Invraisemblable, a. valószinütlen; -ment, adv. valószínűtlenül.

Invraisemblance, f. valószínütlenség.

Invulnérabilité, f. did. sebesithetlenség.

Invulnérable, a. megsebesithetlen; —ment, adv. megsebesithetlenül.

Iode, m. minér. iblany.

Iota, m. gr. $g\ddot{o}r\ddot{o}gj$; fig. il n'y manque pas un —, egyetlen betű sem hiányzik belőle.

Ipécacuanha, —na, m. bot. hánytató gyök.

Ipomopsis, f. bot, perkáta. Ipréau, m. bot. szilfa.

Ips, m. ent. eszelény, kendermagbogár.

Ipso-facto (ipco-factô), adv. tettleg.

Iraconde, a. hirtelen haragú. Irascibilité (-ras-si-), f. hirtelen harag; ingerlékenység. Irascible, a. ingerlékeny.

Irato, v. ab-irato.

†Ire, f. harag.

†Iré, e, a. haragos.

Iridium (ome-), m. chi. ne-

Iris, m. v. arc-en-ciel; 2. bot. *nöszirom*.

Irisé, e, a. szivárvány színű. Ironie, f. rhet. gúny, gunyor.

Ironique, a. gúnyos, gúnyolódó; —ment, adv. gúnyo-

Ironiser, v. a. et n. gúnyoskodni.

Irracomodable (ir-ra-), a. kiegyenlithetlen.

Irradiation (ir-ra- -cion), f. did. sugárzás, sugárlás.

Irradier (ir-ra-), v. a. phys. sugárlani, sugárzani.

Irraisonnabilité, f. did. esztelenség.

Irraisonnable, a. esztelen, oktalan; —ment, adv. esztelenül.

Irrationnel, le, a. géom. mérszerütlen; fig. v. irraisonable.

Irrecevable, v. inadmissible. Irréconciliable, a. engesztelhetlen; -ment, adv. engesztelhetlenűl. [len.

Irréconcilié, e, a. engesztelet- | Irrésolu, e, a. habozó, inga-

Irrécouvrable, a. fin. behajthatlan.

Irrécusable, a. elutanthat-Irréductibilité, f. idomíthatlanság; arg. megfejthetlenség.

Irréductible, a. chi. idomithatlan; alg. megfejthetlen, összevonhatlan.

Irréfléchi, e, a. meggondolattan.

Irréflexion, f. meggondolatlanság, vigyázatlanság.

Irréformable, a. pal. változhatlan; —ment, adv. változhatlanul.

Irréformé, a. változatlan.

Irréfragable, a. cáfolhatlan; -ment, adv. cáfolhatla-

Irrégularité, f. szabálytalanság, rendetlenség.

Irrégulier, ère, a. szabálytalan, rendetlen; gr. rendhagyó; —èrement, adv. szabálytalanul, stb.

Irréligieusement, adv. vallástalanul.

Irréligieux, se, a. vallástalan.

Irréligion. f. vallástalanság. Irrémédiable, a. orvosolhatlan; —ment, adv. orvosolhatlanul.

Irrémissibilité, f. megbocsáthatlanság.

Irrémissible, a. megbocsathatlan; —ment, adv. megbocsát hatlanul.

Irrémittant, e, a. szakadat-

Irremplaçable (ir-ran-), a. pótolhatlan.

Irremuable, a. mozdithatlan. Irréparable, a. helyrehozhatlan; -ment, adv. pótolhatlanul.

Irrepentance, f. töredelmetlenség.

Irrépréhensible, a. feddhetlen; —ment, adv. feddhetlenül.

Irrésistibilité, f. did. ellenállhatlanság.

Irrésistible, a. ellenállhatlan; -ment, adv. ellenállhatlanul.

dozó; —ment, adv. habozva.

Irrésolution, f. habozás.

Irrespecter, v. a. fitymálni; megvetni.

Irrespectueux, v. irréverant. Irrétractable, a. visszavonhatlan. darc.

Irréussite, f. felsülés, ku-Irrévéremment, adv. tiszteletlenül.

Irrévérence, f. tiszteletlen-

Irévérent, e, —encieux, se, a. tiszteletlen.

Irrévocabilité, f. did. vissza-

vonhatlanság. Irrévocable, a. visszavonhatlan; —ment, adv. vissza-

vonhatlanul. Irrigation, f. agr. öntözés. Irrision, f. kigúnyolás, ki-

kacagás. Irritabilité, f. ingerlékenység, izgatagság.

Irritable, a. ingerlekeny, ingerlös, izgatag.

Irritant, e, a. méd. izgató; 2. pal. semmitő.

Irritation, f. méd. izgatás; fig. ingerlés, bujtogatás; it. fölhevülés.

Irriter, v. a. ingerelni, haragitni; méd. le vin —e, a bor izgat; 2. gerjeszteni; 3. 8'-, v. r. megharagudni; fig. haborogni.

Irroration, f. jard. v. arrosement; med. beföcskende-

Irruption, f. berohanás, betörés.

Isabelle, a. man. szögsárga. Isagone, a. géom. egyenszögű. Isatis, m. z. jégróka.

Iscariote, m. áruló.

Isch'iagre (-ki-), m. méd. csipöfájdalom; —iatique, a. $csip\delta \dots$; —hernie = , csiposérv; —ion, m. an. csipocsatt; —notie, f. soványság; cingárság; —urétique, a. húgyhajtó; —urie, f. méd. húgyrekedés.

Iso'cèle, a. géom. egyenszárú; —célisme, m. egyenszárúság; —chromatique, a. mec., geom. egyidejü; —gone, a. *egyenszögü*.

Isolateur, m. phys. szigetelő. Isolation, f. phys. elszigetelés.

Isolé, e, a. arch. magában álló, szabad; elszigetelt; elhagyatott.

Isolement, m. arch. távolköz; phys. v. isolation; fig. vivre dans l'-, elvonultan élni.

Isolément, adv. elvonultan; elszigetelten.

Isoler, v. a. arch. elkülöniteni; colonne —ė, magában álló oszlop; phys. szigetelni; fig. különválasztani; 2. s'—, v. r. különválni, félrcvonulni.

Isoloir, m. phys. szigetelő állvány; fig. se mettre sur · l'—, gögös viselet miatt elszigetelten maradni.

Iso'morphe, a. egyalakű; -morphisme, m. egyalakuság; —podes, m. pl. huszlábuak.

Isser, v. hisser.

Issop, i. mar. huzd föl! húzd rá!

Issu, e, a. származott.

Issue, f. kijárás; cette eau n'a point d'—, e viznek nincs lefolyása; fig. útmód, rés; 2. vég, végezet; 3. aprólék; hulladék; 4. —s, pl. környék.

Istlime (ist'me), m. géog. földszoros.

Isthmite, f. méd. gégelob.

Italique, s. a. impr. dillt

Item (i-tème), adv. úgy, szintúgy, továbbá.

Itératif, ve, a. prat. ismételt; -vement, adv. ismételten,

Itinéraire, m. útmutató; utikönyv; 2. —, a. uti, uta-

Iule, m. v. millepieds; 2. bot. barka.

Ive, —tte, f. bot. szívfű. Ivoire, m. elefantcsont.

Ivoirier, m. elefántcsont-mi-

a. egyenszínű; —chrone, | Ivraie (-vrè), f. bot. rozsnok. | se Jacter, v. se vanter.

Ivre, a. részeg; p. — com. une soupe, holtrészeg; fig. — de sang, *vérszomjas*.

Ivresse, f. részegség; fig. lelkesedés.

Ivrogne, —esse, s. a. részeges, iszákos.

Ivrogner, v. n. részegeskedni. Ivrognerie, f. részegeskedés.

Ivroie, v. ivraie. Ixentique, f. ch. madarászás. Ixocaulos (-côloce), m. bot. szurkos mécsvirág.

Ixode, v. tique.

J.

J, m. (ji, mieux: je), J, abetüsorozatban 10.

Jà. adv. v. déjà ; 2. †, nem.

Jable, m. tonn. dongacsin, horony, ontra ; 2. karima, szél, oldal.

Jabler, v. a. tonn. hornyolni. Jabloire, f. tonn. csinmetsző. Jabot, m. h. n. begy; pop. il a bien rempli son —, $j\delta l$ megrakta bendőjét; 2. mellbodor; fig. faire —, begyeskedni.

Jaboter, jabotter, v. n. fam. fecsegni, locsogni.

Jacasser, v. n. h. n. csörögni; 2. fig. et iron. csacsogni. Jacasserie, f. csacsogás.

Jacée des près, f. bot. csüküllő.

Jacence, f. prat. gazdátlan-

Jacent, e, a. prat. gazdátlan. Jachère, f. agr. ugar; 2. ugarföld.

Jacherer, v. a. agr. ugarolni. Jacinthe, f. bot. jácint.

Jacobine, f. orn. közönséges varju.

†Jacoit que, conj. ámbár. Jacre, m. raff. pálmacukor. Jactance, f. nagyzolás, kérkedés.

Jactancieux, se, a. kérkedékeny.

Jactateur, se, s. kérkedő. Jactation, f. méd. hánykó-

Jaculatoire, a. relig. oraison –, fölfohászkodás; hydr. fontaine —, szökőkút. Jade, m, minér. vesekő. Jadis (ja-dice), adv. hajdan, régente. Jagua, m. bot. borpálma. Jaguar, m. h. n. onka. Jaillir, v. n. *bugyogni, kibu*gyogni; beföcskendezni. Jaillissant, e, a. bugyogó, szökő. Jaillissement, m. kibugyo-Jais, jaïet, m. miner. szurokszén; 2. zománc. Jalage, m. com. cégér-adó. Jalape, v. belle de nuit. Jale, f. teknő. Jalée, f. tele teknővel. †Jalet, m. kavicsgolyó. Jalon, m. géom. jelelő cövek; mérőrúd. Jalonner, v. a. et n. kipé-Jalot, m. chand. vödör. †Jalousé, e, a. farácsos. Jalousement, adv. féltékenyen. Jalouser, v. a. félteni; 2. se —, v. **réc. egymást** félteni. Jalousie, f. féltékenység; – de métier, *kenyéririgy*ség; 2. ablakredőny; jard. százszorszép riikerc.

Jaloux, se, a. féltékeny; il est — de lui plaire, mindent elkövet, hogy tessék neki; voiture — se, oldalt dűlő kocsi; milit. place —se, veszedelmes állomás; 2. irigy; 3. m. féltékeny. Jamais, adv. soha; 2. valaha; 3. à —, örökre. Jambage, m. arch. alapfal; oszlopszék; —s d'une porte, ajtófélfa; call. alapvo-

nás. Jambayer, v. n. nagyokat lépni.

Jambe, f. an. lábszár; it. láb; — de bois, mankóláb; renouveler ses —s, ujra erőre kapni; pop. jouer des —s, kereket oldani; — de cà — de là —, lóhátvást; 2. charp. —s de

force, székoszlop; — en l'air, arg. akasztófa.

Jamber, v. a. gáncsot vetni.

Jambette, f. coutel. bicsak; charp. gyámfa; donner une — à q., v. jamber.

Jambier, s. a. an. —s, mus-

cles —s, lábszár-izmok.

Jambière, f. féo. lábpáncél.

Jambon, m. charc. sódar;
— de devant, lapocka.

Jambonneau, m. charc. kis sódar.

Jan, m. kunyhó; szoba.
Jante, f. charr. keréktalp.
Janter, v. a. charr. talpazni.
Jantille, f. meun. merítődeszka.

Jappant, e. a. csiholó. Jappement, m. csiholás, csaholás.

Japper, v. n. csiholni, csaholni.

Jaque, f. zubbony.

Jaquemart, m. horl. óraütő báb; p. il est armé com. un —, tetőtől talpig fegyverben.

Jaquette, f. póring; pop. secouer la — à q., vkit jól elverni.

Jaquier, m. bot. kenyérfa. Jarbière, f. boiss. faragó kés.

Jardin, m. kert; jeter une pierre dans le — de q., rejtett célzásokat tenni valakire.

Jardinage, m. coll. kertek; 2. kertészség; 3. színfoltok (gyémántban).

Jardinal, e, a. bot. kerti. Jardiner, v. n. fam. kertészkedni.

Jardinet, m. kertecske.

Jardineux, se, a. joal. homá-

Jardinier, ère, s. kertész, műkertész.

Jardinière, f. brod. himzett kézelő; 2. virágasztal, virágszekrény.

Jardon, m. vét. inpók. Jaret, m. tengeri spár.

Jargon, m. zagyva beszéd; 2. tolvajnyelv; — des oiseaux, csicsergés; lap. jácanyla.

Jarponner, v. a. fecsegni, csevegni; v. n. h. n. gó-gogni; fam. badarni.

*Jargonneur, se, s. pop. fecsegő, csevegő; badaró.

Jarnac, m. kis tőr; p. donner un coup de — à q, gaz csinyt elkövetni.

Jarnote, f. bot. földi mogyoró.
Jarre, f. hajókorsó; chi.,
phys. kristályharang:
chap. nyári ször.

Jarret, m. an. térdhajlás; fig. pop. raidir le —, meghalni; il est ferme sur ses —s, nem engedi magát megzavartatni; arch. szabálytalan hajlás; hydr. görbítettcső.

Jarreté, e, a. vét. tehénlábú; arch. voûte —e, hajlott boltív.

Jarretière, f. harisnyakötő; fig. tailler de — à q., sok do'got adni vkinek; chir. combkötő; fam. il ne lui va pas jusqu'à la —, nyomába se léphet.

Jarreux, se, a. laine —, bozontos-, allja gyapju.

Jars, m. gúnár; pop. il entend le —, érti a dörgést; vagy: tudja mitől döglik a légy.

Jas, m. mar. horgonyfa, horkereszt.

Jasard, v. babillard.

Jaser, v. n. csevegni, fecsegni, locsogni; p. — com. une flûte a neuf trous, csörög mint a szarka; 2. fam. kifecsegni, kilocsogni. †Jaseran, m. féo. páncéling. Jaserie, f. locsogás, fecsegés. Jaseur, se, s. fecsegő, locsogó; —, orn. búbos rigó.

Jasione, f. bot. csékcsillag. Jasmin, m. bot. jázmin; —é, e, a. jázminféle.

Jaspe, m. minér. jászpis.

Jasper, v. a. peint. jáspist

utánozni, festeni; rel. márványozni.

Jaspiner, v. n. pop. hetvenkedni.

Jaspure, m. rel. márványozás; márványozat. Jasse, f. nyáj, csorda delelő. Jatte, f. csésze; szilke; kis teknő; rel. csiriztartó.

Jauge, f. com. akolófa, akóló pálca; anyamérce; charp. lábmérték; 2. akolás.

Jaugeage, m. v. jauge (2); akolási pénz, — díj.

Jauger, v. a. akolni; hydr.
— une source, forrást mérni; fig. pop. je l'ai — é
tout de suite, legott megitéltem tehetségét.

Jaugeur, m. akoló.

Jaunâtre, a. sárgás; icht. sárgás ajakhal.

Jaune, a. sárga; fam. faire des contes —s, hihetlen dolgokat beszélni; méd. v. jaunisse; 2. m. sárga szín; — d'oeuf, tojás sárgája.

Jaunet, m. bot. boglárka; mocsári gólyahír; 2. pop. aranypénz.

Jaunir, v. a. teint. sárgára festeni; t. t. sárgítni; 2. v. n. sárgulni.

Jaunisse, f.·méd. sárgaság. Javart, m. vét. csülökfekély. Javeau, m. e. f. homokhát.

Javeler, v. a. agr. rendet vágni; 2. v. n. rendekben fekünni.

Javeline, f. gyaksa; venyigeköteg.

Javelle, f. agr. rend; it. rőzseköteg; tonn. tomber en —, szétdőlni.

Javelot, m. gerely.

Je, pron. én.

Jean, m. la St. —, Szent János napja; p. faire com. St. — qui donnait le baptème sans l'avoir reçu, csirke tani ja a tyukot kodácsolni: — logne, oktondi; — potage, paprika Jancsi; méd. mal de —, nehézkór; — lapin, tengeri nyúl; — la suie, kemény seprő; —jean, pop. ujonc. Jectigation, f. méd. reszketeg érverés.

Jectisses, a. f. pl. agr. terres —, kihányt föld.

Jejunum (jé-ju-nome), m. an. éhbél.

Jenin, m. oktondi, szamár.

Jérémiade, f. jajveszékelés, nyöszörgés.

Jet, m. hajítás, dobás; 2.
—d'eau, vizsugár; écon.
—d'abeilles, méhraj; 3. jeu.
kockavetés; fond. öntet;
forg. gyűjte; men. — d'eau,
ernyődeszka; = marin,
icht. vízlő; sav. lugmerítő;
bot. hajtás, sarjadék.

Jetage, m. méd. genyedés. Jeté, m. dans. föllépés.

Jetée, f. arch. hydr. töltés, révgát; fausse —, ideigl. töltés.

Jeter, v. a. hajitni, dobni, vetni; — qch. au vent; szélnek ereszteni, elszórni; kiönteni; fig. il a — é son plomb sur ce meuble, szeretne szert tenni e butorra ; jeu. kiadni; fig. — qch. à la tête de q., vmit vkinek a nyakába varrni ; 2. ext. — (les fondaments, d'un édifice), lerakni; — un pont, hidat verni; — q. par terre, földhöz vágni; — dans le fers. vasre verni; 3. fig. — q. dans un grand trouble, zavarbe ejteni; — dans l'infortune, szerencsétlenségbe dönteni; 4. svrjazni, hajtani; chir. genyedni; econ. rajzani; 5. t. t. chand. önteni; it. fond; peint. — une draperie, *redözni* ; 6. se —, v. r. rohanni; megrohanni; se — à la tête, föltolakodni. Jeteur, m. dobáló, hajító.

Jeton, m. jeu. játékpénz; számlapénz; bárca; être faux com. un —, képmutató.

Jettice, a. com. laine —, selejt gyapju.

Jeu, m. játék; játszás; enyelgés; tréfa; c'est un — à se rompre le cou, veszélyes vállalat; — de mots, szójáték; 2. — de cartes, kártyajáték; p. Dieu veut —, a ki másnak vermet ás,

beau retour, szeget szeggel; 3. tétel; 4. játékház, —hely; 5. — d'orgues, or-

maga esik bele; à beau —

gona; it. változat; 6. vívás; 7. méc. moztér; milit. — d'une mine, akna fölrobbanása.

Jeudi, m. csötörtök; p. la semaine des trois —s, so-ha napján.

Jeun, à —, adt. éh, éhom, étlen-itlan.

Jeune, a. fiatal; 2. ifjú; 3. gyermekes, bárgyú; 4. ifjabb; 5. m.—s de langues, tolmács-tanoncok;—ment, adv. ch. nem rég, kevéssel ezelőtt.

Jeûne, m. h. eccl. böjt, bőjtölés: fig. nélkülözés.

Jeûner, v. n. böjtölni; 2. éhezni; p. —e bien qui ne mange rien, a szegény könnyen böjtölhet; fig. nélkülözni.

Jeunesse, f. ifjúság p. —
est difficile à passer, ifjúság bolondság; 2. fiatalság; 3. pop. fiatal leány;
4. ifjukori csiny.

Jeunet, te, a. igen fiatal. Jeuneur, se, s. böjtölö. Joille: ie. f. ékszerkereskedés:

Joille: ie, f, ékszerkereskedés; ék. művészet.

Joillier, ère, s. ékszerész. Jobard, jobelin, m. burl. ostoba, buta, oktondi.

Jobarderie, f. ostobaság, butaság, hüleség.

Jober, v. a. tréfálni; it. magát nevetségessé tenni.

Joherie, f. tréfa; csalás. Jocasse, f. orn. léprigó.

Jocrisse, m. oktondi, pimasz; kotnyeles, katapila; 2. ügyetlen ostoba szolga. tJodelet (-le), m. th. bohóc.

†Jodelet (-lè), m. th. bohóc. Joel, m. icht. földközi kalászhal.

John, m. ich. fecskehal.

Joie, f. öröm; fille de —, kéjhölgy; 2. vidámság, vidorság, jókedv; 3. pl. élvek.

Joignant, e, a. szomszéd, szomszédos, tőszomszéd ; 2. †prép. mellette.

Joindrage (jouin-), m. sütőlegény dija.

Joindre (joain-), v. a. ir. öszszeilleszteni, ö. foglalni, ö. állítni, ö. enyvezni, ö. varrni; — les mains, kezét kulcsolni; 2. összekötni; hozzá tenni; com. hozzácsatolni; 3. egyesítni; 4. öszszetalálkozni, utól-, elérni; 5. v. n. összeilleni; cette porte ne joigne pas bien, ez ajtó nem csukódik jól; 6. se —, v. r. összekelni; összetalálkozni ; csatlakozni.

Joint, e (joain-), v. joindre; 2. ci —, e, a. mellékelt ; it. adv. mellékelve; 3. —que,

v. autreque.

Joint (joain-), m. an. csukló; fam. fig. trouver le —. okosan fogni vhez; arch. hézag ; men. ereszték : tonn. cercle de —, ideiglenes abroncs.

Jointe, v. paturon.

Jointé, e, (joain-), a. man. pórázolt.

Jointée (joain-), f. összmarok. Jointif, ve (joain-), a. arch. et men.rovátkált, hornyolt, összeillő.

Jontoyement (joain-toâ-), m. maç. hézagok elsimitása.

Jointoyer (joain-toâ-), v. a. maç. hézagot betapasztani, bekenni.

Jointure (joain-), f. an. csukló, hajlás, iz: 2. méc. ereszték, pánt; charp. födélzug.

Joli, e, a. csinos, takaros, módos; iron. különös; fig. un — garçon, derék fiú; 2. m. csinosság, módosság.

Joliet, te, a. csinoska.

Joliète, f. pot. d'ét. sikárdeszka.

Joliment, adv. csinosan, módosan; 2. vous vous êtes — trompés, ön ugyan csak tévedt.

Jolivetés, f. pl. encsenbencs; 2. kis tréfák.

Jone (jon; jonk), m. bot. káka, szittyó; – articulé, árva káka; —marin, magyal; — fleuri, komorka; - odorant, ernyös elecs; — de marais, árva káka; — faux, savar; botte de —, kákaköteg; joail. kerekgyürü.

Joncées, f. pl. bot. kákafé-

Jonchaie (-chè), f. bot. kákás.

Jonchée, f. hintett virágok, levelek, ágak stb. ünnepélyek alkalmával; 2. sajtkosár; à —s, adt. teli marokkal.

Joncher, v. a. virágokat elszórni, hinteni; fig. la campagne resta —ée de cadavres, a csatatér hullákkal volt boritva.

Jonchère, f. e, f. kákacsomó. Joncier (-cié), m. bot. spanyol rekettye.

Jonciforme, a. bot. káka alakú.

Jonction (jonk-ci-), f. equesülés ; egyesület.

Jondelle, v. foulque.

Jongler, v. n. büvészkedni. Jonglerie, f. szemfényvesztés; fig. csalás.

Jongleur, m. autrf. kóbor zenész; 2. szemfényvesztő. Jotte, f. jard. cékla.

Jouallier, v. n. játszadozni. Joubarbe, f. bot. rózsás fül-

Joue, f. an. pofa; pop. couvrir la —, pofot adni; p. s'en donner par les —s, vagyonát eltékozolni ; 2. t. t. arm. *puska agya*.

Jouée, f. maç. fal vastagsága ablakmélyedésben.

Jouer, v. a. játszani; – bien, jól játszani; je —e sans prendre, kézből játszom; 2. — q., valakivel játszani; fig. fam. =, vkit raszedni; 3. előadni; cela fut —é à Loches, ez a darab már elavult; II. v. n. játszani, mulatni; fig. avec sa vie, életét kockáztatni; 2. – aux échecs, sakkozni; — au billard, tekézni; fig. — des pa::pières, álmosnak lenni; 3. zenélni; — du clavecin, zongorázni; 4. – du drapeau, zászlót lobogtatni; pop. — de la griffe, csenni, | Journaliste, m. hirlapiró.

lopni; it. — de l'épée à deux jambes, kereket oldani, gyáván megfutamodni: 5. t. t. la clef ne -epas bien, a kulcs nem jól forog: faire — le canon, ágyút elsütni; les eaux jouèrent tout le jour, a viziművek egész nap működtek: III. se -, v. r. mulatni, játszadozni; 2. gúnyolódni.

Jouereau (joû-), m. kontár játékos; 2. cincogó.

Jouet, m. játékszer; man. zablalánc.

Joueur, se, s. játékos.

Joufflu, e, a. $pof \delta k$.

Joug, m. járom; fig. rabszolgaság; 2. mérleg 1ga.

Jouière, jouillière, f. hydr. —s d'une écluse, zsilip oldalfalai.

Jouir, v. a. — de qch. élvezni: — d'une femme, $n\ddot{o}sz$ ni.

Jouissance, f. élvezet; prat. használat, haszonélvezet. Jouissant, e. a. élvező.

Joujou, v. jouet.

Jour, m. világosság; nappal; petit —, hajnal; fig. mettre au —, nyilvánossá tenni; arch. nyilás, ablaknyilás; artill.—s, sánckosarak közti hézagok ; men. repedés; à —, adt. áttörten, átlátszóan; horl. méc. hézag; milit. se faire —, utat törni; II. nap; — de l'an, ujev napja; — du jugement, itélet napja; de en —, napról napra; tous les -8, mindennap; 2.-8, pl. élet, kor; des nos -8, életünkben; it. =, korunkban v. napjainkban; 3. un -, adt, egykor; 4. de Dieu! i. ezer ördög!

Journal, a. m. livre —, naplókönyv; 2. litt. napló, jelentés: it. ujság, hirlap, napilap; 3. v. arpent.

Journalier, ère, a. naponkinti; 2. változó, szeszélyes; 3. m. napszámos.

*Journalisme, m. napi sajtó.

Journée, f. nap; 2. napszám; napibér; mentir à la —, arcátlanul hazudni; à la —, napszámba ; 3. egynapi út.

Journellement, adv. naponkint.

Journoyer, v.n. egy napot elneverni.

Jousion, m. icht. pörölyhal. Joute, f. lándzsaviadal; it. - sur l'eau, halászviadal; — de coqs, kakasviadal.

Jouter, v. n. tornázni, viaskodni; fig. fam. je ne vous conseille pas de — contre lui, nem tanácslom, hogy megmérközzék vele.

Jouteur, m. viaskodó, tornázó; fig. fam. vasgyúró. †Jouvence, f. ifjúság.

Jouvenceau, m. g. p. ifjonc. Jouvencelle, f. burl. serdülő leány ka.

Jouventement, adv. balgán, meggondolatlanul.

†Jouxte, prép. közel...; szerint.

Jovial, e, a. vidor, jókedvű. Jovialité, f. vidámság, vig-

Joyau (joa-iau), m. ékszer, kincs, drágaság.

Joyeusement, adv. vidáman, vigan.

†Joyeuseté, f. fam. enyelgés, tréfa.

Joyeux, se, a. vig, vidor, jókedvű, vidám; 2. örvende-

Jubarte, f. icht. fecskendező fürtfogú.

Jube, f. sörény (oroszláné). Jubé, m. énekkar; p. il est venu a —, megalazta magát.

Jubilaire, v. jubilé.

Jubilation, f. vigalom, örömzaj, nagy öröm.

Jubilé, a. m. vigalmi . . . ; ecclésiastique —, vigalmi lelkész, félszázados lelkész. Jubilé, m. vigalom ünnep; année du —, örömév; cath. százados ünnep.

Jubis, m. com. kubéba, ma-

zsola.

Juc, v. juchoir.

Juchart, m. arp. hold, eke-

Jucher, v. n. felülni (tyúkról).

Juchoir, m. kakas-ülő. Juda, m. kandi lyuk.

Judaïque, a. zsidó, zsidós; fig. hamis, alnok; —ment, adv. zsidósan.

Judaïser, v. n. zsidóskodni; fam. csalni.

Judaïsme, m. zsidóság.

Judas (juda), n. p. et m. Júdás, áruló; poil de —, vöröshaj.

Judée, f. arbre de —, bot. cercis, Júdás fája.

Judelle, juděle, m. orn. *szár-*

Judicatif, ve, a. gr. v. indicatif; prat. jogérvényes itéletet tartalmazó.

Judication, f. phil. itélet hozatala.

Judicature, f. birói hivatal. Judiciaire, a. pal. birói . . . ;

2. f. fam. itélő tehetség; -ment, adv. biróilag.

Judicieusement, adv. értelmesen, okosan, itéletesen. Judicieux, se, a. itéletes, józan itéletű; okos, értelmes.

Juge, m. jur. biró; 2. műbiráló, műismerő.

Jugement, m. itélés ; itélet ; jour du —, itélet napja; autrf. — de Dieu, Istenitélet; 2. vélemény, véleményezés; 3. itélő tehetség; ész.

Jugeoline, jugoline, f. bot. zezámfű.

Juger, v. a. itélni, határozni, itéletet mondani; il a été –é, kimondták reá az itéletet ; 2. dönteni ; birálni; 3. következtetni; vélni, hinni ; képzelni.

Jugère, v. juchart. †Jugerie, f. birói hivatal: 2. *gáncsoskodás, szőrszálha-

sogatás.

Jugeur, se, s. g. p. fanyeső, eleve itélő.

Jugulaire, a. an. torok . . . ; gége . . .; nyak . . .; veine -, nyak-ér

Jugulateur, m. v. égorgeur; fam. terhes, unalmas em-

Juguler, v. a. v. égorger; fig. v. pressurer; 2. fam. vkinek terhére lenni.

Juif, ve, s. a. zsidó; fig. uzsorás; p. riche comme un —, dúsgazdag; à la —ve, adt. zsidósan. .

Juillet (julié), m. július hó. Juin, m. junius hó.

Juiverie, f. zsidónegyed; 2. uzsoráskodás.

Jujube, f. bot. mellbogyó. Jujubier, m. bot. jujubafa.

Jule, m. ent. soklábú. Julep (-èpe), m. méd. *hüvö-*

sítő ital. Juliane, julienne, f. bot. es-

Julien, ne, a. calendrier —, juliánféle naptár ; a la ne, adt. iigyetleniil; cuis. —ne, f. füleves.

Julis, m. icht. szivárhal. Jumeau, jumelle, s. iker.

Jumeler, v. a. charp. mar. kideszkázni, kibélelni.

Jumelle, f. t. t. artif. kettős röppentyű; opt. szinházi látcső.

Jument, f. kanca; mon. pénzsajtó.

Juncago (jon-) m. bot. hucca. Jungermanne (on-), f. bot.

Jupe, f. szoknya; alsó szok-

†Jupitriser, v. n. kicsapon-

Jupon, m. rövid alsó szok-

Jurable, a. féo. esküköteles. Jurableté, f. féo. eskükövetelės joga.

Jurande, f. esküdtség.

Jurat, m. esküdt.

Juratoire, a. hites. Juré, m. jur. esküdt.

Juré, e, a. meghitelt; 2. —e, f. birói illeték.

Jurement, m. eskü; it. átok, átkozódás.

Jurer, v. a. eskünni ; 2. v. n. hitet tenni; je vous —e qu' il n'en est rien, biztositom, hogy nem úgy van;

3. káromkodni, szitkozódni; 4. összeilleni; 5. ordítani.

Jureur, m. esküvő; káromkodó.

Juri, v. jury.

Juridiction, f. törvényhatóság; 2. törvényhatósági kerület; 3. törvényszék.

Juridictionnel, le, a. törvényhatósági.

Juridique, a. birói, törvényszéki; jogi; —ment, adv. jogilag.

Jurisconsulte, m. törvénytudós, jogtudós.

Jurisprudence, f. jogtudomány, jogászat.

Juriste, m. jur. törvénytudó; jogász.

Juron, m. fam, kedvenc szójárás; 2. fam. káromkodás.

Jury, m. esküdtszék; 2. biráló bizottság. [alul. Jus, m. lé; nedv; 2. adv. Jusant, m. mar. apály.

Jusée, f. tan. csáva; cuirs à la —, felbőrök.

Jusque, prép. ... ig; 2. még; il aime — à ses ennemis, még elleneit is szereti.

Jusquiam, m. bot. burok, maszlagos redőszirom.

†Jussion, f. fejedelmi parancs.

†Justaucorps, m. kabát.

Juste, s. a. igazságos, becsületes; jogos; 2. áhitatos, buzgó; 3. coutur. vállin g; II. a. helyes; habit—, testhez álló ruha; fig. olcsó; 2. szűk;—ment, adv. igazságosan; 2. épen.

Justesse, f. helyesség; pontosság.

Justice, f. igazság; 2. jog; jogosság; 3. igazságszolgáltatás; se faire —, önmagát elitélni; se fafre — à soi-même, önbiráskodni; boszut állni; faire —, itélni, büntetni; rendre —, igazságot szolgáltatni; 4. hatóság; 5. birói illetőség; — de paix, békebiróság.

Justiciable, a. törvényszék alatti; 2. s. je ne suis pas votre —, nem tartozom az ön birói illetősége alá.

†Justiciement, m. kivégeztetés.

Justicier, v. a. kivégezni. Justicier, m. igazságszolgál-

tató. [felelős. Justifiable, a. igazolható; Justificateur, m. f. de car.

kellősítő; 2. igazoló. Justificatif, ve, a. pal. védő, védelmező, mentő.

Justifier, f. igazolás; védelem, védelmezés; imp. sorzárás.

Justification, v. a. igazolni; fölmenteni; 2. bebizonyítani; 3. impr. kellősítni; igazítni; 4. se —, v. ř. magát igazolni.

Juteux, se, a. leves, nedves, szotyvas.

Juvénil, e. a. fiatal, ifjú;
-ement, adv. fiatalon.

Juvénilité, f. *ifjúság*, *fiatal-*ság.

K.

K (autrf. ka, auj, ke), K, a betű sorozatban 11.

Kaa, m. bot. sárga gyömbér. Kahouanne, f. z. óriás tajkonc.

Kakatou, —toes (-toa-), m. orn. búbos kajdács.

Kakerlaque, —lac, f. fehér mór.

Kaleïdoscope . m. bűvcső, képcső.

Kali, v. soude.

Kalk-sinter (-sine-tre), m. minér. mé*zcsepe.

Kalo-phite, f. bot. epres savar.

Kanaster (-tèr), m. com. kacsdohány; dohánykosár.

Kanguroo, m. z. ugróc, kenguru.

Karmesse, v. kermesse.

Kaucheteux, se, a. minér. széndűs,

Kavauche, f. icht. kárász. Kélotomie, f. méd. sérvvágás.

Képi, m. milit. katonasipka. Kératile, f. tülökkő.

Kermès, m. karmazsinszinbogár; graine de —, berzsen vérfürt; 2. —minéral, piskolc.

Kermesse, f. búcsú, templom-

nap. Kionite, f. chir. nyelvcsaplob.

Klebschiefer (klèb-chi-fre), f. minér. ragpala.

Knautie (-cie-), f. bot. kasupa. Knor-ahn (-'hâne), m. orn. afrikai túzok.

Koetschwasser (queuschevassre), m. szilvorium, szilvapálinka.

Kollirythe, f. minér. agyagragla. [kö.

Koréite, f. minér. szalonna-Koulik, m. orn. nagycsörű borsevő.

Kramer (-mre), m. bot. szin-

Kupfer-kiess (coup'-fre-kîse), m. minér. rézkovand.

Kyrielle, f. lit. létánia, litánia; fig. unalmas történet. Kyste, m. an. tömlödag.

L.

L, (autrf. elle, êle; auj. le), m. L, a betüsorozatban 12.

Là, m. mus. A (hang)...

La, v. le.

Là. adv. itt, ott; 2. oda; 3. çà et —, itt-ott; 4. de —, innét, onnét; 5. deça et de —, ide-oda; 6. dès —, azóta; 7. là —, csak ugy lassan, imigy-amúgy, meglehetősen.

Labbe, v. stercoraire (orn.). Labelle, f. bot. nyelv.

Laberdan, m. besözott, száraz tökehal.

Labeur, m. poét. munka. Labial, e, a. gr. lettre —e, ajkbetű; an. glandes —es,

ajkmirigyek. Labile, a. mémoire —, gyönge emléktehetség; 2. bot. törékeny.

Laboratoire, s. vegymühely;
2. fütőlyuk.

Laborieusement, adv. fáradságosan.

Laborieux, se, a. munkás, tevékeny; fáradságos; nehéz, bajos.

Laboriosité, f. did. munkásság, tevékenység.

Labour, m. agr. mezei munka; bêtes de —, igás marha; 2. mezei munka dija.

Labourable, a. agr. mivelhető.

Labourage, m. agr. földmívelés; szántásvetés; 2. szántásbér; 3. riv. kirakodás.

Labourer, v. a. megmunkálni; szántani; ásni, kapálni; fig. föltűrni; it. le papier, fáradsággal írni; com. kirakodni; pop. — sa vie, kinlódni.

Laboureur, m. agr. földmivelő, szántó-vető.

Labre, m. icht. szádla.

Laburne, v. aubour.

Labyrinthe, m. ant. tömkeleg; jard. csalkert; fig. il est dans un facheux —, nagy zavarban van.

Lac (lak), m. géog. tó.

Lacer, v. a. füzni, befüzni; ch. koslatni; mar. — une voile, vitorlát behúzni; 2. se —, v. r. magát füzni.

Lacérable, a. szétszaggatható.

Lacération, f. szétszaggatás. Lacérer, v. a. szétszaggatni. Laceret, m. charp. pergefűró.

Laceron, v. laiteron.

Lacert, m. icht. ripacshal. Lacet, m. füzöszalag, —zsinór; ois. ch. hurok.

Laceur, m. pêch. hálókötő.

Laceure, v. lacure.

Lâche, a. tág, laza; avoir le ventre —, hasmenésben szenvedni; mar. vaisseau —, hibá; hajó; fig. renyhe, lusta; bot. petyhüdt; 2. gyáva; 3. m. gyáva; gyalázatos.

Lâcher, v. a. tágítani, megereszteni; — pied, megfutni; it. —, gyöngének mutatkozni; 2. elbocsátani, kibocsátani, elereszteni; fig.
— un livre, kiadni, kibocsátani; ch. uszítani; 3.
v. n. son fusil viut à —,
fegyvere elsült; 4. so —, v.
r. tágulni; fig. fam. illetlen szavakat kibocsátani.
scheth f. gyáraság, fé-

Lâcheté, f. gyávaság, félénkség; gyalázatosság; it. †lankadtság.

Lacier, v. a. q. valakit behálózni.

Lacis, m. hálózat.

Laço, m. hurokszij, vetőhurok.

Laconique, a. egyszavú; rővidteljes, velös; —ment, adv. röviden, velösen.

Laconiser, v. a. gazdálkodva élni; 2. v. n. röviden beszélni.

Laconisme, m. egyszavuság; rövidteljesség.

Lacrym'able, a. siratható;
—al, e, a. an. köny...;
sac —, könytömlő; —atoire, m. an. könyedény;
†—ule, f. könyecske.

Lacs (lâ), m. zsinór; fig. il est tombé dans le —, hu-rokba került; 2. manuf. himes vászon.

Lac'tation, f. szoptatás; —té, e, a. tejszerü, tejes; an. veines —ées, tej-erek; astr. voie —e, tej-út; —ée, f. z. fehérhasú vipera; —tescent, e, a. bot. tejes; —tifère, a. bot. tejdús; —tifique, a. méd. tejkészítő; —tiflue, f. bot. tövisalj galóca.

Lacune, f. litt. hézag.

†Lacunette, v. cunette.

Laçure, f. füzés; szalaghurkolás.

Lacustral, e, a. bot. plante —e, vízinövény.

Ladanum (-ome), m. szuharmézga.

Ladite, v. dire (13).

Ladre, a. bélpoklos; borsókás; fig. fam. zsugori, fösvény; II. —, sse, s. fig. fösvény, fukar.

Ladrerie, f. bélpoklosság; 2. bélpoklosok kórodája; fig. fukarság, zsugoriság.

Laemmergeyer (lai - mregaïerre), m. orn. orvaly. Lagan, m. mar. tengerhulla-

dék.

Laganiste, m. köleskenyér.
Lago'céphale, m. icht. tekehal; —graphie, f. nyúlleírás; —ïs, m. icht. lompos tasza; —pède, m. orn.
hófajd; —pis, m. bot.
madársósdi; —stome, s.
nyúlajak.

Lague, f. mar. hajónyom.

Lagune, f. tengercse.

Lagurier, m. bot. tollka-lász.

Lai, e (lè; lê-e), a. világi; poét. m. panaszdal.

Laîche, m. agr. komócsin; —coupante, sás; 2. giliszta.

Laid, e (lè; lède), a. rút; ocsmány; 2. fam. illet-len.

†Laidange, f. prat. szóbántalom.

Laidanger, v. a. prat. szóval bántalmazni.

Laidasse, f. pop. rút nő.

Laidement, adv. rútul.

Laider, v. laidanger.

Laideron, f. fam. rût leány ka. Laideur, f. rútság; fig. ocsmányság.

Laidir, v. a. rútitni; v. n. rútulni.

Laie, f. z. vademe; e. f. v. baliveau; maç. fogaspő-röly.

Lainage, m. gyapju-áru; it. gyapju; drap. bolyhozás.

Laine, f. gyapju; p. débattre de la — d'une chèvre, dióhéjon kocódni.

Lainer, laner, v. a. bolyhozni.

Lainerie, f. gyapjuáru; écon. rur. nyirőhely. com. gyapjukereskedés.

Laineur, laneur, se, s. posztóbolyhozó.

Laineux, se a. gyapjas; bot. szöszös; 2. mécan. —se, f. bolyho:ó gép.

Lainiet, ère, s. gyapjufonalkereskedő; it. készítő.

Laïque (la-i-ke), s. a. világi; it. avatlan.

Lais (lê), m. e. f. mageseme- | Lambeau, m. rongy, cafat; | Lamineur, m. lapitó. te, utófa.

Laisse, f. chi. füzér; fig. mener q. en —, vkit pórázon tartani; chap. kalapzsinór; mar. —s de la mer, uszadék.

Laissées, f. pl. vén. hulladék

(fekete vadaké).

Laisser, v. a. hagyni; elhagyni; 2. otthagyni, elfeledni; 3. letenni, kézhez adni; 4. odahagyni; fig. rábizni; 5. átengedni; hátrahagyni; 6. megengedni; türni, engedni; 7. hagyományozni; 8. mellőzni; 9. m. vous avez le — ou le prendre, öné a választás; —aller, fesztelenség; —passer, menet-jegy; 10. se —, v. r. se — tomber, összerogyni; se — aller, hátradölni; it. magát elhanyanyagolni.

Lait, m. tej; — de beurre, iró; petit —, — clair, savó; fig. il sait connaître mouches à —, ravaszabb hogy se mutatkozik.

Laitage, m. écon. tejes étel. Laitange, laite, f. h. n. hal-

Laité, e, a. h. n. carpe —, him ponty; fig. poule —e, golyhó, nyulszivü; 2.—e, f. ch. ellet.

Laiterie, f. écon. tejeskamra. Laiteron, laceron, m. bot. csorboka.

Laiteux, se, a. tejnemű, tejféle.

Laitier, m. écon. tejkereskedő; minér. üvegtajt.

Laitière, f. tejesasszony: 2. cette vache est bonne —. jó fejőstehén.

Laiton, m. métal. sárgaréz. Laitue, f. jard. saláta.

Laize, f. manuf. szélesség.

Lamanage, m. mar. kalauzolás; kalauz-díj.

Lamanda, m. h. n. góliátkigyó.

Lamaneur, m. mar. kalauz. Lamantin, lamentin, m. h. n. manát-rozmár, markonc.

fig. töredék; chap. nemezbél ; vén. hántalékbőr.

Lambiche, f. orn. parti lile. Lambin, e, s. késedelmező, babráló.

Lambiner, v. n. fam. babrálni, késlelkedni.

Lambinerie, f. fam. babrálás, késedelmezés.

Lambis, m. conch. botrog csiga, púpos botrog.

Lambourde, f. charp. gerinc; it. mestergerenda.

Lambrequins, m. pl. bl. sisaklombok.

Lambris, m. arch. deszkázat ; 2. — de revêtement, bélelt; fig. céleste —, égboltozat.

Lambrissage, m. deszkázás; gipszezés.

Lambrisser, v. a. pallózni, deszkázni ; bělelni.

Lame, f. lemez; 2. lánna; 3. penge; p. bonne —, ügyes vivo; fine —, ravasz no; arm. — à canon, puskacső; mar. hullám; mon. laprúd, rudacs; org. d'étain, onlemez; tiss. takácsborda.

Lamé, e, a. lánnázott.

Lamelle, f. bot. levělke; h. n. fulánk.

Lamellé, e, lamelleux, se, a. bot. leveles, pikkelyes; minér. réteges.

Lamentable, a. sajnálható, szánakozásra méltő; mort —, nyomorult halál; ment, adv. siralmasan. nyomorultan.

Lamentation, f. jajgatás, jajveszéklés.

Lamenter, v. a. megsiratni, siratni; 2. v. n. nyöszörögni.

Lamie, f. icht. emberevő |

Lamier, m. manuf. lánnász; bot. — blanc, árvacsalán : — pourpré, piros tátkanaf. Laminage, m. lapitás.

Laminaire, f. bot. moszat.

Laminer, v. a. lapitni. Laminerie, f. tech. lapító

mühely.

Laminoir, m. lapító mű.

Lamon, m. e. f. berzsenfa. Lampadaire, m. lámpatartó. Lampante, a. f. huile –,

tisztált olaj.

Lampas (lan-pâ-ce), m. maréch. nyelvfekély; com. himes selyemszövet; pop. humecter le —, torkát áztatni.

Lampe, f. lampa; fig. il n'y a plus d'huile dans la —, ereje kifogyott.

Lampée, f. pop. kupa.

Lamper, v. a. hirtelen kiinni; abs. il aime à –, szeret poharazni.

Lamperon, m. lamp. bélcső. Lampette, f. bot. konkoly.

Lampion, m. lampapohár; 2. lámpácska; fort. – à parapet, szurokserpenyő.

*Lampionner, v. a. lámpapoharakkal kirakni.

Lampiste, m. lampagyaros; -rie, f. lámpagyár.

Lampons, m. pl. pop. bordal.

Lampourde, f. bot. bojtorján.

Lampresse, f. pl. pech. toveshal-háló.

Lamproie, f. icht. töveshal. Lamproyon, —prillon, m. icht. orsohalacska.

Lampsane, f. bot. válupikk. Lampyre, m. ent. villonc, nyárkezdeti cserebüly.

Lançage, m. mar. tengerre eresztés.

Lance, f. dzsida, gerely, kelevéz; — d'étendard, zászlonyel; chir. gerely; artill. ágyúkanál; bot. – d'eau, heverö szatyán.

Lancéolé, e, a. bot. lándzsaalakú.

Lancer, v. a. dobni, hajitni: ch. fölverni, fölhajtani: mar. vizre —, tengerre bocsátani: 2. m. ch. fölvetés, fölhajtás; 3. se –, v. r. rohanni; abs. je me lance, kockáztatom.

Lancérer, v. a. Lándzsával szúrni.

Lanceron, v. lançon.

Lancetier, m. lándzsatok. Lancette, f. chir. gerely, érvágó kés; grav. kupás vésö; bouch. mészároskés.

Lancier, m. dzsida-gyáros; 2. dzsidás; fig. iron. chaud —, kérkedő; arg. útcaseprő.

Lancière, f. meun. zúgó. Lancinant, e, a. méd. szag-

Lancination, f. med. szaggatás; nyilalás.

Lanciner, v. n. méd. szagga**tni** ; nyilalni.

Lançoir, m. meun. zsilipdeszka:

Lançon, m. fövenybűvár. Landan, m. bot. kenyérfa. Lande, f. puszta.

Landie, f. bot. vizi nimfa. Landier, m. cuis. vasmacska; p. il est froid com. un —, valóságos jégcsap.

Landreux, se, a. beteges, gyönge.

Laneret, m. örgébics.

Langage, m. nyelv; 2. beau -, szép beszéd; 3. beszédmód ; 4. külsőség.

Langard, e, s. a. nagyzoló, kérkedő.

Lange, m. pólya; pelenka; imp., pap. nemez rongy. se Langourer, v. r. epedni.

Langoureusement, adv. epedőleg, epedve; erőtlenül, bágyadtan.

Langoureux, se, a. erötlen, gyönge, bádgyadt; epedő. se Langourir, v. lamenter,

Langouste, f. tengeri sáska.

Languard, v. langard.

Langue, f. nyelv; p. où la dent souffre vala —, kinek kinek az ő bibéje fáj; fig. de miel, mézes szájú; 2. il a la — grasse, hebeg; it. trágár ember; quelle - ! mily szájhős; donner du plat de la —, vkit elbolonditani; 3. donner — à q., vkit lehordani; prendre -, tudakozódni; p. il tire la - d'une pied de long, se ki se be, mint az ajtófélfa; géog. — de terre, földbenyulás: 5. —. — hongroise, magyarnyelv; — — mère, any a ny elv; 6. méc. —, languette, mérlegnyelv; chir. fogreszelő.

Languette, f. billentyü; an. hangrés; bot. szalag; maç. kémény-közfal; coutur. ro-

Languetté, e, a. rovátkált, csipkézett.

Langueur, f. bágyadtság, lankadtság; fig. csüggedtség, csiiggetegség, kedvetlenség: 2. epedés, vágy, vágyódás; méd. – d'estomac, gyomorgyöngeség.

Languéyage, m. vét. disznó

Languéyer, v. a. vét. disznónyelvét nézni ; fig. kikémlelni, kikérdezni.

Languéyeur, m. vét. disznónéző.

Languidité, f. epedés.

Languier (-ghié), m. fiistölt disznónyelv.

Languir (-ghir), v. n. sorvadni, fogyni; fig. fonnyadni; 2. kinozni; fig. epedni; senyvedni; sovárogni; 3. pangani.

Languissament, adv. lankadtan, bágyadtan; sóvárogva; epedve.

Languissant, e, a. lankadt, bágyadt; gyönge, erőtlen; sóvárgó, szerelmes; com. pangó.

Laniaire, a. an. dents -s, vág-, előfogak.

Lanice, v. bourgeon (2).

Lanier, m. örgébics nösténye. Lanière, f. sell. szij; — d'un fouet, ostorszij.

Lani-fère, a. h. n. gyapjas; —gère, v. laineux (bot.) Lanquerre (-kère), m. uszóöv.

Lanquette, v. pourpier. Lansquinage, m. arg. sirás.

Lansquiner, v. n. arg. sirni; 2. esni (esőről).

Lanter, lenter, v. a. chaud. mintázni.

Lanterne, f. lámpa, lámpás; — sourde, tolvajlámpa; opt. — magique, bülámpa; méc. forgancs; artil. töltökanál; —s, pl. fig. bo hóságok.

Lanterné, e, a. sorvadt; kigünyolt.

Lanterneau, m. sal. töltés; arch. kupola-lámpa.

Lanterner, v. a. haszontalanságokat fecsegni; *h. de F., lámpára fölakasztani; v. n. fam. késedelmezni, késedezni.

Lanternerie, f. fam. késlekedés, késedezés; it. ostoba fecsegés.

Lanternier, ère, s. lámpagyáros ; lámpa-árus ; lám.tisztítő; l.gyujtogatő; fig. fam. balga, döre; it. késedelmező.

Lanternon, m. arch. áttört kúptető.

Lantiponnage, m. pop. que de —! mennyi trécselés!

Lantiponner, v. n. pop. trécselni; 2. v. lanterner.

Lanture, lenture, f. chaud. mintázás.

Lanturlu, i. pop. csiricsári! Lanugineux, se, a. bot. szö-

Lanusure, f. plomb. olomalj.

Lapas, —pate, —patum, v. patience (bot:).

Laper, v. a. fölnyalni; v. n. csoszogni.

Lapereau, m. fiatal tengeri

Lapi'cide, a. ent. köfejtő; —daire, m. *kövéső* ; 2. a. köirati; —dation, f. megkövezés; —der, v. a. megkövezni; it. fig.; — descent, e, a. könemű; —dification, f. chi. megkövesülés; —difier, v. a. chi. meg—, elkövitni; 2. se ==, v. r. megkövülni; —difique, a. chi. megkövítő; phys. kőtermő.

Lapin, m. z. tengeri nyúl; p. il est brave com: un —, kicsipte magdt mint völegény; pop. être en —, a bakon ülni; -e, f. z. tengeri nyúl nősténye ; pop. c'est une —e, valóságos emse.

Lapinière, f. écon. tengeri nyúlkert.

Lapis (-pice), —lazuli, f. minér. lazurkő.

Lapmude, f. iramszarvasbőr ruha.

Laps (lap-ce), m. prat. idő-

Laquais, m. inas, szolga; p. malice de —, durva tréfa; 2. conch. kerti csiga.

Laque, f. lakkmézga.

Laqueton (lak'-ton), m. inaska.

Laqueux, se, a. lakkszerű. Larcin, m. lopás; —er, v. n. lopni.

Larcon, m. arg. nadrágzseb.

Lard (lar), m. charc. szalonna; p. il y a du —, kutya van a kertben; charp. du bois, forgács; minér. pierre de —, szalonnakő.

Lardacé, e. a. méd. szalon-

Lardage, m. cout. szalonnaadó.

Lardenne, lardelle, larderelle, f. orn. széncinke, baratcinege.

Larder, v. a. spěkelni.

Larderasse, f. mar. silány kötél.

Lardère, v. mésange.

Lardier, m. szalonna-kamra. Lardite, f. minér. szappankő.

Lardoire, f. cuis. spékelőtű. Lardon, m. charc. szalonnaszelet; fig. kötekedés.

Lardonner, v. a. v. larder; fig. kötekedni.

Lare, m. orn. sirály. Lares, m. ord. pl. ant. házi

istenek.

Large, a. széles; $b\ddot{o}$; — blessure, mély seb; fig. conscience —, tág lelkiismeret; 2. —, m. szélesség; mar. nyilt tenger; 3. au —, adt. *tágasun* ; 4. au long et au -, adt. köröskörül; 5. du long et du —, adt. mindenfelül.

Largement, adv. dúsan, elegendően, derekasan; teljesen.

Largosse, f. ajándék; faire | Lascif, ve, a. fajtalan, buja; —s, bőkezűnek lenni ; piè- |

ces de —, koronázati pénzek.

Largerette, f. rub. keskeny szalag.

Largeur f. szélesség.

Largue, m. v. large (mar.); pop. nő.

Larguer (-ghé-), v. a. mar. megereszteni; 2. v. n. mar. meghasadni; fig. hozzá adni ; folytatni.

Larigot, m. mus. furulya; pop. boire en tire —, inni mint a kefekötő.

Larme, m. köny; 2. fam. csöppecske; —s de plomb, madár göbecs; bot. — de Job, köcsep.

Larmette, f. dim. könyecske. Larmier, m. arch. csatornás *födél*; pein**t. szemzug**; man. halánték.

Larmières, f. pl. h. n. szemgödör.

Larmoiement, m. med. szemfolyás.

Larmoyant, e, a. siránkozó. Larmoyer, v. n. siránkozni. †Larris, m. parlagföld.

Larron, —nesse, s. tolvaj; p. il s'entendent com. —s en foire, egy követ fujnak; it. bon — est qui — emble, nehéz ott lopni, hol a gazda tolvaj; lib.; rel. szamárfül; — d'honneur, csábito; —neau, m. fam. kis tolvaj; —ner, v. a. et n. lopni; —nerie, lopás.

Larve, f. h. n. pondró.

Larvé, e, a. méd. lappangó; fièvre — e, lappangó láz.

Larvicide, a. chenille —, hernyász.

Laryng-algie, f. méd. gége-

Laryngé, e, laryngien, ne, a. an. gége...; artire —e, nyakér.

Larinx (-rein-xe), m. an. ádámcsutkája.

†Las (lâ), v. hélas.

Las, se, a. fáradt, kimerült; 2. megunt, unatkozott; pop. — d'aller, lusta.

Lasagne, f. cuis. laska. 2. trágár, ocsmány.

Lascivement, adv. fajtalanul, stb.

Lascivité, f. fajtalanság, buja**s**ág ; 2. bujavágy.

Laser (la-zère), m. pharm. bűz-aszat; bot. bordamag. Lasquette (-kète), f. kis hölgymenyét ; hölgyböröcs-

Lassant, e, a. fárasztó.

Lasser, v. a. fárasztani, gyöngíteni, erőtlenítni; 2. untatni, terhelni; 3. se –, v. r. elfáradni; megunni; kimerülni.

Lasseret, m. serr. kettős csavar; charp. csapfúró.

Lasserie, f. van. vékony fonat.

Lassier, m. pêch. tölcsérháló:

Lassière, f. sövényháló.

Lassitude, f. fáradság, bágyadtság, kimerültség;unalom, unatkozás.

Last, laste, m. mar. teher; 2. rakomány.

Latanier, m. bot. legyezőpálma.

Latèbres, v. cachette.

Lateur, e. a. jur., man. rejtett, titkos; láthatlan.

Latéral, e, a. oldalagos; arch. parties —es, oldalrészek : -ement, adv. oldalvást.

Lathyris, m. bot. fajvirag-

Laticauda, m. h. n. szélesfarkú kigyó.

Latin, e, a. latin; pop. de cuisine, huszárdiákság; it. il entend son érti a dörgést; mar. volle —e, háromszögü vitorla; -eur, m. vaskalapos; -1 ser, v. a. latinositni; 2. v. n. latinul beszélni; —isme, m. latinosság ; iste, m. latin ; —itė, f. latinság.

*Lati'pède, a. h. n. széleslábu; —penne, a. széles szárnyu; —rostre, a. széles csőrü.

Latitable, a. eltitkolható. Latiter, v. a. pal. eltitkolni: 2. se —, v. r. elbujni, elrejtőzni.

Latitude, f. géog. szélesség; mor. kiterjedés.

Latitudinaire, m. théo. szabad szellemü.

Latrie, f. théo. culte de —, egy Isten imádása.

Latrines, f. pl. árnyékszékek.

Lattage, v. lattis.

Latte, f. léc. Latter, v. a. lécezni.

Lattis, m. lécezet.

Landanum (-ome), m. chi. *alomszer*; p. donner du à q., valakit derüre borura dicsérni.

Laudateur, m. magasztaló. Laudatif, ve, a. dicsérő. Laudation, f. dicsbeszéd.

†Laude, f. com. vásáradó: 2.-8, pl. cath. dicsének. Laure, f. pop. bordélház.

Lauré, e. a. num. babérral koszoruzott.

Lauréat, a. m. poéte —, koszorus költő.

Laurencie, f. bot. omboly, hinár.

Lauréole, f. bot. boroszlán. Laurier, m. bot. borostyán, borostyánfa; — casse, indiai fahéj; — bois jaune, sarga szömörce; — rose, ragyabura; fig. flétrir ses –8, diczőségét elhomályositni.

Laurine, —ée, f. bot. borostyánfélé**k.**

Lauriot, v. loriot.

Lavabo (-bô), m. lit. kézmosás; törölközőcske; 2. am. mosdó-asztal.

Lavage, m. mosás; mét. ércmosás; 2. moslék.

Lavanche, v. avalanche. Lavande, f. bot. levendula. Lavanderie, v. buanderie.

Lavandier, m. mosomester. Lavandière, f. mosónő; 2. orn. barázdabillegető.

Lavanèse, f. bot. gálya. Lavange, v. avalanche.

Lavaret, m. icht. tavi pisztráng.

Lavasse, f. zápor, felhőszakadás; fig. fam. il lui a donné une bonne —, dere-

kasan megpirongatta;arch. cserépzsindely.

Lavatère, f. hot. paizssajt. Lave, f. minér. *láva*.

Lavé, e, a. mosott; couleur —e, hagyott szin.

Lavée de laine, f. drap. egy rakás mosott gyapju.

Lavège, lavezze, f. minér. fazékkő.

Lave-main, m. écon. mosdó-

Lavement, m. mosás; pharm. al-löret.

Laver, v. a. mosni, megmosni; — la barbe, beszappanozni; p. à — la tête d'un âne on y perd sa lessive, fulra borsót hányni; 2. fig. p. une main —e l'autre, kéz kezet mos; écon. lúgozni; charp. simáru faragni; 3. se —, v. r. mosdani; fig. magát igazolni; se — la gorge de qch., mitse törödni vmivel. Laverie, v. lavoir.

Laveton, m. com. kalló-hulladék.

Lavette, f. écon. mosogató rongy; corr. kenörongy.

Laveur, se, s. mosó; mosogato; expl. iszapolo; 2. —, m. légszesztisztító készülék.

Lavis, m. peint. mosás.

Lavoir, m. mosóda; — de cuisine, mosogató-dézsa; arch. mosléknyelő; expl. ércmosás.

Lavure, f. öblögető víz ; fam. vizenyős leves; 2. – de gants, keztyűmosás; orf. mon. ércvakarcs.

Laxatif, ve (lak-ça), a. hashajtó.

Laxité, f. méd. tágulás; *litt. terjedelmesség.

Laye, laie, f. org. szélgyűjtő; constr. fogas pöröly.

Layer, v. a. — un bois, erdei fát kijelölni; 2. mac. fogas pörölylyel vágni.

Layeterie, f. dobozkészítés. Layetier, m. dobozmüves.

Layette, f. $fi \delta k$; 2. doboz; 3. pólyanemű.

Layeur, m. e f. fajelölő. Lazagne, v. lasagne.

Lazaret, v. hôpital.

Lazulite, v. lapis.

Lazzi (ład-zi; la-zi), m. th. trēfās nēmajātēk.

Le, la, les, art. az, a; 2. pron. öt, öket, azt, azokat.

Lé, m. kelmeszélesség; riv. hajóhuzó út.

†Léans, adv. ottbenn.

Léard, m. bot. fekete nyárfa. Lebesche, m. mar. délnyugoti szél.

Lèche, f. cuis. szeletke; bot. v. laîche.

Lèche'frion, m. nyalanksag; -frite, f. cuis. nyárs alá valo tepsi; p. ils ont bn dans une =, ismét kibékültek.

Lécher, v. a. nyalni; fig. mesterkélni; it. c'est un ours mal —e, esetlen ember; it. — l'ours, a port nyújtani; 2. v. n. torkoskodni; 3. se —, v. r. magāt nyalni; 4. à lèche doigts, adt. fam. gyéren, szüken.

Lèche-sel, m. écon., ch. nyalato.

Leçon, f. lecke; oktatás, tanitás; 2. föladat; 3. utasitás; p. je lui ai bien fait sa —, derekasan lehordtam; 4. olvasásmód.

Lecteur, —trice, s. olvasó; fölolvasó; 2. m. cath. olvasó kanonok.

Lecticaire, m. ant. halottvivő; 2. h. r. hordszék készítő.

Lectionnaire, m. anc. lit. gyüjték imakönyv.

Lectoir, m. olvasó-állvány. Lectrice, v. lecteur.

Lecture, f. olvasas, fölolvasás; th. olvasó próba; 2. olvasmány; 3. tanulmányozás; olvasottság.

Lède, lédon, lédum (-ome), m. bot. szuhar; it. —, léda, lédier, vadrozmarin. Légal, e, a. törvényes ; jogos;

-ement, adv. törvénye-

Légalisable, a. pal. bebizonyitható; kimutatható.

Légalisation, f. pal. hitelesités, megerősités.

Légaliser, v. a. pal. hitelesitni; törvényszerüsiteni; megerősítni.

Légalité, f. törvényesség; jo**gszerüs**ég.

Légat, m. h. eccl. pápai követ.

Légataire, s. jur. hagyományos, hagyományzó.

Légation, f. követség. Lège, a. mar. rakatlan.

Légendaire, m. legenda-iró. Légende, f. legenda, hitrege; 2. körirat.

Léger, ère, a. könnyü; p. il est — d'un grain, bogara van ; 2. könnyed ; 3. ügyes; 4. könnyelmű; 5. csekély, jelentéktelen ; 6. kellemes, könnyen érthető; 7. †de –, adt. v. légèrement; 8. à la —ère, adt. gondtalanul. Légèrement, adv. könnyen;

halkan ; fölületesen ; könynyedén.

Légereté, f. könnyüség ; 2. fü**rge**ség, gyorsaság; ügyesség; 3. könnyelmüség; csapodárság.

Légion, f. h. r. légió; h. n. — d'honneur, becsületrend.

Légionnaire, m. h. r. légió tagja; h. m. becsületrend lovagja.

Légis'later, v. n. iron. törvényt csinálni; —lateur, trice, s. törvényhozó; h. m. törv.hozó testület tagja; —latif, ve, a. tövény $hoz \delta i$; h. de F. corps =, törv.hozó testület; —lation, f. törvényhozás; —lativement, adv. törvényhozóilag; —lature, f. törvényhozó gyülekezet; —te, m. törvénytudós; 2. jogász.

Legitimaire, a. kötelesrészhez tartozó; 2. s. törvényszerü örökös.

Légitimation, f. hitelesités, igazlás; dipl. meghatalmazás.

Légitime, a. jogszerű, törvényszerű; 2. jogos, igazságos; II. jur. –, f. kötelesrész; -ment, adv. jogszerűen, törvényszerűen.

Légitimer, v. a. törvényesítni; 2. hitelesitni; fig. igazolni, menteni.

Légitimiste, m. et a. jogszerüs; 2. h. de F., Bourbonpárti.

Légitimité, f. törvényszerűség, jogszerűség.

Legs (lê), m. hagyomány. Léguer, v. a. hagyományozni; it. fig.

Légume, m. jard. főzelék; bot. hiivelyes vetemény.

Légumier, v. potager. Légumine, f. chi. hüvely-

Légumineux, se, a. hüve-

Légumiste, m. jard. konyhakertész.

Lemma, m. bot. lepcse.

Lemme, m. math. kölcsöntét.

Lemming, lemmar, m. z. vándor-egér.

Lemnisque, m. h. anc. viadorkoszoru; dipl. pecsét zsinórja; gr. kötjel.

Lemnuncule (lem-non-), m. riv. halászcsónak.

Lemur, v. maki.

Lemures, m. pl. anc. kisértetek.

Lemuriens, m. pl. z. majmócok.

Lendemain, m. következő nap, másnap.

Lendore, s. fam. álomszuszék.

Lénifier, v. a. méd. enyhítni.

Lénir, v. adoucir.

Lénitif, m. méd. enyhítő szer; 2. —, ve, a. enyhitő. Lent, e, a. lassu, lusta; -ement, adv. lassan; p. hâte-toi —, lassan jūrj, tovább érsz.

Lente, f. h. n. serke; bot. sárkerep.

Lenter, v. a. chaud. — un chaudron, üstre cikornyákat kalapálni.

Lenteur, f. lassuság.

Lenticulaire, f, bot. tóborotta; 2. a. lencséded.

Lenticule, v. lemma.

| Lentiforme, a. lencsealakú. | Lessive (lé-ci), f. lúg; & a.

Lentille, f. jard. lencse; d'eau, békanyál; miner. — de pierre, lencsekövecs; opt. verre — lencseuveg; méd. szeplő.

Lentilleux, se, a. méd. szeplös.

Lentisque, m. bot. masztikszfa; opt. miroir –, gyu t**óüve**g.

Léo, m. bot. vadbogács.

Léonin, e, a. oroszlánszerű; poét. vers —s, füzfaversek.

Léontodon, m. bot. pitypang.

Léonure, f. bot. pompás bandi.

Léopard, m. z. párduc; fig. beauté —e, kegyetlen szép-

Lépas, m. conch. csēszecsiga.

Lépidion, —dium (-ome), m. bot. zsázsa.

Lépido'pode, a. pikkelye lábú; —ptère, a. pik.szárnyú; —te, f. icht. tükrös ponty.

Lèpre, f. méd. bélpokol. Lépreux, se, a. bélpoklos.

Léproserie, f. méd. bélpoklosok kórháza.

Lepture, m. ent. hegyes farú.

Lequel, laquelle, a. ki, mely, melyik; 2. pron. 1el. a ki, a mely.

Lerne, lernée, f. kopoltyúféreg.

Lérot, m. z. cser-pölyű. Lèse, a. crime de — -majeste. fölségsértés.

Léser, v. a. megsérteni, megbántani; megcsalni, megrövidíteni.

Lésine, f. zsugoriság. Lésiner, v. a. fukarkodni.

Lésinerie, f. zsugoriság, fukarság, fillérezés.

Lésineur, se, a. fukar, zsugori.

Lésion, f. jur. sérelem: megrövidités; csalás; 2. chir. sebesítés ; sértés.

Lessivage, m. lúgozás; szapuló.

pulás; fig. veszteség; 2. mosni való fehérnemű.

Lessiver, v. a. ezapulni; t. t. lúgozni.

Lest (lèste), m. phys. léghajóhomok; mar. súlyteher. Lestage, m. súlyteher-rako-

Leste, a. fürge, eleven; könynyü, lenge; fig. ügyes; meggondolatlan: —ment. adv. gyorsan. stb.

Lester, v. a. mar. súlyteherrel megrakni; fam. bien $-\dot{\mathbf{e}}$, $j\delta llakott: 2$. fig. se $-\cdot$, v. r. jóllakni; it. komoly és gondolkozóvá lenni.

Lesteur, m. súlyteher-rakodó ; 2. súlyteherhajó. Lestrigon, m. emberevő.

Leth, last, lest, v. cargaison. *Léthal, e, a. halálos.

Léthalité, f. chir. halálos-

Léthargie, f. méd. bódálom ; álomkórság ; fig. érzéketlenség, egykedvűség. Lethargique, a. méd. álomkőros; fig. lomha.

Létifier, v. réjouir.

Lettre, f. betü; 2. irás; 3. hangzó; 4. expliquer qch. a la —, vmit szó szerint magyarázni; 5. levél; com. – de change, *váltó* ; β. pl. okirat; p. avoir —s de qch., bizonyosnak lenni v.miröl; 7. pl. tudományok; saintes —s, szentírás.

Lettré, e, a. tudós, olvasott. Lettrine, f. impr. jegyzetbetů; it. lapcím.

Leucite, v. amphigène (minér.).

Leuco'céphale, a. fehérfejü; —come, m. bot. fehérvirágu gránátfa; —derme, a. f.bőrü; —me, m. chir. f. szemfolt; -phres, m. pl. ázalékok; —pode, a. bot. f. száru; -ptère, a. J. szárnyú; —vrhée, f. méd. f foly**ás.**

Leur, pron. pers. nekik; 2. pron. a. — maison, házuk; 3. –, pron. poss. az övé. Leurre. m. fauc. tollváz; 2. fig. csalétek.

Leurrer, v. a. fauc. tollvázhoz szoktatni; 2. fig. csalogatni; 3. se —, v. r. önmagát ámítani.

Levage, m. com. áruadó; vign. kötözés; charp. fölállítás.

Levain, m. kelesztő; 2. kovász; boul. — artificiel, élesztős kovász; 3. – de la fièvre, lázanyag; 4. gyomornedv.

Levant, a. le soleil —, kelö nap; à soleil —, hajnalban; 2. —, m. kelet; coutel. pierre du —, fenpala. Levantin, e, s. a. géog. keleti. Levé, m. mus. felütés, kézemelés.

Levée, f. betakaritás, gyűjtés; aratás, szüret; milit. ujoncozás; — en masse, népfölkelés; géom. fölvétel; hydr. gát; jeu. ütés; mar. háborgó tenger; pal. — du scellé, pecsét feltörése; 3. il est venu à la de la séance, az iilés végén szelő. Lève-gazon, m. jard. pázsit-

Lever, v. a. emelni, fölemelni; fölhúzni; — les épaules, vállat vonni; — le sabre sur q., kardot rántani; fig. j'en leverais la main, esküt tennék erre; — le pied, megfutni; — le nez, büszkélkedni; fam. prendre q. au pied -é, vkit szavánál fogni; boutique, boltot nyitni; 2. — le scellé, *pöcsétet le*venni; — l'écorce d'un arbre, fát hántani; — la table, asztalt elhordani; fig. — des doutes, kételyeket elháritani; — l'interdit, tilalmat vissza vonni; 3. levágni ; 4. gyűjteni, be-- la dîme, takaritni; dézemát beszedni; 5. t. t. jard. kiszakitni; ch. fölhajtani; fig. — le lièvre, | vmit szóba hozni; mar. – l'ancre, horgonyt húzni; milit. — le camp, tábort kelni; III. se —, v. r. föl-

kelni; IV. —, m. fölkemutatása. Lever-Dieu, m. cath. Urföl-Leveur, m. adószedő. Levier, m. emelőrúd, emelcső; horl. egyenítő. Levière, f. pêch. hálókötél. Lévigation, f. porrá törés. Léviger, v. n. pharm. porrá

törni. Lévi'pède, a. könnyű lábú; -rostre, s. a. orn. könnyü

Levraudé, e, a. zaklatott. Levrauder, v. a. fig. zaklatni, hajtani.

Levraut, m. nyulacska. Lèvre, f. ajak; fig. j'ai le mot sur les -s, a szó ajkamon lebėg; chir.—s d'une plaie, seb széle.

Levret'te, f. z. nőstény agár; —té, e, a. agárlábu ; —t r, v. n. agarászni : —terie, f. ch. agáridomitás; 2. agárvacok; —teur, m. agáridomító.

Lévreux, se, a. vastag —, duzzadt ajakú.

Lévriche, levronne, f. ch. kisebb nöstény agár.

Lévrier, m. agár; fig. courir com. un —, gyors lábunak lenni; it. rendőrkém.

Levron, m. natal agár.

Levûre, f. sörélesztő; cuis. szalonnabőr.

Levûrier, m. élesztő-árus. Lexico'graphe, m. szótárirό; —graphie, f. szótár*irás;* —graphique, a. *szó*tárirodalmi.

Lexique, m. szótár; 2. a. manuel —, kézi szótár.

Lézard, m. z. gyík.

Lézarde, f. constr. falrepedés; 2, nőstény gyík.

Lézardé, e, a. repedt. Liage, m. cout. seprő-adó; milit: lőporkeverék.

Liais, m. miner. aproszemii mükö.

Liaison, f. kapcsolat; fam. karmok; maç. vakolat; 2. összeköttetés: — des idées, eszmeláncolat; 3. viszony.

fölszedni; H. v. n. kikelni; Liaisonner, v. a. maç. öszszeilleszteni.

Liant, e, a. hajlékony; fig. simulékony.

†Liard, m. fillér; bot. fekete nyárfa.

Liarder, v. n. fam. fillérenkint adakozni; it. zsugorkodni.

Liardeur, se, s. zsugori, fillérkedő.

Lias (-ace), m. géol. márga. Liasse, f. nyaláb, köteg; fabr. motring.

Libage, m. bât. durván faragott terméskő.

Libanote, m. bot. szarvas emreke.

Libation, f. anc. italáldozat; fam. faire des—s, dőzsölni.

Libelle, m. günyirat; jur. keresetlevél.

Libeller, v. a. prat. kidolgozni, szerkeszteni.

Libelliste, m. gúnyíró.

Libellule, v. demoiselle (3). Liber (-ère), m. bot. hám, háncs.

Libéra, m. cath. halotti ima.

Libéral, e, a. adakozó; 2. h. m. szabadelvű; —ement, adv. adakozva; bőkezüleg; szabadelvűen; *—iser, v. a. szabadelvűvé tenni; 2. se —, v. r. szabadelvűvé lenni; —isme, m. szabadelvűség; —ité, f. bőkezűség; adakozóság.

Libérateur, trice, s. szabadító, megmentő.

*Libératif, ve, a. szabadító. Libération, f. jur. megszabadítás, fölmentés.

Libérer, v. a. jur. megszabadítni, fölmenteni; 2. se —, v. r. megszabadulni.

Liberté, f. szabadság; 2. függetlenség; 3. fesztelenség, könnyűség.

*Liberticide, s. a. szabadsággyilkos.

Libertin, e, a. ledér; kicsapongó; 2. relig. szabadonc.

Libertinage, m. ledérség, kicsapongás; 2. állhatlanság, könnyelmüség: relig. szabadoncság.

Libertiner, v. n. fam. ledérkedni; korhelykedni; 2. se —, v. r. kicsapongó életet folytatni.

Libidineux, se, a. fajtalan, buja.

†Libidinosité, f. bujaság, fajtalanság.

Libraire, s. könyvárus; — bouquiniste, ódondász.

Librairie, f. könyvkereskedés.

Libration, f. astr. libegés.
Libre, a. szabad; 2. független; 3. fesztelen; 4. chemin —, nyilt ut; 5. gondtalan; 6. szerénytelen, ar-

cátlan; —ment, adv. szabadon. stb.

Lice, f. versenytér; fig. fam. entrer en —, vkivel kötekedni; man. korlát; ven. szuka; fig. buja nő.

Licence, f. engedmény; com. szabadalom; écol. tudonc; 2. szabadság; 3. zabolátlanság, kicsapongás; call.—s, cikornyák.

Licenciement(li-çan-cî-man) m. mil. leköszönés; elbocsátás.

Licencier, v. a. elbocsátani; 2. se —, v. r. merészkedni, vakmerősködni, bátorkodni.

Licencieusement, adv. szabadon; kicsapongva, zabolátlanul.

Licentieux, se, a. kicsapongó, korhely, zabolátlan, trágár.

*Licet (-cette), m. engedet-

Licette, lisette, f. tess. láncolás.

Liche, f. cápa.

Lichen (li-khenne), m. bot. zuzmó; méd. sömör.

Licher, v. a. pop. iszákoskodni.

Licheur, se, s. pop. iszákos. Liciet, m. bot. varjutövisbenge.

Licitation, f. árverés, árverezés.

Licitatoire, a. prat. árverési.

Licite, a. did. szabad, meg-

engedett; —ment, adv did. szabadon.

Liciter, v. a. prat. árverezni. Licol, v. licou.

Licopode, m. bot. kapcsos korpafü.

Licorne, f. myth. egyszarvu:
— de mer, v. narval.

Licou, m. sell. kötőfék gens de sac et de —, gyanus csőcselék; fig. g. p. kötél; il traîne son —, előbb-utóbb akasztófára jut.

Lie, f. seprő; fig.—du peuple, népsöpredék; 2.—, a. f. vidor, víg; faire chère—,

lakmározni.

Liège, m. dugaszcser, parafa; minér. — de montaune, kőbör.

Liéger, v. a. pêch. parafával ellátni.

Liégeux, se, a. parafanemű. Lien, m. kötelék; 2. pl. békó, lánc; 3. — du sang. vérrokonság; chir. pólya.

Liénite, f. méd. *léplob*. †Lienterie, f. méd. *hasfo*-

*lyá*s. Lier, v

Lier, v. a. kötni, összekötni;
2. megkötni; megkötözni;
fig. j'ai les mains —ées,
akadályozva vagyok; 3.
összeilleszteni: egybeolvasztani; 4. — une conversation, társalgást kezdeni; nous sommes fort
—és, jól ismerjük egymást:
5. je ne suis point —é.
nem vagyok lekötelezve;
6. se —, v. r. szövetkezni;
fig. magát lekötni; fig.
összefüggni.

Lierne, f. arch. bolt-él; charp. keresztkötés; hydr. kötőgerenda; bot. csigolyafűz.

Lierner, v. a. charp. keresztkötéssel ellátni.

Lierre, m. bot. repkény. †Liesse, f. vivre en joie et en

—, tobzódásban élni. Lieu, m. tér, hely: 2. vidék; hely; — de plaisance, kéjlak; 3. helyszine; 4. helyiségek, szobák; 5. rang; sorozat; 6. származás, család; un homme de bas

—, alacsony származásu
ember; 7. je tiens cela de
bon —, jó forrásból merítettem; it. il me tient —
de père, atyámat helyettesíti; 8. alkalom, ok; 9.
avoir —, történni; 10. au
— de, prép. helyett; 11. au
— que, conj. mig, ellenben.

Lieue, f. mértföld; fig. vous en êtes à cent—s, ön nagyon távol van attól.

Lieur, m. agr. kévekötő. Lieutenance, f. mil. helyettesség; hadnagyság.

Lieutenant, m. mil. helyettes; hadnagy; — colonel, alezredes; — civil, polgári biró; — criminel, bünügyi biró.

Lièvre, f. nyúl; p. prendre le — au collet, megragadni az alkalmat; ce n'est pas là que gît le —, itt a bökkenő; — cornu, agyrém.

Lièvretau, m. nyulacska. Ligament, m. an. szálag. Ligamenteux, se, a. an. szá-

lagos; bot. kanafos, rostos.

Ligatif, ve, a. gr. összekötő. Ligature. f. chir. ér-pólya, ér-kötő; 2. érkötés; impr. kettősbetű.

†Lige, m. féo. hübérpénz; 2. —, a. hübéri.

†Ligeance, f. féo. személyes hübérszolgálat.

†Ligée, f. féo. hűségeskü. †Ligement, adv. hűbérül.

†Lignage, m. prat. család, származás; 2. cout. fa-adó.

Lignager, m. rokon, atyafi. Ligne, f. géom. vonal; en droite —, egyenes vonalban; fig. ösvény; 2. impr. sor; 3. t. t. zsinor; pêch. pêcher à la —, horgászni: 4. vonás; 5. mil. sorkatonaság; csatavonal; gén. származási vonal; ág; mus. hangjegyvonal; opt. — d'aspect, látvonal; icht. barnahátu gadóc.

Lignée, f. gén. nemzettség. Ligner, v. a. vén. v. aligner; 2. vonalozni.

Lignette, f. pêch. hálófo-nal.

Ligneul, m. cord. dratva. Ligneux, se, a. bot. fás.

†Lignier, v. bûcheron. Ligni'fère, a. bot. fát termő;

—fication, f. bot. fásulás; se —fier, v. r. fásulni; —forme, a. bot. faféle; —vore, a. insecte —, famoly.

Ligue, f. szövetség; h. de F. liaa.

Liguer, v. a. szövetkezni. Ligueur, m. szövetséges; h. de F. ligapárti.

Ligule, f. ent. dobóka; tonn.
—s, keskeny dongák.

Lilas (-lâs), m. bot. orgonalila; 2. a. lilaszin.

Limace, f. moll. földi csiga; méc. vîzcsavar; arch. escalier à —, csigalépcső.

Limaciforme, a. csigaalaku. Limacon, m. csiga; arch. escalier en —, v. limace.

se Limaçonner, v. a. behúzni szarvát.

Limaille, f. serr. reszelék. Limaire, m. icht. tinnhalacska.

Limanchie, f. méd. éhezés. Limande, f. charp. vékony és lapos fadarab; men. széles vonasz.

Limas, m. h. n. házatlan csiga; it. kerti csigabiga. Limation, t. reszelés; reszelékké változtatás.

Limatule, f. serr. reszelőcske.

Limbe, m. ast., math. szél; 2. karima; 3. cath. előmenny.

Lime, f. serr. reszelő; fig. c'est une — sourde, alamuszi; ent. — bois, fafurdancs; com. v. limon (2). Limer, v. a. reszelni; it. fig.

2. se —, v. r. drap. kopni. Limette, eau de —, f. conf. citromlél.

Limeur, se, s. serr. reszelő. Limier, m. ch. vizsla; fig. rendőrkém. Limitatif, ve, a. prat. korlátozó.

Limitation, f. korlátolás, megszorítás.

Limitativement, adv. korlátolva.

Limite, f. határ; fig. homme sans —, zabolátlan ember. Limiter, v. a. v. borner; 2.

megszabni, szabályozni.

Limitrophe, a. határos. Limodore, m. bot. gérbic.

Limoges, m. pl. orf. ouvrage de —, zománcnemü; fig. convoi de —, túlságos bókolások.

Limoine, f. bot. konyasziléne.

Limon, m. iszap; agyag; fig. nous sommes tous formés du même —, mindnyájunkat egy kovászból gyűrtak; 2. jard. com. citrom; charr. villas tengely; arch. lépcsőfoglaló; —ade, f. citromlé; =sèche, citrompor; —adier, ère, s. kávés; —er, v. a. cuis. poisson, forró vizben tisztitni; 2. v. n. e. f. vastagodni; —eux, se, a. iszapos; —ie, f. ent. réti tipoly; —ier, m. taligásló; fig. teherhordo; bot. citromfa; —ière, f. caross. villästengely.

Limoselle, f. bot. iszaprojt.
Limosin, limousin, m. p.
rave du —, alacsony, kövér nő; zese de —, borba
mártott kenyér; arch. vakoló kőmíves; —age, m.
durva vakolás; —e, f. bot.
fehér kökörcsin: —er, v.
n. durván vakolni; —eur,
m. arg. ólomtolvaj (tetők-

röl). Limpide, a. tiszta, átlátszó. Limpidité, f. tisztaság, átlátszóság.

Limure, f. reszelés; 2. reszelt munka.

Lin, m. agr. len; — de lièvre, bot. v. cuscute.

Linaigrette, f. bot. gyapú.

Linaire, f. bot. len.

Linceul, m. szemfődél; 2. †lepedő.

Linceux, se, a. lennemü. Linçoir, v. linsoir.

Linéaire, a. vonalos; alg. équitation —, vonalos egyenlet; bot. vonaldad.

Linéal, e, a jur. egyenes vonalban.

Linéament, m. vonások, vonalmak; 2.—s, v. traits. Linéature, f. peint. vázlat. Linet, m. com. $gy\delta cs$; —te,

f. bot. lenmag. Lingarelle, f. h. eccl. vállruha.

Linge, m. fehérnemű, vászonnemű; – de table, asztalnemü; fam. paquet de sale, csatakos, ronda.

Linger, ère, s. vászonkereskedő.

Lingerie, f. vászonkereskedés; 2. mosókamra.

Lingot, m. rud; — d'or, aranyrúd; impr. sorzáró. Lingotière, f. rúdidma, öntőke.

Lingotter, v. n. ét. rudazni. Lingoumbaud, m. moll. tengeri rák.

Lingual, e (-goual, e), a. nyelv...; gr. consonnes -es, nyelvhangzók.

Lingue (lein-ghe), m. icht. barnahátú gadóc.

Lingui'ste (-gu-i-), m. nyelvértő; —stique, f. gr. nyelvértés ; 2. a. ny.értési.

Linier, ère, s. lenkereskedő; 2. -, ere, a. len...; 3. —ère, f. lentermöföld.

Liniment, m. méd. híg kenöcs.

Linition, f. bekenés.

Linon, m. com. fátyolszö-

Linot, te, s. orn. kenderice; fig. fam. une tête de —te, tökfő; siffler la —te, derekasan inni; it. tömlöcben

Linsoir, m. arch. $p\delta c$, kandalló-, tető-póc.

Linteau, m. charp. ablakiv. Liomen, lumme, m. orn. karakatna.

Lion, ne, s. z. orcszlán; fig. c'est un vrai —, bátor férfiu; it. c'est une —ne,

dühös nő; 2. –, ne, s. piperköc, —ceau, m. oroszlánfi.

Liparis (-rice), m. icht. ta-

Lipo'me, m. méd. szalonnadag; -psychie, -thymie, f. méd. aléltság, gyöngeség; —thymique, a. alélt, gyönge.

Lippe, f. gamba, pittyedt ajak; pop. il fait la —, duzzog.

Lippée, f. fam. teli szájjal; 2. franche —, ingyen evés; p. c'est un chercheur de franches —s, tányérnyaló.

Lippitude (lip'-pi-), med. szemfolyás.

Lippu, e, s. a. pittyedt ajkú. Liquater, liquation (-coua-). v. ressuer, ressuage.

Liquéfaction (-kué-), f. olvasztás.

Liquéfier (-ké-), v. a. olvasztani; 2. se -, v. r. olvadni.

Liquet (-ké-), m. jard. sóska. Liqueur (-keur), f. folyadék; vin de -, édes bor; 2. édes pálinka, lél-ital.

Liquidambar (-ki-), m. bot. folyékony ambra; 2. jó illatú csipafa.

Liquidateur, rice (-ki-), s. a. számfejtő.

Liquidation (-ki-), f. beszámolás, leszámolás.

Liquide (-ki-), s. a folyadék; folyó; poét. la plaine —, a tenger; gr. consonnes -s, folyó hangzók; jur. világos, helyes, igazolt; admin. italadó; -ment, adv. folyólag; világosan.

Liquider (-ki-), v. a. com., jur. elő-, leszámolni; tisztába hozni; 2. se —, v. s'acquitter.

Liquidité (-ki-), f. folyóság. Liquoreux, se (-ko-), a. édes, édeses.

Liquoriste (-ko-), m. szeszgyáros.

Lire, v. a. ir. olvasni, el—, Liste, f. jegyzék, sorjegyzék. ni; écol. magyarázni; kány, párkányzat. mus. — la musique, rög- Lit, m. agy; des enfants de

tönözve játszni; 3. fig. – dans le coeur, szivěből olvasni; imp. — sur le plomb, szedést olvasni.

Lirio-dendron (-dèn-), m. bot. tulipános pompafa.

Lis (lîs; lî, dans: fleur de l.), m. bot. liliom; h. de f. les —ne filent pas, no nem ülhet francia trónon; bl. fleur de — (lî), Bourbon cimer.

Lisable, a. olvasható.

Lisérage, m. brod. szegélye-

Liséré, m. brod. himzett szegély, szelet.

Lisérer, v. a. szegélyt zsinórozni.

Liseret, liseron, m. bot. szulák; —empenné, skarlát perkáta.

Liset, te, s. ent. kendermagbogár; 2. bot. —te, f. csicseri borsó.

Liseur, se. s. olvasó.

Lisible, a. olvasható; —ment, adv. olvashatóan.

Lisière, f. posztó—, szövetszél; 2. jártató, vezeték; fig. on le mène à la -, pórázon tartják; 3. mesgye, határ, szél; expl. vilag.

Lissage, m. manuf. simitás. Lisse, f. mar. bordafa; manuf. simitopad; 2. t. t. -, m. simaság; II. –, a. sima.

Lissé, m. conf., cuis. sürüre fött cukor.

Lisser, v. a. simitani, fenyitni; cart. perche à -, 81mito rud; amandes — ees, cukrozott mandulák.

Lisseron, liceron, m. tiss. szugoly, zugolyfa.

Lissette, f. simité csont. Lisseur, se, s. manuf. simitó, fényítő.

Lissoir, m. simitó kö; – acél; cord. simitófa.

Lissure, f. simitás, fényítés; simaság, fény.

fölovasni; 2. tanulmányoz- Listel, listeau, m. arch. pár-

deux —s, kétféle házasságból való gyermekek: brisé, f. felbontott házasság; fig. — de la rivière, folyó medre; 2. réteg; mar. – du vent, *szél iránya*.

Litanies, f. pl. lit. litania; iron. mettre q. dans ses -s, vkinek roszat kivánni ; fig. unalmas elbeszélés.

Liteau, m. charp., men. heveder; ch. farkastanya; 2. -x, pl. tiss. színes szélek.

Liter, v. a. pêch. rétegenkint rakni; manuf. posztőszéleket zsinórral szegni. Literie, f. ágynemü.

Liteur, se, s. szegő, beszegő. Litharge, f. ólomtajt; — d'or,

arany**mázla.**

Litho'chrome, m. színes kőnyomó: —chromie, f. szín. könyomás; —colle, f. kőragasz; —labe, m. chir. köfogó; —lisation, f. kőkutatás; —logie, f. kőtan; —logue, m. köismerö; —phage, m. köfűró csiga; —tome, m. chir. kővágó kés; —tomie, f. kővágás; —tomiste, m. kővágó ; —xyle, m. kövült fa. Litière, f. alom; p. faire —

de qch., pazarolni; 2. hordszék ; 3. selymér ganéja.

Litigant, e, a. pal. pörlekedő. Litige, m. pal. pör, pörlekedés, pörös ügy.

Litigieux, se, a. pörös.

†Litis'contestation, f. prat. felelet a vádra; —pendance, f. pal. pör tartama. Litorelle, f. bot. parti szintező: martika.

Litorne, f. orn. fenyves madár.

Littéraire, a. irodalmi, tudományos; —ment, irodalmilag.

Littéral, e. a. betüszerinti; it. szószerinti; math. calcul —, betüvetés ; —ement, adv. betű-, szószerinti; -ité, f. betűszerinti fordí-

Littéra'teur, m. tudós, könyvész; —trice, f. irónő; Localisation, f. elhelyezés. Loger, v. a. szállást adni;

-ture, f. irodalom; 2. tudományosság; könyvisme. Littoral, e, a. parti; 2. —, m. géo. partvidék.

Litur'gie, f. egyházi szertartás; 2. nyilvános isteni tisztelet; —gique, a. szertartási; —giste, m. szertartás-iró.

Liûre, f. kocsikötél; charp. bókony.

Livarde, f. simító kötél; 2. mar. előárboc.

Livèche, f. bot. levestikon. Livide, a. ólomszínű, sávos.

Lividité, f. ólomszín. Livraison, f. com. szállítás;

libr. füzet. Livrancier, m. com. áruszállító.

Livre, m. könyv; 2. jegyzék, napló; 3. mű; h. n.bendő; $\mathbf{H}$. —, f. font; p. il ne faut pas cinq quarterons pour faire une —, sok beszédnek

Livrée, f. anc. *fizetés*; 2. bérruha ; cselédség ; 3. de la marié, nászszalagok : 4. ch. szörme; h. n. kerticsiga.

sok az alja.

Livrer, v. a. szállitani; ki-, átadni; 2. martalékul adni, -hagyni; 3. se —, v. r. magát oda adni; bízni vkiben.

Livret, m. könyvecske; arith. egyszeregy.

Lizivi'ation, f. chi. kilugozás; —el, le, a. chi. kilugozott.

Lizer, v. a. drap. szél ében húzni.

Lobe, m. an. — de l'oreille, fülcimpa —s au cerveau. agykarély; 2. bot. karaj. Lobé, e. a. bot. karajos.

Lobi'fère, a. bot. karajtermő; —pède, a. h. n. karajlábú.

Lobulaire, a. bot. karajalakú.

Lobule, m. an. karélyka. Local, e, a. helyi, helybeli, helyszerű; 2. –, m helyiség, helyzet, fekvés; —ement, adv. helyszerüen.

*Localiser, v. a. did. helyisitni: elhelyezni.

*Localité, f. helyiség; helyheliség; 2. hely.

Locataire, s. lakó; bérlakó. Locateur, se, s. bérbeadó.

Locati, —s (-tice), m. pop. bérló: bérkocsi.

Locatif, ve, a. bérlői; valeur —ve, lakbér; bérpénz. Location, f. pal. bérbeadás.

Loch, loc (lok), m. mar. futammérő.

Loche, f. icht. hajuszos ter $g\'{e}lye$; — d'étang, $cs\'{i}k$; — de mer, tölcsérhal.

Locher, v. n. maréch. csörögni; j'entends un fer —, patkót hallok csörögni; fig. il a touj. q. fer qui —e, mindig akad vmi baja; 2. arg. hallgatózni.

Lochet, m. agr. ásókapa. Lochetage, m. agr. kapálás. Locheter, v. a. agr. kapálni.

tLocman, v. lamaneur. Loco'mobilité, f. helyváltoztatási tehetség; —motif, ve, a. helyváltoztatási; -motion, f. helyváltozta-

tás; —motive, f. mozdony. Locul'aire, a. bot. sejtes; -ation, f. bot. sejtesség; -e, m. h., n. sejt; $\dagger er$ szény.

Locution, f. did. kifejezés, beszédmód.

Lodier, m. paplan.

Lods (lô), m. pl. prat. droit de — et ventes, eladási illeték.

Lof, m. mar. széloldal, széltaj.

Logarith'me m. . math. arányszám, szorszám; - mique, a. arányszámi; 2. f. arányszámtan.

Loge, f. kunyhó; th. páholy; 2. —s des petites maisons, cellák tébolydákban; —s d'un ménagerie, ketrecek; — d'un chien, ebvacok.

Logeable, a. lakható; laká-

Logement, m. lakás, szállá; guer. sáncolat; 2. milit. elszállásolás.

fig. il a —é le diable dans sa bourse, *a lapos menny kö* ütötte meg erszényét; 2. táboroztatni; 3. v. n. lakni; — chez soi, tulajdon házában lakni; fig. — à la | `belle étoile, a csillagos ég alatt szállásolni; 4. se —, v.r. magának házat épiteni, berendezni; guer. magát elsáncolní.

Logette, f. kunyhócska. Logeur, se, s. bútorozott szo-

bákat bérbeadó.

Logical, e, a. elmészeti. Logicien, m. elmész.

Logique, f. elmészet; 2. a. okszerű; elmészeti; —ment, adv. okszerűen, elmészetileg.

Logis, m. lakás; allons au –, menjünk haza ; 2. corps de —, főépület ; 3. fogadó. Logistique, v. algèbre.

Logo'diarrhée, f. szóözön; —graphe, m. gyorsíró; —graphie, f. gyorsirászat; -griphe, m. szórejtvény; -machie,f.did.szóvitázás; -machiste, m. szőrszálhasogató; — mètre, m. aránymérő; -phile, a. hosszadalmas.

Loguette, f. riv. húzó kötél. Loi, f. törvény; homme de —, jogtudós; faire la —, törvényt szabni; – des nations, $n\epsilon pjog$; — civile, polgári jog; 2. hatalom, törvényhatóság; fam. il est sous la — de sa femme, Anda-Pál hadából való ; 3. mon. suly és érték.

†Loigner, v. éloigner; 2. m. fakészlet.

Loïmique, v. contagieux. Loin, adv. távol, messze; fam. je le vois venir de —, sejtem mår mit akar; fig. revenir de —, nagy_veszelyből menekülni; 2. conj. du plus — qu'il m'en souvienne, a mennyire emlékszem; 3. prép. távol, távol legyen tőlem a gondolat . . .; p. — des yeux, — de coeur, mit a szem nem lát, a szív hamar feledi; 4. bien —, távol attol; 5. - a -, de =, de— en —, adt. *helylyel-köz*zel ; rövid távolságban.

Lointain, e, a. távol eső, távol levő; 2. m. távolság; peint. távlat.

Loir, m. z. morga, morgály; p. il dort com. un —, alszik mint a gözű.

Loirot, v. lerot.

Loiser, v. n. mar. villanni. Loisible, a. szabad, megengedhető.

Loisir, m. szabad idő, ráérkezés; 2. à —, adt. tetszés szerint.

Lombaire, a. an. ágyék. . . Lombard, m. jelzálogbank, zálogbank.

Lombes, m. pl. an. agyék. Lomboyer, v. n. sal. sü-

Lombric, m. méd. bélgiliszta; h. n. földi giliszta; 2. z. kúszma; —ale, a. an. giliszta alakú.

Lompe, m. icht. lompos ta-

Lonchite (-ki-), f. bot. bordalap, veselke.

Londerirette, f. pop. gyanus erkölcsű nő.

Long, ue, a. hosszú; —ue vue, távcső; 2. hosszadalmas, sokáig tartó; 3. lassu, cet ouvrier est bien —, e munkás nagyon lassű; fam. il en sait bien —, ravasz kópé; 4. m. hoszszuság; tirer de —, kereket oldani; it. —ue, f. hoszszu szótag: il en sait les —ues et le brèves, érti a dörgést; 5. le —, du —, au —, tout au —, adt. hosszában; bőven; körülményesen; 6. à la —ue, adt. idővel, utóbb; 7. de —ue main, adt. régóta.

*Longanime, a. türelmes; nagylelkű; -ment, adv. türelmesen.

messze; — de moi la pensée, | Longanimité, f. türelem; 2. türelmesség; megnyugvás. Longe, f. cuis. vesepecsenye; Loquacité (-koua-), f. beszé-

fékszár; caross. ostorszij; carr. kaskötél.

Longer, v. a. vmi hosszában elmenni; 2. elterjedni.

Longévité, f. hosszu élet. Longévive, a. hosszű életű. Longi'caude, a. hosszú far $k\vec{u}$: — corne, a. hosszű szarvú ; —mane, a. h. kezü; —mètre, m. taill. hosszmérték; —métrie, f. hossz-

mértan. Longin, m. saint —, lassú ember; —ner, v. n. fam.

késedelmezni. Longi'pède, a. hosszúlábú; —penne, a. h. szárnyű; —rostre, a. h. csörü.

Longis (-ji), m. mar. arborsudar; 2. v. longin.

Longitude, f. géo. hosszuвáд.

Longitudinal, e, a. an. fracture —e, hasadékos törés; ement, adv. hosszában.

Longiuscule, a. hosszúkás. Longtemps, adv. sokáig.

Longue, v. long.

Longuement, adv. sokáig; unalmasan, hosszadalmasan.

Longuerie, f. hosszadalmasság; lassuság.

Longuerine, f. mar. keresztbe rakott ja.

Longuet, te, a. fam. hosszúkás; chir. —tes, f. kexkeny kötelék ; arg. dohánytekercs.

Longueur, f. hosszuság; 2. hosszasság; fig. coup de –, régota forralt árulás; 3. lassuság, hosszadalmasság: 4. en –, hosszában.

Lonicère, f. bot. lonc.

Lonse, v. losse.

Lonsard, m. bot. legyező pálma.

Looch, looc, lok, m. pharm. mellszörp.

Lopin, m. pop. darabka, falat; —er, v. a. szét darabolni.

Loquace (-koua-), a. beszédes; —ment, adv. beszé-∫desség. desen. felsár; 2. man. kötőfék, Loque, f. fam. rongy.

Loquèle (-kue-), f. fam. beszédesség.

Loquence (-kan-), f. beszédesség.

Loquet (-kè), m. kilincs, kásfa.

Loqueteau, m. kollantyú. Loqueter, v. a. kilincselni; 2. rongyot szedni; fig. sze-

génységet tettetni. Loqueteux, se, a. fam. ron-

gyos.

Loquette (-kète), f. rongyocska; pêch. középszelet.

Lorandier, m. agr. szántóbēres.

Loranthe, f. bot. fakin. Lorgnade, f. kancsalítás; ka-

csingatás. Lorgne, a. je ne suis pas si —, nem vagyok oly ostoba.

Lorgner, v. a. kancsalitni; kacsintani; fig. vmit szemügyre venni; szemüvegezni. Lorgnerie, v. lorgnåde.

Lorgnette, f. zsebüveg; —d'o-

péra, látcső.

Lorgneur, se, s. kacsingató. Lorgnon, m. opt. szemcsiptető.

Lori, m. orn. vörös kajdács; – caires, f. icht. csontpikkelyüek; —n, m. mar. horgonyjelölő; —ot, m. icht. sárgarigó; boul. pemet teknö.

Lormerie, f. szerkovácsmű. Lormier, m. szerkovács.

Lormure, f. pop. szürke gyik.

Lors (lôr), adv. v. alors; 2. dès —, azóta; 3. pour —, most már; 4. – de, prép. akkoriban.

Lorsque (lorce-que), conj. midön; még akkor is. †Los (lôs), m. dicséret.

Losange, m. géom. ferdény, csürlő; 2. metszett lap.

Losanger, v. a. csürlökre osztani.

Losangerie, f. siindörgés. Losangier, m. sündörgő. Losse, f. tonn. szádfuró.

Lot (lo), m. rész, jutalék, illeték; com. kótyavetélés; 2. sorsjegy.

Lote, lotte, f. orn. folyami menyhal, menygadóc.

Loterie, f. sorsjáték, lutri; fig. le mariage est une —, a házasság kockajáték.

Lotier, m. bot. babó, kerep; - odorant, kék lóhere.

-Lotion, f. pharm. öblögetés; méd. sebvíz.

Lotionner, v. a. öblögetni, kimosni.

Lotir, v. a. felosztani; részekre osztani; 2. kisorsolni.

Lotissage, m. ércpróba: Lotissement, m. kisorsolás. Lotisseur, m. kisorsoló.

Lotto, m. lottójáték.

Lotoire, m. conch. füves csiga.

Lotor, m. z. mosómedve. Lotte, v. lote.

Lotus, lotos (-uce, -oce), m. bot. celtis.

Louable, a. dicséretes, dicséretre méltó; dipl. tekintetes; méd. jó egészséges; †-ment, adv. dicséretesen.

Louage, m. bér, bérlet, bérlemény; laquais de —, bérszolga.

Louager, v. locataire.

Louange, f. dicséret; dicsérés.

Louanger, v. a. fam. dicsér-

Louangeur, se, s. dicsöitő. magasztaló.

Louche, a. kancsal, sanda; fig. kétértelmű, gyanus; f. agr. trágyakanál; tourn. pergöfúró.

Louchement, m. loucherie, bandzsalság, sandaság. Loucher, v. n. sanditni, kancsalitni.

Louchet, m. jard. ásó. Loucheur, se, s. sandalgó.

Loudier, v. lodier.

Louer, v. a. bérbeadni; bérelni; p. il est à —, megkapható; 2. se —, v. r. elszegődni; II. v. a. dicsérmagasztalni; Dieu soit —ė! hála Istennek! 2. se —, v. r. önmagát dicsérni; se – de q. vkivel Louveter, v. n. fiazni; 2. megelégedve lenni.

Loueur, se, s. bérbeadó; bérlő; 2. v. louangeur.

Loup (lou), m. farkas; doré, sakál, aranyfarkas; — de mer, v. loup marin; fig. — des eaux douces, csuka; p. quand on parle du — on en voit la queue, farkast emlegetnek kert alatt jár; it. la lune est à l'abri des —s. ebugatás nem hallik menyországba; it. à chair de sauce de chien, kemény fát kemény ékkel hasitják; it. le — mourra dans sa peau, kutyából nem lesz szalonna; chir. rákfekély; cost. bársony álca; fig. fam. hitelező.

Loup-cervier, m. z. hiuz; 2. tözsde uzsorás.

Loupe, m. méd. tömlödag; bot. göcs; fond. vaske-

nyér ; lun. v. lentille. Loupeux, se, a. bot, göcsös. Loup-garou, m. méd. farkassa vált ember; fig. emberkerülő.

Loup-marin, m. icht. farkashal.

Lourd, e (lour, lour-de), a. nehéz, sulyos; fig. bajos, keserves; 2. esetlen, otromba; fig. lassū, lusta; 3. durva, goromba.

Lourdaud, e, s. fajankó, mulya, golyhó.

Lourdauderie, f. golyhóság, mulyaság.

Lourdement, adv. sulyosan, nehezen, esetlenül; dur-

Lourderie, f. kamaszság. †Lourdeur, f. nehézség; fig. esetlenség, nehezkésség.

Lourpidon, f. vén banya. Loutre, f. vidra; petite —, nyérc.

Louve, f. nöstény farkas; bat. köfogó; †fig. rima, szajha.

Louver, v. a. bât. megfúrni. Louvet, te, a. man. ordas.

Louveteau, m. fiatal farkas; bât. köfogó ék.

manuf. gyaratni, kártolni.

Louveterie, f. ch. farkasva- | Lucubrateur, —tion, v. élu- | dász-szerszám; ennek helye.

†Louvetier, m. ch. fövadászmester far. vadászatnál.

Louveur, m. maç. köfürő. Louvière, f. ch. farkasve-

Louvoyage, m. mar. labodázás.

Louvoyer, v. n. mar. labodázni; fig. késelegni, húzni halasztani.

Lover, v. a. mar. tekercsbe rakni.

Loyal, e, a. igazi, valódi, törvényszerű; 2. fig. igazelmü; man. cheval —, ezelid ló; —ement, adv. igazelmüen.

Loyauté, f. igazelműség, becsületesség.

Loyer, m. házbér, lakbér; 2. bér, fizetés; jutalom; napszám.

Luberne, f. nostény párduc. Lubie, f. fam. különös, bohókás ötlet; il a des —s, megbomlott a kereke.

Lubieux, v. capricieux. Lubin, v. loup-marin.

Lubinie, f. bot. csbvirics. Lubricité, f. bujaság.

Lubrifier, v. a. méd. nyirkossá tenni ; bekenni.

Lubrique, a. buja; —ment, adv. buján.

Lucane, m. ent. szarvasbogár.

Lucarne, f. padlás-ablak, födéllyuk.

Lucide, a. világos, tiszta, derült; méd. intervalles —s. öneszméleti közök; —ment, adv. tisztán, világosan.

Lucidité, f. tisztaság, világosság.

Lucifer (·ère), m. hajnalceillag.

Luci'fuge, a. fénykerülő; -nocte, a. bot. éjjel virágzó.

Lucre, m. v. gain; 2. orn.

Luctueux, se, a. méd. fájdalmas.

cubrateur, etc.

Lucubrer, v. n. ejjel dolgozni.

Luette, f. art. nyelvcsap. Lueur, f. fény, csillámlás;

2. fig. szikra, sugár; il n'a pas la moindre — de bons sens, egy szikra esze sincs.

Lugubre, a. szomorű, komor, gyászos; cris —, jajkiáltás ; -ment, adv. gyászosan, stb.

*Lugubrer, v. a. komoritni, szomoritni.

Lui, pron. 6; neki; parlezlui, beszéljen vele; szóljon hozzá.

Luire, v. n. ir. fényleni, világitni; ragyogni; it. fig.

Luisant, m. fény, ragyogás; II. –, e, a. fénylő, ragyogó, csillámló; ver —, nyár kezdeti cserebüly ; 2. fényes.

Luites, f. pl. ch. vadkan hereje.

Lumbago, lombagie, f. méd. lágyékfájás.

Lumière, f. világosság ; fény; fig. l'ouvrage neverra point la —, a munka nem fog megjelenni; 2. gyertya, gyertyafény arm. gyűlyuk ; éb. —s, csaplyuk; math. irányzó; 3. fig. ismerés; ismeret: értelem; 4. fig. fölvilágosítás; fogalom.

Lumignon, m. gyertyaha-

Luminaire, m. écr. világosság; 2. coll. egyházvilágitás; 3. fam. látás.

Lumineusement, adv. világosan, tisztán.

Lumineux, se, a. világitó; fig. értelmes; c'est un esprit — derült eszü; verité — se, érthető igazság. Luminique, a. világitó.

Lucratii, ve, a. jõvedelme- Lump, m. 1cht. lompos tasza. Lumps (lompce), m. raff. rögcukor.

> Lunaire, a. astr. hold . . . ; cadran —, holdóra; 2. f. bot. holdruta-ozmund.

Lunaison, f. holdváltozás. Lunarien, ne, s. a. holdlakos.

Lunatique, a. man. holdvak; méd. holdkóros.

Lundi, m. hétfő; la saint –, szent keverd el napja.

Lune, f. astr. hold; p. elle a des —s, tücskei vannak; icht. ezilet hal; minér. pierre de —, köüveg.

Lunette, f. opt. szeműveg; 2.—s, pl. papaszem; fig. prenez vos —s, nézze meg jobban; 3. — d'approche, távcső; arch. — d'un privė, árnyékszék tükre; cuis. mellcsont; man. szemellenző.

Lunettier, ère, s. opt. pápaszemkészítő; 2. –ère, f. bot. paizspar.

Lunule, f. icht. félszeguszó; 2. —s, pl. astr. Jupiter és Saturn csatlósai (hold-

Lupin, m. bot. csillagfürt, fügebab.

Lupinaire, m. fügebabárus. Lupinastre, m. bot. pimpó. Lupoge, f. orn. banka.

Lupuline, f. bot. zörgő lóhere.

Luride, a. halottszímű, halál sápadt.

Luron, ne, s. a. eröteljes, vidor.

Lustrage, m. fényités; manuf. *fényítő gép*.

Lustratif, ve, a. fényítő. Lustre, m. fény; it. fig.; am. csillár; bot. — d'eau, seprőjeneszter; chap. nemez kefe; h. anc. év-ötöd. Tustrer, v. a. fényitni, féfényesitni.

Lustreur, se, s. t. t. fényesītö.

Lustreux, se, a. fényes, ragyogó.

Lustrier, m. csillárkészítő. Lustrine, f. com. fényse-

lyem. Lusturon, m. pop. durva, neveletlen ember; 2. –, ne, a. ostoba, együgyű.

Lut (lute), m. chi. ragasz. Lutant, e, a. ragasztott.

Lutation, f. chi. ragasztás. Luth (lute), f. lant.

Luthier, m. luth. lantkészítő.

Lutin, m. zörgö manó; fig. il ne dort non plus qu' un —, folyvást talpon van; 2. —, e, a. vi dor, eleven, fürge, pajzán, pajkos.

Lutiner, v. a. fam. kinozni, zaklatni; 2. v. n. zöröm-

bölni, dörömbölni.

Lutte, f. gymn. küzdés; versenyharc; fig. vetélkedés. Lutter, v. n. küzdeni, birkózni; it. fig.; 2. meghág-

Lutteur, m. küzdő.

Lutus (-tuce), m. szalmakunyhó.

Luxation, f. chir. ficamodás, menülés.

Luxe, m. fényűzés, pompa; 2. disz.

Luxer, v. a. chir. ficamitni; 2. se —, v. r. ficamodni, menülni.

Luxueux, se, a. fényes, fényüző; pompás.

Luxure, f. théo. fajtalanság. Luxuriance, f. jard. bő tenyészet.

Luxuriant, e, a. bot. buja. Luxurier, v. n. bot. buján tenyészni.

Luzerne, f. agr. német lóhere; —r, v. a. lucernát vetni.

Luzernière, f. agr. lucernaföld.

Lycée, m. felső iskola; arg. börtön.

Lychnis (lik-nice), m. bot. wecsvirág.

Lycion, lycium (-ome), m. bot. fanzár.

Lyco'gale, f. bot. fütej; —pe, m. bot. vizi peszérc; —pode, m. bot. korpafü; —pside, f. bot. nyakó.

Lymexi.e, m. ent. szú.

Lym'ne, m. icht. rája;
—née, f. conch. iszapcsiga.

Lymph'atique, a. an. vaisseaux—s, nyirk-edények; —e, f. an. nyirk. Lynx (leinks), m. hiúz.

Lyre, f. mus. anc. lant; fig. költészet.

Lyrique, a. lantszerű, lantos; 2. m. dalköltészet.
Lyron, m. bot. vizi hidőr.
Lysimachie, f. bot. lizinka.
Lyssa, m. méd. ebdüh.

Lytrum, v. corneille (bot.).

M.

M, (me), m. M, a betüsorozatban 13.

Maca, f. pop. vieille —, vén kerstönő.

Macaque, m. z. cerkof, pofiirü.

Macaron, m. pât. cukros mandola-sütemény; 2. arg. áruló.

Macaroni, m. cuis. olasz laska; pharm. olomkor elleni szer.

Mace, f. bot. v. macis; jeu. tét.

Macération, f. pharm. pálasztás; dév. sanyargatás. Macérer, v. a. chi. áztatni; dév. sanyargatni; 2. se—, v. r. önmagát sanyargatni. Macéron. m. bot. angua-

Macéron, m. bot. angyalika.

Machaon (-ka-), m. ent. fecskefarkú pillangó.

Mâche, f. v. blanchette: pop. faire la —, sokat enni, falni.

Mâchedru, m. pop. faló, zabáló.

Mâchefer (-fère), m. forg. vaspor.

Mâchelière, a. f. dent — zápfog.

Mâchemoure, f. mar. kétszersült darabka.

Mâcher, v. a. rágni; fig. il —e à vide, folyik a nyála; it. — les morceaux à q., vmit vkinek a szájába rágni; 2. pop. falni, zabálni; 3. v. n. fig. — de haut, étvágy nélkül enni.

Machette, f. v. hulotte; bouch. mészároskés.

Mâcheur, se, s. rágó; — de tabac, bagózó; 2. grand —, nagyevő.

Macheuré, e, a. bekormozott. Mâchicatoire, m. rágszer. †Machicot, m. h. eccl. temploménekes; 2. rosz énekes.

Machicotage, m. mus. cikornyázott templomének.

Machicoter, v. a. un chant, éneket cikornyázni.

Machin, m. pop. izé...; j'étais là avec —, ott voltam ... izével.

Machinal, e, a. gépszerű;
—ement, adv. gépszerűen.
Machinateur, trice, s. fon-

dorkodó.

Machination, f. fondorkodás.
Machine, f. gép; — architectonique, emelő gép; 2.
mozgony; fig. remekmű;
fam. — ronde, világegyetem; 3. fig. fogás; indító ok.
Machiner, v. a. th. gépekefölállítani; fig. fondort kodni.

Machinerie, f. t. t. gépkészités: génezet

tés ; gépezet.

Machineur, v. machinateur. Machinisme, m. th. gépészet. Machiniste, m. th. gépész. Machineir, m. cord. varga-

Machinoir, m. cord. vargakés.

Machlis (-klice), m. z. jávorgím.

Mâchoire, f. an. állkapocs, állcsont; pop. jouer de la —, derekasan falni; fig. c'est une —, durva ember. Mâchonnement, m. rágcsálás, mammogás.

Mâchonner, v. a. fam. rágicsálni, mammogni.

Mâchonneur, se, s. rágicsáló. Mâchu'rat; m. impr. maszatos nyomdász; —re, f. drap. folt; pop. piszok; —rer, v. a. pop. bepiszkolni; it. rágalmazni; impr. maszatolni.

Macis, m. bot. szerecsendió virág.

Mâclage, m. verr. üveggyurma vegyîtése.

Mâcle, v. macre.

Mâcler, v. a. verr. üveggyurmát vegyíteni.

Maçon, m. kömives; fig. c'est un vrai —, valóságos maszatoló. Maçonnage, m. kömivesmunka.

Maçonner, v. a. falazni, falat rakni; 2. befalazni; 3. fig. maszatolni.

Maconnerie, f. falazat, falmü; 2. építkezési hiva-

Maçonnique, a. szabadkőmivesi.

Macquage, m. kendertilolás.

Macque, m. tiló, kendertörő. Macquer, v. a. tilolni.

Macquerie, f. ard. észak felé hajló ér (palabányákban).

Macre, f. bot. sulyom.

Macreuse, f. an. közönséges bukruca; p. avoir un sang de —, érzéketlennek lenni.

Macro'be, m. hosszuéletű; —bie, f. hosz. élet; —biotique, f. éptan, hosz. élettan; —cerque, a. hosz. far $k\vec{u}$; —cosme, m. phil. vilågegyetem; —glosse, a. hosz. nyelvű; -phtalme, a. górszemű; –ptère, a. hosz. röpű; —ule, f. orn. szárcsa.

Maculation, f. impr. bepiszkitás.

Maculature, f. impr. hibás nyomás; libr. takaró papir.

Macule, f. folt, piszok; astr. napfolt.

Maculer, v. a. rel. bepiszkitni; 2. v. n. fogni (színével).

Macusson, m. bot. földi mogyoró, csunya.

Madame, f. pl. mesdames; asszony; p. – vaut bien Mr. et Mr. vaut bien —, egyik eb a másik kutya.

Madarose, f. méd. pillaször hullása.

Madéfaction, madéfier, v. humestation, etc.

Mademoiselle, f. pl. mes —s. kisasszony.

Madrague, f. pêch. háló tinnhalászathoz; 2. tinnhalászat.

Madré, e, a. pettyes, eres; 2. fig. ravasz, fortélyos.

Madrépore, m. ceillagburány.

Madrier, m. hydr. tölgygerenda; arch. vánkosfa.

Madrigal, m.litt. pasztorvers; · 2. —gaux, m. pl. szépelgések.

Madrure, f. ér, szál, ros (fa ban).

Maëstral, mistral, m. mar. északnyugoti szél (földközi tengeren).

Mafflé, e, maflu, e, a. pofók. Magasin, m. tár, raktár; marchand en —, nagykereskedő ; 2. gyűjtelék, készlet; 3. kocsiláda; 4. litt. tudománytár; —age, m. raktárbér ; raktározás ; emmagasiner: —er, v. -ier, m. raktárnok; 2. tárkönyv.

Magdaléon, m. pharm. te-

kercs, rúd.

Magie, f. bűvészet: — noire. ördöngösség, hoszorkányság; 2. fig. varázshatás.

Magique, a. igéző, varázsló. Magister (tère), m. iskolatanitó.

Magistral, e, a. parancsoló, vaskalapos; leckéztető ; fort. ligne —e, fövonal; -ement, adv. parancso-

Magistrat, m tisztviselő; 2. városi hatóság, előljáróság; —ure, f. tisztviselőség; birói hivatal; 2. birói méltóság.

Magnan, m. selymér, selyembogár; —ier, m. selymértenyésztő; -erie, f. sely. tenyésztés.

Magnanime, a. nemeslelkü, nagylelkű; -ment, adv. nagylelküleg.

Magnanimité, f. nagy-, nemes lelkűség.

Magnat (ma-nia), m. ország-

Magné'sie (mag-né-), f. chi. keser-éleg; —site, f. chi. keserőc; —sium, m. chi. kesereny.

Magné'tique (-nié'-), a. phys. delejes; —tisation, f. méd. delejezés; —tiser, v. a. de-

lejezni ; —tiseur, se, s. delejező: —tisme. m. phys. delejesség; —tologie, f. phys. delejtan; —tomètre, m. phys. delejmérő.

Magnificat (mag-ni-fi-catt), m. lit. ének a Szent Szüz tiszteletére; p. corriger le - à matines, vkit oknél-

kiil feddeni.

Magni'ficence, f. pompa, nagyság; 2. fényűzés; fig. magasztosság; —fier, v. a. magasztalni , dicsöitni; -fique, a. pompás, nagyszerű; dicső; 2. fényes; diszes; =ment, adv. pompásan, stb.; —tude, v. gran-

Magot, m. z. pávián; c'est un vrai —, esetlen; 2. fam. kincs.

Magyar (ma-gi-are), s. a. magyar; *-iser, v. a. magyarositni.

Mai (mè), m. május hava; 2. mājusi fa.

Maidien, i. Isten úgy segél-Maie, f. mar. csepegtető rostely; fond. —, mée, teknő; 2. sajto feneke boul. sütö teknő.

Maigre, m. soványa; icht. fecskehal; riv. folyó száraz medre; II. –, a. sovány, vézna: cheval chargé de —, gebe ; 2. hitvány, silány; fig. — sujet, csekély ok; cath. jour —, böjti nap; arch. angle —, hegyes sarok; mar. navire —, szűk hajó ; call. caractère —, vékony betű; peint. couleur —, halvány szin; III. —, adt. manger —, böjtölni ; mangez-vous en — ou en gras? böjti ételt vagy húst eszik?

Maigrelet, maigret, —te, a. fam. kissé sovány; †-ement, adv. soványan.

Maigreur, f. soványság; fig. silányság.

Maigrir, v. a. charp. vékonyra faragni; vékonyitni, karcsuvá tenni; 2. v. n. soványodni, megsoványodni, véznulni.

Maigue, mègue, f. savó; 2. icht. v. ombre.

Mail m. car. sulyok; écon.

cséplő.

Maille, f. bonn. szem; 2. chemise de —, páncéling; bot. bimbó; chir. szemfolt. Mailleau, m. fond. kis kótis. Mailler, v. a. recézni; agr. fölszántani; plumes —ées, tarka tollak; 2. v. n. bimbősodni; rügyezni.

Maillerie, f. kölyű.

Maillet, m. kótis, sulyok; tonn. nyujtó pöröly; pap. ütökos; man. taligás ló.

Mailleter, v. a. mar. szegekkel kiverni; eszkábálni. Mailleur, m. pêch. háló-

kötő. Maillier, m. láncmives.

Mailliure, f. fauc. tarka foltok.

Mailloche, f. fakótis.

Maillon, m. láncszem; rub. rézkarika.

Maillot, m. pólya; th. testszínű, szűk, szövött nadrág. Maillotin, m. h. anc. buzo-

gány.

Main, f. kéz; fig. donner les —s à une chose, megegyezni vbe: battre des —s, tapsolni; p. il faut aller bride en —, lassan járj tovább érsz; II. se tenir la —, öszszetartani; pop. il a la croche, könnyen kezében felejt vmit; vendre hors la —, szabad kézből eladni; gens de basse —, pórnép; guer. coups de —, megrohanás; il a une belle -, szép irása van; p. a plus — l'ouvrage avance, több kéz hamar kész; faire sa —, lopni; sous —, titokban; III. t. t. bot. inda; horl. orakulcs; jeu. ütés; impr. kacsó; orf. orros fo $g\delta$; pap. com. — de papier, egy konc papir; poud. - de cuivre, rézlapát; fig. - de justice, az igazság jogara.

Main'assise, f. pal. lefoglalás; pop. user de —, vkit megverni; —brune, f. pap. kártyapapir; —coulante, f. arch. lépcsőkorlát; — de Dieu, f. sebtapasz; — d'oeuvre, f. munkabér; —ferme, f. jur. földbér; —fleurie, f. pap. cifra papir; —forte, f. fegyveres erő; —levée, f. jur. donner —, lefoglalást megszüntetni; —mettre, v. a. ir. — un serf, jobbágyat fölszabaditni; —mis, m. szabados; —mise, v. maiuassise; —mortable, a. cout. holt kézi; —morte, f. cout. holt kéz.

Maint, e, a. fam. némely.

Maintenant, adv. most, jelenleg.

Maintenir, v. a. ir. megtartani, megőrizni, föntartani; 2. állítni; 3. se —, v. magát föntartani, megörizni.

Maintenue, f. prat. hatósági oltalom.

Maintien, m. megtartás, föntartás; 2. magatartás, illedelem, illem.

Mairanie, f. bot. medveszőlő. Maire, m. polgármester, városi főnök.

Mairie, f. polgármesteri hivatal, városi főnökség.

Mairin, m. charp. tölgyszálfa. [de hát.
Mais, conj. de; 2. hanem; 3.
Maïs (-ice), m. törökbűza,
kukorica.

Maison, f. ház, lakház; háztartás; faire sa —, háztartását berendezni; p. le
charbonnier est maître à
sa —, mindenik úr a maga
házában; petite —, kéjlak;
petites —s, tébolyda; —rustique, major, tanya; 2.
család; 3. társaság; társház; 4. kereskedelmi cég;
5. la — du roi, udvartartás; 6. nemzetség, származás. [épület fa.
Maisonnage, m. e. f. szálfa,

Maisonnage, m. e. 1. szatja,
Maison'née, f. egy ház lakói; fam. háztartás;
—ner, v. n. házat építeni;
2. v. a. szállást adni;
—nette, f. házikó.

kártyapapir; — oulante, Maistrance, f. mar. alsóbb f. arch. Lépcsőkorlát; — rendű tengeri tisztek.

Maître, m. úr; fig. chercher
—, pártot keresni; p. tel —,
—, tel valet, kutya gazda,
ebszolga; 2. parancsoló;
3. tanító; 4. mester; 5. tulajdonos; 6. mester, főmester; — Jacques, mindenes; 7. fölügyelő; grand
—, főudvarmester; — clerc,
öreglegény; 8. le — autel,
főoltár.

Maîtresse, f. urnö; 2 — d'école, tanítónő; 3. — couturière, varrónő; 4. petite —, divathölgy; 5. kedves, szerető; 6. fő...; bât. — muraille, főfal.

Maîtrise, f. mesterjog; 2. nagymesteri méltőság.

Maîtriser, v. a. legyőzni, leigázni; uralkodni; (on . . en . . .); 2. se —, v. r. magán uralkodni.

Majesté, m. fölség; 2. nagyság, fönség; 3. votre —e, fölséged.

Majestueusement, adv. fölségesen, méltósággal.

Majestueux, se, a. fönséges, méltóságteljes; dicső.

Majeur, e, a. nagykorú; 2.
—s, v. ancêtres; 3. fontos,
túlnyomó; fig. il y a force
—, ez elkerül'etlen; 4.
mus. ton —, kemény hang.

Majeure, f. log. főtétel főtét. Major, m. mil. őrnagy; aide —, segéd tiszt; 2. a. état —, táborkar.

Majorat, m. előfiség; első szülötti jog.

Majordome, m. föudvarmester; mar. élésmester.

Majorique, f. com. feslett cserép-edény.

Majorité, f. nagykoruság; 2. mil. örnagyi állás; 3. többség.

Majuscule, s. a. gr. nagybetű; 2. cath. előénekes.

Maki, m. z. rémke.

Mal, m., pl. maux, rosz, gonosz; 2. bün; mettre une femme à —, nöt elcsábitani; 3. fájdalom, baj; mar. — de mer, tengeri

betegség; 4. kár veszteség; p. qui — veut, lui vient, a ki másnak vermet ás, maga esik bele; 5. baj, »zerencsétlenség, baleset; 6. fáradság, fáradalom, munka; 7. icht. harcsa; II. —, adv. roszul; helytelenül; III. —, e, a. v. maladroit.

Mala'chie, f. ent. kantaris; —chite, f. minér. rézkő; —cie, f. méd. megkivánás (viselős nőknél).

Malaco'phylle, a. bot. lágy levelű; —ptère, a. lágy röpű; —stéose, f. méd. csontlágyulás.

Malactique, v. émollient.
Malade, a. beteg; aimant —,
elgyöngült delej; 2. —, s.
beteg; —ment, v. maladivement.

Maladie, f. betegség; 2. pop. ragály; 3. kórság, kóros vágy.

Maladif, ve, a. beteges.

Maladivement adv beteg

Maladivement, adv. betegesen.

†Maladrerie, v. léproserie. Maladresse, f. *iigyetlenség*; fig. *oktalanság*.

Maladioit, e, a. iigyetlen, esetlen; —ement, adv. iigyetleniil.

Malagme, m. méd. lágyító borogatás.

Malagmer, v. amalgamer. Malanuette, v. cardamome. †Malaisance, v. embarras.

Malaise, m. kéjelmetlenség, kéjtelenség, alkalmatlanság; 2. nyomor; szegényséa.

Malaisé, e, a. nehéz; 2. kéjelmetlen, alkalmatlan; 3. megrongált állapot, szegénység; —ment. adv. fáradságosun, kéjelmetlenül. Malaiser, v. géner.

Malandre, f. méd. bélpoklos dag; maréch. v. solandre. Malandreux, se, a. e. f. tetves, redves; man. békava-

Malapre, m. imp. ügyetlen szedő.

Mal-à-propos, adt. roszkor.

Malard, m. orn. vad kacsér. Malaventure, v. mésaventure.

Malavisé, e, s. a. gondatlan, vigyázatlan; ostoba, tanulatlan.

Malaxation, f. pharm. lágyí-

Malaxer, v. a. pharm. lágyítni.

Malbâti, e. s. a. roszultermett, idomtalan; fig. se senir tout —, roszul érezni magát.

Maltorough (mal-brouk), m. z. hupmajom.

Malbouche, v. médisant.

Malcontent, e, a. elégületlen. Malcontentement, m. elégületlenség.

Maldisant, v. médisant. Mallot, m. icht. gadóc.

Måle, m. férfi; him; kan; fam. c'est un vilain —, ocsmány ember; 2. --, a. him; bot. fleur —, himvirág; 3. fig. férfias; erőteljes.

Male'beste, f. mar. mohozó
szekerce; — bête, f. fam.
kárörvendő; embertelen,
szörnyeteg; 2. myth.
szörny; —bosse, f. nagy
gümő; méd. dögvar, csumó; 2. la —! i. vigyen ei
a manó!; —bouche, f. büdös száj; 2. —, a. v. médisant.

Malédiction, f. átok; megátkozás; 2. —! átkozott! Malefaim, f. farkas-éh.

Malé'fice, f. megigézés, boszorkányság; —ficié, e, a.
megigézett; fam. aszkóros;
a természet által elhanyagolt; †—ficier, v. a. fam.
nyúzni, összekarcolni; —
ficieusement,adv.igézőleg;
—ficieux, se, a. igéző, varázsló; —fique, a. astr.
rosz befolyású.

Maleheure, à la —, adt. v. malheuresement; 2. p. va — t'en à la —, vigyen el a hôhér.

Malemort, f. pop. siralmas halál; 2. méd. veszélyes bélpokol.

Malencontre, f. fam. szerencsétlenség.

Malencontreusement, adv. szerencsétlenül.

Malencontreux, se, a. fam. szerencsétlen.

†Malengin, m. csalás, álnokság.

Mal-en-point, adv. fam. roszul, rosz állapotban.

Malentendu, m. félreértés; 2. tévedés; 3. –, e, a. félreértett.

Malenuit, f. álmatlan éj. Maléolence, f. kellemetlen olajszag.

Malepeste, i. patvarban! teringettét!

Malerage, f. autrf. düh; 2. féktelen vágy.

†Malestrin, v. imprudent. Mal-être, m. roszullét.

†Maletrousse, f. cout. gyümölcs és marhaadó.

Malévole, a. roszakaratú, neheztelő, idegenkedő.

Malfaçon, f. t. t. fam. hiba; 2. fig. csalás, sikkasztás. Mal'faim, v. malefaim; – faire, v. n. ir. roszat elkövetni: —faisance, f. gonosz-

ság, roszaság; —faisant, e, a. gonosz, rosz; 2. egész-ségtelen, káros; —fait, e, a. idomtalan; —faiteur, trice, s. gonosztevő.

Malfamé, e, a. fam. hirhedt, roszhirű.

Malgracieusement, adv. gorombán, barátságtalanul, műveletlenül.

Malgracieux, se, a. fam. miveletlen, goromba, barátságtalan.

Malgré, prép. akarat ellen;
2. dacára; mind a mellett,
hogy; ellenére; 3. —que,
conj. (csupán: avoir igével) = j'en aie, minden
fáradozásom ellenére.

Malhabile, a. ügyetlen, oktalan; —ment, adv. ügyetlenül, oktalanul.

Malhabilité, f. ügyetlenséy. Malherbe, f. bot. fogasir.

Malheur, m. szerencsétlenség; 2. baleset; les —s de la vie, az élet viszontag-

ságai; p. un — ne vient jamais seul, szerencsétlenség karöltve jár ; 3. — à, - sur, i. jaj! — aux impies, jaj az istenteleneknek! 4. par -, adt. szerencsétlenségre.

Malheure, à la —, v. malheuresement.

Malheureusement, adv. szerencsétlenül: 2. szerencsétlen módra.

Malheureux, se, a. szerencsétlen; p. il est —en fricassé, mindenben szerencsétlen; passion —e, szerencsétlen szerelem; 2. boldogtalun; 3. vészthozó; 4. nyomorult, rosz; 5. középszerű; II. –, se, s. szerencsétlen; 2. boldogtalan, nyomorult, alávaló, gonosztevő; 3. —se, i. kicsapongó nö.

Malhonnête, illetlen; **a.** becstelen; 2. udvariatlan. miveletlen; —ment, adv.

illetlenül, stb.

Malhonnêteté, f. illetlenség; udvariatlanság; illemtelenség; becstelenség; 2. –s, pl. durvaságok.

Malice, f. gonoszság, roszasåg, gonoszlelkűség; 2. álnokság; – noire, elvetemedett gonoszság; 3. pajzánsåg, pajkossåg, ingerke-

Malicieusement, adv. gonoszul, g. módra; il interprète tout —, mindent

roszra magyaráz.

Malicieux, se, a. gonosz, rosz, álnok; pajzán, ingerkedő. Mali'corium (-ome), m. bot. grānātalma-héj; —forme, a. alma alakú.

Malignement, adv. gonoszul, kajánul, gúnyolva.

Malignité, f. gonoszság, kajánság; 2. ártalmasság;

roszlelkűség. Malin, a. m. maligne, a. f. kaján, yonosz, rosz, álnok;

ravasz, kárörvendő; fam. iron. il est — com. une chouette, ostoba mint a lúd; 2. ártalmas, káros; | †Malplaisant, e, a. kellemetfièvre maligne, veszedel-

mes láz; 3. le —, gonosz, kaján, roszlelkű.

Maline, f. mar. szökő-ár.

Malines, f. pl. com. mechelni csipke.

Malingre, a. fam. gyönge, beteges.

Malingrier, v. sacristain. Malintentionné, é, a. roszindulatú, gonosz lelkű; 2. s. pl. rosz érzelműek.

Malique, a. chi. acide —, almasav.

Malis, m. med. roszfajú -fekély.

Malitorne, s. a. fam. $tusk\delta$, fajankó, kamasz, totya.

Mal-jugé, m. pal. helytelen, téves itélet.

Mallard (ma-lar), m. fenkövecske.

Malle, f. börönd; uti táska; p. il porte sa —, púpos ; 2. levélpósta; 3. árúcsomag. Mallé'abiliser, v. a. nyujthatóvá-, kovácsolhatóvá tenni; —abilité, f. kovácsolhatóság, nyujthatóság; -able, a. kovácsolható. nyujtható: —iforme, a. kalapács szerű.

Mallement, adv. durván, gorombán.

Mallemolle, f. com. indiai csalánszövet.

Malléo'laire, a. an. boka . . ; -ole, f. an. boka.

Malle-poste, f. postakocsi; levélpósta.

Malletier, m. táskakészítő. Mallette, f. bördő, szüttyő, zajda.

Mallier (ma-lié), m. taligalo; 2. rudas lo.

Malmaison, f. bot. vadhig-

Malmener, v. a. elgyalázni, elverni. [(**méd.**).

Mal-mort, malemort v. Malotru, e, s. idmotalan, esetlen.

Malpasser, v. a. com. roszul könyvelni.

Malpeigné, m. ronda, lompos, rongyos.

Mal-peste, v. malepeste.

len, boszantó.

Malpropre, a. ronda, piszkos, tisztátlan; 2. méltatlan; -ment, adv. tisztátlanul, stb.

Malpropreté, f. rondaság, pi-

szok, tisztátlanság.

Malsain, e, a. egészségtelen; 2. ártalmas; man. veszélues.

Malséant, e, a. illetlen, illemtelen.

Malsemaine, v. menstrues. Malsemé, e, a. vén. bois —, egyenetlen agancs.

Malsonnant, e. a. théo. botrányos; 2. roszhangzatú, fülhasító.

Mal-subtile, m. vén. csiradagadás.

Malt (malte), m. brass. maláta.

Maltage, m. brass. malátá-

Mal-talent, v. rancune.

Malte, ordre de —, m. máltai rend; faire des = , szükségből böjtölni.

Malter, v. a. brass. malátáz-

Malteur, m. brass. malátakészítő.

Malthe, m. minér. földszurok; vitr. üvegragasz.

Malthée, f. tengeri denevér. Maltôte, f. fin. pénzzsarolás, zaklatás; it. nyomasztó adó; 2. fam. parasztnyúzó.

†Maltôtier, m. fin. parasztnyúzó ; it. adószedő.

Maltraiter, v.a. méltatlanúl, roszul bánni; il —e sa femme, roszul bánik nejével; 2. megrövidítni, kárositni; 3. lehordani, bantalmazni.

Malvacée, e, a. f. bot. málva $f \in le$; 2.—s, f. pl. bot. $m \in le$

Malveillance, f. roszakarat: ellenszenv.

Malveillant, e, s. a. rosz akaratú, rosz érzelmű.

Malversation, f. sikkasztás, eltökités, lopás.

Malverser, v. n. sikkasztani, el**t**ökitni.

Malvoisie, f. com. malvázi-

Malvoulu, e, a. gyülölt.

Maman, f. mama, mamám; pop. — teton, szoptatós dajka; grand'—, nagymama.

Mamant, m. öselefánt. Mamelle, f. an. emlő.

Mamelon, m. an. csecs-bimbó; auréole du —, csecshomály; —s, pl. szömölcske; jard. gyümölcsbimbó; guer. domb; minér. babagkő.

Mamelonné, e, a. bot. szömölcsös.

Mamelu, e, s. a. nagymellü. M'amie, mamie, f. fam. kincsem.

Mamillaire, a. an. szömölcs-Mammaire, a. an. emlő . . .; veines —s, emlőerek.

Mammi'fère, s. a. emlős; —forme, a. emlőalakú; —te, f. méd. emlőlob.

Mammon, m. écr. kincsbálvány.

Mammouth, v. mamant. Mammule, f. bot. kehely.. Mammeseux, v. mamelu.

M'amour, m. szerelmem, galambom, babám.

Mamzelle, f. pop. leányaszszony.

Manant, m. prat. lakos, lakó; it. paraszt; 2. durva, goromba.

Mancelle, f. voit. hámiga-

Manche, m. nyél, fogantyú; fig. branler au —, habozni; — de la charrue, ekeszarv; —d'un violon, hegedű nyaka; II. —, f. ruhaujj; fig. tirer la — à q., vkihez folyamodni; it. tenir q. dans sa —, vkit hatalmában tartani.

Mancherons, m. pl. char. ekeszarvak.

Manchette, f. kézelő, kézfodor; fig. prendre des —s pour parler à q. vkivel ovatosan bánni; it. faire des —s à q., vkin csinyt ejteni; pop. marquis de la —, koldús; fam. chevalier de la —, önfertőző. Manchon, m. karmantyú; fig.

faire le —, sündörködni; vitr. üveghenger.

Manchonnier, m. vitr. hengermüves.

Manchot, m. csonka kezü, felkezü; fig. il est — de la langue, nehezen forog a nyelve.

Mancie, mance, f. jóslás, jövendölés.

Mandant, m. jur. meghatalmazó.

Mandat, m. jur. meghatalmazás; elfogatási parancs; 2. utalvány.

Mandataire, m. jur. meghatalmazott; polit. képviselő. Mandater, v. a. jur. elfogatási parancsot kiadni.

Mandateur, m. milit. segédtiszt; it. rendelvényes.

Mandatum (-ome), m. cath. lábmosás nagycsütörtökön. Mande, f. málhakosár.

Mandelstein (manne-dellechetaïne), m. minér. mondola kő.

Mandement, m. rendelet; parancs; 2. utalvány; pal. idézés; — exécutoire, végrehajtási rendelet.

Mander, v. a. jelenteni, tudatni; irni; üzenni; 2. hivatni.

Mandibulaire, a. an. áll . . . Mandibule, f. an. állkapocs. Mandoline, f. mus. mandura.

Mandragore, f. bot. altató nadragulya.

Mandrague f. pêch. tinnhalháló.

Mandrerie, f. van. kosárfonat.

Mandrier, m. van. kosárfonó. Mandrille, m. z. kézlábmajom.

Mandrin, m. t. t. artif. — à cartouches, tüztövis; — à canon de fusil, csöfúró; serr. lyukásó vas.

Manducable, v. mangeable.
Manducation, f. evés, rágás.
Manéage, m. mar. ingyen
munka.

Manège, m. lovarda; fig. fortély, fogás; il entend le —, ért a maga dolgához. Manégé, e, a. man. idomított.

Mânes, m. pl. árnyak; holtak szelleme.

Manette, f. maç. vasnyél; agr. szúróvas; bökèsz.

Manga'nèse, m. minér. cselérc; —nique, a. chi. acide —, cselsav.

Mangeable, a. ehető.

Mangeaille, f. eleség; fam. il est touj. occupé de —, mindig evéssel foglalkozik. Mangeant, e, a. evő.

Mangeoire, f. jászol; p. tourner le cul à la —, hátul kötni a lovat.

Mangeotter, v. a. et n. rágicsálni.

Manger, v. a. enni; fig. vonloir en —, kötekedni; le soleil —e les nuages, a nap eloszlatja a ködöt; – l'ordre, megbizást elhanyagolni; 2. elfecsérelni, elpazarolni; fig. les femmes le —ent, a nök tönkre teszik; 3. la rivière —e ses bords, a folyó elmossa partjait; le soleil —e les couleurs, a nap elhalavanyîtja a szîneket; fig. ecnture — ee, eltörlödött iras; 4. v. n. enni; étkezni; salle à —, étterem ; 5. gr. se —, v. r., l'e muet se —e, a néma e elnyelődik; II. —, m. evés ; étel.

Mangerie, f. vendégeskedés: 2. fig. zsarolás; zaklatás. Mange-tout, m. tékozló.

Mangeur, se, s. evő; pop. zsaroló, nyúzó; fam. – de charrettes ferrées, vasgyuró, nagyzoló; – de crucifixes, szenteskedő; orn. – d'abeilles, gyurgyalag.

Mangeure (-jûre), f. rágás; — de souris, egérrágás; ch. eledel.

Mangonisation, f. méd. gyógyszerhamisítás.

Mangonneau, m. guer. anc. parittya.

Maniable, a. kezelhető.

Maniacal, e, a. méd. délire

—, téboly. [lyodott.

Maniaque, s. a. méd. tébo-

Manichoire (-k-), m. cordon. simitofa.

Manicle, f. fond. posztónyiró olló nyele; 2. v. menot-

Manicolle, f. pêch. merîtőháló.

Manicou, m. z. erszényes fi**ahordó.**

Manicule, f. méd. csöndes téboly.

Manie, f. méd. örültség, téboly; 2. kórság, szenv, düh; 3. csudálatosság; 4. rög-

Maniement, m. megtapintás; 2. mozgás; guer. fegyverkezelés ; fig. vezetés.

Manier, v. a. megtapintani; kézbe venni ; t. t. boul. dagasztani; mar. — un navire, hajót kormányozni; fin. kezelni; 2. fig. vezetni; igazgatni; 3. v. n. man. járni; 4. au —, adt. tapintásról.

Manière, f. mód, szokás; 2. fam. féle; une — de demoiselle, kisasszony-féle; peint. modor; 3. mesterkémesterkéltség; mod, modosság, viselet; 5. de — que, adt. úgyhogy; 6. de - à, oly módon, hogy; 7. par — de dire, adt. beszédképen.

Maniéré, e, a. mesterkélt. Manièrer, v. a. mesterkélni. Manieur, m. com. forgató; —se, v. prostituée.

Manifestation, f. théo. isteni jelentés; 2. nyilatkozás, nyilvánítás, hirdetés.

Manifeste, a. tudvalevő, nyilvános, szembeötlő; 2. m. nyilatkozvány, nyilvánítvány, közhirdetmény; com. bevallási jegyzék, rakomány - jegyzék ; -ment, adv. nyilvánosan, stb.

Manifester, v. a. nyilvánítni; 2. se —, v. r. nyilatkozni.

Manigance, f. fogás, fortély. Manigancer, v. a. fam. fortélyoskodni, forralni.

Maniguette, f. bot. paradicsmag.

Maniguière, f. pêch. angolna-rekesz.

Manilier, m. kosárkészítő. Maniluve, f. méd. kézfürdő. Maniode, m. méd. örjöngés. Maniolle, f. pêch. nagy meritöháló.

Manipu'lateur, m. pharm., chi. kezelő: —lation, f. kezelés, készítés; —le, m. cath. karkötő; pharm. marok; —ler, v. a. et n. chi., pharm. kezelni, késziteni ; -leur, m. titkos közben-

Manique, f. kézbőr; il est de la —, csizmafoltozó.

Manis, m. z. tobzoska. Maniveau, m. laposkosár. Manivelle, f. forgatyú, bóda, hajtó; méc. könyökcsap. Manne (må-ne), f. bot. manna; fig. — céleste, égi szózat.

Manne (mâ-ne), m. hosszű kosár; — d'enfant, bölcsőkosár; — a marée, halaskosár.

Mannequin, m. kézikosár; peint. minta-bab: —age, m. műfaragvány épületeken; —e, e, a. peint. erőltetett, feszes.

Mannet, m. z. ugrány. Mannette, f. kézi kosárka. Manoeuvre, m. napszámos. Manoeuvre, f. kézimunka; mar. kötélzet ; 2. mozgás, mozdulat; mil. hadmozgalom; fig. med. fogás; fig. eljárás. robot.

Manoeuvrée, f. szakmány, Manoevrer, v. a. mar. kormányozni ; it. v. n. mozgadozni; mil. hadgyakorlatokat tenni; fig. szorgalmazni; it. fondorkodni.

Manoeuvrier, m. kormányos. Manoir, m. pal. poét. fam. lakás.

Mano'mètre, -scope, m. phys. légsulymérő; -métrie, —scopie, f. phys. légsulymérés.

Manoque, f. dohánycsomó. Manoule, m. com. keleti len. Manouvrier, v. manoeuvrier. Manque, m. hiány; 2.—de, | adt. hiányában; mil. hiányozás.

Manquement, m. v. manque; 2. hiha, mulasztás. Manquer, v. a. elhibázni; elmulasztani; ouvrage — é, hiányos mű; poète —é, megbukott költő; II. v. n. hibázni; ch. son fusil a -e, fegyvere elcsettent; 2. - de qch., vmiben hiányt szenvedni; — de foi, sza-

vát megszegni; 3. – à q., à qch., lemondani; mulasztani; 4. gyöngülni; 5. hiányozni; 6. elfeledni; 7. —de, il a —é de tomber, majd elesett; 8. se — à soi-même, v. r. magát kitenni, önmaga ellen véteni.

Mans, m. agr. violaszín nünüke.

Mansarde, f. arch. németalföldi háztető; 2. padlásszoba; 3. toló-ablak.

Manseau, m. orn. örvesgalamb.

†Mansionnaire, m. h. eccl. templom-ör.

Mansuètement, adv. szeli-

Mansuétude, f. jóság, szelid-

Mante, f. h. anc. gyászpalást; h. eccl. apácafátyol; 2. ágyterítő ; 3. h. n. sáska. Manteau, m. köpeny; fig. s'envelopper de son —, veszélyben nyugodtan várni sorsát; arch. — de cheminée, $f\ddot{u}stfog\delta$; 2. fig. iiriigy.

Mantelet, m. köpenyke; caross. ernyőbőr; guer. vakító.

Manteline, f. burkony.

Mantenien, m. mar. evezőnyél.

Mantèque, f. com. vadkan zsírja.

Mantil (-thi-le), m. asztalte-

Mantille, v. manteline.

Mantonnet, m. zárhorog.

Manture, f. mar. hajót verdeső hullámok; tir. megégett sodrony.

Manu'aire, a. droit de —, ököljog; —baliste; v. arbalète; —code, m. orn. paradicsommadár; —el, m. kézikönyv; —el, le, a. kézi...; ouvrage =, $k\acute{e}zi$ munka; —elle, f. forgatyú; —ellement, adv. sa*játkezüleg* ; —facture, f. kézmügyár ; 2. kézmű, kézmüzet; —facturer, v. fabriquer; —facturier, m. kézműves; —mission, v. affranchissement; —mitter, v. affranchir; —s (-uce), m. dire son in =, lelkét Istennek ajánlani; -scrit, m. kezirat; -tention, f. föntartás; 2. vezetés; 3. guer. élelmiház; —tentionner, v. a. guer. élelmi szereket beszerezni; 2. kezelni; 3. föntartani. Mapper, f. törlőrongy.

Mappemonde, f. világabrosz, -térkép; 2. g. p. nagy

mell.

Mapper, v. a. törölgetni. Maquelette, f. kis buzogány.

Maquereau, m. icht. közmakár; 2. pl. égésfoltok.

Maque'reau, —relle, s. keritő; —rellage, m. kerités. Magui v maki

Maqui, v. maki.

Maquignon, m. lócsiszár; fig. fam. hajhász, alkusz; kerítő; —nage, m. lócsiszárság; fig. kerítés; —ner, v. a. lócsiszárságot üzni; fig. keríteni.

Maquilleur, m. pêch. ladik makárhalászathoz; 2. szabadsütő.

Marabout, m. török szerzetes; pop. c'est un vilain —, ocsmány ember; mar. gályavitorla: 2. éktoll; 3. cuis. kávékanna.

Marager, maraîcher, m. konyhakertész; 2. —, ère, a. kerti.

Marais, m. mocsár; ingovány; jard. konyhakert; zöldséges.

Maran, m. méd. bélpoklos mór Spanyolországban; 2.—e, f. kurva. [tés. †Marance, f. könnyű bünte-

Marander, v. a. mar. kormányozni; pêch. halászatra indulni.

Marasme, m. méd. aszkór. Marasmoïde, a. méd. aszkóros.

Marasquin, m. com. cseresznyemagszesz.

Marâtre, f. mostoha anya; ext. kegyetlen anya; fig. la nature a été — envers cet hom., a természet mostohán bánt ez emberrel.

Maraud, e, s. gazember, tolvaj; —age, m. rablásra indulás; —aille, f. pop. gaznép; —e, f. guer. zsákmánylás, rablás; ext. gyümölcslopás; —er, v. n. zsákmányolni, rabolni; —eur, m. rabló katona.

Marbre, m. márvány.

Marbrée, f. icht. folyami orsohal.

Marbr'er, v. a. márványozni; rel. baquet à —, márványozó teknő; —erie, f.
márvány földolgoztatás
mestersége; —eur, se, s. v.
dominotier; —ier, m. márványozó; márványműves;
—ière, f. márványbánya;
—ure, f. márványozás;
márványozat.

Marc (mar), m. com. marka (suly); 2. törköly; —d'o-lives, olajsonkoly; — de café, kávé alj.

Marcaige, m. cout. halilleték.

Marcassin, m. vadsüldő. Marcescence, f. bot. hervadás.

Marcescent, e, a. méd. soványodó, fogyó; bot. hervadó.

Marcescible, a. did. hervatag.

Marchage, m. pot. agyag tiprása; 2. cout. közös legeltetési jog.

Marchais, m. icht. ivott hering.

Marchand, e, s. kereskedő; 2. vevő; tromper le —, olcsón vásárolni; 3. a. eladó; kereskedelmi; rivière —e, hajózható folyó; capitain —, kereskedelmi hajó kapitánya; —ailler, v. a. sokáig alkudozni; —ailleur, se, s. alkudozó; —ement, adv. kereskedelmileg; —er, v. a. alkudni, alkudozni, cigánykodni; fig. ne pas — sa vie, nem kimélni életet; ne pas — q., nem sokat teketóriázni vkivel; 2. v. n. tétovázni, habozni; —ise, f. áru; 2. kereskedelem.

Marche, f. menés, hadmenési mozdulat; sonner la —, indulót fújni; fig. magaviselet; járás; tartás; milit. induló; 2. arch. lépcsőfok; vén. — du loup,

farka**s** nyoma.

Marché, m. piac, vásártér;
2. vásár; 3. vásári nép; 4.
vételár, piaci ár; bon —,
olcsó; fig. en être quitte
à bon —, menten maradni;
p. mettre la — à la main
à q., vkinek kitenni a szürét; cours du —, piaci ár.

Marche'palier, m. arch. lépcsőszak; — pied, m. föllépő, küszöb, hágcsó; riv.

hajózható part.

Marcher, v. n. menni; lépni;
— com. frères mineurs,
páronkint menni; milit.
indulni; fig. — droit, öszintén eljárni; le temps — e.
àz idő mulik; p. quand
l'argent — e tout va bien,
megy a kerék ha hájazod;
II. v. a. chap. — la capade,
a nemezszört kidolgozni;
pot. — la terre, az agyagot meggyűrni; III. m. járás; manuf. taposás.

Marchette, f. ch. kollantyú;

soier. *hágony*.

Marcheur, se, s. gyalogló; briq., agyaggyúró; mar. vitorlázó.

Marcheux, m. briq. taposó verem.

Marchoir, m. pot. taposó műhely.

Marciage, m. cout. hübérjog; fejjog.

adó; kereskedelmi; rivi- Marcottage, m. jard. hujtás. ère —e, hajózható folyó; Marcotte, f. jard. bujtág.

Marcotter, v. a. jard. bujtani, homlitni.

Marcotin, m. écon. rőzsenyalábka.

Mardi, m. kedd.

Mare, f. pocsolya; — de sang, vértócsa; 2. szőlőkapa,

†Maréage, m. mar. matrozbér.

Marécage, m. mocsár, láp, ingovány.

Marécageux, se, a. lápos, ingoványos; mocsáros levegő. Maréchal, m. kovács, patkoló kovács, orvoskovács;

milit. tábornagy; — de logis, szállásmester.

Maréchalat, m. tábornagyi méltőság.

Maréchallerie, f. patkoló kovácsság.

†Maréchaussée, f. milit. lovas poroszló ; 2. épületszer.

Maréché, e. a. jard. melon –, cserhéjú dinnye.

Marée, f. mar. apály és dagály; haute —, dagály; basse —, apály; p. ce qui vient de flot, s'en retourne de —, a mint jött, úgy elment; II. com. sózatlan tengeri halak. . .

Marer, v. a. vign. kapálni. Mareton, m. orn. bubos inga

Maréyeur, se, s. tengeri hal-

Marfil, morfil, m. elefánt fog. Margajat, m. fam. pöttön.

Marga'nitique, morganitique, v. mariage; —ritaire, f. conch. gyöngykagyló; -rifère, a. gyöngytermő.

Margay, m. z. onka.

Marge, f. lapszél; fig. il a de la —, van fölösleges ide*je*; bot. — d'une feuille. levél széle.

Margelle, f. maç. fedkö, fö-

Margeoir, m. verr. üvegpest tolattyúja.

Marger, v. a. imp. hézagozni; szélezni; verr. – le four, betapasztani.

Margeur, m. verr. pesttapasztó.

Marginal, e, a. szél..., oldal;

Marginé, e, a. bot. karimás, párkányos.

Marginer, v. a. oldaljegyzetcket irni.

Margot, m. orn. karakatona; 2. f. v. pie; fig. —, margoton, csacska nö; it. feslett erkölcsű.

Margotter, v. n. rikácsolni; 2. pitypalatyolni.

Margouillis, m. pocsolya, tδcsa; fig. laisser q. dans le —, vkit cserben hagyni.

Margousier, m. bot. cédrusakác.

Margritin, m. himző gyöngy. Marguerite, f. bot. százszor szép rükerc; reine —, sárma; 2. écr. gyöngy; p. il ne faut pas jeter les —s devant les porceaux, nem disznó orrára való az arany perec; mar. bog (hajóköteleken); méd. szemdag.

Margueritelle, f. bot. ökörszem aranyvirág.

Marguillerie, f. egyháznagyi hivatal; it. egyházi levél-

Marguillier, m. egyháznagy, templomatya.

Mari, m. férj; p. aujord'hui —, demain marri, a szerencse változó; —able, a. eladó, férjhez mehető.

Mariage, m. házasság; — de ! Jean de vigne, ágyasság; — morganatique, balházasság; 2. lakodalom; 3. hozomány, móring.

Marie, f. bot. savar; — graillon, f. pop. ronda nö.

Marié, e, s. völegény, menyasszony.

Marier, v. a. esketni; házasitni; fig. egyesitni; — les couleurs, a szineket vegyitni; 2. se —, v. r. házasodni; fig. egyesülni; 3. se —, v. réc. összekelni.

Mariettes, i. pl. bot. csöngetyüke.

Marieur, se, s. fam. házasságszerző.

Marigot, m. v. marécage; pop. courir au —, henyélni.

glosses —es, oldaljegyze- | Marin, m. tengerész; 2. —, e, a. tengeri; loup —, icht. farkashal; il a le pied —, szokva van a tengerhez; it. fig. nem jö ki sodrából. Marinade, f. cuis. beecetelt. Marine, f. tengerészet; 2. tengeri hatalom; 3. tengerpart; 4. tengeri iz; szag.

Mariner, v. a. cuis. ecetezni, beecetelni.

Marinier, m. tengerész.

Marionnette, f. sodronybáb; fig. c'est une vraie —, olyan mint a bábu.

Marisque, m. bot. $g\delta dirc$; 2. —, marisse, chir. fügöly, fügesüly.

†Marisson, v. tristesse.

Marital, e, a. prat. férji; —ement, adv. férjileg.

Maritambourg, m. bot. golgota.

Maritime, a. tengeri; peuple —, tengermelléki nép. Maritorne, f. fam. idomta-

lan nö. Marivaudage, m. litt. dagá-

lyos irály. Marivauder, v. n. dagályo-

san irni. Marjaut, a. m. vidor.

Marjolaine, f. bot. majoranna.

Marjolet, m. fam. siheder; it. édelgő ; piperkőc.

Marlin, m. fejsze.

Marmaille, f. gyemekcsoport.

Marmelade, f. conf. gyümölcspép; fig. mettre qch. en —, vmit darabokra vagdalni.

Marmenteau, a. e. f. bois —, kéjberek ; —x, m. pl. díszfák.

Marmite, f. écon. húsosfa $z \in k$; soeurs de la —, irgalmas nénék; la — bout dans cette maison, e házban jól élnek; peint. festeknolyag.

†Marmiteux, se, a. nyomorult: 2. m. il fait le —. szegénységet szinlel.

Marmitier, m. nyársforgató, pecsenyeforgató.

Marmiton, m. kukta; —ner, v. n. burl. kuktálkodni.

Marmonner, v. a. pop. mor-

molni, dünyögni.

Marmo'réen, ne, a. márvány nemü ; —rine, f. márványlámpa; —risation, f. márvány képzés.

Marmose, v. manicou.

Marmot, m. z. cerkof, pofürü; icht. tengeri spár; 2. torzkép; fig. v. croquer (2.); 3. m. p. voilà un beau —, csinos fattyú.

Marmotage, m. mormogás. Marmoteur, se, s. mormogó,

dünnyögö.

Marmotte, f.h. n. morga, morgály; 2. fejkendő; 3. fig. c'est une belle —, csinos cavira; 4. adm. levélhordó táskája.

Marmotter, v. a. fam. dünynyögni.

Marmouset, m. torzarc.

Marnage, m. agr. márgatrágyázás.

Marnat, m. conch. pettyes szárnyas csiga.

Marnaux, m. pl. pêch. hódaháló.

Marne, f. agr. csapóföld, márga.

Marner, v. a. agr. márnával trágyázni; 2. apadni; la mer —e, a tenger apad.

Marneron, m. máryaásó. Marneux, se, a. márgás. Marnière, f. márgabánya.

Marno'bitumineux, se, a. márga- és szuroktartalmú ; —charbonneux, se, a. m. és széntart.; —sablonneux, se, a., m. és homokt.

Maronage, m. e. f. bois de

—, épületfa.

Maroquin, m. szattyán; 2. pop. c'est un plaisant —, csudálatos ember; —age, m. szattyánkészítés; –er, v. a. szattyán módra késziteni; —erie, f. v. —age; 2. szaty.-áru; 3. szaty.gyár; —ier, m. szattyános.

Marotte (-ro-te), f. csörgősapka; 2. fig. nádparipa, pálcaló; p. à chaque fou | plait sa —, bolondnak is tetszik az ő fakardja; c'est sa —, ez a bogara; —er, v. n. szeszélyeskedni.

Marouchin, m. peint. rosz iracs.

Maroufle, m. pimasz, semmirekellő; 2. f. peint. festészenyv.

Maroufler, v. a. peint. eny-

Maroute, f. bot. büdöske.

†Marpaud, e, a. ostoba, együgyü.

Marquage, m. jeu. följegyzės.

Marquant, e, a. jelzett, jel-

zetes ; föltünö.

Marque, f. jegy; 2. bélyeg; 3. nyom; jel; 4. jelvény; diszjel; e. f. arbre de —, hajkolt fa; — d'infamie, gyalázat bélyege; 5. emlékjel; jeu. bárca; 6. ismerv; bizonyíték; t. t. bélyegvas; com. árjel; mon. penzjegy.

Marquer, v. a. jelölni, megjelölni; bélyegezni; e. f. meghajkolni; mil. — un camp, táborhelyet kipécézni; 2. jegyezni; 3. jelezni, megjelezni ; 4. kije-| lenteni; értésre adni; 5. tanusitni; 6. cet homme est —é, ez ember rosz hirben áll; il est né -é, jegygyel született; gout —e, hajlam; H. v. n. mutatni; jard. ces oeillets marquent, e szegfük bimbóznak; cet ouvrage --e, e munka föltünik.

Marqueter, v. a. pettyezni;

2. kirakni.

Marqueterie, f. rakmü; scie de —, szelvényfürész; fig. egyveleg munka.

Marqueteur, m. rakmüves. Marquette, f. — de cire, rajviasztábla; pêch. fiatal tentaféreg.

Marqueur, se, s. bélyegző, bill. teke-ör; mil. hadirnok.

Marquis (-kî), m. örgróf; iron. un — de Carmagnole,

grófság; —e, f. artif. röppentyü; guer. sátorterítő; ernyővászon; 2. örgrófnő, -né; 3. kis napernyő; —er, v. a. *örgróffá tenn*i, 2. v. n. örgrófot játszani; 3. se =, v. r. magát őrgróffá tenni.

Marquoir, m. coutur. szabóvonasz; it. vászonszelet

elörajzhoz.

Marraine, f. keresztanya. Marre, f. agr. szőlőkapa. Marrement, v. dommage. Marrenneur, se, s. agr. ka-

pás. Marrer, v. a. agr. kapálni. Marri, e, a. fam. *szomorú* ; j'en suis fort —, nagyon

sajnálom.

Mairon, m. bot. gesztenye; — glacés, *cukrozott gesz.*; pop. il est allé rôtir les —s, kifosztották; 2. szökevény neger; imp. titokban nyomatott könyv; man. sölét pej; 3. a. m. couleur –, gesztenyeszin.

Marronner (ma-ro-), v. a. perr. nagy fürtökbe fodoritni; imp. titokban nyomni; fin. kontárkodni.

Marronnette, f. orn. vizi guvac.

Marronnier, m. bot. gesztenyefa; — d'Inde, vadgesztenyefa; 2. eltévedt utasok kutatója a szt. Bernátnegyen.

Marrube, m. bot. pemet; aquatique, vizi peszérc.

Mars (marce), m. március; Notre-Dame de —, Gyümölcsoltó Boldogasszony; agr. —, tavaszi rozs.

Marsaigue, f. pêch. heringháló.

Marsais, marsage, m. agr. tavaszi búza.

Marsau, —sault, m. bot. rekettyefüz.

Marsèche, m. bot. tavaszi

Marseillaise, f. com. marsellji füge; 2. mus. szabadságinduló.

Marsette, f. bot. komócsin. önhitt ember; —at, m. ör- | Marsile, f. bot. békanyál.

Marsouin, cochon, porc, pourceau de mer, m. icht. barna 'cselle; disznohal; pop. vilain —, förtelmes ember.

Marte, v. martre.

Marteau, m. forg. kalapács;
p. il est entre le — et l'enclume, két tűz közé szorult; — de forge, pőröly;
icht. pőrölyhal; 2. — de porte, kapu-zörgetyü; fig. graisser le —, a kapust megvesztegetni.

Martel, m. nyugtalanság; gyanu; fam. il en a — en-

tête, *bogara van*.

Martelage, m. e. f. hajkolás; h. n. almozás, fészkelés.

Marteler, v. a. forg. kalapácsolni; fig. v. tourmenter; 2. v. n. fam. almozni.

Martelet, m. kalapácska. Marteleur, m. forg. hámoros.

Marteline, f. fond. csákánykalapács.

Martellement, m. mus. rezge, trilla.

Martereau, m. luth. zongorakalapácska.

Martial, e, a. harcias; loi
—e, haditörvény; cour
—e, haditörvényszék.

Martin, m. orn. jegely; pop. faire la saint —, vigan élni.

Martiner, v. a. kalapácsolni.
Martinet, m. orn. házi föcske; — pêcheur, v. martin;
2. kézi gyertyatartó; 3.
virgács; korbács; forg.
hutapöröly.

Martingale, f. man. ugrató szíj; jeu. jouer à la —, az elveszett tételt megduplázni; —r, v. n. v. jouer à la

martingale.

Martinolle, f. h. n. lombász.

Martre, f. z. nyest; 2. nyestprém.

Mait'yr, e, s. vértanu; fam. il est du commun des —s, nem sokat ér; 2, fig. áldozat; 3. tűrő, szenvedő; —yre, f. vértanuhalál; 2. fig. kin, szenvedés; —yrer,

v. a. zaklatni; —yriser, v. a. kinozni; —yrologe, m. vértanúk könyve; —yrologie, f. vértanúk története.

Marum (-rome), m. bot. en-

· gem szagolj.

Mascaret, m. riv. szököár.

Mascaron, m. arch. torzkép,

Masculi'flore, a. bot. hímvirágos; —n, e, a. hímnemű; gr. le —, hímnem;
—niser, v. a. gr. hímnemesítni; fig. férfiasítni; —nité, f. férfiasság.

†Masement,m.cout. törvény-

széki kerület.

†Masnage, v. ménage.

Masque, m. álca; esor. sodrony-álca; 2. szín, ürügy, örv; II. f. pop. c'est une vilaine —, ocsmány arc.

Masquer, v. a. álcázni; 2. fig. elpalástolni, elrejteni; 3. elfödni, eltakarni; mar. être — é par le vent, a szelet előlről kapni; II. v. n. álcás bálba menni; III. se —, v. r. álarcot föltenni; fig. alakoskodni.

Massacre, m. mészárlás, vérontás; gyilkolás; öldöklés; pop. c'est un —, kontár ember.

Massacrer, v. a. mészárolni, gyilkolni, öldökölni; fig. elrontani.

Massacreur, m. vérontó, gyilkos, öldöklő.

Masse, f. tömeg; 2. anyag; sokaság; csoport; rakás; összesség; 2. — d'armes, buzogány; 3. kalapács; sulyok; 4. fig. nép.

Mâsse, f. jeu. *tétel*.

Masse-more, v. mâchemoure.

Massepain, m. conf. édkenyér, marcipán.

Mâsser (mâ-cé), v. a. jeu. tenni, rakni.

Masser, v. a. chir. kenni (hátat); mil. tömegben fölállítni; peint. csoportozni; 2. se —. v. r. csoportosulni; t. t. tömegesedni.

Masséter (-té), s. a. an. rágizom. Massette, f. expl. bányászpőröly; bot. —, masse d'eau, gyékény; bákány. Massicaut, m. cout. boradó. Massicot, m. pot. mázla, gelét, olmacs.

Massier, m. jogarvivő.

Massif, m. arch. alapfal; fond. olvasztó pest belseje; hydr. agyaggát; jard. sürüség; H. —, ve, a. tömör, tömött; 2. merő, csupa; fig. durva, goromba; —vement, adv. tömören, stb.

Massivité, f. tömörség.

*Massoler, v. a. bunkóval leütni.

Massue, f. bunkó; fig. faire de sa tête —, törni magát; bot. mousse rampante à —, kapcsos korpafü.

Mastic, m. bot. masztiksz

mézga ; 2. ragasz.

Mastication, f. rágás; megrágás.

Masticatoir, s. a. méd. rágó

Mastigadour, m. maréch. itató zabla.

Mastiquer, v. a. ragasztani, forrasztani.

Mastite, f. méd. szömölcs kő; emlődag.

Mastoïde, a, an. csecs-alakú. Masturbation, mastupration, f. önfertőztetés.

†Masurage, m. cout. ház-

Masure, f. omladék; fig. nyomorult kunyhó.

†Masurier, m. cout. ház-adószedő.

Mat (mate), m. éch. matt; fig. donner échec et — a q., vkit végképen elgyöngiteni; II. mât (mâ), m. mar. árboc; fabr. — d'un parasol, napernyönyél; guer. — d'une tente, satorfa; — d'un fourneau de charbonnier, máglyarúd; III. mat, e, (mate), a. *eröt*len, bágyadt, lankadt; peint. coloris —, halvány szinezet; 2. nehéz, tömör; pain —, szalonnás kenyér; son —, tompa hang; 3. m. halovány, jénytelen.

Matador, m. bikaölö, matador; tekintélyes, vagyonos férfiu. telek. Matafion, m. mar. vitorlakö-Mâtage, m. mar. árbocozás. Matamore, m. kérkedő; tányérnyaló ; 2. rabszolga-

börtön; agr. buzaverem. Matasse, f. a. com. soie – termékselyem; 2. termékgyapot.

†Matassin, m. szemfényvesztő; 2.—s pl. alakos tánc; -táncos; —ade, f. szemfényvesztés; —er, v. n. alakoskodni.

Mate, f. gyanus emberek gyülhelye (Párisban); enfants de la —, tolvajok, zsebmetszők.

Maté, m. kukoricakása. Mateau, m. selyemköteg.

Matelas, m. derekalj; szőrpárna; —ser, v. a. letüzdelni; —sier, ère, s. matráckészítő; —sure, f. caross. kocsivászon.

Matelot, m. mar. matróz ; 2. —, vaisseau —, *védhajó*, kisérő hajó; —age, m. matrózdij; —e, f. cuis, matrózleves; halászlé; 2. matróztánc; 3. à la —, adt. matróz módra.

Matéologie, f. did. titokkutatás.

Mater, v. a. ech. mattá tenni; 2. fig. elgyöngitni; kimeritni; it. lealázni, 3. fauc. idomítni.

Mater, v. a. mar. árbocozni. Matérat m. orn. hosszu farkú cinege.

Måtereau, måterel, m. mar.

*Matériali'ser, v. a. did. anyagitni; megtestesitni; 2. se -, v. r. megtestesülni; —sme, m. anyagelviség; —ste, m. anyagelves; 2. a. anyag elvi; —té, f. anyagiasság.

Matériaux, m. pl. constr.

anyagszer; it. fig.

Matériel, le, a. anyagi, tárgyi; 2. durva; fig. esetlen, nehezkés; —lement, adv. écol. testileg: 2. durván. | Matois, e, s. a. fam. ravasz, | Maubèche, m. orn. libuc.

Maternel, le, a. anyai; —lement, anyailag.

†Materniser, v. n. az anyákoz ha**s**onlitni.

Maternité, f. anyaság; 2. –, hôpital de la —, szülészde. Mateur, m. árboccsináló; maître —, ár. mester.

Mathémati'cien, m. mennyiségtudós; —que, f. menynyiségtan; 2. a. meny. tani; —quement, adv. meny. tanilag.

Mathésio'logie, f. neveléstan; —logique, a. nev. tani.

Mathurin, m. keresztes barát; g. p. malade st. —, ðrült.

Matière, f. szer, anyag; phil. -première, alap-anyag; mor. testiség; méd. geny; II. fig. tárgy; jur. -civile, polgári ügy; III. en —, adt. illetöleg, illetve.

Matin, m. reggel; de grand —, kora reggel; ce —, ma reggel; étoile du —, hajnalcsillag; 2. ebéd előtt; 3. adv. korán.

Mâtin, e, s. házi kutya; 2. pop. tais toi —, hallgass te kutya!

Matinage, m. görbület.

Matinal, e; a. jókor kelő; --ement, adv. *korán, jó*kor.

Matineau, m. házi ebecske. Matinée, f. reggel, délelőtt; dormir la grasse —, világos reggelig alunni.

Mâtiner, v. a. koslatni; 2. fig. megszidni, lehordani. Matines, f. pl. cath. reggeli mise; p. il peut y avoir un retour de —, nyugtával dicsérd a napot; it. le retour vaudra bien —, szeget szeggel.

Matineux, v. matinal. Matir, v. a. orf. fénytelenít-

Matité, f. méd. hangtompaság ; 2. lankadtság.

Matites, m. pl. minér. babugkő.

Matoir, m. orf. grav. fénutelenítő véső.

furfangos; —ement, adv. furfangosan.

Matoiserie, f. furfangosság, ravaszság ; 2. csalás ; gazвáд.

Maton, m. drap. csomócska; écon. aludt tej.

Matou, m. h. n. kandúr; fig. c'est un vilain —, visszataszító ember.

Matras, m. †nyilvessző; chi. göreb.

Matricaire, f. bot. anyaméhfü.

Matrical, e, a. anya . . . Matrice, f. an. anyaméh; fond. de car. betüminta; métr. —originale, anyamérce; mon. bélyegtő.

Matricide, s. anyagyilkos; anyagyiskosság.

Matriculaire, m. anyakönyvbe irt.

Matricule, f. anyakönyv. Matrimonial, e, a. prat.

házassági. Matrissage, m. t. t. papir

nedvesitése. község †Matrologue, m. könyve.

Matronal, e, a. bot. szépvirágú, jóillatú.

Matrone, f.prat. bába; 2. – romaine, romai hölgy; 3. iron. c'est une respectable —, koros nő; 4. pop. bordélyosnö.

Matte, f. chi. $k\delta$; — de cuivre, rézmedve; 2. pêch. — de thons, tinnhalsereg.

Matter, v. a. coutel. vasat nyujtani; orf. — l'or, fénytelen aranyat enyvvel bekenni.

Matton, m. arch. égetett pallókö.

Maturant, e, maturatif, ve, a. chir. *érlelő*.

Maturation, f. bot. megérés; chir. érlelés.

Mâture, f. mar. árbocok; 2. árbocfa; 3. árbocozás 4. árbocműhely.

Maturité, f. ére!tség; fig. agir avec —, meggondolva cselekedni.

Matutinal, e, a. hajnali ...

†Mauclerc, m. ostoba, pimasz. †Maudire, v. a. ir. átkozni, megátkozni.

Maudissable, a. átkozatos. †Maudisson, v. malédiction. Maudit, e, a. átkozott; 2. m.

écr. elátkozott.

Mauge, maugère, f. mar. börtömlő.

Maugréer, v. n. pop. szitkozódni.

†Maupiteux, se, a. kegyetlen; faire le —, oknélkül jajgatni.

Maurette, f. bot. fekete áfonya; 2. festőfű.

Maurin, s. a. pigeou —, orn. feketefejű poszáta.

Mausolée, m. síremlék; 2. cath. ravatal.

Maussade, a. utálatos, viszszataszitó; mogorva; ügyetlen; izléstelen; unalmas; borult; —ment, adv. utálatosan, stb.

Maussaderie, f. utálatosság, tisztátlanság; mogorvaság. Mauvais, m. rosz, gonosz; faire le —, fenyegetőzni; 2. — adv. roszul; il fait -, rosz idő van; trouver - que, roszalni, hogy. . . ; 3. —, e, a. rosz, gonosz; —e tête, nyugtalan ember; — livre, veszedelmes könyv; 2. káros, ártalmas; 3. szomoru, bajos; cela n'est pas si —, $ez j\delta$; 5. les temps sont —, mostoha idő; trouver —, roszalni, rosz néven venni; 6. expliquer —, balul magyarázni. Mauvaise-herbe, f. bot. fogasir.

Mauve, f. bot. mályva; — de jardin, mályvarózsa.
Mauvette, f. bot. szőlőfű.

Mauviette, f. orn. pacsirta:
fam. manger com. une —,
keveset enni.

Mauvis (-vi), m. orn. borosrigó.

Maxill'aire (mac-cil-lère), a. an. áll . . .; os —, állcsont; —iforme, a. állkapocs alakú.

Maxime, f. szabály-elv. Maximer, v. maximum. Maximum (-ome), march. legnagyobb érték; legtöbb-je vminek.

Maxon, m. h.`n. fejes bömbösz.

Maye (maie), f. olajos teknő. Mazarin, m. verr. ivópohár. Mazette, f. gebe; fig. lusta, álomszuszék; it. kontár.

Me, pron. engem, nekem;
— voici, ittvagyok; 2. (avécélision) vous m'offrer de,
ön ajánlja hogy...

Méadia, f. bot. hullang.

Méandre, m. téveg, tömkeleg; 2. s. pl. eltérések; 3. fogás, mentség; 4. virágágyak szegélyzete; 5. poét. folyó kanyargása.

Méant, s. a. folyó.

Méat (méate), m. an. vezéték.

Mécani'cien, m. gépész, erőművész; —cisme, m. gépiesség; —cité, f. did. géplegesség; —que, f. géptan,
erőtan: 2. gépezet; 3.
gyármű; —que, a. erőtani, géptani; külművi;
—quement, adv. erőtanilag; stb.; —ser, v. a. géppé alkotni; pop. untatni;
—sme, gépezet, műalkat.
Mécène, m. pártfogó, műpár-

Méchamment, adv. gonoszul, rosz szándékkal.

Méchanceté, f. gonoszság; 2. roszaság; gazság; 3. rágalmazás; 4. illet!enség; 5. pajkosság.

Méchant, m. gonosz, rosz; vous êtes un —, ön nagy kópé; 2. —e, a. rosz, gonosz, nyomorult; —e épigramme, rosz élvers; épigramme —e, csipös élvers; 2. juge —, igazságtalan biró; —e langue, rágalmazó; 3. sovány, nyomorult, elégtelen.

Mèche, f. mécsbél, gyertyabél; 2. mil. gyujtó, gyutacs; artill. kanóc; fig. découvrir la —, gyanupörrel élni; men. — du rabot, gyaluvas; perr. fürtöcske; fig. pop. il n'y a pas —, nincs haszon mellette.

Méchéance, f. szerencsétlenség, balsors.

†Méchef, m. baleset.

Mécheoir (-cho-ar), v. a. ir, roszul, balul sülni el.

Mécher, v. a. tonn. megkénezni, kénezni.

Mechoacan, m. bot. fehér jalap.

Méchoisir, v. n. roszul választani.

*Méciter, v. a. roszul idézni. Méco-mètre, m. géom. hoszmérő; —métrique, a. hossz-

mérői.

Mécompte (-con-te), m. számolási hiba, — tévedés; fig. il a trouvé bien du —, nagyon csalatkozott.

se Mécompter (-con-té), v. r. hibásan, tévesen számolni; fig. csalatkozni.

Méconate, m. chi. mákonysavas só.

Méconduire, v. a. ir. elcsábitani, eltévelyitni.

Méconial, e, a. máknedüs. Méconjecture, f. alaptalan vélelem; —r, v. n. alapta-

vélelem ; —r, v. n. alapta lanúl vélekedni.

Méco'nine, f. chi. mákony;
—nique, a. chi. acide =;
mákonysav; —nite, v.
oolithe; —nium (-ome),
m. chi. mákony; 2. méd.
magzatszurok.

Méconnaissable, a. ismerhet-

†Méconnaissance, f. hálátlanság.

Méconnaissant, e, a. hálátlan.

Méconnaitre, v. a. ir. félre ismerni; meg nem ismerni; fig. megtagadni; 2. nem méltányolni; 3. se —, v. r. magáról megfeledkezni.

*Méconseiller, v. a. rosz tanácsot adni.

*Méconstruction, f. rosz szerkezet.

*Méconstruire, v. a. ir. roszul épîteni. [len. Mécontent, e, s. a. elégedet-

Mécontentement, elégedetlenség; elégületlenség. Mécontenter, v. a. elégedetlenné tenni; 2. se —, v. r. elégedetlenkedni.

†Mécréance, f. hitetlenség; istentelenség.

Mécreant, e, a. hitetlen; istentelen.

Mécroire, v. n. ir. nem hinni. Mécroyant, v. mécréant.

Médaille, f. érem, emlékpénz; fam. c'est une tête à —, erőteljes vonású arc; it. c'est une vielle —, vén csoroszlya; 2. búcsu fillér. Médailleur, m. érmész, érem-

Médallier, m. éremszekrény. Médailliste, m. éremgyűjtő. Médaillon, m. nyakérem, mellpénz.

Médecin, m. orvos; — d'eau douce, ügyetlen orvos; 2. fig. gyógyszer.

Médecine, f. orvostudomány; —légale, törvényszéki gyógytan; 2. gyógyszer.

Médeciner, v. a. orvosságot rendelni; beadni.

Médi'aire, a. bot. közép ...;
—al, e, a. közép ...; impr.
lettre =e, közép betű;
—an, e, a. an. közép ...;
veine —e, középér; —ante,
f. mus. középhang; —astin, m. an. mellgátor;
—at, e, a. közvetett; =ement, adv. közvetve;
—ateur, trice, s. közben
járá; —atiser v. a. közvetítni.

Medica'go, m. bot. csigacsö;
—l, e, a. méd. orvosi; 2.
vertu =e, gyógyerő;
=ment, m. méd. orvosság,
gyógyszer; —mentaire, a.
méd. gyógy...; —menter, v. a. méd. gyógyszert
beadni; it. rendelni; 2.
se =, v. r. gyógyszert bevenni; —menteux, se, a.
gyógyító; —stre, m. kuruzsoló; —tion, f. gyógyszer
hatása; 2. gyógymód.

Médici'nal, e, a. gyógyszeres; —nier, m. bot. ebvész.

Médio'cre, a. középszerű; 2.

bien —, rosz; csekély; homme —, korlátolt elmé-jü; —ment, adv. középszerűen; 2. félig; —crité, f. középszerűség; 2. értelmetlenség; —nner, v. a. arch.összehasonlítni; összevetni.

Médipontin, m. mar. kötélhágcsó.

Médire, v. n. ir. rágalmazni, megszólni.

Médi'sance, f. rágalmazás; rágalom; 2. rágalmazó; —sant, e, s. a. rágalmazó. Médita'tif, ve, s. a. elmélkedő; —tion, f. elmélés, elmélkedés; 2. csöndes ima. Méditer, v. a. elmélkedni, elmélni; gondolkozni; 2. v. n. szándékozni; dév. csöndesen imádkozni.

Méditerrané, e, a. géo. földközi; abs. —, f. földközi tenger.

Médium (-ome), m. fam. középút; eszköz; phys. vezető közeg; bot. csengetyűke; mus. középhang.

Médius (-iuce), s. a. an. középujj.

Médoc (-oke), m. fényes kavics; com. vin de —, francia vörös bor.

Médullaire (-dul-), a. an. velö . . .; membrane —, velöhártya.

Médule, f. bot. fabély. Méduleux, se. a. bot. bé

Méduleux, se, a. bot. bélyes. *Méduser, v. a. megrémiteni. Méfaire, v. n. ir. kárt okozni; ártani.

Méfait, m. gonosz tett.

Méfiance, f. bizalmatlanság; p. la — est la mère de sûreté, higyj, de lásd kinek. Méfiant, e, s. a. gyanakodó. se Méfier, v. r. gyanakodni; bizalmatlankodni.

Méga-céphale, m. ent. egyenetlen gyaponc.

Mégarde, f. vigyázatlanság; 2. par —, adt. meggondolatlanul.

Mégarien, ne, a. fig. irigy, gonosz.

Méger, m. agr. majoros; feles gazda. Mégère, f. myth. Megéra; fig. házsártos, gonosz nő. Mégie, f. irhászat.

Mégir, mégisser, v. a. cham. csávázni.

Mégisserie, f. cham. irhászat. Mégissier, m. cham. irhász, lágyvarga.

*Mégouvernement, m. rosz kormány.

*Mégouverner, v. a. roszul kormányozni.

Mégue, m. écon. zsendice.

Méhaigner, v. estropier. Meigle, mègle, m. agr. csákánykapa, hegyes kapa.

Meilleur, e, a. jobb; 2. le—, la—e, legjobb; it. m. buvons du—, igyunk a legjobból; p. le— n'en vaut rien, fabatkát se ér.

Meistre, mestre, m. főárboc. Méjan, m. t. t. corbeille à —s, osztályos kosár.

Méjuger, v. n. roszul ítélni. †Méla-dermie, f. méd. sárgaság; —gastre, a. h. n. fekete hasú.

Mélage, m. cart. vegyîtés.
Mélam, m. chi. mélam;
—ine, f. chi. mélamdék;
—pie, f. bot. kék üstökü
fintor; —pyre, f. bot.

csormolya fintor.
Mélancoli'e. f. méd. mélakór, búkór; 2. búskomorság, mélabú; se —er, v. r.
mélázní, búsongni; —que,
a. búskomor, mélabús; 3.
mélázó; szomorú; —ment,
adv. búsongva, stb.

Mélandre, m. icht. csíkos

spár.
Mélange, m. vegyülék, elegy;
fig. egyveleg; bonheur
sans —, háborítlan boldogság; 2. vegyítés; —s, litt.
elegyművek.

Mélanger, v. a. vegyitni; 2. se —, v. r. vegyülni.

Mélangiste, m. did. elegyítő. Mélano'carpe, a. bot. fekete bogyós; —caule, a. bot. fek. szárű; —céphale, a. h. n. fek. fejű; —cère, a. fek. szarvű; —cerque, a. fek. farkű; —graphite, m. minér. irla csillám; —phyle,

a. bot. fekete levelű; —ptère, a. h. u. fekete szárnyű.

Mélasse, f. szörplé.

Mélastome, m. bot. fekete áfonya.

Mêlée, f. kéztusa, összecsapás, összeverekedés; 2. verekedés; 3. fig. fam. civakodás.

Mélène, f., vulg. maladie noire, f. méd. sárgaláz; 2. chir. vérgomba.

Mélequée, f. naszpolya.

Mêler, v. a. vegyîtni, összekeverni; keverni; — le
vin, bort hamisîtni; vin
—é, hamisîtott bor; fig. —
la fusée, összekuszálni; —
une serrure, zárt elcsavarni; 2. fig. egyesîtni; —
l'agréable à l'utile, hasznost a szükségessel; 3.
companie —ée, elegy társaság; II. se —, v. r. vegyülni; 2. összekapni, tusára kelni; fig. se — de
qch., vmibe avatkozni.

Melet, m. icht. földközi kalászhal.

Melette, f. icht. küsz; 2. v. fenyü. Mélèze, laryx, m. bot. vörös-Méli'anthe, m. bot. patakai méhfü; —ca, v. mélique; -crate, m. mézes viz; -de, f. vét. takony; -lot, m. bot. szagos lóhere, molyfü; —net, f. bot. szeplén; —nite, f. minér. szurokkö; —oration, v. amélioration; —que, f. bot. léhapot; —sse, f. bo.. $m\acute{e}hf\ddot{u}$; = ordinaire, citromszagú méhfü; = des bois, mozsárvirág; — calament, hegyi mehfü; == du punaise, poloskavėsz; -tire, f. minér. mézkő.

Melli'er, m. bouch. kérő gyomor; —fère, a. bot. méztermő; —fication, f. écon. mézkészítés; —fique, a. h. n. abeille —, gyűjtőméh; —flu, e, a. mézdús; fig. style —, édeskés irály; —niotes, m. pl. ent. göröncsér hernyászok.

Mélo'die, f. mus. dallam, zöngelem; fig. zengzet; —dieusement, adv. dallamosan, zöngzetesen ; dieux, se, a. dallamos, zöngzetes; —dique, a. énekelhető; —diquement, adv. énekelhetően; *-diste, m. dallos; —dramatique, a. th. dalezinműi; -dramaturge, m. dalszinműirő; -drame, m. dalszinmű; iron, héros de =, szinműhős; —graphe, m. hang--graphie, jegyiró ; hangjegyírás; —mane, s. szenvedélyes zenekedvelő; -manie, f. zeneszenv.

Melon, m. bot. dinnye; —
sucré, — sucrin, sárgadinnye; — d'eau, görög
d.; — brodé, cserhéju d.;
tranche de —, d. szelet;
perr. —, parókatok;
—gène, v. aubergine;
—ifère, a. dinnyetermő;
—iforme, a. d. alakú;
—née, f. bot. koronástok;
—nier, m. d.árus; —nière,
f. d.föld.

Mélose, f. chir. kutaszolás. Mélote, f. gyapjas juhbőr. Mélouable, a. dicséretlen. Mélursus (-suce), m. z. méhészmedve.

Mélusine, f. házsártos nő. Mémarchure, f. vét. menülés.

Mambra'ne, f. an. hártya; bot. hám; —neux, se, a. hártyás.

Membre (man-), m. tag; 2.
fig. tagtárs; arch. oszloptag; rész; gr. beszédrész.
Membré, e, a. il est bien —,
jól termett.

Membriolet, m. tagocska. Membru, e, a. fam. izmos, vaskos.

Membrure, f. men. keretdarab, foglalék; charp. fürészelni való tőke; com. ölmérték; mar. hajóbordázat; rel. sajtódeszka.

Même, a. az, ugyanaz; it. hasonló; 2. moi-—, magam; cela s'entend de soi—, önmagától értetődik;

c'est la bonté —, a megtestesült jóság; 3. adv. sőt; 4. à —, adt. pop. boire à — la bouteille, palackból inni; 5. de —, tout de —, adt. épúgy, hasonlóul.

†Mêmement, v. même (5). Memento (mé-mein-), m. fam. emlékeztetőjel; cath.

megemlékező ima.

Mémoire, f. emlékezet, emle;
2. emléktehetség; II. emlékirat; kérvény; 2.
számla, számla-jegyzék; 3.
költség-jegyzék; 4. pl.
napló.

Mémorable, a. emlékezetes, emlékezetreméltő; nevezetes; —ment, adv. emléke-

zetesen, stb.

Mémorandum (-ome), m. emlékkönyv; jegyzékek könyve.

Mémoratif, ve, †mémorant, e, a. megemlékező; fam. je n'en suis pas bien —, nem emlékszem jól.

Mémorial, m. emlékirat; com. — de prix du change, folyam-jegyzék; 2. —, e, a. emlék...; l'arithmétique —e, fejszámolás.

*Mémorialiste, m. emlékirat-

készítő.

†Mémorieux, se, a. dúsemlékezetü.

Menace, f. fenyegetés; —s
en l'air, üres fenyegetések.
Menacer, v. a. fenyegetni; 2.
fig. nous sommes —és
d'un long hiver, hosszű tél
fenyeget minket; 3. iron.
il nous —e d'un gr. repas,
nagy ebéddel fenyeget.

Menaceur, se, s. fenyegető;

fenyegetőző.

Ménade, f. myth. bacchansnő; fig. c'est une vraie —, eszeveszett nő; douce —, sunya nő.

†Ménadure, f. cout. idézés.
Ménage, m. háztartás, gazdaság; mettre une fille
en —, fam. leányt férjhez
adni; fam. il a — en ville,
szeretőt tart ki a városban; paine de —, házi ke-

Menotte, f. fam. kacsó; 2.

pl. kézbilincs, perecvas:

fig. mettre des —s à q.,

vkit akadályozni; -r, v.

compagnon —, asztaltárs;

2. —e, a. f. ligne —, $a k \dot{e} z$

Mensonge, m. hazugság; –

Mensonger, ère, a. hazug,

Menstru'al, v. menstruel;

puant, durva hazugság; 2.

csalóka; —gèrement, adv.

ghie, f. vérfolyás.

a. bilincselni.

középvonala.

fig. tévedés.

hazugúl.

penz.

hószámtan; – rra-

méd.

nyér; femme de —, gazdasszony; 2. gazdálkodás ; takarékosság ; fam. de bout de chandelle, gyujagazdálkodás ; fillérkedés; 3. il y a quatre —s dans cette maison, e házban négy család lakik.

Ménagement, m. kimélet; kimélés; ovatosság; sans -, adt. leplezetlenül; 2.

takarékosság.

Ménager, v. a. kimélni, megkimélni; abs. il —e pour ses enfants, gyermekeinek gazdálkodik; 2. –q., vkit kimélni; vkivel kiméletesen bánni; ügyesen vezetni, igazgatni; 3. kieszközölni, szerezni ; előkészíteni; arch. — un escaher, lépcsőt alkalmazni; 4. se —, v. r. magát kimélni, gondozni; se — bien avec tout le monde, mindenkivel békében élni.

Ménager, ère, s. a. gazda, gazdasszony ; gazdálkodó ; 2. pop. ma –ére, felesé-

gem. Ménagerie, f. écon. barom-

akol; tyákudvar; 2. állatkert ; ál. sereglet.

Menant, e, a. vezető.

Menastasie, f. méd. méhgörcs.

Mendiant, e, s. a. koldus, kolduló; cuis. quatre -s, aszalt csemege.

Mendicité, f. koldusság; 2. koldus állapot; koldulás; depôt de —, szegények háza.

Mendier, v. a. koldulni, kéregetni; 2. rimánkodni, kunyorálni.

Meneau, m. arch. ablakkereszt; ablakfélkő.

Ménechme, m. hasonmás: c'est mon —, magammása.

Menée, m. fondorkodás, titkos csel, fogás, fortély; cnaud. gyertya-martas; vén. – d'un cerf, szarvas nyoma; manuf. szőr.

Mener, v. a. vezetni; — une un aveugle qui mène l'

nyomorba dönteni; cou-†Ménestre, m. *leves.*

Ménestrel, m. vándordalnok.

Menette, a. f. c'est une soeur —, szenteskedő nő.: Méneur, m. vezető; —d'ours, medvetáncoltató; fig. de complot, cinkos, kolompos; 2. —, se, s. dajkaszerző; cart. – de ciseaux, kártyavagdaló; – se de

Méniane, f. arch. *erkély*. Ménianthe, f. bot. vidrafü. †Ménil, m. szállás, tanya; falu.

table, kártyaválogató nő.

†Menin, m. nemes aprod; fig. kísérő, vezető; —s de la mort, fáklyavivők temetésnél.

Menin'ge, f. an. agyker; —gette, f. an. *agyhártya* ; -ginite, f. méd. agyhártyalob.

Meningo'gastralgie, f. méd. gyomorfájás; – gastrique, a. méd. flèvre =, epeláz; -rrhée, f. méd. agyhártyafolyás.

Ménisque, m. opt. domborhomorú üveg.

Ménisse, m. bot. holdrutaozmund.

Ménole, f., fresniau, m. écon. köpülő.

dame, nőt kísérni; p. c'est | Meno'loge, m. h. eccl. vértanu-naptár: —logie, f.

autre, vak vezet világtalant; 2. kisérni, hurcolni; 3. magával vinni ; 4. bevezetni; 5. fig. -q., igazgatni; kalauzolni; fam. -q. par le nez com. un buffle, valakiböl bolondot üzni: -mal q., valakivel roszul bánni; 6. – qch., vezetni, igazgatni, intézni; — une vie oisive, henye életet folytatni; 7. – du bécail, ni; hajtani; vinni; 9. -q., vkit bolonddá tenni; kebágyasztani ; megrontani ;

Mensal, e, a. asztal....; †Mense, f. asztal; asztal-Mensole, v. clef (4.).

marhát hajtani; 8. kocsizcsegtetni; ámítni; 10. el-

·tur. — boire, *tágan varrni*.

Ménétrier, m. mus. hegedüs; 2. rosz hegedűs, cincogó.

-ation, f. chi. jöloldás; med. havitisztulás; -e, m. chi. oszlatószer; –el, le, a. méd. havi...; flux =, havitisztulás; 2. chi. 082lató, oldó. Mensurabilité, f. géom. mér,

hetőség.

Mensurable, a. mérhető. Mensuration, f. géom. mé-

Mentagre, f. méd. áll-sömör. Mental, e. a. észbeli; benső; —ement, adv. bensőleg.

Menterie, f. hazugság.

Menteur, se, s. a. hazug; p. il est — com. une oraison funèbre, olyat hazud, mini a ház; 2. csalfa, csalóka.

Menthe, f. bot. menta; commune, borsos menta; — aquatique, vizi menta; —coq, zöldmenta; —insée, fodormenta; -pouliot, csombormenta; la — sauvage, bárzsingmenta.

Mentiane, f. bot. ostormén. Mention, f. emlités, megem-

lités. Mentionner, v. a. prat. megemliteni, érinteni.

Mentir, v. a. ir. hazudni: à ne point —, az igazat mondva; p. a beau - qui vient de loin, messzünnen jöttnek szabad hazudni: it. bon sang ne peut —, vér nem válik vízzé.

Menton, m. an. áll; fig. lever le —, büszkélkedni; begyeskedni; secouer le —, orrát fintorgatni.

Mentonnier, ère (-to-), a. an. áll . . .

†Mentonnière, f. állszalag; chir. állszorító.

Mentor (mein-), m, ment-ör;

tanácsadó, tanító. Mentule, f. tengeri pióca.

Menu, m. cuis. étlap; gens de —, pórias származású; fam. se donner du —, vigan élni; 2. adv. apróra; II. —, e, a. keskeny, vékony; nyulánk; écriture -e, apro irás; -bois, aprófa; —e dragée, madárgöbecs; 2. fig. csekély, jelentéktelen; —monnaie, váltópénz; —s suffrages, mellékjövedelmek; it. cuis. aprólék; —es marchandiser. rövid-áruk; —plaisir, zsebpénz.

Menuail, le, f. mindenféle aprópénz; 2. pêch. apró halak; 3. fam. encsenbencs. Menufeuillé, e, a. bot. $v\ell$ -

konylevelü.

Menuise, v. cendrée (ch), ménuaille (pêch.).

Menuiser, v. a. asztaloskodni.

Menuiserie, f. asztalosság, aszt. mesterség; ouvrage de —, orf. apró ékszerek ; 2. asztalosmű; jard. rácsozat.

Menuisier, m. asztalos.

Menure, m. orn. lantos madár.

Menu-vair, m. bl. szürke prém ezüst sisakvirágokkal kék mezőben.

Mépartir, v. a. két részre 08ztani.

Méphi'tique, a. chi. fojtó, dögleletes; —tis (-tice), m. chi. fojtólég; —tiser, v. a. dögleletessé-, fojtóvá tenni; —tisme, m. chi. dögleletesség.

Méplacer, v. a. rosz helyre | Mercier, ère, s. szatócs, kis-

Méplat, e, s. a. félig lapos. *Méponctuer, v. a. gr. hibásan pontozni.

se Méprendre, v. a. ir. tévedni, elhibázni.

Mépris, m. megvetés, kicsinylés; 2. ord. pl. sértő szavak; 3. au —, adt. da-

Méprisable, a. megvetendő; megvetésre méltó; -ment, adv. megvetőleg.

*Méprisamment, adv. *meg*vetöleg.

Méprisant, e. a. megvető. Méprise, f. tévedés, hiba.

Mépriser, v. a. megvetni, lenézni.

Mer, f. géo. tenger; homme de —, tengerész; vent de —, tengeri szél; haute —, sik tenger; la — mugit, a tenger dübörög; p. labourer le visage de —, falra borsót hányni; it. szerecsent szappanozni; peint. vert de —, tengerzöld.

†Mercadent, m. tönkre jutott szatócs.

Mercandier, m. húskufár. Mercantile, a. kereskedelmi. kereskedői; —ment, adv. kereskedelmileg.

†Mercantille, f. szatócsság, apró tözs.

Mercelot, mercerot, m. com. házaló kalmár.

Mercenaire, s. a. napszámos, bérszolga; zsoldos; fig. bérenc; it. bérszomjas, megvesztegethető; un témoin -. fogadott tanu; -ment, adv.bérszomjasan, pénzért. †Mercénarité, v. vénalité.

Mercerie, f. apró-árú; 2. szatócs-céh.

Merci, f. irgalom, kegyelem; crier —, kegyelmet kérni; il est sans —, irgalmatlan; fam. je vous crie —, bocsánatot kérek; 2. m. köszönet; fam. voilà le grand — que j'en ai, ez a köszönet érette; 3. Dieu —, hála Istennek: 4. à la —, adt. kegyelemre.

kereskedő; 2. házaló.

Mercredi, m. szerda.

Mercure, m. chi. higany; 2. astr. hírnök; 3. bl. bíborszin.

Mercurial, e, a. méd. miel —, szélfűméz.

Mercuriale, foirole, f. bot. szélfű; 2. jur. feddés; 3. —s, gabona-ár egyzék.

Mercurialiser, v. gronder. Mercuriel, le, a. pharm. higanyos; remèdes —s, ou mercuriaux, higanyszerek,

Mercurification, f. chi. kénesités; —fier, v. a. chi. kénesitni.

Merdaille, f. pop. gyermekcsoport.

Merde, f. pop. szar; com. couleur — -d'oie, zöldessárga; 2. i. menj a pokolba!

Merdeux, se, a. pop. piszkos, szaros; il sent son cas —, rosz lelkiismerete van; 2. m. pop. semmirekellö.

Merdi-gère, m. ent. galacsár.

Mère, f. anya; p. il yeut apprendre à sa — à faire des enfants, a csirke okosabb akar lenni a tyúknál; pop. la —, *anyóka*; 2. anyaméh; 3. fig. ok; kezdet; szülőok; 4. t. t. des perles, gyöngyház; —perle, gyöngycsiga; jard. anyatő; 5. a. f. — goutte, előlé; it. legfinomabb tábla-olaj; —laine, hátgyapju ; idée —, alapeszme. Mérelle, f. malomjáték.

*Méréussir, v. n. kudarcot vallani.

Merger, m. agr. körakás. Méri'anelle, f. bot. kötör; —dien, m. astr. *délkör*, delelő; gnom. napóra; —dienne, f. *déli nyuga*lom, déli álom; 2. f. et a. f. astr. d'elvonal; —dional, e, a. délköri; 2. s. délszaki lakos.

Mérinos (-oce), m. merino*juh* ; it. *merinokelme*.

Merise, m. jard. vadcseresznye.

Merisier, m. jard. vadcseresznyefa.

Méritant, e, a. érdemes, érdemdús.

Mérite, f. érdem.

Mériter, v. a. érdemelni, megérdemelni.

Méritoire, a. érdemes, jutalomra méltó; —ment, adv. érdemesen.

Merlan, m. icht. fehérgadóc; pop. — à frire, fodrászlegény.

Merle, m. orn. rigó; —vert, zöldike; — ordinaire, fe-kete rigó; — doré, sárga rigó, fam. c'est un fin —, ravasz róka; it.à d'autres, dénicheur de —, keress magadnak más bolondot.

Merleau, m. fiatal rigó. Merlesse, f. nőstény rigó.

Merlette, f. bl. láb- és csőrnélküli madár.

Merlin, m. mar. vitorlarudaló; bouch. bárd; litt. boszorkánymester.

Merline, f. rigó-kintorna.

Merliner, v. a. mar. vitorlarydalóval megkötni.

Merlot, m. icht. szádla.

Merlyebe f nêch töke

Merluche, f. pêch. tökehal; it. dorsgadóc; p. manger de la —, minden roszat türelemmel elviselni.

Merlus (-uce), m. kis tökehal.

Merlut, m. még. peau en —, szőrével v. gyapjával szárított bőr. [rés.

Merocèle, f. chir. combtö-Mérodon, m. ent. böde.

Merrain (mé-), m. tonn. dongafa; vén. agancs szára. Merveille, f. csuda, csudamű; faire—s, csudát mívelni; bot. pomme de—. magrúgó; 2. à—, adt. kitünően, pompásan; 3. pas tant que de—, fam. nem igen; il ne l'aime—, nem oly igen szereti.

Merveilleusement, adv. csudálatosan.

Merveilleux, se, a. csudálatos, pompás; 2. kitünő; 3. m. csudás, csudálatosság; iron. piperkőc.

Mésachat, m. rosz vásárlás. Mésacheter, v. a. roszul vásárolni.

*Mésadministrer, v. a. roszul igazgatni.

Mésadou, m. écon. savókanál.

Mésadvenance, etc. v. mésavenance, etc.

Més'air, m. man. félugrás;
—aise, v. malaise; —al,
m. conch. kürtcsiga; —alliance, f. balházasság;
—allier, v. a. rangján alul
házasítni; 2. se —, v. r.
rangján alul házasodni;
fig. magát lealacsonyítani.

Mésange, f. orn. cinege; grosse —, barát-cinege; bleue —, molnár cinege; —tte, f. cinegefogó.

Més'arriver, v. imp. roszul sikerülni; il vous mésarrivera de ce que vous avez fait, rosz következése lesz tettének; —aule, m. mellékudvar; —avenance, f. visszatetszés, kellemetlenség; roszkövetkezés; —avenant, e, a. nem tetsző, visszatetsző; – avenir, v. n. imp. v. mésarriver: -aventure, f. balsors, balszerencse, baleset; —édifier, v. a. boszantani; 2. se =, v. r. megbotránykozni; *-emploi, rosz szokás; *-employer, v. a. roszúl használni; *—enseigner, v. a. roszul tanitni; —entendre, v. a. roszul érteni; —entendu, m. félreértés: —entère. m. an. bélfodor; -entérésie, f. méd. bélfodorlob: *—estimable, a. becsülésre nem méltó: *-estime, f. csekélylés; megvetés; *-estimer, v. a. csekélyleni; megvetni; —inférer, v. a. helytelenül következtetni: -intelligence, f. félreértés; egyenetlenség; -interpréter, v. a. félreérteni; félremagyarázni.

Mésire, m. méd. májlob. Meslouable (mè-), a. feddendő. *Mésobserver, v. a. roszul figyelni.

Mésoffre, m. csekély igérés. Mésoffrir, v. n. keveset igérni.

Méso'carpe, m. h. n. hasparások; —scélocèle, f. méd. bélsérv.

Mésoyage, m. agr. kapálás. Mespile, m. bot. naszpolyafa. Mespilos (-loce), m. bot. naszpolya.

Mesquin, e, a. zsugori, fillérkedő, fukar; 2. szegény, nyomorgó, szegényes; szükkeblű; —ement, adv. fukarul, stb.

Mesquinerie, f. fukarság, zsugoriság.

Message, m. hír, üzenet; megbizás; 2. leirat.

Messager, ère, s. küldött, hirnök.

Messagerie, f. posta hivatal; 2. posta-helyiség; 3. postakocsi; gyorskocsi.

Messe, f. cath. mise; our la —, misét hallgatni; sonner la —, misére harangozni; dire la —, misét mondani; haute —, nagymise; petit —, csöndesmise; première —, reggeli mise; pop. enfant de — de minuit, kicsapongó ember.

Messéance, f. illetlenség; balhelyzet.

Messéant, e, a. illetlen, illemtelen.

Mésseoir (mé-çoar), v. n. illemtelennek, illetlennek lenni; roszul állni; cet ajustement ne vous messiéra pas, ez öltözet jól fog önnek állni.

Messer, v. a. misét mondani. †Messerie, f. vidék, táj.

Messelle, 1. videk, taj.
Messidor, m. h. de F. aratáshó (a francia köztársaság 10. hónapja junius
19-től, jul. 18-ig).

Messier, v. garde-champêtre.

†Messise, m. úr.

Messotier, m. pop. miseha-daró.

Mestice, v. métis.

†Mestivage, m. jur. búzatized.

Mestre, m. mar. főárboc; 2. †— de camp, lovassági ezredes; †— d'école, iskolamester.

†Mestrie, v. science.

†Mesuage, m. com. mezei lak.

Mesurable, a. mérhető.

Mesurage, m. mérés; expl. - d'une mine, banyamé-

rés; 2. mérésdíj.

Mesure, f. mérték; — de capacité, köbmérték; fig. n'avoir qu'un poids et une —, mindenkivel egy*formán bánni* : arith. – d'un nombre, tényező; 2. mérték; prendre la —, mértéket venni; 3. t. t. arch. donner des —s. kimérni; fig. être hors de képtelennek lenni; mettre q. hors de —, vkit sodrából kihozni; mus. üteny; poét. versmérték; 4. fig. intézkedés; rendszabály: rompre les —s de q., vkit útjában meggátolni; ne point garder de — avec q., kiméletlenül bánni; 5. a — que, szerint...; hoz... pest; 6. outre —, sans —, adt. módfölött, szerfölött. Mesurément, adv. meggondolva, ovatosan.

Mesurer, v. a. mérni; kimérni, megmérni; — des yeux, szemnézni; 2. fig. intézni, rendezni; 3. se —, v. r. megmérkőzni (vki-

vel).

Mesureur, m. mérő; expl. – des mines, bányamérő. †Mésus, mésusage, v. abus. Mésuser, v. abuser.

Métail, m. érvegy. Métairie, f. agr. majorság. Métal, m. pl. métaux, érc; - noble, nemes érc ; - de fonte, öntött érc; —natif, termésérc; pince —, tonbak; fond. harangvegy. *Métalent, m. tehetséghiány.

Métalyse, f. gr. okmáslat. Métall'éité, f. érctulajdon-

ság; —ifère, a. fémtartalmú; -iforme, a. fémala $k\dot{u}$; —ique, a. $f\acute{e}m...$, fémi; num. science =, éremtudomány; fin. =8, fémértékű állampapirok; —isation, f. ércezés; —iser, v. a. ércelni; —ochimie, f. fémvegyészet; —ographe, m. fémleiró; --ographie, f. fémtan; ércisme; —urgie, f. kohászat; —urgiste, m. *érctudós*.

Méta'carpe, m. an. kézközep; —morphosable, a. átváltoztatható ; phose, f. átváltozás, átalakulás; —morphoser, v. a. átalakítni ; átváltoztatni; 2. se =, v. r. atalakulni; -phore, f. rhét. hasonképlet , szóvirág ; -phorique, a. hasonképletes, átvitt érteményi; ment, adv. képleg, átvitt érteményben; —phrase, f. áttétel, átirás; -phraste, szószerinti forditó; *—physicaille, f. nyomorult alapbölcselem; —physicien, m. érzéktúli bölcselő; —physique, f. phil. alaphölcselem; 2. a. érzéktúli; alapbölcselmi; —physiquer, v. n. alapbölcselemmel foglalkozni; —plasme, gr. szóváltoztatás; -stase, f. méd. áttétel; —thèse, f. gr. viszálás. Métayer, ère, s. majoros.

Méteil, m. agr. kétszeres. Métempsycose (-tamp-cikôz), f. phil. lélekvándorlás.

Météo're, m. légtünet, légtünemény; fig. tünemény; -rique, a. bot. időérző; minér. pierre =, légkő, lebvas; —risation, f. phys. legkövüles; —rise, a. méd. puffadt; -risme, m. méd. puffadás; —rite, v. —rique (minér.), —rographie, f. phys. lebrajz; -rolithe, v. -rite; -rologie, f. phys. légtünettan; -rologique, a. id. jár.tani: légtüneti; —rologue, m. | légtünet figyelő; —romancie, f. légioslat; —ronomie, f. légtünetkutatás; -roscope, m. astr. csillagtávcső; 2. légmérő ; -roscopie, f. légmérés, léakutatás.

Métho'de, f. tanmód, tanmodor; phil. mód, módszer; 2. szokás; -dique, a. módszeres, rendszeres; =ment, adv. módszeresen, rendszeresen; —disation, f. módszeresítés; —dologie, f. did. módszertan; -dologique, a. módszertani; —nique, f. bot. dicsöke.

Méticu'le, f. gyötrelem, szorongás; —leusement, adv. aggályosan , szorongva; -leux, se, a. aggályos, nyugtalan, szorongó; —losité, f. aggályosság, nyugtalanság, aggódás.

Métier, m. mesternég; 2. ügyesség; 3. fig. foglalkodás; il a le coeur au —. hévvel űzi foglalkodását; p. que chacun fasse son —, kiki a maga mesterségét üzze; fam. elle est du -. kurválkodik; 4. t. t. — de tisserand, szövőszék; påt. forgácsfánk; 5. céh.

Métis, se (-tis-), s. a. vegyfaj (indus- és fehértől); exl. korcs.

Métisage, m. écon. viszonkeverés.

†Métivage, mestivage, métive, m. aratás.

†Métivier, m. arató.

Metle, m. bot. tülevelüfa.

Méto'no-masie, f. rhét. névforditás; —nymie, f. rhét. névcsere; szócsere; -nymique, a. névmáslati; —pe m. arch. *gerendaköz*. Métopo'mancie, f. arc-, hom-

lokjóslás; —mancien, ne, s. arc-, homlokjós.

Métourné, e, a. t. t. elcsavart, görbe.

Métralgie, f. méd. méhfájdalom.

Mètre, m. litt. versmérték: 2. vers. költemény.

Métrio pathe, s. a. egykedvű; -pathie, f. phil. egykedvüség.

Métrique, a. litt. versmértéki; 2. s. versmertan.

Métrite, métritie, f. méd. anyaméhlob.

Métro bate, m. mil. útmérő, lépésrovó: —cèle, f. méd. anyaméhsérv; —logie, f. mértékisme; —logique, a. mértéktani; —mane, s. litt. rimdühönc; —manie, f. rimdüh; —mètre, m. mus. ütenymérő; —pole, f. főváros; —politain, e, a. érseki ; église —, érseki egyház; -stère, m. chir. császárvágás.

Mets (ê), m. étel.

Mettable, a. hordható, használható; fig. meglehetős.

†Mette, f. jur. határ.

Metteur-en-ouevre, m. lap. ékszerész " drágakö-foglaló; fig. a ki idegen eszméket használ föl: — enpage, m. impr. tördelő; (közönségesen): metrompás. Mettre, v. a. ir. tenni, állítni, föltenni; — de l'eau dans le vin, borba vizet tölteni; — du bois au feu, fát tüzre rakni; — le feu à sa maison, házát fölgyujtani; — une chemise, inget fölvenni; — un malade au lit, beteget lefektetni; — q. du rang des péchés oubliés, vkiröl végképen megfeledkezni; tout en usage, mindent elkövetni; jur. — la main au pis, kezét szivére tenni; - q. à l'aumône, vkit koldusbotra juttatni; fam. le feu aux affaires, a dolgokat összebonyolítni; it. q. en feu, vkit tüzbe hozni; — à fin, bevégezni; fig. — de l'eau dans son vin, beljebb szedni a gyeplőt; — en droit, följogositni; — en terre, eltemetni; —bas, elleni; — à mal, elcsábítni; — en rouge, vörösre festeni; II.

t. t. agr. — en labour, föl-

szántani; mar. voile, *tengerre kelni* ; — à terre, partra szállni; joail. — en couleur, *hamis gyön*gyöknek színt adni; man. — ses dents, a csikófogakat elhányni; III. se --, v. r. se — auprès de q., vki mellé állni; se — en danger, magát veszélynek kitenni; se — en frais, magát költségbe verni ; s—, öltözködni.

Meuble, a. agr. porhanyó; prat. biens —s, ingó vagyon; II. m. butor; —s de cuisine, - konyha-edények ; se mettre dans ses —s, szobát bebutorozni; mettre une femme dans ses —s, nöt kitartani; 2. coll. butorzat; prat.—s, ingóvagyon.

Meubler, v. a. bútorozni; cave bien —ée, jól ellátott pince; fig. elle a la bouche bien —ée, szép fogai vannak; 2. abs. cet étoffe —e bien, e kelme jól illik butorokhoz.

Meuglement, meugler,

beuglement, beugler. Meulard, m. coutel. nagy köszörűkő: —e, f. középnagyságú köszörűkő.

Meulardeau, m. fenkő.

Meule, f. $malomk\ddot{o}$; 2. t. t. köszörűkő; agr. boglya; asztag; épingl. tűkorong; jard. — à champignon, gomba-ágy; lap. vágókorong.

Meuleau, m. kis köszörűkő. Meulerie, f. malomkövágás; it. malomkövágó műhely. Meulette, f. agr. petrence; kalangya.

Meulier, m. malomkö-faragó. Meulière, f. pierre de —, malomkő; 2. malomkő-bá-

Meulon, m. sal. sórakás. Méum (-ome), m. bot. medvetalpfű.

Meunerie, f. molnárság; mol.

lakás: magtár.

Meunier, m. molnár; 2. ent. csótán, svábbogár; 3. -ère, |

f. molnárné; orn. v. corneille.

Meurt-de-faim, m. éhenkórász.

Meurtre, m. gyilkosság; ölés; fig. crier au —, igazságtalanság ellen kifakadni; it. il se défend com. d'un meurtre, makacsul tagadja.

Meurtrier, ère, s. gyilkos; 2. —ère, f. fort. *lörés*; 3. a. gyilkos, vērengzā.

Meurtrir, v. a. zúzni, horzsolni; összezűzni; még. puhítni; 2. se —, v. r. zúzódni ; törődni.

Meurtrissure, f. zúzás, kék folt ; bot. törödés.

Meute, f. coll. ch. falka.

Mévendre, v. a. com. vesztegetni.

Mévenir, v. n. roszul sikerülni.

Mévente, f. vesztegetés; 2. pangás.

†Mex (mek-ce), m. féo. jobbágytelek.

Mézail, m. bl. sisakrostély. Mézéréon, v. garou.

Mezzabout (mé-dza-), m. mar. vészvitorla.

Mezzanin (mé-dza), m. mar. közép-árboc.

Mezzanine (mé-dza-),f.arch. félemelet ; 2. —s, félablak.

Mi (partiale), $f \in \{0, \dots, k^{\tilde{o}}\}$ $z\acute{e}p\ldots$; 2. adt. à — chemin, félútján; 3. la – janvier, januar fele.

Miasmatique, a. gerjes; ragályos.

Miasme, m. med. ragály; gerj.

Miaulant, e, a. nyávógó. Miaulement, m. nyávogás. Miauler, v. n. nyávogni. Mica, m. miner. csillám;

köüveg. Mica'oé, e, a. minér. csillámos, csillámszerü; —cique, a. csil. tartalmú; —chiste,

v. schiste. Mice. f. cout. fél, fele. Michaut, m, pop. il fait son —, szunyókál.

Miche, f. boul. kenyérke.

Miché, m. pop. ostoba, mulya, hüle; it. kurafi. Michon, m. pop. pénz.

Mic-mac, m. cseleskedés, cselszövés, cselfogás, for-

Micocoulier, m. bot. celtis; baies de —, celtis bogyó. Micro'cosme, m. did. kisvilág; —logie, f. pepecselés;

-logue, m. pepecselő; -mètre, m. kicsinymérő: écon. gyapjumérő; scope, m. górcső; —scopique, a. nagyitói.

Midi, m. dél; en pleine —, világos nappal; 2. géo.

dél ; à —, délfelé.

Mie, f. morzsa; — de pain, kenyérmorzsa; 2. –, v. bonne; v. amie.

Miège, m. cout. fele (vminek).

Miel (-èl), $\mathbf{m}$. $m \in \mathbf{z}$.

Mielleusement, adv. mézesen.

Mielleux, se (mi-èl-), a. mézes; fig. mézes-mázos.

Mien, ne, a. $eny \in m$; 2. un – frère, egy testvéreim közül; 3. m. magamé; les -8, rokonaim.

Miette, f. morzsa; 2. falatka; 3. dim. ma —, galambocskám.

Mieux, adv. jobban; le —, legjobban; il chante qu'elle, jobban énekel mint ö; p. — vaut tard que jamais, jobb későn, mint soha; courir à qui —, versenyt futni; 2. a. m. on ne peut rien imaginer de — que . . ., jobbat már nem lehet képzelni, mint...; 3. m. il a changé en —, jóra fordult; p. le — est lennemi du bien, a mi sok, az megárt.

Mièvre, a. fam. pajkos, csintalan; —ment, adv. paj-

kosan, stb.

Mièvrerie, mièvreté, f. fam. pajkosság; 2. csinta anság; dévajság.

Mi-glaive, m. harcbárd.

Migma, m. pharm. keverék, elegy.

mignon; auj. fam. cincifinci, szégyenkes; 2. m. nyalkafi, nyalka; peint. eröltetett, keresett; —ement, adv. gyöngéden, kényesen; 2. begyeskedve; --er, v. a. elkényesztetni; fig. style trop —é, túlságosan mesterkélt irály ; 2. se =, v. r. elkényesedni; elpuhulni; —ise, f. fam. finomság, gyöngédség; takarosság; 3. cifrálkodás, nyalkaság; mesterkéltség; 4. pl. se laisser prendre aux -s d'une femme, nő bájai által hálóba kerülni ; 5. jard. tollas szegfü.

Mignon, ne, a. kedves, takaros; csinos; argent megtakaritott pénz; péché -, kedvenc bün; 2. m. fam. kedvenc; it. —, ne, s. kedvcs; —nement, adv. kedvesen, stb.; —et, m. bot. réti lohere; —nette, f. finom ceipke; com. finomra tört bors; jard. csillagszegfü; pop. borra-

való; h. n. éjlepe.

†Mignot, e, a. csinos, kedves; enfant —, elkényesztetett gyermek; femme —e, szeszélyes nő; —ement. adv. csinosan, stb.; —er, v. a. pop. elkényesztetni; 2. se =, v. r. elkényesedni; —ie, f. fam. módosság; —ise, f. fam. hizelgés, aljas nyájaskodás.

Migraine, f. méd. fejkösz-

Migrane, f. h. n. teknős bot-

Migration, f. — des peuples, népvándorlás; h. n. – des oiseux, madarak költözése.

Migratoire, a. vándorlási. Mijaurée, f. m. p. csicsos, csicsomázott.

Mijoter, v. a. cuis. pörkölni; 2. fig. fam. v. mignoter. Mil (mil), a. v. mille.

[kata.] Mil, bot. v. millet. Milabre, m. ent. katica, füs-

Mignard (-ar), e, a. anc. v. | Milan, m. orn. kánya;—noir, csirkésző kánya; —aigle. kelecsén; 2. —, ou: faucon marin, ráró; —eau, m. orn. kányafi; —elle, f. orn. nöstény kánya.

Miliaire, a. méd. kölösded; fièvre —, pörsláz; phys. glandes —s, kölesmirigy. Miliasse, f. kukoricakása.

Mili'ce, f. †hadügy; 2. katonaság; 3. néphad; honvédség; polgárkatona; fig. il est soldat de la —, nem viszi többre; —cien, v.milice (3.).

Milieu, m. közép; point du —, központ ; 2. au — du royaume, az ország közepén; Dieu est au — de nous, Isten köztünk van; 3. le — de l'été, a nyár fele; it. il vit au — des plaisirs, élvek közt töltü életét; 4. phys. közeg; 5. középút; fig. mód, útmńd.

Militaire, a. katonai; hadi; 2. m. katona; —ment, adv. katonailag.

Militante, a. f. théo. küzdő, harcolo.

*Militariser, v. a. katonává tenni.

*Militarisme. m. katonai rendszer.

†Militer, v. n. pal. fig. vitatkozni.

Mille (mil), a. ezer; 2. évszámnál: ce fut en mil huit cent quarante huit, 1848-ban történt ; 3. számtalan, sok; s'enfuir à tous les —s, pokolba kotródni; pop. menteur com. tous les —s, orcátlan hazug; II. m. mértföld.

Mille'canton, m. pêch. sügérivadék; —feuille, f. bot. cicfark; =aquatique, vidra cikkszár; —fleurs, eau de =, m. tehénhúgy; graine, v. piment; -greux, m. bot. savar.

Millénaire, a. ezer . . . ; 2. m. évezred.

Mille'pède, m. h. n. rinya; -pertuis, m. bot. linka; -ret, m. mod. rakott ráncú fodor.

Millerine, f. agr. kölesföld.

Millet, m. bot. köles; bouillie de —, köleskása; méd. kásahimlő, kanyaró; p. c'est un grain de — dans la gueule d'un âne, adtál Uram esőt, de nincs köszönet benne.

Milli'ade (mi-), f. évezred;
—liaire, s. a. mértföldkő;
—arde, m. ezer millió;
—asse, f. fam. tömérdekség, roppant szám; —ème,
a. ezredik; 2. s. a. ezredrész; —er, m. ezer; 2. à
—s, par —s, adt. ezerszámra; II. ezer font; —ère, f.
agr. kölessel bevetett föld;
—on, m. millió; —onième,
a. milliomodik; 2. milliomodrész; —onnaire, s.
a. milliomos.

†Mi-lods, m. pl. jur. adásvevési illeték.

Milort, m. h. n. gyűrüs kigyő.

Milouin, m. orn. grönlandi réce.

Milphose, f. méd. szemszőrhullás.

Mime, m. mimjáték; it. mimész.

Mimer, v. a. — un discours, beszédet mimjátékkal követni.

Mimeuse, mimose, f. bot. érzike.

Mimique, a. mimleges; méd. ösztönszerü; 2. f. mimtan.

Mimo'graphe, m. mimköltő; it. író; —graphie, f. mimleírás; mimtan; —graphique, a. mimtani; —logie, f. mimelés; —logue, m. mimelő.

Mimose, m. minér. dolerit; 2. bot. v. mimeuse.

Minable, a. fam. nyomoruságos, siralmas.

†Minage, m. cout. véka-adó.
Minauder, v. n. szépelegni,
begyeskedni; —ie, f. ord.
pl. szépelgés, begyeskedés.
Minaudier, ère, v. mijaurée.
Mince, a. vékony; fig. revenu bien —, sovány jöve-

delem; esprit —, csekély értelem; mine —, jelentéktelen arc.

Mincer, v. a. szétmorzsolni; szétdarabolni.

*Minceur, f. vékonyság.

Mine, f. arc, ábrázat; külső; juger à la —, külsőről itélni; 2. arckifejezés; 3. arcjáték; II. bánya; ouvrier des —s, bányász; it. válkony, ér; réteg; 2. érc; —native, termésérc; fig. 3. art. fort. akna, tűzakna; fourneau de la —, aknakamra.

Miner, v. a. fort. aknázni; 2. aláásni; fig. le chagrin a —é sa santé, a harag megemészté egészségét.

Minerai, m. minér. érc; fém; bocarder le —, ércet zúzni.

Minéral, m. ásvány; 2. –, e, a. ásványos, ásványi, érces; eau =e, ás.-viz; règne =, ásvány-ország: suc =, gyulam ; -ralisable, a. fémesithető; —ralisateur, m. fémesítő; -ralisation, f. alch. megércesülés ; fémesítés ; —raliser, v. a. chi. fémesitni; -raliste, v. minéralisateur; —ralogie; f. did. ásványtan; —ralogique, a. ásványtani; —ralogiste, ou: —ralogue, m. ásványász; —ralurgie, v. minéralogie.

Minéro'graphe, m. ásváuyleiró; —graphie, f. ásv.rajz.

Minerve, f. myth. Minerva; fig. fam. il a pris cela de sa —, ezt agyából szedte. Minet te s cica cicuska:

Minet, te, s. cica, cicuska; 2.—te, f. briq. homoksajtár.

Mineur, m. expl. bányász; guer. aknász, tüzaknász.

Mineur, e, s. a. jur. kiskorů; 2. a. kisebb, csekélyebb; call. caractêres —s, kis betük; mus. ton —, lágy hang.

Mineure, f. log. altétel; écol. vetélkedés.

Mingrelin, e, s. gyönge, erőtlen ember.

Miniature, f. parányfestés; it. festmény; fig. c'est une jolie petite —, csinos kis teremtés.

Miniaturiste, m. parányfestész.

Minicule, f. apró részecske, parányi rész.

Minière, f. bánya, ércakna; 2. ércanya.

Minime, a. parányi, csekély; jelentéktelen; peint. couleur —, sötétbarna szín.

*Minimité, f. legkisebb rész. Minimum (-ome), m. math. legkisebb érték.

Ministère, m. hivatal; — public, államügyész; théo. — des autels, egyházi hivatal; 2. szolgálat; 3. ministeri hivatal; 4. ministerium.

Ministériel, le, a. ministeri, le parti —, kormánypárt; jur. officiers —s, hatósági hivatalnokok; 2. m. un —, kormánypárti; —lement, adv. ministerileg.

Ministre, m. eszköz; la peste, la guerre, la famine sont les —s de la vengeance divine, a dögvész, háború, éhség az istenj boszu eszközei; pol. — d'Etat, államminister; 3. követ; 4. lelkész; cath. plebános; orn. sármány.

Ministrerie, f. zárdafönökség.

Minium (-ome), m. chi. olompir.

Minnesinger (minné-cinegre), m. litt. szerelemdalnok.

Minois, m. fam. arcocska. Minon, v. minet.

Minoratif, ve, a. méd. –, remède –, gyönge has-hajtó.

Minoration, f. méd. gyönge hasha, tás.

*Minorer, v. a. kisebbîteni. Minorité, f. kisebbség; 2. kiskoruság.

Minoterie, f. lisztkivitel; ennek helyisége.

Minotier, m. lisztkereskedő. Mintrir, v. n. h. n. cincogni. Minuit, m. éjfél; la messe de —, ejféli mise.

Minuscule, a. gr. lettre —, kis betű.

Minutaire, m. jur. okiratgyűjtemény.

Minute, f. perc; 2. je reviens dans une —, azonnal viszszajövök; fig. c'est un homme à la —, nagyon pontos férfiu; cuis. côtelettes à la —, gyorssütött szeletek; II. fogalmazvány; jur. eredeti okirat; call. apró irás; géom. tervτajz; méc. fogaskerék; 2. i. —! lassabban! hátrább az agarakkal!

Minuter, v. a. jur. fog ilmazni; fig. vmit tervezni.

Minuterie, f. horl. percmutató.

Minutie (-cie), f. csekelyseg, apróság; szőrszálhasogatás.

Minutieusement, adv. kicsinyesen, kicsinykedve, kislelküen.

Minutieux, se, a. kislelkü; kicsinyeskedő; esprit —, babráló.

Mioche, m. pop. flucska.

Mi-parti, e, a. félig...; robe — -e de rouge et de noir, félig piros, félig fekete szoknya; les avis sont -8, a vélemények két részre oszolnak.

Miquelot (mi-klo), m. kolduló zarándok; fig. pop. faire le —, álszenteskedni. Mirabelle, f. jard. sárga dob-

zó (kerek szilva).

Mirable, v. admirable (3). Miracle, m. théo. csuda; 2. ext. c'est un — de vous voir, önt ritkan lehet latm; 3. c'est un — de l'art, a művészet ne továbbja; n. de F. cour des —s, csudatanya; 4. à -, adt. pompás, kitünő.

Miraclifique, v. merveilleux **(2.)**.

Miraculeusement, adv. csudálatosan, csudásan.

Miraculeux, se, a. csudálatos; 2. bámulatra méltő; rendkivüli.

Miraculiser, v. n. csudát mívelni; 2. csudálatossá tenni.

Mirage, m. phys. légtükrözet ; délibáb.

Miralet, m. icht. tükrös rája.

Mirauder, v. a. pop. figyelemmel v. mereven nézni vkit v. vmit.

Mire, f. arq. irányzó, célgomb; v. guidon (3.); fig. ce n'est pas là son point de —, nem ez a szándéka ; artil. irányzék; 2. ch. agyar; geom. lejtmérszer. Miré, e, a. ch. sanglier —é,

vadkan fölfele hajlott agyarral.

Mirement, m. mar. la terre est en —, a part magasabbnak látszik (ködben).

Mirer, v. a. célozni; — un oeuf, tojást vizsgálni; fig. il mirait cette place, vágyott ez állomás után ; 2. se —, v. r. magát tűkörben nézni; le paon se — dans sa queue, a páva büszkélkedik farkával; fig. tetszelegni.

Mirifique, v. admirable.

Mirlicoton, m. jard. későnérő sárga duránci barack. Mirliflore, m. nyalkafi;

édelgő.

Mirliton, m. mus. tilinko.

Mirmidon, m. fam. pöttön, kotyonfitty; it. okosdi, kotnyeles.

Mirmillon, m. h. anc. sarlóviador.

*Mirobolant, v. myrobolant. Miroir, m. tükör; glace de ∸, *tükör-üveg* ; ce — farde, e tükör halványít; fig. un — de patience, a türelem mintaképe; ch. sneffszar; it. hold (özfarán); chi. — d'ane, holdkö; cuis. oeufs au —, olasz rántotta; ent. pávapillangó; man. cheval à -, tűkörszürke ló; opt. — ardent, gyújtóüveg; riv. vizszine.

Miroitage, v. miroitement. Miroitant, e, a. játszó színű. Miroité, e, a. v. miroir (cheval à —); icht carpe —e, tükrös ponty.

*Miroitement, m. színjátszás; tükröződés; tűkör-

feny.

Miroiter, v. n. színekkel játszani ; tükrözödni.

Miroiterie, f. tükörkereskedés; tükörmühely.

Miroitier, m. tükörcsináló; tűkörkereskedő.

Miroton, m. cuis. fött marhahússzeletkék mártással. Mirtil, m. mirtille, f. bot. afo-

nya. Mis, m. pal. pöriratok átadása; jour du —, átadás keltje; 2. —bas, viselt ru-

hák.

Misaine, f. mar. also elovitorla; mât de —, előárboc; hune du mât de —, előárbockas.

Misandrie, f. férjgyülölet.

Misantrop'e, m. et a. embergyűlölő; it. mogorva; —ie, f. embergyülölet ; —ique, a. embergyülöleti.

†Miscellanées, m. pl. elegy. Miscibilité, f. did. vegytthe-

töség.

Miscibie, a. vegyithető. Mise, f. kiadas; la — et la recette, *kiadás és bevétel* ; 2. tétel; 3. igéret; átigéret; 4. forgalom; kelet; fig. cette excuse n'est pas do —, e mentség nem érvényes; nouvelle —, pótöszszeg; — à bord, rakodási költség; — a terre, kirakodási költség; — a prix, árszabás; jur. – en cause, idézés; — en accusation, vád alá helyezés; — en scène, szinpadosítás; en vente, áruba bocsátás; impr. — en pages, *elrakás*, elhelyezēs, törēs, (īvekre); 2. viselet, öltözés módja.

Misérable, a. nyomorú, szerencsétlen; 2. gonosz, roszakaratú; 3. nyomorúlt; rosz, silány; 4. s. szerencsétlen, szegény, boldogtalan; semmiházi, nyomorult; c'est une —, elvetemedett nö; —ment, adv. nyomorultan, stb.

†Misérableté, f. nyomor, nyo-

morúság.

Misère, f. nyomor; inség; 2. teher, baj, alkalmatlanság; 3. tökéletlenség, gyarlóság; fig. nyomasztó teher, fáradságos munka; vallée de —, siralomvölgye; 4. ord. pl. nyomorúság, haszontalanság, csekélység.

Miséréré, m. lit. az 50. zsoktár-ének; fig. je reviendrai dans un —, legott visszajövök; 2. méd. bélköszvény, béldugulás.

Miséricorde, f. könyörület: irgalom; 2. bocsánat; chanc. par la — de Dieu. Isten kegyelméből; être à la — de q., vkinek hatalmában lenni; 3. i. —! que vois-je? szent Isten! mit látok?

Miséricordieusement, adv. irgalmasan, irgalomból, kegyelemből.

Miséricoi dieux, se, a. irgalmas, kegyelmes.

†Miseur, m. választott biró. Misgurn, m. h. n. csik, halcsik.

Miso'game, m. házassággyűlölő; –gamie, f. ház. gyűlölés; —gyne, m. nögyűlölő; —gynie, f. nőgyűlőlés; —messe, m. misegyűlölő; -phane, s. a. fénykerülő; —phanie, f. fényiszony; —pogon, m. szakálgyűlölő; —polème, m. háborúgyűlölő; -psychie, f. élet unalom.

Mispickel, m. miner. mirenykova.

Misque, m. ent. gerencsérhernyász.

Missel (mi-), m. lit. misekönyv.

Missilance, m. orn. solyomfi.

Mission (mi-), f. küldés, megbizás ; meghatalmazás; 2. rélig. küldetés; 3. coll. hitkövetség, térítőség.

Missionnaire, m. téritő, hit-

Missive, f. et a. f. körlevél;

Mitaine, f. fejes keztyű; p. cela ne se prend pas sans —, nem lehet fölfúni; it. ce sont là des —s à quatre pouces, bolond hiszi azt, eb higyje; 2. leveles keztyű; verr. bádogkeztyű.

†Mitan, m. pop. középpont. Mite, f. ent. nyü, pondró; — domestique, sajtatka;

— des boeufs, marhaatka. Miter f. pêch. vidralyuk. Mithrax, m. lap. csilkova.

†Mithridate, m. pharm. ellenméreg; fig. vendeur de -, szájlós.

Mitigatif, ve, a. enyhitő. Mitigation, f. enyhités.

Mitiger, v. a. enyhiteni. Miton, m. karmantyú; fig. c'est de l'onguent — mitaine, mit se használ.

Mitonner, v. n. lassan forrni; 2. v. a. — q. fam. vkit ápolni; it. cirókázni; une affaire, ügyet ovatosan elintézni; 3. se —, v. r. magát kényesztetni.

Mitonnerie, f. cuis. lassú forrás; 2. fig. v. cajolerie. Mitouche, v. nitouche.

Mitoyen, ne (-ien), a. $k\ddot{o}$ $z \in p \dots$; cloison —ne, $k \ddot{o} z$ fal; espace —, köz hézag; fig. avis —, középút.

Mitoyenneté, f. cout. határközösség.

Mitoyenniste, m. mérsékelt. Mitoyerie (-toâ-rie), f. cout. közös kerítés.

*Mitraillade, f. kartácsolás. Mitraille, f. ócskavas; guer. kartács; 2. aprópénz.

Mitrailler, v. a. et a. guer. kartácsolni. *Mitrailleuse, f. guer. goly6-Mitral, e, a. süvegalakú.

Mitre, f. cath. püspõksüveg; — de carton, eretneksüveg; arch. fél egyenszög; boîte de —, rézsmérték.

Mitré, e, a. cath. püspöksüveges. [állítni.] | †Mitrer, v. a. jur. bitofára | Modalité, f. phil. módozat;

Mitron, m. sütölegény. Mitrule, f. bot. kucsmagomba. Mitte, f. árnyékszékgőz.

Miure, a. méd. pouls -, egyenlőtlen és gyöngülő érverés.

†Mive, f. conf. szörp.

Mixte, s. a. vegyes; fig. opinion —, különféle vélemény.

Mixtiligne, a. géom. vegyesvonalú.

Mixtion (miks-thion), f. pharm. vegyités.

Mixtionner, v. a. vegyitni; vin —e, hamisitott bor.

Mixture, f. pharm. vegyíték, keverék; —cordiale, szíverősítő.

Mnémonique, f. emlészet, emléktan: 2. a. emlészeti.

Mnie, f. bot. csillagmoh. Mobil, m. et a. m. jur. don móringrész átengedése.

Mobile, a. mozogtatható, mozgó; fig. állhatlan, változékony; esprit —, fogékony elme; adm. garde nationale —, mozgó örsereg; 2. m. mécan. phys. mozgószer; fig. ind-ok, indító-ok.

Mobiliaire, v. mobilier (2). Mobilier, m. coll. bútor; bútorzat, háziszerek; it. jur. ingó vagyon, ingóság; 2. —, ère, s. a. jur. $ing\delta$; saisie - dre, ingóságok kfoglalása.

Mobilisable, a. milit. mozgosítható.

Mobilisation (-cion), f. cout. v. ameublissement; milit. mozgósítás.

Mobiliser, v. a. v. ameublir; 2. milit. mozgositni.

Mobilité, f. did. mozoghatóság; fig. állhatlanság.

Mochlique (-kli-), a. méd. purgatif —, hathatós hasnazto.

Mococo, m. h. n. szögsárga majom.

Modale, a. f. log. módozati, módbeli.

Modaliste, v. modiste.

log.meghatározottság; mus.

alaphang.

Mode, f. divat; fig. être à la —, kapós; 2. szokás; parent à la — de Bretagne, távol rokon; II. m. gr. mód; pol. — de gouvernement, kormányrendszer; mus. hangnem.

Modelage, m. sculp. mintá-

zas.

Modèle, m. minta; mintakép; 2. fig. példánykép.

Modeler, v. a. mintázni; 2. se —, v. r. alkalmazkodni. Modeleur, m. faïenc. mintász.

Modénature, f. arch. pár-

kanyzat.

*Modérantisme, m. mérsékelt kormányrendszer; ennek hívei.

Modérantiste, m. mérsékelt

párti.

Modéra'teur, trice, s. fölügyelő, vezető, kormányzó; fig. békítő; 2. méc. szabályozó, mérséklő; —tion, f. mérséklés; —d'esprit, higgadtság; 3. kevesítés, kisebbítés; leengedés; enyhítés.

Modéré, m. mérsékelt párti; 2. —, e, a. mérsékelt, mértékes; fig. esprit —, higgadt ember; —ment, adv. mérsékelve, mérsékletesen.

Modérer, v. a. mérsékelni; enyhíteni; korlátolni; 2. 80 —, v. r. engedni; le temps s'est —é, az idő enyhült; magát mérsékelni; tartózkodni.

Moderne, a. ujkori, ujkorbeli, mostani; 2. divatos; 3. adt. à la—, uj izlés szerint.

*Moderner, mieux: moderniser, v. a. divatszerüsitni;

2. megujitni.

Modeste, a. szerény; tisztességes; 2. illedelmes, szemérmetes, mérsékelt; couleur —, gyöngéd szin; —ment, adv. szerényen, stb.

Modestie (-thie), f. szerénység; illedelmesség; 2. tisztesség, emberség, illendőség, becsületesség.

Modi'cité, f. csekélység, silányság, jelentéktelenség; —fiable, a. változtatható, módosítható; —ficatif, ve, a. gr. határozó; v. modifier; 2. m. meghatározó; gr. határozó; —fication, f. meghatározás, megszorítás, enyhítés; 3. did. módosítás, változtatás; —fier, v. a. meghatározni, enyhíteni, korlátolni, megszorítani; 4. did. módosítani; 5. változtatni; 6. se —, v. r. megváltozni.

Modillon, m. arch. szarufő. Modique, a. csekély, mérsékelt; —ment, adv. mérsékelten.

Modiste, s. fam. piperköc, pipere bolondja; 2. divatárus.

Modius, v. boisseau.

Modulation (-ci-), f. mus. hanglejtés, zengetés, zeng-zet.

Modulateur, trice, s. mus. hanglejtő, zengető.

Module, f. arch. oszlopmérték; érem átmérője; alg., géom. mértékminta.

Moduler, v. a. hanglejteni; zengetni; elöadni; 2. se —, v. r. a hanglejtés szabályaihoz alkalmazkodni.

Moelle (moa-le), f. an. velő;
— du cerveau, agyvelő;
bot. bély; minér. — de
pierre, kővelő; fig. la —
d'un livre, könyv java.

Moell'eusement (moa-), adv. fig. velösen; —eux, se, a. velös; fig. eröteljes, nyomós; com. drap —, erös, tartós posztó; voix —se, kellemes, csengö hang; —on, m. carr. terméskő, bányakö; glac. —s, fövenykövek; —onaille, f. carr. kis terméskő;—onnier, m. carr. repesztő-ék.

†Moeuf, v. mode (II.).

Moeurs (meur-ce), f. pl. erkölcsök; 2. szokás, életmód; hajlam; mus. zene szabályai.

Mofette, v. moufette.

Moges de morue, f. pl. pêch. gadóc belei.

Mogilalisme, m. méd. ajakhangok kiejtésének nehéz-

sége.

Moi, s. én, engem, nekem; 2.

(nyomatékból); faites —
taire ces gens-là, hallgattassátok el ez embereket;
3. à —! segítség! 4. de
vous à —, köztünk mondva; 5. je l'ai vu —-même,
saját szememmel láttam.

Moidette, v. moilette.

Moie, f. écon. rakás; agr. v. meule.

Moignon, m. chir. csonk, csontorka; jard. tő.

Moilette, f. glac. nemezzel boritott simitófa.

Moinaille, f. fam. csuhás csőcselék.

Moindre, a. kisebb; kevesebb; 2. csekélyebb; 3. alacsonyabb; 4. le —, la —, legkisebb, legcsekélyebb.

Moindrement, v. moins.

Moine (moa-ne), m. szerzetes; p. le — répond com. l'abbé chante, kutyagazda, eb szolgája; écon, ágymelegítő; forg. hólyagos hely; h. n. borjufóka.

Moineau (moa-), m. orn. veréb; — vulgaire, házi veréb; — d'arbre, mezei veréb; — de jonc, nádi veréb; p. le — à la main
vaut mieux que la grue
qui vole, jobb ma egy veréb, mint holnap egy túzok; 2. a. m. cheval —,
vágott fülü ló.

Moinerie (moa-), f. szerzetesnép; it. szerzetesség.

Moinesse, moinette, f. pop. szerzetesné.

Moineton, moinillon, m.pop. barátocska.

Moins, adv. kevésbbé; parlez —, beszéljen kevesebbet; je l'aime —, nem szeretem annyira; — belle que..., nem oly szép mint...; 2. rien —, il n'est — que sage, nem mondható okosnak; 3. non — que, ép úgy, ép oly ..., mint ...; 4. à — de, nem... mint; 5. à — que, hacsak; 6. au —, du —, legalább; 7. en — de rien, adt. rövideden, pillanat mulva; II. m. legkevesebb; le — que vous puissiez lui payer, a legkevesebb mit neki fizethetne ...; impr. szünjel.

Moirage, m. habositás; habos fény.

Moire, f. com. habosselyem. Moiré, e, a. habos; ruban —, habos szalag; 2. m. habos kelme.

Moirer, v. a. habositni. Moireur, m. habositó.

Mois (mo-â), m. hó, hónap; par —, havonkint; trois —, negyedév; six —, félév; 2. havi fizetés; havipénz; méd. v. règles.

Moise, f. charp. kötőfa; glac. keverőgamó. [tolni. Moiser, v. a. charp. pán-

Moisi, m. penészedés.

Moisir, v. n. et r. penészedni; 2. v. a. penészítni.

Moisissure, f. penész.

Moison, m. jur. felesbér; 2. drap. hosszúság; 3. akolafa. Moisonnier, m. felesbérlő.

Moissine, f. venyigenyaláb szölöfürtökkel.

Moisson, f. aratás; it. fig. 2. aratás ideje; 3. aratótt jószág.

Moissonner, v. a. aratni; p. qui sème —e, ki mint vet, úgy arat.

Moissonneur, se, s. arató. Moite, a. nedves, nyirkos.

Moiteur, f. nedvesség, nyirkosság.

Moitié (—thié), fele; 2. fél; à — prix, fél àron; 3. feleség; fig. c'est un homme — chair, — poisson, nincs szilárd jelleme; 4. à —, adt. félig; 5. de —, adt. felében.

Moitir, v. a. nedvesítni.

Moka, moca, m. mokhakávé.

Molaire, meulière, mâchelière, f. et a. f. —s, dents
—s, zápfogak.

Molan, m. bot. disznóbab.

Môle, f. chir. méh-üszög;
icht. malomkőhal.

Môle, m. sarkantyūgát; men. minta-deszka.

Moleau, m. cham. első zsír. Mole-bout, v. môle (f. icht.). Moléculaire, a. phys. tömecsi, részecsi, elemi.

Molécule, f. phys. tömecs, részecs, tekecs; méd. ondóállatka.

Molène, v. bouillon (3.).

Molequin, m. chi. acélzöld. Môler, v. a. mar. szél előtt vitorlázni.

Molestation, f. zaklatás.

Moleste, a. zaklató.

Molester, v. a. zaklatni, boszantani, alkalmatlankodni; v. vexer.

Molet, m. orf. fogócska.

Molette, f. man. sarkantyútaraj; horl. órakerék;
expl. machine à —, járgány; lun. köszörüke-

rék; maréch. talpvérfolt;
pharm. peint. mozsártörő.

Moletter, v. a. glac. fényîtni, csiszolni.

Moliant, e, a. corr. lágy, nyulékony.

Molière, a. agr. terre —, agyagföld; dent —, zápfog; 2. f. malomköbánya.
Molusse, a. elpuhult, pety-

hüdt. Molle, f. van., ton. füzfavesszö-köteg; abroncskö-

teg; icht. tengeri compó. Mollé, m. bot. borscserje. Mollement, adv. lágyan; 2. fig. hanyagul, renyhén,

petyhüdten; 3. elpuhultan.
Mollesse, f. elpuhultság,
renyheség, petyhüdtség; 2.
fig. gyöngeség; 3. lágyság,
puhultság; 4. bujaság.

Mollet (mo-lè), m. rojt, cafrang; 2. an. lábikra.

Mollet, te, a. lágy, gyöngéd, finom; cuis. oeufs —s, lágy tojás.

Molleton (mol-), m. com. molton.

Mollette, v. molette (pharm.). Mollice, f. com. selyemszerű lágyság. Mollient, v. émolient.

Mollification, (mol-), f. lágyttás, higitás; lágytlás, higulás.

Mollifier (mol-), v. a. méd. lágyitni; higitni; tumeur—ée, lágyult kelés.

Mollipennes (mol-), m. pl. lágy röpűek.

Mollir (mo-), v. a. lágyulni, kásásodni; ces pommes mollissent, ez almák kásásodnak; 2. fig. ellankadni, elfáradni; mar. le vent mollit, a szél csöndesül; 3. fig. ingadozni; könnyen engedni; les troupes mollissent, a csapatok ingadoznak; mar. tágítni (kötelet); 4. v. a. — une voile, vitorlát megereszteni.

Molliteur (mol-), m. keserüséget elűző szer.

Molluscum (mol-come), m. méd. pattanás.

Mollusques (mo-), puhányok. Molo, v. moleau.

Molosse, m. poés. anc. andalgó (versláb).

Molucelle, f. bot. csészekút. Molve, m. icht. barnahátú gadóc.

Moly, m. bot. aranyszinű hágyma.

Molyb'date, m. chi. olanysavas so; —dène, m. olany; —dique, a. acide —, olanysav; —dite, f. minér. olomérc.

Mom, m. braunsveigi sör. Momasser, v. a. agr. törni. Momenet, m. z. ebfejü majom.

Moment, m. pillanat; adt. à tout —, szünet nélkül; du —, mihelyt; du — que, minthogy; en ce —, e pillanatban, jelenleg; par —, néha-néha; méc. hatány. Momentané, e, a. pillanati:

—ment, adv. pillanatilag.

Momerie, f. autref. álarcáskodás; álruha; fig. szenvelgés, tettetés.

Momie, mumie, f. mumia, holtaszat; fig. il est sec

com. une —, száraz, mint a gereblye.

Momification, f. tetemszáritás; fig. összeaszás.

Momifier, v. a. mumiává száritni; 2. se —, v. r. összeaszni.

Momme, v. mom.

Momordique, f. bot. magrugo.

Momoul, m. orn. aranyfá-

Momus (—uce), m. gúny-isten.

Mon, ma, a. mon fils, fiam; ma fille, leányom; mes jardins, kertjeim.

Mona'caille, f. iron. szerzetes csőcselék; —cale, a. szerzetesi, —ment, adv. szerzetesi,

zetes módra.

Mona'canthe, m. icht. $k \ell t$ fogú; —celle, v. helvelle; -chisme, m. szerzetesség; -daire, a. h. n. parányi; =s, m. pl. parányfélék; -de, f. phil. egymi; 2. h. n. termő parányok; delphe, a. bot. egyfalkás; -delphie, f. egyfalkás növényzet; —disme, m. phil. egymiség;—diste, m. phil. egymiség híve; —dologie, f. phil. egymiségtan; —dologique, a. egymiségtani: -ndie, a. bot. egyporodás; -ndrie, f. bot. egyhimű-\$\(\tilde{e}g\); —nthe, a. egyrirágú; -nthère, a. bot. egyportokos; —rchie, f. egy-uralom, fejedelemség; 2. ország, birodalom; —rehique, a. egy-uralmi, egyuri; †—rchiser, v. a. fejedelmesitni; —rchisme, m. egy-uralás; —rchiste, m. egy-uraló; —rcholâtre, m. fejedelem-imádó ; -rcholâtrie, f. fejedelemimadas; —rde, f. —rdin, m. bot. ápolka; —rque, egy-úr, fejedelem; -rchène, m. bot. örvénygyökér ; —stère, m. zárda, monostor; —stier, m. zár-da-apát; —stique, a. zárdai, monostori. Monaul, m. orn. pávafácán.

Monaut, a. m. felfülü.

Monceau, m. rakás, halom; fam. avoir des —x d'une chose, bövelkedni vmilten.

Mondain, e, a. világi; földi; 2. m. világfi; —ement, adv. világiasan.

Mondanité, f. dév. világi kéj; világi hiuság; vilá-

giság.

Monde, m. világegyetem, világ; — physique, anyagi vil.; — moral, szellemi vil.; — idéal, cszmenyi vil.; 2. földteke; courir le —, a földet beutazni; venir au —, születni; mettre au —, szülni; nouveau, ismert föld; nouveau —, Amerika; 3. emberiség; le — chrétien, az összes kereszténység; 4. emberek, nép; 5. oselédség; népség; II. társadalom; le grand -, uri társaság; le petit —, köznép; de quel — venez-vous? mely földrészről jő? il sait | bien le —, tud banni az emberekkel; 2. icht. petit —, tüskéshasú; III. a. h. j. tiszta.

Monder, v. a. tisztítni, tisztálni; kifejteni, kihántani.

Mondicité, v. propreté.

Mondificatif, ve, a. méd. tisztító.

Mondification, f. méd. tisztitás.

Mondifier, v. déterger.

Mondrain, m. mar. fövenydomb.

Monentéron, m. an. hurkabél.

Monétage, v. monnayage.
Monétaire, a. système —,
pénzrendszer; —tisation, f.
értékszabás; papirpénz kibocsátása; —tiser, v. a.
papirpénzt forgalomba bocsátani.

Monial, e, a. dr. c. zárdai; —e, f. apáca.

Monin, e, s. fig. majomarcu, ocsmány.

Moniteur, m. intő, figyelmeztető, tanácsadó. Monition, f. h. eccl. intés, figyelmeztetés.

Monitoire, m. intő-levél, — irat; a. lettres – s, sürgetőlevél.

Monitorial, e, a. intő.

†Monnage, m. com. örlés-

jog.

Monnaie (mo-), m. pengőpénz; — au-dessous du
titre, becsérték alatti pénz;
papier —, papirpénz; —
de change, váltópénz;
battre —, pénzt verni; fig.
—, pénzt szerezni; p. —
fait tout, mindent meggyőz a pénz; 2. aprópénz;
p. payer q. de même —,
tromfot tromffal ütni; 3.
—, ou: monnaierie, f.
pénzverde.

Monnayage, m. pénzverés; 2. pénzverő műhely; bá-

nyolóbér.

Monnayer, v. a. pénzt verni, bányolni; 2. pénzítni, ki-alakítni.

Monnayeur, m. pénzverő; faux —, pénzhamisító. Monnier, m. orn. jegély.

Mono'axifère, a. bot. egyfürtszárú; —baphie, f.
egyszínűség; —céphale, a.
egyfejü; —céros, m. z.
egyszarvu; 2. icht. narvál.

Monocle, m. opt. szemcsiptető; h. n. kandics.

Mono'cline, a. bot. nöshimes; -colorado, m. z. vörös bögönc; —corde, m. mus. zendmérő; —cotylédone, a. bot. egyszékű; —dactyle, a. h. n. egypatás; —delphes, m. pl. h. n. egyméhüek; —done, v. narval: -écie, f. bot. egylaki; —émère, a. kérész; -game, s. a. jur. egytár- $\varepsilon \hat{u}$; —gamie, f. jur. egytársúság; – gène, a. páratlan; —gramme, m. névjegy, névvonás; graphe, m. egyedrajziró; -graphie, f. egyedrajz; -graphique, a. egy.rajzi; —gyne, a. bot. egyanyás; -logue, m. litt. magánbeszéd; —logique, a. magánbeszédi; —lope, m. bot. zákány; —machie, v. duel; —manie, f. méd. rögeszme.

Monôme, m. alg. egytagzat,

egytagu kitétel.

Mono'pède, a. h. n. egylábú; —pétale, —phylle, a. bot. egylevelű; —pole, m. egyedáruság; 2. áru-adó; *—poler, v. a. egyedáruskodni; —poleur, m. egyedárus; 2. adóbehajtó; *—poliser, v. a. et n. egyedározni; —poliste, m. egyedárus; —ptère, m. icht. egyparás.

Monorchis (-kice), m. bot.

kosbor.

Mono'sperme, a. bot. egymagvú; —syllabe, a. gr.
egytagú; —théisme, m.
egyistenhivés; —théiste,
m. egyistenhívő; —tone,
a. egyhangú; peint. kifejezéstelen; —tonie, f. egyhanguság; —trèmes, m.
pl. h. n. csőrösök; —trope,
m. bot. gazillat.

Mons (monce), m. pop.

Monseigneur, m. méltóságos úr.

Monseigneuriser, v. a. méltóságolni; 2. se —, v. réc. egymást méltóságolni.

Monsieur (mo-cieu), pl. messieur (mè-cieu), m.

úr; 2. házi úr.

Monstre, m. h. h. szörnyeteg; csudaszülött; fig. szörny; kegyetlen ember; 2. fig. rémkép, váz, rémség; 3. servir des —s, roppant nagyságu halakat föltálalni; poét. les —s des forêts, ragadozó állatok; 4. v. a. roppant, nagyszerű, óriási.

Monstrueusement, adv. szörnyen, természetlenül; idom-

talanul.

Monstrueux, se, a. szörnyü, idomtalan; 2. rendkivüli, roppant; 3. természetellenes; fig. képtelen.

Monstruosité, f. idomtalan-

ság; esetlenség; 2. szörnyűség; it. fig.

Mont (mon), m. hegy; it. abs.—s, hegység; par—s et par vaux, hegyen-völgyön; —piété, zálogház; an.— de Vénus, gyönyördomb; guer. v. pagnote.

Montage, m. fölhordás, fölrakás, fölhúzás (fáé stb.); ennek bére; — des bateaux, víz ellen hajózás; soier. fölkészítés.

Montagnard, e, s. hegylakos; 2. orn. hamvas kese-

Montagne, f. hegy; hegység, hegylánçolat; t. t. bleu de —, rézkék.

†Montagnette, f. hegyecske. Montagneux, se, a. bérces, hegyes.

Montain, m. orn. fenyöpinty; 2. —, e, a. bot. plante —e, hegyi növény.

Montaison (des truites), f. icht. pisztrángok ívása; fou de —, idönkinti örülési roham.

†Montance, f. öszlet, összeg.
Montant, m. oszlop, karó,
székoszlop, támasz; 2.
öszlet, összeg; 3. ce vin a
du —, e bornak zamata
van; 4 várományos; fauc.
prendre le —, magasra
röpülni; jard. hajtás;
mar. támasz, dúc.

Montant, e, a. bateau —, fölfelé evező hajó; marée

_e, dagály.

Monte, f. man. hágatás ideje,

helye, jegyzéke.

Montée, f. lépcső; 2. pop. fok; faire sauter les —s à q., vkit a lépcsön lelökni; 3. följárat; följárás; voilà une rude —, ez meredek följárat; arch. — de pont, híd emelkedése; fauc. fölröpülés; coutur. nyakkivágás.

Monter, v. n. fölmenni,
-mászni, -lovagolni, -kocsizni; — à l'autel, oltár
elé lépni; — à cheval,
lóra ülni; it. lovagolni;
— à nu, szőrén lovagolni;

 sur les planches, színészszé lenni; p. bien bas cherit qui trop haut -e, hidd el magadat, ha veszni akarsz; mal –é, roszkedvű ; [2. áradni ; fig. le sang lui est —é au visage, *a vér arcába szökött* ; emelkedni; 3. szökkenni; le prix du blé est —é, a gabna ára szökkent; 4. növekedni; 5. tenni, rugni (-ra - re); cette somme —e à mille francs, ez öszszeg ezer frankra rúg; II. v. a. fölvinni, -húzni; 2. *fölszerelni* ; — la garde, orre menni; fig. - une garde à q., vkit megpirongatni ; 3. berendezni, ellátni ; — une opéra, daljátékot betanulni; — une maison, házat bebútorozni ; 4. összerakni; fig. — une cabale, ármányt koholni; – un bouquet, csokrot kötni; — un violon, hegedüt magasabbra hangolni; 5. sa dépense, kiadását szaporitni; 6. il avait la tête —ée, fejébe verette magának; III. se -, v. r. v. monter (v. n. 5.); 2. - enlinge, *magát fehérnemű*rel ellátni; fig. — sur ses grands airs, fennen beszélni; it. tüzbe jöni; cet homme se —e aisément, könnyen megharagszik.

Monte-ressort, m. agr. rugós csavar; horl. rugonyfe-

szítő.

Monteur, m. arm. — en blanc, puskaágy-műves; — équipeur, puskajavító; horl. —, —boîtes, óratok-műves; lap. kőfoglaló.

Montgolfière, f. phys. léghajó, léggömb.

Monticule, m. géo. hegyect

ke, domb. Montie, f. bot. semlyékhúr. Montier, m. sóbánya-ügyelő.

Montivague, a. hegyek közt barangoló.

†Montjoie, m. diadalhalom. Montmorisme, m. tányérnyalás. Montoir, m. lábító (tőke v. kő a falusi fogadók előtt, melynek segitségével lóra ülhetni).

Montrable, a. mutatható.

Montre, f. δra ; — à pendule, ingaóra; — de poche, zsebóra; — à carillon, zenélő-óra; — forcee, gyermek-ora; t. t. com. mustra, mutaték; 2. impr. mutatvány-iv; ori. kirakat; p. belle —, peu de rapport, sok zaj semmiért; 3. lóvásár; 4. hadvizsgálat; zsold.

Montrer, v. a. mutatni; mutogatni; fig. — le chemin, példát adni; pop. — son nez q. part, körültekinteni; -nézni; it. — le cul, kereket oldani; il —e la corde, végsőre jutott ; 2. du courage, bátorságot tanusitni; 3. bebizonyitani; kimutatni: 4. tanitni, oktatni; 5. se —, v. r. magát mutatni ; mutatkozni ; magāt kitüntetni.

Montreur d'angles, m. arp.

szögletmérték.

Montueux, se, a. hegyes. Monture, f. paripa, hátasló; hátas állat; pr. qui veux aller loin doit ménager sa —, lassan járj tovább ersz; 2. t. t. — d'un bijou, foglalvány; — d'un fusil, puska-ágy; — d'un scie, fürészfa; — de l'épéron. sarkantyúszij; — d'un miroir, tükör-keret; com. teher; orf. cikornyák.

Mont-voyau, m. h. n. lap-

pantyū.

Monument, m. emlék, emlékjel; 2. —, —funéraire, síremlék.

*Monumental, e, a. emlék...; statue —, emlékoszlop.

†Mopse, m. h. n. öleb. Moquable, a. gúnyolható.

Moque, f. méc. görgös csiga;

bádog pohár.

80 Moquer, v. r. gúnyolni, ceúfolni, gúnyolódva ingerkedni; 2. gyalázni, megszólni; megvetni; dacol- | Morbleu, i. teringettét!

ni; pop. il s'en —e com. de l'an 40, nem fog rajta semmi is; 3. abs. tréfálni; 4. se faire —, magát nevetségessé tenni.

Moquerie, f. gúny; gúnyolódás ; 2. képtelenség.

Moquette, f. com. kenderbársony; ch.—s, özhullaték; ois. csalmadár.

Moqueur, se, s. a. gúnyolódó, csúfoló; orn. —, ou merle cendré, sok szavúrigó. Moqueusement, adv. gúnyosan, gúnyolódva.

Morailler, v. a. verr. nyújtani; maréch. — un cheval, lovat ajazni.

Morailles, f. pl. verr. nyújtófogó; maréch. ajazó vas, óncsiptető.

Moraillon, m. serr. zárütköző, zárkapocs.

Moraine, f. et a. cham. döggyapjú ; vét. végbélkukac ;

h. n. jegnesánc.

Moral, e, a. erkölcsi, erkölcs; 2. érzéktúli, érzékentúli; 3. m. erkölcs; —e, f. erkölcstan; 2. szidás, feddés; 3. tanulság; =ment, adv. erkölcsösen, erkölcsileg; —isation, f. erkölcsősités; —iser, v. n. erkölcsösködni; 4. v. a. erkölcsösítni; feddeni, leckézni; —iseur, m. erkölcshirdető; leckéző; —iste, m. erkölcstanító: —ité, f. erkölcstan; 2. erkölcsiség; erkölcsi tanulság.

Morande, m. agr. töbeteg [zó-halasztó. "Morateur, m. halogató, hú-Moratoire, a. jur. lettre —, késlelvény; pal. intérêt —, késedelmi kamat.

Morbide, a. peint. chair —, gyöngéd és lágy hús; méd. beteges.

Morbidesse, f. peint. gyöngédség és lágyság.

Morbifique, a. méd. kór...; matière—, kór-anyag.

Morbilles, f. pl. méd. küteg. Morbilleux, se, a. méd. küteges; sièvre — se, vörhenyláz. Morceau, m. darab; hacher en —s, darabokra vagdalni; 2. falat; doubler les -x, mohon enni; mus. zenedarab.

Morceler, v. a. szétdarabolni; szétmorzsálni; fig. style -é, darabos irály.

Morcellement, morcelement, m. szétdarabolás; – d'un héritage, örökség szétforgácsolása.

Mordache, f. tüzfogó; t. t. szorittyű; körömcsavar.

Mordacité, f. did. csipösség; it. fig.

Mordailler, v. mordiller.

Mordancer, v. a. áztatni, maratni.

Mordant, m. clout. szorittyú; dor. marószer; impr. csiptető; 2. —, e, a. ch. harapós ; fig. maró ; csípős.

Mordaret, m. sell. aranyozott hámgomb.

Mordette, f. ent. cserebuly

Mordiable, m. semmirekellő. Mordicant, e, a. maró; fig. csipos.

Mordication, v. picotement. Mordicus (-uce), adv. fam. soutenir — son opinion, makacsúl ragaszkodni véleményéhez.

Mordienne, à la grosse —, adt. pop*. teketória nélkül*; --- de vous! vigye el az ördög!

Mordillage, m. csekély hara-

Mordieu, i. ezerördög! Mordiller, v. a. könnyedén harapni.

Mordoré, e, a. téglaszin.

Mordre, v. a. harapni; marni; csipni; II. v. n. megbeleharapni; harapni, coutur. — plus avant, bellebb ölteni; 2. feddeni, 6csárolni; il ne donne point à — sur lui, nem ad alkalmat feddésre ; 3. rágalmazni.

More, -sse, s. mor; traiter q. de Turc à More, vkivel kiméletlenül bánni; gris de —, sötétszürke.

Moreau, a. m. man. cheval

—, fekete ló; 2. abrakkosár.

Morelle, f. bot. ebszőlő, csucsor; — furieuse, maszlagos nadragulya; 2. orn. vízi varjú.

Morène, f. bot. potnya.

Moresque, a. môr...; danse —, môrtánc; peint. v. arabesque.

Morfil, m. coutel. ěl.

Morfondre, v. a. meghidegîtni; 2 se —, v. r. meghülni; boul. la pâte se morfond, a tészta kihül; fig. hiában várni vmire.

Morfondure, f. maréch. nátha.

Morganatique, a. éji, rejtélyes; 2. mariage —, v. mariage.

Morgane, f. éji látvány; 2. phys. les palais de la fée —, légkép.

Morganitique, v. morganatique.

Morgeline, aisine, f. bot. csirizes madárhúr.

Morgue, f. gőgös komolyság; visszataszító feszesség; 2. motozó helység fogházak bejárásánál; 3. hullaház.

Morguer (-ghé), v. a. dacoskodni; 2. merően nézni rabra.

†Morgueur, m. rabmotozó; 2. dacoskodó.

Morgueux, se, a. dacos, megvető.

Moribond, e, s. a. haldokló. Moricaud, e, s. a. fam. barna arcú.

Morie, f. peau de —, dögbör. Morigéner, v. a. nevelni; enfant bien — é, jól nevelt gyermek; 2. megtériteni; 3. se —, v. r. javulni.

Morille, v. mitrule.

Morillon, m. orn. kanálos réce.

Morine, f. vét. marhavész.

Morion, m. vasföveg; ent.
futonc; lap. csehtopász.

Morne, a. komor, sötételmű; fig. temps —, borúlt idő; bl. karika.

Mornifle, f. pop. pofleves. nyakleves.

Morose, a. komor, mogorva, zord.

†Morosif, ve, a. késedelmes, késlekedő.

Morosité, f. mogorvaság, komorság, zordság.

Morphée, f. méd. tűzfolt.

Morphine, f. chi. szunydék, mákonyvonat.

Morphique, a. méd. altató; fig. unalmas.

Morphnus, (-nuce), m. orn. saskeselyű.

Morpho'logie, f. alaktan; —logique, a. alaktani; —manie, f. álomlátás.

Morpion, m. h. n. lapostetű.

Mors (mor, az s soha se hangzik), m. man. zabola, zabla; bot. — du diable, csonka gyökerű tikkantyú;
verr. — de la felle, a fúvó
cső vége.

Morse, m. h. n. manát-rozmár; 2. pav. —s, rézsent sorú kövezet.

Morsulis, m. pharm. harapocs.

Moisure, f. chir. harapás; marás; — de puce, bolhacsípés.

Mort, f. halál; poét. la est sourde à nos cris, a halál senkit se kímél; pr. point de remède contre la -, halál ellen nincs fü kerthen; pop. il serait bon à aller quérir la —. jó volna halálnak ; 2. kínos fájdalom; pharm. — aux rats, patkányméreg; 3. à —, à la —, adt. halálosan ; combat à —, élet-halál harc; haïr à —, halálból gyülölni; II. m. halott; pâle com. un —, halálsápadt; la fête des —s, halottak napja; 2. —. e, a. halott; c'est un homme -, vége van ; it. halálfia ; pop. il a la gueule —e, befagyott a szája; couleur e, fakószín; eau e. álló víz; peint. nature —e, csendélet.

Mortadelle, f. olasz kolbász. †Mortaillable, a. személy rabi. †Mortaille, f. féo. örökszolgaság, személyrabság; 2. rabszolgajog.

Mortaise, f. charp. ereszték;

horl. csaplyuk.

Mortalité, f. halandóság; table de —, halottak jegyzéke.

Morte'gage, f. com. nem teljesen megrakodott hajó; — eau, f. mar. apály; fig. komor, tépelődő ember.

Mortelle, v. (graine de) moutarde.

Mortel, le, a. halálos; 2
rendkívüli; douleur —le,
iszonyú fájdalom; attendre deux — les heures,
két hosszú óráig várakozni; 3. halandó; 4. m. heureux —, boldog halandó;
les —s, az emberi nem;
—lement, adv. halálosan;
2. durván, nagyon; offenser q. —, vkit érzékenyen
megsérteni; 3. haïr —, halálból gyűlölni.

Mortellerie, f. kötörés. Mortellier, m. kötörő. Morte'nsie v. nsie: —

Morte'paie, v. paie; — saison, f. com pangás.

Mort-gage, m. jur. holtzálog

(midőn a hitelező húzza a jószág jöve?elmét, a nélkül hogy az adósság törlesztődnék); 2. cout. haszonélvezet (jószágé, míg valamelyik testvér bizonyos árért meg nem veszi); it. zálog, melylyel elzálogosított marhát váltanak ki.

Mortier (-thié), m. arch. vakolat; battre le —, vakolatot keverni; fig. fam. cette soupe n'est que du —, ez a leves valóságos pép; 2. mozsár; artil. mozsáráyyű; 3. éji lámpa.

Mortifière, a. méd. halálos.
Mortifiant, e, a. bántó, boszantó; epesztő, szomorító.
Mortification (-cion), f. sanyargatás, önsanyargatás;
2. bántás, boszantás, epesztés, szomorítás; dév. c'est
la — de Dieu, ez Isten bün-

Mortifier, v. a. cuis. puhita-

ni; chir. elzsibbasztani; 2. fig. — ses passions, szenvedélyeit elfojtani; 3. fig. bántalmazni, szomoritani, megkeseriteni; 4. so —, v. r. puhulni; fig. magát sanyargatni.

Mortine, f. tan. mirtuslevelek a bör kikészítéséhez.

Mort'ivre, v. ivre-mort; —né, e, a. halva született ; -plain, m. cham. meszes gödör; -murs, m. pl. fond. pest-falak.

Mortuaire, a. halotti; drap —, szemfödél; extrait —, halotti bizonyítvány.

Morue, f. icht., com. gadóc, tőkegadóc; — salée, sózott gadóc; 2. – sèche, ou: — en bâton, tökehal; habiller la —, a gadóc fejét levágni s beleit kiszedni; fam. queue de —, frakk.

Morve, f. takony; 2. vét. takony; jard. rothadás.

Morveau, morviau, m. purha. Morver, v. n. taknyosnak lenni; jard. rothadni.

Morveux, se, a. taknyos; nez —, taknyos orr; vét. cheval —, taknyos ló; 2. m. c'est un petit —, kis takonypóc.

Morvolant, m. blond. kusz-

ma selyem.

Mosa, m. tejes pép. Mosaïque, a. zsidó . . . ; 2. f. t. t. rakmű, rak-kép, irombály; or de —, festő arany.

Mosaïquist, mosaïste, m. sculpt. rakmüves.

Moscateline, —telline, f. bot. pézsmakocka gyöngy.

Mosch (mosk), m. bot. pezsmanárcisz.

Moschifère (mos-ki-), a. h. n. pézsmatermő.

Moscouâde, m. raff. nyers cukor.

Mosquée, f. mecset. [stique. Mosquille, mosquite, v. mou-Mostrée, v. savante.

Mot, m. szó; vieux —, elavult szó: — à deux entente. két érteményű szó; manger ses —s, érthetlenül beszélni; trancher le | Mottée, f. agr. földhányás. |

kereken kimondani; gros —s, gorombaságok; dire des —s nouveaux, trágárkodni; 2. szó, beszéd; fam. un — s'il vous plaît, kérem egy szóra; ne dire —, hallgatni; abs. fam. —! csitt! szót se! p. quand les —s sont dits l'eau bénite est faite, az egyszer kimondott szót nem lehet zsebbe tenni; 3. ár, ajánlat; il veut être payé à sont —, nem akar engedni az árból; 4. nyilatkozat, tanmondat, tanúlság; bon -, élces ötlet ; - fin, finom kifejezés; 5. guer. jelszó; fam. il se sont donné le —, egyetértenek; p. voila le — de l'énigme, eltalálta a szeg fejét; 6. à ces —s, adt. e szavakra; en un -, adt. szóval, röviden; 7. – à –, — pour —, adt. szórúl szóra.

Motacille, v. hoche-queue. Motelle, f. icht. folyami

menyhal.

Moteur, trice, s. a. intéző (Isten); fig. kezdő, bujtogato; an. —s, moz-idegek; méc. mozgató erő; mozdony; 2. a. f. mozgató.

Motif, m. indok; mus. alapeszme.

Motilité, f. did. mozgató tehetség.

Motion (-ci-), f. did. mozgás; 2. javaslat, indítvány; faire une—, indítványozni.

†Motionner, v. a. v. (faire une) motion.

Motionneur, —naire, m. inditványozó.

Motival, e, a. indokoló.

Motive, ord. motrice, v. moteur (2.).

Motiver, v. a. q., indokolni. Motrice, v. moteur (2.).

Motte, f. agr. rög, göröngy; 2. a fák tövéhez tapadt föld; ton. -- à brûler. cserszak; 3. †domb, föld-Vénus).

se Motter, v. r. ch. lapulni, meglapulni.

Motteur, m. tan. cserszak készítő.

Motus (-uce), i. csitt.

Mou, m. an. borjú v. bárány tüdő; mar. tág kötéldarab; 2. — s, h. n. puhá-

nyok.

Mou, molle, a. puha, lágy; mar. vaisseau —, roszul vitorlázó hajó; fig. erőtlen, gyönge; it. elpuhult; it. habozó ; 2. m. mar. embraquer le —, kötelet fesziteni.

Mouchard, m. r. ndörkém. Moucharder, v. n. kémkedni a rendőrség szolgálatában. Mouche, f. h. n. légy; des maisons, házi légy; — de la viande, döglégy; — parasite, *bökcse*; — bateau, uszka; — des galles, gyilkos darázs; — à feu, sz. János bogara; — vibrante, fürkész; p. faire d'une — un éléphant, szálkát gerendának nézni ; il tombe des —s d'hiver, havazik; 2. rendőrkém; fig. c'est une fine -, ravasz kópé; 3. t. t. mod. szépítő tapasz; pêch. csalétek; maréch. patkótört tömlő; méc. hajtó mű.

Moucher, v. a. vkinek orrát törölni; 2. koppantani, gyertya hamvá! venni ; les cables, köteleket tisztitani; 3. lesetni; fam. la police l'a fait —, a rendörség szemmel tartatta; 4. se —, v. r. orrát kifúni ; pop. il ne se —e pas du pied, nem oly ostoba minő-

nek látszik.

Moucherie, f. orrfúvás.

Moucherolle, f. orn. légykapó.

Moucheron, m. szúnyog; 2. gyertyahamu.

Mouchet,m fauvette d'hiver, f. kenderike, kenderice; 2. v. émouchet.

rakás; 4. pop. v. mont (de | Moucheté, e. a. h. n. v. tacheté; écon. blé —é, üszökös búza; escr. fleuret —é. gombos vítőr; 2. icht. csonthal; pettyes gyík.

Moucheter, v. a. pettyezni, tarkázni; v. n. jard. petytyesedni.

Mouchette, f. arch. párta, korona; charp., men. párkánygyalú; 2.—s, pl. koppantó, hamvvevő.

Moucheture, f. pettyesség; petty; it. h. n.; arch. apró diszitmények; chir. köpülés. Moucheur, m. th. lámpu-

gyújtogató.

Mouchoir, m. zsebkendő; — de cou, nyakkendő; v. fichu; briguer le —, férfikegye után versenyezni; refuser le —, férfi ajánlatát visszaútasítni.

Mouchon, m. mouchure, f. lekoppantott gyertyahamu;

2. kifútt takony.

Moudre, v, a. ir. örölni; fig. — q.. des coups, vkit megdöngetni; or moulu, festőarany.

Moue, f. arcfintorgatás; faire la —, orrát fintorgatni; fig. fam. faire la —, duzzogni.

Mouée, f. vén. szarvasvér (melyet kenyérrel és tejjel vegyítve vadászebeknek adnak).

Moueter, v. n. h. n. mekegni. Mouette, f. orn. sirály, csüllő; — blanche, halászka. Mouetter, v. muetter.

Moufelettes, v. mouflettes. Moufette, mofettes, f. minér. súlyos lég, pára; expl. bányalég; h. n. —, ou: enfant du diable, szagos görény. Mouflard, e, s. pofók.

Moufle, f. †fejes keztyű; v. mitaine; 2. m. méc. görgös csiga; chi., ém: hőtok, dugla; serr. kapocs; 3. pop. gamba.

Mouffler, v. a. q. pop. vkinek orrát száját befogni.

Mouflettes, f. pl. plomb. forrasztartó.

Mouflon, m. h. n. vad juh; it. ennek böre.

Mouillade, f. falv. dohányáztatás sós vízzel. Mouillage, m. horgonytalaj; -hely; corroy. bőrök ázta-tása.

Mouille, i. mar. horgonyt vess! 2. f. agr. réti for-rás.

Mouillé, m. vizesség.

Mouille-bouche, f. jard. cit-romkörte.

Mouillée, f. pap. rothadt rongyok.

Mouillement, m. cuis. föleresztés; 2. nedvesítés; áztatás.

Mouiller, v. a. áztatni; nedvesítni; — du linge, öblögetni; la rivière —e les murs, a folyó locsolja a falakat: p. se couvrir d'un drap —é, ötölni-hatolni; it. kopasz mentségeket fölhozni; poule —é, gyáva, nyúlfi; gr. — les L et les I, az L és I betüket lágyan hangoztatni (ly, ny); jard. öntözni; mar. — l'ancre, horgonyt vetni; 2. se, — v. r. megázni.

Mouillette, f. kenyérszeletkék mártogatáshoz.

Mouilloir, m. rokkacsészécske; pap. áztató teknő; it. enyvüst.

Mouillure, f. nedvesités, áztatás, locsolás.

Mouisseau, m. mar. kötélzsi-

Moulage, m. malomgépezet, molna; it. malompénz; econ. famérés; it. mérő pénz; fond. lemintázás.

Moulant, m. molnárlégény. Moulard, v. cimolée (2.).

Moule, f. h. n. kagyló; — de rivière, folyam k.; — commune, mitill; — perce-pierre, köfűró csiga; — gyöngycsiga; 2. öntő minta; rompre le —, a mintát szétzűzni; fig. fam. le —en est rompu, páratlan a maga nemében; p. cela ne se jette pas en —, ez nem megy til-túl módjára; artif. — de lardon, rajka burok; batt. d'or, lapító minta.

| Moulé, m. impr. nyomtat- |

vány; pop. lire le -é, könyvből olvasni.

Moulée, f. fensár.

Mouler, v. a. önteni; mintázni; lettre —ée, nyomtatott betű; it. nyomtatványhoz hasonló irás; p. il croit tout ce qui est —é, szent írásnak hiszi, mit nyomtatva lát; arch. colonne —ée, vakolatszobor; 2. se —, v. r. sur q., vki után képződni.

Moulerie, f. fond. öntöde.

Moulette, f. kis kagylóteknő.

Mouleur, m. mintász, idomász; — en sable, gipszelő; — de bois, famérő;

chand. minta öntő.

Moulière, f. pêch.csigafogás;
t. t. ér malomkerékben.

Moulin, m. malom; — à vent, szélmalom; — à bras, kézi malom; — à foulon, kallómalom; — à forge, hámor; pop. jeter son bonnet pardessus les — s, magát mindenen túltenni.

Moulinage, m. soier. selyem elkészítése a selyemmolnán; 2. örlés.

Mouliner, v. a. jard. túrni, vájni; ais —é, szúette deszka; soier. — la soie, selymet elkészíteni a selyem-molnán.

Moulinet, m. malmocska; 2. forgantyú, kalantyú; korcsolya; kereszt sorompó; mon. nyújtó gép; meun. szélmalom-kerék.

Moulineur, —nier m. soier. selyemsodró.

†Moult, (-lt), adv. igen; sok. Moulu, e, v. moudre.

Moulure, f. arch., men. párkány, párkányzat

Mouquette, f. tourn. csonthenger.

Mourailles, mouraillon, v. morailles, etc.

Mourant, e, a. haldokló; fig. yeux —s, szenvedélyteljes sóvár tekintet; men. scier en —, rézsentesen fürészelni; peint. couleurs —es, halvány színek; 2. m. haldokló.

†Mourette, f. ma —, kincsem, galambom.

Mourgon, m. orn. bukdár. Mourine, f. icht. raja.

Mourir, v. n. ir. meghalni; p. mauvaise herbe ne meurt point, ehcsont összeforr; — en l'air, akasztó*fára jutni* ; faire — q., *ki*végeztetni; p. le renard mourra dans sa peau, kutyából nem lesz szalonna; 2. (túlzások:) — de chaud, de froid, d'impatiance, nagy meleget stb. kiállani; il pensa — de rire, azt hive hogy megpukkad nevettében; vous me faites —, ön nagyon zaklat; 3. elpusztulni, elmúlni; faire — ses passions, szenvedélyeit elfojtani; 4. se —, v. r. meghalni, haldokolni; je me meurs, meghalok; 5. je m'ennuie à —, halálosan unatkozom; il est malade à —, halálos beteg. †Mouroir, m. halálos ágy.

Mouron, m. bot. piros tikszem; — des champs, tyúkszemfű; — d'eau, vidra

_cik*kszár*.

Mouronné, e, a. bot. tikszem féle; véronique —ée, deréce szigoráll.

Mourra, f. jeu. ujjasdi (olasz

játék).

†Mousquet, m. muskéta, hadi puska; pop. il a crevé com. un vieux —, agyon itta magát; †— ade (mouske-) muskétalövés; †—aire, m. gyalog katona; — à genoux, burl. klistélyvitéz (a gyógyszerészeket nevezték eként, mert hajdan ök szolgáltatták az allöveteket); †—erie, f. puskatüzelés; †—on, m. rövid puska, karabély.

Mousquites, v. moustiques. Moussaillon, m. mar. fam.

szolgafiú hajón.

†Mousse, a. tompa, életlen.
Mousse, m. matrozfiú; 2. f.
bot. moh; lit de —, mohos
hely; —aquatique, lepcse;
3. hab.

Mousseau, a. m. boul. pain —, dercekenyér.

Mousseline, f. com. csalánszövet; conf. cukoröntet. Mousselinier, ère, s. com.

csalánszövetkészítő; -árus. Mousser, v. n. le vin de Champagne —e, a pezsgő pezseg; la bière —e, a sör

habzik; fig. faire — qch.,

csekély dolgot magasztal-

Mousseron, m. bot. keserü galóca; —nière, f. agr. gombaágy.

Mousseux, se, a. pezsgő, habzó; bot. rose—se, borzas rózsa.

Moussier, m. mohgyűjtemény.

Moussoir, m. écon. sajtkeverő rúd; 2. habarófa; 3. pap. higitó henger.

Mousson, f. pásztás szél.

Moussu, e. a. mohos.

Moustache, f. bajusz; fam. vieux —, vén katona; fig. enlever qch. à q. sous la —, vkinek vmit az orra elől elcsípni; an. orrgödröcske; orn. barátcinke. Moustelle, f. icht. gadóc.

Moustille, f. h. n. vad menyét.

Moustillier, moustiquaire, m. szúnyogháló.

Moustiques, f. pl. méd. szúnyogpörs; 2. m. h. n. indiai szúnyog.

Moût, m. vign. must.

Moutade, v. duite.

Moutard, m. pop. neveletlen,

piszkos fiú.

Moutarde, f. cuis. mustár;
2. bot. grain de —, mustármag; —en poudre, mustárliszt; p. la — lui mont
au nez, forr már a méreg
benne; it. c'est de la —
aprês dîner, eső után köpönyeg...

Moutardelle, v. raifort.

Moutardier, m. mustáribrikke; 2. mustár gyáros; —árús; fam. il se croit le premier — du pape, nagyra tartja magát; orn. kőfali secske.

Mouté, e, a. vin —, kénezett bor.

Mouteille, f. icht. köfúró ser-

gélye.

†Moutier, m. templom; 2. fam. monostor; un échappé du —, szökevény barát; p. laissons le — où il est, maradjunk a régiben.

Mouton, m. ürű; pop. revenons à nos —s, térjünk vissza előbbeni beszédünkre; il est doux com. un —, jámbor mint a birka; 2. ürühús; 3. ürübör; juhbőr; arch. sulyok, verőkos; charp. forgo tengely; drap. — de la presse, sajtôgerenda; 4. —, ne, a. ürü . .; gent —ne, juhnyáj; fig. caractère —, jambor jellem; †-nage, m. féo. ürüdij; †-naille, f. majmolás; -ne, f. écon. herélt juh; *-nement, adv. juh-, ürü módra; —ner, v. a. göndöritni, fodoritni; le temps est = é, az eget bárányfelhők boritják; 2. v. n. göndörödni; la rivière = e. a foluó tajtékzik; —nerie, f. ostobaság; —neux, se, a. göndörödő; habzó, tajtékzó; -nier, ère, a. bárgyú, együgyű.

Mouture, f. örlés; malompénz; malomvám; 2. —,

blé —, kétszeres.

†Mouvance, f. hübérjog.

Mouvant, e, a. indító, mozgató; 2. mozgékony, laza;

sable —e, futó homok; p.

la fortune est une sable
—e, a szerencse változó;

féo. hűbérbe adható.

Mouve-chaux, m. sucr. keve-

rö rúd.

Mouvement, m. mozgás; mus. üteny; peint. kifejezés; horl. — d'une montre, járómű; 2. indulat, gerjedelem; it. pl. mozgalmak.

Mouvementé, e, a. változatos, változó.

Mouver, v, a. la terre, jard. porhanyozni, forgatni; sucr. keverni.

Mouveron, m. sucr. keverő lapát; mac. keverő rúd.

Mouvet, mouvoir, m. mouvette, f. chaud. keverő bot, -fa.

Mouvoir, v. a. ir. mozgatni; mozditni; 2. fig. inditni; ösztönözni; gerjeszteni; 3. v. n. 160. hűbéres lenni; 4. se —, v. r. mozogni.

Moyen, m. eszköz; 2. tehetség; hatalom; vous voulez que je les fasse, êh le —! azt akarja, hogy megtegyem, de hogyan! 3. pl. gazdagság, mód; fig. teheték, képesség ; erő ; c'est un homme sans —s, ez minden képesség nélküli ember; log: —s, —s termes, középtételek; fig. terme, középút ; prat. érv, bizonyiték; 4. au — de, adt. -nál -nél fogva, -val -vel ; II. —, ne, a. közép ; középszerü; gr. verbe –, közép ige; mil. —ne, f. kis hajóágyű.

Moyennant, prép. v. moyen

(4. au — de).

†Moyennement, aov. meglehetősen, imigy-amúgy.

Moyenner, v. a. eszközölni; —é, e, pop. tehetős.

Moyenneur, v. entremetteur. Moyer, v. a. maç. fürészelni (követ).

Moyère, f. agr. nádas.

Moyette, f. agr. kis malomkő. Moyeu, m. char. agy; — de roue, kerékagy; 2. écon. tojás széke; 3. jard. —x confits, befőtt szilva.

Mozette, v. camail.

Mu, m. morgás (ebé).

Muabilité, f. did. változékonyság, változóság.

Muable, a. változó, változékony.

†Muance, f. mus. hangváltozás.

Muant, m. sal. árok, csatorna.

Mucénidées, f. pl. bot. gombafélék.

Muche-pot, —étampot, m. pop. zúgcsapszék; à la —, pop. titokban.

Muci'lage, m. növény-nyák;
—lagineux, se, a. nyákos;
an. glandes — ses, takonymirigyek; —que, a. chi.
acide —, nyáksav.

Mucosité, f, méd. nyálka; bot. v. mucilage.

Mucro'ne, m. bof. tüske; —né, e, a. bot. tüskés; —nifolié, e, a. bot. tüskés levelű.

Mucus (-uce), m. méd. v. mucosité; — de la bouche, v. salive; —nasal, v. morve.

Mue, f. h. n. vedlés; mus. változtatás; 2. — du cerf, elhányt agancs; — d'un oiseau, vedlett toll; — du serpent, kigyó böre; 3. vedlés ideje; 4. baromfi hizlaló.

Muel, m. maç. színtező, színmérő;

Muer, v. n. vedleni; 2. változni (gyermekhangokról). Mueson, m. cout. boradó.

Muet, te, a. néma; sourd et —, süket néma; 2. szótalan; les grandes douleurs sont —tes, a nagy fájdalom szótalan; th. jeu —, némajáték; — à mes soupirs, érzéketlen sóhajaim iránt; gr. lettres —tes, néma betűk; II. —, te, s. néma; pop. —te des halles, halas kofa.

Muette, f. vén. vadászház. Muetter, v. a. fojtani; vin

—é, fojtott bor.

Musie, m. h. n. száj, orrj, 18; pop. donner sur le —, vkinek szájára ütni; charr. — de la slèche d'un chariot, nyújtófa eleje.

Muslier, m. bot. pintyö, ebfejű fű, borjúorrú fű.

Muge, mugil, m. icht. fejes bömbösz; —volant, röpülő hering.

Mugir, v. h. n. bőgni; bégni; fig. la mer mugissait, a tenger dübörgött; cet acteur mugit, ez a színész ordít.

Mugissant, e, a. bögö; bégö; dübörgö; ordító; dörgö.

Mugissement, m. bögés; bégés; fig. — des vagues, a hullámok dübörgése; — de vent, a szél zúgása.

Muguet (-ghé), lis des vallées, m. bot. gyöngyvirág; —de bois, müge; 2. fam. nyalkafi, piperkőc.

Mugueter, v. a. fam. nyalkálkodni; fig. — une charge, hivatal után lótnifutni.

†Muguot, v. magot.

†Muid (mui), régi ürmérték, tonna (ma: tiz hectoliter); fam. il est gros com. un —, olyan mint a hordó.

Muire, mur, f. sal. anyalág. Mular, m.icht. fecskendő hal. Mulâtre, mulat, e, s. a. vegyenc (fehér és fekete szülőktől).

†Mulcionaire, m. fejő béres. †Mulcte, f. pal. birság; –r, v.a. birsággal büntetni.

Mule, f. papucs; chir. vét. fagydag; 2. kancaöszvér; ferrer la —, dugpénzt szerezni.

Mulet, m. öszvér; fig. fam. garder le —, sokáig vára-kozni; 2. korcs, korcsfaj; icht. — de mer, bajszos rózsahal; h. n. gyűjtő méh.

Muletier, m. öszvérhajcsár; fig. c'est un —, gorombatuskó.

Mulette, mulotte, f. fauc. hegy; 2. pép, pipite; h. n. kagyló.

Mulièbre, v. fleur (6.)

Mulm (moulme), m. porladék, purha.

Mulon, v. meulon.

Mulot, m. h. n. mezei egér; fig. endormir le —, csalni; c'est un endormeur des —s, tányérnyaló.

Mulotter, v. a. ch. túrni (vadkanról); kaparni (ebről). Mulquinerie, f. patyolatgyár; -műhely.

Mulquinier, m. patyolatgyáros; -árús.

Mulsion, f. méd. mézelés, mézzel vegyítés.

Multangle, multangulaire, a. géom. sokszögű.

Multiberbe, s. a. sürü szakálú; —capsulaire, a. bot. soktokú; —caule, a. bot. soktönkű, sokszárú; —colore, a. sokszínű; —denté. e, a. $sokfog\acute{u}$; —fide, a. bot. sokhasadékú; —flore, a. bot. sokvirágú; —folié, e, a. soklevelü ; —forme, a. sokalakú, sokképü; —latère, a. géom. sokoldalú; —lobé, e, a. bot. sok karaju. -local, e, a. méd. a test több részében ; —loculaire, a. bot. sokrekeszü; —mamme, a. h. n. többcsecsü; -nervé, e. a. bot. sokgerincü; —nome, s. a. alg. sokrėszū mennyisėg; —pare, a. h. n. sokszülemzetű; —parti, e, — partit, e, a. bot. sokrészű; --pède, a.h. n. soklábú; —ple, a. arith. sokszoros; —pliable, a. szaporithato; arith, szorozhato; 2. m. sokszoros; —pliant, m. opt. v. polyèdre; bot. indus fügefa; — plicande, m. arith. szorzandó; dans la multiplication de quatre par trois, quatre est le =, négyet hárommal szorozva, négy a szorzandó; —plicateur, m. arith. szorzó; *—plicatif, ve, a. szaporító; —plication, f. szaporitás; arith. szorzás; plicité, f. sokféleség ; -plier, v. n. szaporodni; 2. v. a. szaporitni; többszörösítni; arith. szorozni, szorzani; bot. fleur —ée. teljes virág; —plieur, v. -plicateur; -rème, s. a. mar. h. anc. sokevezős; -sérié, e, a. bot. sokrendű; —siliqueux, se, a. et. f. bot. sokhüvelyes; —tige, a. soktörzsű; —tude, f. sokaság; 2. nép, köznép; -valve, s. et a. sokhéjú; valvé, e, a. sok pillenpátyú. Mumie, v. momie.

Mungo, m. bot. alacsony

pozdor.

Municipal, e, a. helyhatósági, községi ; 2. *—, m. községi tisztviselő; *-iser, v. Muraillement, m. falmű, fa-

a. községi rendszert behozni; —itė, f. helyhatóság; 2. város-, tanácsház; 3. község ; 4. községhatár. Municipe, m. községi tisztvi-

Munificence, f. bőkezűség,

jótékonyság.

*Munificent, e, a. bökezű, jótékony. köteles. Munifices, m. pl. milit. had-Munir, v. a. ellátni, fölszerelni; — de plein-pouvoir, meghatalmazni; 2. se —, v. r. magát ellátni ; fig. se — de patience, türelmet venni.

Munister (-ère), munistier (-thié), m. h. n. bölény.

Munition (-ci-). f. ord. pl. szerzék, készlet: —s de bouche, tapgyűjtelék; de guerre, hadi szer; 2. pain de —, katonakenyér; -naire, m. élelmező, éléstárnok; —ner, v. a. élelmezni.

Muqueux, se, (-keu), a. an. nyálka ...; nyák ...; membrane —se, nyálka —, nyákhártya; méd. fièvre -se, nyálkaláz; chi. substance —se, kocsonya; acide —, nyáksav; 2. m.

v. mucilage.

Mur, m. bât. fal; — de brique, téglafal; depuis quand ĉtes-vous dans nos —s? mióta van városunkban?—d'appui,karfal; man. gratter le —, nagyon közel járni a falhoz mettre un homme au pied du —, vkit sarokba szoritani; "escr. parer au —, vaktában háritani.

Mûr, e, a. érett ; fig. l'âge —, férfi kor; fille —e, eladó

leány.

Murage, m. jur. adó (nyilvános épületek föntartására); 2. falazat.

Muraille, f. fal; sauter les -s, falon átugrani; fig. =, szerzetesruhát levetni ; maréch. pataház; 2. -s, pl. lazat.

Mural, e, a. fali, fal . . .; bot. plante —e, fali növény.

Murcien, m. milit. öncsonkító.

Mûre, f. bot. eper, fái eper; szeder; — de ronce, hamvas szeder, földi szeder.

Mûrement, adv. fig. megfontolva, meggondolva; módjāval.

Murène, f. h. n. pettyes angolna; — myre, hegyes orrú angolna.

Murénoïde, m. icht. sikló

nyálka hal.

Murer, v. a. maç. befalazni; ville — ee, fallal keritett

Murex (-rekce), m. conch. tüves csiga.

Mûri, e, a. fig. alászállt, hany atlott.

Muria'cite, f. chi. sósavas mész; *-te, m. chi. sósavas so; =d'argent, ezüsthalvag; -tique, a. chi. sósavas; acide —, sósav.

Muri'cier, v. murex; —cite, f. kövesült tüves csiga; —e, f. chi. természetes 8óvíz.

Mûrier (-ié), f. bot. eperfa: szederfa; — de haies, szedercserje.

Murins, m. pl. h. n. patkány-

félék.

Mûrir, v. a. érlelni; la soleil mûrit les fruits, a nap megérleli a gyümölcsöket ; fig. il mûrira avec l'âge, idövel meg fog okosodni; 2. v. n. érni, megérni; it. fig.; p. avec le temps et la paille, les nèfles mûrissent, türelem rózsát terem.

Murleau, murlot, m. vign. (fekete) szölő neme.

Murmurant, e. a. mormogó. Murmurateur, m. et a. m. morgó; peuple —, zúgolódó nép.

Murmuration, f. morgás, zúgolód**ás.**

Murmure, m. morgás; 2. zúgás, zúgolódás ; 3. moraj ; le — du ruisseau, a patak csörgése.

Murmurement, v. murmuration.

Murmurer, v. n. zúgolódni; mormogni; 2. sugdosódni; 3. suhogni; csergedezni; csörögni.

Murucage, m. bot. viasz-

Murume, m. bot. borpálma. Musaraigne, m. h. n. cickány; -d'eau, vízi cickány; vét. v. charbon (3.).

Musard, e, s. a. szájongó, szájtáti, málészájú.

Musarder, v. muser.

Musardie, f. enyel, enyelgés, babrálás; 2. bámészkodás. Musc, ou: porte-, m. h. n. pézsmány; 2. pézsma; -ade, f. et a. f. bot., com. -, noix -, szerecsendió: jeu. parafa golyócska (szemfényvesztőké); adelle, f. jard. muskatály körte; —adet, m. com. bakator (bor, szőlő);—adier, m. bot. szerecsendió-fa; -adin, m. conf. pézsmacukorka; fig. g. p. piperkőc; —adiner, v. n. piperköcködni; —ardin m. h. n. mogyorós pele; —ardine, f. vet. sárgaság (selyméré);

Muscellin, e, a. pézsma illatú.

muscadet.

-ari, m. pézsmajácint;

-at, a. 2. g. vin = baka

tor bor; 2. m. vign. v.

Musci'cape, v. gobe-mouche; -cole, a. mohban élő; --forme, a. h. n. légyalakú; —pula, v. attrape (2., orn.); —vore, a. légyevő. Muscle, m. an. izom; — du Visage, arc-izom.

Musclé, e, a. an. izmos; it. peint., sculpt.

Muscologiste, m. bot. mohleiró.

Muscu'laire, a. an. izom ...; veine —, izomütér; 2. f. grande — de la cuisse, combüter; *--lature, f. an. izomrendszer; —le, m. ant. védernyő; 2. v. musculaire (f.); —leux, se, a. an. izmos: 2. homme = erős

ember; —lite, f. conch. kövesült folyami kagyló.

Muse, f. myth. Múzsa; fig. költészet ; it. —s, szépirodalom; vén. – du cerf, üzekedés eleje.

Museau, n. h. n. orj; pop. un casse —, ökölcsapás arcba; it. elle a un joli —, csinos arca van; riv. hajó . orra ; men. székkar ; 2. à regorge —, adt. pop. j'en ai -, torkig laktam.

Musée, m. műtár : 2. olvasókör.

Museler, v. emmuseler; fig. il faut — ce calomniateur, el kell hallgat atni e rágalmazót.

Muselière, f. szájkosár; 2. v. muserolle.

Muser, v. n. babrálni, pepecsélni ; vén. üzekedni.

Muserolle, f. sell. orrfék. Muset, v. musaraigne.

Musette, f. mus. duda; joueur de —, dudás; milit.

tarisznya. Muséum (-ome), muséon, v. musée.

Museur, m. babráló, pepecselő.

Musical, e, a. zene . . .; zenei, zeneszeti; art —. zenészet, hangászat; soirée —e, zeneestély; —ement, adv. zenészetileg.

Musicien, ne, s. zenész hangász.

Musif, ve, a. mozaik . . . ; irombályi, rakművi ; phys. or —, fonce arany.

Musique, f. zene, zenészet; 2.zeneszerzés; hangjegyek; 3. zenedarab, dallam; fig. — de chiens et de chats. fülhasító lárma; it. – de saints innocents, hamis zene; it. pays de -, hegyes-völgyes táj; 4. zenekar.

Musiquer (-ké), v. n. zenélni.

Muso'mane, m. zenedühönc; -manie, f. zenekórság.

Musquer, v. a. pézsmával vegyitni, bekenni; gants -ées, pézsmaszagú keztyű; Myagre, m. bot. gomborka.

fig. orateur —é, édeskés szónok; parole —ées, hizelgő szavak; toute —ee, adt. udvariasan; 2. se -, v. r. magát pézsmával illatositni.

Musquinier, v. mulquinier. Musse, f. ch. búvólyik, kusz $k\delta$; 2. à — pot, pop. v. muche-pot.

†Musser, v. cacher.

Musi'tation, f. méd. halk mormogás; —tateur, m. mormogó.

Mustapha, m. fam. quel —! mily vaskos fiú!

Mustelins, m. pl. h. n. menyétfajok.

Musule, m. bot. fahéjfa. Mutabilité, etc. v. variabili-

te, etc. Mutage. m. t. t. (du vin), ké-

nezės. Mutation, f. változás; változtatás.

Muter, v. muetter.

*Mutilateur, trice, s. a. csonkító.

Mutilation, f. chir. csonkitás; it. fig.

Mutiler, v. a. csonkitni; it. fig.; 2. v. châtrer; 3. se -, v. r. magát csonkitm.

Mutille, f. ent. mutilla. Mutin, e, s. a. makacs, önfejü; 2. peuple —, lázongó nép; 3. élénk, vidor, paj-

se Mutiner, v. r. föllázadni: it. makacskodni.

Mutinerie, f. lázadás, pártütés; 2. makacsság, önfejű-

Mutique, a. bot. kalásztalan. Mutir, v. n. h. n. mekegni; 2. v. émeutir.

Mutisme, mutité, f. (-tisme) m. méd. némaság; écon. kénezés (musté).

Mutualité, f. kölcsönösség. Mutuel, le, a. kölcsönös; testament —, viszon hagyomány ; assurance —le, viszonbiztosítás: —lement, adv. kölcsönösen, viszoni.

Mutule, f. arch. szarúfő (dőriai oszlopon).

Mycéto'logie, f. bot. gombatan; —logique, a. gombatani; —phile, m. gombakedvelő.

Mye, f. conch. labany, káma. Myelite, f. méd. gerincagylob

Myelophtisie, f. méd. gerinc-

agy-vész.

Myo'graphe, m. izomleiró;
—graphie, f. an. izomleirás; —logie, f. an. izomtan; —logique, a. izomtani; —mancie, f. patkányjóslás; —mancien, ne, s.
patkányjós; —nite, f. méd.
izomlob.

Myo'pe, s. méd. rövid látású; it. fig.; 2. ant. hólyaglábú; —pie, f. méd. rövidlátás.

Myosote, f. bot. mizsót.

Myria'de, f. ant. tizezer; fig. ezer meg ezer, töménytelen, számlálhatlan; —der, v. a. töménytelenítni; se — der, v. r. töménytelen részekre oszlani; —pode, a. h. n. soklábú.

Myrica, m. bot, viaszbura.

Myrio-phille, —phillum (-lome), m. bot. egérfarkú
cickóró.

Myrmé'cite, f. hangyakő; —coléon, —léon, m. h. n. hangyapazér; —cophage, s. a. hangyales.

*Myrobolant, e, a. bámulatra méltó.

Manuello.

Myrr'he, f. bot. mirha; —his, nagymagú mirhaszag.

Myrt'e, m. bot. mirtus, irnye; —ifère, a. bot. irnyetermő; —forme, a. irnye alakú; —ille, v. mirtille.

Mystère, m. rejtelem; rejtemény; cath.—s de la fois; hitrejtelmek; th.—s de la passion, egyházi, vallásos színjáték; 2. fig. titok; 3. nehézség, teketőria, titkolózás.

Mystérieusement, adv. titokteljesen, titkosan.

Mystérieux, se, a. titkos, titokteljes; rejtelmes; 2. titkolózó.

Mysti'cisme, m. relig. meren-

göség, rejtelmesség; —cité, f. relig. kápránd, titokhit; —ficateur, trice, s. áltató, ámító; —fication, f. áltatás, ámítás; *—fier, v. a. ámítani, áltatni; —que, s. a. did. káprándos, hitrejtelmes; merengösdi; 2. titoktan, hitrejtelem-tan; —ment, adv. rejtelmesen, stb.

Myth'e, m. myth. hitrege;
—ique, a. hitregei, hitregés; *—isme, m. hitregetan; —ologie, f. regészet, hitregészet; —ologique, a. hitregészetet; —ologiser, v.n. hitregészetet magyarázni; —ologisme, m. hitregészeti rendszer; —ologiste, —ologue, m. hitregész.

Mytile, mytule, m. conch. mitill.

Myxa, f. orn. csörzabla, káva. Myxine, m. icht. ragadó galyagáncs.

Myzoxyle, m. jard. gyapjas levelész.

N.

N, (ne, m. ou enne, f.), N; a betűsorozatban 14.

Nabab, m. nábob, keletindiai fejedelem; fig. igen gazdag ember.

Nababie, f. nábobi méltóság; nábob hívatala; nábob lakás.

Nabine, f. répaföld.

Nabis, m. ent. szemercs csi-

Nabot, e, s. fam. pöttön. Nacarat, s. a. királypiros. †Nacelette, f. kis csónak.

Nacelier, m. csónakos; csónakkészítő.

Nacelle, f. sajka, naszád; fig. — de Saint-Pierre, a római katholikus egyház; conch. kiton.

Nache, f. fej és fark nélküli állatbőr.

Nâchon, ne, a. pop. válogató, kényes (ételben).

Nacre, f. gyöngyház; 2 gyöngycsiga.

Nacré, e, a. gyöngyház féle. Nacrer, v. a. gyöngyházfényt adni.

Nadir, m. ast. labpont.

Naffe, f. eau de —, parf. narancsviz, narancsvirágviz.

†Naffrer, v. navrer.

Nage, natation, f. úszás; 2. à la —, adt. úszva; 3. être en —, túlságosan izzadni; 4. evezés.

Nageant, e, (-jan), a. bot.

fennúszó.

†Nagée, f. úszva megtett tér. Nagement, m. halak úszása. †Nageoir, m. úszó hely.

Nageoire, f. h. n. para, úszony; 2. úszó hólyag; écon. öblögető deszka.

Nager, v. n. úszni; —entre deux eaux, víz alatt úszni; fig. —, kétfelé szítni; 2. vízfölött lebegni; 3. evezni. Nageur, se, s. úszó; riv. eve-

ző legény; h. n. —s, vízi madarak.

Nagor, m. vörös zerna.

Naguère, naguères, adv. nem rég, minap.

Naïade, f. myth. vizi nimfa; bot. — marine, omboly: —s, hinár félék.

Naïf, vo, a. szende, mesterkétlen; 2. természetes, valódi; 2. fesztelen; 4. őszinte, nyiltszívű; együgyű.

Nain, e, s. törpe; oeuf —. szélmóny, szűztojás.

Naisage, naiser, v. rouissage, rouir.

Naissance, f. születés; acte de —, születési bizonyítvány; 2. származás; abs. gens de —, nemesség; — des fleurs, fakadás; — du jour, napkelet; 3. fig. eredet, kezdet; arch. — d'une voûte, boltozat felső hajlája.

Naissant, e, a. eredő, származó, keletkező; arbres —s, fiatal fák; beauté —e, serdülő szépség.

Naître, v. n. ir. születni; son pareil est à — ritkitja párját; ext. nőni, kibújni, kiütközni; 2. fig. kezdődni, eredni; 3. vmire születni;

enfant bien -é, jószármazású gyermek.

Naïvement, adv. szendén, nyiltan , természetesen ; együgyűen.

Naïvetė, f. elfogulatiansag, természetesség; 2. egyszerűség ; mesterkétlenség ; 3. szendeség; jámborság; 4. együgyűség ; ostobaság.

Namp, m. cout, bútor, házi eszköz; saisir les —s, le-

foglalni.

Nanan, m. pop. tu auras du —, kapsz csecsét.

Nandu, m. orn. amerikai szaladár, struc.

Nanisme, m. an. törpeség. Nanse, f. pêch. angolna

varsa.

Nant, m. géo. alpesi zuhatag. Nantaise, f. matróz köpeny. Nantir, v. a. zálogot, biztosítékot adni ; fam. il est bien —i, szénája rendén áll ; 2. se —, v. r. magát biztositni; magát vmivel ellátni. Nantissement, m. zálog, biz tosíték.

Napacé, e, a. bot. répa alakú.

Napées, f. pl. myth. erdei nimfák.

Naphtaline, f. chi. szenevény.

Naphte, bitume —, m. v. pétrole.

Nappe, f. asztalterítő, abrosz; fig. la — est toujours mise chez lui, az asztal mindig teritve van nála; p. il à trouvé la — mise, fölszerelt háztartást kapott nejével; — d'autel, oltárteritő; ch. szarvasbőr; it. pacsirtaháló; — d'eau, széles zuhatag; it. =, csöndes viztükre.

Napperie, f. fehérnemű kam-

Napperon, m. védteritő (asztalra).

Nappiste, m. madarász (hálóval).

Naqueter, v. n. pop. $ajt\delta k$ előtt sündörködni; 2. apróságokon tré fálni.

Narcéine, f. chi. tompiték.

Narcine, f. icht. zsibbasztó : rája.

Narcisse, m. bot. nárciez; fig. c'est un —, önhitt, képzelődő, önimádó.

se Narcisser, v. r. önmagát imádni.

Narco'tine, f. chi. bódíték; —tique, s. a. méd. *bódár*, bódító; fig. c'est livre est un bon =, ez a könyv nagyon unalmas; —tisme. m. méd. bódítás; bódár általi mérgezés.

Nard, m. bot. magár; —, spicanard, levendula; — de montagne, ziliz; 2. magár-

olaj, nárdus-víz.

†Nareux, néreux, se, a. há-

nyásra hajlandó.

Nargue, f. il dit — de cérémonies, mit se törödik a · szertartásokkal ; faire — à qch., vmit felül műlni; it. vmivel dacolni; 2. i. elvele! pokolba vele!

Narguer, v. a. fam. gúnyolni;

dacolni.

Narine, f. an. orrlyuk; —s d'un cheval, horty. •

Narquois, e. s. a. fam. ravasz, furfangos; c'est un fin —, ravasz kópé.

Narra'teur, m. elbeszélő; —tif, ve, a. elbeszélő; —tion, f. elbeszélés; —tive, f. elbeszélés modja.

Narré, m. beszély, elbeszélés; faire le — d'une chose, vmit elbeszélni.

Narrer, v. a. elbeszélni, regélni.

Narthicoïdes, f. pl. bot. éves gurgulya.

Narval, m. h. n. agyard.

Nasal, e, a. an. orr . . . ; nerf —, orrizom; mucus —, orrnyák; gr. son —, orrhang; —ement, adv. orrhangúan. adni.

Nasaler, v. a. orrhangot *Nasalisme, m. orron általi beszélés.

Nasalité, f. orrhangozás; orrhangoztatás.

Nasarde, f. fricska.

Nasarder, v. a. fel'ricskázni; fig. gúnyolni.

Nascalies, m. pl. méd. méhkérő.

Nase, m. icht. paduc.

Naseau, m. h. n. orrlyuk; fondre les —x à un cheval, ló hortyát fölhasítani; fam. fendeur de —x, kérkedi.

Nasi'cole, s. a. ent. orrféreg; —corne, m. h. n. szarvorrú; 2. ent. szarvorrú bogár; z. óriás teknőc.

Nasillard, e. nasilleur, se, s. a. orrán át beszélő; –er, v. n. orrán át beszélni.

†Nasillardise, auj. nasillement, nasillonnement, m. orron általi beszélés.

Nasiller, v. n. orrán által beszélni ; ch. túrni.

Nasillonner, v. n. kissé orrán által beszélni.

Nasique, a. h. n. nagy orri. Nasitor, v. cresson (des jardins).

Nason, m. icht. két fogű; -nement, v. nasillement; —ner, v. nasiller.

Nasse, f. pêch. varsa; 2. húzóháló; fig. il est dans la —, hinárba került.

Nassement, m. zavar, zavarodás.

se Nasser, v. n. zavarba kerülni.

Nassette, f. pêch. varsácska. Nassiere, f. pêch. varsázó hely.

†Nassiture, f. chir. tályog testen.

Nassonne, f. pêch. rákászvarsa.

Nasturce, v. cresson.

Nasturtie (-cie), f. bot. pásztor-tarsolyka.

*Natabilité, f. úszási tehet-₿€g.

Natal, e, a. születési; hazai; respirer l'air —, a hazai levegőt színi.

Natant, e, a. fennúszó.

Natation, f. úszás mestersége; école de —, uszoda; 2. úszás.

Natatoire, a. úszó . . . ; h. n. vessie —, *halhólyag, puk*kantyú; 2. úszási hely.

Natif, ve, a. született; minér. métal —, termékérc; fig. qualités —ves, öröklött tehetségek; phil. état —, természeti állapot; 2. m. benszülött.

Nation (-ci-), f. nemzet; p. chaque — a ses coutumes, amennyi ház, annyi szokás; 2 földiség; —al, e, a. nemzeti; esprit —, nemzeti szellem; 2. m. pl. — aux, földiek; —alement, adv. nemzetileg; —aliser, v. a. nemzetesítni; 2. se —, v. r. honosulni; *—alité, f. nemzetiség; hazafiság; *—icide, m. népgyilkolás; népgyilkos.

Nativité, f. h. eccl. születés; astrol. csillagok állása a születés pillanatában; faire la — de q., vkinek születéséből jóslani; 2. *—, származás. [gyó, kákó. Natrix, m. h. n. gyűrüski-Natrolithe, m. minér. hasá-

bos könnyű pat.

Natron, natrum, m. chi. szikső. [dag. Natta, m. chir. szalonna-Natte, f. gyékény; 2. fonat; — de cheveux, hajfonat.

Natter, v. a. gyékénynyel boritani; — des cheveux, hajat fonni.

Nattier, ère, s. gyékényfonó;

_gyékényárus.

Naturalibus (-buce), adt. fam. mesztelenűl; in puris -, anyaszüz meztelenül. Naturali'sation, f. honosítás; -ser, v. a. honositni; 2. se = v. r. honosodni, honosulni; —sme, m. természetesség; természetiség; 2. phil. természethivüség, természetistenítés; -ste. m. természetbűvár, természetvizsgáló; 2. phil. természethívő, természetistenítő; 3. kitömő (állatokat); —té, f. bennszülött $s\acute{e}g$; droits de =, honjog, honiság.

Nature, f. természet; 2. teremtettség; 3. tulajdonság; 4. természeti mivolta vminek; 5. érzés, ğerjelem; 6. vérmérséklet; 7. hajlam, tehetség; ösztön; 8. peint. dessiner d'après—, természet után rajzolni; 9. lény, lényeg; — humaine, emberi nem; l'état de—, természeti állapot; fam. il est dans l'état de—, egészen meztelen; †nemző részek; 10. faj, nem; lap. diamant de—, csíszolatlan gyémánt.

Naturel, m. természeti tulajdonság mivolta; 2. testalkat; 3. lelkület; 4. érzés; it. emberiség. szánalom; 5. tehetség, teheték; 6. természetesség; son jeu manque de —, játékában nincs természetesség; 7. —s d'un

pays, öslakosok.

Naturel, le, a. természetes; jur. enfants—s, törvénytelen gyermekek; les parties—les, nemző részek; 2. valódi, való; 3. egyszerü, mesterkétlen, öszinte; méd. accouchement—, rendes szülés;—lement, adv. természetesen, természet szerint; 2. könnyedén, könnyen; 3. öszintén, mesterkétlenül, nyiltan.

Naucade, m. écon. korpamoslék. [gos buzogány. Nauclé, —léa, m. bot. csilla-Naucore, mouche scorpion, m. h. n. panarpa.

Naufrage, m. hajótörés; faire —, hajótörést szenvedni; fig. kudarcot vallani.

Naufragé, e. s. a. hajótörött, hajótörést szenvedett; vaisseau —, hajórom.

Naufrager, v. (faire) naufrage. [okozó. Naufrageux, se, a. hajótörést Naulage, m. mar. hajóbér. Nauliser, v. noliser.

Nau-scope, m. mar. hajótávcső.

Nause, f. agr. vizháritó-árok.
Nauséabond, e, a. méd.
émelygős; 2. undoritó, csömörletes; fig. undok; lecture—e, untató olvasmány.

*Nauséabondité, f. csömörletesség.

Nausée, f. méd. émelygés; fig. undor, utálat.

Nauséeux, se, a. bot. undoritó.

Nautier, m. pêch. halvakarókés.

Nautil'e, m. conch. révész, komposcsiga; —ier, m. conch. gályacsiga; —ite, m. h. n. kövesült gályacsiga.

Nautique, a. mar. hajozási, hajozati; almanach —,

hajó-naptár.

Nautonnier, ère, s. mar. ha- $j\delta s$: poét. le — des sombres bords, Charon.

Naval, e, a. s. pl. masc. mar. hajó...; combat —, hajó-csata; forces —s, hajóhatalom.

Navarin, m. pl. arg. karórépa.

Navée, f. riv. hajórakomány.

Navet, m. bot. karórépa; cuis. potage aux —s, répaleves.

Navetier, m. t. t. vetélő csináló.

Navette, f. bot. karórépamag, repce; 2. orf. füstölő, templomfüstölő; 3. tiss. vetélő; fig. faire la—, lótni-futni; faire faire la—, küldözgetni vkit; it. váltónyargalást űzni; mar. lélekvesztő (egy törzsből faragott csónak).

Naviculaire, a. bot. csónakdad; an. os —, fancsont.

Navicule, f. kishajó.

Navigabilité, f. did. hajózhatóság.

Navigable, a. riv. hajózható.

Navigant, e, s. a. hajózó, vitorlázó.

Navigateur, m. mar. tengerjáró, tengeri hajós; it. kormányos; 2. a. m. peuple —, hajósnép.

Navigation, f. mar. hajózás; 2. hajósmesterség; cotière, parti hajózás. Naviguer (-ghé), v. n. mar. hajózni, vitorlázni ; 2. kormányozni ; hajókázni.

Navile, naville, f. hydr. vízeresztő-, locsolási árok.

Navire, m. mar. hajó; — en course, kalózhajó; — à fret, bérelt hajó.

*Navrant, e, a. fig. szívszaggató, szűmardosó.

Navrer, v. a. †megsebesítni; 2. fig. megszomorítni; búsítni; cela me —e le coeur, ez szívemet mardossa.

Nazière, v. nassière.

Ne, adv. (tagadó igekötő részecske, mely az igét mindenkor megelőzi és melyet néha pas v. point követ), il n'a pas loisir, nincs ideje; il n'écrit pas, nem ir; 2. (cesser, oser, pouvoir, faire stb. a pas és point elmarad) il n'a osé le lui dire, nem merte neki megmondani; 3. (bizonyos kérdéseknél a pas és point szintén elmarad) y a-t-il un homme dont elle ne médise? van-e ember kit nem rágalmaz? 4. (úgyszintén de, guère, plus stb.-vel) ils ne se voient guère, ritkán látják egymást; 5. (mennyiséget jelentő szavaknál) on ne voit goutte, mit se lehet låtni; 6. (midön que, qui és dont még egy tagadó mondatot hoz magával) je n'ai bu goutte qui ne fîn aigre, egy csöppet se ittam, mely savanyú ne lett volna; 7. (que után, melyet hasonlat előz meg) il écrit mieux qu'il ne parle, jobban îr, mint a hogy beszél; 8. (que kötszóval, mely rien que helyett áll) il ne fait que rire, folyvást nevet; 9. (que kötszóval sinon helyett) il n'est tient qu'à vous, csupán öntől függ; 10. (que-vel pourquoi helyett a mondat elején) que n'êtes — vous arrivé plustôt? miért nem jött korábban? 11. (depuisque, il y a-val összetett időkben) il

y a six mois que je ne lui | ai parlė, mar tėlėve, hogy nem beszéltem vele; 12. (a. moins que utan) je ne | pars pas à moins qu'il ne fasse beau, csupán szép időben utazom el; 13. (ni v. ni ni-val) je ne l'estime ni ne l'aime, se nem becsülöm, se nem szeretem; 14. (craindre que után) je crains que vous ne perdiez la gageure, attôl tartok, hogy elveszti a fogadást; 15. (prendre garde után, de csupán kötmóddal) prenez gard qu'on ne vous séduise, vigyázzon, ne hogy elcsábítsák; 16. (savoir után, midőn pouvoir helyett használjuk) je ne sais que devenir, nem tudom mit tevő legyek; 17. (autre és que után) je n'ai d'autre bu que de vous être utile, csupán az a célom, hogy hasznára legyek.

Né, e, v. naître.

Néanmoins, adv. mind a mellett, még is, ámbár.

Néant, m. semmi; prat.
mettre au —, illetéktelennek nyilvánítni; pour —,
ok nélkül; fam. on ne l'a
pas mis en prison pour le
—, nem ok nélkül zárták
be; 2. fig. semmiség;
homme de —, alacsony
származású ember; 3. nem;
elle a une grande fortune
mais de l'esprit —, vagyona nagy, de esze nincs;
—eté, f. semmiség; —ise,
f. tehetlenség, képtelenség.

Néarque, s. a. mar. tengernagy; tengernagyi hajó. Nèble, m. vét. métely; 2.

agr. hideg, büdös köd. Nébrie, f. ent. szarvasbo-

gár.

Nébuleux, se, a. ködös; fig. l'horizon est —, szeren-csétlenség fenyeget; discours —, érthetlen beszéd; air —, komoly arc; astr. étoiles —ses, ködfoltok.

Nébulon, m. semmirekellő. Nébulosité, f. astr. ritka köd; fig. érthetlenség.

Nécessaire, a. szükséges, kellő, nélkülözhetlen; 2. m. szükséges, szükség; am. utiszekrény; faire le –, sürgölődni; —ment, adv. szükségkép, mulhatlanul.

Nécessitant, e, a. v. nécessiteur; de necessité—e, elkerülhetlenül szükséges.

Nécessitation, f. phil. szükségesség, szükségképiség.

Nécessité, f. szükség, szükséges dolog; 2. kényzzerűség; 3. fogyatkozás, szükség, szorultság; p. – n'a point de loi, szükség törvényt ront; it. faire de – vertu, kellemetlen dologhoz fogni; faire ses –s, szükségét végezni; 4. de –, adt. szükségkép; par –, szükségből.

Nécessiter, v. a. à qch., kényszeríteni; szükségessé

tenni.

Nécessiteux, se, a. szükölködő, szegény, nyomorú.

Nécro'graphe, m. méd. halottleiro; —graphie, f. halottleirás; —lâtre, m. halott-tisztelő; —lâtrie, f. halott-tisztelés; —loge, m. halotti jegyzék; —logie, t. halottak története;—logue. m. halott-hirlö; -mance. -mancie, f. halott-idézés: -mancien, ne, s. halottidéző; —phage, m. ent. temető-bogár; —phobie, f. halálfélelem ; -scopie, —psie, f. chir. hullavizsga. Nécrose, f. méd. holt v. hi-

deg fene.
Nectaire, millier, m. bot.

pilis, pót, ták.

Nectar, m. myth. isteni ital; it. fig. 2. bot. méznedv; —ifère, a. bot. pilistermő; —in, e, a. poét. nektárédes.

Nectopodes, s. a. h. n. uszonylábuak.

Necydale, f. ent. hegyes faru; 2. selymérpille.

Nef (nef), f. poet. hajó; 2.

templom. középtere ; 3. moulin & —, vizi malom. Néfaste, a. ant. jour —, tör-

vényszéki szünetnap; it. gyásznap; auj. szerencsétlen nap.

Nèfle, f. jard. naszpolya. Néflier, m. bot. naszpo-

lyafa.

Négateur, m. hittagadó.

Négatif, ve, v. did. tagadó, tagadólagos, nemleges. Négation, f. did. tagadás;

phil. tulajdonság hiánya. Négative, f. did. nemlegesség; 2. tagadó válasz; -ement, adv. tagadólag. Négativeté, f. phys. nemleges állapot.

Néghobarra, m. orn. sok-

szavű rigó.

Négligé, m. pongyola. Négligeable, a. elhanyagol-

Négligement, m. peint. elhanyagolás.

Négligemment (-ja-), adv. hanyagon.

Negligence, f. hanyagság, elhanyagolás, vigyázatlanság; litt. pongyolaság.

Négligent, e, a. hanyag, vigyázatlan, figyelmetlen.

Negliger, v. a. elhanyagolni, elmulasztani, elmellőzni; 2. se —, v. r. magát elhanyagolni, hanyaggá lenni. Négligible, a. math. elhagyható.

Négoce, m. com. kereskedés, üzlet; it. forgalom; fig. cet homme fait un vilain -, ez ember ocsmany mesterséget üz.

Négociabilité, f. com. forgathatóság (váltóé).

Négociable, a. com. forgat-

ható; eladható.

Négociant, e, s. com. üzér, kereskedő; —isme, m. com. kereskedelmi szellem.

Négociateur, trice, s. alkudozó, közbenjáró, alkusz. Negociation, f. alkudozás; 2. üzlet; forgalom; 3. közbenjárás.

Négocier, v. a. com. keresked-

ni; közbenjárni; 3. v. n. kereskedést üzni.

Négre, esse, s. néger, —nő; szerecsen rabszolga, —nő; —blane, fehér rabszolga; traiter q. com. un —, kegyetlenül bánni vkivel; 2. a. race —, szerecsenfaj.

Négrerie, f. szerecsen rabház. Négrier, a. m. vaisseau —, szerecsen rabhajó.

Négrillon, ne, s. kis néger,

Négrite, s. fiatal néger, —nő. Négro'phage, m. rabszolgaság híve; —phagie, f. rabszolgarendszer; -phile, m. négerbarát.

Négus, m. az abyssiniai császár cime; 2. meleg, fűszeres bor.

Neige, f. $h\delta$; flocon de —, hópihe; pop. c'est un docteur de —, nyomorult orvos; cuis. oeufs à la ---, tojáshab.

Neiger, v. imp. havazni; fig. il a – é sur sa tête, feje megöszült.

Neigeux, se, a. havas.

Neille, f. tonn. ontracsin.

Nématoïdée, f. ent. sodorka. Némertaire, a. an. tissu —, idegfonat.

Nénies, f. pl. h. r. gyászdalok, tordalok.

Nenni (na-ni), part. fam. nem; c'est un homme avec qu'il n'y a point de —, ez ember mindenre igent mond; il n'y a point de -, meg kell lennie; 2. m. un doux —, bátoritó tagadás.

Nénuphare, f. bot. nimfa; – blanche, sásliliom.

Néo'graphe, m. irásujitó; -graphie, f. irásujítás; —logie, f. nyelvujítás, szófaragás; —logique, nyelvujitási; —logisme, m. v. —logie; —logiste, —logue, nyelvujitó, szófara $g\delta$; —phyte, s. hitujonc.

Néottie, f. bot. tokafék. Néphélion, m. chir. szemho-

mály. ni; üzérkedni; 2. alkudoz- Néphr'algie, f. méd. vesefá-

jás; –algique, m. vesefájás elleni szer; -ésie, f. méd. vesekór; --étique, a. méd. vese . . . ; douleur =, vesefájdalom; 2. il est =, vesekóros; —phrite, —phritis (-tice), f. méd. veselob. Néphro'c'le, f. méd. vesesérv; —graphe, f. méd. veseleiró; —graphie, méd. veseleirás; —lithe, f. méd. vesekő; veseporond;

-logie, f. med. vesetan; —logiste, m. vesetudós, -phlegmasie, f. húgyrekedés; —plégie, f. méd. vesebénulás; —pyose, f. méd. vesegenyedés; -rrhagie, f. méd. vesevérzés ; mie, f. chir. vesevágás.

Népotisme, m. vérkegyelet. Nerf'(nèrfe egyes számban; nère többesben és nerf de boeuf-ban), m. ideg; de boeuf, bikacsök; fig. il a du —, erős ember;

Nérion, m. bot. torokrojt. Nérite, f. conch. — fluviale, folyami csiga.

Néroli, m. pharm. narancsvirág-olaj.

*Néronement, m. kegyetlenség, kegyetlenkedés.

*Néroniser, v. a. kegyetlenkedni.

Neprun, noirprun, m. bot. varjutovis; — alaterne, sziklai szurdokfa; — lotos, celtis; — paliure, szárnyas benge.

Nervaison, f. an. idegzet; idegalkat.

Nerval, e, a. med. ideg...; fièvre —e, ideglaz.

Nerveux, se, a. izmos; 2. idegdús; an. tunique —se. idegburok; papille -se, 3. méd. idegszömölcs ; ideg...; maladie —se. idegkór; système —, idegrendszer; bot. bordás; 4. fig. erőteljes.

Nervi'folie, e, a. bot. bordázott; —motion, f. idegmozgás.

Nervin, s. a. méd. idegerő-· sítö.

Nervosité, f. an. izmosság. Nervule, m. bot. bordácska. Nervuleux, se, a. bot. kiálló bordákkal.

Nervure, f. bordázat; bot. levélborda ; rub. sujtás.

Nesciemment(ness-cia-man) adv. önkénytelenül.

Nescio-vos (ness-ci-o-voss), semmi se lesz belőle.

Net, te (nè, nète), a. tiszta, takaros; il a les mains —tes, nem engedi magát megvesztegetni; 2. üres; nous avions gr. apétit aussi fîmes-nous plats —s, jó étvágyunk volt, ki is üritettük a tálakat ; 3. mocsoktalan; sima; csen $g\ddot{o}$; 4. ce vin n'est pas —s, ez a bor zavaros; fig. érthető; 5. fig. tiszta; revenu -, tiszta jövedelem; 6. tiszta (súly); 7. adv. egészen; öszintén, kereken; -leplezetlenül.

Nettement, adv. tisztán, takarosan; 2. fig. érthetően; öszintén ; szabadon.

Netteté, f. tisztaság; it. fig. Nettolement, nettoyage, m. tisztitás, tisztogatás, takaritás.

Nettoyer (nè-), v. a. tisztítni, tisztogatni, takaritni; söpörni; — le riz, a rizst megszedni; fig. kiüriteni; - les brocs, derekasan inni; — q. sans vergette, vkit jól elverni; 2. se -, v. r. jard. tisztulni.

Nettoyeur, se, s. écon. takarito, tisztító.

Neuf, a. kilenc; it. Charles -, IX. Károly; 2. m. kilences; it. elle est dans son —, kilencedik havában

Neuf, ve (neuf, pl. neu, neuf), a. uj; faire maison —ve, egészen új cselédeket fogadni; 2. tapasztalatlan; járatlan; 3. a. | -, adt. ismét; 4. de -, adt. egészen; 5. m. új.

Neuf-huit (neu-), m. mus. kilenc nyolcad. -

Neufme, m. cout. kilenced.

Neure, f. mar. heringcsonak. Neurilème, m. an. idegburok.

Neuritique, v. nervin.

Neutral'ement, adv. gr. benhatólag; —isant, e, a. chi. med. semlegesitve; —isation, f. semlegesités; chi. átváltoztatás; –iser, v. a. semlegesiteni; chi. átváltoztatni; mor. enyhiteni, ártalmatlanná tenni; it. elzárni ; 2. se —, v. r. hatálytalanodni; —itė, f. semlegesség.

Neutre, a. semleges; bot. nemetlen; gr. köznemű; genre —, köznem; verbe —, közép ige ; 2. m. semle-

ges.

Neutriser, v. a. gr. közép igévé változtatni.

Neuvaine, f. cath. kilencnapos ima.

Neuvième, a. kilencedik; 2. s. kilencedik; 3. m. kilenced; 4. mus. f. kilenced $fok \hat{u}$; —ment, adv. kilencedszer.

Neveu, m. unokaöcs; poét. nos —s, unokáink.

Névralgie, f. méd. idegfájdalom.

Névrartériel, le, a. an. az idegek- és üterekhez tartozó.

Névrilémite, —lite, f. méd. ideglob; —tique, a. idegerősítő.

Névro-'gamie, f. méd. idegösszeköttetés; – graphe, m. idegleirδ; —graphie, idegleirás; —logie, f. idegtan; —logique, a. idegtani; —myélit, f. méd. gerincagylob; —paralysie, f. idegbénulás; —pathie, f. idegkór; —ptère, m.h. n. recesropu.

Névrose, f. méd. idegbaj. Névrosthénie, f. méd. ideginger.

Nevro-'tome, m. an. idegboncoló; it. szike; —tomie, f. idegboncolás.

Nez, m. orr; p. regarder qui a le plus beau —, málészájaskodni; a napot lopni; Nicodème, m. oktondi.

it. votre — branle, szeméből látom, hogy hazud; fam. donner du- – en terre, kudarcot vallani ; il s'est cassé le —, bele tört a bicskája; donner sur le – à q., vkinek orra alá borsot törni; rire au -, szeme közé kacagni ; 2. az egész arc; mettre le -ala fenêtre, az ablakon kinézni; 3. szaglás; fig. il porte le — en avant, gogösködik; bot. — coupé, hályogmakkfa.

Ni. partic., se; il ne boit, ni ne mange, se nem eszik, & nem iszik; — moi non

plus, én se.

Niable, a. tagadható.

Niais, e, a. fam. oiseau –, fészekfentő; 2. fig. együgyü; bárgyu; ostoba; 3. balga, meggondolatlan; 4. s. fig. oktondi; —ement, adv. ostobául, együgyüen, bárgyun.

Niaiser, v. a. balgálkodm,

dörekedni.

Niaiserie, f. balgaság, dőreség; ostobaság.

†Nice, a. együgyü, tudatlan: cout. promese —, egyszerű igéret.

†Nicement, adv. cout. egyszerűen.

Niceté, v. naïvité.

Nicette, f. et a. f. ostoba, együgyű.

Niche, f. arch. fülke; 2. vakszoba; 3. fam. csiny.

Nichée, f. tele fészek, költet; fig. tolvaj fajzat; 11. tolvaj tanya.

Nicher, v. n. fészkelni; 2. v. a. fam. állítani, tenni, iltetni, fektetni; qui vous a —é en cet endroit? ki allitott e helyre! 3. se – v. r. fam. magát befészkelni; tolakodni.

Nichet, m. écon. fenéktojás. Nichoir, m. econ. madarnaz. Nichel (ni-kelle), m, miner. álany; —natif, termékálany; —arsenical, álanymireg.

†Nicorée, f. ostoba liba.

Nicotiane, v. tabac.

Nicot'ianine, -ine, f. chi. dohánydék; —ique, a. chi. dohánydékes.

Nictation, f. méd. hunyorgatás.

Nicter, v. n. vet. hunyorogni.

Nid, m. fészek; p. à chaque oiseau son — est beau, a bolondnak is tetszik az ő fakardja; it. s'en, aller à — de chien, elhegedülte szent Dávid; 3.bot. — d'oiseau, tömjénes emreke; 4. arg. — de corbeau, papnövelde.

Nidification, f. fészkelés. Nidoreux, se, a. méd. rothadt, redves üszögös.

Nièce, f. unokahug. Nielle, f. bot. fekete kömény; — des blés, konkoly; coquelourde, ernyős konkoly; — des champs, réti kömény; 2. ton. —bord, ontracsin; — de Candie, ou: nigelle du Levant, kerti kömény.

Nieller (nié-), v. a. agr. üszögösitni; grav. feketitni.

Nielleur, m. feketítő. Niellure, f. feketités.

Nier, v. a. tagadni, eltagadni; 2. v. n. nemmel felelni.

Nieule, f. cuis. heroce, forgácsfánk.

Nieulieur, se, s. cuis. herôce-

Nif, m. ard. palaréteg föl-

Nigaud, e, s. a. fam. együgyü, ostoba; 2. m. orn. kormorán; —er, v. n. ostobáskodni; 2. babrálni; -erie, f. fam. ostobaság, együgyüség. tes. Nigrescent, e. a. did. feke-Nigrette, f. orn. feketerigó. Nigri'caule, a. bot. fekete szárá; —colle, a. h. n. fek. begyü; —corne, a. fek. csápos.

Nigrin, m. minér. ragyogla; —e, f. bot. szerecsenfü; 2. minér. füstkovag.

Nigri'penne, a. h. n. fekete szárnyú; —rostre, a. fek. csörü; —tarse, a. fekete lábú.

Nigroil (-groal), ou : négueil (-ghoeil-ly'e), m. icht. fekete szemű spár.

Nigro'mance, m. garaboncás; —mancie, f. garabonca.

Nihilisme, m. phil. semmis-

Nihiliste, m. phil. semmiskedő.

Nihilité, f. semmiség.

Nille, f. bot. inda, szőlőinda; forg. bódacső.

Nimbe, f. num. fénysugár, fény korona.

Ningas (-ga), nigua (-ga), m. h. n. bűvóbolha.

Ninon, f. fig. kacér nő.

Niort, prendre le chemin de —, hazudni, füllenteni.

Nippe, f. ord. pl. cicoma, pipere; encsenbencs; fam. il en a eu de bonnes —s, szép haszna volt mellette. Nipper (ni-), v. a. q., cicomázni, fölcifrázni; 2. se

v. r. piperkézni. Nique, f. faire la $\rightarrow$ & q.

qch., vmit megvetni; fitytyet hanyni.

Niquedouille, m. pop. együgyü, bohó, ostoba.

Niquet, m. csekélység, haszontalanság; †2. —, te, a. oiseau —, szelid, jámbor. Nise, f. ard. foszlókő, pala. Nissole, f. bot. csicseriborsó. Nitescent, e, a. fénylő, ra-

Nitidul'aires, m. pl. ent. cingolán-félék; —e, f. ent.

cingolán.

Nitouche, f. sainte —, szenteskedő; fair la —, szenteskedni.

*Nitrate, m. chi. légenc.

Nitraté, e, a. chi. légsavas. Nitr'e, f. chi. salitrom; —eux, se, a. chi. salitromos; —ière, f. salitrom-huta; —ification, f. salitromképzés: —ique, a. chi. salitrom ...; acide = , légsav ; —ite, f. chi. légecssavas só.

*Nitrogène, m. chi. légeny. Niveau, m. arp. math. vizszinmérő, vízszinlő, estellő; 2. szinvonal, fekvonal, lejtméret, vizszin; 3. de —, à -, adt. vizszintes, fekmentes, vizirányos, fekirányos; fig. egy rangban; 4. icht. — de mer, cápa, pörölyhal.

*Nivéen, ne, a. hófehér; ha-

Niveler, v. a. vizszintezni, lejtekelni, fekmérlegezni; 2. egyenitni, egyengetni, rónázni; fig. egyenlően fölosztani; com. kiegyenlitni; 3. fig. babrálni.

Nivélerie, v. badauderie.

Niveleur, m. térszintező, fekmérlegező, lejtmérnök; 2. fig. babráló.

Nivellement, m. vizszintezés, lejtmérés; szintezet, lejtméret; 2. egyenítés, rondzás; fig. a javak egyenlő fölosztása.

Nivéole, f. bot. kikeleti hóvirāg.

Nivereau, m. niverolle, f. orn. hópinty; 2. bot. téli virāg.

Niver, m. com. tilos nyere-8€g.

Niviforme, a. hóalakú.

Nivôse, m. h. de F. havazó (a francia köztársaság 4. hónapja, dec. 21.—január 19-kig).

Nobiliaire, m. nemes családok jegyzéke ; 2. a. nemes; ordre —, nemesség.

Nobilier, ère, a. előkelő. †Nobilité, f. birtoknemesség.

Noblaille, f. elszegényedett nemesség.

Noble, a. nemes; fig. nemeslelkü, magasztos; an. les parties —s. nemző-részek; 2. m. nemes.

Noblereau, m. ál-nemes.

Noblesse, f. nemesség: de robe, köntösnemesség; grande —; ösnemesség; 2. nemeslelküség, magasztos-

Nocaille, f. lakodalmi ünne-

Noce, f. házasság; lakodalom, nász; 2. nászünnepély: habit de —, nászruha; p. n'être pas à la —, zavarban lenni; it. voyage de maître, —s de valet, nincs itthon a macska, cincognak az egerek: 3. nász-vendégek.

Nocer, v. n. lakodalmat ülni; pop. vigadni, mulatni.

Noceur, m. ivotars.

Nocher, m. poét. kormányos. †Nocier, ère, a. lakodalmi.

Noctambule, v. somnambule.

Nocti'fer (-fère), m. astr. esti csillag; —flore, a. bot. éjjel virágzó ; -- luque, s. a. phys. ejjelvilágitó; surgie, v. somnambulisme.

Noctuele, f. h. n. bagolypille.

Noctuellites, f. pl. orn. bagolyfélék.

Noctule, f. h. n. éjjelező denevér.

Nocturne, a. éji, éjjeli; 2. m. cath. éjféli misc: —ment. adv. *éjjel*.

*Nocuité, f. did. ártalmas-

Nodal, e, a. phys. rezgési; lignes —es, rezgvonalok.

Nodorité, f. chir. gümöség. Nodus (-uce), m. chir. gümö. Noduleux, se, a. bot. bötykös.

Noël, m. h. eccl. karácson; 2. karácsoni ének; fig. p. quand — a son pignon, Pâque a son tison, fekete karácson, fehér húsvét.

Noeud (neu-), m. csomó, csombok, bog, görcs; mod. csokor; — d'épaule, vállsallang; — d'épée, kardbojt; 2. fig. kötelék; — du mariage, házasság köteléke; 3. fig. akadály, gáncs, bökkenő; th. bonyodalom; 4. csomó, bötyök, görcs; 5. t. t. an. bötyök, iz.

Noguet (-ghé), f. lapos kosár. Noguette, f. vászon-, csipkeárusnő.

Noir, e, a. fekete; 2. feketés; | Nolis, nolissement,

fig. pop. la bête —e, pap; p. cet homme n'est pas si diable qu'il est —, ez ember nem oly gonosz mint a minonek látszik; 3. megkékült, szederjes (ütéstől); 4. sötét, borult; 5. piszkos, szenynycs; 6. fig. komor, mogorva; 7. elvetemedett, átkozott, gyalázatos; II. m. fekete, feketeség; faire du —, sötét gondolatokba mélyedni ; III. néger, szerecsen.

Noirâtre, n. feketés.

Noiraud, e, a. sötét barna. Noirceur, 1. feketeség; 2. fekete folt; 3. fig. gonoszság, elvetemedettség; 4. rágalom, álnokság.

Noircir, v. a. feketitni, feketere festeni; fig. -q., vkit rágalmazni ; it. — l'esprit. sötét gondolatokat támasztani; 2. v. n. et s'—, v. r. -feketedni ; fig. magát megbéluegezni ; 4. se —, v. rec. egymást rágalmazni.

Noircissement, m. feketités.

Noircisseur, m. teint. fekete festő.

Noircissure, f. feketére festés; 2. fekete folt.

Noire, f. mus. negyed hangjegy.

Noiron, m. jard. fekete tuli-

†Noireté, f. sötétség.

Noise (noa-ze), f. civakodás, veszekedés.

Noiseraie (noa-ze-ré), f. jard. diófaliget.

Noiserier, m. (noâ-), bot. mogyorófa.

Noisette (noâ-), f. bot. mogyoró.

Noix (noâ-), f. $di\delta$; 2. an. du genou, térdkalács: 3. arq., roppantyú; géom. forgató.

Nolet, m. cour. öblös cserép; födélzug.

Noligataire, m. rakodó.

Noli me tangere (nô-li métan-jéré), m. bot. hozzám ne nyulj.

nau-

lage, m. mar. rakodás, hajóbér.

Noliser, v. a. mar. megrakni (hajót).

Nom (non), m. név; com. — social, cég; 2. hír, hírnév; 3. gr. névszó; 4. au — de, adt. nevében; it. de —, névleg.

Nomade, s. a. barangok,

vándornép.

Noman'ce, —cie, f. névjóslás; —cien, ne, s. névjósló ; 2. a. névjóslali.

Nomble, f. ven. szarvasfartő.

Nombrable, a. megszámlálható.

Nombre, m. szám; 2. sokaság; gr. — singulier, egyes; — pluriel, többes; II. sok; il a — d'amis, sok barátja van; 2. au –, du —, mettez-moi au – de vos amis, sorozzon barátjai közé ; 3. dans le –, adt. on vend des tableaux dans le — il y a un..., festményeket adnak el, melyek között van egy...; 4. sans —, számtalan, elegendő.

Nombrer, v. a. számlálni, megszámlálni; arith. szá-

mozni.

Nombreusement, adv. számosan.

Nombreux, se, a. számos; 2. jó hangzásu.

Nombril (-bri), m. an. köldök; it. bot.

Nomencla'teur, m. névhirdető; névismerő; -ture, f. névjegyzék; nevezéktan, münévzet.

Nominal, e, a. névszerinti; -ement, adv. névszerint. Nominalisme, m. phil. ner-

beliség. Nominataire, s. jur. kinevezett.

Nominateur, m. kinevező. Nominatif, m. gr. nevező; 2. —, ve, a. névszerinti.

Nomination, f. kinevezés; 2. kinevezési jog.

Nommé, e, a. fam. úgynevezett, bizonyos.

Nommément, adv. nevezetesen, úgymint, különösen.

Nommer, v. a. nevezni; nevet adni; 2. megnevezni; 3. kinevezni; rub. kijelölni; 4. se —, v. r. magát nevezni; megismertetni; 5. à point —é, adt. épen jókor; 6. à jour —é, a kitüzött időre.

Nomo'graphe, m. törvénygyűjtő; —graphie, f. törv.
gyűjtés; —logie, f. törv.tan; —logique, a. törv.tani.

Nompaire, nompareil, etc. v. nonpareil, etc.

Non, adv. nem; 2. m. nem; 3. — plus, adv. nem kevésbé; ép oly kevéssé; 4. — seulement, adv. nem csupán.

Non'acceptation, f. com. viszszautasítás; —activité, f. milit. szabadságolt állomány; —adressé, e, a. címtelen; —agé, e, a. prat. kiskorű.

Nona'génaire, s. a. kilencven éves; —gésime, s. et a. astr. kilencvenedik.

Non-ailé, e, a. h. n. szárnyatlan.

Nonandre, a. bot. kilenchimes.

Nonane, a. méd. fièvre —, kilencnapos.

Nonan'te, a. †kilencven; —ter, v. a. jeu. kilencven net csinálni; it. kilencven évessé lenni.

Non-avenu, e, a. nem lett, nem történt.

Nonce, m. pápai követ; —r, v. annoncer.

Nonchal'amment (-la-man), adv. hanyagon, egykedvüen, fölsevéve; —ance, f. hanyagság, egykedvüség, lustaság 2. pongyolaság; —ander, v. a. lustálkodni, hanyagoskodni; —ant, e, a. hanyag, egykedvü, lusta; —antisme, m. hanyag, egykedvü viselet.

†Nonchaloir, v. a. közönyösnek lenni; 2. m. v. aban-

Nonciation, f. építési tilalom. [ség. Nonciature f. nánai követ-

Nonciature, f. pápai követ-Non'combattant, m. milit. katonai tisztviselő;—comparution, f. jur. makacsság;—complet, m. hiány; 2. =, =ète, a. hiányos; —comformité, f. össze nem hangzás.

None, f. cath. kilencedik óra zárdákban.

Non'être, m. non-existance, f. nem lét; —faculté, f. tehetlenség; —feuillée, f. bot. fülfű; —intervention, f. be nem avatkozás; — jouissance, f. pal. nem élvezés; —jureur, m. nemesküvő; —manufacturé, e, a. nyers; —marchand, e, com. nem-eladó; nem-kelendő.

Nonnain, nonne, f. g. p. apáca; orn. pigeon —, búbos galamb.

Nonnerie, f. szenteskedés.

Nonnette, f. apácácska; orn. szén-cinege; pât. —s, apáca-sütemény.

Non-obstant, prép. mind a mellett, ellenére.

Non-oeuvré, e, a. nyers; fer —, nyersvas; linge —, sima vászon.

Non'pair, e, a. páratlan; –paix, f. viszály, békétlenség; —pareil, le, a. hasonlithatlan ; = le, f. t. t.legkisebb a maga nemében ; impr. egy neme a nyomdai betüknek; petite =, apró betük; grosse =, legnagyobb betük; —payement, —paiement, —paiment, m. nemfizetés; —ponté, a. födélzetlen; -prix, f. potomár: --réussite, f. sikertelenség; —sanction, f. nem-szentesítés; —sens, m. képtelenség.

Nonuple, a. kilencszeres; —r, v. a. kilencszeresítni.

Non'usage, m. használatlanság; —va'eur, f. értéktelenség; fin. behajthatlan adóhátralék; †—vue, f. mar. sűrű köd. Nopage, m. manuf. csipkedés, tisztogatás.

Nopal, m. bot. indusfügefa. Noper, v. a. f. manuf. csipkedni, tisztogatni.

Nopeur, se, s. manuf. csipkedő, tisztogató.

Nord, m. géo. észak; faire le —, mar. észak felé vitorlázni; 2. északi sark; 3. északi szél; —caper, m. icht. orkadelfin; —est, m. északkelet; 2. é. k. szél; —ester, v. a. mar. é.-kelet felé eltérni; — est, északészakkelet; —ouest (norouest), m. észak-nyugot; 2. é.-nyug. szél; —ouester, v. a. észak-nyugot felé elhajlani.

Normal, e, a. szabályszerű, szabályos; géom. ligne —e, merőleges vonal: —ement, adv. szabályszerűen, szabályszerűen, szabályszerűen

bályosan.

Normalité, f. did. szabályszerűség.

Normand, e, s. a. normán; p. répondre en —, ötölni, hatolni; c'est un fin —, ravasz kópé; —er, v. a. agr. szórni.

Noso'come, m. méd. kórházi igazgató; —comial, e, a. kórházi; —génie, f. méd. betegség eredete; —graphe, m. kórleíró; —graphie, f. kórleírás; —logie, f. kórtan; kórisme; —logiste, m. kórismerő.

Nostalgie, f. honvágy.

Nostras (-trace), pl. nostratés, a. bot. hazai, benföldi.

Nota (nô-ta), m. jegyzék, jegyzet; 2. —bène, adt. megjegyzendő.

*Notabilité, f. jelzetesség, előkelőség, nevezetesség; 2. —s, pl. előkelők.

Notable, a. tekintélyes, nevezetes; lésion —, tetemes sértés; 2. m. főbb rangu; —ment, adv. tetemesen, igen, nagyon.

Notacanthe, m. h. n. pozdorjány.

Notaire, m. jegyző.

Notalgie, f. hátfájdalom.
Notammant (-aman), adv.
különösen, mindenekelött.
Notaresque, notarial, e, a.
jegyzői.

Notariat, m. jegyzőség; il

exerce le —, jegyzősködik. Notarié, e, a. acte —, jegyző által hitelesitett okirat.

Notarier, v. a. jegyző előtt megkötni.

Notation, f. jelölés.

Note, f. jel, jegy; 2. megjegyzés; jegyzet; 3. számla, számlakivonat; com.
jegyzékek könyve; dipl.
jegyzék; 4. biró által hozott megbecstelenítő itélet; it. feddés; 5. hangjegy; fig. il chante touj.
sur la même —, mindig
egy húrt penget.

Noter, v. a. jegyezni, följegyezni; megjegyezni; 2. rovásra venni; homme—é, roszhírü ember;— q. d'infamie, vkit megbecsteleníteni; mus. hangje-

_gyezni.

Noteur, m. hangjegyiró.

Notice, jegyzet; ismertetés; tudósítás; jelentés; tudomás; libr. jegyzék.

Notification, f. közlés, tudatás, hirdetés.

Notificer, v. a. tudatni, hirdetni, jelenteni; tudtul adni, tudósítni; dipl. bejelenteni.

Notion, f. fogalom, észfogalom; ismeret.

Notoire, a. köztudomásu, nyilvános, tudvalevő, cégéres; —ment, adv. nyilvánosan, stb.; —té, v. notoriété.

Noto'lane, f. bot. páfrány;
—myélithe, f. méd. gerincagy-lob; —pède, v. toupin;
—ptère, m. icht. tapogatós-, ormos angolna; —
ptérigyens, m. pl. hátparások.

Notoriété, f. nyilvánosság, köztudomás.

Notozéphir, m. mar. délnyugoti szél.

Notre, pl. nos, pron. —père,

atyánk; —patrie, hazánk; pop. — femme, feleségem; —maître, gazdám; II. nôtre, pl. —s, miénk; 2. abs. les —s, rokonaink; barátaink; párthíveink; fam. nous avons fait bien des —s, sok balgaságot követtünk el; 3. arg. cinkostárs, tolvajtárs.

Notre-Dame, v. Dame (7). Notulation,, f. oldaljegyzés. Notule, f. oldaljegyzék.

Notuler, v. a. oldaljegyzést tenni.

Notus (-uce), m. mar. déli szél.

Nouage, v. rachitis.

†Nouailleux, v. noueux.

Nouasse, f. bot. vad szerecsen dió.

Noudles, v. nouilles.

Noue, f. arch. öblöstégla; 2. födélzug; cornière —, födélzug-csatorna; écon. pâturer les —s, mocsáros réteken legeltetni.

Nouées, f. vén. szarvasga-

naj.

Nouer, v. a. csomót kötni; öszszekötni, -csomózni; fig. — une intrigue, ármányt koholní, szőni; chir. bandage – é, hurkolt kötelék ; litt. cette pièce de théâtre est mal —ée, e szindarab roszul van bonyolitva; 2. bekötni; — de l'argent dans le coin d'un mouchoir, pénzt zsebkendő csúcsába kötni; 3. v. n. et se —, v. r. les fruits commencent à —, à se —, a gyümölcs köt; cet enfant est —é, e gyermeknek angol betegsége van.

Nouet (nou-è), m. — d'herbes aromatiques, illatos fütüsző; 2. v. noulet.

Nouette, f. couvr. ormozó tégla.

Noueure, f. v. nouure.

Noueux, se, a. csomós; baton —, fütykes v. bunkós bot; bot. bütykös, göcsös.

Nougat, m. conf. mandolasütemény; agr. dióolajtörköly. Nouilles, f. pl. cuis. metélt, laska, csík, mácsik; tailloir à —s, sodródeszka; écon. lúdtömő-csík.

Noulet, m. constr. zúgcsa-

torna.

Nourrain (nou-), v. alevin. Nourrice (nou-), f. szoptatós dajka; battre sa —, jóltevője iránt hálátlannak lenni.

Nourricerie, f. écon. állvány selymértenyésztéshez.

Nourricier, s. a. nevelő-apa; dajka férje; fig. c'est son père —, föntartója; 2. —, ère, a. föntartó, tápláló; bot. suc —, tápnedv.

Nourrir (nou-), v. a. táplálni; föntartani; fig. style —i, gondolatdús irály; 2. tartani, eltartani; 3. szoptatni; 4. fig. nevelni, folnevelni; 5. fig. képezni; 6. mus. — le son, a hangot nyújtani; 7. se —, v. r. táplálkozni; se bien -, jól élni; il n'a pas de quoi se —, nincs miből élnie; fig. se — d'espérance, magåt remenynyel kecsegtetni; mar. le ciel commence à se —, az ég borulni kezd; az idő viharra áll.

Nourrissage, m. écon. — des bestiaux, marhatenyésztés. Nourrissant, e, a. tápláló.

Nourrisseur de bestiaux, m. écon. marhatenyésztő.

Nourrisson, m. csecsemő; fig. tanítvány.

Nourriture, f. táplálék; – des animaux, takarmány; écon. faire des —s, marhát tartani; maréch. belle —, szép csikó; tandonner de la — aux cuirs, a bőröknek friss csávát adni; mar. — de temps, felhős ég.

Nous, pron. pl. — lisons, dvasunk; — — voyons peu,
keveset látjuk egymást;
partons- —? indulunk-e!
dipl. mi; —, par la grâce
de Dieu..., mi, Isten kegyelméből...

Nouure, v. rachitis.

Nouveau, nouvel, a. m., nouvelle, a. f. új; vin —, idei bor; auteurs —x, mostani, mostankori irók; qu'y a-t-il de —? mi újság? p. au — tout est beau, új szita szegen függ; it. à nouvelles affaires, conseils, az idő megtanít; être — dans qch., járatlannak lenni valamiben; homme —, szerencsefi; visage —, ismeretlen arc; 2. m. il aime le —, szereti az újat; 3. adv. du vin percé, friss csapolt bor; 4. de —, adt. újból; mégegyszer, újra; com. à —, új számlára.

Nouveauté, f. ujdonság; 2. ujság; le peuple court après les —s, a nép szereti a hireket; libr. új könyvek; 3. c'est — de vous voir, valóságos ritkaság önt láthatni ; 4. ujítás.

Nouvelière, a. f. állhatlan,

csapodár, ledér.

Nouvelle, f. ujság, hír; forger des —s, hireket koholni; une — de l'arbre de Cracovie, cselédszobából került hir; 2. pl. (külön*séle érteményben)*; vous aurez de mes —s, ezt nem viszi el szárazon; je sais de vos —s, ismerem viselt dolgait; je puis en dire des —s, tapasztalatból mondhatom; envoyer savoir des —s de q., vkinek mintléte után tudakozódni; on n'a ni vent ni —s de cet homme, ez embernek se hire se hamva; p. point de —s, semmi se lesz belőle; 3. beszély, elbeszélés; -ment, adv. nem rég, újra, újból.

Nouvelleté, f. pal. birtokbani háboritás ujitás által.

Nouvellier, v. inconstant. Nouvelliser, v. a. ujságokat

mondani.

Nouveliste, m. ujdondász; it. hírhordó.

Novaculithe, f. h. n. olajkő, fenkö.

Novale, f. agr. irtomány; dîme —, abs. les —s, irtomány-tized.

Novateur, trice, s. ujító; 2. a. ujításvágyó.

Novation, f. jur. ujítás, változtatás.

Novelette, f. écon. tokjuh. Novelles, f. pl. jur. Justinián novellái ; törvényter-

Novembre (-van), m. novem-

Novice, s. avatonc; fig. ferveur de —, szalmatüz; mar. matrozinas; 2. a. fig. járatlan, tapasztalatlan, ujonc.

Noviciat, m. avatoncság; it. avatoncház; 2. fig. próbatét.

Novillo, m. tino.

Novissime (-ssimė), adv. imént, épen most.

Noyale, f. com, vitorlavászon.

Noyau, m. bot. kömag, csontár; prune qui quitte le —, magbaváló szilva ; pop. il a amassé des —x, szémegszedte magát; penfond. *urtömet*; 2. fig. kezdete, eredete vminek; it. java, lelke vminek.

Noyé, m. vizbefult; —-d'eau, pap. sötét folt.

Noyer, m. bot. diofa; commode de —, diófaszekrény.

Noyer, v. a. vizbefulasztani; fig. — son chagrin dans le vin, bánatát borba fulasztani; 2. elárasztani; le déluge noya toute la terre, az özönvíz elárasztá | az egész földet; — son vin d'eau, borát túlságosan vizezni; mar. — la terre, a szárazföldet szem elől veszteni; peint. — les couleurs, a színeket vegyítni; fam. viz alá merülni: 3. se —, v. r. vizbefulni; it. vizbe ugrani; fig. se dans le sang, vérben fürödni; it. com. il se noie, kezdi hitelét veszteni.

Nu, e, a. meztelen; la tête

-e, födetlen fö; - en chemise, egy ingben; muraille —e, puszta fal: arbre -, lombtalan fa; 2. fig. tiszta, leplezetlen; c'est la verité — e, ez a tiszta igazság; it. egyszerü; 3. m. meztelen ; écr. vêtir les —8, a mezteleneket fölruházni; 4. à —, adt. meztelenül; monter un cheval a —, szőrén lovagolni; fig. leplezetlenűl.

Nuage, m. felhőzet; felhő; it. fig.; ocul. szemfolt.

Nuageux, se, a. felhős, fölleges; lap. pierre—se, homālyfoltos kö.

Nuance, f. árnyalat; színvegyülék; —r. v. a. árnyalni; fig. ecsetelni.

Nubécule, f. ocul. szemfolt: *felhöcske.

*Nubi'fère, a. föllegtartó; *—fuge, a. fölleghajtó ; föllegoszlató.

Nubil'e, a. emberkoros (ifju); elado (leány); —eux, se, v. sombre : —ité. f. férfikor; férjhezmenő kor.

Nuci'fère, a: bot. dioter $m\delta$; —frage, s. a. orn. magtörő; —vore, a. h. n. dióevő.

Nudité, f. meztelenség, fosztottság; fig. gyönge oldal. Nue, f. felhő; fig. élever q. jusqu'aux —s, *vkit eye*kig magasztalni; it. faire sauter q. aux —s, valakit megharagitni ; it. homme est tombé des -s, ez embert senki se ismeri.

Nuée, f. erős, viharos felhő; fig. szerencsétlenség, veszély; it. falka, csapat; lap. pl. gyémánt oltok.

Nuement, v. nûment.

Nuer, v. a. árnyazni, árnyékozni; árnyalni; v. nuancer.

Nuesse, f. cout. közvetlen jog ; justices en —, közvetlen törvényhatóság; it. törv.hatósági kerület.

Nuire, v. a. ir. artani; hatráltatni, rövidséget okozni;

2. ne pas —, je ne lui ai pas nui, hasznára voltam; 3. se —, v. r. önmagának ártani; 4. se —, v. réc. egymásnak ártani.

Nuis'ance, f. pal. megsértés, sérelem; —ibilité, f. ártalmasság; —ible, a.

ártalmas.

Nuit, f. éj ; il se fait —, éjjeledik; percer les —s, virrasztani; — blanche, álmatlan éj; p. la — porte conseil, egyet alszom rá; 2. de -, adt, éjjel.

Nuitamment (-ta-man), adv. pal. éjnek idején; il s'en

alla —, elillant.

Nuitée, f. pop. éjjeli idő; cet aubergiste demande beaucoup par —, e fogadős sokat kér egy éjre.

Nul, le, a. egyse, semmi; en - façon, semmiképen; 2. semmis, érvénytelen, helytelen: bot. calice —, kehelytelen.

Nulle, f. semmi, semmi jegy, zerus, nulla; 2. a. v. nul: -ment, adv. semmiképen, egyátalában nem; pal. érvénytelenül.

Nulli (nulli), m. cuis. tojás

vagdalék.

Nullifi'cateur, m. semmitő; —cation, f. semmités; —er, v. a. semmiteni.

Nullité, f. prat. semmiség; la demande, en —, semmiségi panasz.

Nûment, adv. öszintén, leplezetlenül; pal. közvetle-

Numéraire, a. valeur —, névérték; 2. m. vertpénz; -ral, e, a. szám...; adjectif =, számnév; -rateur, f. arith. számláló; -ratif, m. gr. számnév; -ration, f. arith. számlálás; —rique, a. számszerinti; =ment, adv. számszerint; —ro, m. szám; com. jel, árjel; p. cet homme entend le =, ez ember érti a maga dolgát; —rosité, f. számosság; —rotage, m. számozás; —roté, | Oisi's, oise, f. géo. gyepszi- | Obicé, e, a. ellentett, ellentétes.

e, a. számozott: -roter, v. a. com. prat. számozni. Numisma'te, m. v. —tiste; -tique, a. éremtani, éremzeti; 2. f. éremtan, éremisme; —tiste, m. érmész, éremtudós.

Nummu'laire (nom'-), herbe aux écus, à cent maladies, f. bot. pénzlevelű lilinka: —lite. f. conch. anhinga. Nuncupatif, ve (non-), a. jur. testament —, szóbeli

végrendelkezés.

Nundination (non-), f. vásári kereskedés.

Nuptial, e(ci-), a. menyekzői. Nuque (nuk'), f. an. tarkó,

nyakszirt.

Nutation (-cion), f. géo. – de l'axe de la terre, a föld tengelyének ingadozása; astr. az álló csillagok látszólagos mozgása; bot. napfelé fordulás.

*Nutrescibilité, f. *táplálé-*

konyság.

*Nutrescible, a. *táplálékony*. †Nutriment, v. nourriture. Nutritif, ve, a. tápláló; suc —, tápnedv ; faculté —ve, táperő.

Nutrition, f. h. n. táplálék. †Nutrivité, v. nutrescibilité. Nyctages, — ginées, f. bot.

méhpilisfélék.

Nycta'lope, s. méd. nappali vak; éjjellátó; —lopie, f. éjjellátás; —nte, f. bot. éji virág.

Nyctétion, m. bot. csucsor. Nymphe, f. myth. nimfa; poét. tündér; elle a une taille de —, tündér termete van; an. pl. szemérem-ajkak; it. csikló; h. n. báb, bogárbáb.

Nympho'mane, f. méd. nádradühös; —manie, f. méd.

nádradüh.

O, m. O, a betüsorozatban 15.; ô, i., ô ciel! ô honte! oh ég! oh gyalázat.

get, gyepeny; fig. nyughely; —tes, m. pl. gyepsziget lakói.

Obédience (-ance), f. tengedelmesség; h. eccl. a) szerzetesi alázat; b) hódolat; c) irott parancs vagy engedély az utazásra ; il aura demain son —, holnap megkapja elbocsátási levelét; d) zárdai hívatal; e) l'— du Pape, pápai fenhatóság alatti tartomány.

Obédienciel, le, a. h. eccl. pápai fennhatóság alátar-

tozó.

Obeir, v. n. engedelmeskedni; 2. fennhatóság alatt . lenni ; 3. engedni, hajlani, nyúlni; ce fer obéit bien sous le marteau, e vas könnyen nyúlik a pöröly alatt.

Obéissamment (-aman), adv.

engedelmesen.

Obéissance, f. engedelmesség; 2. uralom; fönnhatóság; une partie de ses Etats s'est soutraite à son -, birodalmának egy része kivonta magat uralma alól; prêter —, hódolni; 3. hatalom, parancs; les enfants sont sous l'— de leurs parents, e gyermekek szüléik parancsa alatt állanak; 4. alázatos szolgája.

Obéissant, e, a. engedelmes, 2. nyulékony, hajlékony. Obéliscal, e, a. arch. torony-

oszlopi, díszlobori.

Obéliscotéka, bot. csutkakúp. Obélisque, m. arch. díszlo-

bor, toronyoszlop. Obérer, v. a. adósságba keverni, eladósitni; cette famille est fort —ée, e család nagyon eladósodott; 2. s'—, v. r. eladósodni.

Obésas (-sace), m. pl. vízi ló félék.

Obèse, s. a. kövér, hízott; fam. pocakos.

*Obésigène, a. kövérítő.

Obésité, f. kövérség; fig. szellemi otrombaság.

Obier, v. aubier (2.).

Obiner, v. a. les arbres, jard. egymás mellé ültetni.
Obisie. f. h. n. falangya.

Obit (-bi), m. lit. halott mise, gyászmise; —uaire, s. a., l'—, registre —, gyászmise-lajstrom.

Objecter, v. a. ellenvetni, kifogásolni; 2. akadályul

felhozni.

Objectif, ve, s. a. opt. —, verre —, tárgyüveg; phil. tárgyi, tárgyilagos, mileges.

Objection (-ci-), f. ellenvetés.
*Objectivation, f. phil. tárgyilagosítás, milegesítés;

2. tárgyiasulás.

Objectivement, adv. tárgylag, tárgyilag, tárgyszerűen.

Objectiver, v. a. phil. tárgylagosítni; tárgyasítni; le subjectif, saját önjét tárgyiasítni.

Objectivité, f. phil. tárgyiság, tárgylagosság, önmiség; 2. tárgyszerűség. -

Objet, m. tárgy; it. fig.; 2. ok, alkalmi ok; un — de douleur, fájdalom tárgya; 3. cél, szándék; l'— que je me propose, a cél melyet magamnak kitűzök . . .; il a rempli son —, teljesíté szándékát; pop. mon —, kedvesem; 7. gr. tárgy.

†Objur'gateur, m. szemrehányó, feddő; —gation, f. szemrehányás; feddés; —guer, v. a. szemrehányni,

feddeni.

Oblat, m. relig. a szerzetnek szemelt gyermek; —eur, m. áldozó; —ion, f. áldozás; 2. áldozat.

Oblitié, f. bot. galambóc.

†Obli'age, m. cout. ostya v. kenyéradó; —al, m. cout. prendre en —, egy évre kibérelni.

Obligation (-cion), f. kötelesség, köteleztetés; 2. kötelezettség, udvariság; com., jur. kötvény, kötelezvény; 3. jur. köteleztetés.

Obligatoire, a. kötelező.

Obligé, e, m. jur. adós; com. tanonc; it. fogadvány, befogadási levél.

Obligeamment (-ja-man), adv. előzékenyen, szolgálat készen; előnyösen.

Obligeance (-jance), f. előzékenység, szolgálatkészség, udvariság.

Obligeant, e, a. szolgálatkész, lekötelező, előzékeny.

Obliger, v. a. kötelezni, 2. kényszerítni; 3. leköselezni; szolgálni; jur. lekötni; com. — un apprenti, tanoncot fogadni; 4. s'—, v. r., magát lekötelezni; vkiért jót állani.

Obliquangle, a. géom. ferde

szögű.

Oblique, a. math. ferde; fig. moyens—s, gyanús eszközök; gr. cas—, hajtogatási eset; mode—, közvetett mód; accusation—, célzatos vád; bot. feuille—, tekeredett levél;—ment, adv. ferdén, félszögesen; fig. hamisan, rejtetten; it. célzatosan, közvetve;—r, v.n. mar. megdölni; milit. ferdeirányt követni.

Obliquité, f. math. félszög, félszak, csapinósság; astr. elhajlás; 2. ferdeség; fig. álnokság, kétszínüség.

Oblitération, f. el-, le-, kitörlés; el-, le-, kitörlődés; an. benövés; it. bedugulás; 2. fogyás, fogyatkozás (érzék v. szerveké); 3. v. rature.

*Oblitérer, v. a. el-, le-, kitörölni; an. benöveszteni, bedugni; 2. s'—, v. r. kitörlödni; an. benöni; bedugulni; fig. avúlni.

Oblivieux, se, a. emléket rontó.

Oblong, ue, a. hosszúkás; carré —, hossznégyszög. bot. feuille —ue, hosszúdad levél; lib. in quarto —, haránt nagy rét.

Obnoxiation, v. soumission. †Obnubiler, v. n. borulni, beborulni.

†Obombration. f. beárnyékozás ; elrejtés, elfödés. †Obombrer, v. n. beárnyékozni; elrejteni, elfödni. Obortite, a. növekedő, növő.

Oboval, e, obové, e, a. bot. ferdén tojásdad.

Obreptice, a. kicsalt, kiszinlelt; —ment, adv. kicsalva, kiszinlelve.

Obreption (-cion), f. chanc. kicsalás, kiszínlelés.

Obron, v. aubéron.

Obruer, v. a. lenyomni, lesújtani; fig. elcsüggeszteni.

Obscène (ob-sène), a. rutalkodó, lepcsés, sikamlós, fajtalan, förtelmes.

Obscénité, f. rutalkodás, fajtalanság, trágárság,

förtelmesség.

Obscur, e, a. sötét, homályos; peint. clair —, derengő; fig. érthetlen, zavart; 2. ismeretlen, dicstelen, alacsony származású; il vie une vie —e, visszavonúltan él; —ant, —antin, m. sötétkedő, homályfi; *-antisme, m, sötétkedés, homálykodás; —ation, v. obscurcissement; —cir, v. elhomályosítni, elsötététitni ; 2. s'=, v. r. homályosodni, sötétedni ; it. fig.; -cissement, m. elhomályosodás, sötétülés; it. fig. astr. = du soleil, napfogyatkozás; –ément, adv. homályosan; fig. érthetlenül; —er, —ifier, v. obscurcir; —ité, f. sötétség, homály; 2. fig. l'= des temps, az idők homálya; it. *erthetlenseg*; 3. magány, visszavonulás, alacsony származás.

Obsécration (-cion), f. ant. engesztelési ima.

*Obsécrer, v. supplier.

Obséder, v. a. -q., ostromolni, zaklatni, nyaggatni; túlhalmozni; kinozni; il est -é, ördöngős.

Obsèques, f. pl. végtisztelet. Obséquieusement (-ku-ieu-), adv. sündörködve, alázatosan, tulzott tisztelettel.

*Obséquieux, se (-ku-ieu-),

9. sündörködő, alázatos, tányérnyaló.

*Obséquiosité, (-ku-i-ô-), f. sündörködés, alázatosság.

Observable, a. észrevehető. Observance, f. bevett szokás, szabály, szokásjog; h. eccl. rendi szabály; 2. –s ecclésiastiques, *egyházi sza*bályok.

Observantin, m. h. eccl. ferencrendi; fam. teketőriázδ.

Observateur, trice, s. megtarto; teljesito; il est fidèle — des sa parole, hiven megtartja; astr. csillagvizsgáló; phys. természetvizsgáló; 2. m. kém; 3. a. m. esprit —, észlelő lélek.

Observation (-cion), f. megtartás, teljesítés; 2. figyelés, észlelés; 3. megjegyzés, jegyzet; milit. armée d'-, figyelő sereg; 4. se tenir en —, figyelni; it. kémkedni, leselkedni.

Observatoire, m. astr. csillagászda, csillagvizsgáló torony.

Observé, e, a. mar. kiszámított, kimért.

Observer, v. a. követni, megtartani; — sa promesse, igéretét teljesíteni; p. je lui ferai — les points et les virgules, majd megtanitom keztyübe dudálni ; 2. szemlélni, vizsgálni; 3. megjegyezni ; észrevenni ; figyelmeztetni; 4. lesni, kémlelni; 5. s'—, v. r. óvakodni; 6. s'—, v. réc. egymást les-[ző; tolakodó. *Obsesseur, m. gyötrö, kin-

Obsession, f. zaklatás, kinzás, nyakára járás, ostromlás, tolakodás; it. kín; cet homme avec ses visites me tient en —, ez ember folytonosan zaklat látogatásaival; litt. ördöngösség.

Obsidianne, obsidienne, pierre —, f. gágátszín, ráckő; 2. obsidienne, minér. hollókő; lave vitreuse —, ögle, láva-üveg.

†Obsister, v. résister. *Obsolète, e, a. elavult.

Obstacle, m. akadály, akadályozás; phys. ellenállás, ellenhatás; cout. lefoglalás, lezárlás ; letartóztatás, fogság ; guerr. nehézség.

Obstaclement, m. gátlás,

meggátlás.

†Obstacler, v. a. cout. lefoglalni, lezárlani; letartóztatni, elfogni.

Obstant, e. a. akadályozó, gátoló; 2. prép. következtében, nál . . ., nél. . .

Obster, v. n. akadályozni, gátolni, útban lenni.

Obstétrique, f. méd. szülészet.

Obstination (-cion), f. konokság, fejesség, nyakasság, makacsság, megátalkodott-

Obstiné, e, s. a. konok, megátalkodott, makacs, fejes; —ment, adv. konokul, makacsul, stb.

Obstiner, v. a. megkonokítni, megmakacsítni, átalkodottá tenni, csökönösítni; 2. s'—, v. r. megátalkodni, csökönösödni, makacscsá, konokká lenni, fejeskedni.

Obstipation, v. constipation.

Obstipité, v. torticolis.

Obstruant, e, obstructif, ve, s. a. méd. —, remède —, hasszorító.

Obstruction, f. méd. dugulás, rekedés, szorulás; fig. elzárás, akadályozás.

Obstruer, v. a. akadályozni; - le passage, az átjárást elzárni; 2. méd. dugulást okozni; fig. hátráltatni.

Obtecto-veineux, se, a. bot. gerincekkel boritott.

Obtempérer, v. n. ord. prat. engedelmeskedni; teljesiteni, eleget tenni; engedni.

'Obteneur, m. hivatalhajhászó.

Obtenir, v. a. ir. kapni, megkapni, kieszközölni; megnyerni; — par la force, kierőszakolni; 2. – qch.

Obtension (-tan-cion), f. jur. megnyerés, kieszközlés.

Obtondant, e. a. méd. enyhítö, csillapító; eltompító.

Obtondre, v. émousser. Obturation, v. obstruction.

Obturer, v. obstruer (2.). Obtus, e, a. tompa; fig. eltompult; bot. feuille —e, csonkult levél; — angle, a. géom. tompa szögű ; —an-

gulé, e, a. bot. csonka szögletű.

Obus (-uce), m. artill. tarackgránát; —er. v. a. t. gránáttal lövöldözni; –erie, f. tarack-öntöde; —ier, m. tarack; —iste, m. taracköntő.

Obvenir, v. n. jur. rámaradni, rászállani.

Obvention (-van-cion), f. jur. templom-, monostor-adó.

Obvers, m. et a. m. num. –, côté —, előfél ; —é, e, a. vmi felé forditva; -ement, adv. fonákul.

*Obviable. a. alkalmazható. Obvier, v. n. megakadályozni, elejét venni, megelőzni.

Obvoluté, e, obvolutif, ve, a. göngyölt; feuilles bot. —es, tekercses levelek.

Ocaigner (-kè-), v. a. un gant, tragant mézgával bekenni ; illatosítni.

Occase, a. f. astr. amplitude

—, nyugatköz.

Occasion (o-ca-), f. alkalom; faire naître l'—, alkalmat nyújtani; 2. körülmény; en toutes —s, minden körülmény közt; 3. ok, szerző-ok ; szín, ürügy ; à mon —, miattam, ce fut là l' de sa perte, ez adott okot vesztére; milit. ütközet; 4. d'—, adt. kézalatt, alkalmilag.

+Occasionnaire (o-ca-), m. milit. portyázó, kalandor.

Occasionnel, le (o-ca-), a. alkalmi; —lement, adv, alkalmilag, véletlenül.

Occasionner, v. a. alkalmat nyujtani; előidézni; 2. okozni.

Occident (oc-ci-dan), m. astr.

vmihez jutni.

nyugat, nyugot; —d'été d'hiver, nyári, téli nyugat; —équinoxial, valódi nyugat.

Occidental, e (oc-ci-), a. nyugati; occidentaux, peuples—aux, europaiak; lap.

csekély értékű. Occipital, e, (oc-ci-), a. an. tarkó . . . ; nyakszirt . . . ;

os —, tarkócsont, tegcsont. Occiput (oc-ci-putte), m. an. tarkó, teg.

†Occite, v. tuer.

†Occise, occision, v. meurtre, tuerie.

†Occiseur, v. meurtrier. †Occisif. ve. a. vérenaző:

†Occisif, ve, a. vérengző; 2. életveszélyes.

Occlusion, f. méd. elzárás. Occultation (-cion), f. astr. elfödés, eltakarás.

Occulte, a. rejtett, titkos; philosophie —, rejtelmes bölcsészet; dess. ligne —, vakvonal; —ment, adv. rejtve, titkon.

†Occulter, v. a. elrejteni, eltitkolni.

Occupa'nt, e, (o-cu-), s. a. elfoglaló; foglaló; —teur,
trice, s. birtokba vevő, birtokba lépő; —tion, f. foglalkozás, foglalatosság,
foglalkodás; quelles sont
vos —s, mivel foglalkozik?
2. jur. lakás; térhely; 3.
birtokba vétel; milit. elfoglalás, megszállás.

Occupé, e, a. foglalatos.

Occuper (o-cu-), v. a. be-, kitölteni, tért foglalni; helyettesítni, elfoglalni; milit. bevenni, elfoglalni; megszállni; 2. foglalkodtatni; nyugtalanítni, aggasztani; 3. s'—, v. r. foglalkozni; elle aime à s—, szeret dolgozni.

Occurence (o-cu-), f. eset, esemény, történet; les —s, körülmények; je le ferai dans l'—, alkalmilag megteszem; secon les —s, a körülmények szerint; cette — l'a fort attristé, ez esemény nagyon megszomoritotta.

Occurrent, e, a. elöforduló; alkalmi.

†Occurrir, v. n. elébe jöni.

Océan, m. géo. világtenger, oceán; fig. — de flammes, lángtenger; — de pleurs, könyek árja; —ien, e, —ique, a. világtengeri.

Ocellation, f. pávaszemek. Ocellé, e, a. h. n. pávaszemekkel.

Ocelot, m. h. n. onkamacska; robe d'un —, onkamacska böre.

Oche, f. charp. korong; faire une —, rovást vágni; agr. körül árkolt szántóföld.

†Ochier, ocier, v. tuer.

Ochlo'crate (o-klo-), m. pol. póruralom tagja; —cratie (-cie), f. póruralom, pór-kormány; — est l'abus du gouvernement démocratique, a pór-uralom a népuralom visszaélése.

Ochr'acé, e, (o-kra-), a. porvasárga; —o-pyre, f. sárgaláz; —e, (okre), f. —us, m. bot. sárga borsó; —osie, f. bot. sárga eperfa.

†Ocieux, se, a. henye, heverő, munkátlan.

Ocle, osclade, m. cout. nászajándék (pénzben); it. özvegypénz.

Ocozoalt, m. h. n. mekszikói csörgőkigyó.

Ocquisiner, v. a. adóval terhelni.

Ocre, ochre, m. minér. málla, porva; — de fer, vasporva; — de plomb, ólomokra; 2. okraföld.

Ocrer, v. a. okrával festeni. Ocreux, se, a. porvaféle, okrasárga.

Octa'corde, m. mus. nyolc húrú hangszer; 2. a. nyolchúrú; —èdre, m. géom. nyolclap; 2. a. nyolclapú; —gyne, —gynique, a. bot. nyolc növirágú.

Octandre, a. bot. nyolchímű. Octane, a. méd. flèvre —, nyolcadnapi láz.

Octant, m. astr. nyolcadló. †Octante, a. nyolcvan. †Octantième, a. nyolcvanadik.

Octave, f. lit. ünnepi hét;—
de noël, karácson hete;
com. nyolcad; mus. nyolcadfok; it. nyolcadfogás;
—ier, v. n. mus. egyik
nyolcadból a másikba átmenni; —o, m. impr. in
—, nyolcadrét.

Octi'pède, m. et a. h. n. nyolclábú; —rème, f. mar. nyolcevezetű hajó.

Octobre, m. oktober.

Octo'corne, a. h. n. nyolcszarvű; —dactyle, a. h. n.
nyolc újjű; —game, a.
jur. nyolcszor nősült; —génaire, s. a. nyolcvan éves;
—gésimo, adv. nyolcvanadszor; —gone, s. a. géom.
nyolcszög; —pétale, —phyle, a. bot. nyolclevelű;
—spore, m. bot. nyolcújas.

Octroi, m. jur. engedmény, adományozás: 2. tözsjog. Octroyer, v.a. szabadékozni; engedményezni

engedményezni.

Octuple, s. a. arith. nyolcszoros; —r, v. a. nyolcszorozni.

Oculaire, a. an. szem . . .; nerf —, szemizom; minér. marbre —, pettyegetett márvány; opt. verre —, pápaszem; prat. témoin —, szemtanu; —ment, adv. szemlátomást, világosan.

Oculation, f. jard. ritkītās (galy v. gyümölcs); 2. szemzés.

Oculé, e, a. szemes; it. bien —, éles látásu; minér. pierre —e, szemkő.

Oculer, v. a. jard. szemzeni. Oculi'mancie, f. szemjóslás; —mancien, ne, s. a. szemjós.

Oculiste, s. a. méd. médecin —, szemorvos.

Oculo-musculaire, m. an. szem-izomideg.

Oculus'beli, — solis, m. bot. árvacsalán; — christi, v. oeil de christe, — mundi, v. oeil du monde.

Ocy'pète, m. ent. szökcsér;

tentaféreg.

Ode, f. poét. óda, magasdal. Odéide, f. litt. kis óda.

Odelette, f. poét. rövid óda. Odeur, f. szag; 2. szaglás; fig. hír-nev.

Odieusement, adv. gyülöle-

Odieux, se, a. gyűlöletes, gyűlölséges, utálatos; 2. —. m. odiosité, f. gyűlöletesség.

Odo'mètre . $\mathbf{m}.$ utmérő: f. -métrie. útmérés; —nate, m. ent. szitakötő.

Odon'tagogue, m. dent. pelikánfogó, foghuzó; —talgie, f. fogfájás; —talgique, a. méd. remède =, fogfájás elleni szer; —technic (-tek-), f. dent. fogászat; —technique, a. méd. fogászati; —thirrhée, f. méd. inyvérzés; —tite, f. bot. fogusir; 2. méd. foglob.

Odonto'génie, f. méd. fogzás; –génique, a. fogzási; —glyphe, m. fogvájó; -graphie, f. dent. fogleirás; —loïde, a. dent. fogalaku; —logie, f. an. fogtan; —logique, a. fogtani; —logiste, m. fogász.

Odorabilité, f. did. szagolhatóság.

Odorable, a. szagolható.

Odorant, e. a. illatos; 2. szagos.

Odorat (-ra), m. szaglás; —ion, f. illatozás; 2. phys. szagolás.

Odorer, v. a. szagolni; v. n. szagot terjeszteni; illatozni.

Odori'fère, a. illatos; —fique, a. illatozó.

Odynère, v. guèpe.

Odyssée, f. Odissea; fig. kalandos bolygás.

Oecumé'nicité, f. egyetemesség; —nique, a. egyetemes; =ment, adv. egyetemesen;

-niser, v. a. egyetemesítni. Oedémateux, se, —tié, e, a. méd. vizenyes.

Oedématie (-cie), f. méd. vizenyesség.

-thoé, m. icht. festönc | Oedème, f. méd. vizeny, víz-

Oeil (oeuil), pl. yeux (ieu), m. szem; serviteur à l'--, szemlesi; coup d'—, pillantás: blesser les yeux, szemet sérteni; fig. =, boszantani; it. cela crève les y., ez kézzel fogható; szembe ötlő; it. il a des bons y., helyesen itél; je m'en bats l'—, mit se törődöm avval; p. l'— du fermier vaut fumier, gazda szeme hizlalja a jószágot; II. t. t. — d'une aiguille, tü foka; arch. —, kerek ablak; — de la volute, csigaszem; bot., jard. bimbó, rügy, barka; chir. szemkötő; écon. lyuk (kenyérben, sajtban); joail. fény; meun. kölyuk; III. -- de boeuf, arch. ökörszem, kerek ablak; it. bot. ökörszemfű; — de bouc, bot. komorka; — de bourrique, bot. disznóbab; — de chat, minér. csillkova; de christ, bot. gerepcsin, sárma; — du monde, minér. világszem; — de paon, h. n. pávaszem (tollon); — de perdrix, com. vin de couleur d'-, siller bor; — de vache, bot. mezei szegfű.

Oeillade, f. kacsingatás; —r.

v. a. kacsintani.

Oeillard (eu-liar), m. coutel. közép nagyságu köszörűkö,

Oeillé, e, a. szemes; minér. agate —e, szemkő.

Oeillère, f. man szemfedező; chir. szemfog; it. a. f. les dents —s, szemfogak.

Oeillet (eu-liè), m. coutur. füző lyuk ; bot. szegfü; double, teljes szegfü; pied d'—, szegfűtő ; —erie, f. szegfüágy; —on, m. szegfűbujtás; szeg. bujtovány; agr. hajtás, sarjadék; – onner, v. a. jard. bujto ágat levágni.

Oeillette, f. bot. mák; mák-

Oenanthe, f. bot. haramag, borvirág.

Oenanthique, a. éther —, borszag égeny.

Oenas (-ace), m. orn. vadgalamb ; mezei galamb.

Oeno'ide, a. med. boros; —latif, ve, a. pharm. *bor*izü; —logie, f. écon. borászat; szölőszet; —logique, a. borászati; szőlőszeti; —logiste, —logue, m. borász; -- mancie, f. borjoslat; —mancien, ne, s. borjós: —mel, m. méd. méhsör; —mètre, m. écon. bormérő; bormérleg;-pe. a. borhoz hasonló; --phobe, a. borgyülölő; – phobie, f. boriszony; —phore, m. boros kanna; it. pohárnok.

Oeso'phage, m. an. nyelcső. bárzsing; —phagisme, m. méd. nyelcsőgörcs; —phagorrhagie, f. méd. bárzsing-

vérfolyás.

Oestr'e, m. ent. bögöly; – des bêtes à corne, ökörlégy; —ides, f. h. n. bőgölyfélék ; —omane, s. méd. nádra dühönc; —omanie, f. méd. *nádradüh*.

Oesipère, f. gyapjúzsír. Oeuf (euf: un — de poule, etc. et — à la coque, etc.; et: eu, dans: — frais; pl. oeû), m. tojás; —s de carpe, ponty-ikra; blanc d'—, fehérnye; jaune d'—, tojásszéke; germe d'-, székfolt; casser ses —8, idő előtt szülni : II. t. t. arch. duzzadék; h. n. — de mer, siivencs; —s de pierre, ikracsepkő.

Oeuvé, e, a. ikrás.

Oeuvre, f. munka, mü; —de la chair, nőszés; p. à l'—on connaît l'ouvrier, munka dicséri a mestert; it. la fin couronne l'—, végén 2. tett. csattan az ostor; cselekedet; — pie, kegyes tett: 3. irodalmi mü, munka; 4. mettre en —, földol· gozni; it. fig. mindent elkövetni; joail. foglalvány: alch. grand —, bölcsek

köve; arch. l'—, főépület; cuis. hors d'—, mellék étel; maître des hautes —s, bakó; manuf. main d'-, munkabér.

†Oeuvriste, m. rézmetszetgyűjtő.

Offensant, e, a. sértő.

Offense, f. sértés; 2. bűn, botlás; écr. seigneur pardonne nous nos —, Uram, bocsásd meg vétkeinket.

Offenser, v. a. q. megsérteni (vkit); 2. thée. vétkezni; fig. megbotránykoztatni, sérteni; je suis la partie -ee, én vagyok a sértett fél; 4. s'—, v.r. rosz néven venni, magát sértve érezni. Offenseur, m. sértegető, bántó.

Offensif, ve, a. támadó; 2. -ve, f. milit. támadás; -ment, adv. támadólag.

Offert'e, f. cath. bemutatás, fölajánlás ; —oire, m. cath. āldozatkori ima.

Office, m. kötelesség, tiszt; 2. szolgálat ; szolgálattétel; 3. cath. istenitisztelet;

mise; faire l'—, misét mondani; 4. hivatal, tisztség; burl. il a acheté un — de trépassé, meghalt; 5. szolgálat, hivataloskodás; 6. d'-, adt. önszántából; rapport d'—, hivatalos jelentés; II. f. cselédszoba; cukrászda; 2. fehér és ezüst nemű kamra; kony-

Official, m. püspöki helytartó; —ité,f. szentszék; en-

nek helyisége.

hacselédség.

Officiant, e, s. a. lit. miséző; 2. hetes; 3.—e, hetes karapáca.

Officiel, le, a. dipl. hivatalos; —lement, adv. hiva-

talosan.

Officier (o-fi-ci-é), v. n. cath. misézni; p. il —e bien, derekasan eszik, iszik.

Officier, m. hivatalnok, tisztviselő; milit. tiszt; cuis. konyhamester.

Officiere, f. h. eccl. apáca; it. gondnoknö.

Officieusement, adv. szolgálatkészen, szivélyesen.

Officieuseté, adv. szolgálatkészség.

Officieux, se, a. szolgálatszivélyes, kész, szīves, készséges; 2. m. sündörködő.

Officinal, e, a. pharm. orvosi, gyógyászati; médicaments officiaux, készen kapható gyógyszerek.

Officine, f. pharm. szerkony-

Offrande, f. relig. áldozat; p. quand les curés ne voudront plus d'-, holnap után kis kedden, borjúnyuzó pénteken.

Offrant, m. prat. igero,

ajánló.

Offre, f. ajánlás, igérés; 2. ajánlat, igéret.

Offreur, m. ajánló, igérő. Offrir, v. a. ir. ajánlani, fölajánlani; offrez la main à cette dame, nyujtsa karját e nonek; il lui a offert sa main, kezével kinálta meg; 2. áldozni, áldozatul fölajánlani; 3, s'-, v. r. kinálkozni; magát föláldoz-

Offusquer, v. a. elhomályositni; 2. kápráztatni; la hâle —e le teint, a forróság megbarnítja az arcot; fig. elszédítni; meg:avarni; ce rival l'offusquait, e retélytárs szálka volt szemében.

Ogive, f. arch. keresztív; 2. —, ogival, e, a. *gót ívalakú*. Ogne, f. packa (ütés tenyérre).

Ognon, v. oignon.

Ogre, m. ogresse, f. myth. farkassá vált ember, gyermekevő; fig. il mange, com. un —, eszik mint a farkas; 2. arg. csapláros; -sse, rima.

Ogrerie, f. myth. tündérmese; 2. vágy, sóvárság, kivánság; fig. —littéraire, olvasási düh.

Oh! i. oh! ah! 2.(szánalom); oh! que le sort des rois

est digne de pitié! oh! mily szánalomra méltő a királyok sorsa! 3. (türelmetlenség); oh! le maudit bavard! oh! az átkozott fecsegő; 4. (vágy); oh! que le ciel vous exance! oh! hallgassa meg Isten! 5. (kérés); oh! je vous prie, oh! kérem; 6. (fenyegetés); oh! je l'atrapperai encore, oh! majd kezembe kerülsz még; 7. (utálat); oh! le vilain! oh! az ocsmány; 8. (tagadás); oh! je crois que vous vous trompez, ah! azt hiszem csalatkozik; 9.(szólitás); oh a! hej!

Oie (oâ), f. orn. lúd; — â duvet, dunnalúd; pop. envoyer q. paître les —s, vkit elkergetni; petit —, cuis. $l \hat{u} da p r \delta l \hat{e} k$; fig. =, egy nő apró kegyei.

Oignement, m. kenés, be-

Oignon (o-nion), m. bot. $v\ddot{o}$ rös hagyma; fig. il y a de l'—, ez alatt rejlik valami; chir. börkéreg; —ade, f. cuis. pirított hagyma; -ée, f. cuis. hagymás mártás; —ette, f. jard. hagymácska; —ière, f. jard. hagymaágy.

Oille, oil, ouille, f. cuis. zöld-

Oindre, v. a. ir. kenetelni, kenni, megkenni ; fölkenni. Oing (ouein), m. cuis. diszdisznózsir; nóháj ; it. vieux —, avas zsir, háj. Oint (o-ein), m. fölkent.

Ointier, v. parfumeur. Ointure, v. onguent.

kolatláda.

Oiseau, m. h. n. madár; poét. — de Jupiter, sas; de Junon, páva; — de Vénus, galamb; p. ce n'est pas viande pour vos —s, nem a te orrodra való; ch. sólyom; 2. à vol d'—, adt. torony iránt; bl. – becqué, langué, membré de gueule, vörös csörü, nyelvű, lábú madár; maç. vaOiseler, v. a. fauc. sólymászatra tanitani; 2. v. n. ois. madarászni.

Oiseler

Oiseleur, m. madarász.

Oiselier, m. écon. madárkereskedő; madártenyésztő. Oisellerie, f. écon. madár-

tenyésztés ; madarászat ; 2. madárkereskedés.

Oiseusement, adv. henyén, heverve, dologtalanul.

Oiseux, se, oisif, ve, a. henye, heverő, munkátlan; paroles —es, üres, haszontalan szavak.

Oisif, ve, a. dologtalan, henye, munkátlan; 2. használatlan, heverő; laisser son argent —, pénzét hevertetni.

Oisillon, m. madárka.

Oisivement, adv. dologtalanúl, henyén, munkátlanul.

Oisiveté, f. henyeség, munkátlanság, dologtalanság; 2. renyheség, lustaság; 3. üres idő.

Oison, n. liba; fig. fam. c'est un — innocent, együgyű ember; it. il est bon à garder les ---s en mue, még kondásnak se jó.

Oisonnerie, f. együgyűség,

ostobaság.

Oky'graphe, m. gyorsíró; –graphie, f. gyorsirászat; gyorsirás; —graphique, a. eyorsirászati.

Oléagineux, se, a. olajos, olajdús.

Oléandre, f. bot. oleander

torokrojt. Oléastelle, f. bot. vad olajfa. Olécrane, m. an. könyök, bütyök.

Oléi'fère, v. oléagineux; —fiant, e, a. *olajtermö*.

Oléine, f. chi. *olajdék*.

Oléogène, m. chi. olajany. Olérace, e, a. főzelék nemű.

Olfactif, ve. olfactoire, a. an. $szag \dots$; nerf —, szagideg.

Olfaction, f. szaglás.

Olidaire, f. bot. büdös libatopp.

Olig-'archie, f. pol. ranguralom; —archique.

ranguralmi : -archiquement, adv. ranguralmilag; -arque, m. rangur; ranguralom hive.

Oligiste, a. expl. minerai —, zúzérc ; fer —, fényle.

Oligo-'chrone, s. a. rövid éle $t\ddot{u}$; —chyle, a. méd. nedvtelen; —phore, a. méd. *gyönge,léltelen;*—phylle, a. bot. levéltelen; —posie, f. méd. szomjtalanság; —psychie, f. méd. elmegyöngeség; —sperme, a. bot. magtalan.

Olim (-lime), adv. hajdan. Olinde, f. fourb. kardpenge (Braziliából).

Olinder, v. n. fam. kardot rántani.

Olindeur, v. bretteur.

Oli'vaire, a. olajbogyodad; bot. fruit —, olajbogyó; t. t. bouton —, forgatyú; -vaison, f. écon. olajbogyószedés; —vátre, a. olajszínű; —ve, f. bot. olajbogyó; 2. olajfa; rameau d'=,olajág; -vet, m. jard. olajfaültetmény; 2. vad olajfa; —vète, f. bot. olajretek; 2. orn. pirók; —vetier, m. vad olajfa; —vier, m. bot. olajfa; —vière, f. olajfa-ültetmény; jard. -vifère, a. bot. olajbogyót termő.

Ollaire, a. *bögre alakú* ; minér. pierre —, fazékkő.

Ollure, f. tan. *börhe*.

Olo'graphe, a. prat. saját kezüleg irt; —graphie, f. sajátkezű irás.

†Oluse, f. csalfa borkereskedés.

†Olusier, m. csalard borkereskedő.

Olym'pe, m. anc. olimp; -piade, f. anc. olimpiás, négyév; —pien, ne, a. myth. olimpi; 2. *front =, méltőságteljes homlok ; -pique, a. olimpiai; jeux =s, olimpiai játékok.

Omagre, f. méd. vállköszvény. Omalise, f. ent. cingolán.

Omasus, omasum, m. an. kérő gyomor.

Ombel'le, f. bot. ernyő; –lé, e, a. bot. ernyős; —li-fère, a. bot. v. ombellé ; 2. =s, pl. ernyős növények; – liforme, a. bot. ernyödad. Ombellule (-bel-lu-), f. h.

n. habarc.

Ombilic, m. an. v. nombril; bot. bibe; it. magszömölcs; —al, e, a. an. köldök; emplâtre = , köldöktapasz.

Ombiliqué, e, a. bot. köldőkös.

Omble, v. ombre (II.). Ombrage, m. árnyék; fig.

gyanú, gyanakodás. Ombreger, v. a. árnyékot

vetni ; 2. árnyalni. Ombrageux, se, a. man. bokros, jeszke; fig. komor;

gyanakodó.

Ombrati'cole, a. árnyékban tenyésző; —le, a. árnyat kedvelö.

Ombre, m. árnyék-; poet. les —s de la nuit, sötétség; fig. ce son —, folyvást sarkában van; it. faire – a q., vkit felül múlni ; 2. oltalom; 3. ürügy; sous l' d'amitié, a barátság ürügye mellett; 4. látszat, tünet, szin; II. m. icht. tomolykó.

Ombrelle, f. napernyöcske. Ombrer, v. a. peint. árnyaz-

ni, árnyékozni.

Ombrifère, a. árnyékot vető. Ombro-mètre, m. esőmérő. †Ombreux, se, a. árnyékos. Omelette, f. cuis. tojáskpény ; 2. rántotta.

Omen (o-menn), m. előjel. Omentésie, omentitie (-ticie), f. méd. recehártya-

Omettre, v. a. ir. elhagynı, elfeledni, elmulasztani.

Omineux, se, a. rosz sejtelmű.

Omission, f. elmulasztás; péché d'—, mulasztási bűn; 2. el-, kihagyás.

Omnibus (-buce), m. városi társaskocsi ; fam. c'est un —, kurva, szajha.

Omni'color, m. orn. tarka fakúsz: 2. = 0, a. tarka; -forme, a. minden alakû;
-gène, a. mindennemű;
-potence, f. v. toute-puissance; *-potencier, v. a.
korlátlan hatalmat adni;
-potent, e, a. mindenható; -présence, f. mindenüttesség; -science, f.
mindentudás; -vore, a.
minden tevő.

Omo'phage, a. nyershúst evő;
—phore, m. cath. rövid
püspöki palást; —plate, f.
an. váll-lapocka; —ptères,
m. pl. h. a. egyenröpük.

Omphalo'cèle, f. méd. köldöktáv; —mancie, f. köldökjóslás: —mancien, ne, s. köldökjós; —myces, m. pl. bot. galóca-félék; —ptre, —ptère, —ptique, a. opt. verre —, üveglencse; —rrhagie, f. méd. köldökvérzés.

Omule, m. icht. tengeri csuka.

On, pron. — dit, azt mondják; a-t- — jamais vu?
ki látta valaha? 2. l'—, il
faut que l'— consente, bele
kell egyezniök; 3. qu'en
dira-t- —, m. pletyka, szóbeszéd, 4. un — dit, m.
hírmás; 5. — n'est pas touj.
maître de ses passions,
az ember nem mindig parancsolhat szenvedélyeinek.

Onagre, f. bot. csészekürt; 2. h. n. v. zèbre.

Onanisme, m. önfertöztetés. Onaniste, m. önfertöztető.

Once, f. h. n. onka; —lle, m. h. n. afrikai tigris.

Onciale, a. f. lettres —s, köemléki betük; 2. a. m. caractères onciaux, öregbetük.

Oncle, m. nagybátya.
Onction (-ci-), f. méd. kenés, olajozás; cath. fölkenés; fig. dév. buzgóság,
hév.

Onctueusement, adv. kenetteljesen.

Onctueux, se, a. olajos, zsiros; fig. kenetteljes. Onctuosité, f.-zsírosság, olaiosság.

Onde, f. hullam; le bruissement des —s, a hullamok dübörgése; f. de cl. harangiga; 2. pl. manuf. habosság (kelmén).

Ondé, e, a. hullamos, hullamszerü; manuf. habos; bot. hullamdad; perr. cheveux—s, bodros haj.

Ondécagone, a. tizenegyszögü; 2. m. tizenegyszög. Ondée, f. phys. zápor.

Ondin, e, s. myth. vízimanó; hableány.

Ondoiement, m. relig. szükségbeli keresztelés.

Ondoyant, e, a. hullámzó; hullámdad, hullámos.

Ondoyer, v. a. hullámzani; fig. lobogni; la flamme ondoie, a láng lobog; 2. relig. szükségből keresztelni.

Ondulation, f. phys. hullámzás; 2. rezgés.

Ondulativement, adv. hullámozva.

Ondulatoire, a. phys. hullamdad.

Ondulé, e, onduleux, se, a. hullamos; bot. fodros.

Onduler, v. a. hullámzani; 2. manuf. habosítni.

Onéraire, a. prat. felelős; syndic —, felelős ügyviselő.

Onéreusement, adv. terhesen, alkalmatlanul.

Onéreux, se, a. terhes, sulyos, alkalmatlan; jur. succession—se, adóssággal túlterhelt örökség.

Onglade, f. méd. körömlob.
Ongle, m. an. köröm; fleur
des —s, körömvirág; —s
de velours, tisztátlan körmök; savoir qeh. sur l'—,
nagyon jól tudni vmit; il
a du sang sous les —s, tele
van bátorsággal; it. iron.
nagyon gyáva; il s'y mes
du bec et des —s, testtel
lélekkel adta neki magát;
il se défend —, kézzel lábbal védi magát; man. —,
pata; h. n. —s, karmok.

Onglé, e. a. bl. karmos; d'azur à trois coqs d'argent, —s de sable, harom ezüst kakas fekete karmokkal kék mezőben.

Onglée, f. méd. dermedség

az ujjakban.

Onglet, m. körmöcske; bouch.
hájhártya; grav. öblös véső; brod. himzőnök gyűszüje; jard. sziromnyak;
rel. könyvsark; it. papirforgács.

Onglette, f. grav. laposvéső. Onguéal, e, a. an. phalange —e, ék-izülés.

Onguent (-gan), m. pharm. kenőcs; p. contre la mort il n'y a point d'—, halál ellen nincs fü a kertben; agr. — de saint-fiacre, fakenőcs; maréch. — de pied, patakenőcs.

Ongui'forme, a. h. n. körömded; —culé, e, a. karmos;

bot. v. onglette.

Ongu'lé, e, s. a. h. n. patás;
—lines, f. pl. conch. kö-

römkagylók.

Oniro'crite, m. álomfejtő;
—critie, —cratie, (-cie), f.
álomfejtés; —critique, m.
v. —crite; 2. a. álomfejtési; —dynie, f. méd. nehézálom; —mancie, v.
—critie.

Oniscides, m. pl. h. n. ászkák.

Onitis (-tice), m. ent. galacsár.

Ono'céphale, a. h. n. szamárfejü; —clée, f. bot. festő
atracél; —crotale, v. pélican; —mancie, —matomancie, f. névjóslás; —
mastique, a. névjegyzéki.

Onomatologie, f. did. névtan; —logique, a. névtani; —pée, f. rhét. hangutánzás; —péique, a. hangutánzó; —pose, f. névelrejtés.

Ononis (-nice), m. bot. iglic.

Onoporde, —pordon, m. bot. tarka bogács; bordon.

Onosma, buglose dorée, f. bot. vértő.

Onquer (-ké), v. n. ordítní | Ophi'calce, f. minér. csíkos (mint szamár).

Ontho'phage, m. ent. galaceár; —phile, m. ent. ganajtúrony.

Onto'gonie, f. lényrajz; logie, f. lényisme; —logique, a. lényismei; —logiste, —logue, m. lényész. Onymantie, f. olaj- és viasz-

jóslat.

Onyx (-icse), s. a. oniksz. Onyxie, f. méd. körömlob.

Onze, a. tizenegy; 2. le —, tizenegyedik; 3. m. tizenegyes.

Onzième, a. tizenegyedik; le — du mois, a hó tizenegyedike; 2. s. tizenegyedrész; -ment, adv. tizenegyedszer.

Oo'lithe, m. h. n. ikrakö; -mancie, -scopie, f. to*jásjóslás;* —mancien, ne, s. tojásjós; —phorite, f. méd. maghurlob.

Opaciser, v. a. homályosítni. Opacité, f. phys. átláthatlanság.

Opale, f. h. n. opál.

Opalin, e, a. h. n. opálszerű. Opalisant, e, a. h. n. opálszerűen csillogó. -

Opaliser, v. n. minér. opállani.

Opaque, a. átláthatlan.

Opâtre, m. ent. cingolány. Ope, m. arch. álláslyuk.

Opéra, m. dalmű; fam. c'est un —, bonyolódott ügy; 2. dalszínház; 3. f. mus. zenemű.

Opéra'teur, m. műtő; 2. kuruzsoló; —tif, ve, a. működő, ható; —tion, f. hahatás, hatály; 2. működés; chir. műtét; milit. harcmunkálat.

Operculaire, a. bot. kupak...; fedő...; 2. m.bot. derekán nyiló; —le, m. hot. kupak, fedő; –lé, e, a. bot. kupakos; —lite, f. h. n. csigakö.

Opérer, v. a. hatni; véghezvinni; 2. működni; chir. metszeni; 3. s'—, v. r.

esni, történni.

márvány; —céphale, m. icht. kigyófej; —die, f. icht. orsofark; —diens, m. pl. kigyófélék.

Ophio'dontes, m. pl. kövesült cápafogak; -glosse, bot. kigyónyelvfű: m. -graphe, m. kigyőleirő; –graphie, f. kigyóleírás; —lâtre, m. relig. kigyбimádó; –látrie, f. kigyóimádás;—lithe, m. minér. kövesült kigyó; —logie, f. kigyoisme; —mancie, f. kigyójóslás; —morphit, f. h. n. ammonszarva; phage, f. kigyóevő; —phagie, f. kigyóevés; —rhiz, m. bot. alacsony pozdor; —scolodon, m. bot. kapornabokor; —sème, f. h. n. bélgiliszta.

Ophite, roche serpentine, f. h. n. kigyókő. Ophris (-frice), f. bot. kos-Ophth-'algie, f. méd. szemhaj; —algique,a. szembaj... Ophtal'miâtre, v. oculiste:

-miatrie, f. szemszer; -mie, f. méd. szemlob; -mique, a. oc. szem...; veine =, szemér; eau =. szemviz; 2. m. szembeteg; -mite, m. minér. szemkő: —mitis, v. ophtalmie.

Ophtalmo-'biotique, f. ocul. szem-éptan; —cèle, m. méd. szemsérv; –graphie, f. szemleírás; —lâtre, v. oculiste; —logie; f. szemisme; —nosologie, f. szembajisme; -phyme, m. szemgolyódag; —ponie, f. v. opthalmie; —ptose, f. szemiszam; -rrhagie, f. szemvérzés: —thérapeutique, f. méd. szemgyógyászat; —tomie, f. szemboncolás.

Opiacé, c, a. méd. álom ...; potion —e, alomital.

Opiacer, v. a. pharm. mákonynyal készítni.

Opiat, m. makonyszer.

Opiatique, a. mákonyszerü. Opi'latif, ve, a. dugulást okozó; —lation, v. obstruc-

tion; —le, m. ent. hangyales; —ler, v. a. v. ob-√**ménye**zö. struer (2.). Opinant, opinateur, m. véle-Opiner, v. n. véleményezni; véleményét előadni; fam. — du bonnet, mindenre igent mondani.

Opineur, m. arg. esküdt. Opiniatre, s. a. makacs, konok, megátalkodott; fig. combat —, heves harc; travail —, szakadatlan munka; —ment, adv. makacsúl, konokúl; 2. szilárdúl, állhatatosan.

Opiniatrer, v. a. makacsul vitatni, makacscsá tenni; 2. s'—, v. r. makacskodni. Opiniatreté, f. makacsság,

konokság.

Opinion, f. gondolat, értelem; nézet; szavazat; aller aux —s par assis et levé, ülés és fölkelés által szavazni; 2. vélemény; je ne partage pas son -, nem vagyok vele egy véleményben; l'— commune, közös vélemény; mal d'-, képzelt baj; 3. —, —générale, közvélemény; 4. vélekedés.

Opiologie, f. méd. mákony-[kony. isme. Opium (-ome), m. bot. má-Opo'chrisma, m. méd. sebkenőcs; —deldoch (-dok), m. szappanlél; —panax, m. panaszmézga.

Opportun, e (o-por-), a. illö, alkalmas; kedvező; – ement, adv. illöen.

Opportunité, f. illendőség, alkalmasság; it. abs. kedvező alkalom.

Oppotant, e (o-po-), s. a. pal. kifogásoló ; it. ellenfél.

Opposé (o-po-), m. ellenkező; phil. tous les contraires sont —s, mais tous les —s ne sons pas contraires, minden ellentét ellenkező. de nem minden ellenkező dolog ellentétes.

Opposer (o-po), v. a. elébe tenni, akadályozni; fig. – la force à la ruse, erôt használni ravaszság ellen; 2. átellenében állítni, tenni, függeszteni; fig. ellentétben állni; géom. angles —és, ellenes szögek; 3. összehasonlítni; 4. prat. s'—, v. r. ellenvetést tenni; ext. ellenkezni; ellenezni, ellenszegülni.

Opposite (o-po-), s. a. ellentét, ellenkezet, ellenkező; 2. à l'—, adt. átellenben.

Oppositif, ve, a. ellenszegülő.

Opposition (o-pozicion), f. ellenállás; akadály; pal. ellenszegülés; it. ellenvetés; 2. ellenzés, ellenkezés; dipl. parti de l'—, ellenzék; rhét. ellentét.

Oppresser (o-pr-), v. a. méd. szorítni, szorongatni; fig. elnyomni, leigázni.

Oppresseur, m. elnyomó.
*Oppressif, ve. a. elnyomó.

Oppression, f. méd. szorongás, szorongódás; — de la poitrine, mellszorongás; 2. elnyomás, leigázás.

Opprime, m. leigazott.

Opprimer, v. a. nyomni, elnyomni, leigázni.

Opprobre, m. szégyen, gyalázat; szégyenfolt.

Opsi'gamie, f. késő házasság; —gone, a. méd. dent —, bölcsesség foga.

Opso'mane, s. a. étbolond; —manie, f. méd. étdüh; —phage, s. a. nyalánk; —phagie, f. nyalánkság.

Optatif, ve, s. a. gr. l'—, le mode —, bhajto mod.

Opter, v. n. választani, magát elhatározni.

Opticien, m. látszerész.

Optico-mètre, m. látmérő.
Opti'macie, f. nemesi uralom;
—mats, m. pl. jobb ágak;
előkelők.

Optimé, adv. fam. helyesen. Optimis'me, m. jólhivés, jóelviség; —te, m. jólhivő, jóelvi.

Option, f. választás; je vous en réfère l'—, önnek engedem a választást.

Optique, f. láttan, fénytan;

2. szemcsalódás; 3. szemcsalódási látvány; II. a. láttani, fénytani; angle—, látszög.

Opulemment (-la-man), adv. böven, dúsan.

Opulence (-an-ce), f. bőség; dúsgazdagság.

Opulent, e, a. dús, dúsgazdag.

Opuscule, m. művecske, munkácska.

Or, conj. hogy tehát; már pedig.

Or, m. minér. arany; —graphique, betüérc; 2. arany (pénz); c'est un St. Jean bouche d'—, tartózkodás nélkül beszél; c'est un homme d'—, kitünő férfiú.

Oracle, m. ant. jósige; fig. s'exprimer en style d'—, rejtélyesen beszélni; 2. jóstanács; jósda, jóshely, jósszék.

Oraculeux, se, a. jósszerű, jóslati.

Ora'ge, m. zivatar, förgeteg, vihar, égiháború; it. fig.; —geux, se, a. viharos, zordon, háborgó; fig. vie se, zajos, nyugtalan élet. Oraire, v. étole (cath.).

Oraison, f. litt. szónoklat; gr. —s, beszédrészek; dév. ima; livre d'—, imakönyv. Oral, e, a. szóbeli.

Orang (o-ran), m. h. n. emlőr, utáncs; 2. —bleu, orn. húrosrigó.

Orange, f. h. m. princes d'
—s, orániai hercegek.

Oran'ge, f. bot. narancs; fleur d'—, narancsvirág; —gė, e, a. narancsszinii; —geade, f. narancsital, narancslé; —geat, m. conf. befött narancshéj; it. cukrozott narancshéj; -ger, m. bot. parancsfa; 2 =, ère, s. narancsárus; 3. v. a. narancsszinre festeni; —gerie, f. jard. narancsos ; narancsház; —gesse, f. conf. narancspálinka; giste, m. narancskertész: 2. h. m. az oráni család hive.

Orang-outang (oran-outan), m. h. n. vörös emlör, homlokmagas ember.

Orateur, m. szónok; — de la chair, hitszónok; — du barreau, tárgyaló ügyvéd.

Orationnel, le, a. log. locution —le, összetett szó.

†Orationner, v. n. ékesen beszélni.

*Orationcule, f. g. p. kis szónoklat.

Oratoire, a. szónoki; 2. m. imaház; imaszoba; —ment, adv. szónokilag.

Oratorio (oratôriô), m. lit.

egyházi ének. Orbe a chir co

Orbe, a. chir. coup d'—, horzsoló lövés; zúzott seb; maç. mur —, vakfal; 2. m. —, orbite, astr. körpálya; — de la terre, földpálya.

Orbiculaire, a. körded, kerek; an. muscle —, zárizom; bot. kerekded; icht. —s, kerék halak; —ment, adv. kereken, köralakban.

Orbière, f. sell. kerek szembőr.

Orbis (-bice); m. icht. tüskés csepühal.

Orbitaire, a. an. trous —s, szemgödrök.

Orbite, m. an. — de l'oeil, $szemg\ddot{o}d\ddot{o}r$; 2. astr. v. orbe (2.).

Orbité, f. jur. gyermektelenség, magtalanság.

Or-ça, v. ça (2.).

Orcanète, orcanette, f. bot. festő-atracél.

Orchésie (-ké-), f. h. n. bolhakandics.

Orchéso'graphe (-késo-), m. táncleiró; —graphie, f. táncrajz; —graphique, a. táncrajzi.

Orchestre (-kes-), m. h. grecq., színpadi tánchely; h. r. uri ülés; h. m. zene-kar.

Orchestrer, v. a. mus. zenekar számára berendezni.

Orchi'dées (or-ki-), f. pl. bot. kosborfélék; —ocèle, m. méd. heresérv; —s, (-kice),

m. bot. kosbor; —tite, f. méd. *tökgyuladás*.

Orcite, m. icht. barna szádla. †Ord, e, a. piszkos, ronda; v. sale, vilain.

Ordalie, f. ordéal, m. h. m. istenitélet; l'— du fer chaud, tűzpróba.

Ordement, v. salement.

Ordinaire, a. rendes; szokott; 2. közönséges; vin —, asztali bor; milit. pas lassú lépés; 3. középszerü, mindennapi; II. m. egyszerü élésmód; il ne tient point d'- chez lui, nem honn étkezik; it. cselédek itala; 2. szokás; cath. de la messe, szokásos miseimák; bén. megyés püs $p\ddot{o}k$; econ. pol. posta, 3. adt. posta-nap; l'—, szokás szerint; 4. d'—, pour —, többnyire; —ment, adv. rendesen, közönségesen, többnyire, szokás szerint.

Ordinal, e, a. gr. nombre —, sorszám.

Ordinand, m. cath. avatonc, fölszentelendő.

Ordinant, m. cath. fölszentelt-, cimzetes püspök.

Ordinateur, v. ordonnateur. Ordination, f. théo. fölszentelés, egyházi fölavatás; -nulle, érvénytelen fölszentelés.

Ordir, v. salir.

Ordo, m. lit. egyházi ima-

könyv.

Ordonnance (-do-), f. rendezés, rendezkedés, elrendezés; jur. — de dernière volonté, végrendelkezés; 2. rendelés, parancsolás; rendelet, parancsolat; milit. habit d'—, ezredbeli egyenruha; —s, rendelvényes, parancsör; 3. utalvány; écon. — d'un médecin, orvosi veny.

Ordonnancement, m. fizetési utalvány.

†Ordonnancer, v. a. fin. utalványozni.

Ordonnateur, m. rendező; guer. commissaire —, főhadi biztos; it. utalvá-

nyozó.

Ordonnée, f. géem. oldalszegvény; —s parallèles, párhuzamos oldalszegvények ; 2. a. v. ordonner.

Ordonner, v. a. rendezni, el-

rendezni; il a —é cette fête, ö rendezte ez ünnepélyt; p. charité bien —ée commence par soi même, minden szentnek maga felé hajlik a keze; alg. equitation —ée, rendezett egyenlet; 2. — à, parancsolni, rendelni, meghagyni; fin. — un paiement, fizetést utalványozni; d'une chose, rendelkezni vmiröl; cath. fölszentelni; 3. bien, mal -6, $j\delta l$, roszul rendezett; tête mal -ée, zavart fő; maison bien -ée, jól fölszerelt ház. Ordre, m. rend; sorrend; milit. — de bataille, hadi parancs; it. csatarend; gr. nombre d'—, sorszám; helyzet, berendezés; mettre —, intézkedni ; it. megakadályozni; 3. kötelesség, szabály, fegyelem; — public, nyilvános biztonság; — social, társadalmi szabályok; — d'idée, eszmeláncolat; 4. sereg; rang; rend; théo. —s des anges, angyalok serege; fig. c'est un esprit de premier —, első rendű lángelme; — religieux, szerzetrend; it. chev. rendjel; 5. parancs, parancsolni; rendelet; com. meghagyás, rendelvény; payez à mon —, fizessen rendelményemre; écon. pol. — du jour, napirend; milit. mot d'—, jelszó; 6. t. t. cath. fölszen-

Ordu're, f. piszok, szenny; pop. szar; it. söpredék, szemét; fig. erkölcsi romlottság; it. il aime les —s, szereti a trágárságokat;

delt.

telés; — mineur, alantahb

egyházi fölavatás; 7. en sous —, adt. mint aláren-

—rier, m. écon. szemétlapát; szemétláda; —rier, ère, s. a. trágár, szatyár; 2. erkölcstelen, fajtalan.

†Orée, f. szél; part; — d'un bois, erdő széle; — de la mer, tenger partja.

Oreillard, e, orillard, e, a. marech. hosszufülü; h. n. nagyfülü denevér.

Oreille, f. an. fül; — externe, külső fül; tambour de l'—, füldob; lobe de l'—, fülcimpa; il a de l'—, jó hallása van; fig. il a les —s délicates, nem lehet vele tréfálni; 2. prêter l'— à q., vkire figyelni; 81 cela vient à ses —s, ha ezt megtudja; ouvrir de grandes —s, fülelni; 3. fig. avoir l'— du ministre, szabadbejárásának lenni a ministernél; il m'en a rompu les —s, tele beszélte fülemet; II. percer les —8 à un enfant, gyermeknek a fülét kifúrni; baisser les —s, bátorságát veszteni; se gratter l'-, fejét vakarni; tirer l'— à q., vkit nógatni; 2. vin d'une -, kitünő bor; c'est du vin de deux —s, ez nagyon rosz bor: III. t. t. écon. — d'une marmite, fazék füle; mar. — de lièvre, háromszögii vitorla; rel. ce livre est plein d'-s, e könyv telve van behajtásokkal (szamárfülekkel); bot. — d'âne, fekete nadálytő; it. — d'homme, kapotnyak; it. — de Jupiter, files szitalap; it. de lièvre, színyallér; it. – d'ours, cifra kankalin, medvefül; it. — de souris, nefelejts mizsót.

Oreiller, m. párna; p. se battre avec son —, az álom ellen küzdeni.

Oreilette, f. fülkarika; an. —s du coeur, szűfülcse; bot. pálka.

Oreillon, orillon, m. med. fültályog ; fülfolyás ; még. börhulladék ; sell. bojt.

Oreins, adv. nem rég, minap. Orémus (-uce), m. lit. fam. ima.

*Oréo-graphie, f. hegyrajz. Orer, v. n. imádkozni.

Orexie, f. méd. éhkór.

Orfèvre, m. aranyműves; bijoutier, ékszerész; joailler, drágaköműves; -rie, f. ötvösművészet : 2. ötvösmunka; commerce d'—, ékszerkereskedés.

Orfèvri, e, a. földolgozott, munkált.

Orfiller, m. késes párna.

Orfraie, f. brise-os, ossifrague, gundaigle de mer, aigle barbes, m. orn. halászsas, csonttörő sas.

Orfroi, m. com. aranyhimes kelme.

Organe, m. an. szerv; 2. hang; 3. közeg; közlöny. Organique, a. szerves; par-

tie —, szerves rész.

*Organisateur, s. a. *szervező*, rendező.

Organisation, f. szervezet; fig. szervezés.

Organiser, v. a. szervezni, létszeresítni; fig. fölállítani; berendezni; 2. zongorát orgonamüvel ellátni.

Organisme, m. bot. h. n. szerkezet; — des végétaux, növények szerkezete.

Organiste, s. organás.

Organo'graphe, m. szervrajzoló; —graphie, f. szerv-

rajz.

Organsin, m. soier. sodrott selyem; —age, m. manuf. sodrás; —er, v. a. manuf. sodorni (selymet); —eur, m. selyem-sodro.

Orgasme, m. méd. puffadás. Orge, f. agr. árpa; faire les -s, árpát aratni; it. p. faire ses —s, megszedni magát; sucre d'—, árpacukor; fig. il est grossier romba ember; II. m. grué, árpadara.

Orgeade, f. orgeat, m. monil est froid com. une ca- l'plaie, seb szája.

rafe d'—, olyan fagyos | mint a jégcsap.

Orgeler, orgeoler, orgueilleux, m. méd. árpa.

Orgies, f. pl. ant. bacchusünnepélyek ; fig. tivornya, dinom-dánom

Orgnes, f. pl. agr. egymás mellé fektetett szalmazsú-

Orgue, m. orgues, f. mus. orgona; — à cylindre, de Barbarie, — d'allemagne, kintorna; 2. —s, pl. fort. hullo rostely, védrács; h. n. korall organa; mar. vizlék.

Orgueil (-gheuille), m. gog, dölyf; nagyravágyás; p. l'— marche devant l'écrasement, hidd el magadat, ha veszni akarsz; 2. nemes büszkeség; arch. polc, láb, polc-alj.

Orgueilleusement, adv. gö-

gösen.

Orgeuilleux, se, a. gögös, dölyfös; fölfuvalkodott.

Orient (-au), m. géo. kelet; l' d'été, d'hiver, nyári, téli kelet; fig. une beauté dans son —, serdülő szép ség; joail. des perles d'un bel —, szép fényü gyöngyök.

Oriental, e, a. keleti; peuples — aux, keleti népek; 2. m. pl. orientaux, keleti

népek.

s'Orientaliser, v. r. keleti szokásokat fölvenni.

*Orientaliste, m. keleti nyelveket értő.

Orientation, f. géo. tájzás. Orientement, m. agr. irány-

zás szél szerint.

Orienter, v. a. égtájra illeszteni : tájazni ; arch. — un plan, tervet tájékolni; mar. — les voiles, a vitorlákat irányozni; 2. s'-, v. r. tájékozni; fig. eligazodni. com. un grain d'—, go- | Orienteur, m. astr. délnap

mutató. Orifant, m. chev. kis lovag-

kürt.

dolatej; hűsítő ital; fam. Orifice, m. nyilás; — d'une

Oriflamme, m. h. de F. királyi lobogó.

†Oriflant, a. hiu, nagyravágyó.

Origan, m. bot. majorána, murvapikk.

Originaire, a. származó, származású; 2. veleszületett, természettől való; honos, honi; hazai; prat. demande —, főpanasz; demandeur —, fővádló; ment, adv. eredetileg, eredetiképen; kezdetben.

Original, m. minta; eredeti; prat. copie sur l'—, az eredeti után másalt; 2. különc; 3. en —, adt. erede-

tiben.

Original, e, a. eredeti; la lettre —e, eredeti írás ; 2. különös, sajátságos; c'est un homme —, csudálatos ember; —ement, adv. különösen, sujátságosan.

Originalité, f. eredetiség, sajátosság, sajátság; csudá-

latosság, különcség.

Origine, origination, f. eredet, származás, kezdet; il est Hongrois d'—, származására nézve magyar; fig. forrás, kútfő, ok; 2. dans l'—, adt.v.originairement; des l'—, mindjart eleintén; kezdetben.

Originel, le, a. eredeti; théo. grâce — le, öseredeti kegyelem; péché —, eredendő bün; fam. il a le péché —, főhiba van benne; méd. mal —, veleszületett baj; -lement, adv. eredetileg, kezdettől fogva.

origniac Orignal (-nial), (-niac), m. h. n. jávorgim (Kanadában).

Origome, m. bot. csombolyék.

Orillard, v. oreillard.

Orillon, m. fig. fillecske; méd. v. oreillon; arch. kiöhlítések; écon. v. oreille (III.), sell. v. oreillon; bástyafok.

Orillonné, e, a. fort. bastion —, fokozott bástya.

Orillonner, v. a. milit. fokozni (bástyát).

Orin, m. mar. uszánykötél; pêch. háló kötele.

Orinal, v. urinal.

Oringuer (-ghé), y. a. mar. horgonyt a talajból kimizni.

Orion, m. astr. kaszahúgy. Oripeau, m. pillangólemez, sárga sík; fig. ce n'est que d'-, nem egyéb látszatnál.

Orithie, f. conch. kompos botrog.

Orle, orlet, m. arch. szegély, karima; hydr. zsilip; mar. vitorlaszegély. Ormaie, v. ormoie.

Orme, m. bot. szil; puceron d'—, levelész, korpaféreg; papillon de l'—, szilfa-

Ormeau, ormel, m. bot. fiatal szil.

Ormière, f. bot. legyező bajnóca.

Ormille, f. écon. szilcsemete.

Ormin, m. bot. skarlát sá-

Ormoie, f. bot. szilerdő.

Ornateur, m. diszítő.

Orne, ornier, frène sauvage, m. bot. vadköris; 2. út, ösvény.

Ornemaniste, m. artiste —, diszítő művész.

Ornement, m. diszitmény, ékitmény; cifrázat, ék; litt. —s d'un autel, oltárdisz; rhét. —s du discours, beszéd-ék; fig. il est l'— de son siècle, századának dísze.

*Ornementaire, a. diszitményt, ékitményt illető.

Ornemental, e, a. diszitési, ékîtési.

Ornementation, f. diszítmények fölosztása.

Ornementiste, m. diszítékrajzoló, -készítő.

Ornéode, m. ent. legyező. Orner, v. a. disziteni, ékiteni ; fölcifrázni.

Ornier, v. orne.

Ornière, f. kerékvágás, ke- | †Orruble, v. horrible.

réknyom; kátyu; route a -s, vaspálya; 2. pályasin.

Ornitho'céphale, m. h. n. kövesült madárfej; —gale, -galon, m. bot. sárma; -graphe, v. ornithologue; -logie, f. madárisme, madartan; —logiste, —logue, m. madártudós; —logique, m. madártani; mance, —mancie, f. madárjóslás: —mancien, ne, s. madárjós; —pode, ornithope, m. bot. körbecü; —phonie, f. madárdal; -rhynque, m. h. n. csőrönd; —scope, —scopie, v. -mance, -mancie; trophe, ornitrophe, m. bot. csutkalom; --trophie, f. écon. mesterséges költés; madártenyésztés.

Oro'banche, f. bot. szádor; =majeure,grande ==,nagy szádor, kenderkökörcsin; -be, v. ers; -bite, f.h. n. borsókő; –gnosie, v. géognosie; —graphie, v. oréographie; —logie, v. géo-

gnosie.

Oronce, f. bot. gúnyás pintyö.

Oronge, f. bot. v. agaric; fausse, légyölő galóca. Orpailleur, v. arpailleur.

Orphelin, e, s. árva; — de père et de mère, atyatlan és anyátlan árva; maison des -s, árvaház; -s, m. pl. árvák kórháza; —e, f. fleur. vidabarna szegfű; -age, m. árvaság; -iser, v. a. árvásítni.

Orphi'e, f. icht. hegyes orrû csuka; —lière, f. pêch. csukahorog.

Orpiment, m. minér. aranyglét.

Orpimenter, v. a. aranygléttel festeni, vegyitni.

Orpin, m. bot. büdösgönye; -repise, panicule, sebfii; —rose, szagostövű rozsika; minér. —minéral, v. orpiment.

Orque, v. épaulard.

Orse, f. mar. tatbal. Orseille, f. bot. festőmoh.

Orser, v. n. mar. szél ellen vitorlázni; —e! *szelet* fogj!

Ort, a. m. com. peser —, göngysulyostól mérlegelni. Orteil, m. lábújj; se dres-

ser sur les —s, lábújjhegyre állni : 2. ord. nagy-

lábbújj.

Ortho'doxe, a. igazhitü; fig. helyes, valódi; —doxie, f. igazhitüség; —dromie, f. mar. egyenes irány; -dromique, a. mar. egyenes irányú; -épi f. helyes ejtés; —gonal, e, a. derékszögű; —gonalement, adv. derékszögüleg; —gone, a. geom.függöleges;—graphe, f. gr. helyesirás; fig. et fam. faire une faute d'=, bakot löni; —graphie, f. arch. homlokrajz, színrajz; —graphier, v. a. gr. helyesen irni; —graphique, & gr. helyesírási; arch. dessin =, színrajz; astr. végetlen távi; —graphiste, m. helyesírás tanítója; -logie, f. did. helyes beszélés; —pate, m. ant. birkózás; —pédie, f. méd. testidomitás; —pédique, a. testképzési; —pédiste, m. testidomító; —pnée, f. méd. fuladozás; —ptères, m. pl. ent. egyenes röpük.

Ortiage, m. agr. szőlőlevelek

sárgulása.

Ortie, f. bot. csalán; — brulante, közönséges csalán; – morte, árva csalán; – rouge, tarka foganött; petite —, apró csalán; piqure d'—, csalancsipés; com. toile d'—, csalánszővet; h. n. — de mer, virágféreg; jeter le froc aux —s, fölhagyni mesterségével.

Ortier, v. a. vét. csalánnal égetni; méd. fièvre -ée,

csalánküteg.

Ortolan, m. orn. kerti sármány; — jaune, citromsármány.

Ortygis, f. orn. haris. Orvale, v. ormin.

Orviétan, m. pharm. méregnyalat; marchand d'—, kuruzsoló.

Orycto'gnosie, f. áslaisme; —graphe, m. áslaleiró; —graphie, f. áslarajz; logie, f. áslatan; —logiste, m. áslász.

Orysophage, s. a. rizsevő. Orysse, m. ent. fürészbogár. Oryx, m. h. n. zergebak.

Os (6), m. csont; ext. — de la baleine, halcsont; il est allé porté la ses —s, ott akarja bevégezni élete napjait; p. jamais à bon chien il ne vient un bon —, az érdem ritkán lel jutalmat. Oscabrion, oscabiorn, m. h.

n. kiton (kagyló). Oschéité (oce-ké-), f. méd. boréklob.

Oschéo-cèle (oce-kéo-), f. méd. heresérv; —phyme, f. méd. borékvízdag.

Oscill'ation (o-cil-la-cion), f. mécan. ingás, lengés, rezgés; fig. ingadozás; — atoire, a. ingó, lengő, hintáló; mouvement ==, kanyarmozgás; —er, v. n. ingani, lengeni.

Osci'tant, e (o-ci-), a. méd. ásitozó; —tation, f. méd.

asitozás.

Oscula'teur (oce-ku-), a. m. géom. érintő; —tion, f. géom. érintkezés; point d'=, érpont.

Osé, e, a. merész, vakmerő; szemtelen.

Oseille, f. jard. sóska; — ordinaire, mezei sóska; — sauvage. petite —, — de mouton, madárlórom; — d'âne, nadálytő.

Oser, v. a. merészelni, merni; 2. bátorkodni; 3. m. bá-

 $\hat{\ }$ tor.

Oseraie, f. e. f. füzes, füzcserje.

Osereux, se, a. jard. füz . . .; panier —, füzfakosár.

Oseur, m. vakmerő, merész. Osier (o-zié), m., jard. fűz, csiyolyafűz,kötőfűz:—vert. rekettyefüz; corbeille d'—, füzfakosár; fig. il est franc com. —, öszinte, nyiltszivű.

*Osmazome, f. chi. kocsonyadék.

Osmère, m. icht. eperlánszemling.

Osmium (-ome), m. chi. szagany; oxide d'—, szaganyéleg.

Osmonde, fougère fleurie, f. bot. pompás ozmund.

Osmyle, m. ent. pettyés fátyolka.

Osphalgie, f. méd. ágyékfájás.

Ossature, f. csontalkat; arch. farácsozat.

Osselet (o-ce-lè), m. csontocska; an. izbütyök; jeu. kocka; arg. fog.

Ossements (o-ce-), m. pl. csontok; halottcsont.

Osseret (o-ce-rè), m. bouch. csontvágó kés.

Osseux, se (o-ceû), a. an. csontos; it. csontféle.

Ossification (o-ci-), f. el-, megcsontosulás; —fier, v. a. el-, megcsontositni; 2. s'-, v. r. csonttá válni. megcsontosodni; —fique, a. csontositó; —frague, v. osfraie; —fragum (-ome), m. bot. v. brise-os; —llon, m. h. n. madár csontocska; —vore, a. méd. csontmaró. Osso-mètre, v. dynamomètre.

Ossu, e, a. csontos.

Ossuaire, m. tetemház.

†Ost, m. hadvezer; p. si l'—
savait ce que fait l'—, l'—
battrait l'—, ha a volna
nem volna, minden szegény
gazdag volna.

Ostagre, m. chir. csontfogó.
Ostansible, (os-tan-), a. mutatható, előmutatható;
—ment, adv. mutathatólag.

Ostensif, ve, a. dipl. közölhető.

Ostensoir, ostensoire, m. szentségtartó; ereklyetartó. Ostentateur, trice, a. fitogtató, kérkedő.

Ostentation, f. kérkedés; faire —, fitogtatni.

Ostéo'cèle, f. chir. sértömlődag; —cope, m. méd. csontbetegség; —dynie, f. méd. csontfájás; —génie, f. méd. csontképzés, -fejlődés; —graphie, f. méd. csontrajz; —lithe f. h. n. csontkő, kövesült csont; —logie, f. csont-tan; —logue, m. csontász; —malaxie, f. méd. csontpuhulás; —phage, s. a. csontevő; —phtorie, f. méd. csontszú.

Ostrace, e, a. h. n. kéthéjű. Ostracion, poisson coffre, m. icht. csontpikkelyű.

Ostraciser, v. a. et n. számüzni, cserépszavazat által elitélni; 2. s'—, v. réc. egymást száműzni.

Ostracisme, m. ant. cserépitélet, száműzetés.

Ostracite, f. h. n. kövült osztriga héj.

Ostraco'derme, s. a. h. n —, animal —, héjas állat; —logie, f. kagylótan.

Osyris, m. bot. *ternye*. Otage, m. *kezes, túsz*.

Otager, m. cont. adósságért letartóztatott külföldi.

Otal'gie, f. méd. fülfájás; —gique, a. méd. médicament—,fülfájás elleni szer. Otard, v. outarde.

Otarie, m. h. n. sörényes fóka.

Oté, prép. *kivévén*.

Oter, v. a. eltenni, -venni; félre tenni, -rakni; levenni; — les chevaux de la voiture, kifogni a lovakat; ôtez-vous de là, álljon félre; —e-toi de mes yeux, takarodjál szemem elől; — le chapeau. kalapot emelni; 2. elűzni, eloszlatni, megszűntetni; ôtez-moi de peine, szabadítson meg e bajtól; 3. — qch. à q., vkit vmitől megfosztani, vmit vkitől megvonni.

Ote-vent, v. auvent.

Otis (-ice), m. h. n. afrikai túzok. Oto'graphie, f. fülrajz; —logie, f. fültan.

Oton, m. agr. csépelt gabona

polyvástól.

Oto'puos, f. méd. fülfolyás; —rrhagie, f. fülvérzés; —tomie, f. an. fülboncolás.

Ou, conj. vagy; vagy-vagy.
Où, adv. hol, hová; par —
sortir, merre távozzam;
par — me tirerai-je d'affaire, miként meneküljek;
—que, bárhová; 2. la situation — je suis, a helyzet melyben vagyok; 3. honnét? 4. mire? hová? miként?

Ouaiche, m. mar. hajónyom; tirer un vaisseau en —, hajót vontatni.

Ouaille, f. h. n. juh; fig. gyónó, bűnvalló.

Ouais (ou-è), i. teringette.

Ouate (ou-a-te), f. la ouate és nem: l'ouate; gyapot, vatta.

Onater, v. a. vattázni, gyapozni.

Ouatergan, m. iszapos árok. Ouateux, se, a. gyapotféle. Ouber, m. sólyom neme.

Oubli, m. feledség; feledékenység; it. elfeledés, feledés, megfeledkezés; l'— de soi-même, önmegtagadás; önfeledés.

Oubliable, a. feledhető.

Oublial, v. oblial. †Oubliance, f. feledékeny-

ség.
Oublie, f. conf. ostya; csöves ostya; —s de supplications, kockalepény; cout. droit d'—, v. oblial.

Oublier, v. a. feledni, elfeledni; 2. elhanyagolni; j'ai tout—6, mindent megbocsátottam; 3. ott-, kihagyni; átugrani; kimaradni; 4. s'—, v. r. önmagáról elfeledkezni; 5. s'—, v. r. véteni, eltévedni.

Oublierie, f. ostyasütés; ostyasütőde; 2. ostyaszekrény.

†Oubliette, f. földalatti börtön; fig. mettre aux —s, feledésnek átadni.

Oublieur, m. ostyasütő.

Oublieux, se, a. feledékeny. Ouche, m. agr. gyümölcsös. Oudrir, v. n. bot. összezsu-

Ouest (ou-este), m. géo. nyugot, nyugat; 2. nap-nyugot.

Ouette, f. orn. locska selyem farkú.

Ouf! i. jaj!

gorodni.

Oui, adv. igen; 2. ugy van; 3. úgy-úgy; —certes, persze; 4. m. igen; fam. dire le grand —, házasodni; 5. —dð, v. då.

Ouï-dire, m. mende-monda; ce sont des —, nem egyéb mende-mondánál; 2. hallomás; je ne sais rien que par —, csupán hallomás-ból tudom.

Ouïe, f. hallás; méd. — double, kettős hallás; 2. —s, pl. —s des oiseaux, fül; —s des poissons, kopoltyú; fig. fam. il a des —s pâles, pápista színe van; mus. —s d'un violon, hangrés.

Ouillage, m. écon. d'un tonneau, megtöltés.

Ouiller, v. a., un tonneau; megtölteni.

Ouillière, f. agr. gyalogcsa-

Ouïr, v. a. ir. hallani; — en confession, gyóntatni; 2. meghallgatni; dév. Seigneur, daignez — nos voeux, Uram! hallgasd meg kivánatainkat; prat. kihallgatni, vallatni; fin. megvizsgálni.

Ouistiti, m. h. n. pézsma majom.

Oulices, f. pl. charp. à —, négyszögű.

Oulite, f. méd. inylob.

Oulmière, f. e. f. szilfacsalit.
Oulo-rrhagie, f. méd. inyvérfolyás. [vész.
Ouragan, m. szélvihar, szélOurame, f. agr. sarló.

Ouraque, m. an. húgyduz-

Ourdir, v. a. tiss. bebordázni, benyüstözni (fonalat);

passem. felhúzni; fig. – une trame, roszban törni fejét.

Ourdissage, m. manuf. benyüstözés; 2. ennek díja. Ourdisseur, m. manuf. benyüstöző.

Ourdissure, f. fonalhúzás; bordázás-

Ourdre, m. pêch. bog. Ourelet, v. ourlet (bot.).

Ourlet, v. a. coutur. szegni, beszegni.

Ourler, m. coutur. szegély; arch. párkány; bot. karima; bonn. szél.

Ourono-logie, f. méd. húgytan.

Ourque, v. orque.

Ours (our-ce), m. h. n. medve; p. il a monté sur l'-, nem ijed meg az árnyékától; 2. — à fourmis, hangyász; 3. th. kifütyölt szindarab; —e, f. h. n. nőstény medve; astr. göncöl, göncöl szekere; -erie, f. zsémbeskedés; —in, hérisson de mer, bouton, chataigne de mer, m. h. n. tüskés féreg, tengeri silly; —ime, f. h. n. cája szindisz; —iné, e, a. h. n. tüskés, tövises; —iniens, m. pl. h. n. medvefajok; —on, m. h. n. bocs; com. karmantyű bocs szörmejéből.

Ourvari, v. hourvari.

†Ousclage, m. cout. csók; nászajándék (a völegény részéről).

Outarde, f. orn. túzok. Outardeau, m. orn. fiók túzok.

Outil (outi), m. szerszám; p. voilà un bel —, valóságos kontárság.

Outiller, v. a, szerszámmal ellátni; fig. il est mal -é, roszul van fölszerelve.

Outrage, m. becstelenítés, gyalázás; szégyen, gyalázat; fig. — de la fortune, kegyetlen balsors; it. — du temps, az idő pusztítása; faire — à bon sens, a józan észt lábbal tapodni.

Outrageant, e, a. gyalázó, gyalázatos, csúfos.

Outrager, v. a. meggyalázni, durván sérteni; il a été —é en son honneur, becsületében sértették meg.

Outrageusement, adv. gyalázatosan, csúfosan, sértőn; on l'a battu —, túlságosan megverték.

Outrageux, se, a. gyalázatos, sértő. csúfos.

Outrance, f. chev. combat à —, élet halál viadal; armes à —, éles, hegyes fegyverek; brave à —, rettenthetetlen; boire à —, túlságosan inni.

Outre, f. tömlő.

Outre, prép. túl; vin d'—
Rhin, Rajnán túli bor; it.
adv. il n' alla pas plus —,
nem ment tovább; d'— en
—, keresztül; il le perça
=, keresztül szúrta; 2.
kivül azon kívül; — cette
somme, ez összegen kívül;
3. en —, adv. felül, rajta,
rá, azonkívül.

Outré, e, a. túlzott; sa morale est —e, túlságos, szi-

gorú.

†Outre'cuidance, f. önhittség, elbizottság; —cuidant, e, a. önhitt, elbizakodott; rigelyás, veszekedő; —cuidé, e, a. jeune homme —, elbizakodott ifjú; —cuider, v. n. et s'—, v. r. elbizakodni.

Outrée, f. pal. ráités (árve-

résnél).

Outrément, adv. túlságosan. Outremer, m. com. halvány kék.

Outre'mesure, adv. nagyon, mértékentúl, túlságosan; -passe, f. e. f. határtúllépés (erdővágásnál); -passer, v. a. túllépni.

Outrer, v. a. túlcsigázni, tulhajtani; 2. megsérteni, megharagítni; —é de colère nagyon haragos, boszús; il est —é de douleur, a fájdalom elcsigázta; 3. túlozni.

Ouvert, e, v. ouvrir.

Ouvertement, adv. nyiltan, öszintén, nyilvánságosan. Ouverture, f. nyilás; arch. ablak, ajtó s egyéb nyilás; bot. szájacs; 2. nyitás; kinyitás; fölbontás; expl. törés; fig. megnyitás; előadás kezdete; — d'opera, nyitány; faire une —, előadást tartani; it. vmit inditványozni; faire des — indiscrètes, szerénytelen közléseket tenni; je ne vois aucune —, nem látok semmiféle módot is; 4. alkalom; 5. — de coeur, nyiltszívűség; — de l'esprit. tehetség.

Ouvrable, a. jour —, dolog-

tevő, hétköznap.

Ouvrage, m. munka; mü; corps de l'—, mü fötartalma; arch. gros —s, föfalak, alapfalak; expl. se rendre à —, bányába menni; fort. erődítmények; hydr. à seaux, merítő mü, kerék; 2. munka, dolog; il y a de l'— pour plus d'un an, több mint egy évi munka; 3. arg. lopás.

Ouvrager, v. a. une étoffe, manuf. kidolgozni; forg. — une mine, olvasztott fémet salakjától megtisztítni. Ouvrant, e, à jour —, vira-

datkor.

Ouvreaux, m. pl. verr. pest-

nyilások.

*Ouvrer, v. n. dolgozni; 2. v. a. bányolni, pénzt verni; bois — é, földolgozott fa; tiss. linge — é, himesitett asztalnemű.

Ouvreur, se, s. th. nyitó; verr. a fútt golyó nyitója.
Ouvrier, ère, s. munkás; — à façon, darab számra dolgozó munkás; impr. —en conscience, heti béres szedő; horl. fényező; écr. des —s d'iniquité, istentelenek; fig. j'ignore de qui sont ces vers, mais ils sont d'un bon —, nem tudom ugyan, hogy kitől valók e versek, de minden esetre jó költő

irta; 2. a. jur. —, v. ouvrable; cheville —ére, pecekszeg; fig. dans cette affaire c'est lui la cheville —ère, ez ügyben ő a főszemély

mely.

Ouvrir, v. a. ir. nyitni, kinyitni; la porte est ouverte à gueule bée, a kapu tárva áll; on a ouvert sa caisse, feltörték pénztárát; – le ventre à q., vkinek hását fölhasítni; p. un briseur de portes ouvertes. szájhős; – une forêt, erdőben útakat csinálni; ville ouverte, *myilt város*; — la séance, ülést megnyitni; ses bras, karját kitárni; fig. = a q., vkit szívesen 'ogadni; — ses jambes, lábát szét terpeszteni; —l'apétit, étvágyat gerjeszteni; - de grands yeux, *bámul*ni: c'est un homme ouvert. öszinte ember: — un pari, fogadást ajánlani ; 2. fölbontani, fölvágni, megszegni : ch. — une bête, fejteni; gant. — le gant, $b\ddot{o}vi$ teni; milit. keresztül törni; 3. ásni, fölásni hányni; expl. — une mine, aknát munkába venni; fig. — le feu, a tüzelést megkezdeni; 4. v. n. kinyilni, *nyîlnî*; les spectacle —e tard, a szinház későn nyí*lik*; 5. s'—, v. r. cette fenêtre ne s'--e pas aisément, ez ablak nehezen nyilik; la foule s'ouvrit devant lui a tömeg megnyîlt előtte; cette boîte ne veut pas s-, e szelence nem akar kinyilni.

Ouvroir (-ro-are), m. mühely,

müterem. Ouyra, v. condor.

Ovaire, m. an. petefészek; bot. petény, maghon.

Ovalaire, a. tojás alaku; an. trou —, ou: ovale, forgó csontlyuk.

Oval, e, s. a. tojásdad, petéded; an. v. ovalaire; icht. m. szálkás durbancs; 2. f. manuf. sodorfa. Ovaler, v. a. manuf. sodorfával készítni.

Ovarite, f. méd. petefészek lob.

Ovation, f. h. v. diadal; fig. ünnepélyes fogadtatás.

Ove, f. arch. tojás (ily alakú diszítmény oszlopon).

Oyé, e, ovoide, oviforme, a. bot. tojás alakú.

Ovelle, f. icht. ökle; pop. bökle.

Ovi'ducs, m. pl. méhszarvak, -csövek; — forme, a. v. ové.

Ovillé, e, a. méd. déjections —es, juhbogyó alakú ürülék.

Ovin, m. écon. rur. juhvályú.

Ovin, e, a. écon. rur. juh..; race —e, juhfaj.

Ovi'pare, a. h. n. tojós;
—vore, a. h. n. tojásevő.
Ovule, m. bot. magcsa.

*Oxa'late, f. chi. sóskasavas só; —lide, —lis, oxis, m. bot. madárlórom; —lique, a. chi. sóskasav.

Oxy'..., prép. bot. tüskés; chi. savas; — acanthe, v. aubépine; —crat, m. méd. ecetes víz; —crater, v. a. pharm. vizet ecetesítni; —croce, m. méd. sáfrántapasz.

Oxydabilité, f. chi. élenyíthetés.

Oxydable, a. chi. élenyíthető.

Oxydation, f. chi. élenyítés. Oxyde, m. chi. éleg.

Oxyder, v. a. élenyítni; 2. s'-, v. r. élenyedni.

Oxydule, m. é ecs.

Oxy'-gala, m. aludttej; —génable, a. chi. élenyîthető; —gène, m. chi. éleny; —mel, m. méd. ecetméz; —mètre, m. chi. élenymérő; —phénique, a. méd. savanyús; —regmie, f. méd. savanyú büjögés; —rrhodin, m. méd. rózsaecet; —saccharum (-sa-karome), m. méd. ecetes cukor; —thymie, f. méd. hirtelen harag.

Oyant, e, a. prat. megvizsgáló; 2. m. számvevő.

Oyer, m. cuis. libasült-árus. Ozanique, a. méd. szájtisztító.

Ozène, f. méd. orrfekély. Ozophylle, a. bot. feuille—, büdős levél.

P.

P (pe, pé), m. a betüsorozatban 16.

Pabouche, v. babouche.

Pacage, m. agr. legelő: -r, v. n. cout. legelni.

Pacant, m. goromba, durva, neveletlen.

Pacfi, m. mar. grand —, nagy árbockasvitorla.

Pache, m. egyesség, megállapodás.

Pachantique, a. méd. sürîtő. Pachirier, m. bot. vad ka-

kaófa.

Pachy'dermes, m. et a. m. pl. h. n. sok patások, sok csülkösök; —rhynchide, a. h. n. vastag csőrű; —trique, a. h. n. vastagszőrű.

Pacifica, a. h. anc. békehozó.

Pacificateur, trice, s. békeszerző, békéltető; —fication, f. békeszerzés, békéltetés; —fier, v. a. békéltetni, elintézni; 2. se —, v.

tetes; —ner, v. a. oekettetni, elintézni; 2. se —, v. r. megnyugodni; —fique, a. békés, békeszerető; écr. bien heureux les —s, boldogok a békülékenyek; 2. nyugodt, csöndés; —ment, adv. békésen; csöndesen.

Pacotille, f. mar. hajda, szabad nyaláb (bizonyos menynyiségű áru melyet a hajóslegény eladás végett vihet magával); 2 málha, utaspodgyász; com. marchandise de —, selejt árú.

Pacquire, v. pécari.

Pact'e, m. jur. szerződés, egyesség, megállapodás; †—ion, f. jur. egyezmény, alku: faire une —, ou: —ner, egyezkedni; —iser, v. n. jur. szerződést, alkut,

egyezményt kötni, szerződni.

Pactoliser, v. a. fig. hirtelen meggazdagodni.

Padelin (-lein), m. verr. olvasztó tégely.

Padère, m. h. n. petttyes umak.

Padou, m. com. fátyolselyem szalag.

Paean (pé-an), m. lit. dicsének.

Paedarthorace, m. chir. csontszu.

Paeone, f. bot. bazsál.

Pagaie, f. sucr. keverő lapát. Paganello, m. icht. fekete gobhal.

Paganie, f. paganisme, m. h. anc. pogányság.

Page, f. lap. oldallap; impr. mise en —, tördelés, rételés; fig. mettre hors de —, önállóvá tenni; 2. bot. oldal; impr. fausse —, vakcím; mettre en —, törni és kilöni; fig. c'est la plus belle — de son histoire, ez élettörténetének fénypontja.

Page, m. apród; fig. être hors de —, saját gazdájává lenni; tour de —, apródcsíny; 2. mod. ruha

csiptető.

Pagel, m. icht. vörös spár.
Pagésie, f. féo. bérjószág.
Pagination, f. lapszámozás.
Pagine, m. h. n. crabe –, ollótlanrák.

Paginer, v. a. lapszámozni. Pagne, m. négerkötény.

Pagnones, m. pl. med. gerendely.

Pagnote, m. gyáva, pulya; p. voir un combat du mont —, biztos helyről nézni a csatát.

Pagnoterie, f. gyávaság; 2. ostobaság, hülyeség.

Pagode, f. bálványtemplom; bálványszobor.

Pagodine, f. pagodite, m. miner. faggyóc.

Pagre, pague, m. icht. tengeri spär.

Paie (pė), f. milit. zsold; 2. fizetö; c'est une mauvaise

-, rosz fizető; morte -, kegyelemdíj; fin. morte -s, adóképtelenek.

Paiement, (pé-man), paîment, m. fizetés; 2. jour du —, fizetés napja; — à terme, részletfizetés.

Païen, ne, s. a. pogány; p. jurer com. un —, pogány módra káromkodni.

Paillage, v. paillement.

Paillard, e, s. a. kurvás, kurafi; c'est une —e, nagy kurva; 2. m. gazember semmire kellő; 3. m. vig cimbora; —er, v. n. kurválkodni; 2. se — v. r. vigan élni; —ise, f. kurválkodás.

Paillasse, f. szalmazsák; fig.
— de corps de gardes, katonakurva; arg. has; 2.
m. bohóc.

Paillasson, m. szalmafonatu ablakfüggöny; écon.lábtörlő szalmafonat; jard. szalmadi

matakaró; orf. szalmaalj. Paille, f. agr. szalma; les soldats vont à la —, a katonák takarmányért mennek; fig. cela enlève la ez nyeri el a dijat ; fam. il est dans la — jusqu' au ventre, jó állapotban van; un homme de —, jelentéktelen ember; écon. rur. d'avoine, zab szecska; com. jaune de —, vajszin ; forg. — de fer, vasszár; joail. il y a une — dans ce diamant, e gyémántban folt van; vign. vin de —, fojtott bor ; ${f arg.}\ csip ke.$

Paillé, e, a. bl. tarka.
Paillé (pa-lié), m. agr. alom;
szalma szín. [szórás.
Paillement, m. agr. alom
Pailléoles (pa-lié-), f. pl. minér. arany pillangó.

Pailler (pa-lié), m. agr. ganajudvar; 2. törek szalma; szalmaszin.

Pailesson, m. manuf. közönséges szalmakalap.

Paillet (pa-lié), a. m. halvány; vin —, halványvörös bor; siller; agr. szalmarakás. Paillette (pa-li-ète), pillangó, csillám, pillantyu; minér. mos-arany.

Pailleur, se, s. szalmaárus. Pailleux, se, a. métal. törös. Paillier, m. arch. v. palier; 2. écon. rur. szalma padlás, szalmaszín.

Paillo, m. mar. — d'une galère, kenyérkamra.

Paillon (pa-lion), m. joail. rézfüst; orf. forrasztó vegy; ét. ónlemez; boul. szakasztó kosár.

Paillonner, v. a. ét. *ónlemez*zel kirakni.

Paillot, m. kis szalmazsák; mar. irnokgályarab; it. kétszersűltkamra.

Pailloteur, v. arpailleur.

Pain, m. kenyér; — bourgeois, házi kenyér; — chapelé, tejes kenyér; — de son, korpakenyér; — à chanter, pecsételő ostya; fig. manger le - hardi, szolgálni; il a du — cuit, van miből élnie; il est bon com. du bon —, olyan mint a falat kenyér; c'est du bénit, ez megérdemelt büntetés; p. jamais — a deux couteaux ne furent ni bons ni beaux, két dudás nem fér meg egy csárdában; 2. élelem, tartás, kereset; ôter le — de la main de q., vkit keresetétől megfosztani; ard. – de noeuds, palatöke; bot. arbre à -, kenyérfa; - de St-Jean, Szt. János kenyér; — de pourceau, csi $cs\delta ka$; com. — d'acier, acélrög; conf. — d'épice, mézes kalács; raff. — de sucre, *cukorsüveg*; sav. —s de savon, szappantábla. Pair, s. et a. m. hasonló;

Pair, s. et a. m. hasonló; egyenlő; hason...; com. — du change, hason becs; 2. férj, pár; 3. de —, adt. hason rangban; arith. —, e, a. páros; nombre —, páros szám; 4. m. h. d. F. országnagy.

Paire, f. pár; — d'armes, teljes fegyverzet; lit. — d'

heures, imakönyv; 2. — de ciseaux, — de tenaille, olló, csipövas; p. les deux font la —, egyik 19 a másik egy híján 20; —ment, adv. párosan.

Pairie, f. h. de F. országnagyi méltóság.

Pairle, m. bl. villa kereszt. Paisibilité, f. békülékenység:

Paisibilité, f. békülékenység; csöndesség.

Paisible, a. békés, csöndes, békülékeny, békeszerető; ext. jámbor; —ment, adv. nyugodtan, csöndesen, békésen.

Paissant, e, a. bl. legelő; d'azur au boeuf d'argent —, legelő ezüst ökör kék mezőben; 2. écon. legelésző.

Paisseau, v. échalas.

Paisselage, m. vign. karózás; kötés.

Paisseler, v. échalasser.

Paisselure, paissure, f. vign. kötő sás.

Paissomme, m. mar. zátony. Paisson, f. e. f. makkolás, makkoltatás; makk; gant. nyujtó vas; 2. m. tan. simító vas.

Paissonner, v. a, gant. nyujtani, kinyujtani.

Paissonnier, m. makkoltató kanász.

Paître, v. a. et. n. ir. legeltetni; legelni; p. envoyer q.
—, vkit megvetöleg vissza
utasitni; fauc. — l'oiseau,
sólymot étetni; dév. —
son troupeau, nyájára őrködni; 2. s'—, v. r. táplálkozni.

Paix (pé), f. béke; en —, békében; 2. békekötés; 3.
békesség, egyetértés; fig.
ils ont fait la—, ismét kibékültek; laissez-moi donc
la —, hagyjon békével: 4.
csönd,nyugalom; pop. Dieu
lui fasse —, Isten nyugtassa: il est —et aisé, nyugodt és kényelmes életet
folytat; 5. i. csitt! csönd!
eh, — donc! ugyan hallgassatok már! lit. kehely
alja; bouch. lapocka.

Pak-fong, m. minér. fehér réz.

Pal, m. pl. —s, ou: paux, charp. karó; bl. de gueules au — d'argent, fehér karó piros mezőben.

†Palache, f. pallos.

Palade, f. mar. evezőcsapás, Paladin, m. h. de F. lovag; litt. kalandor; levente.

Palaeopètre, m. minér. szirti kova, szarukő.

Palajs, m. palota; phys. — d'Eole, léghütő gép; an. iny; 2. törvényszék; jours de —, törvénykezési napok; gens de —, törvényszéki egyének; fig. suivre le —, ügyvéddé lenni.

Palalaca, m. orn. bengáli zöld harkály.

Palame, m. h. n. uszóhártua.

Palamie, f. chir. vérző hasadék.

Palan, m. mar. emeltyü, csiga.

Palançon, m. arch. pallója. Palanque, f. fort. cölöpzet, karózat.

Palanquer, v. a. mar. fölhúzni, csigázni (terhet); 2. fort. karózni.

Palanquin, m. hordszék; gyaloghintó.

Palastre, m. serr. zárlemez. Palatal, e, a. gr. inyhang, inyhallam.

Palatin, m. palotagróf; 2.
— de Hongrie, nádor; II.
—, e, a. palotagróf; 2. an.
iny...; os —, inycsont;
3. f. mod. prémgallér.

Palatinat, m. palotagrófság; it. palotagrófi méltóság.

Palatite, f. méd. inylob. Palâtre, m. forg. vékony vaslemez; serr. v. palastre.

Pale (pal; az a rövid), f. lit. kehelyfödél; hydr. zúgó, zsilipdeszka, rekesz, védtábla; riv. evező lapátja.

Pâle, a. halvány, halovány; il est — com. la mort, halovány (szin); fig. litt. erőtlen, gyönge.

Palé, e, a. bl écu —, külön-

féle színü karokra osztott címerpaizs.

Paléacé, e, a. bot. polyvás. Paléage, m. mar. gabona forgatása.

Palée, f. hydr. karózat.

Palefrenier, m. maréch. lovász.

Palefroi, m. maréch. díszló; it. női ló, poroszka.

Paléo'graphe, m. 6-irástudó; —graphie, f. 6-irás; 2. 6irástan; —graphique, a. 6-irati; —logue, m. 6ságtudós.

Paléonto'graphe, m. öslényiró; —graphie, f. öslényrajz; —logie, f. öslényisme.

Paléo'zoologie, f. h. n. ősvilági áslarajz; —zoologique, a. áslarajzi; —zoologist, m. áslász.

Paleron, m. bouch. szügy. Palesteau, palisteau, m. rongy, cafat.

Palestine, f. impr. kettös cicero (betük).

Palestre, f. gymn. tornatér. Palet, m. jeu. hajítókő; -korong; pêch. — de Gascogne, homokháló.

†Paletoque, m. parasztzubbony; 2. mar. matrózfoszlány.

Paletot, m. házi kabát; kucska.

Palette, f. jeu. labdaverő rece; meun. kerék lapát; boul. keverőfa; dor. aranyozási deszkácska; chir. szelmény; it. érvágási medence; orn. —, bec à cuillère, kanálos gém; fond. keverőgamó; maç. keverőrúd; peint. festéklap; rel. aranyozó kés; arg. kés; it. fog.

Påleur, f. halvanysåg; — mortelle, halålsåpadtsåg. Palier, m. arch. nyugszak, nyugtér, lépcsökanyarulat, lépcsöszak; demeurer sur le même —, ugyan azon emeleten lakni; hydr. szö-

kökut lépcsözete.
Palière, f. constr. lépcsö elsö foka (alulról).

Palification, f. arch. karózás.

Palifier, v. a. arch. karózni. Palimpseste, s. a. m. beirt kézirat, másodiratos hártya.

Palin'drome, m. litt. rákvers, visszafutó talány;
—dromie, f. méd. kórtéret; —dromique, a. kórtéreti; —gène, a. megujuló;
—génésie, f. did. újjászületés; újjulás; —logie, f. litt. szóismétlés.

Palinodie, f. visszavonás, visszahúzás; fig. chanter la —, szavát megmásítni. Palintocie, f. jur. uzsorás-

kamatok megtérítése.
Pâlir, v. n. sápadni, halványodni; fig. son étoile pâlit, szerencséje tünedezik;
2. v. a. halványítni.

Palis (-i), m. agr. karó, kerűés $kar\delta$; bois entouré de -8, karókkal körülvett erdő; karókra teritett pêch. háló; —sade, f. fort. cölöpzet; it. sánckaró; econ. sövény, kerités; = de charmes, gyertyánkerités; bot. vesszős fagyal; —8adement, m. fort. cölöpözés; —sader, v. a. fort. cölöpözni; karókkal bekeritni; jard. élő sövénynyel keriteni; —sage, m. cölöpözés, karózás; jard. lécezés; 2. lécezet; un = trop garni, nagyon is lombos lecezet ; 3. lécezés dija.

Palissandre, palixandre, m. bot. violafa.

Pâlissant, e, a. halványuló, halványodó, sápadó.

Pâlissement, m. halványodás, sápadás.

Palissader, v. a. bokrokat lécezethez kötni.

Pâlisseur, f. v. pâleur.

Palisseur, m. jard. lécező. Paliure, porte-chapeau, m. bot. szárnyas-lenge.

Palixandre, v. Palissandre. Palladium (pal-la-di-ome), m. h. anc. Pallas képe; fig. örkép, védalak, védpalást; it. oltalom. Pallage (pa-la-), m. cout. hajóvám.

Palliateur, trice, s. himez-

gető, elpalástoló.

Palliatif, ve, s. a. méd. —, remède —, enyhitöszer; fig. cette réponse n'est qu'un —, e felelet csupán ürügy.

Palliation, f. méd. enyhítés; fig. szépítés, leplezgetés,

palástolás.

Pallier, v. a. palástolni, elpalástolni, szépítgetni; méd. fölületesen gyógyítni; fig. enyhíteni.

Pallium (pal-li-ome), m. h. eccl. püspöki palást.

Palma, f. bot. pálma, pálmafa.

Palmaire, a. an. tenyér...; muscle — grèle, vékony tenyér-izom; h. n.—s, kétkezűek. [savas só. Palmate, m. chi. himbojdék-Palmati'fide a. bot. tenue-

Palmati'fide, a. bot. tenyeresen hasadt; —foliées, f. pl. bot. madárlóromfélék tenyeres levelekkel; —lobé, e, a. bot. tenyeresen karé-

jozott.

Palme, f. bot. pálma-ág; it. barka-ág; dimanche des —s ou des rameaux, virágvasárnap; fig. remporter la —, diadalt aratni; it. — du martyre, vértanúhalál; 2. *—, m. arasz; riv. — d'une rame, evező lapátja; 3. — du Christ, palma Christi, m. himboj, csudafa.

Palmé, e, a. bot. tenyeres; h. n. pieds—s, evezőlábak.

Palmer, v. a. mar. árbocot minden szükségtelen tehertől megszabadítni; 2. tech. pálma alakot adni; 3. aig. fokozni, fülezni.

Palmérier, m. bot. pálma-

liget.

Palmette, f. bot. pálmaszár, pálma-ág; arch. pálma-levélalakú diszíték.

Palmeur, m. aig. fokozó.

Palmier, m. bot. pálma, pálmafa; — dattier, dátolypálma; — à coco, kókuszfa. Palmi'folie, e, a. bot. tenyeres levelü; —ne, m. chi.
himbojdék; —nerve, a. bot.
pálma-gerinces; —pède, a.
h. n. úszlábú; —que, a.
chi. acide —, himbojdéksav.

Palmiste, écureuil —, m.h.

n. pálma-evet.

Palmite, m. bot. pálmabél. Palmoule, m. agr. kétscros árpa.

Palo'mancie, f. ant. vessző-

jóslás; —mancien, ne, s. vesszőjós.

Palombe, m. orn. örves galamb, székács.

Palon, m. cir. keverölapocka.

Palonneau, —nier (pa-lo-), m. char. kisefa.

Palot, m. paraszttuskó; otromba.

Pâlot, e, a. fam. kissé halvány.

Palotage, m. agr. barázdálás.

Paloter, v. a. agr. barázdálni.

Pàloter, v. n. fam. elhalványodni.

Paloteur, m. agr. kapás napszámos.

Palotte, v. paulette.

Pâlottement, m. sápadás.

Paloudre, m. h. n. fúróféreg.

Palpable, a. tapintható, megtapintható; fig. raison —, kézzelfogható; — ment, adv. ou lui a montré — sa méprise, kézzelfoghatólag bizonyították be tévedését.

*Palpateur, m. tapogató, tapogatózó.

Palpation, f. tapogatás, tapintgatás.

Palpe, f. h. n. csáp.

Palpébral, e, a. an. szemhéj...; veine —, szemhéj-ér.

Palpébreur, a. m. an. szem...; organe —, szemszerv.

Palper, v. n. tapogatni, megtapintani; fam. il a —é la dot, bezsebelte a hozományt. Palpets, m. pl. h. n. bajuszszál (halaknál).

Palpiste, palpeur, a. h. n.

csápos.

Palpitant, e, a. dobogó; rángatózó, rángatag; fig. question —e, égető kérdés.

Palpitation, f. méd. rángás;

2. szívdobogás.

Palpiter, v. n. rángani; dobogni; le coeur lui —e, szíve dobog; la paupière lui —é, szemhéja rángatózik.

Palplanche, f. hydr. zsilipfö. Palsambleu, i. patvarban! ördögöt!

Palsangué, i. milliomadta! Paltoquet (-kè), m. pop. otromba, goromba.

Paludicole, paludieux, se, a. h. n. mocsárban élő. -te-nyésző.

Palus (-uce), m. mocsár; les —s Méotides, az azowi tenger.

Pâmer, v. n. et se —, v. r. elájulni; je pâmais de rire, majd megszakadtam nevettemben; bl. il porte d'azur au dauphin d'or — é, címere tátott szájú aranyos delphin kék mezőben; brass. la barrique est — ée, a hordó ki orrta magát.

Pâmoison, f. méd. ájulás; on l'a fait revenir de sa —, eszméletre hozták alélt-

ságából.

Pampe, f. bot. gabonalevél.
Pampelune, f. géo. Pampelona (város Spanyolországban); p. il va à —, kereket old; va-t'en à —, hordd el magadat.

Pamphlet, m. litt. röpirat; fig. nyomorult irka.

Pamphlétaire, m. röpiratiró, röp-iró; it. mázoló.

Pamphractus (-uce), m. h. n. páncélos, pikkelyes állat.

Pampination, f. jard. szőlőtő hajtása.

Pampre, m. bot. szőlővessző; —inda.

Pampré, e, a. bl. il porte d'or à trois grappes de raisin de sable —ées de sinople, cimere harom fekete szőlőfürt zöld indákkal aranyos mezőben.

Pan, d'un habit, m. lebbeny, csúcs, szoknyarét; arch. oldal; —s d'un toit, tető oldalai; it. fal, falazat; — coupé, metszett sarok; tour à six —s, hatszögü torony; fort. darab; men. table à —, szögletes asztal. Panaceau, m. art. röppentyű-

nyél. Panacée, f. méd. csudaszer, általános gyógyszer; —s,

bot. v. panax.
*Panacéiser, v. a. csudaszerként hirdetni.

Panache, m. sisaktoll; forgó, tollbokréta; fleur. színes csík; cuis. — de porc, rostélyon sült disznófüle.

Panacher, v. n. et se —, v. r. jard. csikosodni; oeillet — é, csikos szegfű; conf. glace — ée, tarka fagylalt; 2. v. a. csikosítni; icht. — é sauteur, tarka ugrány.

Panachier, m. tollbokrétacsináló. [culée.

Panachrante (-kr-), v. imma-Panachure, f. bot. színvegyület; it. színes csíkok.

Panade, f. cuis. kenyérleves. se Panader, v. se pavaner.

Panage, m. jur. makkolás; droit de —, makkoltatási jog; it. makkolási díj.

Panagie, f. h. eccl. kenyéráldozás.

Panaire, a. écon. kenyér...; fermentation —, kenyér-kelés.

Panais (-né), m. pastenade, f. bot. peszternák.

Panard, a. m. cheval —, kifelé álló első lábakkal.

Panarille, —rine, f. bot. gyűrüs csészepörc.

Panaris (-ri), tourniole, malblanc, m. méd. körömméreg.

Panasses, m. pl. kis kenyér. Panatelle, v. panade.

Panax, m. bot. panaksz-fű. Pancalier, m. jard. fodorkel. Pancarpe, m. h. r. állatviadal (emberek és állatok közt).

Pancarte, f. hirdetmény, falragasz, raglap; fig. lompapir, firka.

Pance, v. panse.

Pancerne, m. vértes lovas.

Panchreste, v. panacée. Panchymagogue, a. méd. remèdes—s, általános has-

hajtószerek.

Pancré'as (-ace), m. an. gyomor-, hátmirigy; —atalgie, f. méd. gyomormirigyjájás; —tìque, a. an. suc —, gyomormirigy-nedv; tite, f. méd. gyomorlob.

Pandaléon, m. pharm. mellnyalat.

Pandectaire, m. jur. (római) törvénytár kiadója.

Pandectes, f. pl. jur. (római) törvénytár.

Pandunie, v. épidémie.

Pandiculation, f. méd. nyújtózkodás.

Pandour, m. pandur; fig. neveletlen, durva ember.

Panduré, e, panduriforme,. a. bot. feuilles —es, hegedű alaku levelek.

Pane, v. paone.

Paneau, m. ton. dongaminta.

Panégyre, —ique, m. litt. dicsbeszéd; 2. iron. magasztalás; it. gúnybeszéd; 3. a. magasztaló; —isme, m. derüre-borura dicsérés; —iste, m. litt. dicsszónok.

Panelle, f. bl. nyárlevél; il porte d'argent à 3—s posées en pairle, cimere villa keresztalakban álló 3 nyárlevél fehér mezőben; com. nyers cukor.

Paner, v. a. cuis. zsemlyemorzsával behinteni; eau —ée, kenyérviz.

-ée, kenyérvíz.
Panerée, f. – de raisins, egy kosár szölő.

Paneter, v. boulanger.

Paneterie, f. udvari sütöde. Panetière, f. kenyeres tarisz-

Paneton, v. panneton. Pangolin, m. h. n. bócláb. Pangonie, f. ent. cincur.

Panie, panis, m. bot. mohar; — sanguin, pirók mohar.

Panicant, m. bot. v. érynge. Panicul'e, f. bot. buga, ágbog; —é, e, a. bot. bugás.

Panier, m. kosár; — à anse, füleskosár; p. à petit mercier, petit —, addig nyújtózni, a meddig a takaró ér; it. c'est un — percé, a Krisztus köntösét is elköltené; 2. — de pommes, egy kosár alma; fig. le dessus du —, legjava; 3. mod. abroncsos szoknya; 4. arg. — -à salade, rabkocsi.

Panifiable, a. kenyérré süthető.

Panification, f. kenyérsütés, kenyérré változtatás.

Panifier, v. a. kenyeret sütni.

Panique, a. terreur —, vak rémület.

Panne, f. manuf. kenderbársony; bouch. háj; charp. födélfészek; mar. mettre en —, a vitorlákat élükkel fordítani a szél felé: fig. il reste en —, nyugodtan marad; serr. — du marteau, kalapács éle.

Panneau, m. táblázat, deszkázat; ajtóbélés; sell. nyeregpárna; ch. — aux sangliers, vadkanháló; fig. tendre un — à q., vkinek tört vetni; p. il crève dans ses —s, majd megpukkad haragjában. [vetni.

Panneauter, v. a. ch. hálót Panner (pa-), v. a. serr. lyukat verni; cuis. — de la viande, húst sulykolni.

Panneton, serr. kulcstoll: boul. szakajtó kosár.

Pænnexterne, bot. külső magtok.

Pannicule (pa-), f. an. izomhártya; — virginal, v. hymen (2.).

Panninterne, m. bot. belső magtok.

Pannoir, m. épingl. gömböző kalapács.

Pannon, m. lobogó, zászló; p. faire de son — bannière, egy fokkal magasabb rangra emelkedni.

†Pannonage, f. féo. lobogó-

Pannoniteux, se, pannoseux, se, a. rongyos.

Pannosité, f. méd. ernyedtвég.

Pannus (pan-nuce), f. méd. hályog ; it. mézküteg.

Panococo, m. bot. zelnice. Panoplie, f. h. anc. teljes fegyverzet; fig. fölösleges pogyász.

Pan'orama, m. környékrajz; -oramatique, a. környékrajzi.

Panorpe, f. ent. panarpa. Panoufie, f. szörmebélés (facipökbe); 2. arg. paróka. Panouil, m. agr. kukorica-C8Ű.

Panphage, v. omni-vore. Pansage, m. maréch. lovak apolása.

Panse, f. fam. potroh, poh, pokhas; p. il a les yeux plus grands que la —, na-

gyobb a szeme mint a hasa. Pansement, m. chir. elkötés, bekötés; man. – de la main, lóvakarás, kefélés.

Panser, v. a. chir. elkötni, bekötni; pop. il est bien -e, jol meghizott; it. allezvous faire —, menjen a pokolba; — un cheval de la main, kefélni, vakarni.

Pan'sophe, a. phil. mindent tudó; —sophie, f. főböl-C8e88&g.

Pansu, e, s. a. pohos, potrohos.

Pantagruéliser, v. n. burl. iszákoskodni.

Pantalon, m. taill. bugyogó; th. $boh \delta c$; —nade, f. th. bohó tánc; fig. bohócság, bohóskodás; ext. sa douleur n'est que -, fájdalder, v. n. bohóskodni; 2. alakoskodni; tettetni; — | né, e, a. ton. végig abroncsolt; —ner, v. n. tail. buquogót készíteni; —nier, m. bugyogókészítő.

Pantanne, f. pêch. halre-Kesz.

Pante, f. com. zsinór kagyló penzbol; brass. szitaszö-

Pantelant, e, a. lihegve; chair —e, rángatózó hús. Panteler, v. n. lihegni, pihegni.

Pantène, pantenne, f. pêch. fonalzsák.

Pantenne, f. mar. à la fin du combat le vaisseau se trouva en —, a harc végével a hajónak nem volt se alattsága, se vitorlája; voile en -, lobogó vitorla. Panter, v. a. kártra feszíteni.

Pan-'thée, f. et a. f. ant. szobor különféle istenség ismertető jelével; —théisme, m. phil. mindistenhit; —théiste, m. phil. egyetemistenlő; —théistique, a. egyetemistenleti.

Panthéo'-logie, f. mindistenléstan; —logique, a. mindistenléstani.

Panthéon, m. ant. mindisten háza; h. de F., dicsház (Párisban): —iser, v. a. dicsházba helyezni.

Panthère, m. h. n. párduc; minér. pierre de —, tarkás jászpisz.

Pantière, f. ois. függőháló. Pantin, m. $ugr\delta c$; fig. fam. politikai ugróc; —e, f. selyem motring: -r, v. a. motringokba kötni.

Panto'graphe, m. dess. rajzmásoló gép; —graphie, f. rajzmásolás.

Pantoîment, m. fauc. keh. †Pantois, a. m. fuladozó, ziháló; fig. hüledező; —ement, adv. lihegve, fuladozva; -er, v. n. lihegni, fuladozni, zihálni.

ma csupa tettetés; *-na- | Panto-'mètre, m. szögmérő; | Papan, m. orn. pézsma-—mime, s. a. némajá-tékos; 2. f. némajáték; jouer une —, némajátekot |

369

előadni; — mimique, a. némajátéki; - phage, m. mindent evő; —phagie, f. mindent evés; *—mimer, v. a. némabeszéd által kifejezni.

Pantoufle, f. cord. papucs; mettre ses souliers en —s. cipôje sarkát félretiporni ; pop. raisonner —, ostobaságokat fecsegni; 2. en —, adt. kényelmesen; —r, v. n. v. (raisonner) pantoufle; it. kényelmesen csevegni; —rie, f. *ostoba fecsegés* ; it. bizalmas társalgás.

Pantouflier, m. icht. pörölyhal.

Pantriteur, m. agr. mindent zúzó.

Panurge, m. ent. göröncsérhernyász ; 2. ravasz kópé ; moutons de —, majmoló.

Paon (pan), m. orn. páva; p. il est glorieux com. un —, begyeskedik mint páva; bl. d'azur au — rouant d'or, sátorozó aranypáva kék mezőben; icht. — marin, páva ajakhal; ent. de nuit, pávapillangó.

Paonace (pa-), f. mákszín. Paonne (panne), f. nőstény páva.

Paonné, e (pa-né), a. pávafarkú.

Paonneau (pa-nô), m. $fi\delta k$ -

se Paonner (pa-né), v. r. *pöf*feszkedni.

Paonnier (pa-nie), m. pavaörző.

Paour, e, a. durva, goromba. Papa, m. papa; fam. c'est un gros —, erőteljes öreg

Papable, a. m. h. eccl. pápának választható.

Papal, e, a. pápai; dignité —e, pápai méltóság.

Papalin, m. milit. papai katona.

Papaliser, v. n. a pápaság után versengni.

ruca.

Papauté, f. papat, m. cath. pápaság.

Papavéracées, f. pl. bot. mákfélék.

Pape, m. cath. papa; pop. nous avons fait un —, egyet gondoltunk.

Papegai, m. orn. papagaj; kajdács; — de paradis, paradicsmadár.

†Papelard, e. s. a. fam. képmutató, szenteskedő.

†Papelarder, —diser, v. n. kétszinüsködni, szenteskedni.

†Papelardise, f. képmutatás; szenteskedés.

Paperasse, f. fam. bepiszkolt ocska papir, ringy-rongy papir.

Paperasser, v. n. ocskapapir közt kutatni; il aime à —, szeret firkálni. gyűjtő. Paperassier, m. irkafirka Papeterie, f. papirmalom, papirkereskedés; 2. papirgyártás; 3. iróeszköztartó kéregpapirból.

Papetier, m. papirgyáros; marchand —, papirkereskedő.

Paphose, f. am. nyugágy. Papier (-piè), m. papir; brouillard, csomagolási papir;-marque,bélyegpapir; —libre, —mort, bélyegtelen papir; h. n. —fossile, kölen; tig. brouiller le —, haszontalanságokat firkálni; p. le — souffre tout, nem mind igaz a mi irva van; les — nouvelles, ujságok, hirlapok; —journal, napló; ôter cela de vos —s, ne tartson számot erre; com. —s, értékpapirok ; jur. okirat; être sur les —s de q., vkinek adós lenni; il est sur le — de la police, rovása van a rendőrségnél; h. n. —fossile, *hegyi kéreg*.

Papier, v. n. gagyogni. Papillaire (pa-pil-lère), a. f. an. szemölcső.

Papille (pa-pi-le), f. an. szelinguales, mölcs; ~~--8~~ nyelvszemölcsök.

Papillé, e, papilleux, se, a. h. n. bibircsós.

Papilli'fère, a. bot. babuga-

termö; —forme, a. babuga alakú.

Papillon (pa-pi-li-on), m.ent. lepke, pille, pillangó; — à tête de mort, boszor; fig. c'est un —, csapodár; it. courir après les —s; haszontalanságokkal bibelődni; 2. —, ne, a. csapodár; -aci, e, a. bot. lepke ala $k\acute{u}$; —ides, m. et a. pl. ent. lepkefélék; —nage, m. csapodárkodás; —ner, v. n. csapodárkodni; csapongani; —neur, m. arg. fehérnemü tolvaj.

Papillotage (-pi-lio-), m. göngyölés (hajról); csillám-

lás, csillogás.

Papillote (-pi-liote), m. perr. hajgöngy; p. cela n'est bon qu' à faire des —s, csakis pipagyujtónak jó; csillám.

Papilloter (-pi-lioté), v. n. hunyorogni, hunyorgatni, hunyoritni; ce style —e, ez irály nagyon pompás; litt. dagalyosan irni ; perr. hajat göngyölitni.

Papillots (-pi-lio), m. pl. med. köleshimlő foltok.

Papi-manie, f. pápistáskodás.

Papin, m. pép.

Papion, m. h. n. közönséges ebfej.

Papisme, m. pápistaság. Papiste, m. pápista.

Papistique, a. pápistás; pápista.

Papoage, m. jur. ösi jószág. Papo'lâtre, s. h. eccl. pápaimádó; —lâtrie, f. pápaimádás.

Papule, f. an. vizhimlő. Papuleux, se, v. papillé. Papyracé, e, a. bot. papir-

szerű. Papyrier, m. bot. papirfa. Papyrifère, a. bot. papirtermő.

Papyrographe, v. lithogra-

Papyrus (-uce), m. bot. papirpalka.

Paquage, m. pêch. heringek hordóba rakúsa.

Pâque, f. h. anc. husvét; immoler la —, a husvéti bárányt levágni; 2. -8, pl. husvét ünnepek; semaine de —s, nagyhét; 3. f. pl. —s fleuries, virágvasárnapja; —s closes, husvét utánni vasárnap; oeufs de —s, husvéti tojás; fig. —, husvéti aján-

un jour de —s, magát fölcicomázni. Paquebot (pak-bô), m. mar.

postahajó; — à vapeur,

 $d\acute{e}k$; p. se faire brave com.

postagozös. Paquefic, m. mar. al-vitoria. Paquer, v. a. com. heringe-

ket hordóba rakni. Paquerette, f. bot. százszor-

szép rükerc. Paquet (-kè), m. bengyele, kötegcse, nyaláb; faire son —, utra készülni; it. pop. =, kereket oldani; p. donner un — à q., más

nyakába háritani vmit; hasarder le —, magát elszánni; faire un — sur q., vkit megszólni ; impr. travailler en —, hasáb számra

szedni.

Paquetage, m. batyuzás. Paquet-bot, v. paquebot.

Paqueter, paqueteur, v. empaqueter, emballeur.

Paquetier, m. impr. hasabszedő.

Paquette, f. bot. ökörszem aranyvirág.

Paqueur, m. pêch. heringrakoló.

Par, prép. il l'a fait —crainte, *félelemből tette* ; — là vous reussirez, ez által sikerülnie fog; qu'entend-il – là, mit ert evvel? — fraude, — bonheur, csalással ; szerencsére; — la poste, postán; 2. il jure — sa foi, hitére esküszik ; 3. – quar tier, negyedenkint; -pièces, darabonkint; il a commencé — m'embrasser, először is megölelt; 4. tomber — morceau, darabokra hullani; 5. — A manche, nyelénél fogva:

de — la monde, valahol a földön; aller — le champ, a mezön barangolni; 7. où allez-vous — cette pluie? hová megy ez esőben? 8. chanc. — le roi, a király nevében; de —, a király parancsára; II. — ci, — -là, itt-ott; néhanéha; — -deçà, innen; — delà, túl; — -dedans, belül; — -dehors, kivül; — devant, elől; — -derrière, hátul.

Parabo'le, f. rhét. példázat; példamese; géom. kúpvonal, hajtalék; —ordinaire, közönséges kúpvonal; arg. paradicsom;—lique, a. géom. kúpvonalos; hajtalékos; bot. kanyaros; litt. poésie —, rejtelmes költészet : -liquement, adv. példázatosan; kúpvonalosan; *-lisation, f. példázgatás; *—liser, v. n. példázgatni, példamesében elöadni; —loïde, a. hajtalékdad.

Para'carpe, m. bot. meddő

petény; —antèse, v. ponction; —chèvement, m.
bevégzés; —chever; v. a.
v. achever; —chronisme,
m. kortévesztés; *—chute,
m. leszállító ernyő, zuhernyő; —clet, m. théo. vigasztaló; —cmastique, a.
méd. fièvre —, enyhülő
láz; —corolle, f. bot. párta-bokréta; —crotte, m.
előbőr (kocsin); —cyanate, m. chi. mellékkékleny.

Parade, f. diszelgés, pompázás; 2. disz; pompa; escr. elháritás; fig. il n'est pas heureux à la —, nem jártas az élc viszonzásában; mar. föllobogózni.

Parader, v. n. mar. hánykolódni, délcegül járni; milit. fegyverben diszelegni; 2. nyegléskedni; pompázni; il sait —, jól jár a szája.

Paradière, f. pêch. karó-

Paradigmatique, f. kendőzés mestersége.

Para'digme, m. gr. példa; —digrammatique, f. gipsz-szobrászat.

Paradis, m. paradicsom; it. fig. p. il se croit en —, a hetedik égben képzeli magát; pop. sur ma part de —, lelki üdvömre; bot. —, arbre —, ezüstfüz; pomme de —, paradicsomalma; th. karzat.

Paradisier, m. orn. paradics papagáj.

Paradiste, m. pompázó, diszelgő. [hátvéd. Parados (-doce), m. fort. Para'doxal, e, a. különködő, tanellenes, különc;—doxe, s. a. különösség, tetszképtelenség; it. csudálatos, különös; un = peut être vrai dans le fond, tetszképtelenség alapjában való is lehet; cette opinion est un =, e vélemény különcködés.

Parafe, paraphe, m. névvonás, névcikornya.

Parafer, parapher, v. a. névvonással jelölni.

Parafeu, f. verr. védfalacska.

Paraffine, f. chi. parafin. Parafoudre, v. paratonnerre. Parage, m. származás; állás,

Parage, m. származás; állás, rang; dame de haut —, förangú nö; jur. közhűbér; mar. tengertáj, tengervidék; la mer est très orageuse dans ces —s, e tájon a tenger nagyonviharos; vaisseau mouille en —, jó helyen horgonyozó hajó; agr. karóleszedés (szőlőkben).

Parageau, parager, m. com. közhűbéres; hűbértárs.

Para'glosse, v. glossocèle;
—goge, f. gr. szótoldás,
végbővítés; —gogique, a.
szótoldási; —graphe, m.
szak, szakasz; szakjel,
kezdetjel, cikkjel.

Paragrèle, m. phys. jégháritó.

Paraguante (-ghan),—gouan-

te,f.ajándék, borravaló; on l'accuse d'avoir pris des —s, avval vádolják, hogy megvesztegetni engedte magát.

Paraimer, v. a. szenvedélyesen szeretni.

Paraison, f. verr. üvegfuvás. Paraisonner, v. a. verr. üveget fúni, alakítani.

Paraisonnier, m. verr. üvegfuvó; après la paraison le
— remet la bouteille à
l'ouvrier, fuvás után az
üvegfuvó átadja a palackot a munkásnak.

Paraître (-rè-), v. a. meglatszani, megjelenni; mutatkozni; s'il a des titres qu' il les fasse —, ha törvényes okai vannak, tehát adja elő; it. ha okiratai vannak mutassa elő; 2. v. imp. il paraît une comète, iistökös mutatkozik; il parut un beau livre, szép könyv jelent meg; il paraît par là que . . ., eszerint ûgy látszik, hogy . . . ; 3. föltünni, föltűnést okozni; szembetünni; 4. látszani, teszeni; cela me parut ainsi d'abord, eleintén úgy tünt föl elöttem; it. imp. il me paraît qu'il s'est trompė, ugy latszik nekem, hogy tévedt; 5. m. látszat; kül-

Para-'lipomènes, m. pl. krónikák könyve (az ó testamentomban); —llactique (paralak-), a. astr. látközi; —llaxe, f. astr. látköz, láthelyköz.

Parallèle (-ral-lèl), s. a. géom. párvonal, párhuzam, közegyenes, párvonalos közegyenes, párhuzamos; guer. tirer une —, táborvonalat húzni; II. m. összehasonlitás.

Parallélépipède (-ral-lè-), m. géom. egyenközlap, négy-szögű hasáb.

Parallélisme, m. géom. párvonalzat, párhuzamság.

Parallélo'grammatique, a. párlapos, egyenközenyes;

-gramme, f. géom. párlap, egyenközeny.

Paralogisme, m. log. tévesztés, hibás következtetés, oktévesztés.

Paralyser, v. a. méd. elbénitni, erejéből kiforgatni; fig. akadályozni.

Paralysie, f. méd. szélhűdés; bénulás.

Paralytique, s. a. méd. szélhüdt, bénult, inaszakadt.

Paramèse, m. an. növendékújj.

Para'mètre, m. géom. góchúr; —métrique, a. góchuros.

Paramonaire, m. h. eccl. egyházi javak bérlője.

Paramont, m. ch. agancs

Parangarie, m. urber, robot. Parangon, m. minta; 2. öszszehasonlitás; mettre en —, összehasonlitani; joail. rubis —, rendkivüli nagyságu rubin; c'est un —. tökéletes gyémánt.

Parangonnage, m. impr. egyenítés.

Parangonner, v. a. összehasonlitni; impr. egyenitni; 2. se —, v. r. ose-t-il se à vous? önhöz merészli magát hasonlitni?

†Paraniser, —nmiser, v. a. v. éterniser.

Parant, e, a. diszítő, ékítő. Para'nymphaire, —nymphe, m. écol. dicsszónok; nymphe, m. h. anc. $v\delta$ fély; —nympher, v. a. dicsszónoklatot tartani.

Parapara, m. bot. szappanfa. Parapet, m. arch. gerébfal; fort. mellvéd.

Para'phernal, pl. —naux, s.a. jur. bien —aux, a nö ingó vagyona; — phinosie, f. chir. makkörv, makkperec; -phonie, f. méd. nyelvhiba; —phoniste, m. h. eccl. karénekes; -phrase, f. körül-írás; fam. roszérteményezés ; akaratu phraser, v. a. körülirni; fam. tulozni, nagyitni; —phraseur, m, fam. nagyi- | Parchasser, ou raprocher |

to, tulzo; —phraste, m. körülirő; —phrastique, a. magyarázó, körülíró; phrénésie, f. méd. rekesz izom-lob okozta dühöngés; —physes, m. pl. bot. nedvszálak.

Parapluie, m. esernyő; —tonnerre, villamharito ernyo. *se Parapluier, v. r. —ezvous, vegyen esernyöt.

Paraselène (paracé-), f. phys. holdmás.

Parasémato'-graphie, f. bl. cimerisme; —graphique, a. cimerrajzi.

Parasite, m. élődi, tányérnyaló; 2. a. plante —, élősdi növény; -sitique, f. élősdiség, tányérnyalás.

Parasol (para-col), m. nap $erny \delta$; bot. fleur en —, ernyös virág.

Paratonnerre, m. phys. villámháritó.

Parâtre, m. mostoha apa; it. kegyetlen apa.

Paravent (-van), m. tap. olaszfal; 2. ablakredőny; 3. fam. áludvarló.

Parbleu, i. pop. —! il a raison, valóban igaza van; —! comme vous y allez, patvarban! mennyire siet! Parbouillir, v. n. felforrni. Parc (park), m. arch. liget, park; it. vadaskert; mulató kert; agr. — de moutons, juhkosár, esztena:

écon. *gőbölyjárás*; guer. ágyutanya; pêch. félhold alaku halrekesz. Parcage, m. écon. esztená-

zás ; cout. esztenajog ; esztenabér.

Parceau (-çô), m. t. t. egy maroknyi selyemfonal.

Parcellaire, s. a. —, cadastre telekadó-jegyzék.

Parcelle, f. részecske; payer par —s, részenkint fizetni: 2. birtokrész, telek részlet; —ment, m. részletezés ; tagosítás.

Parceller, v. a. részletezni, földarabolni; 2. tagosítni. Parceque, conj. mert, mivel. une bête, v. a. ch. vadat üzni; 2. vadat agyonkergetni, hajtani.

Parchemin, m. com. hártya, szirony, pergamen; fig. visage de —, aszott arc ; 2. nemeslevél; fam. il est fier de ses —s, nagyra van kutyabőrével.

Parcheminé, e, a. com. pergamenszerű.

Parcheminer, v. a. pergamenre irni; rel. pergamenbe kötni ; 2. se —, v. r. elsárgulni.

Parcheminerie (-mi-ne-), f. pergamengyár; per. gyartás; per. kereskedés.

Parcheminier (mi-ni-), m. pergamengyártó;kereskedő. Parcimonie, f. takarékos-

ság ; it. fukarság. Parcimonieux, se, a. takaré-

kos, fukar. Parçonier, ère, s. cout. re-82e8.

Parcourir, v. a. ir. bejárni, bevándorolni, beutazni, belovagolni, bekocsizni; j'ai parcouru cette contrée, be-, összejártam e vidéket; fig. végig pillantani, végig nézni vmin; j'ai parcouru tout ces livres, végig lapoztam valamennyi könyvet: il parcourut de ses yeux l'assemblé, végig pillantott a gyülekezeten; mar. — les contures, az illesztékeket megvizsgálni.

Parcours, m. com. v. entrecours; 2. — des bestiaux, marhacsapás, baromjárás; it. legelőjog; 3. közös legelési jog; 4. kocsiut.

Parcroître, v. n. it. megnoni, kinöni; bot. kizsengeni. Pardi, pardienne, i. pop. va-

lóban, meghtszem azt. Pardon, m. megbocsátás, kegyelem; kegyelmezés; lettres de —, kegyelmezési irat; 2. i. bocsánat; cath. bünbocsánat, bucsu.

Pardonnable, (-do-na-), a. megbocsátható.

Pardonnaire, m. h. eccl. bucsu-árus.

Pardonner (-do-né), v. a. megbocsátani, kegyelmezni; 2. elnézni; je lui -e facilement la negligeance de son style, mais je ne saurais lui — les puerilités dont . . ., szivesen elnézem irályának pongyolaságát, de nem bocsáthatom $meg \dots$; 3. il est plus beau de — que de punir, szebb feledni, mint büntetni; 4. fam. vous êtes tout —e, nem szükséges mentegetőznie; 5. kimélni, megkimélni; la mort ne -e à personne, a halál nem kimél meg senkit is; 6. se —, v. r. önmagának megbocsátani.

Pardonneur (-do-), m. megbocsátó.

Paréage, pariage, m. jur. birtok-, jogközösség.

Paréatis (-ce), m. jur. végrehajtási parancs.

Pareau, parre, m. cir. olvasztó üst.

Parécrase, v. digression.
Paré'-gorie, f. méd. enyhülés (az enyhítő szerek hatása); —gorique, a. v.

anodin.

Pareil, le, a. egyenlő; ils sont —s en âge egyenlő koruak, egykoruak; hasonló, hason; 2. sans —, páratlan; c'est un homme =, különc; p. ils sont à billes —es, egy bordában szötték; 3. des — les chosés on ne nie pas, az efféle dolgokat nem szokás tagadni; II. m. c'est un homme qui n'a pas son —, ez oly ember kinek nincsen mása; III. la —le, rendre q. la—le, szeget szeggel; -lement, adv, hasonlókép, szintén.

Pareire, f. bot. vadszölő.
Parélie, parhélie, f. phys.
melléknap, vaknap.
Parelle, v. patience.
Parembole (-an-), m. rhét.

Parement, m. disziték, ékes-

háj (bárányé); fauc. petytyek (a sólyom szárnyán és nyakán); maç. — d'une pierre, kő színoldala; mod. ruhadiszíték; taill. újjhajtóka.

Parenchymateux, se, a. bot. húsos.

Parenchyme, m. bot. sejtszövet, puhasejt.

Parénèse, f. did. intő beszéd. Parénétique, a. did. intő; épületes.

Parent, e, (pa-ran), s. rokon;
— spirituel, koma; 2.pl. szülők; fam. envoyer q. chez
ses — s, vkit elútasítani; 3.
elődök.

Parentage (-ran-), m. v. parenté; 2. származás.

*Parental, e, (-ran-), a. rokoni; szülei.

*Parentaliser (-ran-), v. a. rokonitni, rokonositni.

Parenté, *parentalité (-ran-), f. rokonság; ligne de —, rokonsági ág; — sprituelle, komaság; 2. összes rokonság; chi. válrokonság.

Parentèle, v. parenté (2.).

Parenthèse (-ran-), betoldvány, betoldott mondat; 2. zárjel, rekesz; pop. il a les jambes en —, löcslába van; par —, adt. mellesleg.

Parer, v. a. qch., diszitni, ékitni, fölcifrázni; bout. — un bouton, gombot csiszolni; jard. gereblyélni; escr. elháritni, háritni; fig. — un coup, szerencsétlenséget kikerülni; manuf. sajtolni : mar. körülhajózni; még. hurnyázni; 2. v. n. il n'a fait que — aux coups, csupán védte magat; on ne peut — à tout, nem lehet mindent megakadályozni, elkerülni; 3. se —, v. r. piperézkedni; se — de qch., vmitöl ovakodni; magát megvédeni; fig. elle se pare de vertus qu'elle n'a pas, oly erényeket fitogtat, miket nem bir.

ség; dísz, ék; bouch. rece- | Parère, m. com. művélemény. |

Parerga, m. arch. mellékmű; peint. v. pendant.

Paresse, f. mort. röstség, lustaság, tunyaság; 2. fam. une douce —, szelid testi és lelki nyugalom; 3. egykedvüség.

Paresser, v. n. fam. lustálkodni, henyélni.

Paresseuse, f. bot. érzike; mod. pongyola-főkötő.

Paresseusement, adv. lus-

Paresseux, se, a. lusta, röst, henyélő; 2. s. c'est un franc —, tunya; méd. il a l'estomac —, gyomra nem jól emészt; 3. h. n. —, aï ou hay, lajhár.

Pareur, m. manuf. csipkedő; még. hurnyáző; fab. – de drap, kallós, kallómester.

Parfaire, v. a. ir. bevégezni; kiegészítni; 2.—une somme, összeget kiegészíteni; tökéletesíteni.

Parfait, e, a. tökéletes; bot. fleur —, teljes virág; méd. crise —e, valódi válság; 2. m. —, gr. aligmult idő; —ement, adv. tökéletesen, teljesen; 2. végképen.

Parfilage, m. tépés; 2. tépet. Parfiler, v. a. tépni, kitépni, tépdelni; rojtozni, kirojtozni.

Parfilure, f. tépés; tépett selyem.

Parfin, à la —, v. enfin.

Parfois, adv. fam. néha, némelykor. [rog. Parfond, m. pêch. fenékho-Parfondre, v. a. egyenlően összeolvasztani; les couleurs qu'on applique sur le verre doivent être parfondues, az üvegfestésnél a színeket egyenlően kell összeolvasztani; 2. se —, v. r. összeolvadni.

Parfournissement, m. utószállítás; utószállítmány. Parfum (-feun), m. illat; fig. jelleg; 2. illatszer.

Parfumer, v. a. illatositni; illatozni, illatot terjeszteni; gants —s, illatozott keztyű; 2. füstölni; kifűs-

tölni; 3. se —, v. r. magát illatosítni.

Pa:fumeur, se, s. illatszerész; illatárus; 2. arg. árnyékszéktisztító.

Parfumoir, m. illatszelence; 2. füstölési serpenyő.

Pargie, f. féo. pénzbirság marhák által okozott kár

Pargneau, m. pêch. ponty.

Parhélie, f. phys. napmás. Pari, m. fogadás; 2. foga-

dási összeg.

Paria, s. pária (Indiában a nép legalsóbb osztálya); fig. tengőc; söpredék ember.

Pariade, f. ch. párzás ideje (fogoly madarakról).

Pariage, v. paréage.

Parier, v. a. fogadni; payer la somme --ée, a fogadott összeget kifizetni; jeu. pour q., vkire jogadni; à coup sûr, bizonyosra fo-

Pariétaire, casse-pierre, perce-muraille, f. bot. körontó fü: —officinale, orvosi falfű.

Pariétal, e, pl. — aux, m. et a. m. an. os — aux, falcsont, halántékcsont; bot. bélhéj.

Parieur, se, s. fogadó.

Paris, m. géo. *Párizs*; p. est le paradis des femmes, le purgatoire des hommes et l'enfer des chevaux, Páris a nők paradicsoma, a férjek purgatoriuma és a lovak pokla.

Paristmite, f. an. torokmondula; torokmondula-baj.

Pari-syllabique, —syllabe, a. egyenszótagú.

Parité, f. egyenlőség; 2. hasonlóság.

Parjure, a. jur. esküszegő; 2. m. hamis eskü.

se Parjurer, v. r. hamisan esküdni, hitét megszegni, esküszegővé lenni; il s'est —é, hamis eskiit tett.

Parlage, m. fam. fecsegés. Parlant, e, a. beszélő; cet | Parnage, v. panage. [májfű. homme est peu —, ez em- | Parnassie, f. bot. boglárpót, |

ber szótalan; elle est très —e, nagyon beszédes; mar. trompette —e, hangcső; fig. ce portrait est —, a megszólamlásig hasonlít.

Parlamentaire, m. guer. alkudozó, egyeztető.

Parlamenter, v. n. guer. alkudozni, egyezkedni.

Parlementerie, f. alkudozás,

egyezkedés.

Parler, v. n. beszélni; — du ventre, hasból beszélni: il —e gras, trágárkodik; 2. abs. il lui est difficile de bien —, a jó kifejezés sok fáradtságába kerül; —juste, helyesen beszélni; - le coeur dans la main, öszintén beszélni; — à tatons, össze-vissza fecsegni; —à la boule vue, meggondolatlanul beszélni: 3. on a beaucoup — d'elle, nagyon elhîresztelték; il n'a point fait — de lui, nem bir hirre vergödni; je saurai bien le faire —, majd megoldom a nyelvét; 5. généralement parlant, adv. altalában szólva; sans — de prép. nem is emlitve, nem tekintve; II. v. a. — hongrois, magyarul beszélni; p. quand les ânes parleront latin, soha napjan; fig. fam. — haut allemand, érthetlenül beszélni; III. se —, v. r. le français se —e par toute l'Europe, a francia nyelvet egész Európában beszélik; IV. m. nyelv, beszédmód, kifejezés; quel —est cela? miféle nyelv ez?

†Parlerie, f. beszélgetés, csevegés, fecsegés.

Parleur, se, s. fecsegő; beau –, jó szónok.

Parloir, m. szóterem.

†Parloriser, v. n. cikornyásan beszélni.

Parmanda, i. lelkemre!

Parmi, prép. közt, közé. között; il se méla — eux, közéjük vegyült.

Parodie, f. litt. műfonák, gúnymás, paródia.

Parodier, v. a. un ouvrage, fonákolni ; — q., gúnyolva mimelni.

Paroliste, m. müfonákoló.

Parodontide, a. méd. excroisance —, fogsipoly.

Paroi, f. válaszfal, közfal; fond. — de torrefaction, szaladrács.

Paroir, m. ton. simité vas; maréch. v. boutoir.

Paroisse, (-roas-se), f. plébánia; 2. községi plébánia templom; pop. il est de deux —, két kulacsos.

Paroissial, e, (-roa-cial), a. plébánia . . . : église —e, plébániatemplom.

Paroissien, ne (-roa-cien), s. egyházi község lapja; 2.

m. imakönyv.

Parole, f. gr. szó; compter toutes ses —s, meggondolva beszélni; — de Dieu, szent írás; 2. beszélés; fig. perdre la —, megnémulni; 3. hang; fig. avoir la haute —, büszke hangon beszélni; mondás, mondat, velös mondat, bölcs mondat; II. szó, beszéd; —8 outrageantes, sértő szavak; iron. belles —s, hii igéret; reprendre la —, ismét szót emelni; III. adott szó, igéret, biztosítás; – d'honneur, becsületszó; p. on prend les bêtes par les cornes et les hommes par la —, a marhát szarvánál, az embert szavánál fogják; it. quand les—s son dites, l'eau bénite est faite, az egyszer kimondott szót nem lehet zsebbe tenni; votre —? szavát adja ? 2. javaslat, ajánlat; IV. pl. se prendre des —s, össze szólalkozni; mus.—s, szöveg; guer. jelszó.

†Paroler, v. n. beszélni. Paroli, m. jeu. paroli (kettöztetlen tétel); fig. je ku ai rendu le —, aprò pèn:zel fizettem ki.

Paronique, f. bot. körömfű, csésze pörc.

Paronomase, f. rhét. szójáték.

Paronomasie, f. litt. szóhasonlatosság.

Paropside, m. ent. levélbogár.

Parotide, f. méd. fülmirigy. Parotidée, f. et a. f. méd. —, esquinancie —, fülmirigylob.

Parou, m. fényîtés.

Paroxysme, m. méd. roham, lázroham; — serratiques, rendhagyó rohamok.

Parpaie, m. zárfizetés. Parpaigne, v. parpaing.

Parpainot, m. h. eccl. vastag nyakú (csuf név, melylyel a hugonotákat illették); 2. pop. istentelen.

Parpaing, (,pein), m. maç. zár, köt-kő.

Parpayer, v. a. zárfizetést tenni.

Parque, f. myth. párka; poét. la — a tranché le fil de ses jours, meghalt.

Parquer, v. a. elzárt helyre tenni; — les boeufs, ökrö-ket hízlalóra hajtani; — des huîtres, osztrigákat hízlalni; — les moutons, juhokat esztenába zárni; 2. v. n. et se —, v. r. letelepedni.

Parquet (-kè), m. men. kockās padlat, rakott padozat; 2. jur. törvényterem; 3. th. földszinti hely.

Parquetage, m. padozat, deszkázat.

Parqueter, v. a. kockapadozatot rakni.

Parqueterie, f. padozatmű. Parqueteur, m. padozatműves.

Parquier, m. pêch. tôhalász; écon. lefoglalt barmok örzője.

Parrain (pa-), m. keresztapa; 2. arg. tanu.

Parrainage, m. keresztapaság; 4. arg. tanuvallomás. Parricide (pa-), m. apagyil-

kos; it. anya-, testvér-, gyermek-, rokon-gyilkos;

királygyilkos; 2. apa, anya stb. gyilkolás; 3. a. fils —, apagyilkos.

Farsemer, v. a. behinteni, beszórni; fig. discours — é de fleurs, cikornyás szónoklat.

†Parservir, v. a. kiszolgálni. †Parsonnier, m. gazdatárs. Part (par-te), m. jur. ujonszületett gyermek; 2. méd. — légitime, rendes szülés; ir. életre való csecsemő.

Part (par), f. rész; 2, fig. vous avez beaucoup de à son amicié, nagy része van barátságában; 3. részvétel; je prends — à votre douleur, osztakozom fájdalmában; avoir — à q. affaire, valamely ügyben részt venni; 4. közlés; faire — à q. da qch. vmit vkivel közölni; 5. hely; je l'ai laissé quelque —, valahol elhagytam; je vais | quelque —, valahová megyek; je l'ai lu q. —, valahol olvastam; on ne le trouve nulle —, sehol sem találják ; 6. oldal ; de 🕂 et l'autre le cas est embarrassant, a dolog minden oldalról csiklandós; 7. à —, adv. félre; mettez cela à —, tegye félre; c'est un fait à —, ez különös dolog; raillerie a —, trēfán kívül; 8. de —en —, keresztül...

Partage, m. osztás; osztozás; faire —, osztozni; 2. osztályrész, örökség; 3. örökségi szerződés; fig. örökség; la gloire est le — de la vertu, a dicsőség az erény osztályrésze; les maladies sont le — du genre humain, a betegségek az emberi nem öröksége; sans —, osztatlanul; jur. szavazat-egyenlőség; ton. beosztás.

Partageable, a. elosztható. Partageant, m. jur. részvevő,

Partager, v. a. osztani, elosztani; 2. kétrészre osztani; pop. — un cheveu, ször

·szálhasogatni: man. -les rênes, a gyeplőt két kézre fogni ; 3. gondoskodni. megemlékezni (végrendeletileg); abs. il ne —e pas dans cet héritage, nincs része ez örökségben ; 4. megoszlani; les juges étaient —és d'avis, a birák véleménye megoszlott; 5. osztakozni; je —e votre douleur, osztakozom fájdalmában; amour –é, kölcsönös szerelem; fig. son attention est —ée, figyelme megoszlott; 6. se —, ∇ . r. cszlani, eloszlani.

Partageur, m. osztogató.

Partance, f. mar. elindulás; coup de —, indulási lövés. Partant, adv. prat. következőleg, e szerint; 2. m. tá-

vozó, elutazó; milit. les —s de la garde, az őrségről fölváltottak.

Partement, m. artif. kis röppentyű; mar. hajó iránya. Partenaire, m. jeu. játéktárs; dans. tánctárs.

Partèque, f. pêch. meritő háló nyele.

Parterre, m. jard. virágágy; gyepes hely; soier. himes damasz; th. földszín; fig. juger du —, a távolból itélni vmiről; réjouir le —, a népet mulattatni; fam. faire des —s, jobban: prendre un billet de —, elesni.

Parterrien, m. pop. th. földszinten levők.

Parthérie, f. bot. anyaméhfű.

Parti, m. párt; homme de —, pártos, részre hajló; 2. határozás, elhatározás, szándék; quel — avez vous pris? mire határozta magát? p. c'est un — pris, egy szó mint száz; 3. eszköz, út-mód; 4. föltétel, helyzet; ajánlat, tanács; son — en sera meilleur, helyzete ez által javulni fog; qu' il accepte ce —, fogadja el ez ajánlatot; előny, haszon; tirer bon —

de la vie, az életet élvezni; fin. szállítási szerződés; jeu. játszma; 5. állapot, állás, pálya; — de l'épée, katonai pálya; it. abs. prendre —, katonának beállni; milit. csapat; 6. házasság (oly eladó leány ki születésénél vagy vagyonánál fogva jó szerencsét képez).

Partiaire, a. jur. fermier —,

feles bérlő.

Partial, e, (-ci-), a. részre hajló; —ement, adv. rész-

re hajlólag.

*Partialiser (-cia-), v. a. pártokra osztani; szét forgácsolni; 2. †se —, v. r. részre hajlónak lenni.

*Partialiste (-cia-), m. rész-

re hajló biró.

Partialité (-cia-), f. részre hajlás, részre hajlóság.

Partibilité, f. did. oszthatóság.

Partible, a. bot. . . . tagú; multi —, soktagú; quinqué —, öt tagú.

Partichoir, m. manuf. szálosztó.

Participant, e, a. részvevő.

Participation (-cion), f. részvevés; 2. részvétel, tudás, tudat.

Participe, m. gr. részesülő, igenév; fin. részvevő; jur. részes.

Participer, v. n. részesülni; 2. v. parti (3.) 3. vmi félének lenni; származni; l'enthousiasme de cet homme —e de la folie, ez ember lelkesedése az örültséggel határos.

Particulaire, s. a. v. particulier; †gr. igekötői.

Particulariser, v. a. hörülményesen, részletesen előadni, leirni.

Particularisme, m. thé. részlegesség.

Particularité, f. körülmény; részletesség.

Particule, f. részecske; lit. morzsa (ostyahulladék); gr. beszédrészecske.

Particulier, ère, a. saját,

önön, tulajdon; különös; magán; részleges; részletes; 2. sajátságos, csudálatos, különös; c'est un homme tout —, különc; 3. il habit une maison —ère, külön házban lakik; homme —, vissza vonultan élő ; elzárkozott; il n'y a rien de - entre lui et cette femme, nincsenek gyanus viszonyban; II. m. különösség; 2. magánzó; pop. un -, valaki, ember; que nous veut le —? mit akar ez ember? III. en —, adt. különösen, kiváltképen; magában, magára, külön ; il est aimable en —, szűkebb körben szeretetre méltő; en général et en —, általán véve és különösen ; en mon —, pour mon —, a mi engemet illet; —èrement, adv. különösen; 2. kiváltképen; 3. részletesen.

Partie, f. rész; la — droite, a jobb oldal; fig. erö, tulajdonság; 2. rakás, szám, mennyiség; összeg; tétel; rayée, kitörőlt tétel; – d'un tailleur, szabó számlája; jeu. játszma; fig. cet homme fait bien ses —s, ez ember jól intézi dolgait; 3. kirándulás; társaság; 4. jur. fél, pörös fél; prendre q. à —, vkitől kárpótlást követelni; 5. pl. —s belligérantes, hadviselő felek; com. —s doubles, kettős könyvvitel; expl. —s steriles d'un minerai, felzék; men. —s et contre —s. érc diszitékek rakműveknél; minér. —s constituantes, alkatrészek; mus. szerep; pop. cet homme tient bien sa —, ez ember megállja a sarat ; 6. en —, adt. részben; részint.

Partiel, le, a. részleges, részenkinti; —lement, adv. részenkint, részletesen.

Partir, v. a. (csupán a határozatlan módban és részesülőben); bl. il porte d'or et de gueules, cimere sárga és piros osztott paizs.

Partir, v. n. ir. elutazni; 2. elszaladni; elugrani; fölröpülni; mar. —, a parttól távozni; 3. le fusil a
parti, a puska elsült; kilőni; — d'un éclat de rire,
kacajra fakadni; 4. eredni; származni; pop. cela
est parti de sa boutique,
az ő agyában támadt; 5.
távozni; elmenni; 6. v. a.
man. inditani; 7. à — d'
aujourd'hui, adt. mától
kezdve; 8. m. man. elindulás, indulás.

Partisan, m. pártfél, párthív, pártos; 2. †pénzügyi bérlő; 3. milit. szabad

martalóc.

Partiteur, m. arith. osztó. Partitif, ve, a. gr. részlő.

Partition, f. did. osztás, elosztás, szét osztás; mus. hangosztadék; phys. fölosztás.

Partner (-nère), v. parte-Parto'logie, f. méd. szülészet; —logique, a. szülészeti.

Partout, adv. mindenütt, mindenhol; mindenhové; mindenhové.

Partroubler, v. a. nagyon megzavarni; v. troubler. Partrouver, v. trouver.

Parturition, f. szülés.

Parulée, parulie, f. méd. inydag.

Parure, f. pipere; fig. la modestie est la plus belle—, a szerénység legsgebb ékesség; — de diamants, gyémánt ék; chevaux de même—, egy fajtájú lovak; fig. il sont de même—, egy bordában szötték; t.t. maréch. patahulladék; még. vakarék.

Parvenir, v. n. ir. jutni, eljutni, elérni; 2. la lettre ne lui parviendra pas, a levél nem fog kezébe kerülni; 3. abs. fölhatolni, emelkedni.

Parvenu, m. szerencsefi. Parvis, m. pitvar, tornác; előcsarnok. Parvité, f. kicsinység.

Pas, m. lépés; fig. il plaint ses —, nem szeret fáradni; it. suivre les — de q., vkit utánozni; de ce —, tout =, adt. e pillanatban, legott, azonnal, nyomban; p. il n'y a que le premier – qui coûte, a ki mer nyer; faire un faux —, megbotlani; fig. =, hibát elkövetni; II. dans. lejtés; 2. guer. — ordinaire, körlépés : chev. — d'armes tornapárviadal; 3. nyom; 4. il n'y a qu'un — d'ici — là, csak egy ugrásnyira van innét; 5. szoros, hegyszoros; it. tengerszoros; pop. il a passé le —, meghalt; III. t. t. arch. küszöb; it. lepcsofok; bot. — d'âne, v.tussilage; tonn — d'asse, dongacsiny; IV.—, (tagadó részecske ne és non után) nem; 2. — un, egy se. Pasan, m. h. n. bezoár kecs-

Pascal, e, a. husvéti; fêtes -es, húsvét.

Pasquin (pass-kein), m. gúnyolódó, élceskedő; csúfondár; —ade, günyirat, csúfondár mű; ext. csúfolódás, gúnyolódás; —iser, v. a. fam, gúnyiratokat gyártani ; gűnyolódni.

Passable, a. türhető, meglehetős; —ment, adv. türhetöleg, meglehetösen.

Passade (pa-ca-), f. átutazás; p. cela est bon pour une -, egyszer megjárja ; pop. à la —, kutya futtában.

Passage (pa-ca-), m. átmenes, átjárás, átlovaglás, áthajózás; átvonulás; fam. cette route est d'un grand –, ez utat nagyon járják ; ng. változás; sereg, költőzés (madarakról); oiseau ue —, költöző madár; 2. átutazas; elhaladás; astr. átmenet; 3. átjárat; ôtez -vous du —, menjen az útból; guer. v. pas (II. 5.); it. átkelés; se frayer un –, útat törni magának; jur. droit de —, átjárat joga; it. cout. vám, hídvám; mus. hangfutam; még. — des peaux, kikészi-—, mondatot alkalmazni.

Passager, v. a. man. szabály szerint jártatni; ir. v. n.

Passager, ère, s. utas, utazó; oiseau —, költöző madár; 2. a. mulandó; futólagos; arch. bâtiment —, ideiglenes épület.

Passageur, v. passeur.

Passandeau (pa-çan-), m. artill. nyolcfontos ágyú.

Passant, e. (pa-can), s. utas, utazó; elhaladó; cord.—8 de bottines, topán filzőlyukai; 2. —e, s. a. v. surpassant; it. járatos; chemin —, járt út; bl. il porte d'or au boeuf — de sable, cimere sekete járó ökör arany mezöben.

Passation (pa-ça-ci-), f. jur. aláirás; kiállítás; il ont fair — du contrat de mariage, kiállították és aláirták a házassági szerződést.

Passau, m. agr. könnyü eke. Passavant, passe-avant (paça-), m. fin. átviteljegy.

Passe (pa-ce), f. com. $p\delta t$ lék; brod. szélültés; mod. kalapkarima; it. disziték; call. rövidítési jel; escr. kitörés; dans. testmozgás; jeu. tétel; mar. hajózható víz; b. maison de —, bordélyház ; arg. halálbüntetés.

Passé, e, a. mult, elmult; bl. deux épées —es en sautoir, keresztbe fektetett két kard; 2. m. mult; gr. participe —, mult részesülő.

Passe-'balle, —boulet, m. golyómérő; —carreau, m. vasalási deszka: -cheval, m. riv. dereglye. komp;—corde, m. sell. árr; -cordon, m. fűző tű; coudes, m. könyökig érő keztyű; —debout v. passa- | vant; — dix, m. jeu. kockajáték; —droit, m. elmellőzés; l ecsusztatás; jogtalanság.

tés; II. hely; apporter un | Passée, f. ch. szalonkák járása; szalonkaháló; it. nyom, csapa; taill. gomblyukszegés; brod. kettős himzés.

> Passe-'fleur, v. anémone; -lacer, v. passe-cordon.

Passement (pa-ce-), m. paszomány; 2. collet à -, csipkegallér; pell. — au confit, báránybőrök beáztatása; tan. — blanc, fehér csáva; — de rouge, cseres csáva.

Passementer (pa-ce-), v. a. taill. zsinórozni.

Passementerie, f. paszománycsinálás; paszomány áru. Passementier, ère (-thié,

—ère), s. paszományos; ouvrage de —, paszománymunka.

Passe-'méteil, m. écon. két*szeres búza* ; † – mur , m. artil. *sugárágyú* ; —musc, m. h. n. pézsmamacska; —muscat, m. vign. bakator szőlő; – parole, m. milit. sorrendelet; — partout, m. serr. or-kulcs; ard. ék; th. általános szabadjegy; p. l'argent est un bon =, pénzen mennyországot is vehetni; —passe, m. szemfényvesztés; fig. il m'a fait un tour de =, rászedett; -perle, m. tréf. gyöngysodrony; —poil, m. passem. szegélyzsinór ; poiler, v. a. szegélyzsinórozni; — pomme, f. jard. szent-János alma; — port, m. útlevél; fig. il porte son = avec lui, mindenütt szívesen látják.

Passer (pa-cé), v. n. menni, átmenni, lóháton —, kocsin menni; athaladni; il ne fait que — et repasser, folyvást jö megy; — devant, elől menni ; — le premier, elő lépni; faire — de main en main, kézről kézre adni; — chez q., vkit

alkalmilag meglátogatni; fig. il va —, haldoklik; it. - du blanc au noir, *egyik* túlzásból a másikba esni; 2. fam. il passera par mes mains, meggyülik a baja velem; — par les verges, veszszőt futni ; 3. laisser qch., elnézni; büntetlenül hagyni; fig. il faut ·— là dessus, meg kell bocsátani; 4. en — par, il fallut en — par là, bele kellett nyugodnom; jur. szavazni; il a —é à la mort, halálra szavazott; fam. –e, nem bánom; 5. — pour, il —e pour un homme prudent, okos embernek mondják, itélik ; mar. — au billet, a fölebb valónál jelentkezni; 6. elégnek lenni, kitelni, tartani; cet habit m'a —é six années, ez öltözet hatévig tartott; 7. elfogadni; il ne passera pas à l'examen, nem fogják vizsgára elfogadni; 8. elmulni, véget érni; la vie -e rapidement, az élet gyorsan mulik; la vie —e, az élet mulandó; couleur —ee, fakult szin; cela fait — le mal de dents, ez elüzi a fogfájást; II., v. a. átkocsizni, áthajózni, átlovagolni; átúszni; —ez votre chemin, menjetek békével; fig. fam. — le pas, meghalni; it. faire le pas à q., vkit kényszeriteni; — q., qch., vkit vmit elszállítni; — son habit, kabátját fölvenni; p. elle a -é bien des fois sa chemise par-dessus sa tête, kivetkezett minden szeméremből ; 2. túlmenni, túlhaladni vmin; cet homme vous —e de toute la tête. egy egész fővel nagyobb önnél; 3. — le temps à lire, olvasással tölteni az időt; - son envie d'une chose, kedvét töltenni vmin; p. la jeunesse est fort à —, fiatalság bolondság; 4. szűrni, átszűrni; átadni, oda-

nyujtani; passez-moi cette bouteille, nyujtsa ide azt a palackot; com. une lettre de change, váltót hátiratolni; forgatni; 5. elkészíteni ; cuis. — du poisson par la farine, halat lisztben megforgatni; manuf. — par la calandre, mángorolni ; 6. fig. felületesen érinteni; átugorni; 7. en passant, adt. sietve; it. =, mellesleg; 8. com. fin. helyben, jóvá hagyni; — en compte, beszámolni; — a compte, a számlába tenni; p. passez-moi la rhubarbe, je vous passerai la séné, kéz kezet mos; jur. — une obligation, kötelezvényt kiállítani; coutur. — les coutures au fer. a varratokat levasalni; III. se —, v. r. elmúlni, elenyészni; les années se passent, az évek műlnak ; 2. elvirágozni, megfakulni, szinét hagyni, lehullani ; ce vin se —e, e bor gyöngül; 3. megelégedni; segiteni magán; il se —e à peu, kevéssel is megelégszik; 4. tartózkodni; je | me passerai bien de lui, könnyen nélkülözhetem; 5. történni; comment s'est -é votre procès? miként végződött pöre?

Passerage, m. bot. csombor. Passereau, m. orn. veréb; ordre des —x, verebek rendje.

Passerelle, f. orn. nőstény; veréb; 2. gyalogút.

Passeresse, f. mar. alattság. Passerie, f. corr. csáva; 2. †com. traité de —, határkereskedelmi szerződés.

Passerinette, f. orn. papfülemüle.

Passernique, f. coutel. köszörűkő.

Passe-rose, f. bot. mályvarózsa; — parisienne, rozsnok; — route, v. passeport; — satin, m. bot. holdrutaozmond; — soie, f. bonn. szövőtű; — talon, m. cord. sarkbör: —talonnier, m. sarkcsináló; —temps, m. időtöltés; —tour, m. bot. jácint (faj).

Passets, m. pl. com. függőnyös áruszekrény.

Passette, f. soier. fonaltartó; 3. v. passoire.

Passeur, se, s. révész.

Passe-'velours, queue-de renard, m. bot. amarant, bárling;taréjfürt; —violet, m. arm, forg. az acél kék színe; —vogue, f. mar. evezés megfeszített erővel; — volant, m. milit. becsusztatott katona; it. matróz; it. ágyú; fig. tányérnyaló.

Passibilité, (pa-ci-), f. did. érző tehetség.

Passible, (pa-ci), a. théo. érzésképes, szenvedés képes; jur. il est —d'une amende, pénzbirságra van ítélve.

Passif, ve (pa-cif), a. szenvedő, tűrő; hatástalan, foganatlan; obeissance — ve, szenvedőleges engedelmesség; gr. s. a. verbe —, szenvedőleges ige; com. tartozás, tehervagyon.

Passi-flore, f. bot. golgota;
—florées, f. bot. golgota

félé!.

Passion, f. szenvedés; la — de notre Seigneur, Jézus kinszenvedése; dimanche de la —, virágvasárnap; p. souffrir mort et —, halálijedelmeket kiállani; méd. — illiaque, v. miséréré, 2. szenvedély; 3. szerelem; kedvtelés; 4. kifejezés; phil. szenvedő állapot; 5. dor. sima keretek.

Passionné, e, a. szenvedélyes; elfogult, vonzodó; —ment, adv. szenvedélyesen.

Passionner (-pa-cio-), v. a. szenvedélyesen kifejezni; 2. se —, v. r. szenvedélyesek lenni; 3. szenvedélyesek szeretni.

Passis, m. écon. beteg selymér.

Passivement (pa-ci-), adv. szenvedőleg.

*Passiver, v. a. tétlenné, szenvedőlegessé tenni.

Passivité, f. myr. szenvedőleges állapot; tétlenség; méd. szenvedő állapot.

Passivité, f. phil. szenvedő-Legesség.

Passoire, passette, f. cuis. szűrő : cir. szita.

Pastel, m. dess. száraz festék, színkréta; 2. színkréta-rajz; it. rajzolás.

Pastellage, m. conf. cukros tészta.

Pasténague, f. pastenaque, m., tare ronde, f. icht. tüskés rája.

Pastèque, f. bot. görög diny-Paster, v. pâter.

Pasteur, s. a. pásztor; 2. lelki pásztor ; lelkész.

Pastiche, m. peint. után képzés, utánzás; mus. öszsze tákolt opera.

Pastillage, m. conf. cukorkák.

Pastille, f. conf. golyócska; – à brûler, illatgolyócska, füstölő golyócska.

Pasto-'phores, m. pl. ant. bálványhordozók; 2. bálványfátyol; 3. fig. papok; —phorie, f. bálványhordók lakása; 4. templom csarnoka.

Pastoral, e, a. pásztori; pásztor ...; poème —, .pásztorköltemény ; chanson —e, pásztordal; bâton —, juhászbot ; it. fig. pásztorbot; 2. m. püspökök szerkönyve; 3.—e, f. poét. pásztorköltemény ; ment, adv. fig. mint jo lelki pásztor.

Pastorat, m. lelkészség.

Pastorelle, f. mus. pásztordal.

Pastoricide, m. h. eccl. lelkészgyilkos. sēg. Pastosité, f. peint. erőteljes-Pastour, pastoureau, —relle, s. fiatal pásztor, juhász, — nő.

Pastrements, m. pl. com. marhabőrök.

Pât (pâ), m. fauc. solyom-eleség; donner le — aux | oiseaux, a sólymokat etet-

Patache, f. mar. örhajó; 2. gyorshajó; 3. vámhajó.

Patachou, m. örhajó-ve-

Patagau, patague, m. conch. oriás ötű.

Patagion, m. h. n. deneverszárny.

Pataquès (-kess), pataquipataquiés (-kiess), m. az s és t betűk hibás alkalmazása a szavak végén.

Pataraffe, f. fam. cikornya; firka ; firkálás.

Patata, patara, m. pop. lodobogá.

Patate, f. bot. v. pomme (de terre).

Patatras, i. puff!

Pataud, m. uszkár; pop. il est à nage —, megszedte magát.

Pataud, e, s. fam. vaskos tuskó; quelle femme —e! mily tenyeres-talpas nö!

Patauger, v. n. pacskolni. gázolni; 2. pop. hebehurgyáskodni.

Pate, v. patte.

Pâte, f. tészta; faire lever la —, a tésztát keletni; — bien pétrie, jól dagasztott tészta; fig. mettre la main à la —, a konyhában segéd kezet nyujtani ; 2. t. t. cord. csirisz; grav. de verre, üveggyémánt; peint. peindre dans la —, a szineket vastagon fölrakni; pap. rongypép; pat. d'Italienne, olaszcsik; pot. — à fourneau, *kályhata*pasz.

Pâté, m. pástétom; fig. pop. faire un —, pocát csinálni (tentafolt); it. hamisan keverni a kártyát.

Pâtée, f. hízlaló csik; 2. moslék (ebeknek).

Patelet, valide, m. pêch. gadóc.

Patelin (-lein), m. fam. sündörködő, farkcsóváló ; métal. kémle tégely ; 2. —, e, a. hizelgő, hizelkedő, szineskedő.

Patelinage, m. sündörgés, farkcsóválás, hízelgés.

Pateliner, v. n. sündörködni, sündörögni, hizelkedni; 2. ravaszkodni.

Patelinerie, v. patelinage. Patelineur, se, s. sündörgő,

sündörködő, lizelgő. Patellimanes, m. pl. ent. fu-

toncok.

Patemment (-ta-man), adv. nyiltan, nyilvánosan.

Patène, f. h. eccl. kehelytányér; kehelyfedő.

Patenôtre, f. lit. pop. miatyánk; it. imák; p. il dit la - de singe, motyogmagában; 2. pop. pl. olvasó; hydr. v. chapelet (de pieux); pêch. parafa karikák (hálón).

Patenôtré, e, a. bl. olvaso alakú; croix —e, olvasσ alakú kereszt.

Patenôtrerie, f. olvasó-áruk. Patenôtrier, m. olvasó-míves; 2. —, ère, s. képmutató, szenteskedő.

Patent, e (pa-tan), a. nyút, nyilvános; chanc. acquit—, utalvány a kincstárra; 2. —e, f. szabadalmazvány; oklevél.

Patentable, a. szabadékdíj alá eső.

Patenté, e, a. szabadalmazott.

Patenter, v. a. szabadalmaz-

Pate-pelu, patepelu, v. pattepelu.

Pâter, paster, v. n. vén. lievre qui —e, nyúl, mely sárt hord lábán cord. csirizelni.

Pater (-tère), m. miatyánk; fig. il ne sait pas son —, mit se tud; 2. olvasó szemei.

Patère, f. ant. áldozási csé-82**e.**

Paterne, a. g. p. atyai.

Paternel, le, a. atyai; -lement, adv. atyailag.

Paterniser, v. a. atyjához hasonlitni.

Paternité, f. théo. atyaság; spirituelle, komaság.

Pâteux, se, a. tésztás; vin —, zavaros, nyúlós bor; diamant — homályos gyémánt; chemin —, agyagos út.

Pathétique, a. szenvelmes, szenvedelmes; 2. m. szenv, szenvedelem, ünnepélyesség; faux —, dagályosság; an. —s, nerfs —s, sodoridegek; —ment, adv. szenvedelmesen, szenvelmesen, ünnepélyesen.

Pathicisme, v. prostitution.
Patho-'génésie, —génie, f.
méd.kórkeletkezéstan;kórjeltan; —logie, f. kórtan;
—logique, a. kórtani; —
logiste, m. kórtudós; —pée,
f. rhét. v. pathétique (m.).
Pathos (-toce), m. litt. v.
pathétique (m.); 2. dagály.

Patibulaire, a. akasztófához, vesztőhelyhez tartozó; fourches —s, akasztófa; il a le visage —, akasztófára való; 2. m. fam. —, gyilkos történet.

Patibule, f. jur. pelengére állitás.

Patiemment (-cia-man), adv. türelmesen.

Patience (-ci-an-ce), f. türelem; p. — de capucin, birkatürelem; 2. prendre en
—, türelemmel elviselni;
3. i. —! türelem! bot. —,
erdei sõska, lõrom; —
aiguë, terjöke; — des marins, vizi lõrom; — des
jardins, rhubarbe des moines, parajlõrom; — rouge,
le sang de dragon, véres
lõrom; an. hõnlap-izom; t.
t. gombtisztītõ müszer.

Patient (-ci-an), m. halálra itélt; fig. méd. beteg; did. l'agent et le —, a ható és ssenveteg.

Patient, e (ci-an), a. türelmes; 2. elnéző; tűrő; 3.
béketűrő; did. szenvedő,
szenveteg. [lenni.
Patienter, v. n. türelemmel
Patin, m. magas és hegyes
sarkű cipő; 2. korcsolya;

charp. polc-alj.

Patinable, a. korcsolyázható;
2. térintésre méltó.

Patinade, f. kézszorítás.

Patinage, m. érinteni, tapogatni, megtapintani.

Patine, f. métal. zöldrozsda. Patinement, m. v. patinage; 2. korcsolyázás.

Patiner, v. a. durva módon tapogatni; pocsolni, mon-csolni; 2. v. n. korcsolyázni.

Patinerie, f. korcsolya-gyártás.

Patineur, m. fig. tapogató (illetlenül); 2. —, se, s. korcsolyázó.

*Patinier, m. korcsolyakészítő.

Pâtir, v. n. szenvedni, türni, elszenvedni; 2. — de qch., vmi miatt szenvedni, lakolni; 3. kárt szenvedni.

Patira, m. h. n. pézsmány; tail. vasaló szönyeg, pokróc.

Pâtirage, m. cout. legelőjog. Pâtis, m. écon. rur. legelő.

Pâtissage, m. v. pâtisage; boul. dagasztás.

Pâtisser (pâ-ti-cé), v. n. boul. sütni.

Pâtisserie (pâ-ti-), f. boul. sütemény; 2. pástétom sütőde; 3. pástétomsütés.

Pâtissier, ère (pâ-ti-), s. pástétomsütő.

Pâtissoire (pâ-ti-çoa-re), f. sütőasztal.

Patois (-toâ), m. köznyelv, pórnyelv; 2. csevet.

Patoiser, v. a. et n. th. parasztnyelven beszélni; 2. it. utánozni.

Pâton, m. écon. tömöcsik; pot. agyaggöröngy; pap. —s, pl. csomók.

Patou, v. casse-tête.

Patouille, f. mar. lebegő kötélhágcsó.

Patouillet, m. expl. törköpü. Patouilleur, m. expl. ércválasztó.

Patouilleuse (-tou-lieuse), f. mer —, háborgó tenger.

Patour, m. csaló.

Patraque, f. fam. 6cska, kopott gép, gépezet; fig. fam. c'est une vieille —, vén csoroszlya; agr. burgonya (neme); 2. a. fam. il devient —, vénül.

Pâtre, m. pásztor.

Patrès, ad (ad'patrèce), adv. aller =, meghalni.

Patriarcal, e, —chal, a. patriarkai; fig. ösi; ext. moeurs —es, törzscsaládi erkölcsök.

Patriarcat, m. h. eccl. patriárkaság, föpüspökség.

Patriarche, m. h. anc. patriárka; törzsatya; fig. tiszteletreméltó agg; h. eccl. főpüspök.

Patrice, m. patricius, fopolgar.

Patriciat (-cia), m. h. r. főpolgári méltóság; 2. főpolgári rend.

Patricien, ne, s. a. h. r. főpolgár; 2. h. m. patricius,
köztársasági nemes.

Patrie, f. haza; szülöföld.
Patrimoine (-moa-), m. családjószág, örökség; 2. –
paternel, apai örökség.

Patrimonial, e, a. jur. apai, nemzetségi; biens patrimoniaux, nemzetségi ragyon; —ement, adv. apailag.

Patrimonialiser, v. a. örökösítni.

Patriote, m. hazafi; 2. a. f. hazaszerető.

Patrioterie, f. túlzott hazajiság; it. ál-hazajiság.

Patriotique, a. hazafiui;
—ment, adv. hazafilag.
Patriotisme, m. hazaszere-

tet, hazafiság. †Patrociner, v. n. vkit törvény előtt védeni; fam. csacsogni, hosszasan rábe-

szélni.

Patron, ne, s. védszent; 2. pártfogó; fam. il est —de la case, úr a házban; mar. hajógazda; hajómester; fig. il est le — de la barque, főtényező az ügyben; fam. bonjour —, jó napot barátom; bén. védúr, kegyűr; jur. szószóló, védő; öregmester; II. min-

ta; t. t. szabásminta; fig. példa.

Patronage, m. jur. véduraság; h. eccl. kegyuri jog; fig. pártfogás; peint. mintázás.

Patronat, e, a. védszenti; kegyuri.

Patronal, m. h. r. úrjog; fig. oltalom; pártfogás.

Patroniser, v. a. hajómesterkedni, mint hajómester szolgálni.

Patronné, e, a. mintázott.

Patronner, v. a. mintametszvény után festeni; 2. g. p. arcképezni; 3. *oltalomba venni; a társadalomba bevezetni.

Patronnesse, f. bálanya. Patronnet, m. pop. sütőinas; pincérinas.

Patronneur, dessinateur, m.

rub. himrajzoló.
Patronymique, a. nom —,
vezetéknév, családnév.

Patrouillage, m. pop. moncsolás, disznókodás.

Patrouille, f. milit. örjárat; 2. örjáró, örszem; boul. pemet.

Patrouiller, v. n. ört járni, örszemkedni; fam. mon-csolni, disznókodni; peint.
— un pinceau, ecsetet forgatni (a festéklapon); 2. tisztátalanul bánni vmi-nel

Patrouillés, v. patrouillage; 2. pop. v. bourbier.

Patrouillotisme, m. túlzott szolgálati buzgóság (nemzetőrről).

Patte, f. láb, talp; — de chat, macskatalp; — d'oiseau, karom; call. —s de mouche, serkebetűk, serkeirás; fig. grosse —, nagy, durva kéz; fam. marcher à quatre —s, négykézláb járni; it. range ta — garçon, el onnét a kacsóddal, fiu; it. mettre la — sur q., vkit elverni, megdöngetni; tomber sous le — de q., vkinek körmei közé kerülni; coups de —, gúnyolódás; graisser le — à

q., vkit megvesztegetni; 2.
—s d'une ancre, horganyköröm, horgany-szárny; —
d'un verre, pohár talpa;
arch. kapocs vas; bot. —
d'oie, libatopp; — de lion,
palástfü; mus. vonalzó toll;
bouch. húshorog; suc. cukorsüveg feneke; taill.pánt.
atte-'pelu, e, s. szenteske-

Patte-'pelu, e, s. szenteskedő; pop. alamuszi; —pelue, f. csalás, gazság.

Patter, v. a. mus. vonalozni. Pattu, e, a. borzas lábú; pigeon —, gatyásgalamb.

Patulé, e, a. bot. elálló. Pâturage, m. legelő; droit

Pâturage, m. legelő; droit de —, legelőjog.

Pâture, f. takarmány; eledel, táplálék; fig. foglalkozás; 2. legelő; legelő hely; vaine —, közös legelő.

Pâtureau, v. pâture (2.). Pâturer, v. n. legelni.

Pâtureur, m. milit. abrakoltató.

Paturin, m. bot. pázsitfű.
Paturon, m. maréch. békó,
nyüg.

Patursa, v. syphilis.

Pauci—, bot. kevés...; csekély...; —denté, e, a. h. n. kevésfogú; —flor, a. bot. kevésvirágú; —folié, e, a. bot. kevéslevelű; —radié, e, a. bot. csekély sátoros. Paucité, f. csekélység.

Paucrain, m. teherhordó. Pauforceau, m. pêch. háló-

cövek.

Paulette, f. jur. özvegy-adó. Pauletter, v. a. özvegy-adót fizetni.

Paume, f. an. tenyér; 2. marok; un cheval de seize—s, tizenhat markos ló; 3.—, jeu de la—, labdajáték.

Paumelle, f. agr. tavaszi árpa; serr. sarkvas; corr. v. pommelle.

fiu; it. mettre la — sur q., vkit elverni, megdöngetni; tomber sous le — csapni; prat. fölvetni, árt szabni; 2. v. n. arg. — d'autout, bátorságát elveszteni.

Paumet, m. mar. vitorlakészítők gyűszűje.

Paumier, m. maître —, labdamester.

Paumille, f. ois. csalmadárpóznácska.

Paumillon, m. agr. ekefölhérc-tartó.

Paumoyer (-moa-ié), v. a. forgatni; — son sabre, kardot forgatni.

Paumure, v. empaumure (vén.); it. épris.

*Paupérisme, m. elszegényedés ; szegénységi ügy.

Paupière, f. an. szempilla, szemhéj; fig. fermer la —, alunni; it. meghalni; it. — à q., vkinek szemét befogni; 2. szemszőr, pillaszőr. [lemez. Paupoire, m. verr. simító Pause, f. szünet, nyug; mus. nyugjel; fond. d. cl. ha-

rangszél. [telni.
Pauser, v. n. mus. szünePausimenie, f. méd. a havi
tisztulás megszünése: it. a

tisztulás megszünése ; it. a nők érett kora. Pouggillos m ont ceán-

Paussilles, m. ent. csápikerfélék.

Paussus, m. ent. csáp-iker.
Pauvre, a. szegény; pays —,
terméketlen föld; 2. szegényes; fig. langue —, hiányos nyelv; 3. sajnálatra
méltó; 4. nyomorult, ügyefogyott, rosz; 5. s. szegény,
szükölködő; —ment, adv.
szegényül, szegényesen.

Pavage, m. kövezet; kövezés; fin. droit de —, kövezetvám.

Pavanage, m. büszkélkedés; nagyzolás, pöffeszkedés.

se Pavaner, v. r. büszkélkedni, nagyzolni, pöffeszkedni. Pavanier, m. büszkélkedő, pöffeszkedő. Pavé, m. kövezet; 2. du —, útkő; pallókő; 3. kövezett út; cet homme est sur le —, ez embernek nincs hajléka; it. elvesztette hivatalát; fig. tomber sur le —, elszegényedni; haut du —, járda; fig. fam. brûler le —, lóhalálában vágtatni. Pavement, m. kövezés.

Paver, v. a. kövezni; p. les rues en sont —ées, annyi mint a kurta kutya.

Pavesade, f. pavier, m. mar. autrf. védernyő; it. milit. védfonat.

Paveur, m. kövező. *Pavide, v. timide.

Pavie, f. jard. duránci barack.

Pavillon, m. sátor; am. ernyős v. sátoros nyoszolya; it. — du tabernacle, szentségtartó; mar. lobogó; fig. baisser le —, megadni magát; it. se ranger sous le — de q., magát vkinek oltalma alá helyezni; an. — de la trompe, méhcső nyilása; arch. kéjlak, nyári lak, kerti ház; bl. — d'armoiries, címerpalást.

Pavillonner, v. a. mar. lobogót fölhúzni; 2. v. n. pop. bohóskodni.

Pavois, m. paizs; mar. védernyő.

Pavoiser, pavier, v. a. et n. mar. védernyővel beaggatni; it. töllobogózni.

Pavonaire, f. h. n. pávatoll. Pavonesque, a. h. n. pávaféle.

Pavot, m. bot. mák; —sauvage, pipacs; graine de —, mákfej; mákmag.

Payable, a. fizetendő; lettre de change — à vue, látra fizetendő váltó.

Payant, e, a. fizető; carte —e, költség-számla.

Paye, Payement, v. paie, paiement.

Payen, v. païen.

Payer, v. a. fizetni; 2. megfizetni, kielégítni; expl. a munkásokat kifizetni; 3. se faire —, szolgálatát áruba bocsátani; 4. fig. lakolni; 5. — en cabrioles, igérettel fizetni; 6. — de retour, viszonozni; — de raisons, okokat fölhozni; — de sa personne, életét kockáztatni; 7. fig. meghálálni; p. tant tenu, tant —é, milyena munka, olyan a jutalom; 8. se —, v. r. magát kifizettetni.

Payeur, se, s. fizető.

Pays (pè-i); m. tartomány, vidék; courir le —, barangolni; haut —, felföld; bas —, alföld; 2. — catholique, katholikus ország: p. autant de autant de guises, a menynyi ház annyi szokás; 3. haza; szülőföld; — étranger, külföld; nous sommes du même pays, földik vagyunk; 4. recevoir des nouvelles de son —, hazulról híreket venni; fam. il est bien de son —, nagyon ostoba; it. de quel — venez-vous? hát még ezt se tudja; 5. géo. ország; 6. pop. tirer —, elillanni; it. gagner —, haladni; fig. battre du —, nagy utazást tenni; 7.—, e, pop. földi.

Paysage, m. táj, vidék; peint. tájkép; peintre de —, pay-

sagiste, tájfestész.

Paysan, ne, s. paraszt, —nő; féo. jobhágy; fig. goromba, durva ember; 2. a. parasztos; à la —ne, adt. parasztosan.

Paysandaille, f. paraszt cső-cselék.

Paysannerie, f. parasztság. Péache, f. expl. halvkő.

Péage, m. jur. vám; vámház.

Péager, m. vámszedő; vámbérlő; 2. a. m. chemin —, vámút.

Péagier, m. vámköteles. Peat, m. agr. szőlőkapa.

Peau (pô), f. an. bőr; 2. felbőr, hártya, hám; fam. la — lui démange, verést érez; viszket a háta; 3.

fig. il a peur de sa —, félti életét; II. bőr; — corroyée, kikészített bőr: — crue, nyersbőr; 2. burok, héj. Peau-dè-chienner, v. a. t. t.

fókabőrrel simítni. Peausserie (pô-ce-rie), f. bőrkereskedés; 2. bőrkészítés; bőráru.

Peaussier (pô-cié), m. bőr-gyártó, bőrkészítő.

†Peautre, m. envoyer q. au —, vkit elkergetni; 2. mar. v. gouvernail.

Pec, a. m. com. hareng —, besőzott hering; 2. géo. f. hegycsúcs.

Peccable, a. théo. bűnös, vétkes.

Peccadille, f. csekély vétek, apró bűn.

Peccant, e, a. vétkező; †méd. rosz, ártalmas.

Peccata, m. fig. ostoba, barrom, csacsi.

Peccari, m. pop. töredelmes bünvallás.

Pechblende (pek-blenn'-de), minér. szurokkő.

Pêche, f. bot. öszibarack; II. halászat; halászás; 2. halászat-jog; it. fogás; ext. — des perles, gyöngyhalászat.

Péché, m. bűn; — mortel, halálos bűn.

Pécher, v. n. vétkezni, bünt elkövetni; p. autant pèche celui qui tient le sac que celui qui met dedans, ha orgazda nem volna, tolvaj se lenne; 2. hibázni, vétni; fig. ce vin pèche encore en couleur, e bornak még nincs meg valódi szîne.

Pêcher, m. bot. barackfa.
Pêcher, v. a. halászni; 2. –
des écrevisses, rákászni;
– du bois, uszadékfát
szedni.

Péchère, f. hydr. viztartó. Pécheresse, v. pécheur. Pècheresse, a. f. jur. trève

—, halász fegyverszünet. Pêcherie, f. halászhely. Pecherz (-ertse), m. minér.

téglaérc.

Pécheur, resse, s. bűnös; une femme pécheresse, tévedt nő.

Pêcheur, se, s. halász, —nő; h. n. martin —, jegély; it. —, kormorán.

Pechy'agre, f. méd. könyökköszvény; —agrique, a. könyök-köszvényes.

Pécore, f. p. u. állat, barom; fig. fam. ostoba ember.

Pecque, f. fam. tudákos, kotnyeles.

Pecquement, m. cham. must, melybe szattyánt áztat-nak.

Pectate, m. chi. aludéksavas só.

Pecten-veneris, m. an. fancsont; bot. henyecsengetyüke.

Pectine, f. chi. aludéksav.

Pectiné, s. a. m. an. fancsont..; muscle—, fancsontizom; h. n. —s, fejetlen puhányok; 2. —, e, a. bot. csipkés; feuilles—es, csipkés levelek.

Pectineux, m. an. fancsontizom.

Pectini-branche (-ti-ni), a. icht. csipkés kopoltyuak; —cornes, m. pl. h. n. csipkés szarvuak; —er, m. fésücsiga állatja; —folié, e, a. bot. csipkés levelü.

Pectinite, f. h. n. kövesült

fésücsiga.
Pectoral, e, a. béchique, a.
 méd. mell...; sirop —,
 mellszörp; icht. poissons

Péculat (-la), m. jur. pénztárlopás.

*Péculateur, m. pénztártolvai.

Pécule, m. jur. szerzett va-

Péculier, ère, a. jur. esclave —, vagyont biró rabszolga; 2. †különös.

†Pécune, f. pénz; disette de —, pénzszükség.

Pécuniaire, a. pénz...; amende —, pénzbirság; intérêt —, pénzérdek; ment, adv. pénzbelileg. Pécunieux, se, a. fam. pénzes.

†Pédagme, m. mar. zsámoly. Péda-'gogie, f. did. nevelészet, neveléstan; nevelőintézet; —gogique, a. nevelészeti; —gogiquement, adv. nevelészetileg; —gogue, m. nevelő, oskolamester.

Pédale, f. org. lábitó.

Pédanchone (-konne),f.méd. torokgyik.

Pédane, f. bot. bordon.

Pédané, e, a. jur. juge —, albiró.

Pédant, m. vaskalapos (pedáns); 2. —, e, s. a. szörszálhasogató; —aille, f. v. pédanterie; 2. coll. fam. vaskalapos népség; —er, v. n. fam. iskolázni, leckézni, feddni; —erie, f. vaskalaposság; 3. leckézés; feddés; 4. iskolatudákság; —esque, a. vaskalapos; szörszálhasogató; -ment, adv. iskolásdiasan; —iser, v.n. fam. vaskalaposkodni, szőrszálhasogatni; —isme, m. feszesség ; tudákosság.

Pédar-'chie, f. iron. gyermekuralom;—chique, a. gyermekuralmi;—throcace, f. méd. gyermekköszvény.

Pédéraste, m. gyermekfertöztető.

Pédérastie (-thie), f. gyermekfertőztetés.

Pédestre (-dès-tre), a. statue —, állószobor; 2. cours —, gyalogjárás; —ment, adv. aller —, gyalog járni.

Pédi'aire, a. bot. feuille —, láb-alaku levél; —al, e, a. orn. gatyás; —celle, m. bot. kocsán; —cellé, e, a. bot. kocsános; pockos; nyeles; —culaire, a. méd. maladie —, tetvesség; 2. f. bot. tetüfű; —culation, f. méd. tetvesség; —cule, m. bot. kocsánka, száracska; csuta, csoma; —culé, e. a. bot. pockos; nyeles; —cure, s. et a. méd. —, médecin —, tyukszem-orvos; —eux, se, a. an. láb...; muscle —, láb-

izom; — -fère, a. h. n. egylábu; — -forme, a. láb-alaku; — -lège, a. h. n. himporgyűjtő; —fluve, m. méd. lábviz.

Pédomètre, v. hodomètre. Pédon, m. gyalogkövet, kül-

Pédonculaire, a. bot. kocsánon termő.

Pédoncule, m. bot. kocsán. Pédonculé, e, a. kocsános; csumás.

Pédo-'nosologie, f. gyermekkórtan; —phile, m. gyermekbarát; —phlébotomie, f. méd. érvágás gyermeken; —trophie, f. méd. gyermektáplálás; szoptatás.

Pégase, m. myth. szárnyas ló; fam. elle monte sur —, verseket ír; bl. d'azur au — d'argent, ezüstös szárnyas ló kék mezőben; icht. sárkány-pegáz.

Pégo-mancie, f. ant. kútjóslás, forrásjóslás; —mancien, ne, s. forrásjós; 2. a. forrásjóslati.

Pégot, m. orn. havasi poszáta.

Peignage, m. de laine, gyaratolás; de chanvre, gerebenezés.

Peigne, m. fésü; pop. donner un coup de — à q., vkit megtépázni; brosse à —, fésükefe; — pour les chevaux, lófésű; — de cardeur, kárt; — de couvreur, gereben; — de tisserand, borda; h. n. —, pélerine, fésücsiga; maréch. patakosz.

Peigné, m. fig. fam. mal —, piszkos, ronda ember; 2. —, f. pop. il se sont donné une bonne —, derekasan megtépték egymást.

Peigner (pè-nié), v. a. fésülni; — de la laine, gyanatolni; fig. fam. il est
—é, à la diable, borzas, kócos; ext. ce jardin est
bien —é, e kert tisztán
van tartva; 2. fig. fam.
megtépni, tépázni; fam.

— q. à la turque, vkivel kegyetlenül bánni; 3. se —, v. r. fésülködni; 4. se —, v. réc. ces deux femmes se sont bien —ées, e két nő derekasan megtépte egymást.

Peignette, f. fésücske.

Peigneur, m. gyaratoló; cord. gerebenező.

Peignier, m. fésüs; fésüárus.

Peignoir, m. fodorítóköpeny; it. fürdőköpeny; 2. chir. borbélyzacskó.

Peignon, m. cord. $k \acute{a}rt-k \acute{o}c$.

Peignure, f. mar. kicsavart kötél vége; 2.—s, pl. fésűhaj.

Peille, pile, prie, empile, f. pêch. horogzsineg; fenék-horog; 2.—s, pap. rongyok.

Peillier, v. chiffonnier.

Peindre, v. a. ir. festeni, lefesteni; kifesteni; 2. leirni, ecsetelni, előadni;
fig. la bonté de son coeur
est peinte sur son visage,
szívének jósága arcáról olvasható; call. szépen írni;
3. se —, v. r. magát festeni; visszatükröződni.

Peine, f. szenvedés; —amoureuse, szerelmi kin; théo. —s de l'enfer, pokoli kinok; 2. jur. büntetés; 3. fáradság; cuis. garçon de —, járó inas; p. point de plaisir sans —, rózsaszedés tövissel jár; it. grande — nul profit, hegedült arról szt. Dávid; 4. nehézseg; j'ai de la —, nehezemre esik; 5. nyugtalanság, aggodalom; it. szükség; II. à —, adv. alig; 2. à grand'—, nagynehehezen, szüken, szegényül. Peine, e, a. szomorú, kedvetlen; aggodalmas, nyugta-

Peiner, v. a. aggasztani, nyugtalanítni, szomoritni; boszantani; 2. —qch., fáradni; style —é, cikornyás irály; écriture —ée, mes-

lan.

terkélt írás; 3. v. n. je penais à écouter cet homme, fáradságomba került ez embert meghallgatnom; 4. fáradni; 5. se —, v. r. iparkodni, fáradozni, magát törni.

Peineux, se, a. v. pénible; pop. semaine —se, nagy-

Peintade, peintadeau, v. pintade.

Peintre, s. festész; 2. — en bâtiments, szobafestő; fig. ecsetelő.

Peintreau, m. mázoló, rosz festész.

†Peintresse, f. festésznő.

Peinturage, m. mázolás; máz.

Peinture, f. festészet; 2. festvény, festmény; — à l'huile, olajfestmény; — à pastels, szinrajz; — à fresque, falfestmény; 3. festék; fig. en —, adt. látszatból, szinből; 4. fig. leirás, ecsetelés; faire une mauvaise — de q., vkit rosz szinben ecsetelni.

Peinturer, v. a. befesteni. Peintureur, v. barbouilleur. Peinturlurer, v. a. pop. mázolni, maszatolni.

Péjoratif, ve, a. roszabbitó. *Péjoration, f. roszabbitás.

Pélache, f. manuf. durva kenderbársony.

Pelade, f. méd. hajhullás; még. laine —, maratott gyapju.

Pélage, m. h. n. szőr színe; chien de — gris, szürkeszínü kutya.

Pélagie, f. méd. sömörös csúz.

Pélagien, s. a. m. vizi madarak; 2. —, ne, a. poisson, oiseau —, tengeri hal, madár; *immensité —ne, tengerszerü kiterjedés.

Pélagique, a. tengeri; poisson —, tengeri hal.

*Pélago-scope, m. opt. vízilátcső; —scopie, f. vízkutatás.

Pélamide, f. icht. szép makár. Pélamidière, f. pêch. makárháló.

Pelard, a. m. com. bois —, hántott fa.

Pélargone, f. bot. isztragor. Pélasgique, a. bât. construction —, vakolat nélküli

Pélastre, m. ásólapja. Pelauder, v. peloter.

Pêle, v. pene.

Pelé, m. pop. tarfejü; it. jelentéktelen ember.

Pêle-mêle, adv. összevissza; 2. m. rendetlenség, zűrzavar.

Peler, v. a. megkoppasztani, szőrét kitépni; cet homme est tous — 6, ez ember egészen kopasz; 2. meghámozni, meghéjazni; lehántolni; 2. v. n. et se —, v. r. hámlani.

Pélerin, e, s. zarándok; fig. furfangos, ravasz ember; 2.—e, f. mod. vándorgallér.

Pélerinage, m. zarándoklás; aller en —, zarándokolni. Pélerinal, e, a. zarándokszerü.

Péletrage, m. böröndzár. Pelette, f. lapátocska.

Pélican, m. orn. gödény; bl. d'azur au — d'or, sárga pelikán kék mezőben; charp. kapocsvas; chir. pelikánfogó; artil. hatfontos ágyu.

Pélin, m. még. v. plain; tan. oltott mész.

Pelisse, f. pell. bunda, szőrmés burkony.

Pelisson, m. szőrmével bélelt szoknya.

Pellâtre, v. pelastre.

Pelle, f. lapát; p. la – se moque du fourgon, vak veti világtalannak; jard. — à cul, lapát alaku szék; riv. evező lapátja.

Pellée, pellerée, pelletée, f. egy lapáttal.

Pelleron, m. boul. bevető lapátka.

Pelletrer, v. a. écon. fôlhányni, forgatni (gabonát). Pelleterie, f. szűcsmesterség; 2. szücsáru; szörme; 3. szörmekereskedés.

Pelletier, ère, s. szücs; marchand —, szörmekereskedő; p. tous le renards se trouvent chez le —, a halál mindnyájunkat egye-

Pelleversage, m. agr. ásás. Pelleveiser, v. a. agr. ásni. Pelleversoir, m. agr. ásó.

Pelli'culaire (pel-li-), a. hártya-alaku; —cule, f. hártya; — d'un oeuf, tojás hartyája; bot. maghéj; –culeux, se, a. hártyás. Pellisson, v. pelisson.

Pellucide, a. an. átlátszó. Peloir, m. még. húsoló.

Pélo-'mancie, f. myth. sárjóslat; —mancien, ne, s. sárjós.

Pélore, f. bot. fünyüg.

Pelote, f. peloton, m. gombolyag; 2. tűpárna; varrópárna; fig. – de neige, hóteke; il a fait sa —, vagyont *szerzett*; econ. szénrakás; artil. la — à feu, fénygolyó, jelgolyó; chand. —s de coton, gyertyabél; még. kö*teg*; h. n. — de mer, *ten*gerlabda; maréch. hóka; csillag.

Peloter, v. n. labdázni; hótekékkel dobálózni ; 2. –q, fam. vkit jól elverni; fig. u a été bien —é, ugyan csak sarokba szoritották.

Peloteur, m. labdázó; 2. —, euse, s. gombolyagkészítő; 3. —euse mécanique, gombolyító gép.

Peloton, m. gombolyag; v. pelote; p. c'est un ramasse —, szoknyahős; guer. szakasz; fig. csapat; se mettre en —, kucorodni, kuporodni.

Pelotonner (-to-né), v. a. fölgombolyitni: 2. se —, V. r. gombolyodni, csomóba

allni.

Pelou, m. agr. lemorzsolt kukoricacső. csiga. Pelourde, m. conch. köfúró |

Pelouse, f. pázsit, gyep; 2.

Peltaire, f. bot. szárölelő paizstok; it. parlagi tarsolyfü.

Pelti-folié, a. bot. paizsos levelü; —forme, a. paizsos; —gère, m. bot. lapony.

Pelu, e, a. szőrös.

Peluche, f. manuf. kenderbarsony.

Peluché, e, a. gyapjas; szőrös; bársonynemü.

Pelucher, v. n. gyapjasodni; it. foszlani.

Pelucheux, se, a. foszlott.

Pelure, f. héj.

Penader (pé-na-), v. n. vánszorogni; sárban botorkálni.

Penaille, m. burl. papesoport ; papgyülde.

Penaillerie, f. coll. szerzetes-

Penaillon, m. fam. rongy; pop. c'est un —, csuklyás barát; it. =, rut $k\acute{e}$ ienc.

Pénal, e, a. jur. büntető; code —, büntetőtörvénykönyv.

Pénalité, f. büntetés; büntethetőség.

Pénance, pénancier, v. pénitance, pénitancier.

Penard (pe-nard), m. fam. vén bűnös; c'est un vieux, vén nős nyomorék; it. ce vieux — en conte encore aux filles, e vén kéjenc még udvarol a leányok-

Pénates, s. a. pl. ant. házi istenek ; fig. lakás.

Penaud, e (pe-nô), a. fam. megrőkönyödött; megszégyenült; megijedt, elképedt.

Penaux, v. péneaux.

Penchant, e, a. lejtös, meneteles; fig. fortune —e, ingadozó szerencse, vagyon. Penchant (pan-), m. lejtő, lejtősség, ereszkedő; – escarpé, doux, meredek, lankás hegyoldal; fig. être sur le — de sa ruine, bukása szélén állni; 2. fig. hajlam; hajlandóság.

Penchement, m. hajlás; de tête, fejbillentés.

Pencher, v. a. hajtani; meghajtani ; 2. v. n. hajlani ; le terrain va en penchant,. a talaj lejtős; 3. fig. hajlandónak lenni; bot. chardon — é, tarka bogócs; 4. se —, v. r. lehajolni.

Pendable, a. akasztani való; c'est un —, akasztófára

Pendage, m. expl. hajlás. Pendaison, f. pop. akasztás, fölakasztás.

Pendant, m. fülönfüggő; peint. pármás, párdarab, mellékdarab; fig. hasonmás ; II. —, prép. közben ; - l'hiver, télközben; III. -que, conj. mig, miközben; IV. —, e, v. pendre. Pendar, m. jard. öszi körte. Pendard, e, s. fam. akasztófa cimere, akasztófára való.

Pendeloque, f. függelék; fig. rongy.

†Pendement, v. pendaison. Pendentif, m. arch. támaszív.

Penderie, f. v. pendaison, még. szárasztóhely; it. szárasztó pózna.

Penderoles, f. trombitazsi-

Pendeur, m. orn. örgébics. Pendiller, v. n. fam. fityeg-

ni, lógni ; lobogni. Pendiloche, m. tag.

Pendoir, m. bouch. szalonnakötél.

Pendre, v. a. akasztani, fölakasztani; fig. il a pendu son épée au croc, lemondott a hadi szolgálatról; 2. — un criminel, bünöst fölakasztani; il a été pendu haut et court, minden teketória nélkül fölakasztották; II. v. n. függni, lógni; 2. lelógni; votre cotillon pend, also szoknyája ki látszik; oreilles pendantes, lelógó fül; III. se —, v. r. magát fölakasztani; fig. il y a de quoi se —, ez kétségbeejtő.

Pendu, m. akasztott; il a l'air d'un —, olyan mint ki az akasztófa alul szabadult ki.

Pendule, m. méc. inga; 2. f. ingaóra. [órás. Pendulier, m. horl. inga-Penduliste, m. éb. óraszek
[rényműves.]

Péne, m. serr. zárretesz; mar. vitorlarúd vége.

Peneaux (pe-nô), m. pl. rongy, cafat.

Pénée de tabac, f. pop. egy szippantat burnót.

Pénéen, a. m. géol. ércszegény.

Pénétrabilité, f. did. átjárhatóság, áthathatóság.

Pénétrable, a. áthatható, átjárható.

Pénétrant, e, a. átható; fig. l'esprit —, éles elme; crie —, fülhasító kiáltás; discours —, hathatós beszéd.

Pénétratif, ve, a. did. átható, beható, hathatós.

Pénétration, f. át-, behatás; fig. éleselméjüség.

Pénétrer, v. a. behatni, áthatni; il est —é de sueur, átjárta az izzadság; fig. kikutatni, eltalálni; belátni; 2. behatolni, átjárni; 3. fig. megindítni; il a l'air —é, nagyon megindultnak látszik; II. v. n. — dans la confiance de q., vkinek bizalmát megnyerni; je ne pu — jusqu'au ministre, nem juthattam a ministerig.

Pénible, a. fáradalmas, bajos; 2. kínos, gyötrelmes;
sacrifice —, súlyos áldozat; — ment, adv. fáradalmasan, bajosan, nehezen.
Péniche, m. mar. fegyverzett

naszád.

†Pénicille, m. ecset.

Pénil, v. pubis.

Péninsulaire, s. a. félsziget lakója.

Péninsule (pé-nein-), f. géo. félsziget.

Pénis (-ice), m. an. szeméremtag; — de la femme, v. clitoris.

Pénisson, v. niais.

Pénitence, f. bünbánás, büntörés; sacrament de —, cath. bünbánat szentsége;
2. théo. töredelem; 3. veszeklés; faire — de... veszékelni; fig. —, lakolni; voulez-vous faire — avec nous? megelégszik csekély asztalunkkal? 4. büntetés. Pénitenciel, v. pénitentiel. †Pénitencier (-tan-), m. cath. bünvallatő; jur. — militaire, katona-fogház.

Péniteur, e (-tan-), a. bűnbánó, veszéklő; cath. gyónó. Pénitentiaire, a. javítószabályok; 2. m. elitéltek fogháza.

Pénitentiaux (-tancio), —tielles, a. pl. bünbánati.

Pénitentiel, m. lit. bünbánatkönyv.

Pénitissime, a. nagyon viszszavonult.

Pennache, v. panache.

†Pennade (pē-), f. rágás; —r, v. a. rágni.

Pennage (p3-), m. fauc. tollazat.

Pennati-'fide, f. bot. v. pinnatifide; — -lobé, e, a. bot. tollagos bordákkal.

Penne, f. fauc. szárnytoll; ch. nyiltalla.

Penné, e, a. bot. pelyhes. Penni-'forme, a. an. tollalaku; —pède, a. h. n. gatyáslábu.

†Pennon (pè-), m. zászló; mar. szélmutató.

†Pennonage (pè-), m. zászlótartási jog.

†Pennonceau (pè-), m. zászlócska.

Pénombre, f. astr. félárny. Pénonceler, v. a. et n. szélmutatót szétbontani.

Pensant, e, a. gondolkozó; bien —, jó-érzelmű.

Pensée, f. gondolkozás; 2. gondolat; 3. vélemény; 4. szándék, cél: 5. exercer son corps et sa —, testét és lelkét gyakorolni; ve-

nir en —, eszébe jutni; arch. peint. vázlat; bot. háromszínii viola; couleur de —, viola barna.

†Pensement, m. nyugtalankodás, aggodolom.

†Penser, m. poét. gondolkozás; gondolat.

Penser, v. n. gondolkozni; être pensant, gondolkozó lény; bien —, mal —, jól, roszul vélekedni; 2. okoskodni, vélekedni; itélni; megfontolni; 4. vigyázni; óvakodni; il 80 perdra s'il ne —e à lu, semmivé lesz, ha nem vigyáz magára; 5. szándékozni; celozni; il —e a mal, roszban töri agyát; 6. hinni, vélekedni; 7. j'ai -é mourir, majd meghaltam; un poutre pensa letuer, egy gerenda majd agyonütötte; II. v. a. gondolni; 2. képzelni, kigondolni; 3. hinni, itélni; on —e cela de lui, azt hiszik felöle; façon de —, vélekedés; gondolkozás módja.

Pensif, ve, a. gondolkodó.
Pension, f. taplapénz; 2.
taplaház; vous cherchez
votre montre, elle est en
—, óráját keresi, zálogban
van; 3. nevelőintézet; 4.
növendékek; 5. évpénz;
nyugdíj; 6. arg. être en
—, börtönben lenni.

Penseur, m. gondolkozó.

Pensionnaire, s. étbérlő; növendék; 2. nyugdíjas.

Pensionnat, m. v. pension (3.), —normal, v. écolenormale.

Pensionné, e, s. v. pensionnaire (2).

Pensionner, v. a. q. vkit nyuydijazni.

†Pensis, e, v. pensif.

Pensivité, f. búskomorság; aggodalom.

Pensum (pein-some), m. föladat (büntetésből).

Penta-'chiles (pain-), m. pl. h. n. ötpatások; —corde, m. mus. öthuros hangszer; —dactyle, m. icht. ötújjas hal; 2. s. a. ötújjú; — decagone, m. géom.
tizenötszög; —èdre, m.
géom. ötalj, ötlap; —hexaèdre, s. a. crist. ötszögü
hatalj; —glotte, a. ötnyelven irt; —gone, m. et a.
m. géom. ötszög; —gyne,
a. bot. ötanyás; —gynie,
f. bot. ötanyásság; —mètre,
a. poét. ötös (vers).

Pentandre (pain-), a. bot. ötkimes.

Penta-'passe (pain-), m. méc.

ötgörgös csigasor; —pétalé, e, a. bot. ötlevelű;
—pharmoque, m. méd.

ötalkatrészü gyógyszer;
—sperme, a. bot. ötmagu;
—style, —stique, m. arch.

ötoszlopu; litt. ötsoros költemény; —syllabe, a. et
m. ötszótagu.

Pentatome (pain-), m. h. n.

csimaz, poloska.

Pente (pan-), f. lejtő, lejtősség, ereszkedő; — douce,
lankás hegyoldal; le terrain va en —, 'a talaj lejtős; 2. — des eaux, vizesés; 3. —s du lit, ágypárkányzat; arch. — de
comble, tető lejtője; fabr.
tabac mis à la —, fülfüzött dohánylevelek.

Penté-costal, e, a. pünkösdi. Pentecôte (pan-), f. lit. pün-

kösd.

Pentenne, v. pantenne. Penture (pan-), f. serr. sarkvas, sarkpánt.

Pénultième (-thième), s. a. gr. végelőtti-, véginnenső tag.

Pénurie, f. nyomor; abs. pénzszükség.

Pépasme, m. méd. érlelés, nedvek érlelése.

Pépastique, pepsique, a. méd. érlelő; remède —, érlelőszer; système —, emésztési rendszer.

Pépétiller, v. n. ragyogni.
Pépie, f. ois. pip; fam. elle
n'a pas la —, jól perega
nyelve.

Pépier, v. n. h. u. pîpelni. Pepin, m. bot. mag. Pépinière, f. écon. növényiskola, tenyészde.

Pépinieriste, m. et a. m. jard. jardinier —, gyü-mölcskertész.

Pépite, m. minér. termés arany.

Péplis (-plice), péplion, péplide, pouplier de marais, m. bot. locsahúr.

Pépo, pépon, v. potiron. Pepsie, f. méd. érielés, tap-

nedvek érlelése. Pepsis (-cice), m. ent. görön-

csér-hernyász. Pépyer, v. bégayer.

Pèque, v. pecque.

Péragration (-cion), f. astr. holdpálya.

Pérambulation (-cion), f. jur. h. d'Angl. erdőmérés. Pérapetale, m. bot. levélhajlás.

Péraphylle, m. bot. kehelyhajlás.

Pérato-'scopie, f. myth. légtiineményjóslás; —scopien, ne, s. légt. jós.

Perçage, m. mar. fúrás. Percale, f. com. gyolcs.

Perçant, e, a. éles, hegyes; fig. froid —, átható, csipős hideg; cris —s, fülhasító kiáltás; yeux —s, éles szem.

Perce, f. luth. sipfuró; —s d'une flûte, furulya lyu-kai; 2. en —, adt. vin en —, csapolt bor.

Perce-'à-main, m. luth. kézi fúró; —beurre, m. vajszedő; —bois, m. ent. famoly, szú; —clou, m. mar. szegfúró; —crâne, v. perforatif.

Percée, f. percé, m. átvágat, átvágás (erdőben); fond. ereszt.

Perce-feuille, v. oreille-delièvre; —forêt, m. fam. szenvedélyes vadász; fournaise, m. fond. eresztő vas; —lettre, m. papirfúró.

Percement, m. átfúrás, átvágás.

Perce-'meule, m. coutel. köfúró; —mousse, f. bot.

páprád; — muraille, v. pariétaire.

Percemure, m. corr. börvakarék.

Perce-'neige, f. bot. hóvirág;
—oreille, f. ent. fülbogár,
olla.

Percepier (-pié), m. bot. kő-

Perce-pot, f. orn. közönséges foncor.

Percepteur, m. pénzszedő; — des impôts, adószedő.

Perceptibilité, f. did. beszedhetőség; 2. észreveketőség; 3. érezhetőség; 4. láthatóság; 5. foghatékonyság.

Pereeptible, a. beszedhető; észrevehető; érezhető; lát-

ható; fogható.

Perceptif, ve, a. faculté —ve, képzelő erő.

Perception, f. bevétel; beszedés; phil. érzelés, fölfogás.

Percer, v. a. átfúrni, áttörni, átlyukasztani, átásni; ext. les os lui percent la peau, csupa csont és bor; — du vin, bort csapolni; pop. il est bas —é, csehül van; mar. — un navire, ágyűlyukakat alkalmazni; 2. áthatni, behatni; il a été — é jusqu'aux os, bőrig ázott ; 3. — une porte, ajtot törni; fig. — la foule, a tömegen keresztül törni; magának utat törni ; 5. la lumière —e les ténèbres, a világosság eloszlatja a sötétséget ; 6. v. n. kiütközni, hibázni; fölfakadni; nyilvánulni; átlátni; ch. le cerf —e, a szarvas iramodik; 7. fölhatolni; 8. se —, v. r. magát keresztül szúrni.

Percerat, pescerat, m. icht. rája.

Percerette, f. p. u. ton. csapfuró.

Perce-roche, f. h. n. köfúrócsiga; —ronde, f. rúdkörző.

Perces, f. pl. luth. fuvola lyukai.

Perceur, m. mar. fúró (munfokfúró kás); épingl. (szerszám).

Percevoir, v. a. fölvenni, bebeszedni; phil. venni; észelni, észlelni, fölfogni. Perchant, m. ois. csalmadár.

Perche, f. rud; — d'une houblonnière, komlórúd; fig. elle est com. une —, olyan mint a komlórúd; arch. keresztboltozat oszlopai; arp. mérőpózna; ch. tülök; fauc. madárpózna; icht. sügér; it. petite de rivière, serinc; it. de rivière, folyami sügér; it. — de mer, tengeri sügér; ois.—s, lépfa.

Perché, m. ch. tirer les faisans au —, fácánokat

ágakról lelőni.

Perchée, f. vign. barázda; 2. csapat, falka; 3. ma-

dárhurok, csapda.

Percher, v. n. et se —, v. r. elülni; les poules perchent, a tyúkok elülnek; fig. il est touj. —é sur ses aïeux, nagyra van öseivel; 2. m. tan. szárító állvány. Perchette, f. agr. fagyám.

Percheur, euse, a. h. n. el- $\ddot{u}l\ddot{o}$; 2. —euse, f. v. farlouse.

Peichis, m. jard. karókerités; 2. e. f. tiz-tizenötéves fa.

Perchoir, m. écon. kakasülő; rudacska (kalitkában).

†Perclose, à la —, adv. valahára, végre.

Perclus, e, a. béna, bénult, szélhüdt; fig. pop. il a le cerveau —, ostoba, tökkel ütött.

Pércnoptère, m. orn. dögkeselyű.

Perçoir (-so-are), m. fúró; expl. váj-árr: it. — à couronne, karikafúró; tonn. szádfúró.

Percussion (-ku-cion), f. did. csapás; csappantás; lökés; arq. fusil à —, csappantyús puska; méd. —

de la poitrine, mellkopogtatás. [kopogtatni. *Percuter, v. a. ütni ; 2. méd. Perdable, a. elveszhető, elveszthető.

Perdant, m. vesztes, vesztő $f \in l$; 2. —, e, a. $veszt \delta$.

Perdeur, se. a. v. perdable. †Perdiablé, e, a. örcöngös.

Perdition (-ci-), f. fam. elprédálás; 2. romlás, romlottság; théo. chemin de —, a bűn ösvénye; mar. être en —, a partra hányatás veszélyében lenni. Perdre, v. a. ir. veszteni; elveszteni; — son argent,

pénzét elveszteni; 2. – sa vie, életét elveszteni; c'est un homme perdu, vége van; p. vous ne perdrez rien pour attendre, a mi halad, el nem marad; 3. j'ai perdu l'envie d'y aller, elmult a kedvem, hogy oda menjek; ne perdez pas | cet enfant de vue, ne téveszsze szem elől e gyermeket; fig. - de vue qch., vmiről lemondani; 4. – le temps, az időt vesztegetni; heures perdues, szabad idő; 5. – son chepiste, nyomot téveszteni;

tête, *megzavarodni*; fam. c'est une tête perdue, bogara van; 6. abs. ce marchand perd sur ses étoffes, e kereskedő károsodik cikkei mellett; 7. semmivé tenni; megbuk atni; 8. megrontani, elcsábitani; 9. elrontani, károsítni; elpusztitani; pays perdu, puszta vidék; tirer à coup perdu, vaktában lőni; à corps perdu, behunyt szemmel; homlok egyenest; II. se —, v. r. elveszni; 2. eltévedni; 3. le vaisseau

— la file, a sorool kijoni;

— le fil, sodrából kijöni ;

mittevő legyen; it. — la

meg közt; 5. eloszlani, elpárologni; fig. fam. se – dans les nuages, érthellenül beszélni; je m'y perd, eszem eláll; 6. magát semmivé tenni; p. il joue à se —, vesztének rohan; peint. ces couleurs se perdent, e színek összeolvadnak.

Perdreau, m. orn. fogolyfiók. Perdrian, m. határkő.

Perdrier, perdrieur, m. fogolyvadá×z.

Perdrigon, m. jard. vörös szilva.

Perdrix (-dri), f. orn. fogoly; —gris, horjό; —blanche, hófajd; —rouge, császármadár; pop. — de gascogne, foghagyma.

Perdurable, a. örökké tartó; -ment, adv. örökké.

Perdurer, v. n. örökké tartani.

Perdu, v. perdre.

Père, m. atya, apa; 2. ös; poét. le — du jour, nap; 3. páter; pop. bon jour –, jó napot öreg; it. un – douillet, kényenc; it. – la joie, vig cimbora; de – en fils, adt. firól-fira, ivadékról-ivadékra.

min, eltéveszteni; — la | †Pérégrin (-grein), m. idegen; vándor.

Pérégrination (-cion), f. vandorlás; zarándoklás.

fig. il perd pied, nem tudja Pérégriner, v. n. vándorolni, zarándokolni.

Pérégrinité, f. jur. külföldiség; 2. idegen kifejezés (nyelvben).

Pérégrino-manie, f. utazási kórság.

Pérelle, f. minér. kökéreg. Péremption (pé-ramp-cion). f. jur. elévülés, érvényklenülés.

Péremptoire (pé-ramp-tosre), a. jur. érvénytelenítő, semmítő; 2. döntő, ügydöntö; 3. m. pl. cout. ügydöntő határnapok; -ment, adv. eldöntőleg; ügydön. tőleg, végvetőleg.

s'est perdu, a hajó törést | Péremptoriser, v. n. com. ügydöntő határnapot szabdans la foule, eltünt a töni; fig. meghosszabbítni.

szenvedett; 4. il se perdit

١

Pérenne, a. bot. évelő, tartós; fontaines —s. kiapadhatlan források.

Pérennial, pérenniser, v. perpétuel, perpétuer. Pérennité, f. tartósság.

Péréquation (-koua-cion), f. teljes kiegyenlítés; egyenlő adófölosztás.

Pérétérion, f. chir. csavar-

fúró.

Per fas et nefas (père-fasse et néfasse), adv. jur. megengedett és tiltott módon; jogos és jogtalan úton.

Perfectibilité, f. did. tökélyetesithetés; tökélyetesedhetés.

Perfectible, u. t'kélyetesíthető, tökélyetesedhető.

Perfection (-cion), f. tökélyetesség; 2. tökély, tulajdon; 3. en —, adt. tökéletesen; teljesen.

Perfectionnement, m. tökélyetesedés.

†Perfectionnément, adv. v. perfection (3.).

Perfectionner, v. a. tökéletesítni, kiképezni; 2. se —, v. r. tökéletesedni, képződni.

Perfeuillé, v. perfolié.

Perfide, a. hütlen, hüségtelen; 2. hamis, álnok; -ment, adv. hütlenül, alnokul.

Perfidie, f. hütlenség, hütetenség; álnokság; árulás; becstelenség.

Perfolié, e, a. bot. feuille -e, átal nőtt, gallérozó levél.

Perforant, e, a. an. átszegő. Perforateur, m. chir. fövenyzúzó.

Perforatif, perforatoire, perce-crâne, m. chir. agyfúró, lékesz; 2.—, ive, a. átfűró. Perforation, f. átfúrás.

Perforer, v. a. t. t. átfúrni. Pergée, pergie, f. cout. pénzvirsåg marhakar miatt.

Pergonite, pergonte, f. bot. sehér rükerc.

Péri-'adynie, f. méd. gyomorfájás; —anthe, m. bot. lepel; —blysie, f. méd. szemmeresztés; —bole, f. méd. küteg; arch. udvarter; --brosse, f. med. szemhéjtályog; —carde, m. an. szivburok; —cardiaire, a. an. ver =, szűpőfeteg; —cardite, f. méd. szivburoklob; —carpe, m. bot. magtok; —chondre, -condre, m. an. porchár-

Péricilitant, e, a. veszélyben

Péricilitation, f. veszélyben forgás.

Périciliter, v. a. veszélyben forogni.

Péri-'clymène, —ménon, m. bot. bubos lonc; — condre, v. périchondre; —crâne, m. an. koponya-hártya, agyhártya.

Périculosité, f. veszélyesség. Périer, m. orn. búbos pacsirta.

Péri-'dion, m. bot. hüvely; -dot, m. joail. aranykő; hamis smaragd; —drome, m. ant. oszlopfolyosó, csarnok; —gée, m. et a. m. astr. földközel; -gone, m. bot. lepel; —gyne, -gynique, a. bot. csészekelti; —hėlie, m. astr. napközel.

Péril, m. veszély; — de mort, életveszély.

†Périller, v. périciliter.

Perilleusement, adv. veszétyesen.

Perilleux, se, a. veszélyes, veszedelmes: kétes, kétséges; fig. saut —, merészlet, merész tett.

Périmer, v. n. jur. érvénytelenné lenni.

Péri-mètre, m. géom. környület.

Périnéal, e, périnéen, ne, a. an. lágyék . . . ; al-gát . . . ; hernie — e, algát-sérv.

Période, f. astr. forgás, körkorszak; méd. – lunaire, hószám; 3. gr. mondat, tagos mondat; II. m. leg- Périté, péritie, v. habile, hamagasbb fok; 2. időköz, idő; arith. szak, szakasz. Péri-toine (-toan), m. an.

Péri-'odique, a. időközi, időszaki ; méd. fièvre —, váltóláz; litt. ouvrage —, folyðirat; gr. körmondatos; kerekded; =ment, adv. koronkint, korszakikörmondatilag; —diste, m. folyóirat szerzője; —oste. m. an. csonthártya; —ostite, f. méd. csonthártyalob; -ostose, an. csonthártya-dag; -pétie (-cie), f. p. u. hirtelen változás; litt. fordulat, kifejlődés; —phérie, f. geom. körület, körzet; —phrase, f. rhét. körülirás; -phraser, v. n. körülirni; —phrastique, a. körülirati; --ploque, --ploca, m. bot. tekercs; -pneumonie, f. méd. tüdőlob: -pneumonique, s. a. tüdő lobban szenvedő; -ptose, m. méd. válságos pillanat; -pyème, f. méd. genyfészek.

Périr, v. n. mulni, megszűnni; tout périt ici bas, minden elmulik e földön; 2. elveszni, Eletét veszteni (erőszakosan); il ne peut manquer de -, el kell vesznie; 3. rombadőlni; öszszeroskadni; fig. la liberté périt par la licence, a féktelenség a szabadság sirja; 4. elmerülni, hajótörést szenvedni; 5. v. a. pop. megölni; il le périra, utóbb

is megöli.

Péri-'sciens, m. pl. géo. körárnyúak; —scopique, a. opt. körülmutató; —sperme, m. bot. bélrejtő; -spermé, e, a. magtokos; -sporange, m. bot. magporhéj.

Périssable (péri-ça), a. mulandó, mulékony.

Périssologie, f. rhét. szóhalom, szóár.

forgás; 2. chron. időszak, Pen-steres, m. pl. orn. galambfélék; —style, arch. oszlopzat.

bilité.

bélhártya, hashártya ; -tonite, f. méd. bélhártyalob; —trochon (-kon), m.

méc. emelő-gép.

Perle, f. h. n. gyöngy; pêche de —s, gyöngyhalászat; -s fausses, üveggyöngy, viaszgyöngy; mère de —, gyöngyház; impr. gyöngybetü; manuf. —s, füző gyöngy; fam. cela ne s'enfile pas comme des —s, nem lehet csak úgy fölfúni; c'est la — des femmes, a nők disze.

Perlé, e, a. gyöngygyel diszített; it. gyöngyalakú; bl. couronne —, gyöngyös ágú korona; cuis. bouillon –, zsiros leves; oige –, árpadara.

Perler, v. a. gyöngyalakú cukorkákkal körül rakni. Perlette, f. gyöngyöcske.

Perlière, f. gnaphale perlé, bot. kétlaki gyopár.

Perlimpinpin, v. poudre. Perlite, f. miner. gyöngyle. Perluaux, m. pl. arch. szurkosfenyő-fáklyák.

Perlucide, a. phys. nagyon átlátszó.

*Perlustrer, v. a. átvizsgálni, megvizsgálni.

Permanemment (-na-man), adv. állandóan, folytonosan, folyvást.

Permanence (-nan-ce), f. állandóság, maradóság; dipl. folytonosság.

Permanent, e, (-man), a. állandó, állandós, megmaradó ; örökké tartó.

Perméabilité, f. did. áthathatóság, átjárhatóság; 2. átlátszóság.

Perméable, a. phys. corps —, áthatható ; átlátszó.

Permettable, a. megengedhetö.

Permettre, v. a. ir. megengedni; 2. türni; 3. j'irai vous voir dès que mes affaire me le permettent, Pérorer, v. n. rögtönözve szómeg fogom látogatni mim'est permis de parler ainsi, ha szabad eként szó- Pérou, m. fig. pop. kincs; ce |

lanom; 4. se —, v. r. magának megengedni ; bátorságot venni.

Permis, m. engedélylevél.

Permission (-mi-cion), f. engedély; p. abuser de la —, kilépni a hámfából; 2. avec votre —, engedelmével; expl. — écrite de faire une fouille, tárzási engedély.

Permissionnaire, m. milit. szabadságos.

Permissionner, v. a. milit. szabadságolni.

Permixtion, f. vegyíték; vegyîtés.

Permutabilité, f. did. elcserélhetőség.

Permutable, a. gr. cserélhető.

Permutant, m. javadalomcserélő; les deux -s, cserélő felek.

Permutation (-cion), f. javadalomcsere; gr. betücsere.

Permuter, v. a. javadalmat cserélni; gr. elcserélni, kicserélni.

Permuteur, v. troqueur.

Pernet, m. v. baronet; p. faire le —, urat játszani. Pernette, f. faïenc. három-

Pernicieusement, adv. ártalmasan, veszedelmesen.

Pernicieux, se, a. ártalmas, káros, veszélyes; méd. fievre —se, forróláz; jard. branche —se, fattyú-ág; langue —se, rágalmazó nyelv.

Pernio, v. engelure.

szögletes edény.

†Pernocter, v. n. éjelenkint dözsölni.

Péroné, m. an. lábszár, szúr-

Péronien, ne, a. an. lábszár . . . ; muscle —, lábszárizom.

Péronnelle (péro-), f. fam. csacska nö.

Péroraison, f. rhét. végszó.

nokolni. helyt ügyeim engedik; s'il Péroureur, m. szóvivő, alkal-

mi szónok.

n'est pas le —, ez nem nagy kincs.

Perpeire (per-per), f. icht. tarsony.

†Perpendicle, v. plomb.

Perpendiculaire, a. et f. függélyes, függöleges, merőleges; bot. racine —, törzsgyökér; —ment, adv. függöleg, merölegesen.

Perpendicularité, f. függélyesség, függőleges irány.

Perpendicule, m. géom. jüggély, függvonal; 2. √. plomb.

Perpétration, (-cion), f. jur. elkövetés; véghezvitel, foganatositás.

Perpétrer, v. a. jur. elkövetni, veghez vinni, foganato-

Perpètres, f. pl. cout. községi jószág; közlegelő; közös jószág.

Perpétuation, f. did. örökké való fennmaradás, elszaporitás, terjesztés; szaporodás, terjedés.

Perpétuel, le, a. örökös; folytonos, szünet nélküli; je suis dans un étonnement de sa conduite, nem győzöm bámulni viseletét; ériger un momment –, örökös emléket állítni; –lement, adv. folytonosan, örökösen, szünet nélkül.

Perpétuer, v. a. megörökitni, tenyészteni; c'est la génération qui —e les espèces, a nemzés örökíti meg a sajokat; 2. se —, v. r. szaporodni, tenyészni, terjedni.

Perpétuité, f. örökké tartás, folytonosság; 2. à —, adv. örökre, örökidökre; elethossziglan.

Perpignage, m. mar. a bordafák függélyes fölállitása.

Perpigner, v. a. mar. – les couples, a bordafákat függélyesen fölállítani.

Perplexe, a. hüledező, zavarodott; habozó; situation —, bonyolódott helyzet.

Perplexité, f. zavarodás, aggodalmas habozás; megdöbbenés, megütközés; rémülés, megrettenés.

Perprendre, v. a. cout. közös vagyont bitorolni.

Perprinse, —prise, —prision f. cout. bitorlás.

Perquirateur (-kui-), m. chanc. bizonyítvány, tanusítvány, hitelesítvény.

Perquisiteur (-ki-zi-), m. ad. nyomozó, kutató.

Perquisition (-ki-zi-), f. nyomozás, kutatás; procèsverbal de —, vizsgálati jegyzőkönyv.

Perré, m. gyámfal.

Perreau, m. cir. melegitö üst.

Perrelle, v. pérelle.

Perriche, v. perruche.

Perrier, m. ard. köfejtő, palafejtő.

Perrière (-pè-), f. kő-, palabánya; fond. —, perrier, törövas.

Perrique (pé-), m. orn. fiok papagáj.

Perron (pé-), m. arch. előcsarnok.

Perroquet (pé-ro-kè-), m. orn. papagáj, kajdács; pop. de la soupe à —, borba mártott kenyér; it. c'est un —, ostoba jecsegő; bot. grain à —, vadsáfránymag; icht. — de mer, éjszaki alka; it. — vert, ajakhal; men. tábori szék. Perrot, m. manuf. bélfonal. Perroyer, v. n. követ törni.

Perruche (pé-), m. orn. zöldkajdács; it. nőstény papagáj.

Perruque (pé-), f. álhaj, vendéghaj; — à bourse, táskás paróka; tête à —, paróka-láb; fig. önfejű vén ember; 2. a. il faut qu'il soie bien —, a mult századból kell lennie.

Perruqué, e, a. parókázott. Perruquier, m. parókacsi-

náló. Pers, e, a. zöldes kék.

Perscrutateur, m. nyomozó,

Perscrutation (-cion), f. ku-tatás, nyomozás.

Perscruter, v. a. nyomozni, kutatni.

Perse, f. com. cic.

Persécutant, e, a. tolakodó. Persécuter, v. a. üldözni; 2. tolakodni, alkalmatlankodni; 3. sürgetni.

Persécuteur, trice, s. üldöző; 2. c'est un fâcheux —, alkalmatlan tolakodó;3.a.m. il est animé d'un zèle —, valóságos tolakodási buzgóság lelkesíti.

Persécution (-cion), f. üldőzés: 2. tolakodás.

Persévéramment, (-ra-man), adv. álhatatosan, állan-dóan.

Persévérance, f. állhatatosság, kitartás; állandóság. Persévérant, e, a. állhatatos,

kitartó, állandó.

Persévérer, v. n. megmaradni, szilárdul maradni; 2. abs. j'e persévère, megmaradok mellette; 3. méd. tartani; son mal persévère, betegsége nem tágít. Persicaire, f. bot. cikszár;

— âcre, cseplesz látonya. Persicite, f. minér. barackkő. Persicot, m. barackszesz

Persienne, f. men. ablakredöny.

Persiflage, m. gúnyolódás, fulánkolás, csipdesés.

Persifler, v. a. gúnyosan dicsérni, gúnyolni, bolonddá tartani; 2. v. n. gúnyolódni.

Persifieur, m. gúnyolódó, gúnyos dicsérő.

Persil (per-si), m. jard. petrezselyem; fig. grêler sur le —, gyöngék ellenében hatalmaskodni; bot. — de bouc, tömjénes pimpinella; — des fous, mérges adáz; — des rochers, zizon; de marais, torzsika.

Persillade, f. cuis. du boeuf à la —, marhahús petrezselyemmel.

Persillé, e, a. com. fromage —, zöldfoltos sajt.

Persistance, f. tartósság; fig. állhatatosság, szilárdság, kitartás.

Persistant, e, a. bot. tartós; feuilles —es, tartós levelek. Persister, v. n. megmaradni;

à nier, konokul tagadni;
abs. je —e, megmaradok véleményem mellett.

Personnage (per-so-), m. személy, egyén, férfiy; oh! le plaisant —! oh! mily nevetséges ember; trancher du —, nagyurat játszani; th. jellem; szerep; tapisserie à —s, ábrás szőnyeg.

Personnaliser (per-so-), v. n. példálózni, célzásokat tenni; 2. v. personnifier.

*Personnalisme, m. önzés ; 2. célzatosság, példálózás.

Personnalité (per-so-), f. did. személyesség; 2. személyiség; 8. önszeretet, önzés; 4. személyeskedés.

Personne (per-so-), f. egyén;
— de condition, úri egyén;
—libre, fesztelen egyén; 2.
alak, külső, egyéniség; 3.
théo. les trois —s divines,
aszent Háromság; 4. en —
en propre —, személyesen;
gr. személy; II. pron. senki; fam. il n'y a plus —
au logis, bogara van; 2.
valaki.

Personné, e, a. bot. corolle —, szájbefogott párta.

Personnel, m. személyiség;
2. személyes tulajdon, jellem; milit. le — du soldat, a katona külseje, minősége; adm. személyzet; II.
—, e, a. személyes; th. entrée —le, szabad bejárás;
2. önző; —lement, adv. személyesen.

Personnification, f. személyesítés.

Personnifier, v. a. személyesiteni.

Perspectif, ve, a. peint. távlati.

Perspective, f. opt. távcső, látcső; 2. távtan; 3. peint. távlat, távlátmány; —liniaire, vonali látirány; — à vue d'oiseau, madártávlat; 4. kilátás, messzeláfig. remény, kilátás.

Perspicace, a. éleselméjű. Perspicacité, f. éles elme. Perspicuité, f. érthetőség, világosság.

Perspirable, a. méd. kigőzőlöghető.

Perspiration, v. transpira-

Perstriction, f. chir. be-, öszszekötés.

*Persuadable, a. rábirható, rábeszélhető.

Persuadant, v. persuasif.

Persuader, v. a. q. rábeszélni, meggyőzni; 2. — q. á qch., elhitetni, ravenni; 3. se —, v. r. hinni, képzelni, je ne puis me —, nem képzelhetem magamnak.

Persuasible, a. bebizonyitható; 2, v. persuadable.

Persuasif, ve, a. ráheszélő, meggyőző ; 2. hizelgő.

Persuasion, f. rábeszélés; il a la — sur les lèvres, a rábeszélés szól ajakáról;

2. meggyőződés.

Perte, f. veszteség; it. kár, károsodás; 2. romlás, bukás; ext. — du Rhône, a Rhone folyó eltűnése; théo. — de l'ame, az örök üdvösség elvesztése; 3. – d'une bataille, vereség; — de temps, idővesztegetés; méd. — de sang, vérvesztés; 4. à —, adt. veszteséggel; à — de vue, beláthatlan; fig. raisonner a = 0ostobaságokat fecsegni; en pure —, adt. hiában, hasztalanul.

Pertérébrant, e. a. méd. mardosó.

*Pertinace, a. konok, makacs.

Pertinacité, v. opiniâtreté, persévérance.

(-na-man), Pertinemment adv. illöen, illöleg, helye-

Pertinence, f. prat. illöség, helyesség.

Pertinent, e, a. illö, helyes, Pesamment (pza-man), adv. találó, kellő.

Pertise, f. ügyesség.

Pertuaux, v. perluaux.

zsilip; géo. hegyszoros; tengerszoros; — d'une digue, gátnyilás.

†Pertuisage, m. cout. csappenz.

†Pertuisane, f. arm. kelevéz. †Pertuisanier, m. mar. kelevézes ; 2. gályarab-ör.

†Pertuisanon, m. kis kelevéz. †Pertuiser, v. a. kelevézzel ledöfni; bois --é de vers, szűette fa.

Perturbateur, trice, s. békebontó, háboritó, zavaró; 2. a. méd. médecine —trice. a betegség folyamát akadályozó gyógyszer.

Perturbation, f. did. lelki háborgás, elmenyugtalansāg; astr. pālyazavar.

Perturber, v. a. nyugtalanitni.

Pérule, f. bot. bimbóhártya, rügyburok.

Pérulé, e. a. bot. hártyás. Pervenche, f. bot. örökzöld; bercse; körtike.

Pervers, e, a. romlott, megromlott; âme —, gonosz lélek; 2. m. istentelen; -ement, adv. gonoszul.

Perversion, f. mor. romlottság; le luxe conduit à la - des moeurs, a fényüzés erkölcsi romlást idéz elő; méd. megromlás, rothadás; it. megzavarás.

Perversité, L. gonoszság, megátalkodottság; 2. erkölcsi romlottság.

Pervertir, v. a. megrontani, elcsábitani; — l'ordre des choses, fölforgatni; fig. elcsavarni; 2. se —, v. r. megromlani, elveszni.

Pervertissable, a. elcsábit-

Pervertissement, m. rontás, csábitás.

Pervertisseur, m. csábító,

Pesage, m. mérlegelés; mérlegpénz, mázsabér.

nehezen, nehezkésen; it.

Pesance, v. fâcherie.

Pertuis (per-tui), m. hydr. | Pesant, e, a. nehéz; 2. ne- | Pesle-mesler (pè-le-mè-lé), v.

hezkés; fig. cet homme est —, ez ember unalmas; it. cet homme a le bras —, derekasan tud ütni; le boeuf a la marche —e, az ökörnek lassú lépése van; iig. esetlen, iigyefogyott; 3. bajos, alkalmatlan, kelletlen, nyomasztó; med. avoir la tête —e, szédülés; 4. teljes mértékü, teljes sulyú; 5. adt. készpénzben. Pesanteur, f. súly; — uni-

verselle, *súlyerð* ; it. kölcsönös vonz-erő; 2. il fut étourdi de la — du coup, a csapás ereje elszédíté ; 3. baj, szorulás, nyomás; – d'estomac, gyomorbaj; de tête, szédülés; fig. – d'esprit, nehéz fej; phys. — spécifique, *fajsúly*.

Pésat, m. agr. szárított borsószár.

Pèse-acide, f. phys. sav-mérleg.

Pesée, f. mérés, mérlegelés; 2. méret : écon. apportez la — d'aujourd'hui, hozzátok el a mai méret számláját : épingl. nyomó súly; arch. *nyomás súlya*.

Pèse-'esprit, v. aéromètre; — lait, m. *tejmérő;* — liqeur, m. vizmérieg: —moût, v. oenomètre; -vent, v. barosanème; —sel, m. sómérő; — vin, v. oenomètre.

Peser, v. a. mérni, mázsálni, mérlegelni; fig. megfontolni; 2. v. n. nyomni, súlyándk lenni; man. ce cheval pèse à la main, e ló kemény szájú; cet homme pèse à la maine, ez ember nehéz fölfogású; cet homme me pèse sur le bras, ez ember terhemre van; cela lui pese, ez aggasztja; gr. hangsúlyozni; mec. lenyomni; fig. kiemelni.

Pesette, f. v. vesce; 2. pénzmérleg.

Peseur, m. mázsáló; mázsamester.

a. össze-vissza hányni, halomra hányni.

Pesogne, f. vét. lábbetegség (juhoknál).

Peson, — à contre poids, m. csapó mérleg, körtefont; - à ressort, szénamérleg. Pessaire, m. chir. méhtartó, méhkarika.

Pesse, pèce, picéa, m. bot. szurkos fenyű.

Pesseau, v. paisseau.

Pesselage, m. vign. karózás; cout. karóvágási jog.

Pessimisme, m. roszelviség. Pessimiste, m. roszelvi.

Pesson, v. paisson.

Pessonnure, f. cham. börhulladék. föladó. Pestard (pès-), m. árulkodó, Peste, f. méd. dögvész; ext. járvány ; fig. c'est une —. erkölcsrontó ember; p. il dit — et rage de moi, kigyót békát kiált reám; 2. a. il est un peu —, tele van hamissággal; 3.—, la – de, pokolba . . . ; 4. —! i. teringettét.

Pester, v. a. fam. szidalmazni, dörögni, káromkodni; p. il —e entre cuir et chair, **su**ba alatt mutat fügét.

†Pesterie, v. emportement. Pestifère, a. did. dögleletes; air —, dögleletes levegő.

Pestiféré, e, a. dögvészes; 2. m. dögkóros.

Pestiférer, v. a. dögleletessé tenni, megdögle*zteni.

Pestilence (-lan-), f. dögvész; fig. écr. être assis dans la chaire de —, tévtanokat hirdetni. letes. Pestilent, e, (-lan), a. dögle-Pestilentiel, le (-ciel), a. dögvészes, dögkóros.

†Pestilentieux se, a. v. pes-

tilentiel.

Pet (pè), m. fing; faire un —, fingani; bot. — d'âne, tarka bogács; cuis. felfúvott kása; p. chanter à l'âne, il vous fera des —s, jótettért jót ne várj; mod. en l'aire, háló zubbonyka; it. =, piperköc; arg. botrány.

Pétacule, f. büvereklye. Pétalaire, m. h. n. tarka sikló.

Pétale, m. bot. szirom. Pétalé, e, a. bot. szirmos.

Pétaliforme, a. bot. sziromképü.

Pétalocheire (-kère), m. ent. szemetes csimaz.

Pétalo-'pède, a. bot. rozmarin levelü; —somes, m. pl. icht. gadócfélék; —stome, m. h. n. bélféreg.

Pétarade, f. pop. fingás; fam. il m'a répondu par une —, gúnyos hangon felelt; 2. iron. céltalan ágyúzás.

Pétarasse, f. mar. kalapácsfejsze.

Pétard, m. artil. roncsa; artif. béka; arg. segg; it. pofoncsapás ; it. pisztoly.

Pétarder, v. a. milit. roncsával jölvetni.

Pétardier, m. roncsás.

Pétase, m. ant. ernyős kalap; — ailé de Mercure, Merkur kalapja.

Pétasite, v. tussilage. Pétaud, v. cour (3.).

Pétaudière, petaudière, f. fam. sa maison est un —, házában mindenki úr akar

Pétéchial, e, a. méd. patécsos; fièvre — le, patécs-

Pétéchies, f. pl. méd. fekete himlő, patécs.

Pét-en-l'air, v. pet (mod.) Pétenuche (-te-nu-), m. com. silány fátyolselyem.

Peter, v. n. fingani; p. plus haut que le cul, b. nagyzolni; fig. — dans la main, vkit cserben hagyni; bois qui pète dans le feu, a tüzben pattogó fa; p. la gueule du juge en pètera, majd a biró fog határozni.

Pétérie, f. bot. hamvas szeder.

Péteur, se, s. fingó; p. on l'a | Petit-'fils, v. fils; fond, m chassé comme un —, csúfosan kilökték ; arg. vádló.

Péteuse, v. rosière.

Péticulaire (-thi-), a. méd. fièvre —, patécsos láz.

Pétillage, m. com. kereskedelmi rendeletek.

Pétillant, e, a. pattogó; gyöngyöző; 2. ragyogó, fénylő; sang —, pezsgő vér.

Pétillement, pétillement, m.

pattogás, stb.

Petiller, pétiller, v. n. ropogni, pattogni; le sang lui —e dans les veines, a vér pezseg ereiben; fam. il —e de . . . ; ég a vágytól...; abs. ses yeux pétillent, szeme ragyog.

Pétiolaire (-cio-), a. bot. csupka alakú. szár. Pétiole (-cio-), f. bot. csupka-

Pétiolé, e, (-cio-), a. bot. csupkás.

Pétiolule (-cio-), m. bot. száracska, kocsánka.

Petit, m. kicsiny; jelentéktelen ember; 2. adt. un —, keveset, szikrát; en —, kicsinyben; 3. à —, adt. lassankint; II. kölyök, fiók; fam. fiú.

Petit-'argent, m. fehér arany, platina; — barrage, m. com. csikos vászon; —bois. men. keresztlécek; - chêne, v. germandrée.

Petit, e, a. kicsiny; porter de —s cheveux, rövid hajat hordani; 2. csekély; gyönge; —esprit, szörszál hasogató;—génie, korlátolt elme; 3. nyomorult, nemtelen, pórias; 4. fig. csöndes, magányos, visszavonult; se faire —, magat megalázni.

Petite-fille, f. v. fille;—oie, -olonne, f. com. vitorla-

vászon.

Petitement, adv. kisszerüleg; szegényül.

Petitesse, f. kicsinység; 2. csekélység; fig. – de coeur, gyávaság; — d'âme, aljasság; — d'esprit, szükkeblüség.

mar. hajógerinc; —gris, m. pellet. szőrme.

Pétition (-ti-ci-), kérvény. Pétitionnaire (-cion-), s. kérelmező, folyamodó.

Pétitionnement, (-cion-), m. folyamodá**s.**

Pétitionner (-cion-), v. n. folyamodni ; 2. követelni.

Petit-'lait, m. savo; —metier, m. pat. apró ostya ; —millet, m. kölesszem; —neveu, m. unokaocs fia; =e-nièce, f. unoka öcs leánya.

Pétitoire, e, a. jur. igénykereset.

Petit-'pied, m. maréch. pataméreg; —que, m. impr. pontos vessző.

Petits-'enfants, m. unokák; —pieds, m. econ. baromfi, apró marka.

Pétoffet, v. fadaise.

Pétole, f. h. n. gyűrűs kigyő. Péton, m. dim. lábacska.

Pétoncle, f. conch. szüveny; —velu, *buborékcsiga.*

Pétreau, v. drageon.

Pétrel, oiseau de tempête, m. orn. vészmadár, hoj-

Pétreux, se, pétré, e, a. an. szikla...; os —, szikla-

Petrifiant, e, a. kövesítő.

Pétrification (-cion), f. kövesülés; 2. kövület.

Pétrifier, v.a. megkövítni; fig. il resta — e, megkövülten állt; 2. se —, v. r. megköviilni.

Pétrin (-trein), m. sütő teknő; p. il est dans le —. két tüz közzé szorult.

Pétrinal, v. poitrinal.

Petrir, v. a. dagasztani ; fig. il est tout —i d'orgueuil, merő gőg; ame —i de fange, aljas lélek.

Pétrissage, pétrissement, m. boul. dagasztás.

Pétrisseur, m. dagasztó.

Pétrissoir, v. pétrin. Pétrole, m. minér. kőolaj.

Pétro-logie, f. h. n. ásványtan; —logique, a. ásványtani; —pharyngien, a. m. an. muscle =, falcsontizom; —silex, m. minér. hegykova; = rèsinite, tülökkő; —staphylin, m. an. fogizom.

Pétulamment (-la-man-),

adv. hevesen, heveskedve; pajkosan, pajzánul.

Pétulance, f. hevesség; heveskedés.

Pétulant, e, a. heves; szertelen; élénk; pajzán.

Pétun, m. bot. v. nicotiane; g. p. preneur de —, nagy dohányos, nagy pipás; bout de —, orn. nyüvész.

Petuner, v. n. fam. dohányozni, füstölni, pipázni. Pétunie, f. bot. csucsor.

Pétun-sé, pétunt-sé, pétuzé, m. f. miner. porcellan-

kő.

Peu, adv. manger —, keveset enni; il est — aimable, nem igen szeretetre méltő; sous — de jours, rövid idő mulva; 2. m. kevés, csekélység; 3. se contenter de —, kevéssel megelégedni; homme de —, jelentéktelen ember; 4. — à —, adt. lassankint, észrevétlenül; dans —, legközelebb; 5.pour — que, conj.ha csak kissé; 6. si. —, aussi —, trop —, addig a meddig; oly kevés; 7. un —, tant soit —, egy kicsit, csak nagyon keveset, egy szikrát, egy csöppet; it. kissé; 8. à — près, à de choses près, majd nem; körül belöl.

Peucédane, peucédan, m. bot. kénköves kocsord.

Peucédanine, f. chi. kocsordany.

Peuplade, f. gyarmat, népség; faire une —, gyar-

matot telepîteni; pêch. d'un étang, tóba helyezett ivadék.

Peuple, m. nép; 2. népség ·lakosság; pórnép; 2. écon. halivadék; jard. hagymagumó; II. a., air —, pórias külső.

Peuplement, m. écon. szaporītás.

Peupler, v. a. népesitni; 2. szaporitni; toutes les nations ne peuplent pas également, nem minden nemzet szaporodik egyen- | Pharaon (-ra-on), m. jeu.

löen; 2. se —, v. r. népesedni; szaporodni.

†Peuplerage, m. bot. nyárfaliget, nyárfa-erdő.

Peuplier (-plié), m. bot. nyárfa; —blanc, fehér nyárfa; -noir, fekete nyárfa; —tremblant, *rezgenyár;* —baumier, balzsamtermo nyárfa.

Peur, f. félelem, ijedtség; faire — a q., vkit megijeszteni; fam. il est mis à faire —, olyan mint a ma-2. j'ai — de dárijesztő vous incommoder, attôl tartok, hogy alkalmailankodom; 3. de — que, conj. nehogy , abbeli félelmében.

Peureux, se, a. fēlēnk; 2. m. c'est un petit —, nyúlfi. Peut-être, adv. talán; 2. m.

fam. il n'y pas de —, ez nem szenved kétséget.

Pezize, f. bot. szitalap. Phacite, f. minér. lencsekő-

Phaeton, m. hinto; fig. fam. kocsis; astr. szekeres; —iser, v. hasarder.

Phagédène, f. méd. maró kelés.

Phagédénique, a. méd. maró; eau —, étető viz.

Phagre, v. pagre.

Phalacrose, f. med. hajhullās.

Phalange, f. anc. zárt sor, csatarend; an. újjperc; bot. —, phalangère, kölye.

Phalangiens, m. pl. h. n. falangyajekaszáspók-, lék.

Phalangite, m. bot. vetes aranyvirág.

Phalaris, m. bot. polyvacsukk.

Phalarope, m. orn. vizi guvat.

Phalène, f. h. n. éjpille; de laitue, — ureine, caja színdisz.

Phalénites, m. pl. h. n. földmérők (éjlepék).

Phallusie, f. h. n. föcsege. Pharamineux, v. étonnant, merveilleux.

 $fár\delta$; h. n. pou de —, $buv\delta$

Phare, m. világitó tüz; 2. világitó torony.

Pharisaïque, a. écr. képmutatói, színeskedői.

Pharisaïsme, m. képmutatás, szineskedés.

Pharisien, m. h. j. farizeus; fig. szenteskedő, képmutató.

Pharmacet, m. ant. gyógyszerész.

Pharmaceutique, f. méd. gyógyszerészet; 2. a. gyógyszerészeti.

Pharmacie, f. v. pharmaceutique (f.); 2. gyógyszertár. resz.

Pharmacien, m. gyógysze-Pharmaco-'chimie, f. gyógy- | Philan-'thrope, m. emberbavegyészet; —lithe, f. minér. egérkő; —logie, f. gyógyszertan; —logique, a. gyógyszertani.

Pharmacope, v. pharmacien. Pharmaco-'pée, f. gyógyszerisme; it. gyógyszer könyv; —pole, m. gyógyszerárus; —posie, f. folyadék gyógyszer; —thèque, i. gyógyszerszelence.

Pharyngé, e, pharyngien, ne, a. an. torok . . . ; artère —e, torok-ütér.

Pharyngite, f. med. toroklob.

Pharynga-'graphe, m. torokleiro; —graphie, f. an. torokrajz; —logie, f. toroktan; —lyse, f. torokszélhüdés; —rrhagie, f. torokvérzés; —spasme, m. torokgörcs; —tome, f. chir. gégegerely; —tomie, f. an. gégemetszés; torokboncolás.

Pharynx (-reinkse), m. an. torok, gége, nyeldeklő.

Phuse, f. astr. fényváltozat, változat; fig. változvány, változati fok.

Phaséoloïde, m. bot. paszuly-

félék. Phasme, m. h. n. sáska. Phasque, m. bot. zápagy. Phébus (-bu-ce), m. fig. szódagály.

Phellandre, v. ciguë (aquatique).

Phello-drys (-drice), m. bot. dugaszcser.

Phénigme, m. méd. hólyaghuzó szer.

Phénix (-ni-kse), m. astr. féniksz; fig. tünemény.

Phénoménal, e, a. tüneményszerű.

Phénomène, m. did. légtünemény; 2. tünet, jelenség; fam. csuda.

Phénoméno-'graphie, f. tünetrajz; —graphique, a. tünetrajzi; —logie, f. tünettan.

Philadelphe, a. testvérbarát. Philantheurs, m. h. n. vi-

rágvágyiak.

rát; —thropie, f. emberszeretet; —thropique, a. emberbaráti; —thropiquement, adv. emberbaratilag; —thopisme, m. emberbarátság elve; —thropomane, m. tulzó emberbarát.

Philargyrie, v. avarice.

Philharmonique, m. mus. zenekedvelő; it.a. zenekedvelö.

Philippique, f. fegybeszéd; fig. il a fait une — contre moi, hevesen kikelt elle-

Phillyrée, f. bot. sziklai szódokfa.

Philo-biosie, f. méd. életkedv; —calie, f. tisztaságszeretet; —cryse, f. aranyvágy; —doxe, m. konok; —gynie, f. nőkórság; —logie, f. did. nyelvészet; 2. bibliai nyelvbuvárlás ; —logique, a. nyelvészeti; —logiquement, adv. *nyel*vészetileg; —logue, m. did. nyelvész; —loguer, v. kutatni; nyelveket -mathie, f. tudvágy, tudvágyalom; —mathique, a. tudvágyalmi; —mèle, f. poét. csalogány; —pherme, s. a. fényimádó; —sophaille, f. iron. $b\ddot{o}l$ -

csek céhe; —phailler, v. n. bölcset játszani; —sophale a. pierre =, bölcsek köve; iron. il ne trouvera pas la pierre =, ez se fogja a puskaport föltalálni; sophaste, —sophâtre, v. philosophiste; —sophe, s. a. bölcselő; 2. világi bölcs; écol. bölcsész; —sopher, v. n. bölcselkedni; 2. okoskodni; 3. eszeskedni; -sopherie, v. philosophie; —sophesque, a. iron. tourbe =, bölcsek céhe; —sophie, f. bölcsészet; faire sa =, a bölcsészetet hallgatni; —sophique, a. bölcselmi, bölcsészeti; -sophiquement, adv. bölcselmileg; cela estécrit—, ez alaposan van megirva; -sophiste, m. álbölcs *—technie, f. müszeretet. Philtre, m. h. anc. varázs ital; bajital; 2. v. filtre; méd. igen nagy felső

Philtro-mane, s. méd. szerelemittas; — manie, f. szerelem düh.

ajak.

Phimosis (-zice), f. méd. spanyolgallér. Phlasme, phlase, f. chir. zú-Phlébo-'graphe, m. an. vérérleiró; —graphie, f. vér*errajz*; —graphique, a. ver-errajzi; —logie, verérisme, -tan; -rragie, -rhagie, f. méd. vér-érsérv; —tome, m. chir. érvágó; érboncoló; -tomie, f. chir. érvágás; 2. érboncolás; — tomiser, v. a. did. eret vágni; se faire ==, eret vágatni (magán); —tomiste, v. phlébotome. Phlegmagogue, etc., v. fleg-

magogue, etc. Phlegmonoïde, v. flegmo-

neux. Phlogistique, s. a. chi. tüzanyag; z. a. mea. gyuiekony.

Phlogo-pyre, f. méd. lobláz. Phlogose, f. méd. röphév.

-phanie, f. fényimádás; Phlox, flox, m. bot. láng-

Phlysacion, m. méd. égéshólyag.

Phocacées, f. pl. h. n. fókafélék.

Phocas, v. phoque.

Phoenicure, m. vörös fark. Pholade, f. h. n. fúró csiga. Pholadier, m. ent. fúrófé-

reg. Phonation, f. hangképzés."

Phono-'camptique, a. viszhangzó; —graphie, f. hangleirás; —lithe, m. minér. csengkő, kongla; —logie, f. hangtan; —logique, a. hangtani; —mètre, m. phys. hang mérő; —métrie. f. hangmérés; —métrique, a. hangmérési.

Phoque, m. h. n. fóka.

Phosphate, m. chi. vilsavas só; —calcaire, vilmészeg; 2. a. vilsavas.

Phosphore, m. chi. viló, vilany.

Phosphoré, e, a. viló tartalmű.

Phosphorescence, f. chi. vilódzás.

Phosphorescent, e, a. chi. vilódzó.

Phosphoreux, se, a. chi. acide —, vilsav.

Phosphorique, a. chi. vilós; briquet —, vilós gyújtó-szer.

Photo-'gène, m. phys. fényanyag; —graphe, m. fényiró, fényképelő; —graphie, f. fényirás; fényképelés; —graphique, a. fényirati; image —, fényirat; image —, fényirat; —logie, f. phys. fénytan; —logique, a. fénytani; —mètre, m. phys. fénymérő; —métrie, f. phys. fénymérés; —métrique, a. fénymérés; —phobe, s. et a. fénykerülő; —phobie, f. méd. fényiszony.

Phoxe, f. an. csúcsos fej.

Phrase, f. szójárás, szólásmód; p. varier la —, különfélekép élni.

Phrase'ologie, f. gr. szójárástan; —ologique, a. szójárástani.

Phraser, v. n. litt. dagályos

szójárásokat irni ; 2. hangsúlyozni.

*Phrasier (-zié), phraseur, m. szószátyár, szófaragó.

Phrénésie, phrénétique, v. frénésie.

Phrénite, —nitis (-tice), f. méd. ágyékhártyta-lob.

Phrèno-logie, f. phil. koponyatan, koponyászat; —
logique, a. koponyatani;
—logiste, m. koponyász;
it. koponyászat hive; —
pathie, f. elmeháborodás.

Phricasme, friciasie. f. méd. lázborzongás.

Phthiriase(fti-ri-a-ze), f.méd. v. pédiculaire (maladie); bot. tetvesséy.

Phthiroctone (fti-), bot. tetüfü.

Phthitophage (fti-), s. a. tetűevő.

Phthisie (fti-zie), f. méd. sorvadá, aszkór; —dorsale, gerincagy-sorvadás; —laryngée, gégecső-sorv.

Phthisio-logie (fti-zi-), f. sorvadástan; —logique, a. sorvadástani; —pneumonie, f. tüdővész.

Phthisique, a. méd. sorvadó; sorvadási.

Phylactère, m. h. j. emléklevél; 2.—s, varázsjel, talizmán.

Phyllitis (-tice), f. bot. szarvasnyelű bordalap.

Phyllo-'bie, m. ent. levélbogár; —gène, a. bot. levelen termő; —phage, a. h. n. levélevő; —stomes, m. pl. ent. kermes.

Physale, m. icht. halormós

Physaloïdes, m. pl. bot. páponyafélék.

Physicien, f. méd. hasdag. Physicien, m. természettanár, természettudós.

*Physio-'crate, m. a természeterőtan hive; —cratie, f. természeterő; —gnomie (fi-zi-og-no-), f. arcisme, arculattan; —gnomique, a. arculattani; —gnomiste, v. physionomiste: —gnosie, f. természetisme;

-graphe, m. természettudós; —graphie, f. ter*mészetrajz*; —graphique, a. természetrajzi; —logie, f. élettudomány; —logique, a. élettudományi; —logiste, m. *élettudós*; —nomie, f. arculat, arckifejezés; abs. cette femme est belle, mais elle n'a pas de =, e nő szép, de arcának nincs kifejezése; fig. chaque peuple a sa =, minden népnek megvan a maga jellege; —nomiste, m. arcismész.

Physique, f. természettan; 2. m. alkat; testalkat; il a un très beau —, igen szép testalkata van; 5. a. természeti, testi; érzéki; 6. természettani; —ment, adv. testileg; természettanilag.

Physo-'métre, f. méd. méhdag; —psophie, f. légszeszrobbanás; —spasme, m.

hasvízkórság.

Phyto-bie, f. bot. növényélet; —biologie, f. növényélettan; —chimie, f. növényvegytan; —graphie, f. növényrajz; —lithe, m. minér. növénykő; —logie, f. bot. növénytan; —logique, a. növénytani; —logiste, m. növényész, füvész; —phoge, v. herbivore.

Phytargie, f. bot. növénytenyésztés.

Piabucu, m. icht. ezüsthal. Piaculaire, v. expiataire.

Piaffe, f. fam. nagyzolás. kérkedés, pompázás, fitogtatás.

Piaffement, m. man. hány; kolódás, tombolás: agr. dörgölés.

Piaffer, v. n. fam. pompáskodni, nagyzolni; man. tombolni, hánykolódni; délcegül járni; agr. dörgölni.

Piaffeur, a. m. man. délcegjárásu.

miste, v. physionomiste: Piaffeux, se, a. pompá*kodó, —gnosie, f. természetisme; nagyzoló, kérkedő.

Piailler

Piailler, v. n. fam. rikácsolni, rikkanni, orditozni; it. lármázni; cette femme—e continuellement, e nő folyvást zsémbel.

Piaillerie, f. rikácsolás, kiabálás, lármázás.

Piailleur, se, s. rikácsoló, kiabáló, rikkanó.

Pianelle, f. lábbeli.

Piane-piane, v. piano.

Pianiste, s. mus. zongorász;
2. méd. bujasenyves.
Piano, adv. mus. lassan,
csöndesen: 2. m. luth. —.

csöndesen; 2. m. luth. —, —forte, fortépiano, zongora.

Piarder, v. a. agr. trágyát vegyítni.

Piat, piot, m. ois. fiókszarka.

Piaulard, m. pop. orditó, kiabáló.

Piaulement, m. pipelés; 2. pop. pityergés.

Piauler, v. n. pipelni; 2. pop. pityeregni.

Piauleur, v. piaulard. Piaulir, m. csicsergés. †Pibole, f. mus. duda.

Piboule, f. bot. fekete nyárfa.

Pic (pik), m. orn. harkály;

— vert, zsolna; — bleu
âtre, magtörő holló; 2.
csákány-kapa; expl. ásókapa; 3. géo. hegycsúcs;
jeu. faire —, hatvanast csinálni; 4. à —, adt. függélyesen, egyenesen.

Pica, m. méd. vágy, megkivánás (nehézkes nőnél).

Picacule, m. orn. szajkó. Picadil, m. verr. sárga vagy sötétzöld üveg.

Picarel, m. picarelle, f. sévéreau, m. icht. vörösparás tengeri spár.

Picassure, f. faïenc. olomfoltok.

Pication (-cion), f. pharm. szuroktapasz.

Picaveret, picavert, m. orn. kenderice.

Picchion, v. échelette (orn.).
Picciforme (pic-ci), a. szurok...; houille —, szurokszén.

Picéa, v. pesse.

Pichet, é, picher, m. csücskös korsó.

Pichichy, m. icht. fejes nagyagyú hal.

Pichon, pichots, m. h. n. tigrismacska; pop. ba-bácska.

Picoler, m. serr. zárhorog.
Picorée, f. milit. portyázás,
rablás; ext. gyümölcslopás; fig. les abeilles vont
à la.—, a méhek ellepik a
virágokat.

Picorer, v. n. fam. portyázni, rabolni; fig. les abeilles vont —, a méhek gyűjtenek; 2. rabolni, lopni

(gondolatokat). Pigorour m milit r

Picoreur, m. milit. portyázó, rabló; fig. fam. v. plagiaire. [csipés. Picotage, m. méd. nyilalás, Picot, m. bûch. tuskó; 2. mod. csúp; carr. csákánykalapács; pêch. zsákháló. Picote, v. variole.

Picotement, m. méd. nyilalás, csipés.

Picoter, v. a. nyilalni, csipni; 2. csipkedni, megcsipkedni; fig. pop. il est — é de petite vérole, a himlő fölszántotta; brod. csúpolni; fig. il l'a — é toute la journée, egész nap ingerelte; 3. se —, v. r. ingerkedni.

Picoterie, f. fam. ingerkedés, kötekedés; 2. civódás, zsörtösködés.

Picotin, m. écon. mérce; ce cheval mange deux —s d'avoine par jour, e ló két mérce zabot eszik meg naponkint.

Picride, f. bot. földepe; — épervière, ékes magva-rótt.

Pie, f. orn. szarka; p. il donne à manger à la —, zsebre rakja nyereségét; II. a. v. oeuvre (2.); 2. man. —, cheval —, szepe v. légyszürke ló; h. n. pigeon —, babos galamb.

†Piéça, de —, adv. régen, régóta.

Pièce, f. darab; tomber par -s, elhullani; fam. c'est une — de chair, valóságos hústömeg; fig. mettre q. en —s, vkit rágalmazni; écon. la kosztály; toute d'une —, egy darabból; fig. il a dormi cette nuit toute d'une —, félbeszakitás nélkül aludt ; it. elle est toute d'une —, feszes; it. il est toute d'une —, önfejü; fond. —s, fürő hulladék; hydr. vízcső; II. folt; mod. ellenző; 2. de drap, darab posztó; - de vin, hordó bor; 3. — d'orfèvrerie, ötvösmunka; — de charpente, ácsmunka; 4. szoba; travailler à la —, darabszámra dolgozni; III. mű, munka; — de théâtre, —, színdarab; fig. csiny; prat. okirat; IV. pénzdarab; p. donner à q. la monnaie de sa —, tromfot tromffal ütni; ech. sakkábra.

Piécer, v. a. cord. foltozni. Piécette, f. méd. májlob.

Pied (pié), m. an. láb; aller à —, gyalog járni ; tendre le —, gáncsot vetni; cuis. petits—s, szárnyas vadak; pop. aller ou le roi va à -, szükségét végezni ; it. marcher sur le — à q., vkivel civakodást kezdeni ; it. mettre le — dans la vigne du seigneur, magát leinni; h. n. pata; köröm; ch. csapa, nyom; 2. fig. aller de son — gaillard, az apostolok lovain járni; haut le —, könnyelmü; croire tenir Dieu par les —8, túlságosan örvendeni ; être sur le bon — avec q., vkivel barátságban élni; 3. mettre sur —, *fölállít*ni, szervezni ; mettre sous les —s, megvetni; mettre en —, fölsegiteni; bon —, bon oeil, vigyázzatok ; 4. fig. vous êtes encore sur vos —s, még szabad választása van; perdre —, talajt veszteni; pop. un —

plat, közönséges ember; 5. alj; — d'oeillet, szegfü-tő; charp. — cornier, sarokpalló; 6. – d'un lit, ágy lába; — d'une balance, mérlegvilla; — de cire, viaszsalak; 7. lábmérték; fam. il a eu un — de nez. fricskát kapott; poét. versláb; p. si vous lui donnez un — il prendra quatre, kinek újját kapja, annak karját is kéri; 8. sur le -, adt. ... kint; szerint; sur ce — là, ez esetben; 9. $\dot{a}$ —, adt. gyalog; — $\dot{a}$ —, adt. lassankint; 10. t. t. — a-terre, szállóhely, alkalmi szállás; — d'Alexandre, bot. fogasir; d'alouette, szarkaláb; bot, v. bot; — de chat, piros tikszem; méc. — de chèvre, feszítőrúd; bot. baktopp; de coq, bot. szironták: — d'étable, forg. ülő töke; droit, arch. falgyam; de griffon, bot. béka bogyó takta; – de lièvre. bot. herehura; — de lion, bot. oroszlántalp; — de lit, bot. pereszlén; — de | mouche, call. v. patte de mouche; impr. idézőjel; -d'oiseau, bot. körbecő; - d'ours, bot. medvelábfű; — de pigeon, bot. galambgerely; — de poule, bot. ebfü; —rouge, orn. gólic; — de veau, bot. kontyvirāg.

Piédestal, m. arch. talapzat; oszlopszék.

Piedouche, m. arch. képláb,

Piège, m. kelepce, tör; fig. il a donné dans le —, há-lóba került.

Pierraille, f. kövecs.

Pierre, m. St. —, szt. Péter; p. être hardi à nier com. un St. —, arcátlanul tagadni.

Pierre, f. kő; —fière, kemény kő; —franche, egészséges kő; —nette, faragott kő; II. —s d'attente, arch. fogazás; fig. — d'achoppement, botránykő: III. se battre à coup de —, kavicsokkal dobálózni; pop. jeter la — et cacher le bras, titokban ártani vkinek; la — en est jetée, a kocka fordult; IV. — acide, minér. timkő; — d'aérolites, lebkő, égkő; V. — précieuse, abs. —s, drágakő.

Piertée (pié-), f. hydr. kő-csatorna.

Pierreries (pièr-ries), f. pl. drágakövek; ékszer.

Pierrette (pié-), f. dim. kövecske; 2. h. n. nöstény veréb.

Pierreux, se (pié-), a. köves; 2. s. méd. fövenyköbeteg. Pierrier (pié-rié), m. kömozsár.

Pierrière (pié-), f. fort. köra-

Pierrot (pié-), m. bohóc; 2. v. moineau.

†Piétaille, v. piéton.

Piété, f. jámborság, áhítatosság, vallásosság; 2. gyermeki szeretet; 3. kegyelet.

Piéter, v. n. jeu. lábát a kijelölt helyre tenni (tekézésnél); 2. v. a. q. à qch., vkit vmire előkésziteni; bizgatni; 3. se —, v. r. ellentállni.

Piétinage, m. taposás.

Piétinement, m. dobogás, topogás, doborgás.

Piétiner, v. n. fam. doborogni; evickélni, vergődni; 2. v. a. taposni.

Piétisme, m. rélig. szenteskedés, kegyszinlelés; 2. h. eccl. kegyesség, álítatosság.

Piétiste, m. h. eccl. áhítatoskodó, kegyeskedő; fam. szenteskedő.

Piéton, ne, s. gyalogló; adm. gyalogposta; milit. v. fantassin.

Piétonner, v. n. gyalogolni. Piètre, a. fam. rosz, hitvány, silány; —ment, adv. silányul stb. Piètrerie, f. pop. hitványság; kimustrált áru. Piétrir, v. n. lágyulni.

Piette, f. orn. fekete fejü buvár.

Pieu, m. karó, cövek; arg. ágy.

Pieutement, adv. áhitatosan, vallásosan; 2. croire — qch., vmit vakonta elhinni.

Pieuvre, m. óriás habarc (csupán Hugo Viktor használja a «Travailleurs de mer» cimü regényében); fig. tévedt nő.

Pieux, se, a. áhítatos, vallásos, istenfélő; 2. jámbor, gyöngéd; ext. de — ses largesses, kegyes adományok; iron. — se croyance, vakhit.

Piezates, m. pl. ent. hártyás röpüek.

Piffre, sse, s. nagyétű, zabáló; 2. hasók, pohók.

Piffrer, se —, v. empiffrer. Pigache, f. ch. vadkan nyom. Pigachie, f. ch. vadkanvadászat.

Pigamon, m. rue des prés, fausse rhubarbe, f. bot. virnánc.

Pigeon, m. h. n. galamb;
—privé, szelid-galamb;
— messager, posta-galamb;
p. c'est un —, oktondi; it. balek.

Pigeonne, f. fam. galambom, galambocskám.

Pigeonneau (pi-jo-nô), m. fiokgalamb; fig. balek.

Pigeonner (pi-jo-), v. n. maç. gipszelni.

Pigeonnier (pi-jo), m. galambdúc; 2. galambkedvelő.

Pigment, m. an. festékanyag.

Pignaresse, f. gerebenző. Pignocher (pi-nio-), v. n. fam. rágódni.

Pignon, m. maç. tüzfal; pop. il a — sur rue, saját háza van; — d'Inde, szelid fenyőfa; méc. hajtókerék.

Pignoratif, ve (pigue-no), &

jur. contrat —, zálogkőtés.

Pignorer (pigue-no), v. n. jur *elzálogositni*.

Pigrièche, v. grièche. Pilage, m. zúzás, törés.

Pilastre, m. arch. falgyam, laposzlop, faltámasz.

Pile, f. rakás, halom; hydr. hidoszlop, hidláb; phys. — galvanique, galvánoszlop; 2. zúzóteknő; fig. mettre q. à la — au verjus, valakit rāgalmazni; econ. olajos teknő; pêch. horogzsineg; pop. il n'a ni croix ni —, egy fillerje sincs; jeu. croix ou —? fej vagy írás?

Pilée, f. drap. kallózás, ványolás.

Piléole, f. bot. magtokbu-Tok.

Piler, v. a. zúzni, törni; fig. pop. il ne fait que —, egēsz nap eszik.

Pilerie, m. sucr. zuzóda. Pilette, f. tözegrakás.

Pileur, m. t. t. zúzó, törő; expl. — de minerai d'essai, kémletörő; fig. pop. faló, zabáló.

Pilier, m. maç. gyámfal; gyámoszlop; -butant, jur. autr. pelengér; man. rekeszrúd; fig. se frouer au –, mások hibáit utánozni; pop. c'est un — de cabaret, korcsmahös.

Pili-fère, a. h. n. szőrös; —forme, a. an. *hajdad*.

Pillage, m. fosztogatás, dulås, rablás; fig. tout y est au —, minden összevissza van hányva.

Pillard, e, a. fam. rablo, auto, fosztogató; ch. chien -, harapós eb ; 2. m. c'est un grand —, nagy rabló;

nagy zeivány.

Piller (pi-lié), v. a. fosztogatni, zsákmányolni, rabolni; ce chien —e tous les passants, e kutya mindenkit megharap; 2. se —, v. 160. egymást sértegetni; pop. egymás hajába kapni.

Pilleur (pi-lieu), m. rabló, zsákmányoló, fosztogató; fig. orviro, kiiro.

†Pilloter (pi-lio), v. a. itt-ott fosztogatni, kicsinyben ra-

Piloir, m. tan. kölyü.

Pilon, m. mozsártörő; expl. — de bocard, zúznyil; mar. alacsony, de meredek part: pap. tan. v. pi-

Pilonage, m. did. zúzás, törés; — du verre, ögnye keverés.

Pilonner, v. a. — le verre, az üvegnyét keverni.

†Pilori, m. jur. pergökalit; szégyenház; it. pelengér; h. n. pēzsmavidra.

Pilorier, v. a. un filou, szégyenházba zárni; pelengere allitni; it. fig.

Piloriment, m. pelengérre állitás.

Piloselle, oreille de rat, bot. egérfül holgyomál.

Pilot, m. arch. v. pilotis; org. szellentyü; sal. sórakás.

Pilotage, m. arch. cölöpözés, becölöpözés; 2. cölöpzet; bois de —, cölöpfa; mar. kalauzolás; kormányzás; it. kalauz-dij.

Pilote, m. kormányos; maître -, fökormányos ; 2. kajóhalauz, révkalauz; icht. ragadó gályagáncs.

Piloter, v. a. arch. cölöpözni, becölöpözni; mar. kalauzolni; 2. *fig. vezetőül szolgálni.

Pilotin, m. mar. kormányos tanonc.

Pilotis, m. arch. cölöp; bâtir sur —, cölöpzetre épiteni; fig. =, ügyeit alaposan rendezni.

Pilulaire, m. bot. sárgolyó; ent. tavaszi cserebüly; 2. a. labdacsdad.

Pilule, f. méd. labdacs; p. faire avaler la — à q, vkivel keserü fulatot nye-

Pillerie, f. fam. rablás, zak- | Pilulier, m. pharm. labdacscsésze; 2. labdacsgép.

Pimart jaune, m. orn. sárga

Pimbèche, f. fam. csicsós, csicsomázott.

Pimeliaires, f. pl. ent. szalonna bogár félék.

Pimélie, f. ent. szalonnabogár.

Piment (-man), m. bot. szegfübors; it. tüdöfü; it. molyfü.

Pimentade, m. cuis. borsleves.

Pimpant, e, a. fam. csinos, ékes, kackiás; faire le —, nyalkáskodni.

Pimperonée, f. fam. csicsós; c'est une vraie —, cifrakata.

Pimprelocher, v. a. fam. hanevetségesen fölcifrāzni.

Pimprenelle, f. bot. pimpi-

Pin (pein), m. bot. fenyo, lúcfenyő; pomme de —, fenyőtoboz.

Pinacle, m. arch. orom, partázat; fig. mettre q. sur le —, vkit az egekig magasztalni.

Pinacothèque, f. képtár.

Pinaie (pi-né), f. bot. feny-

Pinasse (pi-na-); f. mar. sajka.

Pinastre, m. bot. közönséges fenyü.

Pinçage, m. agr. metszés, fattyu hajtások lecsipde-868e.

Pince (pein-ce), f. pata éle; 2. csürök ; 3. rakott ránc ; dent. vakarokés; chir. csipfogó; drap. v. épincette; expl. feszítő rűd; 4. csipõvas; pop. craindre la —, az elfogatástól félni; auner à —, szüken mérni; 5. ent. fülbemászó; maç. emelő rud.

Pince-sans-rire, m. fam. alamuszi, sunya.

Pincé, e, a. negélyezett, tettetett, mesterkélt; 2. mus. pengetve.

Pinceau (pein-çô), peint.
ecset; fig. il a un beau —,
szép modora van a festésben; dor. — à mouiller,
nedvesitő pemet; phys.
—optique, fénykúp.

Pinceautage, m. javitgatás. Pinceauter, v. a. manuf.

ecsettel javítani.

Pincée, f. csipet; une de — tabac, egy szippantat burnét; je n'en veux qu'une petite —, csak egy kis csipetet kérek.

Pince-maille, m. fam. zsugo-

ri, fukar.

Pincement, m. jard. (fattyú hajtások) csipdesés (e), le-

csipdesés.

Pincer, v. a. csipni, megcsipkedni; it. lecsipni, lecsipkedni; 2. megragadni; q. vole mes fruits je le pincerai, vki lopja gyümölcsömet, de megcsipem; fig. être —é, lakolni; 3. le froid —e, a hideg mardos; mus. pengetni; fig. fam. élcelni, csipkedni; c'est un —e-sans-rire, alamuszi ember; jard. lecsipdesni.

Pincette, f. csipő, fogó; baisez-moi, à la —, adjon csipö-csókot (az arc két oldalát megcsipve csókolni);

chir. csipesz.

Pincetter, v. a. csipő-fogóval kitépni.

Pinceur, se, s. fam. csipkedő. Pinche, f. h. n. sövényes tömkar, oroszlán majom.

Pinchebeck, m. minér. rézarany.

Pinçon, m. csipés, kék folt; orn. v. pinson.

Pinçure, m. drap. töret, türet.

Pinéal, e, a. an. toboz...; glande—e, toboz-mirigy. Pinède, m. e, f. fenyü-cserje.

Pinetier (pi-né-thié), m. e. f. v. pinède; 2. fenyü-erdő.

Pingouin, m. orn. magelláni mankóc; — huppé, bóbitás röptelen.

Pingre, m. zsugori; kiállhatlan szőrszálhasogató; 2. ocsmány külsejű ember ; 3. a. gonosz ; arcátlan.

Pingue, v. pinque.

Pinier, m. bot. fenyümondula; it. szelid fenyőfa.

Pinine, f. chi. fenyůmézga. Pinique, a. chi. acide —, fenyvedéksav.

Pinque, m. mar. három födelű sajka.

Pinson, m. orn. pintyöke;
— commun, árva pinty;
— des Ardennes, fenyőpinty; — des neiges, hopinty; —royal, vasorru
magnyitó.

Pinsonnée, f. ois. éjjeli pinty-

fogás.

Pinsonnière, f. orn. cinege. Pinsoteuse, f. manuf. cicfestő nő.

Pintade, poule de Numidie, f. orn. gyöngytyúk.

Pintadeau, m. orn. fiok gyöngytyuk.

Pintage, m. mértékszerintezés jog.

Pintail, m. h. n. tengeri fél-

szeg uszó.

†Pinte (pein-te), f. kanta (mérték Franciaországban, körülbelől 3:5 liter); 2. tirer —, csapolni; payer —, vki helyett fizetni; pop. mettre — sur chopine, leinni magát.

Pinter, v. n. pop. dorbézolni. Pintereau, m. fam. mázoló. Piochage, m. agr. kapálás; it. kapásdíj.

Pioche, f. agr. kapa; kétágú kapa; kövágó csákány.

Piocher, f. agr. kapálni; fig. fam. szorgalmasan dolgozni; pop. — q., vkit jól megdöngetni.

Piochu, m. orn. közönséges

fakúsz.

Piocheur, se, s. agr. kapás; fig. fam. szorgalmas munkás.

Piochon, m. charp. ácsfejsze; agr. v. pioche; pêch. hálókaró.

Pioler, v. piauler.

Pion, m. ech. paraszt; pop. c'est un pauvre —, szegény ördög; 2. †gyalogkatona;

3. oskolafelügyelő; 4. karika (ostábla-játékban). Pionner (pio-), v. a. ech.

parasztot elütni.

Pionnier (pio-nié), m. utász, árkász.

Piot, m. pop. bor; il aime le —, szeret poharazni.

Pioulque, m. szivattyú. Pipable, a. megcsalható.

Pipage, m. cout. csap adó. Pipe, f. nagyhordó (15 hectoliter); 2. pipa; — d'écume de mer, tajtékpipa.

Pipeau, m. poét. pásztorsíp; 3. ois. nádsíp; csalsíp; it. lépvessző; fig. fogas, fortély.

Pipée, f. ch. madárfogás csalsippal; fig. prendre q. à la —, vkit törbe keríteni. Piper, v. a. ois. csalogatni

(sippal); fig. játékban csalni.

Piperesse, f. et a. f. csalóno. Piperie, f. pop. csalás; il y a de la —, kutya van a kertben.

Piperin, m. chi. borsadék.
Pipéritées, f. bot. borsfélék.
Pipéritis (-tice), m. bot. bors.
Pipet, m. orn. légykapó zsaroly.

Pipette, f. pipácska.

Pipeur, m. madarász; 2. hamis játékos; pop. c'est un grand —, nagy kozák; it. pieffé, kitanult gazember. Pipi, f. orn. búbos pacsirta;

pop. faire —, pisálni.
Pipiement, m. csicsergés.
Pipier, v. n. h. n. csiripolni.
Pipoir, m. meun. ékszoritytyú; 2. ois. csalsíp.

Pipoté, a. m. cicomázott. Pipot, m. mézes hordó.

Piptonichie, f. méd. körömhullás.

Piquant, m. bot. tüske; fig. érdekesség; 2.—, e. a. szárós, hegyes, tüskés; vin –, csípős bor; sauce —e, izletes, füszeres mártás; fig. mardosó; it. élces; c'est une femme —e, érdekes nő.

Pique, f. milit. dzsida; fig. vous en êtes à cent -s.

távolról se találta el ; mar. négocier à la longueur de la —, a parttól lőtávolnyira horgonyozni; 2. dzsidås; 3. fig. fam. harag; II. jeu. le roi de —, pik (zöld) király; p. voilà bien rentrer — de noires, illik mint bársony nyereg szamár hátára.

Piqué, m. brod. tüzdelt öltés.

Pique-'assiettes, m. tányérnyaló; —boeuf, m. agr. ökörhajcsár; 2. orn. marhavágó; —mine, m. expl. érczúzó; – mouche, m. orn. barátcinege; —nique, m. társasmulatság; offrir sa table pour un =, ha jöttök lesztek, ha hoztok esztek.

Piquer, v. a. szúrni; p. cet homme ne sent rien quand ou le —e, vastag az arcböre, mint a bocskor talpa; maréch. — un cheval, lovat megnyilazni; 2. marni; csipni; coutur. tüzdelni; cuis. spékelni; boul. farine —e, dohos liszt; charp. megvágni; econ. — une futaille, hordót megfúrni; man. sarkantyúzni, megsarkantyúzni; ép. – les papiers, a papirt megtüzni; fig. piquer des deux, nyakraföre sietni; p. — les coffres, az előszobákban leskelődni; 2. ce fromage —e, e sajt csipös; — la curiosité, a kiváncsiságot fölébreszteni; fig. — q., vkit megsérteni; quelle mouche le vajjon mi fúrja agyát? 3. se —, v. r. magát sértve érezni ; it. se de qch., vmiben büszkélkedni; il se —e d'être brave, büszke arra, hogy bátor; magát megszúrni. Piqueron, m. sulyok; 2.

Piquet (-kè), m. jelölő cövek; —s d'une tente, sátorfak; fig. aller planter le — chez q., vkinél lete-

lepedni: mettre les chevaux aux —s, a lovakat kipányvázni: milit. tábori ör ; örszem ; II. pikéjáték. Piqueter, v. a. karózni.

Piquette, f. écon. lôre, csigér ; it. fickó.

Piqueur, m. cuis. spékelő; arch. pallér, mülátó; ch. pecer; man. lovász; it. de maquignon, idomár; 2. — de table, tányérnyaló; 3. cord. —, se, s. bőrvarró.

Piquier, m. milit. dzsidás. Piqûre (-kù-), f. szűrás; marás; csipés; maréch. nyilazás ; 2. tüzdelés.

Pirabe, m. icht. repülő-hering.

Pira-pède, m. icht. repülő fecskehal.

Pirate, m. kalóz, tengeri rabló.

Pirater, v. n. kalózkodni. Piraterie, f. kalózkodás, tengeri rablás; ext. zsarolás. Piratique, a. kalóz . . . ; vais-

seau —, kalózhajó.

Pire, a. roszabb; 2. legroszabb; 3. m. legroszabb; il aura du — dans cette affaire, veszteni fog ez ügynél.

†Pirement, adv. roszabbul. Piriforme, a. körtéded.

Pirogue, f. vájt csónak. Pirol, pirolle, f. bot. harmatos hegyéke.

Pirouette, f. malom; kerék; jouer à la —, malmosdit *játszani*; p. qui a de l'argent, a des —s, mindent meggyőz a pénz; dans. körforga; fam. il a payé ses créanciers par des —s. kopasz mentségekkel fizette ki hitelezőit; horl. körded inga.

Pirouetté, *pirouettement, m. dans. körforgás.

Pirouetter, v. n. dans. forogni, körforgást csinálni; fig. fam. on l'a fait - d'une rude manière, Pisser (pi-cé), v. n. húgyozderekasan megkergették; it. il n'a fait que — pendant deux heures, két óra

óta mindig egy tárgyról beszél.

Pis (pi), adv. roszabbul; 2. m. legroszabb; faire à q. du — qu'on peut, vkinek mindenképen a legroszabbat akarni; 3. le — aller, legroszabb eset; je serai votre ==, legroszabb esetben forduljon hozzám; 4. qui — est, adt. sot mi $el\delta bb$; 5. de mal en —, de — en —, adt. mindig roszabbul; 6. tant —, annál roszabb.

Pis, m. h. n. tölgy (állatok emlője); 2. †emlő, csecs. Pisang, m. com. paradicsom-

Piscantine, v. piquette. Piscatoire, a. halászati.

Piscine (pis-), f. écr. tó; ant. halastó; cath. öblögető viztartó (a sekrestyében); mosdotál (a törököknél).

Pisé, m. bât. tömött föld, vert föld; båtir en -, v.

Piser, v. n. vert földdel épiteni ; 2. földet döngölni.

Piseur, m. et a. m. bat. —, maçon —, fecskerakó (tömött földdel építő kömi-

Pisiforme, a. borsódad, Pisolithe, f. minér. pisztácla.

Pison, m. maç. sulyok.

Pissasphalle (pi-çass-), m. minér. kövaj, kátrán.

Pissat (pi-ca), m. hūgy, pis, pes; 2. ord. du — de cheval, lohúgy.

Pisse-froid, m. fam. fagyos, érzéketlen ember; it. pop. nösztehetlen.

Pisséléon, m. szurok-olaj. Pissement, m. méd. – de sang, vérhugyozás.

Pissenlit (pi-çan-li), m. bot. pitypang; salade de —, pitypang-saláta; 2. pisse-en-lit, pop. ágybapeselő.

ni, vizelni; pot à —, éjiedény: pop. — contre le soleil, hiában fáradni; pěch.

faire — les harengs, a heringeket lecsöpögtetni; 2. vért húgyozni.

Pisse-sang, v. fumeterre.

Pisseur, se, s. hugyozó, h. n. tüves csiga.

Pissite (pi-ci), m. minér. szurokkő.

Pissoir (pi-çoir), m. húgyozda; 2. húgyedény.

Pissote, —tte, f. écon. folyásvályu.

Pissoter (pi-ço), v. n. hugyozgatni.

Pissotière, f. vizelési zug; 2. iron. rosz szökökút.

Pistache, m. pisztác; –s sauvages, hályog-makk; -s de terre, földi mogyoró; conf. —s en surtout, cukrozott pisztác.

Pistachier m. bot. pisztácfa; de Chio, — lentistique,

masztikszfa.

Piste, f. nyom, csapa; ext. suivre q. à la —, vkinek nyomát követni; man. lónyom.

Pister, v. a. nyomozni, nyomát követni (vkinek).

Pistie (-thie), f. bot. deréce. Pistil, m. bot. terme, nöce, anyaszál.

Pistolade, m. fam. pisztolylövés.

Pistole, f. com. pisztól (aranypénz; 10 frank); p. il est coussu de —s, annyi a pénze, mint a polyva; 2. külön lakás börtönhen; 3. arm. mordály.

Pistoler, v. pistoletter.

Pistolet (-lé), m. pisztoly; p. les fourreaux tirent com. les —s, a tanítványok versenyezhetnek tanitojukkal; arq. karabély.

Pistoletter, —leter, v. a. pisztolylyal meglőni.

Pistolier, m. arm. pisztolyműves; pisztolylövész.

Piston, m. hydr. szivattyúcső; 2. milit. gyutacs; fusil à —, gyutacspuska. Pitance, f. fam. adag (zár-

dákban); aller à la —, élelmi szereket vásárolni. v. a. — du sang tout clair, Pitancerie, f. jur. élelmezési hivatal (zárdákban).

Pitancier, m. jur. konyhamester.

Pitaud, e, s. pop. iron. paraszt tuskó.

Piteusement, adv. nyomorultan, nyomoruságosan; crier —, orditani.

Piteux, se, a. fam. inséges, nyomoru, siralmas; szomoru; il est dans un — état, szánalomra méltő állapotban van.

Pithèque, m. h. n. kézláb majom.

Pithorne, m. orn. fenyőpinty.

Pitiable (-thia-), a. *8zá*nandó.

Pitié (—thié), f. szánalom; avoir —, szánakozni; megszánni: c'est grand'— si $\ldots$, kár volna, ha $\ldots$; 2. il raisonne à faire —, nyomorultan okoskodik; ii chante à faire —, roszul énekel; regarder q. en —, vkit lenézni; it. szánalmat érezni vki iránt ; 3. lelencház.

Pitois, m. peint. borzecset (vigályitásra).

Piton, m. serr. gyürüs csavar; géo. hegycsúcs; mar. csavarszeg.

Pitoyable, a. szánakozó; 2. szánakozásra méltó; nyomorult, rosz; autr. lieux —s, $k \delta rod \delta k$; † ment, adv. v. piteusement.

Pittoresque (pi-to-res-ke), a. festői; –ment, adv. festőileg.

Pituitaire, a. an. nyálka...; membrane —, nyálkahártya; glande —, nyálka mirigy.

Pituide f. méd. nyálka.

Pituiteux, se, a. méd. nyálkás; fièvre —se, nyálka-

Pityriase, f. méd. fejkorpa. Pityroïde, a. méd. korpás. Pityte, f. h. n. kövesült fenyűfa.

Pivert, v. pic-vert.

Pivette, f. orn. gyepi csirke; 2. bot. első hajtás.

Pivite, v. vanneau.

Pivoine (-voa-ne), m. orn. pirók, süvöltő; 2. –, pione, f. bot. bazsál, pünkösdi rózsa.

Pivot, m. méc. csap; fig. c'est le — sur lequel se tourne toute l'affaire, ez az ügy sarkpontja; bot. törzegyökér, ezivgyökér; pot. járó báb.

Pivotal, e, a. phil. sarkalatos. Pivotant, e, a. agr. bot. racines —es, függöleges szív-

gyökerek.

Pivote, f. orn. gyöngyvér. Pivoter, v. n. bot. szívgyőkeret ereszteni; 2. csap körül forogni; faire – une machine, gépet meginditani, mozgásba hozni.

Pivre, f. agr. burgonyabe-

tegség.

Pizzicato (pite-ci), m. v. pincé.

Placabilité, f. did. engesztelhetőség.

Placable, a. engesztelhető.

Placage, m. men. rakmű; fig. fam. összeszedett, öszszebengészett munka; maç. hig vakolat.

Placaque, m. constr. agyagvakolat.

Placard, m. béllet; — femi, vak béllet ; jur. falragasz; it. gúnyirat; impr. épreuve en —, hasábos kefelevonat.

Placarder, v. a. hirdetményt kiragasztani; — q., vki ellen gűnyiratokat terjeszteni; fig. ils l'ont -é de . toutes manière, derekasan megrostálták.

Place, f. hely; je fus blesse à la main voici la —, kezemen sebesültem, itt a nyoma; se faire —, se faire faire —, magának helyet csinálni, — csináltatni; fam. cela n'est point toutà-fait à sa —, ez nem épen illendő; II. hivatal, állás; il est hors des —, nincs hivatala; homme en -, ál-

lamhivatalnok; supposez que vous soyez en ma —, föltéve, hogy helyzetemben volna; fam. je ne voudrais par être à sa —, nem szeretnék bőrében lenni; III. tér, piac; 2. szólásmód, kifejezés; domestique de —, bérszolga; guer. — d'armes, fegyverhely: gyülhely; — d'armes, erőd; milit. — de bouche, — de fourrage, eleség-, takarmanyadag; IV. kereshedelmi hely; jours de —, tőzsdenapok.

Placebo (pla-cé-bô); m. udvaronc; it. hizelgő; aller à —, magát behízelegni.

Placement, m. elhelyezés; it. elhelyezett töke.

Placenta (-cène-), m. an. szülep; fig. bot. szik.

Placer, v. a. állítni, tenni, elhelyezni; com. eladni; escr. alkalmazni; fig. cette réponse n'est pas bien — é, e felelet nincs helyén; illetlen; — une personne, vkit ellátni; il est bien — é, jó hivatala van; man. être — é à cheval, jól megülni a lovat; 2. se —, v. r. elhelyezkedni; it. szolgálatba állni.

Placer (cè), v. pétition; 2. v. tabouret. [bérlő. Placier, ère, s. com. tér-Placité, e, a. jur. helyben hagyott; 2. m. †törvény-széki ülés.

Placide, a. békeszerető; v. calme, doux, pacifique.

Placidité, f. szivélyesség; kedélyesség; jó indulat; szelid lelkület.

Placier, ère, s. helybérlő. Plafond, m. maç. fölep; mar. hajófenék; pât. tepsi.

Plafonnage, m. fölepezés; it. fölep gipszelése.

Plafonner (pla-fo), v. a. fölepezni; fölepet cifrázni. Plafonneur (pla-fo-), m. fölepező; fölepfestő.

Plage, f. mar. lapos part; poét. táj; géo. világtáj. Plagiaire, a. auteur —, orviró; 2. m. c'est un —, kiiró; jur. anc. gyermekrabló.

Plagiat, m. orvirat; jur. gyermekrablás.

Plagieux, m. icht. félszegúszó.

Plaid (plè), m. jur. védbeszéd; p. peu de chose, peu de —, emlitésre se méltó; 2. tenir les —s, törvényszéki ülést tartani; 3. cort. skót köpeny; it. nagy kendő.

Plaidable, a. prat. jour —, törvénynap; cause —, védhető ügy.

Plaidant, e, a. avocat —, védő ügyvéd; parties —es, pörös felek.

Plaider, v. n. pörölni, pörlekedni; pört vinni; 2. védni; 3. v. a. q., vkit bepörölni.

Plaideur, se, s. pörlekedő; fig. civakodó.

Plaidoirie, f. ügyvédség; ügyvédi hivatal, -állás; 2. pör, pörvezetés.

Plaidoyable, a. jur. jour —, határnap.

Plaidoyer, m. jur. védbeszéd.

Plaie (plè), f. méd. seb; bot. repedés; 2. sebhely; pop. il ne demande que — et bosse, folyvást keresi a civakodást.

Plaignant, e, a. jur. panaszló, vádló; la partie —e, vádló fél.

Plain, e, a. sik; chambre de — -pied, egysorban levő szobák; fam. cela va de —, ez minden nehézség nélkül megeshetik; com. sima; még. mészkád; tan. mészverem; it. mészlé; 2. litt. — chant, egyházi ének.

Plainage, m. tan. meszezés.
Plaindre, v. a. ir. megsajnálni, szánni; sajnálni; il
ne plaint point l'argent,
nem kiméli a pénzt; il
plaint le pain à ces geus,
még a kenyeret is irigyli
cselédjeitől; 2. se —, v. r.

panaszkodni; se — de q., vki ellen panaszkodni; jur. panaszt emelni.

Plaine, f. sikság; puszta; poét. — céleste, égboltozat; manuf. simító szerszám.

Plaint, m. nyöszörgés.

Plainte, f. jajpanasz, jajgatás; litt. gyászdal, búdal; 2. panasz, vád; jur. vádirat.

Plaintif, ve, a. panaszos; 2. homme —, siránkozó ember.

Plaintivement, adv. panaszosan, siránkozva.

Plaire, v. a. ir. tetszeni; le vert plaît aux yeux, a zöldszin jól esik a szemnek; 2. v. imp. que vous plaît-il? mi tetszik önnek? il ne me plaît pas que . . ., nem akarom, hogy ...; 3. s'il vous plaisait, ha méltóztatnék; 4. croyez, s'il vout plaît, que je sais bien..., higyje meg, kérem, hogy jól tudom...; 5. je compte partir demain s'il plaît à Dieu, Isten segitségével holnap utazni szándékozom; plaîtil? mit mond? 6. plût à Dieu, conj. adná Isten; 7. à Dieu ne plaise, *Isten* örizzen; II. se —, v. r. il se plaît à la campagne, szereti a falut; il se plaît à contre dire, szeret ellenkezni; 2. se — à soimême; önmagával megelégedve lenni; III. se l'un à l'autre, v. réc. egymásnak tetszeni.

Plaisamment (-za-man), adv. furán, furcsán, bohókásan; vigan, tréfásan; 2. nevetségesen.

Plaisance, f. kedv, gyönyör; maison de —, kéjlak; nyá-rilak.

Plaisant, e, a. kellemes; 2. fura, furcsa, bohókás; 3. különös, nevetséges, szerénytelen; 4. m. vig cimbora; fam. le —, a legfurcsább; le — de l'aven-

ture fut que..., a legfurcsább az volt e dologban,

hogy....

Plaisanter, v. n. tréfálni, tré∫álózni; enyelegni; ce que je dis n'est que pour —, csupán tréfából mondom; 2. v. a. fam. c'est un homme qui ne —e pas, ez ember nem érti a tréfát; — q. gúnyolni, gúnyolódni.

Plaisanterie, f. tréfa, enyelgés; cela est dit par —, tréfaként van mondva; p. — a part, tréfan kivül; 2. gúny, gúnyolódás; s'exposer à la —, magat gunynak

kitenni.

Plaisantin, m. bohoc, csélcsap; 2. fig. bolondozó, tré¦ás ember.

Plaise, m. icht. hatbibircsós

félszegűszó.

Plaisir (plè-zir), m. gyönyör, jó kedv, mulatság, öröm ; p. nul — sans peine, nincsen öröm bú nélkül; 2. élv, élvezet; gyönyörködés; ch. —s du roi, királyi vadász-kerület ; 3. akarat; tetszés; ce n'est pas mon — que cela soit, nem akaratomból történik; bon —, önkény ; régime du —, önkény-uralom; 4. szívesség; 5. à —, adt. kedv szerint; it. par —, időtöltésből; tréfából.

Plamage, m. cham. csávázás.

Plamée, f. tan. csáva.

Plamer, v. a. még., tan. csávázni.

Plamerie, f. még. csávázás; tan. csávakád.

Plamure, f. pop. pof, pofoncsapás.

Plan, m. géom. lap, terü, terület; phys. sulysik; 2. terv, tervrajz; fig. szándék.

Plan, e, a. sik; lapos; arith. nombre —, egyenszám; opt. — convexe, domborlapos; it. — concave, homortapos.

Planche, f. deszka; fam.

s'appuyer sur une — pourrie, bizonytalan segitségbe bizni; th. monter sur les -s, színészszé lenni ; mar. riv. jours de —s, vesztegnapok; maréch. öszvérpatkó; II. grav. lemez; lib. rézmetszet; jard. ágy.

Planchéier, v. a. pallózni, deszkázni.

Plancher, m. arch. padozat; it. deszkázat; frotter un padozatot sikárolni; - parqueté, kockapadló; rakott padló; brosse à —, padlókefe.

Plancher, v. a. coutel. az ollót hosszában köszö-

rülni.

Planchette, f. dim. charp. deszkácska; géom. mérasztal; math. — ronde, szögmérő; mod. válsuháng, halcsont; tour., van. melldeszka.

Plançon, plantard m. jard. füzcsemete; 2 constr. épületfa.

Plane, f. char. vonókés, faragókés; ép. vakarókés; plom. metszőkés.

Planer, v. a. egyenítni, simítni; orf. marteau à —, simito pöröly; 2. v. n. lebegni; le milan —e, a vércse lebeg; fig. belátni.

Planetaire, a. m. csillag ...; système —, csillagrendszer; années —s, bolygó évek.

Planète, f. astr. bolygó; p. il est né sous une bonne —, burokban született.

Planétolabe, m. astr. csillagmérő.

Planette, f. van. simitó vas. Planeur, m. orf. simito.

Planèze, f. géo. fensik.

Planier, v. plateau.

Plani-folié, e, a. bot. széles levelü ; —mètre, m. géom. sikmérő; —métrie, f. géom. sikmértan; —pennes, m. pl. h. n. lapos röpük; lapos csörük: —sphère, m. astr. lapgömb, gömbrajz.

Planoir, m. orf. simitó-acél. Planobre, planorbis (-bice), m. h. n. *tányérka*.

Plant, m. agr. bujtovány, ültetvény-ág; 2. ültetvény. Plantade, m. faiskola.

Plantage, m. agr. ültetmény; 2. ültetés. füfélék. Plantaginées, f. pl. bot. uti-Plantain, m. bot. utifü; psyllion, bolhafü; --petite, keskeny utifü; — découpé, varjuláb; — de Crète, bérci utifü.

Plantaire, a. an. talp...; muscle —, talpizom; 2. —s, m. pl. talponjárók.

Plantanier, v. bananier.

Plantard, v. plançon.

Plantat, m. agr. egyéves szőlő-ültetvény.

Plantation, f. agr. ültetés; 2. ültetvény; com. gyarmat. Plante, f. bot. növény; 2. rázsa, palánta; 3. jū, gyógyfü; 4. — du pied, an. lábtalp.

Planté, m. pop. bőség, bővelkedés; à —, adt. v. abon-

damment.

Planter, v. a. jard. ültetni; terre bien —ee, szép jákkal beiiltetett talaj; 2. dugdosni, rakni; fig. p. vienne qui —e, sont des choux, meg kell lennie, ha csákányeső hull is; 11. rakni; fölállítni; — un drapeau, zászlót tűzni; – des pieux, karókat verni; — des cornes à q., vkinek szarvakat rakni; fig. fam. être —é q. part, vhol mozdulatlanul állni; — q. en q. endroit, vkit valahová lesbe állítni; — là q., vkit cserben hagyni; cette maison est bien —ée, e ha:nak jó fekvése van; man. poil —é, borzas szőr; fig. — qch. au nez de q., vm:t vkinek szemére vetni; 2. se — devant q., v. r. fam. vki elé állni.

—rostres, m. pl. h. n. | Planteur, m. *ültető* ; 2. gyarmatos; iron. — de chour, kurta nemes.

Planti-'grade, s. a. h. n. tal-

pon járó; —vore, s. a. h. n. növényevő.

Plantoir, m. jard. ültetöfa. Planton, m. milit. rendelvényes, parancs-ör; it. il est de —, szolgálatban van.

Plantulation, f. bot. kifejlődés; csiraképződés.

Plantule, f. bot. csira, szīv. Plantureté, v. abondance.

Plantureusement. adv. fam. bőven, bőségesen; fam. derekasan.

Plantureux, se, a. fam. dús, bő, bőséges; pays —, termékeny vidék.

Planure, f. forgács, gyaluforgács.

Plaque, f. lemez; am. — d'argent, ezüst falgyertyatartó; e. f. jel, jegy, bélyeg; fourb. — de l'épée, markolat-ellenzö; perr. sima fo-

Plaqué, m. orf. lemezelés. Plaqueminier, m. bot.—lotier, celtis.

Plaquer, v. a. lemezelni; szelvényezni, fa-lapozni; -au platre, gipszezni; pop. - qch. à q., vmit vkinek nyakába varrni; corr. cuirs —ées, vastag, száraz *bőrök*; orf. bijoux —ée d'argent, ezüsttel lemezelt ékszer.

Plaqueresses, v. ploqueres-

Plaquette, f. com. fillér; p. cela ne vaux pas une —, fabatkát se ér; rel. kötetke; arch. kiálló párkányzat; drap. gyapjugyarató.

Plaqueur, m. men. szelvényező; art du —, szelvényezés mestersége.

Plaquis (-ki), m. arch. hibás rakmű.

Plaron, m. h. n. cickány. Plasmateur, m. did. képező. Plasmatiose, f. pot. agyagképzés mestersége.

Plastique, a. phil. képi, képes; képlési; agyagképlési; 2. phys. vertu —, alkotó erő.

Plastron, m. milit. mellvért;

escr. mellbör; fig. il est le —, ő a kötekedés tárgya; arq., serr. mellemez fűráshoz ; chir. mellpólya; — d'une tortue, melltajok.

Plastronner (plas-tro), v. a. mellvértet föladni; 2. 80 —, v. a. magát vértezni.

Plat, m. tal; serr. — d'une balance, korpona; verr. de verre, verre en —, üveglemez; 2. tál étel; oeufs sur le —, sült tojás; 3. asztalpénz; fam. avoir un rien entre deux —s, sokat várni és mit se kapni; mar. fatál; II. lap, lapos oldala vminek; — d'un couteau, kés lapja; fig. il fait merveille du — de la langue, sokat igér, de keveset teljestt.

Plat, e. a. lapos, sima, egyenes; — pays, lapály; pays –, sikság; bâtiment –, lapos hajó; cheveux —s, sima haj; il a la bourse —e, erszénye lapos; mar. calme —, szélcsönd ; 2. vin —, izetlen bor; fig. közönséges, esetlen; c'est un sujet, pórias egyén; 3. à -ventre, adt. se coucher à =, henyeségre adni magat; être a = du q., sündörködni; à —e terre, adt. se coucher à =, a puszta földre fekünni; a.—, tout à —, adt. il nia tout à —, kereken tagadta; tout —, adt. egész hosszában.

Platage, m. com. helypénz. Platain, platin, m. lapos

Platane, plane, m. bot. platánfa; — occidental, virginiai boglárfa.

Platatim (-time), adv. burl. tálat tál után.

Plat-bord, m. mar. hajópárkány.

Plate, f. bl. ezüst filler; riv. komp, dereglye.

Plateau, m. lap; deszka; de balance, mérlegdeszka; écon. asztaldisz; tálca; expl. —x d'argent, ólom- | Plâtrerie, v. plâtrière.

csap; phys. — électrique, villamkorond; 2. — d'une montagne, fönsik.

Plate-bande, f. jard. szegélyes virágágy; arch. ablakbél; — de compartiment, párta, korona.

Platée, f. arch. alapfal; 2. pop. — de viande, nagy tál hús.

Plate-'forme, f. arch. lapos tető; artill. — de batterie, ágyazat; charp. — de comble, felső ráma; —lon-

gue, f. ch. füzőszij. Platement, adv. fig. közönségesen; tout —, fam. kereken, öszintén; nyiltan

mondva.

Platerie, f. lapos edény. Plateron, v. bordelière. †Plateur, f. laposság.

Platière (-thi-), f. e. f. utat átszelő patakcsa.

Platiasme, m. hibás kiejtés. Platille, f. com. sileziai gyolcs.

Platine, f. écon. száritólemez; arm. puskaszerszám; serr. zárlemez; pop. nyelv, Platine, m. miner. ereny,

fehér arany. Platinifère, a. minér. érenytartalmú.

Platitude, f. fig. fam. aljasвáд.

Platole, f. écon. köcsög. Platrage, m. gipszmunka. Platras, m. gipsztörmelék.

Platre, m. gipsz, fösz; carrière de —, gipszbánya; – au panier, szitált fősz ; moule de —, főszminta; 2. gipsz-leöntet; p. battre q. comme —, vkit jól elverni; cette femme a de — sur le visage, e nö festi magāt.

Plâtre-ciment, m. gipsz-ra-

Platrer, v. a. gipszelni; gipszel bevonni: cloison – ée, gipsz válaszfal; agr. gipszel trágyázni; 2. fig. elpalástolni; paix —ée, álbéke; 3. se -, v. r. magát kendözni.

Platreux, se, a. gipsznemü, gipszféle.

Plâtrier (-trié), m. gipszműves, gipszelő.

Platrière, f. gipszbánya. Platronoir, platrouer. m.

gipszvakoló kanál.

Platy-'carpe, m. bot. bigebecöféle; —céphale, a. h. m. laposfejű; —cérates, m. pl. h. n. széles szarvuk; -cerque, a. h. n. laposfarku; —dactyle, a. laposújju; —gastre, a. lapos-hasu; —phylle, a. bot. széleslevelű; -pode, a. h. n. tepsi lábu; —rostre, a. h. n. lapos csőrü.

Plaubage, plumbago, v. dentelaire.

†Plausibilité, f. did. valószinüség.

Plausible, a. elfogadható, látszólagos, valószinű : meglehetős; —ment, adv. elfogadhatólag, valószinűleg, láthatólagosan.

Plausiter, v.n.h.n. turbékolni; szárnynyal csattogni. Pléban, m. káptalan által

kinevezett plebános.

Plèbe, f. h. r. közpolgár; nép; 2. h. m. köznép.

†Plébé, e, a. pórias, aljas. Plébéien, ne, s. a. h. r. közpolgár; közpolgári; h. m. polgári.

*Plébicide, m. népgyilkos. Plébiscite, m. h. r. néphatározat; 2. *általános sza-

vazás. Plécoste, m. icht. páncélos harcsa.

Pléiades, f. pl. astr. fiastyúk. †Pleige, m. jur. kezes; -r, v. a. kezeskedni.

Plein, m. telj; le — et le vide, a telj és az ür; arq. mettre en —, célba találni ; szeget löni.

Plein, e, a. tele, teli; p. – comme un oeuf, telesded tele; fig. il est —, tökéletes; il est — de vin, részeg; pop. elle a toujours le ventre —, minduntalan nehézkes; 2. fig. dús; 3. fig. j'ai le coeur —, szívem | Pleureux, se, a. siró; sirán- | Pliable, a. hajlítható.

telve van; visage -, kerek, telt arc; voix —e, csengö hang; 4. teljes; pouvoir, teljhatalom; mar. -e, dagály; 5. en -, adt. en — jour, világos nappal; en — mer, sik tengeren; 6. à —, adt. teljesen.

Pleinement, adv. tökéletesen, egészen, teljesen.

Plenière, a. f. teljes; cath. indulgence —, teljes bünbocsánat.

Pléni-potentiaire, s. a. meghatalmazott; —prébendé, v. prébendé.

Plénitude, f. méd. bőnedvűseg; 2. — de coeur, magasztos érzelem.

Pléonasme, m. gr. szófölösleg, szó-ár.

Pléonastique, a. gr. szófölöslegi, szóári.

†Plessis, m. *kéjlak*.

Pléteux, m. épingl. görbítő fogó.

Pléthore, f. méd. vérbőség, nedvböség.

Pleurard, v. pleureur; 2. m. zsugori, fukar.

Pleure, v. plèvre; 2. — misere, v. pleurard (2.).

Pleurer, v. n. sirni; könnyezni; de quoi pleurez-vous? miért sir? les yeux lui pleurent, szeme könyezik; 2. v. a. siratni; on ne l'a —é que d'un oeil, csak szinből siratták; 3. se —, v. r.; on se —e soi-même en pleurant les autres, másokat siratva, minmagunkat siratjuk.

Pleurerie, f. sirás, siránko-

Pleures, f. pl. hullott juhok gyap)a.

Pleurésie, f. méd. oldalnyilalás.

Pleurétique, pleuritique, a. méd. oldalnyilalási; il est —, oldalnyilalásban szenved.

Pleureur, se, a. siró, siránkozó; 2. halottkisérő; 3. a. m. v. saule.

kozó; il a les yeux tout –, kisirt szeme van.

Pleurique, a. méd. mellhártyához tartozó.

Pleurite, f. méd. mellhártyalob.

Pleurnicher, v. a. iron. fam. pityeregni, siránkozni; 2. sirást tettetni.

Pleurnicheur, se, s. siránkozó, pityergö.

Pleuro-'cèle, m. méd. mellsérv; —cyste, m. h. n. tengeri süly; —necte, m. icht. félszeguszó; —spasme, m. méd. *mellgörcs*.

Pleurs, m. pl. köny; fig. essuyer ses —s, vigasztalódni: — de terre, talajviz; poét. — de l'aurore, har-

Pleutre, m. pop. kamasz, pimasz, gézengűz.

Pleuvin, v. caution.

Pleuvir, v. pleiger; 2. v. swpasser.

Pleuvoir, v. n. et imp. ir. esni; il pleut, esik; fig. 11 a plu du sang, véreső hullott; pop. je n'en ai nonplus qu'il en pleut, anny részem sincs benne, mint a körmöm feketéje; p. il y & bien plu sur sa friperie, egészsége nagyon alászállt.

Plèvre, f. an. mellhártya. Plexiforme, a. an. fonalszerü.

Plexus (-ksuce), m. an. idegfonal.

Pleyon (plé-ion), m. vign. gúzs; cout. gerbes de szalmakötél; jard. szalmatakaró.

Pli, m. hajlás, görbület; – de la jambe, lábcsukló; 2. ránc; türet; formation des —s, ráncrakás; pemi. redőzet; fig. szokás; donner un bon — à une aifaire, ügynek jó fordulatot adni; 3. levélboríték; sous ce —, mellékelve; ng. fouiller dans tous les—s et replies du coeur humain, az emberi szív legbensöbb redőit kutatni.

Pliage, m. hajlitás, görbítés; görbület, ránc; rel. hajtogatás.

Pliant, e, a. hajlékony; chaise —e, tábori szék.

Plica, v. plique.

Plie, v. plaise.

Plié, m. dans. térdhajtás. Pliement, v. pliage (rel.).

Plier, v. a. ráncolni; összehajtani; fig. fam. — la toilette, lopott ruhával kereket oldani; card. haj*litni*; cir. — les bougies, fölcsavarni; milit. — les tentes, sátorokat fölszedni; — bagage, visszavonulni, hátrálni; fig. cet homme a —é bagage, kereket oldott; it. meghalt; 2. hajtani, görbitni, hajlitani; fig. — q. à la règle, vkit rendhez szoktatni; II. v. n. et se —, v. r. sous l'autorité, magát alávetni; hajlani, meghajlani, görbülni, görbedni ; hajladozni, hajlongatni; fig. à tout vent, minden henyomásnak engedni; 3. fig. hátrálni ; 4. se — à la volonté de q., vki akaratának engedni.

Plieur, se, s. manuf. hajto-

gató.

Plinger, plonger, v. a. chand. martani.

Plingeure (-jûre), f. chand. mártás.

Plinthe, f. (néha m.), arch. széklap; – d'une base, talplap; 2. it. falheveder ; székpárkány.

Plioir, m. hajtogato csont; briq. gerinceserép minta; tiss. görbítő vas; lay. gör-

bitő fogó.

Plique, f. méd. lengyelfürt. Pliqué, e, a. méd. lengyelfürtös, fürtkóros.

Plis (pli), m. drap. levágott állatok gyapja.

Plissage, phssement, m. rancolás; ráncolat.

Plissé, e, a. bot. ráncha szedett; 2. m. coutur. rakott

Plisser. v. a. ráncot rakni;

2. v. n. et se -, v. r. $r\acute{a}n$ cot vetni; cette étoffe —e, se -e, e kelme ráncot vet. Plissure, f. ráncrakás; rakott ránc.

Ploc, m. tehénször.

Plocage, m. card. kártolás, gyaratás ; mar. kátrányozás.

Plocaries, f. bot. zuzmófélék.

Plomb (plon), m. minér. flom; fig. fam. il n'a ni poudre, ni —, mindenben hiányt szenved : — de vitres, ablak-ólom; métal. d'oeuvre, üreg-δlom; de ressuage, csur-olom; minér. — argentifère, δl .fényle; fig. il a du — dans la tête, higgadt férfiu; 2. t. t. arch. függélyező; fig. jeter son — sur qch., vmit szemügyre venni; mar. de sonde, rétegmérő; fond. mal de —, kohókór; 3. à -, adt. függölegesen; fig. cette observation tombe à — sur lui, e megjegyzés nagyon illik rá; it. m. v. aplomb.

Plombage, m. onozás; agr. boronátás.

Plombagine, f. chi. olanyfenyle.

Plombaginées, f. bot. olmoncfélék.

Plombateur, v. plombeur.

Plombé, e, a. ólomszínii; fig. tête —e, könnyelmű ember; 2. rel. olomszinű máz; 3. —e, f. teint. *miniom*; arch. függöleges vonal; pêch. háló-ólom.

Plomber, v. a. pot. mázítni; vaisselle — ée, mázitott edény; arch. — une mur, falat függélyezővel mérni ; com. *6lmozni*; dent. ki*olmozni*; jard. — une terre, döngetni.

Plomberie, f. flomöntés; ólommunka; 2. ólomöntöde.

†Plombeur, m. cham. pecsételő; 2. com. ólmozó.

Plombier, m. flomöntő; 2. -, ère, a. ólomféle, ólom- Plumage, m. tollazat.

nemü; pierre —ère, δlomkő.

Plombifère, a. minér. ólmos. Plomboir, m. dent. olmozómüszer.

Plommer la vaisselle de terre v. plomber (pot.).

Plongeant, e, a. felülről lefelé.

Plongée, f. lejtősség.

Plongement, m. alámerülés. Plongeon, m. orn. bukruca; — de mer, hosszanbukó;

artif. vizi rajka; faire le —, lebukni, leguggolni ; it. il fait le —, kereket old.

Plonger, v. a. martani, bemartani; - q. dans la misere, vkit nyomorba dönteni; 2. elmeriilni, elbukni; machine à —, buvárharang; chand. chandelle -ée, mártott gyertya; З. se —, v. r. fig. merülni, elmerülni.

Plongeur, m. buvár.

Plonure, f. mázitott edény. Ploque (plok), f. card. kártolt qyapju.

Ploquer, v. a. drap. gyapjut elegyitni; 2. se —, v. r. bonn. kuszálódni.

Ploqueresses, f. pl. card. kárt.

†Plorcis (-ci), m. könyek: szomoruság; jajgatás.

Plot, m. nehéz zsámoly.

Ploutre, m. agr. henger; —r, v. a. agr. hengerrel zúzni ; hengerelni.

Ployable, a. hajlithato.

Ployage, m. hajlitás, hajtás.

Ployer, v. a. ord. plier, hajlitani.

Ployon, v. pleyon. Pluche, v. peluche.

Pluie, f. eső; temps de —, esős idő; fig. nos espérance s'en vont en —, reményünk füstbe megy; p. après la — vient le beau temps, borura derü; it. il est à couvert de la —, rendén van a szénája.

Plumaceau, v. plumasseau; plumeau.

Plumail, m. tollseprö.

Plumaire, a. bot. pelyhes. Plumart, m. charp, ali, al-

Plumart, m. charp. alj, aljazat; 2. v. plumail.

Plumasseau (-ma-ceau), m. luth. tollcső; cuis. v. plumail, méd. tépet-ecset.

Plumasserie (-macerie), f. tollpiperézés; ouvrage de —, toll-ék.

Plumassier, ère, s. tollpiperéző; tollék-árus.

Plumbago (plon-), m. bot. v. dentelaire; minér. ólombánya; lap. ólomszín.

Plume, f. toll; —menue, pehely; fig. il y a laissé de ses —s, nem.vitte el szárazon; passer la — par le bec de q., vkit bolonddá tenni; il est au poil et à la —, mindenre alkalmas; mod. abs. structoll; 2. abs. toll, irótoll; 3. fig. irály, irásmód; it. iró.

Plumeau, v. plumasseau. Plumée, f. tentába mártott toll; carr. völgyelés, öblö-

zés.

Plumelle, v. cornette (bot.).
Plumer, v. a. koppasztani;
fig. — q., vkit kifosztani;
még. levakarni (gyapjut);
2. m. papirszálag.

Plumet (-mè), m. plum. disztoll; iron. éretlen fickó.

†Plumetis (-thi), m. fogalmazvány; brod. broder au —, gyapottal himezni.

Plumeux, se, a. bot. szár-

nyas, tollagos.

Plumitif, m. jur. törvényszéki jegyzőkönyv; greffier du — vagy la plume, törvényszéki irnok.

Plupart, f. legnagyobb rész; 2. pour la —, adt. leginkább, többnyire, nagyrészint; 3. la — du temps, leggyakrabban.

Pluraliser, v. a. gr. többesben használni.

Pluralité, f. többség; 2. sokság, többesség.

Pluriel, le, s. a. gr. többes. Pluri-'flore, a. bot. sokvirágu; —loculaire, a. bot. sokrekeszű; — partite, a. bot. sokrészű; —pétale, a. bot. sokszemű.

Plus (plu; pluz), a. több; 2.

(mint fokragozás) — grand,
nagyobb; le — petit, legkisebb; 3. il y a —, adt.
azonfelül; it. —, söt mielöbb; 4. de — en —,
mindinkább; au —, tout
au —, legföllebb; — ou
moins, körülbelül; 5. sans
—, adt. minden további...;
d'autant —, annál inkább;
6. s. legtöbb; alg. meg; a
— b, a meg b.

Plusage, m. drap. tépés, tépesetés. [tépni.

Pluser, v. a. la laine, drap. Plusieurs, a. pl. több; —fois, többizben; 2. — d'entre eux y consentirent, többen közülök beleegyeztek; 3. abs. — tiennent, sokan azt képzelik; —ont cru, némelyek azt hitték.

Plus-'offrant, e, s. legtöbbet igérő; — pétition, f. jur. túlzott követelés; — queparfait, m. gr. régmult idő. Plutôt, adv. inkább, előbb;

2. au —, adt. mihamarabb. Pluvial, m. h. eccl. miseruha; it. esőköpeny; 2. —, e. a. eső...; eaux —es, esővíz; bot. souci —, peremér.

Pluvian, pluvier, m. orn.
esőszalonka; — doré, póling; petit —, libuc; p.
elle est grasse com. un —,
olyan, mint a duda.

Pluvieux, se, a. esős; 2. vent —, esős szél.

Pluviner, v. n. imp. permetezni.

Pluvio-'mètre, m. phys. esőmérő; — métrographie, f. esőmérés.

Pluviose, m. h. de F. esőhő (a francia köztársaság 5. hónapja, jan. 20. febr. 19.).

Pneumatique, f. phys. v. pneumatologie; 2. a. lég...; machine —, légszivattyű.

Pneumato-'cèle, f. méd. légsérv; —logie, f. szellemtan; —logique, a. szellemtani. Pneumo-'cèle, v. pleurocèle;
—gastrique, m. an. gége;
—graphie, f. an. tüdöleirás;—logie, f. an. tüdötan;—logique, a. tüdötani.

Pneumonalgie, f. méd. tüdőfájás.

Pneunomie, v. péri pneunomie.

Pneumonique, a. méd. remède —, tüdőszer; 2. il est —, tüdőlobos.

Pnigme, puix, m. méd. fojtó hurut.

Poaillier (poi-), m. harangtorony; 2. meun. korong-

Poc-à-poc, adv. lassankint. Pochade, f. peint. vázlat.

Pochard, e, a. arg. részeg;
—erie, f. arg. részegség.

Poche, f. zseb; fam., mettre en —, zsebre rakni; 2. zsák call. cikornya; ch. nyulháló; cuis. begy; pêch. zsákháló.

Pocher, v. a. — les yeux à q., vki szemét kékre verni; call. cikornyázni; cuis. oeufs —és, sült tojás.

Pocheter, v. a. zsebben hordani.

Pochetier, m. böröndös.

Pochette, f. zsebecske; p. belles —es et rien dedans, fenn az ernyő nincsen kas. Pocket (po-kette), m. zseb-

Pocket (po-kette), m. zsebszótár.

Podagraire, petit gérard, herbe à gérard, herbe à la goutte, angélique sauvage, f. bot. baktopp.

Podagre, f. méd. köszvény; 2. s. a. köszvényes.

Podi-'mètre, m. hosszmérő; —métrie, f. hosszmérés.

Podo-'mètre, v. odo-mètre; —zoaires, m. pl. ent. soklábuak.

Podure, f. h. n. maróka.
Poêle (poâl), m. halotti lepel; 2. menyasszonyi fátyol; 3. mennyezet; 4.—,
poile, m. kálgha; — de
fonte, öntött vaskályha;

-faïence, cserépkályha; 5.

szoba.

Poèle (po-al), f. serpenyő; queue de la —, serpenyo nyele; p. tomber de la – dans la braise, eső elül | csurgo alá menekülni; pot. égető kemence.

Poêlée (poa-), f. egy serpe-

nyövel.

Poëlerie (poa-), f. fütési és világitási eszközök;2.kályhakereskedés.

Poêlette (poa-), f. sucr. serpenyöcske; 2. chir. v. poilette.

Poêler (poa-lié), m. kályhacsináló; 2. serpenyös.

Poelon (poa-), m. cuis. serpenyöcske; expl. — de liquation, csurüst.

Poêlonnée (poa-), f. tele serpenyövel.

Poème, poëme, m. litt. költemény ; dalljáték szövege.

Poésie, f. költészet; 2. költői hév; 3. —dramatique, színköltészet; 4. pl. költemény.

Poétastre, m. litt. füzfaköltő, versfaragó.

†Poësté, e, a. hatalmas, magas.

Poète, poëte, m. költő.

Poétereau, m. fam. v. poétastre.

†Poétesse, f. költönő.

Poétique, a. költői; fig. licence —, hazudozás; 2. költőművészet, költészet: -ment, adv. költőileg, költészetileg; iron. dîner —, koplalni.

Poétiser, v. n. verselni, verseket faragni ; 2. v. a. köl-

tésziesítni.

Poétireau, v. poétastre.

Poge, m. mar. kormányfél (hajó jobb oldala); 2. cout. droit de —, heringadó.

Poger, v. pouger.

Pogonias (-niace), m. icht. márna; astr. üstökös csillag.

Poids (poâ), m. súly; nehéz-*ég ; 2. nehezék ; *ulymérték; — d'un kilogramme; 3. fig. nyomaték, fontosság. Poignant, e, a. fig. nyilaló. | Poinconner, v. a. szerintez-Poignard (poa-niar), m. tor,

gyilok; pěch. közép nagyságú csuka; fig. il a le — dans le coeur, bú emészti szívét. Poignarder, v. a. meggyilkolni, törrel leszürni; fig. fam. la curiosité le —e, a kiváncsiság zaklatja.

Poignardins, m. pl. király-

gyilkosok.

Poignée, f. tele marokkal; maroknyi; fam. prendre une — de feu, kissé melegedni; 2. — de verge, vesszőköteg; donner une de main à q., vkivel kezet szoritni; une — de monde, maroknyi nép; 3. à —, adt. marokszámra; II. markolat, nyél, fogantyű.

Poigner, v. a. zaklatni, ki-

Poignet, m. an. kéztő, kézcsukló; coutur. — d'une chemise, ingszél; ingsze-

gély ; it. kézelő.

Poil, m. an. szőr; — follet, piheszőr; 2. haj; son grisonne, haja öszül; 3. szakál; se faire le —, szakálát nyirni; ard. — noir, fekete palakö; 4. man. monter le cheval à —, szőrén lovagolni; manuf. toile à 3 —s, három nyüstös vászon; fig. il est brave à trois —s, hatalmas verekedő; méd. le – des mamelles, tejgomoly; fig. avoir du — à q., vkit megkoppasztani.

Poilette, poëlette (poa-), f.

vérmedence.

Poilier, v. poailler (meun.) Poiloux, m. pop. semmire kellő, gézengúz; 2. pop. szörös mint a medve.

Poilu, e, a. szörös.

Poinçon, m. ar; bij. — de diamant, gyémántos hajtű; bot. fej, torzsa, cső; charp. szarufacsúcs; ferbl. domboritó; grav. árvésű; maç. koveso; manui. belyeg; mon. bélyeg.

Poinconnement, m. szerin-

tezés.

Poindre, v. a. ir. szúrni; p. oignez vilain, il vous poindra, poignez vilain, il vous oindra, kemény fát kemény ékkel hasítják; fig. quel taon vous point? ugyan mi fúrja agyát? 2. v. n. kicsirázni, kibújni; fakadni : ütközni ; le jour commence à —, a hajnal hasadni kezd; pitymallik; p. on voit déja où l'épine veut —, látni való ki apja fia ö.

Poing (poein), m. ököl; fam. il a la tête plus grosse que le —, egész betegsége nem

egyéb tettetésnél; flambeau de —, kézi szövétnek; faire le coup de —, dulakodni. Point (poein), m. coutur. öltés ; 2. varrás, himvarrás; 3. csipke; 4. gr. pont; bl. mező; bot. petty; 5. – de vue, kilátás; ce tableau n'est pas dans son — de vue, e festvény nem jó helyen függ; szempont; II. tétel, kérdés; 2. nehézség; föpont; rhét. rész, szakasz; 3. állapot, helyzet; 4. pont, fok; il est au plus haut de sa gloire, dicsöségének legmagasabb fokát érte el ; 5.le —d'honneur, a becsület dolga; 6. pillanat; il est sur le — de sortir, épen távozni készül; 7. à –, adt. jókor; pop. a votre - et aisément, csak úgy mint o(thon; 8. de — en -,adt.pontosan, szórul szóra; 9. de tout —, en tout —, adt. minden tekintetben: fam. ils l'ont accommodés de =, derekasan elverték; III. adv. de négation: en voulez-vous? je n'en veux —, akar belöle? nem; il n'a — d'argent, nincs semmi pénze; 2. — du tout, épen nem; semmi képpen se.

Pointage (poein-), m. mar. pontozni; artil. irányozni. Pointal (poein-), m. charp.

gyámgerenda.

Pointe (poein-), f. — d'un

aiguille, tü hegye; fig. emporter qch. à la — d'épée, vmit kierőszakolni; — d'un clocher, torony csúcsa; — d'une montagne, hegyorma; 3. c'est vin n'a pas de —, e bornak nincs zamatja; fam. il a une — de vin be van kapva; abs. — d'esprit, élces gondolat ; elmeél ; II. t.t.ard.csákánykapa; bl. cimerpaizs alsó csúcsa; clout. pecek; coutur.pálha, ereszték; fauc. emelkedés; fort. — de bastion, bástuafok; grav. karctű: joail. kopács; man. oldalugrás; rel. gyalukés; tour. esztergázó véső; III. en —, adt. csucsosan, hefúró ár. gyesen. Pointeau (poein-), m. horl. Pointement, m. v. pointage (artill.); crist. hegyezés.

Pointer, v. a. szúrni, döfni; bouch. leszúrni; 2. irányozni; aig. hegyezni; bord. kiszurkálni; com. pontozni; manuf. fércelni; II. v. n. előjönni, kiütközni; fauc. emelkedni; man. ágaskodni.

Pointerelle (poein-), f. ent. rügyevő.

Pointerolle (poein-), f. expl. bányavéső.

Pointeur (poein-), m. artill. irányzó.

Pointil (poein-thi), m. verr. pontozó vas.

Pointillage, m. grav. pontozás, pettyezés; il réussit dans le —, pointillé, jól érti a pontozást; fig. zaklatás. [gárdosság. Pointille, f. agyarkodás, fo-

Pointillé, v. pointillage.

Pointiller, v. n. pontozni, pettyezni; bot. feuilles — ées, pettyes levelek; 2. fig. szörszálhasogatni; apróságokon kocódni; II. v. a. q., vagdalózni, élceskedni; III. se —, v. réc. egymást vagdalni, élcelni.

Pointillerie, f. vagdalózás, kötekedés, élcelés.

Pointilleux, se, a. akadékos, szőrszálhasogató.

Pointu (poein-), m. icht. fürtfogú; 2. arg. érsek; 3. —, e, a. hegyes; fam. c'est un esprit —, fogárdos, elmés.

Pointure (poein-), f. impr. ivszegek; mar. vitorlarö-vidítés.

Poire, f. jard. körte; fam. entre la — et le fromage, csemege közben; artil. — à feu, gözgolyó, vakító gömb; bout. makk; ch. — à poudre, löportülök.

Poiré, m. körtemust.

Poireau, m. bot. metélő hagyma; maréch. v. crapaud; méd. v. verrue.

Poirée, f. bot. cékla.

Poirier, m. bot. körtefa; fig. je l'ai vu —, ismertem midön még meztelen lábbal járt.

Pois, m. jard. borsó; p. après les fêtes et le jeu, les —s au feu, több nap mint kolbász; 2. minér. szemecsvas-érc.

†Poiser, v. n. sulyosnak, terhesnek lenni.

Poison, m. méreg.

Poissard, e(poa-çar), a. pórias, aljas; —e, f. halárusnő; it. aljas, durva nő; *—er, v. n. szitkozódni; aljaskodni; —erie, f. aljasság, durvaság.

Poisse, f. artil. szurokba mártott rőzse; 2. arg. tolvaj.

Poisser, v. a. beszurkolni, szurokba mártanı; 2. bekenni, bepiszkolni; 3. arg. lopni; 4. v. n. szurkosodni.

Poisseux, se, s. a. fam. szurkos; szurtos.

Poisson (pos-con), m. hal; fam. il est ni chair ni —, se hideg, se meleg; p. donner un petit — pour en avoir un gros, sapkát cserélni süvegen.

Poissonnage (poa-ço-), m. féo. haladó.

Poissonnaille (poa-ço-), m. pêch. fam. apró halak.

Poissonnerie (poa-ço-), f. halpiac.

Poissonneux, se, (poa-ço-), a. haldús.

Poissonnier, ère (pos-ço-), s. halárus; 2. —ère, f. cuis. halas serpenyő.

Poissonnure (poa-co-), f. carton. ürübör-hulladék.

Poitrail, m. man. szügy; sell. szügyelő; charp. általgerenda; t. t. melldeszka.

Poitrinaire, s. a. méd. mellbeteg.

Poitrinal, e, a. an. mell ...; nagoires —es, mellparák; 2. m. guer. karabély.

†Poitrinatier, m. guer. puskás.

Poitrine, f. an. mell; 2. szügy; 3. mell (benseje, föleg tüdö); cet orateur n'a pas de —, e szónoknak nincs jó hangja (tüdeje).

Poitrinière, f. rub. zugolyfa; paum. mclldeszka; sell. mellöv.

Poivrade, f. cuis. borsos lé. Poivre, m. bot., cuis. bors; fig. cela est cher comme—, méreg drága.

Poivrer, v. a. cuis. borsozni; pop. il est —é, bujakóros.

Poivrette, v. nielle.

Poivrier, m. bot. borscserje; écon. borstartó; arg. iszákos.

Poivrière, f. borsos millye; füszertartó; fort. köböl épült örház; arg. országút. Poix. f. szurok: — résine.

Poix, f. szurok; — résine, gyanta.
Poix-résiner, v. a. ércet szu-

rokkal bevonni.
Polacre, f. mar. vitorlás de-

reglye; 2. m. lengyel nemes.

Polaire, a. astr. sark ...; étoile —, északi csillag; cercle —, gönckör.

Polarisation, f. phys. sarkitás, göncölítés.

Polariser, v. a. phys. sarkitni, göncölitni.

Polaryté, f. phys. irányítás, göncösség.

Polastre, m. plomb. forrasztó serpenyő.

· Polatouche, m. h. n. röpülő mókus.

Polder (-dre), m. géo. német-

Pôle, m. astr. gönc, földsark.

Polémique, a. vitászi, vitatkozó; écrivain —, vitász; 2. f. vitázás; tanvita.

Polémoine (-moane), f., polémonium (-ome), m. bot. nádi szironták.

Polémo-scope, m. opt. hadi j távcső.

Polenta(-lenne-), f. kukoricakása.

Poli, m. simaság, fényesség; fény; 2. —, e, a. sima, fényes; fig. udvarias, mivelt, nevelt.

†Poliâtre, m. méd. városi orvos.

Police, f. rendőrség; 2. rendöri hivatal; 3. rendöri biróság; — correctionnel, fegyrendörség.

Policef, v. a. rendezni, rendbe hozni; rendes alkot-

mányt adni.

Policeur, v. législateur.

Polichinelle (-chi-), m. bohóc; fond. kampós piszkavas.

Policien, m. tabl. símító nemez; fam. rendörhívatal-

Policier, ère, a. rendőri; 2. ™. rendör.

Polières, f. pl. sel. hidnyeregszijak.

Poliment, m. sikárlás, símítās, fényítés ; 2. †símaság, Jeny; 3. adv. fam. udvari-

Polion, polium (-ome), m. bot. csombor.

Polir, v. a. sikárolni, csiszolni, simitni; fig. finomitni; 2. se —, v. r. simává lenni.

Polissable, a. simitható, csi-8zárolható.

Polisseur, se (po-li-ceur), s. sikároló, csiszároló, simitó. Polissoir (-coar), m. simito

szerszám; – d'acier, síkár acél; rel. sikárfog.

Polisson, ne (-li-con), s. csa-

vargó ; utcai rima ; 2. s. a. neveletlen; piszkos, ronda, cafatos; 3. f. arg. nyelv.

alföldi puszta, elgátolt | Polissonner (-li-çoné), v. n. dévajkodni; paráználkodni ; trágárkodni.

> Polissonnerie (-li-ço-ne-rig), f. neveletlenség; paráználkodás; trágárság; dévajkodás.

> Polissure (-li-çu-), f. csiszolás, sikárolás, csiszárolás; fényesség, símaság.

> Politesse, f. udvariasság. műveltség; fam. brûler la -, az udvariasság ellen véteni; — de marchand, önző udvariasság; 2. faire une — a q. vkivel szivességet tenni.

> Politico-'mane, m. kormányi dolgokat feszegető; korcsmapolitikus; —manie, f. kormányi dolgok feszegetése.

Politie (-cie), f. polgárisodás.

Potitique, a. *allam...*; gouvernement —, államszervezet; 2. m. államférfi; országtudós; it. a. okos, ravasz; 3. ovatos, ildomos; II. f. országtudomány, országlat, országtan; 2. okosság, ildomosság, ravaszság; —ment, adv. politikailag, országtanilag; 2. ravaszul, ildomosan.

Politiquer, v. n. kormányi dolgokat feszegetni; politikáról ohoskodni.

Politiquerie, v. politico-ma-

Politiqueur, V. politicomane.

Pollage, m. cout. tyúkadó. Pollen (pol-lène), m. bot. himpor.

Pollicitation (pol-li-), jur. igéret, igérés.

Pollu, e (pol-lu), a. szentségtelenitett.

Polluer (pol-lué), v. a. szentségtelenítni.

Pollution (pol-lu-cion), f. szentségtelenítés; méd. magömlés; — volontaire, önfertőzés.

Polo-'graphe, m. égleiró ; -graphie, f. égleirás.

Polosse, m. réz és on ötvény. Poltron, s. a. gyáva; nyulfi. Poltronesque, a. gyáva, pulya; -ment, adv. gyáván, pulyán.

Poltroniser, v. n. gyáváskodni, pulyáskodni.

Poltronnerie, f. gyávaság, putyaság, félénkség. Poly-'acanthe, a. bot. soktiives: —adelphe, a. bot. sokfalkás; —andre, f. litt. hires emberek életleirdsa; 2. a. bot. plantes =s, sok himes növények; —andrie, f. litt. sokférjűség; —angique, a. bot. sokrekeszü; anthe, m: —anthée, f. litt. virágszedés; —anthé, e, a. bot. sokvirágú; —archie, f. pol. sokuralom; —arthémum (-mome), m. bot. szironták; —carpon, m. bot. polcsa; lit. egyházi törvények gyűjteménye; –céphale, a. sokfejü; —chnème (-knè-), m. bot. torzon; -cholie, f. méd. epeláz; -chreste (-krès-), a. sokféle hasznosságú; —chrome (-krô-), a. sokszinű; többszínű; 2. méd. hoszszantartó; —chyle, a. méd. aliment —, táplálós étel; —cotylédon, e, a. bot. több karajú; -dactyle, a. an. sok újjú; —dipsie, f. méd. heves szomjuság; —dore, ent. pozdorjány; m. -èdre, m. géom. soklap; opt. csürlös üveg; —gala, m. csésze szárny; —galactique, a. méd. tejdús; —galées, f. pl. bot. csészeszárnyfélék;—galie, f.méd. tejbőség; —game, s. a. soknejü; —gamie, f. soknejűség; —glotte, a. gr. sok nyelvű; több nyelren irt; fig. iron. c'est un =, valóságos nyelvgép; orn. =, sokszavú rigó; -gone, s. a. géom. sokszög; —gonées, f. pl. bot. csikszár félék; —graphe, s. sokat iró; —graphie, f. titkos

irás; —gyne, a. bot. több anyás; —mathe, did. m. sokat tudó; —mathie, f. did. sok tudás; —morphe, a. an. sok alakú; –nème, m. icht. újjas hal; —nésie, f. szigetcsoport : -nome, m. alg. soktag, soktagzat; —onyme, a. soknevü; —pe, m. h. n. habarc; chir. pöfeteg: —pétale, a. bot. soklevelü; -phage, s. a. nagyétű; -phagie, f. méd. farkaséh; —phore, a. méd. erős, erősítő; —piaire, a. h. m. habarcféle; -pode, m. bot. *páfrány* ; —ptère, m. h. n. sokpatások; -pyrène, a. bot. sokmagú; -sacrie, f. méd. túlkövérség; -spermie, f. méd. ondóbőség; -style, a. arch. több oszlopú; —syllabe, s. a. gr. soktagú; —syndéton, m. kötszóhalmozás; rhét. —technique (-t3k-), a. műegyetemi; école =, műegyetem; —technicien, m. müegyetemi hallgató; theisme, m. theo. sok istenség: -théiste, m. théo. sok istenhivő; —tric, f. páprád; —urie, f. méd. tulságos hugyozás.

Pomatique, m. h. n. kerti

csigabiga.

Pomi-'fère, a. bot. almás; arbre —, almafa; —forme, a. bot. almaalakú.

Pommade, f. kenöcs, hajkenöcs; 2. pop. almapite.

Pommader, v. a. kenni, hajat kenni.

Pomme, f. jard. alma; an. - d'Adam, Adám csutkája pop. on l'apaiserrait avec une —, könnyen békithető; — de pin, fenyütoboz; de terre, burgonya; t. t. gomb, gömb.

Pommé, m. écon. almamust; fig. fam. fou —, tökéletes

bolond.

Pommeau (po-mô), m. fourb. markolatgomb: gras de la jambe, lábikra; sell. nyeregkápa.

se Pommeler (po-), v. r. bárányfelhökkel beborulni; temps — é, bárányfelhős idő; man. cheval gris -é, almásszürke. ka. Pommelette, f. jard. almács-

Pommelière, f. vét. tüdőlob; tüdővész.

Pommelle (po-mèle), f. carr. hasítóék ; corr. szárfa.

Pommer (po-), v. n. jard. fejesedni.

Pommeraie (pom-rè), f. jard. almáskert.

Pommeter, v. piétiner.

Pomette (po-), f. gömböcske; gombocska; ruha-, kalapfogas; an. os de la —, járomesúes; coutur. bog.

Pommier (-mié), m. jard. almafa.

Pomo-logie, f. gyümölcsisme; —logique, a. gyümölcsészeti; —logue, m. gyümölcsész.

Pomoyer, v. a. cord. kötelet vizsgálni.

Pompe, f. pompa, disz; fény; — funèbre, gyászpompa; II. t. t. szivattyú; — d'incendie, tüzszivattyú; chir. — a sein, csecsszivattyú; écon. — de celliers. $lop \delta$, lopótök; szívócső.

Pomper, v. a. szivattyúzni; fam. — un secret, titkot kicsalni; —q., vkit faggatni; 2. v. n. pop. inni, hörpenteni.

Pomperie, f. szivattyú-, kútcsinálás; 2. szivattyú-mű. Pompette, a. pop. részeg.

Pompeusement, adv. pompásan, fényesen; dagályo-

Pompeux, se, a. pompás, fényes, diszes; dagalyos;

Pompholyx (-lik-se), m. chi. gálma.

Pompier, m. szivattyú; 2. tűzoltó.

Pompile, m. icht. csikos nagy agyú hal; 2. ent. göröncsér hernyász:

Pompon, m. mod. disz; fejdisz; fig. cikornya; pop. győzelmi jel.

Pomponner (pon-po-), v. a. disziteni, ékiteni; fig. cikornyázni; 2. se –, v. r. cifrálkodni.

Ponant, m. nyugat; mar. atlanti oceán.

Ponantais, ponantin, a. m. nyugoti.

Ponçage, m. leszénporozni. Ponce, pierre —, f. sikárkő: 2. dess. szénporozó pemet.

Ponceau (-ço), m. bot. v. coquelicot; 2. királyvörös; arch. kis hid.

†Poncet, m. hidacska.

Poncer, v. a. leszénporozni; sikárkövel sikárolni; com. jelölni, megjelezni.

Ponceux, se, a. síkárköves.

Ponche, v. punch.

Poncirade, f. bot. méhfű, mézelke.

Poncire, m. bot. ádám almája (citromfaj).

Poncis (-ci), m. dess. rakmetszvény szénporozáshoz; fig. vakszokás.

Ponction, f. chir. csapolás; it. hólyagszúrás.

Ponctuage, m. hibás máz. Ponctualité, f. pontosság.

Ponctuation, f. gr. pontozás. Ponctué, m. icht. pettyezett páncélos kolty.

Ponctuel, le, a. pontos, rendes; —lement, adv. pontosan, rendesen.

Ponctuer, v. a. gr. pontozni; e. v. n. savoir —, helyesen pontozni; bot. feuille – ée, pettyes level; gr. virgule -ee, pontos vessző.

Pondaison, f. écon. tojás; tojás ideje.

Pondag, m. expl. lejtos akna. Pondage, m. tonnapénz.

Ponderable, a. mérlegelhető: súlyos.

Ponderant, v. lourd.

Pondération, f. phys. súlyegyen; it. fig. Pondérer, v. a. fig. súlyegye-†Pondérosité, v. poids.

Pondeur, se, ord. f. tojós madár ; tojós tyúk.

Pondre, v. a. tojni; fam. il pond sur ses oeufs, rendén van a szénája.

Poney, m. man. törpe ló. Ponger, v. n. corr. szivárogni; cuir — é, taplós bör. Pongitif, ve, a. méd. nyilaló. Pont, m. arch. hid; —flottant, tutaj; — levis, dobo $g\delta$, fölvonó híd; taill. — levis d'une culotte, nadrágellenző; mar. födélzet; ânes, kopasz aux mentség; II. —s et chaussées, hid és útépitészet.

Pontanier, v. pontonnier. Ponte, v. pondaison.

Ponté, m. arm. nyakló, ka*nyarvas* ; 2. —, e, a. mar. födeles.

Ponter, v. n. jeu. kártyára rakni.

Pontet, m. sell. nyeregfa. Ponteur, m. jeu. kártyarakó.

Pontife, m. h. anc. föpap; cath. souverain —, pápa. Pontificale, m. lit. egyházi szabály ; 2. —, e, a. főpapi; -ement, adv. főpapi, püspöki diszben.

Pont-neuf, m. egy hid neve Párisban; 2. pop. utcai dal; 3. arg. officier du —, tolvaj, zsebmetsző.

Ponton, m. milit. hajóhíd; it. hiddereglye.

Pontonage, m. tout. hidvam. Pontonnier, m. cout. hidvámszedő; riv. révész; milit. hidász.

Popel, m. h. n. tüskés forgonc.

†Popine, f. csapszék.

†se Popiner, v. r. cifrálkodni.

Poplicé, e, poplitique, a. m. térdhajlási.

Populace, f. pórnép; la plus vile —, népsöpredék.

Populacerie, f. póriasság, pórias viselet.

*Populacier, m. néphizelgö; 2. —, ère, a. aljas, közönséges, pórias.

Populage, populago, m. bot. mocsári gólyahír, gólya-

virág.

Populaire, a. nép . . . ; erreur -, néptévedés; homme -, népszerű ember; il est | Porosité, f. did. likacsosság. |

—, népszerű; it. népbarát; -ment, adv. népszerüleg; aljasan, póriasan; népszerűen.

Populariser, v. a. népszerűsitni, közhasznúvá tenni; 2. se —, v. r. *népszerű*södni.

*Popularisme, m. néphizelgés, uépkecsegte**t**és.

Popularité, f. népszerűség, népiesség; közérthetőség; 2. népkegy.

Population, f. népesség.

Populéum (-one), m. pharm. nyárfakenőcs.

Populeux, se, a. népes.

Populicide, a. népveszélyes; 2. m. népgyilkos.

Populine, f. chi. rezgenye. Populo, m. pop. kövér csecsemö.

*Populosité, f. nagy népes-

Porc (por; pork), m. disznó; it. fig.; fam. il est com. le - à l'auge, úgy él mint hal a vizben; icht. — marin, közönséges delfin.

Porcelaine, f. minér. porcellán; 2. porcellán edény; conch. —, babos csüllőr; man. cheval —, porcellan

Porcelainier, ère, s. porcellánkereskedő.

Porcelet, v. cloporte.

Porcellion, m. h. n. ászka. Porc-épic (por-ké-pik), m. h. n. tarajos sül.

Porchaison, f. porchaiton, m. ch. disznó kövérség, háj.

Porche, f. arch. előcsarnok. Porcher, ère, s. kanász; il jure com. un —, szitkozódik mint a kanász.

Porcherie, f. disznó-ól; 2. fig. pop. disznóság.

Porcin, m. h. n. disznófele. Pore, m. méd, likacs; phys. —s, hézagok.

Poreux, se, a. likacsos.

Porgy, m. orn. csergo ruca. Porisme, v. corollaire.

Porno-graphe, m. erkölcstelen könyv irója.

Porphyre, m. minér. pety/e gyurmag.

Porphyré, e, a. minér. petylės.

Porphyrisation, f. szétdörzsőlés petylekövön.

Porphyriser, v. a. szétdörzsölni.

Porracé, e (po-ra-), a. méd. hagymazöld.

Porreau, v. poireau.

Porrigo, m. med. koszmó.

Porse, f. pap. rizsma.

Port, m. mar. kikötö; fig. il est dans le —, megboldogult; it. — de salut, menhely; II. hordképesség; 2. vitel-, postabér; lettre franche de —, bérmentes levél; III. tartás; illededelem; illem; bot. növés. Portable, a. hordható; 2. viselhető.

Portage, m. hordás; riv. vízzuhatag.

Portail, m. arch. kapuzat, diszkapu; templom homlokzata.

Portant, m. serr. – s d'un coffre, börönd fülei; 2., —, e, a. (csupán bien v. mal igehatározóval); il est bien -, jól érzi magát; elle est toujours mal —e, mindig gyöngélkedik.

Portatif, ve, a. hordozható; dictionnaire —, zsebszótar; fam. il n'est pas —, lomha.

Porte, f. ajtó; —cochère, kapu; fausse —, vakajtó; it. titkos ajtó; refuser la — à q., vkit elutasitani; nous sommes logis — à —, egymás mellett lakunk ; szomszédok vagyunk; passez-moi la —, takarodjék; fam. mettre la clef sous la -, titkon távozni; 2. de — en —, adt. házról házra; it. à —s ouvrantes, kapunyitáskor; 4. à close, titokban, tanuk nélkül; II. h. m. török kormány.

Porte-'affiche, m. ragkeret; —arquebuse, m. *puskatöl*tő; —assiette, m. táltartó

karika; — auge, m. napszámos; — baguette, m. töltövesszö-karika; — bamérlegrúd ; lance, m. — balle, m. házaló; — bannière, m. templomi zászlóvivő; —barres, m. maréch. fékkarika; —bonnet, m. sapkaszij; —cahiers, m. irattáska; —charge, m. ostornyél; —chausse, m. nadrágtartó; – cigare, m. szivartáska; 2. szivarszopóka; —clefs, m. tömlöctartó; foglyár; —corps, m. artill. nyerges kocsi; -coton, m. komornok; fig. farkcsóváló, sündörködő; —crayon, m. rajzón-tartó ; -croix, lit. keresztvivő; —crosse, m. lit. pásztorbot-vivő; man. pisztolytok; —culotte, m. parancsoló nő; — Dieu, m. cath. beteget megáldozó pap; —drapeau, m. milit. zászlótartó.

Portée, f. ellet; 2. lőtávol; 3. közellét; cela est à la — de ma main, kezem ügyében van; 4. tehetség; fig. horderő; charp. gerenda hosz-

szűsága.

Porte-'enseigne, v. portedrapeau; -épée, m. kardbojt; —éperon, m. sarkantyúszij; —épine, porc-épic; —étendard, m. porte-drapeau; 2. zászlótok; -étrier, m. sell. kengyelszij; —faix, m. teherhordó; —fer, m. patkótok; -feu, m. artill. gyúcsőte; —feuille, m. tárca; fig. miniszteri állomás; fin. állampapir; 2. laptárca; flambeau, m. faklya hor $d\delta$; —glaive, m. h. m. kardrend; -grève, m. kikötőmester; —guidon, v. porte-drapeau; —guignon, m. szerencsétlen ember; pop. halálmadár; —hauban, m. mar. oldal-vitorla rúd; —laine, m. bot. gyapú; —lance, m. milit. dzsidaszij; —lettre, m. levéltáska; —malheur,

porte-guignon: -manteau, ruhaiszák; m. -masse, m. jogarvivő. Portement, m. hordás.

Porte-missel, m. lit. misekönyvtartó; —mitre d'or, v. chardonneres; —monnaie, m. erszény; —montre, m. orapárna; 2. zsebfratarto; 3. =8, horl. *ora-kirakat*; —mois, m. sell. zablatartó; —mouchettes, m. koppantó talp; -mousqueton, m. karabélyhorog; 2. órahorog; -musc, m. h. n. pézsmany.

†Portenteux, se, a. iszonyú,

szörnyű förtelmes.

Porte-'or, v. portor; —outil, m. tok (fejsze, bárd stb. élére); —page, m. imp. lap-alj; -panier, m. kosárhordó ; -pièce, emporte-pièce; —pierre, m. chir. pokolkő-tartó; -presse, m. rel. sajtótalap; —queue, m. uszályhordó.

Porter, v. a. hordani; vinni: it. fig.; fam. vous voilà tout porté, éppen jókor jött; it. il ne le portera pas loin, nem viszi el szárazon; flg. — q., vkit támogatni; 2. elszállítni; — q. en terre, vkit eltemetni; — q. par terre, vkit földhöz vágni; com. beirni; 3. elbirni; 4. magával hordani; viselni; fig. — la chape, vkire sokáig várakozni; il a — é les couleurs, inas volt; p. elle —e le haut-dechausses, asszony fején a süveg; 5. tartani; 6. terjeszteni; ces montagnes portent leurs cimes jusque dans les nues, e hegyek a felhőkig terjesztik csúcsukat; -malheur, szerencsétlenséget hozni; — la | Portereau, m. hydr. védgát; main au chapeau, kalapot emelni; — un coup à q., vkire ütést mérni; fig. cette chose —e coup, e dolog nagy hatást idéz elő; it. | †Porterie, f. kapus-szoba. káros befolyású; quelque | Porterien, m. külvárosi polgár

part que je —e la vue, bár merre nézek is; fig. — ses vues bien haut, magasra torekedni; où portez-vous vos pas? hová megy? – q. à qch., vkit vmire serkenteni; fig. cette poutre -e trente pieds, e gerenda 30 láb hosszú; 7. teremni; cet arbre —e de bons fruits, e fa jó gyümölcsöt terem; —intérêt, kamatot hajtani; abs. ce billeta-é, e sorsjegy nyert; it. hordani (magzatot); 8. elviselni, eltürni, szenvedni; lakolni; 9. — amitié, barátságot táplálni; — honneur à q., vki iránt tisztelettel viseltetni; — témoignage, tanuskodni; — son jugement sur qch. vmiröl véleményét kinyilatkoztatni; 10. tartalmazni; szólni; la loi —e, a törvény azt mondja; II. v. n. cette poutre —e sur la muraille, e gerenda a falon fekszik: mar. les voiles portent, a vitorlák duzzadnak; 2. hordani (löfegyver); tous les coups ne portent pas, nem minden lövés talál; fig. je ne vois pas où —e ce discours, nem értem, hogy e beszéd hová céloz; ce vin —e à la tête, e bor részegit; tirer à bout portant, közelről lőni ; fig. dire qch. à =, vmit vkinek szemére lobbantani; III. se -, v. r. menni; on s'y—e, ott nagy a tolongás; le sang s'est -é a sa tête, a vér fejébe tolult; 2. se — bien, magat jól érezni; 3. hajlandónak lenni; 4. üzni vmit, prat. se — partie contre q., vki ellen pört kezdeni.

Porter (-tre), m. brass. angol 8ör.

charp. emelő rúd. Porte-respect, m. fenyegeto fegyver; 2. diszjel; tiszteletjel; fig. rémkép.

Porte-'sceptre, m. jogarvivő; fig. uralkodó fejedelem; —sel, m. sal. sokas; —siège, m. caross. kocsitámasz; —six, m. ch. hat ágú szarvas; —sonde, m. chir. kutaszcső; —tapisserie, m. függönykeret; —torche, v, flambeau; —tube, m. conch. csöves csiga; —trèfle, m. arg. nadrág.

Porteur, se, s. kihordó; átadó; com. — d'une lettre de change, váltótulajdonos; fam. — de rogatons, füzfapoéta; maréch. —, cheval —, málhaló.

Porte-'valise, m. nyeregpárna; —vent, m. expl. légcső; org. szélcső; —verge, m. pálcavivő; —vis, m. arq. csavarlemez; -voix, m. phys. szócső.

Portier, ère, s. ajtónálló; kapus; 2. a. jument, brebis portière, tenyészkanca,

jerke.

Portière, f. kocsiajtó; 2. ajtófüggöny.

Portion (-cion), f. rész; 2. adag; — congrue, tizedilleték.

Portioncule, f. részecske.

Portionnaire (-cion-), s. a. részes.

†Portionner (-cion-), v. a. el-, kiosztani.

Portique (-thik), m. arch. oszlopcsarnok, oszlopsiká-

Port-libre, m. szabad kikötő. Portoir, m. h. eccl. éthordó deszka; 2. —, —e, vign. putton.

Portor, m. minér. aranyeres jekete márvány.

†Portraire, v. a. arcképezni. képmásolni; 2. se –, v. r.

önmagát festeni.

Portrait (-trè), m. arckép, képmás; faire un —, v. portraire; —en pied, élet nagyságú arckép; fig. il est le—de son père, szak asztott az apja; 2. leirás, ecsetelés. Portraiteur, portraitiste, m. arcképfestő.

Portraitique, a. arcképszerű. Portraiture, f. peint. arckép. festés; livre de —, rajzkönyv. fēle.

Portulacé, e, a. bot. porcsin Porures, f. pl. orf. hólyagok. Posage, m. t. t. fölállitás.

Posaune, m. mus. tárogató. Pose, f. arch. lerakás; milit. éji őr; peint. állás; dans. tartás.

Posé, e, a. komoly, meggondolt; illedclmes.

Posément, adv. figyelmesen, meggondolva; lassan; illedelmesen.

Poser, v. a. allitni, tenni; fektetni ; milit. — la sentinelle, ört fölállítni; fig. — les armes, fegyvert letenni; 2. megszabni; föladni; megállapítni; posons que ..., tegyük föl...; 3. v. n. fekünni, nyugodni; dor. fölrakni; peint. mintául ülni; fig. szenvelegni; 4. se —, v. r. *leülni*; it. *lete*lepedni; *magát föltolni.

Poseur, m. arch. körakó; fig. fam. szenvelgő ember. Positif, m. gr. elsőfok; org. kézorgona.

Positif, ve, a. bizonyos, világos, határozott; 2. phil. állító, állítólagos; igenleges; 3. did. tételes, téteményes; tényszerű; tényleges.

Position (-cion), f. állás, fekvés; arith. tétel; dans. tartás; milit. hadállás; fig. helyzet.

Positivement, adv. hatarozottan, világosan; tényle-

Positiveté, f. phys. ténylegesség. [ható. Possédable (po-cé-), a. bir-Possédé, e, (po-cé-), s. théo.

ördöngös. Posséder (po-cé-), v. a. bírni; fam. — q., vkit magá-nál látni; fig. jártasnak lenni vmiben; it. l'ambition le possède, a nagyravágyás erőt vett rajta; théo. le démon le possède, az ördög bújt belé; II. se — soi-même, v. r. magát mérsékelni, magán uralkodni; fam. il ne se possède pas de joie, magán kivül van örömében.

Posseseur (po-cè-ceur), m. birtokos; alch. a bölcsek kövének föltalálója.

Possesif (po-cè-cif), a. gr.

tulajdonito.

Possession (-po-cè-cion), f. birtok; — artificielle, közvetett birtok; 2. jószág; 3. élvezés, birás; lit. ördöngösség.

Possessionnel, e (po-cé-cio-),

a. jur. birtokos.

Possessoire (po-ce-coa-re), m. jur. birtokjog; 2. a. birtokjogi; —ment, adv. birtokjogilag.

Possibilité (po-ci-), t. lehe-

töség.

Possible (po-ci-), a. lehetséges; fam. autant que —, a mennyire lehet; 2. m. lehetség; 3. adv. talán, lehet, meglehet; 4. au —, igen sok.

Post, posch, m. icht. putra-

fejes kolty.

Postal, e, a. $p\delta sta$ . . . Post-'brachial, m. v. métacarpe; —communion, f. lit. áldozás utáni ima; date, f. utókeltezés; utóke-

let; —dater, v. a. utókeltezni, hátrább napolni. Poste, f. pósta; 2. postalo-

vak; courir la —, postán utazní; fig. =, elhirtelenkedni; 3. postaház; 4. postaállomás; 5. postalovaglás; 6. postahivatal; ch. posta ($goly\delta$); com. tétel; it. részlet.

Poste, m. expl. — de mineur, szakmány, műszak; 2. milit. örhely; 3. hivatal, állomás.

Postels, m. dl. takácsvaka-Poster, v. a. föl-, kiállítni; fam. nous voilà bien -és, bele kerültünk a lébe; 2. fam. hivatalba tenni; milit. elhelyezni; 3. se, v. r. milit. elhelyezkedni, föl. állni.

Postérieur, e, a. utóbbi, későbbi; 2. hátsó; 3. m. fam. le —, alfel, segg; —ement, adv. utóbb, később.

à Posteriori, adv. log. utóbiság. Postériorité, f. prat. utób-Postérité, f. utóbbiság, utó-

ivadék ; 2. utókor. Postface, f. végszó.

Posthite, f. med. makktyűlob. dag.

Posthoncie, f. med. makktyú Posthume, s. a. arvaszülött, utószülött.

Postiche, a. hozzá tett; hamis, al; litt. roszul alkalmazott; milit. caporal —, helyettes káplár; 2. m. travailler en -, álfogat, álhajat stb. készíteni ; 3. festménymásolás.

Postille, f. hitszó, széljegy-

zet (biblián).

Postillon (posti-lion), m. postakocsis, postalegény; 2. levélhordó; 3. orn. kamcsatkai karakatna.

Postiquerie, f. gyermekes

gonoszság.

Post-'poser, v. a. hatra tenni, hátra helyezni; rel. hibásan kötni ; position, f. utántét; rel. hibás kötés; -scriptum(-tome), utóirat.

Postulant, e, s. versenyző; kérelmező.

Postulat, m. philos. követelő mondat; kivánmány; 2. kérelmezés, versenyzés.

Postulateur, m. h. eccl. sür-

gető.

Postulation, f. követelés; 2. szorgalmazás, sürgetés; jur. előadás.

Postuler, v. a. utánna járni, kérelmezni; bén. követelményezni; 2. v. n. pörös

felet képviselni.

Posture, f. testtartás, maga-

tartás; állás.

Pot, m. fazék; bögre; — de chambre, éjjeli edény; de fleurs, virágeserép; — à fleurs, virágedény; 2. kupa; 3. abs. húsos fazék; — pourri, cuis. egyveleg, mismás; fam. il est bête

com. un —, ostoba mint a lúd: it. c'est un — sans anse on ne sait par où le prendre, olyan mint a fületlen fazék,nem lehet hozzá férni; prat. — de vin, aldomás; artif. – àfeu, rajka-edény; manuf. kallóteknő; †milit. vas föveg.

Potable, a. iható.

Potage, m. cuis. leves; 2. pour tout —, adt. au lieu d'un grand souper il nous a donné un méchant dindon =, pompás vacsora helyett sovány pulykával vendégelt meg, ez volt az egész; iron. pour renfort de —, hogy a baj teljes legyen.

Potager, m. cuis. rostélyos tüzhely ; leveses bögre ; jard. konyhakert; 2. –, ère, a. jard. herbes pota-

gères, zöldség.

Potamo-'géiton, v. épi d'eau; - graphe, m. folyamleiro; —graphie, f. f lyamrajz; —phile, m. h. n. folyami botrog.

Potasse, f. chi. hamuzsir.

†Potation, f. ivás.

Pote, a. main —, dagadt kéz;

2. f. lábmelegitő.

Poteau, m. charp. pallódeszka; 2. $kar\delta$; econ. utmutató; fam. vastag lábszár.

Potée, f. tele fazék; pop. il ont une — d'enfants, egy sereg gyermekük van; 2. — d'étain, *ônmész*; fond. diszagyag; — de montagne, rézkék.

Potelé, e, a. húsos, rengö,

rezgő, pozsgás.

Potelet, m. charp. karócska. Poteleur, m. bormérő (ki sa-

ját termését méri).

Potelot, m. chi. olany-fényle. Potence (-tan-ce), f. akasztófa; 2. t. t. manko; arq. góclap; charp. vállfa $\hat{v}$. vas: maréch. mérő rúd.

Potencé, e, a. bl. croix —e,

kajamkereszt.

*Potent, e (-tan), a. erős, egészséges, erőteljes.

Potentat (-tan-ta), m. hatalmasság; il se croit —, il tranche du —, nagy urat játszik.

Potentiel, le, (-tan-ci-), a. méd. rejtett hatású; cautère —, pokolkő; phys. froid —, rejtett hideg; gr. verb

—, tehető ige.

Potentille, f. bot. $pimp\delta$; — argentine, ezüst hátú fü. Potera, m. pêch. csalétek

nélküli horog.

Poterie, f. fazekas árú; 2. établir une —, fazekasműhelyt állitni; 3. fazekas mesterség; 4. cserép-árnyékszékcső.

Poterne, f. mellék ajtó.

Poteyer (-té-ié), potoyer (-toa-ié), v. a. ét. belül bekenni.

Potier (-thié), m. fázekas; — d'étain, *onmüves*.

Potin. m. fond. rézarany; — jaune. sárgaréz.

Potine, v. sardine.

Potinières (-thi-), f. pl. pêch. ajokháló; it. ennek szemet. Potion, f. med. gyogyital. Potiron, pépon, m. jard. tök:

4. bot. nagy galóca. Potreau, m. kis gerenda.

Potron-jaquet, —minet, m. des le —, pop. hajnalban. Poturon, v. potiron.

Pou, m. tetü; — de l'homme, fejtetü; — du boeuf, marhatka; — du bois, kopogó termesz; pop. il est laid comme un —, valóságos madárijesztő: h. n. – I aquatiques, uszka; — de baleine, cet falangya; de mer, *tengeri százláb*ű; — de Pharaon, bûvô bolha.

Pouacre, s. a. pop. ronda, piszkos.

Pouacrerie, f. pop. fukarság. zsugoriság; it. rondaság, piszok.

Pouah, i. piha!

Pouce, m. hüvelyk; pop. jouer du —, pénzt számlálni; it. lakolni; fam. j'aimerais autant baiser mon —, még kezemet k mozgatom miatta; II. hülui en donne —, il en prendra long com. le bras, kinek újját kapja, annak karját is kéri.

Pouce-'évent, helyesebben: -avant, m. com. auner avec —, a röfmérésnél egy hüvelynyi ráadást adni; -pied, m. habarnica.

Poucettes, f. pl. hüvelytyü. Poucier, m. s. s. gyűszű ; serr. kilincsfeje.

Pou-de-soie, m. manuf. nehéz selyemkelme.

Poudette, f. agr. fanyeső kés.

Pouding, m. cuis. polenta (angol tésztás étel).

Poudre, f. por; farine qui sent la —, dohos liszt; tabac en —, burnót; II. gyógypor; ch. – de plomb, göbecs: man. battre la —. tipegni; III. hajpor; IV. lőpor; V. porzó.

Poudrer, v. a. hajporozni; 2. se —, v. r. magát haj-

porozni.

Poudrerie, f. löporkészítés. Poudrette, f. jard. porganéj. Poudreux, se, a. poros; pop. c'est un pied —, gézengúz; it. pied —, szökerény katona.

Poudrier, m. porzótartó; mar. fövenyóra; 2. löporgyárnok; écon. szita; 3. lőporkamra fölügyelője.

Poudrière, f. ch. lőportülök; 2. löpormalom; it. löportar; 3. v. poudrier (1).

Pouf, i. puff! 2. a. sculp. marbre —, törékeny márvány; 3. m. dudor; pop. a —, hitelbe; it. faire —, nagyzolni.

Pouffer (pou), v. n. — de rire, kacajra fakadni.

Pouille, m. szitok.

Pouillé, m. jur. járadékjegyzék.

Pouiller, v. a. pop. szidalmazni; 2. se —, v. r. tetvezkedni; 3. se —, v. réc. egymást szidni.

Pouillère, f. arch. tyükketrec ajtó.

velyk (mérték); p. si on | Pouillerie, f. ruhatár (kórodákban); 2. szegénység, nyomor.

Pouilleusement, m. méd. tetvesség.

Pouilleux, se, a. tetves; charp. rökönyfoltos; 2. m. ringyrongy ember.

Pouillier, pouillis, m. koldústanya; 2. tetüfészek.

Pouillot, m. orn. füzike. Poul, souci, m. orn. ökör-

Poulaille, v. volaille.

Poulailler (-la-lié), m. tyúkketrec, tyúk-ól; fig. fam. on a sonné l'alarme dans tous les —s, valamenynyi komamasszony mind föllázadt ; 2. tyúkárús, tyúkász ; 3. tyukászkocsi; iron. c'est un —, ócska cséza; 4. arg. laktanya.

Poulaillerie, f. écon. tyúkvásár ; baromfi-vásár.

Poulain, m. csikó; h. n. tengeri ló, csikóka; méd. _, poulin, dob; com. málhakorcsolya.

Poulaine, f. mar. hajδ-orr; 2. mod. souliers à la —, hegyorrű cipő.

Poularde, f. cuis. hizlalt csirke.

Poule, f. tyúk; 2. — de bruyère, *fajdjérce ; —* d'Inde, nöstény pulyka; — des marais, zöldlábú hóda; p. c'est le fils de la — blanche, burokban született; peau de —, borsos bör.

Poulet (-lè), m. csirke; — d'Inde, pulyka; arg. =, lo; it. ostoba ember; 2. —, te, mon —, ma —te, galambom, babám; 3. szerelmes levél.

Poulette, f. csirke; oeuf de tyúktojás; fig. fam. cavira, cevere (serdülő leány); fam. c'est une étrange —, veszedelmes nő.

Pouliche, f. kancacsikó. Poulichon: m. szopós csikó.

Poulie, f. mécan. hüvely

a csigasornál, görgőtok; am. — de l'oeil, szemtengely.

Poulier, v. a. mécan. görgő csigával fölhúzni, 2. m. mar. föveny-zátony.

Poulierie, f. mécan. csiga gyártás.

Poulieur, m. csiga-gyártó.

Poulin, v. poulain; —e, v. pouliche.

Pouliner, v. n. csikózni; arg. szülni.

Poulinière, a. f. jument —, tenyészkanca; it. v. portière (2.); 2. pop. szapora nö.

Pouliot, m. bot. csombormenta; 2. mécan. kis görgő csiga.

Poulnée, f. tyúk-, galambganej.

Poulot, te, s. galambocska, babácska.

Poulpe, f. did. vastaghus (állati testen); jard. —, pulpe, bél, hús.

Poulpeton (poupe-ton), m. cuis. húsgölödény.

Poulpetonnière (poupe-to-), f. cuis, pároló fazék.

Pouls (pou), m. méd. ℓr verés; fig. le — lui bat, megszeppent.

Poultre, v. poutre (2). Poumon, m. an. tüdö.

Poumonique, v. pulmonique. Poupard, m. pólyás gyer-

Poupart, m. h. n. ollotlan rák,

Poupe, f. mar. far, tat; fig. il a vent en —, renden van a szénája; an. os de la —, homlokesont; ch. emlő (ragadozóké).

Poupée, f. bábú, baba, báb; econ. guzsaly; mod. fejkötő-báb ; perr. paróka-

Poupegais, m. pavakialtas. Poupelin, m. pât. vajas sütemény; —or, v. a. cirógatni, dédelgetni.

Poupelinier, m. cuis. serpenyü.

Poupetier, m. babmuves; bábárús.

Poupeton, v. poulpeton. Poupiettes, f. pl. cuis. töltött borjuszelet.

Poupin, e, a. csicsomázott; 2. s. pipere bolondja. Poupiner, v. a. cicomázni.

Poupon, ne, s. babácska. Pour, prép. számára; végett; ért; miatt; 2. lors, adt. akkor majd; 3. conj. — sage qu'il soit. bármily okos legyen is; 4. conj. — peu, hacsak.

Pour-boire, m. borravaló.

Pourceau (-çô), m. disznó; c'est un vrai —, csak hasának él; p. c'est semer des perles devant les —x, nem disznó orrára való áz aranyperec; h. n. — de mer, v. marrouin.

Pour-cent, m. fin. száztóli. †Pourchas, m. hajtóvadászat.

†Pourchasser, v. a. vadat hajtani; fig. fam. konokul törekedni vmi után. .

Pourfendeur, m. fam. iron. grand — de géants, vasgyúró.

†Pourfendre, v. a. ketté vágni (karddal).

Pourfiler, v. a. különféle szövéssel vegyitni.

Pourget, m. écon. méhkasragasz.

Pourparler, m. értekezés. Pourpier, m. jard. porcsin; — de mer, partimaglapél.

Pourpoint, m. zubbony; fam. il lui a dit à brûle orra alá pörkölte; pop. il a bien rempli son —, derekasan megtöltötte bendőjét; it. mettre la main sur le — à q., valakit nyakon csipni: it. l'eau est entrée dans ses souliers par le col de son —, a vizbe fult.

†Pourpointerie, f. zubbonykészítés.

†Pourpointier, m. zubbony- | Pourtour, m. arch. kerület, készítő.

Pourpre, m. bibor; biborszin; méd. kanyaró; II. biborfesték; 3. biborkel-

fig. királyi méltóme; sāg.

Pourpre, pourprin, m. bot. biborpiros.

Pourpré, e, a. biborszinű; méd. fièvre —e, patécsos

Pourprendre, v. prendre. Pourprier, m. h. n. barsony-

csiga (állatja).

†Pourpis, m. kerület, környület.

Pourpure, f. sötét biborszín. Pourquoi, conj. miért? 2. adv. mi végre?

Pourrette (pou-), f. jard. eperfa-bujtovány.

Pourri (pou-), m. rothadás. Pourrir (pou-), v. n. rothadni; 2. v. a. rothasztani; fam. c'est une planche —ie, nem lehet benne bizni; temps —i, nedves idő; 3. se —, v. r. v. pourrir (v. n.)

Pourrissage (pou-ri-ça), m. pap. beáztatás, pálasztás. Pourrissoir (pou-ri-coar), m. pap. pálasztó kád.

Pourriture (pou-ri-), f. rothadás; fabr. forrkád.

Poursil e, m. icht. barna delfin.

Poursuite, f. üldözés; kergetés; 2. utánajárás, kérés, megkérés; 3. pl. prat. törvényszéki eljárás; frais de —, pörköltségek.

Poursuivable, a. üldözhető. Poursuivant, m. kereső, kérö, sürgető; — d'amour. anc. kóbor levente.

Poursuivre, v. a. ir. üldözni: kergetni; jur. — q., vkit törvénybe fogni, bevádolni; it. — qch., szorgalmazni, keresni; 2. utána járni, kérni ; 3. folytatni ; 4. se —, v. r. folyamatban lenni.

Pourtant, conj. mind a mellett, még is; pedig.

környület.

Pourvoi, m. prat. föllebbezés; fölfolyamodás.

f. h. n. bársonycsiga; 2. | Pourvoir, v. a. ir. ellátni; fig. fölruházni; gondoskodni: 2. v. n. akadályozni, gátot vetni; intézkedni; betölteni; 3. se —, v. r. prat. bevådolni; fölfolyamodni; magát ellátni; magáról gondoskodni.

Pourvoirie, f. szállitmány, raktár.

Pourvoyance, f. szállítás; szállítási hivatal.

Pourvoyeur, euse, s. szállító. Pourvu, m. javadalmas; 2. -que, conj. amaz esetre, ha ugyan, ha csak.

Pousal, pl. pousaux, m. pêch. pendelháló.

Pousse, f. jard. hajtás, sarjadék; maréch. keh; minér. v. mouffette; pop. poroszló, fogdmeg.

Pouss-balle, m. töltővessző; —caillou, m. pop. csendör; —cambrure, m. cord. ivelö; —cul, m. pop. poroszló, fogdmeg: it. hátramaradtak; it. targonca.

Poussée (pou-cé), f. nyomás; fig. donner la — à q., vkit zaklatni, üzni ; 2. pop. sürgös munka.

Pousse-'fiche, m. szakálas sarkvas; —pied, v. poucepied.

Pousser (pou-cé) v. a. lökni,

nyomni, szoritni, tolni; pop. — le temps avec l'épaule, időt nyerni; — les ennemis, az ellent visszanyomni; man. — un cheval, lovat hajtani; 2. kiütni, dobni; — la porte, az ajtót becsapni; 3. beverni; 4. — une allée, sétányt meghosszabbitni; les frontières, határt tágitani; — son travail, munkáját hévvel folytatni; — son chemin, szerencséjet megalapítani; — des cris, kiáltozni; fig. —q., valakit zavarba ejteni:

— q. à bout, vkit iszonyű-

lag fölháborítani ; 4. — q., vkit segiteni; pártfogolni;

elősegíteni; 5. — q., vkit

serkenteni; la misère l'a

—é, a nyomor birta rá:

vét. cheval —é de nourn

ture, megzabált ló; II. v. n. — aux ennemis, az elmegtámadni; ng. poussez! előre! 2. hajtani, *arjazni; man. kehegni; riv. — de fond, csáklyázni; vign. vin —e, zavaros bor; III. se —, v. r. fölhatolni.

Pousset (pou-cé), m. com. marhasó.

Poussette, f. jeu. gombostűjáték.

Pousseur (pou-ceur), se, s. lökő, taszító ; 2. v. argue. Poussier (pou-cié), m. szén-

por ; maç. köpor. Poussière (pou-cière), f. por; fig. faire de la —, szelet csapni, kérkedni; it. tirer q. de la —, vkit a semmi-

ből fölemelni.

Poussiéreux, se (pou-cié), a, v. poudreux; it. porszerű. Poussif, ve (pou-cif), a. maréch. kehes; 2. m. fig. fam. szuszogó.

Poussin (pou-cein), m. pizse,

apró csirke.

Poussinière (pou-ci-), f. astr. fiastyúk ; écon. tyúkborító. Poussoir (pou-coar), m.dent. törövas; tir. kis fogó.

Pouste, m. lassanölő mákony.

Poutie (-cie), f. porfolt. Poutieux, se (-cieu), a. túlságosan tiszta.

Poutis, v. guichet.

Poutre, f. arch. gerenda; 2 poultre, harmadfü

kanca. Poutrelle, f. kis gerenda. Pouture, f. écon. darált élet. Pouvoir, v. a. ir. hatni . . . . , hetni...; — marcher, mehetni; il se pourrait que l'affaire manquât, a dolog meghiusulha:na; 2. je n'en puis plus d'avoir couru, egészen kimerültem a jutastol; 3. iam. je ne puis mais de leur querelle, nem vagyok oka civakodásuknak; 4. puissent vos projets reussir! adja Isten, hogy terve sikerüljön; II. v. a. tehetni, birni; III.

v. imp. il se peut, meglehet; se peut-il? lehetséges-e? IV. m. hatalom; tehetség; 2. befolyás; pal. meghatalmazás; cath. engedély ; phys. erő.

Pragmatique, a. okfajtő, oko-

zatos.

Prairial, m. h. de F., a francia köztársaság 9. hónapja május 20.—jun. 18.; 2.—, e, a. bot. réti...

Prairie, f. *rét*.

Praline, f. conf. pörkölt man-

Praliner, v. a. conf. cukorban pörkölni.

Pralineur, m. conf. mandolapörkölő.

Prame, f. dereglye.

Praticable, a. eszközölhető, megeshető; használható; chemin —, járható út; fig. társas, barátságos.

Praticien, m. jur. jártas ügyvéd: méd. gyakorló

0rv08.

Pratique, f. did. gyakorlat; 2. szokás; eljárási mód; tapasztalat, jártasság; 3. pl. —s de dévotion, imádság, áhitat; 4. csiny, csel, fogás, fortély ; 5. okiratok; birói eljárás; méc. hangcső; ch. csörgetyű; II. vevő; méd. gyakorlat; je lui donnerai bien de la —, majd sarokba szoritom öt; III. a. gyakorlati; mar. pilote —, gyakorlott, jártas kalauz; —ment, adv. gyakorlatilag.

Pratiquer, v. a. gyakorolni, teljesiteni; 2. gyakorkodni; üzni; 3. — q., társalelcsábitani, kodni; 4. megvesztegetni, bujtogatni; cet homne était —é d'avance, ez embert eleve betanitották; arch. alkalmazni; — un chemin,

utat törni.

Pré, m. rét; autr. küzdtér. Préachat, m. com. elővásárlás, elővétel ; előleges fizetés (szállítás fejében).

Préacheter, v. a. com. elővásárolni.

Préage, v. paturage.

Préalable, a. előleges, előre*való*; 2. au —, adt. *előbb*, először is; —ment, adv. elölegesen, egyelöre, elöre.

Préallégue, a. előbb-, fönnebb emlitett.

Préambulaire, a. hevezetési. Préambule, m. bevezetés; előszó ; ext. szóözön.

Préambuler, v. n. hosszadalmas hevezetést csinálni; fam. teketóriázni.

Préau, m. fogház-; zárdavaló. udvar.

Préavis, m. előleges tudni Prébende, f. bén. karjavadalom, egyházjavadalom; 2. karhivatal, kartisztség; 3. segélydij, segélypénz.

Prébendé, m. et a. m. járadékos, járadék-élvező.

Prébouisset, v. fragon. Précaire, a. kegybeli; kétes, bizonytalan, ingadoz6; ment, adv. kedvezés kö-

vetkeztében. Précarité, f. bizonytalanság. Précaution (-cion), f. ovatosság, ovakodás; 2. elővigyázat.

Précautionné (-cio-), e, a. vigyāzatos, meggondolt, ovatos, szemes; -ment, adv. vigyázva, szemesen, meggondolva, ovakodva.

Précautionner (-cio-), v. a. ovni, megovni, figyelmeztetni; 2. se —, v. r. ovakodni.

Précautionneux, se, a. v. précautionné.

Précédemment (-da-man), adv. eleve, előbb; fönnebb.

Précédence (-dan-), f. megelőzés.

Précédent, e (dan), a. előhbeni, előbbi, megelőző; 2. m. előzmény.

Precéder, v. n. előre menni, -lovagolni; 2. magelözni; 3. elöl menni, -jarni.

Préceinte, v. lisse (mar.). Précellence (-c3l-lance), f. felsőbbség ; felülmulás.

Préceller (-c21-1é), v. a. folülmulni.

Précenteur, v. préchantre.

Précepte, m. szabály, rendszabály; 2. parancsolat.

Précepteur, m. házi tanító, nevelő; ext. tanító.

Préceptorial, e, a. tanítási, oktatási.

Préceptorat (-ra), m. tanítói rend.

Préceptorial, e, a. tanitói.

Préchantre, m. lit. előénekes; kántor.

Préchantrerie, f. lit. kántorság.

Prêche, m. hitszónoklat, prédikáció; fig. se rendre su —, a protestáns vallásra áttérni; 2. protestáns imaház.

Prêcher, v. a. hitszónokolni, prédikálni; ext. hirdetni; fig. — d'exemple, jó példával előljárni; fam. il ne fait que —, folyvást papol; 2. inteni; 3. dicsérni, magasztalni.

Prêcheresse, f. h. eccl. Domonkos rendi apáca.

Prêcheur, m. h. eccl. Domonkos rendi szerzetes; iron. voilà un mauvais —, rosz hitszónok.

Précieuse, f. szenvelgő nő; csicsomázott; —ment, adv. gondosan; híven.

Précieux, se, a. drága, értékes; pompás; fig. il n'y a rien de si — que le temps, mi se drágább az időnél; 2. becses; 3. keresett, szenvelgő; mesterkélt; cifra; 4. m. le — de son style me fatigue, irmodorának keresettsége untat.

†Préciosité, f. szenvelgés, erőltetettség.

Précipice, m. örvény, mélység; 2. fig. romlás, végveszély; il marche sur le bord du —, romlásnak indul.

Précipitamment (-ta-man), adv. sietve, gyorsan, hirtelenkedve.

Précipitant, m. chi. ülesztőszer.

Précipitation (-cion), f. gyorsaság, sietés; sietség; hirtelenkedés; elhamarkodás; 2. chi. ülesztés, lecsapás, ülepítés.

Précipité, m. chi. csapadék, leválmány.

Précipiter, v. a. lelökni, letaszítni; st. s. — ses pas, lépéseit siettetni, sietni;
fig. les débauches l'ont
—é dans la misère, a kicsapongás nyomorba döntötte; 2. elsiettetni, elhamarkodni; chi. üllepítni,
üleszteni; 3. se —, v. r.
dőlni, lerohanni; rohanni,
megrohanni; sietni, elhamarkodni; chi. ülepedni.
Précipiteux, se, a. hirtelen

Précipiteux, se, a. hîrtelen haragú, heves.

Précipuité, f. préciput, m. jur. előleg; 2. par —, adt. előlegesen.

Précis, m. lényeg; rövid tartalom, foglalat; 2.—, e, a. scabott, megszabott, kitűzött.; 2. szabatos; —ément, adv. szabatosan, határozottan, pontosan, helyesen; 2. vous allez partir pour Paris?—, ön Párisba utazik? oda; et c'est— que je ne veut pas, épen ezt nem akarom.

*Préciser, v. a. kitűzni, meghatározni, megszabni.

Précision, f. szabottság, szabatosság; pontosság.

Précité, e, a. fönidézett, előbb érintett.

*Préciter, v. a. előbb megnevezni.

†Préclôture, v. enclos.

Précoce, a jard. kora, koránérő; idő előtt-, eleveért; fig. hamarkodó, hirtelenkedő; enfant —, koraokos.

Précocité, f. koraság, koránság; koraérés.

Précogité, v. prémédité.

Précompter (-conté), v. a. előlegesen levonni.

Préconception (-cep-cion), f. did. első, meggondolatlan fölfogás.

Préconcevoir, v. a. ir. did. elővéleményt táplálni.

Préconisation (-cion), f. bén. kihirdetés.

Préconiser, v.a. bén. kihirdetni; fig. magasztalni, dicsérni; méd. — un remède, ajánlani.

Préconiseur, m. h. eccl. kihirdető; 2. —, se, s. magasztaló, dicsérő.

fig. les débauches l'ont Préconnaissance, f. did. előé dans la misère, a kiismeret.

Précurseur, m. théo. előjáró; fam. előposta.

Prédateur, trice, s. martalóc; rabló.

Prédécédé, m. előbb meghalt. Prédécéder, v. n. prat. előbb

meghalni. [meghalás. Prédécès (-cè), m. prat. előbb Prédécesseur (-cè-ceur), m.

Prédécesseur (-cè-ceur), m. előd; 2. pl. ösök.

Prédestinationisme (-thi-naci-), m. théo. elővégzettan. Prédestination (-thi-na-cion) f. théo. elővégzet, előren-

deltetés.

Prédestiné, e, s. a. théo. választott; fam. il a un visage de —, angyali arca van; 2. —e, f. v. fatalisme.

Prédestiner (-thi-né), v. s. théo. eleve elrendelni.

Prédéterminant, e, a. eleve el rendelő.

Prédétermination (-cion), f. théo. eleve elrendelés.

Prédéterminer, v. a. théoeleve elrendelni.

Prédial, e, a. jur. jószágot és birtokot illető.

Prédicable, a. log. mondható, alkalmazható.

Prédicament, m. mondomány; 2. v. catégorie; fam. il est en mauvais –, rosz hirben áll.

Prédicant, m. m. p. protestans lelkész; 2.—e, f. hitszónoknő.

Prédicateur, m. hitszónok; 2. fig. — de fausses doctrines, áltanok hirdetője.

Prédication, f. hitszónoklás; hirdetés; 2. hitszónoklas; fig. la vertu de nos ancêtres est une — perpétuelle, öseink erénye folytonos utánzásra késztet minket.

Prédiction (-cion), f. megjövendőlés, jóslás; 2. jóslat'; méd. v. pronostic.

Prédilection (-cion), f. előszeretet, hajlandóság.

Prédire, v. a. ir. jövendölni, jósolni; fig. je lui avais prédit, elöre megmondtam készítő. neki. Prédisposant, e, a. méd. elő-

Prédisposer, v. a. méd. előkészíteni ; it. fig.

Prédisposition (-cion), f.méd. előkészítés.

Prédominance, f. méd. túlnyomóság.

Prédominant, e, a. túlnyomő, kitünő; méd. symptôme —, főjelenség.

Prédomination (-mi--cion),f. túlnyomóság; it. uralkodás ; it. elharapózás ; elhamarkodás.

Prédominer (mi-), v. a. túlnyomónak lenni; uralkodni; erőt venni; cuis. kiizleni. Prééminence (-nan-ce), f.

elsőség; előjog.-

Prééminent, e, a. kitünő, magasztos, magas.

Préempter (-anpe-), v. a. jur. elövásárolni.

Préemption (-anp-cion), f. jur. *elővétel*; droit de —, elővételi jog.

Préétablir, v. a. did. eleve meghatározni.

Préexcellence, f. kitünőség, felülmulhatlanság.

Préexistant, e, a. előbb meglevő, -létező.

Préexistance, f. előbb létetezni. Préexister, v. a. előbb lé-Préface, f. előbeszéd, előszó; fam. bevezetés; it. cath.

†Préfacier, m. előbeszéd szerzője.

Préfatiuncule (-cion-), f. rovid előszó.

Préfectoral, e, a. főnöki.

Préfectorat, m. főnöki méltóság.

Préfecture, f. fönökség; 2. fönökség tartama; 3. főnöki hivatal.

Préférable, a. elsőbbséget érdemlő; —ment, adv. kitü-

nőleg, jelesen, főkép, kiválólag.

Préférence, f. előny, elsőség; 2. előjog ; prat. intance de —, elsőbbségérti folyamodvány; 3. pl. kitüntetés, kiváló tisztelet.

Préférer, v. a. elébe helyezni, fölebb becsülni; 2. v. n. je préférerais mourir, plutôt que de la trahir, inkább meghalnék, hogy se elárulnám; 3. se —, v. r. önmagát többre becsülni, csupán magát tekinteni.

Préfet, m. fönök; écol. elől**jár**ó ; fölügyel**ő**.

†Préfète, f. főnökné.

Préfice, f. ant. virrasztó, gyászoló asszony.

*se Préfigurer, v. r. eleve képzelni.

Préfinir, v. a. pal. kitüzni, meghatározni.

Préfix, e (-fic's), a. kitüzött, meghatározott.

Préfixe, a. gr. előképző.

Préfixion, f. pal. kitüzés, meghatározás.

*Préfleuraison, f. bot. bimbózás. rügyezés. Préfoliation (-cion), f. bot. Prégaton, m. tir. huzóvas.

Pre-gazon, m. agr. mesterséges rét.

Prégnant, e (prég-), a. méd. heves; sürgős.

Prégnation (prég-na-ci-on), v. gestation.

*Préhension (-cion), f. elvétel, elfoglalás.

Préjudice, m. kár, rövidség, sérelem, hátrány; 2. sans - de mes droits, jogaim föntartása mellett.

Préjudiciable, a. káros, hátrányos, ártalmas.

Préjudiciaux, v. dépens. Préjudiciel, le, a. pal. question — le, előleges kérdés.

Préjudicier, v. a. ártani, károsnak,hátrányosnak lenni. Prejuge, m. eloitelet; elovelemény; jur. kedvező jel;

előjel. Préjuger, v. a. pal. előlegesen elhatározni; fig. — kodva itélni ; 2. gyanitani, sejteni ; következtetni.

*Préjugiste, m. előitéletes ember.

Prélart, m. mar. kátrányo zott ponyva; 2. ócska vitorla.

se Prélasser, v. r. fam. begyeskedni ; pöffeszkedni.

Prélat (-la), m. h. eccl. egy-. háznagy, főpap, egyházi fejedelem.

Prélation (-cion), f. elsőségi jog (gyermeké atyja hivatalára); féo. elővételi jog.

Frélature, f. egyháznagyi hivatal.

Prêle, presle, asprèle, queuede-cheval, f. bot. kannamoso, surlofü; — aquatique, *uszány*.

Prélegs (-lê), m. jur. előha-

gyomány.

Préléguer (-ghé), v. a. jur. elölegesen hagyományozni. Prèler, v. a. t. t. kannamo-

sóval sikárolni.

Prélèvement, m. jur. előleges levonás, -elvétel.

Prélever, v. a. jur. eleve levonni, elvenni.

Préliminaire, a. előzvényi; discours —, előbeszéd; 2. -s, m. előzetek; -ment, adv. v. préalablement.

Prélire, v. a. ir. impr. első izben olvasni.

Prélonge, f. artil. vontatékötél.

Prélude, m. mus. előzene; fig. bevezetés.

Préluder, v. a. mus. bevezetőt játszani; fig. — a qch., vmihez előkészülni.

Prématuré, e, a. koraért; fig. esprit —, kora okos; mort —e, kora halál: elhamarkodott; -ment. adv. idő előtt, korán; elhamarkodva.

Prématurité, f. ord. fig. kora érettség.

Prême, m. com. elővétel; 2. vérrokon.

Préméditation (-cion), f. meggondolás; 2. szándékosság.

une question, elhamar- Préméditer, v. a. eltökélni,

eleve meggondolni; action —ée de longue main, rég meghatározott tett.

Prémices, f. pl. agr. első termés; fig. je vous consacre les — de mes études, önnek szertelem tanulmá-

nyaim zsöngéit.

Premier, ère, a. első; abs. au —, az első emeleten 3. il se jeta dans l'eau la tête la —ère, fejjel ugrott a vizbe; 3. legtekintélyesebb, legkitünőbb; 4. satisfaire aux —s besoins de la vie az élet nélkülözhetlen szükségleteinek eleget tenni; 5. il recouvra sa —ère santé, ismét viszszanyerte régi (előbbi) egészségét; 6. blanch. – bleu, *kékítő*; ton. — en bouge, szádabroncs; impr. –ère, első levonat.

Prémièrement, adv. először. Prémisses (-mi-ces), f. pl. log. előtét, előzet, előz-

veny.

Prémontré, m. fehérbarát. Prémotion, v. prédétermination.

Prémunir, v. a. megóvni, biztosítni; 2. se —, v. r. magát megóvni, biztosítni. Prémunissement, m. prémunition, f. ovás, biztositás.

Prenable, a. elfoglalható, meghódítható; fig. il n'est - ni par promesses, ni par or, nem lehet megvesztegetni se igéretek, se pénz által; it. megtámadható.

Prenant, e, a. vevő, fölvevő. Prendre, v. a. fogni, megfogni; — sa chemise, ingét fölvenni; fig. hozzáfér- $\cdot ni$; 2. — les armes, fegyvert ragadni; — parti avec q., vkinek szolgálaállani; — parti tába contre qc., vki ellen pártot ütni; – parti, katonává lenni; 3. lopni, ellopni, elvenni; on a pris ma montre, ellopták órámat; il est venu me —, értem jött ; 4. elfogni, elfoglalni, bevenni, elvenni; le voleur est pris, a tolvajt elfogták; — une ville de vive force, várost ostrommal bevenni; fig. il laissé — à l'hamecon, horogra került ; pour qui me prenez-vous? kinek tekint? 5. — coeur à l'ouvrage, a munkát hévvel folytatni fig. — pour bon tout ce qu'on dit, bolondjában mindent elhinni; 6. — l'ennemi, az ellent megtámadni; — q. la main dans la poche, vkit tetten kapni; la fièvre le pris, a láz erőt vett rajta; 7. fig. vous avez mal pris la chose, öh roszul fogta föl a dolgot; — à gauche, balul érteni; 8. le tailleur a mal pris cette étoffe, a szabó roszul szabta ki e kelmét; fig. – qch. bien ou mal, jól vagy roszul kezdeni vmit; 9. prenez ce petit présant, fogadja el e kis ajándékot; — à intérêt, kamatra kölcsön venni; — de l'âge, öregedni; 10. — du café, du thé, kávét, teát inni; je n'ai encore pris rien, még mit se ettem; — du tabac, burnótozni: 11. – à droit, jobbra fordulni; fig. fam. — à travers choux, fejével a falnak rohanni; — la poste, postán utazni; ch. – les devants, *nagy kerü*löt tenni; — la main, az elsőbbséget elfoglalni; mar. — terre, *kikötni*; — la mer, tengerre kelni; fam. abs. prenez que cela arrive, tegye föl, hogy megtörténik; à tout —, adt. egészben véve, átalán véve ; fam. où avez-vous pris cela? hol hallotta ezt? 12. il prend sur son sommeil, álmától fosztja meg magát; il prend beaucoup sur lui, sokat vállal magára; 13. — les avis, véleményeket gyűjteni; – pied, feneket érni; fig. — Préopination (-cion), f. méd.

pied sur qch., vmire bizni magát ; — q. en pitié, vkit megszánni; — feu, meggyuladni; fig. =, haragra lobbanni; 14. — garde, vigyázni; prenez garde à vous, vigyázzon magára; — mesures, intézkedni; — une maladie, betegséget kapni; 15. — chair, husosodni; H. v. n. tenyészni; fig. cet ouvrage prend, ez a mű tetszik: cette couleur ne prend pas, ez a szin nem fog; fig. cet homme ne prend à rien, ez ember mivel se törödik; écon. le lait commence à —, a tej kezd megalunni; III. v. imp. il lui pris un dégoût, utálat vett eröt rajta; bien lui a pris, jól esett neki: il lui prendra mal un jour, még egykor roszul fog járni; IV. se —, v. r. à qch., vmiben megakadni; it. vbe fogózni; fig. 11 ne sait où se —, nem tudja, hogy mitevő legyen; ils se sont pris de paroles, civakodásba elegyedtek : se – à q., vkit megtámadni; s'en — à q., vkit hibáztatni; se — de vin, megrészegedni.

Preneur, se, s. fogó, megfogó; guer. hóditó; 2. de tabac, burnótozó; prat. — d'une maison, házbérlo. Prénom (-non), m. kereszt-

Prénotion (-cion), f. did. elôfogalom.

Préoccupation (-cion), f. elovélemény; elfogultság, előitélet.

Préoccuper, v. a. elfoglalni; cette idée le —e toute la journée, ez eszme egész nap foglalkoztatja; 2. elfogulttá tenni ; 3. se —, V. r. elfogúlni.

Préoliers, m. pl. konyhakertész (Párisban).

Préopinant, e, s. első szavazó.

kétes vélemény; 2. *korábban kimondott vélemény. Préopiner, v. n. elsőnek szavazni.

Préordonnance, f. előleges parancs.

Préordonner, v. a. eleve parancsolni.

Préparage, m. előkészülés. Préparatif, m. készület.

Préparation (-cion), f. előkészítés; cuis, készítés módja; pharm. készítmény; 2. parler sans —, készületlenül beszélni.

Préparatoire, a. előkészítő; jugement —, előleges itélet; autrf. donner la question —, kinpadra vonni; 2. m. előkészület, bevezetés.

Préparer, v. a. készíteni, megkészíteni; — une maison, házat berendezni; 2. előkészítni; 3. — les voies à q., vkinek utat törni; 4. se —, v. r. pour qch., à qch., készülni vmire.

Prépondérance, f. túlnyomó-

Prépondérant, e, a. méc. többet nyomó: fig. túlnyomó.

Préposé, m. előljáró.

Préposer, v. a. q., előljáróvá tenni.

Préposition (-cion), f. gr. előljáró, névelő, viszo-nyozó.

Prérositionnel, le, a. gr. név-

Prépotence, f. túlhatalom. Prépuce, m. an. makktyú.

Prérogative, f. előjog, előség; 2. ext. előny, kivált-

ság.

Près, prép. közel; s'asseoir — de q., vki mellé ülni; il loge — de l'église, a templom mellett lakik; 2. fam. il demeure — la porte St. Antoine, a szt. Antal kapunál lakik; 3. adv. il loge ici —, közelben lakik; cette chose le touche de —, e dolog közelről érdekli; tenir q. de —, vkit folyvást zaklatni; 4. à

cela —, adv. kivéve, nem számítva; 5. majdnem, körülbelül.

Présage (-za-), m. előjel, előjelenség, előjelentés.

Présager (-za-), v. a. előre jelenteni, előre megmondani, megjósolni; gyanítani.

Pré-salé (-ça-), m. agr. sós rét, tengertől áztatott rét. Presbyopie, v. presbytie.

Presbyte, presyope (prèce-), m. opt. messzelátó; 2. a. vue —, messzelátás.

Presbytéral, e (prèce-), a. h. eccl. papi; bénéfice —, papi javadalom; 2. maison —e, plébánia-lak.

Presbytère (prèce-), m. papház, paplak; h. eccl. egyházgyülés; it. a. pápa kegyadománya.

Presbytérien, ne, s. a. h. eccl. presbiter (angol vallásfelekezet).

Presbytie (prèce-bi-cie), f. presbytisme, m. opt. mesz-szelátás.

Prescience (pré-ci-ance), f. théo. előrelátás, előretudás.

Prescient (pré-cian), a. m. théo. előretudó.

Prescinder (pré-cein-), v. n. écol. mellőzni, tekintetbe nem venni.

Prescindié (pré-cein-), m. agr. az ugar első szántása. Presciuto (pré-chiou-tô), m. cuis. vékony sódarszelet. Prescriptible (prèce-cripthi-), a. jur. elévülhető.

Préscription (prèce-crip-ci-), f. jur. elévülés; 2. rendelet, rendszabály; méd. orvosi rendelvény.

Prescrire (prèce-), v. a. ir. előszabni, meghagyni, rendelni; 2. elévesítni, 3. v. n. elévülni.

Préséance (pré-cé-), f. elnökség.

loge ici —, közelben lakik; cette chose le touche de —, e dolog közelröl ér-dekli; tenir q. de —, vkit lélekjelenlét; théo. mindenüttesség.

folyvást zaklatni; 4. à Présent (pré-zan-), m. aján-

dék; p. à petit — petit merci, milyen a mosdó, olyan a törölköző; II. gr. jelenidő; 2. jelen; 3. pl. jelenlevők; 4. à —, adt. jelenleg, most; pour le —, most már.

Présent, e (pré-zan), a. jelen; gr. participe —, jelenrészesülő; 2. jelenlevő; fig. cet homme n'est jamais —, ez ember mindig szórakozott; méd. remède —, rögtönható szer.

Présentable (-zan-), a. ajánlható föltálalható; föladható, bemutatható.

Présentateur, trice (-zan-), s. bén. javasló. bemutató.

Présentation (-zan-ta-cion), f. bén. bemutatás, javaslás; javaslat; jur. greffier, greffe des —s, törvényszéki irnok; -iroda.

Présentement (pré-zan-teman), adv. jelenleg, most; tout —, e pillanatban.

Présenter (-zan-), v. a. átadni, átnyujtani, ajánlani, fölajánlani ; megkinálni ; – le bras à une dame, nönek karját nyujtani; milit. — les armes, tisztelegni; — un ami à q., barátját bemutatni vkinek ; — ses hommages à q., vkinél tisztelkedni; fig. ce projet —e bien de difficultés, e terv sok nehézséggel jár; man. — un cheval, lovat elővezetni; II. se —, v. r. magát bemutatni ; vki előtt megjelenni; tisztelkedni; il se —e de bonne grâce au combat, bátran megy a csatába; 2. szembeötleni; ce nom ne se —e pas maintenant à ma mémoire, e név nem jut most eszembe; cela ne s'est pas —é, nem volt alkalmam reá; sepour une place, hivatalra ajánlkozni ; III. v. imp. il se —e beaucoup de difficultés, számtalan nehézség mutatkozik.

Présenteur (-zan-), m. bemutató; átadó.

Préservateur, m. dor. védőpest; 2. —, trice, a. védő, megelőző, elhárító.

Préservatif (-zer-), s. a. méd. óvszer, óvószer, védszer, óvszer.

Préserver, v. a. megőrizni, megóvni, megvédeni; 2. se —, v. r. v. se garantir.

Présidence (-zi-dan-ce), f. elnökség; 2. elnöklet, elnöki hely; 3. géo. elnöki kerület.

Président (-dan), m. elnök. †Présidental, e (-zi-dan-), a. elnöki.

Présidente (-zi-dan-), f. elnökné; 2. m. p. elnöknő. Présider (-zi-dé), v. a. et n. elnökölni; 2. v. n. vezetni, igazgatni, kormányozni.

Présidial (prè-zi-), m. tartományi törvényszék; 2. tartománynagyi lak; 3. tartománynagyi méltóság; 4. —, e, a. tartománynagyi, -törvényszéki; †—ement, adv. tartománynagyilag, -székileg.

Presle, v. prêle.

Présomptif, ve (prè-zonp-), a. jur. elővélt, elővételes; héritier —, sejtőleges örökös.

Présomption (prè-zonp-cion) f. előhír, elővélemény; sejtelem, gyanítás: mor. önhittség; képzelődés.

Présomptivement (prèzonp-), adv. sejtölegesen.
Présomptueusement (prézonp-), adv. önhitten, kajfosan, garral.

Présomptueux, se (présomp-), a. önhitt, elbizakodott, fönhéjázó.

Presque (prèce-ke), adv. majd, majdnem, csaknem. Presqu'île (prèce-kîle), f. géo. félsziget; 2. földbe-

nyulás, földnyelv.

Pressage (prè-ça-), m. sajtolás.

Pressamment (prè-ça-man), adv. szorgosan, sürgösen.
Pressant, e (prè-çan), a. to-

lakodó; hathatós; argument —, fontos érv; douleur —e, heves fájdalom; 2. sürgős, sürgetős, sietős. Presse (prè-ce), f. tolongás; fam la — v est kama

Presse (prè-ce), f. tolongás; fam. la — y est, kapva kapnak rajta; méc. sajtó; fig. cet homme est en —, ez ember szorult állapotban van; impr. könyvsajtó; milit. — des matelots, matróz-fogdosás.

Pressé, e (prè-cé), a. sürgős,

_ sürgetős.

Pressément (prè-cé-man), adv. sürgősen, sürgetősen; sietve.

Pressensation (pré-çan-çacion), f. did. előérzet; méd. — magnétique, delejes sejtelem.

Pressentiment (pré-çanthi-man), m. sejtelem; előérzet; avoir un — de fièvre, lázrohamot érezni.

Pressentir (pré-çan-), v. a. sejteni, előérzeni; 2. ku-

tatni, puhatolni.

Presser (prè-cé), v. a. nyomni, sajtolni; fig. il ne faut pas — un mot, nem kell a szót oly szorosan venni; le tailleur presse sur les coutures, a szabó levasalja a varratokat; 2. összeszoritani ; tissu —ė, sürü szövet; 3. szorítni, zaklatni; fig. -q., vkit ostromolni; 4. mar. matrózokat fogdosni; 5. sürgetni, siettetni; kényszerítni; 6. être — de . . . , sóvárogni, vágyni; être — d'argent, pénzszükében lenni; 7. v. n. cette lett:e —e, e levél sürgös; 8. se —, v. r. tolongni, tolakodni; it. v. se hâter.

Pressette (prè-céte), f. pap.

simitosajto.

Presseur (prè-ceur), euse, s. manuf. szövetnyomtató.

Pressier (prè-cié), m. impr. könyvnyomtató; it. mál-hakötő; 2. mar. matróz-fogdosó.

Pressif, ve (prè-cif), a. nyo-

Pression (prè-cion), f. phys. nyomás.

Pressirostre (pré-ci-), a. h. n. lapos csörű; 2.—s, m. pl. h. n. laposcsörűek rendje.

Pressis (prè-ci), m. cuis. ki-sajtolt hús v. növény-lé.

Pressoir (pré-çoir), m. borsajtó; 2. borház.

†Pressorier (prè-ço-rié), m. csősz.

Pressura, pressure (prè-çu-), m. méd. körömméreg.

Pressurage (prè-çu), m. borsajtolás; du —, vin de –, csigér, löre.

Pressurer (prè-cu-), v. a. sajtolni; fig. zsarolni.

Pressureur (prè-çu-), m. szőlőtaposó; borsajtoló; d'olives, olajverő.

Prestance (près-tance), f. jelesség, deliség.

Prestant (près-tan), m. org. fösipzat.

Prestation (près-ta-cion), f. szolgáltatás; pal. — de serment, eskütétel; jur. adó, bér; it. — en nature, szakmány szolgálat; milit. szállítás.

Preste (près-te), a. gyors, mozgalmas, fürge, serény; fig. il est — à la replique, nem marad adós a felelettel; 2. i. fam. allez et dépêchez-vous —! kotródjék és siessen! —ment, adv. gyorsan, sebesen, fürgén, stb.

Prester (près-tère), m. v. trombe (de terre); 2. h. n. mérges kigyó.

Prestesse (près-tè-ce), f. gyorsaság, fürgeség, serénység; mozgalmasság; fig. — de l'esprit, gyors fölfogás.

Presti-'digitateur (près-), m. szemfényvesztő; —digitation, f. szemfényvesztés.

Prestige (près-), m. myth. büvészet; fig. káprázolat. Prestigiateur (près-), m. bü

vész. rostigious

Prestigieux, se (près-), szemfényvesztő.

Prestimonie (près-), f. jur. magánalapítvány.

Prestolet (près-to-lè), $\mathbf{m}$. szegény pap.

Présuccession (prè-suc-cess-) f. jur. örökséget megelőző jog.

Présumable (prè-zu-), gyanítható, föltehető; ment, adv. gyanithatólag, hozzávetőleg.

Présumer (prè-zu-), v. a. gyanitni, hozzávetni; 2. v. n. bizni ; vélekedni.

Présupposer (prè-çu-pozé), v. a. föltételezni; – é que ..., föltéve, hogy ...

Présupposition (pré-çu-pozi-cion), f. föltétel.

Présure (pré-zure), f. olto, teioltó.

Prêt (prè), m. fin. kölcsönzés, kölcsönadás; 2. kölcsön; — gratelit, kamat nélküli kölcsön; com. – à la grosse aventure, hajóskölcsön, hajózálog; milit. zsold.

Prêt, e, a. kész.

Pretantaine, pretentane, f. · courir la —, fam. kószálni, ögyelegni; pop. elle court la —, e nő egerészni (kalandok után) jár.

Prêté, m. p. c'est un — rendu,

szeget szeggel.

Prétendant, e, s. követelő, igénylő, jogtartó; 2. – au trône, trónkövetelő; 3. leánykérő.

Prétendre, v. a. jogot tartani. követelni, igényleni; 2. – A qch., valami után vágyni, versenyezni, törekedni; 3. állítani; akarni; 4. szándékozni; kivánni.

Prétendu, e, a. állitólagos, vélt, gondolt; 2. s. fam. voilà son —, itt van völegénye: —ement, prétendûment, adv. föltéve.

Prête-nom, m. névkölcsönző. Prétentieusement (-tancieu-), a. negélyzett, mesterkélt; követelő, igénytelies.

Prétention (-tan-cion), f.

követelés, igény; il est sans —, igénytelen; cette femme a encore des —s, e nő még tetszeni vágyik.

Prêter, v. a. kölcsönözni, kölcsön adni; on ne —e qu'aux riches, csak a gazdagnak van hitele; 2. – secours, segélyt nyujtani, segitni; — serment, esküt tenni; 3. — son nom à q., vkinek nevét oda adni ; l'oreille à q., vkit meghallgatni; p. — une charité à q., vkit rágalmazni; fam. — le collet à q., valakivel megmérközni; 4. v. n. engedni, nyulni; ce cuir —e, e bör nyulik; fig. ce sujet e beaucoup, e tárgyról sokat lehet mondani; 5. se —, v. r. részt venni; türni; alkalmazkodni; engedni.

Préterit (-ri; -rite), m. gr. mult ; 2. a. m. jur. héritier –, mellözött örökös.

Prétérition (-cion), f. jur. elmellőzés.

Prêteur, se, s. a. kölcsönző, kölcsönadó; fig. la fourmi n'est pas — se, nem barátja a kölcsönadásnak.

Prétexte (pré-téks-te), m. ürügy, örv; H. f. h. r. bíborral ékített díszpalást.

Prétexter (pré-téks-té), v. a. palástolni, himezgetni, eltitkolni; örvül adni, ürügyül fölhozni.

Prétintaille, f. coutur. fodor, rakott ránc, csipkeszegély; fig. mellékes dolgok, mellék költségek.

Prétintailler, v. a. coutur. disziteni; fig. style -é, fam. sallangos irásmód. Prétra, m. icht. korcs ökle. Pretrage, m. iron. papság.

Prêtraille, f. iron. papcsöcselek, papfajzat.

Prêtre, m. relig. pap; 2. cath. lelkész.

Prêtresse, f. ant. papnő.

Prêtrise, f. cath. papság; papi hivatal.

Preuve, f. bizonyiték, bizonylat; fig. il a fait ses | Prévoir, v. a. ir. fam. előre

—s, kiállta a próbát ; ember a talpán; litt. okadat. levente. †Preux, s. a. bátor, vitéz; Prévaloir, v. n. ir. elsonek, erősbbnek lenni; la protection a prévalu sur le mérite, a partfogas győzött az érdemen; 2. se —, v. r. hasznára fordítni; visszaélni; com. se —

összeget intézvényezni. Prévaricateur, m. kötelességszegő, tisztfeledő; 2. a. m. magistrat —, tisztfele-

d'une somme sur q., vkire

dő hivatalnok.

Prévarication (-cion), f. kötelességmulasztás, tisztfeledés.

Prévariquer (-ké), v. n. kötelesség ellen tenni, tisztét mulasztani.

Prévat, m. bot. keserű galóca.

Prévenance, f. előzékenység, megelőző szivesség.

Prévenant, e, a. előzékeny, szolgálatkész, szíves.

Prévenir, v. a. ir. megelőzni; 2. – q., vki iránt előzékenységet tanusitni; it. vkit maga részére meg-. nyerni; 3. előbb érkezni; — le mal, a baj elejét venni; 4. megnyerni, részére hóditani; pal.homme prévenu de crime, büntet $tel\ vadolt$; 5. — q. de qch., sur qch., vkit vmiröl értesiteni; 6. se —, v. r. elfogúlni.

Préventif, ve, a. megelőző; mesures —ves. ovszer, előző szer; arestation —ve, vádlott elfogatása.

Prévention (-cion), f. előitélet, elővélemény; jur. il est en —, vád alatt áll; 2. elébe vágás.

Préventivement, adv. megelőzőleg.

Prévenu, e, s. jur. vádlott. Prévigile, f. utolsó előtti est. Prévision, f. théo. előrelátás; 2.—s, pl. várakozás; sejtelem.

látni; sejteni; óvintézkedéseket tenni.

Prévôt, m. előljáró; főnök; föpolgármester; város birája; — d'une salle d'armes, d'une salle de danelőtáncos: elővivő, bén. nagyprépost; — d'un régiment, ezredporkoláb.

Prévôtal, e, a. cour —e, fötörvényszék.

Prévôté, f. h. eccl. prépostság; 2. biróság; törvényszéki kerület.

*Prévoyable, a. elörelátható. Prévoyance (-voa-ian-ce), f. előrelátás; 2. ovatosság.

Prévoyant, e, a. előrelátó, ovatos. vendég. Prié (pri-ié), m. meghivott Prie-Dieu, m. imola, ima-

zsámoly .

Prier (pri-ié), v. a. kérni; 2. kikérni: 3. — q. à dîner, vkit ebédre hívni; 4. imádkozni; 5. se —, v. réc. egymást kérni ; -meghívni.

Prière, f. kérés, könyörgés; 2. ima, imádság; 3. arg. szüzesség.

Prieur, m. h. eccl. perjel. Prieural, e, a. h. ecol. perjeli.

Prieure, f. h. eccl. perjelnő. Prieuré, m. h. eccl. perjelség. Primage, v. prime (mar.).

Primaire, v. école.

Primat (-ma), m. h. eccl. primás.

Primatial, e (-cial), a. h. eccl. primási.

Primatie (-cie), f. h. eccl. primásság.

Primauté, f. elsőség; jeu. kiadó; fig. gagner de —,

vkit megelőzni. Prime, f. arith. törzs tizedrésze; astr. — de la lune, ujhold; escr. első vífogás; mar. —, süvegpénz; d'assurance, biztosítási dij; pêch. sardines de —, éjjel fogott apró ajókok; impr. elönyomat; II. a. agr. kora, korai; 2. fam. de — abord, mindjárt, eleintén.

Primer, v. n. elsőnek lenni;

föbbrangunak lenni ; 2. q., vkit megelőzni; fölülmulni.

Primerole, v. primevère.

Primerose, f. bot. mályvarózsa.

Prime-saut (de), adt. fam. tüstént, legott.

Primeur, f. érettség első ideje; 2. —s, pl. koraérő gyümölcs.

Primevère, f. bot. tavaszi kankalin; 2. —, v. printemps.

Primicier (-cié), m. h. eccl. legidősbb; 2. egyetemi rektor.

Primi-'pare, f. et a. f. méd. először szülő; —parité, f. először szülés.

Primitif, ve, a. ösi, eredeti; kezdetleges; jur. curé —, főplébános; gr. mot —, törzsszó; phys. couleurs -ves, alapszinek.

Primitivement, adv. eredeti-₿ĕg.

Primitivité, f. kezdetleges-Primogéniture, f. jur. első szülöttség.

Primordial, e, a. jur. titre —, legrégibb okirat; bot. branche —, föág; —ement, v. primitivement.

Primulacées, f. pl. bot. kükörics-félék.

Princard, m. orn. arva pinty. †Prinçault (prein-cô), m. első döfés, vágás, ütés.

Prince, m. fejedelem; fam. il est ben —, jámbor ember; 2. herceg; cath.—s de l'église, egyházfejedelmek.

Princerie, J. fam. hercegi méltóság; it. hercegi modor.

Princesse, f. hercegnő; -né; fam. elle fait la —, *bilsz*kélkedik.

Princier, m. v. primicier: 2. —, ère, a. fejedelmi; hercegi.

Principal, m. oskola-igazgató, rektor; pal. fővád, főok; 2. com. jőadósság; it. töke; 3. lényeg, födo- Prisée (-zé), f. árbecslés; p. log: 4. v. patron; II. —, I

e, a. fö; első; jur. — obligé, főadós; —ement, adv. főleg, főképen; külőnösen.

Principalité, f. iskolafönök-8€g.

Principauté, f. fejedelmi-, hercegi méltőság; 2. hercegség ; 3. fejedelemség.

Principe, m. eredet, kutfü; dès le —, elejétől fogva; 2. chi. ösanyag; 3. alapelv, alaptétel; philos. – de connaissance, megismerési alap; mor. elv.

Principicule, m. iron. herce-

gecske.

Principié, e, a. chi. principes –s, *ösanyagból össze*tett alkatrészek.

Principion, principiot, v. principicule.

Printanier, ère, a. tavaszi; 2. —ère, f. cuis. zöldleves. Printemps (prein-tan), m.

tavasz ; kikelet. Prionote, m. icht. fecskehal.

Priorat, m. h. eccl. perjelség. Priorité, f. elsőbbség, előbbvalóság; écon. pol. elsőség, előny.

Prisable (-za-), a. jutalomraméltó.

Prisage (-za-), m. árszabás, becslés.

Prise (-ze), f. elfoglalás, megvétel; 2. zsákmány; 3. nyél, fogantyú, fül; fig. donner — sur soi, kitenni magát ; 4. être en —, az elfogatás v. elfoglalás veszé lyében forogni; il est hois de —, nem lehet hozzá férni; fig. ils ont eu ensemble, összekaptak, szóvitájuk volt; ils en vinrent aux -s, hajba kaptak egymással; être aux —s avec la mort, életveszélyben forogni; it. a halállal küszködni; pal. — ae corps, eijogatas; – d'armes, lázadás; — d'eau lecsapolás; 5. méd. adag; — de tabac, szippantat.

elle est demeurée pour

la —, pártában maradt; 2. burnótozás.

Priser (-zé), v. a. megbecsülni, fölvetni, árt szabni; combien prisez-vous cet étoffe, mire tartja e kelmét? 2. becsülni, nagyra becsülni, magasztalni; 3. burnótolni, szippantani; 4. se —, v. r. önmagát becsülni; fam. magát nagyra tartani.

Priseur (-zeur), m. jur. becsüs; 2.—, euse, s. fam. burnótoló.

Prismatique (price-ma-), a. géom. hasábos, hasábi.

Prismatoïde (price-), prismoïde, a. hasábolható.

Prisme (price-me), ni. géom. hasáb, szögoszlop; phys. sugártörő.

Prison (-zon), f. börtön; pop. il est dans la — de saint Crépin, szorítja a csizmája; 2. börtönbüntetés.

Prisonnier, ère (-zo-), s. fogoly, rab; p. faire un —, egy falat kenyér előtt és utánna bort inni.

Privable, a. jur. megfosztható; 2. megszelidíthető. †Privance, f. szelidség; meghittség.

Privatif, ve, a. gr. hiányító, csonkító; jur. kirekesztő, kizáró.

Privation (-cion), f. veszteség; megfosztás, nélkülözés; théo. tartózkodás.

Privativement, adv. kizárólag.

Privauté, f. meghittség, bizalmasság.

Privé, v. latrines.

Privé, e, a. magán; vie —e, magán élet; prison —e, titkos börtön; 2. szelid; fig. défiez-vous de lui, c'est un canard —, ne. higyjen neki, mert lépre csalja; 3. fam. bizalmas, meghitt.

Privément, adv. p. u. bizalmasan, meghitten.

Priver, v. a. megvonni, megfosztani, elvenni; 2. megszeliditni; 3. se —, v. r. magát megfosztani; magától megvonni.

Privilège, m. kiváltság; szabadalom; 2. kiváltsági-, szabadalmi levél; jur. elsőbbségi jog.

Privilégié, e, s. a. kiváltságos, szabadalmas, szabadalmazott; jur. †lieu —, szabadhely; fig. kiváló.

Privilégier, v. a. szabadalmazni, kiváltságolni.

Prix (prî), m. ár; becs;—
fait, kialkudott ár; vendre
à non —, becsértéken alul
eladni; fig.c'est un homme
sans —, megbecsülhetlen
férfiú; jutalom; díj; 2.
pályadíj; fig. emporter
le —, a többit fölül mulni;
3. —, pour —, adt. aránylag; au —, adt. ahoz képest. [tilla.
Pro-abeilles, f. pl. h. n. mu-

Pro-abeilles, f. pl. h. n. mu-Probabilité, f. valószinűség. Probable, a. valószinű; 2. m. préférer le certain au —, a bizonyost a valószinű elé tenni; —ment, adv. valószínűleg.

Probant, e, a. pal. törvény álló, hiteles; it. raison—e, bizonyító ok.

Probation (-cion), f. h. eccl. temps de —, proba-idő.

Probatoire, a. kisérleti.

Probe, a. becsületes, derék, igaz, jó.

Probité, f. igazlelküség, becsületesség, jámborság, feddhetlenség.

Problématique, a. kérdeményes, kérdéses; 2. kétséges, kétes; bizonytalan.

Problème, m. math. föladat; philos. kérdemény; fig. rejtvény.

Proboscéphalé, e, h. n. ormányos, orjas.

Proboscidiens, m. pl. h. n. ormányosok.

Procédé, m. eljárás, viselet, cselekvés; abs. il ne connaît pas les —s, nem tud emberséget; it. il a des —s avec tous ses voisins, minden szomszédjával civakodik.

Procéder, v. a. eredni, támadni; 2. eljárni; 3. bánni; pal. pörlekedni; litt. haladni; cela procède bien, ez jól halad.

Procédure, f. eljárás, törvénykezési eljárás; 2. pöriratok.

Procère, a. bot. magas.

Procès (-cè), m. pör, ügy; faire un — à q., vkit pörbe keverni; faire le — à q., vkit pörbe fogni; fig. faire le — à q., vkit elitélni; fam. sans aucune forme de —, minden teketória nélkül; 2. pöriratok; 3. an. nyujtvány, nyulvány. Processif, ve (-cé-cif), a. pör-

lekedő.
Procession (-cé-cion), f. körmenet, bucsujárás; fig.
fam. c'est une — continuelle, folytonos lótás fu-

tás.
Processionnaires (-cè-cio-),
f. pl. h. n. vándorhernyók.
P. ocessionnal, processionnel (-cè-cio-), m. lit. bucsújárási imakönyv; —lement, adv. körmenetileg.

Procès-verbal, m. jur. jegy-zőkönyv; —verbaliser, v. n. jegyzőkönyvet fölvenni.

Prochain, m. felebarát.
Prochain, e, a. közellevő;
legközelebbi; la semeine
—e, a jövő hét; —ement,
adv. prat. legközelebb.

Proche, a. közel; 2. il est mon — parent, közelrőli rokonom; 3. m. pl. c'est un de nos —s, egyik rokonunk; 3. prép. — de chez moi, közel lakásomhoz; 4. de — en —, adt. il va mendier de — en —, házról-házra jár koldulni; couper le bois —, fát fa után kivágni; fig. —, lassankint.

Procidence, f. méd. sérv, iszam.

Proclamateur, m. hirdető, kikiáltó.

Proclamation (-cion), f. kiáltvány; hirdetmény; kikiáltás; szózat. Proclamer, v. a. kikiáltani; — une loi, törvényt kihirdetni; fig. fitogtatni; 3. se —, v. r. föllépni.

†Proclive, a. hajlandó.

Proclivité, f. did. hajlandó-

Procné, progné, f. poét. fecske.

Procombant, e, a. bot. heverö, kussadó.

Procommissaire, m. p. u. biztoshelyettes.

Procrastination, v. ajournement.

*Procrastiner, v. a. et n. elnapolni; elhalasztani; halogatni. [zés.

Procréation (-cion), f. nem-Procréer, v. a. nemzeni.

Proctagre, proctite, f. méd. végbél-lob.

Proctalgie, f. méd. végbélfájdalom.

Procto-'rrhagie, f. méd. végbél-vérfolyás; —trupe, m. ent. furdancs.

Procurateur, m. h. n. árvagyám Velencében.

Procuration (-cion), f. meghatalmazás; megbizás; 2. meghatalmazó-levél.

Procuratrice, f. meghatalmazott nö.

Procure, m. h. eccl. gondnok; 2. gondnokság, gondnok lakása.

Procurer, v. a. szerezni, megszerezni.

Procureur, m. ügyvéd, ügyész; p. il a pris Jacques des Loges pour son —, ill a berek, nád a kert.

Procureuse, f. jur. ügyészné; pop. kerítőnő.

Prodigalement, adv. pazarul.

Prodigalité, f. pazarlás, tékozlás; 2. túlságos bőkezűség.

Prodige, m. csuda; 2. remek, disz, szin.

Prodigieusement, adv. csudálatosan; rendkivül, szerfölött.

Prodigieux, se, a. csudálatos; rendkivüli, szerfölötti; szörnyű. Prodigue, s. a. pazar.

Prodiguer (-ghé), v. a. pazarolni; il prodigue sa vie, nem kimeli életét.

*Prodigueur, m. pazarló, fecsérlő.

Proditeur, prodition, v. traître, trahison.

Proditoirement, adv. pal. hitetlenül, árulatosan.

Pro-drome, m. méd. előjel; 2. litt. előszó, előbeszéd, bevezetés.

Producteur, m. kiállitó, előállitó, készítő, gyártó; écon. termelő; — de bestiaux, tenyésztő.

Productibilité, f. did. termeszthetőség; készíthetőség.

Productible, a. termeszthető, készíthető.

Productif, ve, a. termelő, termő; hasznothajtó.

Production (-cion), f. termelés; készítés, gyártás, előállítás; termény; gyártmány, készítmény; —s de l'art, remek művek; an. nyulvány; prat. előmutatás.

Produire, v. a. ir. nemzeni, szülemzeni; 2. termeni; termeszteni; 3. hasznot hajtani, jövedelmezni; cet argent ne produit pas d'intérêts, e pénz nem hajt kamatot; 4. készíteni, előállítani , gyártani ; okozni, szerezni, szülni; pal. *előmutatni*; — des témoins, tanukat állitani; 6. — q., bevezetni, megismertetni; arith. produisants, v. facteur; 7. se —. v. r. magát bevezetni; megismertetni.

Produit, m. kereset, jövedelem, haszon; 2.—s, termelék, termény; gyártmány; arith. szorozat; prat. iromány.

Proème, v. préface.

Proéminance, f. kinyulás, kiállás, kidülledés.

Proéminent, e, a. kiálló, kinyuló.

Proéminer, v. prominer.

Profanateur, trice, s. (f. p. u.) szentségtelenítő.

Profanation (-cion), f. szentségtelenítés.

Profane, a. szentségtelen; 2. világi, nem egyházi; le — vulgaire, az avatlan nép; 3. m. istenkáromló, istengunyoló; ant. les —s, az avatlanok.

Profanément, adv. avatlanul; szentségtelenül.

Profaner, v. a. szentségtelenitni; 2. fig. visszaélni.

†Profectice, profectif, ve, a. jur. öröklött.

Proférer, v. a. beszélni, mondani, előadni, kiejteni.

Profés, esse (-fè), a. fogadalmazott, avatott.

Professer (-fè-cé), v. a. vallani; — un métier, mesterséget űzni; 2. tanítani, hirdetni.

Professeur (-fé-ceur), m. tanár; fig. terjesztő, hirdető; 2. gyakorló, űző.

Profession (-fè-cion), f. megvallás; vallomány; 2. állás; hivatal; foglalkozás; életmód; mesterség; 3. fogadalom.

Professionnel, le (-fé-cio), a. iparos, iparmü; iparüzleti. Professoral, e (-fé-ço-), a.

tanári.

Professorat (-fè-ço-ra), m. tanárság, tanári hiratal. Proficiat (-ciate), m. je vous

souhaite un bon —, szerencsés sikert kivánok; fam. kedves egészségére.

Profil, m. peint. arc-él; — d'une ville, város oldalrajza; arch. szelvény.

Profiler, v. a. arch. szelvényezni, átmetszetben rajzolni.

Profit (-fi), m. nyereség, haszon; besogne fait à —, tartós munka; 2. v. progrès; it. siker; féo. —s de fiefs, hübérjövedék.

Profitable, a. hasznos, nyereséges, jövedelmes; — ment, adv. hasznosan, jövedelmesen.

Profiter, v. n. nyerni, hasz-

not húzni; jövedelmezni; faire — son argent, penzét forgatni; 2. fölhusználni, használni, juvára forditani; p. les biens mal acquis ne profitent point, ebül gyült marhának ebül kell vesznie; 3. gyarapodni; elomenetelt tenni, haladni; 4. nöni, erösbödni, tenyészni.

Profiterole, f. cuis. hamupo-

m. *Profligateur, üldöző,

fenyitö.

Profond, e, a. mély; 2. fig. mély, rejtett; douleur —e, tartos fájdalom; obscurité —e, sürű sötétség; 3. -e, f. arg. pince; it. zseb; -ément, adv. mélyen; -er, v. a. alaposan megvizsgálni, kutatni.

Profondeur, f. mélység; 2. arch. szélesség; 3. fig. ter-

jedelem, alaposság.

Profontié, a. m. mar. vaisseau —, mélyen járó hajó. Profus, e, a. pazar; —ément, adv. pazarul.

Profusion (-zion), f. pazarlás, fecsérlés.

Progénie, v. race.

†Progéniture (-jé-), f. ivadék. Prognostic, v. pronostic.

Programm, m. écol. értesitvény; előrajz; szerrend. Progres (-grè), m. haladás, előhaladás; 2. terjedés; előmenetel.

*Progresser (-grè-cé), v. n. haladni, elöhaladni.

Progresseur (-grè-ceur), a. m. haladási.

Progressibilité (-grè-ci), f. did. tökéletesíthetőség.

Progressible (-grè-ci-), a. tôkéletesíthető.

Progressif, ve (-grè-cif), a. haladó, előmenő.

Progression (-grè-cion), f. math. haladvány, sorzat. Progressivement (-grè-ci-), adv. haladva, haladólag. Prohiber, v. a. tiltani, tilal-

mazni, eltiltani.

Prohibitif, ve, a. did. tilto, tilalmi.

Prohibition (-cion), f. tilalom ; tiltás, eltiltás.

Prohibitivement, adv. tiltó-

lag.

Proie (proâ), f. zsákmány; oiseau de —, ormadár; fig. martalek, ragadomány, préda; 2. il est en - à ses domestique, szolgái megrabolják, meglopják; fig. être en — à ses pas*szenvedelmeinek* sions, martalékává lenni.

Projectile, m. méc. löveték, löket; 2. a. mouvement

—, hajító mozgás.

Projection (-cion), f. méc. vetés, vetődés; géo. — ortographique, végtelen távi vetület.

Projecture, v. saillie.

Projet (-jè), m. javaslat, terv ; 2. fogalmazvány.

Projeter, v. a. javaslani, tervezni; 2. vetni; 3. se —, v. r. kiemelkedni, kinyul-ni ; peint. kiválni.

Projeteur, se, s. tervező, javasló; 2. hajitó,

Prolabia, m. an. ajakszél, szájszél.

Prolection (-lek-cion), f. kellemes fölszólítás.

Prolégomènes, f. pl. did. előleges tudni való.

Prolepse, f. rhét. *megelözés*. Prolétaire, m. tengodi, ten-

*Prolétariat, m. *tengödiség* ; it. nép söpredéke.

Prolifère, a. bot. sarjazó. Prolification (-cion), f. bot. sarjazás.

Prolifique, a. did. tenyésző; it. vertu —, nemző erő, -te-

Prolixe, a. terjedelmes, hoszszadalmas; —ment, adv. hosszadalmasan.

Prolixité (-lik-ci-), f. hosszadalmasság, terjedelmesség. Prologue, m. előbeszéd, előszó; 2. th. megnyitó beszéd ; it. előjáték.

Prolongation (-cion), f. meghosszabbitás; halasztás; mus. nyujtás.

Prolonge, v. prélonge.

Prolongement, m. an. nyulvány.

Prolonger, v. a. meghosszabbitni ; hosszura nyujtani ; 2. elhalasztani; 3. arch. szélesbítni, tágítni; mar. farolni; 4. se —, v. r. hosszabbodni, kiterjedni.

*Promenable, a. hordozható. Promenade, f. séta, sétálás; — à cheval, en carosse, sétalovaglás, -kocsizás ; 2. sétány; fam. ce n'est qu'une —, csupán egy ug-

rás. Promener, v. a. sétáltatni, körülvezetni, járatni ; fig. ∸ ses yeux, *körültekint*getni ; 2. se —, v. r. sétálni ; pop. va-te —, vigyen el az ördög.

Promeneur, se, s. setáló; sétáltató, vezető. ·

Promenoir, m. sétatér.

Promesse, f. igéret; com. igérvény.

Prometteur, se, s. fam. igérő.

Promettre, v. a. ir. igérni, megigérni; p. chose promise, chose due, igéret adományt vár; 2. jövendölni, hirdetni; 3. v. n. fig. reměnyt nyujtani; 4. se —, v. r. reměny kedni; it. fölfogadni; 5. se —, v. rec. egymásnak igéretet

Prominence (-mi-nan-), f. magasodás, magaslat.

Prominent, e, a. magaslodó, kinyuló.

Prominer, v. n. kiállani, kinyulni, magaslani.

Promis, e, s. jegyes, mátka. Promiscuité, f. vegyület.

Promiscument, adv. összevissza.

Promission (-mi-cion), f. écr. terre de —, igéretfölde; fig. =, János pap országa. Promontoire, v. cap (géo.). Promoteur, trice, s. (s. f. p. u). előmozdító; fig. d'une querelle, bujtogató, bizgató ; jur. ügyész.

Promotion (-cion), f. előlép-

tetés, előmozdítás.

Promouvoir, v. a. ir. előmozditani, előléptetni.

Prompt, e (pron), a. gyors, sebes; com. pontos; 2. l'esprit —, fogékony elme; 3. hirtelen, heves; il a la main —e, kész a verekedésre; 4. fürge, virgonc; -ement, adv. gyorsan, sebesen stb.

Promptitude (pron-thi-), f. gyorsaság, sebesség, készrég; pontossáy; 2. hirtelenség, hevesség; it. kitőrés.

Promptuaire (pronp-tu-), m. jur. – du droit, a jogtudományok kézi könyve; it. eszme-gyüjtemény.

Promulgation (-cion), f. közzététel, kihirdetés.

Promulguer (-ghé), v. a. közzétenni, kihirdetni.

Pronateur, m. et a. m. an. —s, muscles —s, boritó izom.

Prône, m. lit. predikáció, szentbeszéd; fig. fam. intés. Prôner, v. a. lit. predikálni; fig. tulságosan magasztalni; pop. papolni.

Prôneur, m. lit. predikátor; 2. fig. $\rightarrow$, se, s. magasztaló; fam. fecsegő.

Pronom(-non), m.gr.névmás. Pronominal, e, a. gr. névmási; —ement, adv. névmásilag.

Prononcé, m. jur. — du jugement, itélethirdetés.

Prononcer, v. a. kiejteni, kimondani; — ses' voeux, fogadalmat tenni; it. ohaját kifejezni; 2. előadni, elmondani; — une harangue, beszédet tartani; 3. itéletet hozni; 4. v. n. le sort a -é, a sors nyilatkozott; it. vous n'avez qu'à -, esupán parancsolnia kell; fig. caractère —é, szilárd jellem; 5. se –, v. r. nyilatkozni.

Prononciation (-cion), f. kiejtés; 2. előadás; 3. jur. – du jugement, itélet kihirdetése; — de voeux, fogadalomtétel.

előjel, gyanítató jel; 2. jóslás, jóslat ; phys. időjós. Pronostiquer, v. a. előre megmondani, jósolni.

Pronostiqueu, se, s. (f. p. u.) fam. jós, próféta.

Propagande, f. h. eccl, teritő-társulat, térítőség; fig. [téritő. terjesztés. Propagandiste, m. h. eccl. Propagateur, trice, s. (f. p.

u.) szülemző, terjesztő. Propagation (-cion), f. szülemzés, szaporítás, tenyész-

tés; fig. terjesztés.

Propageable (-jable), a. méd. ragályos, ragadós.

Propager (-jé), v. a. szaporitani, tenyészteni; fig. terjeszteni; 2. se —, v. r. méd. terjedni; it. těnyészni, szaporodni.

Propagine, propagule, m. bot. himpor.

Propension (-pan-cion), f. phys. hajlás; fig. hajlam, vonzalom.

Prophète, prophétesse, s. *próféta, jós;* fig. fam. – de malheur, balsors joslója. Prophétie (-cie), f. jóslás; 2.

jóslat, jósolmány.

Prophétique (-thik), a. látnoki;-ment, adv. látnokilag. Prophétiser (-thi-zé), v. a jósolni, jövendölni, jövendöt mondani; fam. je vous avais bien —é, hisz előre megmondtam önnek. [son. Prophylactice, v. contrepoi-Prophylactique, a. méd. hárito, haritolagos; 2. f., v. hygiène.

Propice, a. kegyelmes; 2. kedvező, szerencsés, alkalmas; 3. à la —, adv. kellő, tetsző.

Propitiation, propiciation (-cia-cion), f. theo. engesztelő áldozat.

Propitiatoire, —ciatoire (-cia-to-are), a. engesztelő.

Proplastique (-place-), fond. art —, mintázás, képelés.

Propolis (-lice), f. h. n. sonkoly, ragasz, lépragasz.

Pronostic (-noce-thik), m. | Proportion (-cion), f. arány; | Propre, a. tulajdon, saját;

math. egyarány; 2. à -, en —, par —, adt. aránylag, aránylagosan.

Proportionnalité (-cio-na-), f. did. arányszerűség, ará-

nyosság.

Proportionnel, le (-cio-nel), a. arányos, aránylagos; math. egyarányos: lignes —les, *arányvonal* : —lement, adv. math. egyarányosan.

Proportionnément, v. pro-

portion (2.).

Proportionner (-cio-né), v. a. arányozni, arányosítni; 2. se — à qch., v. r. alkalmazkodni.

Propos (-pô), m. beszéd, beszélgetés; csevegés, szóbeszéd; 2. javaslat; 3. fecsegés, csacsogás; je me moque des —, nem törödöm a mende-mondákkal: 4. szándék; 5. $\hat{\mathbf{a}}$ – $\mathbf{a}$ dt. $j\hat{\mathbf{o}}$ kor: mal $\hat{a}$ —, hors de —. roszkor; 6. à —, il a jugé à — de partir, tanácsosnak vélte, hogy elutazzék; il ne dit jamais rien à —, sohase beszél helyesen; it. m. alkalmas idő; 7. à –, igazság ; most jut eszembe; 8. à — de, minthogy épen; à — de rien, minden ok nélkül; 9. à tout —, minden pillanatban.

Proposable, a. javasolható. Proposant, m. protestans

papi jelölt.

Proposer, v. a. előterjeszteni, javasolni, fölterjeszteni; előadni; ajánlani; 2. föladni; 3. – q. pour exemple, mintaul allitani: 4. v. n. théo. kifejteni, fejtegetni; 5. se —, v. r. föltenni magában; se — un but, célt tüzni ki magának; p. l'homme —e et Dieu dispose, szegény ember szándékát boldog Isten birja.

Proposition (-cion), f. javaslás, előterjesztés; 2. javaslat, előterjesztmény; it. ajánlat; jöltétel; math. föladat ; gr. tétel.

amour -, v. amour (3.); 2. ugyanez, ugyanaz; II. gr. sajátlagos, voltaképeni, tulajdonképi, igazi, valódi: le sens — d'un mot, szó sajátlagos érteménye: 2. alkalmas, illő, megfelelö; cet habit n'est — que les dimanches, ez öltözet csupán vasárnapokra való; 3. — à, használható; III. tiszta, takaros; IV. m. sajátság, sajátosság, sajátszerűség, tulajdonság; jur.—s, pl. ingatlan vagyon; földbirtok; 2.—s, saját vagyon; 3. f. raff. cukornedv-üst; -ment, adv. sajátlag, sajátk**épen, tulajd**onképen ; 2. parler —, határozottan beszélni; 3. — dit, sajátlag véve; 4. tisztán, takarosan; 5. ügyesen, csinosan; 6. à — parler, parlant. adv. igazán mondva.

Propret, te (-prè), a. fam. cicomás; 2. m. c'est un

—, piperköc.

Propreté, f. tisztaság; mus.

Propriétaire, s. tulajdonos; -ment, adv. sajátilag, tulajdonilag.

Propriété, f. tulajdon, birtok; 2. tulajdonság; 3. sajátság, sajátosság; gr. valódi értemény.

Proprio-motu (pro-priô-môtu), fam. il a fait cela —,

önszántából tette.

Propylées, f. pl. arch. anc. elöcsarnok.

Prorata, au —, adv. prat. aránylag.

Prorogatif, ve, a. pal. elha-

lasztó, elnapoló.

Prorogation (-cion), f. jur. halasztás; haladék; 2. elnapolás.

Proroger, v. a. jur. meghoszszabbitni; 2. elnapolni.

Prosaique (-zai), a. prózai, folyóbeszédbeli; 2. *közönséges, köznapi, költőietlen; -ment, adv. prózailag; Prospère (proce-), a.. poét. közönségesen.

Prosaïser, g. p. prosailler, v. n. prózában írni.

Prosaïsme (-za-ism), m. litt. költőietlenség, prózaiság; tig. mindennapiasság.

Prosateur, trice (-za-), s. próza-író.

Proscénium (proce-cé-niome) m. ant. előszin.

Proscripteur (proce-), száműző.

Proscription (-cion), f. számüzés, számkivetés; fig. d'un mot, szó elvetése; d'un usage, szokás eltör-

Proscrire, v. a. ir. számüzni, számkivetni; il est proscrit, földönfutó; ext. elüzni, üldözni: 2. eltávolitni; fig. — un usage, szokást eltörölni.

Proscrit (proce-), m. számüzött; fig. il a une figure de —, ocsmány arca van.

Prose, f. litt. kötetlen beszéd, próza; p. il fait de la sans le savoir, több szerencséje van mint esze.

Prosecteur, v. disséqueur. Prosélyte (-zé-), m. h. eccl.

térthitü; faire des —s, tériteni; cout. honosított idegen.

Prosélytisme (-zé-), m. téritői vágy, apostolkodás.

Prosembryon (pro-zan-), m. bot. *bélckül*.

Proser, v. a. prózában irni. Prosodie (-zo-), f. gr. hangmértan ; hangsulytan.

Prosodier (-zo-), v. a. et n. mus. hangsulyozni.

Prosodique (-zo-), a. hangméretes. hangsulyos.

Prosopalgie (-zo-), f. méd. arcfájás; fájdalmas rán-

Prosopo-'graphe (-zo-), m. személyleiró; – graphie, f. f. személyleirás.

Prosopopée (-zo-). f. rhét. v. personification.

Prospectus (prose-pek-tuce), m. libr. előrajz, ismerte-

kedvező, kegyes, jóságos.

Prospérer (proce-), v. a. boldogulni, sikerülni.

Prosperité (proce-), f. boldogság, jólét; fam. il a un visage de —, kellemes külseje van; 2. pl. szerencsés eset, siker.

Prosternation (proce-tèr-nacion), f. Prosternement, m. leborulás, térdre esés, földig hajlás.

se Prosterner (proce-tèr-né), v. r. leborulni, térdre borulni, földig hajolni.

†Prostibule (proce-thf-), v. bordel.

Prostituée (proce-thi-), f. kéjhölgy.

Prostituer (proce-thi-), v. a. fajtalanságnak árul adni ; elle —e elle-même sa fille, ő maga árulja leányát; fig. il a —é son honneur, megbecstelenítette magát; se —, v. r. magát árul adni, meggyalázni.

Prostitution (proce-thi-tucion), f. fajtalankodás; kurválkodás; lieu de —, kurvalak, rimaház; fig.

meggyalázás.

Prostration (proce-tra-cion), f. v. prosternation; méd. teljes elgyöngülés.

Protase, f. litt. bevezetés.

Protasique, a. litt. beveze-

Prote, m. impr. nyomda-vezető (köz. faktor).

Protecteur, trice, s. partfogó ; védúr ; 2. a. pártfogói. Protection (-cion), f. partfo-

gás; ótalom; 2. pártfogolás.

Protégé, e, s. pártfogolt, vé-

Protégement, m. inus. pártfogási szenv.

Proteger, v. a. oltalmazni, védeni, ótalom alá venni; előmozdítani ; pártfogolni; 2. se —, v. r. önmagát védeni, oltalmazni; 3. se —, v. réc. egymást pártfogolni.

Protéiforme, a. sokalakú. Protéine, m. chi. fehérnyedék.

Protestant, e (-tèce-), s. a. h. eccl. protestáns.

Protestantisme (-tèce-tenthis-me), m. h. eccl. protestáns vallás.

Protestation (-tèce-ta-cion), ī. erős hittel állítás, biztosítás; 2. igéret, igérés; 3. óvás, tiltakozás.

Protester (-tesse-té), v. a. erős hittel állítani, bizonvitani; com. — une lettre de change, váltót ovatolni; 2. v. n. nyilatkozni; óvást tenni; tiltakozni.

Protêt (-tè), m. com. ovás, váltó-óvás; — faute d'acceptation, el nem fogadás miatti óvás; — faute de paiement, nem fizetés miatti óvás.

Proto-'cole, m. jur. jegyzőkönyv; 2. mintakönyv; —graphe, m. tervrajzoló; -graphie, f. eredeti irat; 2. arch., dess. tervrajz; —martyr, m. h. eccl. *első-*, fővértanú; — médecin, m. főorvos; —médicat, m. foorvosi hivatal; —notaire, m. chanc. főjegyző; —pathie, f. méd. eredeti betegség; —pope, m. h. eccl. föpap; —thrône, m. h. eccl. pátriarka első helyettese; —type, m. mintakép; első lenyomat; 2. fond. de car. szögmérő.

Protubérance, f. an. púp, domborulat.

Protuteur, m. jur. gyám-

†Prou, adv. sokat, elegendően; 2. m. haszon, nyereség; fam. bon — lui fasse! sok szerencsét neki (it. – fasse! amen! úgy legyen!

Proue, f. mar. hajó orra; donner la —, irányt adni; an. os de la —, seggcsont. †Prouesse, f. höstett; fig. iam. on vante vos —s,

viselt dolgairól beszélnek. Prouvable a. bebizonyitható.

†Prouvaire, m. pap.

Prouver, v. a. bebizonyita-

ni, kimutatni; il cotte et -e, a mit mond, be is bizonyitja; 2. mutatni, elárulni; cette réponse —e de l'esprit, e felelet észre mutat; észt árul el; 3. se —, v. r. bebizonyulni, bebizonyodni.

Provéditeur, m. autrf. fövi-

gyázó.

f. com. ter-Provenance, mény ; gyártmány ; készít-

Provenant, e, a. eredő, keletkező, származó.

Provençale, f. jeu. fair la —, egy játék kártyát az asztalra dobni.

Provende, f. eleség; écon. kétszeres ; it. takarmány. Próvenir (-ve-nir), v. n. eredni, keletkezni, származni; 2. hasznot hajtani.

†Provenu, m. haszon, nyere-

ség, jövedelem.

Proverbe, m. közmondás, példabeszéd.

Proverbial, e, a. példabeszédi; mus. népdali; —ement, adv. példabeszédként.

*Proverbialiser, v. a. példabeszéddé alakitni.

Providence (-dan-ce), Gondviselés; fig. fam. il est ma —, ő védangya-

Providentiel, le (-dan-ciel), a. gondviselésszerű; —lement. adv. gondriselésszerüleg.

Provignage (-nia-), provignement (-vi-nieu-man), m. agr. bujtás, homlitás (szölőé).

Provigner, v. a. agr. bujtani, homlitni (szőlőt); 2. v. n. szaporodni, gyarapodni.

Provin, m. bujtó-ág, bujt-

Province, m. tartomány; vidék.

Provincial, m. h. eccl. tartományi főnök, provinciális; iron. vidéki; 2. —, e, a. tartományi; vidéki.

Provincialat (-lâ), m. h. eccl. tartományfönökség.

Provincialement, adv. vidékiesen.

Provincialisme, m. gr. tájszó, tájbeszéd, tájszólás.

Proviseur, m. gondviselő; 2. sáfár, gondár; 3. előjáró, fönök ; 4. arg. foglyár, tömlöcőr.

Provision, f. szükség, eleség; készlet ; com. tőzsdij, üzérdij; 2. —s, pl. szükségletek; 3. kinevező levél; jur. par —, egyeldre, ideiglenesen.

Provisionnel, le (-zio-), a. elüleges; —lement, adv.

elölegesen.

Provisoire (-zoa-re), a. pal. ideiglenes, ideigleni; 2. m. ideigleneg; —ment, adv. ideiglenesen; fam. addig is.

Provisorat, m. oskolai felügyelőség.

Provisorerie, f. fögondviselöség.

Provocateur, trice, s. kihiró; agent —, izgató.

Provocatif, s. a. —s, remèdes —s, izgatószer.

Provocation (-cion), f. ingerlés, izgatás; inger; hajlam; izgalom.

Provocatoire, a. méd. v. cri-

tique (jour).

Provoquer (-ké-), v. a. kihivni; ingerelni; — le sommeil, elaltatni; l'opium —e le sommeil, a mákony altat; 2. – à; – à vomir, hányásra ingerelni; — q. à se battre, vkit párbajra kihívni.

Proxenète, m. ant. alkusz:

2. auj. keritő.

Proximité (prok-ci-), f. közelség; — de sang, vérrokonság.

Proyer (proa-ié), pruyer, preyer, m. orn. sordely. Pruant, e, a. viszketeg.

Prude, f. et a. szemérmeskedő, álszemérmes, rátarto.

Prudemment (-da-man),adv. okosan, eszélyesen, böl-

Prudence (-dan-ce), f. okosság, eszély, ildom; jur. értelem ; écr. — de la chair, világi okosság.

Prudent, e (-dan), a. okos, eszélyes, értelmes; 2. helyes, ildomos.

Pruderie, f. álszemérem; begyesség, rátartósság.

†Prud'homme, m. becsületes, derék férfiu; prat. szakértő, műértő; 2. anc. ügyvéd; 3. mar. halászati fölügyelő.

†Prud'hommie, f. becsületesség, igazlelküség.

Prudoterie, f. g. p. nevetséges begyesség; it. álszenteskedés.

Prue, f. flot. gúzs.

Pruine (-i-ne), f. bot. hamv. Pruiné, e, pruineux, se, a. bot. hamvas.

Prunacé, e, a. bot. szilvanemü; 2.—es, f. pl. szilvafélék.

Prune, f. bot. szilva; — qui quitte le noyau, magba-váló szilva; — d'abricot, barackszilva; —datte, törökszilva, datolya; fam. suis-je donc venu pour des —s, hát soksemmiért jöttem?

Pruneau, m. écon. aszalt szilva; pop. c'est un petit —, kis fekete boszorkány. Prunelaie, f. jard. szilvás.

Prunelée, f. cuis. szilvaszak, -pép.

Prunelet, m. écon. kökénymust.

Prunella, f. méd. anc. torok-, nyelvszárazság.

Prunelle, f. bot. kökény; an. ivhártya; szemteke; fam. joner de la —, kacsingani, vkire szerelmes pillantásokat vetni.

Prunellier (-ne-lié), m. bot. kökényfa, -bokor; eau distillée des fleuis de —, kökényvirág-víz.

Prunette, f. szilvácska; 2.

csontárgyümölcs.

Prunier (-nié), m. bot. szilvafa; pop. il est sot comme un —, rögzött buta.

Pruniforme, a. bot. szilvaalakú. Prurigineux, se, a. méd. viszketeg, viszketeges.

Prurigo, m. méd. bőrvirág, küteg.

Prurit (-ri), m. méd. viszketegség, viszketeg; 2. csiklandék.

Prusse, v. bleu (de prusse). Prussien (-ci-ain), m. pop. alfel, segg.

Prussienne, f. et a. f. arch.

—, cheminée à la —, porosz kandalló.

Prussique, a. cl.i. acide —, kéksav.

Pruyer v. proyer.

Psallette (psa-), f. lit. karénekes oskola.

Psallidie, v. charançon.

Psalmiste (psal-mis-te), m. théo. zsoltáriró.

Psalmistique, a. litt. zsoltár...

Psalmodie, f. litt. zsoltárének; 2. unalmas, egyhangu szavalás.

*Psalmodiation (-cion), f. v. psalmodie (2.)

Psalmodier . v. n. zsoltárt énekelni ; 2. v. a. unalmasan előadni, szavalni.

Psalmo-'graphe, m. zsoltáriró; —graphie, f. zsoltárirás.

Psaltérion, m. mus. cimbalom.

Psamme, f. bot. tengernád, homoknád.

Psammisme, m. méd. homokfürdő.

Psaume (psô-me), m. théo. zsoltár.

Psautier (pso-thié), m. théo. zsoltárkönyv; 2. vét. száz-rétü gyomor.

Psellisme, psellotis, f. méd. dadogás, hebegés.

Pseudamautes, f. pl. lap. csehkő.

Pseudo-', ál, hamis; —ambroisie, f. bot. pikkelyes torma; —apocin, m. bot. bigebecő; —asphodèle, f. bot. csonttörő hölye; —digitale, f. bot. pofóka; —eupatoire, m. bot. kender-pakóca; —galène, m. minér. horg-tünle; —

graphe, m. hamisitó; — graphie, f. hamisitás; — ligustrum (-trome), m. bot. zelnice; — logie, f. hazugság; csalás; — logue, m. hazug; — médecin, m. kuruzsoló; javos; — nyme, a. álnevű; 2. m. álnév; — nymie, f. litt. álnevüség; — rhubarbe, f. bot. virnánc.

Psittacin, ne, a. orn. papagáj-féle.

Psoase (pçoace), m. an. ágyék-izom. [lob. Psoite, f. méd. ágyékizom-

Psoite, f. med. agyékizom-Psora, f. ou m. psore, f. méd. v. gale; 2. bot. zuzmó.

Psorique, m. et a. rühnemii; rühelleni szer.

Psorophthalmie, f. méd. szemhéj-rüh.

Psycha-'gogie, f. ant. lélekidézés; —gogique, a. ant. lélekidéző; 2. méd. fölélesztő-szer; —gogue, m. lélekidéző.

Psyché, f. mod. állótükör. Psychique, a. philos. lelki.

Psycho-'gnosie (-ko-), f. phil. lélekerötan; —logie, f. phil. lélektan; —logique, a. lélektani; —logiquement, adv. lélektanilag: —logiste, —logue, m. lélektudós.

Psychromètre, v. thermomètre.

Psychtique, a. méd. hiisītő. Psylle, f. ent. kermes.

Ptarmique, f. bot. pártamag; 2. s. a. méd. v. sternutatoire.

Ptéléa, m. bot. hármas levelű alásfa.

Ptéride, f. bot. repő.

Ptéro-'carpe, m. bot. szárnyas mak; 2. = santal, szantálfa; —dactyle, m. h. n. röpújj; —pés, m. pl. h. n. kézszárnyúak; — —phore, m. ent. tollpille; —pode, a. h. n. szárnylábú; 2. =s, m. szárnylábuak.

—eupatoire, m. bot. kender-pakóca; —galène, m. körömméreg; 2. h. n. orrminér. horg-tünle; — cimpa. Ptilose, f. méd. szemszőrhullás.

Ptine, m. ent. furdancs.

Ptisane, v. tisane.

Ptyalagogue, v. salivant.

Ptyalisme, v. salivation.

Puamment (pu-a-man), adv. büdösen; fig. fam. mentir —, arcatlanul hazudni.

Puant, m. v. putois; 2. fig. arcátlan hazug; 3. –, e, a. büdös.

Puanteur, f. büdösség, bűz. Pubère, a. emberkoros; eladó, férjhez illő.

Puberté, f. emberkor; férjhezmenő kor.

Pubescence (-besse-çance), f. bot. szösz; an. pihe-

Pubescent, e (-besse-çan), a. bot. szöszös; an. pihesző-

Pubien, ne, a. an. fancsont . . .; arcade —ne, fancsonthajlás.

Pubis (-bi-ce), os —, m. et a. m. fancsont; it. v. mont (de Vénus).

Public, que (-ik), a. köz, nyilvános; l'esprit —, közszellem ; közérzület ; édifices —s, államépületek; 2. közösen ismert, köztudomású, városszerte; II. m. közügy ; közönség ; it. néző, hallgatóság; 2. en —, adt. nyilvánosan.

Publicain (-kein), m. h. r. vámszedő; vámbérlő; fam. les —s, uzsorások.

*Publicateur, m. hirdető. Publication (-cion), f. hirdetés, kihirdetés; lib. kiadás.

Publicisme, m. államjogtan. Publiciste, m. államjogtanár ; államjogász.

Publicité, f. nyilvánosság. Publier, v. a. hirdetni, kihirdetni; — des bans, jegyeseket kihirdetni; libr. kiadni.

Publiquement, adv. nyilvánosan.

Puce, f. h. n. bolha; — de terre, maroka; it. földi kullancs; — de sable, bú- | Puériliser, v. a. gyermeke- |

vó bolha; p. mettre la — à l'oreille de q., vkit nyugtalanságba ejteni; 2. a. couleur —, sötétbarna; 3. — à l'oreille, arg. hitelezö.

Puceau (-cô), m. g. p. szűzlegény; expl. charbon —, tiszta szén.

Pucelage, m. szűzesség; h. n. babos csüllör.

†Pucelette, f. fiatal leány. Pucelle, f. szüzleány; les doctes —s, a múzsák; icht. garda: bot. névtelen virág; 2. a. használatlan; ujdonat uj; fille —, szeplötlen szüz.

Puceron, m. h. n. levelész, korpaféreg; 2. arg. bujasenyv.

Puchage, m. sal. merités. Pucher, v. n. sal. meriteni. Puchette, f. expl. kotróháló.

Pucheux, puchet, m. sal. merítőkanál.

Puchoir, m. sal. meröke.

Puchot, v. trombe. Puddler, v. a. t. t. — la

font, olvasztott vasat kavarni; fourneaux à —, kavarpest.

Pudendum (-denne-dome), m. szeméremtest.

Pudeur, f. szemérmesség; 2. szemérem.

Pudibonde, s. a. szemérmes; szégyenlös; rougeur szégyenpir.

*Pudibonder, v. a. megpiritni, rápirítni.

Pudicité, f. szemérmetesség. Pudique, a. szemérmes, tisztaerkölcsü; bot. plantes -s, érzike-félék; -ment, adv. szemérmesen.

Pué, m. manuf. fércelés.

Pueil, m. e. f. bois en -, uierdövágás.

Puer, v. n. büzölni, büdösleni; 2. pop. undorodni; le vin lui —e, *undorodik a* bortól; 3. v. a. büzleni.

Puéril, e, a. gyermekes; -ement, adv. gyermekesen.

sitni; 2. so —, v. r. gyermekesedni.

Puerilité, f. gyermekség; 2. gyermekkor.

Puerpéral, e, a. méd. fièvre —e, gyermekágybeli láz.

Pugilat (pu-ji-la), m. ant. öklözés.

Pugile, m. ant. öklöző.

*Pugnacité, f. *harcvágy*.

Puifiant, e, a. méd. genyesztő.

Puiné, e, a. cadet, te, a. ifjabb; 2. s. c'est mon -, ez öcsém; jur.—s, utószülött.

Puis (pui), adv. azután, aztán; fam. hát aztán?

Puisage, m. *merités*. Puisard (-zar), m. arch. pö-

ce; szemétgödör. Puiselle, puisette, (-zette), f. bouch. merítőkanál.

Puiser (zè), v. a. meriteni; it. fig.; mar. szivárogni.

Puiseur, m. merítő.

Puisoir (-zoar), m. salp. meröke.

Puisotier (-zo-thié), m. arch. pöcecsináló; kutkotró.

Puisque (puice-ke), conj. mivel, minthogy; miután. Puissamment (pui-ça-man). adv. hatalmasan, erélyesen, hathatósan; il 181sonne —, helyesen okoskodik.

Puissance (pui-çan-ce), i. hatalom, tekintély; 2. hatalmasság; 3. uralkodás; 4. fam. il devient une –, nagy urrá lesz; 5. lélekerö, lelki tulajdon; geo. fok, emelvény; math. haivány; phys., méc. mozgató erő; méd. — d'un médicament, gyógyszer hatása.

Puissant, e (pui-çan), a. hatalmas; erős; — vin, erős bor; 2. gazdag; dús; 3. hathatós; 4. erőteljes; fam. pop. izmos, vastag; 5. tout —, mindenható; 6. m. hatalmas, tehetős.

Puits (pui), m. kút; - i poulie, gémes kút; p. il faut puiser tandisque la

corde est au —, ha szikrázik a tej rajta a köpüvel; expl. — souterrain, ereszke.

Pulicaire, f. bot. csikszár; 2. a. méd. fièvre —, patécsos láz.

Pullulation (pul-lu-la-cion), f. elgyökerezés; burjánzás; 2. szaporodás.

Pulluler (pul-lu-lé), v. n. elgyökerezni, buján nöni; jard. sarjadzani; fig. elterjedni.

Pulmonaire, a. an. tüdő . . . ; phthisie —, tüdölob; 2. f. bot. tüdőfű; — des chênes, bércizuzmó; — des français, holgyomál.

Pulmoné, e. a. h. n. tüdőkarélylyal lélekző.

Pulmonie, f. méd. tüdövész. Pulmonique, s. a. méd. tüdővészes.

Pulpation (-cion), f. pharm. kocsonyosodás.

Pulpe, f. bot. hús, bél; pharm. fagyalék, kocsonya; an. — du cerveau, agy-velő.

Pulper, v. a. pharm. kocsonyává változtatni.

Pulpetter, v. a. sikoltozni.

Pulpeux, se, a. bot. húsos; an. velös.

Pulpitum (-tome), m. th. elöszin.

Pulpoire, m. pharm. lapítókanál.

Pulsateur, a. m. h. n. pou —, famoly, kopogó termesz. Pulsatif, ve, a. méd. lük-

Pulsatille pulsatile (-thi-le), herbe auvent, passe-fleur, coque lourde, f. bot. leánykökörcsin: fekete kükircs.

Pulsation (-cion), f. méd. érlüktetés.

Pulsatoire, a. méd. érverést okozó.

Pulsi-loge, —mètre, m. méd. ütér-mérő; — mancie, f. méd. ütér-jóslás.

Pulsion (-cion), f. phys. lendület.

Pultacé, e, a. cuis. kásaszerü, kásás.

Pulvérin, pulévrin, m. guer. gyujtószer; 2. jard. csecskörte; hydr. permeteg.

Pulvérisation (-cion), f. poritás, porrátörés.

Pulvériser, v. a. poritni, porrátörni; fig. semmivé tenni; 2. se —, v. r. porrá változni.

Pulvérulent, e (-lan), a. phys. porhanyó; bot. hamvas.

Pumicin (-cein), m. com. pálma-olaj; it. bot. olajpálma.

Punais, e, s. a. büdös orrú. Punais, f. h. n. poloska, büdösféreg, csimaz; aquatique, uszka; pop. plat comme une —, ostoba, nyomorult; 2. t. t. pecek: 3. arg. rima, szajha. Punaisie, f. méd. orrbiidös-

₽€q. Punesot, v. putois.

Punch, v. ponche.

Punir, v. a. büntetni, megbüntetni.

Punissable (pu-ni-ça-), a. büntetésreméltő.

Punisseur (pu-ni-ceur), m. büntető.

Punition (-cion), f. büntetés, megbüntetés.

Punitoîre, a. jur. intérêt —, v. moratoire.

Puoterie, v. pyurie.

Pupaler, pupuler, v. n. csö-

Pupillaire (pu-pil-lè-re), a. árva...; árvabeli ; 2. an. membrane —, szemhártya. Pupillarité, v. minorité.

Pupille (-pil-le), s. gyámfi; -leány ; fig. növendék ; 2. f. an. v. prunelle.

Pupiller, v. n. kiáltani (mint a páva).

Pupion, m. agr. oldalhajtās, fattyúhajtás.

Pupitre, m. támasz, tám, polc.

Pupivore, m. h. n. bugaevő. Pupu, v. huppe (orn.).

Pur, e, a. tiszta, csupa, merő; egészséges; derült, tiszta; 2. valódi; 3. valóságos; prat. — et simple, föltétlen; 4. en – perte, Purgerie, f. sucr. tisztáló.

hasztalan, hiu; vos conseils sont — tanácsai hasztalanok; 5. háborítlan, nyugodt ; mor. ártatlan, mocsoktalan; 6. szeplötlen; 7. a — et a plein, v. plein.

Puraque, f. icht. zsibbasztó raja.

Purée, f. cuis. átszürt, áttört fözelék; potage à la —, borsoleves; fam. — de septembre, szőlőnedv; pop. il aime mieux la — que les pois, nem a szölő, hanem a nedve kell neki.

Purement, adv. tisztán, hibátlanul; vivre —, mocsoktalan életet folytatni; 2. csupán; 3. — et simplement, minden föntartas nélkül, föltétlenül.

Purer, v. a. brass. tisztitani.

Pureté, f. tisztaság; fig. helyesség; 2. mor. ártatlanság, szüzesség.

Purette, f. minér. vasasporzó.

Purgatif, ve, s. a. méd. hashajtó; theo. vie —ve, v. illuminatif.

Purgation (-cion), f. méd. hashajtás; 2. hashajtó; 3. expl. tisztitás; méd. v. règles; arg. védbeszéd.

Purgatoire, m. cath. tisztitótűz (purgatorium).

Purge, f. com. tisztítás (ragályos helyről jött áruké); 2. fam. hashajtó ital; 3. prat. fölmentés (jelzálog alul).

Purgeoir (-joar), m. hydr. szűrökút.

Purgement, m. méd. hashajtás.

Purger, v. a. med. hasat hajtani; hashajtot beadni; fig. megtisztitani; tisztázni; — sa conscience, gyónásra menni; sucr. tisztálni; 2. se –, v. r. tisztulni; méd. hashajtot bevenni; jur. se — par serment, ártatlanságát esküvel bizonyîtani.

Purification (-cion), f. igazolás; cath. — de la St. Vierge, gyertyaszentelő Boldogasszony; méd. tisztítás.

Purificatoire, m. lit. kehelytakaró.

Purifier, v. a. tisztítni; szűrni; 2. se —, v. r. tisztulni; szűrődni.

Puriforme, a. méd. genynemű, eves.

Purin, m. agr. ganajlé.

Purisme, m. nyelvtisztálás; buzgalom.

Puriste, m. nyelvtisztáló.

Puritain, m. h. eccl. tisztahivő.

Puritanisme, m. h. eccl. puritán-tan.

Puron, m. savó.

Purot, m. agr. ganéjlé-medence.

Purpuracé, e, pur urin, e, a. biborszinű; fièvre—e, v. pourpre; 2. f.—e, bibordísz.

Purpurite, f. h. n. kövesült bársonycsiga.

Purulence, f. méd. genyedés, evesedés.

Purulent, e, a. méd. eves.

Pus (pû; puze), m. méd. genyedség, ev.

Pusilanime (pu-zi-la-), a. kislelkü, csüggeteg; — ment, adv. kislelküen.

Pusilanimité, f. csüggedtegség.

Pustule (puce-), f. méd. genyedék.

Pustulé, e, a. méd. genyedékes.

Pustuleux, m. h. n. varangyos béka; 2. —, se, méd. v. pustulé; bot. lichen —, ou: pustulé, kormos zuzmó.

Put, e, a. ocsmány, gyalázatos, durva; femme pute, v. putain.

Putage, v. putanisme.

Putain, f. szajha, kurva, kéjhölgy; fils de —, kurafi.

Putaniser, v. n. b. kurválkodni.

Putanisme, m. putasserie, f. b. kurválkodás; 2. kurvaélet.

Putassier (-ta-cié), m. ku-rafi.

Putatif, ve, a. jur. vélt, gon-dolt.

Putativement, adv. vélhetőleg.

Putéal, e, a. kút...; eau — e, kútvíz.

Puterie, f. kurva-élet.

*Putide, a. büdös, dögletes.

Putier (-thié), m. bot. zelnice.

Putine, f. kurvácska.

Pitois, m. h. n. görény: - rayé, szagos görény.

Purput, v. pupu.

Putréfactif, ve, a. rothasztó. Putréfaction (-fak-cion), f. rothadás, poshadás; rothatag.

Putréfait, e, a. méd. rothadt; sang —, poshadt vér.

Putréfier, v. a. rothasztani; 2. se —, v. r. rothadni; revesedni, poshadni.

Putrescent, e, a. rothadó,

_'poshadó.

Putrescibilité (-rèsse-ci-), f. rothatagság, poshatagság. Putrescible, a. rothatag, poshatag.

Putride, a. rothadt, poshadt, pállott; fièvre —, v. adynamique.

Putridité, f. méd. rothadás, poshadás.

Putt, i! eh! —! que m'importe cela? eh! mi közöm ehez?

Pycnite (pic-), f. minér. rudas-topáz.

Pycnotique, a. méd. nedvsürítő.

Pygmée, m. fig. törpe. *Pygméen, ne, a. törpe.

Pylore, m. an. gyomorcsuk. Pyo-'célie, f. méd. hastályog; —génie, f. genyképződés; it. v. abcès; —ptysie, f. méd. genyköpés; —rrhagie, —rrhé, f. méd. genyfolyás.

Pyose, f. méd. genyszem.

Pyrale, f. ent. ilonca, sodróbogár.

Pyramidal, e, a. loboros, gulás; fig. fam. óriási; 2.

bot. f. —e, campanule —e, erdei raponc.

Pyramidaliser, v. a. gulaalakot adni.

Pyramide, f. géom. lobor, gula, csúcs-oszlop; gent. tágító.

Pyraster (-tère), m. bot. vackorfa.

Pyrauste, m. h. n. tüzpille, vacsoravesztő.

Pyrène, f. bot. kovály.

Pyrèthre, m. bot. pártamag.

Pyréthique, a. méd. láz elleni.

Pyréto-'logie, f. méd. láztan:
—logique, a. láztani; –
logiste, m. lázleíró.

Pyrique, a. tűzi; jeux –s, tűzijáték.

Pyrite, f. minér. kovand, kéneg; —martiale, vaskovand; —arsénicale, mirenykova.

Pyriteux, se, a. minér. kova-

nemű. Pyritisei

Pyritiser, v. a. minér. kovanddá változtatni; 2. se —, v. r. kovanddá változni. Pyro-'boliste, m. artif. tűz-

művész; —bologie, f. artif.
tűzművészet; —bologique,
a. tűzművészeti; —chre
(-kre), f. h. n. szarvasbogár; —chroïdes, m. h. n.
szarvasbogárfélék; —citrate, m. chi. kozmás citromsav; —gallique, a. chi.
acide —, kozmás gubacssav; —gène, v. volcanique; —lâtre, s. a. tűzimádó; —lâtrie, f. tűzimádás.

Pyrole, f. verdure d'hiver, bot. télizöd.

Pyro-'logie, f. tüztan; —logique, a. tüztani; —logue, m. tüztanár; —mancie, f. tüzjóslás; —mancien, ne. s. tüzjós; —méride, f. minér. kova, tüzkő: —mètre, m. phys. tüzmérő; —métrie, f. tüzmérés.

Pyrop, pirope, m. miner. cseh-gránát.

Pyro-'phage, v. ignivore —phore, m. chi. gyulany

—scaphe, m. mar. kéménynélküli gőzös; scope, m. phys. hévmutató; —scopie, v. pyro-mancie.

Pyrose, pyrosis (-zice), f. méd. gyomorhév.

Pyro-'technie (-tek-), f. did. tüzművészet; —technique, a. tűzművészeti.

Pyrotique, a. méd. marató. Pyroxène, m. minér. fényle. Pyrrhonien, ne (pi-ro-), s. a. kételkedő.

Pyrrhoniser (pi-ro), v. n. phil. kétségeskedni.

Pyrrhonisme (pi-ro-), m. phil. kétségeskedés; ké-telytan.

Pythagorique, a. arith. table —, egyszeregy.

Python, m. h. n. óriás kigyó.

Pyurie, f. méd. genyhugyozás.

Q.

Q (ku, ke), m. Q, a betűsorozatban 17.

Quabèbes, v. cubèbes.

Quacamayas (koua-kamaiace), m. orn. mekszikói papagój.

Quacre, etc. v. quaker, etc. Quadernes (-ka-), m. pl. jeu. mind a négy.

Quadragenaire (koua-), s. a. negyven éves; 2. nombre —, negyvenes szám.

Quadragesimal, e (koua-), a. negyvennapi; jeûne —, nagyböjt.

Quadragésime (koua-), m. nagybőjt; dimanche de la —, bőjt első vasárnapja. Quadrain, quadran, v. quatrain, cadran.

Quadrangle (koua-), f. p. u.

négyszög.

Quadrangulaire, quadrangulé, e (koua-), a. géom. négyszögű.

Quadrat (ka-dra), m. impr. v. cadrat; 2. —, e (koua-), a. astr. opposition —e, negyedfény.

Quadrateur (koua-), m. iron.
a körnégyzet kutatója.

Quadratin, v. cadrat. Quadratique (koua-), a. alg.

négyzetes.

Quadratoriste (koua-), m. peint. falfestész, freskofestész. [négyzetvonal.
Quadratrice (koua-), f. géom.
Quadrature (koua-), f. géom.
négyzesítés, négyszögítés;
chercher la — du cercle, a
kör négyzetét keresni; astr.
negyedfény; peint. falfestészet, freskofestészet.

Quadrette (ka-), f. bot. recse. Quadri-' (koua-), a. négy....;
—ailé, e, a. h. n. négy szárnyű; —articulé, e, h. n. négytagű; —capsulaire, a. bot. négykopácsű; —colore, m. orn. négyszínű sármány; 2. a. bot. négyszínű; —corne, a. h. n. négyszarvű; —cuspidé, e, a. négyhegyű; —digité, e, h. n. négyűjjű; —ennal, e, v. quatriennol; —folium (—foliome), m. bot. négylevelű cillár.

Quadrige (koua-), m. ant. négyesfogat (egymás mellett befogott négy ló, kagylóalakú kétkerekü kocsi elé); —latéral, e, a. géom. négyoldalú; —latère, m. negyszög. Quadrille (ka-), f. *négyes-*Quadri-'loculaire (koua-), a. bot. négyrekeszű ; –mane, a. h. n. negykezü; —nervé, e, a. bot. feuille =e, négybordás levél; —parti, e, a. négyrészü; —partition (-thi-cion), f. négyrészre osztás; —penne, a. négyszárnyú; —phylle, a. bot. négylevelű; —rème, m.

ant. négyevezős gálya. Quadrisaïcul, e (koua-), s. dédősök.

Quadri-'sulce (koua-), s. a. h. n. négypatás; négykörmű; —syllabe, a. gr. négyszótagú: —valve, —valvé, e, a. bot. négynyilású; —vasculaire, a. bot. négykelyhű.

Quadrugée (koua-), f. agr. · négylovas napszám.

Quadrumane, s. a. h. n. négykezű.

Quadrupède, a. h. n. négylábu; —s domestiques, négylábú háziállatok.

Quadruple (koua-), s. a. négyszeres; dipl. — alliance, négyes szövetség.

Quadrupler (koua-), v. a. négyszerezni, négyezni.

Quadruplique, f. prat. negyedik felelet.

Quai (ké), m. hydr. rakpart, műpart, kőpart; maître du –, partmester, rakpart-

fölügyelő. Quaiage, quayage (ké-), m. droit du —, partvám.

Quaker, quacre, m. quakeresse (koua-), f. kvaker (1650. Fox György csizmadia által alapított vallásfelekezet).

Quakérisme, quakérianisme (koua-), m. kvakerség.

Qualificateur (ka-), m. h. m. nyomozó, vizsgáló.

Qualificatif, ve (ka-), a. gr. mot —, melléknév.

Qualification (ka-cion), f. minősítés, címzés.

Qualifier (ka-), v. a. minősítni, nevezni; kinyilatkoztatni; 2. címezni; 3.
c'est une personne —é,
tekintélyes egyén: pal.
crime —é, sulyos büntett;
vol —é, betöréssel párosult
éjjeli lopás; 4. se —, v. r.
magát nevezni, címezni.

Qualité (ka-), f. minőség, milység, tulajdon; ce vin à de la —, e bor kitünő jóságú; 2. hajlam, természet; 3. méltóság, tekintély; 4. cím, jogcím.

Quamoclite (koua-), m. bot.

skarlát perkáta.
Quand (kan), adv. midőn;
it. mikor? depuis —, mi
óta? à —, mikorra? jusqu'à —, meddig? 2. conj.
habár; it. ha; 3. —et
—, prép. pop. il parti —
et — nous, velünk együtt
utazott el.

Quanie (koua-), f. hálóruha, hálóing.

Quanquan, v. cancan.

Quanquanner, v. bavarder, caqueter.

Quanquanier (kan-ka-nié), m. fam. gonosznyelvű.

Quant à (kante-à), adv. illetve, illetöleg; 2. — moi, — soi, m. fam. se tenir sur son —, nagy ovatossággal felelni; se mettre sur son —, begyeskedni.

Quantes (kan-te), a. f. pl. toutes et — fois, toutes fois et —, valahány-

szor.

Quantième (kan-thiè-), a. hányadik; 2. m. kelet; hó napja; montre à —, keltet mutató óra.

Quantité (kan-thi-té), f. col. mennyiség; it. sokaság; it. adv. il a — de meubles, sok bútora van; 2. nagyság; géom. — continue, egységes mennyiség; gr. időmérték; tagmérték.

Quarantain (ka-), m. bot.

nyaraló ibolya.

Quarantaine (ka-), f. coll. fam. negyven; jeûner la —, negyvennapig böjtölni; mar. faire la —, veszteg időt tartani; fig. mettre q. en —, vkivel minden összeköttetést megszakítni; 2. vesztegház; vesztegzár.

Quarante (ka-), a. negyven; 2. m. le nombre —, negy-

venes szám.

Quarantième (ka-ran-thième), a. negyvenedik; 2. m. negyvenedrész.

Quararibés (-ka-), m. pl. bot.

mályva-félék.

Quarderonner(kar-dé-ro-né), v. a. charp. — une poutre, gerenda éleit kerekitni.

Quaresme, v. carême. Quarré, etc. v. carré, etc.

Quarlet (kar-lè), m. málhatű.

Quart (kar), m. negyed; fam. il n'a pas un — d'écu, fabatkája sincs; — de papier, negyedrét papirlap; mar. őr; relever le —, az ört fölváltani; II. —, e, a. negyed; ch. sanglier en son — -an, ou quartan, negyedéves süldő; fièvre — e negyednapos láz.

Quartager (kar-), v. a. agr. negyedszer kapálni.

Quartaine (kar-), a. f. fièvre —, negyednapos láz.

Quartanier (kar-ta-nié), m. ch. negyedéves süldő.

Quartaux (kar-tô), m. negyedtonna.

Quart-bouillon, m. cout. sóadó; — de marque, m. arg. hét; — d'heure, m. negyed óra; fig. pillanat; — de grâce, rövid halasztás.

Quarte (kar-te), f. escr. *ne-gyed döfés*; mus. *negyed*. Quartelage (kar-), m. féo.

negyedjog.

Quartenier, v. quantinier. Quarter (kar-té), v. n. escr. oldalugrás által kikerülni. Quarterou (kar-), m. negyedfont.

Quartetto (kouar-tè-tô), m. mus. *négyes (zene)*.

Quartier (kar-thié), m. negyed; bois de —, háromszor fürészelt tűzifa; — de l'anné, v. trimestre ; gén. ösök; II. rész, darab; —s de pierre, kockakő; cord. — de soulier, sarkbör; vet. —s du pied, pataház; III. városnegyed; it. szomszédság; IV. guer. szállás, tanya; — des vivres, tábori sütőde; – général, föhadiszállás; 2. kegyelem; fam. demander —, kegyelmet kérni; V. à -, adt. félre.

Quartier-maître, m. milit. szállásmester; mar. sajka-mester.

Quartile (kouar-thi-le), a. v. quadrat (astr.).

†Quartinier (kar-), m. fertálymester, negyedmester. Quarto (kouar-), m. in —, negyedrét.

Quarz, quarz (kouar-tse), m. minér. varla, kovarc, bányavirág.

Quartzeux, se (kouar-tseu), a. minér. varlanemű.

Quartzi-'fére (kouar-tsi-), a. varlás. bányavirágos; — forme, a. varla-alakú.

Quasi (ka-si), adv. fam. szinte, mintegy, majdnem. Quasi-'chose (ka-si), f. dibdábság, haszontalanság; — contrat (kasi-contra), m. pal. színkötvény — délu, m. pal. önkénytelen kihágás; —liberté, f. álszabadság.

Quasiment, v. quasi.

Quasimodo (ka-zi-), f. la —, le dimanche de —, lus-vét utáni első vasárnap; p. renvoyer les gens à la —, holnapután kis kedden, borjunyúzó pénteken.

Quasquet (kouas-ké), m. agr.

gereblye.

Quassie(koua-cie), f. quassier (koua-cié), m. bot. keserfa, Quaternaire (koua-), a. négyes; nombre—, négyes szám.

Quaterne (ka-), m. *négy* nyerő (köz. kvaternó). Quaterná a (kous-), a hot

Quaterné, e (koua-), a. bot. négyszeres.

Quaternité (koua-), f. négyesség.

Quatorzaine (ka-), f. pal. kéthét.

Quatorze (ka-), a. tizennégy; pop. faire en — 15 lieues, csigahátán utazni; com. rente au denier —, 71/2 száztóli; 2. tizennegyedik; Louis —, (jobban: XIV.) tizennegyedik Lajos.

Quatorzième (ka-), a. tizennegyedik; —ment, adv.

tizennegyedszer.

Quatrain (ka-), m. mon. fillér; poét. négysoros vers. Quatre (ka-tre), a. négy; deux fois deux font —, kétszer kettő négy; 2. negyedik; Henri —, (IV.) negyedik Henrik; le mai, május negyedike; fig. se mettre en — pour q., vkiért mindent elkövetni; fam. se tenir à —, nagy nehezen tartóztatni magát; it. elle est faite comme — tous, utálatos és ocsmány nő; II. m. négy, négyes szám.

Quatre-'coins (ka-), m. arg. zsebkendő; –cornes, m. 1cht. hegyesorrú raja; -dents, v. tétra-odon; -mendiants, m. száraz csemege; —temps, m. cath. kántorbőjt; —vingt, a. nyolcvan; —vingt-dix, a. kilencven;—vingt-dixième, a. kilencvenedik; —vingtième, a. nyolcvanadik; -voleurs, m. pharm. foghagymás ecet; —yeux (katre-zieu), m. h. n. erszényes fiahordó; 2. arg. pápaszemes.

Quatricolor (ka-), m. jard. négyszínű tulipán.

Quatrième (ka-), a. negyedik; ch. — tête, ötéves gim; 2. m. negyedik; vous ferez le —, ön lesz a negyedik; ext. faire la —, a negyedik osztályt tanítni; —ment, adv. negyedszer.

Quatriennal, e (ka-tri-èn'nal), a. négyéves; it. négyévenkint.

Quatrinome (koua-), m. alg. négytagzat.

Quatto (kouato), m. z. kézláb-majom.

Quatuor (koua-), m. mus. négyes (dal).

Quayage, v. quaiage. Que (ke), pron. kit, melyet; 2. qu'est-ce que c'est? mi az? que veut-il? mit akar? 3. fam. je n'ai faire de vous dire, nem szükséges önnek mondanom; je n'ai — faire à cela, mit se törődöm avval: 4. mint; it. csupán; il ne dit — des sottises, merő ostobaságokat mond; 5. mily; qu'elle est belle! mily szép! 6. miért; n'est il pas plus soigneux? miért nem gondosabb? 7. excès, il tombe malade, hacsak a legcsekélyebb kihágást követi is el, legott megbetegszik; 8. mint; un homme tel — vous, oly ember mint ön; 9. midőn; 10. conj. il y a longtemps — je ne l'ai vu, már régota nem láttam; retirezvous qu'il ne vous maltraite, távozzék, nehogy bántalmazza.

Quédec (ké-dek), f. bot. porhonrojt.

Quel, le (kèl), a. ki, mily, milyen; — temps fait-il? mily idő van? — le heure est-il? hány óra?

Quelconque (kèl-kon-ke), a. semmi; il ne lui ai demeuré chose —, mije se maradt; il n'a mal —, semmi baja sincs; 2. valamely; bármely; dites-moi une raison —, mondjon valamely okot; fam. d'une manière —, bármely módon.
Quellement (kè-le-man), adv.
tellement —, úgy-úgy,

meglehetősen, türhetőleg. Quelly (kè-li), m. z. áfrikai

párduc.
Quelque (kèl-ke), a. en savez-vous — chose, tud valamit felőle? fam. — sot! nem vagyok oly ostoba! 2. cela présente — difficulté, ez némi nehézséget nyujt; il lui en coûtera —s pistoles, nehány aranyába fog kerülni; 3. —s efforts qu'il fasse, bármiként erőlködjék is: 4. körülbelül; il y a — 5 ans, körülbelül

Quelquefois (kèl-ke-foâ), adv. néha, némelykor, néhanéha, hébekorba.

Quelqu'un, e (kèl-kun), s. pron. némelyik; 2. abs. valaki; 3.—s, ph. nehányan; többen.

Quemadero (koué-ma-de-rô), m. máglya.

†Quémand, e, quémandeur, sc (ké-), s. csavargó koldús.

ha; qu'il fasse le moindre Quémander (ké-), v. a. et n. excès, il tombe malade, csavarogva koldulni.

Qu'en dira-t-on, v. on (3.) Quénikier(ké-ni-kié), m. bot. kukuha.

Quenneçon (kè-ne), m. bot. büdös montika.

Quenotte (ke), f. fam. gyermekfog, fogacska.

Quenouille (ke-), f. guzsaly; rokka; p. fiez votre —, seperj a magad ajtaja előtt; fig. cette maison est tombée en —, e ház női kézre ment át; 2. —s d'un lit, ágyláb; bot. —, cnique, v. chardon (bénit); — sauvage, tótsáfrány; manuf. —s, gyapotgyarató.

Quénouillée (ké-), f. tele gu-

zsalylyal.

Quenouillette (ke-), f. rokkócska; fond. dugaszrúd. Quérable, v. réquérable.

Querce (ker-), f. t. t. kökés. Quercerelle, quercelle, cercerelle, cresserelle, v. crécelle (orn.).

Quercitrin (ker-), m. chi.

festőtölgyedék.

Querelle (ke-rè-le), f. civakodás, veszekedés, szóvita; pörpatvar; entrer dans une —, civakodásban részt venni; épouser la — de q., vkinek pártját fogni; p. une — d'allemand, ok nélküli civakodás; — de chien, rosszul végződő pörpatvar.

Quereller (ke-ré-lé), v. a. veszekedni, civakodni, pörlekedni; 2. szidni, megszidni, lehordani; pal. un testament, végrendelet ellen kifogást tenni; 3. se —, v. réc. egymással ve-

szekedni.

Querelleur, se (ke-ré-leur), s. veszekedő, civakodó, pörlekedő; ch. chien —, fam. harapós eb.

Querir, quérir, v. a. ir. hozni, elhozni; allez — le médecin, menjen az orvosért. †Quésiteur (ké-), m. vizsgáló

biró.

†Questabilité (kes-), f. megvizsgálhatóság. Questable (kès-), a. megvizsgálható.

Questeur (ku-ès-), m. h. r. kincstárnok; 2. h. m. számvevő, gondnok.

Question (kès-thion), f. kérdés; 2. föladat; vitatárgy; mettre qch. en —,
vmit kétségbe vonni; ceci
ne fait pas —, ez kétségtelen; 3. szó, beszéd; de qui
est-il —? kiröl van szó? c'est
l'homme en —, ő a tudvalevő férfiu; 4. kínpad;
kínvallatás; chambre de
la —, kínvallató kamara;
— préalable, kivégeztetés
előtti kínvallatás.

Questioncule (kès-thion-), f. g. p. kérdésecske.

Questionnaire (kès-thionère), m. kinvallato.

Questionner (kès-thio-né), v. a. kérdezni, kikérdezni; 2. abs. m. p. il ne fait que —, folyvást kérdezősködik; 3. se —, v. réc. egymást kikérdezni.

Questionneur, se (kès-thioneur), s. kérdező; c'est une — se insupportable, türhetlen kérdezősködő.

Questure (kuès-), f. h. r. kincstárnoki hivatal; h. m. gondnoki hivatal.

Quète (kè-), f. keresés; ch. nyomozás; 2. alamizsna-gyűjtés.

Quêter (kê-té), v. a. ch. nyomozni; fig. — des louanges, dicséretet hajhászni; 2. alamizsnát gyűjteni.

Quêteur, se (kế-), s. alamizsna-gyűjtő; frères —s, kolduló-barátok; fig. tolakodó kérelmező.

Quétif, v. vil.

Queue (keû), f. fark; le chien flatte de la —, az eb csóválja farkát; fig. — de l'hiver, a tél vége; p. prendre le roman par la —, hátul kötni a lovat; II. t. t. arq. — de rat, kerekráspoly; bill. tekepálca; bot. szár; it. csutka; — d'un moulin à vent, szélmalom csapfája; cou-

tel. ráspoly; écon. fenkő; coutur., mod. robe à trainante, hosszu-uszályu szoknya; ferr. cibak; tonn. hordó neme (20 hektoliternyi); II. bot. — de renard, bársonka; it. – de souris, mizura; icht. noire, feketefark; orn. — rouge, füstfarku billegény; bot. — de lion, pompásbandi; bot. — depourceau, kénköves kocsord; bot. — de-rondelle, köldökfü; IV. mil. utócsapat; csapat utója; fig. faire —, sorba állni; 2. il est à la —, a legvégén áll; 3. fam. il a les gendarmes en —, a csendőrök nyomában vannak; 4. — à —, adv. egymás után.

†Queux (keû), m. szakács;

2. écon. fenkő.

Qui (ki), pron. ki, mely, az;
2. abs. kicsoda? fam. un
je ne sais —, egy valaki;
3. —que, bárki; it. il n'y
a — que ce soit, senki
sincs itt.

Quia (kui-a), à —, fam. il est à —, nem tud többé felelni; on l'a mis à —, elhallgattatták.

Quibus (kui-buce), m. pop. il a du —, van mit apritania a tejbe.

Quiconqne (ki-kon-), pron. mindenki, bárki.

Quidam (ki-dan), m. quidane. f. pal. bizonyos va-

lakî. [*ég. Quiddité (kui-), f. phil. mi-Quider, v. cuider (2.).

Quiescent, e (kui-è-can), a. gr. lettre —, néma betű.

†Quiet, ète (kui-è), a. nyugodt. [blement. Quiètement, adv. v. paisi-Quiétude (kui-é-); f. nyugalom, csönd; 2. egy kedvüség. Quignet (ki-), m. birs.

Quignon (ki-), m. fam. il mangea un gros — de pain, nagy karaj kenyeret evett.

Quilaja, quillai (ki-), m. bot. szappanfa.

Quilboquet, v. équilboquet. Quillard (ki-liar), m. kúpjátékos, tekéző.

Quille, f. teke; jouer aux
—s, tekézni (köz. kuglizni); fig. il se plante là
comme une —, peckesen
tartja magát; gant. újjsám; ard. ék; mar. —
d'un vaisseau, hajógerinc.
Quillé (ki-lié), m. agr. rozsda.

Quiller (ki-lié), v. n. a ledöntött tekéket fölállítani. +Quilleter (ki-lieu-) v. n.

†Quilleter (ki-lieu-), v. n. peckesen állni.

Quillette (ki-liète), m. agr. füzcsemete.

Quillier (ki-lié), m. kúphely, kúpoda; 2. abattre tous les —s, mind a kilenc kúpot lelökni; char. kerékagyfuró.

Quillon (ki-lion), m. fourb. bódavéd, markolat-ellenző. †Quinaud, e (ki-nô), a. v.

penaud; 2. m. szakács. Quinauderie (ki-nô-), f. unalmas, kackiás viselet.

Quincaille (kein-), f. rövidárú; 2. rézpénz.

Quincaillerse (kein-), f. finom acél- és rézárú; rövidárú-kereskedés.

Quincaillier (kein-), m. rövidárú-kereskedő; vasszatócs.

Quinconce (kein-), échiquier, m. ferdény-, csürlőded alak.

Quinconcial, e (kvin-), a. agr. csürlöded.

Quinconneau, v. cabillots. Quine (kine), m. jeu. két ötös, mind az öt; 2. ötnyerő (köz. kvinternó).

Quiné, e (kiné), a. bot. ötlapú.

Quinique (ki-), a. chi. acide
—, sinasav.

Quinine (ki-), f. chi. sinadék. Quinquagénaire (ku-ein-koua-), s. a. ötvenéves; h. r. ötven ember parancsno-ka; it. ötven ház fölügyelöje; 2. ötven szerzetes fönöke.

Quinquagésime (ku-einkoua-jé), f. dimanche de la —, farsang vasárnapja.

Quinqué (ku-ein-kué), quintuor (ku-ein-tuor), m. mus. ötös (dal; zene); bot. — capsulaire, öttokú; —flore, a. bot. ötvirágú; —folié, a. bot. ötlevelű; —lobe, a. ötcafatos.

Quinquenelle (ku-eink-), f. jur. ötévi késlelvény.

Quinquennal, e (ku-ein-kuen'-nal), m. ötéves.

Quinquennalité (ku-einkué-), f. ötéves időtartam.

Quinquennium (ku-ein-ku-en'-niome), m. öt év, öt évi időszak.

Qninquerème (ku-ein-ku-é-), f. mar. ötevezős gálya.

Quinqué-valve (kuein-kué-), a. bot. ötkupaku.

Quinquina (kein-ki-), f. méd. sinahéj.

Quinquinatiser (kein-ki-), v. a. —q., vkinek sinahéjat rendelni.

Quint (kein), m. pal. ötöd; 2. a. m. ötödik; Charles

—, ötödik Károly. Quintal (kein-tal), m. mázsa; mar. charger au —, málhás árukat rakodni.

Quintalage (kein-), m. féo. véka-adó.

Quintane, v. quinte (3.). Quintau (keîn-), m. kéverakás.

Quinte (kein-te), f. mus. ötöd (hang); 2. —, alto, öreghegedü (köz. brácsa); escr. ötöddöfés; méd. fojtó-hurut; fig. il a des —s, bogarai vannak; man. hirtelen megállás; 3. a. fièvre —, ötödnapos láz.

Quintefeuille (kein-te-), f. bot. pimpó; bl. — de gueules, vörös ötlevelű virág.

Quinter (kein-), v. a. mon.
— l'or, probás aranyt bélyegezni; 2. v. n. mus.
ötödökben haladni.

Quintessence (kein-té-çance), f. legjava vminek.

Quintessencer, quintessencier (kein-té-çan-), v. a. fig. okoskodni; mesterkélni; 2. m. v. distillateur.

Quinteux, se (kein-), a. csudálatos, szeszélyes; man. cheval —, bokros ló.

Quintil, e (kuein-), a. ast. aspect —, ötödfény; 2. litt. ötsoros stanza.

Quintuple (kuein-), s. a. ötszörös.

Quintupler (kein-), v. a. ötszörözni, ötszörösíteni.

Quinzaine (kein-), f. tizenöt; körülbelül tizenöt.

Quinze (kein-ze), a. tizenöt; pop. il fait passer douze pour —, bolonddá teszi az embert; 2. tizenötödik; Grégoire — (jobb. XV.), tizenötödik Gergely.

Quinzième (kein-), s. a. tizenötödik; 2. tizenötödrész; mus. kettős nyolead; —ment, adv. tizenötödször.

Quiossage (ki-o-ça-ge), m. tan. simitás.

Quiosse (ki-o-ce), f. tan. simitóvas.

Quiosser (ki-o-cé), v. a. tan. simitani.

Quiproquo (ki-pro-ko), m. fam. tévesztés.

Quiqueron, v. vidangeur. Quirriter (kuir-rité), v. n.

röfögni.
Quis, quisse (kuice), pierre
vitriolique, f. minér. kénkovand, hatlapú vaskovand.

Quiscale (kuice-), m. orn. fürkész, hernyász.

Quittance (ki-tan-ce), f. nyugta, nyugtatvány, elismervény; fig. fam. donner — à q., vkit elutasítni. Quittancer (ki-tan-cé), v. a.

Quittancer (ki-tan-cé), v. a. nyugtatni, nyugtatvá-nyozni.

Quitte (ki-te), a. törlesztve;
— en payant, fizetés által
törlesztve; 2. à —, adv.
jouer à —, vagy: double,
dupla vagy semmi; fig.
—, mindent kockáztatni;
com. nous sommes — à
—, nem tartozunk egymásnak; fam. faisons — à —,

egyenlítsük ki kölcsönös követeléseinket; p. — à — et bons amis, szegődött bér, osztott konc; II. ment, szabad; je suis bien aise d'être — de cette affaire, örvendek, hogy ez ügyet leráztam nyakamról.

†se Quitteler (ki-), v. r. megállni.

†Quittement (ki-), adv. prat. adósságtól menten.

Quitter (ki-té), v. a. elválni; je viens de le —, most váltam el töle; il a —é son maître, távozott gazdájától; son portrait ne me -e pas, arcképét folyvást magamnál hordom; son image ne me —e pas, arca emlékemben van; 2. elhagyni; fig. — le droit chemin, az egyenes utról letérni; 3. levetni, letenni; megválni; lemondani; 4. elbocsátani, elereszteni; 5. átengedni; fam. je vous e la place, magára hagyom; 6. — une entreprise, vállalatról lemondani; 7. fölszabadítni, fölmenteni; elengedni; 8. v. n. jeu. visszalépni; 9. se -, v. réc. egymástól elválni.

Quitterie, f. fam. elválás, elbucsuzás.

Quitteur, se, s. elváló; elhagyó.

Quitus (kui-tuce), m. fin. végnyugta.

Qui-vive, i. guer. ki vagy? fig. être sur le —, vigyáz-ni magára.

Quoailler (koa-lié), v. n. maréch. farkát csóválni.

Quodlibétaire, quodlibétique (kod-). f. et a. écol. —, question —, iskolai föladat. Quoi (koa), pron. mely; pour

—, miért, a miért; de —, miből; fam. il a de —, van pénze; 2. mi; sur —, de —, miről; à —, mire; it. mivel; en —, miben, mivel; 3. m. un je ne sais —, izé; bizonyos valami; 4. i. hogyan!

Quoique (koa-ke), conj. ámbár, noha.

Quolibet (ko-li-bè), m. izetlen, pórias élc.

quolibétiste Quolibétier, (ko-), m. élcvadász, elménc.

†Quoquart (ko-kar), m. önhitt.

†Quoquelu (ko-ke-), a. m. dicsvágyó.

Quote (ko-te), f. — part, hányad.

Quotidien, ne (ko-thi-diain), a. mindennapi; écr. donnez-nous aujourd'hui notre pain —, mindennapi kenyerünket add meg nekünk ma; fig. c'est son pain —, ez rendes szokása; -nement, adv. naponkint.

Quotient (ko-cian), m. arith. osztat, osztmány, hánya-

Quotisation, v. cotisation. Quotité (ko-thi-), f. rész, há-

nyad. Quotter (ko-), v. n. horl. dörzsölődni, ütődni.

R.

R (re, m. erre, f.) R; a betüsorozatban 18.

Ra, m. mus. dobpergés.

Rabachage, m. fam. fölösleges ismétlés.

Rabache, m. cost. térdbugyogó.

Rabâcher, v. n. fam. újra elbeszélni, fölöslegesen ismételni; 2. v. a. fam. il —e toujours la même chose, mindig egy húrt

Rabâcherie, v. rabâchage. Rabacheur, se, s. szóismétlő, szószaporitó.

Rabaillet (-lié), m. orn. vér-

Rabais (ra-bè), m. com. lerovat, leengedés; vendre au —, leszállított áron árulni; fig. mettre q. au —, vkit megszólni; rágalmazni; 2. fig. se donner au —, fajtalankodni.

Rabaissement, m. leszállitás, csökkentés (árué); — des impôts, adóleszállítás; 2. fig. becsmérlés, lealacsonyitás.

Rabaisser, v. a. alább tenni, állítni ; lejebb függeszteni; — la voix, a hangot mérsékelni; fam. — son vol, más húrokat pengetni; l'orgueil à q., vkinek gög*jét megtörni* ; jard. — un arbre, fát nyesni; 2. – q., vkit lealacsonyitni; — les monnaies, a pénz értékét leszállítni; 3. se —, v. r. magát megalázni; 4. se —, v. 16c. egymást rágalmazni, lealacsonyitni.

Raban, m. mar. vitorlakötél. Rabaner, rabanter, v. a. mar. v. enverguer.

†Rabaster (ra-bace-), v. a. pokoli lármát csapni, zajongni . . .

Rabat, m. lehajtó gallér; ch. chasse au —, hajtóvadászat; char. vonómérték: com. levonat, leszámitolat; 2. †köpeny.

Rabatage, m. göngysúly; 2. csipkedés (csomóké posztóról).

Rabat-joie (ra-ba-joâ), fam. örömháborítás; fam. c'est un —, örömháboritó ; 3. a. mogorva, durcās, mord.

Rabattement, m. jur. — d'un défaut, elmarasztalási itélet megsemmisitése; it. az eladási ár leszállítása.

Rabattoire (-toare), m. ard.

palakalapács.

Rabattre, v. a. ir. leverni; lebontani; lecsapni; épée rabattue, tompa kard; 2. leengedni; levonni; fam. csökkenteni; it. il y a beaucoup à — de ce qu'il dit, nem mind igaz a mit mond; it. tout compté, tout rabattu, mindent jol megfontolva; 3. escr. un coup, döfést elháritni; fig. — les coups, a fölingerelt kedélyeket csillapitni; 4. agr. — les sillons, $a \mid$

borozdákat betölteni; jard. — un arbre, fát megnyesni; taill., coutur. — les plis, a redőket levasalni; fig. — l'orgueil, a gögöt megtörni; ch. — le gibier, vadat hajtani; coutel. marteau à --, lapito kalapács; pal. — un défaut, elmarasztalási itéletet megsemmisitni; II. v. n. fordulni, befordulni; ch. ce chien rabat lieu, ez eb jól csahol; fauc. lecsapni; III. se —, v. r. leereszkedni; milit. kifejtőzni; fölállani ; az irányt hirtelen megváltoztatni; fig. hirtelen elhallgatni és másról beszélni; après avoir parle des choses indifférantes 11 se rabatti sur la politique, miután közönséges dolgokról beszélt volna, hirtelen a politikára tért át.

Rabbin (ra-bein), m. zsido pap; 2. rabbi (az illető neve előtt, pl. rabbi Löw). Rabbinage (ra-bi), m. iron.

rabbi tanulmányok. Rabbinique (ra-bi-), a. zsido papi.

Rabbinisme (ra-bi-), m. rabbi

Rabdo-mance, =cie, f. veszszőjóslás; — mancien, ne, s. vesszőjós.

Rabelaiserie, f. litt. illetlen tréfa.

Rabêtire, v. a. elbutitni; 2. v. n. elbutulni.

Rabette, f. bot. v. navette; 2. repceolaj.

Rabiau, m. mar. maradék a kancsóban.

Rabiauter, v. n. mar. a maradékot kiinni. ·

Rabillage, v. rhabillage. Rabiole, rabioule, v. rave.

Râble, m. nyúlhát; 2. szénvonó, kuruglya; boul. asztag; glac. keverő gamó.

Râblé, e, râblu, e, a. zömök, szélesvállú.

Râbler, v. a. glac. szítni, piszkálni.

†Rabobeliner, v. a. m. p. betapasztani; 2. foltozni.

Rabonnir, v. a. javitni; 2. v. n. javulni.

Raborder, v. a. mar. másodszor szigonyozni.

Rabot (ra-bô), m. men. gyalu; fût du —, gyalutok; fer du —, gyaluvas; — à baguette, hornyoló gyalu; — denté, fogas gyalu; 2. szénvonó; maç. mészkeverő.

Raboter, v. a. gyalulni; fig. javitgatni; it. c'est un jeune homme où il y a bien encore à —, ez ifjun még sok jaragni való van. Raboteur, m. men. párkány-

gyaluló.

Raboteux, m. icht. villafarku kolty; 2. —, euse, a. göröngyös; rögös; bot. condor; men. bütykös; csomós.

Rabougrir, v. n. jard., e. f. eltörpülni, satnyulni; fig. fam. petit homme—i, satnya férfiu; 2. v. a. törpítni; 3. se—, v. r. elsatnyulni.

Rabougrissement, m. e. f., jard. eltörpülés; törpeség. Rabouillère, f. házi nyúlfészek; fig. szurdik, rejtett

hely.

Raboutir, v. a. — deux morceaux de velours, két bársonydarabot összevarni.

Rabrouer, v. a. q. fam. rátámadni, neki esni, ráförmedni.

Rabroueur, euse, s. szigoru, kegyetlen feddő.

Racaille, f. gaz, ringyrongynép; fig. fam. ragyva, allja, selejtje vminek; com. il ne vend que de la —, csakis selejt portékát árul; payer en —, rézpénzben fizetni.

Racanette, f. orn. jégruca. Raccoiser, v. accoiser.

Raccommodage (ra-ko-mo-), m. javítás, foltozás; javított, foltozott munka.

Raccommodement (ra-ko-), m. kibékülés.

Raccommoder (ra-ko-), v. a. javítni, foltozni; 2. meg-

igazítni, helyrehozni; fig. javitgatni; 3. kibékítni; 4. se —, v. r. kibékülni: 5. se —, v. réc. egymás közt kibékülni.

Raccommodeur, se (ra-ko-), s. foltozó.

Raccord, raccordement (rakor-), m. arch. kapcsolat; összekötés; hydr. — des tuyaux, csövek összeillesztése; 2. raccord, fig. összeegyeztetés.

Raccorder (ra-kor-), v. a. arch. összekapcsolni, összekötni; peint. festményt javítni; fig. kibékíteni; v. raccommoder; it. egybeilleszteni, összeolvasztani.

Raccouplement (ra-cou-), m. visszapárosítás.

Raccoupler (ra-cou-), v. a. viszontpárosítni.

Raccourci(ra-cour-), m. peint. rövidítés; 2. en —, adt. rövidítve, kivonatilag.

Raccourcir (ra-cour-), v. a.röviditni, megröviditeni;— le
bras, karját visszahúzni;
man. a kantárt rövidre fogni; fig. kevesbítni; arg. lefejezni; 2. v. n. et se —, v. r.
rövidülni; it. leguggolni.
Raccourcissement (ra-cour-),
m. rövidítés.

Raccourir (ra-cou-), v. n. viszszaszaladni.

Raccours (ra-cour), m. com. összezsugorodás, rövidülés. Raccoutrage (ra-cou-), m. ablaküvegek tisztítása.

†Raccoutrement (ra-cou-), m. foltozás, javítás.

†Raccoutrer (ra-cou-), v. a. foltozni, megfoltozni.

†Raccoutreur, se (ra-cou-), s. foltozó.

se Raccoutumer (ra-cou-), v. r. fam. visszaszokni.

Raccroc (ra-cro), m. jeu. coup de —, szerencsés lö-kés; 2. par —, adt. önkénytelenül.

Raccrocher (ra-cro-), v. a. ismét fölaggatni, vissza-akasztani; 2. visszakapni; où avez-vous —é ce domestique, honnét szedte

föl e szolgát? fam. — les passants, a járókelőket becsalogatni; 2. se —, v. r. fig. se — à q., à qch., vkihez ragaszkodni; magát behizelegni; 3. fam. magán segíteni; 4. vmibe kapaszkodni; 5. se —, v. réc. ismét kibékülni.

Raccrocheuse (ra-cro-), f. pop. ringyő, utcakurva.

Race, f. nemzetség; család;
poét. la — future, a jövő
nemzedék; fam. — méchante, gonosz fajzat; it.
méchante —, könnyelmű
fajzat; 2. h. n. faj, fajta;
la — de chiens, ebfaj;
c'est un cheval de —, telivér ló; p. les bons chiens
chassent de —, nem meszsze esik az alma fájától;
it. abs. il chasse de —,
szakasztott az apja.

Racémeux, se, racémifère, racémiflore, a. bot. fürtös

virágű.

Racémique, a. chi. acide —, szőlősav.

Racer, v. n. faját szaporitni. Rachalandage, m. vevők viszszaszerzése.

Rachalander, v. a. com. vevőket visszaszerezni.

Rachat, m. visszavásárlás; — des captifs, foglyok kiváltása:

Rache, f. mar. — de goudron, kátrányalja; méd. koszmó.

Racher, v. a. — une broderie, himzést kipontozni; 2. charp. a körző hegyével jelezni (köz. cirkalmazni).

Rachetable, a. visszavásárolható, visszaváltható.

Racheter, v. a. visszavásárolni; 2. megváltani; 3. il avait vendu ses meubles, il en a —é d'autres, eladta butorait, de ismét mást vett; 4. kiváltani; 5. helyrehozni, jóvá tenni; arch. kijavítani; it. két különféle nagyságú boltozatot összekötni; 6. je voudrais l'avoir —ée de beaucoup, sokat adnék érte, ha még

megvolna; 7. se —, v. r. magát kiváltani, megváltani.

Racheux, se, a. charp., éb. csomós, bütykös; méd. koszmós.

Rachevage, m. tökélyetesítés.

Rachèvement, m. chand. utolső mártat.

Rachever, v. a. chand. az utolsó mártatot adni : mét. kijavitni, bevégezni.

Racheveur, m. fond. javító, befejező.

Rachialgie (ra-chi-), méd. ólomkór; 2. hátgerinc-fáj-

Rachialgite (ra-chi-), f. méd. hatgerinclob.

Rachidien, ne (ra-chi-), a. med. nerfs =, hatgerinc-

Rachis (ra-chi-ce), m. méd. hatgerinc; bot. füzerszár,

Rachisagre (ra-chi-za-), f. méd. gerinc-köszvény.

Rachitique (ra-chi-), s. a. méd. angolkóros; agr. öszszezsugorodott.

Rachitis (-tice), jobban: rachitisme, m. méd. angol-

Racinage (-ci-), m. teint. diófaszín; 2. bot. gyöke-

Racinal (-ci-), m. charp. fenékgerenda, talpgerenda; küszöbgerenda; racinaux de comble, székgerendák; jard. racinaux, cövekek.

Racine (-ci-), f. bot. gyökér, $t\ddot{o}$; éb. $\acute{e}r$; gr. $gy\ddot{o}k$, $gy\ddot{o}k$ szó; fig. il veut prendre -, nem akar tágitani; 2. gyöknövény; — d'une dent, fog töve; 3. alap, eredet; bot. — de disette, fehér cékla; — de (la) peste, méregölő krepin.

Raciner (-ci-), v. a. bot. gyökerezni, gyökeret verni; 2. teint. diófaszínnel festeni.

Racle, m. bot. fünyüg; 2. f. briq., simitó deszka; mar. vakaró vas. rés.

Raclée, f. pop. egy rakás ve- | *Radiable, a. kihúzható.

Racle-boyau, v. racler (p.). Racler, v. a. vakarni, reszelni, ráspolni; con. v. rader; p. ce vin, ce médecin —e les boyaux, e bor, ez orvos szerei hascsikarást okoznak; fig. c'est un racleboyau, cincogó, rosz hegedűs.

Raclerie, f. mus. cincogás. Racleur, m. mus. cincogó. Racloir, m. vakarovas; jard. kertész-lapát; 2. –e, f. com. csapófa.

Raclure, f. vakarék; reszelék. Racodiacé, e (-ko-), a. bot. gombanemü.

Racolage (-ka-), m. toborzás. Racoler (-ka-), v. a. toborzani; fig. fam. megszerezni,

Racoleur (-ko-), m. toborzó. ⁺Racontage, m. *csevegés*.

Raconter, v. a. mesélni; elbeszélni; 2 en —, hosszadalmasan elbeszélni.

Raconteur, se, s. elbeszélő.

Racornir, v. a. keményiteni; le vin racornit les fruits, a bor keménynyé teszi a gyümölcsöt; 2. se —, v. r. megkeményedni.

Racornissement, m. keménység, szívósság.

fölcsipni.

Racoupler, v. raccoupler. Racque, m. écon. törköly.

Racquérir (-ra-), v. a. visszaszerezni.

Racquit (ra-ki), m. kiegyenlités.

Racquittable (ra-ki-), a. prat. visszaszerezhető, visszaváltható.

Racquitter (ra-ki-), v. a. —q., jeu, vki számára az elvesztett pénzt visszaszerezni; fig. kárpótlást nyerni; 2. se —, v. r. magát kárpótolni.

Rade, f. horgonyzó, rév, révpart; 2. arg. fiók.

Radeau (-dô-), m. tutaj, talp. Rader, v. a. mar. rév szélére állítni; com. lecsapni, megcsapni (vékát).

Radeur, m. com. só-, gabonamérő.

Radiaire, a. h. n. sugáros; 2. m. pl. sugár állatok.

Radial, e, s. a. an. könyökorsó; nerf —, könyökorsó-

Radiant, e, a. phys. sugárzó. Radiation (-cion), f. phys. sugárzás; fin., prat. kitörlés.

Radical, m. did. szerves gyök, eredet, alap; gr. — d'un mot, szó gyöke; 2. –e, a. bot. gyökeres; alg. quantite —e, gyökmennyiség; med. guérison — e, gyökeres gyógyulás; —ement, adv. gyökeresen, alaposan; did. eredetileg.

Radicant, e, bot. gyökerező. Radication (-cion), f. did. gyökerezés.

Radicellaire, a. bot. gyökérszerű.

Radicelle, f. bot. gyökerecske.

Radi-'cole, a. bot. nyügös, másra gyökerező; -forme, a. gyökérded.

Radicule, f. bot. gyökércsira; it. gyökrojt; an. rostocska.

Radié, e, a. bot. sugáros, sátoros; fleurs—ses, sátoros virágok.

Radier (-dié), m. hydr. 281lip-rács; 2. v. a. v. rayer; it. v. n. v. rayonner.

Radieux, se, a. ragyogó, csillámló; phys. corps —, sugárzó test.

Radiole, f. bot. berze.

Radio-'mètre, m. astr. sugármérő; —mètrique, a. sugármérői.

Radis (ra-di), m. jard. hónapos retek; gros — noir d'hiver, fekete retek, téli [rayon. retek.

Radius (-di-uce), m. an. v. Radoire (-doa-re), f. com. csapófa.

Radotage, m. ostoba fecsegés; 2. il est tombé dans le eszelősködik.

Radoter, v. a. eszelősködni, félrebeszélni.

Radotine, f. fam. eszelősködés; ostobaságok beszélése. Radoteur, se, s, eszelős, hebehurgya.

Radoub (-doub), m. mar. javitás, kiácsolás, tatarozás.

Radouber, v. a. mar. kijavitni, tatarozni; artif. la poudre gâtée, a romlott lőport átdolgozni; 2. se —, v. r. fig. fam. ismét magához térni, erejét visszanyerni.

Radoubeur, m. mar. tatarozó.

Radoucir, v. a. enyhîteni; fig.—q., vkit lecsöndesîtni; airs radoucis, szerelmes arc; 2. se—, v. r. enyhülni: se— après une femme, nöbe szeretni.

Radoucissement, m. enyhülés; fig. enyhítés; fam. szépelgés.

Radresse, f. ösvény, gyalogcsapás.

Radsume, m. bot. japáni babuga.

Raf, m. mar. szökő ár.

Rafale, f. mar. szélroham; 2. arg. szegénység, nyomor.

se Raffaisser (ra-), v. r. ismét sülyedni, ereszkedni. Raffaux (ra-), a. m. törpe, nyomorék.

Raffe, v. rafle.

Raffermir (ra-), v. a. ismét megerősíteni; fig. helyre-állítni; 2. so —, v. r. megerősödni.

Raffermissement (ra-), m. helyreállítás, megerősítés, helyreállás, megerősődés.

Raffes (ra-), m. pl. tan. hulladék.

Raffetier (ra-), v. a. tatarozni, csinositni.

Raffiler (ra-), v. a. gant. az újjakat kerekítni; arm. puska kovát élesítni.

Raffinade (ra-), m. com. finomitott cukor.

Raffinage (ra-), m. finomítás, tisztálás.

Raffiné, e (ra-), a. ravasz, ügyes.

Raffinement (ra-), m. fig. mesterkélés, bölcselkedés,

szőrszálhasogatás; mesterkéltség.

Raffiner (ra-), v. a. tisztálni; vég-üzni; cuivre mal —é, rosz színréz; — le papier, a papirtésztát higítni; fig. gondolkozni, fejét törni; it. m. p. mesterkélni; szőrszálhasogatni; 2. se —, v. r. finomulni; okosodni.

Raffinerie (ra-), f. tisztáló, finomító-gyár; — d'acier, acélkészítés; 2. v. raffinage.

Raffoler (ra-), v. n. fam. bolondul belé szeretni; aimet-elle la musique? elle en raffole, szereti a zenét? bolondul utána.

†Raffolir (ra-), v. n. megbolondulni.

Raffûtage (ra-), m. chap. teljes elkészítés.

Raffûter (ra-), v. a. chap. teljesen elkészítni.

Raflage, m. sucr. érdesség, durvaság.

Rafle, f. agr. szőlő-kocsány; bot. — du maïs, kukoricakóró; jeu. faire —, páros kockát vetni; fam. faire chez q., vkitől mindent elhordani.

Rafler, v. a. fam. elkapkodni, elragadni.

Rafleux, se, a. sucr. sucre —, érdes cukor.

Raflouer, v. a. mar. megfeneklett hajót elindítni.

Rafraîchir, v. a. lehüteni; soier. — la soie, selyemfonalat folyóvizben megmosni; 2. — un crayon, irónt megfaragni; méd. — le sang, a vért csillapítni; fig. cela rafraîchit mon sang, ez megnyugtat; métal. — le cuivre, rezet szinelni; —le fer, vasat készelni; milit. un canon, csövet tisztítni; 3. se —, v. r. lehülni, meghűvösödni; üdülni; csillapulni.

Rafraîchissant, e, s. a. méd. hűsítő, üdítő.

Rafraîchissement, m. hűsítés, hűvösítés; hüsülés, üdülés; fig. il a besoin de —, nyugalomra van szüksége; 2. milit. eleség, élelem.

Rafraîchissoir (-chi-çoare), rafraîchisseur, m. sucr. hűtő-kád.

Rafûter, v. raffûter.

Ragaillardir (ra-ga-liar-), v. a. fam. ismét fölviditni; 2. se —, v. r. ismét fölvidulni.

Rage, hydrophobie, f. méd. viziszony, düh; fig. c'est une —, ez iszonyu; 2. harag, düh; 3. szenv, kórság, vágy; 4. faire —, dúlni; fam. mindent elkövetni; pop. faire — des pieds de derrière, kézzellábbal iparkodni; it. dire —, rágalmazni; 5. — desdents, arg. hitelező.

Rager, v. a. fam. haragudni. Rageur, m. fam. haragos, durcás.

Ragonner, v. bougonner.

Ragot, m. rúdhorog: ch. két éves vadkan; fam. fair des —s, rágalmazni, pletykálni; 2. —, e, a. köpcös, zömök, vaskos.

Ragoter, v. n. pop. morogni, dünnyögni.

Ragouner, v. bougonner.

Ragoût, m. vagdalék; fig. inger; il ne trouve de — que dans le mal, csupán a roszban leli kedvét.

Ragoûtant, e, a. étvágyas, izletes; fam. voilà une femme bien —e, nagyon kellemes nő.

Ragoûter, v. a, étvágyat újra gerjeszteni, étvágyat viszszaszerezni; 2. se —, v. r. étvágyát visszanyerni.

Ragoûtiste, m. jó szakács.

Ragrafer, v. a. újra bekapcsolni.

Ragrandir, v. a. megnagyítni, megnagyobbitni; 2. se —, v. r. megnagyobbodni. Ragréement, ragrément, m. átdolgozás; helyreállítás. Ragréer, v. a. jard. simára

vágni; arch. simítani; egészen bevégezni; peint. egybeolvasztani; 2. se —, v, r. magát újra beren- Rainure (rè-), dezni. rony, rovátk;

se Raguer (-ghé), v. r. mar. surlódni.

Raguet (-ghé), m. com. kis tőkegadóc.

Raguette (-ghète), f. bot. sós lórom.

Raie (rè), f. vonás; 2. csík; agr. barázda; perr. — de chair, választék; 2. icht. rája; — bouclée, tüskés rája; III. à la —, adt. általában.

Raieton (rè-ton), m. icht. kis rája.

Raifort, m. bot. torma; 2. jard. v. radis.

Rail (rê), m. vaspályasin.

Railé, e (rê-lé), a. ch. chiens bien —s, egyenlő nagyságú ebek.

Raille f. v. rabot; 2. arg. rendőrkém.

Railler (ra-lié), v. a. megtréfálni, ingerelni (vkit); 2. abs. gunyolódni; 3. tréfálni, enyelegni; 4. v. n. et se —, v. r. tréfálni, tréfálózni.

Raillerie (ra-lieu-rie), f. tréfa; gúny; gúnyolódás;
fam. la —en est-elle? szabad tréfálni? 2. entendre
—, tréfát űzni; 3. entendre
la —, tréfához érteni; 4.
fam. c'est une —, ön tréfál; — a part, tréfán kívül.

Railleur, se (ra-lieur), s. a. tréfás, tré álódó; bolondozó; 2. gúnyolódó.

Railure, f. ép. rovátk varrótűn. [retni.

Raimer, v. a. fam. újra sze-Rain, m. e. f. p. u. erdőszél, mesgye, határ; 2. bot. lombos, virágos ág.

†Raine, rainette, f. h. n. kecske-béka; lombász.

Rainer, v. a. men. hornyolni. Raineau, m. arch. kötögerenda.

Rainette, f. h. n. v. raine; f. de car. metszőkés.

Rainoire (rè-noare), f. men. horonygyalu.

†Rainoise, f. arm. hosszú karabély.

Rainure (rè-), f. men. horny.
rony, rovátk; an. horny.
Raiponce, réponce, f. bot.
rajonc; p. manger des —s,
jótállás miatt tönkre jutni.
†Raire, réer, v. n. v. bramer;
2. v. a. raire le poil, hajat
kurtára nyírni; p. un bar-

bier rait l'autre, kéz kezet

mos.
Rais (rè), m. char. küllö;
2. †—s, pl. poét. sugarak.
Raisin (rè-zein), m. agr. szőlő; — d'ours, medveszőlő;
2. bot. — de bois, v. airelle;
— de mer, bogyó pikk;
— barbu, v. cuscute; — de

de mer, festöne ikrája. Raisiné (rè-zi-né), m. szőlőszak, szőlőpép; 2. arg. embervér.

loup, v. morelle; icht. —

Raison (rè-zon), f. phil. ész; 2. értelem, okosság, elme ; p. il n'y a ni rime ni — à ce qu'il dit, se fiile se farka; log. être de —, képtelenség; 3. jog, igazság, méltányosság; p. la — du plus fort est toujours la meilleur, a ki birja, az marja; comme de —, iguzság szerint: plus que de —, kelletén túl; 4. elégtétel; faire — d'une santé, állani valakinek (áldomásnál); rendre – de qch., vmiröl számot adni; com. – de commerce, cég; 5. ok érv; fam. point tant de --в, vége legyen a kifogásoknak; 6. indok, indito ok; à plus forte —, annál inkább; 7. adt. à telle fin que de —, nem várt esetre; à — de, aránylag; en de, tekintve; 8. alg., arith. arány.

Raisonnable (rè-zo-), a. okos, eszes; 2. méltányos; ille-delmes; 3. tisztességes; mérsékelt; illő; il a une pension —, tisztességes nyugdíja van; 4. meglehetős; —ment, adv. okosan, eszesen; stb.

Raisonné, e (rè-zo-), a. okadatolt, indokolt, körülményes.

Raisonnement(rè-zo-), m. itélőtehetség, itélőerő; 2. log. okoskodás, észkövetkeztetés; 3. v. raison (5. fam.); 4. sok beszéd:

Raisonner (rè-zo-), v. n. itélni; következtetni; 2. okos-kodni; fam. — comme un coffre, ész nélkül beszélni; mar. magát igazolni; II. qf. v. a. tanulmányozni; III. m. okoskodás.

Raisonneur, se (rè-zo-), s. kutató; okoskodó; fecsegő. Rajeunir, v. n. megifjodni, megifjulni; 2. qf. v. a. megifjitni, megifjasztani; jard. fölelevenítni; fig. fam. a szakált leborotválni; 3. se —, v. r. magát ifjabbnak

vélni, mondani. Rajeunissant, e, a. fiatalitó, ifjitó.

Rajeunissement, m. megifjitás; megifjodás.

Rajustement, m. p. u. helyreállítás, megigazitás, kijavítás.

Rajuster, v. a. hasznavehetövé tenni, helyreigazítani; rendbehozni; fig. megjavítni; it. kibékitni; 2. se —, v. r. öltözetét rendbehozni.

Rålant, e, a. hörgő.

Râle, m. orn. haris, guvat;
— d'eau, vizi guvat; 2.
hörgés; le —, vagy: râlement de la mort, halálhörgés; pop. il est au —,
haldoklik.

Ralentir (ra-lan-thir), v. a. lassitni; fig. mérsékelni; csökkenteni; 2. se —, v. r. gyöngülni; lassulni; csökkenni.

Ra entissement, m. lassítás; lassulás; fig. csökkentés, csökkenés.

Râler, v. n. méd. hörögni; it. v. ronfler; 2. ord. hörögni, haldoklani.

Râleur, se, v. râlant.

Ralingue (-lein-), m. mar. vitorlaszegély; pêch. szegélykötél.

Ralinguer (ra-lein-ghé), v. n. mar. vitorlát szélnek iranyozni : 2. vitorlát | szegni.

se Raliter, v. r. újra megbetegedni.

Raller, v. n. v. raire; 2. †csoszogni.

Ralliement (ra-li-man), m. guer. csatarend helyreállitása; mot de —, jelszó.

Ballier (ra-lié), v. a. guer. ismét összegyűjteni ; egyesitni; mar. — à la terre, parthuz közeledni; 2. se —, v.r. ismét összegyülni,egye-

Rallonge (ra-), f. toldat. Rallongement (ra-), m. toldás.

Rallonger (ra-), v. a. toldani, meghosszabbitni; — le temps, időt nyerni.

Rallumer (ra-), v. a. ismét meggyujtani; fig. újra fölhevitni, ismét lángra lobbantani; 2. se —, v. r. ismét meggyuladni.

Kamadouer, v. amadouer. Ramadoux (-dou), m. h. n. egyiptomi petymeg.

Ramage, m. madárszózat; fig. csacsogás; jur. mellék vonal az anyai ágról; manuf. lombozat; velours à —, virágos bársony.

Ramager, v. n. p. u. szólni (madarakról); cout. fái-

zási jog.

Ramaigrir, v. a. et n. ismét soványítni; ismét soványodni.

Ramaigrissement, m. ismét elsoványodás; soványodottság.

Ramaillage (-ma-lia-), m. cham. ir hagyártás.

Ramailler (-ma-lié), v. a. irházni; 2. foltozni, javítani.

Ramaire, a. raméal, e, a. bot. ágon-ülő.

Ramart, v. renard (porcma-

Ramas (-mâ), m., m. p. halmaz.

Ramasse (-mâ-ce), f. hegyi

Ramassé, e (-ma-cé), a. zömök, köpcös.

Ramasser (ra-ma-cé), v. a. összeszedni, gyűjteni; 2. összekapkodni; ce sont des gens —és, gyülevésznép; fig. — ses forces, minden erejét rátenni; 3. fölvenni, fölszedni (földről); se faire —, csuszamhegyről magát leereszteni; 4. –q., vkit hegyi szánon vinni; 5. pop. elverni, megpáholni; 6. se —, v. r. összehúzódni, kuporodni; it. összegyülekezni ; it. fölkelni (hirtelen esésből); 7. m. p. cela ne vaut pas le —, szót se érdemel.

Ramasseur (-ma-ceur), m. hegyi szánkász; 2. m. p. gyűjtögető.

Ramassis (-ma-ci), m. e. f. apró rőzse; 2. iron. fam.

Ramassoir (-ma-coare), m. t. t. lapocka.

Rambourage (ram-bou-), m. drap. festett gyapju vegyitése.

Rame, f. jard., e. f. $kar\delta$, babkaró; goût de —, kellemetlen mellékiz (dinynyéknél); drap. posztófeszítő; faïenc. keverő rúd; mar. evező; fig. être à la —, sulyos munkát végezni; pap. — de papier, rizsma papir; lib. mettre un livre à la —, könyvet sajttakurónak használni.

Raméal, v. ramaire.

Rameau $(-m\delta)$, m. δg ; fig. présenter le — d'olivier, békét ajánlani; cath. dimanche des —x, virágvasárnapja; 2. an. ágazat; expl. telér; hydr. ér.

Ramée, f. agr., jard. rözseág; it. szénapetrence; it. verte —, zöld ágakból állitott levélszin; e. f. lombos rözse.

Ramenable, a. visszavezethetö.

Ramendable (ra-man-), dor. kijavítható.

Ramendage (ra-man-), m. dor. kijavitás; 2. fölrakott aranylap.

Ramender (ra-man-dé), v. a. dor. kijavitani; pêch. un filet, hálót foltozni; teint. utánfesteni; agr. une terre, újra trágyázni ; pop. les boulangers ont -é le pain, a sütők leszállitották a kenyér árát; 2. v. n. csökkenni; le vin a ---é, a bor ára csökkent.

Ramener (-ma-né), v. a. visszahozni, visszavezetni; 2. újra elhozni; fig. rendbehozni; méd. — un malade, beteg t megmenteni; 3. se —, v. r. man. ce cheval se ramène bien, e lo jól tartja fejét.

Ramenter, v. rallier.

†Ramentevoir (-voare), v. a. újra emlékeztetni; 2. se —, v. r. újra emlékezni.

Ramequin (-kein), m. pât. tūroslepėny; cuis. vesevagdalék.

Ramer, v. a. jard. karózni; pois —es, karós borsó; drap. v. arramer 2. v. n. mar. evezni; fig. keservesen dolgozni.

Ramereau (-rô), m. orn. fiatal örvesgalamb.

Ramette, f. impr. hézagtalan keret.

Rameur, m. evező.

Rameuter, v. a. ch. ismét összefüzni.

Rameux, se, a. bot. ágas, ágasbogas.

Ramier, m. et a. m., —, pigeon —, örvesgalamb; e. f. —s, galy, széltörte fa ; 2. fig. szerető, kedves.

Ramification (-cion), f. bot. p. u. elágazás; it. fig.

se Ramifier, v. r. elágazni. Ramille, f. bûch. galy, rözse; bot. fattyú-ág.

Raminagrobis, m. buja képmutató.

Ramingue (ra-mein-ghe), a. man. csökönös.

Ramoindrir, v. amoindrir.

Ramoir, m. coff. simítókés. Ramoitir, v. a. ismét megnedvesitni; 2. se —, v. r. újra megnedvesedni.

Ramolade, v. rémolade.

Ramollir (ra-mo-lir), v. a. meglágyítni; fig. elgyöngitni, elpuhitni; 2. se —, v. r. meglágyulni; fig. ellágyulni.

Ramollissable (-li-ça-), a. $l\acute{a}$ -

gyítható.

Ramollissant, e (-li-çan-), a. lágyitó; méd. v. emol-

Ramon, v. balai.

Ramonage, m. kéménysöp-

Ramondié, f. bot. csupaszszárú farkkóró.

Ramoner, v. a. kéményt söporni; 2. v. n. pop. v. bougonner.

Ramoneur, m. kéményseprő. Rampant, e, a. csuszó-mászó; it. fig.; arch. arc —, lejtős iv; bot. plante —e, $kusz\delta$ növény ; 2. m. arch. lejtő.

Rampe, f. arch, lépcsőszak; lépcsőforduló; it. lépcsőkar, lépcsőtám; jard. lejtös följárat.

R:impement, m. csúszás, mászás.

Ramper, v. n. csúszni, mászni; fig. sündörködni; arch. hajlani; bot. kúszni. Rampise, m. men. kartám-

készítő.

Ramponer, v. n. mértékletlenül inni, iszákoskodni. †Ramponner, v. railler. †Ramponnes, v. raillerie.

†Ramponneur, v. railleur. Ramule, ramuscule, m. bot. ágacska.

Ramure, f. h. n. agancs, cimer, szarvazat; 2. bot. ágazat.

Ran, m. vign. barázda.

Rancart, adv. au —, félre; mettre qch. =, vmit felre tenni.

Rance, a. avas.

Rance, f. ton. ászok.

Ranche, f. charp. egyágu lajtorja foga.

Kancher, m. egyágu lajtorja. Ranchier, ranger, rangier, m. bl. kaszapenge.

Rancidité, f. avas iz.

Rancir, v. n. avasodni, megavasodni.

Rancissure, f. avas iz.

Rançon, f. váltságdíj; fam. c'est la — d'un roi, ez roppant összeg.

Rançonnement, f. kiváltás; fig. zsarolás.

Rançonner, v. a. váltságdíjat fizetni; fig. zsarolni; meghúzni.

Rançonneur, se, a. fig. zsaroló, pénzcsikaró.

Rancune, f. neheztelés, gyűlölség, boszankodás; fam. sans —! harag nélkül!

Rancuneux, se, rancunier, ère, s. a. neheztelő, gyűlölködő.

†Rancurer, v. n. panaszkodni. Randon, m. ch. födött erdei út; †å —, adt. hevesen.

Randonnée, f. ch. kerülő (melyet a fölhajtott vad tanyája körül tesz); fig. fam. faire une grande ---, hosszú útat tenni egyhuzomban.

Rang, m. sor; impr. útca; — de trois, quatre caisses, útca 3-4 betüszekrénynyel; milit. rend; 2. rang; 3. állás, méltóság: 4. hely.

Rangée, f. sor; — d'arbres, fasor.

Ranger, v. a. rendezni; rendbe hozni; — des bataillons, zászlóaljakat fölállitani; 2. sorozni; 3. félre tenni, útból eltenni; 4. fig. -q. à la raison, vkit észre tériteni; fam. abs. -q., valakit megzabolázni bl. d'azur à deux lions —és d'or, két aranyos oroszlán egymás mellett kék mezőben; mar. — la côte, a part mellett vitorlázni; 5. se —, v. r. sorba állni, fölállni ; félre állni, helyet adni; rangez-vous, adjon helyet; se — du parti de q., vki pártjára állni.

†Rangourir, v. languir.

Ranguillon (ran-ghi-lion), v. ardillon (impr.).

Ranimer, v. a. ujra életre

hozni, magához téritni: fig. serkenteni; it. fölvidítni; föléleszteni; báto- | Rapette, f. bot. magiszák.

448

ritni; 2. se —, v. r. ismét fölelevenedni ; föllobbanni, föléledni.

Ranquer, v. n. orditani (mint tigris).

Ranule, v. grenouillette (chir.).

Rapace, a. ragadozó, ragadozni vágyó; oiseau –, orvmadár; fig. fam. c'est un homme —, dizavágyó ember; 2.—s, m. pl. h. n. ragadozó madarak ; ragadozók.

Rapacé, e, a. bot. répaalaku.

Rapacité, f. ragadozási vágy, dűvágy ; it. fig.

Râpage, m. reszelés; 2. vakolás.

Rapaiser, v. a. ismét lecsondesitni, megnyugtatni; se —; v. r. ismét megnyugodni.

Raparier, v. a. ismét páro-

Rapatelle, f. com. lószörszővet.

Rapatoir, m. vakarókés.

Rapatriage, rapatriement, m. ismét megengesztelés, megengesztelődés.

Rapatrier, v. a. ismét megengesztelni, kibékítni; 2. se —, v. r. megengesztelődni, kibékülni; 3. se —, v. rec. egymással kibékülni.

Râpe, f. reszelő; arq. – en bois, faráspoly; men., sculp. ráspoly; 2. bot. v. rafle; vét. pók, inpók.

Râpé, m. écon. szembor; 2. derce-burnót.

Råper, v. a. reszelni; fig. habit —é, szőrekopott kabát; 2. ráspolni.

Rapetasser (-ta-ce), v. a. foltozni, javitani.

Rapetasseur (-ta-ceur), m. foltozó.

Rapetisser (-ti-cé), v. a. et n. kissebbitni; kissebbedni; röviditni, rövidülni; 2. se —, v. r., fig. magát megalázni; cette étoffe se —e dans l'eau, e kelme összehúzódik a vízben.

Kaphanie (-ra-fa-), f. méd. bizsekór.

Raphanistre (-fa-), rapistre, m. bot. repcsén-retek.

Raphidie (-fi-), f. ent. fü-

szűnyog.

Rapide, a. gyors, sebes, ragadó; fig. style —, folyékony, elragadtató irmodor; narration—e, futδlagos elbeszélés; 2. m. folyamrohanat; 3. *kis zuhatag; 4.—ment, adv. gyorsan, sebesen, rohanva, ragadólag.

Rapidité, f. sebesség, ragadósság, hirtelenség; fig. la — de l'éloquence, az ékes-

szólás élénksége.

Rapiècement, m. foltozás; foltozat.

Rapiècer, v. a. foltozni, javítni.

Rapiècetage, m. foltozat; fércmü.

Rapiéceter, v. rapiécer.

Rapière, f. arm. vitor; 2. běkanyúzó; fam. prendre la —, katonává lenni.

Rapiéreur, m. radó, vereke-

dő, vasgyűró.

Kapin, m. peint. festéktörő; napszámos; adogató; rosz festész, mázoló.

Rapine, f. rablás; ragadozás; ragadomány, zsákmány ; martalék.

Rapiner, v. a. et n. fam. lopni; sikkasztani.

†Rapinerie, v. rapine.

Rapineur, m. tolvaj, gazem-

Raponce, m. bot. raponca. Raponcules, f. pl. bot. raponca-félék.

Rapontique, f., rapontic, rhapontic, m. bot. raponcrabarbara. kalaplórom.

Rappareillement, m. ujbóli fölszerelés.

Rappareil'er, v. a. man. ujra fölszerelni.

Rappariement, m. ujra pá-[sítni. rositás. Rapparier, v. a. ujra páro-

Rappel (ra-), m. visszahívás, visszaszólítás; milit. ösz-

szehívás; battre le —, öszszehivőt dobolni; pol. – à l'ordre, rendreutasitás.

Rappeler (ra-pe-lé), v. a. ujra szólitani; 2. ord. viszszahívni, visszaszólítani; fig. fam. ce vin —e son buveur, e bor itatja magat; fig. — q. à la vie, vkitmagához téríteni; pol. – à l'ordre, rendreutasitani; 2. emlékeztetni: 3. se —, v. r. emlékezni.

Rappliquer (ra-pli-ké), v. a. peint. p. u. — des couleurs, a színeket ujra fölrakni; 2. se —, v. r. —, à l'étude, ismét a tanulmányoknak adni magát.

Rappointis (ra-poain-ti), m. serr. finom lakatosmii.

Rapport (ra-por), m. jövedelem; p. c'est belle montre et peu de —, sok zaj semmiért; 2. állítás, vallomás, vallomány; jelentés; ch. faire le —, hirt adni a vadról; 3. m. p. hírhordás, árulkodás, pletykaság; jur. hozzájárulás; pal. előadás; 4. hasonlatosság, egyenlőség, összhangzás; 5. viszonyulás, összeköttetés ; összefüggés ; chi. vegyrokonság ; 6. megegyezés; viszony; arith. géom. arány; bij., men. pièces de —, rakott művek; jard. terres de —, fölhordott föld; fig. versszakadék ; toldozmány ; méd. böfögés; II. par -a, adt. illetve; 2. par — du, hoz . . . hez . . . képest.

Rapportable (ra-), a. jur. örökségi tömeghez tartozó. Rapporter (ra-), v. a. visszahozni, visszavezetni, viszszavinni; 2. hozni, magával hozni; fig. szerezni; — beaucoup de gloire, sok dicsőséget szerezni (magá-) nak); agr., jard. — des terres, földet hordani; toldani ; horl. coutur. igazitni; jur. hozzájárulni; II. elmondani; jelen- Rapuroir, m. salp. salitromteni; 2. ismételni, kiplety-

kálni, hírül vinni; 3. alkalmarni, fölhozni: irányozni, forditani; 5. származtatni, tulajdonitani; 6. jövedelmezni, hasznot hajtani; com. átirni; jur. -- une loi, törvényt visszavonni, eltörölni; pol. előadni; III. se –, v. r. öszhangzani, megegyezni; se — (s'en) à q. de qch., vmiben vkire hivatkozni; abs. je m'en -e, nem feszegetem; 2. vonatkozni.

Rapporteur (ra-), m. jur. előadó; géom. szögmérő; 2. —, se, s. kihordo, plety-

káló, árulkodó.

Rapprendre (ra-), v. a. ujra meg—, betanulni.

Rapprivoiser (ra-pri-voa-zé), v. a. ujra megszeliditni.

Rapprochage (ra-), m. jard.

nyesés, nyirbálás.

Rapprochement (ra-), m. közeledés, közelítés; egycsítés; fig. összeegycztetés, hasonlítás: kibékülés; jard. nyesés.

Rapprocher (ra-), v. a. ismét közelítni; közelebb hozni. -hûzni , -tenni , -állí**t**ni ; l'amour —e les distances, szerelem nem tekint rangra; 2. kibékíteni; fig. összeegyeztetni ; ch. kinyomozni; jard. nyesni; 3. se —, v. r. ismét közeledni; közeledni; közeljőni; 4. se —, v. réc. egymáshoz közeledni, kihékülni.

†Rapsoder, v. a. fam. hanyagul, rendetlenül foltozni; fig. meggondolatlanul beszélni, össze üggés nélkül

fecsegni.

Rapsodie, rhapsodie, f. m. p. fércmű. tozó. Rapsodeur, se, s. rosz fol-Rapsodiste, m. toldozó, bon-

gész író.

Rapsodo-'mancie, f. versjóslás; —mancien, ne, s. versjós. [nöragadás. Rapt (ra-pte), m. nörablas, Râpure, f. reszelék.

kazán.

Raque, f. mar. vitorlarúdtartó.

se Raquer, v. r. mar. dörzsölődni.

Raquette (ra-kè-), f. labdaverő rece; bot. v. nopal; • charp. fürész; milit. röppentyű.

Raquettier (-thié), m. labdarecemüves; 2. milit. röp-

pentyüs.

Rare, a. ritka; iron. cela est —, ez csudálatos; 2. méd. pouls —, lassú érverés; phys. corps —, ritku, laza test.

Raréfactibilité, f. phys. ritkithatóság.

Raréfaction (-cion), f. did. ritkitás.

Raréfiable, a. phys. ritkitható.

Raréfiant, e, raréfactif, ve, a. méd. ritkító.

Raréfier, v. a. phys. ritkitni, higitni; 2. se —, v. r. ritkulni, higulni.

Rarement, adv. ritkán.

Rarescence (ra-ré-çance), f. méd. higultság, higság.

Rarété, f. ritkaság; hiány; 2. különösség, ritkaság; 3.—s, pl. ritkaságok, régiségek.

*Rarissime, adv. fam. *fölöt*tébb ritka.

Rarité, f. phys. vékonyság, ritkaság.

Rarrivée, f. ismét megérke-

Rarriver, v. n. ismét megér-

Ras (ra), m. com. rása; tir. sodrony húzó vas ; géo. előhegy, fok; 2. —, e, a. nyirt; csupasz; sima; écon. mésure —e, csapott mérték; —e campagne, lapály; fam. faire table —e, mindent fölfalni; mar. bâtiment —, lapos jarmű.

Rasade (-za-), f. színigtelt pohár.

Rasant, e (-ra-zan), a. fort. ligne —e, védvonal; feu —, elcsapó tüz.

fuldoklás ; 2. hákogás, hurákolás.

Rase, f. mar. hajószurok; chi. fenyőlép-olaj.

Rasement, m. milit. földig lerontás.

Raser, v. a. nyírni, lenyírni; 2. borotválni; fig. – un bâtiment, épületet földig lerontani; 3. horzsolni, érinteni, súrolni; fauc. lebegni; maréch. a csikófogakat elhullatni; mar. la côte, a parthoz közel elhaladni; 2. se —, v. r. borotválkozni; ch. meglapulni.

Rasette (-zette), f. org. hangvilla; agr. v. ratissoire.

Rasibus (ra-zi-buce), prép. pop. közel hozzá, közvetlen mellette.

Rasoir (-zoare), m. borotva; morfil d'un —, borotva éle.

Raspaillon, m. icht. durda. Raspation (race-pa-cion), f. chi. szétdörgölés, szétresze-

Raspatoire, v. rugine.

Rassade (ra-ça-), f. verr. üveggyöngy.

Rassasiable (ra-ça-zi-), a. fam. ki-, megelégithető.

Rassasiant, e (ra-ça-zian), a.

jóllaktató.

Rassasiement (ra-ça-zî-man) m. megelégítés; jóllakás; fig. eléltség.

Rassasier (ra-ça-zié), v. a. jóllaktatni; fig. kielégítni; 2. se —, ∇ . r. $j\delta llakni$; fig. megunni vmit.

Rasse (ra-ce), f. forg. szénkas, szeneskosár.

Rassée (ra-cé), f. forg. tele szénkas.

Rassemblement (ra-çan), m. gyűjtés, egybegyűjtés ; öszszeszedés; 2. csődülés, tolongás.

Rassembler (ra-çan-), v. a. egybegyűjteni, összeszedni, összehozni; men. összeilleszteni, összerakni; opt. gyűjteni; 2. se –, v. r. gyülekezni, összecsődü^lni. Rascation (-cion), f. méd. | Rassesoir (ra-coare), v. a. ir. |

— une pierre, helyére viszszatenni; fig. lecsillapítni; 2. se —, v. r. visszaülni; ismét leülni; fig. tisztulni; lecsillapodni; magához térni.

Rasséréner (ra-cé-ré-), v. a. ismét kideritni; fig. fölvidámítni; 2. se —, v. r. kiderülni; fig. fölvidulni.

Rassiéger (ra-ciè-jé), v. a.

ujra ostromolni.

Rassis, e (ra-ci), a. pain —, száraz kenyér; fig. de sens -, vagy: de sang -, nyugodtan; 2. higgadt, komoly; 2. m. maréch. w szegekkel fölvert ócska patkó.

Rassortiment (ra-cor-thiman), m. v. sortiment.

Bassortir (ra-cor-), v. a. com. ujból rendezni, ismét rendezni.

Rassoter (ra-co-), v. a. fam. pop. bolonditani, bolondda tenni; ámitani; il est tout -é de cette fille, bolondul e leány u**t**án.

Rassurant, e (ra-cu-), a. megnyugtató; bizalmat keltő.

Rassurer (ra-çu-), v. a. ismet megerősíteni, megtámasztani; fig. megszilárdítni: it. megnyugtatni, bátorságot adni; 2. se —, v. r. megerősödni, megszilárdulni; megnyugodni; lecsillapodni.

†Rasure (ra-cu-), f. hajnyi-

Rat (ra), m. h. n. patkány: pharm. mort aux —s, patkányméreg; fig. pop. –de cave, borizlelö; p. prendre des —s par la queue, erszényfejés mesterségét üzni; tig. ce fusil a pris un —, e puska elcsettent; fam. il a des —s, bogara van: it. avoir des —s, élcelő; *fiatal karénekesnő; cir. — de cave, font viaszgyer. tya; mar. tutaj; arg. –

Ratafia, m. füszerespálinka. se Ratatiner, v. r. összezsugorodni; pomme – ee, össze-

de prison, ügyvéd.

aszott alma; visage —é, | †Ratiocination, etc. aszott, redős arc. | -cion), f. v. raisonn

Ratatouille, rata, f. cuis. hús és fözelé kegyveleg; pop. kotyvadék.

Rate, f. an. lép; p. s'épanouir la —, vigadni, harsány kacajt ütni; 2. h. n. nőstény patkány.

Râteau, m. agr. gereblye; irtókapa; horl. queue du —, tengelyszára; serr. őr-

Râtelage, m. agr. gereblyélés.
Râtelée, f. agr. cgy gereblyével; fam. dire sa —, nyiltan, leplezetlenűl beszélni; it. il lui a dit une — d'injures, gorombaságokkal halmozta.

Râteler, v. a. agr. gereblyélni; 2. irtani; gyomlálni. Râtelet (-lè), m. tiss. borda. Râteleur, se, s. agr. gereblyélő.

†Råteleux, se, a. méd. rásztos, lépvészes, lépkóros.

Râtelier, m. jászolrács; fam. il mange à plus d'un —, több zsíros hivatala van; p. mettre le — bien haut à q., vkit rövid pórázra fogni; bon. kallódeszka; écon. ruhafogas; fig. fam. fogsor.

Ratément, m. elcsettenés.
Rater, v. n. elcsettenni; fig.
fam. bakot lőni; 2. v.
a. elhibázni, nem találni;
fig. il a —é cette charge,
nem kapta meg e hivatalt.
Ratier, ère (-thié),s. pop. merengő, töprenkedő.

Ratière (-thière), f. patkánykelepce.

Ratificatif, ve, a. jóváhagyó.

Batification (-cion), f. megerősítés, jóváhagyás.

Ratifier, v. a. megerősíteni, jóváhagyni.

Ratillon (ra-thi-lion), m. h. n. kis patkány; 2. icht. kis tüskés rája.

Ratinage, m. fodoritás; göndörités.

Ratiner, v. a. fodorítni, göndörítni.

†Ratiocination, etc. (-cio--cion), f. v. raisonnement, etc.

Ration (-cion), f. milit. étadag; — de fonrrage, takarmány-adag.

Rationalisme (ra-cio-), m. phil. észhittan, okhittan. Rationalité (ra-cio-), f. did. okszerűség.

Rationaliste (ra-cio-), m.philos. észhitű.

Rationnel, le (ra-cio-), a. did. észszerű, okszeres, okszeszerű; quantité —le, végszerű mennyiség; 2. észleges; —lement, adv. észszerűen, okszerűen; észleg; végszerűn.

Rationner (ra-cio-né), v. a. milit. adagokkal ellátni. Ratis (-thice), m. bouch. bélzsír.

Ratissage (-thi-ça-je), m. jard. gyomlálás; — d'un cuir, vakarás; — d'un escalier, súrolás.

Ratisser (-thi-cé), v. a. gyomlálni; vakarni; súrolni.

Ratissette (-thi-cette), f. briq. vakarófa; forg. vakaróvas.

Ratissoir (-thi-coar), m. org. vakaró-sodrony.

Ratissoire (-thi-coare), f. jard. irtókapa; boul. va-karókés.

Ratissure (-thi-cu-), f. hulladék, vakarék.

Raton, m. cuis. túróslepény; 2. fam. cicuskám, mókuskám, stb.; 3. h. n. mosómedve; 4. arg. bolti tolvaj.

Ratoncule, f. bot. mizura. Ratoner, v. n. cincogni.

Rattacher (ra-), v. a. föltűzni, ismét fölkapcsolni; fig.
összekötni, egybeolvasztani; 2. se —, v. r. — à, vonatkozni.

Ratte à la courte queue, v. campagnole.

Ratteindre (ra-), v. a. ir. ismét utolérni.

Rattendrir (ra-), v. a. ismét meglágyítni, lágygyá, porhanyóssá tenni; fig. megindítni, elérzékenyítni; 2. se —, v. r. meglágyulni; fig. elérzékenyedni.

Ratte-rousse, f. h. n. mezei egér.

Rattiser (-thi-zé), v. a. le feu, ujra éleszteni, pisz-kálni; fig. — le feu de la

discorde, viszályt szítni.
Rattraper (ra-), v. a. fam.
ismét megcsípni, rajtakapni, utolérni; 2. fam.
visszakapni, visszanyerni;
3. fam. ujra hálóba keríteni.

Rature, f. kihuzás; ét. –s d'étain, ónreszelék.

Raturer, v. a. un mot, kihúzni, kitörölni.

Ratureur, m. vakaró.

Raucité, f. rekedtség.

Raunir, v. vernisser.

Rauque, a. rekedt.

Rauquer, v. n. orditni.

Ravage, m. dulás, pusztítás; it. fig.; 2. fam. faire —, lármát csapni.

Ravager, v. a. dulni, pusztítni.

Ravageur, m. duló, pusztító;
2. pop. rongyszedő; 3.
parti rablók (a Szajna
partján); 4.—, se, a. orage
—, pusztító vihar.

Ravale, m. agr. borona.

Ravalement, m. maç. vakolás; vakolat; fig. p. u. lealacsonyítás, megalázás; lealacsonyodás, megaláztatás; jard. botolás.

Ravaler, v. a. ismét lenyelni; fig. on lui fera bien —, még lakolni fog ezért; 2. ismét lehúzni, leverni, leereszteni; jard. botolni; agr. boronálni; maç. vakolni; 3. fig. lealázni, lealacsonyítani; 4. v. n. ch. agancsot ereszteni; 5. se—, v. r. magát lealacsonyítani.

Ravandage, m. foltozás, javítás; fig. fércmű; kontármunka.

Ravauder, v. a. foltozni, javitani; fig. rakosgatni, babrálni; 2. fig. fam. szidni, korholni; it. ostobaságokat fecsegni; 3. v. n. megjegyzéseket tenni.

Ravauderie, f. fam. ostoba fecsegés, üres beszéd.

Ravaudeur, se, s. foltozó; fig. fam. ostoba fecsegő.

Ravaux, m. pl. ch. lombos póznák (fáklyás vadászathoz, melyekkel a madarakat verik le).

Rave, f. bot. repa; — mâle, fejér répa; — femelle, karórépa.

Ravelin, m. fort. vértgát; fam. mangeur de —s, vasgyuró ; szájhős.

Ravenelle (ra-vai-), ravenaille, f. fleur. sárga viola. Raverdoir (-doar), m. brass. vegylékád.

Ravestan, m. verr. üvegko-

Ravier, m. agr. répásverem. Ravière, f. agr. répaföld.

Ravigote, f. cuis. mogyoróhagymalé.

Ravigoter, v. a. pop. erősítni, üditni; 2. se —, v. r. erősödni, üdülni.

†se Ravigourer, v. r. uj eröt

Ravilir, v. a. gyalázni, meggyalázni, lealacsonyitni; 2. se -, v. r. magát meggyalázni, lealacsonyitni.

Ravilissement, m. lealacsonyítás, legyalázás.

hegytorkolat. Ravin, m. hegyzug, örvény; 2. mély

Ravine, f. hegyi folyam; esőpatak; 2. völgyzug.

Raviner, v. a. mély utat ásni. *Ravineux, se, a. öblös, örvé-

Ravir, v. a. elrabolni, elragadni, elhurcolni; fig. megbecstelenítni: it. kiragadni: 2. elragadtatni, elbájolni; fam. être ravi de qch., vminek nagyon örvendeni.

se Raviser, v. r. meggondolni, véleményét megváltoztatni; vous vous raviserez, majd meggondolja.

Ravissant, e, a. ragadozó; fig. elragadtató, bájoló.

Ravissement, m. elrablás,

elragadás, elhurcolás: 2. elragadtatás, öröm.

Ravisseur, m. nőrabló, nőorzó; 2. rabló, bitorló.

Ravitaillement, m. isméti élelmezés, élelemmel való ellátás.

Ravitailler, v. a. élelemmel ellátni.

Raviver, v. a. ismét föléleszteni; fölelevenitni; uj fényt adni ; fig. cette nouvelle a —é ses espérances, e hir föléleszté reményét; 2. se -, v. r. megujulni. erősödni, üdülni, elevenedni.

Ravoir, v. a. ir. ismét megkapni, visszakapni; visszavenni; 3. fig. se —, v. r. üdülni, erőt venni.

Ravoirer, v. a. féo. jobbágy birtokát lefoglalni.

Ravonailles, f. pl. bot. takarmányrépa.

Ravonet, m. bot. hónaposretek.

Rayage (ré-ia-), m. agr. ba-

Rayement (rè-man), m. karcolás.

Rayer (ré-ié), v. a. karcolni, megkarcolni; — un canon, csövet vonni; canon —ė, vontcsövü ágyú; 2. csíkolni, sávolni ; étoffe —é, csíkos szövet; II. kitörülni, kihúzni; fig. rayez cela de vos registres, ne tartson számot erre.

Rayeur (rè-ieur), m. vonalzó

Ray-grass (rè-i-gra-ce), m. bot. borsókás perje.

Rayon (ré-ion), m. phys. sugár; fig. — d'espérance, reménysugár; géom. félátmérő; jard. barázda; char. kerék-küllő: écon. — de miel, lépméz ; it. arg. csipke; opt. — visuel, látsugár.

Rayonnage (rè-io), m. agr. mesgyézés.

Rayonnant, e (rè-ion-), a. sugárzó; fig. ragyogó.

gáros, fényes.

Rayonnement (ré-ion-), m. sugárzás.

Rayonner (ré-ion-), v. n. sugárzani, ragyogni, fényleni; fig. kiömleni.

Rayure (ré-iure), f. csik; charp. —s, pl. szarufák.

Raz (râ), m. géo. áramlat. Ré, m. mus. d (a hangrovat második zöngéje).

Réabsorber, v. a. ismét elnyelni; phys. ismét magába szívni.

Béacquérir, v. a. visszakapni, nyerni, szerezni.

Réacteur (ré-ak-), m. et a. m. visszaható.

Réactif, ve (-ak-thif), a. ellenható.

Réaction (-ak-cion), f. phys. visszahatás, ellenhatás.

Réactiver (-thi-), v. a. ujra föléleszteni, föleleveníteni.

Réactivité (-thi-), f. fölelevenītés, fölélesztés.

Réadjuger, v. a. pal. visszaitélni.

Réadmettre, v. a. ismét helybenhagyni.

Réadmission (-cion), f. 18méti helybenhagyás.

Réadopter, v. a. visszafogadni.

Réadoption (-dop-cion), f. visszafogadás.

Réafficher, v. a. ujra hirdetni.

Réaggravation (-cion), f., reaggrave, m. féo. utolsó intés.

Réagir, v. a. phys. ráhatni, ellenhatni.

Réagissant, e, a. ellenható. Réajournement, m. prat. p. u. második idézés.

Réajourner, v. a. másodszor idézni.

Réal, e, a. école —e, jobb: polytechnique, mütanoda.

Réalgar, réalgal, m. chi. sárga miskénle.

Réalisabilité, f. did. valósíthatóság.

Réalisable, a. ralóxitható. Réalisateur, se, s. valósító,

létesítő.

Rayonné, e (ré-ion-), a. su- Réalisation (-cion-), f. valósitás, létesítés: valósulás.

Réaliser, v. a. valósítni, létesítni; com. készpénzt forgatni; 2. se —, v. r. valósulni, létesülni.

Réalisme, m. phil. való elvi-

ség, valóság.

Réalité, f. valóság; 2. en —, adt. valóban.

Réallongement, m. ismételt hosszabbitás, nyujtás.

Réapparition (-cion), f. isméti megjelenés; — d'une flèvre, láz visszatérése.

Réappel, m. pal. másod föllebbezés; it. ellenföllebbezés.

Réappelant, e, pal. ellenföllebbező.

Réappeler, v. a. pal. másodszor föllebbezni.

Réapposer, v. a. le scellé, ujra lepöcsételni.

Réapposition (-cion), f. ujra lepöcsételés.

Réappréciation (-cion), f adm. ismételt becslés.

Réapprécier, v. a. adm. ujra becsleni.

Réargenter, v. a. ujra eziistözni.

Réargumentation (-cion), f. ujabb indokok fölhozása.

Réarmement, m. milit. ujra fegyverkezés; mar. ujra szerelés.

Réarmer, v. a. ujra fegyverkezni.

Réarpentage, m. e. f. isméti fölmérés.

Réarpenter, v. a. e. f. ujra fölmérni. [szívni. Réaspirer, v. a. ujra be-Réasservir, v. a. ujra meghódítni, leigázni.

Réasservissement, m. ujra leigázás.

Réassignation (-ci-nia-cion), f. jur. ismételt idézés; 2. com. ujabb utalványozás.

Réassigner (-ci-nié), v. a. ujra idézni; 2. com. ujra utalványozni.

Réassurance, f. adm. isméti tűzkármentesítés.

Réassurer, v. a. ujra biztositani.

Réattelage, m. második fogat; másodszori befogás.

Réatteler, v. a. *ujra befogni*. Réattiser, v. ratiser.

Réavis (-vi), m. második jelentés; it. intés.

Rebailler (-ba-lié), v. a. ujra bérbeadni.

Rebaîller (-bâ-lié), v. a. ujra úsitozni.

Rebaiser (-zé), v. a. ujra megcsókolni; mon. után ráspolni.

Rebaisser (-cé), v. a. ujra leereszteni, letenni; 2. se —, v. r. ujra lehajolni.

Rebander, v. a. ujra fölhúzni; bekötni; mar. ujra megfordítni.

Rebannir, v. a. ujra száműzni.

Rebannissement, m. isntéti száműzetés.

Rebaptisant, e (-bathi-), s. théo. keresztségismétlő.

Rebaptisation (- ba - thi - zacion), f. másodkeresztelés. Rebaptiser (-ba-thi-zé), v. a.

ujra keresztelni.

Rebarbatif, ve, a. fam. barátságtalan, zsémbes, viszszataszító.

Rebarber, v. a. ellenkezni, szembeszállni.

Rebardement, m. jard. lejtősítés.

Rebarder, v. a. jard. lejtősítni; mus. végverset ismételni; 2. cuis. szalonnaszeletekbe burkolni.

Rebat, m. ton. ismételt abroncsozás.

Rebâter, v. a. a málhanyerget ujra föltenni; új nyerget csináltatni; fig. ujra leigázni.

Rebâtir, v. a. ismét építni; fölépítni.

Rebattoir, v. doleau.

Rebattre, v. a. ir. ismét megverni; kiporolni; fig. elcsépelni; il rebat souvent la même sujet, mindig egy bakot nyúz; briq. taposni, gyúrni; jeu. ujra keverni; 2. se —, v. r. ch. ismét nyomra akadni.

Rebattret, v. doleau.

Rebauder, v. n. mar. farolni.

Rebaudi, v. gaie.

Rebaudir, v. a. ch. cirógatni.

Rebec (-bek), m. rosz hegedű; fig. visage de —, torzarc.

Rebellation (-cion), f. lázadás.

Rebelle, s. a. lázadó; makacs, konok; fig. c'est une beauté —, fagyos szépség; expl. roche —, kemény kő; métal —, nehezen kovácsolható érc.

se Rebeller (r'bè-lé), v. r. föllázadni; fig. ellenkezni.
Rébellion (ré-bé-lion) f. lá-

Rébellion (ré-bé-lion), f. lázadás; jur. ellenállás, ellenkezés.

Rebénir, v. a. ujra fölszentelni.

se Rebéquer (-ké) v. a. fam. ellentmondani, feleselni.

se Rebiffer, v. a. pop. makacskodni, ellenszegülni.

Rebiner, v. a. agr. *ujra uga*rolni.

Reblanchir, v. a. ujra bemeszelni; 2. v. n. ujra fehéredni.

Reblanchissage, m. ujra fehérités.

Rèble, rièble, m. bot. ragadály.

Reblesser, v. a. ismét sebesítni; 2. se —, v. r. magát ujra megsebesítni.

Reboire, v. a. ir. ismét inni; brass. — son eau, a vizet beinni (szaladról); faire —, ujra áztatni.

Rebondi, e, a. telt, pozsgás; elle est grasse et —e, neki hízott; II. —e, f. lökés, rázás, rengés; 2. harangszó.

Rebondir, v. a. fig. ismét talpra állni; 2. v. n. visz-szapattanni; ismét fölugrani.

Rebondissant, e, a. visszaütődve, visszapattanva.

Rebondissement, m. visszapattanás.

Rebord (-bor), m. szél, párkány; karima; bot. levél széle; 2. gallér, hajtóka. Reborder, v. a. ujra beszegni.

Rebottement, m. jard. isméti botolás (az ojtásig).

Rebotter, v. a. a csizmát ujra fölhúzni ; jard. ujra botolni.

Rebouchement, m. pop. 18méti bedugás, bedugulás.

Reboucher, v. a. ujra bedugni; 2. se -, v. r. ismét bedugulni ; it. meggörbülni.|

Rebouillir, v. a. ujra forrni; faire — ujra fölforrasztani.

Rebouisage (-za-), m. chap. fölékítés ; ékitmény.

Rebouiser (-zé-), v. a. chap. ismét disziteni; fam. elcsenni; pop. megszidni; arg. megbámulni.

Reboulanger, v. a. ujra sülni.

Rebourgeonnement, m. agr. új bimbózás.

Rebourgeonner, v. n. agr. ismét bimbózni, fakadni.

Rebours (r'bour; r'bourze), m. szőrmente elleni irány ; fig. fam. ellentét, ellenkezet: 2. — d'une voiture. *előülés* ; 3. au —, à —, adt. fonákul; arg. démenagement à —, szökés.

Rebours, e, a. fam. csökönös; drap. fils —s, fonákul sodrott szálak; bois —, rostos fa.

Rebouter, v. a. card. a kart szegeket beverni; pop. ficamodást helyreigazítni.

Rebouteur, m. helyretevő, beigazító (menült tagé).

Reboutonner, v. a. ismét begombolni.

†Rebras, m. újjhajtóka; gan. keztyühajtóka; fig. entendement à double —, alapos értelem; catholique à =, rajongδ, vakhitii katholikus.

Rebrasement (-bra-ze-man), m. ismēti forrasztás.

Rebraser (-zé), v. a. ujra forrasztani.

Rebrassé, e, a. fölgyürt új-

Rebrasser (-cé), v. a. — ses

manches, ujjasát fölgyűrni; bl. prémezni.

Rebrécher, v. rattraper.

Rebricher, v, a. cout. tanuvallomást ujra fölolvasni. Bebrider, v. a. ujra fölkantározni.

Rebrocher, v. a. ujra dagasztani ; rel. ujra füzni.

Rebroder, v. a. himzést javitni.

Rebroiement, rebroiment, m. isméti szétdörzsölés.

Rebrouiller (-brou-lié), v. a. ujra összekuszálni; összehányni; brass. szaladot keverni.

Rebroussement, m. szörellenében kefélés; géom. viszszafordulás.

Rebrousse-poil, $\hat{\mathbf{a}}$ —, $\mathbf{a} dt$. szörmente ellen; fig. fonákul.

Rebrousser, v. a. szörmente ellen kefélni, fésülni, simogatni; fig. hirtelen visszafordulni.

Rebroussette, f. drap. borzazó

Rebioyer (-broa-ié), v. a. ujra szétdörzsölni, törni, morzsolni.

Rebrüler, v. a. ujra megégetni; dist. másodszor fözni; 2. v. n. ujra égni.

Rebrunir (-bru-nir), v. a. ujra simitni, vasalni.

Rebuffade (-bu-), f. fam. rátámadás, ráförmedés, rárivalkodás.

Rébus (-buce), m. szójáték, rejtvény, képtalány; fig. écrire en —, képletes kifejezésekben irni.

Rebus (-bu), m. durva elutasitās; 2, selejtje, alja (vminek); fig. c'est le — du genre humain, az emberek söpredéke.

Rebutade, f. vi-szautasítás. elutasitás.

Rebutant, e, a. visszataszító, kellemetlen; undok; szenvedhetlen.

†Rebute, f. doromb.

Rebuter, v. a. durván, megvetőleg elutasítani ; visszavetni ; 2. elijeszteni ; man. csökönösítni; 3. kellemetlen benyomást okozni; 8e8 manières rebutent chacun, modora elriaszt mindenkit; 4. se —, v. r. elcsüggedni, bátorságát veszteai.

Recacher, v. a. ismét elrejteni, eldugni; 2. se -, v. r. il a quitté cette maison, pour se — ailleurs, távozott e házból, hogy másutt rejtőzzék el.

Recacheter, v. a. ujra lepöcsételni.

Recalcitrant, e, s. a. csökönös, makacs, akaratos.

Recalcitrer, v. n. man. kirugni;, fig. makacskodni, akaratoskodni.

Recaler, v. a. men. simitni, simára gyalulni; varlopes à —, színlő gyalu; 2. pops durván elutasitni, ráförmedni, rárivalkodni ; 3. se -, v. r. pop. ismét lábra kapni; il se recale, helyzete javul.

Recaloir, m. men. simitó-

gyalu.

Récamer, v. a. manuf. ujabb virágokat szöni a szövetbe. Récapitulateur, trice, s. ismétlő.

Récapitulation (-cion), f. tartulomismétlés, végismétlet.

Récapituler, v. a. ujtartalmazni, tartalmat ismételni.

Recarboniser (-zé), v. a. – l'acier, chi. az elvesztett szénenyt ujra visszaadni.

Recarder, v. a. ujra kártolni.

Recarreler, v. a. ujra pallózni; cord. ócska csizmát ujra talpalni.

Recasser (re-kâ-cé), v. a. agr. buzaföldet aratás után fölszántani; 2. még egyszer szántani; 3. cham. kikészitni.

Recassis (-câ-ci), m. agr. forgatványföld.

Receder, v. a. ismét átengedni.

Recel, v. recelement.

Recélé, m. prat. örökségtárgyak eltitkolása, elsikkasz†Recélée, f. búvhely; à la —, adt. titkon, alattomosan. Recelement, m. jur. eltitkolás.

Recéler, v. a. eltitkolni, elrejteni; 2. elsikkasztani, eldugni ; 3. rejtve tartani ; fig. tartulmazni, rejleni; 4. v. n. ch. le cerf recèle. a szarvas búvik.

Recéleur, se, s. orgazda; p. s'il n'y avait point de recéleurs, il n'y aurait point de voleuis, ha orgazda nem volna, tolvaj se lenne. Récemment (ré-ça-man), adv.

nem rég, ujolag ; közelébb. *Bécence (-çan-ce), f. did. ujság, frisseség.

Recense (-can-ce), f. második kémle.

Recensement (re - çan - ceman), m. jur. tanuvallatás; com. áruvizsgálás; - du peuple, népszámlálás.

Recenser (re-çan-cé), v. a. tanukat vallatni; com. árukat vizsgálni.

Récent, e (ré-çan), a. új, újdon; avoir la mémoire—e de qch., vmire még jól emlékezni.

Recépage, recepage, m. e. f. kivágás, irtás; jard. botolás.

Recépée, recepée, f. e. f. irt-

Recéper, receper, v. e. f. kivágni, irtani; hydr. cöve-. **keket egyenlövé vágni** ; jard botolni; vign. szőlővesszőt tövén metszeni.

Récépissé, m. prat. téritvény.

Receptacle, m. gyülhely; arch. gyűjtő szekrény; bot. magtok.

Recepte, v. recette.

Réceptibilité, réceptivité, f. did. fogékonyság, befogadóság.

Réceptif, ve, a. an. fogékony.

Réception (-cion), f. kézhezvétel; 2. fogadtatás; fogadás; it. bevezetés.

Recerceler, v. n. gyűrüzni.

Recercler, v. a. tonn. ujra abroncsolni.

Recèr, v. recez.

Recette, f. bevétel; la mise et la —, kiadás és bevétel; p. je n'en fais ni mise, ni -, számba se veszem; 2. behajtás, beszedés; 3. pénztár, beszedés helye; méd. szer: it. — en formule, orvosi rendelmény.

Recevabilité, f. did. elfogad-

hatóság.

Recettier (ré-cé-thié), titkos szer birtokosa.

Recettière, f. orgazdano. Recevable, a. elfogadható.

Receveur, se, s. beszedő; adószedő; 2. páholynyitó. Recevoir (-voar), m. salp.

tisztálókád. Recevoir, v. a. ir. elfogadni; 2. bevenni, megkapni; 3. kézhez venni, kapni; it. elfogadni; II.— un soufflet, pofot kapni; — un dommage, kárt szenvedni; des éloges, dicséretet aratni; 2. — des marchandises, árut szedni; 3. fölvenni, magába venni; 4. fölfogni ; III. — un ambassadeur, követet fogadni; il reçoit bien son monde, jól fogadja vendégeit; 2. befogadni; 3. bevezetni, beigtatni, jogtatni.

Recez, reces, m. országgyűlési végzés.

Rechafauder, v. n. båt. új állványt építni, állitni.

Rechampir, v. a. dor. *olom*hoval javítni; peint. kiemelni, szembetüntetni.

Réchampissage, m. kijavitás ólomhóval.

Rechange, m. banq., viszváltó.

Rechanger, v. a. ujra cserélni, megváltoztatni, változ-

Rechanter, v. a. még egyszer dalolni; fig. ismételni, fölmondani.

Réchappé, m. — de la potence, akasztófa cimere. akasztófára való.

Réchapper, v. a. fam. ujra | †Rechef (re-chè), m. válto-

megszökni, elillanni; menekülni (bajból).

Recharge, f. új töltés; 2. à la —, adt. venir à la —, ismételt kérésekkel ostromolni; en —, megerősítés. Rechargement, m. ismétira-

kodás.

Recharger, v. a. ujra megterhelni, megrakni; ismét rakodni ; ismét megtölteni ; ujra támadni; —q. de qch., vkit vmivel ujra megbizni.

Rechasser, v. a. ismét elüzni, elkergetni, elcsapni; visszahajtani; visszaverni; 2. v. n. fam. gyakran vadászni.

Réchaud (-chô), m. écon. szénlábas, szénserpenyő, ágymelegítő ; guer. szurokserpenyő; teint. színmártalék.

Réchauf, m. jard. meleg trá-

Rechauffage, m. isméti megujítás, fölfrissítés.

Réchauffé, m. melegitett étel; fig. megujitás, ismétlés.

Réchauffement, m. jard. megmelegités; 2. v. réchauf.

Réchauffer, v. a. meg-, fölmelegiteni; agr. — une couche, melegágyba friss tragyat rakni; man. serkenteni ; 2. 80 —, v. r. ujra megmelegedni; fig. élénkülni.

Réchauffoir (-foar), m. cuis.

melegitó tüzhely.

Rechaussement (-chô-ceman), m. jard. fölásás, fölhányás ; fölhányt föld.

Rechausser (-chô-cé), v. a. harisnyát és cipőt ujra ráadni; jard. — une plante. növény körül a földet fölkapálni; dent. fogakat raini; 2. se -, v. r. harisnyát ujra fölhúzni.

Rechaussoir (-chô-coar), m. métal. rudveröte; mon.

pénz kalapács.

Rèche, a. durva; fig. homme —, mogorva ember.

zás; de —, adv. ujra, ismételten.

Recherchable, a. pal, vizsgálat alá való; 2. *megviszgálható.

Recherche, f. vizsgálás, kutatás; kérdezősködés; fig. iparkodás, törekvés; 2. kercsettség; mesterkéltség; peint. szorgalom; 3. tudakozás, tudakozódás; pal. birói nyomozás; 4. versenyzés, megkérés; couv. — d'une toit, háztető kijavítása; mus. előjáték, bevezetés (orgonán).

Recherché, e, a. keresett, mesterkélt; parure —, cicoma; homme —, szivesen látott férfiu; peint. figure —e, szorgalommal kidolgozott alak; 2. m. v. re-

cherche (2.).

Rechercher, v. a. ujra keresni, fölkeresni; 2. kutatni, vizsgálni; tudakozódni; 3. biróilag nyomozni; 4. versenyezni, megkérni; peint. szorgalommal kidolgozni.

*Recherté, f. ismételt drágaság.

Rechigné, e (-nie), a. komor, mogorva.

Rechignement(-chi-nien-)m. szájpittyesztés, mogorvál-kodás; it. mogorva arc.

Rechigner (re-chi-nié), v. n. fam. boszus arcot mutatni; száját pittyeszteni; jard. csenevészni.

Rechigneur, se, s. szájpitytyesztő.

†Réchin, e, v. rechigné.

Rechinser (-chein-cé), v. a. drap. tisztára mosni, öblőgetni.

†Rechoir, v. a. ir. ismét elesni; fig. visszacsni.

Rechute, f. isméti esés; fig. visszaesés; fort. sáncemelvény.

Récidif, ve, a. jur. visszaeső. Récidive, f. visszaesés (bűnbe); méd. kórtéret.

Récidiver, v. a. visszaesni. Récif, rescif, ressif (ré-cif), m. mar. zátor, sziklahát. Reciner, v. n. ozsonnálni. Récipé, m. méd. orvosi rendelmény.

Récipiangle, m. géom. szögmérő.

Récipiendaire (-pian-), m. versenyző, kérelmező; jelölt.

Récipient (-pian), m. chi. bura.

Réciprocation (-ka-cion), f. viszonzás; phys. irányvál-tozás.

Réciprocité, f. viszonosság, viszontagosság.

Réciproque, a. viszonos, viszontagos; gr. verbe —, visszaható ige; log. hasonjelentésű, hasonérteményű; —ment, adv. viszonosan, viszontagosan, kölcsönösen. Réciproquer (-ké), v. a. g. p.

viszonozni. Rocinor v a viza fánumá

Recirer, v. a. ujra fénymázolni.

Recision (-zion), f. did. el—, levágás.

Récit, m. elbeszélés; fam. faire un grand — de q., csuda dolgokat beszélni vkiről.

Récitant, e, a. mus. partie —e, föhang.

Récitateur, se, s. fölolvasó. Récitatif (-thif), th., mus. énekbeszéd, zenei szavalás. Recitation (-ta-cion), f. második idézés.

Récitation (-cion), f. elmondás, fölmondás.

Réciter, v. a. elmondani, fölmondani, előmondani; 2. elbeszélni.

Réciteur, m. g. p. mesélő, elbeszélő.

Réclamateur, m. visszakövetelő; ellenmondó.

Réclamation (-cion), f. viszszakövetelés; kifogás, ellenmondás.

Réclame, f. impr. autrf. örszó, végszó; oisel. csalkép; 2. *dicsérő, ajánló cikk, jelentés vagy hirdetés (reklám).

Réclamer, v. a. hívni, szólítani, fölszólítani; 2. viszszakövetelni; visszakívánni, igényelni; II. v. n. kifogást tenni; ellenmondani; 2. vmi ellen folyamodni; 3. se — de q., v. r. vkire hivatkozni.

Réclamper (-clan-pé), v. a. mar. kideszkázni, kibélelni (árbocot).

Réclinaison (-cli-nê-zon), m. astr. eltérés.

†Réclination, v. inclination. Récliné, e (-cli), a. bot. haj.

Récliner (-cli-), v. a. astr. eltérni.

†Reclor, v. refermer.

Reclouer, v. a. ismét beszegezni.

Reclure, v. a. it. elzárni (zárdába); 2. se –, v. r. elzárkózni.

Reclus, e, s. remete.

†Reclusage, v. prison.

Recluserie, f. remetelak, remetecella.

*Reclusion, réclusion (-zion), f. elzárás, bezárás; 2. fegy-házbiintetés.

Reclusionnaire, réclusionnaire (-zio-), a. jur. fegyház-büntetésre itélt.

Recocher, v. a. la pâte, boul. tenyérrel veregetni.

Recogner (re-co-nié), v. a. ismét beleverni; fig. pop. visszaverni, visszaüzni, visszalökni; it. durván elutasítni.

Récognitif, ve (-cog-ni-), a. jur. jóvá—, helybenhagyó.

Récognition (-cog-ni-cion), f. p. u. kipuhatolás, kutatás; 2. jóváhagyás, helybenhagyás, elismerés.

Recoiffer (-coa-), v. a. fejéket ismét rendbe hozni; 2. se —, v. r. fejékét ismét rendbehozni.

Recoin (re-kouein), m. rejtekhely, kuckó; fam. —s du coeur, a szív rejtekei.

Récolement, m. jur. tanuvallomás ismételt fölolvasása.

Récoler, v. a. prat. — des témoins, tanuknak vallomásukat még egyszer fölolvasni; it. összehasonlítni. *Récollecteur, trice (col-lek-).

s. a. gyűjtő.

Récollection (-col-lek-cion), v. recueillement.

Recollement, m. ujra enyvezés.

Recoller, v. a. ujra enyvezni. Recollette (re-ko-), f. orn. locska-selyemfarku.

se Récolliger (ré-co-li-jé), v. r. v. se recueillir.

Récoltable (ré-kol-), a. agr. aratható.

Récolte (ré-kol-), f. agr. aratás; — morte, igen rosz aratás; 2. gyűjtés, szedés; aratás ideje.

Récolter (ré-col-), v. a. aratni; begyüjteni, gyüjteni, szedni; p. qui parle sème, qui écoute récolte, ne szólj szájam, nem fáj fejem.

Recommandable, a. ajánlható; —ment, adv. ajánló módon.

Recommandaresse, -deresse, f. dajkaszerző.

Recommandataire, m. hitelező, kinek adósa börtönben van.

Recommandation (-cion), f. ajánlás; ajánlat; lettre de —, ajánló-levél; 2. tisztelet.

Recommandatoire, a. ajánló. Recommander, v. a. ajánlani; fig. pop. il a été bien —é au prône, jugyancsak megszapulták; 2. parancsolni, ráparancsolni, eszere adni; it. inteni; 3. prat. — un prisonnier, letartóztatás meghosszabbitasaért folyamodni; 4. se —, v. r. magát ajánlani.

Recommencement, m. p. u. ujrakezdés.

Recommencer, v. a., v. n. ujra kezdeni; fig. fam. c'est toujours à —, soha se lesz vége.

Recompense (-con-pan-ce), f. jutalom; 2. qf. fig. büntetés, lakolás; 3. kárpótlás; 4. en —, adt. ellenben; e helyett; kárpótlásul.

Récompenser (-con-pan-cé), V. a. jutalmazni, megjutalmazni; 2. qf. fig. lakolni, kármentesítni; 4. se —, v. r. magát kárpótolni.

Recompleter, v. a. ismét kiegészítni.

Recomposer, v. a. ismét öszszerakni, tenni; ujra kidolgozni; impr. — une page mise en pâté, széthullott oldalt ujra szedni.

Recomposition (-cion), impr. új—, másodszori szedés; 2. isméti kidolgozás; összeállítás.

Recompter (re-con-té), v. a. ujra számlálni ; átszámlálni; átszámolni.

Réconciliable, a. engesztelhető, kibékíthető.

Réconciliateur, trice, s. békítő, békeszerző.

Réconciliation (-cion), f. kibékítés, kibékülés; cath. — d'une église, *ujra föt*szentelés; 2. isméti gyónás az áldozás előtt.

Réconcilier, v. a. kibékiteni, kiengesztelni; cath. — une eglise, egyházat ujra fölszentelni; 2. se —, v. r. kibékülni, engesztelődni.

Réconduction (-duk-cion), f. prat. — tacite, hallgatag bérletmegujítás.

Reconduire, v. a. ir. elkisérni, visszakisérni; 2. m. p. elutasítani, ajtót mutatni.

Reconduite, f. kiséret; iron. elutasitás.

Reconfesser (-fé-cé), v. a. ujra gyóntatni; 2. se -, v. r. ujra gyónni.

Reconfirmer, v. a. litt. ujra bérmálni; it. prot. ujra beavatni; fig. megerősíteni; helybenhagyni.

†Réconfort (-for), m. vigasz, vigasztalás.

Réconfortatif, v. fortifiant. Réconfortation (-cion), méd. erősítés ; erősödés.

Réconforter, v. a. ismét erősítni; fig. vigasztalni.

jur. ujra szembesítés.

Reconfronter, v. a. jur. ujra | szembesítni.

bünhödni; 3. kárpótolni, Reconnaissable (re-co-nè-ca-

ble), a. ismerhetö, megismerhető ; észrevehető.

Reconnaissance (re-co-nècance), f. ráismerés; fig. megbánás, elismerés; 2. hála, háladatosság ; it. jutalom, megjutalmazás; 3. megtekintés, megvizsgálás; milit. szemrevétel, kémszemle; mar. óvójel; 4. com. téritvény, elismervény; it. hajó-fuvarlevél, raklevél ; jur. elismerés.

Reconnaissant, e (re-con-nèsan), a. hálás, háladatos. Reconnaître, v. a. ir. ráismerni ; se faire —, kilétét bebizonyitni; fig. elismerni, átlátni, megérteni; 2. hálásan megemlékezni; it. viszonozni, meghálálni; 3. kikutatni, nyomozni, kémlelni; com. adósságot elismerni; jur. — un enfant, elismerni; II. se -, v. r. magát megismerni; fig. il se reconnaît dans son fils, képmását látja fiában; megjavulni; 2. magához térni; se — en quelque endroit, vmely helyre ismét ráismerni; 3. eligazodni.

Reconquerir, v. a. vissza-, elfoglalni; fig. — l'estime de q., vki becsülését kivivni.

Reconquête, f. visszafoglalás; 2. p. u. visszafoglalt tárgy.

Reconsolidation (-cion), f. chir. ujra begyógyulás; fin. ujra megállósítás.

Reconsolider, v. a. chir. ismét begyógyulni; fin. v. consolider.

Reconstitution(-thi-tu-cion). f. prat. járadék átruházása.

Reconstruction (-cion), f. ujra fölépítés.

Reconstruire, v. a. ir. ujra fölépítni.

Reconfrontation (-cion), f. Reconsultation (-cion), f. ujabb tanakodás.

> †Reconsulter, v. a. ujra tanácsot kérni; ujra tanakodni, meggondolni.

Reconter, v. a. ismét elbeszélni.

Recontracter, v. a. ujra szerződni; 2. se —, v. r. ismét összehúzódni.

Reconvenant, e (-ve-nan), s. a. prat. viszonvádló.

Réconvenir, v. a. ir. pal. viszonkeresetet inditani; 2. v. n. ismét megegyezni.

Réconvention (-van-cion), f. pal. viszonkereset, ellen-vád.

Reconventionnel, le (re-convan-cio-), a. pal. viszonke-reseti.

Reconvocation (-cion), f. ujra összehivás; második behivás.

Reconvoquer (-ké), v. a. ujra egybehíni.

Recopier, v. a. ujra lemásolni.

Recoquillement, m. egymásba fonódás.

Recoquiller (-ki-lié), v. a. csigádad alakban összecsavarni, meggörbítni; bot. feuilles —ée, összezsugorodott levelek; 2. se —, v. r. görbedni, görbülni, bodorodni.

Record (-cor), m. jur. bizonyság, tanuság.

Recordation, v. souvenir.

Recorder (-cor-), v. a. p. önmagának fölmondani; gondolkozni; it. betanulni;
prat. — les témoins, tanukat kihallgatni; 2. se —
avec q. v. r. vkivel tanakodni.

Recordeur, m. jur. szemtanu. Recorriger, v. a. ismét kijavitni.

Recors, m. pl. jur. tanu; un huissier avec ses —s, tör-vényszolga és két tanuja.

Recoucher, v. a. ismét lefektetni; — son ennemi, ellenségét ismét leteritni; jard. — une branche, ágat lehajlítni; 2. se —, v. r. ismét lefekünni.

Recoudre, v. a. ir. ujra öszszevarrni; fig. vers recousus, összefoldozott ver-

sek.

Recoulement, m. charp. ujra megtoldani.

Recouler, v. a. ismét folyni; it. v. a. ismét átszürni.

Recouleuses, a. f. pl. palackok, melyeknek tartalma a dugón átszürődött.

Recoupage, m. agr. az ugar második szántása; 2. kevert bor.

Recoupe, f. arch. köhulladék; boul. —, recoupette, korpa-, utóliszt.

Recoupé, e, a. écon. kevert; agr. másodszor munkált.

Recoupement, m. arch. falfok.

Recouper, v. a. ismét megmetszeni, megnyesni; taill. ujra szabni.

Recoupette, f. boul. v. recoupe; it. fekete korpaliszt.

Recourber, v. a. meggörbítni, meghajlítni.

Recourir, v. a. it. ujra futni, szaladni; visszafutni; 2.

— à q., à qeh., vkihez, vmihez folyamodni, fordulni; il fallut — à la force, erőt kelle használni; — aux manuscrits, a kéziratban utánnézni; 2. v. a. mar. — les coutures d'un vaisseau, hajóeszkábáit szemügyre venni, megvizsgálni.

†Recourre, v. a. ir. ismét viszszahozni, elvenni.

Recours (re-cour; re-courze), m. menedék; 2. jur. viszkereset.

Recousse, f. visszafoglalás, visszavétel.

Recouvrable, a. fin. behajthato, beszedhető.

Recouvrement, m. visszanyerés, visszakapás; fin. behajtás; 2. födél, boríték; horl. óratok.

Recouvrir, v. a. ir. ismét befödni, betakarni, beboritni; fig. elpalástolni, szépítni; 2. se —, v. r. le temps se —e, az ég ujra borul.

Recracher, v. a. ismét kiköpni.

Récréance, f. bén. pörös ja-

vadalom ideiglenes élvezése; dipl. lettres de —, visszahivó-levél.

Récréancer, v. a. bén. az ideiglenes élvezést biztositni.

Récréatif, ve, a. fam. gyönyörködtető, mulattató.

Recréation (-cion), f. did. ujra teremtés.

Récréation (-cion), f. győnyörködtetés, mulatság, szívderülés; it. szórakozás, üdülés.

Recréer, v. a. ujra teremteni; it. ujra életbeléptetni, létesítni.

Récréer, v. a. gyönyörködtetni, mulattatni, szórakoztatni; 2. se —, v. I. gyönyörködni, szórakozni; vihenni.

Récrément, m. méd. vagy: humeurs recrémenteuses, f. elválasztott nedvek.

Recrépiment, recrépissage, m. maç. ismét bevakolás. Recrépir, v. a. maç. ujra bevakolni; fig. visage — é, kendőzött arc.

Recreuser, v. a. ujra ásni, mélyebbre ásni; mar. ko-torni; ponton à —, kotrógép.

Recribler, v. a. ujra szitálni. se Récrier, v. a. fönhangon zúgolódni, panaszkodni; 2. ch. hangosabban csaholni.

Récrimination (-cion), f. viszonvád; 2. viszonkodás. Récriminatoire, a. pal. plainte —, ellenvád.

Récriminer v. n. viszonkodni, szemrehányásokat tenni; pal. viszonvádat emelni.

Récrire, v. a. ir. ujra írni, ismét írni, még egyszer írni; átírni; 2. válaszolni; fig. átdolgozni.

Recroître, v. n. ir. ujra nöni. se Recroqueviller, v. r. öszszezsugorodni, fölgöngyölödni.

Récrouer, v. a. a foglyok könyvébe ujra beirni.

Recrotter, v. a. ujra bestrozni. †Recroyance (-croa-iance), f. prat. szabadonbocsátás kezesség mellett.

Recru, m, e. f. sarjadék.

Recru, e, a. tikkadt, fáradt, kimerült.

Recrudescence (-dèce-çan-), f. méd. roszabbulás; fig. erőszakos ujítás.

Recrue, f. e, f. v. recru; milit. besarozott ujoncok; 2. ujoncozás; 3. ujonc; fig. növedék.

Recrutement, m. toborzás.
Recruter, v. a. milit. ujoncozni; toborzani; teint.
fölfrissiteni; 2. se —, v. r.
magát kiegészíteni.

Recruteur, m. toborzó, ujoncozó; 2. pol. kortes.

Recta, adv. épen.

Rectangle, a. géom. egyenszögű; parallélogramme —, abs. —, egyenszög.

Rectangulaire, 2. géom. v. rectangle; section — du cône, egyenszögű kúpmetszet; —ment, adv. egyenszögűen.

Recteur, m. egyetemi igazgató, rektor; 2. plebános (Franciaország északnyugoti vidékén).

Rectification (-thi-fi-ca-cion) f. helyreigazítás, megigazítás; chi. tisztálás; géom. egyenesítés.

Rectifier (-thi-fié), v. a. igazitni, megigazitni, helyreigazitni; chi. tisztálni, ujra párolni; géom. egyenesítni, kiegyenezni; 2. se—, v. r. tisztulni; helyreigazodni.

Recti-flore, a. bot. egyenes virágu; —grade, a. h. n. fölegyenesedett járású; — ligne, a. géom. egyenesvonalú; —nerve, a. egyenbordájú.

Rectité (-thi-), f. méd. végbéllob.

Rectitude (-thi-tu-), f. — des moeurs, romlatlanság; — des jugements, igazság, valódiság; — d'esprit, öszinteség; géom. egyenesség.

Recto (rek-tô), m. a levél első oldala.

Rectograde, a. egyenes vonalban járó.

Rectoral, e, a. rektori, igazgatői.

Rectorat (-ra), m. rektorság; rektori hivatal.

Rectorerie, f. h. eccl. plebánia.

Rectrices, f. pl. h. n. fark-tollak.

Rectum (-ome), m. an. végbél.

Reçu, m. nyugta.

Recueil (-keu-), m. gyűjtemény; 2. v. acceuil.

Recueillement (re-keu-lieuman), m. elmélkedés, gondolkozás.

Recueillir (-keu-), v. a. ir. gyűjteni, szedni, aratni; — de foin, szénát gyűjteni; 2. összeszedni; 3. következtetni; 4. befogadni (valakit), megvendégelni; pêch. — le hareng, heringet fogni; 5. 80 —, v. r. elmélkedni; magába szállni.

Recueilloire (re-keu-lioar), m. cord. cséve.

Recuire, v. a. ujra fözni, sütni; — le fer forgé, ko-vácsolt vasat friselni; — des pots, fazekakat kiégetni; glac. four à —, hütőpest.

Recuit, m. forg. kiizzajtás, kitüzesítés; megfuttatás; 2. —, e, a. méd. nyúlós, sűrü, égett.

Recuite, f. t. t. ujraégetés;
— du verre, hűtés.

Recuiteur, m. mon. tüzesitö.

Recul (re-kul), m. artil. viszszapattanás, visszalökődés. Reculade, f. farolás; 2. viszszalépés; it. fig.

Reculé, e, a. távol, félreeső; fig. ce peuple est bien —, e nép nagyon hátramaradt.

Reculée, f. fam. feu de —, ijesztő tűz; 2. mélyedés. Reculement, m. farolás, hátrálás; sell. keréklánc, ke-

rékkötő lánc; it. farhám, farszij.

Reculer, v. a. visszatolni, húzni, állítani, tenni; II. v. n. visszamenni, futni, lépni, hátrálni, farolni; fig. meghökkenni; 2. kitérni; habozni; III. se —, v. r. visszalépni; IV. m. horl. ráspoly.

u Reculons, adt. hátra, hátrafelé; fig. ses affaires vont —, ügyei hanyatlanak; p. gagner sa vie — comme le cordiers, ráki a-

ripán járni.

Récupérable, a. visszanyerhető.

†Récupération, v. émersion. Récupérer, v. a. visszakapni, visszanyerni; 2. se —, v. r. magát kárpótolni, veszteségét helyrehozni.

Recurage, m. vign. harmadik kapálás.

Recurer, v. a. tisztítni, fényesítni; vign. — la vigne, szőlőt harmadszor kapálni.

Récusable, a. visszavethető; 2. gyanus.

Récusation (cion), f. prat. visszavetés.

Récuser, v. a. prat. visszavetni.

Rédacteur, m. szerkesztő.

Rédaction (-cion), f. szerkesztés.

Rédactrice, f. lapszerkesztönő.

Redanser (-cé), v. a. et n. ujra táncolni.

†Rédarguer, v. a. korholni, gáncsolni, feddeni.

†Rédargution (-cion), f. cáfolás; 2. feddés, gáncsolás.

Reddition (rèd-di-cion), f. átadás; — de compte, számadás; — d'un arrêt, itélet kimondása.

Redditionnaire (rèd-di-cio-), m. et a. számadó.

Redébattre, v. a. ujra megtámadni, kifogásokat tenni. Redéclarer, v. a. ujra kinyilatkoztatni.

Redécroître (-dé-croa-), v. n. másodszor foguni.

rálás; sell. keréklánc, ke- Redédier, v. a. ujra aján-

lani; 2. cath. — une église, templomot ujra fölszentelni.

Redéfaire, v. a. ismét kinyitni; fölbontani.

Redéjeûner, v. a. még egyszer reggelizni.

Redélibérer, v. a. ujra tanakodni, tanácskozni.

Redélivrer, v. a. ujra megszabadítni; 2. ujra kiállitani, kiadni.

Redemander, v. a. ujra, mégegyszer kérdezni; 2. ord. visszakövetelni.

Redémentir, v. a. meghazudtolásra meghazudtolással felelni.

Redemeurer, v. a. je demeuré autrefois dans cette maison, je vais y —, hajdan e házban laktam, most ujra odamegyek lakni.

Redémolir, v. a. ismét lerombolni, lebontani.

Rédempteur (ré-danp-teur), m. théo. megváltó.

Rédemption (ré-danp-cion), f. théo. megváltás; 2. kiváltás (foglyoké).

Redépêcher, v. a. ujra elküldeni.

Redéranger, v. a. ismét háborgatni.

Redescendre (-dé-çan), v. a. et n. ismét lebocsátani, leereszteni, levenni; it. ismét lemenni.

Redessiner (-dé-ci-né), v. a. ujra rajzolni.

*Redevabilité, f. tartozás; lekötelezettség.

Redevable, a. adós, tartozó;
2. je lui suis — de la vie,
neki köszönhetem életemet;
3. m. je suis .votre —,
adósa vagyok.

Redevance, f. földbér; — en blé, gabnabér.

Redevancier, ère, s. bérfizető.

Redevenir, v. n. ir. ismét lenni; il redevint pâle, ujra elsáppadt.

Redévider, v.a. ismét legombolyitni.

Redevoir, v. a. hátralékban lenni.

Rédhibition (ré-di-bi-cion), f. jur. visszaszolgáltatás, visszaadás joga.

Rédhibitoire (ré-di-bi-toare), a. jur. visszaadást előidéző; la pousse et la morve sont des cas—s pour la vente d'un cheval, a keh és takony oly hibák, melyek visszaadásra jogosítják föl a vevőt.

Rédiger, v. a. szerkeszteni, irni; 2. összevonni.

se Rédimer, v. r. magát meg-, kiváltani.

Rédimibilité, f. visszaválthatás, törleszthetés.

Rédimicule, m. h. r. nyakkötő; it. öv.

Redingote, f. lovaglási öltöny; felkabát.

Redire, v. a. ir. ujra mondani; ismételni; cet écho redit nettement 4 syllabes, e viszhang tisztán ismétel négy szótagot; 2. kifecsegni, kilocsogni; 3. gáncsolni, kifogást tenni; 4. trouver q. à —, valakit hiányolni; vki távollétét, hiányát érezni, sajnálni.

Rediseur, se, s. ismětlő; 2. kifecsegő, kilocsogó.

Redissoudre, v. a. ir. ismét el-, fölolvasztani.

Redistribuer, v. a. ismét, ujra kiolvasztani; pal. — un procès, a pöriratokat más előadónak adni,

Redistribution (-cion), f. ujra kiosztás.

Redite, f. ismétlés. Redits, m. pl. pletyka.

Rédivive, a. ujjászületett, új életet nyert; fig. kiirthatlan.

Redompter, redomter (-don-) v. a. ismét megzabolázni, leigázni.

Redondance, rédondance, f. did. terjedelmesség, hoszszadalmasság; szóár; méd. — d'humeurs, nedvfölösleg, nedvbőség.

Redondant, e, rédondant, e, a. fölösleges, szükségtelen;

2. hosszadalmas. Redonde, f. agr. járom. Redonder. rédonder, v. a. p. u. bövelkedni; 2. qf. ce discours —e des citations, e beszédben hemzsegnek az idézetek.

Redonner (-do-), v. a. riszszaadni; 2. visszaszerezni; 3. v. n. ismét hálóba kerülni; guer. ismét, ujra támadni; fam. la pluie—e de plus belle, az eső ujra jobban kezdi; 4. se —, v. r. fam. magát ismét szentelni vmire.

Redorer, v. a. ujra megaranyozni.

Redormir, v. n. ir. ismét alunni.

Redorte, f. bl. d'azur à trois —s d'or en trois pals, három aranyos ágkoszorú három cöveken kék mezőben.

Redotation (-cion), f. ujra javadalmazás.

Redoter, v. a. ujra javadalmazni.

Redoublé, m. agr. másodkapálás.

Redoublement, m. megkettőztetés; méd. roham; t. t. — de voie, kettős út.

Redoubler, v. a. megkettőztetni; 2. növeszteni; coutour. — un habit, kabátnak új bélést adni; 3. v. n. növekedni; fam. — de jambes, sietni.

Redoul, redoux (re-dou), roudou, m. corroyère, herbe aux tanneurs, f. bot. ecetszömörcse, ecetfa. Redoutable, a. rettentő, ret-

tenetes, iszonyű.
Redoute, f. fort. váracs, várfok, négyszögű sánc; 2. h. m. vigadó, vigarda; it.

álarcos táncvigalom.
Redouter, v. a. rémülni, ije dezni; félni, tartani valamitől.

Rèdre, m. pêch. heringháló. Redressage, m. ujra egyenesítés; fölegyenesítés; 2. chir. testidomítás, testképzés.

Redresse, f. mar. fölhuzókötél. Redressement, m. v. redressage; fig. jóvátétel, helyrehozás.

Redresser, v. a. ismét ki-, fölegyenesíteni; 2. ismét föláll**ítni ; —q., vkit út**baigazitani; fig. megigazitani, helyrehozni, jóvátenni; iron. megfeddni; – au jeu, játěkban csalni; - les torts, az elnyomottaknak segiteni; — les griefs, visszaéléseket megszüntetni; bot. tige redressée, ismét fölegyenesedett szár; mar. megfesziteni; még. – les peaux, bőröket nyújtani; 3. se —, v. r. fölegyenesedni; fam. cette fille se —e, e leány cicomázza magát; it. gondot fordit magasa; il se —e, föntartja az orrát.

Redresseur, se, s. fölállító; chev. levente; iron. ócsár-ló; pop. csaló, tolvaj; ha-

_ mis játékos.

Redressoir (-coare), m. ét. simîto.

Redruge, m. jaid. utóhajtás.

Redruger, v. a. jard. az utóhajtásokat lecsipkedni.

Redû, m. járandóság.

Réductibilité, f. föloszlatha-

tóság, oszthatóság.

Réductible, a. föloszlatható, osztható, elosztható; alg. cette équation est —, ez egyenlet visszavihető; jur. kevesbithető; chi. sziníthető.

Réductif, ve, a. chi. előál-

litó; it. szinítő.

Kéduction (-cion), f. — d'une ville, város meghóditása: arith. átváltoztatás, visszavitel; astr. átvezetés, átritel, áttétel; chi. — d'un métal, fémszinítés; chir. helyretevés, beléigazítás; fin. kevesbítés; géom. arányítás, szeresítés, kisebbre vétel; jur. leszállítás; 2. majorház (kikeresztelkedett indusoké).

Réduire, v. a. ir. — une province. tartománut meghó-

ditni; fig. — q. à la raison, vkit észretéríteni; —un cheval, lovat megzabolázni; 2. kényszerítni; – q. au silence, vkit elhallgattatni; — q. a l'extrémité, vkit végletekre vinni; 3. megszoritani, korlátozni; 4. leszállítni; takarékoskodni; 5. összevonni; arith. átváltoztatni; chi. szinítni; fig. on l'a réduit en poudre, végképen megcáfolták; chir. be-, helyreigazitni (menülést); géom. arányitni, szeresitni, kisebbre venni; jur. leszállitni, kevesbitni; pharm. elpárologtatni, sürítni; 6. se —, v. r. elpárologni, befőni; fig. magát megszorîtni, takarékosan élni: szoritkozni; fam. tous ces discours se sont réduits à rien, minden beszéde haszontalan volt; abs. je me réduis, rövid leszek.

Réduit (-dui), m. hely, tartózkodási hely; 2. zug, szobácska; 3. gyülhely.

Réduplicatif, ve, a. gr. megkettőztető.

Réduplication (-cion), f. gr. megkettőztetés; rhét. ismétlés.

Réduplicativement, adv. megkettöztetve.

Réédification (-cion), f. ujra épités.

Réédifier (-fié), v. a. ujra építni.

†Réédition (-cion), f. második kiadás.

Réel, le, a. valódi, igazi;
paiement —, készpénzfizetés; jur. droit —, dologi,
dologbani jog; 2. homme
—, megbizható férfiú; II.
m. valódiság, igazság,
való.

Réelection (-cion), f. ujbóli választás, isméti megválasztás.

Réeligible, v. ujra választható.

Réelire, v. a. ir. ujra megválasztani.

vince, tartományt meghó- Réellement, adv. valóban,

igazán, valósággal; fam. c'est — incroyable, ez csakugyan hihetlen.

Réemigration (-cion), f. isméti kivándorlás.

Réemigrer, v. n. ujra kivándorolni.

Réemployer, v. a. ujra használni.

Réengendrer, v. a. ujra nemzeni; 2. ujra kibékítni.

Réencemencement, m. agr. ujbóli vetés.

Réencemencer, v. a. agr. ujra vetni.

Réer, raire, v. bramer.

Réexaminer, v. a. ujra vizsaálni.

Réexpédier, v. a. com. ujra szállítni.

Réexportable, a. ujra kivihető.

Réexportation (-cion), f. com. isméti kivitel; pol. isméti száműzés.

Réexporter, v. a. com. ujra kivinni; pol. ujra számüzni.

Réexposer, v. a. ujra kiállitni.

Réexposition (-cion), f. isméti kiállítás.

Refâcher, v. a. ujra boszantani; 2. se —, v. r. ujra boszankodni.

Refaçon, m. új alak.

Refaçonner, v. a. átalakítni, új alakot adni.

Réfaction (-cion), f. com. vámleengedés; 2. árleengedés.

Refagoter, v. a. burl. ismét helyreállítni; il a —é sa fortune, ismét helyreállítá vagyonát. [vedni.

Refaillir, v. a. ismét téRefaire, v. a. ir. ismét csinálni; helyreigazítani;
kijavítni; — qch. à neuf,
vmit megujítni; 2. ujrakezdeni; jeu. ujra osztani;
3. erősítni; milit. pihentetni; — des corps, csapatokat ujra szervezni; cuis.
— une langue, nyelvet
lefőzni; ét. lapítni; 4. se
—, v. r. erőhöz jutni; ismét felüdülni.

Refaisable, a. helyreigazítható.

Refaisage, m. tann. csáválás.

Refait, m. jeu. c'est un —, a játszma nem dölt el.

Refaucher, v. a. agr. ujra . kaszálni.

Réfection (-cio-), f. étkezés; 2. ord. prat. kijavítás (épületről).

Réfectionner (-cio-né), v. n. enni, étkezni.

Réfectoire (-toa-re), m. étterem (zárdában); à l'heure du —, étkezés idejekor.

Réfectorier, ère, s. asztalteritő; h. eccl. —ère, kulcsárnő.

Réfecture, f. cout. fáizási

Refend (re-fan), arch. mur de —, válaszfal; charp. bois de —, hasogatott fa. Réfendoir (-doare), m. card.

hajlitó vàs.

Refendre, v. a. ujra hasitni; charp. hosszában jürészelni; card. — les cardes, a kárt fogait görbítni.

Refendret, m. ard. hasítóék. Référé, m. pal. ideiglenes birói rendelkezés sürgős esetekben.

Référendaire, m. chanc. elő-adó.

Référer, v. a. vonatkoztatni, viszonyitni; 2. tulajdonitni; 3. v. n. pal. jelenteni, tudósitni, előadni; 4. se —, v. r. vonatkozni; hivatkozni.

Refermer, v. a. ismét betenni, bezárni; le vent a —é la porte, a szél ismét becsapta az ajtót; chir. une plaie, sebet behegeszteni; 2. se —, v. r. ujra becsukódni, bezárulni.

Referrer, v. a. ujra patkolni.

Referrissage, m. agr. harmadik kapálás.

Refêter, v. a. ismét ünnepelni; 2. még egyszer ünnepelni.

Refeuiller, v. a. mar. kettős hajtékot csinálni.

Refeuilleter, v. a. még egyszer átlapozni.

Refeuillure, f. men. kettős hajték.

Reficher, v. a. ujra beverni; maç. fal hézagait bevakolni.

se Refiger, v. r. ujra megaludni, megsürösödni.

Refiltrer, v. a. ujra átszűrni. Refin, m. com. legfinomabb, legjava.

Refixer, v. a. ujra kitűzni, meghatúrozni.

Reflamber, v. a. ujra perzeelni; 2. v. n. ragyogni. Reflatter, v. a. ujra hizelegni.

Réfléchi, e, a. okos, meggondoló, eszméletes; crime —, szándékos bűn.

Réfléchir, v. a. phys. visszavetni, visszavetni, visszavetni, visszataszitni; mouvement—i, visszapattanás; II. v. n. visszapattanni, visszaütödni, visszaverődni; gr. verbe—i, visszaható ige; 2. fig. gondolkodni, megfontolni; III. se—, v. r. visszatükröződni.

Réfléchissant, e, a. phys. visszavető, visszasugárzó; 2. fig. gondolkozó, megfontoló.

Réfléchissement, m. phys. viszfény; 2. visszsugárzás; 3. viszhang.

*Réfléchisseur, se, s. p. u. elméletek szerzője; 2. gondolkozó, fontolgató.

Réflecteur, m. et a. m. phys. sugárverő.

Reflet (-flé), m. peint. viszfénu.

Refléter, a. peint. visszasugározni.

Refleurir, v. n. ujra virágozni, virítni.

Refleurissement, m. ujra virágzás.

Réflexe, a. phys. visszapattanó.

Réflexibilité, f. phys. visszapattanhatóság.

Réflexible, a. phys. visszapattanható. [megfontoló. folytat. [mátus. Réflexif, ve, a. gondolkozó, Réformé, e, s. h. eccl. refor-

Réflexion, f. opt., phys. viszszaverődés, visszaverés, visszavetődés; méc. viszszapattanás, visszaütődés; mar. instrument à —, magasságmérő; fig. etnélkedés, meggondolás; it. észrevétel.

Réflexivement, adv. meggondolva.

Refluer, v. n. visszafolyni; fig. visszahatni.

Reflux (-flû), m. apály; fig. la fortune a son flux et —, a szerencse változó.

†Refociller, v. a. ismét átmelegedni; it. ismét meggyógyulni.

Refonder, v. a. les frais de contumace, az elmarasztalási birságot megfizetni.

Refondre, v. a. ujra olvasztani, ujra önteni; fig. átdolgozni; it. il est difficile de — tout un peuple, nehéz a nép szokásait egészen megváltoztatni; arch. — un hátiment, egy egészépületet kijavítani; 2. se v. r. megváltozni.

Refonte, f, mon. ujra öntés; ujra olvasztás; fig. átdol-

gozás.

Reforement, m. ujra fúrás. Reforer, v. a. ujra fúrni.

Reforgement, m. ujra kovacsolás.

Reforger, v. a. ujra koracsolni. Réformable, a. javitható.

Réformateur, trice, s. javító; théo. egyházjavító; 2. a. javító.

Reformation (-cion), f. változtatás, isméti képzés.

Réformation (-cion), f. javitás; — des monnaies, pénz ujra verése; théo. egyház-, vallásjavítás.

Réforme, f. javítás, változtatás; javítmány; 2. megszüntetés; théo. vallásjavítás; milit elbocsátás; habit mis à —, viselt ruha; écon. il vit dans une grande —, rendes életet folytat. [mátus. Reformer, v. a. ujra képezni; — un régiment, ezredet alakitani; 2. se —, v. r. képződni, alakulni.

Réformer, v. a. javitni; – un arrêt, birói itéletet megváltoztatni; — le luxe, a fényűzést megszoritni, korlátozni; — un abus, visszaélést megszüntetni; — les monnaies, pénzt ujra verni: — des troupes, a hadsereget kevesbitni; — les chevaux, lovakat kimustrálni; — la réligion, a vallāst javitani. *Réformider, v. a. *félni va*lamitől.

Refortifier, v. a. ismét megerősítni; fig. uj erőt adni. Refouetter, v. a. ismét ostorozni; cuis. habot verni. Refouillement, m. ujra ásás, jölásás.

Refouiller, v. a. ujra fölásni.

Refouir, v. a. agr. ujra ásni. Refoulage, m. vign. taposás. Refoulement, m. lefolyás; — de la fumée, *füst visz*szaverése.

Refouler, v. a. ismét kallózni; — la vendange, szőlőt taposni; artil. — la charge, a töltést az ágyuba tömni; ch. — un taillis, erdőt ujra kutatni; mar. — la marée, dagály ellen vitorlázni; le vent —e la fumée, a szél visszaveri a jüstöt; 2. v. n. lefolyni; la marée —e, az apáty kezdődik.

Refuloir (-loare), m. artil. töltő rúd.

Refourbir, v. a. ujra fémjezni.

Refournir, v. a. ujra ellätni; 2. se —, v. r. magát ellätni vmivel.

Réfractaire, a. ellenszegülő, engedetlen; chi. nehéz olvadású: expl. pierre -, tűzálló kő; 2. m. milit. szökevény.

Réfracter, v. a. phys. törni, megtörni.

Réfraction (-cion f. phys.)

opt. sugártörés, sugárszegēs.

Refrain, m. versismétlet, visz-ser; p. ceat le — de la ballade, mindig egy húrt penget.

Refranchir, v. a. ujra átugrani; 2. se —, v. r. mar. le vaisseau se refranchit. a hajó könnyebbül (szivattyuzás által).

Réfrangibilité, f. phys. törhetőség.

Réfrangible, a. phys. tör-

Refrappement, m. mon. ujra verés.

Refrapper, v. a. ujra kopogtatni; — des monnaies, ujra verni.

Refrayer (-fré-ié), v. a. pot. simitani.

Refrein, m. mar. hullámtörés.

*Réfrénation (-cion), f. megszelidítés ; megfékezés.

Refréner, v. a. mor. megszelidítni; *megfékezni.

Réfrigérant, e, réfrigératif. ve, s. a. méd. hűsítő; chi., econ. hütöedeny, hütöüst. Réfrigération (-cion), f. chi.

lehütés, hütés; méd. hüsítés.

Refringent, e (re-frein-jan-), a. phys. törö, megtörö.

Refrire, v. a. ir. cuis. ujra rántani.

Refriser, v. a. ujra jodoritni.

Refrognement, renfrognement (-fro-nieu-man), m. homlokráncolás, kedvetlen-8€g.

se Refrogner, renfrogner (ran-fro-nié), v. r. il se refrogna, homlokát ráncolta; homme —é, mogorva ember; visage —e, kedvet-

Refroid (-froa), m. tann. hüsītö.

Refroidir (re-froa-dir), v. a. meg-, lehüteni; hüsitni; fig. higgadni; arg. megölni (vkit); 2. v. n. kihülni; fig. csökkenni, languulni; 2. se -, v. Regagner, v. a visszanyer-

megkuvösödni ; hülni.

Refroidissement (re-froa-diceman), m. lehütés ; kihülés; fig. fagyosság, egykedvűség; méd. meghűlés.

Refroidissoir (-coare), m. écon. hűtőeszköz.

Refroisser (-froa-cé), v. a. agr. ugarba vetni.

Refrotter, v. a. ismět dörzsölni; súrolni, kefélni; fig. elverni, megverni.

Refuge, m. menhely; maison de —, szegények háza; it. javító-intézet; 2. menedék; fig. ürügy, kifogás.

Réfugié, m. menekült. se Réfugier, v. r. menekülni; fig. elvonulni, félrevonulni.

Refui, m. ch. bûvhely.

Refuir, v. n. ch. csapkodni. Refuite, f. ch. vadjárás; fig. halogatás; mentekezés.

Refus (refu), m. tagadó válasz; meg tagadás, elutasítás la chose n'est pas à mon —, a dolog nem tölem függ; fam. cela n'est pas de —, ezt szivesen elfogadom; ch. cerf de —, három éves gim.

Refusable (-za), v. megtagadható.

Refuser (-zė), v. a. megtagadni; ne me refusez pas, ne utasiteon el; II. el nem fogadni, elvetni, visszautasitni; III. se —, v. r. magától megtagadni, elvonni; ellenállni; ma fortune se —e à une si grande dépense, vagyonom nem enged meg ily nagy költekezést.

Réfusion, f. pal. faire la des frais, a költségeket visszalériteni.

Réfutable, a. megcafolhato. Réfutateur, m. cáfoló.

Réfutation (-cion), f. megcáfolás; cáfolat.

Réfutatoire, a. cáfoló.

Réfuter, v. a. megcáfolni; abs. meggyőződtetni.

*Regagnable, a. visszanyerhető.

ni; fig. megszerezni; 2. q., vkit részére hódítani; guer. visszafoglalni ; l'avantage, elönyt nyerni; 3. ismét elérni; visszaérkezni.

Regaillarder (-ga-liar-dé), v. a. fölvidámítni; 2. se -, v. r. fölvidámulni; mar. erősebben júni.

Regain, m. agr. sarju; fig. fam. egészséges külső.

Régal, m. lakoma, vendégség; fig. je me fais un à vous voir, mindig örvendek, ha läthutom.

Régalade, f. boire à la —, a poharat fenékig üritni; 2. fam. faire une bonne jó, élénk tüzet rakni; 3. megvendégelés.

Régalage, m. v. régalement (arch.); 2. brod. hibás csipkék javítása.

Régalant, e, a. fam. iron. mulatságos.

Régale, m. org. emberhang; 2. úrjog, fölségi jog; 3. a. f. chi. eau —, választóviz.

Régalement, m. jur. kiegyenlités; arch., jard. egyenítés.

Régaler, v. a. jur. kiegyenlitni, egyenlően kiosztani; arch., jard. egyenitni; II. —q., vkit, megvendégelni ; fig. gyönyörködtetni; 2. megajándékozni; pop. on le régala de vingt coups de bâton, ütleggel fogadták; III. se –, v. réc. egymást megvendégelni.

Régaleur, m. arch. egyenitő. Régalien, a. m. droit — v. régale (2.); fief —, királyi hübér.

†Régaliste, m. jur. királyi hivatalos.

Regard (-gar, még akkor is, ha magánhangzó követi); m. tekintet; avoir un —, vmit megcsudálni (nehézság; 2. au —, adt. hoz.,. hez...képest.

*Regardable, a. megtekinthető.

e, a. fam. túlságosan gazdálkodó: vous êtes trop —, ön nagyon szigoruan veszi a dolgot.

Regarder, v. a. nézni, ránézni, megnézni, megtekinteni; - bouche béante, bámulni, rábámulni; il —e de près, rövidlátó; fig. la maison —e à l'orient, a ház keletfelé áll; sa fenêtre —e sur le jardin, ablaka a kertre nyilik; 2. tekintetbe venni, meggondolni; megfontolni; 3. illetni, tartozni; cela ne me —e pas, ez nem tartozik reám; pour ce qui —e cette affaire, ami ez ügyet illeti; II. v. n. — a qch., vigyázni vmire; y — de près, szigoruan venni; il ne faut pas y — après lui, ö benne bizhatni; III. se —, v. r. magát nézni; 2. magát tekinteni; IV. se —, v. rec. egymást nézni, bámulni; †V. m. tekintet. †Regardure, f. látvány.

Regarnir, v. a. ujra disziteni; 2. ce taillis est trop clair il faut le —, a cserje nagyon ritka, be kell ültetni; 3. ismét ellátni valamivel.

Régates, f. pl. csonakver-

se Regaudir, v. r. ismét örvendeni, mulatni.

Regayer (re-ghé-ié), v. a. fil. gerebenezni,

Régayer (ré-ghé-ié), v. a. ismét mulattatni; 2. se —, v. r. ismét mulatni.

Regayoir (re-ghé-ioare), m. fil. gereben.

Regayure (re-ghé-iure), f. fil. кос, сверй.

*Regazonner (-zo-), v. a. bepázsitozni ; 2. se –, v. r. ismét bepázsitosodni.

Regel (-jèle), m. ujabb fagy. kes nökröl); astr. távol- | Regeler, v. n. ismét fagyni. Régence, f. kormányzóság; 2. écol. előadás ideje.

Régénérateur, trice, s. a. ujjá alkotó.

alkotás; ujjászületés; le sacrement de la —, a keresztség.

Régénérer, v. a. ujjá alkotni; chi. ismét helyreállítni; theo. ujjāteremteni; 2. se —, v. r. ujonszületni.

Régent, e, s. a. kormányzó; écol. nyilvános tanár.

Régenter, v. n. nyilvános előadásokat tartani ; 2. v. a. tanitani; fig. parancsolni.

Régenteur, m. parancsolgató.

Regermer, v. a. bot. ujta sarjazni.

Régicide, m. királygyilkosság ; it. királygyilkos.

Régie, f. ügyvitel, kezelés; kormányvitel, igazgatás; 2 igazgatási helyiség; it. igazgatási tiszt.

Regimbement (-jem), man. m. kirugás; fig. csökönös-

Regimber, v. n. kirugni; fig. makacskodni.

Régime, m. életrend, étmérsék: vivre de —, szigoru életrendet tartani; 2. kormányalkat, kormányrendszer; — féodal, hűbérrendszer; 3. gr. vonzat.

Régiment (ré-ji-man), m. milit. ezred; fam. il a un - de valets, egész sereg szolgát tart.

Reginglettes, f. pl. ch. apro madárhurkok.

Région (ré-jion), f. táj, vidék ; földöv ; fig. kör.

e Régioné (é-ré-ji-o-né), adt. impr. egymás mellett. Régionnaire, s. a. diacre -

kerületi esperes.

Régir, v. a. kormányozni; 2. igazgaini, vezetni.

Régisseur, m. kormányzo. igazgató; 2. szinházi rendező.

Registraire (re-jice-), irattárnok.

Registrata (-re-jice-), m. pal. irattári kivonat.

(re-jice-tra-Régistration cion), f. lajstromozási díj. Regardant, m.- néző; 2. —, Régénération (-cion), f. ujjá Registre (re-jice-tre), regître,

m. lajstrom, jegyzék, sorozat; fig. il tient un bon —, mindent jól megjegyez magának; p. il est sur mes –8, lesz még szőlő lágy kenyér; org. legettyű; it. változat; méc. szelentyű. Registrer (ré-jis-tré), regîtrer, v. a. beigtatni, beirni, bejegyezni.

Réglable, a. rendezhető.

Règle, f. vonalzó; charp. irányléc; 2. fig. szabály, rendszabály; it. il vit sans -, rendetlenül él; 3. rend , törvény , szokás : être en —, rendhen lenni; p. il n'y a point des —s sans exception, a menynyi a szabás, annyi a kifogás ; méd. –s, havitisztulás; 4. rendi szabály.

Réglé, e, a. vonalzott; fig. rendes, szabályos; pontos, határozott, szabályszerű; ordinaire —, mindennapi élelem; méd. cette fille est —e, e leány tisztulását

kezdi kapni.

Règlement, m. rendelet, szabaly, szabályzat; 2. határozat.

Réglément, adv. rendesen, szabályosan, pontosan, szabályszerűen.

Réglemantaire, a. szabályszerű.

Réglementer, v. n. túlságosan rendszabályozni.

Regler, v. a. vonalozni; 2. fig. berendezni; rendezni, megállapítni; — sa dépense sur son revenu, költségeit a bevételhez alkalmazni; p. sa vie est -é comme un papier de musique, nála minden úgy megy mintha zsinóron húznák; II. rendbe hozni, elintézni, elvégezni; 2. elhatározni ; megállapítani, megszabni; pal. utasitani; carton. megnyirbálni; com. lezárni; mar. – les voiles, a vitorlákat irányozni; mec. szabályozni; III. se –, v. r. magát valaki után rendezni, igazítni; tani.

Réglet, m. impr. ritkitó vonal; arch. szijacs; men. sarokpánt.

Réglette, f. impr. szedővo-

Régleur, m. vonalzó.

Réglisse, f. bot. édesgyökér; — sauvage, reglissier, édeslevelű bóka; – des montagnes, bérci lóhere.

Régloir (ré-gloare), m. hangjegyvonasz; cord. simi-

tófa.

Réglure, f. vonalok; vonalzat; mus. hangjegyvonalok.

Régnant, e (ré-nian), a. uralkodó; fig. goût —, divatos ízlés.

Rigne, m. uralkodás; h. n., -phys. les trois —s de la nature, a természet három országa; it. le — organique, a szerves világ; 2. —, trirègne, pápai hármas korona.

Régner, v. a. uralkodni; uralgani ; országolni.

Régnicole (reg-ni-), m. benszülött, országlakos.

Regonflement, m. áradás; 2. árriz.

Regonfler, v. n. áradni; 2. v. a. ismét áradni.

Regorge, à —, adt. v. museau (2.).

Regorgement, m. kiáradás. Regorger, v. n. kiáradni, kiömleni; fig. fam. faire qch. à q., valakit vminek visszaadására kényszerítni: it. — de richesses, dúsgazdagnak lenni.

Regouler, v. a. pop. ráförmedni, rárivalkodni; it. pop. torkig lakni; it. ne m'en parlez pas j'en suis -e, ne is emlegesse, torkig áagyok vele.

Rogourmer, v. a. ismet fölállazni.

Regoûter, v. a. ujra îzlelnî; 2. j'ai goûté et —é, kétszer vacsoráltam.

Regracier, v. n. ujra megkegyelmezni.

it. vmi után szabni, tar- | †Regradiller, v. a. perr. fodoritni.

> Regrat (-gra), m. p. u. zsibáru ; 2. sókufár-bódé.

Regrapper, v. n. böngészni. Regrattage, m. arch. vakarás.

Regratter (-gra), v. a. ismét fölvakarni; arch. – une muraille, falat tisztogatni : grav. — une planche. rézlemezt lecsiszolni; 2. v. n. sóval kufárkodni; fig. lecsipkedni, elcsipkedni; il -e sur tout, mindenböl elcsip vmit.

Regratterie, f. kufárárú; it.

kufárkodás.

Regrattier, ère, s. zsibárus, kufár; fig. c'est un franc -, zsugori: it. m. p. toldozó, gánylár, böngész író; les —s de la littérature, az irodalom rongyszedői. Regréer, v. a. mar. a kötélzetet kijavitani.

Regreffer, v. a. bot. ismét oltani.

Regrêler, regrélouer, v. a. la cire, a viaszt még egyszer szalagozni ; 2. agr. ismét clverni (jégről).

Regrès (-grè), m. jur. visszalépés (javadulomba).

Regression (-grè-cion), f. rhét. mondat megfordítása.

Regret (re-grè), m. sajnálás; j'ai — à ce tableau de ne l'avoir pas acheté, sajnálom, hogy e festményt meg nem vettem; 2. sajnálat, *fájdalom*; il l'a quitté avec beaucoup de —, sajnálattal távozott tőle; il est mort au grand — de tout le monde, az egész világ legnagyobb fájdalmára meghalt ; 3. megbánás ; 4. -8, pl. panaszok; 5. orf. hamu; 6. à —, adt. nem szívesen, nem örömest. Regrettable, a.szónandó, szá-

nakozásraméltő; –ment, adv. szánalomra méltóan. Regretter, v. a. szánni, megszánni; sojnálni, fájlal-

ni; bánni; 2. se —, v.

nálni.

Regrignes (-gri-ni-é), f. pl. cuis. töpörtő.

Regrimper, v. a. visszamászni.

Regros, m. tan. durva cser, cserhēj.

Regrossir, v. a. grav. vonalokat szélesbi:ni.

Régue, f. agr. v. sillon.

Réguiller (-ghi-lié), v. a. zsineggel ölteni.

Reguinder (-ghein-), v. a. arch. ujra fölhuzni, csigázni; 2. se —, v. r. fauc. ujra fölemelkedni.

Régularisation (-za-cion), f. szabályozás, rendezés.

Régulariser (-sé), v.a.fig. szabályozni, rendezni.

Régularité, f. szabályosság, szabályszerűség, rendesség.

Régulateur, m. méc. szabályozó, mérséklő; horl. óraszabályozó ; billegő it. (zsebórákban); függēly (álló őrákban); fig. –, trice, s. rendező, igazgató; 2. —, trice, a. rendező, szabályozó.

Régule, m. chi. anc. szînfém; 2. v. roitelet.

Régulation (-cion), f. rendelés, intézkedés, meghatározás.

Régulier, ère, a. rendes; szabályos; pontos; religieux —, szerzetes pap; clergė —, szerzetesség; habits—s, szerzetruha; observation —, rendi szabály; gr. verbe —, rendes ige; pal. szabályszerinti; 2. m. h. eccl. szerzetes; 3. -erement, adv. rendesen, szabályosan, pontosan.

Régurgitation (-cion), f. ismét lenyelés; 2. büfögés.

Réhabilitation (-cion), f. visszahelyezés; — de noblesse. nemesséa visszaadása; — de mariage, ujra esketés.

Réhabilitatoire (-toare), a. jur. visszahelyeztethető.

Réhabilité, f. jur. ujra fizetésképessé lett kereskedő.

réc. egymást szánni, saj- Réhabiliter, v. a. visszahelyezni; fig. vkinek becsiiletét visszaszerezni; 2. Be —, v. r. régi jogaiba viszszalépni; fig. a tiszteletet, becsülést visszaszerezni.

*Réhabitable, a. ujra lakható.

*Réhabiter, v. a. ujra lakni. *Réhabituable, a. *ujra szok*tatható.

Réhabituer, v. a. ujra szoktatni; 2. se —, v. r. ujra megszokni.

Rehacher, v. a. ujra vágni, vagdalni.

Rehanter, v. a. ismét meglátogatni ; ujra társalkodni. Rehasarder, v. a. ujra koc-

káztatni.

Rehaussement, m. fölemelés; magasbitás; fin. értékszökkenés.

Rehausser (re-hô-cé), v. a. fölemelni, magasbitni; fig. — le courage à q., vkinek bátorságát edzeni; le prix du blé est —é, a gabna ára emelkedett, szökkent; — les tailles, az adót emelni; peint. pillogtatni; fig. emelni, kiemelni; it. magasztalni.

Reheurter, v. a. ismét meglökni, hozzáütődni.

*Réhumilier, v. a. ujra megalázni; lealacsonyítani; 2. se —, v. r. magát meg-[mümeder. alázni. Reillère (ré-liè-re), f. hydr. Réimportation (ré-ain--cion) f. écon. pol. ujra behozatal (áru).

Réimporter (ré-ain-), v. a. ujra behozni (árut).

Réimposable (ré-ain-), a. ismét megadózható.

Réimposer (ré-ain-), v.a. ujra megadózni ; impr. ujra elrakni, tördelni.

Réimpositition (ré-ain--cion) f. új adókivetés : impr. ujra elrakás; tördelés.

Réimpression (ré-ain-précion), f. impr. új lenyomat. Réimprimable (ré-ain), a. ujra nyomatható, kiad-

ható.

Réimprimer (ré-ain-), v. a. ujra nyomtatni.

Rein, m. an. vese; 2. pl. ágyék, vékony ; fam. pop. donner un tour de —8 à q., vkin gonosz csinyt ejteni; it. il n'a pas les -8assez forts, esze nem terjed annyira.

Réincorporer, v. a. ismét bekebelezni, hozzácsatolni.

Reine, f. királynő; királyné; p. faire la — d'Egypte, büszkélkedni; h. n. pávapillangó; — des serpents, jóslár, bálvány kigyó; écon. – abeille, *anyaméh*.

Reinette, pomme de —, 1. jard. *böralma.*

Réinfecter, v. a. ujra megfertezni, ragályositni.

Réinsérer, v. a. ujra bejeletni. gyezni. Réinspirer, v. a. ujra ih-Réinstallation (-cion), f. ujra beigtatás. tatni.

Réinstaller, v. a. ujra beig-Réinstitution (-cion), f. ujra [tanitni. intézkedés.

Réinstruire, v. a. p. u. ujra Reinté, e, a. ch. vállas.

*Réintegrable, a. visszahelyezhető.

Réintegrande, f. jur. visszahelyezés (birtokba).

Réintegration (-cion), f. vusiszahelyeztetés (birtokba). Réintegrer, v. a. jur. visszahelyezni (birtokba v. hi-

vatalba). Réinterrogation (-cion), 1. ujra vallatás, kikérdezés.

Réinterroger, v. a. ujra kérdezni, vallatni. *Réintroduire, v. a. ir. ismét

bevezetni; bemutatni. *Réintroduisible, a. ujra be-

vezethető; bemutatható. *Réinvestir, v. a. fon. ujra körülvenni, megrohanni;

2. ujra bombázni. Réinviter, v. a. ujra meg. [meghivás. hívni.

Réinvitation, (-cion), f. ujra Réinvocation (-cion), f. másodszori fölszólitás.

Réinvoquer, v. a. ismét fölszólitni.

Réitérable, a. ismételhető. Réitératif, ve, a. ismétlő. Réitération (-cion), f. ismétlés.

Réitérativement, adv. ismételten, még egyszer.

Réitérer, v. a. ismételni. Reître, m. német lovas; fig.

fam. un vieux —, $v \in n$ róka.

Rejaillir, v. a. kiömleni; fecscsenni; 2. visszaugrani, pattanni; fig. háramlani.

Rejaillissement, m. fecscsenés; 2. visszaverődés.

Rejanner, v. n. inus. gúnyosan majmolni,

Rejaunir, v. a. ismét sárgára festeni, sárgítni; 2. se —, v. r. ismét sárgulni.

Rejection (-cion), f. p. u. visszavetés.

Rejet (re-jè), m. jard. hajtás, sarjadék; fin. pótlék; it. pótlás; pal. elvetés. visszautasítás; écon. raj. Rejetable, a. visszavethető; visszavetendő.

Rejeteau, rejingot, m. arch. ablak-csatornácska.

Rejeter, v. a. még egyszer dobni, visszadobni; 2. viszszavetni, visszautasítni; 3. kihányni, kivetni; fig. kihúzni; fin: adót kivetni; 4. kidobni, elűzni ; fig. háritani, mást okozni; jard. ujra kihajtani, sarjazni; II. se —, v. r. fig. a tārgytól eltérni.

Rejeton, m. jard. csemete; fig. prét. ivadék, csemete.

Rejetoner, v. a. écon. kacsolni; 2. v. a. agr. sarjazni, hajtani.

Rejoindre (-joain-), v. a. ismét összeilleszteni; összenöveszteni; 2. utolérni; milit. csatlakozni; 3. se –, v. 1éc. ismét egyesülni, találkozni; fig. egymást utolérni.

Rejointoyement (-joain-toaman), m. arch. a repedések kijavítása.

Rejointoyer (-joain-toa-ié),

v. a. arch. repedéseket kijavitni.

Rejouer, v. a. ismét játszani. Réjoui, e. s. un gros —, vig cimbora.

Réjouir, v. a. örvendeztetni; 2. mulattatni; 3. se —, v. r. mulatni, örvendeni.

Réjouissance, f. mulatság, öröm; bouch. nyomaték, nyomtaték.

Réjouissant, e, a. mulattató, víg, gyönyörködtető.

Rejouvenir, v. rajeunir.

*Rejuger (-jé), v. a. *ujra*

Rejustifier, v. a. ujra igazolni.

Relabourer, v. a. agr. ujra munkálni.

Relâchant, s. a. méd. ernyesztő, lankasztó.

Relache, m. szünetelés; pihenés, nyugvás; souffrir sans —, szünet nélkül szenvedni; th. szünet; 2. f. mar. veszteglés; it. nyughely.

Relâché, e, a. ernyedt; homme fort —, igen hanyag ember.

Relachement, m. ernyedés; enyhülés; fig. tágulás ; renyheség; lankadás, csök-

kcnés.

Relâcher, v. a. tágulni; ereszkedni; — un prisonnier, foglyot szabadon bocsátani; — de ses droits, jogaiból engedni; 2. mar. v. n. vesztegelni ; kikötni ; 3. se -, ∇ . r. ernyedni, lankadni; tágulni; se l'esprit, szórakoztatni.

Relais (re-lê), m. váltott lovak; előfogat; fig. en —, egymás után; fam. être de —, alkalmazás nélkül lenni; 2. pihenés; lóváltás; 3. ch. pihent falka; jur. v. alluvion.

Relaisser (-lè-cé), v. a. ch. meghajtani.

Relan, m. ch. inus. ujra fölhajtás, fölkergetés.

Relancer, v. a, ch. ujra fölhajtani, fölkergetni, fölverni; fig. háborgatni; 2.

leszidni, rendreuta---q., sitni.

*Relanguir (-ghir), v. n. ujra epedni.

†Relanquir, v. délaisser.

Relaps, e, (re-lap-se), s. a. théo. elpártolt; 2. autrf. visszaesett bünös.

Relargage, m. sav. *vegyítés* (olaj és híg).

Rélargir, v. a. ismét tágí-

Rélargissement, m. ujra tágitās.

Relater, v. a. pal. előadni, jelenteni, megemliteni; 2.

v. relatter. Relateur, m. pal. p. u. előadó, jelentő; v. rapporteur; 2. p. u. utazásíró;

3. p. u. kivonatgyűjtő. Relatif, ve, a. viszonylagos; illetőleges; viszonyos; gr. pronom —, visszamutató névmás; 2. m. viszonla-

goss ag.

Relation (-cion), f. vonatkozás, vonatkozat; 2. viszony, összeköttetés; 3. jelentés; elbeszélés; arch., peint. arány; arith. géom. v. raison.

Relationnaire (-cio-), m. v. relateur (2.).

Relativement, adv. viszonylag, viszonyosan, illető-

*Relativité, f. viszonyosság, viszonylagosság.

Relatter, v. a. ujra lécezni. Relaver, v. a. ujra mosni.

Relaxation (re-lak-ça-cion), f. méd. ernyedtség, petyhüdtség; dr. can. — des peines, büntetés enyhítése, végképeni elengedése; pal. — d'un prisonnier, fogoly szabadon bocsátása.

Relaxé, e (-lak-cé), a. chir. muscle —, tágult izom.

Relaxer (-lak-cé), v. a. pal. ismét szabadon bocsátani.

Relayer (re-le-le), v. n. lovat váltani; 2. v. a. fölváltani; 3. se —, v. réc. egymást fölváltani.

Relayeur (re-lé-ieur), m. adm. előfogatokat tartó.

Relécher, v. a. ismét nyalni, megnyalni.

Relecture, f. inus. isméti átolvasás.

Relégation (-cion), f. jur. tovautasitás, el-, kiigazí-tás.

Reléguer (re-lé-ghé), va a. elutasitni; fig. ces usages sont—és au village, e szo-kások csupán faluba illenek; 2. se—, v. r. visszavonulni.

Relent (re-lan), m. cuis. dohos szag v. iz.

se Rêler, v. r. chand. csavaralakban repedni.

Relevage, m. pap. tisztítás. Relevailles, f. pl. cath. gyermekágyasnak beavatása.

Relevé, m. did. p. u. ismét fölállítás; ch. guetter le –, lesni midön röt vad bűvhelyét hagyja el; com. de compte, számlakivonat; maréch. patkó levétele és ujra fölszegezése; cuis. közben hozott étek; II. –, e, a. sculp. ouvrage —. dombormű; 2. előkelő, magasztos, magas állású; sentiments—s, nemes érzelmek; 3. cuis. jól fűszerezett; 4. —e, f. prat. $d\acute{e}l$ után; à deux heures de —, két órakor délután ; it. gyermekágyból fölkelt nő. Relèvement, m. ujra fölállitás.

Relève-'moustache, m. ém. lapos fogó; —quartier, m. cord. cipöhúzó.

Relever, v. a. ismét fölvenni, fölállítani; jeu. – les mains, az ütéseket maga clé rakni; mar. — l'ancre, a horgonyt ismét fölhúzni; cath. — une femme, gyermekágyas nőt fölavatni; 2. ismét helyreállítani; fig. — une famille, családot fölsegiteni; — le courage, a bátorságot föléleszteni; 3. fölemelni, magasabbra emelni; fig. - la tête, új bátorságot venni; - une broderie, himzést élénkítni; — sa condition,

helyzetét javítani; 4. birálni, megróni ; —q., vkinek odafelelni, odavágni; 5. ch. — un défaut, abs. -, az elvesztett nyomot ismét megtalálni ; jur. — un appel, föllebbezést szorgalmazni; -q. d'un engagement, valakit adott szava alul fölmenteni; milit. fölváltani ; II. v. n. – de maladie, fölgyógyulni; fig. — de q., *vkitöl függni* ; ch. legelni; III. se -, v. r. ismét fölegyenesedni; fölkelni; 2. az ágyból kiszállni; fig. megjavulni; mar. a parttól távozni.

Releveur, s. a. an. —s, muscles —s, emel-izom.

Reliage, m. ton. abroncsozás.

Relicher, v. a. pop. nyalogatni; 2. pop. enni.

Relief (re-lièf), m. sculp.
dombormű; fig. tekintély,
tisztelet, dicsőség; fort.
magaslat; cuis. — de
table, asztalmaradék; féo.
hűbérilleték.

Relier (re-lié), v. a. ismét összekötni; rel. — un livre, könyvet bekötni; ton. abroncsolni.

Relieur, se, s. könyvkötő.

Religieuse, f. h. n. házi fecske; —ment, adv. istenesen, áhitatosan, vallásosan; 2. lclkiismeretesen; szentül.

Religieux, se, a. istenes, vallásos; 2. istenfélő, kegyes, áhitatos; 3. lelkiismeretes, szent; 4. vie — se, maison — se, zárdai élet, zárda; 5. s. szerzetes, apáca.

Religion (re-li-jion), f. vallás; pop. — de St. Joseph, házasság; 2. hit; 3. se faire une —, kötelességévé tenni; 4. szerzet.

Religionnaire (re-li-jio-nère), s. h. de F. református. *Religionner (re-li-jio-né), v.

a. vallásossá tenni.

*Religiosité (re-li-jio-zi-té), f. vallásosság, vallásos érzet.

Relimage, m. isméti reszelés.

Relimer, v. a. ujra reszelni; fig. — un ouvrage, simogatni, utolsó igazítást tenni.

Reliquaire (re-li-kère), m. ereklyetok.

Reliquat (-ka), m. fin. hátralék; com. v. solde; 2. maradék.

Reliquataire (re-li-ka-tère), s. a. hátrálékos.

Relique (-lik), f. cath. ereklye; fam. on n'a pas grande foi à ses —s, nem bîznak benne; 2. sty. s. maradék, maradvány.

Reliquer (-ké), v. a. v. retarder.

Relire, v. a. ir. ismét, ujra elolvasni, átolvasni; il a lu et relu les anciens, töhb îzben olvasta a régi îrókat.

Reliure, f. rel. kötés; 2. könyvkötőmunka.

Relocation (-cion), f. jur. ujra bérbeadás; 2. isméti kibérlés.

Relods, m. pl. lods et —, prat. eladási és viszont eladási dij.

Reloger (-jé), v. n. ismét lakni; il va — dans la maison qu'il occupait autrefois, ismét ama házba megy lakni, melyben régebben lakott; 2. v. a. —q., vkit ismét beszállásolni.

Relouage, m. pêch. heringivás.

Relouer, v. a. ujra bérbeadni; it. bérbe venni; 2. v. sous-louer; 3. ismét, ujra dicsérni.

Rélucter, v. n. p. u. magót erősen védeni.

Reluire, v. n. ir. ragyogm, fényleni, csillámlani; p. tout ce qui reluit n'est pas or, nem mind arany a mi fénylik; 2. fig. kitünni; ces persécutions n'ont servi qu'à faire — d'avantage son innocence, ez üldöztetések még inkább kitüntették ártatlanságát.

Reluisant, e, a. fénylő, ragyogó, csillámló; armes es, fényes fegyverek; elle a le visage tout — de rouge, arca csakúgy ragyog a pirositótól.

Reluquer (-kè), v. a. fam. megbámulni; pillogni, ráhunyoritni; fig. fam. il —e cette maison, szemet vetett e házra (vágyik után-

na).

Reluqueur, euse (-keur), s. p. u. pillogó, ráhunyorgató.

Relustrer, v. a. ujra fényesitni; chapeau —é, ujra

fényített kalap.

Remâcher, v. a. ujra rágni; it. kérődzni; les ruminants remâchent leur aliments, a kérődzők ujra megrágják eledelüket; fig. fam. — long temps une pensée, gondolatot meghánytorgatni.

Remaçonner, v. a. ujra falazni: ce mur a été mal -e, e falat roszul javitot-[cham. húsolás. Remaillage (-ma-lia), m. Remailler (-ma-lié), v. a.

cham. húsolni.

Rémailler (-ma-lié), v. a. ujra zománcolni.

Remaisonner, v. a. házat ujra fölépítni.

Rémanation (-cion), f. phys. visszaverődés.

Remander, v. a. ujra jelenteni; 2. ujra parancsolni.

Remandure, f. sal. sómű; seize cuites font une —. tizenhat főzet képez egy müvet.

Remanences (-nan-), f. pl. remanents (-nan-), m. pl. e. f. hulladékfa, galyfa.

Remanger, v. a. ujra enni; il a à peine dîné il va déjà —, alig ebédelt, már ismét enni akar.

Remaniement, -îment, m. átdolgozás kézzel; — d'un toit, ujra födés; — d'un pavé, ujra kövezés; impr. - d'une page, ujra törés; | Remballage (-ran-), m. ujra fig. átdolgozás, javitás.

Remanier, v. a. ismét megfogni, megtapintani; átdolgozni; il a bien —é ces étoffes avant de faire un choix, sokat tapogatta e kelméket mig választott ; - un pavé, kövezetet átrakni; boul. ujra dagaszlécezni ; impr. ujra tördelni; fig. átdolgozni, javitni.

Remarchander, v. a. ujra alkudni; ujra alkudozni. Remarcher, v. a. ismét menni: 2. v. n. ismét el-, kiindulni.

Remarier, v. a. ujra esketni ; ujra megházasítni ; 2. se —, v. r. ujra húzasodni.

Remarquabilité (-ka-), f. nevezetesség.

Remarquable (-ka-), a. nevezetes, megjegyzésre méltő ; perte —, rendkivüli kár; elle est — par sa laideur, rútsága által tűnik ki; -ment, adv. nevezetesen.

Remarque, f. megjegyzés, jegyzet ; észrevétel ; fam. ma — subsiste, észrevételemet nem cáfolták meg.

Remaiquer (-ké), v. a. még egyszer, ujra megjelölni; 2. észrevenni, vigyázni, figyelni; megjegyezni; 3. megkülönböztetni, kitiintetni; il se fait — dans cette campagne, e hadjáratban kitüntette magát; ch. —e! vigyázz!

Remarqueur (-keur), m. ch. visla; 2. m. p. rovogató, rovó.

Remasquer (-kė), v. a. ismėt alakozni, alakosítni; fölálorcázni; 2. se –, v. r. ujra álcát fölvenni, magát beálcázni.

Remasticage, m. isméti öszszeragasztás.

Remastiquer (-ké), v. a. ujra összeragasztani.

Remâter, v. a. ismét fölárbocozni.

málházás, csomagolás.

Remballer (ran-), v. a. ujra málházni, csomagolni; abs. les marchands ont déjà –é, a kereskedők már berakodtak.

Rembarquement (ran-), m. isméti hajóra szállás, szál-

tuni; couv. – à bout, ujra | Rembarquer (ran-bar-ké), v. a. ismét hajóra szállítni. rakni; 2. se —, v. 1. ismét hajóra szállni; fig. se —, ujra kockáztatni; bele fogni, beléelegyedni.

> Rembarrer, v. a. ord. fig. visszaverni, visszataszítni; it. -q., fam. vkit elutasitni; on l'a -é bien, derekasan rendreutasították.

> Remblai (ran-blé), m. arch. töltés, föltöltés; on a fait un – dans cette cour, ez udvart föltöltö**tték.**

> Remblaver (ran-), v. a. agr. másodszor hevetni.

> Remblavure (ran-), m. agr. músodszor bevetett föld ; 2. másodszori bevetés.

> Remblayage (ran-blé-ia-) m. jard. betöltés.

> Remblayer (ran-blé-ié), v. a. törmelékkel betölteni.

> Remboitement (ren-boa-), m. chir. visszaigazítás, helyreterés.

> Remboîter (ran-boa-té), v. a. chir. visszaigazitni, helyretenni; méc. – des tuyaux, csöveket összeigazítni; 2. se —, v. r. helyreigazodni.

> Rembouger (ran-bou-jé), v. a. ismét megtölteni, teletölteni.

Rembourrage (ran-bou-), m. tap. kipárnázás; 2. tömször; drap. festett posztó kallása.

Rembourrement (ran-bou-), m. tap. kitömés.

Rembourrer (ran-bou-), v. a. kitömni; kipárnázni; corps -é, kitöniött füzöderék; fg. fam. -q., vkire rárivalkodni; it. pop, il a bien $-\acute{e}$ son pourpoint, ugyancsak megtömte bendöjet; 2. drap. festett posztót kallani; 3. se —, v. r. pop. derekasan enni. Rembourroir (ran-bou-roar), m. sell. tömőfa.

Rembourrure (ran-bou-), f. sell. v. rembourrage (2.). Remboursable (ran-), a. visz-

szafizethető, megtérithető; it. visszatéritendő.

Remboursement (ran-), m. visszafizetés, visszatérités; it. kárpótlás.

Rembourser (ran-), v. a. visszafizetni, visszatéríteni; it. kárpótolni, helyrehozni; fig. — un soufflet.
pofot zsebre rakni; 2. se
v. r. magát kifizettetni.

Rembraser (ran-bra-zé), v. a. ujra meggyújtani; lán-gokra lobbantani.

Rembrasser (ran-bra-cé), v. a. ismét megölelni; meg-csókolni; 2. se —, v. r. ismét ölelkezni; 3. se —, v. réc. egymást megölelni.

Rembrocher (ran-), v. a. ujra fölnyársalni,nyársrahúzni. Rembrunir (ran-bru-), v. a. peint. sötétebbre festeni; fig. — un récit, elbeszélésnek komor színt adni; fam. air —, komor arc; 2. se —, v. r. le ciel se rem-

komorodni.
Rembrunissement (ran-bruni-ce-man), m. — des couleurs, szinek sötétsége; fig.

bruuit, az ég borúl; fig. el-

komorság.

Rembuchement (ran-), m. ch. visszatérés a tanyára. Rembucher (ran-), ch. v. embucher; 2. se —, v. r. ch. v. s'embucher.

Remède, m. szer, orvosszer, gyógyszer; iron. c'est un — à tous maux, ez a gyógyszer mit se ér; — de bonne femme, háziszer; être dans les —s, gyógyszerrel élni; p. aux grands maux les grands —s, kemény fát kemény ékkel hasítják; chir., méd. prendre un —, allövetet venni; 2. eszköz; ce mal n'est pas sans —, e bajon

lehet segiteni; p. il y a — à tout, hors à la mort, halál ellen nincs fü a kertben; jur. — de droit, provoslat. [eszközölhető. Remédiable, a. segithető,

Remédier (-dié), v. n. segiteni; gátolni, gátot vetni; fig. eloszlatni; mar. — à des voies d'eau, hasadékokat betömni.

Reméditer, v. a. et. n. még egyszer, ujra meggondolni. Remeil, m. ch. forrásvíz.

Remêler, v. a. ujra összekeverni, vegyitni; 2. se —, v. r. ujra összebonyolódni; fig. ce brave s'est remêlé plusieurs fois parmi les ennemis, e vitêz több îzben rohant az ellen közé. †Remembrance, v. souvenir. †se Remembrer, v. se res-

Remémoratif, ve, a. p. u. emlékeztető; signe —, emlékiel.

souvenir.

Remémoration (-cion), f. ujra emlékezés, emlékbehozás.

†Remémorer, v. a. ujra emlékeztetni; emlékbe hozni; 2. se —, v. r. ujra emlékezni.

Remenée (-me-né), f. arch. ablak-, ajtó-iv.

Remener (-me-né), v. a. ismét visszavezetni. -

Remerciement, —cîment, m. köszönet; agréez-en mes très-humbles —s, fogadja legalázatosabb küszönetnyilvánításomat.

Remercier, v. a. megköszönni, köszönetet mondani; fam. il peut bien — Dieu que...; hálát adhat Istennek, hogy...; 2. viszszautasítani; 3. elbocsátani.

Réméré, m. jur. visszavétel, viszavásárlás; faculté de —, visszavásárlási jog.

mény fát kemény ékkel hasítják; chir., méd. prendre un —, allövetet venni; 2. eszköz; ce mal n'est pas sans —, e bajon Rémérer, v. a. jur. vissza-vásárolni. [rés. Remesurage, m. utánmérniest pas sans —, e bajon ni, újra mérni.

Remettage, m. soier. két mellékfonál előkészítése. Remetteur, m. com. rendelő,

iπtézvényes.

Remettre, v. a. ir. visszatenni, visszaállítni; – une armée sur pied, hadsereget ismét fölállitni; – à la taille, ismét megadózni; — q. dans le bon chemin, vkit helyes útra igazítni: — en ordre, rendbehozni; 2. ismét helyreállítni; quelques jours de repos l'ont remis, nehány napi nyugalom helyrehozta; 3. megnyugtatni, megvigasztalni; 4. ismét átadni, kézbesítni; on lui a remis sa montre, visszaadták óráját ; 5. elhalasztatni; il remet de jour en jour, egyik napról a másikra halasztja; cet homme me remet sans cesse, ez ember folyvást vigasztal; 6. elengedni; megbocsátani; 7. átengedni, átruházni, rábizni; — une charge, hivatalt letenni; chand. — la chandelle, harmadszor mártani; chir. – une membre, menült tayot helyreigazitni; II. se – v. r. se — a table, ismet asztalhoz ülni; se — au lit, ismét lefekünni; se – en qch., vmire emlékezni: se — d'une maladie, betegségből fölüdülni; fig. se — d'une perte, veszueséget kiheverni; remettezvous, *térjen magához*.

Remeubler, v. a. ujra butorozni.

Rémiges, f. pl. et a. f. pl. h. n. —, pennes —, evező-tollak.

Réminiscence (re-mi-ni-çance), f. emlékezvény, utánhangzat.

Réminiscere (-céré), m. lit. a bőjt második vasárnapja.

Remirer, v. a. figyelemmel szemlélni.

Remis, e, a. man. ujra idomitott. Remise, f. átadás, kézbesítés, kiadás, visszaadás; 2. com. küldény; 3. halasztás, haladék; sans —, sans aucune —, haladéktalanul; 4. leengedés; jurelengedés; fin. beszedésidíj; 5. kocsiszín; carosse de —, bérkocsi; it. bérkocsis; fam. il est sous la —, nincs állása, foglalkozása; it. nyugalomba tette magát; ch. nyughely; it. búvhely.

Remiser, v. a. une voiture, kocsit a szín alá állítani. Rémisse, a. mus. son —, gyönge, tompa hang.

Rémissible (ré-mi-ci-ble), a. megbocsátható, elengedhető; ce crime-là n'est pas —, e bűn nem érdemel kegyelmet.

Rémission (ré-mi-cion), f. elengedés, megbocsátás; 2. megkegyelmezés; kegyelem; lettre de —, abs. —, kegyelem-levél; n'attendez aucune — de lui, ne várjon kegyelmet töle; un homme sans —, kegyetlen ember; méd. alábbhagyás, szünetelés; 3. sans —, adt. szünet nélkül.

Rémissionnaire (ré-mi-cionère), m. jur. megkegyelmezett.

Remissoriale (rè-mi-çô-), a. f. lettre —, jur. biró elé utantó rendelet.

Remittent (-tan), e, a. méd. alábbhagyó, szűnő, gyön-gülő.

Remiz, penduline, f. orn. függő cinke.

Remmaillage, llement (-ran), m. tric. szemek fölszedése. Remmailler (ran-), tric. fölszedni (szemeket).

Remmailloter (ran-), v. a. ismét bepólyázni.

Remmancher (ran-), v. a. újra megnyelezni.

Remmener (ra-me-), v. a. ismét visszavinni, -vezetni. Remobiliser, v. a. milit. ismét mozgósítni. [tázni. Remodeler. v. a. ujra min-

Remise, f. átadás, kézbesí- Rémolade, rémoulade, f. tés, kiadás, visszaadás; 2. cuis. füszeres lé; füszeres com. küldény; 3. halasz- tás, haladék; sans —, nőcs. [remoulat. sans aucune — haladék- Rémolar —d. rémoler. V.

Rémolar, —d, rémoler, v. Rémole, f. mar. örvény.

Rémollient, e, remolliatif, remollitif, ve, v. émollient.

Remondage, m. soier. mellékfonalak el-. levágása.

Remonder, v. a. soier. mellékfonalakat el-, levágni (a szövőszéken); 2. t. t. ujra megtisztítni.

Remontable, a. fölszerelhető; 2. cord. fejelhető.

Remontage, m. arm. isméti összeállitás; carr. bois de —, bognárfa; cord. fejelés; talpalás; horl. ismét fölhúzás; boul. darakorpa. Remontant, m. ceint. kard-

e, a. riv. viz ellenébe.

Remonte, f. milit. chevaux

de —, pótlovak; 2. pótlovak bevásárlása; 3. ismételt hágatás.

Remonter, v. n. ismét főlmenni, fölmászni; – sur son cheval, ismét lóra ülni; — sur mer, ismét tengerre kelni; — sur le trône, ismét trónra lépni; 2. emelkedni; fig. iron. il -e au déluge, nagy feneket kerît; la rente —e, a járadék szökken; fig. ses actions remontent, helyzete javul; mar. — au vent, szél mellett cirkálni; cost. cet habit —, ez a kabát szorít; II. v. a. la rivière, viz ellen hajozni; 2. fölszerelni; il a – é sa maison, fölszerelte háztartását: — un fusil, puskát agyazni; — une montre, órát fölhúzni; fig. – la tête à q., vkit észre téritni; cord. sejelni; mec. összeállítni; milit. pótlov. r. magát a szükségesekkel ellátní; fig. peu à peu ; il se remonta, lassankint : magához tért.

Remontrance, f. elébeterjesztés, figyelmeztetés; 2. — paternelle, atyai intés; jur. kifogás.

Remontrer, v. a. előterjesztést tenni, figyelmeztetni;
2. inteni, meginteni; 3. p.
c'est Gros-Jean qui veut.
— à son curé, csirke akar
okosabb lenni a tyúknál;
ch. nyomot mutatni; 4. se—, v. r. ismét mutatkozni.

Remonture, f. coutur. válldarab nöruhán.

Rémora, rémore, m. icht.
ragadó gálya-gáncs; grand
—, bicskahul; fig. fam.
késedelem, akadály.

Remordre, v. a. ujra harapni; il l'a mordu et remordu, egymás után többizben megharapta; 2. les méchants n'ont point de repos, leur conscience lesremord à tout moment. a gonoszoknak nincs nyugalmuk, lelkiismeretük folyvást zaklatja ; 3. v. n. ismét pedzeni; ismét marni; fig. ismét támadni; fam. il ne veut plus y —. nem akar többé hozzá jogni.

Remords (re-mor), m. 'lelkifurdalás.

Remorquage, m. remorque, f. mar. vontatás; câble de —, vontató kötél; fig. se mettre au —, jobban: à la remorque, minden befolyásnak engedni.

Remorquer (-ké), v. a. mar. vontatni; ancre à —, vontató horgony.

Remorqueur, m. vontató hajó; 2. a. m. appareil —, vontató készülék.

Remors, v. mors (du diable). Rémotion (-cion), f. méd. a kor-ok eltávolítása.

à Remotis (-thice), adt. fam. mettre qch. à —, vmit félre tenni.

vakkal ellátní; III. se —, Remoucher, v. a. ismét kopv. r. magát a szükségesek- pantani; pop. lehordani; kel ellátní; fig. peu à peu 2. arg. szeme közé nézni; 1 se remonta, lassankint 3. se —, v. r. orrát ismét magához tért. kifúni.

Remoudre, v. a. ir. ismét örleni.

Rémoudre, v. a. ir. ujra köszörülni.

Remouiller, v. a. ismét beáztatni, megnedvesítni; boul. — le levain, ujra kovászt tenni; 2. v. a. mar. ujra horgonyt vetni.

Remouillure, f. boul. új kovász tétel.

Remoulade, v. remolade.

Remoulage, m. boul. derce-korpa.

Remoulat (-la), m. mar. evezömester.

Rémouleur, m. coutel. köszörűs; 2. ord. v. gagnepetit.

Remourir, v. n. kettős halált szenvedni.

Remous (-mou), m. mar. hajónyom; 2. örvény.

Rempaillage, m. székfonás. Rempailler, v. a. szalmával ismét fonni, körül csavarni, kitömni; 2. – des chaises, szék fonatait kijavítni.

Rempailleur, se, s. székfonó.

Rempaquement (-pak-man), m. pêch. heringek isméti berakása.

Rempaquer (-ké), v. a. pêch. heringeket berakolni.

Rempaqueter (-pak-té), v. a. árukat ismét berakolni.

Remparement, v. rempart. se Remparer, v. a. guer. magát elsáncolni; 2. visszafoglalni.

Rempart (ran-par), m. sánc, földsánc, földbástya; pop. coureuse de —, útcakurva; fig. cette place est le — de toute la province, e vár az egész tartomány védbástyája; je lui fit — de mon corps, testemmel védtem őt.

Rempiéter, v. a. tric. — de bas, harisnyát megfejelni. *Remplaçable, a. helyettesít-

hető.
Remplaçant, m. milit. helyettes; fournir un —, helyettest állitni.

Remplacement, m. helyette-

sités; fin. isméti elhelyezés.

Remplacer (ran-), v. a. helyettesítni; pótolni, kipótolni; fin. ismét elhelyezni; 2. se —, v. r. com. magát áruval ellátni; 3. se
—, v. réc. egymást helyettesítni; it. fölváltani.

Remplage (ran-), m. écon., tonn. megtölteni; vin de —, töltelék bor; charp. pièces de —, hézag-gerendák; maç. — de muraille, hézagtöltő kövek.

Rempli (ran-), m. coutur., tap. szegély, behajtás; 2.

—, e, a. tele, teli; ce bois est — de gibier, az erdő tele van vaddal.

Remplier (ran-pli-é), v. a. coutur. behajtani.

Remplir (ran-), v. a. ismēt megtölteni, teletölteni; 2. utánna töltögetni; 3. ord. megtölt**eni** , teletölteni ; cette nourriture remplit beaucoup, ez étel nagyon tápláló; kiegészitni; kitölteni; — une place, hivatalt betölteni; — son devoir, kötelességét teljesitni; — l'attente, a várakozásnak megfelelni; – son temps, idejét fölhasználni; 4. ellepni; la fumee remplit cette chambre a füst ellepi e szobát; être —i de soi-même, nagyra tartani magát; coutur. kivarrni; II. se —, v. r. megtelni; abs. pop. se —, sokat enni, inni; fig. se d'espérances vaines, hiú reményeket táplálni. Remplissage (ran-pli-ça-je), m. écon. maç. v. remplage; coutur. csipkék javitása; litt. il y a beau-

Remplisseuse (ran-), f. coutur. csipkefoltozó.

zagtöltő.

coup de — dans cet ou-

vrage, e müben sok a hé-

Remploi (ran-ploa), m. jur. faire le — d'une somme, összeget ujra kamatoztatni, kamatra elhelyezni.

Remployer (ran-ploa-ié), v.a. ismét alkalmazni; ismét fölhasználni.

Remplumer (ran-), v. a. ujra föltollazni; 2. se —, v. r. ismét tollasodni; fig. fam. il commence à ce —, helyzete javulni kezd; it. megerősödni.

Rempocher, v. a. ismét zsebrerakni.

Rempoisonnement (ran-poazo-ne-man), m. isméti megmérgezés.

Rempoisonner (ran-poa-zoné), v. a. ujra megmérgezni; 2. se —, v. r. magát még egyszer megmérgezni.

Rempoissonnement (ranpoa-ço-ne-man), m. pêch., v. repeuplement; 2. halivadêk tó számára.

Rempoissonner (ran-poaço-né), v. repeupler.

Remporter (ran-), v. a. ismét el- vagy visszavinni, venni, hozni; 2. on le remporta tout percé de coup, szúrásokkal telve vitték el; 3. quel fruit remportera-t-il de tout cela? mi haszna lesz neki mind ebből?

Remporteur (ran-), m. fam. több dijat nyert tanit-vány.

Rempotage (ran-), m. jard. átültetés más cserépbe. Rempoter (ran-), v. a. jard.

más cserépbe átültetni. Remprisonnement (ran-), m. isméti elzárás, fogságba

tétel. Remprisonner (ran-), v. a. ujra elzárni, letartóztatni.

Remprunter (ran-), v. a. ujra kölcsönözni, kölcsönvenni.

Remuable, a. inus. mozgatható; fig. megindítható, ellágyítható.

Remuage, m. keverés, hányás, ásás, forgatás; – du vin, bor lefejtése.

Remuant, e, a. nyugtalan; fig. zavargó.

Remue-ménage, m. költözködés ; fig. fam. zavar, rendetlenség; 2 nyugtalan, élénk gyermek; tig. zavart fö.

Remuement, —ûment, m. mozgás; elmozdítás; — des terres, föld elhordása; fig. mozgałom, nyugtalanság, zavargás.

Remuer, v. a. mozgatni, megmozgatni, elmozdítni; - du blé, gabnát forgatni; il—e beaucoup d'argent, sok pénzt forgat; — le vin, bort lefejteni; — la vaisselle de q., vkinek ingóságait biróilag lefoglaltatni; fam. — son camp, kereket oldani; — de la terre, földet hordani; it. fort. földsni; — un enfant, bepólyázni'; – les passions, a szenvedélyeket fölizgatni; p. — les puces à un enfant, gyermeket megvirgácsolni; II. v. n. mozogni; mozdulni; ne remuez pas, meg ne mozduljon; 2. nyugtalankodm, zavarogni; 3. se —, ∇ . r. sürögni-forogni, fáradozni; mozdulni.

Remuette, f. agr. az ugar

első fölszántása.

Remueur, m. szóró, forgató; 2. – de ménage, békerontó.

†Remugle m. dohos szag. Rémunérateur (-mu-né), m. theo. forbátoló, viszonzó, megfizet $\ddot{o}$; 2. sty. s. —, trice, s. megjutalmazó.

Rémunératif, ve, a. megfizető, jutalmazó.

Rémunération, v. récom-

Rémunérer, v. a. v. récompenser.

Remuseler, v. a. a szájkosarat, zablát ismét föltenni. †Remusser (-mu-cé), v. a. eldugni, elrejteni, eltitkolni.

Renâcler (re-na), v. n. pop. dulni-fulni; fig. fam. il -e à cette besogne, undorodik e munkától.

Renager (re-na), v. n. ujra űszni.

Renaissance (re-nè-can-ce), f. fig. ujra születés; arch. style de la —, a közép- és ókor építészetének vegyi-

Renaissant, e (re-nè-can), a. ujra éledő, ujra létesülő; megujuló; nature —e, ujra virágzó természet.

Renaître (re-nè), v. n. ir. ujra létesülni, nöni, teremni; fig. — au bonheur, ismét boldoggá lenni.

Renal, e, a. an. vese ...; nerf —, veseizom.

Renanthère (re-nan-), m.bot.

Renard (re-nar; a d soha se hangzik), m. h. n. róka; icht. —, porcmarin, ramart, mérges cápa; fig. fam. c'est un fin —, ravasz kópé; pop. hányás; arg. csempész; bot. queue de —, csákós amarant; métal. vassalak, vasszar.

Renarde (re-nar-), f. h. n. nöstényróka.

Ronardé, e, a. elillatozott.

Renardeau, m. h. n. kis róka.

Renarder, v. a. ravaszkodni; 2. pop. hányni, okádni.

Renarderie, f. ravaszkodás; ravaszság.

Renardier, m. rókavadász; 2. —, ère, a. ravasz, csalfa, 'alnok; 3. $-\`ere, f. ró$ kalyuk, rókabarlang.

Renardin, e, a. alamuszi, ravasz.

Renardiner, v. n. ravaszkodni.

Renardise, f. ravaszság, furfangosság, fortélyosság.

Renardiser, v. n. ravaszkodni, furfangoskodni, fortélyoskodni.

Renarrer (re-nar-), v. a. burl. ismét elmesélni.

Renasquer, v. renâcler. Renaud, m. pop. lárma, bot-

rány. Renaviguer (re-na-), v. n. ismét hajózni.

Rencaissage, rencaissement (ran-kê-), m. — des oran-

— des marchandises, áruk elrakatolása.

Rencaisser (ran-kê-cé), v. a. jard. átrakni; com. elrakatolni.

Renceint (ran-), m. -e, f. ch. ujra bekerités.

Renchaîner (ran-), v. a. ujra leláncolni.

Renchéri, e (ran-), s. fam. rátartós, negélyes, begyeskedő.

Renchérir (ran-), v. a. megdrágitani; 2. se —, v. r. sur q., többet igérni; túl igérni; it. fig. =, vkin tültenni.

Renchérissement, v. enchérissement.

Rencloîtrer (ran-), v. a. ismét zárdába tenni; m. p. bezárni ; 2. s'—, v. r. zárdába vonulni.

Renclouer (ran-), v. a. milit. ismét beszegezni.

Rencognement (ran - conieu-), m. sarokba zzoritás.

Rencogner (ran-co-nie), v. a. fam. sarokba szoritni; 2. se —, v. r. pop. sarokba bujni.

Rencontre (ran-), f. találkozás, összetalálkozás; aller à la — de q., vki elé menni; marchandise de —, véletlenül vett árú; horl. roue de —, akasz-kerék; 2. milit. ütközet; civakodás; fig. plaisante —, tréfás ötlet; 3. en tout —, minden alkalommal; que peut-il faire de mieux en pareille —? tehet-e jobbat ily körülmények közt? II. autrf. m. alkalom; 2. arg. vol à la —, *orulopás*.

Rencontrer (ran-), v. a. találni, találkozni; abs. il —e heuresement sur toutes choses, mindig szerencsés ötletei vannak; expression —ée, találós kifejezés ; ch. nyomra akadni; 2. se —, v. r. találkozni; 3. se —, v. réc. egymással találkozni.

gers, narancsfák átrakása; | Rencorser (ran-), v. a. cou-

tur. derekat varni (szoknyára).

Rencourager (ran-), v. a. ismét fölbátoritni.

Rendable (ran-), a. jur. viszszaadandó.

Rendage (ran-), m. mon. bányoló-adó; 2. chauf. nappali eredmény (éjjelnappal égő pestről); 3. v. fermage; 4. écon. pol. jövedelem, kereset, haszon; termény; termés.

Rendant, e (ran-), s. számadó.

se Rendetter (ran-), v. r. ujra eladósodni.

Rendeur, se (ran-), s. viszszaadó; — de petit soins, előzékeny férfiu.

Rendez-'moi (ran-), m. arg. csalás váltásnál; —vous (ran-dé-vou), m. légyott, találka; manquer au —, a légyottot elmulasztani; 2. gyülhely.

Rendormir (ran-), v. a. ir. ismét elaltatni; 2. se —, v. r. ismét elalunni.

Rendormissement (ran-), m. p. u. ismét elaltatás; elalvás.

Rendosser (ran-do-cé), v. a. ismét hátiratolni; 2. fig. je rendossai mon humilité, ismét alázatossá lettem.

Rendoublement (ran-), redoublement, m. coutur. behajtás.

Rendoubler (ran-), v. a. coutur. behajtani; 2. arg. bélelni.

Rendre (ran-), v. a. visszaadni; grand merci jusqu' . au —, köszönöm, mig viszszaszolgálhatom; fig. je lui ai rendu mon amitié, megajándékoztam ismét barátságommal; man. la bride, a kantárt megereszteni; fig. – la main, szigorával alábbhagyni; 2. átadni, átszolgáltatni; nous voilà bientôt rendus. nemsokára megérkezünk; ce chemin rend à tel village, ez út e faluba vezet;

II. — justice, igazságot szolgáltatni ; fam. c'est un rendu, ez visszatorlás; Dieu vous le —e!, Isten fizesse meg! — combat. támadásnak ellen állni ; 2. considerable, tekintélyessé tenni; le fard la rend affreuse, a pirositó ocsmánynyá teszi; III. jövedelmezni, hasznot hajtani; sa plaie commence à -, sebe genyedni kezd: cette fleur rend une odeur agréable, e virág kellemes illatot terjeszt; 2. átadni (magát megadni); 3. kihányni, okádni, kiadni (alul, felül); fig. — l'ame, meghalni; 4. — raison d'une chose, vmiröl számot adni; it. megmagyarázni; — un arrêt, itéletet mondani; th. — un rôle, szerepet játszani; IV. se —, v. r. menni valahová; fig. les fleuves se rendent à la mer, a folyók a tengerbe ömlenek; 2. so agréable, magát kellemessé tenni; magát megadni; il ne se rends jamais, soha se enged; it. soha se ismeri el hibáját.

Rendu (ran-), m. szökevény. Renduire (ran-), v. a. ir. ujra bemázolni; ujra bevakolni.

Rendurcir (ran-), v. a. ujra megkeményítni; 2. se —, v. r. ismét megkeményedni; fig. megátalkodni.

Rendurcissement (ran-), m. isméti megkeményítés; megkeményedés.

Rêne, f. kantárszár; fig. tenir les —s d' l'Empire, kormányozni.

Rénégat, e (re-né-ga), f. hitehagyott.

Rénégation (-cion), f. önmegtagadás; lemondás.

Reneiger (re-nè-), v. a. ismét havazni.

Rénette, f. maréch. körömhántó, patahántó; coffr. simítóvas; sell. lyukásó vas. Rénetter, v. a. marèch. meghántani, lefaragni. Renettover (-nè-toa-ié). v. a.

Renettoyer (-nè-toa-ié), v. a. ujra tisztogatni; tisztítni. Renfantiler (ran-), v. n. ujra gyermekessé lenni.

Renfaîtage (ran-), m. tetőél kijavítása.

Renfaîtement (ran-), m. palatető ormozása.

Benfaîter (ran-), v. a. tetőélt, ormozatot javítni.

Renfermé (ran-), m. odeur de —, nyirkos, gözös szag. Renfermer (ran-), v. a. ujra bezárni; ujra bebörtönözni; 2.magában foglalni; tartalmazni; fig. ces paroles renferment un grand sens, e szavaknak mély érteményük van : 3. összefoglalni; fig. titokban tartani, eltitkolni; man. — un cheval, lovat szoritni; 4. se —, v. r. ismét bezárkózni ; fig. 8e — dans sa famille, családja körében maraani; it. fig. 8e — en soi-même, magához térni, magát észrevenni; je me —e dans ma petite sphère, csekély hatáskörömre szorítkozom.

Renfiler (ran-), v. a. ismét befüzni; fölfüzni.

Renflammer (ran-), v. a. ujra lángoltatni; 2. se —, v. r. ujra lángokba borulni; fig. dès qu'il la revit sa passion se renflamma, mihelyt megpillantotta, szenvedélye ujra föllobbant.

Renflé, e (ran-), a. fölfútt, hovadt; bot. feuille —e, húsos levél; arch. colonne—e, kipohadt oszlop.

Renflement (ran-), m. duzmadtság, hovadás; archdomborodás; avoir du -, domborodni.

Renfler (ran-), v. n. duzzadni, hovadni, dagadni; kelni; pâte bien —ée, jól kelt tészta; arch. domboritni.

Renfoncement (ran-), m. arch. mélyedés, falmélyedés; impr. kikezdés: fam. kalap becsapása.

Renfoncer (ran-), v. a. ujra besulykolni, mélyebbre verni, nyomni, lökni, mártani; tonn. fenekelni; impr. kikezdeni.

Renforcement (ran-), m.

megerősítés.

Renforcer (ran-), v. a. megerősítni; — l'ordinaire
d'une maison, háztartás
közönséges (vagy napi)
költségeit szaporítni; boul.
— la páte, a tésztát súrítni; fig. c'est un paysan
—é, előkelő paraszt; un
bourgeois —é, fölfuvalkodott polgár; manuf. tafetas —é, sajatafota; 2. se
—, v. r. megerősödni;
ügyesebbé lenni.

Renformer (ran-), v. a. gant. keztyüt tágítni; 2. ismét

alakítni.

Renformir (ran-), v. a. maç. javitni, tisztitni.

Renformis (ran-for-mi), m. maç. javítás, új vakolat.

Renformoir (ran-for-moare), m. galt. keztyűfordító, bővítő.

Renfort (ran-for), m. guer. segédsereg; jur. — de caution, biztosíték szaporítása; mar. horgonyszín.

se Renfrogner v. refrogner. Rengagement (ran-), m. isméti visszatérés (dologra, párthoz); szolgálat megújítás; új hadszegődés.

Rengager (ran-), v. a. ujra zálogba tenni, elzálogosítni; vmibe bonyolítni; fig. — son coeur, ismét szerelmessé lenni; guer. — le combat, a harcot megujítni; 2. se —, v. r. — dans un procès, ujra pörbe bocsátkozni; — dans une cabale, cselszövénybe bonyolódni; le combat se rengagea, a harc ujra elejét vette; il se rengagea, ujra beállt.

Rengaine (ran.), f. pop. viszszautasítás; rendreutasí-

tás.

Rengainer (ran-), v. a. — | son epée, kardját a tokba

visszadugni; fig. — son compliment, bókját visz-szatartani.

Rengendrer (ran-jan-), v. a. ujra nemzeni; 2. se —, v. r. teremni.

Rengorgement (ran-), m. begyeskedés; pöffeszkedés. se Rengorger (ran-), v. r. begyeskedni; voilà une femme bien —ée, nagyon rátartós nő; ext. depuis qu'il est dans cette place il se —e fort, mióta e hivatalban van, nagyon fölfuvalkodik; fig. fam. il se —e, fontoskodik.

se Rengouffrer (ran-), v. r. ismét örvénybe rohanni.

Rengrainement (ran-), m. meun. ujra fölönteni (garatra).

Rengrainer, v. rengrener.

Rengraisser (ran-), v. a. ujra hizlalni; kövérítni; on a —é ce cheval avec du son, e lovat korpával kövérítették; 2. v. n. ismét kövérredni, hízni; il —e à vue d'oeil, szemlátomást hízik; 3. se —, v. r. v. rengraisser (v. n.); fig. fam. il commence à se —, helyzete javulni kezd.

†Rengrègement (ran-), m. szaporodás, növekedés.

†Rengréger (ran-), v. a. szaporitni, növelni, megroszszabbitni; 2. se —, v. r. növekedni, roszabbulni.

Rengrénement (ran-), m. mon. ujra verés.

Rengréner (ran-), v. a. mon.
— une médaille, érmet
verni.

Rengrener (ran-), v. a. meun. ujra fölönteni (garatra). Renhardir (ran-hardir), v. a. ujra bátorítni; 2. se —, v.

r. *ujra bátorodni.*

Reniable (re-ni-), a. megtagadható.

Reniement, renîment (reni-), m. megtagadás.

Renier (re-ni-é), v. a. megtagadni; 2. — son père, atyját eltagadni; 3. lemondani; chrétien —é, hiteha-

gyott keresztény; moine -é, pribék szerzetes; 4. –, – Dieu, Istent káromolni. Renieur, se (re-ni-), s. (f.

inus.), istentagadó.

Reniflard (re-ni-), m. t. t. fam. szelentyű.

Reniflement (re-ni-), m. szaglálódás, szimatolás.

Renisser (re-ni-), v. u. szaglálni, szimatolni; ne renislez pas mouchez-vous, ne szaglálódjék, fújja ki az orrát; — du tabac, burnótolni; le cheval —e, a ló horkant; fam, il —e, vonakodik.

Renifierie, v. renifiement. Renifieur, se (re-ni-), s. szimatolgató.

Réni-forme, a. veséded.

Reniqueur (re-ni-), m. manuf. kallós.

Renitence, f. phys. ellenállás; méd. mirigydag keménysége.

Renitent, e (re-ni-), a. méd. ellenálló (az újj nyomásá-nak); fig. makacskodó, ellenszegülő.

Reniveler (re-ni-), v. a. ujra szintezni, lejtmérlegezni.

Renivellement (re-ni-), m. isméti szintezés.

Renjamber (ran-), v. a. ujra lépni, átlépni.

Renmanteler (ran-), v. a. a kéményt javítni.

Renne, rhenne (rè-ne), m. z. iramszarvas; bois de —, iramszarvas agancsa.

Rennes, caillou de —, békató.

Renoircir (re-noar-), v. a. ujra fehéritni.

Renoisier (re-noa-), v. r. civakodást, pörpatvart ujra kezdeni.

Renom (re-non), m. hír, hírnév; un homme de —, híres férfiu; une femme de mauvais —, rosz hírben álló nő.

Renommé, e (re-no-), a. híres, neves, nagyhírii; fam. un — buveur, hirhedt ívó.

Renommée (re-no-), f. jó hirnév; p. bonne — vaut jó hírnév többet ér gazdagságnál; 2. hír, nesz, szószele.

Renommer (re-no-), v. a. ujra kinevezni ; 2. hiressé tenni; 3. †se —, v. r. vkire hivatkozni.

Renonçant (re-non-), m. jeu. le — perd le jeu, kl a színt eltagadja játékát veszti.

Renonce (re-non-), f. jeu. hiányzó szín.

Renoncement (re-non-), m. megtagadás, lemondás; vivre dans au grand — de soi-même, nagy önmegtagadásban élni.

Renoncer (re-non-), v. a. à qch., v. n. lemondani vmiröl; 2. dév. – à soimême, önmagát megtagadni; vmivel fölhagyni; jeu. a szint eltagadni; it. valamely színben hiányt szenvedni; 3. v. a. eltagadni, el nem ismerni, megtagadni. s. lemondó.

Renonciateur, trice (re-non-) Renonciation (re-non-cia-

cion-), f. lemondás. Renonculacé, e (re-non-), a. bot. szirontákféle; 2. –es, f. pl. szironták-félék,

Renoncule (re-non-), f. bot. szironták.

Renonculier (re-non-cu-lié), m. jard. teljes virágú vadcseresznyefa.

Renoper (re-no-), v. a. une étoffe, ujra csipkedni.

Rénouée (re-nou-), f. bot. csibehúr; — persicaire, hódos csikszár.

Renouement, renoument (re-nou-), m. fig. megujitás.

Renouer (re-nou-), v. a. ujra összecsomózni, kötni; 2. átfüzni; cheveux —és de perles, gyöngyökkel átfont haj; fig. — un traité, szerződést megujítani.

†Renouveau (re-nou-vô), m. fam. tavasz.

Renouvelable (re-nou-), a. megujitható.

mieux que ceinture dorée, Renouveler (re-nou-), v. a. megujítni ; megváltoztatni; új alakot adni ; 2. ismételni; 3. v. n. növekedni; de force, új erőt venni; fig. il —lle de jambe, megujult hévvel fog hozzá; fam. cette chose est —ée des Grecs, ez már régi dolog; 4. se —, v. r. megujulni ; ujra kezdődni.

Renouvellement (re-nou-), m. megujītās; — de la lune, újhold; 2. növekedés, erősbödés, növedék ; 3. ismétlés.

*Rénovateur, trice, s. a. ujitó.

Rénovatif, ve, a. megujitó. Rénovation (-cion), f. megujitás.

Renseignement (ran-cé-nieuman), m. jelentés, értesités, tudósítás, fölvilágosítás; tudakozódás; utbaigazitás; jur. à titre de —, az igazság kipuhatolásaért.

Renseigné, e (ran-cé-nié), a. értesült.

Renseigner (ran-cé-nié-), v. a. ujra tanitani, mutatni; 2. fam. utasitani, útbaigazitni ; fölvilágositni.

Rensemencement (ran-), m. agr. isméti vetés.

Rensemencer (ran-), v. a. agr. ujra vetni.

Rentable (ran-), m. jövedel-

Rentamer (ran-), v. a. ujra kezdeni, megkezdeni; fig. — un sujet, tárgyat ujra fölhozni; 2. ujra megfogni, megesapolni, megtörni.

Rentassement (ran-), m. ujra fölhalmozás; halmo-

Rentassé, e (ran-ta-cé), a. zömök, vackos.

Rentasser (ran-ta-cé), v. a. ujra fölhalmozni; 2. se —, v. r. ujra összegyülni.

Rente (ran-), f. járadék, kamat-jövedelem; 2. bér-jövedelem; 2. — à fonds perdu, életjáradék.

| Renter (ran-), v. a. *jövede-* |

lemmel ellátni; être bien -e, nagy jövedelmet birni; 2. jard, ujra oltani.

Renterrement (ran-), m. ujra eltemetés.

Renterrer (ran-), v. a. ujra eltemetni.

Rentier, ère (ran-), s. jaradékos, járadékélvező; it. tökepénzes; féo. bérfizető.

Rentoilage (-toa-), m. csipkével isméti diszítés.

Rentoiler (-toa-lé), v. a. rászonnal ujra beszegni; valamire vásznat varrni; it. vászonra ragasztani.

Renton, rentou (ran-), m. charp. ereszték, rovaték, illcszték.

Rentonner (ran-), v. a. ismet hordóba töl**t**eni.

Rentortillement (ran-), m. isméti begöngyölés.

Rentortiller (ran-), v. a. ujra begöngyölni; 2. se —, √. r. il se rentortilla dans son manteau. ismét köpenyébe burkolózott.

Rentou, v. renton.

Rentrage (ran-), m. behordás, betakarítás.

Rentraîner, v. a. ujra behúzni, hevonni; fig. ujra bevezetni.

Rentraire, v. a. ir. contur. hozzá varrni; beöltögetni. Rentraiture, f. coutur. öltögetett varrás.

Rentrant, a. m. géom. angle —, kiálló szög.

Rentrayage (ran-tre-ia-), m. ujra öltögetés ; ujra hozzávarrás.

Rentrayer (ran-trè-ié), v. a. bivalybőröket ismét összevarrni.

Rentrayeur, se (-trè-ieu). s. védszegélyező; foltozó. Rentrée, f. visszatérés; th. ujra föllépés; jeu. váltott kártya; 2. v. rantrage.

Rentrer, v. n. ismét bemenni; ismét hazajoni; fam; – en danse, ujra hozzá fogni (vmihez); milit. dans l'alignement, a sorba visszalépni; fig. - dans son bien, vagyonát ismét

elfoglalni; — en charge, hivatalba lépni; — dans les bonnes grâces de q., vkinek kegyét megnyerni; — en folie, ismét megörülni: -q. dans la poussière, vkit fenyegétesekkel halmozni; dév. — en soimême, magába szállni; 2. befolyni; méd. variole -ee, visszaverődőtt himlő; fig. il est mort d'un chagrin —é, titkos búban halt meg; bill. elveszni; jeu kártyát váltani; II. v. a. betakaritni, behordani.

Renvahir, v. a. ujra megrohanni, birtokba venni.

Renvahissement, m. isméti megrohanás; birtokbavétel.

Renvelopper, v. a. ujra begöngyölni.

Renvenimer (ran-ve-ni-), v. a. ujra roszabbitni; 2. se —, v. r. ujra roszabulni.

†Renverdie, f. litt. tavaszi dal; 2. ellenséges támadás. Renverger, f. van. ismét öszszefonni, beléfonni.

Renvergeure, f. van. fonott szél.

Renvers (ran-vèr), m. couv. palatetőzés.

Renversable, a. fölforditható, földönthető.

Renverse (-ran), à la —, adt. hátra, hátra felé; tomber à la —, hanyatt esni.

Renversement (-ran), m. földöntés, fölborítás; fölborítás; fölborítás; lerontás; fig. fölforgatás; 2. rendetlenség; összevisszahányás; fig. — d'esprit, lelki zavar; it. örület.

Renverser (ran-), v. a. földönteni, fölborítni, fölfordítni; lerontani; — en allant en voiture, — en courant à cheval, elgázolni; — un mur, falat lebontani; lèvres —ées, gombás ajak; mar. átvakolni; 2. fölforgatni; it. fig.; fam. la marmite est —ée

dans cette maison, e házban szüken élnek; physionomie —ée, zilált arc; II. se —, v. r. hanyatt esni; it. v. réc. egymást megrohanni.

Renverseur (-ceur), m. burl. fölforgató.

Renvi (ran-), m. jeu. tûligéret.

Renvier (ran-), v. n. jeu. túligérni; 2. v. renchérir. Renvoi (-voa), m. visszaküldés; 2. elbocsátás; jur. elutasítás; phys. visszavetés.

Renvoyer (-voa-ié), v. a. visszaküldeni; 2. visszautasítani; ismét visszaküldeni; — un domestique, szolgát elbocsátani; 3. igazítni, utasítni, utalni; fam. — q. bien loin, vkit kereken elutasítni; gr. származtatni, leszármaztatni; 4. elnapolni; elhalasztani; pal. — un accusé, vádlottat fölmenteni; 5. visszalökni; phys. viszszavetni.

Réoccupation (-cion), f. viszszafoglalás.

Réoccuper, v. a. visszafoglalni; 2. ujra foglalkoztatni.

Réopiner, v. n. még egyszer szavazni.

Réordination (-cion), f. isméti fölszerelés.

Réordonner, v. a. théo. ismét fölszentelni; 2. ujra parancsolni.

*Réorganisateur, trice, s. a. ujonszervező.

*Réorganisation (-cion), f. ujon szervezés.

*Réorganiser (-zé), v. a. ujon szervezni.

Réouverture, f. ujra megnyitás.

Réoxydation (-cion), f. phys. ujra élenyítés.

Réoxyder, v. a. phys. ujra élenyítni.

Repaire, m. barlang; fészek; fig. tolvaj, zsivány, rablótanya; ch. hullaték (vadak ganajozása).

Repairer, v. n. ch. pihenni. Répaissir, v. a. még jobban süritni; 2. v. n. még jobban sürösödni.

Répaississement, m. sürités, besürités; 2. sürösödés.

Repaître, v. n. ir. táplálkozni; 2. v. a. táplálni; abrakoltatni; fig. — ses yeux,
szemét legeltetni; — q. de
belles paroles, vkit szép
szavakkal hitegetni; 3. se
—, v. r. táplálkozni; fig.
gyönyörködni; it. il ne se
repaît que de vent, csupán hiu dolgokkal foglalkozik.

Repaîtrir, v. repêtrir.

Repálir, v. n. ujra elsápadni. Repamer, v. a. blanch. folyóvizben sulykolni; 2. se —, v. r. ujra elájulni.

Répandre, v. a. kiönteni;
— des larmes, könyeket
hullatni; — du sang, vért
ontani; fig. il y a eu bien
du sang de répandu, sok
pénzt kártyáztak el; 2.
el-, szét-, kiosztani; 3. terjeszteni, szétterjeszteni;
vulg. avoir la bile répandue dans le sang, sárgaságban szenvedni; fig. terjeszteni; II. se —, v. r. terjedni; kiömleni; elterjedni; il cherche à se —, keresi a társaságokat.

Repanser, v. a. ujra bekötni.

Repapilloter (-lio-), v. a. hajgöngyökkel ujra becsavarni (hajat); fig. kijavitni; 2. se —, v. r. fig. fam. les affaires se repapillotent, az ügyek ismét rendbe jönek.

Réparable, a. helyrehozható, jóvátehető; javítható.

Reparage, m. drap. második nyirés; it. előkészítés; orf. simára reszelés.

Réparage, m. javitás.

Reparaître, v. a. ir. ismét megjelenni; mutatkozni.

Reparateur, trice, e. (f. p. u.), javító; iron. — des torts, hivatlan közbenjáró. Réparation (-cion), f. javí-

tás; 2. elégtétel; — d'honbecsület-visszaállítás; e, f. — à la bûche, erdőbirság.

Réparatoire, a. javitó; javitási.

Reparcourir, v. a. ir. ujra bejárni, befutni; átolvasni.

Réparer, v. a. kijavîtni: II. helyrehozni, jóvá tenni; helyrepótolni; — un dommage, kárpótolni; 2. se —, v. r. helyreállni.

Reparer, v. a. ujra ekitni, diszitni; 2. se —, v. r. magát ujra cicomázni.

Répareur, m. moul. javitó. Reparier, v. a. ujra fogadni.

Reparler, v. a. ujra beszélni; megbeszélni.

Reparon, m. tiss. másodminöségű kender.

Repart, v. repartie.

Repartage, m. ujra osztás, el-, kiosztás.

Repartager, v. a. ujra el-, kiosztani.

Repartement, —timent, m. kivetés, fölosztás.

Repartie (-thié), f. viszonválasz; cela est sans —, erre nem lehet válaszolni.

Repartir, v. n. visszautazni, ismét elutazni; 2. viszonozni.

Répartir, v. a. el-, kiosztani;

*Répartissable, a. el-, kiosztható.

Répartiteur, m. kiosztó; expl. becsmester; 2. a. m. commissaire —, adókivető.

Répartition (-cion), f. kiosztás, szétosztás; — des impôts, adókivetés.

Reparton, m. ard. palatöke. Repas (-pâ), m. evés; étel; heure du —, evés ideje; — en maigre, böjti étel; — en gras, *húsétel*; p. faire un — de brebis, száraz kenyeret ebédelni.

Repassage (re-pa-ça-), m. vasalás; 2. újra örlés; 3. sűrü kártolgyaratolás; 4. költöző madarak második Repeint, m. ráfestés.

visszatérése; 5. jard. utak gyomlálása.

Repasse (-pace), f. boul. korpás liszt; dist. faire la –, a pálinkát másodszor fejteni.

Repasser (-pa-cé), v. n. ismet átjönni, menni, visszamenni, elmenni (mellett); 2. v. a. ismét átvezetni, vinni, menni; — les étoffes par la peinture, kelméket még egyszer megfesteni; — du linge, vasalni; pop. — le buffle à q., vkit megdöngetni; fam. il a été bien —é, jól lehordták; — des rasoirs, ujra fenni; chaud. simára kalapálni; fond. — les crasses, a salakot ujra olvasztani; II. — qch. dans sa mémoire, vnit emlékébe idézni; — sa leçon, leckéjét ismételni.

Repasseresse (-pâ-ce-rè-ce), f. drap. sürü kárt.

Repasseur (-pa-ceur), m. coutel. műköszörűs; 2. – se, s. épl. csiszoló, pallérozó; 3. –se, f. vasalónő.

Repassette (-pa-cette), card. simító kárt.

se Repassionner (-pa-cio-né), v. r. v. se passionner. Repatrier, v. n. a hazába

visszatérni; 2. v. a. a hazának visszaadni.

Repaumer, v. a. drap. ujra beavatni; 2. vízben kimosni; 3. arg. ujra elfogni.

Repavement, m. isméti kö-

Repaver, v. a. ujra kövezni. Repayment (-pé-ié-), m. ismételt fizetés.

Repayer (-pé-ié-), v. a. ujra megfizetni.

Repêcher, v. a. ujra kihalászni, kifogni; fig. fam. -q., magát vkin megboszulni.

Repeigner (-pè-nié), v. a. ismét fésülni, megfésülni.

Repeindre (-pain-), v. a. ujra festeni, megfesteni, mázolni ; 2. ráfesteni.

Repeler, v. a. meig. szörét vakarni.

Repeloter, v. a. ujra fölgombolitni.

Rependre (-pan-), v. a. ujra fölakasztani.

Repenelle (-pe-nelle), f. oisel. csaptató.

Repenser (-pan-cé), v. a. ujra meggondolni.

Repentailles, v. repentir, pénitence.

Repentance (-pan-), f. dév. bünbánat, megbánás.

Repentant, e (-pan-), a. bünbánó.

Repenti, e (-pan-), a. v. repentant, 2.—s, f. h. m. veszéklőház ; les —, veszéklö nök.

Repentin, m. burl. büntörö, veszéklő.

Repentir (-pan-), m. bánat, bánás. megbánás.

se Repentir (-pan-), v. r. dév. megbánni, bánatot érezni; — de ces péchés, büneit megbánni; 2. je me suis repenti de ..., sajnáltam, hogy ...

Repépion, m. épl. árr. Répérants, m. pl. t. t. se-

lejtkóc.

Repercer, v. a. ujra fúrni, átfúrni, átlyukasztani, áttörni; bij. ouvrage —ė, áttört mű.

Reperceur, se, s. bij. áttörő. Répercussif, ve, s. a. med. visszahajtó.

Répercussion (ré-pèr-kucion), f. med. visszahajtás; phys. visszavetés.

Répercuter, v. a. méd. viszszahajtani; phys. vissza*verni*; 2. se —, v. r. *visz*szaverődni.

Reperdre, v. a. ismét elvesz-· teni.

Repère, repaire, m. arch. jel; charp. jegy.

Répertoire (ré-pèr-toa-re), m. lelkönyv, leltar; com. lajstrom; arch. — anatomique, csontváz-terem; th. műsorozat ; fig. fam. c'est un vrai —, valóságos élő krónika.

Repeser (-zé), v. a. ujra mérlegelni; fig. ujra megfon-

Répétailler (-ta-lié), v. a. m. p. magolni; it. untig ismé-

Répéter, v. a. ismételni; m. p. cet homme répète, ez ember fecsegő; opt. sokszorosítni; 2. th. próbát tartani; 3. visszakövetelni; s'il y a des frais je les répète sur vous, ha költségek lesznek, önön követelem; jur. — des témoins, tanukat másodszor vallatni; 4. se —, v. r. ismétléseket tenni; cela se répète tous les jours, ilyesmi mindennap megtörténik. altanitó.

Répétiteur (-thi-teur), m. Répétition (-thi-cion), f. ismétlés; horl. montre à —, ismétlő óra; jur. – des frais, költségek visszakövetelése; th. próba.

Repétitionner (-thi-cio-), v.

a. ujra folyamodni.

Repetrir, v. a. ujra dagasztani; fig. teljesen átváltoztatni.

Repeuplement, m. ismét benépesítés; benépesedés; – d'un bois, erdöültetés.

Repeupler, v. a. ujra népesitni; 2. se —, v. r. ujra népesedni.

Repic (-pik), m. jeu. faire -, kilencvenest csinálni; ng. faire q. — et capot, vkit elhallgattatni.

Repiler, v. a. ujra törni, zúzni.

Repincer, v. a. pop. ujra

nyakon csipni.

Repiquage, repiquement, m. constr. kövezett országút javītāsa; agr. átültetés; coutur. ujra tüzdelés.

Repiquer (-ké), v. a. constr. kövezett országútat javítni; coutur. ujra tüzdelni;

agr. átültetni.

Répit (-pi), m. határidő, Replier, v. a. ismét redőzni, haladek; fig. un peu de — s'il vous plaît, egy kis türelmet kérek.

Repité, v. sauvé.

Replacement, m. visszaállitás, tevés, rakás.

Replacer, v. a. visszaállítní, tenni, rakni, helyezni; 2. se —, v. r. visszaülni, ismét leülni.

Replaider, v. a. ujra védni törvényszék esőtt.

Replain, m. agr. müvelt, bevetett fönsik.

Replanchéier, v. a. ujra pallózni.

Replanir, v. a. men. simára gyalulni.

Replanissement, m. men. simára gyalulás.

Replantation (-cion), f. ujra plántálás.

Replanter, v. a. jard. ujra beültetni, plántálni.

Replâtrage, m. ujbóli gipszelés; fig. cette excuse n'est qu'un —, ez a mentség nem egyéb szénítésnél.

Replâtrer, v. a. ujra gipszelni; fig. kopasz mentségeket fölhozni; 2. se —, v. r. magát kendőzni.

Replâtreur m. gipszelő, csirizelő; fig. mentegető.

Réplé, a. m. bot. beszegett. Replet, te, ère, a. kövér, vastag, vérmes.

Replétion (-cion), f. bonedvüség; benef. teljes ellá-

Repleurer, v. a. et n. ujra sírni.

Repleuvoir, v. n. imp. ujra esni, esőzni.

Repli, m. kettős ránc; hajtóka; 2. pl. görbület; fig. redő, rejtek; it. je me perds dans les —s de cette affaire, nem igazodhatom el ez ügy bonyodalmai közt.

Repliable, a. redőzhető; it. görbíthető.

Replicard, e, a. civakodó, makacs, ellenkező.

Repliement, m. redőzés, öszszehajtás ; redőzet.

összehajtani ; guer. hátráltatni; 2. se —, v. r. görbülni ; guer. zárt sorokban | visszavonulni; fig. bizonyítékokhoz folyamodni ; it. magába szálni.

Réplique, f. válasz, viszonválasz; jur. másod pa-

nasz; th. végező.

Répliquer (-ké), v. a. jur. viszonválaszt adni; mon avoué a parlé, le vôtre a répondu, le mieu répliquera, ügyvédem beszélt, uz öné felelt, az enyém viszonválaszt fog adni; 2. válaszolni; viszonzani; 3. ellenvetni, ellenvetest tenni.

Replisser, v. a. ir. ismét ráncolni, ráncba szedni,

Replonger, v. a. ujra bemārtani; aztatni; fig. guerre nous —e dans de nouveaux malheurs, a háború új szerencsétlenségeket hoz reánk: 3. v. n. alámerülni; 2. se -, v. r. ujra elmerülni; il s'est -é dans la débauche, ujra kicsapongásnak adta magát.

Repolir, v. a. ujra csiszolni, fényitni; fig. kiigazitni, utolső simogatást tenni (müven).

Repolissage, m. ujra fenyités, csiszolás.

Repolon, m. man. kanyar. Repomper (re-pon-pé), v. a.

ujra szivattyúzni.

Reponchonner, v. a. teint. festékkel föleleveníteni.

Repondant, m. écol. vitató; jur. kezes; donner —, kezest állitni.

Repondre, v. a. ujra tojni. Répondre, v. a. et n. felelni; it. gf. viszonozni; 2. abs. — à propos, találóan válaszolni; feleselni; je ne veux point d'un valet qui répond, nem akarok oly szolgát, ki felesel; écol. – en philosophie, a bölcselemből vitatkozni; II. hozzá illeni, öszhangzani, megegyezni; il s'est blessé au coude et la douleur lui répond au petit doigt,

könyökét sebesíté meg és a fájdalom kisujjáig hatol; 2. la sonnette répond dans sa chambre, a csöngetyű szobájáig hallatszik; il y a un chemin sous la terre qui répond dans la forêt, e földalatti út az erdőig vezet; 3. viszonozni; — au salut de q., vkinek köszöntését viszonozni; il n'a pas répondu aux espérances, nem felelt meg a reményeknek; man. ce cheval répond aux éperons, e ló enged a sarkantypinak; écon. rur. cette graine répond, a vetés mozog; 4. megfelelni; le succès ne répondit pas à notre attente, a siker nem felelt meg várakozásunknak; 5. — pour q., vkiért kezeskedni; — de q., valakiért jótállani ; fam. je le lui dirai je vous en réponds, biztositom önt, hogy meg fogom neki mondani; III. se —, v. réc. egymásnak felelni; fig. nos coeurs se répondent, szîveink megértik egymást.

Répons, m. cath. felelőének,

énekfelelet.

Réponse, f. felelet, válasz; p. telle demande telle —, milyen a kérdés, olyan a felelet; it. le silence vaut une —, hallgatás ráhagyás; 2. cáfolás; cáfolat; 3. válaszlevél; prat. viszonzás.

Reponte, f. isméti tojás. Reponulariser v a viz

Repopulariser, v. a. ujra népszerűsítni; 2. se –, v. r. ujra népszerűsödni.

Report, m. com. átvitel.
Reportage, m. com. féltized.
Reporter, v. a. visszavinni,
visszahozni; átvinni; fig.
elmondani, elcsevegni,
utána mondani; 2. fig. se
—, v. r. magát visszagondolni.

Repos (re-pô; re-poz), m. phys. nyugvás; mozdulatlanság; laissez — moi en —, hagyjon békén; 2. nyugodalom, nyugalom; le—est doux après le travail, munka után édes a nyugodalom; 3. nyugodtság, csönd; fig. dormir en—, gond nélkül lenni; 4. alvás; arch.— d'escalier, nyugszak, lépcső-forduló; jard. pad; fig. nyugpont; arq. mettre un fusil en son—, puska sárkányát leereszteni; poét. közepnyug, metszet; it. versnyug; expl. nyugállás, torokpad.

Reposée, f. ch. tanya, fek-

hely.

Reposer, v. a. nyugtatni, nyugodni hagyni, letenni: teint —é, üde arcszin; — la tête, fejét lenyugtatni; fig. cette espérance -e l'ame, e remény vigasztalja a lelket; H.v.n. nyugodni, alunni; avezvous bien —é? jól aludt? aller —, lefekünni; 2. pihenni; cath. le saint sacrement y —e, a szentség van ott el!éve; fig. ce raisonnement ne —e sur ez okoskodásnak nincs alapja; 3. leülepedm; 4. se —, v. r. nyugodni, pihenni; 5. se - sur q.bîzni vkiben.

Reposoir (-po-zoar), m. cath. nyugoltár; 2. nyughely; fabr. —, diablotin, szűrő

kaa.

Reposséder (-poce-), v. a. ujra birni.

†Repostement (-poce-), adv. _lopva.

Repotencé, e, a. bl. croix —e, kettös kajam kereszt. Repoudrer, v. a. ujra beporozni.

Repougnier, v. a. agr. másodszor metszeni.

Repous (-pou), m. maç. téglaporral vegyített vakolat. Repouser (-zé), v. a. ujra házasodni.

Repoussable, 2. visszalökhető, visszavethető.

lanság; laissez — moi en Repoussant, e, a. fig. vissza-—, hagyjon békén: 2. nyu- taszító, undok; 2. m. arg. pisztoly; it. —e, f. lőpor.

Repoussement (-ce-man), m. arm. visszalökés.

Repousser (repou-cé), v. a. visszalökni, ütni, hajtani; elutasitani: pop. il a été —é à la barricade, kereken megtagadták töle: 2. megboszulni; viszonozni; visszaadni; — une tentation, kisértésnek ellenállni; — une demande, kérést visszautasítni; bot. ujra hajtani, sarjazni : ch. le cerf —e, a szarvas agancsát hullatja; 3. v. n. arq., ce fusil -e, ez a fegyver rûg; arg. il -e comme un fusil de rempart, büdös a szája.

Repoussoir (re-pou-çoar), m. charr. szegvas; — du dentiste, foghúzó; bij. homorító véső; sculpt. kő-

véső.

Repoustage (-pouce-), m. rázás.

Repouster (-pouce-té), v. a. rázni.

Reprécipiter, v. a. ismét lezuhanni, rohanni.

Répréhensible, a. megróható, gáncsolható.

Répréhensif, ve, a. fcddő, gáncsoló.

Répréhension (ré-pré-aucion), f. feddés, megrovás,

megdorgálás.

Reprendre, v. a. visszavenni; visszafogadni; fig. le malade a repris le dessus, a beteg ismét helyre állt: 2. ismét megfogni, kézhezkerîteni; méd. la fièvre l'a repris, a laz ujra erot vett rajta; si je vous y reprends, ha rajta kaplak titeket; 3. ismét hordani, folytatni; abs. válaszolni. viszonozni; th. ismételni. ismét szinpadra hozni: jur. — une instance, f_0 lyamodványt szorgalmazni; coutur. öltögetni, foltozgatni; maç. aláépítni; 4. -q., vkit megdorgálni; it. roszalni, kifogásolni;

5. v. n. ismét gyökeret verni, meggyökerezni; fig.
magához térni; la rivière
a repris, a folyó fagyni
kezd; 6. se —, v. r. magát
észrevenni; hibáját kijavítni; la plaie se reprend,
a seb heged, összeforr.

Repreneur, se, s. 6csárló,

gáncsoló.

Représaille, f. ord. pl. viszszatorlás; fig. user de —s, szeget szeggel, fántom fánt. Représailler (-za-lié), v. n.

visszatorlani.

Représentant (-zan-), m. képviselő, helyettes; pol. — du peuple, népképviselő. Représentatif, ve, (-zan-), a.

képviseleti.

Représentation (-zan-ta-cion), f. előmutatás, előterjesztés; peint. ábrázolás; cath. mettre une dans une église, templomban gyászravatalt fölállítni;th.előadás; 2. tekintély; 3. képviselés; 4. ellenvetés.

Représenter (-zan-té), v. a. elötüntetni, elömutatni; bemutatni; jur. előadni; dess.; peint. ábrázolni; 2. ecsetelni, leirni, lerajzolni; th. előadni; 3. képviselni, helyettesitni; abs. il —e bien, jól betölti helyét; it. il —e bien, urasan él; it. il —e bien, nagy urat játszik; it. il — bien, sokat mutat; 4. figyelmeztetni; 5. emlékezetbe hozni; 6. 80-, v. r. ismét megjelenni, mutatkozni ; képzelni ; gondolni, vélni.

Répressible (-pré-ci-), a. megakadályozható, gátol-

nato.

Répressif, ve (-pré-cif), a. megakadályozó, hátrálta-tó, gátoló.

Répression (-pré-cion), f. megakadályozás, hátráltatás, gátolás.

Reprêter, v. a. ujra kölcsönözni, kölcsönadni.

Reprier, v. a. ujra kérni; viszont meghívni (ebédre).

Réprimable, a. helyrehozható, megzabolázható; megakadályoztatható.

Réprimandable, a. gáncsolható, feddhető, ócsárol-

ható.

Réprimande, f. megrovás, feddés; c'est un grand faiseur de —s, szeret dorgálni.

Réprimander, v. a. megróni, feddni, gáncsolni, dor-

gālni.

Répriment, e. a. akadályo-

zó, gátló.

Réprimer, v. a. — les abus, a visszaéléseket megakadályozni, azok elejét venni; — l'insolence, a vakmerőséget megzabolázni; 2. lecsöndesítni, elnyomni, lecsillapítni; méd. csillapítni.

Repris, m. — de justice, pal. egy izben már büntetett

egyéniség.

Reprise, f. visszavétel, viszszafoglalás; — d'un ouvrage, folytatás; — d'un
procès, pör megujítása;
th. ismétlés; arch. aláépítés, aláfalazás; com.
künnlevőség, künnlevő
pénz; coutur. javítás;
bot. hizóka; mar. visszafoglalt hajó; mus. ismétlés; ismétlőjel; peint. ujra
festés; par —, adt. helylyel-közzel; it. à plusieurs
—s, több ízben.

Repriser, v. a. et n. ujra becsülni; coutur. ujra kija-

vitni.

Réprobateur, trice, s. roszaló.

Réprobation (-cion), f. roszalás; théo. kárhoztatás; kirekesztés.

Reprochable, a. feddendő, hibás; pal. félrevetendő;

gyanus.

Reproche, m. szemrehányás; chaque état a son —, minden helyzetnek meg van a maga kellemetlensége; homme sans —, kifogástalan férfiu; pal. kifogás; adt. sans —, soit dit sans —, szemrehányás nélkül legyen mondva.

Reprocher, v. a. szemére vetni, lobbantani, hányni; pal. — des témoins, tanukat félrevetni; 2. se —, v. r. szemrehányásokat tenni magának; vmit megbánni.

Reprocheur, se, s. p. u. szemrehányó.

Reproducteur, trice, a. ujra

termő, ujra nemző. Reproductibilité, f. did. te-

nyésztési erő, -képesség. Reproductible, a. tenyészt-

hető, ujra szaporitható. Reproductif, ve, a. écon. pol.

keproductii, ve, a. econ. poi tenyésztő, szaporító.

Reproduction (-duk-cion), f. tenyésztés, elszaporítás; 2. ujra növés, termés; la — de cette année est trèshâtive, ez évben a gyümölcsök korán érnek; fig. utánnyomás.

Reproductivité, f. tenyésztési képesség; visszapótló

erö.

Reproduire, v. a ir. ujra tenyészteni; ujra hajtani; pal. ujra elő-, fölhozni, előadni; —q. à la cour, vkit az udvarnál ismét bemutatni; 2. se —, v. r. ujra teremni, tenyészni; előfordulni; ujra megjelenni.

Repromettre, v. a. ir. ujra megigérni; 2. se —, v. réc. egymásnak új igéreteket tenni.

Repromission, f. théol. igérés; igéret.

Réprouvable, a. kárhoztatható, elvethető.

Réprouvé, m. elátkozott, elkárhozott; il a un visage de —, visszataszító, vésztjósló arca van.

Réprouver, v. a. kárhoztatni; elvetni; théo. elátkozni.

Reprouver, v. a. ismét, ujra bebizonyítni.

Reptation (rép-ta-cion), f. h. n. csuszás, mászás.

Reptatoire (rèp-), a. h. n. csúszó, mászó.

adt. sans —, soit dit sans Reptile, a. csúszó, mászó; 2.

m. h. n. hüllő, kétlaki; fam. c'est un —, álnok gonosztevő.

Reptilivore, a. h. n. hüllöt evő.

Repu, e, a. jóllakott; fig. on m'a fait des compliments et donné des promesses, me voilà bien —, bókoltak és igéreteket tettek, úgy annyira, hogy torkig vagyok vele.

Républicain, e, s. a. köztársasági; 2. orn. afrikai

pintyöke.

Républicaniser (-ka-), v. a. köztársasággá tenni; köztársasági érzelmeket terjeszteni; 2. v. n. köztársasági érzelműnek lenni.

Républicanisme (-ka-), m. köztársasági érzelem.

Républicide, s. a. köztársaság-gyilkoló.

Républicole, s. köztársasági lakos.

République, f. köztársaság; 2. qf. állam; fig. — des lettres, tudományok országa; it. kör, társaság.

Republier, v. n. ismét hirdetni; kiadni,

Répucé, m. ois. hurok.

Répudiable, a. elvethető, eltaszítható.

Répudiation (-cion), f. elhajtás, elűzés, nőtávoztatás; la — s'apelle divorce parmi les chrétiens, a nőtávoztatás? a keresztényeknél elválásnak nevezik; 2. jur. — d'une succession, örökség visszautasítása.

Répudier (-dié), v. a. jur. — sa femme, nejét elüzni; it. — une succession, örökséget visszautasítni; fig. elvetni.

Repue, f. étetés ; étetés ideje ; evés, étkezés ; franche —, ingyen ebéd.

Répugnance (ré-pu-nian-ce), f. ellenzetesség; cllenkedés; utálat.

Répugnant, e (-pu-nian), a. ellenző, ellenkedő; it. utálatot gerjesztő.

Répugner (ré-pu-nié), v. n.

ellenkezésben lenni, ellenkezni; 2. utálatot, undort érezni; cet homme me —e, utálom ez embert.

Répullulation (-cion), f. chir. taplósodás, buja növés (he-

gedő seb körül).

Répulluler, v. n. buján nőni, ujra nőni, szaporodni; fig. les erreurs ont —é depuis peu, a tévtanok rövid idő óta nagyon elharapóztak.

Répulsif, ve (-cif), a. phys. visszalökő, ellökő; fig. visz-

szataszító.

Répulsion (-cion), f. phys. visszalökés; fig. ellenszenv, utálat.

Repurgatif, ve, a. méd. ismét hajtó; 2. m. ismételt has-hajtó-szer.

Repurger, v. a. méd. ujra tisztítni, ürítni (hasat).

Repus, e, a. elrejtett, lefátyolozott; dimanche—, virágvasárnap.

Reputation (-cion), f. hírnév; il est en mauvaise —, rosz hírben áll; 2. abs. tekintély, tisztelet; 3. tekintély.

Réputer, v. a. tekinteni vminek; il est —é pour homme de bien, vagyonos embernek tekintik.

Requart, m. com. örökség elajándékozása; negyed negyede (elárverezett telkes jószág becsárából).

Requérable (-ké-), a. com. visszakövetelhető.

Requérant, e (-ké-), s. a. pal. kereső, folyamodó.

Requérir (-ké-), v. a. ir. keresni, folyamodni, kérni; 2. követelni; kívánni; la force armée, a'hadsereget összehíni; fig. l'âge requis, a kellő kor; 2. megkeresni; rendelni; 3. aller —, ismét keresni.

Requête (-kè-), f. jur. folyamodvány; kereset; il a été
débouté de sa —, keresetét visszautasították, elvetették; ch. ujra nyomozás; 2. fam. kérelem, kérés, kívánság; j'ai fait

droit à sa —, teljesitettem kérelmét; être de —, keresettnek lenni.

Requêté (-kè-), m. ch. vadászkiáltás (ebek visszahivására).

Requêter (-kè-té), v. a. ch. ujra nyomozni.

Requiem (re-kui-ème), m., —, ou : messe de —, gyászmise.

Requin (re-kein), m. icht. cápa; 2. arg. vámtiszt.

se Requinquer (re-kein-ké), v. r. iron. piperészkedni.

Requint (re-kein), m. cont. ötöd ötöde.

Requiper (-ki-), v. a. ismét fölszerelni; 2. se —, v. r. magát fölszerelni.

Réquise (-ki-ze), f. chose de —, p. u. keresett, ritka valami; être de —, v. requête (2.).

Réquisition (-ki-zi-cion), f. megkeresés; jur. jegyző-könyvbe fölvett kereset; it. megkeresvény (államügyészé); 2. követelmény; letartóztatás; — des vivres, élelmiszerek beszedése.

Réquisitionnaire (-ki-zi-cionè-re), s. et a. m. letartóztatott, beszedett; h. de F. ujonc.

Réquisitionner (-ki-zio-né), v. a. megkeresni; beszedni; letartóztatni.

Réquisitoire (-ki-zi-toare),m. prat. folyamodvány; meg-kereső levél; 2. üld-levél, nyomozó-levél.

Réquisitorial, e (-ki-zi-), a. prat. megkereső.

Requitter (-ki-), v. a. ismét elhagyni.

Rére, v. raire.

Rèrefief, v. arrière-fief.

Resacquer (-za-ké), v. a. mar. — l'ancre, horgonyt fölhúzni.

Resacrer (-ça-cré), v. a. ujra fölszentelni, fölavatni.

Resaigner, v. ressaigner. Resaille, f. agr. aratás ideje.

Resaisir, v. ressaissir.

Resaluement (-ça-), m. viszon-üdvözlet. Resaluer, ressaluer (-ça-), v. a. viszon-köszönni, üdrö-zölni; 2. se —, v. réc. egy-mást viszon-köszönteni.

Resangler, ressangler (-canglé), v. a. ismét övezni.

Resarcler (re-car-), v. a. jard. ujra gyomlálni, irtani.

Resarcir (re-çar), v. a. brod. inus. kelme szövetét tű-rel javítni.

Resarcissure (re-car-), f. brod. inus. tüvel javitott szövés.

Resasser, etc. v. ressasser, etc.

Resaucer (-co-cé), v. a. cuis.
— qch., vminek új mártást
adni; fig. ujra bemártani,
megnedvesítni.

Resauter, v. ressanter.

Resaveter (-ça-), v. a. ujra foltozni.

Rescampir, v. a. peint. ismét kiemelni.

Rescellement (-cèl-man), m. *ujra lepöcsételés*.

Resceller (-cè-lé), v. a. ujra lepöcsételni.

Rescif, v. récif.

Rescindaut (re-cain-), m. pal. eltörlési kérelem; 2. —, e, a. pal. semmítést okozó.

Rescinder (re-çain-), v. a. pal. megsemmisitni, eltörölni; il a fait — l'obligation, a kötvényt érvénytelenné nyilváníttatta.

Rescision (re-ci-zion), f. birói megsemmisítés, érvénytelenítés; lettres de —, semmisnek nyilvánítás.

Rescisoire (ré-ci-zoa-re), m. prat. pörös ügy főtárgya; 2. a. jur. semmítő; döntő. †Rescousse, f. segítés, segítség.

Rescousser, v. secourir.

Rescription (rèce-crip-cion), v. assignation, mandat (2.).

Rescrit (rèce-kri), m. jur. visszairat, válasz; 2. h. eccl. —s du pape, pápai rendeletek.

†Réséance, v. résidance; 2. v. bourgeoisie. †Réséantir, v. n. lakni; *zékelni.

†Réséantise, f. lakhely; székhely.

Réseau (ré-zô), m. ch. vadászháló; mod. coifie de —, recefőkötő; h. n. recéskigyő.

Resécher (-cé-), v. a. ismét száritni.

Resection (-cèk-cion), f. chir. csont végének levágása.

Réséda, herbe mauve, f. bot. rezeda; — odorante, szagos rezeda.

Résédacé, a. bot. rezedanemii.

Réségal, résigal, réalgar, m. chi. sárga mirkénecs.

Reseller, resseller (-cè-lé), v. a. ujra nyergelni.

Resemeler, resemelage, resemer, v. 1essemeler, etc. †Résèquer (-cè-ké), v. a. ki-húzni, kitörülni; chir. csont végét levágni.

Réservation (-cion), f. jur. föntartás, kikötés.

Réserve (ré-zèr-), f. jur. jogtartalék, föntartás, fönhagyó; ch. canton de —,
vadászkerület; com. kikötvény; e. f. arbres de
—, magcsemeték; bois de
—, tilos erdő; guer. armée de —, tartalékhad;
2. tartózkodás, ovatosság;
je n'ai aucune — pour lui,
nincs titkom előtte; 3. en
—, adt. tartalékban; 4. à
la —, adt. kivéve; 5. sans
—, adt. kivétel nélkül, minden esetben.

Réservé, e (ré-zèr-), a. tartózkodó, ovatos; 2. s. elle fait bien la —e, nagyon rátartós.

Réserver (ré-zèr-), v. a. kikötni, föntartani; 2. eltenni, megőrizni; elhalasztani; félretenni; megkimélni; II. se —, v. r. magának föntartani, kikötni.

Reservir, resservir (re-cer-), v. a. ismét föltálalni; 2. v. n. ismét használni; 3. se — de q., de qch., v. r. használni, igénybe venni.

Réservoir (ré-zèr-voare), m. medence; pêch. viztartó, vizfogó: an. — des larmes, könytömlő; — de l'urine, húgykólyag.

Reseuil, m. pêch. halász-

háló. Vailest a tai v

Résidant, e (-zi-), a. lakó. Résidence (-zi-dance), f. lakhely, székhely; 2. tartózkodási hely; 3. ügyvivőség.

Résidant (ré-zi-dan), m. ügytiszt, ügyvivő.

Résider (ré-zi-dé), v. n. lakni; fig. il croit que toute le sagesse —e dans sa tête, azt hiszi, hogy ő a legokosabb ember a földön; voici où —e le mal, itt rejlik a baj; 2. abs. udvart tartani; székelni.

Résidu (-zi-), m. hátralék, maradvány; chi. üledék; expl. — des minerais bocardés, salak érc.

Resiffler (re-ci-), v. a. ujra fütyölni.

Résignable (ré-zi-nia-), a. jur. átadható, átruházha-tó, átengedhető.

Résignant (ré-zi-nian), m. résignateur, trice, s. át-ruházó, átengedő; lemondó.

Résignataire, s. a. jur. átvevő.

Résignation (ré-zi-nia-cion), f. jur. átadás, átruházás; 2. lemondás; 3. megnyugvás; dév. önmegadás.

Résigner (ré-zi-nié), v. a. lemondani; dév. — son ame à Dieu, lelkét Istennek ajánlani; 2. se —, v. r. magát megadni; megnyugodni.

Resigner (re-zi-nié), v. a. ismét aláirni.

Résiliation (ré-zi-lia-cion), f. prat. megszüntetés.

Résiliement, résiliment, v. résiliation.

Résilier (ré-zi-lié), v. a. prat. megszüntetni; érvénytelennek, semmisnek nyilvánítni; 2. v. n. prat. viszszalépni; visszavonni. Resille, f. mod. hajrece (Spanyolországban).

Résine (ré-zi-ne), f. chi. gyanta.

Résiné, e (ré-zi), a. mar. gyantával bekent.

Résinéine (rési-), f. chi. kolofonium-olaj.

Résiner (ré-zi), v. a. mar. gyantával bekenni.

Résineux, se (ré-zi-), a. gyantás.

Résinier (-zi-nié), m. fenyügyanta-szedő.

Résinifère (rè-zi-), a. bot. gyantatartalmú.

se Résinifier (-zi-ni-), v. r. gyantává változni, gyantásodni.

Résiniforme (-zi-), a. bot. gyanta alakú.

Résinule (ré-zi-), f. chi. jegőcgyanta.

Résipiscence (ré-zi-pi-çance), f. théo. magába térés, javulás; megbánás.

Résistance (ré-zice-tance), f. ellenállás; 2. fig. ellensze-gülés; 3. fig. fam. il a fait une belle —, vitézül védte magát; man. csökönösség.

Résister (ré-zice-té), v. n. ellenállani; la coutume y. résiste, ez szokás ellenére van; 2. magát védeni; man. csökönösködni; 3. fig. ellenszegülni; — à l'adversité, a balsors ellen küzdeni; 4. eltűrni, elviselni, elbírni; 5. se —, v. réc. egymásnak ellentállni.

*Résistibilité, f. ellenállhatóság.

Résistible (ré-zice-), a. ellentállható.

Resixième (re-zi-ziè), m. cout. eladási illeték hatodja.

Résolu, e (ré-zo-), a. elszánt, eltökélt, elhatározott; p. il est — comme Barthole, helyén van a szíve.

Résolubilité (-zo-), f. jur. föloldhatóság.

Résoluble (-zo-), m. did. föloldható, fölbontható. Résolûment (ré-zo-lu-man), adv. teljességgel, egyáltalában; 2. bátran, elszántan.

Résolutif, ve (-zo-), s. a. méd. oszlató, oszlatószer; prat. v. condition.

Résolution (-zo-lu-cion), f. chi. oldás, föloldás; chir. eloszlatás; jur. megszüntetés; 2. megoldás; határozat, szándék; 3. elszántság; 4. avec —, adt. bátran, merészen.

Résolutoire (-zo-lu-toare), a. prat. fölbontó, megszüntető.

Résolvant, e (-zol-), méd. v. résolutif.

Résomptif (ré-zonp-), méd. v. restaurant.

Résonnance (ré-zo-), f. mus. hangzat, viszhangzat; chir. koponyatörés.

Résonnant, e (ré-zo-), a. hangzó, viszhangzó; voix —e, csengő hang.

Résonnement (ré-zo-neman), viszhangzás, viszhang.

Résonner (re-zo-né), v. n. viszhangzani, hangzani.

Resonner (ré-zo-né), v. n. ujra csöngetni.

Résorbant, e (-zor-), a. pharm. magába szívó.

Résordement, v. résurrection.

Résorption (-pcion), f. magábaszívás; méd. fölszívás.

Résoudre (ré-zou-dre), v. a. ir. phys. megoldani, megfejteni; méd. oszlani, eloszlatni; 2. határozni;
—q., valakit határozatra
bírni; eldönteni; jur. —
un contrat, szerződést érvénytelennek nyilvánítni;
3. se —, v. r. phys. föloldódni, fölolvadni; fig. tout
ce qu'il dit se résout à
rien, a mit mond, nem
egyéb üres fecsegésnél; fig.
magát elszánni, eltökélni.
Respect (rèce-pè; rèce-pek),

Respect (réce-pé; réce-pek), m. †vonatkozás, rávitel, viszony, tekintet: cette proposition est vraie sous divers —s, ez ajánlat több tekintetben helyes; 2. ord. tisztelet, hódolat; g. p. il lui a perdu le —, tiszteletlenül viseltetett irányában; sauf le —, tisztelettel legyen mondva; 3. donner du — à q., vkit megtisztelni; salut et —, üdv és tisztelet; rendre ses —s, tiszteletét tenni.
Respectabilité (rèce-pek), f.

*Respectabilité (rèce-pek), f. tiszteletreméltóság.

Respectable (rèce-pek-table), a. tiszteletreméltő; —ment, adv. p. u. tisztességesen.

Respecter (rèce-pek-té), v. s. tiszselni, tiszteletben tartani, becsülni; fig. megkimélni; 2.so —, v. r.önmagát tisztelni; 3. se —, v. réc. egymást tisztelni.

Respectif, ve (rèce-pek-tif), a. kölcsönös; illető.

Respectivement (rèce-pekti-veman), adv. kölcsönösen, viszont; illetöleg.

Respectueusement (rècepek-), adv. tisztelettel, tiszteletteljesen.

Respectueux, se (rèce-pek-), a. tiszteletteljes, tisztességes, tisztes.

Respirabilité (rèce-), f. phys. lehelhetőség, lélekzelhető-ség.

Respirable (rèce-), a. phys. lehelhető, beszihaló.

Respirant, e (rèce-), a. phys. lélekző.

Respirateur (rèce-), m. méd. lélekzési gép.

Respiration(rèce-pi-ra-cion), f. lélekzés; lélekzet; lehellés, lehellet.

Respiratoire (rèce- -toare), a. lélekzési; organes —8, lélekzési szervek.

Respirer (rèce-pi-), v. n. lélekzelni; lehelletet venni; il ne —e plus, már meghalt; tout ce qui —e, minden a mi él; fig. fam. je —e! könnyebben érzem magamat; 2. v. a. befúni; fig. il ne —e que la joie, csupán élvekre gondol; it. — le sang, vér után vágyni; elle —e après le retour de son fils, fiának visszatértét áhajtja.

Resplendir (rèce-plan-dir), v. n. st. s. ragyogni, csillog-

ni, csillámlani.

Resplendissant, e (rèce-plandi-çan), a. ragyogó, csil-

logó.

Resplendissement (rèceplan-di-ce-man), m. ragyogás, csillogás.

†Resplendre, v. resplendir. Responsabilité (rece-pon-

ça-), f. *felelőség.*

Responsable (rèce-pon-ça-), a. felelős; p. on n'est pas — dans ses pensées secrètes, tarka lótól, gondolattól nem fizetnek vámot.

Responsif, ve (rece-pon-cif), a. pal. válaszoló; lettre –ve, válaszirat.

Responsion (rece-pon-cion),

f. rendi pénzek.

Ressac (re-çak), m. mar. hullámtörés, hullámtorlás, hullámverödés.

Ressacrer, v. resacrer.

Ressaigner (re-cè-nié), v. a. chir. ismét eret vágni; 2. v. n. *ujra vérezni.*

Ressaisir (re-cè-zir), v. a. et se —, v. r. ismét megfogni; ujra elfoglalni, hatalmába kerîtni.

Ressaluer, v. resaluer.

Ressasser (re-ça-cé), v. a. ujra szitálni; fig. – la conduite de q., vkinek viseletét szigoruan megvizsgálni; fam. — toujours la même chose, mindig egy húrt pengetni.

Kessasseur (re-ça-ceur), se,s. örökös ismétlő. vány. Ressaut(re-ço), m.arch. nyul-Ressauter (re-co-té), v. n. ujra ugrani; visszaugrani; arch. kinyülni kiallni. Resséant, e (re-céant), a. jur. megtelepült; 2. m. feo. helyhez kötött jobbágy.

†Resséantir (re-cé-an-), v. n. féo. helyhez kötve lenni.

†Resséantise, v. résidence. Ressécher, v. resécher.

Ressel (re-cèl), m. sal. maradvány só.

Resseller (re-cè-lé), v. a. man. ujra nyergelni.

Ressemblance (rc-can-), f. hasonlatosság; hasonlat; c'est la vraie — de son père, szakasztott az apja.

Ressemblant, e (re-can-), a. hasonló; portrait —, jól

talált arckép.

Ressembler (re-can-blé), v. n. hasonlitni; 2. se —, v. r. fam. hasonlitni; 3. se -, v. réc. egymáshoz hasonlitni; p. les jours se suivent, mais ils ne se ressemblent pas, a szerencse kereke változó; it. qui se ressemble, s'assemble, a ki micsodás, olyannal

Ressemelage, m. cord. ujra talpalás.

Ressemeler, v. a. cord. ujra talpalni.

Ressemer, v. a. agr. ujra vetni.

Ressence (re-can-), m. parf. szappantészta.

Ressenti, e (re-çan-thi), a. arch. peint., sculp. élesen kiváló.

Ressentiment (re-can-thiman), m. utóérzés; 2. neheztelés ; bosszúvágy.

Ressentir (re-can-thir). v. a. érezni; II. se —, v. r. utóérzésének lenni; il se ressent de la mauvaise éducation qu'il a reçue, meglátszik rajta a rosz nevelés, melyben részesült; 2. se — de qch., vmiben részt venni; se — d'une injure, bántalmat megboszulni; il m'a joué un mauvais tour, mais il s'en ressentira, gonosz csinyt követett el rajtam, de lakolni fog eretie.

Resserrant, e (re-cè-ran), a. méd. összehúzó, hasszoríto; fig. szívet szoríto.

Resserrement (re-cère-man), m. összehúzás, dugulás: méd. hasszorulás; fig. de l'argent, pénz hevertetése; it. szívszorulás.

Resserrer (re-ce-ré), v. a. ismét, szorosabbá Ö882ehúzni, kütni, csatolni, gombolni; fig. cet événement resserra encore les noeuds de leur amitié, ez esemény még szorosabbra füzendi barátságuk kötelékét; litt. összehúzni, röviditni; 2. ismét bezárni: la place est fort —ée, a vár szorosan van bekeritve; méd. être —é, dugult hasúnak lenni; 3. se —, v. r. szükülni, összehűzódni; méd. bedugulni: fam. et fig. en temps de disette chacun se resserre, szükség idejében mindenki takaré kosabban él; temps se —e, a hideg növekedik.

Resservir, v. reservir.

Ressif, v. récif.

Ressiner (re-ci-), v. n. ozsonnálni.

Ressiner (re-ci-), m. ozsonna. Ressonder (re-con-), v. a. ujra kutatni; fig. -q., vkit ujra kipuhatolni; 2. se —, v. réc. egymást kipuhatolni.

Ressort (re-cor), m. rugalom, feszerő; 2. rugó, rugony; — à boudin, csigarugony; fig. il ne se remue que par —, valóságos sodronybáb ; méd. donner du — à l'estomac, a gyomort erősíteni; fig. dønner du — à l'esprit, a szellemet rugékonynyá tenni; b. a. lendület; 2. fig. inditá-ok, indok; faire jouer tout ses —s, minden erejét megfeszíteni; 3. jur. törvényhatóság ; kerület ; fig. cela n'est pas de mon —, nem szakmámhoz tartozik.

Ressortant, e (re-cor-), a. ismét távozó; numéro —, ujra húzott szám.

Ressortir (re-cor-), v. n. ir. ujra távozni; fig. kiválni; emelni; 2. következtetni;

il ressort de ce qui précède, que ..., a mondatokból kiviláglik, hogy ...: 3. jur. vmely hatóság alatt állani.

Ressortissant, e (re-cor-tiçan), a. jur. hatóság alá tartozó.

Ressouchement (re-çou-), m. e. f. gyaníthatólag lopott faderekak összeillesztése a törzszsel.

Ressouder (re-çou-), v. a. ujra forrasztani; fig. ismét kijavítni.

Ressoudure (re-cou-), f. isméti forrasztás.

Ressource (re-cour-ce), f. segédeszköz, segédforrás; il est perdu sans —, menthetlenül vége van; Dieu a été ma seule —, Isten volt egyedüli menedékem; fig. c'est un homme de —, tud magán segíteni; leleményes férfiu; fam. faire —, magát ujra fölsegítni; faire — de tout, mindent pénzzé tenni.

†Ressouvenance (re-çou-), f. emlékezet.

Ressouvenir (re-çou-), m. emlékezés; 2. utófájdalom.

se Ressouvenir (re-cou-), v. r. emlékezni; 2. imp. eszébe jutni; à présent il m'en ressouvient, most már jut eszembe; 3. meggondolni.

Ressuage (re-çua-), m. — d'un mur, izzadás; métal. csurtatás; fourneau de —, csurhőd.

Ressuer (re-cué-), v. n. száradni, kiszáradni; 2. v. a. aszalni; métal. csurtatni; mon. űzni.

Ressui (ré-çui), m. ch. nyughely; sal. szárító.

Ressuiment (ré-çuî-man), m. agr. száradás.

Ressusciter (rè-çu-ci-), v. a. föltámasztani; ismét életre hozni; ce remède l'a —é, ez a szer megmentette a haláltól; fig. cette bonne nouve le l'a —é, e jó hír új életet adott neki; 2. v. n. föltámadni; Jésus

Christ est —é, Jézus Urunk föltámadt.

Ressuyer (re-çui-dé), v. a. ujra szárítni; megtörölni; 2. se —, v. r. megszáradni.

Restagnation (réce-tag-nacion), f. inus. méd. v. débordement.

Restant, e (réce-tan), a. megmaradt; poste—e, postán maradva; 2. m. com. hátralék; maradék.

Restaupage (rèce-tô-), restoupage, m. manuf. tömöltögetés.

Restaur (rè-ce-tôre), m. mar. v. ristorne.

Restaurage, v. restaupage. Restaurant, e (rè-ce-tô-), s. a. méd. erősítő; 2. táplaleves; 3. vendéglő.

Restaurateur, trice (rèce-tô-), s. helyreállító; 2. vendéglős.

Restauratif, ve, a. p. u. v. restaurant.

Restauration (rèce-tô-racion), f. helyreállítás; arch. javítás; fig. megujítás; h. de F., Restaurácio (a Bourbonok visszahelyezése 1815-ben).

Restaurer (rèce-tô-ré), v. a. ismét helyreállítni, helyrehozni; arch., sculp., peint. megujítni, javítni; 2. se—, v. r. fam. étel-ital által új erőt venni.

Reste, m. maradék, maradvány; fig. il n'a eu que mon —, csupán azt kapta a mi nekem nem kellett; s'il avait un — de pudeur, hacsak parányi szemérme volna; aucun — de justice, semmi nyoma az igazságnak; le porteur vous dira le —, az átadó megmondja önnek a többit; pop. – de gibet, akasztófára való; fam. donner le - a q., vkinek a nyakára hágni; p. coucher de son —, mindent kockáztatni; 2. être en —, hátralékban lenni; fig. je suis en — avec lui, adósa | vagyok; 3. de —, adt. untig-elég; je vous entends de —, nagyon is jól értem önt; fam. que de —, nagyon is; 4. au —, du —, egyébiránt; különben.

Rester (réce-té), v. n. maradni, megmaradni; 2. imp. —e à examiner si..., megvizsgálandó, vajjon...; —e à savoir s'il y consentira, kérdés, vajjon beleegyezik-e; 3. hátramaradni; il ne peu — nulle part, sehol sincs maradása; 4. son bras resta paralytique, karja-bénult maradt; p. il y est —é pour les gages, a csatatéren esett el; 5. en — là, a mellett, annál maradni; mus. nyújtani.

Restipulation (rèce-thi-pula-cion), f. kölcsönös megállapodás, kikötés.

Restipuler (rèce-thi-), v. a. kölcsönösen megállapítni, kikötni.

Restituable (rèce-thi-), a. pal. visszahelyezhető; hely-repótolható; visszaadható; 2. visszaadandó.

Restituer (rèce-thi-), v. a. visszahelyezni, visszatérítni; visszaadni; fig. —
l'honneur, a becsületet visszaszerezni; — un texte, szöveget kiegészítni; arch. — un édifice, épületet ismét helyreállítni.

Restituteur(rèce-thi-) m.litt. kiegészítő, helyreállító; 2. régi vélemények megujítója.

Restitution (rèce - thi - tucion), f. helyrepótlás; megtérítés; visszaadás; jur. visszahelyezés; litt. kiegészítés; arch. helyreállítás.

Restor, v. restaur.

Restorne, restorner, v. contreposition, etc.

Restoupage, v. restaupage. Restreindre (rè-ce-), v. a. összehúzni, dugulást okozni; fig. megszorítni, korlátozni; 2. se —, v. r. szorítkozni; abs. il ne sait pas se —, nem tud takarékoskodni.

Restrictif, ve (rè-ce-), a. korlátoló, megszorító.

Restriction (rè-ce-trik-cion), f. korlátolás, megszorítás; sans — aucune, minden föntartás nélkül.

Restingent, e (rè-ce-treinjan), restrinetif, ve, s. a. méd. összehűző.

Résultant, e (ré-zul-), a. kifolyó, következő.

Résultat (ré-zul-ta-), m.eredmény, látat; következmény; következés.

Résulter (ré-zul-sé), v. n. folyni, következni; 2. abs. eredni.

Résumation (-cion), f. rövidletezés.

Résumé (ré-zu-), m. rövid kivonat; rövidlet; tartalom-adás; au --, en --, adt. egészben véve, összevéve.

Résumer (ré-zu-), v. a. öszszevonni, rövidletezni; 2.
se —, v. r. je me —e en
demandant que..., rövidre
fogom szavaimat, kérdve,
hogy...

Résumeur (ré-zu-), m. rövidletező.

Résumiste (ré-zu-), m. litt. kivonatok îrója.

Résumpte (ré-zonp-te), f. écol. vetélkedés.

Résumpté (ré-zonp-té), a. m. écol. p. u. hittudor, ki utolsó vetélkedését tartotta.

Résumption (ré-zonp-cion), f. écol. p. u. összefoglalás, rövidletezés.

Résure (ré-zu-re), roque, rave, f. pêch. ájok csalétek; 2. it. ájokháló.

Résurgir, v. n. ismét megjelenni, támadni.

Résurrecteur, trice, a. föltámasztó; fig. potion trice, erősítő-ital.

Résurrection (ré-zu-rekcion), f. föltámadás; abs. hirtelen gyógyulás; arg. fegyház.

Résurectionisme (ré-zu-

rek-cio-), m. halottrablás.

Résurrectionnel, le (ré-zurek-cio-), a. föltámadási.

*Résurrectionniste (ré-zurek-cio-), m. halottrabló (Angliában, kik a halottakat kiássák és orvosoknak adják el).

Retable, m. arch. oltárkép kerete.

Rétablir, v. a. helyre állítni;
—q. dans sa charge, vkit
hivatalába visszahelyezni;
— ses affaires, helyzetét
javítani; litt. v. restituer;
com. ujra beigtatni; 2. se
—, v. r. helyreállni, egészségét visszanyerni; fig. ismét tekintélyre vergődni.
Rétablissement, m. helyre-

állitás; visszahelyezés. Retaillat, retaillé, m. chir.

ujra körülmetélt.
Retaille, f. hulladék, nyiredék; t. t. horony (malomkövön).

Retaillement, m. — des arbres, isméti nyírés; 2. †körülmetélés.

Retailler, v. a. ujra nyesni;
— un habit, roszul szabott
ruhát ujra szabni; — une
lime, reszelőt kivagdalni.
Rétaler, v. a. ujra kirakni,

kifüggeszteni, kiállítni. Retaler, v. a. peu. — une peau, bört a husló-kasza hátával tisztítni.

Retaper, v. a. chap. fölkarimázni, fölszélezni; perr. fölbodrozni, göndörítni; fig. pop. il a été bien —é, derekasan megrostálták.

Retard (re-tar; még magán hangzó előtt is), m. haladék; 2. être en —, késedelmezni.

Retardant, e, a. akadályozó; késedelmező; phys. v. retardatrice.

Retardataire, m. et a. fin. késedelmes adós; milit. —, conscrit —, késlekedő ujonc; it. maradozó; szakadozó.

Retardatif, ve, a. horl. inus. késönjáró.

Retardation (-cion), f. phys. lassitás, lassudás; 2. prat. v. retard, retardement.

Retardatrice, a. f. phys. force —, akadályozó, lassitó.

Retardement, m. késés, késlekedés, késedelmezés.

Retarder, v. a. késleltetni; 2. megakadályozni, késlelni, lassítni, föltartóztatni; 3. v. n. késni; hátramaradni; 4. se —, v. réc. egymást akadályozni.

Retâter, v. a. ujra megtapogatni; fig. ujra kipuhatolni; fam. elevenére tapintani.

Retaxer, v. a. ujra megbecsülni.

Reteindre, v. a. ir. ujra festeni.

Réteindre, v. a. ir. ujra eloltani, megoltani.

†Retenail, m. akadály, gát. Retenable (-te-na-), a. emlékben tartható.

Retenance, v. retenue.

Rétendeur (-tan-), m. drap. teregető; kifeszítő.

Retendre (-tan-), v. a. ujra feszítni, kihúzni, kinyúj-tani.

Rétendre (ré-tan-), v. a. ujra kiteriteni.

Retenir (-te-nir), v. a. ir. visszakapni, megkapni; fam. il voudrait bien — ce qu'il a dit, szeretné visszavonni a mit mondott; 2. visszatartani, eltartóztatni, elhüzni ; cou**t. donn**er et — ne vaut, ajándékjószágot nem szabad visszatartani; — ses vieilles habitudes, régi szokásait megőrizni ; 3. megtartani ; pop. j'en retiens part! fele az enyém! jard. — un arbre, fát rövidre nyesni; II. lefoglalni, berelni, fogadni, fölfogadni; — date pour un contrat, szerződéskötéshez napot kitűzni, 2. foltartóztatni; –q. à souper, valakit vacsorára marasztalni; -q., vkit letartóztatni; 3. visszatartóztatni; 4. — qch., vmit emlékben tartani; III. v. n. abs. écon. il faut enrayer, ce cheval ne retient pas, kereket kell kötni, e ló nem tart; hasasodni, fogadni; IV. se —, v. r. magát tartóztatni, tartózkodni; magának föntartani; fogózni: man. bokrosodni.

Retenter (-tan-), v. a. ujra megkisérteni.

Rétenteur (-tan-), m. eltartóztató, elhúzó.

Rétentif, ve (-tan-thif), a. an. összehúzó.

Rétention (ré-tan-cion), f. pal. kikötés; föntartás; jur. droit de —, zálogolási jog; méd. — d'urine, abs. —, húdrekedés.

Rétentionnaire (ré-tan-cio-), m. pal. p. u. v. rétenteur.

Retentir (re-tan-thir), v. a. hangzani, zengni, megkon-dulni, harsogni, visszhangzani; fig. terjeszteni.

Retentissant, e (-tan-ti-çan), a. viszhangzó, zengő, harsogó.

Retentissement (re-tan-tice-man), m. viszhangzás, zengés, harsogás, dörömbölés.

Rétentum (ré-tan-tome), m. prat. titkos toldalék; fig. tartalékgondolat.

Retenu, e (-te-nu), a. tartózkodó.

Retenue (-te-nû), f. tartózkodás, ovatosság; c'est un homme sans —, gondatlan ember; charp. támaszfa; féo. — féodale, előjog (vételre); fin. levonás; —ment, adv. szerényűl, ovatosan, tartózkodva.

Rétépore, f. h. n. recésburány.

Rétersage (-tèr-ça-), m. agr. második munkálás.

Réterser (-tèr-cé-), v. a. agr. másodszor munkálni.

Rétiaire (ré-ci-ère), m. ant. receviador.

Réticence (ré-ti-çan-ce), f. mellőzés, elhaligatás, ki-

hagyás; gr. points de —, gondolatjelek.

Réticulaire, rétiforme (-thi-), a. recealakú.

Réticule (ré-thi-), m. rece. Réticulé, e (ré-thi-), a. re

Réticulé, e (ré-thi-), a. recés; brod. point —, receöltés.

Rétif, ve (-thif; -thive), a. csökönös; fig. fam. ma-kacs, önfejű; 2. m. il fait le —, makacskodik.
Rétiforme, v. réticulaire.

Rétine (ré-thi-ne), amphibles troïde, f. an. recehártya (szemé).

Rétinite (ré-thi-), f. minér. folyékony szurokkő; méd. recehártya-lob.

Rétinitique (-thi-), a. minér. szurokkő tartalmű.

Retirade (-thi-), f. fort. metszlékaát.

Retiration (re-thi-ra-cion), f. impr. visz-nyomat; visz-nyomás.

Retiré, e, a. félreeső, magányos; il mène une vie fort —e, visszavonultan él; il est —é, visszavonult; nem fogad látogatást.

Retirement (-thi-re-man), m. méd. összezsugorodás; 2. visszavonás.

Retirer (-thi-ré), v. a. ujra húzni; visszalőni; impr. lenyomatot csinálni; visszahúzni ; kihúzni; fam. — son haleine, lélekzetét visszatartani; —q. du péril, vkit a veszélyből kiragadni; impr. — une forme de la presse, kiemelni; -q. chez soi, vkinek menhelyet adni; fig. -q. du vice, vkit bűntől megóvni ; 3. fig. — son amitié à q. barátságát vkitől megvonni; écon. bevenni; il a -é mille francs de son jardin, ezer frankot vett be kertje után; fig. – de la gloire de qch., vmi után dicsőséget aratni; II. se -, v. r. elmenni, távozni, lelépni, visszavonulni; p. se — à la Mazarine, kereket oldani; 2. retirez-vous d'ici, takarodjék innét; abs. il s'est — é, nyugalomba lépett; 3. il s'est — é dans ses terres, jószágaira vonult; abs. se —, hazamenni; 4 se — dans, sur, menekülni; hátrálni; 5. összezsugorodni, összehúzódni; 6. apadni; it. v. n. mar. la mer — e, az apály kezdődik.

Retirons (-thi-), m. pl. card. kártkóc.

Retirote (-thi-), f. iron. kényszerült visszavonulás.

Retirure, f. ét. gödröcske öntött ónművekben.

Rétitèles (-thi-), f. h. n. recétszövő pókok.

*Rétiver, v. n. makacskodni, ellenkezni.

*Rétiveté, f. makacsság.

Rétoire (-toare), m. vét. húlyagtapasz.

Retoiser (-toa-zé), v. a. ujra fölmérni.

Retombe, retombée (-ton-), f. arch. — d'une voûte, boltiv felső hajlása.

Retomber (-ton-bé), v. n. ʻujra, ismét elesni; fig. dans une faute, bünbe visszaesni; 2. lehullani: la balle est --ée en ces endroit, a golyó e helyen hullott le ; ce jet d'eau –e à plomb dans le bassin, vizsugár függélyesen hull vissza a medencébe; fig. 'la honte en retombera sur vous, a gyalázat reatok fog haramlani; p. qui crache contre le ciel, il lui retombe sur le visage, szamár-orditás, ebugatás nem hallik mennyországba.

Reton, m. icht. sima rája.
Retondeur, se, s. manuf.
ujra nyíró; 2.—s, pl. h.
de F., franciországi rablók a 13. és 15. században.
Retondre, v. a. manuf. ujra
nyírni; arch.— un mur,
falat simára vakarni:
sculpt. fers à —, simítóvas.
Retordage, retordiment, m.
soier. sodrás.

Retordeur, se, s. manuf. sodró.

Retordoir (-daire), m. manuf. cérnamolna.

Retordre, v. a. ujra csavarni, kicsavarni; 2. sodorni; fam. je lui donnerai bien du fil à —, nem viszi el szárazon.

Rétorquable (-ka-), a. log. visszahárítható.

Rétorquation (-ka-cion), f. visszatorlás.

Rétorqueo (ré-tor-kué-ô), m. fam. visszahárítás.

Rétorquer (-ké), v. a. log. visszahárítni, visszatorlani.

Retors, e (-tor; -torce), a. sodrott; fig. c'est un homme —, ravasz róka.

Rétorsif, ve, a. log. visszaháritó.

Rétorsoin (-cion), f. log. viszszatorlat.

Retorsoir (-coare), m. cord. hajtókerék.

Retorte, v. cornue.

Retortiller, v. a. ujra sodorni, fonni, csavarni, hurkolni.

Retouche, f. peint. javitás, kijavítás, átdolgozás; grav. ujra vésés.

Retoucher, v. a. ismét érinteni, megfogni; eltalálni; grav. ujra vėsni; 2. v. a. et n. litt. még egyszer átnézni és javitni; peint. kijavitni.

Rétouper, v. a. pot. *ujra ki*készítni; agr. – une haie, sövényt kijavítni.

Retour, m. la boule alla donner contre une pierre | Retournure, f. chand. másoet abbatit pluisieurs quilles à son —, a teke köhez csapódott és visszaesve több bábot sodort el; tours et —s d'une rivière, folyó görbületei és tekervényei; 2 visszatérés, jövet; par le — du courrier, forduló postával; fam. il a toujours l'esprit de —, gondolatában mindig honn van; - des oiseaux de passage, | Rétractable (-trak-), a. viszvándormadarak megjövése; |

fig. cet homme est sur son —, ez ember. öregszik ; dév. faire un — à Dieu, Istenhez megtérni; 3. fig. la jeunesse se passe sans —, az ifjuság múlik s nem tér vissza többé: cet homme a des facheux —s, ez embernek bogarai vannak; 4. jur. droit de —, háramlási jog; 5. fig. viszszatorlás, viszonboszu; p. à beau jeu, beau —, a milyen a mosdó, olyan a törölköző; II. visszatérés; banq. compte de —, viszszámla; ch. –s du cerf, szarvas cselvetései; — de chasse, vadászlakoma ; com. —, charge de —, viszteher; phys. choc en —, utócsapás (villámé).

Retournage, m. kiforditás. Retourne, f. jeu. trompf.

Retourner, v. n. visszafordulni, visszatérni, visszautazni; fig. — en arrière, visszalépni; dév. v. vomissement; — à la charge, ujra támadni; 2. v. n. imp. fig. vous ne savez pas de quoi il —e, ön nem tudja, mi történik; miröl van szó; 3. v. a. megfordítni; -q., vkit rábeszélni; fig. fam. c'est un habit —é, hitehagyott; chand. — la chandelle, a gyertyát másodszor mártani; jard. — la terre, földet forgatni; 4. se —, v. r. visszafordulni; fig. fam. il sait se —, tud magán segitni.

dik mártás.

Retracement, m. p. u. ismé-

telt, megujitott ecsetelés. Retracer, v. a. ismét, ujból, rajzolni; fig. másként – ecsetelni; tout le —e à mes yeux, minden emlékembe hozza őt; 2. se —, |v. r., ce fait se —e à mon esprit, ez esemény előttem lebeg.

szavonható.

Rétractation (-trak-tu-cion), f. visszahúzás, visszavonás; 2. ujbóli átdolgozás.

Rétracter (-trak-), v. a. viszszavonni, visszahúzni; 2. se —, v. r. véleményét megváltoztatni.

Rétractile, a. h. n. ongles —8, behúzható karmok; ext. force —, ösezehúző erő. Rétractilité, f. did. össze-

húzhatóság, Rétraction (-trak-cion), f. méd. *összehúzás*.

Retraindre, v. retreindre.

Retraire, v, a. ir. prat. viszszaváltani, visszavásárolni; 2. ismét fejni; 3. se -, v. r. összezsugorodni.

Retrait, e, a. agr. blé —, összezsugorodott gabona.

Retrait, m. jur. visszavásárlás, visszaváltás; d'un projet de loi, törvényjavaslat visszavétele ; 2. v. latrines; 3. v. retraite (4. arch.).

Retraite, f. hazamenés; milit. takarodó; battre la —, takarodót dobolni; guer. visszavonulás; se battre en —, visszavonulva harcolni; fig. battre en —, más hurokat pengetni; it. il bat en —, haza megy; ch. sonner la —, a falkát visszakürtölni; 2. elvonultság " magányosság, nyugalom; faire une sage –, okos módon visszavonulni; 3. nyughely; donner — à q., vkinek menedéket adni; — de voleurs, tolvajfészek ; 4. nyugpénz, nyugdij; it. kegyelemdij; arch. — d'un mur, fal vékonyodása; bang. viszváltó; biod. himzésrajz; expl. nyugszak; féo. pótadó; agr. ganaj-gödör; tan. timcsáva; escr. hátrálás.

Retraiter, v, a. p. u. ujra értekezni; 2. milit. elbocsátani; 3. corr. a mészgödörből kivenni; 4. v. n. takarodó**t** visszavonulni.

Retranchement, m. kevesbítés, csökkentés; megszoritás, korlátolás; — des abus, visszaélések megszüntetése: arch. deszkafal; deszkarekesz; guer. sáncolat; fig. forcer q. dans ses —s, vkit sarokba szorítni.

Retrancher, v. a. kevesbitni, csökkenteni, megszoritni, korlátozni ; eltörölni; poét. elips. Dieu le retrancha lui-même et vous mit à sa place, Isten maga törőlte ki őt az élők sorából és tette önt helyébe; 2. chir. - un membre, tagot csonkitni; jard. nyesni, vágni; litt. kihúzni; méd. — le vin à un malade, a bort betegnek eltiltani: — des abus, visszaéléseket megszüntetni; cath. kiközösítni; 3. guer. — un camp, tábort elsáncolni; 4. se -, v. r. magát megszoritni, takarékosan élni, takarékoskodni; fig. j'aurais plusieurs raisons à dire, mais je me —e a celle-ci, több okom volna ezt mondanom, de én csupán erre szoritkozom; guer. magát elsáncolni; fig. il se —e toujours dans cette seule défense, mindig ez egy védelmet hozza föl.

Retravailler, v. a. ujra dol-

gozni, átdolgozni.

Retrayant, e (-trò-ian), s. prat. visszavásárló, be-váltó.

Rètre, v. reitre.

Rétréci, e, a. fig. esprit —, korlálolt elme; bot. feuille —e, keskenyülő levél; crist. cristal —, szükült kristálu

kristály.

Rétrécir, v. a. szűkítni, keskenyítni; tric. fogyasztani; fig. la servitude rétrécit l'ame, a szolgaság elnyomja a lelket; man. megszorítni; ch. — l'enceinte de chasse, a vadászatot félbeszakítani; 2. v. n. et se —, v. r. szűkülni, keskenyülni, összehúzódni, összezsugorodni.

Rétrécissement, m. szükítés, keskenyítés; szükülés, keskenyétés; összehúzódás; összezsugorítás; összezsugorodás; fig. — de l'esprit, a szellem korlátolása; — des talents, a tehetség gyöngülése.

Rétrécisseur, se, s. t. t. szűkítő, keskenyítő.

Rétreindre, v. a. ir. chaud., orf. homoritni.

Rétreinte, f. chaud., orf. homoritás.

Retrempe, f. isméti bemártás, edzés; l'acier amolli par le feu se durcit de nouveau à la —, a tūz által meglágyult acél ismét megkeményedik, ha izzón mártják a vízbe.

Retremper, v. a. ujra edzeni; it. fig.; 2. se —, v. r. edződni.

Retresser (-tré-cé), v. a. ujra fonni, átfonni.

Rétribuer, v. a. q., vkit megjutalmazni.

Rétribution (-cion), f. megjutalmazás; jutalom; 2. illeték, papilleték.

Retrié, m. pap. harmad alja.

Retrier, v. a. ujra válogatni, kiválogatni.

Rétriller, v. a. ujra vakarni, kefélni (lovat).

Rétroactif, ve, a. visszaható; effet —, visszahatás.

Rétroaction (-cion), f. viszszahatás.

Rétroactivité, f. visszaható

Rétroagir, v. a. visszahatni. Rétrocédant, e, s. a. jur. viszont átengedő.

Rétrocéder, v. a. prat. viszont átengedni.

Rétrocessif, ve, a. jur. viszont átengedhető.

Rétrocession (-cécion), f. viszont átengedés; méd. visszaverődés; an. — du coccyx, a farcsikcsont viszszahúzódása a szülésnél; 2. physiol. hátrálás.

Rétrocessionnaire (-cé-cio-), s. viszont engedményezett. Rétrofléchi, e, —flexe, a. bot. hátragörbült.

Rétroflexion (-flek-cion), f. hátragörbülés.

Rétrogradation (-da-cion), f. astr. hátrálás.

Rétrogade, a. hátráló.

Rétrograder, v. n. hátrálni; fig. v. reculer.

Rétrogressif, ve, a. inus. v. rétrograde.

Rétrogression, f. v. reversion; 2. *hátramenés.

Rétropulsion, v. rétroversion.

Retroquer (-ke), v. a. visszacserélni.

Rétrospectif, ve, a. hátratekintő.

Retroussage, m. vign. negyedik kapálás.

Retrousse, f. t. t. második sajtolás.

Retroussement, m. fölsimitás, fölkötés, fölgyűrés, föltürés.

Retrousser, v. a. fölkötni, fölfonni, fölsimitni; ismét fölkötni, fonni, simitni, föltürni, gyürni; fig. nez—é, fitos orr; 2. fölemelni, fölfogni; retroussez votre robe, csipje föl szoknyáját.

Retroussis (re-trou-ci), m. chap. karima; tail. haj-tóka; habit bleu avec des—s rouges, kék kabát vörös hajtókával; cord. bottes à—, jobb: à revers, hajtókás csizma.

Retrouvaille, f. lelet.

Retrouver, v. a. ujra találni, föllelni; 2. j'ai — 6 ma
montre, ismét megtaláltam órámat; fig. je ne le
— e pas, nem ismerek reá;
3. se —, v. r. je me — e
dans une situation aisée,
ismét kényelmes helyzetben vagyok; 4. se —,
v. réc. egymást megtalálni.

Rétroversion, f. méd. az anyaméh hátrafordulása. Rets (rê), m. rece; hálí;

fig. tör, kelepce; char. de la charrue, ekeszarv. Rétudier, v. a. ujra tanulni. Retuer, v. a. fig. ujra elrontani, semmivé tenni.

Rétus, e (ré-tu), a. bot. hor-

padt.

Rétuver, v. a. chir. ismét melengetni, borongatni.

Réunion (-u-nion), f. összeegyeztetés; chir. — des lèvres d'une plaie, seb széleinek behegesztése; fig. kibékités; jur. egyesítés; it. — des preuves, bizonyitékok összeállítása ; 2. társas összejövetel; gyülde.

Réunir (-u-nir), v. a. egyesitni; ujra egyesitni; chir. behegeszteni; jur. – un domaine à la couronne, államjószágot a koronával egyesitni; it. — des preuves, bizonyítékokat gyűjteni; fig. — deux peuples, két népet kibékíteni; 2. – toutes ces forces pour..., minden erejét összeszedni, $hogy \dots$; 3. se —, v. r. csatlakozni ; egyesülni ; ils ce sont réunis sur ce point, *megállapodni*.

Réussin, m., —e, f. ketted-

szénsavas szikső.

Réussir (ré-u-cir), v. n. szerencsésen járni ; sikerülni ; jól végződni ; agr. teremni, megteremni.

Réussite, f. siker; 2. ered-

Revalidation (-cion), f. isméti érvényesítés.

Revalider, v. a. prat. ujra érvényesitni.

Revaloir (-loare), v. a. ir. visszafizetni, viszonozni.

Revanche, f. viszonzás, elégtétel; 2. boszú; 3. en —, adt. viszonzásul; helyette. Revancher, v. a., q. fam.

vkit védeni, segíteni ; 2. se -, v. r. viszonozni; magat kárpótolni.

Revancheur, m. p. u. védő,

boszuálló.

Rêvasser (rê-va-cé), v. n. nyugtalanul álmodni; fam. felületesen gondolni vmirc. | Revenant, m. pop. kisértet; |

Rêvasserie, f. nyugtalan álmodás; fig. agyrém.

Révasseur, m. fam. álmadozó.

Rêve, m. alom; fig. agyrém.

Revêche, a. fanyar; fig. barátságtalan; kelletlen; durva; 2. f. com. bélésflanel; 3. f. durvaság, barátságtalanság.

Réveil, m. ébredés; fig. il a en un fâcheux —, kellemetlenül ábrándult ki; horl. ébresztő óra; monter le —, az ébresztőt fölhúzni ; milit. riado, riadul; it. †96 fontos ágyű.

Réveil-matin, v. réveille-

matin.

Réveillée, f. glac. egész nap-

Réveille-matin, m. horl. v. réveil: fam. c'est un fâcheux —, kellemetlen csöndzavaró; fig. c'est un agréable —, kellemes fölébredés; hot. mezei katáng; poét. kakas.

Réveiller (ré-vè-lié), v. a. ébreszteni , fölébreszteni ; fig. eszméletre hozni; 2. – les passions, a szenvedélyeket fölizgatni ; buzdítani; — l'attention, a figyelmet magara vonni; ce met e l'appétit, ez étel étvágyat gerjeszt; II. se —, v. r. fölébredni; fig. megujulni ; magához térni.

Réveilleur (ré-vè-lieur), m. ébresztő; h. m. éji őr.

Réveillon (ré-vè-lion), m. éjjeli vacsora.

Révélation (-cion), f. kinyilatkoztatás, nyilatkozás; 2. théo. — divine, isteni jelentés.

Révèlement, v. révélation (1.).

Révéler, v. a. kinyilatkoztatni; fölfedezni; il révéla la conjurcation, elárulta az összeesküvést; théo. kijelenteni; 2. se —, v. r. nyilatkozni; nyilvánulni.

2. —, e, a. kellemes, megnyerö.

Revenant-bon, m. melléknyereség; 2. pénztári maradvány ; fig. előny.

Revendage, m. zsibárusko-. dás ; zsibárusság ; jur. elárverezett ingóságok.

Revendeur, se, s. zeibárus;

Revendicable, a. did. visszakövetelhető.

Revendication (re-van-dika-cion), f. jur. visezakövetelés; — de marchandise, útban levő áruk lefoglalása.

Revendiquer (re-van-di-ké), v. a. jur. visszakövetelni ;

igenyelni.

Revendre, v. a. ismét eladni; fig. fam. il en a à -, bőven van neki; pop. -q., vkit megcsalni; 2. arg. fe-

csegni.

Revenir, v. n. ir. visszatérni; ces bois reviennent bien, e cserje szépen hajt; fig. cela m'est revenu dans l'esprit, hirtelen eszembe jutott; 2. visszajöni; il va —, azonnal visszajő; fam. il semble — de l'autre monde, mit se tud a történtekről; vulg. imp. il revient dans cette maison, e hásban kisértet jår; mod. felböffenni, felböfögni; 3. ismét visszajönni; les troupes reviennent à la charge, a csapatok ujra támadnak; fig. il revient toujours à la charge, nem tágit; fam. revenons à nos moutons, térjünk vissza előbbeni tárgyunkra; it. il revient toujours sur la même corde, mindig egy mirt penget; 4. – en santé, ismét meggyógyulni; en faveur, ismét kegybe jutni; — à la vie, eszméletre térni; le vin fait le coeur, a bor erősít; d'une maladie, felüdülni; fam. il en est revenu d'une belle, szerencsésen

menekült; it. abs. il revient à vue d'oeil, szemlátomást javul; 5. fig. cet homme ne revient jamais, ez ember sohase tágit ; m. p.c'est un homme dont je suis bien revenu, megváltoztattam ez ember iránti jóvéleményemet ; — sur le compte de q., jobban vélekedni vkiröl; faire —q., vkit kibékítni ; 6. hasznot hajtani; használni, segiteni; il lui revient de sa maison mille écus par an, háza ezer tallért jövedelmez évenkint; 7. cet habit lui revient à cinq louis, ez öltözet öt aranyába keriit; cela revient à même, mindegy; 8. son hummeur me revient, kedélye tetszikinekem; cette couleur revient à l'autre, e szin illik a másikhoz; 9. il me revient de toutes parts que ..., mindenfelül hallom, hogy ...; ch. cerf revenu de tête, agancsot hajtott szarvas; cuis. faire —, fölforraltatni; jur. faire --- sur q., vki ellen kezessegi keresetet inditni; tan. cuir. revenu, meglágyult bör.

Revenoir (-noare), m. horl. tüzesitő vas.

Revente, d'une maison, f. viszonteladás; 2. meuble de —, zsibárusnál vett bútor.

Reventier (-van-thié), m. sal. sókufár.

Revenu (-ve-nu), m. jövedelem; —s casuels, véletlen jövedelem; ch. — de cerf, szarvas új agancsa; fig. avoir du — en sens commun, józan észt bírni.

Revenue (-ve-nû), f. e. f. sarjadék; vén. étetés ideje.

Revenure (-ve-nu-), f. agr. szőlőtőke második hajtása (fagy után).

Rêver, m, poét. ábrándozás. Rêver, v. n. álmodni; 2. félre beszélni; eszelősködni; fig. ostobaságokat beszélni; 3. elmélázni, elgondolkozni; fig. — à la Suisse, gondolatok nélkül merengeni; 4. meggondolkozni, fontolgatni; 5. v. a. álmodozni; fig. il ne —e que fortune, csupán vagyon után törekedik.

Réverbérant, e, a. visszasugárzo.

Réverbération (-cion), f. visszasugárzás; — des rayons du soleil, verőfény;
2. fig. nous n'étions ses amis que par —, csupán közvetve voltunk barátjai;
3. fig. emlék; les douces —s de la jeunesse dans un âge avancé, a fiatalság édes emléke hajlott korban.

Réverbère, m. visszugárzó, tűkörlámpa; ch. chasse au —, fáklyás vadászat; chi. feu de —, visszaverő tűz; fourneau de —, viszszaverő pest.

Réverbérer, v. a. et n. viszszasugárzani; visszaverödni.

Revercher, v. a. ét. ón-öntvényt javítni.

Reverdie, f. mar. sebes ár, szökő ár.

Reverdir, v. a. ujra, még egyszer zöldre festeni; 2. v. n. ismét zöldülni; fig. je l'ai trouvé tout reverdi, egészen megifjodottnak találtam; pop. planter là q. pour —, vkit hiában várakoztatni; 3. les dartres dont il se croyait guéri commencent à —, a sömör ismét kiütközik rajta.

Reverdissement, m. isméti zöldre festés.

Révéremment (-ra-man-), adv. v. réspectueusement. Révérence (-ran-ce), f. tisz-telet, tiszteletadás; pop. sauf —, engedelemmel mondva; 2. tisztelendő (cim); 3. bók, meghajlás; faire la — à q., vkinél tiszteletét tenni; pop. tirer sa — à q., vkit köszönteni;

fig. iron. je vous tire ma

—, reám ugyan ne számítson man. faire la —, megbotlani.

Révérentielle, a. f. v crainte (théo.).

Révérencieusement, adv. tiszteletteljesen.

Révérencieux, se, a. fam. g. p. bókolgató, sündörködő; fig. homme —, alázatos férfiu.

Révérend (ré-vé-ran), e, a. tisztelendő; 2. m. mon –. nagyon tisztelendő uram.

Révérendissime, a. főtisztelendő; l'illustrissime et — archevêque, méltóságæ és főtisztelendő püspök.

Révérer, v. a. tisztelni, becsülni; tiszteletben tartani; 2. se —, v. r. önmagát tisztelni; 3. se —, v. réc. egymást tisztelni.

Rêverie, f. ábránd, képzelyés; 2. eszelősség.

Revernir, v. a. ujra firnászolni, kencézni.

Reverquier, v. revertier.
Revers (-vêr), m. fonákoldal; le — de la main, kézfeje; mon. — d'une médaille, érem hátlapja; fig. le — de la médaille, árnyoldala vminek; 2. fig. — de fortune, baleset; tail. coutur. hajtóka; guer. prendre l'ennemi de —, az ellent hátulról megtámadni.

Réversal, e (-vér-çal), lettres —es, hitkötelezvény. Reverseau (-vèr-ço), m. arch. csorbat.

Reversement, v. transbordement.

Reverser (-ver-cé), v. a. imet beléönteni, belétölteni; mar. v. transborder.

Reversi, —s (-ver-ci), m. kártyajáték neme, melyben az nyer, kinek legkevesebb ütése van.

Réversibilité (-vèr-ci), f. jur. visszaszállhatóság, háram-landóság.

Réversible (-vèr-ci), a. 2. háramló, rászálló, maradó. Réversion (-vèr-cion), f. jur. háramlás, szállamás, maradás, jutás; droit de —, esendőség.

Reversoir, m. hydr. vizeresz, zúgó.

Revertier (-vèr-thié), m.trict. puf-játék.

Revestiaire (re-vèce-thi-ère), m. lit. szekrestye.

Revêtement, m. fort. béllet;
— de maçonnerie, falbéllés; arch. támaszfal.

Revêtir, v. a. ir. *ruházni*, fölruházni; fig. un gueux revêtu, dölyfös ember; 2. — un habit, kabátot fölvenni; fig. elsa játítni; 3. öltöztetni; fig. — q. d'un charge, valakit hivatalba tenni; it. fig. — ses pensées d'un style brillant, gondolatait válogatott ki*fejezéssel diszitni* ; prat. – un écrit d'une signature, iratot aláirással elláini; arch. — une muraille de carreaux de porcelaine, falat porcellán kockákkal boritni; féo. hübérül adni: fort. — une fossée, árok lejtjét téglával megrakni; tonn. — des tonneaux, hordókat abroncsolni; men. — les murs, falat deszkázni; 4. se —, v. r. öltözködni.

Revêtissement, m. fölruházás; arch. v. revêtement; 2. —, revêture, v. investiture; 3. jur. viszontadományozás.

Rêveur, se, s. a. gondolkozó, merengő; 2. szörszálhasogató.

Revidage, m. ismételt kiü-

Revider, v. a. ujra, ismét kiürîtni, kiönteni; lap. un trou, lyukat tágitni; 2. egymás közt kufárkodni. Revient (-vi-ain), m. com. gyári ár.

Revigorer, v. a. ismét megerősítni; 2. se —, v. r. ismét megerősödni

Reviguer, —quer (-ké), v. a. drap. öblítni, kiöblítni.

Revigueur, —queur (-keur), m. drap. öblögető.

Revirement, m. mar. com. v. virement; fig. — de tendresse, gyöngédség átruházása.

Revirer, v. n. mar. v. virer;
— dans les eaux d'un
vaisseau, vmely hajó nyomában megfordulni; fig.
fam. véleményt, pártot
változtatni; guer. l'armée
revira tout-à-coup, a hadsereg hirtelen fordult és
támadott.

Reviser (-zé), v. a. átnézni; ismét átnézni, átvizsgálni. Réviseur (-zeur), m. vizsgáló; — de comptes, számvizsgáló.

Révision (-zion), f. megvizsgálás, áttekintés, vizsgálat, átnézés; — de compte, számvizsgálat; 2. áruk elárverezése.

Revisit (-zite), m. átvizsgált.

Revisiter, v. a. ujra átnézni, átvizsgálni, megvizsgálni; méd. — un malade, beteget ujra látogatni; adm. másod vizsgálat alá venni; 2. se —, v. réc. egymást ujra meglátogatni.

Revivification (-cion), f. chi. ujra fölfrissités.

Revivifier, v. a. ujra fölelevenitni, föléleszteni, életrehozni.

Revivre, v. n. ir. ujra föléledni, megelevenedni; 2.
faire —q., vkit ujra föléleszteni, életrehozni; fig.
faire — les droits d'une
maison, család jogait ujra
érvényesítni; 3. élénkítni;
le vernis fait — les couleurs, a fénymáz ujra
élénkké teszi a színeket.

Révocabilité (-ka-), f. jur. visszavonhatóság.

Révocable (-ka-), a. jur. viszszavonható; megmásítható, Révocatif, v. révocatoire.

Révocation (-cion), f. jur. visszahuzás, visszavonás, megmásítás.

Révocatoire (-ka-toare), a. jur. visszavonó, megmá-sitó.

Revoici (-voa-), prép. ismét itt; le — de nouveau, ismét itt van.

Revoilà (-voa-), prép. ismét ott; le — bien malade, ott van ni, már meg ujra nagyon beteg.

Revoin, v. regain.

Revoir (-voare), v. a. ir. viszont látni; it. m. fam. adieu, jusqu'au revoir, isten veled, a viszontlátásig; 2. átnézni, átvizsgálni, áttekinteni; 3. megvizsgálni; à—, adt. megvizsgálandó; ch.— d'un cerf, szarvas nyomát ujra megtalálni; maréch. ujra sárhítni, meghágni; 4. se—, v. récegymást viszont látni.

Revoler, v. a. visszaröpülni; fig. je —e vers lui, sietek feléje, hozzá; 2. ismét lopni, visszalopni; 3. se —, v. réc. egymást ujra meglopni. [szélcsapás. Revolin (-lein), m. mar. Révoltant, e, a. lázasztó, lázásztó; lingeles egymási.

revoltant, e, a. lazaszto, lazitó; un abut —, iszonyú visszaélés; assemblage de couleurs —, szemsértő színvegyülék.

Révolte, f. lázadás; zendülés; fig. ellenszegülés.

Révolté, m. lázadó, zendülő.

Révolter, v. a. lázítni, föllázítni; 2. v. n. il a fait — toute la province, föllázította az egész tartományt; gouverneur —é, elpártolt kormányzó; 3. megharagítni; 4. se —, v. r. föllázadni; méltatlankodni; 4. se —, v. réc. egymást lázítni.

Révolu, e, a. bevégzett, elmult.

Révolution (-cion), f. astr. forgás, keringés, körülfutás; — vraie, valódi keringés; — des saisons, az évszakok visszatérése; méd. cette nouvelle lui a causé une grande —, e hír nagy változást idézett elő állapotában; fig. változás fölforgatés; lázadás; 2. abs. forradalom.

Révolutionnaire (-cio-nè-re), m. forradalmár; 2. a. forradalmi; lázadási.

Révolutionner (-cio-né), v. a. föllázítni; fig. fölforgatni; megváltoztatni; 2. se —, v. r. föllázadni; it. v. réc. egymást föllázítni.

Révolutionniste, p. u. v. révolutionnaire.

Revomir, v. a. ujra hányni, okádni; 2. visszavetni, lökni, hányni; la mer revomit les objets qu'elle a englouti, a tenger ismét kiveti a tárgyakat, melyeket elnyelt.

Révoquer (-ké), v. a. visszahúzni; visszavonni; fig. — en doute, kétségbe hozni.

Revouloir (-loare), v. a. ismét akarni.

Revoyager (-voa-ia-), v. a. ujra utazni.

Revu, e, v. revoir.

Revue, f. kutatás, vizsgálat, átvizsgálás; milit. szemle, hadi szemle; fam. nous sommes gens de —, gyakran összejövünk.

Révulser, v. a. méd. elháritani.

Révulsif, ve, a. méd. elhárító; 2. m. faire usage des —s, elhárító szereket használni.

Révulsion (-cion), f. méd. elháritás.

Rez (ré), prép. abattre — terre, a földdel egyenlővé tenni, lebontani; 2. m. — de chaussée, földszín; arch. — mur, fal belső oldala; — terre, földterület.

Rhabillage, m. kijavítás; meun. – de la meule, malomkő vagdalása.

Rhabillement, m. kibékítés; 2. v. rhabillage.

Rhabiller, v. a. ujra felöltöztetni; meun. — une meule, malomkövet ujra vagdalni; chir. une — partie luxée, menült részt helyreigazítni; pêch. — un filet, hálót kijavítani; 2. új ruhával ellátni; fig. rendbehozni; kiegyenlítni; 3. se —, v. r. ismét felöltözködni.

Rhabilleur, se, s. javító, foltozó; 2. fig. békitő; 3. kiíró, irat-orv.

Rhacome, m. bot. rojtvirág. Rhagades, f. pl. méd. repedések (ajakon stb.).

Rhagostis (-goce-tice), v. corisperme.

Rhamnier, v. nerprun.

Rhamnoïde, rhamnée, f. bot. benge; 2.—s, pl. bengefélék.

Rhamphastos, v. toucan.
Rhaphanédon, raphé, rhapontie, f. bot. kalapló-

Rhapsode, etc. v. rapsode, etc.

Rhazut, m. bot. farkasgégevirág, likasir.

Rhéadé, e, a. bot. pipacsféle.

Rhéas, m. bot. pipacs. Rhénan, e, a. rajnai.

Rhéteur, m. h. anc. szónok;
2. it. népszónok; h. m.,
m. p. il n'est point orateur, ce n'est qu'un —,
nem szónok, csupán műbeszélő.

Rhétorification (-cion), f. p. u. szónoki képekkel visszaélés.

Rhétoricien, m. szónok.

Rhétorique, f. szónoklat, szónoklattan; professeur en —, szónoklat-tanár; 2. fam. ékesszólás; 3. m. p. szópompa, szócikornya.

Rheuma mètre, m. phys. folyammérő; —métrique, a. folyammérői.

Rhexie (rek-ci), f. bot. recse, recse-virág.

Rhexis (rek-cice), m. méd. érszakadás; fölfakadás (kelésről).

Rhicnose (rik-), f. méd. redősödés, ráncosodás (aszkórnál). Rhinalgie (ri-), f. méd. orrfájás.

Rhinalgique (ri-), a. méd' orrfájási.

Rhinanthoïdes,—toïdes (ri-), f. pl. bot. laporfélék.

Rhinanthus (-tuce), —the,m. bot. lapor.

Rhinenchyte (ri-nan-), f. méd. orrfecskendő.

Rhinite (ri-), f. méd. orrlob; 2.—s, m. pl. h. n. orrmányosok (négytagú bogarak).

Rhino'bate, m. icht. rája;
2. ent. szarvorrú bogár;
—carcinome, m. méd. orrfene; —céros (-roce), m.
h. n. szarvorrú; fig. nez
de —, kiálló orr; 2. —oiseau, porte-corne, csorrszarvú; 3. —nasicorne, v.
rhinobate (2.)! —rrhagie,
f. méd. orrvérzés; —rrhagique, a. méd. orrvérzési;
—trague, m. ent. közcincér.

Rhipipore, m. h. n. szarvasbogár.

Rhisotrogue, m. ent. fu-tonc.

Rhizo'graphe, m. gyökérleirő; —graphie, f. did. gyökérrajz; —morphe, a. bot. gyökérféle; —phage, a. gyökérevő; —phagie, f. gyökérevés.

Rhodes, f. hot. rózsafa.

Rhodia, f. bot. rózsagyőkér.

Rhodiacon, m. méd. rózsatapasz.

Rhodin, e, a. méd. rózsával készített.

Rhodiole, v. orpin-rose.

Rhodite, f. h. n. rózsakláris.

Rhodium (ro-diome), m. minér. röteny.

Rhodo'dendron, m. bot. ragyabura; —mel, m. méd. rózsaméz.

Rhombe, rhomboïde, m. géom. ferdény, csürlő; 2. icht. kövi félszegűszó.

Rhomboïdal, e, rhomboïde, a. géom. ferdényded, csiir-löded.

barbara.

Rhum (rome), m. com. rum. Rhumapyse, f. méd. csúzláz.

Rhumatique, a. méd. csúzos. Rhumatisant, e (-zan), rhumatisé, e (-zé), s. a. csúzos beteg.

Rhumatisme (-thice-me), m. méd. csúz.

Rhumb, v. rumb.

Rhume, m. nátha.

Rhummerie (ro-merie), f. rumkészítés ; rumgyár.

Rhus, v. sumac.

Rhyas (ri-ace), m. méd. köny hullatás.

Rhytme (rit-me), m. hangidom, hanglejtem; gördü-

Rhytmique, a. hanglejtemes; gördületes.

Rhytodose, f. méd. szem-

Riaillerie, f. fam. kacagás,

Riaize, f. agr. terméketlen, rosz föld.

Riant, e, a. nevető, víg; kellemes; idées —es, vidám gondolatok; 2. m. litt. p. u. la source du —, vidámság forrása.

Riaule, f. expl. czáklya.

Ribage, m. bot. csicseriborsó.

Ribambelle (-ban-), fam. elle a amené une — d'enfants, egy egész sereg gyermeket hozott magával; une — d'injures, szitokhalmaz.

Ribaud, e, s. a. kurafi ; kurvás; kurva; h. d. F., zabolátlan katona.

Ribandaille, f. gyava ka-

Ribaude, f. cuis. tésztában

sült alma. Ribaudeau (-d6), m. milit. vasalt szekér.

Ribaudequin (-kein), m. ant. hajítégép.

Ribauder, v. n. kurválkodni.

Ribauderie, f. m. p. u. kurválkodás.

Rhubarbe, f. bot., méd. ra- Ribaudie, f. fajtalanság; feslettség.

Ribaudure, v. anguille (manuf.).

Ribe, f. écon. tiló, kendertörő; 2. –, ribet, conf. veres ribiszke.

Riblage, m. t. t. élesítés.

Ribler, v. a. t. t. élesitni ; 2. ejjel koszálni.

Riblerie, f. katonarablás; 2. fajtalanság.

Riblette, f. cuis. sült vagy kirántott hússzelet; it. szalonnás lepény.

Ribleter, v. ribler (2.).

Ribleur, m. pop. éjjelező, éjkóbor.

Riblons, m. pl. acélreszelék. Ribon-ribaine, adt. · akarva nem akarva ; minden áron; bármibe kerüljön is.

Ribord (ri-bor), m. mar. másoddeszkázat.

Ribordage, m. mar. összeütközés általi kár; 2. összeütközés miatti kárpótlás. Ribot, ribo, m. lait. köpülő.

Ribotage, m. ribote, f. pop. lakmározús, faire —, v. riboter.

Riboter, v. n. pop. lakmározni, dorbézolni, tivornyázni.

Riboteur, se, s. pop. lakmározó, dorbéz, tivornyázó.

Ricanement, m. fam. günykacagás; gúnykacaj; vigyorgás.

Ricaner, v. n. fam. vicsorogni, vigyorogni, gúnyolva kacagni, nyihogni.

Ricanerie, v. ricanement. Ricaneur, se, s. a. fam. vicsorgó, vigyorgó, nyihogó.

Ric-a-ric (rik-a-rik), fam. pontosan; mind egy fillerig; pop. payer q. – vkit csip-csup modra kifizetni.

Ricarde, f. h. n. szüveny. Rich (ri-che), m. h. n. hiúz; 2. kékes tengeri nyúl.

Richard (ri-char, még magánhangzó előtt is), m. fam. pénzes ember; 2. orn. magtörő holló; ent. pompabogár.

Riche, a. gazdag; p. homme chiche n'est jamais —, a fösvénynek soha se elég ; fig. — en mérite, érdemdús; — en taille, tekintélyes termetű; 2. qf. dús; moisson —, dús aratás; matière —, bő anyag; 3. meubles —s, nagyszerű bûtor; 4. m. le - et lepauvre, a gazdag és a szegény ; h. n. selyemnyúl.

†Riche-couleur, f. méd. sárgasáy.

Richement, adv. gazdagon; pompásan; dúsan; pop. elle est — laide, nagyon is rút.

†Richéome, m. úr.

Richesse, f. gazdagság, bőség; p. l'épargne est une grande —, aranyokat nem gyűjt, ki a fillért meg nem becsüli ; 2. termékenység ; 3. pl. entasser des —s. kincseket fölhalmozni; 4. pompa.

Richissime, a. dúsgazdag. Ricin (-cein), m. bot. csodafa, himboj; huile de —, himboj-olaj,

Ricinate (-ci-), m. chi. himbojsavas só.

Ricinées f. pl. h. n. atkafélék.

Ricinier, v. ricin.

Ricinique, a. chi. acide —, himbojsav.

Ricinoïde (-ci-no-), f. noix des barrades, pignon d'Indes, v. pignon; 2. v. médicinier.

Ricket (ri-ke), m. méd. nyomorék.

Ricocher, v. n. visszaugró, hátráló lövéseket tenni.

Ricochet (ri-co-ché), m. ruglokés; p. il a de quoi faire des —s, van miböl rugdalóznia; artil. batterie à —, ugró tűztelep.

Ricochon, m. mon. pénzverő

Ricotte, f. écon. kecskesajt. *Rictus (rik-tuce), m. nagy szájluwk.

Ridains, rideaux, m. pl., ridelles, f. pl. pêch. redőalakú magaslatok a tenger fenekén.

Ride, f. ránc, redő; 2. bod-

ros hullámka.

Rideau (-dô), m. függöny; fig. il faut tirer le — sur ces temps malheureux, fátyolt kell vetni e boldogtalan időre; p. tirez le —, la farce est joué, ez a dolog vége; arch. gyámfal; milit. kis domb; fort. védárok.

Ridées, f. pl. ch. vén rötvad hulladéka; 2. pacsirtaháló.

Rideler, v. a. char. sze kéroldal; pêch. v. ridains.

Rider, v. a. redőzni, ráncolni, ráncositni; mar. — les voiles, a vitorlákat összehúzni 2. v. n. ch. csaholás nélkül nyomozni; 3. se —, v. r. ráncosodni.

Ridicule, a. nevetséges; 2. m. nevetség; cela est d'un parfait —, ez igazán nevetséges; en —, adt., tourner q. =, vkit nevetségessé tenni; 3. autrf. c'est un -, nevetséges ember; 4. mod. un —, szatyor; 5. -ment, adv. nevetségesen.

Ridiculiser, v. a. fam. —q., qch., vkit, vmit nevetségessé tenni; 2. se --, v. r. magát nevetségessé tenni; it. v. réc. egymást kigűnyolni.

Ridiculissime, **a**. nagyon nevetséges.

Ridiculité, f. nevetségesség. Rièble, v. grateron.

Rien, m. semmi; ne faire nem tenni semmit is; il n'est bon à —, semmire se $j\delta$; p. on ne fait —, pour —, a Krisztus koporsóját se örizték ingyen; abs. c'est un homme de —, szerencsesi; p. marchand de tout et faiseur de —, sokat akar a szarka, de nem birja a farka; II. m. qf. csekélység; potomság; en Rigoler, v. a. et n. barázdát, moins de —, villámgyor- |

san; 2. qf. y a-t-il — de si beau? van-e szebb ennél? 3. pl. semmiség; 4. arg. rabfölügyelő.

Riéniste (rié-ni-ce), s. sem-

miskedő, nihilista.

Rière'-ban, m. hadfölhivás; —fief, m. utóhűbér; 2. örökségi adó; —guet, m. éjiőr; —vassal, m. utóhübéres.

Rieur, se, s. nevető, kacagó; 2. c'est un grand —, mugyon szeret nevetni; vig ember; 3. gúnyoló, csu-

†Riez, m. cout. rosz legelő. Riffer, v. égratigner.

Riflard (ri-flar), m. men. durva gyalú; car. fogas véső; grav. ráspoly; pop. roppant nagy esernyő; arg. gazdag ember.

Rifieau (-fiô), m. ard. idegen

köér.

Rifler, v. a. dor., sculpt., grav. a sikárreszelővel reszelni; boul. pain —6, másodsütetű fehér kenyér; 2. pop. zabálni, falni; mohón enni; 3. karcolni, karmolni.

Rigaou, m. orn. vörösbegy. Rigaudonner, v. a. ugrán-

Rigaux, —gauds, m. pl. maç. kövesmész.

Rigée, f. agr. magról termesztett szőlővessző.

*Rigide (ri-ji-de), a. telesdedteli; plaine de — glaçons, jégdarabokkal telt mező; fig. szigorú; théo. merev; -ment, adv. szigorúan.

Rigidité, f. szigoruság; méd. merevedség, merevenség.

Rigidule, a. did. kissé me-

Rigolage, m. v. raillerie; agr. barázdálás, árkolás. Rigole, f. arch. téritő válu, csatorna; - d'irrigation, öntöző csatorna ; jard. agr. barázda; arg. kacaj; kacagás; sans —, komolyan.

árkot húzni; 2. v. n. tré-

fálni, vigadni; arg. kacagni, nevetni.

Rimberge

Rigolet, m. lakodalmi vendégség, nászlakoma.

*Rigolette, f. varrónő, vidám nő; kacagó.

Rigoleur, se, s. gúnyolódó; tréfálozó, bolondozó; 2. gyönyörleső, kéjsovár; 3. arg. kacagó, nevető, mulató.

Rigorisme, m. szigorkodás; litt. szépészeti, széptani szigorkodás.

Rigoriste, s. a. szigorkodó. Rigoteau (-tô), m. couv. fél-

tégla. Rigoureusement, adv. szigo-

rúan; durván; cáfolhatlanul. Rigoureuseté, f. szigor, kér-

lelhetlenség, kiméletlenség, durvaság.

Rigoureux, se, s. szigorű; 2. kemény; un tourment -, súlyos kin; kérlelhetlen; jur. preuves — ses, megcáfolhatlan, tagadhatlan

bizonyítékok.

Rigueur (ri-gheur), f. szigoruság; tenir — a q., vkivel szigorúan bánni; – du froid, a hideg keménysége; 2. juge de —, rendes birδ; juges de —, albirák; cette règle est de —, e szabálytól nincs eltérés; jouer de —, szabályszerint játszani; fig. — du sort, a sors kegyetlensége ; à la —, à la dernière —, à toute —, en —, en toute —, adt. szigorúan, a legnagyobb szigorúsággal, szigorúan véve; komolyan véve.

Rillette, f. cuis. vagdalt disz-

nó hús.

Rimaille, f. p. u. rimezes; versfaragás; rosz versek. Rimailler, v. n. rimelni, rosz

verseket gyártani. Rimailleur (ri-ma-lieur), m. rimfaragó, rimelő.

Rimasser, v. rimailler.

Rimasserie, v. rimaille. Rimasseur, v. rimailleur.

Rimberge, bot. v. mercuriale.

Rime, f. rim; — masculine, himrim; — féminine, nő-rim; 2. vers, költemény; p. n'y avoir ni — ni raison, se füle se farka.

Rimeur, m. rimfaragó. Rimeux, se, a. hasadékos, hasadozott.

Rimoyer, v. rimailler.

Rinçage, m. öblítés, öblögetés.

Rinceau (rein-çô), m. arch., sculpt. lombdisz.

Rince-bouche, m. écon. szájöblögető.

Rincée, f. pop. rakás verés; it. esőszakadás, esőömlés. Rincelotte, v. rincure.

Rincer (rein-), v. a. öblíteni, kiöblíteni; pop. il a été bien — é, derekasan megrakták; drap. kimosni; öblögetni; 2. ráncolni, öszszeráncolni; arg. lopni; rabolni; 3. se —, v. r. száját öblítni; it. v. réc. pop. egymást elverni, megpáholni.

Rinçoir (rein-çoare), m. öblögető edény.

Rincure, f. moslék; fig. on a mis trop d'eau dans ce vin, ce n'est que de la —, nagyon sok vizet töltöttek e borba, nem egyéb öblögető viznél.

Ringard (rein-gar), m. forg. emelcsővas, emelővas; 2. vasalt bunkó.

Rinstruire, v. a. ir. ujra tanitni; 2. se —, v. r. ujra tanulni.

Riole, f. faire la —, pop. vigadni; arg. kirándulás; it. — à vigne, paradicsom.

Rioler, v. a. tarkabarkára mázolni.

Riorte, v. viorne.

Riote, f. v. débat, querelle; 2. pop. tréfálás, enyelgés. Rioter, v. n. pop. nyihogni; il ne fait que —, folyvást vigyorog.

Rioteur, se, s. pop. nyihogó, vigyorgó.

Rioteux, se, a. érzékeny; 2. házsártos, veszekedő.

Ripage, m. maç levakarás. Ripaille, f. faire —, lakmározni; 2. arg. — d'avergots, rántotta.

Ripailleur, m. pop. zabáló. nagybélű.

Ripe, f. maç., sculp. vakaró vas; vakarókés.

Riper, v. a. levakarni; 2. v. n. mar. csúszni.

Ripiphore, m. ent. szarvasbogár.

Ripoire, f. cord. kender- és lószörkötél.

Ripopée, f. iron. zagyvalék; fig. fam. összefüggésnélküli elmeszülemény.

Riposte, f. fam. gyors, talpraesett viszonválasz; fig. il lui donna un démenti la — fut un soufflet, meghazudtolta, s feleletül pofot kapott; escr. viszdöfés; man. kirugás sarkantyúzás alkalmával.

Riposter, v. n. viszonválaszt adni; válaszolni; escr. utándöfni; 2. v. a. -qch.,

vmit felelni.

Riposton, m. orn. bukdár.

Ripuaire, a jur. loi —, parti törvény.

Rique-rac, v. ric-à-rac.

Riquet, m. v. grillon; — à la houpe, m. púpos hátú. Rire, v. n. ir. nevetni; faire un conte pour —, vig történetet elbeszélni; il a failli crever de —, majd megpukkadt nevettében; et de —, és aztán kacagni kezdtek; fam. — de bout des dents, kelletlenül nevetni; — dans sa barbe, alattomba örvendeni; 2. fig. ragyogni, kellemesnek lenni, örvendeni; II. vigadni, vigadozni; mulatni; p. rira bien qui rira le dernier, végén csattan az ostor; it. tel qui rit vendredi, dîmanche pleurera, derüre boru; 2. tréfálni; dire qch. pour —, vmit tréfából mondani; 3. — de qch., mit se törödni, fittyet hányni ; fam. cette | muraille rit, e fal tátong; III. se — de qch., v. r. vmin nevetni; IV. m. nevetés; — moqueur, gúny-kacaj.

Ris (ri; rize), m. nevetés; poét. les grâces et les — la suivent partout, báj és öröm követik mindenüvé; cuis. — de veau, borjumellmirigy; 2. agr., bot. v. riz.

Risade (-za-), f. mar. vitorla rövidítése.

Risave, v. ivraie.

Risée (-zé), f. kacagás; 2. gúnyolódás; gúny; 3. qf. gúny tárgya; 4. mar. szél-roham.

Riser (-zé), v. a. mar. vitorlát behűzni.

Risette, f. fam. kellemes nevetés.

Risibilité, f. phil. nevethetőség. nevetési tehetség.

Risible, a. phil. nevethető:
2. neve:séges; 3. nevetni
való; —ment, adv. nevetségesen.

Risquable (rice-ka-), a. veszedelmes; merészletes; kockáztatható.

Risque (rice-ke), m. veszély;
2. f. à tout —, vaktába,
véletlenre, merészbe; 3.
com. kockáztatás, veszélyeztetés; à ses —s, saját
károsodhatására.

Risquer (rice-ké), v. a. merni, merészkedni, kockáztatni; p. qui ne risque n'a rien, a ki mer az nyer; fig. — l'abordage, lépést kockáztatni; 2. se —, v. r. magát kockáztatni, veszélyben forogni.

Risser, v. riser.

†Rissir (-cir), v. n. elvonulni, hátrálni.

Rissole (-ço-le), f. cuis. vagdalthús pástétom; pêch. —, reissole, ajókháló.

Rissoler (-ço-lé), v. a. cuis. barnára sütni; fig. visage —é, napbarnította arc; 2. se —, v. r. cuis. barnulni.

Risolette (ri-ço-), f. cuis. pi-ritós.

Risson (ri-con), m. mar. négyágú horgony.

†Riste (ri-ce), m. gallér.

Riste-perle, v. dauphinelle. †Rister (rice-té), v. éperonner.

Ristorne, ristourne (rice-), f. com. biztosítékjegy megsemmisítése; it. a biztosíték leszállítása.

Ristorner, ristourner (rice-), v. contre-passer.

Rit (rite), rite, m. égl. szertartás; 2. pl. rites (és nem: rits), egyházi szokás, rend, rendtartás.

Ritournelle, f. mus. ismétlés, ritornel; fig. iron. il a parlé longtemps, mais ce n'était qu'une —, sokáig beszélt, de folyvást egy bakot nyúzott.

Rittage, m. agr. szántás korhány nélkül.

Ritte, f. agr. eke korhány nélkül.

Ritter, v. a. agr. símán szántani.

Ritton, m. agr. kardalakú ekevas.

Rituel, m. szerkönyv; 2. a. m. szertartási.

Rivage, m. tengerpart, mart; com. droit de —, parti vám; 2. riv. —, v. lé (riv.).

Rival, e, s. vágytárs; versenytárs; 2. a. nations —es, vetélykedő nemzetek; 3. it. v. riverain.

Rivaliser, v. n. versenyezni; 2. se —, v. réc. egymással versenykedni.

Rivalité, f. vágytársaság, vetélykedés; versenykedés.

Rîve, f. folyó-, patak-, tópart; 2. — d'un bois, erdő széle; 3. riv. v. lé (riv.), pop. papir széle; boul. pain de —, kisült kenyér.

River, v. a. — un clou, charp. szeg hegyét behajtani; marteau à —, szegező kalapács; clou —é, v. rivet; maréch. fer à —, szegcsiptető; fig. fam. le clou à q., valakit letorkolni; 2. v. n. paráználkodni.

Riverain, s. a. partlakos. Riverette, f. folyócska.

Rivet (ri-vè), m. charp., coutel. cövekszeg, szegecs; arch. csúcsfödél széle; 2. arg. gyermekfertőző.

Rivetier (ri-ve-thié), m. ceint., cord., v. emporte-

pièce.

Rivière, f. folyó; it. qf. folyam; géo. la — de Génes, Génua partja; lap. — de diamants, gyémántzsinór; p. c'est porter de l'eau à la —, tengerbe vizet hordani.

Rivoir (-voare), rivois, m. t. t. szegező kalapács.

Rivure, f. serr. pántpecek; coutel. v. rivet.

Rixe (rik-ce), f. civakodás, pörpatvar, veszekedés; 2. qf. szóváltás.

Rixer (rlk-ce), v. n. civakodni, veszekedni.

Riz, ris, rys (rî), m. bot. rizs, rizskása; — sauvage, v. joubarbe; faire du —, rizskását főzni.

Rizière, f. agr. rizsföld.

Riz-pain-sel (ri-pène-cèle), m. pop. élelmezési irnok. Rob, m. pharm. befözött lé. Robe, f. ruha, felső ruha, öltöny, szoknya, hossznya; de noce, menyasszonyi ruha; — de palais, birói köntös; — de chambre, háló köntös; uszály; fig. gens de —, birói kar; noblesse de —, köntös nemesség; prendre la —, papi, birói, ügyvédi pályára lépni; je porte respect à sa —, tisztelem állását; renvoyer q. à la — de soie, vkinek származását szemére vetni; bot. héj, burok, hüvely; charc. hurkabél; ce chat a une belle robe, e macskának szép bore van; — des oiseaux, tollazat; p. — de velours et ventre de son, cifra ruha üres has; arg. fegyencköntös.

Robelage, m. chap. simogatás.

Rober, v. a. chap. simogatni (fókabőrrel); com. — la garance, pirositó buzért hámozni.

Roberie, f. p. u. ruhaterem. Robert (ro-bèr), m. fam. c'est un vrai —, nagyon is elnéző férj: h. n. — le diable, v. vanesse; cuis. sauce —, savanyú mártás vöröshagymával.

Robette, f. cath. rövid ször-

ruha.

Robin (-bein), m. m. p. jogcsavaró, törvénycsavaró; 2. fam. ürü; pop. falu bikája; p. toujours souvient à — de ses flûtes, ifjú szokás, öreg gyakorlás; fam. il est des parents de —, gyáva ember.

Robinerie, v. raillerie.

Robinet (ro-bi-nè), m. csap; pop. quafid une fois le—est laché, il à de la peine à finir, mihelyt fecsegni kezd, nem egy könnyen hallgat el.

Robinetterie, f. csapgyár. Robinier (-bi-nié), m. bot.

v. acacia. Robino-'cratie (-kra-cie), f. köntös, hosznyauralom, —cratique, a. köntös, hosz-

nya-uralmi.
Roblot (-blô), m. pêch. qf.
kis skomber; it. skomberháló.

Roborant, roboratif, v. corroboratif.

Robuste, a. erős; plánte—, töves növény; santé—, tartós egészség, foi—, szilárd hit; it. g. p. könynyenhivő; —ment, adv. p. u. erősen, hatalmasan. Robusticitá f épeka erős:

Robusticité, f. épség, erősség.

Roc (rok), m. szikla; kemény kőzet; bl. torony; ech. v. tour.

Rocaille, f. coll. kagylómű. Rocailler (ro-ka-lié), v. a. kagylóval kirakni.

Rocailleur (-ka-lieur), m. odormüves.

Rocailleux, se (-ca-lieu), a. | köves ; fig. rögös, durva.

Rocambole, échalotte d'Espagne, f. bot., jard. spanyol mogyoróhagyma; tig. fam. java, legjava vminek.

Roch (saint), (rok), szent Rókus; donner des bénédictions de =, vkit megátkozni.

Roche, f. szikla; expl. bányatámasz; fig. un homme de la vieille —, a régi világból való ember; briq. les —s, egymáshoz égett, megiivegesedett téglák ; chaud. forrasztartó; minér. — amphibolique, fekete gránit.

Rocher (ro-ché), m. szirt, szikla; fig. fam. parler anx —s, falra borsót hányni; an. sziklacsont; brass. élesztő tajt ; e. f. haraszt ; h. n. tüves csiga; jard. de champignon, gombacsoport; orf. bóris.

Rocher, v. a. orf. bórissal behinteni; 2. v. n. brass. tajtékozva, habozva kelni.

Rochet (ro-ché), m. szükújju miseing; h. d'Angl. peer-köpeny; horl. rone à —, zárkerék; arg. pap, plebános.

*Rocheux, se, a. sziklás.

Rochier, m. orn. köfali sőlyom; 2. icht. szirti cápa. Rochoir (-choare), m. orf. bórisszelence.

Roc noir, m. miner. sekete

Rococo, m. et a. 6-divatú; cikornyás.

Rodage, m. barangolás, kó-! borlás.

Rodentes (-dan-), m. pl. h. n. orlok.

Rôder, v. n. barangolni, kó- Roj, m. király; pop. loger borolni; 2. v. a. — la noix, ! arq. a roppantyút meg'orditni.

Rodet (-de), m. charp. vizirányosan fekvő malomkeтék.

Rôdeur, m. harangoló, kó-! borló, csavargó.

Rodomond (-mon), m. nyegle, száj hős.

Rodomontade, f. nyegleség; kérk**edés.**

Rogations (-cion), f. cath. nyilvános imák; trois jour des —, keresztjáró napok.

Rogaton, m. ord. pl. fam. fölmelegitett maradék ; étel; fig. irka-firka.

Roger-bontemps, m. pop. vig cimbora.

Rognage, m. agr. metszés. Rogne, f. méd. megrögzött riih; jard. fakosz.

Rogne-cul, v. rognoir.

Rognement, m. rel. körülvágás.

Rogne-pied, m. maréch. patahántó.

Rogner, v. a. meg-, elvágni; megnyesni; fig. fam. megröviditni, elvonni; it. les ongles à q., vkit kurta pórázra fogni; 2. se —, v. r., qch. elvonni magá-

Rogneur, se, s. pénznyirbáló.

Rogneux, se, a. méd. rühes; pop. nyomorult.

Rognoir. m. charp. metszőszer; t. t. metszövas.

Rognon, m. vesepecsenye; pop. mettre la main sur les —s, kezét csipöjére tenni; 2. here.

Rognonner, v. n. pop. dörmögni.

Rognure, f. pénznyirbálás; 2. hulladék, vágás, nyiradék; fig. fam. pl. toldalékok.

Rogomme, m. pop. gugyi, papramorgó (pálinka).

Rogue, a. fam. fölfuvalkodott; 2.—s, f. pl. halikra.

Roguerie, f. fölfuvalkodás. dans la maison du —, börtönben lenni: cath. jour

des —s, vizkereszt.

Boide, plus ord. raide, a. merev; tomber — mort, szörnyet halni; 2. sebes; meredek; fig. konok, makacs; 3. adt. sebesen, gyorsan; —ment, adv. mereven; szigoruan.

Roideur, raideur, f. merevedettség; fig. feszesség; 2. gyorsaság, sebesség; 3. meredekség; fig. szigorű-

Roidillon, raidillon, m. halom.

Roidir, raidir, v. a. merevitni, feszitni; 2. v. n. mereviilni; 3. se —, v. r. megmerevedni ; fig. magát ed-

Roitelet (roa-tlé), m. fam. királyka; orn. ökörszem.

Rôle, m. autri. tekercs; 2. jegyzék, lajstrom; fig. d tour de —, egymás után; th. szerep.

Rôler, v. n. prat. fam. iveket tele firkálni.

Rôlet (rô-lé), m. ord. fig. tekercske; th. szerepke.

Rolle, f. chauf. szénvonó; orn. —, rollier, karicsaszalakóta.

Romain, e, s. et a. római; impr. öreg írás; 2. —e, f. körtefont.

Roman, m. litt. regény.

Romance, f. poét. regénc, romanc.

Romancier, ère, s. litt. regényiró.

Romanesque (-nèce-k), a. litt. regényes; —ment, adv. regényesen.

Romaniser, v. n. g. p. regényt irni.

Romaniste, v. romancier.

Romantique, a. regényes. Romantisme, m. regényes-

Romarin, m. bot. rozmarin. Rompement (-man), m. szėdito zaj; fig. — de tête, sejtörés.

Rompre, v. a. irr. törni, szét-, sel-, betörni; autri. kerékbetörni; fig. – une lance pour q., vkit védelmezni; — l'eau à un cheval, ló ivását félbeszakítni; fig. — l'eau à q., vkinek akadályokat támasztani; ext. megrontani; imp. v. distribuer; grav.

ni; 2. megtörni; föltartóztatni; fig. félbeszakítni; 3. szakitni, szakasztani (vkivel); fam. — la paille, alkut megszegni; — sa maison, cselédségét elbocsátani; ch. — les chiens, a falkát visszaszólítni; it. fig. =, civakodást félbeszakitni; 4. meghiusitni; fig. megtörni; 5. fig. betanitni; man. idomitni; 6. v. n. törni, eltörni; 7. à tout —, adt. legföllebb; 8. à bâtons rompus, adt. darabonkint; 9. se —, v. r. törni, széttörni, megtörni. Ronce, f. bot. szederjcserje;

tüskésrája. Ronceraie, f., ronceroi, m. e. f. szedersövény.

fig. pl. akadályok; icht.

Ronceux, se, a. bütykös, csomós.

Roncin, e, s. gebe; —ière, f. gebe-ól.

Rond(ron),m.kerek,kerekség, kör; 2. —, e, a. kerek, gömbölyű; fig. – et franc, öszinte és nyilt; toile —e, sűrü vászon.

Rondache, rondelle, f. kerek paizs.

Ronde, f. milit. örjárat; fig. faire la —, ólálkodni, leskelődni; mus. együtemü hangjegy; it. —, — de table, körének; 2. à la -, adt. köröskörül.

Rondeau, m. poét. kördal; boul. sütő lapát.

Rondelet, m. pásztorbot; 2. —, te, a fam. *pozsgás, vas*tagocska; tömött.

Rondelin, m. vaskos ember. Rondelle, f. milit. kerek paizs; charr. — d'essieu, rúd kereke; sculp. kerekvéső; brass. sörös hordócska; icht. kerek fürtfogú; bot. kapornyak.

Rondette, f. bot. földi borostyán.

Rondeur, f. kerekség, gömbölyüség; fig. őszinteség, nyiltság. [pálma. Rondier, m. bot. legyező | dorongfa.

Rondine, rondire, f. icht. fecskehal; arg. gomb; it. gyűrü.

Rondiner, v. a. q. pop. vkit elverni; arg. begombolni. Rondir, v. a. kerekîtnî; mar. irányt változtatni.

Rond-point, m. arch. félköralaku tér ; it. körönd.

Ronflant, e, a. zúgó ; dörmögő; hápogó; fig. kérkedő; hitegető.

Ronflement (-man), m. hortyogás.

Ronfler, v. n. hortyogni; man. horkanni; le canon ronfle, az ágyú bömböl.

Ronfleur, se, s. a. hortyogó.

Ronge-maille, m. patkány. Rongement, m. rágás.

Rongeoter (-jo-té), v. n. rágicsálni.

Ronger (-jé), v, a. rágni, meg-, elrágni; fig. $\rightarrow$ son frein, haragjāt elnyelni; 2. -q., vkit kizsarolni; 3. se —, v. r. epekedni.

Rongeur, a. m. fig. $r\acute{a}g\acute{o}$, mardosó, epesztő; h.n.—s, örlök.

Rongnoner (-nio-né), v. n. orditni (tigrisröl).

Roquelaure (rok-lôre), f. utazási köpeny.

Roquer (ro-ké), v. n. éch. toronyhúzást tenni.

Roquet (ro-ké), m. h.n. korcs fitorka (ebfaj); 2. vid köpeny.

Roquetin (rok-tein), m. soier. selyemorsó; tir. — de lames, lánnaorsó.

Roquette (ro-kè-te), f. bot. inda, kacs; mar. faire la —, röppentyűvel jelt adni. Rorage, m. êcon. kender-áztutás.

Rorifère, a. an. vaisseaux -s, tapcsovek; bot. plante —, harmathozó növény.

Rorqual (-kale), m. icht. orka-delfin.

Ros, rot (ro), m. tiss. borda. Rosacé, e, a. bot. rózsanemű.

: megsemmisstni; lecsiszol- | Rondin, m. furkós bot; e. f. | Rosage, m. rosagine, f. v. laurier-rose.

> Rosaire (-zèr), m. cath. olvasó.

> Rosat (-za), a. pharm. $r\delta$ zsa...; sirop —, rózsa-8zörp

> Rosbif (roce-), m. cuis. rostélyos; arg. angol.

> Rose, f. bot. rózsa; 4. m. rózsaszin; it. a. rózsaszínü.

> Rosé, e (-zé), a. rózsapiros; fig. üde, rózsás.

> Roseau (ro-zô), m. bot. nád. Rose-croix (roze-croa), f. alch. rozsa-frigyes.

> Rosée (-zé), f. harmat; fig. — du ciel, ég áldása.

Roselière (-ze), f. nádas.

Roselle (-zèle), f. orn borosrigó. Roseraie (-ze-rè), f. rózsás-

kert. Rosereaux (-ze-rô), m. pl.

pell. süvegszőrme. Rosette, f. fig. rózsácska; com. vörös tenta; horl. igazító tářcsa; minér. szinréz; mod. boglár.

Rosiclaire, m. minér. eziist tünle.

Rosier (-zié), m. bot. rózsatö; rózsabokor.

Rosière, f. v. bouvier (orn.); 3. rózsaleány.

Rosir, v. a. rózsává tenni; 2. v. n. rózsává lenni.

Rosoir (ro-zoar), m. luth. lyukvéső.

Rosse, f. gebe; icht. vörösszárnyú keszeg; luth. kis fuvola.

Rossée, f. fam. ütleg.

Rosser, v. a. q. pop., elverni, megpáholni, megnadrágolni.

Rossignol (ro-ci-niol), m. orn. csalogány, fülemüle; serr. tolvajkulcs.

*Rossignolement (-ci-), m. csalogánydal.

Rossignolet (-ci-), m. fiókcsalogány.

Rossolis (ro-ço-li), m. bot. harmatfu.

Rostre (roce-), m. chir. orros-fogδ; h. n. v. bec.

Rostré, e, a. csörded, Rot (rô), m. böfögés. Rôt (rô), m. sült.

Rotacisme, m. méd. gr. peregés.

Rotage, m. tail. gombsze-gely.

Rotation (-cion), f. méc., phys. kerengés, forgás.

Rotatoire, a. méc. kerengő. Roter, v. n. böfögni.

Roteur, se, s. böfögő.

Rôti, m. cuis. pecsenye; arg. bélyeg.

Rôtie, f. piritott kenyér. Rotifère, rotateur, m. h. n.

örvényke.

Rôtir, v. a. sütni; 2. piritni; fig. perzselni; 3. v. n. et se —, v. r. sülni; fig. sütkérezni.

Rotis (-ti), m. agr. irtomány. Rôtissage (ro-thi-çaje), m. cuis. sütés; expl. v. torrefaction.

Rotisser, v. défricher.

Rôtisserie (rô-thi-ce-rie), f. sütöde; lacikonyha.

Rôtisseur, se (rô-thi-ceur), s. ételárus; piaci szakács.

Rôtissoire (rô-thi-coar), f. cuis. pecsenyesütő kemence; it. pecsenyeforgatógép.

Rot-je, m. orn. hojsza, vészmadár.

Botonde, f. arch. körönd; mod. v. kerekgallér.

Rotondité, f. phys. v. rondeur.

Rotoquer, v. a. e. f. ismét meghajkolni.

Rotule, f. an. térdkalács. Roture, f. jur. polgári rend;

2. polgárság.
Roturier, ère, s. a. polgári;
nem nemies; famille —ère,
polgárcsalád; mine —ère,

közönséges arc. Roturièrement, adv. polgárilag, közönségesen; it. m.

r p. aljasan. Rouable, m. boul. szénvonó,

azsag.
Rouage, m. coll. kerékzet.
Rouan, a. m. man. almásszürke; —vineux, fakópej.

Rouanne, f. charp. hasgató kés; font. — de pompe, védfúró.

Rouanner, v. a. tonn. hasgató késsel megjelölni; mar. kifúrni.

Rouanette, f. charp., ton. kis hasgató kés.

Rouble, m. briq. egyenítő. Rouche, ruche, f. mar. hajógerinc.

Rouck, rock, m. griffmadár. Roucou, m. bot. orleánfa; it. com. sárgapiros festék.

Roucouer, v. a. orleánnal festeni; 2. se —, v. r. magát sárgapirosra befesteni.

Roucoulement, m. turbékolás.

Roucouler, v. n. turbékolni; it. fig.

Roudou, m. bot. ecetfa.

Roue, f. kerék; fig. elle fait la —, büszkélkedik; it. je suis sur la —, parázson állok; pot. — des potiers, korong.

Roué, m. fig. akasztófára való; it. feslett ember.

Rouelle, f. cuis. szelet; agr. ekekerék; ton. abroncs-köteg.

Rouer, v. a. jur. keréken törni; fig. — q. des coups, vkit jól elverni; 2. se faire —, kerekek alá jutni. Rouerie, f. gazság, gaztett.

Rouet (rou-è), m. rokka; fam. mettre q. au —, vkit zavarba hozni.

Rouette, f. gúzs.

Rouge, m. vörös szin; 2. pirositó; orn. füstfarkú billegény; icht. piros szemling; II. a. piros, vörös.

Rouge-aile, f. orn. csipegő rigó.

Rougeatre, a. vörhenyeges. Rougeau (-jô), m. agr. üszög. Rougeaud (-jô-), e, s. a. fam. piros arcú.

Rouge-bourse, —gorge, m. orn. vörösbegy.

Rougeole (-jole), f. méd. kanyaró; vét. bárányhimlő. Rougeotte (-jotte), f. h. n.

tengeri féreg.

Rouge-queue, m. orn. csipke madár.

Rouget, v. rouge (icht.).

Rougeur (-jeur), f. pirosság;
— de joues, arcpir; 2.
méd. hőpörs.

Rougir, v. a. pirosra festeni; forg. megtüzesítni; izzóvá tenni; chap. pirosítni; 2. v. n. pirosodni; fig. elpirulni.

Rougissure (-ji-çure), f. rézszin; jard. rozsda.

Roui, m. (kender, len) áztatás; 2. cette viande sent le —, e hús pörzsszagú.

Rouile, f. chi. rozsda; agr. üszög.

Rouillé, e, a. agr. üszögös; bot. rozsdás.

Rouiller, v. a. rozsdásítni; 2. v. n. et se —, v. r. rozsdásodni; fig. tespedezni.

Rouilleux, se, a. bot. rozs-daszinű.

Rouillure, f. megrozsdáso-dás; rozsda.

Rouir, v. a. écon. áztatni (kendert).

Rouissage (rou-i-ça-je), m. écon. (kender) áztatás.

Rouissoir, rouitoir, v. routoir.

Roulade, f. fam. legurulás; cuis. töltött szeletek; mus. futály.

Roulage, m. gördülés; gördítés; 2. fuvarozás; fuvarbér; maison de —, szállítási tőzs.

Roulant, e, a. gördülő ; 2. m. arg. bérkocsi.

Rouleau (-lô), m. tekercs; 2. t. t. henger, görfa; pât. sodrófa; écon. mángorlófa; arch. —x, csigacifrázat.

Roulée, f. pêch. orsóhalháló; 2. pop. egy rakás verés.

Roulement, m. fölsodrás, föltekergetés; — d'yeux, szemforgatás; milit. — du tambour, dobpergés; it. arg. —, ebugatás; fig. személyváltoztatás.

Rouler, v. a. hengeritni, görditni; — les yeux, szemét

forgatni; fig. — doucement sa vie, kényelmes életet folytatni; 2. fölsodorni, föltekergetni; II. v. n. hengeregni, gurogni; forogni; fam. — sur l'argent, pénzben bővelkedni; fig. tout —e là-dessus, minden ettöl függ; 2. barangolni; fig. elélni; III. se —, v. r. tekeregni, hemperegni.

Roulette, f. kerekcse; d'enfant, járó kocsi; 2. lit à —, görágy ; 3. görka-

rika; jeu. birbics.

Rouleur, m. ent. sodróbogár, ilonca; com. házaló; briq. targoncás; expl. csil-

Rouleuse, f. ent. sodróhernyó.

Roulier, m. fuvaros.

Roulière, a. f. route —, szekérút ; 2. f. v. blaude.

Roulis (-li), m. mar. lóbálás.

Roulon, m. charp. letrafok; men. korlátoszlop.

Rouloul, m. orn. koronás galamb.

Roulure, f. e. f. repedékesség.

Roumer, v. n. morogni.

Roupie, f. fam. takonycsöpp; 2. arg. poloska.

Roupieux, se, a. csepegö orrú.

Roupiller, v. n. fam. szenderegni, szunyókálni; arg. alunni.

Roupilleur, se, s. álomszuszék.

Rouque, m. tolvaj; arg. pénzkölcsönző.

Rouquet (-kè), m. ch. kan-

Roussable (rou-ça-), a. pêch. lieux —s, heringfüstölő he-

Roussaille, f. icht. apro fehér keszeg.

Roussâtre (-çâtre), a. vörhenyeges.

Rousseau (rou-çâ), m. et a. m. vöröshajú.

Rousseline, f. orn. nádi pacsirta.

Rousserolle, f. orn. nádi

Roussette (rou-cèt-te), f.icht. pettyes cápa; 2. h. n. vampire, tölcsér orrú denevér; 3. orn. kenderike. Rousseur (rou-ceur), f. vörös*ség* ; 2. —s, pl. *szeplő*.

Roussi (rouci), m. com. bagaria ; 2. pörzsszag.

Roussiller (-ci-), v. a. pörzsölni; 2. fig. fölhevitni. Roussin (rou-cein), m. csődör.

Roussir (-cir), v. a. barnitni; vörössé tenni; cuis. pörkölni; berántani; 2. v. n. barnulni.

Routailler, v. a. ch. hajtani.

Route, f. út, országút; milit. feuille de —, hadút-levél; 2. fig. pálya; 3. à vau de -, adt. sietve, nyakraföre.

Router, v. routiner.

Routier (-thie), m. mar. útmutató (könyv); fig. vieux —, tapasztalt férfiu; 2.—ère, a. f. carte —, uti térkép.

Routine, f. gyakorlottság, jártasság; fam. ócska-, vakszokás.

Routiner, v. a. p. u. betanitni, rászoktatni, jártassá tenni.

Routinier (-thi-nié), m. m. p. tapasztalt férfiu; 2. –, ère, esprit —, közönséges ember.

Routinièrement, adv. szokás szerint.

Routoir, m. écon. kenderáz-

Rouverin, a. m. forg. fer —, tűztörékeny vas.

Rouvieux, m. et a. m. maréch. rüh.

Rouvre, roure, m. bot. tölgy.

Rouvrir, v. a. ir. ismét kinyitni; 2, se mét kinyilni.

Roux (rou; rouz), —sse (rouce), a. vörös; vörössárga; p. barbe —sse et Rubarbe, v. rhubarbe.

pas si tu veux, vörös kutya, vörös ló, vörös ember egy sc jó; agr. — -vents, hideg, áprilisi szelek; 2. m. vörössárga szín; cuis. barna vajas lé.

Royal, e (roa-ial), a. királyi; fig. fam. kitünő, derék; 2. bâtiment —, pompås épület; II. s. pap. regál-papir; com. bélésvászon; —ment, adv. királyilag.

Royaliser (roa-ia), v. a. pol. királypártivá tenni ; 2. se —, v. r. pol. királypártivá

lenni.

Royalisme (roa-ia), m. pol. királypártiság.

Royaliste (roa-ia-), m. et a. pol. királypárti.

Royaume (roa-iô-me), m. királyság; p. au — des aveugles les borgnes sont rois, eszeveszett vármegyének bolond az ispánja.

Royauté (roa-io-té), f. királyság, királyi méltó-

Roye (roâ), f. agr. barázda. Royer (roa-ié), m. v. contigu: 2. inus. kerékgyártó.

Royoter (roa-io-té), v. a. jar. megkapálni.

Ru, m. meder.

Ruade, f. man. *rúgás, rug*dosás; fig. fam. goromba-

Ruage, m. falusi szokás. Ruau, m. folyam rohanat.

Ruban, m. szalag; bot. d'eau, buzogánybaka; méd. galandféreg; arg. — dequeue, országút.

Rubané, e, a. bot. csikos; minér. agate —e, csikos agát.

Rubaner, v. a. cir. szalagozni.

Rubanerie, f. szalagszövés; it. szalagáruk.

Rubanier, ère, s. szalagszővő; szalagkereskedő.

Rubanté, e, a. szalagozott: it. szalagnemű.

noirs cheveux, ne t'y fie Rubasse, f. minér. füstko-

vag; 2. a. pirosra fes- Ruée, f. écon. rur. alom. tett. Ruelle, f. kis útca, me

Rubat, m. agr. cséphadaró, csép.

Rubéfaction (-fak-cion), f. méd. vörösítés.

Rubéfiant, e, a. méd. vörösítő.

Rubéfier, v. a. méd. vörösítni; 2. se —, v. r. méd. vörösödni; mar. esőre változni.

Rubéolique, a. méd. vörhenues.

Rubicau, a. m. maréch. serte szőrű.

Rubicond, e, a. face —e, rezes arc.

Rubification, v. rubéfaction.
Rubis (-bi), m. joail. rubin;
p. faire — sur l'ongle, egy
csöppig kiinni; pop. visage de —, bibircsós arc.
Rubrique, f. vörös irag; 2.
dr., litt. rovatcím; fölzet;
fig. cselfogás; 3. rovat; 4.
szabály; szokás.

Ruche, f. écon. méhkas; ling. bodor.

Ruchée, f. tele kassal; 2. raj.

Rucher, v. a. ling. bodrozni;
2. m. méhház, méhes.

Rucheur, m. agr. szénagyűjtő.

Rudânier, ère, a. pop. goromba, durva.

Rude, a. darabos; durva; fanyar; rögös; 2. nehéz, fáradságos; 3. barátságtalan; nyers; goromba; 4. heves, erőszakos; 5. zord, zordon; fig. kemény, súlyos; 6. szigorű, kegyetlen.

Rudération (-cion), f. arch. durva falazat; it. kavics-kövezet.

Rudesse, f. darabosság, érdesség; ext. rekedtség; 2. durvaság, műveletlenség; gorombaság; szigor.

Rudiment, m. első elemek.
Rudoyement (-doa-man), m.
rátámadás, rárivalkodás.
Rudoyer (-doa-ié), v. a. fam.
rátámadni, rárivalkodni.
Rue, f. útca; 2. bot. ruta.

Ruée, f. écon. rur. alom. Ruelle, f. kis útca, mellék utca; — d'un lit, ágyköz; h. m. női hálószoba.

Rueller, v. a. vign. tölteni, boritgatni.

Ruer, v. a. hajítni, lökni; közé ütni, csapni; 2. v. n. rúgni; 3. se —, v. r. megrohanni, megtámadni vkit. Rueur, se, s. dobó, lökő; it.

rugdálózó. Pubon m no

Rufien, m. pop. kurafi.

Rugine, f. chir. csontsimito.

Rugir, v. a. ordítni.

Rugissant, e (-çan), a. ordito.

Rugissemont (-ce-man), m. orditás.

Rugosité, f. bot. ráncosság. Rugueux, se (-gheu), a. bot. redős, ráncos.

Ruiller, ruiler, v. a. charp. megjelölni.

Ruine (-i-ne), f. romlás, rombadülés; fig. maradvány; 2. rom; 3. romlás, végromlás, végveszedelem, pusztulás, elpusztulás; hanyatlás.

Ruiner, v. a. lerombolni, lerontani; 2. földulni, elpusztítni; 3. tönkre tenni,
megsemmisítni; 4. so —,
v. r. roskadozni, romlásnak indulni; tönkrejutni;
magát tönkre tenni.

Ruineusement, adv. veszedelmesen, ártalmasan.

Ruineux, se, a. roskatag, rozzant; 2. ártalmas, ve-szedelmes.

Ruinure, f. bât. hornyolás. Ruisseau (rui-co), m. patak; 2. meder; 3. sárcsatorna; fig. cela traîne dans le—, elcsépelt dolog.

Ruisseler (-ce-lé), v. n. csörgedezni; szivárogni; csurogni.

Ruisselet (-ce-lè), m. patakcsa.

Rumb, rhumbe (rombe), m. mar. szélvonal.

Rumeur, m. zenebona; lárma, zaj; 2. hír, közhír. Ruminant, e, a. kérődző. Rumination (-cion), f. ké-rödzés.

Ruminer, v. a. kérődzni; fig. meg-, átgondolni.

Rummerie (rome-), f. rumfözés.

Rupestral, e, a. sziklai, hegyi.

Ruptoire, m. méd. marószer. Rupture- f. törés; szakadás; fig. fölbomlás; coutel. repedés.

Rural, e, a. mezei.

Ruse, f. csel, fortély; pop. il a un sac plein de —, ravasz róka.

Rusé, e (-zé), a. ravasz, fortélyos; 2. m. ravaszdi.

Ruser (-zé), v. n. ravaszkodni, fortélyoskodni; 2. v. a. csalni.

Rustaud, e, s. a. parasztos; goromba; 2. m. ch. vizsla. Rustauderie, f. kamaszság,

pimaszság.
Rusticage(ruce-thi-),m.arch.
hig vakolat.

Rusticité (ruce-ti), f. parasztosság, durvaság.

Rustique (ruce-tik), a. falusi, mezei; 2. vad, miveletlen, parlag; fig. goromba, durva, parasztos; —ment,

adv. parasztosan. Rustiquer, v. a. arch. nagyjából faragni.

Rustre, s. a. goromba, durva. müveletlen.

Rut (rute), m. ch. üzekedés, rühetés, bakzás: 2. ennek helye.

Rutacé, e, a. bot. rutaféle. Rye (raï), m. géo. part. Rysique, v. détersif.

S.

S (esse, èzc), m. et f. s, a betűsorozatban 19.

Sa, v. son.

Sabbat (sa-ba), m. szombat; 2. boszorkány-gyülés; fig. fam. lármazaj.

Sabbataire (sa-ba), s. a. szombatos.

Sabine, f. bot. nehézszagú boróka.

Sable, m. homok, föveny; mar. banc de —, zátony; fig. jeter un verre en —, poharat egyhajtásra kiinni; méd. húgyföveny; arg. tűzifa.

Sabler, v. a. homokkal behinteni; fövenyezni.

Sableur, m. fond. fövenymintász; 2. pop. nagy ivó. Sableux, se, a. homokos.

Sablier, m. mar. fövenyóra; 2. porzótartó; 3. homokkereskedő.

Sablière, f. fövenybánya; charp. talpgerenda.

Sablon, m. köpor.

Sablonner (-blo-), v. a. kőporral súrolni.

Sablonneux, se (-blo-), a. homokos.

Sablonnier, ère, s. kőporárus; 2. f. kőporbánya; ford. mintázó láda.

Sabord, m. mar. ágyulék.

Sabot, m.! facipő; pop. elle a cassé son —, becsülete csorbát szenvedett; 2. pata; 3. csiga, hajtócsiga; 4. t. t. kerékkötő; fig. fam. rosz hegedű; bot. cipőcím.

Saboter, v. n. csigázni; 2. v. a. drap. kallózni, ványolni; pop. elhányni, elrontani vmit.

Saboteur, se, s. facipőben járó; pop. kontár.

Sabotier, m. cókós.

Sabouler, v. a. pop. ráncigálni; fig. pop. lehordani.

Sabre, m. kard.

Sabrenas, v. saboteur (pop.). Sabrenasser, sabrenauder, v. a. pop. v. saboter (2. pop.); 2. elrontani.

Sabrer, v. a. kaszabolni, vagdalózni.

Sabre-tache, f. milit. tarsoly.

Sabreur, m. vasgyuró.

Saburre, f. méd. nyálka, tisztátlanság (nyelven, belekben); mar. súlyteher.

Sac (sak), m. zsák; zacskó; milit. tarisznya; p. autant pêche celui qui tient

le —, que celui qui met dedans, ha orgazda nem volna, tolvaj se lenne; pop. mettre q. au —, vkit elhallgattatni; an. — lacrymal, könytömlő; fig. vider son —, szivét kitárni; fig. pop. bendő; 2. pêch. zsákháló; 3. cul-desac (ku-d'-çak), vakútca; 4. — (sâ), m. rablás, zsákmánylás.

Saccade (sa-ka-), f. rántás (zablával); fig. megrázás; fam. szidás; call. rendet-len írás.

Saccader (sa-ka-), v. a. man. ráncigálni; fig. style —é, szakgatott írásmód.

Saccage (sa-ka-), m. lom, tarattyu; cout. gabna-adó,

Saccagement, v. sac (4.). Saccager (sa-ka-), v. a. (une ville), megrabolni; fam. összevisszahányni.

Saccageur (sa-ka-), m. rabló. Saccatier (sa-ka-thié), m. szénhordó.

Sacchari-fère (sak-ka), a bot. cukortartalmú.

Saccharum (sak-ka-rome), m. bot. cukornád.

Saccophore (sak-ko-), m.bot. puszpáng.

Sacerdoce, m. papság. Sacerdotal, e, a. papi. Sacher, v. ensacher.

Sachet (-chè), m. dim. zacskó; méd. fűtüsző; illatpárna; 2. —, te, s. szerzetes, apáca a bűnbánók rendéből.

Sacoche, m. nyeregtáska; 2. tűszü.

Sacome, m. arch. párkányzat.

Sacquier (sakié), m. gabnafölügyelő; sómérő.

Sacramental, e, —mentel, e, a. lit. szentségi; —ement, —ellement, adv. szentségileg.

Sacre, m. fölkenés; fölszentelés; orn. kéklábú vadászsólyom.

Sacré, e, a. szentelt, szent; 2. m. szent; 3. arg. csendőr.

Sacrement (-man), m. relig. szentség; pop. mon saint —, feleségem.

Sacrer, v. a. fölkenni; fölszentelni; 2. v. n. szitkozódni, káromkodni.

Sacrifiable, m. áldozható. Sacrificateur, m. áldozó pap. Sacrifice, f. áldozat; áldo-

zás.

Sacrifier, v. a. áldozni; fig. hódolni; 2. áldozatot hozni; 3. se —, v. r. magát föláldozni.

Sacrilège, m. szentségtelenítés; 2. cath. szentségtörés; II. a. istentelen, szentségtörő; —ment, adv. istentelenűl, szentségtelenűl.

Sacripant, m. kérkedő, száj-

Sacristain (-crice-), m. lit. egyházfi.

Sacristie (-crice-thie), m. sekrestye; 2. misedij.

Sacristine (-ti-ne), f. sekrestuésnő.

Safrain, m. bot. sáfrán; pop. en être au —, a dolog végére jutni.

Safrande, f. sáfránszín.

Safraner, v. a. sáfránnal festeni.

Safranier, ère, s. gézengúz, semmirevaló; 2. —ère, f. écon. sáfrán-termesztés.

Safre, a. falánk, nagyehető; it. autrf. kedves, csinos; it. fajtalan.

Saffre, m. tót sáfrány. Sagace, a. eleselméjű; — ment,

adv. éles elmével. Sagacité, f. éles elméjűség. Sage, a. bölcs, eszes, okos:

2. tartózkodó, mérsékelt:
3. szemérmes, szerény, tisztességes; 4. szende, szelid, jámbor; II. m. bölcs, okos; —ment, adv. okosan, stb.

Sage-femme, f. bába, szülésznő.

Sagesse, f. bölcsesség, okosság, értelem; p. — et jeunesse ne vout pas ensemble, fiatalság bolondság; 2. mérséklet, higgadtság; 3. szemérmesség, szer

rénység; 4. szelidség, jámborság, engedelmesség. Sagette, f. bot. nyilfű. Sagination (-cion), f. écon. hizlalás. Sagittaire (sagi-), m. astr. nyilas; orn. kigyászó ke-

selyű; h. r. ijász. Saignant, e (cè-nian), a. vérző.

Saignée (cè-nié), f. chir. érvágás; 2. lecsapoló árok; 3. lecsapolás.

Saignement (cd-nieu-man), m. vérzés.

Saigner (cè-nié), v. a. chir. eret 'vágni; 2. lecsapolni; agr. vizmentesítni; bouch.
— un porc, disznót ölni; fig. zsarolni; 2. v. n. vérzeni; fig. gyáváskodni; 3. se —, v. r. áldozatot hozni. Saigneur, se, s. fam. érvá-

gó, érvágás barátja. Saigneux, se, a. véres.

Saillant, e (sa-lian), a. arch. kiálló, kinyúló; fig. kitünő.

Sailler, v. a. mar. tolni, húzni.

Saillie, f. lövelés, szökelés; fig. kitörés; it. ötlet; 2. domborulat; arch. nyulvány.

Saillir, v. n. v. jaillir; 2. v. a. hágni, sárhítni; II. v. n. ir. kiállni, kinyulni.

Sain, e, a. egészséges; fig. helyes, eszes; 2. m. ch., szalonna; —ement, adv. egészségesen, stb.

*Saineté, f. egészség.

Sainfoin, m. bot. spanyol lóhere.

Saint, e, a. szent; arg. avoir l'hôtel — Julien, jó szállást bírni; 2. jámbor, áhitatos; 3. —, e, s. szent; p. un petit — de bois, képmutató; —ement, adv. szentül.

Sainte-barbe, f. mar. löpor-kamra.

Sainteté, f. szentség.

Saintre, m. cout. droit de —, legelöjog.

Saisie, f. prat. *lefoglalás*. Saisine (cè-zi-ne), f. prat.

birtokbavétel; birtokbaigtatás; mar. vitorlakötél.
Saisir, v. a. megragadni, elkapni; 2. fig. fölfogni,
megérteni; mar. megkötni;
fig. fölhasználni; abs. être
saisi, megdöbbenni, megijedni; 3. prat. lefoglalni
4. se — de q., v. r. vkit
hatalmába kerítni, elfogni, elzárni.

Saisissable, a. pal. lefoglalható.

Saisissant, e, a. megragadó; pal. lefoglaló.

Saisissement, m. fig. megdöbbenés, rémülés, ijedelem; — de coeur, szívszorulás.

Saison, f. évszak, idény; com. marchande des quatre —s, gyümölcs- és zöldségárusnő; 2. en temps et —, adt. alkalmas időben; it. hors de —, roszkor.

Salace, a. h. n. sós; 2. inus. v. libertin.

Salacité, f. h. n. sósság; méd. bujaság.

Salade, f. cuis. saláta; p. — de Gascon, akasztott kötele; fig. fam. donner une — à q., vkit lehordani; milit. sisak; arg. zavar.

Saladier, m. saláta-tál; salátakosár; arg. mosdótál. Salage, m. sózás; 2. sóvám. Salaire, m. díj; bér.

Salaison (-lè-zon), m. besózás; 2. besözott (hús, hal).

Salamandre, f. h. n. göte. Salant, e, a. sós.

Salarier, v. a. q., fizetni vkit.

Salaud, e (-lô, -lôde), s. a. piszkos, szennyes; it. trá-gár; fajtalan.

Sale, a. piszkos, tisztátalan; côte —, sziklás part; fig. szátyár, trágár.

Salé, m. besózott hús; 2.—, e, a. sós; fig. csipös, élces; it. arcátlan.

Salement, adv. piszkosan, szennyesen.

Salep, m. bot. kosbornyák.

Saler, v. a. qch., sózni, besózni.

Saleté, f. piszok, tisztátlanság; fig. trágárság.

Saleur, m. sózó.

Salgotter, v. a. agr. botolni. Salicaire, f. bot. vérzike.

Salière, f. écon. sótartó; man. szemüreg.

Salifère, a. minér. sótartalmű.

Saligaud, e (-li-gô; -gote), s. a. pop. piszkos.

Salignon, m. sórög.

Saligot, v. macre.

Salin, m. glac. növény-lúgsó; sav. hamuzsír; 2.—, e, a. sós; II.—e, f. sófőzde; 2. sóbánya; 3. p. u. sózott hús.

Salinier, m. glac. hamuzsîr-

főző.

Salir, v. a. bepiszkolni; fig. beszennyezni; 2. se —, v. r. magát bepiszkítni; fig. lealacsonyodni.

Salissant, e, a piszkító.

Salisson, salicon, f. pop. maszatos, piszkos.

Salissure, f. piszok, mocsok; it. fig.

Salivaire, a. an. glandes —s, nyálmirigy.

Salivation (-cion), f. chir. nyálfolyás.

Salive, f. nyál.

Saliver, v. n. pökdösni.

Saliveux, se, a. méd. nyálkás.

Salle, f. terem; — du commun, cselédszoba; 2. pofatömlő.

Sallette, f. inus. bögrécske; it. p. u. termecske.

Salmarine, f. salmarin, m. icht. szemling.

Salmiac, m. szalamia.

Salmigondis (-di), m. vetrece; fig. zagyvalék.

Salmis (-mi), m. cuis. vaydalék nyárson sült madárhúsból.

Salmone, m. icht. lazac.

Saloir, m. sóedény; it. sózókád.

Salon, m. társalgási terem; fig. előkelő társaság; abs. képtár.

Salope, a. fam. piszkos, lucskos, csatakos; 2. f. ronda nő; —ment, adv. rondán, stb.

Saloperie, f. tinztútlanság; fam. tragárság.

Salopète, f. gyermekellenző. Salorge, m. com. sóraktár. Salpètre, m. salitrom; fam. hirtelen haragú.

Salpêtrer, v. a. salitromot fözni.

Salpêtrerie, f. salétromfözde; 2. s. létromkészítés.

Salpêtreux, se, a. salitromos.

Salpêtrier, m. salitromfözö; 2. – ère, f. salitromfözde; it. fegyház Párisban.

Salseparille, f. méd. szárcagyökér; bot. homoksás.

Salsifis (-fi), m. jard. leánykökörcsin.

Salsugineux, se, a. méd. sós; agr. sósföldben termő.

Saltimbauque (-tain-), m. javos; fig. bohóc.

†Saluade, m. g. p. bók.

Salubre, a. did. egészséges, üdvös.

Salubrité, f. egészség.

Saluer, v. a., q. köszönteni; fam. — en enfant de choeur, ügyetlenül bókolni; 2. tisztelegni; it. kezet csókolni; 3. tiszteltetni.

Salure, f. sósság; sósiz.

Salut, m. jóllét, üdv, szerencse, boldogság; 2. szabadulás, menekvés; 3. théo. üdvösség, lelkiüdv; II. üdvözlet, köszöntés; cath. zárima.

Salutaire, a. üdvös, hasznos; —ment, adv. üdvösen.

Salutation (-cion), f. fam. üdvözlés, köszöntés; cath. v. angélique.

Salvations (-cion), f. pl. prat. védirat.

Salve, f. üdvlövés; it. sorlövés.

Samedi, m. szombat.

Sancir, v. n. mar. elmerülni. Sanctifiant, e, —cateur, trice, a. szentesítő.

Sanctification (sank-ti-fi-ka-

cion), f. div. szentesítés.

Sanctifier (sank-ti-), v. a. div. szentesítni; szentelni; que votre nom soit —é, szenteltessék meg a te ne-red.

Sanction (-cion), f. megerősítés, jóváhagyás, szentesítés.

Sanctionner (-cio-né) v. a. szentesítni, jóváhagyni, megerősítni.

Sanctuaire, m. szentség; fig. egyház; 2. szentély.

Sandal, santal, m. bot., com. szantalfa.

Sang (san), m. vér; mettre q. en —, vkit véresre verni; 2. faj, származás.

Sanglade, f. ostorcsapás.

Sanglant, e, a. véres; cuis. nyers.

Sangle, f. öv; heveder; lit de—s, tábori ágy.

Sangler, v. a. övezni; hevederezni; fig. megverni valakit; fam. il a éte —é, pórul járt; 2. se —, v. r. magát fűzni.

Sanglier, m. h. n. vaddiszno; icht. barna delfin; arg. pap.

Sanglot, m. zokogás; sel. terhelőszíj.

Sanglotement, m. zokogás; méd. csuklás.

Sangloter, v. n. zokogni.

Sangsue (san-sû), f. h. n. nadaly.

Sanguificatif, ve (-ghui-), a. méd. vértermő.

Sanguification (san-ghui-fika-cion), f. méd. vértermődés.

Sanguin, e (-ghein), a. vérmes; 2. vérpiros; bot. csontfa.

Sanguinaire (-ghi-), a. vérszomjas.

Sanguinelle, v. sanguin (bot.).

Sanguinolent, e (-ghi-), a. méd. vérrel vegyitett.

Sangui-'purge (-gui), a. méd. vértisztító; —sorbe, f. bot. orvosi vérfő; —suge, s. a. h. n. vérszopó.

Sanicle, f. bot. ötlevelű fogasír.

Sanidode, f. méd. szükmellűség.

Sanie, f. méd. vizenyős genyedség.

Sanieux, se, a. méd. híg-genues.

Sanitaire, a. eyészségi.

†Sanité, f. egészség, épség. Sans, prép. nélkül.

Sans-'coeur, m. pop. becstelen; it. arcátlan ember; —culotte, m. h. de F. bugyogótlan; —dent, f. vén, zsémbes nő; —fleur, f. jard. fügealma.

Sansonnet, v. étourneau.

Santé, f. egészség.

Santoline (-li-ne), f. bot. seprüruta.

Santonine, f. bot. gilisztamag.

Sanve, f. bot. vetësi repce. Saoul, saouler, v. soûl, soù-

ler. Sapa, m. écon. szőlőpép. Sape, f. milit. árkászás;

al-út. Saper, v. a. milit. árkászni; fig. aláásni.

Sapeur, m. milit. árkász.

Saphir, m. minér. zafir; icht. durda.

Sapidité, f. phys. izletesség. †Sapience (-pian-), f. bölcsesség.

Sapientiaux (-ciô), a. m. pl. écr. les livres —, a bölcses-ség könyvei.

Sapin, m. bot. fenyüfa; fig. fam. bérkocsi; arg. csendőr.

Sapine, f. arch. fenyüdeszka; -gerenda.

Sapinière, f. bot. fenyves. Saponaïre, savonaire, savonière, f. bot. szappanfü.

Saponifier, v. a. chim. szappanná változtatni; 2. se —, v. r. szappanná változni

*Saporation, f. phil. izlelés. Saporifique, a. did. izlő.

Sapote, sapotille, f. bot. kásaalma.

Sapotier (-thié), sapotillier, m. bot. kása almafa. Saquebute, v. trombonne. Saquer, v. a. mar. nehezen mozogni.

Sar, m. bot. sőspörje; hinár. Sarbacane, f. fúcső; fig. parler par —, más szájával beszélni.

Sarbotière, f. fagylaltedény. Sarcasme, m. szófulánk.

Sarcastique, a. fulánkos, mardosó, gúnyos.

Sarcelle, v. cercelle.

Sarclage, m. jard. gyomlálás. Sarcler, v. a. agr. gyomlálni.

Sarcleur, se, s. agr. gyom-láló.

Sarcloir, m. agr. irtókapa; gyomvas.

Sarclure, f. agr. gyom, burján, gaz.

Sarco-'cèle, m. méd. hússérv; —logie, f. an. hústan; —mateux, se, a. méd. husanyos; —me, —ma, m. méd. husany; —phage, m. kő-, díszkoporsó; 2. méd. s. a. marószer; —tique, v. anaplérotique.

Sardin, jardin, m. mar. felső

nyilt karzat.

Sardinal, sardinau, sardinier, m. sardinière, f. pêch. ajókháló.

Sardine (-di-), f. icht. ajók.
Sardoine (-doane), f. sardonyx, m. lap. karniól.

Sardonien, sardonique, a. ris —, farkasnevetés.

Sargue, sarguet, sargo, m. icht. csikos spár.

Sarigue, m. h. n. erszénycs fiahordó.

Sarion, m. málhagyékény. Sarione, f. icht. szemling.

Sarmatique, a. méd. plique —, lengyelfürt.

Sarment (-man), m. agr. szőlővessző, venyige.

Sarmenteux, se, agr. venyigés; bot. indás.

Sarper, v. a. agr. sarlóval aratni.

Sarrasin, sarazin, m. agr. tatárka; 2. fort. —, —e, v. herse. [foszlány. Sarrau, sarrot, m. vászon Sarrette, serrette (sa-; sè-),

f. bot. festő zsoltina ; méd. állcsukulás

Sarriette (sa-), f. bot. szátorja; csombor; borsfű.

Sa.table, a. agr. irtható. Sartie (-thie), m. mar. kötélzet.

Sartis (-tî), m. mar. v. sartie, 2. pêch. húzókötél.

Sarve, f. icht. pirosszárnyű ponty.

Sas (çâ), m. szita; hydr. vizvédezet.

Sasin (sa-zeîn), m. orn. pompály, légymadár.

Sasse, f. mar. vizlapát; meun. pitli.

Sassement, m. szitálás.

Sasser, v. a. szitálni; fig. meghányni vetni, megvizs-gálni.

Sasset (ça-cé), m. szitácska. Satan, m. sátán; —é, e, a. pop. átkozott, pogány; —ique, a. fam. sátáni.

Satellite (sa-tel-), m. testőr; astr. hold, mellékbolygó. Satiété (sa-cié-té), f. túltelü-

let; fig. elteltség.
Satin, m. atlac; —ade, f.
félatlac; —age, m. atlacszövés; rel. simítás; —aire,
m. manuf. atlacszövő; —er,
v. a. atlacmódra szöni;
rel. simítni; 3. v. n. atlachoz hasonlítni; —eur, se,

Satir'e, f. gûnyvers; fig. gúny; —ique, a. gûnyoros; —ment, adv. gûnyorosan; —iser, v. a. p. u.
gûnyorolni; 2. v. n. gûnyolni.

s. simitó.

Satisfac'tion (-cion), f. kielégîtés, megnyugtatás; 2. elégtétel,—toire, a. dogm. kielégítő.

Satisfaire, v. a. ir. kielégítni; 2. elégtételt adni; 3. v. n. eleget tenni; 4. se —, v. r. vágyait kielégítni.

Satisfaisant, e (-fè-zan), a. kielégítő.

Satisfait, e, a. megelégedett. Sative, a. agr. magról termesztett.

Satu'ration (-cion), f. ch. telités; —rer, v. a. ch. telítni.

Saty're, m. myth. liget-isten; fig. un vieux —, öreg buja; h. n. orangutáng; —riase, —sis (-zi-ce), m. méd. nöszdüh; —rion, m. bot. kosbor.

Sauce, f. cuis. mártás; lé; fig. fam. faire la — à q, vkit lehordani.

Saucer, v. a. cuis. lébe mártani, mártogatni; pop. — q., valakivel megvetőleg bánni.

Saucière, f. cuis. mártáscsésze.

Saucis'se, f. charc. kolbász; min. gyűbél; —son, m. charc. hurka; fort. rőzsckévék; min. v. saucisse. Sauf, ve, a. sértetlen, ép; 2.

Sauf, ve. a. sértetlen, ép; 2. pép. menten, sértetlenül; it. föntartva; it. kivévc.

Sauf-conduit, m. men-levél; 2. védkiséret.

Saugeoire (-joare), f. sal. sóskosár.

Saugrenée, f. cuis. borsófűzelék.

Saugrenu, e, a. fam. képtelen, nevetséges, botor.

Saule, m. bot. füz; — pleureur, szomorúfüz.

Saulet, m. orn. füzike.

Saumâtre, a. eau —, rosz édesviz.

Saumier, m. pêch. lazacszigony.

Saumon, m. icht. lazac; cir. olvasztó teknő; plomb. darab; —é, e, a. lazacnemű; truite —e, galóca; —eau, m. icht. kis lazac; —elle, f. pêch. csalétek.

Saumurage, m. sózás.

Saumure, f. sólé.

Saun'age, m. sókereskedés;
—ée, f. ch. pacsirtafogás;
—er, v. n. sót főzni; —erie, f. sóraktár; 2. sófőzde; 3. sófőzés; —ier (-nié),
m. sóárus; sófőző; —ière,
f. sóshordó.

Saupe, m. icht. sárga csíkos spár.

Saupiquet, m. cuis. füszeres lé.

lités; —rer, v. a. ch. telítni. | Saupou'dration (-cion), f.

behintés (sóval); —drer, v. a. behinteni (sóval); ext. behinteni (egyébbel). Saur, sauret, a. m. com. hareng —, füstölt hering; —e,a. m. man. világos pej; —er, v. a. füstölni; —in, m. pêch. füstölt tejelő hering; —issage, m. pêch. heringfüstölés; —isserie, f. pêch. füstölőhely; —isseur, m. pêch. heringfüstölős.

Saussaie, f. bot. füzcserje.
Saut (sô), m. ugrás; fam.
faire le —, magát elhatározni; 2. esés; hydr. zuhatag; 3. — de loup, farkasverem.

Saute, f. mar. — de vent, szélváltozás.

†Sauteler, v. n. ugrálni, szökdelni.

Sautelle, f. vign. bujtvány. Sauter, v. n. ugrani; faire — la cervelle à q., vkinek golyót agyába röpíteni; — la tête à q., vkinek fejét levágni; faire — q., vkit megbuktatni; 2. fig. — au cou de q., vkinek nyakába borulni; — à la gorge de q., vkit torkon ragadni; — aux yeux, szembe tünni; mar. le vent a —é, a szél megváltozott; 3. v. a. átugrani; fig. — le bâton, kényszerülve lenni.

Sautereau, m. göröngyös út. Sauterelle, m. h. n. szökcső; it. sáska; charp. szögletmérő; arg. bolha.

Sauteur, se, s. ugró; fig. ezermester; 2.—se, f. könnyelmű leány.

Sautillant, e, a. ugrándozó. Sautillement, m. ugrándozás.

Sautiller, v. n. ugrándozni. Sautoir, m. bl. Andorkereszt; horl. zárkúp; mod. hurkolt kendő.

Sauvage, a. vad; 2. ragadozó; 3. terméketlen, parlag; 4. műveletlen; fig.
durva, nyers; faragatlan;
méd. feu — szent Antal
tüze.

Sauvageon (-jon), m. jard. vad csemete.

Sauvagerie, f. phil. ösállapot; fam. durva jellem; 2. *remete-lak.

Sauvagin, e, s. a. vadīz, vadszag; 2.—e, f. ch. vīzi madarak; pell. vadbor.

Sauve-garde, f. oltalom; 2. védlevél; mar. timonlánc; —r, v. a. oltalmazni.

Sauvement, m. mar. szerencsés megérkezés; féo. droit de —, mentőbér.

Sauver, v. a. megmenteni; théo. megváltani; 2. elhárítni; 3. elrejteni, elpalástolni; II. 80 —, v. r. menekülni; 2. mentegetőzni; 3. fam. eltávozni; 4. magát kárpótolni.

Sauve-raban, v. torde.

Sauvetage, m. mar. megmentés.

†Sauveté, f. biztonság.

Sauve-vie, f. bot. köruta bor-dalap.

Sauveur, m. megmentő; théo. abs. Megváltó (Jézus).

Savamment (-va-man), adv. szakértőleg; bölcsen.

Savane, f. géo. jenyves; 2. rétség.

Savant, e, s. a. tudós; 2. jól értesült; tapasztalt.

Savantasse, m. p. tudós hebehurgya.

Savate, f. pacsmag, csoszogó papucs; 2. f. levélhordó; 3. pop. kontár; —rie, f. vargatarattyú.

Saveneau, m. savenelle, f. pêch. húzóháló.

Saveter, v. a. pop. elkontározni; —ie, f. ócska lábbeli.

Savetier (-thié), m. foltozóvarga; pop. kontár.

Saveur, f. iz.

Savoir, v. a. ir. tudni; que je sache, tudtommal; 2. érteni; 3. v. pouvoir; 4. tapasztalni; 5. —, à —, tudniillik; II. m. tudományosság, tudás; — -faire, m.élni tudás; tevékenység — -vivre, m. életrevalóság.

Savon, m. szappan; fig. donner un — à q., vkit lehordani; —nage, m. beszappanozás; —ner, v. a. beszappanozni; 2. szappannal mosni; fig. =q., vkit lehordani; —nerie, f. szappanfözde; —nette, f. szappanteke; arg. seggpofa; —neux, se, a. szappanos; —nière, f. v. saponaire; 2. szappanfözde.

Savourement, m. p. u. izlelés.

Savou'rer, v. a. izlelni; szürcsölni; —ret, m. cuis. velös csont; —reusement, adv. izletesen; —reux, se, a. izletes, jóizű.

Savoyard, m. fig. durva ember; it. kéményseprő; arg. bőrönd.

Saxatile, a. sziklai, kövek közt termő.

Saxi-frage, a. méd. kötörő; 2. f. bot. kötör.

Scabellon, m. talap.

Scabi'e, f. méd. kosz, ótvar; —euse, f. bot. sikkantyú; —eux, se, a. méd. ótvarféle; ótvaros.

Scabre, a. érdes.

Scabreux, se, a. rögös, göröngyös; 2. ord. fig. veszélyes; csiklandós.

Scabrosité, f. bot. érdesség. Scalîne, a. an. páratlan oldalú.

Scalpel, m. chir. szike.

Scalper, v. a. fejbőrt lenyúzni.

Scalvine, v. calebasse, gourde.

Scammonée, f. bot. hashajtó szulák.

Scanda'le, m. botrány; –
leusement, adv. botrányvsan; —leux, se, a. botrányos; —liser, v. a. botránkoztatni; 2. se —, v. r.
megbotránkozni.

Scander, v. a. poét. tagolni.

Scandix, m. aiguille, f. bot. baraboly; —cerfeuil, kertiturbolya; — peigne de Venus, tümagu turbolya.

Scape, f. mar. horgonyszár. Scaphandre (-fan-dre), m. uszóruha.

Scapin, m. fig. versfaragó. Scapulaire, m. vállruha; 2.

a. an. lapocka . . .

Scarabée, m. ent. bogár; disséqueur, porva; -rout, v. hanneton; — pulsateur, furdancs.

Scaramouche, m. litt. bohóc.

Scari'eux, se, a. bot. aszott; —ficateur, m.chir. köpölyvas; 2. agr. kártolóeke; -fication (-cion), f. chir. köpölyözés; jard. bevágás; -fier, v. a. chir. köpölyözni.

Scarlatine, f. et a. f. méd. nevre —, vörhenyláz.

Sceau (cô), m. pöcsét.

Scel (cèl), m. pal. v. sceau. Scélérat, e (ce-), s. a. gonosztevő: —esse, f. gonoszság, istentelenség.

Scellage (cé-). m. glac. ösz-

8zeragasztás.

Scellé (cél-lé), m. birói pöcsét.

Scellement (cél-man), m. maç. erődités.

Sceller (cé-lé), v. a. lepöcsételni; 2. összeragasztani; maç. megerősítni.

Scelleur (cé-leur), m. chanc.

pöcsétlő.

Scène (cène), f. szinpad; fig. paraître à la —, nyilvanosan föllépni; 2. jelenet; 3. látvány; fig. drámai müvészet.

Scénique (cé-ni-ke), a. szin-

padi.

Scénite (cé-), m. sátorlakos. Scéno'graphe (cé-), m. diszitményfestő; —graphie, f. diszitményfestés; —pegles, f. sátoros ünnep.

Scepti'cisme (cèp-ti-), m. phil. kétkedőség; –que, s. a. kétkedő; — =ment,

adv. kételgően.

Sceptre (cèp-tre), m. jogar. Schacal (cha-), m. h. n. sa-

Schelot (che-lo), m. saun. kazánsó.

Schéma (ské-), m. géom. alakrajz; *--tiser, v. a. alakolni.

Schéno-'bate (ské-), m. ant. kötéltáncos; —batée, f. kötéltáncolás.

Schésis (ské-zice), f. méd. természeti testalkat.

Schismati'que (chice-), s. h. eccl. szakadár; 2. a. szakadási; —ser, v. a. h. eccl. elszakadni.

Schisme (chice-me), m. h. eccl. szakadás.

Schist'e (chice-te), m. minér. pala; —argileux, agyagpala; —eux, se, a. foszlánk, réteges.

Schlich (chlik), m. minér. mara, mosacs.

Schorl (chorl), m. minér. berzle.

Sciage (ci-), m. *fürészelés.* Sciagraphie (ci-), f. árnyékrajz; arch. metszetrajz.

Sciagure (cia-), f. szerencsétlenség.

Sciant, e (cian), a. pop. viszszataszító, undoros.

Sciatique (cia-), a. et f. méd. —, goutte —, ágyékfájás. Scie (cie-), f. fürész; icht. kardhal.

Sciemment (ci-a-man), adv. szántszándékkal.

Science (ci-an-ce), f. tudomány ; 2. ismeret.

Sciène (ci-), f. icht. fecskehal.

Scientifique (ci-), a. tudományos; -ment, adv. tudományosan.

Scier (ci-é), v. a. fürészelni; agr. sarlóval aratni; mar. farolni; = le fer, szél v. folyam ellen evezni; pop. – q., tolakodni; —ie, f. fürészmalom.

Scieur (ci-), m. fürészelő; agr. arató.

Scille (ci-le), squile (ski-le), f. bot. csilla.

Scillote (ci-lo-), m. saum. meritöveder.

Scinc (ceink), m. h. n. stinca.

Scintill'ant, e (cein-til-lan), a. ceillámló, ragyogó; ezik- | Scroful'aire, f. bot. ták-ajak;

rázó; —ation (-cion), f. astr. csillámlás, ragyogás; —e, f. *szikra*; —er, v. n. astr. ragyogni, csillámlani.

Scion (cion), m. bot. galy, hajtás, ág; —neux, se, a, bot. galyas.

Sciote, tte (cio-), f. men. kézifürész.

Scirpe (cir-), m. bot. káka. Scissi'le (cice-ci-), a. hasitható; —on, f. hasadás, hasītās; fig. elszakadās; it. megoszlás.

Scissure (cice-cu-re), f. an. hasadék.

Sciure (ci-), f. *fürészpor*.

Scolaire, a. iskola...; annee —, iskolaev.

Scol'arité, f. jur. droit de —, tanulójog; —arque, m. iskolaigazgató; fig. gáncsoskodó; —astique, a. iskolai; 2. f. iskolai bölcsészet; =ment, adv. iskolailag; —iaste, m. jegyzetiró.

Scolie, f. did. jegyzés, magyarázat ; 2. bordal.

Scolo'pace, a. h. n. hosszucsörü; — pendre, f. ent. rinya.

Scombre, m. icht. közma-

Scorbut (-bu), m. méd. süly, vérveszély ; —ique , méd. *vérveszélyes*.

Scordium (-ome), m. bot. fodorka.

Scoti'e, f. salak; — du fer, vasszar; —fication (-cion), f. chi. salakulás; —fier, v. a. chi. salakitni; 2. se =, v. r. salakulni.

Scorpion, m. h. n. bököl, skorpió; — de mer, scorpène, tengeri bököl; —ne, f. bot. v. myosote.

Scotie (sko-cie), f. arch. csorga.

Scouffin, f. écon. olajszakzacskó.

Scriblage, m. card. első kártolás.

Scrobicule, f. an. szívgődör.

-es, f. pl. v. écrouelles; -eux, se, a. méd. görvélyes.

Scrotocèle, f. méd. heresérv.

Scrotum (-tome), m. an. tökzacskó.

Scrupul'e, m. kétely, aggály; 2. lelkiismeretesség; astr. fokhatvanad; —eusement, adv. gondosan, lelkiismeretesen, aggályosan; —eux, se, a. kétkedő, lelkiismeretes, aggósdi; 2. m. m. pl. szőrszálhasogató.

Scrutateur, trice, s. a. kutató; 2. m. szavazatfölügyelő.

Scruter, v. a. nyomozni, kutatni, vizsgálni.

Scrutin, m. szavazatszedés; —er, v. a. et n. szavazatokat szedni.

Sculp'table (scul-table), a. faragható; —tage (scul-ta-je), m. képfaragás; —ter (scul-té), v. a. faragni, kifaragni; —teur (scul-teur), m. képfaragó, szobrász; —ture (scul-ture), f. szobrászat; 2. szobrászati mű.

†Scurril'e (sku-), a. aljas; =ment, adv. aljasan; —ité, f. bohóskodás, bohócsáa.

Scutage, m. hűbéri kötelezettség.

Scuti-forme, a. an. paizs-dad.

Scytode (ci-), m. h. n. kaszás falangya.

Se, pron. magát.

Séance, f. ülés (hely és szavazat gyülekezetben); 2. ülésszak.

Séant, m. ülés (ágyban); 2. —, e, a. illedelmes, illő. Seau (sô), m. vödör, csöbör; 2. edény (mindenféle).

Seaugeoire (-joare), f. sal. sólapát.

Sébace, e, a. fagygyas, fagy-gyúnemű.

Sébes'te, m. bot. fekete mellbogyó; —tier (-thié), m. jujubafa. Sébile, m. boul. teknő; vign. kád.

Sec, sèche, a. száraz, aszott:

2. aszalt; 3. argent —,
készpénz; 4. fugyos; barátságtalan; II. m. száraz; III. —, adv. boire —;
derekasan inni; à —, adt.
szárazra; fig. fam. il est
à —, kizsákmányolták.

Sécable, a. did. osztható.

Sécant, e (-kan), a. géo. átszelő; 2.—e, f. körszelő. Séchage, m. szárítás.

Sèche, a. f. v. sec; 2. f. h.n.

tentaféreg. Séchée, f. aszalás: pêch.

Séchée, f. aszalás; pêch. zsákháló.

Sèchement, adv. szárazon; fig. durván, barátságtalanul.

Sécher, v. a. szárítni, szárasztani; aszalni; 2. kiszárítni; fig. letörölni; 3. v. n. száradni; kiszáradni; megszáradni; aszni; fig. epekedni.

Sécheresse, f. szárazság; 2. aszály.

Sécherie, f. t. t. szárasztóhely.

Sécheron, m. agr. száraz rét.

Séchoir, m. parf. szárasztódeszka; t. t. v. sécherie; sal. szárasztópest.

Second (ce-gon), e, a. második; másod; poét. sans —e, páratlan; th. —s rôles, mellékszerepek; II. m. párbaj-segéd, tanu; arch. második emelet; —aire (cegon-), a. mellék...; — ment, adv. mellesleg: —e, f. astr. másodperc; écol. második osztály; escr. másoddöfés; impr. másodlevonat; —ement, adv. másodszor; —er, v. a. q., segítni, pártfogolni; —ines, v. arrière-faix.

Secouement, secoûment (cekou-man-), m. p. u. rázás. Secouer ((ce-kou-), v. a. rázni; lerázni; 2. se —, v. r. rázkódni; pop. mozogni. Secourable (ce-kou-), a. segedelmes; szolgálatkész.

Secourir (ce-kou-), v. a. ir. segítni, segélyezni, támogatni, gyámolítni; 2. se —, v. réc. egymást segítni.

Secours (ce-koûr), m. segítség, segély; guer. segédesapatok.

Secousse (ce-kou-ce), f. lökés; rázás; zökkenés; fig. csapás.

Secques, f. pl. mar. sekély. Secret, ète, a. titkos, rejtett; méd. maladie —ète, bujasenyv; 2. hallgatag; titoktartó; II. m. titok; titoktartás; 2. artil. gyűlyuk; mécan. rejtett rugó; III. en —, ad. titokban.

Secrétaire, m. titkár, titoknok; 2. irnok; 3. iróasztal; —rie, f. titkos iroda. Secrétariat, m. titkárság.

Secrète, f. lit. néma ima. Secrètement, adv. titko-

Sécréter, v. a. méd. elválasztani; chap. kikészítni.

Sécrétion (-cion), f. méd. elválasztás; 2. ürítés; ürülés.

Sécrétoire,, a. méd. elválasztó; ürítő.

Sectaire, m. m. p. felekező. Secte (cèkt), f. felekezet.

Secter (cèkt-té), v. a. ch. föltagolni.

Secteur (cèk-), m. géo. karaj, karéj : 2. aránykörző. Sectile (cèk-), a. hasadékony; osztható.

Section (cèk-cion), f. szak, szakasz, osztály; arch. át-metszet; chir. boncolás; pol. városrész; *—naire, (cèk-ci-), m. v. sectaire; pol. titkos társulat tagja.

Séculaire, a. évszázados; 2. százéves; —ment, adv. száz évenkint.

Séculari'sation (-cion), f. világiasítás; —ser, v. a. h. eccl. világiasítni; —té, f. h. eccl. világiság; 2. világi törvényhatóság.

Séculier, ère, s. a. h. eccl. világi; —èrement, adv. világiasan.

Sécurité, f. bátorság, biztosság; nyugalom.

Sédatif, ve, a. méd. csillapitó.

Sédation (-cion), f. méd. csillapitás.

Sédentaire (-dan-), a. ülő; 2. lakos, megtelepült; ment, adv. maradandóan.

Sédiment (cé-di-man), méd. illedék; —eux, se, a. illedékes.

Séditieusement, adv. lázadólag, zenebonásan.

Séditieux, se (-ci-), a. lázadó, zendülő; 2. lázító.

Sédition (-cion), f. lázadás, zendülés; —ner, v. a. p. u. lázítni.

Béducteur, trice, s. tévtanitó; 2. s. a. csábitó.

Séduction (-cion), f. csábítás: fig. elragadtatás.

Séduire, v. a. ir. elcsábítni; 2. megvesztegetni.

Séduisant, e, a. csábító.

Ségétal, e, a. bot. vetési...; sizon —, vetési zizon.

Ségment (cèghe-man), m. géo. körszelet.

Ségrairie, f. e. f. közös erdő.

Ségrais, m. e. f. vágás.

Ségrayer (-gré-ié), m. erdő közbirtokosa.

Ségrégation (-cion), f. p. u. elkülönités.

Ségrégativement, adv. elkülönítve; egymás után.

Ségréger, v. a. p. u. clkülönitni.

Ségreyage (-gré-iage), m. e. f. erdőjog.

Seigle (cègle), m. agr. rozs;
—bâtard, rozsnok.

Seigneur (cè-), m. méltóságos úr; 2. hűvédűr; écr. le —, Isten; —iage, m. mon. bányoló-adó; —ial, e, a. uradalmi; —ment, adv. uradalmilag; —ie, f. hűvéduraság; 2. uradalom; 3. votre —, méltóságod.

Seille (cè-lieu), f. vign. rocs-

ka, veder.

Seilleau (cé-liô), m. mar. meritő edény. Seime (cè-me), f. maréch. patacsorba.

Sein (cein), m. an. mell; 2. ord. kebel, emlö; 3. öl; méhanya; 4. fig. — de la terre, a föld belseje; 5. fig. szív; agy; kebel.

Seine (çaine), m. pêch. gyalom.

Seing (cein), m. aláirás.

Seizaine (ce-zaine), m. málhazsineg.

Seize (cè-ze), a. tizenhat; 2. tizenhatodik; lib. in —, tizenhatodrét.

Seizième, a. tizenhatodik. Séjour, m. időzés; tartózkodási hely; milit. nyug-

nap.

Séjourner, v. n. tartózkodni; időzni; milit. nyugnapot tartani.

Sel, m. só; fig. élc.

Séléni'te, f. minér. holdkö; —tieux, se, a. minér. gipsztartalmu.

Séléno-'graphe, astr.m. holdleiró; —graphie, f. astr. holdrajz; —graphique, a. holdrajzi.

Sélin (-lein), m. bot. deresle; —e (li-ne), f. méd. köröm-

virág.

Selle (cel-le), f. autrf. karatlan szék, zsámoly; p. demeurer entre deux — le cul à terre, két szék közt pad alatt maradni; 2. gyalog árnyékszék; méd. hasürítés; 3. nyereg; ton. faragószék.

Seller (cé-lé), v. a. nyergelni; 2. se —, v. r. agr. kiszáradni.

Sellerie (cè-le-rie), f. man. szerszámtár; 2. sell. nyer-gesmunka.

Sellette (cé-lè-te), f. pal. vádlottak padja; fig. tenir q. sur la —, vkit sokáig faggatni; agr. ekelő; artil. böröczsámoly.

Sellier (cé-lié), m. nyereggyártó.

Selon, prép. szerint; 2. abs. kérdés, majd meglátjuk, ki tudja; 3. a minthogy; úgy a mint.

Semaille, f. vetés; 2. vetett mag, vetés; 3. vetés ideje. Semaine, f. hét; cath. sainte, nagyhét; 2. havimunka; 3. hetibér.

Semainier, ère, s. hetes.

Semblable (can-), a. egyenlö, hasonló; 2. m. pár; cet homme n'a pas —, ez embernek nincs párja; †—ment, adv. szintén, hasonlóképen.

Semblant (çan-), m. p. látszat; fait — de, tetetni.

Sembler (can-), v. a. imp. látszani, tetszeni; 2. que vous en —? mit szól hozzá?

Séméio-'logie, séméiotique, sémiotique, f. méd. kórjeltan; —logique, a. kórjeltani.

Semelle, f. cord. talp; láb (mérték); pop. battre la —, kóborolni; arch. támaszkötés; charp. alsóráma; expl. zúztalp; mon. mintafillér; pât. zsemlye.

Semence, f. agr. mag; 2. vetömag; 3. — de perles, apró gyöngy.

Sémencine, sémentine, f. gilisztamag.

Semer, v. a. agr. vetni; bevetni; fig. osztogatni, kiosztani; it. — des pièges, cselt vetni; it. terjeszteni.

Semestr'e, a. féléves; 2. m. félév; —iel, le, a. féléven-kinti; —ier, m. milit. félévre szabadságolt.

Semeur, m. agr. vető; fig. terjesztő.

Semi, fél...

Sémillant, e, a. eleven, élénk, fürge; fig. nyugtalan.

Séminaire, m. papnövelde. Séminal, e, a. an., bot. mag...; calice —, magkehely.

Séminariste, m. papnövendék.

Sémination (-cion), f. bot. v. dissémination.

Séminifère, a. bot. magtermö.

Sémio-'graphe, m. jegyíró; —graphie, f. jegyírás.

Semis (ce-mi), m. agr. magról tenyésztés; 2. magtenyészde.

Semoir, m. agr. vető ruha;
2. vetőgép.

†Semonce, f. meghívás; 2. ord. emlékeztetés, intés; dorgálás.

†Semoncer, v. a. q. fam. vkit inteni, megdorgálni.

†Semonceur, semonneur (ce-mo-), m. meghivo.

†Semondre, v. a. meghivni. Semotte, f. jard. káposzta hajtása.

Semper-virens (sain-pèreviraince), m. bot. meténg.

Sempiternel, le (cein-), a. örök; —lement, adv. örökké.

Sempiternité (cein-), f. szüntelenség.

†Senage, m. cout. hal-adó. Senaire, a. hatos; bot. hatszoros.

Sénat, m. tanács; 2. écon. rur. szalmapadlás; —eur, m. tanácsos; fig. marcher en —, peckesen járni; —orerie, f. tanácsosi hivatal; —orial, e, a. tanácsosi; —rice, f. tanácsosné.

Sénatus-consulte (cé-natuce-), m. tanácsvégzés.

Séné, m. bot. szennafa. Sénéchal, m. udvarmester;

2. tartománybiró. Sénéchaussée, f. tartományi

törvényszék. Seneçon, m. bot. üszög-őr.

Sénestre, a. bl. bal.

Sénevé, m. bot. mustár. Sénieur, m. idősb, előkoros. Sénile, a. méd. öregségi.

*Sénilité, f. aggkor, aggság, agg-gyöngeség.

Sens (çan; çanz), m. érzék; fig. appliquer tous ses —, mindent elkövetni: plaisirs des —, érzéki gyönyör; 2. ész, elme; értélem; 3. értemény; it. vélemény; il est attaché a son —, ragaszkodik véleményéhez;

4. irány, oldal; 5. — dessus dessous, adt. fam. öszszevissza; it. — devant derrière, fonákul.

Sensation (can-ca-cion), f. érzés; 2. benyomás, hatás; fig. faire —, föltünést okozni.

Sensé, e (çan-cé), a. okos, értelmes; —ment, adv. okosan.

*Sensibiliter, v. a. szemlélhetővé tenni.

Sensibilité, f. érzékenység; 2. érzelmesség; 3. did. érezhetőség.

Sensible, a. érezhető, érzelmes; 2. érzékeny; 3. gyöngéd érzelmű; it. ingerlékeny; 4. észrevehető;
szembetünő; —ment, adv.
észrevehetőleg; érzékenyen.

*Sensiblerie, f. érzelgés. Sensitif, ve, a. did. érző; 2. —ve, f. bot. érzike.

Sensualis'er (çan-çu-), v. a. érzékesítni; —me, m. phil. érzékelviség; —te, m. érzékelvi.

Sensualité (çan-çu-), f. érzékiség; 2. érzéki élvezet.

Sensuel, le (çan-çu-), a. érzéki; —lement, adv. érzékileg.

Sentelet, m. fam. gyalogcsapás.

Sentence (can-tan-ce), famondat, tanmondat; 2 itélet.

Sentencier (çan-tan-cié), v. a. pal. itélni, elitélni.

Sentencieusement (can-tancieu-), adv. iron. kenetteljesen.

Sentencieux, se (can-tan-), a. mondatos; tanúlságos; szenvelgő.

Sentène (çan-), f. soier. pászmakötő.

†Senteur (can-), f. szag; it. ord. illat.

Sentier (çan-thié), m. gyalogút; fig. ösvény.

Sentiment (çan-thi-man), m. phil. érzemény; 2. érzés; 3. érzet, érzület; 4. abs. becsületérzet; g. p. érzelgősség; 5. vélemény; 6. érzékenység; 7. ch. szaglás; —al, e, a. érzelgős; —alisme, m. phil. érzelmesség, érzeményesség; —aliser, v. a. érzelegni; —alité, f. érzelgés, érzékenykedés.

Sentine (çan-thi-), f. mar. hajófenék; 2. riv. sóhajó. Sentinelle (çan-thi-), f. őr, őrálló; fig. relever q. de —, vkit lehordani; faire

—, leskelödni.

Sentir (can-thir), v. a. et n. ir. érezni; 2. abs. faculté de —, érző tehetség; 3. szagolni; 4. szagának lenni; 5. izének lenni; fam. cela ne sent pas bon, ennek nem jo vege lesz; 6. mutatni; latszani; il sent bien, neveltnek látszik; 7. észrevenni, megismerni, átlátni; 8. érezni, tapasztalni; II. se —, v. r. magát érezni; fig. il se sent bien, ismeri érdemeit; 2. se — de qch., vmiben részesülni.

Seoir (çoare), v. n. ir. ülni: 2. illeni; 3. se —, v. r. leülni.

Sep (cèpe), m. agr. eketalp. béldeszka.

Séparable, a. elválasztható: -atif, ve, a. elválasztó; —ation (-cion), f. elválasztás; elválás; 2. meghasonlás; 3. abs. válaszfal; -atisme, m. h. eccl. kükülönelviség : lönködés , —atiste, m. h. eccl. *külö*nödő, különelves; —atoire, m. chi. különöző: —ément, adv. $k\ddot{u}l\ddot{o}n$; —er, v. 8. elválasztani; 2. különválasztani, elkülönítni; fig. megkülönböztetni; 3. se =, v. r. elválni, különválnı. Sépia, f. peint. tentaféreg fe-

Sépiole, sèche —, f. h. n. kis tentaféreg.

Sépoule, f. manuf. bélfonalcséve; —r, v. a. fölcsörölni. Sept (cé; cèt), a. hét; 2. m.

hetedik; 3. hetes.

kete nedve.

Septaine (cèp-), f. com. városi terület.

Septane (cèp-), a. méd. fièvre —, hetednapos láz. †Septante (cèp-), a. hetven. †Septantième(cep-tan-thiè-), a. hetvenedik.

Septembre (cèp-tan-), m. őszelő, szent-Mihály hava; szeptember.

Septénaire (cèp-té-), a. hetes; année —, fok-év; 2. évheted.

Septennal, e (cép-tène-nal), a. hétévenkinti; —ité, f. hétévi tartam.

Septentrion (cèp-tan-tri-on), m. észak; –ale, a. északi. Septième (cé-thiè-me), a. hetedik; 2. m. hetedrész; 3. écol. écolier de la —, netedik osztályu tanuló; mus. hetedhang; —ment, adv. hetedszer.

Septimestre (cep-thi-mece-), a. méd. enfant —, hetedhonapra született gyermek. Septique (cep-thi-), s. a. méd. —s, médicaments

—в, *marószerek*; odeur —, rothadt szag.

Septuagénaire (cèptu-), s. a. hetven éves.

Septum (cèp-tome), m. an. csege.

Septuple (cèp-), s. a. hét-

Septupler (cèp-tu-), v. a. hétszerezni.

Sépulcral, e, a. síri; fig. figure —, kisérteties arc. Sépulcre, m. sir.

Sépulture, f: sirhely; sirkert, temető; 2. temetés.

Séquelle (sé-kèle), f. m. p. fam. pereputy.

Séquestration (cé-ki ce-tracion), f. lefoglalás, zár alá tétel.

Séquestre (cé-kèce-tre), m. birói zár ; dr. zárgondnok. Séquestrer (cé-kèce-tré), v. ni, -venni; 2. elsikkasztani; 3. se —, v. r. különválni.

Séran, m. card. gereben; -cage, m. card. gerebenezés; —cer, v. a. card. gerebenezni; —ceur, —cier, m. card. gerebenező; çoir. v. séran.

Séraphin (-fein), m. théo. szeráf.

Séraphique, a. théo. szerāfi.

Serbocal, m. tir. üveghen-

Serche, vulg. éclisse, f. charp. zsindely.

†Serdeau (cèr-dô), m. *asztali* szolga, fölszolgáló ; it. kony haszoba.

Serein, m. estharmat; 2. —, e, a. derült, tiszta ; vidám; 2. v. goutte (II.).

Sérénade, f. mus. éjzene, esti zene.

Sérénader, v. a. éjzenét adni.

Sérénité, f. derültség; fig. vidámság.

Serenne, sereine, f. écon. köpülő.

Sérèque, m. bot. nyúlrekety-

Séret (cé-rè), m. écon. zsendice.

Séreux, se, a. méd. vizenyős, vērsavos.

Serf, ve (cerfe), s. a. féo. személyrab.

Serfouage, serfouissage, m. jard. *megkapálás*,

Serfouette, f. jard. kapa Serfouetter, serfouir, v. a. jard. *kapálni*.

Sergeant (-jan), m. bot. vadkakaó.

Sergent (cer-jan), m. milit. örmester; — de ville, poroszló; jur. v. huissier; men. csavarszorittyú; ton. v. chien; —aillerie, f. inus. törvényszolgai csőcselék; —er, q. v. a. zaklatni; it. fig.; †-erie, f. törvényszolgai állomás.

Série, f. math. sorozat; 2. osztály.

a. lefoglalni, zár alá ten- Sérieusement, adv. komolyan; 2. fagyosan, barátságtalanul; 3. buzgón, hév-

†Sérieuser, v. a. komolylyá tenni.

Sérieux, se, a. komoly; 2. fontos; II. m. komolyság. Serin, e, s. orn. csiz; —er, v. a. madárnak kintornázni; —ette, f. madárkintorna ; arp. énekes.

Seringue, f. föcskendő; -r, v. a. föcskendezni.

Serment (cer-man), m. eskü; 2. szitok.

Sermenté, v. assermenté.

Sermon, m. hitszónoklat ; le --- sonne, beharangoznak; fig. unalmas oktatās; naire, m. prédikációs könyv: 2. p. u. hitszónok; 3. a. hitszónoklati; —ner, v. a. q. fam. vkit korholni; —neur, se, s. korholó, dorgáló.

Séropile, m. chap. selyemnemez.

Sérosité, f. méd. savóssag. Serpe, m. jard. kerti kasza; fort. kacor.

Serpent (cer-pan), m. h. n. kigyő; —aire, f. bot. sárkány-kontyvirág ; astr. kigyótartó ; —eau, m. kigyócska; jard. sarjuág; -ement, m. géo. kigyδvonal; 2. *kigyózás; -er, v. n. kigyózni; fig. salut -é, képmutató köszöntés ; -in, m. arq., sárkány; artil. sugár-ágyű: 2. =, e, a. marbre —, kigylamárvány ; 3. —e, f. kigyla.

Serper, v. a. mar. horgonyt fölhúzni.

Serpette, f. agr. kertészkés, kacor.

Serpigi'ne, f. méd. sömör; —neux, se, a. *sömörös*.

Serpil'ler, v. n. jard. nyesni; —lière, f. zsákvászon; 2. ponyva-ernyő; 3. ent. lotetű; arg. papi ruha; —lon, m. jard. kertészkés. Serpolet, m. bot. kakukfü. Serre (c?re), f. növényház ; 2. karom; fam. il a la bonne, derekas ökle van; it. fig. zsugori; econ. sajtolás; mett. sajtó; —feu, m. orf. tüzellenző; —file, m. mar. véghajó; it. milit. vég legény.

Serrement, m. szorítæ; — de coeur, szívszorulás.

Serrément, adv. p. u. szorosan; fig. gazdálkodva.

Serre-'papiers, m. irattár; it. papirkosár; —pouces,

m. hüvelyktyü.

Serrer, v. a. szorítni, nyomni; pop. — les pouces à q., vkit kurta pórázra fogni; fig. il joue —é, ovatos; — le bouton à q., vkit sarokba szorítni; mentir bien —é, arcátlanul hazudni; 2. sajtolni; összeszorítni; ventre —é, rekedt has; mar. — la côte, part hosszában vitorlázni; 3. elzárni; bezárni; agr. betakarítni; 4. se —, v. r. összeszorulni.

Serre-tête (cèr-), m. fejszoritó; it. süvegszalag.

Serrur'e (cé-), f. zár; —erie (cé-rur'rie), f. lakatosmesterség; 2. lakatosmunka; —ier(cé-ru-rié), m. lakatos.

Sert'e, f. mett. foglalás (gyémánté); —ir, v. a. mett. foglalni; —issure, f. mett. foglalvány.

Sertule, f. bot. csomóta.

Sérum (cé-rome), m. méd. vérsavó.

Servage, m. féo. rabszolgaság, örökszolgaság.

Servant, m. cath. miseszolga; artil. altüzér; 2. a. m. szolgálattevő.

Servante, f. szolgáló; 2. mellékasztal.

Serve, f. pêch. haltartó; agr. pocséta.

Serviable, a. szolgálatkész; —ment, adv. szolgálatkészen.

Service, m. szolgálat; 2. szivesség, barátság; 3. hivatal; hadszolgálat; 4. istenitisztelet; 5. čath. halottimise; 6. fogás (étel); teríték.

Serviette, f. asztalkendő.

Servile, a. szolgai; fig. szolgalelkű; —ment, adv. szolgailag. [ség. Servilisme, m. szolgalelkű-

Servilisme, m. szolgalell Servilité, f. szolgaiság. Servion, m. sal. sovono.

Servir, v. a. ir. szolgálni; — à table, fölszolgálni; tálalni; 2. segítni, szivességet tenni; II. v. n. szolgálni (ra... re...); használhatónak lenni; III. se
— soi même, önmagának
szolgálni; 2. se — de qch.,
használni (valamit), élni
(vmivel).

Serviteur, m. szolga; inas; fig. — à l'oeil, szemlesi.

Servitude, f. szolgalom; rabság; 2. kényszer.

Sésame (cé-za-), f. bot. ze-zamfü.

Séséli, m. bot. gurgulya. Seslère, f. bot. bibirka.

Sesqui (cèce-ki), m. másfél; —altère, m. math. másfeles.

Sesse, m. riv. vizlapát. Session (cè-cion), f. ülés.

Séta, m. sörte; —cé, e, sétiforme, a. bot. borzas; sörtés.

Sétine (cé-thi-), f. cout. hatkaszálós rét.

Sétipodes, m. h. n. borzas lábuak.

Séton, m. chir. szőrzsineg; 2. genykutacs.

Seuil, m. küszöb; charp. v. sablière; mar. v. jas.

Seul, e, a. egyedűl; mus. voix —e, magánhang; 2. egyedüli, egyetlen; 3. magányos; 4. m. gouvernement d'un —, v. monarchie; —ement, adv. csak, csupán; 4. legalább; 5. még csak nem is.

Seulet, te, a. poét. v. seul (1.).

Sève, f. bot. nedv; it. zamat.

Sévère, a. szigorú; rideg; komoly; —ment, adv. szigoruan, stb.

Sévérité, f. szigoruság; komolyság.

Sévéronde, f. arch. eresz. Séveux, se, a. bot. nedv... Sévices, m. pl. pal. méltat-

Sévir, v. n. pal. méltatlankodni, roszul bánni.

lankodás.

Sévissement, m. kegyetlenkedés.

Sevrage, m. elválasztás (emlőtől).

Sevrer, v. a. elválasztani (emlőtől); fig. — q. de qch., megfosztani; 2. se — de qch., v. r. megvonni, lemondani, elszokni.

Sexagenaire (cèk-za-), s. a. hatvan éves.

Sexangulaïre (cèk-çan-), a. hatszögű.

Sexe (cèk-ce), m. nem.

Sexuel, le, a. nemi.

Seyer, seyeur, v. moissonner, etc.

Si, conj. ha; 2. hacsak; 3. fam. bármily; 4. mégis, nemkülönben; 5. fam. igen; 6. vajjon; 7. adv. oly, annyira; 8. m. mus. h, a hangrovat hetedik zöngéje.

Siam (maladie de —), m. méd. sárgaláz.

*Sicaire, m. orgyilkos.

Siccité (sik-), f. did. száraz-

Sidéral, e, a. astr. csillag...; csillagzati.

Sidération (-cion), f. méd. gutaütés.

Sidêrite, f. minér. mocsári vaskő.

Sidéritis (-tice), f. bot. v. crapaudine.

Sidéro-'calcite, f. minér.
barnamész; —graphe, m.
acélmetsző; —graphie, f.
acélmetszészet; —xylum
(-lome), m. bot. barkóca.

Siècle (ciè-cle), m. század; 2. idő; 3. kor, időszak; 4. dév. le — futur, örökkévalóság; 5. világ.

Sief, m. med. szempor.

Siège (ciè-je), m. szék; 2. ülés; 3. birói szék; it. törvényszék; it. székhely; guer. ostrom; ostromlás; fig. lever le —, eltávozni. Siéger, v. n. kormányozni;

2. székelni. Sien, ne (ci-ain), a. övé; 2. m. sajátja; 3. les —s, pl. rokonok. [álom.

Sieste (cièce-te), f. déli

Sieur (cieur'), m. pal. úr; 2. földes úr.

Sifflant, e, a. gr. sziszegő. Sifflason (ci - fla - çon), m. orn. vízi csirke.

Sifflement (ci-fle-man), m. fütyölés; 2. sziszegés; 3. süvöltés.

Siffler (ci-flé), v. n. fütyölni; 2. sziszegni; 3. üvölteni, zúgni; 4. sipogni.

Sifflet (ci-flé), m. sip; coup de —, fütty; 2. fig. kifü-työlés; fam. torok, gége.

Siffleur, se, s. fütyölö. Sigalphe, m. h. n. hernyász. Sigillé, e (ci-jil-), a. terre—e, pöcsétföld.

Sigisbée, m. mellékférj. Signal, m. jel, jeladás.

Signalé, e, a. nevezetes, kitünő, fontos; jelzett.

Signalement, m. jelzet, jelirat; személyleírás.

Signaler, v. a. jelezni, megjelezni; 2. figyelmeztetni; mar. jelt adni; 3. bebizonyitni; 4. se —, v. r. magát kitüntetni; kitünni.

Signandaire, s. a. prat. —, témoin —, irnitudó tanú. *Signataire, s. aláiró.

Signature, f. aláirás; impr. brszem.

Signe, m. ismerv, jegy; 2. intés; 3. anyajegy; méd. kőrjel.

Signer, v. a. aláirni; t. t. megbélyegezni; 2. se —, v. r. keresztet vetni.

Signet, m. könyvjegy.
Signifiant, e, a. jelentékeny;
théo. jelentős.

Significatif, ve, a. jelentékes, nyomatékos.

Signification (-cion), f. értemény; pal. közhirrététel. Signifier, v. a. jelenteni; 2. tudtul adni, bejelenteni;

pal. kihirdetni.
Silence (ci-lan-ce), m. hallgatás; 2. csend; fig. nyugalom; mus. szünet.

Silencieusement, adv. csöndesen.

Silencieux, se, a. hallgatag; csöndes. [kova. Silex (ci-lek-ce), m. minér.

Silhouett'e (ci-lou-), f. dess. árnyrajz; —er, v. a. dess. árnyképezni; —eur, m. dess. árnyképező.

Sili'ce, f. miner. kovaföld; —ceux, se, a. kovanemű. Siliquastre (ci-li-kas-tre), m. bot. v. piment.

Siliqu'e, f. bot. beco, hüvely;
—eux, se, a. hüvelyes.

Sillage, m. mar. hajónyom. †Siller, v. n. mar. vitorlázni; 2. v. a. fauc. a sólyom pilláját levarrni.

Sillet (ci-lié), m. luth. nye-

Sillo-mètre, m. mar. járatmérő.

Sillion, m. agr. barázda; —ner, v. a. agr. barázdálni; fig. poét. áthajózni; it. redőzni.

Silo, m. agr. verem.

Silure, sirule, m. icht. har-csa.

Silvie, f. bot. erdei kökör-csin.

Simagrée, f. cifrálkodás, nyalkaság; 2. feszelkedés; tettetett vonakodás.

†Simarre (-mâ-re), f. uszályruha.

Simblot (cein-), m. manuf. mellékfonal.

Simi'laire, a. hasonnemü;
—larité, f. did. hasonnemüség; —litude, f. rhét.
hasonlat; 2. hasonlatosság; —lor, m. orf. rézcink.

Simoni'aqne, a. megvesztegetési; 2. m egyházi járadék uzsorás; —e, f. szentségárulás, simonbün.

Simousses, f. pl. sell. kantárrojt.

Simple (cein-), a. egyszerű;
2. egyedűli, egyetlen; 3. közönséges; 4. őszinte; it. együgyű; II. m. egyszerű;
2. együgyű; —ment, adv. egyszerűen, stb.; —sse, f. őszinteség, szelidség.

Simplicité (cein-), f. egyszerűség; 2. együgyűség, bárgyuság; ostobaság.

Simplification (cein--cion), f. egyszerűsítés;—er, v. a.

egyszerűsítni ; 2. se =, v. r. egyszerűsödni.

Simulacre, m. bálványkép; 2. csalkép; káprázat; fig. árnykép.

Simula'teur, trice, s. a. tettető; —tion (-cion), f. pal. tettetés.

Simuler, v. a. prat. ürügyölni, színlelni; com. compte —é, költött számla.

Simulta'né, e, a. egyidejű; együttes; —néité, f. did. együttesség; —nément, adv. együttesen; egyszerre.

Sinapi, m. bot. mustár, repcsén; —sé, e, a. méd. mustárral vegyített; —ser, v. a. méd. mustártapaszszal gyógyítni; —sme, m. méd. mustártapasz.

Sincêre (çain-), a. öszinte, nyilt; 2. ord. pur, valódi; —ment, adv. öszintén, nyiltan.

Sincérité, f. őszinteség, nyiltszivűség.

Sinciput (cein-ci-pu), m. an. hom.

Sindon (çain-), m. chir. kérö, tépsodrat; 2. Krisztus szemfödele.

*Sinécure (ci-né-), m. kenyehivatal.

Singe, m. h. n. majom; — de mer, csuda kimérahal; —r, v. a. fam. majmolni; —rie, f. majomcsiny; fig. majmolás; —ur, resse, a. majmoló; 2. álnok, hamis.

se Singulariser, v. r. különcködni.

Singularité, f. különcség, különösség; 2. sajátság; egyedüliség.

Singulier, ère, a. különös;
2. sajátságos; 3. különző,
különc; 4. csudálatos; 5.
combat —, párbaj; 6. s.
a. gr. —, nombre —, egyes
szám.

Singulièrement, adv. különösen; föltünően, csudálatosan.

Sinistre, a. végzetes, szerencsétlen, rosz, mostoha; 2. m. com. szerencsétlenség (tengeren); —ment, adv. végzetesen, stb.

Sinon, conj. ha nem, kiilönben; 2. kivéve, ha csak nem.

Sinople, m. bl. zöldszín.

Sinters (çain-), m. pl. minér. szivárkő.

Sinué, e, a. bot. kikanyargatott,

Sinueux, se, a. poét. kigyózó, tekervényes; bot. hullámos; méd. ulcère —, sipoly.

Sinuosité, f. tekervény, csavargósság; bot. kanyaru-

lat.

Sinus (ci-nuce), m. an. üreg, öböl; bot. kanyarodás; chir.genyfészek; géo.math. kebel, öböl.

Sipède, m. h. n. barna sikló.

Siphon, m. écon. chi. szīvó, lopó; 2. mar. v. trombe. Siponcle, m. ent. föcskendező.

Sippage, m. tan. dáncserzés. Sire, m. fölséges úr; 2. autrf. úr; faire le —, urat játszani.

Sirex (-rekce), m. ent. fürészbogár.

Siriase, —sis (-zice); f. méd. napszúrás.

Siroc (-rok), siroco, m. mar. hévszél.

Sirop (ci-ro), m. écon. szörp; —er, v. a. écon. pharm. szörppel vegyítni.

Siroter, v. n. pop. szürcsölni, hörpölni.

Sirtes, f. pl. mar. zátony; 2. sivatag.

Sirupeux, se, a. méd. szörptartalmű.

Sis, e. prat. fekvő, levő.

Sison (ci-zon), m. bot. zi-zon; — chervi, mézes bo-lonyik; — ginseng, hunyor.

Sister (cice-té), v. a. en justice, prat. idézni; 2. se —, v. r. megjelenni.

Sistre (cice-), m. mus. anc. csörgőbot; 2. auj. tombora. Site, m. fekvés; peint. táj.

Sitelle, sittelle, f. orn. kurtakalapács.

Sitio-logie, f. méd. tápszertan.

Sitôt-que, conj. mihelyt.

Sittine, f. orn. kurukuru. Situation (-cion), f. fekvés;

Situation (-cion), i. jekves;
2. helyzet; fig. állapot;
géo. tájlat.

Situer, v. a. helyezni, elhelyezni.

Six (ci; cize), a. hat; 2. m. hatos; it. hatodik; mus.
— -huit, hatnyolcad ütem;
— -doigts (cî-doâ), m. pêch.

Sixain (si-zein), m. poét. hatsorú versszak; com. féltucat.

zsákháló.

Sixième (ci-ziè-me), a. hatodik; 2. f. écol. hatodik osztály; 3. hatod, hatodrész; —ment, adv. hatodszor.

Sixte (cikste), f. mus. ha-todhang.

Size, f. lap. gyöngymérleg. Sizerin, m. orn. csikörke-

pinty.
Smalt, m, chi. kobaltkék.

Smectite, f. smectin, smectis, m. minér. szap-pankő.

Smill'e, f. maç. kétágu kalapács; —er, v. a. kétágu kalapácscsal faragni.

Smogler, smogleur, v. contrebande (faire —), contrebandier.

Sobr'e, a. mértékletes; józan; egyszerű; fig. ovatos;
—ment, adv. mértékletesen, stb.; —iété, sobresse,
f. mértékletesség, józanság; fig. tartózkodás, ovatosság.

Sobriquet (-ké), m*. gúny-*, csúfnév.

Soc, m. agr. ekevas.

Soccage, m. sal. jegedés.

*Sociabilité, f. did. társaságkedvelés.

Sociable, a. társas, barátságos; —ment, adv. p. u. barátságosan.

Social, e, a. társadalmi.

Société, f. társadalom; 2. társaság; 3. társulat.

Socle, m. arch. faltő; it. lábazat. [háló. Socletière f pêch giók.

Socletière, f. pêch. ajók-Socque (so-ke), m. facipő.

Soda, m. méd. gyomorhév. Sodomi'e, f. sodomai bun:

—te, m. sodomita.

Soeur (ceure), f. növér; —
de lait, emnéne; 3. néne
(apáca); it. — de la charité, irgalmas néne; arg.
—s blanches, fogak;—ette,
f. hugocska.

Sofa, sopha, m. pamlag; it.

kerevet. [lázat.
Soffto m. orch fölmtól:

Soffite, m. arch. föleptálSoi (çoa), s. p. magát; être
—, önmagához hű maradni; 2. étre à —, saját gazdájának lenni; 3. de —,
magáhan véve; 4. en —,
magáhan 5. à —, magához;
6. sur —, magán; it. nála;
7. chez —, honn; 8. —
même, önmaga.

Soi-disant, e (coa-), a. pal.

dllitólagos.
Soie (çoa), f. selyem; 2.
sörte; 3. ször; coutel. –
d'un couteau, kés nyaka;

h. n. — de mer, sodorka: maréch. dögvar.

Soierie (çoâ-rie), f. selyemárû; 2. selyem-kézmügyár. Soif (çoaf), f. szomj; fig. vágy. Soigner, v. a. ápolni, gondozni; th. megtapsolni; 2. v. n. gondoskodni; 3. se —, v. r. magát kimélni. Soigneusement, adv. gon-

dosan, szorgalmasan. Soigneux, se, a. gondos, gon

Boigneux, se, a. gondos, gondos doskodó.

Soignole, m. szivattyúgép. Soin (çoein), m. gondosság, gondoskodni; 2. figyelem; 3. gond.

Soir, m. est.

Soirée, f. est; 2. estély.

Soit (çoa; çoat), conj. akár... akar; 2. legyen, nem bánom.

Soixan'taine (çoa-çan-tè-ne).
f. coll. hatvan (darab):
—te, a. hatvan; —ter, v.
n. jeu. hatvanast csinálni:
—tième, a. hatvanadik.

Sol, m. agr. talaj; bl. mező;

mus. g, a hangrovat ötödik zöngéje.

Solaire, a. nap...; an. muscle —, feszítő-izom.
Solamire, f. boiss. szitaszövet.
Solandres, f. pl. vét. inpók.
Solan'ées, f. pl. bot. csucsorfélék; —ine, f. chi. csucsorfélék; —um (-nôme), m. bot. csucsor.

Solbature, f. vét. talpsérülés. [*zulák. Soldanelle, f. bot. tengeri Soldat (-da), m. milit. katona; —esque, f. coll. katonaság; 2. a. katonás.

Solde, f. ber, zsold; 2. m. com. egyenleg.

Solder, v. a. com. kiegyenlitni, kifizetni.

Sole, f. agr. szántás; charp. aljzat; ch. pata.

Solécis'er, v. n. gr. hibás szókötést tenni; —me, m. gr. hibás szókötés.

Soleil, m. nap; cadran au -, napóra; bot. kunkor; cath. szentség; h. n. marin, meduzafő csillagféreg; *—lé, e, a. verőfényes; *—ler, v. a. napon melegitni; 2. se =, v. r. sütkérezni. [küllő. Solen (-lène), m. chir. csont-Solenn'el, le (ço-la-nèl), a. ünnepélyes; ünnepi; szertartásos; —ellement, adv. ünnepélyesen ; -isation (-cion), f. ünneplés; —iser, v. a. ünnepelni; —ité, f. unnepély.

Solidaire, a. prat. egymásérti, együttleges; —ment, adv. prat. egymásért, együttlegesen.

Solidarité, f. prat. együttleges kötelezettség.

Solid'e, a. szilárd, merő; 2. tartós, erős; fig. valódi, alapos; it. becsületes, megbizható; com. biztos; 3. m. szilárd test; fig. tartós; =ment, adv. szilárdul, stb.; —ification, f.chir. szilárdítás; szilárdulás; —ifier, v. a. chi. szilárdítni; 2. se =, v. r. szilárdulni.

Solidité, f. szilárdság, merőség; fig. alaposság; prat. v. solidarité.

†Solier, m. cout. kétemeletes ház; it. földszint.

Soliloque (-lo-ke), m. did. p. u. magánbeszéd.

Solin, m. arch. gerendaköz. Solipède, a. h. n. egypatáju. Solitaire, a. magányos; 2. puszta; arch. szabadon álló; méd. ver —, galandóc; 3. m. remete; it. joail. magányosan foglalt gyémánt; —ment, adv. magányosan.

Solitude, f. magány; 2. pusztaság; vadon; it. fig.

Solivage, m. charp. gerendafölszámítás; —e, f. charp. gerenda, fölepgerenda; d'enchevêtrure, mestergerenda; —eau, m. charp. kis gerenda;—ure, f. arch. gerendázat.

Solles, f. pl. hydr. fenékgerenda.

Sollici'table, (sol-li-ci-), a. p. u. kérelmezhető; —tation (-cion), f. megkeresés, kérelem; 2. szorgalmazás; 3. ajánlás; 4. ingerlés; —ter, v. a. ingerelni; serkenteni; 5. szorgalmazni, szorgolni; sürgetni; kérni, folyamodni; ajánlani; —teur, euse, s. szorgalmazó; ügyvivő; kérelmező; ajánló; —tude, f. gond; gondosság; —pastorale, lelkipásztorság.

Solstice (sol-sthi-ce), m.astr. napfordulat.

Solubilité, f. fölolvaszthatóság; chi. oldhatóság; 2. föloldhatóság.

Soluble, a. megoldható; chi. föloldható.

Solution (-cion), f. föl-, megoldás; chi. oldás; méd. hasürülés; prat. fizetés.

Solvabilité, f. fizetésképesség. Solvable, a. fizetőképes.

Somache, v. saumâtre. Sombrage, m. agr. első kapálás.

Sombre, a. komor; 2. sötét; fig. búskomor, szomorú.

Sombrer, v. n. mar. fölfordulni; v. a. agr. mélyen fölúsni.

Sommage, m. f. szakmány málhalovakkal; com. vám málhalovon szállított áruért.

Sommager, v. a. tonn. végabroncsot fölverni,

Sommail, v. basse (mar.).

Sommaire (ço-mè-re), a. rövid, rövideges; prat. sommás; 2. m. rövid foglalat; —ment, adv. rövidlegesen; sommásan.

Sommation (-cion), f. fölszólítás; prat. intés, idézés; alg. összvezés.

Somme, f. teher; com. öszszeg; 2, fig. — toute, adt. röviden; végül; clout. tizenkétezer szeg; 3. főtartalom; II. m. álom; alvás.

Sommeil, m. álom; 2. álmosság; —ler, v. n. szenderegni; fig. hanyagul dolgozni.

Sommelier, ère, s. kulcsár; sáfár; 2. m. főpincér.

Sommellerie, f. kulcsárság; 2. pincérszoba.

Sommer (ço-mé), v. a. fölszólítni; prat. inteni; math. összeadni.

Sommet (-ço-mè-), m. csúcs, orom, tető; an. — de la tête, fejtető,

Sommier (co-mié), m. málhaló; 2. málhabőrönd; 3. derekalj; arch. gyámkő; charp. ajtófő; it. mestergerenda; fin. fökönyv; org. sípdeszka; it. szélláda; ton. végabroncs.

Sommière (ço-), f. málhakötél.

Sommité (com-mi-), f. bot. vég; fig. főpont; 2. v. sommet.

Somnambul'e (çom'-nam-), s. a. holdkóros, alvajáró; —isme, m. holdkórság.

Somni-'fère (çom'-ni-), s. a. altató; —logue, a. álmá-ban beszélő.

Somnolence (çom'-no-lance), f. méd. álomkórság. Somptuaire (çonp-), a. jur. lois —s, fényűzési törvény.

Somptueusement, adv. pompásan, fényűzően.

Somptueux, se, a. pompás. Son, sa, a. övé; 2. m. korpa; 3. hang.

Sondage, m. túrzás, kutatás. Sonde, f. mar. mélymérő; chir. kutasz; maç. talajfúró.

Sonder, v. a. mar. mérni (mélységet); fig. kipuhatolni; chir. kutatni.

Sondeur, m. kutató, vizsgáló; mar. révkalauz.

Songe, m. álom, álomkép; 2. en –, adt. álomban.

Song-'creux, m. fam. ábrándozó; it. alamuszi; —malice, m. kárörvendő.

Songer, v. n. álmodni; 2. – à qch., vmire gondolni; II. v. a. álmodni vmiről; 2. – à qch., eszébe jutni (vminek).

Songeur, m. álmodozó; 2.

—, se, a. gondolkozó.

Sonica (ac ni ka) adt for

Sonica (ço-ni-ka), adt. fig. fam. épen jókor.

Sonnail.'e (ço-na-), f. kolomp;
—er, v. a. fam. kolompolni;
2. m. kolompos.

Sonnant (ço-nan), e, a. csengő, pengő; fig. v. malsonnant (1.).

Sonner (ço-né), v. n. csöngeni, hangzani; — du cor, kürtölni; mus. öszhangzani; fam. elterjeszteni, hirdetni; ütni (óra); II. v. a. harangozni; csöngetni; 2. beharangozni; fig. ha retraite, visszavonulni; fam. ne — mot, hallgatni; mus. hangoztatni.

Sonnerie (co-), f. harangozás; harangok; 3. ütőmű.

Sonnet (ço-nè), m. litt. hangzatka.

Sonnett'e (co-net-te), f. csöngetyű; 2. csörgő; fig. dérober les —s. bucsu nélkül

távozni; arch. cölöpverő;
—ier, m. csöngetyűműves.
Sonneur (ço-), m. harangozó; arch. sulykoló; 2. —
de cor, vadászkürtös.

Sonore, a. hallatos, zengő, hangzatos; 2. csengő; — ment, adv. hangosan.

Sonorité, f. phys. csengés. Sophis'me (ço-fice-me), m.

log. álokoskodás; ál-ok;
—te, m. log. álöölcs:
†—tication (-cion), f. hamisítás; —tique, a. álokoskodási; —tiquer, v. n.
log. okoskodni; 2. v. a. hamisítni; —tiquerie, f. álokoskodás; 2. v. sophistication; —tiqueur, m. okoskodó; 2. hamisító.

Sopor, m. méd. nehéz álom; álmosság; —atif, ve, s. a. méd. altató; fig. unalmas. Sora, v. essère.

Sorbe, f. bot. berkenye.

Sorbet (-bé) m. conf. szörb;
—ière, f. hütöedény.

Sorbier, m. bot. v. cormier. Sorcellerie (-cè-le-), f. varázslat, boszorkányság.

Sorcier, ère, s. bűvész; boszorkány; fig. pop. vieille —ère, vén banya.

Sordide, a. piszkos, szennyes; it. fig.; —ment, adv. piszkosan.

Sordidité, f. p. u. piszkosság; it. fukarság.

Sorer, soret, v. saur, etc. Sorgo, m. agr. harmatkása. Sorite, m. log. okláncolat.

Sorne, f. métal. vassalak. Sornette, f. balgaság, dőre-

Sororial, e, a. jur. testvéri, nővéri.

Sorori'ant, e, a. physio. dagadozó, duzzadó (kebel); —ation (-cion), f. duzzadás.

Sort (çor), m. sors, végzet;
2. faire un — à q., vkit boldoggá tenni; 3. varázs;
boszorkányság; 4. tirer au —, sorsot húzni.

Sortable, a. alkalmas, illő.
Sorte, f. fajta, faj; nem,
féle; 2. mód; 3. de — que,
en — que, conj. úgy hogy;
4. de la —, adt. ily módon;
5. en q. —, adt. úgy szólván.

|Sortie (-thié), f. *kijárás*; 2. |

kikocsizás; 3. kivitel; chir.
— de la langue, nyelviszam; guer. kirohanás; fig. faire une — à q., vkire ráförmedni; 4. kijárat, kijáróhely; 5. à la —, adt. távozáskor; végével.

Sortilège, m. boszorkányság. Sortir, v. n. ir. eltávozni ; – en carrosse, kikocsizni ; – de carrosse, leszállni; 2. kilépni; 3. előjöni; terjeszkedni, terjedni; 4. – de maladie, meggyógyulni; fig. menekülni; 5. elterni; fig. kitünni; it. túllépni; 6. származni, eredni; 7. kiütközni; 8. au — de, prép. távozáskor; II. v. a. fam. kibocsátani, kihúzni; kivezetni; 2. prat. kapni, megkapni.

Sosie, f. magamása.
Sot, te, s. a. ostoba, együgyű,
bárgyú; 2. m. icht. hosszú
farkúrája; —tement, adv.
ostobául, stb.

Sotie (-thie), f. litt. bohó-zat.

Sottise (ço-thi-ze), f. ostobaság, balgaság; 2. sületlen beszéd; 3. gorombaság; 4. illetlenség; —r, v. a. ízetlenkedni; trágárkodni.

Sottisier, m. fam. trágárságok gyűjteménye; 2. –, ère, trágár, szatyár.

Sou, m. garas (francia); écon. disznó-ól; à —, adt. garasonkint.

Soubassement, m. am. ágypárkányzat; arch. alapfal; men. ablakkönyöklő. Souberme, f. mar. felvíz.

Soubressaut (-ço), m. man. szökés, ugrás; méd. rángás; fig. akadály.

Soubrette, f. th. komorna. Soubuse, m. orn. pacsirtavadászó sólyom.

Souche, f. tuskó, törzsök; arch. — de cheminée, kémény szája; boul., bouch. rovás, rovat; gén. ős; fig. fam. tuskó, ostoba.

Souchet, m. bot. mondolapalka; com. morzsalékony kő; orn. kanálos réce;

-age, m. e. f. vágható fa kijelölése.

Souci, m. gond, aggodalom; 2. bot. körmice.

Soucie, f. orn. ökörszem.

se Soucier, v. r. aggódni, törödni.

Soucieux, se, a. būteljes, gondteljes ; 2. bánatos.

Soucoupe, f. szolgatál; 2. cseszealja.

Souda'ble, a. forrasztható; —ge, m. forrasztás.

Soudain, e, a. hirtelen, rögtön; —ement, adv. hirtelen; —eté, f. p. u. gyorsaság, hamarság.

Soudard, m. vén katona. Soude, f. bot. szakasavar;

com. szikső. Souder, v. a. métal. forrasztani; fer à —, forrasztóvas; 2. se —, v. r. an.,

bot. összenőni. Soudiviser, v. subdiviser.

Soudoir, m. forrasztó.

Soudoyer, v. solder. Soudre, v. résoudre.

Soudrille, m. m. p. korhely

katona. Soudure, f. forrasz; 2. forrasztás.

Soue, v. sou (écon.).

Soufflage (cou-fla-), m. üvegfuvás; 2. mar. kipohasztás.

Souffie, m. lehelet ; 2. lélekzes; 3. szellő; —ment,

m. fúvás.

Souffler, v. n. fúni, lehelni; 2. lengedezni; 3. lihegni, lehegni, szuszogni; fig. ne pas —, meg se moccannil; II. v. a. színi, meg-, elfūni; pop. — des pois, arcát fölfúni; p. – le chaud et le froid, kétfelé szítni; th. súgni; fig. le pion à q., vmit vki orra elől elcsipni; 2. fujtatni. Soufflerie, f. fúvómű.

Soufflet, m. fûvő; 2. pof, pofoncsapás; arg. alfel; -ade, m. pofonverés; -er, v. a. pofonütni; —eur, se, 8. pofozódó; —ier, m. fúvócsináló.

Souffleur, se, s. lihegö; 2.

fűvő; it. b. dözsölő, ivő; org. $orgona-nyom\delta$; th. súgó ; verr. üvegfúvó; alch. aranycsináló; 3. a. m. maréch. kehes.

Soufflure, f. fond. holyag. Souffrable, a. türhető, elviselhető.

Souffrance, f. szenvedés; féo. haladék; fig. laisser en —, elhanyagolni; jur. megengedes.

Sonffrant, e, a. szenvedő; fig. türelmes.

Souffre-douleur, m. fam. kinraszületett (ember).

Souffreteux, se, a. fam. nyomorult, szegény; it. szenvedö.

Souffrir, v. n. ir. szenvedni; II. v. a. türni, eltürni, elszenvedni; 2. elviselni, elbirni; fig. je ne saurais le —, nem szenvedhetem; 3. megengedni, helybenhagyni : 4. elbirni.

Soufrage, m. t. t. kénezés; kénbe mártás.

Soufr'e, m. m. minér. kén, büdöskő; —er, v. a. kénezni; —ière, f. kénbánya; —oir, m. kénkamra.

Sougard, sougorge, v. sous -, etc.

Souhait (sou-è), m. kivánot, ohaj; 2. à —, adt. kivánatra; —able, a. kivanatos; —er, v. a. kivánni, *ohajtani*; 2. = la bonne année, boldog új évet kívánni; fam. je t'en ==e, majd ha fagy; †—eur, m. kivánó.

Souillard (cou-liar), m. charp. gyamgerenda; —e, f. sav. lúgoskád; écon. mosogató dézsa.

Souille, f. ch. dagonya, fertő. Souiller, v. a. bepiszkolni, bemocskolni; fig. fertőztetni.

Souillon, m. et f. fam. cafatos, piszkos, mocskos; it. mosogató szolgáló.

Souillure, f. piszok, mocsok, folt; fig. szenyfolt.

Soul (sou), m. fam. elégség; manger son —, jóllakni; |

2. —, e, a. p. u. tültelt ; 3. ord. ittas, reszeg.

Soulagement, m. könnyebbülés, enyhülés; könnyeb-

Soulager, v. a. könnyebbitni; enyhitni; segitni; 2. 8e —, v. r. könnyebbülni: abs. szükségét végezni.

Soulard, soulaud, v. ivrogne. Soulasser, v. n. mulatni: arg. sikkasztani; 2. v. a. mulattatni. [ke pinty. Soulcier (-ci-è), m. orn. szür-Souler, v. a. pop. megzabáltaini; 2. abs. lerészegitni, leitatni; 3. se —, v. r. jóllakni; it. magāt leinni.

Souleur, f. fam. p. u. hirte-

len ijedés.

Soulèvement, m. böfögés; émelygés; fig. zendülés, lázadás.

Soulever, v. a. emelinteni; fölegyenesitni; emelni; fölkavarni ; fig. föllázitni ;: it. megharagitni; 2. v. n. le coeur me soulève, émelyeg a gyomrom; fig. une question, kérdést fölhozni; 3. se —, v. r. föl-emelkedni; fig. föllázadni. Soulgan, m. h. n. ugrány.

Soulier (-lié), m. cipő, topán; saru; fam. mettre le pied dans tous les —s, mindent megkisérteni; it. être dans ses petits —s,. zavarban lenni.

Soulick, m. h. n. pölyü.

Soulignement, m. aláhuzás. Souligner, v. a. aláhúzni. Souligneur, m. aláhúzó; bi-

rálgató.

Souligneux, se, a. bot. fas. †Souloir, v. n. szokni; il soulait dire, azt szokta mondani.

Soulte, f. jur. *visszaadás*.

Soumettre, v. a. ir. meghoditni; fig. alarendelni, alávetni; 2. se -, v. r. meghódolni; magát megadni; engedelmeskedni.

Soumis, e, a. alázatos, engedelmes; —sion (-cion), f. alázatosság; 2. engedelmesség; készség; *-sionnaire, m. vállalkozó, szállító; *—sionner, v. a. vállalkozni.

Soupape, f. mécan. szelentyű; billentyű, csappantyú; 2. hydr. csap.

Soupcon, m. gyanu; 2. gyanîtás, vélekedés; 3. nyom, látszat; fam. falatka; korty; —nable, a. p. u. gyanus; —ner, v. a. gyanitni; gyanakodni; 2. sejteni; —neux, se, a. gyanakvó.

Soupe, f. cuis. leves; 2. kenyérszelet; — à perroquet, borcibere; couper la —, kenyeret a levesbe apritni; fabr. — de lait, sárgásfehér.

Soupé, v. souper (m.).

Soupente, f. sell. hintószíj; arch. föleppadlás; hydr. csapdanyelv; it. zúgó.

Sonper, v. n. vacsorálni; 2. m. vacsora.

Soupeser, sous-peser, v. a. kézzel mérni.

Soupeur, m. vacsoráló.

Soupier, ère, s. leveskedvelő; 2. —ère, f. écon. levesestál. Soupir, m. sohaj; mus. negyedszünet; —ail, m. szelelőlyuk; —ant, m. fam. szerető; 2. —, e, a. sohajtozó; —er, v. n. sóhajtani, fohászkodni; 3. sóvárogni (vmi után).

Souple, a. hajlékony; 2. iigyes; fig. alkalmazkodó, ildomos; —ment, adv. hajlékonyan, stb.

Souplesse, f. hajlékonyság, nyulékonyság; tours de —s, fortély, fogás; fig. fondorlat.

Souquenille, f. ölzeke; it. ócska kabát.

Souquer, v. a. mar. meghúzni.

Source, f. forrás; fig. kútfő. Sourcier, m. kútásó.

Sourcil (cour-ci), m. szemöld; men. — de porte, felsőküszöb; —ier, ère, a. an. szemöld...; arcade —ère, szemöldív; —ler, v. n. szemöldjét mozgatni; il n'a pas =é, meg se mozdult; 2. hydr. bugyogni; —leux, se, a. fig. poét. mont =, magas hegy; it. front =, redős homlok; —lon, m. forráska.

Sourd, v. salamandre.

Sourd, e, a. süket; 2. tompa; bruit —, zúgás; fig. menées —es, titkos fogások; joail. pierre —e, habos kő; 3. s. süket; —muet, süketnéma; —aud, e, s. fam. nagyothalló; —ement, tompán; fig. titokban; —ine, f. luth. tompító; 2. à la —, adt. titokban.

Sourdre, v. n. bugyogni; fig. eredni.

Souri'ceau, m. h. n. egerecske; —cière, f. egérfogó; fig. tör, háló.

Sourire, v. n. ir. mosolyogni;
— à q., vkire mosolyogni;
it. fig.; 2, se —, v. réc.
egymásra mosolyogni; II.
—, souris, mosolygás.

Souris (-ri), f. h. n. egér; faire la —, vkinek zsebét kikutatni; an. izom.

Sourive, f. pêch. partilyuk (fa töve alatt).

Sournois, e, s. a. alattomos; —ement, adv. alattomosan; —erie, f. alattomosság.

Soursommeau (-ço-mô), m. com. gyümölcskosár. Sous, prép. alatt; it. fig.

-main, kéznél; 2. alá. Sous-'affermer, v. a. albérletbe adni; — âge, m. jur. kiskoruság; –agé, e, a. kiskorú; —aide, m. féo. alhübérszolgálat; jur. =, tollnok; —allée, f. jard. alsó sétány; —amendement, m. másodjavaslat; —bail, jur. másodbérlés; -bande, f. chir. alkötés; libr. keresztkötés; —barbe, f. maréch. áll; 2. fam. csapás az állra; fig. sértés, bántalom; —bout, m. cord. sark; —cap, m. mar. másodfölügyelő; —chantre, m. segéd-kántor; —chaussure, f. felcipő; —chevron, | m. arch. zárgerenda; — clavier, ère, a. an. vállperec...; muscle —, vállperec-izom; —clerc, m. másodirnok; —collet, m. ton. utolsó dongacsín; —costal, e, a. an. bordaalatti.

Souscripteur (çouce-krip-), m. aláíró.

Souscription (-cion), f. aláirás; 2. előfizetés.

Souscrire, v. a. ir. aláirni; fig. — à q., vmit helybenhagyni; 2. előfizetni.

Sous-'cutané, e, a. an. bőralatti; —entendre, v. a. alatta érteni; —entente, f. titkos fontartás; —épineux, se, a. an. gerinc alatti; —faîte, m. charp. *födélhátkötés* : —fréter, v. a. mar. másod bérbeadni; —gorge, f. man. nyakló; —introduite, f. h. eccl. gazdasszony ; —maître, m. alparancenok; it. altanító; —mentonnier, ère, a. an. áll-alatti; —occipital, e, a. an. tarkó alatti; – orbiculaire, a. bot. kerekded; —orbitaire, a. an. szemgödör alatti; —ordre, m. prat. csödtömeg kiosztása alhitelezők közt; 2. alarendelt; —pied, m. man. kengyel; 2. talpalló; —prote, m. impr. másodügyvezető; – pubien, ne, a. an. fancsont alatti. Soussigné, e, a. aláirt; alulirott.

Soussigner, v. a. aláirni. Sous-'sombrer (cou-con-), v. a. mar. elmerülni; —tangente, f. géo. alérintő.

Soustraction (couce-trakcion), f. sikkasztás; arith. kivonás. [alom.

Soustrage (couce-), m. agr. Soustraire (couce-), v. a. ir. elsikkasztani; elvonni; elidegenitni; arith. kivonni; 2. se —, v. r. magát kivonni.

Sous-'trait, m. agr. szalmaalj; —ventrière, f. sell. hasló; —verge, m. man. vezetékló.

Soutache, f. pass. sujtús. Soutane, f. cath. hosznya, papköntös; fig. prendre la -, pappá lenni; -lle, f. cath. rövid papköntös.

Soute, f. prat. pótlékpénz; mar. hajókamra; com. v.

solde.

Soutenable, a. tartható, föntartható; guer. megvédhető; 2. elviselhető, eltűrhető.

†Soutenance, f. állítás.

Soutenant, m. écol. vitató. Soutenement, m. maç. táprat. masz; számadási támirat.

Souteneur, m. bordélyos.

Soutenir, v. a. ir. támogatni, támasztani, tartani; fig. föntartani, eltartani; 2. állitni; védni; vitatni; 3. elviselni, eltűrni; it. fig.; 4. gyámolitni, segítni; med. erősitni, táplálni; II. se —, v. r. magát tartani, föntartani (lábán); fig. cette couleur se soutient, e szín tartós.

Souterrain, m. alagsor, pincesor; fort. várüreg, bányalak; 2. -, e, a. földalatti; fig. voies —es, álutak; fogás, fortély.

Soutien (-thiain), m. constr. támasz; it. fig.; guer. se-

gitség.

Soutirage, m. tonn. lefejtés. Soutirer, v. a. tonn. lefejteni; fig. elcsalni, elharácsolni.

†Souvenance, f. megemléke-

Souvenir, m. emlék; emlékezés; 2. emléktehetség; 3. emlékkönyv.

se Souvenir, v. r. ir. emlékezni, megemlé kezni; faire

—, emlé keztetni.

Souvent (-van), adv. gyakran, gyakorta; 2. —, e, a.

němely, němelyik.

Souverain, e, s. főúr; 2. uralkodó, fejedelem; II. -, e, a. legfőbb; 2. fejedelmi; független; -ement, adv. kitünöleg; igen nagyon; 3. korlátlanul.

Souverameté, f. legfőbb hatalom; 2. fölség, föuraság; 3. hatalom.

Soyeteur (coa-ieu-), m. p. u. manuf. selyemgyáros.

Soyeur, m. agr. arató.

Soyeuse, f. bot. sclyemkre-

Soyeux, se, a. selyemnemü; 2. selymes.

Spacieusement, adv. tága-

Spacieux, se, a. tágas; té-

Spaciment, m. sétálás (karthausiaké).

"Spaciosité, f. tágasság, téresség.

Spadassin (-da-cin), m. m. p. vasgyűró; radó, veszekedő; –age, m. verekedés. Spadice, spadix, m. bot. szár.

Spagirique, v. chimique.

Spalme, m. mar. kátrány; —r, v. a. mar. kátrányolni; degetelni.

Spare, m. icht. spár.

Spargane, —ion, m. bot. baka.

Spargelle, f. bot. sepröjeneszter.

Sparié, e, a. mar. tenger-

Sparies, m. mar. tengerhányadék.

Sparte, m. bot. v. spargelle; -rie, f. gyékénygyár; fo-

Sparton, m. mar. jeneszterkötél.

Spasm'atique, a. méd. görcsös; —e, m. méd. görcs; --odique, a. méd. görcsnemü; —ologie, f. méd. görcstan.

Spastique, v. spasmatique. Spath (che-pâte), m. minér. pat, kovacs; —e, f. bot. *virágburok ; —*ique, a. chi. patos, kovacsos.

Spatule, f. pharm. lapocka; orn. kanālosgēm.

Speautre, v. zink.

Spécial, e, a. különleges: -ement, adv. különlegesen; —iser, v. a. különlegesitni; különleg kijelölni; —iste, m. szaktudós; —ité, f. prat. különleges-

Spécieusement, adv. látszólagosan.

Spécieux, se, a. látszatos, látszólagos.

Spécifi'catif, ve, a. részlegesitö; —cation (-cion), f. kimutatás, sorjegyzek; —cité, f. did. sajátosság; er, v. a. részletezni; -que, a. fajlagos ; sajátos; =ment, adv. fajlag, különleg.

Spécimen (-mènne), m. mutatvány ; példány.

Spectacle (spèk-), m. lát-

ványság, látvány; 2. szindarab ; színház. Spectateur, trice, s. néző.

Spectre (spèk-tre), m. kisértet; fig. fam. rémkép; h. n. tölcsérorrú denevér.

Spéculaire, a. minér. pierre —, csillámkő; —lateur, trice, s. p. u. szemlélődő, vizsgálódó; 2. com. nyerészkedő, nyerkém; —latif, ve, a. szemlélkező, vizsgálódó ; 2. érzékjölötti ; 3. com. nyerészkedő; 4. m. kutató; politikus; —lation (-cion), f. szemlélkedés, szemlélődés; 5. com. nyerészkedés; 6. politikai vélemény; 7. elmélet; —latoire, f. et a. observation =, csillagvizsgálat; -ler, v. a. v. observer; 8. v. n. kutatni, szemlélődni; com. nyerészkedni.

Speculum(-cu-lome), m.chir. tágító.

Spencer (spain-cère), taill. zubbony, kurtka.

Spergule, spargoute, f. bot. csibehúr.

Sperma-'céti, m. h. n. cetvelő, fagyány; —tique, a. an. ondó...; artères —s. ondóér.

Spermato-'cèle, f. chir. ondósérv; —logie, f. méd. ondótan.

Sperme, m. physiol. ondó. Spermiode, v. frai (degrenouilles).

Spet, m. icht. hegyesorrú csuka.

Sphacèle, m. chir. hideg fene.

Sphaigne (sfè-nieu), sphagnum (-gnome), m. bot. moh.

Sphéranthe (sfé-), m. bot. gubóvirág.

Sphère, f. géo. teke, gömb; 2. pálya, kör; phys. d'activité, hatáskör.

Sphéri'cité, f. gömbidom; —que, a. gömbidomú; 2. f. gömbtan; —ment, adv. gömbölyűen.

Sphincter (sfeink-tire), m. an. zárizom.

Sphinx (sfeinkce), m. myth. sfinksz; 2. ent. szender.

Spiautre, v. zink.

Spici'forme, a. bot. füzeres;
—lège, m. did. iratgyűjtemény.

Spilanthe, m. bot. csukóka. Spinal, e, a. an. gerinc...

Spinelle, m. joaill. rubis —, halványpiros rubin; 2. bot. kis tövis.

Spinuleux, se, a. bot. tövises.

Spipolette, f. orn. púpos pacsirta.

Spiral, e, a. csigádad, pörge; —e, f. géom. pörgevonal; —ement, adv. pörgén. Spire, f. géom. kunkorék, csigatekervény.

Spiritu'alisation (-cion), f. chi. szeszszé változtatás; szeszszé változás; fig. szellemítés; —aliser, v. a. chi. szeszszé változtatni; fig. szellemítni; —alisme, m. phil. szellemelviség; —aliste, m. phil. szellemelvi; —alité, f. phil. szellemi; 2. szellemás; 3. elmés, élces; dév. lelki; —lement, adv. szellemdúsan, stb.; —eux, se, a. chi. szeszes. Spirlin, m. icht. ebhal.

Splanchnique (plank-ni-ke), a. an. bél...

Splanchno-'graphie, f. an. bélleirás; —logie, f. béltan.

Splénalgie, f. méd. lépfájás. Splendeur (splan-), f. fény, pompa.

Splendide, a. fényes, pompás; —ment, adv. pompásan.

Splénétique, a. méd. lépkő-

Splénique, a. an. lép...

Splénite, —tie (-cie). f. méd. léplob.

Spléno-'cèle, f. chir. lépsérv;
—logie, f. léptan.

Spode, f. hutakorom; pharm. csontszén.

Spolia'teur, trice, s. a. rabló, zsákmányló; —tion(-cion), f. prat. rablás, zsákmányolás; fosztogatás.

Spolier, v. a. pal. rabolni, fosztogatni.

Spondyle, v. vertèbre.

Spongi'aire, f. pl. h. n. szivacsfélék; —eux, se, a. szivacsos; —osité, f. szivacsosság; —te, f. sejtkorál.

Spontané, e, a. did. önkényti, akaratlagos; —ité, f. önkénytiség; —ment, adv. önkényt.

Sporadique, a. méd. szórványos.

Sporte, f. baráttarisznya.

Spum'escent, e, a. tajtnemű;
—eux, se, v. écumeux;
—osité, f. did. tajtékosság.

Sputation (-ci-), f. méd. ki-

Squale (skoua-le), m. icht. capa.

*Squali'de (skoua-), a. piszkos, sáros; —dité, f. piszkosság.

Squame, etc. v. écaille, etc. Squelette (ske-lète), m.csont-váz.

Squille (ski-le), f. h. n. ollótlan rák; 2. cetfalangya.

Squine (ski-ne), f. bot. sinagyökér.

Squirre, squirhe (ski-), m. méd. mirigydag.

*Stabili'sation (-cion), f. állandósítás; —lité, f. állandóság, tartósság; méc. állékonyság. Stable, a. szilárd, tartós, állandó; it. fig.

Stagmanne, m. bot. zelnice. Stagnant, e (stag-nant), a. tespedő, pangó.

Stapnation (stag-na-cion), f. tespedés, pangás; méd. megalvás.

Stalactite, f. h. n. függő csepegvény.

Stalagmite, f. h. n. szömölcskő.

Stalle, f. lit. kanonokszék; th. zártszék.

Stamineux, se, a. bot. hoszszú rostos.

Stampe, f. négerbélyeg; expl. ér-hézag.

Stant, m. kétéves bálna.

Staphisaigre, f. bot. tetüfü. Staphylodendron, v. nez (coupé).

†Starie, f. mar. vesztegnapok.

Stare, v. stagnation (méd.). Stater, v. chômer.

Statice, f. bot. gombos lelleg. Station (-cion), f. physiol. állás; 2. állomás; cath. bucsújárás; —naire, a. astr. álló; méd. tartós; mar. veszteglő; fig. pangó; — ment, adv. állandóul; —nale (-cio-), a. f. église —, bucsújáró templom; —nement (-cio-), m. állomásozás; —ner, v. n. állomásozni.

Statique, f. méc. nyugtan, súlyegyentan; 2. a. nyugtan.

Statisti'cien (-ci-ain), m. államtudós, statisztikus; —que, f. államisme; 2. a. államismei.

Statuaire, m. sculp., szobrász; 2. f. szobrászat; 3. a. szobor...

Statue, f. szobor; it. fig. Statuer, v. a. prat. megállapítni, rendelni, határozni. Statuette. f. szobrocska.

Stature, f. sty. s. testalkat; alak, termet.

Statut (sta-tu), m. alapszabály; —aire, a. p. u. alapszabályi.

Stéa'rine, f. chi. fagygya-

dék; —rique, a. acide —, fagygyadéksav; —tite, f. v. tale; méd. potroh; —tôme, m. méd. szalonnadag,

Stégano-'graphe, m. jegyekkel író; —graphie, f. jegyirás.

Stélage, m. cout. véka-adó. Stélagier, m. com. gabnavámbérlő.

Stellaire, a. csillagdad; 2.
—s, f. pl. bot. gerepcsénfélék.

Stellérides, f. pl. h. n. küllönyök.

Stelli'on (sté-), m. h. n. csillagos gyik; —onat, m. pal. fortélyos csalás; —onataire, s. csalfa eladó; —the, m. h. n. kövesült küllöny.

Stencore, m. ent. cincinbogár.

Sténo-graphe, m. gyorsíró;
—graphie, f. gyorsírás;
—graphier, v. a. gyorsjegyekkel írni; —graphique,
a. gyorsírászati; —rhynque, m. bot. kosbor;
—stomie, f. méd. szájcsukulás.

Stenté, e, a. peint. erőltetett.

Steppes, m. et f. pl. sivatag, pusztaság.

Sterco'raire, a. méd. ürüléki; 2. m. v. fouille merde; orn. parti sirály; —ral, e, a. ganaj... scarabée aux, ganajtúronyok.

Sterculie, f. bot. büdösdögfa. Stéréo-'graphe, géom. m. tömrajzoló; —graphie, f. tömrajz; —métrie, f. tömmértan; —statique, f. phys. súlyegyentan; —torme, f. átmérettan; —typage, m. impr. tömnyomatolás; lemeznyomat;—type, a. tömnyomati; 2. =s, m. pl. betülemezek; —typer, v. a. tömnyomatolni; —typie, f. tömnyomat.

Stéril, e, a. terméketlen; meddő; fig. sikeretlen, hasztalan; —iser, v. a. p. u. terméketlenítni; —ité f terméketlenség; meddőség, magtalanság; fig. felületesség.

Sterlet, m. icht. söreg. Sterne, m. orn. halászka.

Sternum (-nome), m. an. mellcsont.

Sternuta'tion (-cion), f. méd. tüszszentés; —toire, —tif, ve, s. a. méd. tüszszentő-szer.

Stertoreux, se, a. méd. hörgő.

Sthénie, f. méd. erőtelj. Stibié, e, a. méd. tartre —,

hánytató borkő.

Stigmat'e, m. sebhely, forradás; fig. bélyeg; —iser, v. a. megbélyegezni.

Stil de grain, m. peint. bengesárga.

Stilla'tion (-cion), f. phys. szivárgás; —toire, a. szivárgó.

Stimu'lant, e, s. a. méd. izgató, ingerlő; fig. ösztön;
—lateur, trice, s. a. ösztönző; —lation (-cion), f.
ösztönzés; ingerlés; —ler,
v. a. p. u. ösztönözni, ingerelni,nógatni; —lus(-luce),
m. méd. inger, ösztön.

Stipe, m. bot. torzsa; 2. magár.

Stipendiaire, a. p. u. zsoldos.

Stipendié, m. bérelt gyükos.

Stipendier, v. a., p. u. zsoldot adni, fizetni.

Stipité, e, a. bot. száras, csutkás, nyeles.

Stipula'nt, e, a. jur. megegyező, szerződő; —tion (-cion), f. gén. egyezés, szerződés.

Stipul'e, f. bot. pálha; —é, e, —acé, e, —aire, a. bot. fattyű levelű; —er, v. a. prat. kikötni, kialkudni, meghatározni.

Stock-fisch (chetok-fiche), m. com. tökehal; arg. angol.

Stoechio-'logie(-kio-), f.vegyaránytan; —métrie, f. chi. elemmértan.

terméketlenítni; —ité, f. Stolidité, f. p. u. ostobaság.

Stolon, m. bot. töhajtás;
—ifère, a. bot. sarjazó,
sarjadó.

Stoma'cace, f. méd. süly;
—chalgie, f. méd. gyomorfájás; —chique, —cal, e,
—chal, e, a. méd. gyomor...; 2. gyomorerősítő;
—tique, a. méd. száj...

Stomoxe, m. ent. bagócs. Stoqu'er, v. a. sucr. tüzet szitni; —eur, m. sucr. piszkavas.

Storax, styrax (-rakee), m. bot. illatos gyanta,

Store, m. görfüggöny.

Strabisme (-bice-me), m. méd. sandaság.

Strabite, s. a. méd. sanda. Stramoine, —nium (-ome), m. bot. maszlagos redőszirom.

Strangalides, f. pl. méd. tejgomoly.

Strangula'teur, trice, s. a. fojtó, megfojtó, zsinegelő; —tion (-cion), f. megfojtás, zsinegelés; 2. akasztás.

Strangurie, f. méd. nehéz vizelés.

Strapass'er, v. a. peint. torzitni; it. mázolni; 2. p. u. elverni, megrakni; —on, m. peint. p. u. mázoló; —onner (-ço-né), v. strapasser.

Strapontin (-tein), m. hátsó-, oldalülés; mar. v. hamac.

Stras, strass, f. lap. straszüveg.

Strasse, f. manuf. fátyolselyem; pap. boritékpapir. Strat'agème, m. hadfortély, hadcsel; fig. cselfogás;

hadcsel; fig. cselfogás; -égie, f. hadászat, hadtan; -égique, a. hadtani, hadászati; -égiste, m. hadász.

Strati'fication (-cion), f. chi. rétegezés; —fier, v. chi. rétegezni; —forme, a. expl. réteges.

Strato-'cratie (-cie), f. katonauralom; —graphe, m. milit. hadleîró; —graphie, f. p. u. hadleîrás. Stribord, m. m. mar. kormányfél.

Strict, e, a. szoros; pontos, szigorű; –ement, adv. szorosan, stb.

Stricture, f. méd. görcsös mozdulat.

Strident, e, a. éles, fülhasitó, rikácsoló.

Strider, v. n. rikkanni, hápogni, sapogni.

Strie, e, a. csikos; arch. hornyolt.

Stries, striures, f. pl. arch. pászta; horony; bot. csík; verr. sávok.

Strombe, f. h. n. forgonc.

Strongle, f. méd. giliszta. Strontiane (-ci-), f. minér. pirföld.

Strosse, f. expl. ércrög.

Structure, f. alkat, szerkezet.

Strum'es, f. pl. méd. v. écrouelles; —eux, se, a. görvélyes; —osité, f. med. nyakdaganat.

Strychnine (strik-), f. chi. szorítdék.

Stuc, m. müvakolat; —ateur, m. művakoló.

Studieusement, adv. szorgalmasan, gondosan.

Studieux, se, a. szorgalmas, gondos.

Stupé factif, ve, —fiant, e, s. a. v. narcotique; —faction (-cion), f. méd. elkábulás, elbódulás; fig. ámulás : ámulat ; —fait, e, a. elkábult, elámult; —fier, v. a. méd. p. u. elkábítni, megbódítni; fig. megzavarni, megrettenteni.

Stupeur, f. méd. v. stupéfaction.

Stupid'e, s. a. ostoba, buta; -ement, adv. ostobául, bután: —ité, f. ostobaság, butaság.

†Stupre, m. megszeplősítés. Style, m. ant. iróvessző; bot. bibeszár ; 2. írásmód, | irály; ext. fam. modor; 3. t. t. arch. szer, műszerkezet ; chron. időszámítás. Styler, v. a. q. idomitni, szoktatni.

Stylet, m. dákos, gyilok, tör; chir. kéntű.

Stylo-'basse, m. bot. terpentinfa; —bate, m. arch. oszloptalp, talap; —métrie, f. arch. oszlopmérés. Stymatose, f. méd. vérvize-

lés. Stypti'cité, f. méd. összehűzó erő; —que, a. vércsillapító, összehúzó.

Su, m. au vu et au — de tous, világszerte.

Suage, m. chaud. völgyelő üllő; éper. fogas üllő; ét. karima, szél; mar. kenőpénz; serr. völgyelő pőröly.

Suager, v. a. chaud. szélezni, karimázni ; mar. kenni. Suaire, m. szemfödél.

Suant, e, a. izzadó.

Suave, a. kedves, kellemes; adv. kelleme--ment, sen.

Suavité, f. kecs, kellem, kedvesség; dév. megindulás. Subaction (-cion), f. méd. gyöngeség.

Subaltern'e, e, a. al....; alatti; alrendü; 2. m. altiszt; —ement, adv. alattosan; *-iser, v. a. alárendelt helyet adni; —itė, f. p. u. alárendeltség.

Sub'anguleux, se, a. did. tompaszögű; —conique, a. kúpalakú; —délégation, f. alkövetség; —déléguer, v. a. másodkövetül küldeni; —diviser, v. a. al-osztályozni; —division (-zion), f. alosztály; —grondation (-cion), f. an. behorpadás; —hastation (-cion), f. com. kótya, árverés; —haster, v. a. com. kótyálni, árverezni.

Subir, v. a. türni, szenvedni; pal. — l'interrogatoire, vallatás alá kerülni; magát alávetni.

Subit, e, a. rögtöni, hirtelen; | Subreptice, a. jur. kicsalt, -ement, adv. rögtön, hirtelen.

Subjec'tif, ve, a. mét. alanyi, önleges; 2. m. gr. alany; —tiver, v. a. met. önlegesítni; —tivité, f. mét. alanyiság.

Subjoindre, v. a. ir. p. u. még hozzá tenni.

Subjonctif, m. gr. foglaló mód.

*Subjugation (-cion), f. leigázás.

Subjuguer (-ghé), v. a. leigázni ; fig. —q., vkin uralkodni.

Sublime, a. magasztos; 2. m. magasztosság; —ment, adv. magasztosan.

*Sublimiser, v. a. magasztalni.

Sublimité, f. magasztosság. Sub'lingual, e, a. an. nyelv alatti; —lunaire, a. did. hold alatti: —luxation, f. chir. megrántás; —marin, e, a. phys. tenger alatti.

Submerger, v. a. elárasztani; 2. elmerülni, elsü-

lyedni.

Submergement, m. submersion (-cion), f. áradás, elárasztás; mar. elmerülés, elsülyedés.

Subodorer, v. a. ch. távolról szimatolni.

Subordination (-cion), f. alárendeltség; milit. fegyelem ; 2. alázatosság.

Subordinément, adv. prat. következőleg, tehát; 2. v. subordonnément.

Subordonné, m. alárendelt; -ment, adv. p. u. alárendelt módon.

Subordonner, v. a. alárendelni.

Subor'nateur, v. suborneur; —tion (-cion), f. jur. csábitás; —nement, m. jur. föllovalás, bizgatás, bujtogatás; —ner, v. a. csábítni, bujtogatni, föllovalni; -neur, se, s. bujtogató, bizgató ; 2. a. csábos.

Subrécot, m. fam. utóköltség; fig. utókövetelés.

kiszinlelt; 2. ext. édition —, titkos utánnyomat; -ment, adv. kicsalva.

Subreption (-cion), f. jur. kicsalás.

Subro'gateur, m. prat. átruházó (követelést): —gation (-cion), f. prat. helyettesítés; más jogába lépés; it. becsusztatás; —ger, v. a. prat. helyettesítni; más jogába lépni; —é-tuteur, ellengyám.

Subséquemment (-ka-man), adv. prat. aztán, azután,

továbbad.

Subséquant, e (-cé-kan), a. következő.

Subside, m. segéd-adí; 2. pénzsegély, adakozás; guer. segédpénz.

Subsidiaire, a. prat. segedelmi, kisegitő; —ment, adv. prat. segedelmileg.

Subsistance, f. inus. létezés, fönállás; 2. hadi-adó; 3. élelem, élelmi mód.

Subsister, v. n. létezni, fönállni; 2. megállni, fönmaradni; 3. el-, megélni.

Substance, f. phil. állag, állomány; 2. lényeg, anyag; 3. tápanyag; 4. en —, adt. lényegesen, voltaszerűen; röviden, föleg.

Substantiel, le (-ciel), a. táplaszerű, tápláló; 2. lényeges, állagszerű; —lement, adv. did. lényegesen

Subsanti'f, m. gr. fönév;
—fier, v. a. gr. fönevesítni;
2.lényegében előadni; —vement, adv. gr. fönév gyanánt.

Substiuer, v. a. helyettesitni.

Substiut (-thi-tu), m. he-lyettes.

Substitution (-thi-tu-ci-), f. jur. becsusztatás; it. helyettesítés; méd. meghamisítás.

Substratum (-tome), m. phil. tárgyazat.

Substruction (-cion), f. arch. alap.

Subtangente, v. sous-tangente.

Subterfuge, m. kopasz mentség; mentegetőzés.

Subterranné, v. souterrain. Subtil, e, a. vékony, gyöngéd, finom; 2. átható, éles; fig. ügyes, fürge; ravasz; —ement, adv. finomul, stb.; —isation (-cion), f. chi. finomitás; —iser, v. a. finomitni; higítni; ravasz módra megcsalni; 2. v. n. oko: kodni; *—iseur, m. okoskodó, szőrszálhaso gató; —ité, f. finomság; ügyesség, éleselműség; fogárdosság; ravaszság.

Subvenir, v. n. ir. segitni, gyámolitni; 2. kisegíteni,

gondoskodni.

Subvention (-van-cion), f. segélypénz; —ner, v. a. segélyezni.

Subver'sif, ve (-cif; -cive), a. fig. fölforgatő; —sion (-cion), f. ord. fig. fölfogatás; méd. == de l'estomac, heves hányás; —tir, v. a. fig. fölforgatni.

Suc (suk), m. nedv, lé; fig.

erő, lélek, velő.

Succédané, e (cuk-cé-), a. pharm. médicament —, pótszer.

Succéder (cuk-cé-), v. n. következni; — à q., vkit követni; jur. örökölni; être habile à —, capable de —, örökleni képes; fig. il est habile à —, tevékeny ember; 2. sikerülni.

Succès (cuk-cè), m. siker; 2. abs. tetszés.

Successeur (cuk-cè-ceur), m. utod.

Successibilité, f. örökösödési jog.

Successible, s. a. jur. öröködhető.

Successif, ve, a. folytonos; egymásutáni; 2. jur. droits —s, örökösödési jog.

Succession, f. egymásutánság; 2. sor, következés; jur. örökség; it. öröklés, örökösödési rend.

Successivement, adv. egymásután, lassankint.

Succin (cuk-cein), m. h. n. borostyánkő.

Succinct (cuk-cein; -ceink), e (-ceinte, f.), a. rövid, tömör; velös; g. p. diner —,

sovány ebéd; —ement, adv. röviden, stb.

Succinique, a. chi. acide —, gyantársav.

Succion (cuk-cion), f. szívás, kiszívás; phys. fölszívás.

Succise (cuk-cise), f. bot. csonkagyökerű sikkantyú.

Succomber (çu-kon-bé), v. n. meggyőzetni; lerogyni, leroskadni; it. veszteni.

Succube (suk-), f. mag. boszorkány.

*Succulemment (çu-ku-laman), adv. táplálólag.

Succulent, e (çū-ku-lan), a. tápláló, erőteljes, nedv-dús.

Succursale (cu-kur-), f. et a. f. —, église —, fiókegy-ház.

Succussion (cion), f. méd. Suce-fleur, m. orn. virágma-dár; it. aranybegy.

Sucement, m. szívás, kiszívás; szopás.

Sucer, v. a. szîni, kiszîni; szopni; fam. — q., vkit zsarolni.

Sucet, v. rémora.

Suceur, m. méd. kiszívó; hydr. szivornya; orn. v. suce-fleur.

Suçoir, m. h. n. szip, szivány; bot. tápszívó.

Sucoter, v. a. szopogatni. Sucre, m. cukor; pain de —,

Sucre, m. cukor ; pam de — cukorsüveg.

Sucré, e, a. jard. cukros; melon —, sárgadinnye; p. elle fait la —e, rátartó.

Sucrer, v. a. cuis. cukrozni;
—ie, f. cukorfözde; 2. cukorfinomda; 3. cukros sütemény.

Sucrier, m. cukortartó, -millye; 2. cukorfőző; 3. —, ère, a. cukor...

Sud, m. géo. dél; mar. déli szél; it. faire le —, délnek vitorlázni.

Sudation (-cion), f. méd. izzadás.

Sudatoire, sudorifère, sudorifique, s. a. méd. izzasztó; 2. f. izzasztó kád. Sud-'est, m. géo. délkelet; délkeleti szél; —ouest, m.

geo. délnyugat.

Suée, f, pop. hideg veriték. Suer, v. a. izzadni; arg. faire — un chêne sur le trimard, vkit az országuton meggyilkolni; 2. v. a. izzasztani; fig. il —e le crime, gyanus hirü; —ie, f. fabr. izzasztókamra.

Suette, f. med. izzóláz.

Sueur, f. izzadság; 2. izzadás.

Suffire, v. n. ir. elegendő lenni; p. à chaque jour suffit sa peine, minden napnak tulajdon bibéje van; 2. v. imp. il suffit, elég.

Suffisamment (-za-man),

adv. eléggé.

Suffisance (-zan-ce), f. ord. fam. elégség: à —, adt. a mennyi kell; it. böségben ; 2. önhittség.

Suffisant, e, a. elégséges, elegendő, elég; 2. s. a. elbizakodott, önhitt.

Suffocant, e, a. fojtó.

Suffocation (su-fo-ka-cion), f. megfojtás; megfuladás.

Suffoquer (su-fo-ké), v. a. megfojtani; fig. fam. cela —e, ez kiállhatatlan; 2. v. n. megfulni.

Suffrage (çu-), m. szavazat; 2. tetszés; fin. menus —s, mellekes jövedelem.

Suffumigation (cu-fu-mi-gacion), f. méd. v. fumigation.

Suffusion (cu-fu-zion), · méd. elömlés; chir. — de l'oeil, külső hályog.

Suggérer (sug-gé-ré), v. a. javasolni, tanácsolni, sugallani; prat. kicsalni.

Suggestion (sug-gèce-thion), f. m. p. javaslás, sugallás, tanácsolás; prat. kicsalás. Sugillation (su-jil-la-cion), f. méd. kék folt.

Suicide, m. öngyilkosság; 2. öngyilkos.

*se Suicider, v. a. életét venni.

Suie, f. korom; — de pin,

fenyűkorom; — d'argent, ezüstkorom.

Suif, m. fagygyú; bot. arbre a —, fagygyúfa; minér. - fossile, hegyi gyanta; arg. foglalkozás.

Suint (quein), m. zsīros īzzadság (gyapjas állato $k\acute{e}$); — de la laine, gyapjúzsir; —ement, m. szivárgás; nedvelés; —er, v. n. nedvelni ; szivárogni.

Suisse, m. autrf., auj. portier, kapus; h. n. földi mókus; 2. a. sveici; gardes —s, sveici testőrség;

-rie, f. *kapuslak*.

Suite, f. coll. következő; it. kiséret; cselédség; vin de -, cselédbor; 2. v. posterité; 3. következés; 4. folytatás; 5. sor, sorozat; 6. összefüggés; 7. a la —, adt., être à la - de q., vkikiséretéhez tartozni; 8. de —, egymás után; 9. tout de —, azonnal, legott; it. egymás után; 10. par —, adt. prép. szerint, szerűleg, hoz . . . hez . . .

Suivable, a. drap. egyenlő,

Suivant, prép. szerint, következtében; 2. -que, conj. amint, ugy; 3. —, e, s. a. következő ; követő ; 4. -e, f. komorna.

Suiver, v. a. mar. fagygyuval bekenni.

Suivi, e, a. folytonos, összefüggő, szakudatlan.

Suivre, v. a. ir. követni; faire —, utánna küldeni; 2. következni; 3. üzni, kergetni, üldözni; 4. elkisérni; fig. nyomában lenni; nyomban követni; 5. – son chemin, útját folytatni: — qch., vmi mellett megmaradni; — le spectacle, szinházba járni; 6. — sa passion, szenvedélyének engedni; 7. — q., vkit mintaul venni; II. v. n. eredni; III. se —, v. réc. egymást követni.

Sujet (su-je), m. valaki, egyén; 2. ok, indok; 3.

tárgy; 4. chir. hulla: méd. alkat; jard. vadcse mete; gr. alapszó; log. alany ; 5. önki, személy.

Sujet, te, a. alávetett; 2. köteles; 3. tenir q. fort —, vkit féken tartani; man. tenir —, megzabolázni; 4. hajlandó; il est à — vole, szeret lopni; it. alávetett; 5. s. alattvaló.

Sujetion (-cion), f. alattvalóság, függés; kényszer;

2. szolgalom.

Sulfu'ré, e, a. chi. kénköves; -reux, se, a. chi. kéntartalmú; 2. v. sulfuré; —rique, a. $k \in n \dots$; acide —, kénsav.

Sulla, scilla, m. bot. koronás baltacim.

Sumac, sumach, m. bot. ecetfa.

Super, v. n. mar. la pompe —e, a szivattyű üresen müködik (nem akad többé vizre).

†Superbe, f. gög, dölyf; orn. m. violaszîn begyü paradicsmadár; II. a. gögös, dölyfös; 2. pompás, dicső; 3. fényes; —ment, adv. gőgősen, pompásan, stb.

Supercessions (cé-cion), f. pl. jur. fölmentés (számadás alól).

Supercherie, f. csalás; álnokság.

Superfétation, f. physio. māsodterhesítés; fig. fölöslegesség.

Superfici'alité, f. did. p. u. fälületesség; —e, f. géo. fölszin, fölület ; 2. burok; fig. fölületesség; hydr. vizszine; —el, le, a. fölületes; it. fig. —ellement, adv. ord. fig. fölületesen.

Superfin, e, a. igen finom, legjobb, java.

Superflu, m. fölösleg; 2. —, e, a. fölösleges; szükségtelen; —ité, f. fölöslegesség, bűség.

Supérieur, e, s. felső, főlebbvaló, előljáró; II. –, e, a. felső; fig. kitünő; 2. puissance —e, legfőbb hatalom; 3. hatalmasabb, fölülmuló; —ement, adv. föleg, stb.

*Supérioriser, v. a. fölemelni, fölülemelni.

Supériorité, f. felsőség; előny; előjog; 2. felsőbbség; 3. főnökség (zárdában).

Superlatif, ve, a. gr. legföbb, legmagasabb; 2. m. gr. harmadfok; —vement, adv. legföbb fokon.

Super'lifique, a. nagyszer'l, pompás;—nutrition(-cion), f. méd. túltelület; —poser, v. a. t. t. egymásra tenni, fektetni; —position (-cion), f. did. egymásra tétel; géom. födés; —séder, v. surseoir.

Superstiti'eusement (-sthici-), adv. babonásan; fig. aggodalmasan; —eux, se, a. babonás; fig. túlságig pontos; —on, f. babona; fig. szörszálhasogatás.

Supin, m. gr. lat. hanyatló. Supplan'tal. e (çu-), a. méd. talp...; —tateur, m. écr. p. u. kiszoritó; —tation, f. kiszoritás; —ter, v. a. q., kiszoritni, kitúrni; 2. se —, v. réc. egymást megbuktatni.

Suppléant, e (çu-), s. a. helypótló, helyettes.

Suppléer (çu-), v. a. qch., kiegészítni, kipótolni; 2.

q. helyettesítni; 3. v. n. à qch., helyrehozni, -pó-tolni.

Supplément (çu-), m. kiegészítés; lib. pótlék; géom. kiegészíték; —aire, a. kiegészítő...; pót...

Supplétif, ve (çu-), a. prat. serment —, póteskü.

Suppliant, e (çu-), s. a. könyörgő, kérő; pal. folyamodó.

Supplication (çu--cion), f. esedezés, kérés, könyör-aés.

Supplice (çu-), m. büntetés, testi büntetés; condamner q. au dernier —, halálra itélni: —éternel. örök kárhozat; fig. kin, szenvedés.

Supplicié (çu-), m. kivégezettek temetőhelye.

Supplicier (cu-), v. a. v. exécuter; 2. kinozni.

Supplier (çu-), v. a. könyörögni, esedezni, kérni.

Supplique (çu-), f. kérvény, folyamodvány; fig. fam. kérés.

Support (cu-), m. támasz; fig. segély; párt fogás; támogatás; ext. tűrés; bl. címertartó; —able, a. tűrhető; 2. menthető, megbocsátható; —ment, adv. tűrhetően; —er, v. a. tartani, támasztani; 2. elviselni, eltűrni; 3. elbírni.

Suppo'sable(çu-), a. föltételezhető; —ser, v. a. föltenni;
föltételezni; —é que...,
föltéve, hogy...; 2. költeni,
hazudni; 3. becsusztatni, becsempészni; —sitif, ve, a.
föltételező; —sition (-cion),
f. föltétel, előföltétel; 4.
költés, hazugság; pal. becsusztatás; it. kicserélés.
Suppositoire (cu-). m. méd.

Suppositoire (çu-), m. méd. alcsap.

Suppôt (çu-po), m. †egyetemi tag; 2. m. p. eszköz, társ, cinkos.

Suppression (çu-prè-cion), f. elnyomás, elfojtás; eltit-kolás; eltörlés; mellőzés, kihagyás; méd. dugulás; pal. — de part, gyermekgyilkolás.

Supprimer (çu-), v. a. elfojtani, elnyomni; pal. eltitkolni; jur. eltiltani; 2. elhallgatni, mellözni; 3. kihagyni; kihúzni; 4. eltörölni; megszüntetni.

Suppu'rant, e (çu-), a. méd. genyes; —ratif, ve, s. a. méd. genyesztő; —ration (-cion), f. méd. genyedés; —rer, v. n. genyedni.

Supput'ation (cu--cion), f. beszámítás, betudás; kiszámítás, fölvetés; —er,
v. a. kiszámítni, fölvetni.
Suprématie (cie-), f. föbbség,
főség, felsőbbség.

Suprême, a. legfőbb; fig. legmagasabb; 2. végső; 3. m. cuis. válogatott darab. Sur (çur'), prép. ....on ....ön en....; 2. fölött; 3. mellett; közel; it. ra... re...; 4. ....ba ....be....; 5. közül; 6. — le midi, délfelé; — le champ, azonnal.

Sur, e, a. savanyú, fanyar.
Sûr, e, a. biztos, bizonyos,
megbizható; 2. mulhatlan;
3. hathatós; 4. la mémoire
—e, jó emléktehetség; le
goût —, csalhatlan izlés;
it. finom izlés; 5. pour —,
adt. kétségkívül; 6. m. le
plus —, a legbiztosabb; 7.
à coup —, mulhatlanul;
—ement, adv. bizonyosan,
stb.

Surabond'amment (-daman), adv. bőségesen, dúsan; théo. szerfölött;
—ance, f. bőség, fölösleg;
dév. szertelenség; —ant, e,
a. fölösleges, bőséges, bővelkedő; théo. szerfölötti;
—er, v. n. p. u. bővelkedni.

Suracheter, v. a. drágán v. értékén felül vásárolni.

Suraigu, ë, a. mus. igen magas.

Sural, e, a. an. *labikra*.... Sur-andouiller, v. andouiller.

Surannation (-an'-na-cion), f. chanc. elévülés.

Suranner (çur-an'-né), v. n. pal. elévülni; 2. elavulni; divatból kiesni; 3. galant — é, elérmült piperkőc; beauté — ée, elvirult szépség.

Surard, a. m. vinaigre —, bodzavirág-ecet.

Surbaiss'é, e, a. arch . lapult; —ement, m. arch. lapulás; 2. lapult-iv; —er, v. a. arch. lapitni.

Surbande, f. artil. v. surbande; 2. chir. pólya.

Surcharge, f. tülteher; fig. tülterhelés.

Surcharger, v.a. túlterhelni; it. fig.; 2. se —, v. r. magát megterhelni.

Surchauffer, v. a. túlizzaj-

Surcouper, v. a. jeu. megütni.

Surcroissance (çur-kroaçance), f. természetellenes kinövés.

Surcroît (cur-kroa), m. növedék; szaporodás.

Surcroître, v. n. ir. kinöni, tülnöni.

Surdemande, f. com. túlságos követelés.

Surdent, f, an. felfog.

Surdité, f. süketség; joail. homály.

Surdorer, v. a. kétszeresen aranyozni.

Surdos (-dô), m. sell. keresztszij.

Sureau (-rô), m. bot. bodzafa.

Surelle, f. bot. v. oiselle;
—allélulia, madárlórom.

Suréminent, e (-mi-nan), a. p. u. igen kitünő.

Surenchère, f. prat. túligéret.

Surenchérir, v. a. prat. tûligérni.

Surenchérisseur, m. prat. túligérő.

Surérogation (-cion) f. cath. théo. tulteljesités; par —, még azon túl.

Suret, ète, a. savanyūs.

Sûreté, f. biztonság; carte de —, menlevél; 2. biztosíték; 3. menhely.

Sur-'excitation (-cion), f. physio. túlinger; —exciter, v. a. túlingerelni.

Surface, f. fölszin; fig. külszin, látszat; géom. terület.

Surfaire, v. a. ir. túlkövetelni, drágán tartani.

Surfaix (cur-fè), m. sell. felső heveder.

Surfeuille, f. bot. rügyburok, bimbóhártya.

Surfleurir, v. n. bot. utánvirágzani.

Surgarde, m. e. f. erdőkerülő.

Surge, a. laine —, mosatlan gyapju.

Surgeon (-jon), m. bot. v.

rejeton; — d'eau, for-

Surgir, v. n. mar. p. u. kikötni; fig. — au port, célt érni; it. faire —, támasztani; előidézni.

Surhauss'ement, m. fölemelés; áremelés; —er, v. a. arch. fölemelni; com. fölverni (árát vminek).

Surhumain, e, a. embereröt tülhaladó.

Surintendan'ce, f. fölügyelet; 2. főfelügyelő; h. m. egyházi főfelügyelőség; —t, m. főfelügyelő; h. m. superintendens.

Surjet (cur-jè), m. coutur. nyakonvarrat, agyonöltés; cout. v. surenchère; —er, v. a. coutur. nyakon varrni, agyon ölteni; cout. v. surenchèrir.

Surlendemain, m. holnapután.

Surlier, v. a. mar. kötél végét megkötni.

Surliure, f. mar. megkötött kötél vége.

Surlonge, f. bouch. fölsår. Surmarcher, v.n. ch. nyomåra visszatérni.

Surmener, v. estrapasser. Surmesure, f. túlság a mértékben.

Surmontable, a. áthágható. Surmonter, v. a. túlárasztani; túlérni; 2. felül úszni; 3. fig. leküzdeni; 4. fölülmulni; 5. se —, v. r. magán erőt venni.

Surmoule, m. másodöntet; -r, v. a. másodöntetet csinálni.

Surmoût, m. vign. előlé.

Surmulet, m. icht. orids rozsahal.

Surmulot, m. h. n. vándoregér.

Suinager, v. n. felül üszni; fig. fönmaradni.

Surnatu'ralité, f. théo. természetfölöttiség; —rel, le, a. théo. természetfölötti; fam. rendkívüli;—lement, adv. rendkívül.

Surneigées, a. f. ch. voies —, behavazott csapa.

Surnom (sur-non), m. melléknév; —mer (-no-mé), v. a. melléknevet adni.

Surnourrir, v. a. túltáplálni.

Surnuméraire, s. a. számföllötti.

Suros (çu-ro), m. vet. holttetem; fam. il n'a ni — ni malandre, nem érzi az aggkor bajait.

Surpasser, v. a. fölötte kiállni; fig. fölülmulni; 2. cela me —e, ez megfoghatlan elöttem; 3. cela —e ma portée, ez túlhaladja fogalmamat; 4. se soi-même, v. r. magán túltenni.

Surpayer (-pè-ié), v. a. fölülfizetni.

Surpeau, v. épiderme.

Surplis (-pli), m. cath. mise-

Surplomb, m. arch. kihajlás; —er, v. n. arch. kihajlani.

Surpluées, a. f. chi. voies —, esőmosta csapa.

Surplus, m. fölösleg; 2. au —, adt. különben, egyébiránt.

Surpoids, m. túlsuly.

Surpoint (-po-ein), m. corr. vakarék.

Surporte, f. peint. ajtó fiilött függő kép.

Surroser, v. a. egymásra rákni, tenni.

Surpousse, f. bot. utóhajtás.

Surprenant, e, a. meglepö.
Surprendre, v. a. ir. meglepni, rajtakapni; 2. megrohanni, rajtaütni; cuis. hirtelen sütni; man. röpidre fogni; 3. megcsalni; elbolonditni, tévnitra vezetni: 4. kicsalni; kilesni; 5. bámulatha ejteni; meghökkenteni, megdöbbenteni.

Surprise, f. megrohanás, rajtaütés, meglepés; 2. csel; csalás; 3. meglepetés, bámulat; ámulás; 4. tévedés: elhirtelenkedés; 5. boîte à —, büdoboz.

†Surquérir, v. a. kikérdezni. Sursaut, m. fölugrás; fölrezzenés.

Surséance, f. pal. halasztási idő; haladék.

Sursemer (cur-ce-mé), v. a. agr. ujra vetni; vét. porc --ė, borsókás disznó.

Surseoir (cur-coar), v. a. ir. halasztani, elhalasztani; faire —, megakadályozni. Sursis (-ci), m. pal. haladék;

halasztás. Sursolide, s. a. alg. negyedik

hatvány.

Surtaux (-tô), m. túlságos adóztatás.

Surtaxe, f. pótadó; —r, v. a. túlságosan adóztatni.

Sur-tire, m. com. tukványo-

Surtondre, v. a. drap. nyirbálni.

Surtout, adv. főkép, főleg; 2. m. felkabát; écon. targonca; orf. asztaldisz.

Surveill'ance (-vé-liance), f. fölvigyázat; —ant, e, s. fölvigyázó; 2. a. szemes, vigyázó, éber; —e, előttevaló másodnap; -er, v. n. fölügyelni, fölvigyázni; 2. v. a. = q., vkit szemmel tartani, lesni.

Survenan'ce, f. jur. közbejovetel; —t, e, s. a. ord.

pl. közbejött.

Survendre, v. a. drágán eladni.

Survenir, v. n. ir. közbe-Jöni.

Survente, f. megdrágitás; mar. szél növekedése.

Surventer, v. n. mar. viharozni: 2. v. imp. il —e, viharzik.

Survê'tement, m. felső ruha; -tir, v. a. föléje venni (öltönyt).

Survider, v. a. letölteni; it.

áttölteni. Survi'e, f. prat. túlélés: vance, f. váromány; -vancier, m. várományos; vant, e, s. a. túlélő; —vre,

– A q., vkit megrohanni; |

v. n. à q., túlélni.

2. en —, prép. azonkívül; it. adv. azonfelül; 3. int. rajta!

Susain, susin, m. mar. tatfödél.

Suscepti'bilité (-çu-cèp-thi-), f. did. p. u. fogékonyság; 2. indulatosság; —ble, a. fogékony, képes; it. abs. ingerlékeny.

Susception (cu-cep-cion), f. cath. szerzetes rend elfo-

gadára.

Susci'tation (cu-ci--cion), f., -tement, m. bizgatás, bujtogatás; —ter, v. a. bujtogatni, bizgatni; fam. — de mauvaises affaires à q., forrot önteni valaki alá; 2. écr. gerjeszteni, ebreszteni.

Suscription (cuce-krip-cion), f. fölirat, címzet.

Sus-dit, e (cuce-), a. pal. fönerintett , fönnevezett. fönemli†ett.

Suspect (çuce-pêkt), e, s. a. gyanus; —er, v. a. p. u. gyanusítni.

Suspendre (çuce-pan-), v. a. fölakasztani, beakasztani; fig. habozni; tétovázni; 2. fig. prat. elhalasztani; it. visszatartóztatni; fölfüggeszteni; com. — les paiements, fizetést megszüntetni; 4. se - a qch., v. r. vmibe fogózni, csüngni.

Suspens (cuce-pan-), a. m. fölfüggesztett; 2. en —. adt. függőben ; tétovázva ; —e, f. *elmozditás* ; —if, ve, a. jur. halasztó, elhalaszto; —ion (-cion), f. méc. fölakasztás; csüngés; pal. akasztás; 3. elhalasztás; megszüntetés: — d'armes, fegyverszünet; 4. elmozditás; fölfügyesztés ; félbeszakítás ; -oir, m. chir. sérvkötő.

Suspicion (cuce-), f. pal. gyanu.

Sus-pied (çu-), m. éper. sarkantyúszíj.

Sus, prép. ra... re...; courir | Susséyement (cu-cê-man), m. sziszegés.

Susséyer (çu-cé-ié), v. a. sziszegni.

Susten'tation (cuce--cion), f. tartás ; it. élelem ; —ter, v. a. táplálni, eltartani; 2. se =, v. r. táplálkozni, élelmét keresni.

Susurration (cu-cu-cion), f. mormogás, suttogás; zörgés; it. nyöszörgés.

Suture, f. an. kötés; bot. forradás.

Suzerain, e, a. féo. seigneur –, *védűr*; –eté, f. féo. vēdurasāg.

Svelte, a. peint, sculpt. könynyű, gyöngéd, fesztelen ; 2. karcsu; —sse, f. könnyűség, fesztelenség; 3. karcsuság.

Sybarite, m. kéjenc.

Syco-'more, m. bot. egyiptomi fügefa : —phante, m. ant. fülbesugó; *-phantisme, m. fillbesugás.

Sycose, f, chir. fügöly. Syénite, f. minér. siva.

Sylla'baire (cil-la-), m. gr. abécéskönyv; —be, f. gr. szótag; -ber, v. a. szótagolni; —bique, a. gr. szótagos: -bisation, f. gr. szótagolás.

Syllogis'me(cil-lo-jis-me), m. log. észlet; —tique, a. log.

észleti.

Sylvain, m. myth. erdőisten; h. n. kúpmajom; —vatique, a. erdei; —vestre, a. bot. vadul növő.

Symbole (cein-bo-le), jelv, jelkép ; jelvény; théo. hitvallás, —lique, a. jelvi, *jelves, jelképi* ; théo. livres =s, hitágazati könyvek; 2. f. phil. hitcikkezettan; —lisation, f. jelvényesités: -boliser, v. a. jelvesítni.

Symétri'e (ci-mé-trie), f. párarány, arányzat; -que, a. párarányos, arúnyzatos: =ment, adv. párarányosan; —ser, v. n. összhangz**a**ni.

Sympathi'e (cein-pa-thie), f. rokonszenv; med. együttérzés; 2. rokonérzés; részvét; —que, a. rokonszenvű; remède —, titkos erejű szer; —ser, v. n. rokonszenvezni.

Symphise (cein-), f. an. csontizülés.

Symplisiasme (cein-), m. phys. nöszés.

Symptomatique (ceinp-to-), a. did. történetes; méd. kórjeles.

Symptôme (céinp-tô-me), m. méd. kórjel; fig. jelen-séa.

Synallagmatique (ci-na-lagma-thi-), a. dr. viszontkötelező.

Synchro'nique, —nistique (cein-kro-), a. egyidei; —nisme, m. did. egyideiség; —niste, m. kortárs. Syncope, f. ájulás; gr. kö-

zéphagyás. †Syndérèse (cein-), f. dév. lelkifurdalás.

Syndesmo'graphie (ceindèce-), f. an. szálagrajz; —logie, f. szálagtan.

Syndic (cein-dik), m. szószóló, ügyvivő; —al, e, a. szószólói; —at, m. szószólóság.

Synecdoque, —doche (sinek-dok; -doche) [f. rhét. részmáslat.

Syngraphe (cein-), m. dr. kötelezvény.

Synistates (ci-), m. pl. h. n. recésröpüek.

Synony'me (ci-), a. hasonérteményű; 2. m. gr. hasonszó; —mie, f. érteményrokonság; gr. szórokonság;
—mique, a. dictionnaire
—, hasonnévtár; —miste,
m. hasonnévtár írója.

Synoptique, a. vázlati.

Synostéo-logie, f. an. csontizülettan.

Synovie, f. an. iznedv.

Syntexis (cein-tèk-cice), f. méd. aszkór.

Synthès'e (cein-), f. log. ösztét; h. r. bordal; chir. egyesités; pharm. vegyités; —tique, a. log. összetevő; —ment, adv. összetevőleg. Syringoïde (ci-rein-), a. h. n. pierre —, kövült nád.
Syringo-'tome, m. chir. si-

Syringo-'tome, m. chir. sipolykés; —tomie, f. sipolyvágás.

Systaltique, a. an. összehűző.
Systémati'que (cice-), a.
rendszeres; —quement,
adv. rendszeresen; —tiser,
v. a. rendszeresítni; —sme,
m. rendszerezet.

Système (cice-), m. rendszer; 2. — du monde, világalkotmány; csillagrendszer.

Systole (cice-), f. an. összehúzás (szivé); 2. poét. ékhagyás.

Systyle (cice-), m. et a. alch.

—, édifice —, sürü oszlopú
épület.

T.

T, (te), m. T, a betűsorozatban huszadik.

Tabac (ta-ba) m. bot., com. dohány; pop. chiquer du —, bagózni; arg. ficher du —, elpáholni.

Tabagie, f. dohányos társaság; dohányzási szoba; 2. dohánytartó.

Tabarin (-rein), m. bohóc, csélcsap; —age (-ri-na-), m. bohóskodás; agr. selyemtenyésztési készlet.

Tabatière (-thiè-re), f. burnotszelence; 2. burl. dohanyarusnö.

Tabellaire, a. rovatos, lajstromos.

†Tabellion (-bé-lion), m. féo. törv.széki irnok; 2. iron. jegyző; —age, m. törvsz. irnokság; —ner, v. grossoyer.

Tabernacle, m. h. j. sátor; cath. szent szekrény.

Tabès (-bèce), m. et f. méd. aszkór.

Tabi'de, a. méd. aszkóros; —fique, a. méd. aszkórt okozó.

Tabis (-bi), m. com. habos tafota; —er, v. a. com. habositni.

Tablature, f. mus. betüs hangjelölés; fig. il entend bien la —, jól ért a maga dolgához; p. donner de la — à q., vkinek bajt szerezni.

Table, f. asztal; 2. ebédlőasztal; p. diner à la —
de son maître, papucshösnek lenni; fig. mettre q.
sous la —, vkit leitatni:
fam. courir les —s, élősködni; cath. sainte —, oltár; it. fig. úrvacsorája;
II. tábla; lemez; chand.
— à moule, öntőminta;
expl. — du lavoir, iszapda;
joail. diamant en —, lapgyémánt; 2. litt. sorjegyzék, lajstrom; arg. monter
sur la —, magát leálcázni.

Tableau (-blô), m. peint. festvény; fig. látvány; it. képlet; 2. rajz, leírás; 3. névjegyzék; litt. kimutatás.

Tablée, f. drap. nyiröasztal hossza; 2. pop. asztaltársaság.

Tabler, v. n. auj. caser; fig. vous pouvez — là-dessus, számot tarthat reá; 2. asztalt tartani.

Tabletier, v. ébéniste.

Tablette, f. állvány, polc; rekeszállvány; arch. pár-kányzat; charp. gerendavég; arg. tégla; 3.—8. pl. irótábla; p. ôtez celade vos—s, ne tartson számot erre; —rie, v. ébénisterie.

Tablier (ta-blié), m. kötény:
2. v. damier, échiquier:
sell. előbőr; expl. — du
mineur, farbőr; fin. †vámhivatal; arg. — de cuir,
kordély.

Tabloin, —ouin (-blouein), m. artil. ágyazat.

Tabouret, m. guggony, ülőke; bot. tarsóka.

Tac (tak), m. vét. juhrüh; h. n. vízigyik, gőte; —amaque, m. balzsamtermö nyárfa; —and, m. icht. kövi félszegűszó.

Tacet (ta-cèt), m. mus. 82"

netelés; fig. gardet le —, hallgatni.

Tache, f. folt, pecsét; 2. de rousseur, szeplő; fig. mocsok, szenyfolt.

Tâche, f. munka, napszám; fig. être à la —, szakmány munkát végezni; fig. szenyfolt, mocsok; 2. föladat; fam. prendre q. à —, vkivel összekapni : 3. en bloc · et en —, adt. egyre-másra, általán.

Tachée, f. icht. pettyes sügér.

Tacher, v. a. bemocskolni, bepiszkitni; 2. v. n. színét elhagyni.

Tacher, v. n. iparkodni, iggekszeni; 2. – à qch., vmire célozni, szándékozni.

Tacheter, v. a. pettyegetni; foltokat csinálni; 2. tarkitni.

Tachipète, m. icht. keselypelikán.

Tachy-'graphe, m. gyorsiró; –graphie, f. gyorsirászat; -pe, v. carabe.

Taci'te, a. hallgatag; —tement, adv. hallgatagon; -turne, a. szótlan; elzárt, zárkozó; —tunité, f. szótlanság, zárkozottság.

Tacon, m. icht. szemling;

—et, v. tussilage.

Tact (tak-te), m. tapintās érzéke; fig. tapintat.

Tacticien, m. hadász, hadtudós.

Tactile, a. tapintható.

Taction (tak-cion), f. did. tapintás.

Tactique, f. milit. hadászat, hadtudomány; 2. m. hadtudós.

Tactuel, le, a. tapintási.

Tadorne, f. tadona, m. orn. pirókréce.

Taffeta's (ta-f'ta), m. tafota; arg. szepegés; —tier, m.

tafotaszövő. Tafia, taffia, m. com. cukorlél.

Tagénie, f. ent. rejtény.

Taguan (-gu-an), m. h. n. röpülő mókus.

héj; ciha; méd. fehérhályog.

†Tail, m. call. vágás (tollon).

Tailla'bilité (ta-lia-), f. com. adózhatóság; —ble; a. com. adózh**a**tó.

Talliad'e (ta-lia-de), f. vágás, metszés; 2. hasíték; —er, v. a. bevágni, behasitni; szétrongyolni; —in (-dein), m. conf. citrom-, narancs-szeletek.

Taillage (ta-lia-), m. adó; edőzás.

Taillan'derie (ta-lian), szerkovácsság; szerk. áru; —dier, m. szerkovács; = grossier, *pürölyös kovács* ; —din, v. tailladin.

Taillant (ta-lian), m. ϵl .

Taille (ta-lieu), f. metszés, bevágás; aich. pierres de —s, kockakövek; écon. rovás, rovat; e. f. vágás; fin. †adó; grav. gravuren en — -douce, rézmetszet; mus. v. tenor; II. termet, növés; 2. derék; -crayon, m. iron-faragogép; —mêche, m. cir. gyertyabélmetsző; —plume, m. tollvågågép; --r, v. a. vágni. faragni, metszeni; 2. apritni; szabni; p. — des bavettes. fecsegni; 3. bien =e, jól termett; écon. = la ruche, méhesülni; 4. v. n. jeu. bankot adni; —rolle, f. manuf. bársonynyiró.

Tailleur (ta-lieur), m. szabó; ver. üvegmetsző; ard. palavágó; mon. bélyeg-

metsző.

Taillis, s. a. e. f. *vágás*; cserjefa; arg. happer le —, megugrani.

Tailloir (ta-lioar), m. *vágó*deszka ; arch. földlap, fedkő.

Tallion (ta-lion), m. autref. pótadó.

Taillure (ta-liure), f. brod. rátéthimzés.

Tain, m. mir. tükörmáz.

Taira, m. h. n. nyestmenyét. Taie (tê), f. écon. párna- Taire, v. a. ir. eltitkolni, el-

hallgatni; v. n. faire —, elhallgattatni; 2. se. —, v. r. hallgatni; écr. elnémulni.

Taisson (tè-con), m. h. n.

Talc (talk), m. minér. sikla, jagyag.

Talent (ta-lan), m. tehetség, észtehetség.

Talictron, m. bot. virnanc. Talion, m. jur. visszatorlás. Talisman (ta-li-ce-), m. *büv-*

Talitre, m. h. n. vizenkó-

Talle, m. jard. tõhajtäs; 2. csiraszem; —r, v. n. felnőni; fejet hányni; -van. com. vajasbögre; †—vas. m. nagy paizs.

Talmouse, m. pât. túróslepeny; 2. pop. pof; —r, v. a. pop. pofot adni.

Taloche, f. pop. fejlegyintés. Talon, m. sark; fam. marcher sur les —s de q., folérni vkivel; it. utánozni; it. montrer les —s, kereket oldani; pop. il a l'esprit aux —s, korpa van a fejében; cordon. cipösark; fam. — rouge, udvaronc; an. — de la main, hüvelykhús; arch. torok pártázat, bot. fattyűlevél; jeu. váltani való kártya; man. sarkantyú; com. – de souche, $c\delta k$; —ner (-10-), v. a. q., nyombankövetni ; fig. fam. sarokba szoritni ; it. sürgetni.

Talus (to lu), m. lejték, gáteresz.

Taluter, v. a. lejtősitni.

Tamacolin, m. h. n. golyvás gyīk.

Tamanoir, m. h. n. kétújju hangyász.

Tama'rin, m. bot. tamarind; 2. h. n. szögsárga majom ; -rinier, m. bot. tamarindfa; -ris, m. bot. ta-

Tambour, m. dob; fam. mener q. — battant, vkit lefőznī; 2. dobos; 3. t. t. an. filldob; méc. lábbaló; min. ivállás; arg. kutya;
—in, m. kézi dob; p. il
vient com. = à noces,
épen jókor jő; —iner, v. n.
dobolni (gyermekekről);
2. v. a. kidobolni.

Tamis (-mi), m. écon. szita; org. sipdeszka; —age, m. szitálás; —e, v. étamine; —er, v. a. szitálni; —ier, m. szitás.

Tampon, m. dugasz; ton. szádlófa; arch. köldök; hydr. csap; impr. festék-labda; —nement, adv. bedugaszolás; —ner (-po-né), v. a. bedugaszolni.

Tan, m. cserlé, csáva; —aisie, f. bot. varádics; —as (-nace), m. orn. halászsólyom.

Tancer, v. a. fam, megpiron-gatni.

Tanche, f. icht. cigányhal. Tandelin, m. sal. sókas.

Tandis (-di), conj. v. pendant.

Tandrole, f. verr. *iivegtajt*. Tangage, m. mar. *ingás* (hosszában).

Tangen'ce, f. géom. érintés;
—te, f. géom. érintő; p.
s'échapper par la ==, ügyes
módon kivergődni a bajhól.

Tanger, v. a. m. part hosszában vitorlázni.

Tangible, v. tactible.

Tangue de mer, f. tengeri homok.

Tanguer, v. n. mar. ingani (hosszában).

Tanière, f. barlang (állatoké).

Tannage, m. cserzés.

Tanne, f. borsóka.

Tannée (ta-), f. tanné, m. cserszak.

Tanner (ta-), v. a. cserezni; pêch. kálót cserlébe mártani; fig. fam. c'est un homme tannant, alkalmatlan ember; peint. couleur—ée, cserszín;—ie, f. timárság.

Tanneur (ta-), m. timár. Tannin (ta-), m. chi. guba-

csadék.

.

Tanqueur, m. mar. hajórakodó.

Tanrouge, m. bot. kötör. †Tanson, m. szidás, piron-

gatás.

Tant (tan), adv. annyi, anynyira; 2. 'annyi, meganynyi; — à —, egyenlöen;
3. részint; 4. annyira; 5.
—que, a mennyire; 6. en
—que, conj. mint; 7. —plus
que moins, körülbelül; 8.
— mieux, annál jobb; 9.
— y a que, annyi bizonyos;
10. si — est, ha ugyan.

Tante, f. nagynéne; fam. caquet bon-bec la poule à ma —, ugyan tudja magát megkedveltetni; arg.

zálogház.

Tantet, tantin, —et, m. picike, szikrácska, kevéske. Tantième, m. osztalék.

Tantôt, adv. nemsokára; mindjárt; nem rég, az imént; 2. à —, közelebbi viszontlátásra; 3. conj. maj-majd.

Taon (tan), m. h. n. bőgöly.

†Tapabor, m. utisajka.

Tapa'ge, m. fam. dörömbölés, zaj; —ger, v. n. fam. dörömbölni; —geur, se, s. zajongó, lármázó.

Tape, f. pop. legyintés, nyakleves; brass. csap; —cu,
—cul, m. charp. sorompó;
—r, v. a. fam. legyinteni;
pofozódni; écon. pommes
—ées, aszalt alma; mar.
bedugni; perr. fodorítni;
pop. le voilà bien —é,
ugyan csak megszorult;
réponse —ée, talpraesett
felelet; 2. v. n. tombolni;
—tte, f. grav. kencelabda;
tonn. kótis; arg. hamis
bélyeg.

Tapin, m. dobos;—age (-pi-), m. búvóhely; en =, titokban;—ois, en =, adv. lopva; alattomban.

Tapion, m. mar. simaság (tengeren).

Tapir, m. h. n. tapir. se Tapir, v. r. leguggolni. Tapirer, v. a. ois. tarkázni.

Tapis (-pi), m. szönyeg; fig.
mettre qch. sur le —, vmit
szóba hozni; jeu. le —
brûle, vki nem tett; arg.
csapszék; —ser (-pi-cé),
v. a. kárpitozni, szönyegezni; fig. földiszítni;
—serie (-pi-ce-), f. kárpitosság; kárpitozás; 2. fali
kárpit; fam. faire —, petrezselymet árulni; —sier
(-pi-cié), m. kárpitos; szönyegárus; arg. csapláros;
—sière (-pi-ci-), f. szönyegvarrónő; 2. kárpitosné.

Tapon, m. fam. csomó, ra-

_ kás.

Tapoter, v. r. fam. veregetni, püfölni. Tapure f. perr haibodro-

Tapure, f. perr. hajbodrozat.

Taque, f. öntött lemez: bill. tekebot; —t (ta-ké), m. arch. cövek; mar. kötélhorog.

Taquin, e (-kein; -kine), s. s. fam. zsugori, fukar; 2. dacos, makrancos; —er, v. n. morgolódni; 2. v. s. zsémbeskedni; 3. se —, v. réc. egymásnak ellenmondani; —erie, f. fukarság, zsugoriság.

Taquon (-kon), m. impr. béllet, alj; —ner (-ko-), v. a. impr. bélelni.

Tarabat, m. kereplő.

Tarabiscot (-ko-), m. men. párkánygyalú.

Tarabuster (-buce-té), v. a. fam. esacsogással alkalmatlankodni; 2. pop. ráförmedni. [dítója. Taranche, f. charp. sajtó for-

Tarare, f. fam. hogyisne!

hiszi a piszi! pop. —

pompon, kérkedés, széltolás; écon. m. szélrózsa.

Taraud (-rô), m. serr. csavarfúró. [cote. Taraxis (ta-rak-cice), v. co-Tarcaire, v. carquois.

Tard (tar, még magánhaagzó előtt is), adv. későn; -er, v. n. habozni, tétovázni; 2. késedelmezni, késlekedni; késni; 3. v. imp. vágyni; -if, ve, a. kése-

delmező; késő; 2. lassu, késlekedő; —igrade, s. a. lajhárok; —illon, m. kései bárány, későnc; -ivement, adv. lassan; -ivité, f. p. u. lassuság; jard. késő érés.

Tare, f. fogyatkozás, hiány ; fig. hiba; kifogás; 2. com. gö**ngysúly.**

Tarantule, f. h. n. torontálpók.

Tarer, v. a. com, hidnyt okozni; megrongálni; fig. kisebbiteni; homme —ė, hīre veszett; 2. göngysúlyt levonni; 3. se —, v. r. elromlani.

Taret, m. ent. furdancs. Targette, f. serr. tolózár, re-

se Targuer (-ghé), v. r. kérkedni.

Tari, m. pálmabor.

Tarière, f. charp. széklábfűro; ent. v. favet.

Tarif, m. mutatótábla, lajstrom; it. árjegyzék;—er, v. a. összeirni, becsleni; -ication (-cion), f. com., fin. áruadózás.

Tarin, m. orn. zöldike.

Tari'r, v. a. szárasztani; div. kimerîteni; 2. v. n. kiszáradni; kimerülni; it. fig.; —ssable, a. kiszárasztható; kiszáradható; —ssement, kiszáradás.

Taroupe, f. szemöld közti 8zőr.

Tarse, m. an. lábtő; 2. szemporc; 3. h. n. láb, lábszár. Tarte, f. pat. torta; —lette, i. tortácska.

Tartre, m. chi. borkő.

Tartufe, m. képmutató; -erie, f. képmutatás; †-ier, v. a. szîneskedni.

Tas (tâ), m. rakás; pop. mettre ablativo tout en un —, átalában összehánym; arg. — de-pierre, börben; mac. — de charge, pockő; serr. kéz-ülő.

Tasse, f. csésze; pop. boire à la grande —, magát a

tengerbe ölni.

Tasseau (ta-çô), m. serr. v. j tas; charp. szarutámfa; üllepedés.

Tassement (tace - man), constr. m. rétegezés, halmozás; it. ülepedés, süppedés.

Tasser, v. a. halmozni, rétegezni; jard. lombosodni; 2. se -, v. r. arch. silppedni.

Tatement, m. pop. megtapogatás.

Tâte-poule, m. fam. katuska.

Tâter, v. a. megtapogatni; fig. — le pouls à q., vkiből vmit ki akarni venni; — le pavé, csöndesen járni; it. fig. ovatosan eljárni; 2. megizlelni; fig. megkiserteni; p. il n'en tâtera que d'une dent, attól ugyan nem vásik a foga; 3. se —, v. r. önmagát puhatolni.

Tâteur, se, s. fig. tapogatózó; késedelmező, této-

Tâte-vin, m. lopó, borszi-Tatigué, i. pop. ezer ördög! Tatillon (-thi-lion), s. szimatoló; —nage (-thi-lio), m. pop. szimatolás; —ner, v. n. fam. szimatolni.

Tatonn'ement (ta-to-), tapogatózás; -er, v. n. tapogatózni; fig. tétovázni; —eur, euse, s. tapogatózó; fig. kishitű.

Tâtons, à —, adt. sötétben tapogatózva; fig. vaktá-

Tatou, m. h. n. övönd.

Tatou'age, m. r. pettyegetés; -r, v. a. r. pettyegetni.

Tau, m. bl. Antalkereszt. Tauberre, f. agr. vízvezető

árok. Taudion, taudis, m. pop.

kunyhó; lyuk; kamra; odu; 2. piszkos nő.

 $t\ddot{o}n$; 2. à —, adt. $b\ddot{o}vi$ -| Taupe, m. h. n. vakond; pop. il est allé au royaume des —s, meghalt; chir., vét. szalonnadag; arg. kis pap; — -grillon, m. ent. áska, lótetű.

Taupier, m. vakondász; arg. alamuszi.

Taupière, f. vakondfogó; arg. papnövelde.

Taupin (-pein), e, a. burl. *fekete arcu ; -haju ;* —ière, –ée, f. vakondtúrás; fig. nyomorult kunyhó.

Taure, f. écon. rur. *üsző*.

Taureau (-rô), m. bika.

Taurellière, f. écon. rur. meddő tehén.

Taurillon, m. écon. rur. fiatal bika.

Tauto-'chrone, a. did. egyidejü; —logie, f. gr. szószaporitás.

Taux (tô), m. díj, bérszabás; árszabás ; jur. mellékes jövedelem ; 2. adókivétés.

Tavaïolle. keresztelési f. kendő.

Tavaillon, m. constr. gerendadeszka.

Tavèle, tavelle, f. szegélyzsinór.

Tave'ler, v. a. pettyezni; -lure, f. petty.

Taver'nage, m. com. korcsmaadó; —ne, m. csap $sz\acute{e}k$; —nier, —nière, s. csaplár, -nő.

Taxa'teur, m. $becs\ddot{u}s$; —tion, f. becslés; adókivetés.

Taxe, f. v. taux.

Taxer, v. a. becsülni; árt szabni; 2. megadóztatni; 3. – de, vádolni; okolni; 4. se —, v. r. magát megadózni.

Taxus (-uce), m. bot. v. if.; h. n. borz.

Te, v. tu.

Technique, a. müszerü, müszabályos ; terme —, mű $sz\delta$; 2. f. $m\ddot{u}tan$; —ment, adv. mütani.

Techno-logie, f. mütan ; kézmütan ; 2. müszótan.

Técon, m. icht. szemling.

Tectrice, f., plume. —, a. f. h. n. takarótoll.

Tégument, m. an. burok; bot. tokla.

Teigne, f. méd. ótvar; 2. h. n. moly.

Teigneux, se, a. méd. ótvaros.

Teill'age, m. kendertörés;
—e, tille, f. pozdorja;
—er, tiller, v. a. kendert
törni; —eur, se, s. kendertörő.

Teindre, v. a. ir. festeni, megfesteni.

Teint (tein), m. festés; 2.
arc-, bőrszín; —e, f. peint.
színfokozat; színezet; fig.
szín, látszat; —é, a. m.
t. t. gyöngéd színű; —er,
v. a. peint. fölületesen festeni; —ure, f. festés; festék; 2. szín; chi. festet;
3. fig. v. teint (fig.); —urerie, f. festő mesterség;
festőház; —urier, ère, s.
festő; bot. ecetszömörce.

Tel, le, a. ily, oly, ilyen, olyan; p.—le vie,—le fin, a mint élt, úgy mult; 2. ez, emez, az, amaz; némely; 3.—quel, meglehetős.

Télamon, m. arch. párkánytartó; 2.—e, f. v. cariatide.

Télé-'graphe, m. táviró; távirda; —grapher, v. a. et n., táviratozni; —graphique, a. távirati; dépêche —, távirat.

Téléo-'logie, f. did. céltan; —logue, m. távszócső.

Télescope, m. *távcső*.

Tellement (tè-le-man), adv. úgy, annyira; 2.—que, fam. e szerint; 3.—quellement, adv. imigy, amugy. Tellure, f. minér. irany.

Témé'raire, s. a. vakmerő;
—rairement, adv. vakmerően; —rité, f. vakmerőség.

Témoign'age, m. bizonyság; 2. bizonyíték; —er, v. a. jur. bizonyítni; bizonyságot tenni; 2. nyilvánitani; mutatni; tanusítni.

Témoin (-moain), m. tanu; grav. en — de quoi, minek bizonyságául.

Tempe (tan-), m. ar. halánték.

Tempé'rament (tan-), m. kedület, kedvmérsék; vérmérséklet; 2. abs. hajlam; 3. fig. középút: —rance, f. mérsékeltség; 2. mértékletesség; —rant, e, a. mérsékelt; mértékletes; —rature, f. hőmérsék, légmérséklet; —ré, e, a. géo. mérsékelt; fig. csöndes, higgadt; —rer, v. a. mérsékelni, enyhítni.

Tempestatif, ve (tan-), a.

tomboló, zajongó.

Tempê'te (tan-), m. vihar; szélvész, égiháború; fig. zendülés; fam. lárma, zaj; —ter, v. n. fam. tombolni, lármázni; —tueux, se, a. p. u. viharos.

Temple (tan-), m. imola,

egyház, templom.

Tempo'raire (tan-), a. ideiglenes; ideigleni; theo. gyöngehitü; =ment, adv. ideiglenesen; —ral, e, a. halánték ...; —ralité, f. h. eccl. világi törvényhatóság; —rel, m. h. eccl. járadékjövedelem; it. világi hatalom; 2. =, le, a. időleges; világi; = lement, adv. idölegesen; -risateur. trice, s. a. tétovázó; —risation, f., †—risement, m. habozás, tétovázás; —riser, v. n. *tétovázni*; —riseur, m. v. —risateur.

Temps (tan; tanz), m. idő; avant tous les —, a világ teremtése előtt; 2. időszak; faire son —, kiszolgálni; 3. határidő, halasztás; p. qui a —, a vie, az idő megtanít; 4. alkalom; 5. időjárás; il fait beau —, szép idő van; 6. t. t. dans., escr., mus, man., időmérték; gr. mód; 7. à —, adt. jókor; au même —, egyidejüleg; de tout —, mindenkor; de — en —, időnkint; néha.

Tenable, a. milit. védhető; fig. ce n'est pas —ici, itt nem lehet megmaradni.

Tenace, a. nyúlós, szívós; fig. tartós; lassú, késedelmező; akaratos.

Tenacité, f. nyúlósság, szívosság; fig. makacsság; tartósság.

Tenaille, f. jogó, csipővas; —r, v. a. csipővassal csipdesni; fig. zaklatni, kínozni.

Tenaillon, m. fort. ollósgát. Tenan'ce (te-nan-), m. féo. birtok; —cier, ère, s. birtokos; 2. féo. zsellér.

Tenant (te-nan), m. kihvó, helytálló (lovagjátékban); fig. fam. vitató; it. kedvenc; bl. paizstartó.

Tendance, f. phys. irányosság; irány; fig. érzület, gondolkodás.

Tendant, e, a. célzó.

Tendelet, m. mar. ernyő. Tendelin, m. vign. putton.

Tender (tèn-dère), m. t. t. szerkocsi.

Ten'derie (tan-), f. ch. törvadászat; —deur, m. törállító.

Tendineux, se, a. an. inas. Tendoires, f. pl. teint. száraztórudak.

Tendon, m. an. in, mócsing. Tendre, a. puha, lágy; omlós; porhanyó; 2. érzékeny: fam. il est — aux mouches, még a légy zúgása is boszantja; 3. gyöngéd; lágyszívű; 4. m. gyöngédség; —ment, adv. lágyan, stb.

Tendre, v. a. feszítni, kifeszítni; fig. — un piège à
q., tört vetni; 2. nyujtani; kinyujtani; odanyujtani; fig. — le bras à q.,
segíteni; 3. bevonni, bekárpitozni; 4. v. n. irányulni, terjedni, vezetni,
célozni; it. fig.

Tendrelet, te, a. fam. gyön-

ged.

Tendresse, f. gyöngédség; 2. qf. szerelem; 3. peint. lágyság; 4.—s, pl. hizelgések, nyájaskodások.

Tendreté, f. lágyság, puhaság.

Tendron, m. jard. fiatal hajtás, sarjadék; fig. fam. fiatal leány.

Ténébres, f. pl. sötétség;
—breusement, adv. sötéten; —breux, se, a. sötét:

fig. komor; —brion, m. ent. rejtény: —brosité, f. homályosság.

Ténement (-man), m. prat. urasági major; com. elbir-toklás.

Ténesme, m. méd. szék-erőltetés.

Tenette, f. chir. köfogó.

Teneur, f. prat. tartalom;
2. m. com. — de livre,
könyvvivő.

Ténia, m. méd. galandóc; 2. icht. csikos gadóc.

Tenir, v. a. ir. tartani; fam. il croit — Dieu parles pieds, a hetedik égben lubickol; p. mieux vaut que courir, jobb ma egy veréb, mint holnap egy túzok; fam. tenez, lássa; hallja, nézze; il en tient, megkapta a magáét; úgy kell neki; —q., vkit hatalmāba keritni; man. — un cheval, megzabolázni; 2. birni, birtokolni; fig. de q., vkitöl függeni; qch. de q., vmit vkinek köszönhetni; it. vmit vkiről hallani; 3. tartalmazni; elfoglalni (helyet); védeni; 4. üzni; folytatni; com. — les livres, könyveket vezetni; ch. la voie, nyomot követni; mar. —le vent, ellenkező széllel vitorlázni; 5. megtartani; 6. ülést tartani; elnökölni; 7. megőrizni, eltenni; it. tartóztatni; 8. föntartani; 9. visszatartóztatni; 10. vélni, tekinteni; 11. — un chemin, utat választani; fig. conduite, magat viselni; -rigeur a q., vki irányában szigorúnak mutatkozni; II. v. n. ragadni, tapadni; függni; börtönben uni; — à q., vkihez ragaszkodni; — à qch., vmire súlyt fektetni : szomszédosnak lenni; eredni; 2. pour q., vkihez szîtni; 3. — a, ellenállni ; fig. il ne tient point contre la raillerie, nem érti a tréfát; 4. tartósnak lenni; 5. tért foglalni; 6.tartani (ideig); III. 80 —, v. r. fogózni; fig. 8'en — à qch., magát vmihez tartani; vmi mellett megmaradni; akadékoskodni; magát tartóztatni; türtőztetni; 2. maradni; tartózkodni; 3. magát tartani.

Tenon, m. charp. csap.

Ténontagre, m. méd. inköszvény.

Tenor, —e (té-nore), m. mus. fenhang; it. tenorista.

Ten'sif, ve (tan-cif), a. feszitő; —sion (-cion), f. méd. feszülés; fig. megerőltetés.

Tentacule, m. h. n. csáp;
-é, e, a. csápos.

Tentant, e (tan-), a. csábitó, kisértő, csábos.

Tenta'teur, trice, s. a. csábitó, kisértő; —tif, ve, a. pop. v. tentant; —tion (-cion), f. kisértés; 2. kedv, vágy, csáb; —tive, f. kisérlet.

Tente, f. sátor; boy. bélszárító; ch. fölállított vadászháló; chir. tépsodrat; —r, v. a. kisérelni, megkisérelni; kockáztatni; próbára tenni; 2. izgatni, ösztönözni, kedvet költeni, kisértetbe hozni; 3. csábítani, kisértetbe vinni.

Tenture (tan-), f. szönyegzet; kárpit; 2. kárpitozás.

Tenu, e, part. de tenir; köteles.

Ténu, e, a. did. vékony, finom.

Tenue (te-), f. tartam; man.
tartás; magatartás; en
grande —, díszöltözetben;
com. — des livres, könyvvezetés; fig. állandóság;
tout d'une —, egy darabban.

Ténuité, f. did. vékonyság, finomság.

Tenure (te-nu-), f. féo. hilbérbe adhatás.

Tépidité, f. did. lanyha-ság.

Tercer, terser, v. a. vign. harmadszor kapálni.

Téré'belle, f. ent. fúróféreg;
—benthine, f. h. n. terpentin; —binthe, m. bot. terpentinfa; —brant, e, a.
fúró; fig. nyilaló; —bration (-cion), f. h. n. fúrás;
—bratule, f. conch. fúrókagyló; —brer, v. perforer.

Térès (-rèce), m. h. n. orso-

Tergi'versateur, m. jur. menteköző; —versation (-cion), f. menteközés; — verser (-cé), v. n. menteközni, ürügyet keresni.

Térin (-rein), m. orn. kanári kenderice.

Terme, m. vég, cél; határ; il est à son dernier —, haldoklik; fig. il est planté là com. un —, úgy áll mint a szobor; log, fogalom; alg. —s, tagok; 2. határidő; méd. szülés ideje; 3. pl. állapot; 4. gr. kifejezés, szó; t. t. műszó.

Termès, termes, m. h. n. termesz.

Termi'naison (-mi-né-zon), f. vég; gr. eset; —nal, e, a. bot. szárhegyi; —ner, v. a. határolni, határt szabni; fig. véget vetni; 2. el-, bevégezni; kiegyenlítni; gr. végződni; peint. traits =és, szilárd vonások; 3. se =, v. r. végződni.

Termino-logie, f. münyelv; müszótár.

Termi'te, v. termès; —tins, m. pl. h. n. termeszfélék. Ternaire, a. hármas.

Terne, a. homályos; halovány; fénytelen; 2. m. ternó.

Terné, e, a. bot. hármas, háromsorú.

Ternir, v. a. homályosítni; fénytelenítni; halványít-ni; fig. elhomályosítni; 2. se —, v. r. halványulni, bágyadni.

Ternissure, f. homályosság, fénytelenség; bágyadtság.

Terrage (té-ra-je), m. féo. termékbér; sucr. fehérités; agr. föltöltés; —eau, -eur, m. féo. termékbértulajdonos; —er, v. a. féo. termékbert szedni; 2. agr. v. terres; 3. m. termékbéres.

Terrain (té-rein), m. tér, hely; földtér; fig. ménager le -, óvatosan eljárni; gagner du —, haladni.

Terral (té-ral), m. mar. szárazjöldi szél.

Terraqué, e (té-ra-ké), a. géo., phys. föld- és vizből álló.

Terrass'e (té-ra-ce), f. foktér, terász; arch. lapostető; peint. előtér; sculp. felszin; —ement, m. fort. földtöltés; —er, v. a. fort. tölteni, hányni (földet); $2. = q., f\"{o}ldhez v\'{a}gni; II.$ se =, v. r. magát elsáncolni; —eur, m. bât. falazó kőmives; -eux, se, a. sculp. földes; -ier, m. sáncásó.

Terre, f. föld; 2. ország; vidék; földrész; 3. talaj; 4. padló; 5. sír; 6. jószág, birtok; 7. mar. part; it. fenék, tengerfenék; 8. -ferme, szárazföld; fig. világ; toute la —, az egész világ; 9. man. m. — a —, rövidvágta.

Terreau (té-rô), m. agr. termöföld; —ter, v. a. jard. földdel behinteni.

Terre-'mérite, v. curcuma; —noix (tè-re-noâ), f. bot. földi mogyoró; —plain, plein, m. fort. vártöltés.

Terrer (té-ré), v. a. agr. földet hányni, földet tölteni, borîtni; sur. fehérîtni; 2. se —, v. r. magát beásni.

Terrestre (tèrèce-), a. földi ; mor. világi.

Terreur (tè-reur), f. rémület; rémülés ; 2. h. de F., rémuralom.

Terreux, se (tèr-reû), a. föl-

-, $f\ddot{o}ld$ -iz; fig. visage -, fakó arc.

Terrible, a. rettentő, borzasztó, iszongú, rémitő, rettenetes; szörnyű; ment, adv. rettenetesen, stc.

*Terrien, ne (tè-riain), s. a. földbirtokos.

Terrier (tè-rié), m. et a. m. telekkönyv; 2. m. ch. lyuk, verem, barlang; it. borzeb ; fig. szülőföld.

Terrière (tè-rière), f. ch. tengeri nyúl lyuk; agr. gödör.

*Terrifier, v. a. földdé változtatni; 2. megrémítni.

Terrin'e (tè-rine), f. szilke, tál; --ée, f. fam. tele tállal. Terrir, (tè-rir). v. a. partra jöni; mar. kikötni.

Terri'toir (tè-ri-), m. terület; kerület; it. hatáskör; --torial, e, a. területi; térközi. talaj. Terroir (tè-), m. agr. föld,

Terrori'fier, v. a. rémületbe hozni; 2. rémületet gerjeszteni; —ser, v. a. h. m. rémuralmat létesitni; -sme, h. de F. m. rémuralom; —ste, m. rémuralom hive. kapa.

Terset, m. agr. rövid nyelü Tertre (tèr-), m. domb.

Tessèle, a. bot. kockás. Tesson (tè-çon), m. v. tèt

(1.); agr. lapát. Test (tê); v. têt (an., bot.). Testacé, e (tèce-), s. a. h. n. puhány ; bot. kérges.

Testadon (tèce-), m. pêch. hálópózna.

Testament (tèce-ta-man),m. végrendelet ; —abirato, haragban irt végrendelet; théo. szövetség; —aire, a. végrendeleti; —er, v. disposer.

Testateur, trice, (tète-), s. végrendelkező.

Tester (tèce-), v. n. végrendelkezni.

Testicu'laire (tèce-), a. an. here ...; —le, f. an. here, szőr. tök.

des; 2. földelegyes; goùt | Testif, testi (tèce-), m. teve-

Testimonial, e (tèce-thi-), a. bizonyságot tevő.

†Testonner (tèce-to-), v. a. fésülni, rendezni (hajat).

Têt (tê), m. tesson, p. u. cserép; 2. tan. koponya; bot. burok.

Tétan'ique, a. méd. dermeneti; —os (-oce), m. med. dermenet.

Tétard (tè-tar), m. h. n. ebhal: 2. icht. jäszponty.

Tétasses, f. pl. pop. petyhüdt csöcs.

Tête, f. fej, fö; 2. koponya; 3. fig. se donner de la contre les murs, hiában fáradni; il ne sait où d. de la —, nem tud magán segitni: mettre sa — en périi, életét kockáztatni; 4. ēsz, tehetsēg; un coup de —, ostoba tett; —éventée, csélcsap; fig. tenir à q., ellenállni; 5. être à la — de qch., vminek élén állni; vezér; eleje, feje vminek; 6. t. t. impr. ligne de —, lapcim; bot. köldök; 7. hajzat; vén. – de cerf, aggancs: 8. csúcs, orom; 9.— à—, adt. négyszemközt; it. — pour =, háttal egymásnak; 10. – -bleu, i. *ezer mennykő* ! Teter, téter, v. a. szopni.

Téthys (-thice), f. h. n. trágárka.

Têtière (tê-thière), f. gyermekfőkötő; man. kantár.

Tetin, tétin (-tein), m. csecsbimbó; 2. csecs, emlő.

Tetine, tétine (-ti-), f. tögy. Teton, téton, m. fam. emlő; maman —, szoptatósdajka, —nière, f. b. nagycsecsü.

Tétra-'gone, a. géom. négyszögű; —pétale, a. bot. négylevelű.

Tetras (-trace), m. orn. fajdkakas.

Tette, f. csecs (állaté); --chèvre, m. h. n. lappantyú.

Têtu, m. icht. nagyagyú; maç. csákány; 2. –, e, s.

a. makacs, önfejü, konok, nyakas.

Texte (tekce-te), m. szöveg ; 2. szent lecke; fig. fam. prendre son —, mentegetözni.

Textile (tekce-), a. fonható; —lite, f. fonhatóság.

Textu'aire (tekce-), m. jur. szövegértő; —el, le, a. jur. világos, határozott; = ment, adv. szórul-szóra; —ture, f. fonadék; phys. alkat; fig. litt. szövény, szöveveny.

Thalictron m. bot. virnanc. Thaumaturge (tô), s.

cath. csudatevő.

Thé, m. bot. teacserje; 2. tea; 3. teázó társaság.

Théatral, e, a. szinházi, szinpadi; —lement, adv. szinpadilag.

Théatre, m. színház ; 2. színpad; litt. szinművészet; coup de —, váratlan esemény; meglepetés; 3. nézőállvány ; it. virágdeszka. Théicre, f. écon. teáskanna. Théisme, etc. v.déisme, etc. Thème, m. did. targy, té-

tel; ecol. föladat.

Théo-'cratie (-cie), m. istenuralom; —dicee, f. istenmentés; —dolite, m. géom. szögmérő; —logie (-jie), f. hittan; —logien, m. hittudós ; 2. hittanuló ; -maque, m. istentagadó; phanie, f. istenjelenés.

Théorème, m. math. állit-

mány.

Théori'cien (-ciain), m. elmész; —e, f. elmélet; que, théorétique, a. elméleti; =ment, adv. elméletileg; *-ser, v. a. elméleteket fölállítni.

Thériaque, f. méd. terjék; vendeur de —, kuruzsoló.

Thermal, e, a. *hévi*, hö, hévségi.

Thermes, m. pl. höforrás.

Thermidor, m. h. de F., hévhó (a francia köztársaság 11. hónapja, julius 19-töl aug. 17-ig).

Thermo-'électricité, f. hő-

villanyosság: —mètre, m. phys. hömérő; —scope, m. phys. hömutató.

Thésauri'sation (-za-cion), f. kincsgyűjtés; —ser, v. n. kincset gyüjteni.

Thèse, f. did. tétel; fig. soutenir une — pour q., vkit védeni; 2. vetélkedés; 3. vitairat.

Thésie, f. bot. bögrefok.

Thibaude, f. tehénszőr-szö-

Thie, f. fil. orsótok.

Thlaspi, taraspic, m. bot. pásztortarsóka.

Thon, m. icht. tinnhal; —aire, m. pêch. tinnháló; -ine, f. pêch. besózott tinnhal.

Thoracien, ne, —cique, chique, a. an. mell...

Thorax (to-rak-ce), v. poitrine.

Thrombose (-ze), f. méd. tejgomoly.

Thuri-bulaire, a. *tömjénező; fig. hizelgő; —bulum (-lome), m. ant. füstölő serpenyő; —feraire, m. lit. füstölő-vivő ; 2. *hizelgő.

Thym (tein), m. bot. démutka; —ale (ti-), m. icht. tomolykó; —ite, m. med. mellmirigylob.

Thymus (-muce), m. an. mellmirigy.

Tibi'a, m. an. szárcsont;

—al, e, a. an. szárcsont... Tic (tik), m. maréch. rongeur, jászolrágó; méd.

Tichodrome (-ko-), m. orn. falkúsz.

Tiède, m. langyos, lágymeleg; fig. hideg, indulatlan; —ment, adv. fig. indulatlanul.

Tiédeur, f. langyosság; fig. indulatlanság, hidegség.

Tiédir, v. n. et se —, v. r. lanyhulni; it. fig.

Tien, ne, a. tied; 2. m. a tiéd; 3. pl. rokonaid.

Tiens, i. pop. lam! nesze. Tierce (thièr-ce), f. féo. földesuri jog; mus. hanghar-

—let, m. fauc. him; ment, m. th. arfölemelés - egy harmaddal ; prat. túligéret egy harmaddal; -r, v. n. prat. harmaddal többet igérni ; 2. v. a. agr. harmadszor szántani ; kapálni.

Tiers (thier), m. harmadrész; 2. harmadik; 3. le - et le quart, ez amaz, mindenki; II. —, tierce, a. harmadik; le — état, középrend ; méd. fièvre ce, harmadnapos hidegláz.

Tige, f. bot. szár, csuta; jard. tö, törzs; arch. — de colonne, oszlopderék; cord. — d'une botte, csizmaszár; gen. törzsapa.

Tignasse, f. ótvarfökötő; 2. pop. ócska paróka.

Tignolle, f. pêch. halászsajka.

Tignon, m. pop. konty.

Tigre, m. h. n. tigris; fig. kegyetlen ember; 2. —, tigré, e, a. csikos; —sse, f. h. n. nöstény tigris.

Tillac (ti-liak), m. mar. felső födélzet.

Tillaie (ti-lié), f. e. f. hársfaültetvény, hársfaerdő.

Tillau, tillot, m. bot. sziklai szódokfa.

Tille, f. hárskéreg; 2. v. teille; 3. v. hachette; II. m. ent. atteláb; -r, v. teiller; —t, v. tillaie.

Tilleul (ti-lieul), m. bot. hársfa.

Tilleur, se, s. *kendertörö*.

Tillot, —te, tillole, f. écon. v. macque.

Timbal'e (tein-), f. üstdob; arg. húsosfazék; 2. talpatlan pohár; -ier, m. dobos.

Timbr'age (cin-), m. *bélye*gezés; —e, m. kis harang (kótis nélkül); 2. qf. harangszó; fig. hang, csöngés; bl. sisak; fig. fő; il a le = fêle, bogara van; fin., com. bélyeg; —er, v. a. bélyegezni; —eur, m. bélyegező.

mad; math. harmadperc; | Timide, a. félénk, bátarta-

lan; 2. bárgyu; —ment, adv. félénken, stb.

Timidité, f. félénkség, bátortalanság, bárgyuság.

Timon, m. char. rúd, kocsirúd; mar. v. barre; —erie, f. kormányfödél; —ier, m. rudasló; kormányos.

Timoré, e, dév. félénk, aggodalmas; istenfélő,

Tine, tinette, f. écon. rocska, veder; — de beurre, egy bödön vaj; — à beurre, vajas bödön; blanch. mosóteknő.

Tintamarre (tein-), m. fam. zaj, robaj, dörömbölés, csörömbölés; —r, v. a. zajongni, dörömbölni, csörömbölni.

Tintement (tein-), m. csön-

Tinter (tein-), v. a. csöndítni; 2. v. n. csöndülni . le cerveau lui — e, bolondság fért az eszéhez.

Tintoin (tein-toein), tintouin (-ouein), m. méd. fülzúgás; fig. fam. nyugtalanság. [nál.

Tioul, m. fond. habszedőka-Tipul'aires, m. pl. h. n. tipolyfélék; —e, f. h. n. tipoly.

Tique (tik), tiquet (tikė), f. h. n. atka, kullancs.

Tiquer, v. n. maréch. jászolt rágni; arg. pénzváltásnál csalni.

Tiqueté, e (tik-té), a. h. n. pettyegetett, pettyes.

Tiqueur, se, s. man. jászolrágó.

Tir, m. céllövés; lövonal; lövés; —ade, m. szóár, szóözön; 2. tour d'un =, adt. egy huzomban, egy szuszra; —age, m. vontatás; = au sort, sorshúzás; impr. lenyomtatás; lenyomat; riv. =, lé, hajóhúzó út; chevaux de =, vontató lovak; tir. sodronyhúzás.

Tiraillement, m. ráncigálás; rángás; — d'entrailles, haskorgás; fig. — d'esprit, lelkigyötrelem.

Tirailler, v. a. ráncigálni; fig. vonakodni; 2. v. n. lődözni, pufogni; guer. csatározni; —ie, f. pufogatás, lövöldözés; guer. csatározás.

Tirailleur, m. pufogató, rosz lövész; guer. csatár; com. váltókergető.

Tirant, m. huzalzsinór; it. arch. kapocsrúd; charp. csúcskapocs; cord. csizmafül; cuis. mócsing; mar. — d'eau, merület; arg. —s, harisnya.

Tirasse, f. ois. húzóháló; —r, v. a. ois. húzóhálóval madarászni.

Tire, f. tiss. huzat; 2. à — d'ailes, v. voler; fam. tout d'une —, egyhuzomban; arg. zsebmetszés.

Tiré, m. ch. faire un —, puskával vadászni.

Tire-'balle, m. chir. golyovonacs; ch. körömvas; bile, m. arg. gyógyszerész; —botte, m. cord. -bouchon, csizmahúzó; m. dugóhúzó; —bourre, arm. puskatisztító; $\mathbf{m}$. —braise, m. *szényonó*; —clou, m. szeghúzó; d'aile, m. szárnycsattogás; —dent, m. foghúzó; fient, m. ganajvilla; foin, v. —bourre; —jus, m. arg. zsebkendő; —laine, m. fond. gyapjudugaszhúzó; arg. köpenytolvaj; —laisse, m. fam. kudarc; —larigot, v. larigot (pop.); -ligne, m. rajztoll; -lire. m. perzsely; h. n. pacsirtadal; arg. segg; —lirer, v. n. Enekelni mint pacsirta; -monde, m. arg. bába; —pièce, m. sucr. habszedő; —pied, m. cord. térdszij; —pas, m. chir. genyszivattyú.

Tirer, v. n. húzni; magához húzni; fölhúzni; †— la porte, az ajtót betenni; fig. vesződni; — l'épée, kardot rántani; — la langue, nyelvét kiölteni; le poil à q., pop. vkitől

pénzt kicsalni; — la laine, arg. éjjel köpenyt lopni; — du feu, tüzet kiütni; — du vin, *csapolni*; — de l'eau, vizet meriteni; une vache, fejni; 2. lehúzni, levetni; elővenni; les cors, tyúkszemet vágni; fig. elcsalogatni; 3. — du profit, hasznot húzni; származni; eredni; com. — une lettre de change sur q., vkire våltot forgatni; 4. kiszivni; log. következtetni ; 5. nyújtani; 6. vonni; peint. arcképezni; 7. löni; elsülni; — les cartes, kārtyát vetni; II. v. a. au large, kereket oldani; fig. — sur q., vkit szidal*mazni*; III. se —, v. r. kibontakozni, kivergödni. Tire-'sable, m. fond. fövenyfúró ; —sève, m. agr. bötykös ág; —sou, m. fam. örö-

kös koldus, pénzkunyoráló. Tiret (thi-rè), trait d'union, m. gr. kötvonal; impr. elválasztójel.

Tire-'teire, m. carr. irtókapa; —tête, m. chir. fejhúzó.

Tirette, f. cord. sám-bőr.
Tireur, m. húzó; ch. lövész,
vadász; com. váltó-kiállító; escr. abs. vívó; — d'armes, vivómester; épingl.
tű-sodronyhúzó; —, se de
cartes, kártyavető.

Tiroir (thi-), m. fiók.

Tirtoir, m. tonn. abroneshúzó.

Tis, m. tisse, f. pêch. háromszemű háló.

Tisage (thi-za-), m. glac. szítás, piszkálás.

Tisane, f. méd. hűsítő ital. Tisart, m. glac. szítólyuk. †Tiser, v. n. glac. szítni.

Tiseur, m. szító.

Tison (thi-zon), m. üszök;
— ardent, égő üszök; fig.
garder les —s, a sutban
ülni; —né (-zo-né), a. m.
man. cheval —, seregélyszürke; —ner (thi-zo-né),
v. n. tüzet szítni; —neur

se (-zo-), s. szító; —nier, m. szítóvas.

Tissage (thi-ça-ge), m. szövés.

Tisser (thi-cé), v. a. szőni; fig. — une intrigue, fon-dorkodni; —and (-ce-ran), m. takács; orn. szövőzenér; — anderie, f. szövészet, takácsság; szövőde.

Tisseur, tissier, v. tisserand. Tissu (thi-çu), m. szövet; fig. láncolat.

Tissure (thi-çu-re), f. szövészet; szövet; fig. v. texture (litt.).

Tissutier (-thié), m. paszomány-csináló.

Titan'e, titanium (-ome), m. minér, kemeny; —ite, m. minér. ékle.

Tithymale, m. bot. fütej.
Titill'ant, e (-thil-lan), a.
csiklandozó; vin —, gyöngyellő bor; —ation (thithil-la-cion), f. gyöngyellés; méd. csiklandozás,

csiklandás; —er, v. n. gyöngyelleni; 2. v. a. csiklandani.

Titre, m. cimlap; impr. röviditő vonal; 2. cim; it.
tulajdonság, jogcim; 3.
professeur en —, valóságos tanár; 4. okirat; manuf. gyári jegy; 5. à — de,
mint, ürügy mellett; à —
d'office, hivatalból; c'est
un fripon en — d'office,
világszerte ismert gazember; — planche, m. impr.
címtér.

Titrer, v. a. cimezni; 2. †fölhatalmazni, följogositni.

Titrier, m. autrf. h. eccl. levéltárnok; 2. auj. okirat hamisító.

Titulation, f. astr. v. trépidation.

Titulaire, a. cimzetes.

Toc (tok), m. horl. tompa verömű; arg. hamis ékszer.
Tocan, m. icht. szemling;
—e, f. vign. előlé.

Tocsin (tok-sein), m. vészharang; sonner le —, a harangot félreverni; it. fig. a népet fölbujtani.

Tohu-bohu, an. zűrzavar.

Toile, f. vászon; — à voile, vitorlavászon; mar. vitorlázat; milit. sátor; h. n. — d'araignée, pókháló; th. előfüggöny; fam. il va mettre la bête dans les —s, lefekünni készül; arg. koldus tarisznya.

Toilé, m. csipkeal.

Toilerie, f. vászonáruk; vászonkereskedés.

Toilette, f. pipereasztalteritő; 2. pipereasztal; 3. öltöztözék; faire sa —, öltözködni, fig. faire une — à q., vkit lehordani; 4. zsák, takaró.

Toilier, ère, s. vászonkereskedő.

Toise (toa-ze), f. öl; epl. bányászöl.

Toisé (-zé), m. mérés; mértan.

Toiser, v. a. ölezni, mérni; fig. — q., lenézni; pop. cela est —é, kicsinált dolog.

Toiseur, m. ölező, mérő.

Toison (-zon), f. gyapjubör; 2. ord. nyirtgyapju.

Toit (toa), m. háztető; écon.

— à cochons, disznó-ól;
fig. piszkos szoba; *—ure,
f. födélzet; 2. háztető.

Tokai (-ké), m. tokaji bor. Tôle, f. vaslemez, pléh; arg.

segg.

Tolérable, a. türhető; — ment, adv. türhetőleg; —ance, f. türelem; —civile, vallástürelem; —ant, e, a. türelmes; elnéző; —antisme, v. tolérance (civile); —er, v. a. tűrni, eltűrni. [szeg.

Tolet, toulet, m. mar. evező-Tollé (tol-lé), m. jajgatás, kiabálás; crier — sur q., kigyőt-békát kiáltani valakire.

Tombac (ton-bak), m. chi. rézarany.

Tombant, e (ton-), a. hulló; lelógó; roskatag; à la nuit —, v. tombée.

Tombe (ton-), f. sirkö; 2. sir; sirbolt.

Tombeau (ton-bô), m. siremlék; sir; sirbolt.

Tombée (ton-), f. à la — de la nuit, éjszakadtán.

Tombelier (ton-), m. targon-cás.

Tomber (ton-), v. n. elesni, esni; — en terre, földre esni; fig. — aux genoux de q., vki előtt leborulni; 2. bedőlni, összeomlani; ses cheveux tombent, haja hull ki; —malade, megbetegedni; arg. il est —ė malade, börtönben van; – roide mort, szörnyet halni; fig. — en pauvreté, elszegényedni; écr. vétkezni; — dans l'oubli, feledésbe jutni; cette tragédie est —ée, e szomorujáték megbukott ; le vent est -é, a szél elállt; guer. megrohanni; 3. — d'accord, helyeselni; it. megvallani; 4. jutni; torkallani; 5. hullani; lehullani.

Tombereau (ton- -rô), m. écon. taliga; ois. csapó kalitka.

Tome, m. kötet; rész.

Tomenteux, se, a. bot. molyhos.

Tomique, m. ent. kéregpondró.

Tomme, f. êcon. rur. tūró. Ton, ta, pron. . . . ad, . . . ed, -od . . . ; öd.

Ton, m. hang; prendre des —s, nagyzolni; flg. fam. changer de —, más húro-kat pengetni; 2. modor; csin; peint. szinület.

Tondage, m. manuf. posztónyirés.

Tondaille, m. nyirtgyapju; 2. nyirés.

†Tondaison, v. tonte.

Tondeur, se, s. juhnyirő; 2. —euse, f. posztónyirőgép.

Tondin (-dein), m. arch. vánkostag.

Tondre, v. a. nyîrnî, lenyîrni; jard. nyesnî; fam. il est tondu —, tönkrejutott. Tonique, a. méd. feszítő; spasme —, idegrángás; mus. note —, alaphang.

Tonlieu, m. féo. helypénz. Tonnage, tonage, m. com.

tonna-dij.

Tonnant, e, a. dörgö.

Tonne, f. tonna, bodony; 2. hordó.

Tonneau (to-nô), m. hordó; mar. tonnasúly (ezer kiló). Tonnée, a. f. com. peau —,

szűette bőr.

Tonnel'age (to-), m. com. marchandise de —, hordóáruk ; kádárdíj ; —er, v. a. ch. hálóval fogni; fig. =q. vkit törbe csalni; —et, m. th. halhejas szoknya; 2. com. hordócska; —eur, m. ch. foglyász; —ier, ère, s, kádár; -né; —le, f. ch. fogolyháló; 2. halrekesz; jard. lugas; —lerie, kádárság; kádárműhely.

Tonner (ton-né), v. n. imp.

mennydörögni.

Tonnerre (to-nè-re) f.mennydörgés; 2. villám, istennyila.

Tonsill'es, f. pl. an. torokmondola; —ite (-cil-lite), f. med. torokmondola-lob.

Tonsure, f. cath. pilis, környezet, papkoszcrú.

Tonte, f. écon. rur. v. tondaile.

Tontice, v. bourre; 2. tontisse, szönyeg nyirt gyapjuból.

Tonture, f. drap., jard. hul-: ladék, nyiradék; 2. jard. nyesés.

Topeau (-pô), m. orn. csorr-

Tôper, v. n. jeu. *a tételt tar*tani; fig. beleegyezni.

Topique, s. a. méd. helyi, helyiszer.

Topo-'graphe, m. tájrajzoló, helyiró; —graphie, f. helyrajz.

Toque, f. bot. csukóka; 2. †ráncolt birétom.

†Toquer, v. n. érinteni. Toquet, m. gyermekfőkötő. Toqueux, m. sucr. piszkavas. Torche, f. fáklya, szövétnek; com. — de fil de fer, sodronyköteg; jard. — d'oignons, hagymacsomó; – -cul (-ku), m. b. seggtörlő; -nez, m. maréch. orrcsiptető; —pinceau, m. peint. ecsettörlő; -pot, v. sitelle.

Torcher, v. a. törölni, letörölni, megtörülni; pop. q., vkit megnadrágolni; mac. betapasztani; van. gűzst fonni; fig. kontárkodni, mázolni.

Torchère, f. fáklya-, gyertyaláb.

Torchette, f. van. középfonat ; econ. mosogató rongy. Torchis (-chi), m. agyagtapasz.

Torchon, m. törlő-, surlórongy; pop. ronda nö; 2. †fáklya; fig. le — brûle, meghasonlottak; arg. csók.

Torciner, v. a. verr. csavarni.

Torcel, torcou, m. orn. tekerics.

Tordage, m. selyemsodrás. Tordeur, se, s. manuf. selyemsodró; 2. –se, f. h. n. sodróbogár.

Tordile, tordyle, m. bot. magtarēj.

Tordoir, m. sodrógép.

Tordre, v. a. csavarni, tekerni, sodorni; kicsavarni; fig. -q., valakit zak-

Tore, m. arch. vánkostag. Toreutique, f. domborvésés; domborfaragás. ütés. Torgniole (tor-niole), f. pop. Tormentille, f. bot. tinyó.

*Torne, a. *harántos, félszö*ges; ferde.

Toron, touron, m. cord. zsineg.

Torpeur, f. méd. kábulás, megmerevedés; fig. levertség, tétlenség.

Torpille, f. icht. zsibbasztó

Torquer, v. a. sodorni (dohányt).

Torquet (-ké), m. pop. don-

szedni: il a donné dans le —, hálóba került.

Torquette (-kè-te), f. tekercs (dohány).

Torqueur, m. manuf. dohánygöngyölö.

Torré'faction (to-ré-fak-cion) f. grillage, m. chi. *piritás*, pörkölés; —fier, v. a. chi. pörkölni.

Torrent (tor-ran), m. eső-, hegyi-, zápor-patak; folyam; fig. — de larmes, könyzápor; — neux, se, a. rohanva, zúgva.

Torride (tor-ri-de), a. géo.

forró.

Tors, e (tor), a. sodrott, csavart; fig. fam. cou —, szenteskedő; 2. m. csavarás; —ade, f. passem. pörgerojt; —e, m. sculp. törzs; 2. f. teint. facsarás; -er (-cé), v. a. arch. csavarni; —ion, f. tekeredés; tekervény; —oir (-coare), m. csavaróbot.

Tort (tôr), m. hiba, tévedés; il a —, nincs igaza; 2. kár, fogyatkozás; fam. épouser les —s de q., vkinek pártját fogni; 3. à —, adt. jogtalanul; 4. à — et à travers, adt. meggondolatlanul.

Tortelle, f. bot. szegecs.

Torticolis (-li), m. meredt nyak; fig. szenteskedő; 2. a. meredtnyakú.

Tortill'age, m. fig. zagyva beszéd; apró fortélyok; -ement. m. csavarás; fig. fogás, mentség: -er, v.a. cxavarni, tekerni, fonni; arg. föladni; 2. v. n. fig. kifogásokat tenni; 3. se =, v. r. gyűrűzni, tekerözni; —ère, f. jard. tekervényes út; —is (-li), m. arch. csavart cifrazat; -on, m. rongytekercs; mod. hajtekercs; fig. parasztszolgáló; —onner, v. tortiller.

Tortionn'aire (tor-cio-), a. prat. erőszakos; -er, v. a. fig. elcsavarni. [motring. ner un — à q., vkit rá- Tortis (tor-thi), m. köteg; Tortoir, v. garrot.

Tortu, e, a. ferde növésű; fig. fonák.

Tortue, f. teknőc, teknősbéka; écailles de —, tajok. Tortu'er, v.a. görbítni; se —, v. r. meggörbülni; —eusement, adv. p. u. görbén, tekervényesen; —eux, se, a. görbe, tekervényes; —osité, f. p. u. görbeség; flg. zavar; it. kétszínűség.

Tortur'e, f. kin, gyötrelem; 2. v. question; fig. se donner la —, fejét törni; —er, v. a. kinozni, gyötreni.

Toste (toce-te), m. fölköszöntés, pohárköszöntés; 2. mar. evezőpad; —er, v. a. fölköszönteni; áldomást mondani; 3. v. n. áldomásozni.

Tôt (tô), adv. gyorsan, hamar; 2. plus —, előbb, korábban; 3. aussi —, mihelest

_ helyt.

Total, m. egész, főösszeg; fam. au —, en —, egészben véve; 2. —, e, a. egész, teljes; 3. somme —e, adt. összesen; —ement, adv. egészen, stb.; *—iser, v. a. egészet képezni; —ité, f. egészlet, összesség.

Touage, m. mar. vontatás;
2. vontatási díj.

To----

Toucan, m. oin. *nagycsörű* _ *borsevő*.

Touchant, prép. illetőleg, illetve; 2. —, e, a. megindító, megható; point —, érintő pont.

Touchaux, m. pl. orf. kemletü.

Touche, f. luth. billentyű; markolatfa; com. falka; orf. pierre de —, próbakő; pop. craindre la —, veréstől félni; fig. csapás; peint. ecsetvonás.

Toucher, v. a. érinteni; megérinteni; chir. abs. megvizsgálni; — une somme, összeget fölvenni; 2. érintkezni; mar. feneket érni; — une chose, vmit szóba hozni; 3. hajtani; 4. fig.

megindítni, meghatni; 5. fig. illetni; érdekelni; il me —e de près, közel rokonom; II. v. n. érni, fölérni; fig. le malade —e à sa fin, a beteg közeledik vége felé; 2. — à qch., hozzányulni; —sur, verni; ch. le cerf —e, a szarvas hámzik; III. se —, v. réc. egymást érinteni; egymásba ütődni; IV. m. v. tact. Toue, f. mar. v. touage.

Touer, v. a. mar. vontatni. Toueur, m. mar. vontató.

Toueux, m. mar. vontató horgony.

Touffe, f. csomó; 2. lombozat; erdő.

Touffer, v. n. jard., e. f. bokrosodni, lombosodni; szárba indulni.

Touffeur, m. meleg pára.

Touffu, e, a. lombos, bokros; fig. sűrü, tömött.

Toujours, adv. mindig, folytonosan, mindenkor, minden időben; pour —, örökre; 2, még mindig; 3.
marchez —, csak menjen;
si je n'ai pas reussi, — aije fait mon devoir, ha nem
sikerült is, legalább megtettem kötelességemet.

Toujours-vive, f. bot. meténg, rózsás fülfü.

Toulet, v. tolet.

Touper (-pè), m. csomó; 2. iistök; se prendre au —, egymással hajba kapni; pop. il a du —, fogas ember.

Toupie, f. búgócsiga; pop. kurva, ringyó.

Toupill'er (-pi-lié), v.n. fam. lótni-futni; —on, m. cso-mócska.

Toupin, m. cord. mintako-rong.

Tour, f. arch. torony; — à feu, világitótorony.

Tour, m. körforgás; en un

— de main, pillanatban;

à — de bras, egész erővel;
faire un —, egy fordulatot
tenni; —et retour, kanyarulat; 2. környület, kerület; faire le — de la ville,

a várost megkerülni ; faire son –, vándorolni; – de lit, *ágyfüggöny* ; 3. — de gorge, nyakfodor; 4. fogás, mesterfogás, fortély: — du bâton, mellékes jövedelem; 5. fordulat; 6. sor, rangsor; à — de rôle $sorban; - a_-, adt. egy$ másután; 7. eszterga; épingl. — à pointe, *hegy*zőszék; pot. korong; boul. pat. gyűródeszka; méc. forgótengely, gerendely; 8. — de reins, ágyékmarulás; on lui a donné un =, semmivé tették szándékát.

Touraille, f. brass. malátaszárító; —on, m. brass. maláta-söpredék.

Tourbe, f. tözeg; it. cserszak; fig. m. p. csapat, raj; —r, v. n. écon. rur. tözeget szelni; —tte, f.

bot. fotaly.

Tourb'eux, se, a. géol. tözeges; —ier, m. tözegezelő; 2. zeombláp tulajdonosa; 3. —, ère, a. tözegtartalmű; 4. —ère, f. zeombláp. Tourbillon, m. torgószél: —

Tourbillon, m. forgószél; — d'eau, v. tournant; astr. le — du soleil, a nap forgása; —nement, m. forgás; —ner, v. n. forogni; fig. nyugtalanitni.

Tourd, v. labre; —e, —elle, f. orn. éneklő rigó.

Tourdille, a. man. gris —, húrosszürke.

Tourdion, m. pop. v. contorsion.

Tourelle, f. tornyocska; bot.
—, tourette, toronszál.

Tourellé, e, a. ant. tornyos. Tourer, v. a. pât. sodorni.

Touret, m. cord. kerekcse; fonaltekercs;—te, f. bot. v. tourelle.

Tourillon, m. artil. égyucsap; méc. fog, csap.

Touriste, m. utazó, kéjutas.

Tourmaline, f. minér. berzle.
Tourment (tour-man), m.
fájdalom, kín, gyötrelem;
pal. kínzás; fig. aggodalom; bánat; —ant, e, a.

gyötrő, kinzó ; —e (-mante), f. tengeri vihar, tengerivész; fig. zavar, zenebona; arg. hastágás; —er, v. a. q., kinozni, gyötörni; 2. zaklatni; búsítni: hányni-vetni; fig. mesterkélni, cikornyázni ; 4. se —, v. r. hánykolódni; fig. kínlódni, aggódni, búsulni; charp. megvetemedni; -eur, a. m. p. u. $zaklat\delta$, gyötrő; —eux, se, a. mar. p. u. viharos, háborgó; —in, m. mar. előárboctetőfa ; orn. vészcsüllő.

Tournage, m. p. u. forgatás.

Tournailler, v. n. kóvályogni, keringeni; fig. ólálkodni, bujkálni.

Tournant, m. örvény; forgatag; moulin à deux—s, kétkerekű malom; 2. fordulat; — de la rue, utcaszöglet; fam. kerülő; 3. forduló; e. f. szögletfák; meun. malomkő; 4. —e, f. artill. ágyutalp; 5. —, e, a. forgó; pont —, forgóhíd; escalier —, csigalépcső; 6. —e, f. arg. kulcs.

Tourna'ser, —sser, v. a. pot. javitani; —sin, —ssin, m. pot. javitó korong.

Tourne, f. jeu. v. triomphe; com. v. agio.

Tourne-'à-gauche, m. serr. csavarhuzó; — -autour, m. arg. kádár.

†Tourbouler, v. a. összevissza, halomra hányni.

Tourne-'bride, m. inastanya, szálló; — -broche, m. cuis. nyárs; 2. nyársforgató; arg. — à l'enfer, elátkozott.

Tournée, f. körutazás; 2. hivatalos körút; jard. kettős kapa; pêch. csapórece; arg. donner une — rouge á q., vkit megfojtani.

Tourne-'feuille, m. mus. lapforgató; —feuillet, m. rel. jelszalagcsa; —gants, v. renfermoir.

†Tournelle, f. tornyocska;

jur. parlamenti vésztörvényszék.

†Tournemain, v. tour (de main).

Tournement, m. forgás, keringés; — de tête, szédülés.

Tourner, v. a. forgatni; megfordítni ; — le dos, hátat forditni, távozni; fig. — le dos à q., vkit cserben hagyni; — ses bottes, csizmáját félretiporni; fig. — q. à son gré, vkivel tetszés szerint bánni; — q., vkit. kikémlelni; boul. le pain, *kenyeret szakasz*tani; ch. megkerülni; tour. esztergálni; un esprit bien — e, helyes itélőtehetseg; cette maison est mal -ee, ez a ház roszul van berendezve; II. v. n. forogni; 2. megfordulni; tournez cocher! fordulj kocsis! fig. — court, megröviditni: fig. il —e a tour vent, állhatlan; — du côté de q., vki pártjához állni; — autour du pot. teketóriázni ; 3. szédülni ; 4. megromlani; le lait a -e, a tej összefutott; 5. fordulatot venni; III. se -, v. r. forogni; megfordulni; fordulni; se — à Dieu, Istenhez folyamodni; átváltozni.

Tournesol (-col), m. bot. v. héliotrope; com. kémér-festvény.

Tournette, f. faïen. forgóasztal; fil. motola; ois. pergökalit.

Tourneur, m. esztergályos; coutel. kerékhajtó; écon. rur. herélő, miskároló; 2. —, se, s. p. u. bókolgató; 3. a. m. keringő.

Tourne'vent, m. fam. kéményborító; —vis (-vi-ce), m. serr. csavarhúzó.

Tourniller, v. n. egy helyben keringni.

Tourniole, v. panaris.

Tourniquet (-kė), m. keresztsorompó; artif. tűzkerék; chir. érszorító; guer. faltörükos ; jeu. forgótű; meu. kallantyú.

Tournis (-ni), m. vét. kergetegség.

Tournoi, m. cheval. lovagjáték, torna.

Tournoiement, tournoiment, m. pergés, forgás; méd. szédülés.

Tournoir, m. carton. osztógép; pot. —, —e, f. szoritófa.

Tournon, m. p. être dans la rue de —, se ki se be mint az ajtófélfa.

Tournoyer (-noa-ié), v. n. forogni, keringeni; fig. te-ketóriázni.

Tournure, f. fordulat; ügyesség, jártasság; 2. conf. karikaszeletek; tourn. esztergályosság; esztergályos munka; mod. dúz.

Tourte, f. pat. torta; soier. motola; verr. kohó.

Tourteau, m. écon. rur. ol ajoslepény; artif. szurokfüzér; h. n. ollótlan rák.

Tourtelet (-lè), m. cuis. laska; —te, f. orn. v. tourterelle; 2. cuis. tortácska.

Tourter'eau (-rô), m. orn. gerlécske; —elle, f.orn. gerle; — de bois, vadgalamb; 2. icht. v. pastenague.

Tour-terrière, f. méc. görgő. Tourtière, f. cuis. tortaserpenyő.

Tourtouse, f. hóhérkötél. Touselle, f. agr. tönköly.

†Tousian, v. amant, mignon.

Toussaint (tou-cein), f. cath. mindszent napja.

Touss'er (tou-cé), v. n. köhögni; —erie, f. —ement, m. fam. köhögés; —eur, —se, s. köhögő.

Tout (tou, toute), m. mind, egész; à — prendre, jól meggondolva mindent; fam. se faire à —, mindenhez szokni; ce n'est pas —, ez nem elég; 3. à —, adt. v. atout; II. — adv. egészen, teljesen, 2. du —, épen nem; en —,

egészben; fam. en — et partout, mindenesetre: après —, adt. voltaképen; — -à-fait, adv. teljesen; - a-coup, rögtön, hirtelen; — -de-suit, azonnal; — -a-point, — -a-propos, épen jókor; 3. — que, ámbár; bár; III. -, e, a. egész; mind; 2. mindegyik; 3. par —e terre, mindenütt; — beau, doux, lassan, halkkal; de bon, komolyan; — d'un coup, egyszerre; se faire — à tous, mindenhez alkalmazkodni; 4. tous, —es, s. pl. mindnyájan.

Toute-épice, f. v. nielle (des

champs).

Toutefois, adv. azonban, mé-

gis, mindamellett.

Toute-'présence, f. théo. mindenültség;—puissance, f. théo. mindenhatóság; —saine, f. bot. tikszem; -science, f. théo. mindentudás.

Toux, m. med. hurut.

Toxico-dendron (-dan-dron), m. bot. mérges szömörcse; -graphe, -logue, m. méregismész; —graphie, f. méregrajz; —logie, f. méregisme.

Toxique, m. méd. *méreg*.

†Trac (trak), m. man. lódobogás; 2. ch. nyom; csapa. Tracas- (-ca), m. zürzavar, rendetlenség; lárma, robaj, zaj; 2. pop. foglalkozás.

Tracass'er (-ca-cé), v. n. lótni-futni, futkosni, forgolodni; fam. zavart, bajt okozni; 2. $\forall$. a. -q., zaklatni, nyugtalanitni; —erie, f. fam. zaklatás, ingerkedés; veszekedés, rigolya; —ier, ère, s. fam. akadékoskodó; 2. izgató, veszekedő; 3. =, ère, a. izgató.

Trace, f. nyom; it. fig.; 2. kerékvágás; fig. benyomás; brod. előrajz; jard. *jelzés* ; pop. boritékpa-

vir.

Trace, m. t. t. tervrajz; 2. —, e, a. árnyalt.

Tracelet, —ret, —coir, m. előrajzoló; charp. vonaszzsinór; —ment, m. le-, előrajzolás ; fort. tervrajz; -r, v. a. rajzolni, lerajzolni, előrajzolni ; fort. kipécézni; fig. kitűzni.

Traceret, v. tracelet.

Traceur, se, s. elő-, lerajzoló ; jard. kertrajzoló.

Traché'al, e, an. légcső...; -e, f. bot. lég-edény; == artère, f. an. gögsip ; —ite, f. an. gögsiplob; —lagre, f. méd. torok köszvény.

Trachéo-'cèle, f. méd. gögsipdag; —tomie, f. chir.

gögsipmetszés.

Trachi'ne (-chi-), f. icht. sárkánypegáz; —ure, m. icht. *tüskés szavashal*.

Trachyptère, m. icht. kard-

Traçoir (-çoare), m. grav. árvéső.

Tractation (-ta-cion), f. p. u. kezelés.

Traction (-cion), f. phys. huzás, vonás.

Tradescant, f. bot. hölye.

Tradition (-cion), f. jur. atadás; —civile, jogérvényes 2. théo. hagyomány; —nel, le, a. theo. monda szerinti; = lement, adv. monda szerint.

Traduct'eur, trice, s. fordito; —ion (-duk-cion), f. fordítás ; 2. fordítmány.

Traduire, v. a. ir. prat. behozni, átadni ; jur. idézni; 2. forditni fig. — q. en ridicule, vkit nevetségessé

Traduisible, a. forditható. Trafic (-fik), m. com. keres-

kedés, tözs; fig. üzlet, üzelem.

Trafiquant (-kan), m. kereskedő.

Trafiquement, m. inus. kereskedés.

Trafiquer (-ké), v. n. kereskedni; fig. üzérkedni, nyerészkedni.

Trafiqueur, v. trafiquant.

Trapacante, —the, f., tragant, adragant, m. bot. baktövismézga.

Tragédi'e, f. litt. szomorujáték; fig. gyászeset; *—en, ne, s. tragikaiszinész, -nő; 2. tragödia-költő.

Tragélaphe, m. h. n. pejszarvas.

Tragi-'comédie, f. litt. szomoruvigjáték; -comique, a. gyászfurcsa.

Tragique, a. litt. gyászos, szomorú; 2. gyászosság; -ment, adv. szomorúan.

Trahir (tra-ir), v. a. elárulni; fig. érzelmei ellen csclekedni.

Trahison (tra-i-zon), f. árulás; jur. crime de haute —, fölségsértés.

Traille, f. riv. röpülöhid; it. révkötél.

Trailler (tra-lié), v. a. pêch. horogzsinort megrántani.

Train, m. járás; ext. il va bon —, gyorsan megy, lovagol, kocsizik; allez meilleur —, hajtson jobban; 2. folyamat, forgalom; — de vie, életmód; allez votre —, ne engedje magát háborgatni; mettre les autres en —, fölviditni; impr. mettre en —, sajtóba emelni; 3. nyom; charr. szekéral; vonat; méc. mozgony; 4. kiséret; cse*lédség ;* fam. faire du —, lármát csapni; t. **t**. le de devant, szügy; 5. tout d'un —, adt. egyhuzomban.

Trainage, m. *szánkázás*.

Traînant, e, a. vontatott; robe —e, *uszályruha* ; fig. discours —, unalmas beszéd.

Traînard, m. mil. v. traîneur; fig. késlekedő, késedelmező.

Traînasse, f. traîneau, m. ois. húzóháló; jard. —s, pl. indák.

Traînasser, v. n. pop. késedelmezni.

Traîne, f. ch. p. perdreaux en

-, még nem anyájos foglyok; riv. bateau à la —, vontatott hajó; agr. fogatlan borona.

Traineau $(-n\delta)$, m. $sz\delta n$, szánka ; pêch. szák.

Traîne-bui-son, m. orn. északi paesirta.

Traînée, f. vonal, nyom; une longue — du sang, hosszu vérvonal; ch. csalétekvetés (döghúshól); pop. des rues, utca-kurva.

Traîne-'malheur, m. fam. szerencsétlen furulyás; it. nyomorult ember; -potence, m. v. traîne-malheur; it. akasztófára való. Traîner, v. a. *kúzni, vontat*ni, hurcolni; magával hordani; cet oiseau —e l'aile, e madár lógatja szárnyát : fig. sinlödni ; — ses paroles, szavait nyújtani; maga után vonni : 2. húzni-halasztani; hitegetni; arch. párhuzamos vonalat húzni; II. v. n. huzódni; heverni; 2. betegeskedni; 3. hatramaradni; III. se —, v. r. vánszorogni ; mászni. Traîne-rapière, v. bretteur. Traîneur, m. *hurcoló* ; ch. hálóvadász; com. szánve-

szakadozó. Traînoir, m. agr. hömpöly, henger.

zető; milit. maradozó,

Traire, v. a. ir. fejni; fil. argent trait, eziist sodrony.

Trait (trê), m. nyil; kôpja; gens de —, ijászok; fig. — de satire, gúnybeszéd; it. il a du —, fulánkos; ext. ses yeux laucent mille —s, szemevillámokat lövel; — de lumière, fénysugár ; 2. húzószíj, -kötél, istráng; cheval de igás ló; ch. vezetékszíj; com. billenés; 3. call., peint. vonás; dessein au -, tollrajz; arch. metszet; 4. tout d'un —, egyhuzomban; 5. arcronás; 6. jellemvonás; it. csíny; it. ötlet; it. vonatkozás.

Traitable, a. métal. v. malleable; fig. társas, nyájas, barátságos.

Traitant, m. fin. közjövedelem-bérlő.

Traite, f. huzam, hajtás; bang. váltó-üzlet; it. forgatvány; com. kiviteli kereskedés; — des nègres, négerkereskedés; fin. kiviteli vám.

Traité, m. értekezés; 2. szerződés ; kötvény.

Traitement (-man), m. fogadtatás; bánásmód; it. fizetés ; tiszteletdíj ; 2. tisztelettétel; 3. megvendégelés; méd. orvoslás, gyógy-

Traiter, v. a. értekezni ; megvizsgálni; átdolgozni; 2. alkudozni; 3. -q., bánni valakivel; — q. de haut en bas, megvetéssel bánni vkivel; — q. a la turque, kiméletlenűl bánni; 4. elismerni, cimezni, nevezni ; megvendégelni ; abs. c'est à son tour à —, rajta van a sor, hogy ebédet adjon; 6. orvosolni, gyógykezelni; II. v. n. vmiröl értekezni ; 2. alkudni ; alkudozni; egyezkedni; alkut kötni; III. se —, v. r. il se —e bien, jó asztalt tart. Traiteur, m. vendéglős.

Traitoire, v. tirtoir.

Traître, sse, s. a. arulo; pop. n'ë tre pas — à son corps, jól táplálni magát : 2. hamis (állatokról és tárgyakról); 3. fam. il ne m'en a pas dit un — mot. egyetlen szót se említett er $r\ddot{o}l$; 4. en —, adt. dlnoku', csalfan, hitetlenül.

Traîtrise, v. trahison.

Trajectile (-jek-), m. et a. p. u. vízi jármű.

Trajectoire, f. géo. vetőpálya : artill. röppálya.

Trajet (-jè), m. átkelés, áthajózás ; ext. utazás ; út ; fig. le — sera difficile, nehéz munka lesz.

Tramail, trémail, m. pêch. hármas szemü háló.

Tramasseuse, f. fabr. pipadiszítő nő.

Trame, f. tiss. bélfonal; poét. — de la vie, életfolyamat; 2. fig. összeeskilvés, lázadás, zendülés.

Tramées, v. étramées.

Tramer, v. a. tiss. a belfonalat föllmizni; fig. összeesküvést kezdeni, indítni; vki ellen roszat forralni.

Tramontain, e, hegy mögül jövő; havason-, kegyen

túli.

Tramontane, f. mar. vent de —, északi szél (földközi tengeren); észak; 3. gönci csillag; fig. il a perdu la —, kijött a sodrából.

Tranchant, m. ℓl ; fig. ce mot est une épée à deux -8, e szó két kérdést dönt el egyszerre; couleurs —es, rikító szinek; coutel. mettre à —, acélpenge élét köszörülni; 2. —, e, a. éles; fig. cáfolhatlan; határozó.

Tranche, f. szelet; — de sódarszelet : jambon, bouch. fartő; arch. – de marbre, metszett márványlap; ard. szakálvas; forg. hasító ék; géo. metszet; rel. metszés; — couteau, metszővas; arg. – ardent, koppantó.

Tranchée, f. árok; guer. ostromárok; 2. pl. hascsikarás; pop. – de St. Mathurin, örülési roham.

Tranche-file, f. sell. állazó; -gazon, m. jard. pázsitszelőásó; —lard, m. cuis. szalonnakés: -montagne, m. fam. kérkedő, vasgyúró.

Trancher, v. a. metszeni, el-, lemetszeni, -vágni, szétdarabolni, szétvagdalni; fig. — le mot, döntő feleletet adni; caractère — é, fenynyező jellem; il —e de deux côtés, kétkulacsos; méd. ce médicament —e, e gyógyszer hasrágást okoz; 2. v. n. határozni, Ertekezni; fam. — court, hirtelen elhallgatni; — net, kereken kimondani az igazat; — de l'importance, fontoskodni; peint. elütni; le rouge —e fort sur le blanc, a vörös és fehér szin nagyon elütnek egymástól.

Tranchet (-ché), m. cordon. dikics; plomb., serr. átverő ár.

Tranchoir (-choare), m. cuis. vágódeszka, -tányér.

Tranquill'e (-ki-le), a. nyugodt; csöndes; —ment,
adv. nyugodtan; —isant,
e, a. megnyugtató; —iser,
v. a. megnyugtatni; lecsöndesítni; 2. se —, v. r.
megnyugodni, lecsöndesülni; —ité, f. nyugalom,
csöndesség.

Trans'action (tran-zak-cion), f. pöralku; egyesség; 2. megegyezés: —actionnel. le, a. egyességi; —aille, f. agr. tavaszi vetés; -alpin, e, s. a., géo. havasontúli: -atlantique, a. géo. tengerentúli ; -bordement (-trance-), m. átrakodás; -border, v. a. mar. átrakodni; —cendance (trance-can-), f. p. u. túlsuly; -cendant, e, a. kitünő; kiváló; géom. équitation e, túllépő egyenlet; phil. athato, túlhato; —colation, v. filtration; —scripteur, m. másoló; —scription, f. másolat; com. átirás; leirás; —scrire, v. a. ir. másolni; beirni; kiírm; mus. átírni.

Transe (tran-ce), f. ord. pl. aggodalom; szorongás; les —s de la mort, halálos gyötrelem.

Transéat (tran-zé-ate), i. le-

gyen.
Trans'férable (trance-), a. áthelyezhető; —ferément, m. át-, elhelyezés; —férer, v. a. áthelyezni, áttenni; 2. átruházni, átengedni; —fert (-fèr), m. jogenged-ményezés; —figuration, f.

cath. dicsőités; —figurer, v.a. dicsőitni ; 2. se = , v. r. dicsőülni ; —fil, m. pop. mintasodrony; -- formation, f. átalakítás, átvál*toztatás*; --former, q., qch., átváltoztatni; -alakitni; 3. se =, v. r. atváltozni ; -alakulni ; fuge, m. milit. szökevény ; fig. elpártolt; -fuser, v. a. chi. átönteni; —fusion, f. chi. átöntés; —gresser (-grè-ce), v. a. áthágni, sérteni; —gresseur, m. áthágó; —gression, f. áthágás; —humant, a. m. hegyek közt legelő.

Transiger (tran-zi-), v. n. megegyezni, egyességre lépni.

Transir (-c.r), v. a. dermeszteni, megdermeszteni; il est —i de froid, a hideg megdermesztette; 2. v. n. megdermedni; fig., iron. amoureux —i, félénk szerelmes; it. közönyös, hidea.

Transissement (-ci-ce-), m. megdermedés.

Transit (tran-zit), m. v. passavant.

Transitif, ve, a. gr. ki-, átható.

Transition (tran-zi-cion), f. rhét. átmenet; —oire, a. did. mulékony, futólagos; lois —, ideiglenes törvény.

†Trans'later, —lateur, v. traduire, etc.

Trans'latif, ve (trance-), a. jur. átruházó ; —lation, f. át-, eltétel, át-, elhelyezés; jur. átruházás; —lucide, a. minér. átlátszó; —lucidité, f. minér. átlátszóság; -marchement, m. áthelyezés; —marin, e, a. h. n. tengerentúli; 2. m. tengerész; —mettre, v. a. ir. átengedni, átadni; áthelyezni; -migration, f. vándorlás; écr. kivándorlás; —missibilité, f. did. átruházhatóság; —missible, a. átruházható: —

545

mission, f. átruházás; -muable, a. alch. átváltoztatható; —muer, v. a. alch. átváltoztatni; —muabilité, f. did. átváltoztathatóság; —muable, a. h. n. átalakulható ; — mutatif, ve, a. változó; —mutation, f. alch. átváltozás; géom. átalakítás; *--paraître, v. n. ir. átlátszani; —parence, f. átlálszóság; -parent, m. call. vonallap; iron. szamárvezető; 2. átlátszó kép ; 3. =, e, a. átlátszó; fig. kézzelfogható; —percer, v. a. átszúrni; -fúrni; —piration, f. kigőzölgés; —pirer, v. n. kigőzölögni; fig. elhiresedni; terjedni; -plantation, f. agr. atültetés; méd. átvezetés; —planter, v. a. agr. átültetni; fig. áttelepítni; méd. átvezetni; se =, v. r. $\acute{a}$! telepedni, át költözni — planteur, m. jard. átültető; —pontin, e, a. hidontúli...

Transport (trance-por), még magánhangzó előtt is) kivitel; elszállítás; szállítás; com. átvitel, áttétel; prat. megszüntetés; 2. fig. átengedés; átadás; 3. fig. kitörés; ihlettség; —able, a. szállitható; elszállítható;—er, v. a. elszállítható;—er, v. a. elszállítni, elvinni; átszállítni; com. áttenni, átvinni; 4. jur. átengedni, átruházni; fig. elragadni; 5. se ==, v. r. menni (valahová); prat. megjelenni; fig. magát elragadtatni.

ragadtatni.
Trans'poser (trance-), v. a.
máshová tenni, állítni;
impr. hibásan nyomni;
mus. áttenni; —position,
f. áttétel; —rhénane, a.
rajnántúli; —substantiation (-çub-stan-cia-), f.
cath· Urtestté változás; 2.
átlényegülés; —substantier, v. a. átlényegítni;
cath. Úrtestté változtatni; —sudation, f. phys.
kiizzadás; expl. átszivár-

gás; —suder, v. n. phys., méd. kiizzadni; expl. át-szivárogni, —vasement, a. áttöltés; —vaser, v. a. áttölteni; lefejteni; —versal, e, rézs...; kereszt...; axe —, haránttengely; an. muscle —, keresztizom; *=ement, adv. keresztben, stb.; —vider, v. a. áttölteni.

Trantran, m. fam. vakszokās; —er, v. n. p. u. a régiben maradni.

†Trapan, m. pap. csöpögtető deszka.

Trapelle, f. egérfogócska.

Traper, v. n. jard. helyesen nöni; melon bien -é, szépen idomult dinnye.

Trapèze, m. géom. dülény; 2. m. et a. m. an. os —, négyszögű kéztőcsont.

Trapézoïde, a. géom. négy keszegoldalu.

Trapp, m. géol. lépcsőskő.

Trappe, f. arch. csapóajtó;
2. farkasverem; kelepce;
3. h. eccl. trapistaszerzet.
Trappiste, m. h. eccl. trap-

pista, némabarát.

Trapu, e, a. zömök, Traque (trak), f. ch. hajtóvadászás; fin. börvám; arg. ijedelem.

Traquenard (trak-nar), m. man. kocogás; ch. tőr, kelepce:

Traquer (-ké), v. a. ch. hajtani; ext. körülvenni, -fogni.

Traquet (-kè), m. ch. kelepce, fogóvas; fig. donner dans le —, kelepcébe kerülni; chaip. — d'un moulin, kavarószeg; fam. c'est un — de moulin, valóságos szélkelep; orn. gyöngyvér.

T.aqueur, m. ch. hajtó. Trasi (-zi), m. bot. földi mo-

gyoró.

Tratte, f. charp. also nyelövánkos.

Traulet (trô-lè), m. grav. pontozó ár.

Traumatique, v. vulnéraire. Travade, —ate, f. —dos, m. mar. zivatar, förgeteg.

Travade

Travail, m. pl. travaux, munka, foglalkozás; homme de grand —, nagyon munkás férfiu; maison de —, kényszerítő dologház; p. tel — tel salaire, milyen a munka, olyan a jutalom; méd. vajudás; 2. ch. vadkantúrás; guer. sáncásás; 3. pl. munkálkodás; fáradalom; 4. —, pl. travails, fin. számadás; 5. —, pl. travails, maréch. kaloda.

Travaillant, e, s. a. munkás. Travailler (-va-lié), v. n. dolgozni; – à la vigne, szőlőmunkát végezni; arch. ce bâtiment —e, ez épület sülyed; com. faire — son argent, pénzét kamatoztatni: econ. le vin —e, a bor forr; fig. son esprit —e, agya működik; mar. la mer —e, a tenger háborog; méd. le poumon —e, a tüdő szenved ; II. v. a. kidolgozni, átdolgozni; cuis. — la glace, a fagylaltot keverni; man. — un cheval, zargatni, zaklatni; 2. la fièvre le —e, a hideg rázza; fig. bujtogatni; III. se —, v. r. kinlódni, vesződni, fáradni; fig. tépelödni.

Travailleur, se, s. munkás; 2. sáncásó; 3. a. szorgalmas, serény.

Travée, f. constr. köz.

Travers (-vèr), m. keresztben fekvés; 2. ferdeség, sza-bálytalanság; mar. oldal; fig. fonákság, csudálatosság; fam. donner dans le—, kicsapongó életet folytatni; II. à— le, au— du, prép. keresztül; át; 2. de—, adv. rézsentesen; fonákul; 3. en—, adv. keresztben, keresztül, harántosan.

Traversage, m. manuf. kopasztás (durva szőré a posztó fonák oldaláról). Traverse, f. charp. átfa, keresztfa; maç. falba erősített állásgerenda; mar. zátony (kikötő nyilásában); 2. keresztút; fig. akadály; kellemetlenség; baj; arg. gályabörtön; 3. à la —, adt. közbe.

Traversée, f. mar. áthajózás.

Traverser, v. a. keresztül menni, lovagolni, áthajózni; átutazni; 2. keresztülhatolni, áthatni; man. cheval bien —é, erős szügyű és hátu ló; 3. fig. megakadályozni, gátolni; men. keresztbe gyalulni.

*Traverseur, m. ng. p. u. bé-

′ kebontó. •

Traversier, m. komp; 2. -, ère, a. vent -, ellenkező szél.

Traversin (-cein), m. fejalj; párna; tonn. fenékfa; bouch. keresztfa; —e (-cine), f. hydr. kötőgerenda. Travestin (travèsa) v. 2

Travestir (tra-vèce-), v. a. álruhába öltöztetni; litt. gúnymajmolni, gúnymásolni; 2. se —, v. r. v. se déguiser; fig. magát tetetni. [tetés.

Travestissement, m. átöltőz-Travestisseur, m. crit. gúnymajmoló. [renda.

Travon, m. hydr. hidge-Travouil, m. fil. fonalgombolyitó; —ler (-vou-lié), v. n. fil. fonalat gombolyitni; —lette, f. fil. orsófa.

Travure, f. riv. hajókonyha. Traye, v. draine.

Trayon, m. écon. rur. tögybimbó.

Trébuchant, m. mon. túlsuly; 2.—, e, a. botló, botlékony; mon. túlsulyu. †Trébuchement, m. botlás.

Trébucher, v. n. botlani, megbotlani; fig. hibázni; 2. †qf. elesni; com. mon. ce louis —e, ez arany túlsulyu.

Trébuchet (-chè), m. com. mon. aranymérleg; ois. madárkelepce; fam, prendre q. au —, vkit háláha kerítni.

Trécheur (tré-keur), trescheur, m. bl. szél, szegély.

Tréchus (tré-kuce), m. ent. kis futonc.

Tréfil'er, v. a. tir. sodronyt húzni; —erie, f. sodrony-húzás; huzalmalom; —eur, m. sodronyhúzó.

Trèfi'e, m. bot. lóhere; jeu. makk; min. hármas akna; arg. alfel; it. dohány; —er, v. a. mon. rendetlenül bányolni; —ier, m. orn. tengelic; 2. †ötvös.

Tréfonds, m. cout. telek alatti esetleges bányatulajdon.

Treillag'e, m. rácsozat; —er, v. a. berácsozni; —eur, m. rácsozó.

Treill'e, f. szőlőlugas; 2. szőlőrács; meun. karzatrács; pêch. varsa, tapogató; —is, m. rács, rostély; com. fénygyócs; it. háromnyüstös vászon; —isser, v. a. rácsozni, rostélyozni.

Treizain, m. tizenharmadik kéve; —e, f. tizenhárom da-

rab.

Treize, a. tizenhárom; it. tizenharmadik; 2. m. le — du mois, a hó tizenharmadika.

Treizième, a. tizenharmadik: 2. m. arith. tizenharmadrész; —ment, adv. tizenharmadszor.

Tréma, m. et a. gr. válpont, választó pont.

Tremblaie (tran-blé), f. e. f. rezgenyárerdő.

Tremblant (tran-), m. org. rezgöhang; mod. rezgötű; —e, f. h. n. berzes sajgóc; 2. —, e, a. remegő; bouch.

la pièce —e, szegy, szegyfej; arg. tábori ágy.

Tremble (tran-), m. bot.

rezgenyár; —ment, m. remegés, reszketés; mus.

rezgés; rezge, trilla; phys.

— de terre, földrengés;
pop. tout le —, az egész
pereputty; arg. veszekedés,
civakodás.

Trembler (tran-), v. n. re-

megni, reszketni; 2. félni.

Trembleur, se (trau-), s. fig. félénk, gyáva; pop. nyulfi; h. eccl. kvéker; h. n.
v. tremblante.

Trembloter (tran-), v. n. dideregni.

Trémelle, f. bot. kocson.

Trémi'e, f. meun. garatfiók;
maç. hotte — füstfogó;
écon. melence; —ère, f.
bot. rose —, mályvarózsa.
Trémoir, m. agr. v. mais;

it. kétszeres, abajdóc.

Trémouss'ement (-ce-man), m. rázás; megrázkódás; se —er, v. r. ugrálni, rázkódni, mozogni, sietni; 2. v. n. szárnynyal veryödni; —oir, m. mozgony. Tromp'ege (tren.) m. impr

Tremp'age (tran-), m. impr. nedvesités, nyirkosítás : –e, f. keményítés, edzés ; fig. un esprit de bonne =, szilárd, állhatatos, megbizható férfiu; it. gens de même =, egyfajtáju emberek; impr. v. trempage; -ée, f. t. t. mártás; -er, . v. a. megnedvesítni; áztatni; mártani; mártogatni; t. t. edzeni; = son vin, borát vizezni; 2. v. n. ázni; fig. résztvenni; —erie, f. impr, áztatókamra; -eur, m. beáztató; t. t. edző.

Trempis (tran-), m. carton. áztatóputton; pêch. áztatóhely; métal. etetővíz.

Tremplin (tran-plein), m. szökőpad.

Tremploir, m. v. mouilloir. Trentaine (tran-), f. harminc darab; abs. harminc éves. Trentanel (tran-), m. bot.

tetüfa. 'rente (tran-te) a liz

Trente (tran-te), a. harminc; 2. m. harmincadik.

Trentième (tran-thiè-me), a. harmincadik; 2. m. arith. harmincadrész.

Tréon, m. mar. vészvitorla. Trépan, m. chir. lékesz; 2. lékezés, agyfúrás; maç., min. köfuró; földfuró; serr. pergöfuró;—ation, v. trèpan (2.); —er, v. a. chir. lékezni; megfúrni; —eur, m. chir. agyfuró.

Trépas (-pâ), m. kimulás, halálozás; 2. autrf. átviteli vám; átvám; mar. szoros csatorna, átjárás; —sé, m. megboldogult, meghalt; —ser (-cé), v. n. p. u. kimulni, meghalálozni.

Trépidation (-cion), f. méd. reszketegség.

Trépied (tré-pié), m. écon. háramb; fig. il est sur le —, ihletten beszél.

Trépigne'ment (-nieu-man), m. dobogás, topogás, tipegés; —r, v. n. dobogni, topogni, tipegni; 2. v. a. drap. — les laines, gyapjut keverni; jard. leta-

posni. Trépoint, m. —te, f. cord. sarkráma.

Très (trè; trèze), adv. igen, nagyon, fölötte; —haut, m. Isten.

Trésillon, m. charp. zárfa.
Trésor (-zor), m. kincs; 2.
kincstár; 3. pl. gazdagság, vagyon; 4. levéltár;
—erie, f. v. trésor (2.);
—ier, m. kincstárnok;
—ière, f. gondnoknő.

Tresaillement, m. borzadozás; összerezzenés.

Tresaillir, v. n. ir. összerezzenni, megrázkódni, borzadni.

Tress'e (trè-ce), f. paszomány; fonal; —er, v. a. fonni (hajat); coutur. beszegni; —eur, euse, s. perr. hajfonó.

Tréteau (-tô), m. szolgafa; állás; kecskeláb; fürészláb.

Treu, trulot, treuille, f. pêch. rákháló; 2. com. átvám.

Treuil, m. gerendely, járóbáb, görgő.

Trêve. f. fegyverszünet; fig. nyugalom; fam. — de raillerie, elég a tréfából. Trévi'er, m. mar. vitorlakészítő; —re, f. mar. korcso-

lyakötél; -rer, v. a. mar. korcsolyázni.

Trézaler, v. a. pop. v. fendiller; 2. se —, v. r. repedezni; tableau —e, repedezett kép.

Triacleur, m. kuruzsoló; fig. szájkös.

Triade, f. mus. hármas hang; phil. háromság.

Triaze, m. válogatás; selejtelés; selejt; o. f. vágás; expl. ércválás.

Triandre, a. bot. háromhí-

Triangle, m. géom. három-

Triangu'laire, a. géom. háromszögü; =ment, adv. háromszögüleg ; -lation (-cion), f. trigon. háromszögelé**s.**

Tribal'e, f. cuis. börös pecsenye; —le, f. pell. szücstiló; —ler, v. a. pell. tilolni.

Tribo-mètre, m. phys. dörzsmérő.

Tribord, m. v. stribord.

Tribu, f. anc. törzs, néptörzs.

Tribulation (-cion), f. 'div. szomoruság.

Tribule, f. bot. v. macre.

Tribunal, m. jur. törvény-

Tribune, f. szószék; arch. karzat; templomkar; emelveny.

Tribut (-bu), m. adó; fig. payer le — à la mer, tengeri betegséget kiállani; -aire, s. a. adóköteles; hérköteles.

Tric, m. impr. faire un -, tarsainak inteni, hogy inni menjenek.

Tricé'naire (-cé-nère), s. a. cath.harmincnapi;—phale h. n. háromfejű.

Trich'er, v. a. fam. csalni (játékban); —erie, f. fam. csalás ; —eur, se, s. hamiskártyás.

Trichisme (-kice-), m. chir. hasadékos törés.

T. icho-'dion (-ko-), bot. tip-

Trichôme (-kô-), m. méd. v. | plique.

Tricho'santhe (-ko-), m. bot. hajszirom; —tome, phil. háromszaku: -tomie, f. háromszakuság.

†Trichoterie, f. apró csalás. Tricoises, f. pl. maréch. harapófogó.

Tricolor, m. orn. aranyfácán; bot. százszorszép riikerc; pell. háromszinű macskabör.

Tricolore, a. háromszínű: bot. liseron —, háromszínű viola.

Tricoque (-kok), a. bot. háromodorú.

Tricorne, a. háromszarvú; 2. chap. m. háromszögletű kalap.

Tricot (-ko-), m., fam. bunkósbót; 2. kötés, kötöttmű; –age, m. kötés; csipkeverés; 2. kötött mű; –er, v. a. kötni; == de la dentelle, csipkét verni; 2. v. n. man. tipegni; —eur, se, s. kötő.

Tricyde, m. bot. hosszunyakû méhpilis.

Tridactyle, s. a. h. n. három lábújju.

Tride, a. m. *fürge*, *élénk*, eleven.

Trident, m. szigony; agr. háromágu villa ; icht. szigonyjarku sügér.

Trie, f. orn. léprigó.

Triennal; e (tri-èn-nal), a. háromévi; —ité, f. háromévi tartam.

Triennat (tri-èn-na), m. haromévi hivatal.

Trientale (tri-an-), f. bot. ékes csilla.

Trier (tri-é), v. a. kiválogatni, kiszemelni, különválogatni ; écon. kialjazni.

Trieur, m. expl. ércválasztó; 2. —, se, s. válogató; prat., com. -juré, esküdt selejtelö.

Trifide, a. bot. háromoszlásu.

Triflore, a. bot. háromvirágu. velü. pan; -mane, m. bot. páfrán. Trifolié, e, a. bot. háromle-

Trigamie, f. jur. harmadik házasságban élő; 2. háromne üség.

Trigand, e (-gô-, -gôde), s. a. fam. alamuszi; álnok, hamis; —er, v. n. fam. sunnyogni; alattomoskodni, hamiskodni; —erie, f. alamusziság, sunnydorkodás.

Trige, f. ant. harmasfogat. Trigémeau, m. hármonc.

Trigle, f. icht. fecskehal. Triglotte, a. litt. három nyelvü, három nyelven irott.

Triglyphe, m. arch. hármas

Trigone, m. géom. háromszög; 2. a. háromélű.

Trigonelle, f. bot. lepke-

Trigono-'mètrie, f. háromszögtun ; háromszögmérés ; -métrique, a. háromszögtani; =ment, adv. háromszögmérésileg.

Trigyne, a. bot. három-

anyás.

Tril, trille, m. mus. rezgély, trilla.

Trilatéral, e, a. géom. háromoldalu.

Trilingue, a. háromnyelvet értő.

Triller, v. a. mus. rezgélyezni, trillázni.

Trillion (tri-lion), m. arith. trillió.

Trilogie, f. litt. színműi háromzat.

Trimbaler (trein-), v. n. pop. magával cipelni ; it. kigűnyolni.

Trimer, v. n. pop. fáradní; magát nyúzni, rongálni.

Trimestre (-mèce-), m. évnegyed; par —, évnegyedenkint.

Trin (trein), jobban: trine, a. astr. hármazott.

Trinerve, a. bot. harominű.

Tringa (trein-), m. om. bibic, libuc.

Tringle (trein-), m. filggönyrúd; arch. párta, korona: bout. chaud. horgas lec: hydr. — du pompe, szivattyurúd.

Tringler (trein), v. a. charp.
zsinórozni; zsinórt csapni.
Tringlette, (trein-), f. vitr.
ólomsimító; it. üvegtábla.
Trinitaire (tri-ni-), m. h.
eccl. keresztesbarát.

Trinité (tri-ni-), f. théo. la sainte —, szent három-ság.

Trinôme (tri-nô-), m. alg. hármas mennyiség.

Trinquart (trein-kar), m. pêch. heringnaszád.

†Trinquebaler (trein-ke), v. a. harangozni.

Trinquer (trein-ké), v. n. fam. poharazni; it. koccintani.

Trinquerin (trein-ke-rin), m. mar. küldeszkázat.

Trinquet (trein-ké), m. mar. előárboc; —in (treinktain), m. mar. árbocvitorla; —te (trein-kèt'), alsó elővitorla.

Trio, m. mus. hármas; fig. három számból álló társa-ság; —let (-lè), m. poét. hármas nyolcas; mus. hármazott.

Triomph'al, e (trion-fal), a. diadal...; = ement, adv. p. n. diadalmaskodva; - -ant, e. diadalmaskodó; —ateur, trice (p. u.), s. diadalmaskodó; 2. ext. győzedelmes; -e, m. diadal; 3. győzelem; fig. c'est son ==, ebben rejlik legnagyobb ereje; 4. f. tromf; fig. voilà de quoi est la =, most erről van szó; -er, v. n. diadalmaskodni; 5. legyőzni; 6. kitünni; 7. örvendeni; 8. büszkélkedni.

fripe, tripaîlle, f. bél, pacal; fig. fam. —s du latin, latin kifejezések; cuis. oeufs à la —, vagdalt tojás; manuf. gyapotbársony; — madame, v. trique; —rie, f. pacalvásár; —tte, f. pop. apró pacal; cela ne vaut pas —, fabatkát se ér.

Triphthongue, f. gr. hármashangzó. Tripier (tri-pié), s. a. fauc. idomithatlan; 2. —, ère, s. ord. f. pacalárus; m. p. la grosse —, hizott emse.

Triple, a. háromszoros, húrmas; —ment, m. hármazas; 2. adv. hármasan; háromszorosan; —r, v. a. hármazni, meghármazni; 3. v. n. hármasodni.

Tripli'cata, m. fin. harmadlat; —cation, f. hármazás; —cité, f. p. u. hármasság; —que, f. pal. harmadválasz; —quer, v. n. pal. harmadválaszt adni.

Tripoli, m. minér. szivag; —r, v. a. szivaggal sikúrolni.

Tripot (-po), m. labdaház; pop. tirer q. de son —, vkit saját házából kiverni; 2. kártyabarlang; csapszék, lebuj; —age, m. keverék, mismás; fig. cselfogás, fortély; —er, v. n. pocsolni, moncsolni; fig. zavart csinálni; pletykálkodni; v. a. fondorkodni; —ier, ère, s. pletykáló; fondorkodó.

Trique, f. pop. bunkósbot;

—-madame, f. bot. borsosszaka; —r, v. a. com. —
les bois, fát válogatni; 2.
fürészelni; pop. —q., vkit
megagyalni; —t, m. paum.
labdaverő; charp., couv.
kecskeláb, állásbak; arg.
rendőrkém; —trac, m. zavart lárma.

Trirègne, m. hármas korona (pápáé).

Trisaïeul(-za-ieul),e,s. dédös. Trisme (trice-), m. méd. szájgörcs.

Trisenet, m. méd. gyomorpor.

Trispaste (trice-), m. méc. hármas csigacsin.

Trisser (tri-ce), v. n. csicse-regni.

Trissotin (tri-ço-), m. irkász, firkász.

Triste, a. szomorú, mélabús; faire une — figure, nyomorult szerepet játszani; g. p. faire — mine, savanyu arcot csinálni; faire — mine à q., mogorván nézni vkire; 2. bús; mogorva; unalmas; 3. fájdalmas; szomorító; szerencsétlen; 4. sötét, komor; 5. szegényes, nyomorult; —ment, adv. szomoruan, stb. —sse (trice-tè-ce), f. szomoruság; G. búskomorság.

Tri'sulce, s. a. h. n. hárompatáju; —téophie, f. méd.
harmadnapos láz; —théisme, m. h. eccl. három-isten-hivés; —théiste, m. h.
eccl. három-isten-hivő.

Triton, m. h. n. vízi gyík; eonch. kürtcsiga; mar. buvárharana.

buvárharang.

Tritu'rable, a. chi. dörzsölékeny; —ration (-cion), f. szétdörzsölés; *—re, f. ügyleti tapasztaltság; rer, v. a. chi. szétdörzsölni.

Triumvir (triome-vir), m. h. r. harmados, harmadúr; —al, e, a. harmaduri; —at, m. hármasuraság.

Trivalve, —é, e, a. bot. hárompelcés.

†Trivelin, m. litt. bohóc; —ade, f. bohóckodás.

Trivial, e, a. elcsépelt, kopott, köznapi; aljas; —ement, adv. aljasan, stb;
—ité, f. aljasság, közszerüség.

Troc (troc), m. csere; p. tric pour —, quatre vaches pour deux boeufs, veszett fejszének nyele.

Trocar, —t, m. chir. fúrcsap, csapkés; bot. hucca. Trochaïque (-ka-ike), a. poét. anc. lejti.

Troche, f. conch. fodor-csiga.

Trochée (tro-kée), f. poés. anc. lejti (versláb).

Trocher, v. n. agr. sarjazni. Trochet (-chè), m. jard. nyaláb.

Trochlée (-klé), f. an. szemtengely.

Trocho-mètre (-ko-), m. mar. járatmérő.

Troëne, m. bot. vesszős faqual.

Troglodyte, m. orn. ökörszem; 2. barlanglakos.

Trogne, f. pop. pofók; rouge
—, rezes arcú.

Trognon, m. magtok; — de chou, káposztatorzsa; pop. cavira, cevere (leány).

Trogossite (-go-cite), f. ent. zsizsik.

Trois (troa; troaze), a. három; 2. Henri — (jobban: III.), harmadik Henrik; 3. m. hármas szám; 4. m. le — du mois, harmadika; —ième, a. harmadik; 5. m. le — de la classe, osztályban a harmadik; écol. f. harmadik osztály; — ment, adv. harmadszor.

Trôler, v. a. m. p. magával cipelni, hurcolni; 2. v. n. ögyelegni, tekeregni.

Trolle, f. ch. cserény; aller à la —, az ebeket szétfűzni; 2. m. bot. bogláros torolya; —r, v. a. ch. szétfűzni.

Trombe (tron-), f. phys. — de terre, forgószél; — d'eau, vizforgatag.

Trombidion (tron-), m. h. n. földpondró.

Tromblon (tron-), m. szélesszáju pisztoly.

Trombone, m. mus. tárogató.

Trompe (tron-), f. ch. vadászkürt; fam. publier à
son de —, hirharangolni;
2. v. guimbarde (2.); an.
—s, pl. méhcsövek; bot. v.
lichen; conch. kürtcsiga;
3. szip, orr, orj, ormány;
vign. borszivó; — l'oeil,
(-tron-), m. peint. természethű festmény; fig. káprázolat; arg. rendcsillag.

Tromper (tron-), v. a. csalni, ámítni; fam. rászedni; fig. — les heures, az időt rövidítni; man. — un cheval, hirtelen megfordítni; 2. se —, v. r. tévedni; csalatkozni; —ie, f. csalás.

Trompeter (tron-), v. a. ki-

hirdetni; pal. — q., idézni; fig. hírharangolni, kikürtölni; 2. trombitálni.
Trompette (tron-), f. mus.
trombita; fig. emboucher
la —, nagyzolni; it. cet
homme est un vrai —, ez
az ember valóságos hírharang; 2. org. harsonyamű; conch. v. buccin; 3.

phys. — écoutante, hallcső; — parlante, v. portevoix; arg. — musicale, segg; II. m. trombitás.

Trompeur, se. s. a. csaló, ámító; 2. m. arg. dinnye.
Tronc (tron; tronk), m. bot.
tő, törzs, tőke, faderék;
an. törzs, derék; arch.—
d'une colonne, oszlopderék; cath. irgalomszekrény; gén. ág.

Troncature, f. crist. tompitás.

Tronche, f. arch. tuskó ; arg. levágott fő.

Tronchet (-chè), m. orf. ülőtőke; tonn. vágótőke.

Tronchine (-chi-), f. écon. lábmelegítő; mod. sétapál-ca (nőké).

Tronchou, m. icht. gyöngy-hal.

Tronçon, m. levágott darab, csonk; hydr. cső; maréch. farkcsok; —ner (-ço-né), v. a. szétdarabolni.

Trône, m. trón; — épiscopal, püspöki szék; —r, v. n. uralkodni; it. fig. Tronière, f. artill. lörés.

Tronquer (-ké), v. a. el-, megcsonkitni; it. megröviditni; bot. feuille —ée, csonka levél.

Trop (tro; trop'), adv. igen, nagyon; p. — est —, mindennek megárt a sok; it. rien de —, keveset a jóból; fam. par —, nagyonis; de —, fölösleges; 2. m. fölösleg.

Trope, m. rhét. átvitt értemény, szókép.

Trophée, m. ant. diadaljel; emlékjel; fig. m. p. faire — de qch., dicsekedni, nagyzolni; 2. jelvény.

Tropical, e, a. géo. fordulati.

Tropique, m. géo. napfordulat; 2. a. astr. melegövű.

Tropo-logie, f. erkölcstan, illemtan; 2. rhét. szókép-tan; —logique, a. illemtani; rhét. képleges.

Troque, v. troche.

Troquer (-ké), v. a. cserélni, elcserélni ; com. csereberélni.

Troqueur, se, s. cserélő. Troscart, v. trocart.

Trot (tro), m. ügetés; aller le —, ügetni; fig. mener q. grand —, vkit zaklatni: —tade (tro-), f. sétalovaglás, -kocsizás; —tant, m. arg. patkány; —tante, f. arg. egér; —te, f. pop. út, darab út.

Trotte-'chemin, m. om. fehérfarku billegény; menu, s. a. tipegő.

Trot'ter (tro-), v. n. ügetni; fam. szaladgálni, lótnifutni; —teur, m. man. ügető; —tier, ère, s. a. kószáló: —tin, m. pop. járó, futkosó; arg. láb; —tiner, v. a. man. kutyamódra ügetni; arg. járni: —toir, m. járda; fam. il est sur le —, fölkapott az uborkafára; it. cette fille est sur le —, ez a leány eladó.

Trou, m. lyuk; pop. faire un
— à la lune, kereket oldani; 2. fig. ronda hely, odu;
arg. — d'air, segg.

Trouble, a. zavaros; homályos; borult; II. m. géoliszapos hely; 2. zavar, nyugtalanság, viszály; 3. ord. pl. zenebona, zendülés; fig. aggodalom; lelkizavar; jur. akadály; pêch.—, troubleau, v. truble;—fête, m. békebontó.

Troubler, v. a. zavarni, fölzavarni; 2. fig. bolygatni, hóborgatni, megzavarni; 3. félbeszakítni; II. se —, v. r. zavarosodni; borulni; homályosodni; fig. megzavarodni.

Trouée, f. myilás, út; arg. csipke.

Trouer, v. a. lyukasztani, átlyukasztani; bas -és, lyukas harisnya.

Trouille, f. écon. olajsonkoly.

Trouillotte (trou-liotte), f. pêch. kis merettyü.

Troupe, f. sereg, csoport; 2. pl. hadsereg; fig. je retire mes —s, visszavonulok.

Troupeau, m. nyáj, csorda. Troupiale, m. om. rigó.

Troupier (-pié), m. milit. katona.

Trousse, f. csomó, kötés, nyalábka ; 2. chir. műszertok; 3. pl. redős bugyogó; fam. être aux —s de q., vkinek nyakában lenni ; se mettre aux —s de q., vki ellenében jogát keresni.

Trousseau, m. csomó; köteg; 2. kelengye, menyasszonyi

ajándék.

Trousse-'barre, m. flot. gűzş; -étriers, v. porte-étriers; —galant, v. choléra-morbus; maréch. csuma; pète, f. pop. kotnyeles; —pied, m. maréch. békó; -queue, m. sell. farmatring.

Troussequin (-kein), m. sell.

nyeregkápa.

Trousser (trou-cé), v. a. fölemelni, fölkötni, fölcsipni, föltüzni; pop. — ses guenilles, sátorfáját fölszedni; man. — la queue d'un cheval, ló farkát fölkötni; fam. un homme bien —e, jól termett férfiu; 2. fig. fam. hirtelen elvégezni; être — e en malle, hirtelen meghalni; 3. v. n. man. a lábakat magasra emelni; 4. se —, v. r., troussez-vous, emelje, húzza, vegye, kapja, csipje jöl szoknyáját.

Trousse-traits, m. pl. sell. farmatring-karikák.

Troussis (trou-ci), m. rakott ránc; behajtás.

Trouvable, a. megtalálható.

Trouvaille, f. fam. lelet, talált holmi.

Trouver, v. a. találni; aller —q., vkit meglátogatni ; son compte à qch., vmiben hasznot látni; p. qui bien fera, bien trouvera, a ki hecsületes, holtig becses ; 2. föltalálni ; 3. itélni, latni; je —e cela bon, jónak látom ; 4. jóváhagyni, helyeselni; II. 80 —, v. r. találkozni ; 2. imp. megesni, történni; mutatkozni; 3. lenni: se — en danger, veszélyben lenni; 4. se — bien, magát jól érezni; 5. se — mal, elájulni. kémlő.

Trouveur, m. opt. üstökös-

Trox (trok-ce), m. ent. futrinka.

Tru, treu, m. cout. segédpénz; —age, m. cout. áruvám.

†Truand, e, s. csavargo, naplopó; manuf. zsámoly; —aille, f. pop. koldusnép, ringy-rongy nép; -er, v. n. pop. koldulni; kóborogni, henyélni; -erie, f. henyélés, kóborlás, koldulás; —ine, f. agr. háromágu vasvilla.

Truardière, f. agr. háromágu

kapa.

Truble, f. pêch. *merettyü*. Trubleau, m. pêch. kis merettyü.

Trucheman, —ment, m. magyarázó, tolmács.

Trucher, v. n. arg. koldulni.

Trucheux, m. arg. koldus. Truelle, f. maç. vakoló kanál; fam. il aime la —, szeret építkezni.

Truelette, f. maç. vakoló kanálka.

Truffe, f. h. n. szarvasgomba; — d'eau, sulyom; arg. — de savetier, dió.

Truffer (tru-fé), v. a. pop. csalni; cuis. szarvasgombával fűszerezni; se -, v. r. v. se moquer.

Trufferie, truffeur, v. tromperie, etc.

Truffière, f. bot. szarvasgombás föld.

Truie, f. h. n. anyasertés, eme.

Truite, f. ichtspisztráng; saumonėe, galoca.

Truité, e, a. *vöröspettyes*.

Truitelle, f., truiton, m. icht. kis pisztráng.

Trumeau (-mô), m. bouch. lapocka; arch. ablakközfal ; 2. ablakköztűkör.

Trusquin (truce-kein), m. charp. vonómérték, szögletmérték.

Trutiler, v. n. fütyölni (mint

a rigó).

Tu, pron. tu as, birsz; tu lis, olvassz; 2. toi, te, neked, téged; 3. te, je te connais, ismerlek.

Tuable, a. megölhető.

Tuage, m. écon. levágás, ölés ; it. vágódíj.

Tuant, e, a. fig. travail —, terhes munka; it. unalmas, türhetlen.

Tu-autem (tu-ô-tème), m. fam. födolog; c'est là le —, itt á bökkenő.

Tube, m. cső; ém. fuvőcső; org. organasip.

Tubercule, m. bot. gümö, gumó ; méd. pattanás.

Tuberculeux, se, bot. gumós; méd. keléses.

Tubér'euse, f. bot. tubarózsa; —eux, se, a. bot. bütykös; —osité, f. bot. gumó, gümő; méd. kelés; an. bütyök.

Tubu'laire, f. conch. csövescsiga; 2. a. bot. v. tubulé; —lé, e, a. chi. *szájcsöves* ; bot. csőded, csöves; —leux, se, a. bot. csöves.

Tudesque (tu-dèce-ke), s. a. ónémet; fig. ódivatu, clavult.

Tudieu, i. *teringettét*.

Tue-'brebis, m. bot. hizóka; —chien, bot. v. colchique; —loup, m. bot. farkasiili sisakvirág; —mouche, m. légyölő galóca ; écon. légy-

Tuer (tu-é), v. a. ölni, me gölni, életétől megfosztani;

ch. löni, lelöni; fig. êtesvous bien tué? megcáfolták-e? 2. il a été —é d'un coup de tonnerre, a villam sujtatia le; l'apoplexie l'a $-\dot{e}$, a guta ütötte meg; 3. le chagrin le tue, a bánat öli meg; la gaucherie de cet homme —e, ez ember ügyetlensége türhetlen ; 4. levägni, leölni; ext. elpusztítni; fig. — le temps, az időt eltölteni; II. se —, v. r. magát megölni; ext. se — à force de travailler, vesződni, bajoskodni, törni magát; on s'y tue, tolonganak.

Tuerie, f. mészárlás; öldöklés.

à Tue-tête, adv. crier —, tele torokkal kiabálni.

Tueur, m. écon. disznőölő; fig. vasgyúró.

Tue-vent, m. szélernyő. Tuf, m. agr. szivag; minér. darázskő; —ier, ère, a.

minér. darázskönemű.
Tuile, f. briq., cserépzsindely; fam. être logé près de —s, padlásszobában lakni; drap. simító ko-

rong. Tuileau, m. briq. tégladarab.

Tuiler, v. a. drap. simitni; —ie, f. téglaház, téglaégető.

Tuilier, m. téglaégető.

Tulip'e, f. bot. tulipán; —ier, m. tulipános pompafa; —ifère, a. bot. tulipántermő.

Tulle, m. com. hálószövet, tüll.

Tumé'faction (-cion), f. méd. daganat; —fier, v. a. méd. daganatot okozni; 2. se —, v. r. megdagadni.

Tumescence (-mèce-çan), tumeur, f. méd. daganat. Tumulaire, a. sír...; pierre —, sírkő.

Tumult'e, m. zsivaj, zsivajgás, zajgás, zsibongás; populaire, népzendülés; 2. en —, adt. zajongva; uaire, a. zajgó, zsivajgó,

zsibongó; —ment, adv. zajongva, zsibongva;—ueusement, v. —uairement;
—ueux, se, a. lármás, zajos.
Tunique, f. köntös; an. —

du coeur, szívhártya; bot. belhártya; it. magtok.

Tunnel (to-nel), m. alagút. †Turbe, f. prat. —, enquête par —, csoportos kihallyatás.

Turbin'aire, m. conch. fodorcsiga; —e, men. orgonapad; it. karpad; mec. pörgetyükerék; —é, e, a. örvényes, körtveulakú; —elle, f. conch. kürtcsiga.

Turbot, m. icht. kövi félszegúszó; —ière, f. cuis. halserpenyő; —in, m. icht. kie félszegűszó

kis félszegúszó.

Turbulemment (-la-man-), adv. hevesen, heveskedve. Turbul'ence (-lan-ce), m. hevesség, heveskedés; --ent, e, a. heves, heveskedő.

Ture, m. litt. török nyelv; 2. török nemzet; 3. —, turque, a. török; traiter q. à la turque, vkivel kegyetlenűl bánni.

Turcie, f. hydr, kögát.

Turcoin (-koein), m. com. teveszörfonal.

Turelure, f. versismétlet; fig. c'est toujours la même —, mindig egy bakot nyúz.

Turgescen'ce (-gèce-çance), f. méd. v. orgasme; —t, e, a. méd. puffasztó. Turion, m. bot. töhajtás.

Turlupin (-pein), m., m. p. aljas tréfálódó; —ade, —age, m. rosz tréfa; —er, v. n. aljas módon élcelni; 2. v. a. kötekedni, ingerkedni.

Turlut (-lu), m. orn. búbos pacsirta; —aine, f. mus. madársíp; —er, v. n. dudolni.

Turneps (-nèp-ce), m. bot. karórépa.

Turpitude, f. gyalázat, gyalázatosság.

Turquette(-kèt'), v. herniole. Turquoise, f. minér. törökle, török kő. Turrette, turrite, f. bot. to-ronszál.

Turriculé, e, a. toronyalakú.

Tussilage (-tu-ci-), m. bot. szattyű.

Tutélaire, a. véd...; ange —, védangyal.

Tutelle, f. gyámnokság; fig. ótalom.

Tuteur, trice, s. gyám; jard. védkaró.

Tuthie, tutie (-thie), f. huta-korom.

Tutoiement, tutoiment (-toa-), m. tegezés.

Tutoyer, v. a. tegezni; 2. se —, v. réc. egymást tegezni.

Tuyau (tu-iô), m. cső; arch. kémény; bot. szár; call.

— de plume, tollszár; conch. csöves csiga; cost. rakott ránc; —ter, v. a. cost. rakott ráncokba szedni.

Tuyère (tui-ère), f. fond.

fujtató cső.

Tympan (tein), m. an. füldob; arch. homlokfal tere; hydr. merőkerék; men. táblázat; mus. rézdob; —iser, v. a. hírbe hozni; —ite, f. méd. szélkór; —on, m. mus. cimbalom. Type, m. did. őskép; 2. jelleg; impr. —s, nyomdabe-

tük.
Typh'ie, f. h. n. kuszma;
—ique, a. méd. hagymázos; —ode, —oïde, a. méd.
fièvre —, izzóláz; —on, v.
trombe; —us (thi-fuce),
m. méd. hagymáz.

Typique, a. jelleges, képleges.

Typo-'graphe, m. nyomdászat.
—graphie, f. nyomdászat.
Tyran, m. h. anc. zsarnok;
kényűr; 2. kegyetlen em-

ber; orn. nyúzó gébics;
—neau (-ra-nô), fam. zsarnokocska; —nicide, m. et
a. zsarnokölő; 3. zsarnokölés; —nie (thi-ra-nie), f.
zsarnokság, népnyomás;
—nique, a. zsarnoki; =
ment, adv. zsarnokilag;

—niser (-ra-ni-zé), v. a. zsarnokoskodni, zsarolni; kegyetlenkedni.

U.

U, m. U, a betűsorozatban huszonegyedik.

†Uberté, v. abondance.

Ubiquîté (-kui-), f. théo.mindenütiség.

Ubitre, m. icht. sugar szörfarku.

Uhlan (hou-lan), m. milit. dzsidás.

Ukase, m. orosz cári parancs. Ulcération (-cion), f. méd. genyedés ; fig. elkeseredés. Ulcère, m. méd. fekély.

Ulcerer, v. a. med. genyeszteni; fig. clkeserîtni; 2. s'—, v. r. megevesedni, meggyülni.

Ulcéreux, se, a. méd. fekélyes.

Uligineux, se, a. bot. posvá-NY 08.

Ultérieur, e, a. géo. tulzó; 2. további; —ment, adv. továbbá; 3. azután, ké-8őbb.

Ultimat, ultimatum (-tome), m. dipl. végnyilatkozat.

Ultra, m. tulzó; —libéral, e, s. tulzó szabadelvű; mondain, e, a. phys. földfeletti; —montain, e, a. havason túli; 2. thèo. pápai; 3. m. pápavédő; royaliste, s. a. túlzó királypárti.

Ulula, m. orn. gyöngyba-

goly.

Ulve, f. bot. moszat.

Un (eun), m. egy, egyes; 2. -, e, a. egy; 3. egyetlen; fam. c'est tout —, az mindegy; — à —, egyenkint.

Unanim'e (u-na-), a. egyérzelmű; egyező. egyhangú; =ment, adv. egyhangulag, stb. —ité, f. egyérzelműség; egyetértés.

Unguis (on-gui-ce), m. an.

könycsont.

Uni, e (u-ni), a. sima; sik; Univoque (u-ni-), a. log.

conduite — e, egyszerű viselet; géo. egyesült; man. galop —, egyenlő vágta; 2. adv. simán.

Uni-capsulaire, a. bot. egycsészéjű; —caule, a. bot. egyszárú; —corne, m. v. nàrval, —flore, a. bot. egyvirágú; --folium (-ome) m. bot. májfü: —forme, a. egyalakú; egyenlő; 2. m. egyenruha; —formément, adv. egyenlően; formiser, v. a. p. u. egyenlövé tenni; —formité, f. egyalakuság ; egyenlőség ; egyhanguság; —latéral, e, bot. egyoldalú; —lobé, e, a. bot. egykarélyű.

Uniment (u-ni-), adv. egyenlöen, símán ; 2. egyszerűen;

nyiltan, kereken.

Union (u-ni-), f. egyesités; összekötés; joaill. körtealaku gyöngy; fig. l'esprit d'—, az egyesség szelleme; 2. géo. szövetség.

Unique, a. egyetlen; fig. egyedüli ; fam. c'est —, ez különös; —ment, adv. csupán, kizárólagosan; 2. egyedül.

Unir, v. a. egyesitni; it. fig.; 3. simitni, egyengetni ; 3. s'—, v. r. egyesülni : man. magát összeszedni.

Unisson (u-ni-con), m. egyhanguság; fig., fam. se mettre à l'— de tout le monde, m ndenkihez alkalmazkodni; 2. —, ne, a. öszhangző.

Unitaire (u-ni-), m. théo. egységhívő.

Unité (u-ni-), f. arith. egység.

Univalve (u-ni-), a. bot. egypelcés.

Univers (u-ni-vèr; —verze), m. világegyetem; *-aliser (u-ni-vèr-ça-li-zé), v. a. p. u. egyetemítni;—alité, f. egyetemesség; —el, le, a. általános; =lement, adv. általánosan; -itaire, a. egyetemi; -ité, f. egye-

egyérteményű; gr. hangegyező.

Unxie (on-), m. bot. kamforfü.

Unzaine (on-), m. riv. sóhajó.

Upis, upide, f. ent. lisztrejtény.

Urane, m. miner. sargany.

Urano-'graphe, m. égleiró; —graphie, f. égrajz; —logie, f. égtan; —métrie, f. astr. égmérés; —scope, m. icht. égnézőhal; —scopie, f. did. égvizsgálás.

Urbain, e, a. városi.

Urbanité, f. udvariasság.

Urbère, m. ent. kendermagbogár.

Urcéolé, e, a. bot. bögrealaku. Urchin (-chein), m. bot. ger-

Ure, m. h. n. bölény. Urebec, v. urbère.

Urée, f. chi. hugyany.

Urétère, f. an. húgycsatorna.

Urétérite, f. méd. húgycsatornalob.

Urèthre, urètre, m. an. húgycső.

Urétro-'rrhagie, f. méd. húgycsővérzés; -tome, m. chir. húgycsömérő; —tomie, f. chir. húgycsővágās.

Urgence (-jan-ce), m. szorgosság, sürgetősség.

Urgent, e, a. sürgős, szor-

Urinaire (-ri-), a. an. hūgy...; vessie —, húgyhólyag.

Urinal (-ri-), m. méd. húgyedeny.

†Urinateur (-ri-), m. mar. gyöngyhalász.

Urin'e (-ri-), f. med. húgy; -er, v. n. hugyozni; eux, se, a. méd. húgynemü.

Urne, f. ant. hamvveder.

Uro-'cérates, m. ent. fürészbogarak: —dynie, f. méd. húgyfájdalom.

Ursin (-çain), m. h. n. medvefóka.

Urti'caire, f. méd. csalánküteg; —cation (-cion), f. chir. csaláncsípetés; — cées, f. pl. bot. csalánfélék.

Us (u; uz), m. pl. prat. szokások.

Usage, m. szokás, hagyomány, bevett szokás; 2. használat; it. haszonvétel; cout. droit d'—, fáizási jog; 3. ismeret, tapasztalat; 5. libr.—s, egyházi könyvek.

Usager, m. cout. fáizási és legelőjogot biró; 2. —, ère, a. használatos, szokott.

Usance, f. †szokás; 2. com. váltószokás; lettre à —, szokásra (30 napra) kelt váltó.

User, v. n. használni, élvezni; —mal, visszaelni; 2. en — bien ou mal avec q., vkivel jól vagy roszul bánni; II. v. a. el-, fölhasználni; fogyasztani; koptatni; habit —ė, viselt ruha; fig. il a —é mon crédit, hasznára fordítá hitelemet; — ses ressources, segédeszközeit elfecsérelni; — ses yeux, szemét gyöngítni; passion —ée, elhamvadt szenvedély; cheval — é, elcsigazott ló; e. · f. ki-, levágni; mir. vékonyabbra csiszolni; s'-, v. r. kopni, elkopni; gyöngülni; IV. m. használat; használás; fig. cet homme est bon à l'—, közelebb ismeretség mellett mindinkább kitűnik.

Usine, f. t. t. huta.

Usité, e, a. szokásos, szokott.

Usnée, f. bot. moh.

Usquebac (uce-ke-bak), m. com. sáfránpálinka.

Ustensile (uce-tan-cile), m. écon. eszköz, edény; —s aratoires, földmîvelési eszközök; milit. droit d'—, szálláshér, élelmi pénz.

Ustion (uce-thi-on), f. chir. égetés; 2. it. piritás.

Usucapion, jur. v. prescription.

Usuel, le (u-zu-), a. szoká-

sos, szokásbeli ; —lement, adv. p. u. szokásosan.

Usu'fructuaire (u-zu-),a. jur. haszonvételi; haszonélve-zeti; —fruit (u-zu-frui), m. jur. haszonvétel; —fruitier, ère, s. haszonélvező.

Usuraire, a. uzsorás; —ment, adv. uzsoráskodva.

Usur'e, f. uzsora; fig. rendre avec —, dusan visszaadni; 2. elkoptatás; —ier, ère, s. a. uzsorás.

Usur'pateur, trice, s. bitorló; —ation, f. bitorlás. Usurper, v. a. bitorolni.

Ut (ute), m. mus. c, a hangrovat első zöngéje.

Utensile, v. ustensile.

Utérin, e (-rein; —ri-ne), a. jur. féltestvér (anyai rész-ről); —ité, f. jur. rokonság (anyai részről).

Util'e, a. hasznos; prat.
jours—s, törvénynapok;
2. m. hasznos; —ment,
adv. hasznosan; *—isation
(-cion), f. hasznosítás;
használás; *—iser, v. a.
használni; hasznosítni;
—ité, f. haszon; hasznosság, haszonvehetőség.

Utiner (-thi-nè), m. tonn. sulyok; 2. párnazsámoly. Utopie, f. sehonna; fig.

agyrém.
Utricu'laire, f. bot. rence;
2. m. mus. dudás; 3. a.
bot. tissu —, sejtszövet;
—le, m. kis tömlő; bot.
szüttyő;—leux, se, a. bot.
szüttyős.

Utriforme, a. tömlőalakú. Uvaire, a. bot. billinges. Uve, m. ólomhókenőcs.

Uvée, f. an. tulokhártya. Uvulaire, a. an. nyelvcsap...; glandes —s, nyelvcsapmirigy.

Uvule, v. luette.

Uxoricide, m. jur. hitves-gyilkos; 2. hitvesgyilkolás.

V.

V (ve; vé), m. V, a betűsorozatban huszonkettedik. Va, adv. fam. nem bánom, legyen.

Vacance, f. üresedés; 2. ord. pl. szünidő; jour de —, ünnepnap.

Vacant, e, a. megürült; lakatlan; fig. üres; jur. nyilt.

Vacarme, m. lárma, zsibaj, zaj; zenebona, veszekedés.

Vacation (-cion), f. †üzlet; 2. ülés; ülésdij; 3. —8.

törvényszünet.

Vaccin (vak-cein), m. méd.

védhimlő-anyag; 2. a. m.
bouton —, védhimlő;
—able, a. méd. beoltható;
—ateur (vak-ci), m. méd.
himlő-oltó; —ation (vak-ci-cion), f. méd. himlő-oltás; —e (vak-ci-), f. vét.
tehénhimlő; méd. védhim-lő-oltás; —er (vak-ci-), v.
a. méd. védhimlőt oltani.
Vaccinet, m. bot. áfonya.

Vache, f. tehén; bouse de —, tehénganaj; —marine, markonc; pop. il a mangé de la — enragée, sok bajt és bánatot szenvedett; com. tehénbőr; sal. sórakás.

Vach'er, ère, s. tehéncsordás;
—erie, f. écon. tehénis-tálló; fejőte.

Vachin (-chein), m. com. marhabor.

Vaciet (-è), m. bot. hamvas áfonya.

Vacillant, e (-cil-lan), a. ingó, ingadozó; lobogó; fig. ingatag.

Vacilla'tion (-cil-la-cion), f. ingás, ingadozás; fig. habozás, ingatagság; —toire, a. kétes, bizonytalan, habozó.

Vacillement (-cil-le-man), m.

remegés, ingás.

Vaciller (-va-cil-lé), v. n. ingadozni, reszketni; dadogni, hebegni; fig. habozni. Vacos (-co), m. h. n. fehér hangya.

Vacuité (-ku-i), f. méd. üresség.

Vade, f. jeu. tétel; mar. osztályrész; fig. être pour

sa — dans qch., vmiben részt venni.

†Vademanque, f. banq. pénztárhiány.

Vademecum (vadé-mé-kome), m. fam. jervelem (zsebkönyv).

Vadruille, v. guipon (mar.). Vagabond, e, s. a. csavargó, tekergő, kóborló; fig. conversation —e, folyvást változó társalgás; —age, m. kóborlás, csavargás, lődörgés; —er, v. n. csavarogni, kóborolni, lődörögni.

Vagant, m. mar. partirablo.

Vagin (-jein), m. an. méhhüvely.

Vagir, v. n. nyifogni, nyafogni.

Vagissement (-man), m. nyafogás.

Vagistas (-gice-tace), m. kandilyuk, nézőke; 2. ko-csiredőny.

Vague, m. határtalan légtér; bizonytalanság; fig. se perdre dans le —, gőzbe beszélni; 2. a. bizonytalan; általános; agr. terres —s, parlagföld; II. f. hullám; brass. malátakeverő.

Vaguemestre (-mèce-), m. milit. kocsimester.

Vaguer (-ghé), v. n. p. u. kódorogni, ögyelegni, kó-szálni; brass. keverni.

Vaguesse (-ghèce), f. peintr. légiesség.

Vaigrage, m. mar. béllet; bélletezés.

Vaigrer, v. a. mar. bélletezni.

Vaigres, m. mar. bélletrendök.

Vaillamment (va-lia-man), adv. vitézül.

Vaillance (va-lian-ce), f.poét. st. s. vitézség.

Vaillant (va-lian), m. fam. vagyon; 2.—, e, a. vitéz, bátor.

†Vaillantise (va-lian-), f. burl. höstett.

Vain, e, a. hiu, hasztalan;

agr. v. vague; ch. fumées
—s, könnyed nyom; †un
temps —, tikkasztó hőség;
2. üres, hiábavaló; mulandó; 3. hiu, büszke;
gögös; 4. en —, adt. hiában.

Vainire, v. a. ir. győzni, legyőzni, meggyőzni; 2. leküzdeni; 3. fölülmulni.

Vaincu, m. legyőzött.

Vainement, adv. hiába, hasztalanul.

Vainqueur (-keur), m. győző, győztes, győzedelmes; poét. a. m. győzedelmes; iron. air —, vállalkozó arc.

Vair, m. †szürke prém, gerezna; 2. bot. komorsárga zuzmó.

Vairon, m. an. csókaszem; 2. icht. egri ponty.

Vaisseau (vé-çô), m. edény; drap. kallóteknő; 2. mar. hajó; arch. templom középtere.

Vaisselet (vè - ce - lè), m. edényke.

Vaisselle (vè-cè-le), f. écon. asztali edény; pop. remuer la — de q.. vkinek ingóságait lefoglalni; arg. — de poche, pénz.

†Val, m. völgy.

Valable, a. jur. érvényes; 2. elfogadható; —ment, adv. érvényesen.

Valériane, f. bot. gyökönke.
Valet (-lè), m. szolga, inas;
— de chambre, komornok;
— de pied, futnok; —
d'écurie, lovász; — de
basse cour, háziszolga;
ch. — de chiens, pecér;
num. szorítóhorog; —age,
m. b. béres munka; —aille,
f. cselédség.

Valet-à-patin, m. chir. csi-

Valeter, v. n. fig. alázatoskodni.

Valétudinaire a. beteges.

Valeur, f. érték; les vins ne sont pas en — cette année, ez idén nincs ára a bornak; fig. donner de — à qch., vmire súlyt fektetni;

il n'a pas bu la — d'un verre de vin, alig ivott egy pohár bort; 2. vitézség; †Valeur'eusement (-man), adv. st. s. vitézül, bátran; —eux, se, a. vitéz, bátor, rettenthetlen.

Valid'ation (-cion), f. pal. érvényesítés; —e, a. jur. érvényes, jogérvényes; 2. p. u. egészséges, erős; —ment, adv. jogérvényesen; —er, v. a. érvényesítni; hitelesítni; —ité, f. did. jogérvény; érvényesség.

Valise, f. sell. börtáska, börzsák; — de lit, párnazsák. Vallée (va-), f. völgy; 2. p. u. hegyoldal; h. de F. ba-

romfi-piac (Párisban). Vallon (va-lon), m. kis

völgy.
Valoir, v. n. ir. érni, becsének lenni; pr. il sait ce qu'en vaut l'aune, kijutott neki abból; 2. il ne vaut pas la peine, nem érdemli a fáradságot; cela ne vaut rien, ez rosz jel; 3. hasznot hajtani; 4. faire—, érvényesítni; fig. se faire—, magát tekintetbe helyezni; faire bien— une chose, vmit jól eladni; it. vmit jól alkalmazni; 5. à

lomra, vaktába; II. v. a. megszerezni; jövedelmezni. Vals'e, f. keringő; —er, v. n. keringőt lejteni, járni; —eur, se, s. keringőtáncos.

-, com. lerovásul; 6. cela vaut fait, ez annyi mint

bizonyos; 7. vaille que

vaille, találomra, gondo-

Valture, f. mar. árbockarika.

Value, f. prat. la plus —, túlérték.

Valvation (-cion), f. mon. értékszabás.

Valv'e, f. h. n. csigateknő, csigahéj; bot. pelce, pillen-páty; —ule, f. bot. pelcécske; an. kopács.

Vampire, m. h. n. tölcsérorrú denevér; fig. vérszopó, Van, m. sikhéjkosár, hárskorár,

Vanant, e, a. pap. papier —, csomagolási papir.

Vandal'e, m. fig. müromboló: *-isme, m. műrombolás.

Vanesse, m. h. n. kérész. Vangeur, vaugeur, m. briq., agyaggyűrő.

Vanille, f. bot. com., kunkor; vanilia; 2. —, vanillier, mekszikói kunkor.

Vanit'é, f. hiuság; 2. hiábavalóság, semmiség; faire - de qch., ord. m. p. nagyzolni, dicsekedni, kérkedni vmivel; sans dicsekedés adt. nélkül mondva, —eusement, adv. kérkedve; —eux, se, s. a. fam. hiu kérkedő.

Vanne, f. hydr. zúgó, rekesz; écon, t*űzdelt paplan*,

Vanneau (va-nô), m. orn. libuc, libic; — pluvier, lile.

Vanner (va-né), v. a. agr. szórni, szelelni; 2. v. n. pop. elillanni; —ie, f. kosárkötés; kaskötő munka.

Vann'ette (va-), f. agr. abrakrosta, abrakkosár; – eur, se, s. agr. szóró; —ier, m. kosár-, kaskötő.

Vantail, m. ablak-, ajtδszárny.

Vantard, e, s. a. fam. dicsekvő, kérkedő.

Vanter, v. a. dicsérni, magasztalni; 2. se —, v. r. dicsekedni; —ie, f. dicsekvés, dicsekedés, kérkedés. Vanteur, se, v. vantard.

Vantiller, a. charp., hydr. elzsilipelni.

Va-nu-pieds, m. mezitlábos csavargó.

Vapeur, m. pára, $g\delta z$; vulg. kigőzölgés; méd. idegbaj; szélszorulás; phys., méc. bateau, voiture à —, gözhajó, -kocsi.

Vapor'eux, se, a. méd. p. u. puffasztó; 4. s. a. idegbajos, lépkóros; 3. párás, gőzös; —isable, a. elpárologtatható;—isation,f.chi. Varlope, f. men. simítógyalu.

elpárolgás; —iser, v. a. elpárologiatni; 2. se =, v. r. elpárologni.

Vaquer (va-ke), v. n. meg-- ürülni : 2. szünidőnek lenni, szünetelni ; 3. — à qch., rajta lenni, fáradozni.

Vaquette, f. com. kis marhabör.

Varaigne (-rè-nieu), m. sal. sóstó zúgója; arg. disznóbab.

Varaire, f. bot. fehér zászpa. Varan, m. h. n. egyiptomi petymeg.

Varander, v. a. pêch. lecsöpegtetni.

Varec, varech, vrac, m. bot. omboly, hinár; mar. hajótöredék; droit de —, partijog; ext. tengerlápa.

Varenne (-rè-ne), f. écon. puszta; ch. vadászkerü-

Vares crues, f. briq., roszul égetett tégla.

Vareuse, f. mar. matrózfoszlány.

Variabilité, f. did. változékonyság.

Variable, a. változékony.

Variant, e, a. változó ; 2. —e, I. szövegeltérés, eltérvény. Variation (-cion), f. változás; eltérés; mus. változat. Varice, f. méd. érdúc, ér-

csomó; maréch. érdag. Vari'celle, f. méd. vizhimlő ; -cocle, f. méd. érdúcsérv.

Varier, v. a. változtatni; mouvement phys. egyenetlen mozgás; 2. v. n. változni, megváltozni; le vent a —e, a szél megfordult ; eltérni.

Variété, f. változatosság, sokféleség; 2.—s, pl. litt. egyveleg.

Variol'e, f. méd. himlö; —ette, v. varicelle; —eux, se, s. himlöbeteg; 2. a. himlös.

Variqueux, se, a. méd. $\acute{e}r$ dúcos.

Varlet (-lé), m. chev. $\dagger apród$, fegyvernök; 2. hydr. su-

Varr'e (va-), f. pêch. teknőcszigony; —er, v. a. pêch. szigonyozni; —eur, m. szigonyozó.

Varvoute, varvouste, i. pêch.

zsákháló.

Vasard, a. m. mar. iszapos. Vasculaire, vasculeux, se (vace-), a. an. *edény* . . . ; membrane —, edényhártya: bot. kehelyidomú.

Vase (vâze), m. edény, dís:edény; 2. f. iszap.

Vasé, e. a. foin —, iszapos széna.

Vaseux, se, a. iszapos. Vasière, f. sal. sókazán.

Vasistas, v. vagistas.

Vason, m. briq. agyaggöröngy.

Vassal, e, s. féo. jobbágy, hűbérnök.

Vasselage, m. féo. jobbágyság.

Vaste, a. kiterjedt, tágas; fig. roppant, határtalan.

†Vastité, f. *tágasság*. Vaudeville, m. népdal; 2. litt. népszinmű.

Vaurien, ne, s. fam. semmirekellő.

Vautour, m. orn. kanya. Vautr'ait, m. chi. vadászeszköz (vadkanra); —er, v. n. ch. vadkanra vadászni (a hozzávalóval); —oir,

m. ch. vaddisznó-fertő. Vavass'al, m. féo. paraszt; --eur, m. féo. *hübérúr* ; —orie, f. hűbérjószág.

Veau (vô), m. borju; pop. faire le pied de — à q., sündörködni; du —, borjuhús; h. n. —aquatique, manátrozmár: — marin, borjufóka; 2. t. t. corr. borjubör.

Vedelet, m. écon. borjupásztor.

Vedette, f. táborszem ; lovagör; fig. titre en —, cimezés (levél elején).

Végé'tal, m. bot. növény; 2. —, e, a. növény ...; règne —, növényország; —tatif, ve, a. bot. növényi, tenyészeti; —tation, f. bot. tenyészés; növényzet, nö-

vényélet; —ter, v. a. bot. tenyészni; fig. tengődni. Véhémen'ce (-man-), m. hév, indulatosság, hevesség; 2. qf. szertelenség; —t, e, a. indulatos, heves; élénk; ement, adv. pal. inus. nagymértékben, fölöttébb.

Véhicule, m. segédeszköz, segédszer; 2. fam. moz-

dony, jármű.

Veill'e, f. virrasztás; état de —, ébrenlét; fig. pl. éjimunka; 2. előest; fig. être â la — de..., tevő*félben lenni* ; —ée (vé-lié), f. esti órák; esteli kör; 2. virrasztás (beteg mellett); -er, v. n. virrasztani, ébren lenni; 2. = à qch., vmire örködni; II. v. a. = un malade, beteg mellett virrasztani; fig. ==q., vkit lesni; valakire vigyázni; —eur, m. *halottőr* ; —euse, f. éjilámpa; —oir, m. éji asztal.

Veillotte, f. agr. petrence. Veine (vè-), f. an. ϵr ; fig. il n'a point de sang dans les —s, nincs bátorsága; it. être en —, folyamatban lenni; 2. expl. — d'or, aranyér; hydr. — d'eau, víz-ér.

Vein'é, e (vè-), a. eres; —er, v. a. peint. erezni; —eux, se, a. érdús; it. eres; —ule, f. an. vérerecske.

Vélar, m. bot. szegecs.

Velaut (vè-lô), i. ch. hahó! Vélelle (-lèl-), f. h. n. virágféreg.

Vêler, v. n. borjazni.

Velleité (věl-lé), f. puszta akarat.

Véloce, a. astr. gyors.

Véloci-fère, m. carross. gyorskocsi; -pède, m. gyalogkocsi; 2. a. h. n. gyorslábú.

Vélocité, f. st. s. gyorsaság. Velours (vlour), m. manuf. bársony; fabricant de —, bársonygyáros; ext. chemin de —, pázsitos út; fam. jouer sur le —, nyert pénzzel játszani; it. faire patte de —, rosz szándékát barátságos arc mögé rejteni.

Velouté (vlouté), m. manuf. bársonygaland; an. bársonyos $b\delta r$; 2. —, e, a. barsonyszerű; bot. rose —e, selyemrózsa; cuis. fromage —, penészes sajt.

Velouter (vlou-), v. a. manui. bársonyszerűen szőni.

Velt'age, m. com. akolás; -e, m. akolofa; -er, v. a. com. akolni; —eur, m. com. akoló.

Velu (vlu), m. icht. mohos szarvashal; 2. —, e, a. szörös; bozontos; bot. 8ZÖ8ZÖ8.

Velvote, f. *fünyüg.*

Venaison (vne-zon), f. ch. vadhús; vad; 2. vadszag.

Vénal, e, a. eladó ; com. valeur —, folyo ár; fig. megvesztegethető; -emant, adv. p. u. megvesztegetőleg; —ite, f. megvesztegethetöség.

Venant (vnan), m. et a. m. jövő; pop. rente bien —, biztos jövedék.

Vendable, a. jur. *eladó*.

Vendang'e (van-), m. szüret; fig. faire —, nyereséget csinálni; arg. árnyékszéktisztítás; —er, v. a. szüretelni; fig. pusztitni; rabolni; arg. árnyékszéket tisztítni; —eoir (-joare), vign. borház; -ette, f. orn. boros rigó; —eur, se, s. szüretelő; arg. árnyékszéklisztító.

Vendémiaire (van-), m. h. de Fr. öszhó (a francia köztársaság első hónapja szept. 22-től okt. 21-ig).

Vendeur, se, s. áruló, árus; — de mithridate, javos; prat. —, venderesse, eladó. Vendication, etc. v. reven-

dication, etc.

Vendre, v. a. eladni; com. árulni; — du regrat, kofáskodni; 2. -q., vkit elárulni; homme vendu —, megvesztegett ember: arg. — la calebasse, gyanuper- |

'rel élni; 3. se —, v. r. elkelni; it. magát eladni. Vendredi, m. péntek.

Vénéfice, m. pal. méregkeve-

† Venelle, f. utcácska; pop. enfiler la --, kereket ol-

Vénéneux, se, a. bot. mérges.

Vener (vné), v. a. ch. hajtani, abajgatni; faire — de la viande, húst beedzeni,

pácolni.

Vénér'able, a. tiszteletreméltő; 2. tisztelendő; arg. segg : = ment, adv. tiszteletreméltón;—ation(-cion), f. tisztelés; 2. tisztelet; -er, v. a. tisztelni.

Vénetie (věnne-rî), f. ch. vadászat ; 2. vadászlak.

Vénérien, ne, a. acte. —, nöszés; méd. mal —, bujasenyv.

Venette (ve-nète), f. fam. aggodalom; on lui a donné la —, megszepegtették.

Veneur (vneur), m. ch. vadász.

Vengeance (van-jan-), f. boszu; tirer —, boszut állni; 2. boszuvágy.

Venger, v. a. boszulni, megboszulni; 2. se —, v. r. boszut állni.

Vengeur, —eresse, s. boszuló, boszut álló.

Veniat (vé-niat'), m. idézés. Véniel, le, a. théo. meghocsátható; —lement, adv. megbocsáthatólag.

Vénimeux, se, a. mérges; it.

megmérgezett.

Venin (vnein), m. állati méreg; 2. fig. kajánság, gonoszság.

Venir (vnir), v. n. ir. jöni; le premier venu, akarki; bien venu, szívesen látott; soyez le bien venu, *Isten* hozta; 2. megérkezni ; d'où venez-vous? hát ezt se tudja? 3. vkit elkísérni; 4. lejöni; megkapni; faire — qch., vmit hozatni: átengedni; 5. voir, meglátogatni; fam.

je le vois —, sejtem szándékát; 6. érkezni; il me vint une pensée, gondolatom támadt; 7. származni; 8. következni; la semaine qui vient, következő hét; fig. viennent les prunes, jövő nyáron; 9. nöni, tenyészni ; 10. l'eau lui venait jusqu' a la ceinture, a viz öveig ért; — au trône, trónra jutni; 11. összekapni; összeverekedni; 12. s'il venait à mourir, ha meghalna; 13. térni, áttérni valamire: faire — à la raison q., vkit észre térítni; 14. bien à, jól állani, illeni; 15. — $\hat{a}$, jutni vmihez; 16. — de, il vient de partir, épen most utazott el.

Vent (van), m. szél; être logé à quatre —s, szellős lakást birni; fam. regarder d'où vient le —, bámészkodni; it. iI pleut à tous—s, mindenütt érhet szerencsétlenség; it. aller selon le —, a körülméalkalmazkodni; nyekhez maréch. ce cheval a du —, e ló kehes; H. levegő, légnyomás; ch. szag, szimat; fig. avoir — de qch., vminek neszét venni; méd. szélszorulás; lâcher un —, fingani; pop. lélekzet; it. prendre —, lélekzeni; 2. tig. hiuság ; kérkedés.

Ventage, m. agr. szórás. Vente (van-), f. eladás; 2. kelet, kelendőség; 3. †vá-

sartér; e. f. vágás; féo. hűbérpénz.

Venteau (van-tô), m. hydr.

zsilipkapu.

Venter (van-té), v. n. et imp. *júni (szélről);* fig. quelque vent qu'il —e, barmi történjék is; 2. v. a. agr. szórni.

Venteux, se, a. szeles.

Ventier, m. e. f. fakereskedő (ki egész vágást vesz meg).

Ventilat'eur (van-), m. phys. szélfogó; —ion (-cion), f. prat. örökség-becslés; 2. phys. szélfogók használása.

Ventiler (van-), v. a. prat. egyenkint megbecsülni; megvitatni; fig. p. u. constr. szélfogókat alkalmazni.

Ventiller (van-), v. a. mar. kipallózni.

Ventôse (van-), m. h. de Fr. szélhó (a francia köztársaság 6. hónapja, febr. 19-től márc. 20-ig).

Ventosité (van-), f. méd.

széls zorulás.

Ventous'e (van-), f. chir. köpöly; arch. szelelőcső; hydr. *szelelőlyuk*, —er, v. a. chir. köpölyözni; hydr., arch. szelelőlyukakat alkalmazni.

Ventral, e (van-), a. an. has...

Ventre (van-), m. an. has; petit —, gyomor; bas —, alhas; aller — à terre, sebes vágtatva lovagolni; fam. demander pardon =, meghunyászkodni; 2. fig. je saurais ce qu'il a dans le —, majd etevenére tapintok; fam. il lui mit le feu sous le —, haragra gerjesztette; 3. anyaméh; c'est le — de ma mère, erre ugyan rá nem birnak többé; arch. ce mur fait -, e fal domborodik; artil. le canon est sur le —, az ágyu hasal, v. földön fekszik; expl. dag; tour. – à planer, melldeszka.

Ventrebleu, i. teringettét. Ventrée, v. portée.

Ventri'cole, s. a. hashizlaló, eszem-iszom ember; —culation (-cion), f. méd. szélkór; —cule, m. an. =s du coeurs, sziviireg, szivgyomor; 2. ab. bendő, gyomor; zúza; —ère (van-), f. sell. hasló, hasveder; -loque, s. a. hasbeszélő; -loquie, f. hasbeszélés; —potent, e, a. potrohos. se Ventrouiller (van-), v. r.

sárban hengeregni.

Ventru, e (van-), s. a. pohos, potrohos; bot. hasas.

Venturon (van-), m. pēch. varsa; orn. olasz pinty. Venue (ve-), f. †megérkezés;

les allées et —s, lótás-futás; 2. termet; bot. nö-

vés.

Vénule, f. minér. erecske. Vénus (vé-nuce), f. myth. Vénus; fig. szépség; astr. esthajnal-csillag.

†Vêpre, m. g. p. *estidö*. Vêpres, f. pl. h. eccl. vecsernye; fam. après —, com-

plies, mindent a maga ide-

jében.

Ver (vèr), m. h. n. *féreg ;* de terre, giliszta; — de meunier, bőgölyféreg; – à soie, selymér; pop. tirer les —s du nez à q., vkit kipuhatolni.

Véracité, f. igazságosság,

igazmondóság.

Vératre, m. bot. hunyor. Verbal, e, a. gr. igetörzsü; litt. rapport —, szóbeli *jelentés*; —ement, adv. szóbelileg:—isation (-cion), f. prat. jegyzőkönyv fölvétele; —iser, v. n. prat. jegyzőkönyvbe igtatni; fig. il ne fait que —, folyvást kotyog; 2. -, dresser un procès verbal, jegyzőkönyvet szerkeszteni.

Verbe, m. gr. ige. Verbération (-cion), f. phys. rezgés.

Verbeux, se, a. fecsegő; 826 szapora.

Verbiag'e, m. fecsegés; —er, v. n. fecsegni; —eur, se, s. fam. fecsegő.

Verbosité, f. csacskaság; hosszadalmasság.

Ver-coquin, m. ent. kendermagbogár ; méd. hólyagδc; med. agydüh.

Verdagon, m. com. karcos bor.

Verd'âtre, a. zöldes; — and, e, a. p. u. éretlen; —elet, te, a. savanyás; fanyar; fig. élénk; —erie, f. com. cserje, haraszt, erdő; er-

dőjog; —et, m. chi. réz-

rozsda; arg. szél; —eur, f. bot. nedv; fanyarság; fig. élénkség, erő; it. durvaság.

Verdict, m. jur. eskiidtek vé-

leménye.

Verd'ier (-dié), m. e. f. erdész; orn. zöldike; —illon, m. ard. feszítő rúd; -ir, v. n. bot. zöldülni ; it. chi. rézrozsdássá lenni ; 2. v. a. zöldre festeni; —oyant, e, zöldellő; –oyer, v. verdir (1.); —ure, f. zöld; lombozat; —urier, m. cuis. udvari konyhakertész; —urière, f. zöldségárusnő.

Véreux, se, a. férges; fig. fam. dette —se, veszendő adósság; cause —se, gya-

nus ügy.

Verge, f. vessző; la – d'un fouet, suhogó, ostorhegy; an. mony, $p\ddot{o}cs$; bot. — a berger, tukácsmácsonya; ét. étain en —, rúdón; horl. lógony; mar. – de l'ancre, horgonyszár; 11. ord. pl. virgács.

Vergeage (-ja-), m. com. ki-

mérés; it. akolás.

Verg'ence (-jan-), m. méd. tolulás; -er, v. a. kimérni; it. akolni; —er, m. jard. gyümölcsös.

Vergerotte, f. bot. csikszár. Vergeter, v. a. kefélni, megkefélni; peau -ée, sávos

arc.

Verget'ier (-thie), m. kefekötö; —te (-jètte), f. ord. pl. kefe; =s d'un tambour, dobkarikák; vesszőcske.

Vergeure (vèr-ju-re), f. pap.

kassodrony.

Verglas (-glâ), m. ólmos idö. Vergne (ver-nieu), m. bot. egerfa ; arg. város.

†Vergogne (-go-nieu), f. fam. g. p. szemérem, szégyen.

Vergue (vèr-ghe), f. mar. vitorlarúd.

Véricle, f. joail. diamant de —, csehkő.

Véridi'cité, f. megbízhatóság, szavahivőség; igazságosság; —que, a. igazmondó. Vérifi'cateur, m. jur. hitelesitő; —cation (-cion), f. igazolás; —er, v. a. igazolni; hitelesitni; 2. nyomozni, vizsgálni; 3. se =, v. r. bebizonyulni.

Vérin (-rein), m. méc. emelő csavar; —e, f. mar. kormányos éji lámpája.

Véri'table, a. igaz, valódi, valóságos; = ment, adv. igazán, stb.; —té, f. igazság, valóság; p. toute = n'est pas bonne à dire, ne szólj szájam, nem fáj fejem ; 2. becsületesség ; 3. en =, adt. nyiltan; valóban; 1. à la =, adv. igazugyan.

Verjus (-jû), m. savanyú szőlő, egres; 2. karcos bor; p. c'est jus vert ou —, egyik tizenkilenc, másik

egy hián húsz.

Verjuté, e, a. fanyar, sava-

nyús.

Verle, m. com. akoló pálca. Vermeil, le, a. királyvörös ; piros-posgás; 2.—le, f. joail. csehgránát; —lonner (-mè-lo-nié), v. a. dor. higpirral aljazni.

Vermicell'e (vèr-mi-chè-le), m. vékony metélt; —ier,

m. metélt-csináló.

Vermi'culaire, f. h. n. férge; bot. v. joubarbe; 2. a. fé*regalakú* ; —fuge, s. a. méd. gilisztahajtó; —langues, m. pl. h. n. féregnyelvük.

Vermiller (vèr-mi-lié), v. n.

ch. túrni.

Vermil!on (vèr-mi-lion), m. v. cinobre; fig. pir; arg. $\mathbf{m}$. angol; $-\mathbf{ner}$, $\mathbf{v}$. a. peint. *pirosra festeni* ; dor. v. vermeillonner.

Vermin'e (-mi-), f. coll. $f \in r$ gek, boyarak, tetvek; fig. csőcselék, söpredék; arg. $\ddot{u}gyv\dot{e}d$; —eux, se, a. h. n. férges, szűette; med. fièvres =es, féregkór.

Vermisseau (ver-mi-ço), m. férgecske; csöves

csiga.

se Vermouler, v. r. férgesedni.

Vermoulure, f. szúrágás; szúpor.

Vermout (-mou), m. ürmösbor.

Vernal, e, a. tavaszi; astr. équinoxe —, tavaszi éjnapegyen.

Vernir, v. a. kencezni; pot.

mázitni.

Vernis (-ni), m. fénymáz, kence; pot. üvegmáz; — à bois, famáz; fig. b. p. máz, szin, látszat; —ser, v. a. pot. v. vernir ; —seur, m. pot. fénymázoló; sure, f. pot. mázolás, kencézés.

Vérol'e, f. méd. bujasenyv; pop. franc: 2. petite —, bárányhimlő; -ée, e, ique, a. méd. bujasenyves; pop.

francos.

Véron, v. vairon.

Véronique, f. bot. dicső fü. Vérot'er, v. n. ch. férget keresni; —ier, m. pech. gilisztaásó: —is, m. pêch. giliszta.

Verrat (vé-ra), m. vadkan. Verraille, f. com. apró üveg-

áru.

Verre, m. $\ddot{u}veg$; — en table, táhla-üveg; — à vitres, ablaküveg; — d'antimoine, dárdany; — ardent, gyujthüveg; phys. — à diabète, üvegköny ; 2. pohár ; cul d'un —, pohár talpa; fam. boire dans le — de qch., vkivel barátságban élni; — à vin, boros pohár; — de vin, pohár bor. Vérrée (vè-ré), f. tele pohár-

ral.

Verrerie (vèr-re-rie), f. üveggyártás; üveghuta; 2. coll. üvegáru.

Verreux, se (vèr-), a. üveges. Verrier (vè-rié), m. üveggyáros; 2. üvegárus; 3. econ. üvegkosár.

Verrière (vè-), f. üvegjödél; écon. öblitökád; üvegkúp.

Verrine (vè-), f. charp. facsavar ; 2. v. vernière.

Verroterie (vè-), v. verraille. Verrou (vè-rou), m. retesz; visszavonultan élni.

Verrouiller (vc-), v. a. bereteszelni; 2. so —, v. r. elzárkózni.

-Verru'caire, f. bot. kacskaring; —e, f. szömölcs; queux, se, a. szömölcsös.

Vers (vêr; vêrz), m. poét. vers; II. prép. felé.

Versa'de (-ca-), m. p. u. $f\ddot{o}l$ fordulás; —ge, m. agr. forgatás.

Versaire, v. jachère.

Versant, e (-can), a. könynyen fölforduló; 2. m. géo. lejtő.

Versatil'e, a. változékony, ingatag, állhatlan, tétovázó; —ité, f. did. változékonyság, ingatagság, tétovázás.

Verse (-ce), f. com. egy kosár köszén (35 font); 2. s. —, adt. il pluit à —, szakad az eső.

Versé, e, a. járatos; tapasztalt.

Verseau (vèr-çô), m. astr. vizöntő.

Versement, m. pénzszállitás.

Verser (ver-cé), v. a. önteni; tölteni; kiönteni; abs. —e. à boire, tölts; — des larmes, könnyeket hullatni; — son sang, vérét ontani ; — de l'argent, pénzt szállítni; — de l'or, sokat költeni; fig. - le ridicule sur q., vkit nevetségessé tenni; 2. fölforditni; II. v. n. fölfordulni; 2. megdönteni.

Verset (vèr-cé), m. lit. versszak.

Verseur, m. *töltögető*.

*Versifi'cailleur, m. g. p. versfaragó ; -cateur, m. verselő; —cation, f. verselés; —fier, v. n. verselni.

Version, f. forditás; forditmány; chir. megfordítás (gyermeké a méhben); 2. fordulat, hirmás, hirmáslat.

Verso, m. lapháta. Versoir, m. agr. ekeszarv.

fig. tirer les —s sur soi, | Vert, m. zöld; — d'olive, olajszín; t. t. — de Hongrie, aranyenyv; 2. fü; écon. fanyar iz; p. v. blé (2. fig.); h. n. zöld siklo; oru. — montant, citrom-sármány; II. –, e, a. zöld; 2. fam. vidor, fürge ; 3. éretlen ; fanyar ; cuis. pois —s, zöldborsó; 4. fig. szilárd, elszánt; réponse —e, durva felelet. Vert-de-gris, v. verdet.

Vertébral, e, a. an. *gerinc*csont...; —ité, f. méd. gerincesontlob.

Vertèbre, m. an. *gerincesont*, csigolya.

Vertement (vert-man), adv. bátran, szilárdul, nyomatékosan.

Verterelle (vèr-te-), f. serr. reteszhorog.

Vertex (vèr-tèk-ce), m. an. v. sinciput; bot. tető, sudar.

Vertical, e, a. math. függirányos; —ement, adv. függirányosan; —ité, f. mec. függirányosság; függélyesség.

Vertici'lle (-thi-ci-), m. bot. gyűrü; —llé, e, a. bot. gyürüs; —té, f. phys. el-

hajl**ási er**ő.

Vertige, m. med. szédülés; fam. il a des —s, nincs ki egészen; —ineux, se, a. méd. p. u. szédelgős; —o, m. fam. szeszély; hóhort; vét. csira, lóbösz.

Vertiqueux, se, a. phys., med. keringő.

Vertu, f. erény ; 2. erő, tulajdonság; ext. il n'a ni force ni —, nincs se ereje, se veleje; p. face d'homme porte —, a gazda szeme hizlalja a jószágot; 3. en -, adt. erejénél fogva; minek következtében.

Vertueux, se, a. erényes; -eusement, adv. erénye-

†Vertuga'dier, ère, s. dúzcsináló; —din (-dein), m. duz; 2. pop. =! vertubleu, vertu-choux, vertugris! láncosadta! teringettét!

Verve, f. lelkesedés, ihlet; fam. p. u. ostobaság, szeszély.

Verveine, vervène, f. bot. galambóc.

Verveux, vervier, m. pêch. fonalzsák ; jard. gyümölcskosár.

Vésanie, f. méd. örültség (láz nélkül).

Vesce (vèce), f. bot. lóborsó: -noire, lednek.

Vési'caire, f. et a. f. hólyagborsó; —cal, e, a. an. hólyag...; —cation (-cion), f. méd. hólyaghúzás ; — catoire, s. a. méd. hólyaghúzó tapasz; —cule, f. an. holyagesa; = biliaire, epehólyag.

Vésou, vésoul, m. sucr. cu-

kornádnedv.

Vespasienne, f. mozgó árnyékszék ; it. húgyozda.

Vespêr'al, m. cath. *vecser*nyekönyv; —ie, f. écol. tvitatkozás; fig. inus. dorgálás, megrovás: —iser, v. a, q. fig. vkit megdorgálni.

Vespertilion, m. h. n. de-

nevēr.

Vess'e, f. fing, posz; bot. de-loup, pöfeteg; —er (vece), v. n. fingani, poszogni; arg. = du bec, szájbólbüzleni; —eur, se, s. poszogató.

Vessie (vè-cî), f. an. húdhólyag; med. hólyag; arg.

kurva.

Vessigon, vésigon, m. vét. csúzhólyag.

Veste (věst), f. mellény. Vesti'aire (vèce-thi-), m. ruhatár; it. ruhapénz; bule, m. arch. pitvar; it. qf. előszoba; an. fülcsarnok; -ge, m. sty. s. nyomdok, lábnyom ; 2. maradvány, nyom; —men-

tal, e, a. ruhatisztító. Vêtement, m. ord. st. s. öltözet, ruha.

Vétéran, m. et a. m. hadastyán ; —ce, f. nyugállapot. Vétérinaire, m. et a. m. baromorvos; 2. ord. a. art —, állatgyógytudomány.

Vétill'aid, e, —eur, se, s. babráló, pepecselő; —e, f. apróság, hitványság; —er, v. n. apróságokkal babrálni, bibelödni; 2. kákán csomót keresni; —erie, f. fogárdosság ; zaklatás; -eux, se, a. csiklandós, kényes.

Vêtir, v. a. ir. ruházni; 2. fölvenni, magára venni; il est vêtu trop légèrement, nagyon könnyedén van öltözve; 3. se —, v. r. öltözködni.

Vêture, v. prise (1.).

Veuf, ve, s. a. özvegy; orn. —ve,paradicsomi sármány; arg. —ve, akasztófa.

†Veule, a. petyhüdt, ernyedt; étoffe —, könnyű kelme; agr. terre —, sovány föld; jard. branche —, száraz ág.

Veuvage, m. özvegység. Vexant, e, a. boszantó.

Vexat'eur, trice, s. a. zakalkalmatlankodó; lató ; —tion (-cion), f. zaklatás; boszantás; —toire, a. sulyos, nyomasztó.

Vexer (vèk-cé), v. a. zaklatni, sanyargatni; 3. pop. boszantuni.

Vexillaire, v. porte-étendard.

Viabilité, f. jur., méd. *életre*valóság.

Viable, a. jur., méd. *életre*való.

Viaduc, m. t. t. útvezeték. Viager, ère, a. holtiglani; rente —ère, életjáradék; —èrement, adv. holtiglan.

Viande, f. hús; — de boucherie, vágott hús; —menue, baromfihūs; arg. dans-les-dents, alkalmatlan hitelező.

Viand'er, v. n. ch. legelni; —is (-df), m. ch. legelés.

Viatique, m. útravaló, útpénz ; cath. úrvacsorája.

Vibord, m. mar. párkány. Vibrant, e, a. phys. rezgő; Vidang'e, f. kiürítés; elhor- Vieille, f. öreg nő.

-atile, a. phys. rezegtethető; —ation (-cion), f. phys. rezgés; lengés; -er, v. n. phys. rezgeni, lengeni; 2. v. a. nyilat kilöni.

Vicair'e, m. helyettes, helytartó; —ie, f. v. vicariat. Vicari'al, e, a. helyettesi; —at (-ria), m. helyettesség; helytartőság; 2. helyettesi kerület; —er, √. n. helyetteskedni; fig. alárendelt hivatalt viselni.

Vice, m. hiba, hiány, fogyatkozás; kórság; it. kihágás; 2. mor. vétek, bün; it. paráználkodás.

Vice, pait. al...; segéd...

Vicennal (-cène-nal), a. húszévű; hűszévi.

Vice-versa (vi-cé-vèr-ça), adv. kölcsönösen: it. megforditva.

Vicier, v. a. el-, megrontani ; vin —é, romlott bor; pal. megsemmisitni; érvénytelenitni.

Vicieux, se, a. hibás, hiányos; pal, érvénytelen; cheval —, csökönös ló; homme —, bünös ember; -eusement, adv. hibásan, stb.

Vicinal, e, a. oldal...; szomszédos, határos.

Vicissitude, f. változás; 2. váltakozat, vagylagosság; változékonyság; it. ord. pl. fölforgatás.

Vicomt'age, m. com. algrófi jog; —e (vi-kon-te), m. algróf; —b, m. algrófság; —esse, f. *algrófnö* ; —ier, ère, a. jur. *algróf*i.

Victim'e, f. ant. véráldozat ; fig. áldozat; *-er, v. a. q., föláldozni; fig. g. p. gűnytárgyul kitüzni.

Victoire, f. győzelem; fam. chanter —, ujongani.

Victori'eux, se, a. győzedelmes, győztes; —eusement, adv. győzedelmesen.

†Victuaill'es, f. pl., mar. élelmiszerek; —eur, m. mar. élelmező.

dás; 2. pl. ganaj, szemét, törmelék; 2. le vin est en —, a bor fogytán van; —өur, m. árnyékszék-, csatorna-, kúttisztító.

Vide, a. *üres*; fig. une tête —, oktondi; fam. temps —, szabad idő; 2. s. —, adv. üresen; II. m. ür; hézag ; arch. nyilás.

Vide-bouteille, m. *kéjlak*. Videlle, f. cuis. cifravas.

Vider, v. a. üritni, kiüritni; — un tonneau, *csapra ver*ni; — un étang, lecsapolni; fig. kiinni; arg. kifúrni; bouch. kiszedni; kicsigerelni; 2. fig. elintézni, tisztába hozni ; 3. se —, v. r. kiürülni, szükségét végezni.

Vidimer, v. a. prat. láttazni, láttamozni; 2. hitelesitni.

Vidrecome, m. serleg, vendégpohár.

Viduité, f. özvegység; ennée de —, gyászév; droit de —, özvegypénz.

Vidure, f. á:tört mű.

Vie, f. élet; sortir de —, kimulni; mourir tout en —, ép erőben meghalni ; 2. élettartam; à la — et à la mort, élethalálra; la dure, szívós élet; 3. élelem; gagner sa —, kenyeret keresni; abs. faire la —, vigan élni ; faire la petite —, feslett életet folytatni; fam. c'est sa —, ez kedvenc foglalkozása; p. telle — telle mort, a mint élt úgy mult; pop. faire une belle —, nagy lármát csapni; litt. életleirás; pop. merci de ma —! i. lelkemre.

Viédase, m. pop. szamár; it. gyáva ; it. semmire kel $l\ddot{o}$; -r, v. n. pop. henyélni.

Vieil, qf., ord. vieux, a. m. vieille, a. f. öreg; vén; 2. régi ; 3. kopott ; ócska ; 4. s. öreg, vén.

Vieillard, m. aggastyán.

Vieillerie, f. coll. ocska holmi, lim-lom; fig. elcsépelt dolgok.

Vieillesse (viè-lièce), f. aggkor; 2. qf. öreg emberek,

öregek.

Vieillir, v. n. vénülni, öregedni; it. elévülni; elavulni; 2. megvénülni; 3. v. a. öregitni ; megvénitni; 4. se —, v. r. magát vénîtni.

Vieillissement, m. p. u. $v\epsilon$ nülés, vénhedés, aggulás. Vieillot, te, s. a. g. p. fam.

öreges; c'est une petite

-te, öreg anyóka.

Vielle (vi-elle), f. mus. lant; fig. fam. c'est une roue de -, mindig egy bakot nyuz; -r, v. n. lantolni; fam. pour quoi tout = ? mire való-e szószaporitás?

Vielleur, se, s. lantos.

Vierge, f. szűz; cath. la – szent Szüz; 2. a. szüz, szeplőtlen, tiszta; terre —, töretlen föld; cire —, rajviasz; huile —, színolaj; fig. reputation —, feddhetlen hírnév.

Vif (vif), m. élet, eleven hús ; fig. couper dans le —, érzékeny oldalt érinteni; II. -, vive, a. eleven; 2. élénk; érzékeny; heves; fam. il est — comme le salpètre, mindjart haragra gyulad; man. tüzes; 3. douleur —ve, heves fájdalom; foi —ve, rendületlen hit; ch. vaddús; eau —, forrásviz.

Vif-argent, m. minér. higany; -gage, m. jur. élőzálog.

Vigie (-jî), m. mar. hajóör; 2. -8, kiálló sziklák; arg. vol à la —, böröndlopás; -r, v. n. mar. ört állni.

Vigil'amment (vi-ji-), adv. p. u. vigyázva; —ance, f. éberség; —ant, e, a. éber, örködő; —e, f. lit. ünnep előestéje; 2. pl. virrasztás.

Vignage, m. cout. átvám. Vigne, f. agr. szőlőtő; szőlő- | Villa, f. mezei lak; —ce (vi- |

vessző; 2. szőlőhegy; pop. il est dans le —, részeg; arg. Saint-Jean de la —, feszület.

Vigneron, m. vincellér.

Vignette (vi-ni-ète), f. cimke. Vigno'ble (vi-ni-o-), a. m. agr. szőlőhegy; —lette, f. agr. szőlőhegyecske; manie, f. borászati szenveděly.

Vigogne (-go-nieu), f. h. n. lámateve.

Vigorte, f. artil. ágyugolyóminta.

Vigoureux, se, a. erős, erőteljes; 2. szilárd, bátor; grav. hathatós; —eusement, adv. erősen, stb.

Viguerie, f. cout. tartománynagyi hivatal; it. lak.

Vigueure (vi-gheur), f. erő; fig. — d'esprit, lelkierö; szilárdság; buzgalom; hatály, nyomatékosság; cette loi est en —, e törvény érvényes.

Viguier (vi-ghié), m. cout.

tartománynagy.

Vil, e, a. alávaló, aljas, elvetemült; csekély; —ement, adv. aljasul, stb.

Vilain, m. autrf. paraszt; 2. s. a. m. c'est un —, zsugori; icht. dobáncs; 3. e, s. trágár, szátyár: II. -, e, a. csunya, rút; 2. piszkos, gyalázatos, aljas ; fauc. oiseau —, idomithatlan sólyom; 3. temps —, rosz, ocsmány idő; 4. feo. polgár; —ement, adv. rútul, stb.

 ${f Vilebrequin}$ (-kein), ${f m}$. $me\mathcal{U}$ fúró ; arq. pergöf•ίró ; pop. jambes en —, *lőcsláb*.

Vilenie (vil-nie), f. szenny, ganaj, mocsok, szemét, gaz; 2. alávalóság, aljasság; 3. fösvénység, zsugoriság; 4. szitok; piszkosság.

Vileté (vil-té), f. csekély érték, olcsóság; 2. csekély-

Vilipender, v. a. megvetni, kevésre becsülni, lenézni.

la-ce), f. fam. nagy, néptelen város; —ge, m. falu; fam. il est bien de son =, - mit se tud a világról; geois, e, s. a. falusi; nelle, f. paraszttánc.

Ville (vi-le), f. város; it. városi tanács : dîner en -. a házon kívül ebédelni; en

---, helyben.

*Villegiature (villédjiatoure), f. zöldben-, mezei lakás.

Villénage, m. féo. polyári hübér.

Villette, f. dim. városka.

Vimaire, f. e. f. széltörés, szélkár.

Vimbre (vein-bre), m. icht.

ajókhal.

Vin (vein), m. bor; — fait, kiforrott bor; gros —, petit —, nehéz, könnyű bor; — du crû, helybeli termés; p. — sur lait c'est souhait, lait sur — c'est venin, bort a sörre idd egyszerre, sört a borra, hagyd máskorra; pop. avoir un — de lion, a bor veszekedövé teszi; fig. mettre de l'eau dans son —, magat mérsékelni ; une tache de —, vörös folt; — de prunelles, kökényszak.

Vina'de (vi-), f. féo. szőlőrobot; —age, m. féo. bortized.

Vinai'gre (vi-nè-gre), m. ecet; pop. faire pisser - à q., vkit vérig zaklatni ; it. habit de —, szellős ruha; arg. dicsőség; –grer, v. a. ecetezni; rôti =é, savanyú pecsenye; —grerie, f. ecetgyár; —grette, f. cuis. savanyú mártás; it. savanyú hús; 2. kézikocsi; targonca; —grier, m. ecelgyáros; —re, a. écon. $vaisseau = boroshord\delta.$

Vinasse (vi-), f. fabr. rézrozsda ecet.

Vincible, a. legyőzhető. Vindas (vein-dace), m. méc. horgonycsiga.

Vindicatif, ve, a. boszuvágyó; -cation, v. vengeance; —cte, f. jur. — publique, gonosztevők nyilvános megbüntetése.

Vinée (vi-), f. szüret ; 8sz. Vinetier (vi-ne-thié), m. bot.

leánysom.

Vineux, se (vi-), a. vin —, szeszes bor; pêches — ses, borizű barack; rouge —, borpiros; lieux —, bordús táj.

Vingeon, m. orn. fütyülő ruca.

Vingt (vein; veinte), a. húsz; 2. six-vingte hommes, százhúsz ember; 3. le du mois, a hó huszadika.

Vingtaine (vein-tè-ne), f. coll. 'húsz darab.

Vingtième (-thi-), m. huszadrész; 2. a. huszadik.

Vini'cole (vi-), a. borászati; —fère, a. bortermő; —fication, f. borkészítés.

Vinosité, t. bortartalom.

Viol, m. erőszaktétel;*—able, a. megszeghető.

Violacé, e, a. violakék.

Violat (-la), a. m. pharm. sirop —, violaszörp.

Violat'eur, trice, s. pal. áthágó, megszegő; 2. erőszakot tevő: —ion, f. jur. áthágás, megszegés.

Violâtre, a. violakék.

Viole, f. mus. brácsa; basse de —, gordonka.

†Violement, v. violation.

Violemment (vi-o-la-man), adv. hevesen, erősen, erősen, erősenszakosan.

Violence (-lance), f. hevesség, hév, erő; 2. erőszak; erőszakoskodás.

Violent, e (vi-o-lan), a. heves, erős; 2. erőszakos; indulatos; 3. erőszakolt, természetellenes; —er, v. a. erőszakolni, kényszerítni.

Violer, v. a. megszegni, megsérteni; 2. erőszlkot tenni.

Violet, m. violaszín; 2.—, te, a. violaszínű; faire feu —, fam. hévvel kezdeni s lanyhán végezni; 3.—te, f. bot. viola, ibolya.

Violier, m. bot. sárga viola. Violir, v. a. et n. violaszínűvé tenni; it. lenni.

Violon, m. luth. hegedü; donner les —s, éjizenét adni; fam. il se donne des —s, önhitt; 2. hegedűs; 3. t. t. chap. tilfa; méc. pergöfuró; 4. az örség melletti börtön.

Violoncell'e (vio-lon-chè-le), m. luth. gordonka; —iste,

m. gordonkás.

Viome, f. bot. ecetszömörce. Vipère, m. h. n. siklókigyó.

Vipereau, m. h. n. kis sikló. Vipérine, f. bot. kigyószisz. Virago (-gô), f. g. p. katonás nő.

Virelai, m. litt. körvers.

Virement (vir-man), m. com. rovancsolás; — de fonds, értékforgalom; mar. fordulás.

Virer, v. n. pop. forogni; fig. v. a. tourner et —q., vkit kipuhatolni; 2. v. a. et n. fordítni; fordulni: fig. — de bord, a köpönyeget szél után fordítni.

Vireux, se, a. bot. mérges. Vire'veau, m. mar. horgonycsiga; —vent, orn. v.

Martin-pêcheur; —vire, m. örvény; —volte, f. man. körforga.

Virgin'al, e (-ji-), a. szűzies; *—ette, f. szüzecske; —ité, f. szűzesség.

Virgule, f. gr. vessző; un point et une —, pontosvesz-sző.

Viridité, f. did. zöldség.
Viril, e, a. férfias: l'âge —,
férfikor; —ement, adv.
férfiasan; *—iser, v, a.
férfiasitni; 2. se —, v. r.
férfiasodni; —ité, f. férfiasság; férfikor; 2. nemzőerő; 3. fig. erő.

Virol'e, f. szorittyű; —eur, m. t. t. szorittyuműves.

Virtualité, f. did. hathatósság, hatály-erő.

Virtuel, le, a. did. hatályos, hatniképes: —lement, adv. hatályszerint.

Virtuose, s. mus. müremekelö.

Virulen'ce (-ru-lance), f. ragályos anyag, ragályosság; —t, e, a. méd. ragályos, ragadós.

Virure, f. mar. hajó küldeszkázata. [reg.

Virus (-ruce), m. méd. mé-Vis (vice), f. méc. csavar; arq. — de culasse, farcsavar; impr. — d'imprimerie, nyomcsavar.

Visa, m. dipl. láttamozat.

Visage (-za-), m. arc; pop. trouver — de bois, senkit se találni honn; 2. arckifejezés, ábrázat; faire mauvais — à q., mogorván nézni vkire. [dor.

Visagère, f. mod. fejkötőbo-Vis-à-vis, (vi-za-vi), prép. átellenben; szemközt.

Viscéral, e (vi-cé-), m. méd. bél...; fig. fekvőbirtokhoz tartozó.

Viscère (vi-cè-re), m. an. bélrész; 2. pl. belek.

Viscosité (vice-), f. ragadósság. [fam. szándék. Visée, f. irányzat, cél; fig. Viser, v. n. célozni; it. v. a. — q. au coeur, vkinek szivére célozni; 2. fig. szándékozni; tervezni; 3. v. a. láttamozni.

Visi'bilité, f. did. láthatóság;
—ble, a. látható; fam. il
n'est pas =, nem fogad; 2.
szembetünő, szembeötlő,
szembeszökő; =ment, adv.
láthatólag, stb.

Visier (-cié), m. h. n. szár-

nyas csiga.

Visière (-ziaire), f. chev. sisakszem, arcvért; fig. il
lui rompit en —, gorombaságokat mondott szemébe;
2. látás; fig. donner dans
la — à q., vkinél szemet
szűrni; it. il a la — courte,
nem sok esze van; arq.
irányzék.

Visif, ve, a. phil. faculté —ve, láttehetség.

Visigoth (vi-zi-go), m. fig. m. p. un vrai —, durva paraszt. Vision (-zion), f. phys. látás; 2. ábránd, álomkép; agyrém; 4. fig. agyszülemény; —naire, s. a. szellemlátó; fig. ábrándozó.

Visi'tation (-cion), f. cath. Sarlós boldogasszony napja; —te, f. látogatás; 2. lá:ogató; 3. beteglátogatás; 4. vizsgálat, kutatás, motozás; = de cadavre, halottkémlet; —ter, v. a. meglátogatni ; 2. megszemlélni; it. megvizsgálni, motozni, kutatni; it. qf. v. n. keresgélni; —teur, m. vizsgáló, megvizsgáló, szemlélő; fin. szemlész; 2. ==, se, s. látogató.

Visnague, f. bot. fogasir. Vison-visu, adv. pop. átellenben.

Visorium (-ome), m. impr. irattartó.

Visqueux, se (vice-keû), a. ragadós, enyekes; it. nyálkás.

Visser (vi-cé), v. a. rácsavarni.

Visuel, le (-zu-èl), a. lát...; an. nerf —, látideg; opt. angle —, látszög.

Vit, m. b. pöcs, csök; — -de mulet, cserép-vizcső; -al, e, a. élet...; parties =es, életszervek : = ement, adv. életerős módon; -alisé, e, a. életerős; —aliser, v. a. fölelevenitni; —alité, f. med. életerő.

Vite, a. gyors, sebes; futos; 2. adv. gyorsan, sebesen,

Vitelots, m. pl. cuis. pástétompép.

Vitement, adv. v. vite (2.). Vitesse, f. gyorsaság, fürgeség, sebesség.

Vitex, v. agnus-castus. Vitilige, f. méd. zuzmó.

Vitrage, m. coll. ablakzat; üveges munka; 2. üvegfal.

Vitrail, m. ord. pl. templomablak.

Vitre, f. ablaküveg; 2. ablak, üvegablak.

Vitrer, v. n. üvegtáblákkal | Vivre, v. n. ir. élni; ne - |

ellátni; porte —ée, üvegajtó; —ie, f. üvegkereskedés; üvegesség; 2. üvegesáru.

Vitresci'bilité (-trèci-), f. chi. *üvegülhetőség*; —ble, v. vitrifiable.

Vitreux, se, a. üvegnemü, üvegféle.

Vitrier, m. *üveges*.

Vitrifi'able, a. phys. *üvegül*hető; —cation, f. phys. megüvegülés; —er, v. a. phys. $\ddot{u}vegitni$; 2. se = , v. r. üvegülni.

Vitriol, m. chi. gálickő; -bleu, *rézgálic*; -vert, vasgálic; -e, v. pariétaire; -é, e, a. chi. gálic...; eau =e, gálicviz; —ique, a. *gálictartalmú*.

Vitupère, etc. v. blâme, etc.

Vivac'e, a. hosszú életre mutató; fig. tartós; —ité, f. élénkség, elevenség ; it. hevesség; peint. fény.

Vivandier, ère, s. *hadcsap*-

lár, -nő. Vivant, m. élő; fam. un bon —, vig cimbora; un

mal —, korhely; it. en son —, éltében ; 2. —, e, a. élő; fam. il ne l'a vu de sa vie —e, soha életében se látta ; fig. élénk.

Vivat (vi-vat'), i. éljen.

Vive, f. icht. sárkánypegáz. Vivelle, f. coutur. v. reprise; 2. v. espadon (icht.).

Vivelote (viv-), f. jur. özvegység.

Vivement (-man), adv. élénken, hevesen; 2. erősen, érzékenyül.

Vivier (vi-vié), m. halastó. *Vivide, a. színpompában ra-

Vivi'fiant, e. a. méd. *éltető* : -fication, f. éltetés; fölelevenités; —fier v. a. fölelevenitni; fig. éltetni; -pare, s. a. h. n. elevent szülő.

Vivoter, v. n. fam. tengödni, nyomorogni.

que pour soi, csupán hasz nát lesni; 2. táplálkozni; — à table d'hôte, közös asztalnál enni; p. il faut que tout le monde vive, hadd boldoguljon más is; 3. tartózkodni ; it. életmódot folytatni; — au hasard, napról-napra élni; p. il faut — à Rome comme à Rome, a baglyokkal huhogass, a verebekkel csiripelj; 4. fam. vive le roi! éljen a király! vive Dieu! az élő Istenre! qui vive? ki vagy? II. m. élelem; 2. ord. pl. élelmiszerek.

Vlan, i. puff neki!

Vocab'le, m. v. mot; —tilaire, m. szójegyzék, szótár; —uliste, m. szótáríró.

Vocal, e. a. szóbeli; oraison —e, hangos ima; 2. m. szavazatképes; 3. –e, f. gr. v. voyelle; —ement, adv. szóbelileg; —isation, f. hangzósítás; —iser, v. a. mus. hangzósítni.

Vocatif (-thif'), m. gr. szó-

litó.

Vocation (-cion), f. hivány; 2. hajlam; fig. hivatás.

Vocifé'rateur, trice, s. lármázό; —ration (-cion), f. méd. nyöszörgés, jajgatás; 2. =s, pl. lármázás, szidás; –férer, v. n. lármázni, kiabálni, szidni.

Voeu (veû), m. fogadalom; 2. szavazat ; 3. pl. óhajtás, kivánás; le — de la loi, a törvény szahványa.

Vogue, f. mar. lökem: 2. ce prédicateur est en —, e hitszónok beszédeit igen járják ; 3. búcsu.

Vogue-avant, m. mar. előevező.

Voguer (-ghé), v.n. mar. mozogni; megmozdulni; it. vitorlázni; 2. evezni; pot. - l'argile, az agyagot gyúrni.

Vogueur, v. rameur.

Voici, prép, itt van. itt vannak; fam. en — d'une bonne, ez aztán különös;

2. autrf. — venir le printemps, a tavasz közeledik. Voie (voâ), f. út, országút;
2. kerékvágás; pop. on l'a jeté en —, kitették a szűrét; fig. eszköz, cél; it. ösvény; ch. nyom, csapa; fam. il est à bout de —, csak hálni jár a lélek belé; écon. vitel, fordulat; — d'eau, egy vitel víz; jur. perorvoslut; — de

astr. tejút; — du soleil, napkör. Voilà, prép. ott, amott; —

nullité, semmiségi panasz;

mar. — d'eau, hasadék;

tout, ez az egész, fam. comme nous nous promenions — qu'une ondée vint à tomber, alig sétál-

tunk kissé, midőn egyszerre zápor kezdett hulini.

Voile (voal), m. fátyol; fig. avoir un — devant les yeux, elvakultnak lenni; tirer le — sur qch., fátyolt vetni vmire; 2. apáca-fátyol; 3. templom-függöny; fig. ürügy, örv; II. f. mar. vitorla; faire force de —s, minden vitorlát kifeszítni; faire —, vitorlázni; fig. aller à —s et à rames, mindent elkövetni.

Voiler, v. a. lefátyolozni; — une religieuse, befátyolozni; porcelaine —ée, homályos porcellán; mus. voix —ée, fátyolozott hang; fig. elpalástolni; 2. v.!n. t. t. megvetemedni; 3. se —, v. r. magát lefátyolozni.

Voilerie, f. vitorlagyártás. Voilette,f. mar. vitorlácska;

2. kis fátyol.

Voilier (-lié), m. mar. vitorlagyártó; 2. a. m. bon —, jó vitorlás hajó.

Voilure, f. mar. coll. vitorlázat ; 2. vitorlagyár.

Voir, v. a. ir. látni; fam. il a vu le loup, nagy náthája van; 2. abs. si vous ne le croyez pas, allez-y —, ha nem hiszi, győződjék meg;

c'est que voyez-vous il faut prendre garde, mert hát vigyázni kell; 3. cela ne s'était jamais vu, ilyesmi még soha se történt; il fit—sa blessure, megmutatta sebét; laisser —, észrevétetni ; 4. aller —, vkit meglatogatni; je verrai le moment où..., megérem az időt, melyben...; 5. szemlélni, vizsgálni, megvizsgálni; nous verrons, majd meggondoljuk; 6. megjegyezni ; szemügyre venni; olvasni; megismerni; 7. társalogni; qui voyez-vous? kivel jö öszsze? — une femme, elhálni, nőszni; 8. megkísérteni; megizlelni; fig. észrevenni; II. v. n. vigyázni; utánna nézni ; qu'a-t-il à chez vous? mi köze az ön házához? it. segíteni, intézkedni, gondoskodni; j'y verrai, majd lesz gondom ra; voyez s'il est chez lui, kérdezze meg, honn van-e? 2. nyilni; ma chambre voit sur le jardin, szobám a kertre nyilik; cette hauteur voit la place, e magaslat uralja a várost; voyons! halljuk! III. se —, v. r. magát látni; se — dans la misère, nyomorban lenni; IV. se —, v. réc. egymást látni, meglátni; ils ne se voient plus, többé nem jőnek össze.

†Voire, adv. fam. még, sőt; 2. vous tenez cela —? csakugyan megteendi?

Voircie,f. autrf. országút ; 2. auj. dögnyúzó hely ; 3. bouch. hulladék ; 4. útihivatal ; police —, útrendőrség.

Voisin, e (-zein), a. közel, szomszédos; fig. il est — de sa ruine, romlása szélén áll; 2. —, e, s. szomszéd; —age, m. coll. szomszédság; 2. il demeure dans le —, közelben lakik; —er, v. n. fam. jó szom-

szédságot tartani; il ne e pas, nem közlekedik szomszédjával.

Voitu're, f. jármű ; le bateau est une — forte commode, a hajó kényelmes jármű; 2. ord. kocsi, hintó; 3. fuvar, szállitás: rakomány: fig. fam. il n'y a pas —, pohara nincs telve; 4. fuvarozás; fuvarbér; lettre de —, fuvar-levél; pop. adieu la —! szerencsés utat! —rer, v. a. elszállitani, elhordani ; fam. voulez-vous me =? el akar vinni kocsiján? —rier, m. fuvaros; —rin (-rein), m. bérkocsis.

Voix (voâ), m. hang; de vive —, szóval; .fig. — de la nature, a természet szózata; gr. szólam, hallam; 2. énekhang; II. szavazat; 2. szavazati jog; III. — publique, közvélemény; it. tetszés; p. la — du publique est la — de Dieu, nép szava Isten szava.

Vol, m. röpülés; 2. szárnyalás; fig. il prend un trop haut, nagy fába vágta a fejszét; it. nagyon föntartja az orrát; it. lendület; it. képesség, tehetség; th. röpülő-gép; ch. chasse du —, sólyomvadászat; II. lopás; rablás; 2. lopott jószág.

Volable, a. meglophato.

Volage, s. a. csélcsap, ledér; méd. foltoshám.

Volaille (vo-la-lieu), f. coll. baromfi, majorság; arg. ringyő.

Volailler, m. baromfikereskedő.

Volant, m. toll-labda; agr. szélrózsa; charp. szélmalom szárnya; horl. szélfo46; mod. röpkény; ois.
csekle; arg. köpeny; 2.—,
e, a. röpülő; guer. fusée
—e, röppentyű; feuille
—e, röpirat.

Volatil, e, a. chi. illó; —e, m. szárnyas, —isable, a. phys. illósítható; —isa-

tion (-cion), f. chi. illósítás; —iser, v. a. chi. illósítni; se —, v. r. elgőzölögni; —ité, f. chi. illóság; fig. átlhatlanság; it. változékonyság.

Volatille (-thi-lieu), f. fam. baromfi.

Vol-au-vent, m. pât. leveles sütemény; arg. toll.

Volcan, m. tüzhányóhegy. Vole, f. jeu. faire la —, volamennyi ütést megcsinálni.

Volée, f. *röpülés, fölrepülés* ; fig. il a pris la —, szabad szárnyra került; 2. coll. csapat, falka; fig. rang; une personne de la haute —, magas rangú egyén ; 3. ivadék, madárfiak; milit. — de canons, ágyú-sortüz; sonner les cloches à toute —, minden harangot meghúzni; fam. une — de coups de bâton, egy rakás verés; char. fölhérc; à la -, adt. röptében; fig. il parle =, meggondolatlanul beszél.

Voler, v. n. röpülni; — à tire d'ailes, sebesen röpülni; 2. fig. sietni; 3. fig. szétterjedni; fauc. sólyommal vadászni; II. v. a. logni, rabolni.

Volereau, m. kis tolvaj.

Volerie, f. tolvajság; fauc.

sólymászat. Volet (-lè), m. écon, galambdúc; it. csapda; charp. —s d'une roue de moulin à

eau, malomkerék lapátjai; men. ablakredőny; mar. kis iránytű.

Voleter, v. n. röpködni, szállongni.

Voleur, se, s. tolvaj; — domestique, házi tolvaj; —s de grands chemins, rablók; p. les grands —s font pendre les petits, a nagy tolvaj az ablakból nézi, mikor a kis tolvajt akasztják.

Volice, voliche, f. cout. palaléc.

Volière, f. madárház; 2. madárhalit; 3. écon. v. volet.

Volige, f., e. f. zsindelydeszka.

Volition (-cion), f. phil. akarás.

Volontaire, s. a. önkénytes; 2.-öntejű, makacs; —ment, adv. önkénytesen.

Volonté, m. akarat; 2. akarás; akarat nyilvánítása; 3. tetszés, kény; à —, tetszés szerint.

Volontiers (-thié), adv. szivesen, készséggel; 2. könynyen.

Volte, f. man. kanyarodás, forduló.

Volte-face, f. milit. faire —, az üldöző ellennel hirtelen szembe szállni.

Volter, v. n. escr. fordulatot tenni; manuf. csavarni.

Voltig'e, f. megeresztett kötél (kötéltáncosoknál);
man. nyeregbepattanás;
—ement, m. röpködés,
szállongás; —er, v. n.
röpködni, szállongni; ext.
le pavillon —e, a zászló
lobog; 2. ledérkedni, csapongni: man. lóra ugrálni; milit. portyázni;
—eur, m. szökönc, ugronc;
2. műlovar.

Volubil'e, a. bot. futó, fölfutó; 2. —, f. szulák; —ité, f. gördülékenység, mozgékonyság; gyorsaság; it. szószaporaság.

Volue, f. tiss. vetélő-cséve.

Volum'e, m. terjedelem, tér, terjem; lib. kötet; —ineux, se, a. terjedelmes, terjelmes; lib. sok kötetű.

Volupt'é, f. gyönyör, kéj;
2. qf. lelki gyönyör;—ueux,
se, a. kéjdus, gyönyörteli;
2. gyönyörkereső, kéjvadászó; 3. m. kéjenc; —eusement, adv. kéjdúsan, kéjelegve.

Volut'e, f. arch. cikornya. cikornyázat; —er, v. a. arch. cikornyázni.

Volve, f. bot. gombaburok. Volvulus (-luce), m. méd. bélköszvény.

Vomer (-mèr), m. an. ekecsont. Vomique, a. noix —, vomiquer, ebvész; 2. f. méd. tüdőfekély.

Vomir, v. n. hányni; pop. okádni; envie de —, öklendezni; fig. undorodni;
II. v. a. — le sang, vért
hányni; fig. — des injures,
szitkokat szórni.

Vomissement, m. méd. hányás, okádás; écr. retourner à son —, előbbi bűneibe visszaesni.

Vomitif, m. méd. hánytató; 2. —, ve, a. remède —, hánytatószer.

Vorac'e, a. falánk, nagyéhes, étkes: —ité, f. falánkság, torkosság, nagyehetőség.

Vot'ant, in. szavazó; —ation (-cion), f. p. u. szavazás; —e, m. szavazat; —er, v. n. szavazni; v. a. ext. = des remerciments à q., vkinek köszönetet mondani; —if, ve, a. fogadalmi: cath. messe —ve, fogadalmi mi mise.

Votre, pl. vos, a. ... tok: ... tek.

Vôtre, pron. tiétek, önöké. Vouède, m. bot. csülleng, izacs, festőfű; la culture du —, csüllengtermesztés.

Vouer, u. a. szentelni, ajánlani; 2. fogadalmat tenni: fogadni; 3. se —, v. r. magát áldozni.

Vouge, f. ch. vadászgerely; medvekés; agr. sarló.

Vouloir, v. a. ir. akarni; 2. követelni, parancsolni; 1t. ohajtani, kivanni; ce qu'il veut, il le veut, a mit föltesz magában, atiól nem tágit; Dieu le veuille! adja Isten; 3 se faire mal — de q., vkit ellenségévé tenni; 4. en — à q., vki ellen haragot táplálni; ne m'en voulez pas, ne nehezteljen ram; en — a 18 vie de q., vki élete ellen törni; à qui en voulezvous? kit keres? 5. que veut dire ce mot? mit jelentsen e szó? 6. követelni (árt); 7. ces affaires veulent être conduites avec prudence, ez ügyeket ovatosan kell vezetni; II. m. akarat; akarás; malice —, roszakarat.

Voulu, e, a. bien, mal —, szívesen, nem szívesen látott.

Vous (vou; vouze), pron. ti, ön, önök.

Vousoyer (vou-zoa-ié), v. a. q., önözni.

Voussoir (vou-çoar), vousseau (vou-çô), m. voussure, f. arch. boltozat, bolthajtás, boltiv; 2. ékkő, boltkő.

Voûte, f. bolthajtás; fig. c'est la clef de la —, ez a födolog; an. — du palais, szájpadlása.

Voûter, v. n. holtozni, ívelni; fig. dos ∸é, hajlott, görnyedt hát; 2.se—, v. r. görnyedni.

Voyage (voa-ia), m. utazás; abs. útleirás; 2. járás; kocsizás; fuvar; fordulat; 3. tartózkodás.

Voyager (voa-ia-jé), v. n. utazni; fam. il —é dans les livres, könyvekből utazott.

Voyageur, se (voa-ia-jeur), s. utas; it. vándor; com. commis —, utazó-ügynök.

Voyagiste, m. p. u. útleíró. Voyant (voi-ian), m. écr. látnok; 2.—, e, a. látó; com. fam. couleur très —e, nagyon világos, rikító szín.

Voyelle (voa-iè-le), f. gr. hangzó.

Voyer (voa-ié), m. útügyelő; 2. —, v. a. blanch. — la lessive, forró vizet tölteni a ruhára.

Voyète (voa-), f. blanch. lugzó tál.

Voyou (voa-iou), m. poronty, kölyök.

Vrac, m. pêch. rendetlenség; icht. szádla.

Vrai (vrè), m. igaz, való; au
—, adt. igazság szerint;
fam. valóban; II. —, e, a.
igaz, való; p. cela est —

ou le roi n'est pas noble, olyan igaz mint kétszer kettő néyy; il est —, igaz ugyan; 2. valódi; 3. ext. valóságos; —ment, adv. igazán, valóban; 4. csakugyan; pop. — voire, sőt mondhatni.

Vraisembl'able (vri-çan-), a. valószinű, hihető: 2. m. valószinű; —ment, adv. valószinűleg; —ance, m. ralószinűség.

Vréder, v. n. pop. lótnifutni.

Vrill'e, f. csapfúró; bot. kacs, inda, rekenyő; —é, e, a. bot. indás, kacsos; —er, v. n. artif. kerengve emelkedni; —erie, f. t. t. szerkovácsság; it. acéláruk; —ette, f. h. n. furdancs; —ier, m. szerkovács; —ifère, s. a. bot. indás növények; —ou, m. kis csapfúró.

Vu, e, a. látott; lettre de change payable à —e, láttamra fizetendő váltó; — bon, láttam s helyeslem; 2. m. au — de tout le monde, az egész világ szemeláttára; 3. gr. —, conj. tekintve; it. —que, minthogy.

Vue, f. látás, láttehetség ; louche, sanditás; 2. szem, tekintet; fig. donner dans la —, szembe ötleni; it. megtetszeni; 3. tant que la peut s'étendre, a meddig a szem terjed; a perte de —, belåthatlan; 4. perdre de —, q., qch., szem elől téveszteni; 5. nézés, megnézés, megszemlélés; fig. avoir — sur q., felügyeleti *jogot bizni vkire* ; avoir la — sur q., szemmel tartani vkit; 6. à — d'oeil, szemmérték szerint ; it. szemlátomást; fig. il parle = száját hűti; com. payable à —, látra fizetendő; 7. mar. avoir la — de..., meglátni, megpillantani; 8. látkép; 9. kilátás; fig. vélemény; 10. nyilás; ablak; 11. fig. szándék, terv; 12. avoir qch. en —, vmit szándékozni; vmire célozni; 13. belátás.

†Vulcaniser, v. a. vkinek nejét elcsábítani.

Vulgaire, m. köznép, pórnép; csőcselék; 2. a. közönséges, pórias, mindennapi, szokott; — ment, adv. közönségesen, stb.

*Vulgariser, v. a. póriasítni. *Vulgarité, f. póriasság.

Vulgate, f. cath. közkézen forgó; 2. a. lit. elterjedt.

Vulnér'able, a. p. u. sebhető, sebesíthető; —aire, s. a. méd. sebszer; it. sebhegesztő; 2. f. bot. sebfű.

Vulpin (-pein), m. bot. pallagi ecsetpázsit; 2. —, e, a. róka...; la gent —e, rókafajzat.

Vultueux, se, a. méd. face —se, p. u. pirosra dagadt

Vulvaire, f. bot. kutyalaboda; 2. a. an. szemérem...;
—e, f. an. szeméremtest;
lèvres de la —, szeméremajkak.

W.

W, m. gr. (nem tartozik a francia betűsorozathoz, s csupán idegen nyelvekből vett szavaknál fordul elő, s ilyenkor mint v, vagy mint eu vagy ou hangzik).

Wacke, m. minér. agyagos kerelykő.

Waggon (oua-gone), m. vasuti kocsi.

Warandeur (va), m. pêch. heringhordók bélyegzője.

Warnette (var-nèt'), f. pêch. húzóháló.

Warrant (oua-rante, m. jur. elfogatási parancs.

Watchmann(ouatch-manne) m. éjiőr.

Wiski (ouiski), m. árpapálinka.

Wolfart (volf-), m. minér. farkasnyál.

X,

X (autrf. ikce, f.; auj. kce, m.), X, a betüsorozatban huszonharmadik.

Xéno-graphie (kcé-), f. irástudás (idegen nyelvekben). Xéranthème (kcé-), m. bot. aszály. vasvirág. Xérasie (kcé-), f. méd. haj-Xéro-'myre, m. méd. száritókenőcs; —phtalmie, f. méd. száraz szemlob.

Xiphias (kci-fi-ace), m. astr. gesbogár.

Xorido (kço-), m. ent. nyer-Xunx, m. orn. tekerics.

Xylite (kci-), m. ent. farágó cserebuly.

Xylo-'cope (kci-), m. ent. szúpille; —glyphe, m. did. faragószobrász; képfaragó; —glyphie, f. did. képfaragás; —graphe, m. fametsző; —graphie, f. fametszés; —lâtrie, f. fabálványimádás; —logie, f. fatan; —lithe, f. minér. kövült fa.

Xylon, v. cotonnier.

Xylostéon, —teum (kci-lo--ome), m. bot. *büdösgönye*. Xyris (kci-rice), m. bot. buzogánybaka.

Y.

Y, m. Y, a betüsorozatban huszonnegyedik; 2. y, adv. ott; oda; y est il? ott van ? it. rajta ; reá ; benne; 3. (avec avoir); il y a, hajó. van, vannak. Yacht (hi-ak), m. mar. gyors-

Yeuse, f. bot. magyal. Yeux (ieû; ieuz), m. an. szemek; bot. — de peuple, nyárfabarka.

Yole, f. mar. csónak.

Ypréau, m. jard. keskeny levelű szilfa.

Ypsolophe, m. h. n. tüzpille, vacsoravesztő.

Ytterbite, f. yttria, m. mi-

Yttrium (-triome), m. ch. pikeny.

Z.

Z (ze), m. Z, a betüsorozatban huszonötödik.

Zacinthe, lampsane, f. bot. kacskaring.

Zahorie, f. p. u. *éleslátás*. Zaīmet, m. féo. lovas hübér. Zain, a. m. man. cheval —, tiszta fekete; tiszta pej. Zani, m. litt. bohóc.

Zéa, v. maïs.

Zebre, m. h. n. zebraló.

Zébré, e, a. *csikos*.

Zédoaire, f. bot. citvor.

Zélateur, trice, s. buzgólkodó; h. eccl. vakbuzgólkodó. Zèle, m. buzgóság, buzgalom; —indiscret, túlbuzgalom.

Zélé, e, a. $buzg\delta$; 2. fam. s. c'est un —, buzgó ember. Zélo-typie, f. méd. örült féltékenység.

Zénith, m. astr. tetőpont. Zéolithe, f. minér. zeolit.

Zéophyron, m. bot. kámló árpa.

Zéphyr, m. szellő, esti lebel, fuvalom.

Zéro, m. arith. nulla, semjegy, zerus; fam. c'est un -, semmi ember.

Zest, zeste (zes-te), i. fam. eh! 2. m. peir. hajporhintö; fam. cela est entre le zist et le —, se nem jó, se nem rosz.

Zeste, m. bot. középhártya (dió, gesztenye s a többiben); conf. citromhéjszeletke; fam. cela ne vaut pas un —, fabatkát se ér. Zester, v. a. conf. szeletek-

re vagdalni. Zibeléne, f. marte —, a. f. h. n. coboly.

Zibet, zibeth (-bè), m. h. n. cibét-petymeg.

Zigzag (zig-zag), m. szigszeg, zegzug; fig. tántorgás.

Zel, m. mus. réztányér. nér. itranyföld, pikföld. | Zinc (zeink), m. minér. hor- |

gany; fleurs de —, v. tutie; —age, m. horganynyal boritás; —ide, a. horgany*féle* ; —ifère, a. horganytartalmu.

Zingane, s. a. cigány.

Zingel, zindel, m. icht. kolç.

Zinquer, v. a. meghorganyozni.

Zinzolin, e (zein-zo-lein), m. teint. violaszin; 2. a. *violaszinű* ; fam. p. u. c'est un —, piperköc; —er, v. a. teint. violaszinre festeni.

Zirun, m. miner. jac-anyla; —e, f. minér. jac-föld.

Zisel, zizel, m. h. n. mogyoro-pele.

Zist, v. zest.

Zitanie, f. bot. v. ivraie; fig. civakodás, perpatvar.

Zizi, m. orn. gyepüs sármány.

Ziziphore, m. bot. zizifü.

Zodiacal, e, a. astr. állatövi.

Zodiaque, m. astr. állatöv. Zoïle, m. fig. ügyetlen, irigy biráló.

Zone, f. géo. földöv-égalj; astr. *égöv*.

Zonite, m. h. n, pinceaszka. Zoo-'graphe, v. zoologue; -graphie, f. did. allatrajz; —lâtre, m. allatimádó; —lâtrie, f. did. állatimádás; —logie, f. h. n. állattan; —logue, m. állattanász; —phage, s. a. húsevő; —phyte, m. h. n. állatnövény . —physo-graphe, =logue, m. allatniivénytanász; – phytographie, =logie, f. állatnövénytan; —phytolithe, képelt kö; —tomie, f. állatboncolás.

Zopissa, m. mar. ócska hajószurok.

Zostère, f. bot. sóspörje; — -marine, omboly, hinár.

Zotique, a. méd. faculté —, életerő.

Zygène, m. icht. pörölyhal. Zygoma, zygome, s. a, an. os —, igacsont.

